རྒྱལ་བའི་རྣམ་ཐར་ལ་ལ་འདབ་བརྒྱ་ཙ་ཡོངས་འདུའི་འཕྲི་ཤིང་

གསུང་ཟླའི་རྩེར།

བསོད་ནམས་ཕུང་པོ་སྨིན་པའི་འབྲས་བཟང་དཔྱོད་ལྡན་འཚེ་མེད་དགའ་སྟོན་ཆེ།

སྤྲིལ་མཛོད་དགེ་བའི་དབང་པོ་ཡང་སྲས་འཕགས་ཡུལ་མཁས་

མང་གཙུག་གི་རྒྱན།

ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་འོག་མིན་མཁའ་དཀྱིལ་ནས།
ཤར་བའི་རྣམ་འཕྲུལ་འོད་ཟེར་ཆེས་འབར་གཟིས།
གདུལ་དཀའི་གདུང་སྲུན་སེལ་ལ་སྙིང་སྟོབས་ཁུར།
ཀླུ་ནས་ཀླར་འདྲིགས་དོན་ཀུན་གྲུབ་པའི་དཔལ།
གང་རི་སྤྲིན་དང་ད་ལྟའི་མཛོད་བཟང་ཅན།
རྣམ་མཁྱེན་མེས་པོའི་རལ་ཀླུང་སྤུབས་འཁྲིལ་ལས།
སྨད་ཕུང་གཏམ་གྱི་ཐིགས་གཅིག་གཏྲའི་རྒྱུན།
ལོག་རྟོག་དྲི་མ་འདྲུད་པའི་ཞབས་བསིལ་མཆོག།
དཀྱིའི་གཞུང་ལུགས་ནེ་ཡོང་གཙང་མའི་ངོས།
སྒྲ་དོན་རྒྱན་གྱི་བཞིན་རས་རབ་ཤར་བ།
ལེགས་བཤད་དཀྲུས་རིང་ཤིག་གི་ཟུར་མདའ་ཡིས།
ཤེས་ལྡན་ཀུན་གྱི་བརྟན་པ་ཅིག་ཅར་འགྲོགས།
བོད་གཞན་དྲང་སྲོང་མང་པོས་ཀླུན་དད་ཀྱིས།
སྤྲོད་མཚོན་རྟོགས་བརྗོད་མགྲིན་སྟོན་ལ་བབ་མཐར།
སྒྲོང་ཚིག་མཚན་མ་ཙམ་ལ་ཧྲར་བཟུང་ནས།
དམ་པའི་གསུང་ཞེས་འདུད་རྣམས་སླབ་བཟླ།

གཏི་མུག་མུན་འཐིབས་ལོག་སྨོན་ཁང་བུ་རུ།
ཁྲོལ་པས་རབ་འཁྱིལ་ཉོན་མོངས་དུག་གི་སྐྱེས།
ཐར་འདོད་སྲོག་ལ་གྲོལ་བ་ཟུག་རྒྱུའི་ཁྲུ།
ཤ་སྐྱད་རྩི་ལ་ཐུག་རོག་དབང་གི་གཤུར།
ཁྲིངས་དང་ནུས་འགྱུར་རྐྱེན་གྱི་ཆ་ཤས་གང་།
ཀླི་ཡང་སློབ་སྦྱོར་རི་དགས་གཟུགས་ཀྱིས་མཛེ་པ།
ལྷན་བསྐུར་ག་བུར་གཟེགས་མ་འབྲས་འཛོག་པ།
བསྟུད་བཙོས་ཀུནྡའི་གཉེན་ལ་འཁུ་སེམས་ཅན།
ནུས་དཔྱོད་མཐེས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བག་ལ་ཞ།
རིས་འགའ་གདོལ་གདམ་དུ་བའི་མཐུག་མ་ཀྱང་།
བཙམས་ཚོས་རྒྱུ་སྣར་བྲོད་ན་གནོང་པའི་གཟས།
འཕྲན་དེ་ཆེར་སྨྲས་མང་པོའི་ངག་སྨྲས་རྒྱུན།
རླུང་གིས་ཕྱེར་གཡེངས་སྤྱུར་མ་རྟེས་དབང་གས།
མཐོད་པོར་ཚགས་སེན་གོང་མའི་ལུང་ལས་ཀྱིས།
ས་གསུམ་ནུས་འདྲེན་འཕགས་པའི་བདག་ཉིད་ལས།
དགོས་བརྗོད་ཆེ་འདི་ཁ་བའི་སྨན་ལྗོངས་དར།
ཕྲ་མོ་འི་འགྱུར་བཙོས་ཅམ་ལ་ལོ་ཆེན་དུ།
ཁྲོས་སེམས་མགྲོན་བུས་མིག་དབང་ཕྱེད་སིན་པར།
གཙུག་ལག་གངས་རིའི་སྒྲོན་བརྡ་སྒྲོད་ཀྱི།
ཅམ་གསུམ་རྫོགས་པའི་ཞུ་ཆེན་ཤོང་སྟོན་ཛེ།
ཁྲོ་གྲོས་ཛམྦུའི་སྐྱེ་མས་ཉེར་བཏུངས་པ།

ཆོས་སྤུང་རྒྱ་མཚོའི་སྙིང་པོ་ལེགས་བཤད་གསེར།
འདྲེན་བྱེད་གངས་ཅན་བསྟན་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེ།
དོན་གྱི་གནས་ལྟ་རིག་པ་ལོ་ཆེན་དབང་།
གཞན་པོ་འི་ལུགས་སྲོལ་སྒྲོན་མེས་ཁོལ་པོ་འི་སྟུན།
བསལ་ཆེ་གཅམ་བྲུས་བསྡུགས་དང་མཚུངས་མིན་པར།
ཆོས་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཉི་མ་འོད་པོ་ཆེ།
རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་ཀྱི་མཁར་ཤར་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་།
ཚུལ་འདིའི་འཆད་ཉན་མ་སྐྱིགས་ཨུཏྤ་ལ།
ཉ་གོང་མཛེས་རྒྱན་གསར་པའི་སྤྲེལ་ལེགས་སུ།
སྐལ་བར་ཐོབ་འདི་བསྟན་ལ་གཅེས་འཛིན་པ།
བཤེས་གཉེན་རིམ་བྲོན་བཀའ་དྲིན་པ་མཐའ་ཡས།
ཁྲིད་པར་ལྟ་རིག་ལང་ཚོ་ན་དར་ཀློས།
བྲང་སྤོང་སྤུར་བུའི་ཁེངས་པ་འཕྲོག་ཉམས་ཅན།
ས་ལའི་ལྗོངས་ཀྱི་ལྷ་དབང་སྨོན་འགྲོ་པ།
ངེས་པར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་དེའི་རྣམ་དཔྱོད་མཐུ།
དགེ་དབང་ཞལ་ལུང་དཔྱིད་ཀྱི་བསེར་བུ་ཡིས།
མཁས་མང་འདོད་ལྡན་བ་སྦུ་ཉེར་བསྐྱང་ནས།
ཚིག་དོན་མཚུ་སྐྲོས་ཆེས་དམར་རོ་བཏུད་བར།
ཡིད་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ལན་བརྒྱར་རྒྱུག་པ་བྲེལ།
དེ་ཙམ་སྟོན་བྱུང་གཏམ་གྱི་སྐྱོར་ཀྲོས་ལས།
ད་ལྟ་འབྲི་ཤིང་རྒྱ་གཏེར་ལྟ་ཞིག་གི།

མཁས་དབང་དཔའ་བོ་འི་གསུང་རབ་བཀྲ་ཡང་།
སྒྲོལ་བའི་བློ་གྲོས་གྲུ་གཟིངས་ཉིད་སྐར་བཞིན།
ཀྲི་ཀའི་མཚོན་ལྟས་དྲང་སྲོང་ཚིག་གི་མདས།
ཚེས་བརྒྱད་ལྷགས་ཀྱི་གདུན་ཟླ་བདུན་སྐྱེས་པ།
བསྟན་འཛིན་ཁྲབ་འཇུག་གྲུ་གྲུའི་གར་མཁར་པམ།
དྲང་པོ་འི་གླེགས་བུ་གཙན་གཟན་མདུན་གྱི་ཏྭ།
འོན་ཏེ་རྒྱལ་བསྟན་ལྟ་ལྷག་དྲུག་པའི་དུས།
གནམ་བསྐོས་ས་སྐྱོང་ལམ་ལུགས་དར་ལ་དྲག།
སྲི་ཞུའི་ཡིགས་བྱས་མཚོ་མཛིང་ཟབ་རྒྱ་ཆེས།
ཐོན་ཐུན་མཁས་པའི་སྤྲུན་ཟླ་འབྱུང་སྲིད་སྐམ།
དེ་ཕྱིར་སློབ་ལམ་དུས་ནས་འགྲོ་ཀུན་ལ།
བཅོ་བས་བདག་གཞན་བཟོ་བའི་རྣམ་ཐར་དྲི།
ལོ་རྒྱུས་མ་ལ་ཡ་ལྕུང་གིས་དྲངས་པས།
ཡིད་ཀྱི་ཚ་གདུང་སེལ་བའི་མཛོད་གཙུགས་མ།
སླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཆེད་དུ་བྱ་དཀའི་ཚོགས།
གྲངས་མེད་བསྐལ་གསུམ་བསགས་པའི་བདེན་དཔང་དུ།
ས་ཡི་ལྷ་མོ་ཀུན་བཟོད་ལས་འཕགས་ཕྱིར།
བརྟན་འཕྲེང་གཞན་འདྲིད་སྨྲེང་མོ་འི་རྗེས་འགྲོ་མིན།
གདུལ་དཀའི་ཞིང་འདིར་པད་མཚོར་ངང་པ་ལྟར།
དགྲེས་དགུར་འཇུག་པའི་ལྟག་བསམ་སྙིང་སྟོབས་ལ།
སྲས་བཅས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་མ་ལུས་པས།

ཆེས་ཆེར་བསྔགས་པའི་གདན་སྟན་སྟིང་ལ་སིམ།
དཔྱད་བཟོད་རྒྱ་མཚན་ཤེས་ནས་དད་པའི་བློ།
ཀུན་རྟོག་འཐུམ་སྒྲག་རྫིང་བུར་ཤར་བའི་གཟུགས།
གཞན་ཀྱིན་རླུང་གིས་བསྐྱོད་མིན་རྗེ་བའི་ངོས།
བྲིས་པའི་རི་མོ་གཡོ་མེད་དངོས་པོ་འི་གཤིས།
བློ་གསལ་རྒྱ་མཚོར་དག་འབབ་གློགས་བམ་གླུང་།
འཛིང་མེད་པར་གྱི་ན་བློས་ཆུ་གཏེར་ཆེ།
འཕེལ་འགྲིབ་མེད་གང་བྱེད་པོ་གཏྲྀའི་ཡབ།
རབ་དཀར་སེམས་ཀྱི་རྩེ་མོ་མཁའ་ལ་བསྐྱེག།
དྲི་བྲལ་འཁོར་བའི་འོ་མཚོ་ལེགས་འཁྱིལ་བར།
སྒོ་གསུམ་བརྩོན་པའི་ལྡོན་པ་བསྐྱིལ་བ་ལས།
སྙིང་པོ་ཚོགས་གཉིས་ཆེར་སྦྱངས་རྩི་བཅུད་པར།
བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་ཐུངས་སུ་འགྱུར་བར་ཤོག།
ནམ་མཁའི་མཐས་གདུགས་དེ་སྙེད་ལུས་ཅན་ཀུན།
བསོད་ནམས་ས་བོན་གྲངས་མེད་སྐྱེ་སྲིད་ཞིང་།
བཏབ་སྨིན་གསུར་དུ་ཐ་བའི་སྙེ་མ་ལ།
སྤྲོད་པའི་རྩ་དགའ་ཁོང་ནས་དགོད་གྱུར་ཅིག།
ལྷར་སྣང་སྣ་ཚོགས་གྲུབ་མཐའི་མཚན་ཐྲུན་གློང་།
སྒྲ་ཚད་བཟོ་གསོ་ནང་རིག་རྟ་བདུན་ཅན།
གྱུང་ཤར་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་ཐུབ་པའི་བསྟན།
ལུང་རྟོགས་སྣང་བ་དམ་པའི་དཔལ་འབར་ཤོག།

འཇམ་དཔལ་མི་ཡི་ཟློས་གར་བཙོང་ཁ་པའི།
རིང་ལུགས་ཞྭ་སེར་ཅོད་པན་འཆང་བའི་སྡེ།
འཛམ་གླིང་སྤྱི་རྒྱའི་བསོད་ནམས་མཆོད་སྡོང་དུ།
ཉི་ཟླས་སྨུན་སེལ་དེ་སྲིད་བརྟན་གྱུར་ཅིག།
ཚངས་པས་ཀ་བ་མེད་པ་གནམ་གྱི་སྒོ།
ཕྱེ་ནས་མང་པོས་བཀུར་བའི་རྒྱལ་སྲིད་དུ།
ཉེར་བསྐོས་ས་ཡི་བརྒྱ་བྱིན་མཆོད་ཡོན་ཟུང་།
རབང་ཐང་དཔལ་མགྲིན་ཅན་དང་སྐལ་མཉམ་ཤོག།
སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་རྒྱ་ཧོར་གངས་ཅན་འདིར།
རིང་པོར་འཚོ་བའི་ཉ་ལྤིབས་ཁོག་ཡངས་པར།
སྡིག་འབྲས་དྲི་བྲལ་བདེ་སྐྱིད་ས་གྡི་ཀ།
ཆར་སྤྲངས་ཐར་པའི་སྤྲད་བྲུར་རྒྱུ་བར་ཤོག།
ཡོངས་འདུའི་འབྲས་བཟང་གཏོང་བར་ལག་རྐྱོང་བའི།
བྱེད་པོར་གཏོགས་ཀུན་འདིར་བསྟན་རྣམ་པར་ཐར།
འདོན་ལས་ཤོག་བྱེད་ཤིག་དང་རང་གི་རྒྱུད།
རྩང་བཟང་ཅམ་ཡང་ལྡན་ཅིག་གནས་མེད་ཤོག།

ཉེ་རིང་མེད་པར་ཀུན་ལ་རབ་འཇུག་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་རྗེ་ཉིན་བྱེད་པ་དང་།
སྲིད་ཞིའི་རྒྱུད་པའི་སྨུན་སྤུག་རབ་བཅིལ་པན་བདེའི་པད་དཀར་དགའ་ཚལ་དུ།
མཆོག་གསུམ་དམ་པར་བསྟོད་བསྔགས་དར་རིང་ཟློ་གྲོས་བྱུང་བ་
གཞོན་ནུའི་གླུས།
དུས་མཐྲིན་རྒྱལ་པོའི་བསོད་ནམས་དེ་སྐྱེད་འགྲོ་ཀུན་གྱིས་ཐོབ་བཀྲ་ཤིས་ཤོག།

རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱང་པར་དུ་བསྐོས་པ་པར་མཁན་རྣམས་ཀྱི་ཡན་ལག་ངལ་བའི་དཀའ་ཐུབ་ལྷུར་ལེན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་མོད། འོན་ཏེ་ཀྱི་གང་གི་པཎ་ཆེན་ཁ་སྐྱ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་གསར་དུ་བརྩམས་པ་དང་། སྐད་གཉིས་སྨྲ་བའི་ལོ་ཙཱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ཅིང་རྗེས་འཇུག་གི་བསྟན་འཛིན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དར་རྒྱས་སུ་མཛད་པ་ནི་རང་ཉིད་མཁས་པར་སྒྲུབ་པའི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་དང་གྲུ་ཆོམ་གྱིས་ཚུལ་རེར་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དད་པ་མེད་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་དད་པ་གསར་དུ་སྤེལ་བ་དང་། དད་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས་རང་གཞན་གྱི་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསོག་པའི་ཕྱིར་དཀོན་ཅོག་ཏཱ་ལ་ལས།

དད་པ་སྔོན་འགྲོ་མ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་སྟེ།
ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསྲུང་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱེད།
དོགས་པ་སེལ་ཞིང་ཆུ་བོ་རྣམས་ལས་སྒྲོལ།
དད་པས་བདེ་འགྲོའི་གྲོང་ཁྱེར་མཚོན་པ་ཡིན༎

ཞེས་པ་དང་། མཁས་མཆོག་དཔའ་བོས།

གྲགས་པའི་མཚན་མར་གྱུར་པ་བཟང་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱིས།
བདེ་བར་གཤེགས་གྱུར་ལམ་རྣམས་གང་ཡིན་བསྟན་པར་འགྱུར།
ཡིད་ལ་དད་པ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་དད་པར་འགྱུར།
ཆོས་དང་ལྡན་པའི་གཏམ་གྱིས་དགའ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དང་མཐུན་ཞིང་།

ལོ་ཆེན་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོའི་

བཀའ་དྲིན་ལས་ས་ལོ་འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྗེ། དཔོན་པད་དཀར་ཆོས་སྐྱོང་། སྒྲོགས་སྟོན་སློན་གྲུབ་ལོ་ཙཱ་བ། དཔལ་ཁང་ལོ་ཙཱ་བ་དབྱངས་ཅན་སྙེམས་པའི་སྡེ་སོགས་སྐད་གཉིས་སྨྲ་བའི་ལོ་ཆེན་མང་དུ་བྱོར་ཞིང་། དེ་དག་ལས་བརྒྱུད་པའི་ཡང་སློབ་དང་ཉིང་སློབ་རྒྱ་ཆེར་བྱུར་པའི་ནང་ཚན་སྣང་གནས་འོད་ཟེར་རྒྱལ་མཚན་དང་གྲངས་ཆེན་ལོ་ཙཱ་བའི་དྲི་ལན་སྐོར་འགྲོ་པ་ཡབ་སྲས་སོགས་ཚད་ལྡན་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཡར་བྱུང་ཡང་དེང་སང་ཉི་ཟུར་མཁར་གློ་གྲོས་རྒྱལ་པོའི་གསུང་ལས།

ཚུལ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཕྱུར་རྒྱལ་འདིར། གཞན་ཀུན་ཕྱོགས་མེད་གཏོང་བ་དང་། རང་ལེགས་བཤད་འཚོལ་བར་རློམ་ན་ཡང་། དོན་བྲིན་ཡིན་གཉིས་ཀ་གསེར་ལས་དཀོན།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གློགས་པས་འདི་ཉིད་ལ་གཟིགས་པ་ལྷུར་ལེན་པ་དཀོན་པ་འདྲ་ཞིག་འདུག་ཀྱང་། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ལྔ་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུར་གནས་པར་བཤད་པའི་ད་ལྟ་ལྔ་ཕྲག་དྲུག་པའི་ནང་དུ་ཡོད་པས་གཞུང་ལུགས་འདི་དག་འཆད་ཉན་གྱིས་གདན་ལ་འབེབས་པའི་མཁས་པ་དཀར་ཞིག་འོང་སྲིད་སྙམ་རང་གིས་རང་ལ་བློ་བས་ཅི་བར་བསྒྲིམ་དེ་སྐད་གཉིས་ཤན་སྦྱར་གྱི་མ་དཔེ་འདི་བཞིན་རྒྱ་དཔེ་དང་བསྡུར་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལོ་ཆེན་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོས་ཞུས་དག་མཛད་པའི་དཔེ་རྒྱུན་ཡིན་པས་འཁྲུལ་པ་གལ་སྲིད་ཀྱང་། བླ་དཔེ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པར་ཡི་གེ་ནོར་བའི་སྐྱོན་འདྲ་ཡོད་འདུག་པ་ནས་རིན་སྤུངས་ས་སྐྱོང་དབང་པོའི་ཕྱག་དཔེ་ཁངས་དག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་བསྡུར་འདར་ལོ་ངག་དབང་ཕུན་ཚོགས་ཀྱིས་འབྲུ་ཞུས་དང་རྟོགས་གནས་ཀྱི་སར་སྦྱའི་དཔྱད་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་རྒྱ་བོད་

ཀྱི་ཚིག་རྐང་རེ་གཉིས་ཅན་པ་སྟོན་པ་དང་བསྒྱུར་དུ་བཅུག། ཁྱད་པར་ཡལ་འདབ་གཉིས་པའི། བདག་གིས་སྐྱུ་ར་སྐྱབས་ནས་ནི། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གི་ཕྱེད་སྔ་མའི་རྐང་པ་གཉིས་པའི་སྐད་དོད་རྐང་པ་གཞན་རྣམས་ལྟར་ཁ་སྐོང་ཡང་མའི་སྔོན་སྦྱོར། ཡལ་འདབ་གསུམ་པའི་སྙིང་སྟོབས་ལྡན་རྣམས་ཉང་ནའི། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་ཕྱེད་ཕྱི་མའི་རྐང་པ་དང་པོར་དགར་བའི་ཆར་གྱི་སྐད་དོད་འབྲུ་གསུམ་ཅན་པར་ཕྲི་ཡ་ནི་ཞེས་པ་བཅུག། ཡལ་འདབ་དྲུག་པའི་ཕྱིས་ཀྱང་ལམ་ནི་དེ་ཉིད་ནས། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གི་ཕྱེད་སྔ་མའི་རྐང་པ་དང་པོའི་སྐད་དོད་ཅན་པ་རྐང་པ་ཕྱི་མ་གསུམ་དང་མཐུན་པར་ཁ་སྐོང་ཡན་པའི་སྔོན་སྦྱོར། ཡལ་འདབ་བརྒྱད་པར་སྨི་ཤེས་སྨྲོངས་པ་སེལ་བའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་སྙིང་རྗེ་བསོད་ནམས་ལ་བརྟེན་པས། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གི་ཕྱེད་སྔ་མའི་རྐང་པ་གཉིས་པ་ནས་འབད་པའི་སྐད་དོད་ཡིག་འབྲུ་གསུམ་ཅན་པར་ཨ་གོང་དུ་མཚམས་སྦྱར་མ་སྦྲོག་མེད་ལ་ཨ་ནུའི་ཨ་བཅུག་པའི་དངོས་བསྟན་བ་ཤུ་མ་ཞེས་པ་བཅུག། ཡལ་འདབ་དགུ་པའི། ཉི་ཟླའི་འོད་ཟེར་ཉམས་བྱེད་རིན་ཅེན་རྣམས་དང་ས་སྐྱོངས་འོད་ལྡན་སྤྱང་པོ་དང་། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གི་ཕྱེད་སྔ་མའི་རྐང་པ་དང་པོར་འོད་ཟེར་གྱི་སྐད་དོད་ཡིག་འབྲུ་བཞི་ཅན་པར་ནྟན་ཏྲཱ་གཾ་ཞེས་པ་བཅུག། ཡལ་འདབ་བཅུ་གཉིས་པར། དེ་ནས་དུས་ཀྱིས་བདག་གི། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གི་ཕྱེད་ཕྱི་མའི་རྐང་པ་དང་པོའི་ཞེས་བྱ་བའི་སྐད་དོད་ཡིག་འབྲུ་གསུམ་ཅན་པར་ནྲི་ཡ་ཞེས་པ་བཅུག། ཡལ་འདབ་བཅུ་བཞི་པའི། ཟད་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བར་གྱུར། ཅེས་པའི་མཐོང་བར་གྱུར་གྱི་སྐད་དོད་ཅན་པ་དྲྀཥྚ་སོགས་ཡིག་འབྲུ་དྲུག་བཅུག། ཡལ་འདབ་སུམ་ཅུ་ཙ་དྲུག་པའི་ཀྱི་

སྐད་ཙ་དུ་ར་སོགས་རྐང་བ་གཅིག་བོད་སྐད་དུ་མ་བསྒྱུར་འདུག་བ། ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་བཞི་ཡི་ནི། ཞེས་པ་བསྒྱུར། ཡལ་འདབ་ཉེ་གཅིག་པའི་སྣྲྀ་སོགས་བོད་སྐད་རྐང་པ་གཅིག་ཅན་པ། འཇིགས་པ་རྡོགས་ཤིང་ཁྲོང་རྒྱུད་པས། ཞེས་པར་བསྒྱུར། ཡལ་འདབ་བཞི་བཅུ་རྩ་བདུན་པའི། དེ་དག་དྲིགས་པས་ཁྱེངས་པ་དང་། ཞེས་པའི་སྐད་དོད་ཅན་པ་རྐང་བ་གཞན་རྣམས་དང་མཐུན་པར་ཁ་སྐོ་ཕན་པའི་སློབ་སྦྱོར།

ཡལ་འདབ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གཉིས་པའི། ཆོས་མིན་མང་བའི་རྒྱལ་སྲིད་ཅེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐད་དོད་ཅན་པ་རྐང་ པ་གཞན་གཉིས་དང་མཐུན་པར་ཁ་སྐོ་ཕན་པའི་སློབ་སྦྱོར། ཡལ་འདབ་དྲུག་ཅུ་རྩ་དྲུག་པའི། མཁའ་དང་རལ་གྱི་འགྲོགས་པ་ཡི། ཞེས་པའི་སྐད་དོད་རྐང་པ་གཅིག་ཅན་པ་རྐང་པ་གཞན་གསུམ་དང་མཐུན་པར་ཁ་སྐོ་ཕན་པའི་སློབ་སྦྱོར། ཡལ་འདབ་བདུན་ཅུ་རྩ་དགུ་པའི། རང་གི་གནས་སུ་ས་བདག་དེ། ཞེས་པའི་སྐད་དོད་རྐང་པ་གཅིག་ཅན། ཡལ་འདབ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞི་པའི། གཉེར་ནི་བརྒྱ་ཡིས་བསྐོར་བ་དེ། ཞེས་པའི་སྐད་དོད་རྐང་པ་གཅིག་ཅན་པ་རྣམས་འདར་ལོ་ཙཱ་བའི་རྣམ་དཔྱོད་ལས་ལེགས་པར་འགོར་ཞིང་།

ཡང་ཡལ་འདབ་གཉིས་པའི། ཀྱི་མ་ས་སྐྱོང་དཔལ་གྱི་སྤྲེས། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གི་རྒྱ་སྐད། ཡལ་འདབ་དྲུག་པའི་ནང་གི། དེ་ནས་གསུམ་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ནི་དྷ་ནྱ་རང་བཞིན། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་དང་། ཡལ་འདབ་ཉེ་བརྒྱད་པའི་ནང་གི། དེ་ཡིས་གསལ་བར་འདི་བརྗོད་ཚེ། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས། ཡལ་འདབ་རེ་གཉིས་པའི་ནང་གི། ས་ཡི་བདག་པོ་ཚངས་པས་བྱིན། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་ལ་སྐད་ཤན་སྦྱར་ཡོད་

པའི་གླིགས་བམ་རྣམས་སྔོ་མཐུན་པར་རྒྱ་སྐད་མི་འདུག་པས། ཡལ་འདབ་གཉིས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་བྲུ་སྟེབ་སྦྱོར་དབང་རྫོ་རྗེ། ཡལ་འདབ་དྲུག་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་བྲུ་སྟེབ་སྦྱོར་ཉེ་དབང་རྡོ་རྗེ། ཡལ་འདབ་ཉེ་བརྒྱད་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་པོ་སྟེབ་སྦྱོར་ཁ་སྐོང་ཡང་ན། ཡལ་འདབ་རེ་གཉིས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་པོ་སྟེབ་སྦྱོར་ཀྱང་བཀྲའི་སྔོ་ནས་ཊིཏ་རང་གིས་རྒྱ་སྐད་དུ་བསྒྱུར། ཡལ་འདབ་དགུ་པའི་ནང་གི། མི་དང་མཚུངས་པའི་འོད་ལྡན་པ། ཞེས་པའི་རྗེས་སུ་རྒྱ་དཔེར་དྲྀ་སོགས་ཚིག་ཀྱང་གཅིག་གི་རྒྱ་སྐད་མ་གཏོགས་བོད་སྐད་མི་འདུག་པར། གསལ་བས་དེ་རྣམས་བར་ཁྲབ་ནས། ཞེས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར། ཡལ་འདབ་རེ་དྲུག་པའི་ནང་གི། དེ་ལ་དུང་གི་ཁ་ཞེས་པ། ཁྲི་ཊི་འཛིགས་སུ་རུང་བ་ཡོད། ཅེས་པ་འདི་རྗོགས་མཚམས་སུ་རྒྱ་དཔེར་པདྨ་ཤྲཱི་སོགས་ཚིག་ཀང་གཉིས་ཀྱི་སྐད་ ་ད་འདུག་པ་སྐད་ཤན་སྦྱར་ཡོད་པའི་གླེགས་བམ་ཚོར་བོད་སྐད་དུ་མ་བསྒྱུར་བར་ས་སྟོང་བཞག་འདུག་ཅིང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་དཔེ་སྐད་ཤན་སྦྱར་མེད་པ་དེར་ཡང་ཚིག་ཀང་གཉིས་པོ་དེ་མི་འདུག་པས། ཡལ་གསུམ་མཐར་དག་གང་མཐོང་བ། གཏོར་མི་ཟ་བར་རྣལ་འཇོམས་པ། ཞེས་པའི་ཚིག་ཀང་གཉིས་པོ་འདི་རྒྱ་དཔེ་ལས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཡོད་པ་སྦྱར་ཡང་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཁྲུངས་བཙུན་པའི་རིགས་རྟེན་ནི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེ་ཚན་འདི་རྣམས་ལ་དག་སྒྲི་དག་གི་དཔྱད་པ་བརྗོད་དགོས་ཡོད་ཅིང་། རྣལ་དབྱོར་གྱི་རྩལ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་སྐད་ཤན་སྦྱར་ཡོད་པ་འདི་ཡི་བཏྱེད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དེང་འདུག་པས་ཕར་དུ་བསྐྲོས་ཤིང་བཅོས་བྱ་རྣམས་བཀོས་ཚེ་གླེགས་བམ་རྫོག་པོར་སོང་དགོས་པས། རྟ་པ་སྒོར་དུ་གསོ་འཕྲུལ་ལེན་པར་འཇོག་པ་རྣམས་ལ་བཅས་ཀྱི་དགོས་པ་མེད་

ཅིང་། བློ་གྲོས་དང་བརྩོན་པར་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆན་བུ་རྣམས་སྣར་བྲིས་ཆོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་པར་གྱི་མ་དཔེའི་སྤུ་ཕྱོད་བྱས་པ་བཞིན་མ་སྒྲིང་ཕྱུག་མཛོད་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོས་བཀོད་པས་ཁྱབ་པར་བྱས་ནས་ཞུས་དག་པ་རབ་འབྱམས་པ་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ། ལོ་ཙཱ་བ་ཀུན་དགའ་དབང་ལྡན། པར་ཡིག་པ་བྱམས་གླིང་པ་ལེགས་ལྡན་སློབ་མར་བཅས་པ་བཞི་དང་། པར་མཁན་མཁས་པ་ཡོན་བདག་ཚེ་རིང་སོགས་ པར་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་ ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་འབད་པས་བསྒྲིམས་ཏེ་ཁྲི་མོ་ཞེས་པ་ཤིང་མོ་འབྲུག་ལོའི་ཟླ་བ་ལྔ་པའི་ཚེས་ལྔ་རེས་གཟའ་ཕུར་བུ་དང་སྐར་མ་རྒྱལ་གྱི་འགྲུབ་སྦྱོར་ཡོད་པའི་ཉིན་དབུ་བརྩུགས། ཤིང་མོ་སྦྲུལ་གྱི་ལོའི་ཐ་སྐར་གྱི་ཟླ་བའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་དགེ་བས་ལུས་ཅན་མཐའ་དག་རྣམ་འདྲེན་བུ་རམ་ཤིང་པ་སློབ་པ་ལས་ཀྱི་གཏམས་སྐབས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་མཚུངས་པར་བསླབས་ཏེ་འབྲས་བུ་ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་དགའ་སྟོན་མཆོག་ལ་སྤྱོད་པར་གྱུར་ཅིག།

ཨོཾ་སུ་པྲ་ཏིཥྛ་བཛྲ་ཡེ་སྭཱ་ཧཱ།། དགེ་ལེགས་འཕེལ།།

ERRATA

From page 488 onwards to end of Fasciculus VI, Avadana Kalpalata Vol II—

For page 809 *read*	489	*For* page 853 *read*	533
810	490	854	534
811	491	855	535
812	492	856	536
813	493	857	537
814	494	858	538
815	495	859	539
816	496	860	540
817	497	861	541
818	498	862	542
819	499	863	543
820	500	864	544
821	501	865	545
822	502	866	546
823	503	867	547
824	504	868	548
825	505	869	549
826	506	870	550
827	507	871	551
828	508	872	552
829	509	873	553
830	510	874	554
831	511	875	555
832	512	876	556
833	513	877	557
834	514	878	558
835	515	879	559
836	516	880	560
837	517	881	561
838	518	882	562
839	519	883	563
840	520	884	564
841	521	885	565
842	522	886	566
843	523	887	567
844	524	888	568
845	525	889	569
846	526	890	570
847	527	891	571
848	528	892	572
849	529	893	573
850	530	894	574
851	531	895	575
852	532	896	576

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་བརྗོད།

CHAPTER I.

ལས་བརྒྱ་སྒྲོན་པའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

གང་ཞིག་བདེ་བླག་ཏུ་བསྒྲུབ་མཐུ་ཡི་དབང་ཆབས་མེད་དུ་བྱུང་བའི་འཕྲེང་བ་སྐྲེ།
སྙིང་སྟོབས་སྤྲོ་བའི་ས་དང་རང་བཞིན་དྲི་མེད་ཡེ་ཤེས་གསལ་བའི་བསམ་པ་ཅན།
དེ་དག་གིས་ཀྱང་སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཡི་སྲིང་ཡིག་ལས་ཀྱི་འཕྲེང་ཆགས་པ།
བཀྲ་བ་དག་ནི་འགྲོད་པར་མི་འགྱུར་དོགས་འཁྲུལ་གྱི་སྒྲ་ཚ་བོའི་གཏེར་གྱིས་བཞིན། 1

དེ་བཞིན་མཚན་ཡོད་དུ་ནི་འཕྱུར་ནོར་བས་ཀྱིས།
བསྐྱལ་བར་གྱུར་པའི་ལྷ་སྟེགས་བྱད་མེད་དག།
སྟོན་པའི་གྲགས་བ་གཞོམ་ཏུ་པར་བརྗོད་གྱུར་བ། ༢
ཕྱིས་དང་བཅས་པ་དཔྱལ་བར་ལྷུང་བར་གྱུར།

དེ་ནས་དག་བྱེད་ཀླུང་གི་ཚོགས། ཡོངས་སུ་འཕེན་བྱེད་དྲི་མེད་ཅ།
རྫིང་བུ་གཏུང་ནེད་ཅེས་བུ་བ། རིན་ཅེན་ཚོགས་ཀྱི་རྡེབ་སྐམས་ཅན།

གསེར་གྱི་པད་ཚོགས་གེ་སར་ཕྲིས། ཀང་བྲུག་སེར་པོར་བྱེད་པ་ཡིས།
པདྨའི་ཁྲིང་གཡས་བཞོས་ཧ་དྭངས། དགེ་སློང་ནོར་བས་ཀྱིས་ཡོངས་བསྐོར་

बोधिसत्त्वावदानकल्पलता।

दशकर्म्मसुत्यवदानम्।

नमोरत्नत्रयाय[1]।

ये हेलोच्छलितप्रभावलहरीजाताद्भुतश्रेणयः
सत्त्वोत्साहभुवः स्वभावविमलज्ञानप्रकाशाश्रयाः।
आज्ञालेख्यलिपिं विधातृन्टपतेः संसक्तकर्म्मावलीम्
चित्रं तेऽपि न लङ्घयन्ति कुटिलां वेलामिवाम्भोधयः॥ १॥

श्रावस्त्यां प्रेरितास्तद्वद्दुष्टैस्तैस्तीर्थिकाङ्गनाः।
कीर्त्तिभङ्गोद्यताः शास्तुः सदेहा नरकेऽपतन्॥ २॥

ततः पुण्यनदीसंघपरिक्षिप्तामलाम्भसि।
सरस्यनवतप्ताख्ये रत्नसोपानसञ्चये॥ ३॥

हेमाब्जपुञ्जकिञ्जल्कपिञ्जरीकृतषट्पदे।
पद्मासनस्थो भगवान् भिक्षुभिः परिवारितः॥ ४॥

---

1 Orig. omits the invocation. has नमोबुद्धाय।

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལས་ཀྱི་རྒྱུད། འགྲོར་བྱ་མིན་པར་སྟོན་མཛད་ཅིང་།
རང་ལས་སྤྱོད་པ་ཉམས་པར་བགྱི། གསུང་བར་ཡང་དག་བསྟེན་པར་གྱུར། 5

ལས་ནི་འཆད་པའི་གནས་སྐབས་རིས། བཅོམ་ཛྙན་གུས་ལ་མཆིས་ག་ཤིན་པས།
ཤཱ་རིའི་བུ་ནི་འགོད་པ་དག། མཽ་གལ་བུ་ལ་རབ་ཏུ་བསྐོས། 6

བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་གནས་ལ། ཁབ་དང་སྐུད་པས་སྙུར་མ་ནི།
བཀྲ་ཤིས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན། ཤཱ་རིའི་བུ་ཅན་དེ་ཡིས་དྲིན། 7

སོར་མོ་རངས་བྲུས་འདྲུབ་པ་ཡིས། ལས་ཀྱི་མཐུ་ཉིད་མ་ཡིན་པ།
ཐྲ་བ་འགོར་བས་འཛེགས་པ་ཡིས། རྒྱུར་དང་བཅས་པ་དེ་ལ་སྨྲས། 8

ཚུར་ཤོག་ཚུར་ཤོག་མགྱོགས་པར་སོ། བཅོམ་ལྡན་ཀུན་མཁྱེན་ཐིང་བུ་ནི།
གདུང་པ་མེད་པར་དགེ་སློང་ལ། ལས་ནི་ཅི་བར་སྟོན་པར་བཅོལ། 9

ལས་ལ་ཆགས་ནས་གྲུར་མིན་ཞིང་། ཐོགས་པར་གལ་ཏེ་ཁྱོད་བསྒྲུབས་ན།
རྫུ་འཕྲུལ་ཆེན་པོས་ཁྱོད་ཁྲང་བྱ། བདག་གིས་སྟོབས་ཡང་བརྟ་བར་བྱས། 10

ཞེས་པ་དེ་ཡི་ཚིག་ཐོས་ནས། ཤཱ་རིའི་བུ་ཡིས་དེ་ལ་སྨྲས།
རེ་ཞིག་བདག་གི་ཐུབ་ལོང་། དེ་ནས་ཁྱོད་སྟོབས་བདག་གིས་ཤེས། 11

ཞེས་སྨྲས་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོ་ཡི། རི་ཡི་རྩེ་ལ་དེ་ཡིས་བཏགས།
མཽ་གལ་བུ་ཡིས་ལྷངས་པ་ཡི། ཚེ་ན་རི་ནི་འགུལ་བར་གྱུར། 12

सर्व्वज्ञः कर्म्मतन्त्रस्य दर्शयन्नविलम्बताम्।
स्वकर्म्मस्तुतिवैचित्र्यं वक्तुं समुपचक्रमे ॥ ५ ॥

कर्म्माख्यानक्षणे तस्मिन् भगवान् भक्तवत्सलः।
शारिपुत्रसमाह्वाने मौद्गल्यायनमादिशत् ॥ ६ ॥

सूच्या सूत्रेण संघाटीकुर्व्वाणं रचनाचिताम्[1]।
स शारिपुत्रमासाद्य गृध्रकूटाचलाश्रमे ॥ ७ ॥

अङ्गुलीपञ्चकेनैव सूचीकर्म्म प्रभाववान्।
विलम्बभीत्या कृत्वास्य तमभाषत सत्वरः ॥ ८ ॥

एह्येहि तूर्णं भगवान् सरस्यनवतप्तके।
कर्म्मोपदेशं भिक्षूणां सर्व्वज्ञः कर्त्तुमुद्यतः ॥ ९ ॥

कर्म्मव्यग्रतयाक्षिप्रं विलम्बं विदधासि चेत्।
तन्मदृद्ध्या नयामि त्वां विपुलं पश्य मे बलम् ॥ १० ॥

इति तस्य वचः श्रुत्वा शारिपुत्रस्तमब्रवीत्।
अचलं नय मे तावत्ततो जानामि ते बलम् ॥ ११ ॥

इत्युक्त्वा गृध्रकूटाद्रिशिखरे स बबन्ध तत्[2]।
मौद्गल्यायनकृष्टे च तस्मिन् गिरिरकम्पत ॥ १२ ॥

---

१ H रचनोचिता।
२ W/2 suggests शरीरं as the antecedent of तत्।

ཤཱ་རིའི་བུ་ཡིས་རྒྱུན་པོ་ལ། རི་ཧྲི་སྒྲུང་པར་འཇིགས་ནས་བརྟགས།
དེ་ནས་དེ་ཡིས་བླངས་པའི་ཚེ། ཟླ་ཡི་གནས་ཀྱང་ནོར་བར་གཡོས། 13

དེ་ནས་སྟོན་པའི་གདན་གསེར་གྱི། པད་ཅན་ནོར་བུའི་རང་བཞིན་ལ།
ཤཱ་རིའི་བུ་ཡིས་དེ་བཞིན་བརྟགས། པ་རོལ་ནས་མེད་ཉིད་དུ་གྱུར། 14

རྫུ་འཕྲུལ་རིམ་པས་མོའུ་གལ་བུ། ཤཱ་རིའི་བུ་ཡིས་ཕམ་བྱས་པ།
ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བར་རེས་ཕྱིན་ཚེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱུང་དུ་སོང་། 15

དེ་དག་རྫུ་འཕྲུལ་ཆེས་བསྒྲོད་པས། ཀླུ་ནི་དགའ་བོ་ཉེ་དགའ་དག
ས་འོག་ནས་ནི་རབ་འཕྱོད་དེ། འཇིགས་ནས་བཅོམ་ལྡན་ལ་ཕྱག་བཙལ། 16

ཤཱ་རིའི་བུ་ནི་ཀྱོལ་བའི་མཐུ། དེ་ནས་དགེ་སློང་ནོམས་ཀྱིས་དྲིས།
ཡི་ཞེས་སྤྱན་ལྡན་བཅོམ་ལྡན་གྱིས། སྔོན་བྱུང་དག་ནི་རབ་གསུངས་པ། 17

བྲ་ཧྨ་ཎ་སེར་སྐྱོར་བྱུང་བ། དྲང་སྲོང་དུང་དང་བྲིས་པའོ།
དེ་དག་ཆར་དང་ཆར་མེད་ཀྱི། འགལ་བརྗོད་པན་ཚུན་འགྲན་པར་གྱུར། 18

དེ་ནས་ནམ་ཞིག་དུང་ཁྲོས་པའི། ཀང་པས་རལ་པ་ལ་རེག་པ།
དྲིས་པས་དེར་སྨྲས་ཉི་ཤར་ཚེ། ཁྱོད་ཀྱི་མགོ་བོ་བྲེ་གྱུར་ཅིག 19

དུང་གིས་སྨྲས་པ་བདག་ཚིག་གིས། ཉི་ཤེད་འཆར་བར་བསྒྲུང་ཅིག
རེས་འདི་བརྗོད་ཚེ་མཛེས་པ་ཡི། འགྲོ་བ་ཐུབ་པ་དང་བཅས་གྱུར། 20

गिरियातभयान्मेरो[1] शारिपुत्रो बबन्ध तत्।
तेन दृष्टे ततोऽप्यस्मिन् विचचाल सुरालयः ॥ १३ ॥

शास्तुरासनहेमाब्जनाले मणिमये ततः।
शारिपुत्रेण बद्धं तत् परस्याशक्यतां ययौ ॥ १४ ॥

ऋद्धिक्रमेण मौद्गल्यः शारिपुत्रेण निर्ज्जितः।
तस्मिन् पूर्व्वतरं प्राप्ते ययौ भगवतोऽन्तिकम् ॥ १५ ॥

तयोर्महर्द्धिविक्षोभान्नागौ नन्दोपनन्दकौ।
पातालादुत्थितौ भीत्या भगवन्तं प्रणेमतुः ॥ १६ ॥

जयिनः शारिपुत्रस्य प्रभावमथ भिक्षुभिः।
पृष्टो बभाषे भगवान् प्राग्वृत्तं ज्ञानलोचनः ॥ १७ ॥

अभूतां शङ्खलिखितौ वाराणस्यामृषी पुरा।
वर्षावर्षविवादेन संघर्षोऽभूत्तयोर्मिथः ॥ १८ ॥

कदाचिदथ शङ्खेन पद्भ्यां स्पृष्टजटः क्रुधा ॥
लिखितः प्राह तं मूर्द्धभेदः सूर्योदयेऽस्तु ते ॥ १९ ॥

शङ्खोऽवदन्मद्वचसा नोदेष्यति दिवाकरः।
इत्युक्ते तेन सुचिरं सान्धकारमभूज्जगत् ॥ २० ॥

---

१ Orig. मेरो।

བྲིས་པས་དེ་ལ་བརྩེ་བ་ཡིས། ས་ཡི་རང་བཞིན་སྒོ་བོ་བྲུས།
ཉི་མ་ཤར་ཚེ་འཕྲལ་ལ་ཉི། ནོར་འཛིན་དུམ་བུ་བསྒྱུར་གྱུར་ཏོ། 21

སྐྱེ་བ་གཞན་ལ་དུང་དེ་རིང་། མོ་གལ་གྱི་བུ་ཉིད་གྱུར།
བྲིས་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་འདི་སྟེ། དེ་ལས་དེའི་ཚོའང་རྒྱལ་བར་གྱུར། 22

དེ་དག་གིས་ནི་སྔོན་བྱུང་མཐའ། འདི་ནི་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་གསུངས་སོ།
ལས་ཀྱི་གྱུར་ནི་བཀྲ་བ་དེ། སྐར་ཡང་གྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྲིས། 23

བཅོམ་ལྡན་ལས་ནི་གང་དག་གིས། འབྲས་བུ་མེད་བྱུང་འབྱུང་བ་འདི།
ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་ཁྱོད་ཀྱི་ཡང་། ཡུས་ལ་གང་གིས་རིག་པར་གྱུར། 24

རྡོ་བའི་ཟེར་མས་ཁྱོད་ཞབས་ཀྱི། མཐེ་བོང་སྣོད་པ་ཅི་ཡིས་སྣད།
སེང་ལྡེང་བྲུར་མས་ཞབས་ཕྱག་ནས། མི་དང་བཅས་པ་འདི་ནི་ཅི། 25

བསོད་སྙོམས་མ་ཐོབ་ལྟུང་བཟེད་ནི། སྟོང་པར་རིང་ཁྱོད་ལ་སྣང་ཅི།
མཛེས་མ་རབ་བྱུང་དེ་ཡིས་ནི། རྫུན་གྱིས་ཁྱོད་ལ་སྨད་པ་ཅི། 26

མི་བདེན་སྨྲ་དང་བཅས་གྱུར་པས། ཁྱོད་ལ་སྐྱུ་ར་བྱེད་པ་ཅི།
བི་རན་ཏྲ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤོང་། ཀོ་ཊ་ར་ཡི་ནས་གསོལ་བ་ཅི། 27

कल्पितं लिखितेनास्य कृपया मृण्मयं शिरः ।
सूर्य्योदयेऽथ सहसा शतधा वसुधां ययौ ॥ २१ ॥

जन्मान्तरे स शङ्खोऽस्य मौद्गल्यायनतां गतः ।
लिखितः शारिपुत्रोऽपि[1] तद्विजेता तदाप्यभूत्[2] ॥ २२ ॥

सर्व्वज्ञेनेति कथिते वृत्तान्ते प्राक्तने तयोः ।
तत्कर्म्मतन्त्रवैचित्र्यं पप्रच्छुर्मुनयः पुनः ॥ २३ ॥

भगवन् कर्म्मणां केषामङ्कुरोऽयं स्फुटोद्गमः ।
तव ज्ञानमयस्यापि येन संस्पृश्यते वपुः ॥ २४ ॥

पादाङ्गुष्ठः क्षतः कस्मात्तव पाषाणधारया ।
विद्धः खदिरसूच्यायं सव्रणश्चरणश्च किम् ॥ २५ ॥

शून्यपात्रः किमप्राप्य भिक्षामद्यागतो भवान् ।
मिथ्याक्षिप्तोऽसि सुन्दर्य्या किं प्रव्राजिकया तया ॥ २६ ॥

वध्वा मानविका[3] किन्ते सापवादाभवन्मृषा ।
भुक्ताः किं कोद्रवयवा[4] वैरन्तेषु त्वया पुरा ॥ २७ ॥

१ W_1 and W_2 ॰पुत्रोऽयम् ।
२ Orig. तदाख्यभूत् ।
३ मानविकाशब्दस्तु यथारयुतएव ।
४ Orig. कोटर॰ । ˢ कोद्रव॰ or कोरव॰ ।

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལོ་དྲུག་ནི། དཀའ་བ་སྤྱད་པར་གྱུར་པ་ཏེ །
ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་ལ་རབ་གཙོ་གྱིས། ཏཀ་གིས་ཅི་ཡི་སླད་དུ་རིག། 28

ཤཱཀྱའི་རིགས་ཉི་འཛིན་པའི་མཚོ། ཁྱོད་ཀྱི་དབུ་ནི་བསྐུང་གྱུར་ཅི།
ཅི་སླད་ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་མཆོག་ལ། ལྷུང་གིས་སྐྲ་གྲིབ་བསྐྱུང་བར་གྱུར། 29

དེ་དག་ཉམས་ཀྱིས་འདི་དྲིས་ཚེ། བཅོམ་ལྡན་འཇུམ་བཅས་དེར་གསུངས་པ།
ཉོན་ཅིག་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་ནི། ཉེས་པར་བཀྲབ་ལས་ཀྱི་རྒྱུན། 30

ལུས་ཅན་ལས་ཀྱི་འཆིང་བ་ནི། ཆས་ཞུགས་གཡོག་པོ་དམས་པ་བཞིན།
འགྲོ་ན་ཕྱི་ནས་འགྲོ་བར་བྱེད། སྡོད་ན་སྡོད་དུ་སྡོད་པར་བྱེད། 31

ནགས་ཚོམས་དག་ཏུ་འཇུག་ཅིང་ཕྱོགས་སུ་ཉོབ་པར་ཀྱུ་ལ་རྒྱ་གཏེར་འགོད་པར་བྱེད།
རི་ཡི་དབང་ཕྱུག་ལ་འཛོག་བརྒྱ་བྱིན་གནས་ནི་ཀུན་དུ་མནན་ནས་མངོན་པར་འཇུག། 32

ས་འོག་སྣང་བ་མེད་པའི་ཡུལ་དུ་རབ་འཇུག་ལས་ཉམས་དུས་ཀྱི་མི་ཀླབས་བཞིན།
འདི་དག་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ལམ་ནི་གང་ནའང་འགོག་པ་མེད།
ལས་ཀྱི་འཁྲི་ཤིང་རིང་པོ་གསར་པ་ཉིད་ལ་རྟག་ཏུ་འབྲས་བུ་སྟིང་པས་ཁྱབ།
ངོ་མཚར་དང་བཅས་ལུས་ཅན་ཀླན་ཀ་ཡི་སྐྱོད་ཅིང་དེ་ལའང་ངེས་པར་གཡོ་བ་མེད།
གང་ཞིག་དགེ་བ་ཉམས་ཀྱིས་བཀྲག་དང་ཡོངས་སུ་དཀྲིས་དང་ཉམས་པར་གསལ་བ་དང་།
རབ་བཅད་གཙུས་དང་ངེས་པར་བརྡེར་དང་བྱེ་མར་བྱས་ཀྱང་ཟད་པ་ཉིད་མི་འགྱུར། 33

वर्षाणि षट् भगवतः किमभूद्[1] दुष्करक्रिया।
प्रस्कन्दि[2]व्याधिना स्पृष्टं कस्माच्च भवतो वपुः॥ २८॥

शिरोऽर्त्तिरभवत् किं ते तस्मिन् शाक्यकुलक्षये।
वायुना स्पृष्टः खेदोऽभूत् कस्माद्व्यथतनोस्तव॥ २९॥

इति तैर्भगवान् पृष्टस्तानभाषत सस्मितः।
श्रूयतामनवच्छिन्नं वैचित्र्यं कर्मसन्ततेः॥ ३०॥

गच्छन्ति गच्छतः पश्चात् पुरस्तिष्ठन्ति तिष्ठतः।
सद्भृत्या इव सन्नद्धा कर्मबन्धाः शरीरिणाम्॥ ३१॥

गाहन्ते गहनानि दिक्षु विचरन्त्युल्लङ्घयन्त्यम्बुधिम्
आरोहन्ति गिरीश्वरानभिसरन्त्याक्रम्य शक्रालयम्।
पातालं प्रविशन्त्यलोकविषयं कर्माणि कालोर्म्मिवत्
नास्त्येषामनिशं जनानुसरणे मार्गावरोधः क्वचित्॥ ३२॥

दीर्घा कर्मलता नवेव सततं व्याप्ता पुराणैः फलैः
साश्चर्य्या सहचारिणी तनुभृतां तचाप्यलं निश्चला।
आकृष्टा परिवेष्टिता विघटिता प्रोत्पाटिता मोटिता
निर्घृष्टा कणशः शतापि कुशलैर्नैव प्रयाति क्षयम्॥ ३३॥

---

१ W. किमेतद् दुष्करक्रिया।
२ W. प्रस्कन्धी।

གང་ཞིག་སྣ་བ་མཛེས་པའི་ལུས་ལ་སྒྲོན་གྱི་ཐིག་ལེ་ནག་པོ་དང་།
གང་ཞིག་མ་རུངས་ཉོམ་པའི་སྦྲུལ་ནག་ནོར་བུ་འོད་ཟེར་རལ་ཅན་འཛིན།
སྣ་ཚོགས་གཟུགས་ཀྱིས་བཀྲ་བའི་སྤྱོད་པ་ལུས་ཅན་ཉོམས་ལ་སྟོན་བྱེད་པ།
འདི་ནི་བཀྲ་བའི་རིན་པས་ཡོངས་སྨིན་ལས་ཀྱི་སྤྲུལ་པའི་རི་མོ་ཡིན།། 34

གཞལ་དུ་མེད་པའི་ནོར་སྐྱེད་ཅིང་། ། བུ་མང་ཚུང་མ་དང་ལྡན་པའི།
ཁྱིམ་བདག་ཁར་བ་ཊ་ཞེས་པ། ཀར་པ་ཊ་ནི་སྔོན་བྱུང་གྱུར། 35

དེ་ཡིས་མཛའ་བས་བསྐྱངས་པ་ཡི། ཁྱིམ་པ་སྟུག་ཏྲ་ཞེས་བྱ་བ།
ནོར་མ་བགོས་པའི་སྤུན་ལྔ་ནི། མ་མི་གཅིག་པ་དེ་ཁྱིམ་གནས། 36

ནམ་ཞིག་ཁྱིམ་བདག་དེ་ལ་ནི། ཁྱིམ་བསམ་གཏྲས་ཀྱི་བར་སྐབས་སུ།
ཚུང་མ་ནག་མོ་ཞེས་བྱ་བ། གུ་གུ་ཅན་གྱིས་དལ་བུས་སྨྲས། 37

རྗེ་ཡི་སྨྲས་པོ་སྐྱོངས་པ་ལས། བག་མེད་བྲང་པོར་ཁྱོད་ཀྱི་ནི།
ཁྱིམ་དུ་མ་མི་གཅིག་པས་སྤྲུ། དུག་གི་རྫོན་པ་ནོམ་པར་བསྐྱེད། 38

འགོད་བྲལ་གཅིག་པུ་འདི་ཡིས་ཀྱང་། འགོད་ལྡན་བུ་མང་ཁྱོད་ཀྱི་ནི།
བགོས་པ་མེད་པའི་ནོར་དག་ལས། ཕྱེད་ནི་ཚུལ་གྱིས་ལེན་པར་འགྱུར། 39

ནང་བཞིན་འཕེལ་བ་འདི་ལ་ནི། གསད་པ་ཀོན་སྐར་གྱི་མཆོག།
གཅེར་ནི་གཅོད་པ་བདག་ལས་ཀྱང་། མི་ནུས་ནོར་གཅོད་བཟོད་པར་དཀའ། 40

कान्तः काये वहति मलिनं दोषबिन्दुं यदिन्दुः
क्रूराकारः किरणजटिलं यन्मणिं कृष्णसर्पः ।
नानारूपैः प्रबलचरितं देहिनां दर्शयन्ती
सेयं चित्रक्रमपरिणता कर्म्मनिर्म्माणलेखा ॥ ३४ ॥

अभूद्गृहपतिः पूर्व्वं कर्पटे खर्व्वटाभिधः ।
अप्रमेयधनोत्पत्तिर्बहुपुत्रकलत्रवान् ॥ ३५ ॥

अविभक्तधनस्तस्य भ्राता वैमातृकः शिशुः ।
मुग्धनामा गृहे तस्थौ वात्सल्यात्तेन पालितः ॥ ३६ ॥

कदाचित्तं गृहपतिं कालिका नाम वल्लभा ।
उवाच कुटिला स्वैरं गृहचिन्ताकथान्तरे ॥ ३७ ॥

आर्य्यपुत्र त्वया गेहे सरलेन[१] प्रमादिना ।
मोहादसोदरो भ्राता विपद्वृक्षो विवर्द्धितः ॥ ३८ ॥

एकोऽपि बहुपुत्रस्य व्ययिनस्तव निर्व्ययः ।
अविभक्तधनादस्य न्यायेनैष हरिष्यति ॥ ३९ ॥

अस्य व्याधेरिवैतस्य वधएवाद्यमौषधम् ।
बन्धुच्छेदादपि नृणां धनच्छेदो हि दुःसहः ॥ ४० ॥

---

१ ग॰ नामप्रमादिना ।

ཟབ་མོའི་འདུ་འགོད་རྩོམ་པ་ཡིས། །འཁོར་བར་སྐྱེ་བའོས་གྱུར་པ། །
ཆེན་པོ་གྱེད་པ་ཏུང་གྱུར་ན། །གཉིས་འཐུང་དབང་པོ་འགྲེལ་བ་བཞིན། · 41

ཞེས་པ་དེ་ཡི་གཏུག་པའི་ཚིག། །བྲམ་ཟེ་བསམ་པ་རབ་འདར་ཞིང་། །
མཛེས་པའི་ཞགས་པས་དབང་བྱས་ཏེ། །དེ་ལ་གཙུགས་པས་རབ་སྨྲས་པ། 42

རེ་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱིས་ཕན་པ་བརྗོད། །འོན་ཀྱང་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་སྡིག །
ཕྱི་རོལ་ཡན་ལག་འཁོར་གྲོལ་སྐད། །ལྷན་སྐྱེས་ཡན་ལག་སྤུ་ཞིག་གཅོད། 43

ནོར་ལ་ཆགས་སེམས་ནོར་དོན་དུ། །སྡིག་པ་བསམ་པ་རིགས་མ་ཡིན། །
ནོར་སེམས་བསྲུང་བར་གྱུར་མོད་ཀྱང་། །སྐད་ཅིག་གིས་ནི་བརླག་པར་འགྱུར། 44

ཡང་ཡང་ལས་ལྷབས་རྩོམ་པ་ཡིས། །རབ་སྐྱེད་འཕྲུགས་པའི་ནོམ་འཕྲུལ་ཅན། །
དཔལ་ནམས་རི་གཟར་ཆུ་བོ་བཞིན། །བགྲོད་པ་དག་ནི་སུ་ཡིས་བཟློག། 45

དེ་སྐད་སྨིན་ལེགས་བདག་གི་ཡིད། །སྤྱད་ན་གསོད་ལ་ཡོངས་མི་འཇུག །
ནོར་ཉམས་བདག་ཉིད་འཚོ་བ་ཡང་། །སྤྱོད་ཚུལ་ཉམས་ན་འགྲོ་བ་གང་། 46

ཞེས་སྨྲས་བདག་པོ་དེ་ཡིས་ཡིད། །སྣ་ཚོགས་རིགས་པ་ཉེར་བསྟན་ནས། །
དལ་གྱིས་སྡིག་པ་དགག་ལ་ནི། །དེ་ཡིད་མངོན་པར་ཕྱོགས་པར་བྱས། 47

མཛེན་སྐུམ་མང་པོས་བསྐྱེད་བ་ཡིས། །ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བོར་སྐྱེས་པ་བཞིན། །
ཟད་མེད་སྤུ་གྲིའི་སོ་ཏྲྀ་གྱིས། །འཕྲལ་ལ་བཅད་ནས་འདོར་བར་བྱེད། · 48

गम्भीराथव्ययारम्भसंसारोचितजन्मनाम्।
विपन्निपातो महतां द्विपेन्द्रपतनोपमः ॥ ४१ ॥

इति तस्या वचः श्रुत्वा क्रूरमुत्कम्पिताशयः।
स तामुवाच प्रणयात् स्नेहपाशवशीकृतः ॥ ४२ ॥

हितमुक्तं त्वया तावत् किन्त्वेतदतिपातकम्।
सहजं कश्चिनत्त्यक्त्वं वहिरङ्गधनाप्तये ॥ ४३ ॥

न युक्तमर्थशक्तानामर्थार्थं पापचिन्तनम्।
क्षणेनायान्ति वित्तानि रक्षितान्यपि संक्षयम् ॥ ४४ ॥

मुहुःकर्म्मोर्म्मिसंरम्भसम्भवक्षोभविभ्रमाः।
गच्छन्त्यः केन वार्य्यन्ते शैलकुल्या इव श्रियः ॥ ४५ ॥

तस्मान्न मे मनः सुभ्रु भ्रातृद्रोहे प्रवर्त्तते।
वित्तभ्रंशेऽस्ति मे वृत्तिर्वृत्तभ्रंशे तु का गतिः ॥ ४६ ॥

इति तस्य ब्रुवाणस्य नानायुक्तिनिदर्शनैः।
शनैः सा विदधे पत्युः पातकाभिमुखं मनः ॥ ४७ ॥

वर्द्धितान् बहुभिः स्नेहैः सहजान् मूर्द्धजानिव।
छित्त्वा हरन्ति सहसा क्षुरधाराः खराः स्त्रियः ॥ ४८ ॥

སྔོངས་བས་བཅོམ་བའི་སློ་དང་བྲད་མེད་གི།
འཁྲོག་ཅིང་གཞན་པར་བཀྲུག་བྲུ་མིན་པ།
འཇུག་བའི་སྐད་དུ་བརྗོད་པ་སྤྱོད་སྒྲོར་ཞིང།
སྨིག་བངས་བར་ལྷུང་བར་བྱེད་བཅིད། 49

གཅིན་དང་གྲོགས་ལ་ཆགས་བྲལ་ཞིང། སེམས་ཉི་རང་བདེས་སྒོམ་གྱུར་པ།
དཔལ་ལྡན་ཉམས་ལ་དུད་པ་བཞིན། སྲད་མེད་རྒྱལ་ལ་བློ་གྲོས་གང། 50

དེ་ནས་དེ་ཡིས་སྒྲུར་ཟླ་གི། མདོག་བདུ་སྐར་ལ་བྲངས་ནས།
མི་མེད་ནགས་སུ་རྡོ་བ་ཡིས། ཆོང་གྲོས་པ་མེད་པར་བསད། 51

དེ་ཉིད་ངའི་ཡིན་སྡིག་པ་ནི། སྐྱེ་བ་སྟོམ་ཉམས་སྐྱུད་ནས།
མཐེ་བོང་སྣད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། དཔའ་ང་སྐག་མའི་ཆ་ཤས་འདོན། 52

དེད་དཔོན་དོན་གྲུབ་ཞེས་བྱ་བ། གཟིངས་ནི་གང་བར་གྱུར་པ་སྤོས།
རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆུང་དགག་གིས། རིན་ཆེན་གླིང་ནས་ཡང་དག་ལོངས། 53

དེ་ནས་དེད་དཔོན་གཉིས་པ་ནི། དོན་ཅུགས་དེ་ལ་བརྟེན་གྱུར་པ།
སྣང་བས་གཟིངས་ལ་སྨྲས་བ་ཡི། ཐུག་པ་བྱ་བར་རབ་ཏུ་བཅོལ་བས། 54

ཅི་སྟེ་དོན་གྲུབ་གྱིས་མཐོང་ནས། ཡང་དང་ཡང་དུ་བཟློག་གྱུར་ཀྱང།
སྣང་བས་ལོང་དེ་སྡིག་པ་ཡི། འབད་ལས་སྐད་ཅིག་ལོག་མ་གྱུར། 55

वक्रा परं क्रूरतरक्रियासु
प्रवर्तनायैव दृढाभियोगा ।
पापा निपाताय भवत्यवश्यं
मोहाहतानां युवतिर्मतिश्च ॥ ४९ ॥

बन्धुमित्रविरक्तानां स्वसुखक्षीवचेतसाम् ।
श्रीयुतानामिव नतिः स्त्रीजितानां मतिः कुतः॥ ५०॥

अथ भ्रातरमाहूय नीत्वा पुष्पोच्चयाय सः ।
न्यवधीदश्रुताक्रन्दमध्मना विजने वने ॥ ५१ ॥

अहमेव स तत्पापं भुक्त्वा पूर्वेषु जन्मसु ।
वहाम्यद्यापि शेषांशमङ्गुष्ठक्षतलक्षणम् ॥ ५२ ॥

सार्थवाहोऽर्थदत्ताख्यः पूर्णप्रवहणः पुरा ।
पवनस्यानुकूल्येन रत्नद्वीपात् समाययौ ॥ ५३ ॥

द्वितीयः सार्थवाहोऽथ नष्टार्थस्तं समाश्रितः ।
द्वेषात् प्रवहणे छिद्रं प्रच्छन्नं कर्तुमुद्ययौ ॥ ५४ ॥

अथ दृष्टोऽर्थदत्तेन वार्यमाणः पुनः पुनः ।
पापप्रयत्नो द्वेषान्धः क्षणं न विरराम सः ॥ ५५ ॥

དེ་ནས་དོན་མཐུན་བདག་གྲོས་ནས། །གྲོ་ལྷ་ནོར་བ་བར་སྨོངས་པ་དེ།
མི་བཟང་ཤཱཀྱི་རབ་བསྐྱུར་ནས། །སྲོག་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དུ་བྱས། 56

དེ་ཉིད་ང་ཡིན་དེ་བསད་ལས། །སྡིག་འབྲས་སྐྱེ་བ་གཞན་སྤྱད་ནས།
ལྕགས་མའི་ཚ་ཤས་ད་ལྟ་ཡང་། །ཀྱང་བར་སེང་ལྡེང་མི་འཛིན་ནོ། 57

ཡག་ན་ལྷུང་བཟེད་བརྩེ་བ་ཡིས། །བརྟན་པའི་བློ་ཕུད་དང་མདངས་ཀྱིས།
ཨུ་པ་རི་མཉིས་པ་སྟོན། །ཀ་ཤིའི་གྲོང་དུ་བསྐྱར་སྐྱང་ཞུགས། 58

དེ་ཡི་ལྷུང་བཟེད་ཡོངས་ཁེངས་པ། །མཐོང་ནས་སྤྲང་བས་སྲུན་སྦྱུང་བ།
འབྲས་མེད་གཡོ་ལྡན་ཞེས་པ་ཡིས། །ལག་པ་ཡིས་ནི་ས་ལ་ཕོ། 59

དེང་ཟས་བཅད་ལས་འབྱུངས་པའི། །སྡིག་དེ་སྐྱེ་བ་མང་པོར་ནི།
སྤྱད་ཀྱང་འབྲས་བུ་ལྕགས་ན་ཡིས། །ལྷུང་བཟེད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། 60

བ་ཤི་ཥྛ་ཞེས་བྱ་བར་སྟོན། །དགྲ་བཅོམ་ཉིད་གྲོལ་སེམས་རབ་དང་།
རབ་ཞིའི་དགའ་ཚལ་སྐྱོང་པ་ཡིས། །བྱས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ན་གནས། 61

དེ་ཡི་སྤྱན་སྔ་རབ་བྱུང་ནི། །སྔར་དུ་ཛ་སྐྱེ་བོ་ཡི།
བཀུར་སྟི་དག་ཀྱིས་དེ་མཐོང་ནས། །ཉོང་བའི་མེ་ཡིས་གདུངས་པར་གྱུར། 62

ཡོན་ཏན་ཅན་རྣམས་བཀུར་མཐོང་ནས། །དེ་ཉམས་སྨད་དུ་སྐྱེ་བོ་ཉམས།
རབ་ཏུ་འབད་བྱེད་རྐང་ཉིད་ནི། །ཡོན་ཏན་གཟུང་ཕྱིར་བརྩོན་མ་ཡིན། 63

ततः सार्थपतिः कोपात् तं मात्सर्यविमोहितम्।
तीव्रशक्तिप्रहारेण चकार गतजीवितम्॥ ५६॥

अहं स तद्वधात् पापफलं भुक्त्वान्यजन्मसु।
वहाम्यद्यापि शेषांशं चरणे खदिरव्रणम्॥ ५७॥

प्रत्येकबुद्धः पिण्डाय पात्रपाणिर्दयार्द्रधीः।
विवेश काशनगरीमुपारिष्टाभिधः पुरा॥ ५८॥

सम्पूर्णपात्रमालोक्य तस्य विद्वेषदूषितः।
युवा चपलको नाम पाणिनापातयद्भुवि॥ ५९॥

अहं स पापं तद्भक्तच्छेदोत्थं बहुजन्मसु।
भुक्त्वापि फलशेषेण प्रयातः शून्यपात्रताम्॥ ६०॥

वशिष्ठाख्यः पुरार्हत्त्वं प्राप्तश्चित्तप्रसादवान्।
उवास प्रशमारामे विहारे पौरकल्पिते॥ ६१॥

भ्राता प्रव्रजितस्तस्य भरद्वाजः सदोदितम्।
विलोक्य जनसत्कारं ययौ द्वेषाग्नितप्तताम्॥ ६२॥

गुणिनां मानमालोक्य प्रयत्नं तद्विनाशने।
जनः करोति मत्वात्मगुणाधानसमुद्यमे॥ ६३॥

ཆེན་པོ་ལ་འོས་གོས་ཟུང་ཞིག། སྐྱེ་བོ་ཀུན་ལས་ཐུབ་པ་ནི།
དྲང་པོའི་སེམས་ཧྲ་རབ་ཤཱ་རིཔུ། བཟའ་བས་སྤྱན་ཟླ་རི་ལ་ཕྱིན། 64

དེ་སླངས་ཡོན་དྲན་ལ་སྡང་དེ། ཁྲོ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་མ་གྱུར།
ཐན་པ་རྣམས་དང་མཛའ་བས་ཀྱང་། ངན་པ་རང་གི་མི་འགྱུར་རོ། 65

དེ་ཡིས་གཙུག་ལག་ཁང་སྐྱོང་མ། དབེན་སར་ཡང་དག་བོས་ནས་ནི།
གོས་ནི་ཟུང་དག་དེ་ལ་ཕྱིན། བཀུར་སྟི་ཐུས་ནས་རབ་སྨྲས་པ། 66

གོས་ཟུང་འདི་ནི་སྐྱེད་བཟང་མ། ཁྱོད་ཀྱིས་གྲོགས་ལ་སྐྱེ་བོ་དག།
འདྲི་ནབ་ཤཱ་རིཔུ་ཡིས་ནི། ཕྱིན་ཞེས་དཔལ་གྱིས་སྨྲ་བར་བྱ། 67

དེ་སྐད་དེས་བརྗོད་དེ་ཡིས་ཀྱང་། ཁས་བླང་དེ་ཡིས་བསྟན་པ་བྱས།
གང་གྲིས་པ་ཤཱ་རིཔུ་ལ་ནི། སྐྱེ་བོ་སློང་བར་དགོས་པར་གྱུར། 68

ཚུལ་ཁྲིམས་མ་ཚང་བརྗོད་པས་དེས། དེ་ནས་གྲོང་པས་མ་མཆོད་དེ།
རིང་དུ་སོང་གྱུར་ཆེན་པོ་ཉམས། བཀུར་སྟི་ཉམས་པས་འཇིགས་པ་ཉིད། 69

བྷཱ་ར་དྭ་ཛ་དེ་བདག་སྟེ། འཕགས་ལ་སྨད་བས་སྐྱེ་གཞན་པ།
བསོད་ནམས་མིན་སྤྱད་དེས་ཚུལ་ལས། མཛེས་མས་དེང་ཡང་རྫོན་གྱིས་སྨད། 70

བདག་སྤོར་ཁྲལ་རྫེའི་ཕྲག་དོག་གིས། བར་ཏུ་སེར་ཐུབ་པ་ནི།
སྨྲ་ཧྲན་བདེན་ཞེས་ལྷ་བ་ཡིས། གྲགས་པ་ཕྲག་དོག་དག་གིས་བཅོམ། 71

महार्हवस्त्रयुगलं भ्रात्रे भक्तजनार्पितम् ।
तस्मै वशिष्ठः प्रददौ प्रीत्या सरलमानसः ॥ ६४ ॥

तदादाय गुणद्वेषी न वैराद्विरराम सः ।
नोपकारैर्नवा प्रीत्या निजतां याति दुर्ज्जनः ॥ ६५ ॥

एकान्ते स समाहूय विहारपरिचारिकाम् ।
दत्वास्यै वस्त्रयुगलं जगाद कृतसत्कृतिः ॥ ६६ ॥

इदं त्वया वस्त्रयुगं परिधाय सुमध्यमे ।
वशिष्ठेनार्पितमिति प्रश्ने वाच्यः शनैर्जनः ॥ ६७ ॥

इति स्वीकृत्य तेनोक्ता तदादिष्टं चकार सा ।
येनाभवद्वशिष्ठस्य जनो विप्लवशङ्कितः ॥ ६८ ॥

शीलवैकल्यवादेन सोऽथ पौरैरपूजितः ।
दूरं ययौ महान्तो हि सत्कारभ्रंशभीरवः ॥ ६९ ॥

सोऽहमार्य्यापवादेन भरद्वाजोऽन्यजन्मसु ।
भुक्त्वाप्यपुण्यं तच्छेषात् सुन्दर्य्याद्य मृषार्द्दितः ॥ ७० ॥

ब्राह्मणेनेर्ष्यया पूर्व्वं वाराणस्यां मया मुनेः ।
दर्पादेन हृता कीर्त्तिः पञ्चाभिज्ञस्य धीमतः ॥ ७१ ॥

མི་དོག་བཞུ་ཅན་གྲགས་པ་ཡི། པ་དྣ་ལྟར་མཛེས་སྣང་འཚོམ།
བཟང་མོ་ཞེས་བྱ་བུད་མེད་མཆོག། པ་ར་ཏྣ་སེར་སྔོན་བྱུང་གྱུར། 72

གཡོ་ལྡན་བྱ་གྲུའི་བསམ་པ་ཅན། ཡད་ཙེ་ཞེས་པས་ནམ་ཞིག་དེ།
མཐོང་ནས་མཚན་མོ་སྤྲུད་པའི་སྐད། གོས་དང་རྒྱན་དག་དེ་ལ་བྱིན། 73

དེ་ནས་གཡོ་བའི་ཆགས་པ་ཅན། མཚམས་ལ་འགྲོགས་པར་མངོན་ཕྱོགས་པའི།
ཉིན་མོར་བྱེད་པ་ནམ་མཁའ་ཡི། ཁྲམས་ཀྱི་མཐར་ནི་བབས་པའི་ཚེ། 74

བཟང་མོ་རང་གི་ཁྱིམ་སོང་ནས། མི་དོག་གོས་དང་རྒྱན་རྣམས་ཀྱིས།
མཛེས་བ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱན་ལ་ནི། སྣང་ཡང་ཁྲོས་པའི་རྒྱན་དག་བྱས། 75

སྨུག་ཟི་ཀིང་པའི་མཐིལ་ལ་རབ་ཆགས་ཤིང་།
ཧོ་ཤལ་མཆོག་ནི་མགྲིན་པར་དཔྱངས་ནས་ཀྱང་།
བྱ་བ་དོན་གཉེར་མི་ལོང་ལ་ཕྱོགས་ཏེ།
སྣད་འཚོང་སྤྱོད་པའི་དོན་བཞིན་དེ་ཡིས་བྱས། 76

མགྲིན་པ་ལ་གཞན་བཀྲིར་གཞན་མཆུ་ལ་གཞན།
དེ་བཞིན་གཟུགས་ཅན་མ་རེས་སྙིང་ལ་གཞན།
ཉམ་བཀྲ་རང་གི་བྱུ་པ་གཟུགས་བརྟན་བཞིན།
བྲིས་བུ་ཆགས་བྱེད་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱན་རྣམས་བཟུང་། 77

वाराणस्यामभूत्पूर्व्वं भद्रा नाम वरानना ।
वेश्या यशःपताकेव कान्ता कुसुमधन्वनः ॥ ७२ ॥

तां कदाचिन्मृणालाख्यो विटः कुटिलचेष्टितः ।
दृष्ट्वा तस्यै ददौ रात्रिभोगायांशुकभूषणम् ॥ ७३ ॥

ततस्तरलरागायाः सन्ध्यायाः सङ्गमोन्मुखे ।
गगनाङ्गनपर्य्यन्ते[1] लम्बमाने दिवाकरे ॥ ७४ ॥

गत्वा स्वभवनं भद्रा पुष्यांशुकविभूषणैः ।
लावण्याभरणा चक्रे पुनरुक्तं प्रसाधनम् ॥ ७५ ॥

अलक्तके पादतलावसक्ते
कण्ठावलम्बिन्यपि तारहारे ।
कार्य्यार्थिनी दर्पणसम्मुखी सा
चकार वेश्याचरितं यथार्थम् ॥ ७६ ॥

कण्ठेऽन्यदन्यत् वदनेऽन्यदोष्ठे
बभार तन्वी हृदये तथान्यत् ।
सा भूषणं शोभनमेव पुंसाम्
मूर्त्तं स्वकर्त्तव्यमिवातिचित्रम् ॥ ७७ ॥

---

१ ग पर्य्यान्ते ।

ཡིད་སྨྲེས་ཁྱིལ་བའི་ཕྲུགས་པ་ཟླ་བའི་གཟུགས་ནི་དང་པོ་བཞིན།
ལན་བུ་ཕྲིག་ཡིའི་རི་མོས་འཛེ་སྙེག་ཟུན་པར་རབ་སྤྲས་ཤིང་།
རབ་འགྲོ་བདུག་པའི་དུ་བས་རབ་རིབ་ཁྲུན་མཚམས་བཞིན་བཀྲ་བ།
ཆགས་པ་དང་དང་བྲལ་ཡན་ལག་དང་བཅས་ཆགས་པ་དེ་རབ་མཛེས། 78

དེ་ནས་གཡོག་མོ་རྩ་སྲིན་མ། ཞེས་པ་བྱུར་བར་རབ་ཞུགས་དེ།
དེར་སྨྲས་སྐད་ཅིག་འགྲོགས་འདོད་བའི། གཙོ་ཟུགས་རང་པ་ཡི་ནི་སྟོན། 79

ཀུ་ཏ་པ་ནི་བརྒྱ་ཕྲག་ལྔ། ཏུ་བཞིན་དུ་ནི་སྟེར་བར་བྱེད།
འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་གཏེར་ཞིང་བོངས། ནང་ཞུགས་ཉིད་ནི་ཕྱི་རོལ་སོང་། 80

རབ་མང་ནོར་ལྡན་གཏོང་ཕོད་ཅན། ཁྲེལ་བས་ཡུན་རིང་མི་སྡོད་པ།
འདོད་བསྐྱེབས་འདོད་ལྡན་བཟོད་པ་ཅན། སྐལ་པ་བཟང་མོ་གཡལ་ཤོར། 81

ཅེས་པ་དེ་ཡི་ཚིག་ཐོས་ནས། ཡོན་དང་ཆགས་པའི་བར་དུ་ནི།
སྐད་ཅིག་འཕྲུང་མོ་ཡུག་པ་བཞིན། བཟང་མས་འཛུམ་བཅས་རབ་སྨྲས་པ། 82

གཞན་ལས་བླ་ནི་བླང་བ་དག། ལས་སྲང་དག་གི་ནུད་མེད་བཞིན།
དེ་དུས་ནོར་གཏེར་གཏན་པ་ནི། ལག་བརྗེད་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། 83

སྐྱེ་གུ་ནོམས་བཞིན་ཐབས་ཅན་གྱི། དབང་དུ་གྱུར་ཀྱང་སྐད་ཅིག་ནི།
གང་གིས་སྦྱོར་ཉིད་འཕབས་པ་དེ། སྐད་འཚོང་བུད་མེད་ནོར་བས་ཀྱིས་བདག། 84

कलिततरुणरागा साङ्गरागा बभौ सा
तिमिरशवलसन्ध्येवोल्लसद्धूपधूमैः।
मनसिजजयकीर्त्तिं मूर्त्तिमाद्यामिवेन्दो-
रलकतिलकलेखां लीलया लुनयन्ती ॥ ७८ ॥

ततः प्रविश्य त्वरिता दासी मकरिकाभिधा।
तामूचे क्षणसंगार्थी वहिरास्ते युवा नवः ॥ ७९ ॥

कार्षापणानां तृणवद्द् वितीर्य्य शतपञ्चकम्।
प्रविश्येव विनिर्याति सोऽयं ते निधिरागतः ॥ ८० ॥

प्रभूतद्रविणत्यागी व्यग्रत्वादचिरस्थितिः।
छन्नकामः क्षमी कामी सुभगे लभ्यते कुतः ॥ ८१ ॥

इति तस्या वचः श्रुत्वा भद्रा प्रोवाच सस्मिता।
क्षणं दोलायमानेव मध्ये दाक्षिण्यलोभयोः ॥ ८२ ॥

कथं रथ्याङ्गनेवाहमन्यस्माद्दात्तचेतना।
गच्छामि प्रार्थितान्यस्य तत्क्षणोत्तानपाणिताम् ॥ ८३ ॥

प्रपाणामिव सर्व्वस्य स्वाधीनानामपि क्षणम्।
पूर्व्वसेवा हृता येन स स्वामी वेश्ययोषिताम् ॥ ८४ ॥

ཡིད་སྨྲེས་རྒྱལ་བའི་གྲགས་པ་ཟླ་བའི་གཟུགས་ནི་དང་པོ་བཞིན།
ལན་བྲུ་ཤིག་ཡིའི་རི་མོས་འཇེ་སྐེག་ལྡན་པར་རབ་སྨྲས་ཤིང་།
རབ་འཕྲོ་བདུག་པའི་དུ་བས་རབ་རིབ་ཕྱུ་མཚམས་བཞིན་བཀྲ་བ།
ཆགས་པ་དར་བྲམ་ཡན་ལག་དང་བཅས་ཆགས་པ་དེ་རབ་མཛེས། 78

དེ་ནས་གཡོག་མོ་ཀུ་སྦྲིད་མ། ཞེས་བསྒྲུར་བར་རབ་ཞུགས་དེ།
རེར་སྨྲས་སྐད་ཅིག་འགྲོགས་འདོད་པའི། གཞོན་ནུ་གསར་པ་སྤྱི་ན་སྟོད། 79

ཀཊཱ་པ་ནི་བཅུ་སྲུག་ལྷ། ཙོ་བཞིན་དུ་ནི་སྟེར་བར་བྱེད།
འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་གཏེར་ཞིང་འོངས། ནང་ཞུགས་ཉིད་ནི་ཕྱི་རོལ་སྲོང་། 80

རབ་མང་ནོར་ལྡན་གཏོང་ཕོད་ཅན། བྲིལ་བས་ཡུན་རིང་མི་སྟོད་བ།
འདོད་བསྐྱིབས་འདོད་ལྡན་བཟོད་པ་ཅན། སྐལ་བ་བཟང་མོ་གཡལ་བྲོན། 81

ཅེས་པ་དེ་ཡི་ཚིག་ཐོས་ནས། ཡོད་དང་ཆགས་པའི་བར་དུ་ནི།
སྐད་ཅིག་འཕྱང་མོ་ཡུག་པ་བཞིན། བཟང་མས་འཚུམ་བཅས་རབ་སྨྲས་པ། 82

གཏན་ལས་སྨྲ་ནི་སྣང་བདག། ལས་སྣང་དག་གི་ཐུར་མེད་བཞིན།
དེ་དུས་ནོར་གཅེར་གཏན་ལ་ནི། ལག་བཅེར་ཉིད་དུ་ཛེ་ཏར་འགྱུར། 83

སྐྱེ་གུ་ནོམས་བཞིན་ཐབས་ཅན་གྱི། དབང་དུ་གྱུར་ཀྱང་སྐད་ཅིག་གི།
གང་གིས་སྟོར་ཉིད་འཕྲལ་པས་དེ། སྐད་འཚོང་ཟད་མེད་ནོམས་ཀྱིས་བདག། 84

कलिततरुणरागा साङ्गरागा बभौ सा
तिमिरशबलसन्ध्येवोल्लसद्धूपधूमैः।
मनसिजजयकीर्त्तिं मूर्त्तिमाद्यामिवेन्दो-
रलकतिलकलेखां लीलया सूचयन्ती ॥ ७८ ॥

ततः प्रविश्य त्वरिता दासी मकरिकाभिधा।
तामूचे क्षणसंगार्थी वहिरास्ते युवा नवः ॥ ७९ ॥

कार्षापणानां तृणवद्‌ वितीर्य्य शतपञ्चकम्।
प्रविश्येव विनिर्याति सोऽयं ते निधिरागतः ॥ ८० ॥

प्रभूतद्रविणत्यागी व्यग्रत्वादचिरस्थितिः।
छन्नकामः क्षमी कामी सुभगे लभ्यते कुतः ॥ ८१ ॥

इति तस्या वचः श्रुत्वा भद्रा प्रोवाच सस्मिता।
क्षणं दोलायमानेव मध्ये दाक्षिण्यलोभयोः ॥ ८२ ॥

कथं रथ्याङ्गनेवाहमन्यस्मादागतेतना।
गच्छामि प्रार्थितान्यस्य तत्क्षणोत्तानपाणिताम् ॥ ८३ ॥

प्रपाणामिव सर्व्वस्य स्वाधीनानामपि स्तगम्।
पूर्व्वसेवा कृता येन स स्वामी वेशयोषिताम् ॥ ८४ ॥

མཚན་མོ་གཅིག་པུ་འདི་ཉིད་ནི། པད་ཚེས་ཉེས་ལ་ཅི་ཞིག་བརྗོད།
གཞན་གྱིས་སྤུ་ཐྲི་བོང་དུ་རྩུག། བདག་ཅག་རྟག་ཏུ་གསར་པ་ཙོམ། 85

བཟང་མོས་འདི་བརྗོད་ཐུང་ངུ་རེས། མཆོག་ཏུ་སྣང་རྩེ་ལ་ཆགས་བཞིན།
གསར་པ་གསར་པའི་རོར་ཆགས་ཤིང་། ཁྲིམས་པས་དེ་ལ་རབ་སྨྲས་པ། 86

གལ་ཏེ་འོང་བ་བཏང་གྱུར་ན། སོང་བ་ནང་པར་འོང་མི་འགྱུར།
སྨད་འཚོང་ཉམས་དང་ཚོང་པ་ལ། སྐལ་བས་ཉེ་བ་མང་བར་འགྱུར། 87

འདི་ནས་ཐུང་ཟད་འདི་ནས་དང་། ཐུང་ཟད་ཉིན་མཚན་དུ་གསོག་པ།
སྨད་འཚོང་ཉམས་ཀྱི་སྦྱིས་བུ་ཡིས། རྐྱེད་པའི་མེ་ཏོག་འབུ་བ་བཞིན། 88

སྨད་འཚོང་མ་ལ་རྟག་ཏུ་མཛའ། སློང་བ་ཉམས་ཀྱི་རིག་པ་བཞིན།
ཆོས་ཀྱི་སྐད་མིན་འདོད་སྐད་མིན། ནོར་ཉིད་སྐད་དུ་གྲུས་པར་བྱེད། 89

མང་དང་འགྲོགས་པས་སྨད་འཚོང་མ། མི་གཙང་བ་ཉིད་མི་འགྱུར་ཞིང་།
འདི་ཡི་བརྟུལ་ཞུགས་མི་ཉམས་ཏེ། སྐར་ལ་དོན་དུ་གཅེར་བུར་འགྱུར། 90

གཞན་དག་ཕྱིར་འཕྲོན་གཞན་ན་འཇུག། གཞན་དག་ཕྱི་ནས་རབ་ལྟ་བའི།
སྨད་འཚོང་གང་དེ་མཛེས་པ་སྟེ། ས་ཡི་བདག་པོའི་མདུན་ས་བཞིན། 91

ཚོང་པ་དབུལ་པོའི་སྣང་བཞིན་དུ། སྟོང་པར་ཀྱིས་ན་གང་འདུག་པ།
སྨད་འཚོང་ཉམས་པ་འདི་ལས་ནི། ཕྲག་པ་སྐམ་ངན་གཞུག་པ་ཅི། 92

एकैवेयं मृणालेन क्रीता रात्रिः किमुच्यते ।
परः प्रातः समायातु नवारम्भाः सदा वयम् ॥ ८५ ॥

इत्युक्ता भद्रया क्षुद्रा मधुलुब्धेव सा परम् ।
सक्ता नवनवास्वादे कुपिता तामभाषत ॥ ८६ ॥

न गतः प्रातरागन्ता प्राप्तः संत्यज्यते यदि ।
भाग्यैर्भवति वेश्यानां वणिजाञ्च बहुक्रयः ॥ ८७ ॥

इतः किञ्चिदितः किञ्चिच्चिन्वन्तीनां दिवानिशम् ।
वेश्यानां पौरुषो लाभः कुसुमावचयोपमः ॥ ८८ ॥

न धर्म्माय न कामाय धनायैव प्रसाध्यते ।
वेश्या याचकविद्येव बहुप्रणयिनी सदा ॥ ८९ ॥

नायात्यशुचितां वेश्या व्रतमस्या न लुप्यते ।
भजते बहुसङ्गेन प्रत्युताभ्यर्थनीयताम् ॥ ९० ॥

निर्यान्त्यन्ये विशन्त्यन्ये प्रतीक्षन्ते वहिः परे ।
यस्याः सा शोभते वेश्या सभा भूमिपतेरिव ॥ ९१ ॥

दौर्भाग्यं पण्यकामिन्याः किमन्यन्नास्त्यतोऽधिकम् ।
तुलेव क्षीणा वणिजः शून्याः सीदन्ति यद्गृहे ॥ ९२ ॥

སྐལ་ངན་གྱིས་ནི་འཛིན་བྱེད་མེད། འཁྱོན་མ་སྟོང་པར་ཉལ་བ་ནི།
སྤྱ་རྡོ་འདོད་ལྡན་ནོམས་ཀྱི་སྣ། རྫོན་གྱི་འཁྲུག་པར་གྱུར་བར་བྱེད། 93

འཕྲལ་ལ་ཉེ་བ་ལོངས་བཏང་ནས། རིང་ནུ་གནས་ལ་བསྒྲུགས་པ་ན།
རྫོང་འགྲིམས་ས་ཙུ་སྨད་འཚོང་མ། འཕྲིང་བ་བཞིན་དུ་གྱུར་དུ་བསྐས། 94

འདི་ནི་དགེ་མཚན་ཙམ་དོན་གཅེར། བྲ་བས་གྲོལ་ཞིང་མང་དུ་སྟེར།
ནང་ཞུགས་ཉིད་ན་ཕྱི་རོལ་འགྲོ། ཅི་ཉམས་ནོར་ནི་ཁྲང་བར་མཛོད། 95

པན་པ་འདི་གྲོས་བཟང་མོ་དེས། དེ་བཞིན་ཞེས་དེ་ཁ་ཡིས་བླང་།
སྨད་འཚོང་རང་བཞིན་ཆགས་པ་སྐྱེ། རིག་པྲ་སྐྱེ་བོ་ཆགས་བྱེད་ཉིད། 96

སྐད་ཅིག་ཉིད་ནི་དེར་བཟོད་མཛོད། བདག་གིས་ཆས་དང་གྱོན་མ་ཚར།
ཞེས་པའི་འཕྲིན་ནི་སྐྱེལ་བ་ལ། བད་ཙོ་ལ་ནི་གཡོག་མོ་བཏང་། 97

འདོད་ལྡན་མཛེས་པ་ཞེས་བྱ་བ། མང་པོ་སྦྱིན་པས་སྐད་ཅིག་ནི།
གླང་པོས་པདྨ་ཅན་བཞིན་དེ། སྤྲད་ནས་འཁྲུགས་པ་ཉིད་གྱུར་ཏོ། 98

དེ་ནས་དེ་ནི་སོང་བ་དང་། མཐུ་ནི་སོས་བཅད་ཧྲག་ན་དང་།
དེ་ཡིས་བརྩེ་མེད་འབྱུང་བ་ཡིས། སྐད་ཅིག་གིས་ནི་སྟིང་ཉིད་ཐོབ། 99

སྤུར་ཡང་ཀྱོ་ནི་རས་བརྒྱུང་ན། པདྨའི་ཚོ་ལ་གྱུར་བར་ནི།
བྲོན་ཞེས་སྤང་བསྒྲུབ་པ་ཡིས། གྲོགས་མོ་དེ་ནི་ཉིན་པར་སྤུངས། 100

अभाग्यैर्ग्राहकाभावे गणिका शून्यशायिनी ।
मिथ्या वर्णयति प्रातः कामुकैर्दारभञ्जनम् ॥ ९३ ॥

सद्यःक्रयपरित्यागा दूरवर्त्तिप्रतीक्षया ।
माला इवाशु शुष्यन्ति वेश्याः पण्यप्रसारके[१] ॥ ९४ ॥

एष कौतुकमाचार्यो कार्य्यव्यग्रो बहुप्रदः ।
प्रविश्यैव विनिर्याति का क्षतिर्गृह्यतां धनम् ॥ ९५ ॥

श्रुत्वैतत् स्वहितं भद्रा तथेति प्रत्यपद्यत ।
लोभः स्वभावो वेश्यानामौचित्यं जनरञ्जनम् ॥ ९६ ॥

क्षम्यतां क्षणमद्यैव नाहं सज्जप्रसाधना ।
[विससर्ज मृणालाय दासीं सन्देशवादिनीम् ॥ ९७ ॥

क्षणं सुन्दरकाख्येन बहुदानेन कामिना ।
सा पद्मिनी गजेनेव भुक्ता व्यालोलतां ययौ ॥ ९८ ॥

ततस्तस्मिन् गते दन्तच्छेदोच्छिष्टरदच्छदा ।
निर्दयालिङ्गनैस्तेन नीता निर्म्माल्यतां क्षणात्[२]] ॥ ९९ ॥

विससर्ज्ज मृणालाय पुनरात्तप्रसाधना ।
सा सखीं गूढविदेयां तूर्णमागम्यतामिति ॥ १०० ॥

१ $\overset{W}{1}$ वेश्यापण्यः प्रसारके ।
२ $\overset{W}{1}$ and $\overset{W}{2}$ omit the portion bracketted.

དེ་ཡིས་སྨྲས་པའི་ཕྲ་མ་ལས། དེ་ཡི་སྤྱོད་ཚུལ་པད་ཅན་ཤེས།
འདི་ཉིད་དུ་ནི་བཟང་མོ་དག། ཤོག་ཅེས་ཁྲི་བ་སྨྲས་པས་སྨྲས། 101

དེ་ནས་འཕྲིན་ཕྲོས་ཏྲི་བཟང་གིས། ཀིང་དྲུག་པ་ནི་འགྲུགས་མ་དེས།
པད་ཅན་བསྐྱེད་པའི་སྐྱིད་མོས་ཚལ། ཀིང་འབྲུང་མེ་ཏོག་ཁྲིས་པར་སོང་། 102

དེ་ནི་འོང་བ་མཐོང་གྱུར་ནས། ཆགས་སྡང་དུག་ནི་མི་བཟད་པ།
འཁོར་བ་ནོམ་པ་དང་བཅས་བཞིན། དེ་ནི་ཉམས་འགྱུར་ལྡན་པར་གྱུར། 103

དེ་ཡི་བསམ་པ་གཡོ་བ་ཡིས། བདག་དོན་གཅེར་བར་བདགས་པ་ཡི།
ཀྱིན་ཉོམས་ཆགས་ལས་བཞིན་དང་ནི། ཅི་བར་སྤྱད་པས་ཉམས་པར་གྱུར། 104

སྐྱེ་མ་རང་སྤྱོད་གྲ་གྲུའི་ཚོགས་པ་བཞིན་དུ་ནུ་མའི་ངོས་དག་ལ།
མིན་མོ་འཁྲིག་པོར་རབ་བདབ་ཉམས་ཀྱིས་རི་མོ་གསར་པ་འཛིན་བྱེད་ཅིང་།
མཆུ་འདབ་མཛེས་པ་གཡོན་ཅན་རྣམ་མས་ཉམས་ཞིང་བཞིན་ན་ནད་གྱུར་པ།
ལག་འགྲོ་མ་འདིས་བདག་གི་ཡན་ལག་ཀུན་ལ་མི་བཟད་དུག་ཉམས་སྦྱོ། 105

སྐད་ཅིག་དེ་བསམས་ཆེ་བར་རབ་ཁྲོས་པའི།
མེ་ཡིས་རབ་བསྐྱེད་དུ་བའི་ཉམ་འཕྲུལ་ནི།
སྨིན་མའི་ཉམ་འགྱུར་དུས་ཀྱི་བཞིན་ལྡན་དེས།
སྨག་བ་གྲུས་པ་དེ་ལ་རབ་སྨྲས་པ། 106

ज्ञात्वा मृणालस्तद्वृत्तं पैशून्यात् कथितं तथा।
इहैवायातु भद्रेति गूढकोपः समभ्यधात्॥ १०१॥

ततः सा प्राप्तसन्देशा सौरभाकृष्टषट्पदा।
मृणालजुष्टमुद्यानं प्रययौ फुल्लपादपम्॥ १०२॥

तां दृष्ट्वैव समायातां रागद्वेषविषोत्कटः।
संसार इव साकारः सविकारो बभूव सः॥ १०३॥

सोऽचिन्तयच्चपलया मदर्थमुपकल्पितम्।
हृतमन्योपभोगेन लोभलुप्तं प्रसाधनम्॥ १०४॥

नखोल्लेखैर्वक्रैः कुटिलचरितं हन्त लिखितम्
वहन्ती प्रत्यग्रं निजमिव समग्रं स्तनतटे।
विटोच्छिष्टक्लिष्टाधरदलरुचिः क्षामवदना
भुजङ्गी सर्व्वाङ्गं विषमविषमेषा दिशति[1] मे॥ १०५॥

क्षणं विचिन्त्येति पृथुप्रकोपः
कृशानुधूमोद्गमविभ्रमेण।
भ्रुवोर्विकारेण स कालवक्त्रः
प्रोवाच तां साध्वससन्निरुद्धाम्॥ १०६॥

[1] H दृशति। ¹⁄₂ gives two readings दृशति and दिशति।

མང་དང་སྐད་ཅིག་ལ་འགྲོགས་སྐད་འཚོང་གང་།
དེ་ནི་དང་པོ་གཞན་ནོར་ཅི་ལ་འདོད།
བདག་དོན་ཉིད་དུ་བྱས་པའི་ཆས་འདི་དག།
ཁྱོད་ཀྱིས་དུལ་གྱི་ཕྲིགས་པའི་ལྷག་མར་བྱས། 107

ཞེས་སྨྲས་གཟུགས་བཟང་མོ་ཡི་འོག་པག་ནི།
གཡོ་ཞིང་བསྐྱོད་པའི་གསལ་བའི་སྒྲ་དག་གིས།
དྲིན་མཛོད་བུ་མོ་གཞོན་ནུ་གསར་པའི་འོས།
སྤྱངས་ཞེས་དམན་པས་སྤྲོང་བར་བྱེད་པ་བཞིན། 108

སྲུང་བའི་འཕྲེང་བ་སྒྲ་སྒྲོག་གདེངས་པ་ཡི།
འཁྲི་ཤིང་ཉམས་ཀྱང་བཞིན་ནི་རབ་བརྒྱུད་པས།
ཕག་པའི་ཡལ་འདབ་ཀུན་དུ་གཡོབ་བྱེད་ཅིང་།
བརྩེ་བས་རིང་ནས་ཀློག་པར་བྱེད་པ་བཞིན། 109

འཇིགས་རུང་བསྟུན་པའི་སྟག་བཞིན་བརྩེ་མེད་དེས།
ཡད་ཕག་འཁྲི་ཤིང་སྨྲག་ཅན་པས་རི་དགས་ནི།
གསོ་ཡང་ཞིག་ཅན་བསད་ནས་བསྒྲགས་པ་ཡིས།
གཏུབ་པོ་མཚོན་ཆ་ཁྲག་སྦགས་རབ་ཏུ་སོང་། 110

क्षणेन वेश्या बहुसङ्गता या[1]
गृह्णाति सा किं परवित्तमादौ ।
मदर्थमेवाहित एष वेशः
कृतस्त्वया स्वेदकणावशेषः ॥ १०७ ॥

इति ब्रुवाणः सुतनोः प्रकम्प-
विलोलकाञ्चीमुखरस्वनेन ।
प्रसीद बालामबलामवध्यां
रक्षेति दैन्यादिव याच्यमानः ॥ १०८ ॥

लताभिरप्याकुलभृङ्गमाला-
विराविणीभिर्दययैव दूरात् ।
निवार्यमाणः प्रणताननाभिः
समन्ततः पल्लवपाणिकम्पैः ॥ १०९ ॥

घोराकृतिर्व्याघ्र इवाघृणोऽसौ
त्रासावसन्नाङ्गलतां कुरङ्गीम् ।
हत्वा नृशंसस्तरलायताक्षीं
रक्ताक्तशस्त्रः प्रययौ जवेन ॥ ११० ॥

---

१ H, $\frac{W}{1}$ and $\frac{W}{2}$ read क्षणेन यस्या बहुसङ्गतायाः ।,

གང་ཞིག་ཁྲོ་བའི་ཚོང་བས་མིག་བཀག་པ།
དེ་དག་ཉམས་ལ་བྲུ་མིན་ཅི་ཞིག་ཡོད།
རྟག་ཏུ་ཡིད་ནི་བརྩེ་བས་རླུལ་བ་ཡིས།
སྤྱོད་ཚུལ་བརྩེ་མེད་འཛིགས་རུང་ཉམས་ལ་ཡང་། 111

དབེན་པར་བཟང་མོ་ཕྱིག་ཅན་གྱིས་བཤད་ཅེས།
དེ་ནས་དེར་ནི་འབངས་མོས་སྨྲ་བསྒྲགས་ཤིང་།
སྐྱེ་བོ་འདུས་ཚེ་ཉི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི།
ནགས་མཐར་དེ་ཉི་རང་དགའ་དག་ཏུ་ཞུགས། 112

དེ་མདུན་ཁྲག་གིས་སྦྲགས་པའི་མཚོན་བཞག་ནས
སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ་དེ་བྲོས་ཆེ།
རྟག་ཏུ་ཛིན་གྲོང་བས་སྡིག་པ་མེད་མོད་ཀྱང་།
རང་སངས་རྒྱས་ནི་འཕྲལ་ལ་གཟུང་བར་འགྱུར། 113

མ་རུངས་གཞོད་བྱེད་ལ་དེས་གསོད་པའི་སར།
དེ་ནས་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཡིས་དེ་ཁྲིར་ཆེ།
པདྨའི་ཚལ་ནག་འཕྲལ་ལ་འཁོད་པ་སྐྱེས།
སྡིག་པ་འདི་ནི་བདག་གིས་བྱས་ཞེས་སྨྲས། 114

तेषामकार्यं किमिवास्ति येषां
क्रोधान्धरुद्धानि[1] विलोचनानि ।
दयादरिद्राणि मनांसि नित्यं
नैर्घृण्यघोराणि च चेष्टितानि ॥ १११ ॥

पापेन भद्रा विजने हतेति
कोलाहले तत्र कृतेऽथ दास्या ।
जनाभिसारे सुरुचेर्विवेश
प्रत्येकबुद्धस्य स काननान्तम् ॥ ११२ ॥

धृत्वा तदग्रे रुधिरार्द्रमस्त्रं
तस्मिन् प्रविष्टे जनतान्तरालम् ।
पौरैरपापोऽपि गृहीतचिह्नैः
प्रत्येकबुद्धः सहसा गृहीतः ॥ ११३ ॥

नीतेऽथ तस्मिन् नृपशासनेन
क्रूरापराधोचितवध्यभूमिम् ।
जातानुतापः प्रसभं मृणालः
पापं मयैतत् कृतमित्युवाच ॥ ११४ ॥

१ क्रुधान्धरुद्धानि ।

དེ་ནས་དེ་ཡི་ཚིག་གིས་རང་སངས་རྒྱས།
དཔྱད་ནས་རྒྱལ་པོས་ཕྱག་འཚལ་བཏང་བའི་ཚེ།
ངན་བྱེད་ལ་འོས་བཟོད་པ་དཀའ་བའི་བཀའ།
ཉམས་མྱོང་འདི་ནི་བདུད་རྩི་ཅ་ནས་ཐོབ། 115

དེ་ང་དམག་པོའི་སྡིག་རིས་སྐྱེ་བ་མང་།
འབུམ་གྱིས་རྒྱལ་བའི་ནང་དུ་ཡོངས་སྤྱད་ནས།
དེ་ཡི་ལས་འབྲས་ལྷག་མ་ད་ལྟ་ཡང་།
སྣ་ཚོགས་བུ་མོའི་རྫོན་གྱིས་མཆོན་པར་སྣང་། 116

གྲོང་ཁྱེར་གཅིན་ལྡན་དགའ་ན་སྟོན། བཅོམ་ལྡན་རྒྱལ་བ་ནོས་པར་གཟིགས།
གྲོང་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་མཆོད་ཅིང་། དགེ་སློང་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་ཏེ་གདངས། 117

བྲམ་ཟེ་མ་ཛ་ར་ཞེས་པ། མཆོད་དང་ལྡན་པ་དེ་མཐོང་ནས།
གྲོང་པ་ལ་སྨྲས་དགེ་སློང་ནི། མགོ་རེག་ལོངས་སྤྱོད་འོས་པ་མིན། 118

ཀོ་ཊ་ར་ཡི་ནས་ཟས་ཀྱིས། འདི་དག་གི་ནི་ཁ་ཟས་བསྒྲུབས།
མགོ་རེག་སྐྱུར་བག་ལྡན་བའི་ཁ། མཆོག་གི་ཁ་ཟས་འོས་པ་མིན། 119

བྲམ་ཟེ་དེ་དག་ཚོགས་དེ་ལས། སྐྱེ་བ་མང་པོར་དེ་ཡི་སྡིག།
སྤྱད་ཅིང་ད་ལྟ་ལས་ལྷག་གིས། ཀོ་ཊ་ར་ཡི་ནས་ཀྱི་ཟས། 120

मुक्ते ततस्तद्वचसा विचार्य्ये
प्रत्येकबुद्धे प्रणिपत्य राज्ञा ।
रसघ्नतां दुःसहशासनस्य
नीतो मृणालः कुशलोचितस्य ॥ ११५ ॥

अहं स पापं बहुजन्मलक्षै-
र्भुक्त्वा तदुग्रं नरकान्तरेषु ।
अद्यापि तत्कर्म्मफलावशेषात्
मिथ्यैव[1] तीर्थाङ्गनयाभियुक्तः ॥ ११६ ॥

बन्धुमत्यां पुरि पुरा विपश्यी[2] भगवान् जिनः ।
भोगैरभ्यर्चितः पौरैस्तस्थौ भिक्षुगणैर्वृतः ॥ ११७ ॥

पूज्यमानं तमालोक्य ब्राह्मणो मठराभिधः ।
उवाच पौरान् विशिखा भोगयोग्या न भिक्षवः ॥ ११८ ॥

पुराणैः कोद्रवयवै[3]र्भोज्यमेषां विधीयताम् ।
न मुण्डकानां विकटं दिव्याहारार्हमाननम् ॥ ११९ ॥

इति वाक्यात् स विप्रोऽहं तत्पापं बहुजन्मसु ।
भुक्त्वाद्य कोद्रवयवाहारः शेषेण[4] कर्म्मणः ॥ १२० ॥

१ N_1 and N_2 मिथ्येव । २ W_1 विपश्वी ।
३ N_2 read कोटरयवै and notes at the margin—कोद्रवयवै ।
४ N_1 कोद्रवयवाहारेण कर्म्मणः ।

གང་ཚེ་བདག་སྔོན་བྲམ་ཟེ་ཡི། །ཙིཉྩ་ཏྲ་ར་ཞེས་གྱུར།
དེའི་ཚེ་བདག་གི་རིགས་མཆོག་ལ། །སྨད་པ་ཡིས་ནི་མི་དགེ་ཐོབ། 121

ལས་དེ་ད་ལྟ་ལོ་དྲུག་ཏུ། །དཀའ་བ་སྤྱད་པ་བདག་གིས་བསྒྲུབས།
དེ་ལས་ཀླག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས། །བསྒྲུངས་པ་ཡིས་ནི་ཐོབ་མ་གྱུར། 122

ཁྱིམ་བདག་ནོར་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ། །ཀར་པཊ་ནི་སྔོན་བྱུང་སྟེ།
དཔལ་ལྡན་ཞེས་བྱ་དེ་ཡི་བུ། །ལུས་ནི་ནོལ་གནས་མེད་པར་གྱུར། 123

དེ་ནི་སྨན་པ་ཁ་བའི་བཞིན། །ཞེས་པ་ནོར་མང་རེ་བ་ཡིས།
ཉིལ་གནས་བྱས་ཀྱང་དེ་ཡི་ཕས། །དེ་ལ་ཅི་ཡང་བྱིན་མ་གྱུར། 124

དུས་ཀྱིས་གཟིར་བ་ཉིད་གྱུར་ཏེ། །ཡང་ཡང་དེ་ཡིས་བོས་པར་བྱས།
དེ་ཡིས་ཕ་ལས་ཆུང་ཟད་ཀྱང་། །ཁས་བླང་སྨྲས་པ་ཐོབ་མ་གྱུར། 125

སྨན་པ་གྲོ་བའི་རིམས་ཀྱིས་གདུངས། །སྲིད་པས་གསོ་བའི་ཤུགས་རིངས་ཅན།
ནད་པ་ཡིས་ཀྱང་འགོངས་པ་རིས། །སྡུག་བསྔལ་ལས་ནི་རབ་བསམས་པ། 126

ཀྱི་བསམ་པ་དྲང་པོ་དག །གསོ་དང་ལྡན་པ་བདག་གིས་བསྐྱུས།
བདག་གི་ལག་ནས་ནད་པ་ཡིས། །གཉེར་འདས་ད་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ། 127

ཚ་བའི་སྨན་བཞིན་སྨན་པ་ནི། །ནད་པ་ནོབས་ཀྱིས་སྔོན་དུ་བསྐུར།
གདུང་བ་བསོས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། །དྲན་ཡང་ཁ་ནི་ཚོགས་པ་འབྲིན་བྱེད། 128

यदाहमभवं पूर्व्वमुत्तरो नाम मानवः।
पुद्गलस्यापवादेन मयात्तमशुभं तदा॥ १२१॥

षड्वर्षाण्यधुना तेन कर्म्मणा दुष्करक्रिया[1]।
चरितं न क्षणाद्बोधेर्न प्राप्तं त्वधिकं ततः॥ १२२॥

पुराभवद्गृहपतिर्धनवान्नाम कर्व्वटे[2]।
श्रीमान्नाम सुतस्तस्य बभूवास्वस्थविग्रहः॥ १२३॥

वैद्यस्तित्क्षमुखो[3] नाम तं बहुद्रविणाशया।
स्वास्थ्यं निनाय तत्पित्रा दत्तं चास्मै न किञ्चन॥ १२४॥

कालेनातुरतां यातः स्वास्थ्यं तेन पुनः पुनः।
स नीतस्तत्पितुः किञ्चित् प्राप्तं न त्वार्त्तिभाषितम्[4]॥ १२५॥

अमर्षज्वरसन्तप्तस्तृष्णातरलितः श्वसन्।
सोऽचिन्तयन्निषग्दुःखादातुरेणापि लङ्घितः॥ १२६॥

अहोवताहं धूर्त्तेन वाहितः शरणाशयः।
किं करोम्यधुना हस्ताद्गतो मे निधिरातुरः॥ १२७॥

कटुकौषधवद्वैद्यः पूर्व्वमार्त्तस्य सम्मतः।
चिकित्सितातुरः पश्चात् स्मृतोऽपि मुखकूणनम्॥ १२८॥

---

१ H मया। २ W/I कर्पटे। ३ W/I विषत्तिक्षमुख।
४ Orig मद्वार्त्तिभाषितम्। H नत्वस्ति भाषिता।

དོན་གྲུབ་ལ་ནི་ནོར་ལྡན་དང་། སྒྲོལ་ཟིན་དགའ་ལ་གྲུབ་པ་བཞིན།
མཐུས་ནད་ལས་གྲོལ་གྱུར་པ། སྲུལ་སྐྲན་པ་ཅེ་ནར་མགོ། 129

མཆོད་དང་ཞབས་ལ་བཏུགས་བྱས་ནས། ནད་པས་སྨན་པ་རབ་བསྟེན་དེ།
ཕྱི་ནས་མིང་ནི་བསྒྲགས་པ་ན། བསོས་པ་ཉམས་ཀྱིས་ཕྱུད་ཀྱིས་འདེབས། 130

རྫོན་པ་རྒྱལ་པོ་སྨྲ་པ་ཡིས། འཆིང་ལས་རི་དགས་ཆོས་ཀུན་དང་།
ནད་བསོས་སོང་བ་བསོད་ནམས་ཀྱིས། ཕྱི་ནས་སྤྱོད་ཡུལ་དགའ་དུ་ལྡང་། 131

དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་སེམས་བྱེད་ཅིང་། དེ་ནི་རིག་ཏུ་ཡོངས་སུ་གཏུངས།
སྨན་པ་བཞིན་དུ་ཁྲོ་ལྡན་ན། སྨར་ཡང་དེ་ཡིས་ཐོབ་པར་གྱུར། 132

དེ་ནས་ཁྲོ་བ་བསྐྲིབས་པ་ཡི། སྨྲ་པས་འགལ་བའི་སྒྲོང་བ་ལས།
གྲུ་མ་འཆད་པར་བྱེད་བའི་སྨྲ། འཕྲལ་ལ་ཉམས་བྱེད་དེ་ལ་ཕྱིན། 133

དེས་ཕྱིན་གཏོད་པ་འཕྲུངས་པ་ལས། དེ་ཡི་གྲུམ་དུ་པ་ཐུ་གྱུར།
སྡིག་པའི་གསང་ལ་ལྕུང་བ་ཡི། ཆགས་པས་ཡོང་ཉམས་ཅི་མི་བྱེད། 134

སྨྲ་པ་ང་ཉིད་དེ་ཡི་སྡིག། སྐྲེ་བ་ཁྲི་བྲག་བཅོར་སྤྲད་ནས།
ལས་ཀྱི་ཕྱག་ནས་དཔྲ་ཡང་། རབ་གཏོད་ནད་ཀྱི་ཆ་ཤས་བརྟེན། 135

ཉ་ཡིས་འཇོ་བརྔབས་ཀྱིས་སྤྱོར། ཉ་ནི་ལུས་ཆེན་གཉིས་དག་བརྡུང་།
ལུས་ནི་གཅོད་བསྐོང་བྱུར་ནས། ཉ་བའི་བུ་ཡིས་དཀར་བར་བྱས། 136

सिद्धार्थस्येव धनवान् उत्तीर्णस्येव नाविकः ।
निःशेषव्याधिमुक्तस्य वैद्यः कस्योपयुज्यते ॥ १२९ ॥

सपाद्यतनैर्मानैरातैराराध्यते[1] परम् ।
पश्चात्तु कीर्त्तिते नाम्नि स्वस्थैः फुत्क्रियते भिषक् ॥ १३० ॥

वन्धासुब्धस्य हरिणश्चौरो राज्ञश्च निर्गतः ।
पुण्यैः स्वस्थश्च वैद्यस्य पुनः पतति गोचरे ॥ १३१ ॥

इति चिन्तयतस्तस्य सततं परिशुष्यतः ।
स वैद्यमिव साकोपं पुनर्व्याधिमवाप्तवान् ॥ १३२ ॥

प्रच्छन्नमन्युस्तस्याथ वैद्यः सद्यो विनाशनम् ।
ददौ विरुद्धसंयोगादन्त्रशातनमौषधम् ॥ १३३ ॥

तस्यान्त्राणि व्यशीर्य्यन्त तद्वत्तापथ्यपायिनः[2] ।
किं न कुर्व्वन्ति लोभान्धाः पातकश्वभ्रपातिनः ॥ १३४ ॥

वैद्योऽहमेव तत्पापं भुक्त्वा जन्मशतायुतैः ।
अद्यापि कर्म्मशेषेण प्रस्कन्दिव्याधिलेशवान् ॥ १३५ ॥

पुरा मत्स्यौ महाकायावाकृष्टौ मत्स्यजीविभिः ।
जहर्ष छिद्यमानाङ्गौ दृष्ट्वा कैवर्त्तदारकः ॥ १३६ ॥

6 A

१ W आतुरेराराध्यते । २ W तद्वत्तापथ्यपायिन ।

དེ་བདག་དེ་ལ་ཡོངས་ཚིམ་ཕྱིན། ཞིག་པ་སྤྲེ་བ་གཞན་སྤྱོད་ནས།
ཤུ་ཀྲུ་ཉམས་པ་དེ་ཡིས་ཚོ། སྐད་ཅིག་མགོ་ལ་རྣ་ཀྱིས་རེག། 137

སྨོན་ཚེ་ལྡོངས་ཀྱི་གྲུད་གྱུར་ཏེ། མཛའ་པོ་སྟོབས་ཞེས་བྱ་བའི་གྲུད།
གསུལ་གྱི་རྫོལ་གྱིས་ཀ་ཤགས་བྱས་ཏེ། དེ་ཡི་རྒྱབ་ནི་ཚོས་གཉིས་བྱས། 138

དེ་ང་དེ་ཡི་ཕྱིག་ཆེན་ནི། སྐྱེ་བ་ནང་བོར་སྤྱད་བྱས་ནས།
ལྡོང་གི་ཤད་ཀྱིས་ན་ལྟ་ཡང་། གྱིབ་ཏུ་སྐད་ཅིག་གནས་པར་བྱས། 139

དེ་སྐར་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་སངས་གྱིས། ངེས་བསྟན་བདག་གི་ཕྱུས་ལ་ཡང་།
ཉོན་མོངས་ཐིགས་པ་ལས་འདས་ཀྱི། རྟག་མའི་ཚ་ཤས་ངེས་བར་ལྷུང་། 140

སྐྱེ་བར་སྤྱོ་དང་འཆི་བའི་ཚེ་ཡང་སྐྱེས་བུ་ཕྱུས་ནོམས་ལ།
བཀྲ་འདི་ལས་ཀྱི་ལམ་ནི་འཕྲིང་བ་བཞིན་དུ་ནོར་བདགས་པ།
རབ་ཏུ་ཆགས་པ་འདོད་ནི་བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་མཚམས་དགའ།
སྤྱོད་ཅིང་བཟང་ངན་གྱུར་ཀྱང་རྟག་མའི་རྟག་མ་ཉིན་པར་འཛིན། 141

དེ་སྐད་བཅོམ་ལྡན་གྱིས་བཀའ་བ། དགེ་སློང་ཀུན་གྱིས་ཐོས་གྱུར་ནས།
ལས་ཀྱི་འཆིང་བ་ཉམས་དག་ནི། འདུལ་བར་བྱ་ནི་ཉིད་དུ་ངེས། 142

ཞེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོ་ཐོས་གྲགས་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་བཅུ་སྐྱ་བའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་[illegible]པའོ།།

सोऽहं तत्परितोपात्तं पापं भुक्त्वान्यजन्मसु ।
तस्मिन्विनाशे शाक्यानां स्मृतं स्पृष्टः शिरोरुजा ॥ १३७ ॥

पुरा जानपदो मल्लः प्रीतिमल्लं बलाभिधम् ।
निपात्य युद्धे व्याजेन पृष्ठमस्य द्विधाकरोत् ॥ १३८ ॥

सोऽहं तत्पातकं भुक्त्वा विपुलं बहुजन्मसु ।
अद्यापि वातशूलेन पृष्ठे क्षतपदः क्षणम्[1] ॥ १३९ ॥

इति संबुद्धबोधेऽर्मे निर्दोषस्यापि[2] विग्रहे ।
कर्मपङ्कावशेषाङ्का निपेतुः क्लेशविप्रुपः[3] ॥ १४० ॥

जन्मोत्सवेषु निधनेषु च संनिबद्धा
मालेव कर्म्मशरणिः शबला शरीरे ।
पुंसामियं प्रणयिनी सुखदुःखसीम्नि
भुक्तोज्झितापि विदधात्यधिवासशेषम्[4] ॥ १४१ ॥

इति श्रुत्वा भगवता कथितं सर्व्वभिक्षवः ।
मेनिरे कर्म्मवृत्तानामनतिक्रमणीयताम् ॥ १४२ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां दशकर्म्मप्लुत्यवदानम् नाम पञ्चाशत्तमः पल्लवः ॥

---

१ H पृष्ठे क्षतपदच्युतम् । Orig पृष्ठक्षतपदच्युतम् ।
२ W[1] धर्मिन्दितस्यापि । ३ Orig क्लेशविप्रुष ।
४ Orig विधात्यवशानशेषम् ।

Chapter LI.

ལས་འདབ་ལྔ་བཅུ་ཙ་གཅིག་པ།

གསེར་ལྡན་མའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

གདུང་སྐྱོབས་ཀློ་ཡི་བརྩེ་བས་མཉེས་གཤིན་ནོར་མས་ཀྱི་སྨྲག་ནི་འགྲོ་བར་སྤྲོ་བའི་ཚོ།
སྤྲ་ལོང་གྲུན་གྱིས་རོལ་པ་བསྐྱེད་ཅིང་ཤིན་དུ་རྣོ་བའི་མཚོན་གྱིས་བཅད་པ་ནི།
གང་གི་ལུས་ལ་གཡོ་བའི་མིག་ཅན་སྔོ་བའི་ཨུཏ་པལ་གྱིས་བསྟུན་མཚུངས་པ་ཐོབ།
དེ་དག་སྐྱོད་པ་རྒྱ་ཆེ་བརྗོད་བྱར་འོས་པའི་ཚིགས་ནི་གང་གིས་བརྗོད་པར་བྱ། 1

སྔོན་ནི་གསང་བའི་ཀི་བར་དུ། དར་ད་བདུལ་བཙོམ་ལྡན་འདས།
ཡུལ་དེ་ནས་ནི་མི་སྣང་བར། དཀའ་ཐུབ་ནགས་ཚལ་གཞན་དུ་གཤེགས། 2

དེ་ཡི་གཡོག་ལ་འོངས་པའི་ལྷ། བདེ་སོགས་བདག་པོ་དག་གིས་དེར།
བཞིར་ལ་འཛུམ་པའི་ཟླ་བ་དག། ཤར་བ་མཐོང་ནས་ཀྱུ་མཚན་དྲིས། 3

དེ་ཡིས་མཛེའ་དང་དགེ་མཚན་སྐྱད། འཛུམ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་དྲིས།*
དེ་ལ་བཀའ་སྩལ་ནགས་ཀྱི་མཐའ། འདིར་ནི་བདག་གི་སྔོན་བྱུང་ཉན། 4

* Neither the text nor the translation of the first line of the fourth *S'loka* exists in the xylograph. I have made the metrical translation.

एकपञ्चाशत्तमः पल्लवः ।

रुक्मवत्यवदानम् ।

आर्त्तत्राणधियां दयाप्रणयिनां प्राणप्रवाहोत्सवे
शस्त्रैस्तीक्ष्णतरैः क्षतानि पुलकालङ्कारलीलाजुषाम् ।
लोलाक्षीश्रवणोत्पलाहतितुलां येषां लभन्ते तनौ
तेषां कैर्वचनैरुदारचरितं वाच्योचितैरुच्यते ॥ १ ॥

गुह्यकैर्वर्त्तदरदै[1] विनीय भगवान् पुरा ।
देशादन्तर्हितस्तस्माज्जगामान्यत्तपोवनम् ॥ २ ॥

तत्र सेवासमायातस्तस्य देवः शचीपतिः ।
स्मितचन्द्रोदयं वक्त्रे दृष्ट्वा पप्रच्छ कारणम् ॥ ३ ॥

कौतुकप्रणयात्तेन संपृष्टः स्मितकारणम्[2] ।
तमुवाच वनान्तेऽस्मिन् पूर्व्ववृत्तं स्मृतं मया ॥ ४ ॥

---

१ $\frac{\text{n}}{\text{1}}$ गुह्यकौ वर्त्तदरदौ ।
२ Orig. omits this line. H यत्पृष्टं स्मितकारणम् ।
$\frac{\text{W}}{\text{I}}$ य पृष्टस्मितकारणम् ।

དྲན་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལས། བདག་འཛུམ་འདི་ནི་རྒྱུ་མེད་མིན།
ཞེས་པ་བརྗོད་ནས་བཅོམ་ལྡན་གྱིས། སྔོན་བྱུང་གསུང་བར་རྩོམ་པ་མཛད། 5

གྲོང་ཁྱེར་ཨུ་དུམྦ་ལ་ལྡན་པར་ནི། གྲོང་ཁྱེར་གཙོ་བོའི་བུད་མེད་དག།
སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྩེ་བ་ཅན། གསེར་ལྡན་མཛེས་གྲགས་པ་བྱུང་། 6

ནམ་ཞིག་དེ་ཡི་དབུལ་པོ་ཡིས། བུད་མེད་བཙས་ཤིང་རྙོགས་པས་གཟིར།
སྲིན་མོ་བཞིན་དུ་བུ་ཚོ་དག། ཟ་བར་འདོད་པ་མཐོང་བར་གྱུར། 7

དེ་མཐོང་སྙིང་རྗེ་གྱིས་གྱུར་པ། དེ་ཡིས་སྐད་ཅིག་ཡང་དག་བསམས།
ཀྱེ་མ་རང་ལུས་ལ་ཆགས་པས། བློ་ནི་སྡིག་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག། 8

འདི་ཡི་ཟས་ནི་མེད་དུ་བདག། གལ་ཏེ་རང་གིས་ཁྱིམ་སོང་ན།
བཀྲེས་པས་ཡོངས་སུ་ཉེན་པ་འདིས། བུ་ནི་ངེས་པར་ཟ་བར་འགྱུར། 9

ཡང་ན་བདག་གིས་བུ་ཁྱེར་ནས། གལ་ཏེ་ཁྱིམ་དུ་ཕྱིན་པ་ན།
འདི་ནི་བཀྲེས་པ་ཉིད་གྱུར་ཏེ། འཕྲལ་ལ་འཆི་བ་གཏོང་བར་འགྱུར། 10

དེ་ལྟར་གཉིས་ཀ་ཐེ་ཚོམ་དང་། ལྡན་པ་དེ་ལ་བརྩེ་བས་བསམས།
འགྲོ་བ་བསྐྱབ་པའི་སྐད་ཉིད་ཏུ། དེ་ཡིས་སྟོན་ཁས་བཏར་བ་བྱས་ཏེ། 11

དེ་ཡིས་གཀྲང་བའི་མཚོན་རྣོན་གྱིས། གསོ་བ་མེད་པར་བཅད་ནས་ནི།
དེ་ལ་རང་གི་ནུ་མ་ཟུང་། འཚོ་བ་ཡིས་ནི་ཟུང་ལ་བྱིན། 12

स्मरणानुभवादेतत् स्मितं मे तत्कारणम्।
इत्युक्त्वा भगवान् पूर्ववृत्तं वक्तुमुपचक्रमे ॥ ५ ॥

नगर्यामुत्पलावत्यां दानशीलदयान्विता।
ख्याता रुक्मवती नाम पौरमुख्याङ्गनाभवत् ॥ ६ ॥

सा कदाचित् क्षुधाक्रान्तां प्रसूतां दुर्गताङ्गनाम्।
यातुधानीमिवापश्यत् बालकं भोक्तुमुत्सुकाम् ॥ ७ ॥

तां दृष्ट्वा करुणाक्रान्ता सा क्षणं समचिन्तयत्।
अहो स्वदेहस्नेहेन मतिः पापे प्रवर्तते ॥ ८ ॥

अस्या भोजनमाहर्तुं व्रजामि स्वगृहं यदि।
तदियं क्षुत्परिक्षामा भक्षयत्येव दारकम् ॥ ९ ॥

अथवा शिशुमादाय यदि गच्छामि मन्दिरम्।
तदेषा क्षयतां याता सद्यस्त्यजति जीवितम् ॥ १० ॥

इति सञ्चिन्त्य दयया तस्मिन्नुभयसंशये।
जगत्सन्तारणायैव प्रणिधानं विधाय सा ॥ ११ ॥

छित्त्वा तयोपनीतेन शितशस्त्रेण निश्चला।
निजं स्तनयुगं तस्यै ददौ जीवितधारणम् ॥ १२ ॥

དེ་ནས་དེ་གྲགས་ངོ་མཚར་ཅན། འཇིག་རྟེན་གསུམ་རིག་གྲགས་པའི་ཚེ།
བགྱི་ཕྱིན་ནམ་ཟེའི་གཟུགས་ཀྱིས་ནི། མངོན་དུ་ཕྱོགས་དེ་དེ་ལ་ཉིས། 13

ཁྱོད་ནི་ནུམ་ཕྱིན་པ་ཡིས། ཡིད་ལ་ནོམ་འགྱུར་མ་བྱུང་ངམ།
ཞེས་ཟྲིས་དེ་ལ་དགག་པ་དང་། བདེན་སྨྲས་ལྡན་པ་དེས་སྨྲས་པ། 14

ནུམ་ཕྱིན་ལ་ནོམ་འགྱུར་ཆ། གལ་དེ་བདག་ལ་འགའ་མ་གྱུར།
བདེན་པ་དེ་ཡིས་རེ་ཞིག་འཕྲུལ། བུད་མེད་ཉིད་ནི་ཧོག་གྱུར་ཅིག། 15

དེ་བརྗོད་ཙམ་ལ་བདེ་ལྡན་མ། དེ་ཡི་བུད་མེད་གཟུགས་བཏང་ནས།
མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཕྱུན་ཚོགས་པའི། སྐྱེས་བ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་གྱུར། 16

གྲོང་ཁྱེར་ཨུཏྤལ་ལྡན་པར་ནི། མི་བདག་ཨུཏྤལ་ཞེས་བྱ་བ།
གནས་སྐབས་དེར་ནི་ཚེ་རྫོགས་ཤིང་། དད་ཀྱི་སྤྱོད་བས་ལྷུང་བར་གྱུར། 17

དེ་ནས་རབ་མཆོག་གདན་དང་གྲོ། མཚན་ཉིད་ཤེས་ཉམས་མངོན་ཕྱོགས་དེ།
འཕྲུལ་ལ་སྐྱེས་བུ་ཉིད་ཕྲིན་པ། གསེར་ལྡན་དེ་ནི་མངོན་དབང་བསྐུར། 18

ཆོས་ལྡན་མཛེས་པའི་དཔལ་དེ་ཡིས། རྒྱལ་སྲིད་དག་ནི་ཡུན་རིང་བྱས།
དུས་ཀྱི་ཕྱུས་ནི་བདང་གྱུར་དེ། ཕྱུས་ཅན་དག་ནི་བརྟན་པ་མེད། 19

དེ་ཉིད་དུ་ཚེ་ཚོང་དཔོན་བུ། སྙིང་སྟོབས་མཆོག་ཅེས་བྱ་བར་གྱུར།
ཟོལ་མེད་བསྒྲུབ་པའི་སྤྱོད་པ་ནི། སྐྱེ་བ་གོམས་ལ་གསུམ་བཅས་པའོ། 20

त्रैलोक्यस्पृशि साश्चर्ये तस्या यशसि विश्रुते।
विप्ररूपेण शक्रेण ततः स्पृष्टा समेत्य सा॥ १३॥

अपि ते स्तनदानेन मनोविकृतिमाययौ।
इति पृष्टा सती सत्यवादिनी तं जगाद सा॥ १४॥

यदि मे नाभवत् कश्चिद्विकारांशः स्तनार्पणे।
तेन सत्येन सहसा स्त्रीत्वं तावन्निवर्त्तताम्॥ १५॥

इत्युक्तमात्रे स्त्रीरूपं सा त्यक्त्वा सत्यशालिनी।
सर्व्वलक्षणसम्पन्नं पुरुषत्वं समाययौ॥ १६॥

नगर्य्यामुत्पलावत्यामस्मिन्नवसरे नृपः।
उत्पलाक्षः समासादायुर्व्याधियोगाद्यपद्यत॥ १७॥

लक्षण्यैरथाभ्येत्य प्रवरैर्वृद्धमन्त्रिभिः।
सद्यःसम्प्राप्तपुंस्त्वोऽसौ रुक्मवानभ्यषिच्यत॥ १८॥

स राज्यं राजमानश्रीः कृत्वा धर्म्मधनश्चिरम्।
तनुं तत्याज कालेन स्थायिनो न हि देहिनः॥ १९॥

तत्रैव श्रेष्ठिनः सूनुः सोऽभूत् सत्त्ववराभिधः[१]।
निर्व्याजोऽर्जितदानेषु जन्माभ्यस्तेषु सादरः॥ २०॥

१ H सत्यवराभिधः।

འབྱུང་པོ་ཀུན་གཟིར་བསམ་པ་ལ།
ཧྲག་ཏུ་དེ་ཡིས་ཡིད་བཀོད་དེ།
བཟོད་དཀའ་འདབ་ཆགས་ཉམས་ཉིད་ཀྱིས།
བཀྲེས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་དག་བསམས། 21

དེ་ནས་དུར་ཁྲོད་ནགས་སུ་དེ། སྔོང་ནས་སྤྲུ་གྲིས་ལུས་བཀས་དེ།
གདན་ཀྱིལ་ཉལ་ནས་ཤ་ཟ་བའི། འདབ་ཆགས་ཉམས་ལ་རབ་ཏུ་བྱིན། 22

ཇི་མ་གྲིས་དེ་ཡིས་མིག་གཡས་ནི། མགྲིན་པོར་འགྲོ་བའི་མཁར་བགྲོད་ཀྱིས།
མཆུ་ཡིས་ཕྱུང་ཞིང་རབ་ཕྱུང་ནས། ཡང་དང་ཡང་དུ་རབ་ཏུ་བཏང་། 23

བརྟེན་ཞིང་ཡན་ལག་ཀུན་མི་གཡོ། དེ་ཡིས་ལ་མཚན་བྲ་མཐོང་ནས།
སྨྲས་པ་རྟོགས་མེད་ཉིད་དུ་ཐོ། ང་ཡིས་ཁྱོད་ནི་ཡོངས་མི་འཛིན། ང་ 24

རོ་བྲལ་སྙིང་པོ་མེད་པའི་ལུས། གདོད་བཅས་སྐད་ཅིག་འཇིག་པ་འདི།
གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཆ་ཤས་ཀྱིས། འཁོར་བའི་སྙིང་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར། 25

མི་ནོམས་ལུས་ནི་མི་གཙང་ཟག་ཅིང་སོ་སོའི་གནས་སུ་སྐད་གྱུར་དྲི་ང་ཅན།
གཏོད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་ཅིང་དབུགས་དུས་གསོ་ལ་ལོག་པར་ཆགས་པ་འདི་ནི་ཅི
གང་ཞིག་བསོད་ནམས་ནོམས་ཀྱི་འགར་ཞིག་དག་ཏུ་འགར་ལ་འགར་ཚེ་འགར་
མཐོང་ནས།
གཏང་བ་ཉི་ཚེད་སློབ་ལ་ཞུགས་གྱུར་འདི་ཉིད་གཅིག་བུ་འདི་ཡི་དགའ་བ་ཉིད། 26

सर्व्वभूतार्त्तिचिन्तासु स सदा न्यस्तमानसः ।
दुःसहं पक्षिणामेव क्षुद्दुःखं समचिन्तयत् ॥ २१ ॥

स श्मशानवनं गत्वा क्षुरेणोल्लिख्य विग्रहम् ।
उत्तानशायी प्रददौ तनुं क्रव्यादपक्षिणाम् ॥ २२ ॥

उच्चैर्गति[1] विहङ्गोऽस्य दक्षिणं नयनं शनैः ।
उत्पाट्योत्पाट्य[2] तुण्डेन प्रोत्ससर्ज पुनः पुनः ॥ २३ ॥

धैर्य्यनिश्चलसर्व्वाङ्गः स दृष्ट्वा विस्मितं खगम् ।
उवाच भुंक्ष्व निःशङ्कं नैव त्वां वारयाम्यहम् ॥ २४ ॥

निःसारविरसः कायः सापायोऽयं क्षणक्षयी ।
परोपकारलेशेन याति संसारसारताम् ॥ २५ ॥

क्लेदस्यन्दिनि निन्दिते प्रतिपदं श्वासक्षणस्यन्दिनि
स्नेहः कोऽयमपायधाम्नि मलिने मिथ्याशरीरे नृणाम् ।
एकैव स्पृहणीयतास्य यदिदं पुण्यैः क्वचित् कस्यचित्
किञ्चिद्वीक्ष्य कदाचिदार्त्तिसमये[3] त्राणाय सन्नह्यति ॥ २६ ॥

---

१ Or उद्धैर्गति० । २ W? उत्पाट्योत्पाट्य ।
३ Orig. कदाचिदार्त्तिशमनम् ।

ཅེས་པ་སྨྲ་བ་དེ་ཡི་ཕྱུས། བགྲེས་པས་ཉེར་བའི་བྲུ་ནོམས་ཀྱིས།
ཟ་ཞིང་འཕངས་པའི་སྐད་ཅིག་ལ། ཟས་བའི་ལྷག་མ་ཉིད་དུ་གྱུར། 27

དུས་ཀྱིས་དེ་ནི་བྲམ་ཟེ་དག། སྨལ་ཆེན་པོའི་བུར་སྐྱེས་ཏེ།
བདེན་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཞེས་བྱ་བ། སྐྱེ་བོ་དག་གིས་བཀུར་བར་གྱུར། 28

རིག་པ་མ་ལུས་ཐོབ་གྱུར་ཅིང་། སྙིང་རྗེ་དག་ལ་ཆགས་པའི་སེམས།
ཞི་བར་དགའ་བ་དེ་ཡི་ཡིད། ཁྲིམས་ཐབས་ལས་ནི་ཕྱིར་ཕྱོགས་གྱུར། 29

རིགས་སུ་སྐྱེས་ཤིང་ཡོན་ཏན་ཐོབ། བློ་གྲོས་དབེན་པས་རབ་བརྒྱན་ཅིང་།
འབྱུང་པོ་ཀུན་ལ་བརྩེ་ཞིང་བྱམས། བསོད་ནམས་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན། 30

གཞོན་ནུ་དེ་ཉིད་ཆགས་བྲལ་གྱིས། དགའ་ཞིང་དཀའ་ཐུབ་ནགས་སོང་སྟེ།
དྲང་སྲོང་གཉིས་ཀྱིས་བརྟུལ་ཞུགས་བྱིན། བསྟི་གནས་སུ་ནི་ཉལ་གསོ་བསྟེན། 31

དེ་ནས་དུས་ཀྱི་ཡི་ཤེས་སྤྲུར། ཏྲི་མེད་ཤིན་དུ་ནོ་བ་ཡིས།
སྡུག་མོ་བཙའ་ལ་ཉེ་བ་དག། མཐོང་ནས་དེ་ཡིས་ཡང་དག་བསམས། 32

བགྲེས་པ་ཡིས་ནི་གཟིར་བ་འདི། ཞག་བདུན་དག་ན་བཙའ་བར་འགྱུར།
རང་གི་བུ་ནི་ཟ་བ་ལ། སྐོམ་པ་དྲག་པོའང་འབྱུང་བར་འགྱུར། 33

ཞེས་བསམས་དེ་ཡིས་སྡུག་བསྔལ་ནི། ཐུབ་པ་དག་ལ་ཞུ་ཤད་ནས་དེས།
སྙིང་རྗེ་དེ་ནི་ཕྱིར་བཅོས་པའི། ཡིད་ལ་རེ་བ་བྲུས་བར་གྱུར། 34

इति तस्य ब्रुवाणस्य क्षुत्क्षामैः पक्षिभिः क्षणात्।
भक्ष्यमाणस्य विक्षिप्य नीतः कायोऽस्थिशेषताम्॥ २७॥

महाशालकुलस्याथ ब्राह्मणस्य स पुत्रताम्।
यातः सत्यव्रतो नाम बभूव जनसम्मतः॥ २८॥

अवाप्ताखिलविद्यस्य करुणासक्तचेतसः।
तस्य शान्तिरतस्याभूद्विवाहविमुखं मनः॥ २९॥

कुले जन्म गुणावाप्तिर्विवेकालङ्कृता मतिः।
सर्व्वभूतदया मैत्री लक्षणं पुण्यकर्म्मणाम्॥ ३०॥

वैराग्याभिरतिर्गत्वा स युवैव तपोवनम्।
दत्तव्रतो महर्षिभ्यां भेजे विश्रान्तिमाश्रमे॥ ३१॥

ततः कालेन सम्प्राप्तविमलज्ञानलोचनः।
आसन्नप्रसवां व्याघ्रीं स दृष्ट्वा समचिन्तयत्॥ ३२॥

प्रसवोऽस्याः क्षुधार्त्तायाः सप्ताहेन भविष्यति।
स्पृहा चोत्पत्स्यते तीव्रा निजपोतकभक्षणे॥ ३३॥

इति सञ्चिन्त्य तद्दुःखं मुनिभ्यां विनिवेद्य सः।
चकार तत्प्रतीकारे कारुण्येन मनोरथम्॥ ३४॥

དེ་ནས་ཞག་བདུན་འདས་པའི་ཚེ། སྡུག་མོ་མངལ་གྱི་ཁྲང་གྱིས་དུབ།
ཟས་ཆག་མང་པོས་གདུང་གྱུར་པ། དཀའ་ལས་ཆེན་པོས་བུ་ཚ་བཙས། 35

རང་གི་ཁྲག་གི་དྲི་ཡི་ནི། སྲིད་པ་དྲག་པོ་རབ་སྐྱེས་པ།
དེ་མཐོང་བདེན་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི། སྙིང་རྗེས་བརླན་པས་ཡང་དག་བསམས། 36

སྡུག་མ་འདི་ནི་བཀྲེས་བ་ཡིས། སྡུག་བསྔལ་དགྲ་ལས་བུ་ཟར་བརྩོན།
ཀྱེ་མ་འདི་ནི་རང་དོན་གྱིས། བྲུལ་ཚགས་པའང་བཟོད་པར་གྱུར། 37

རང་སྡུག་བསྔལ་བས་ཐབས་ཅན་གདུང་། བཞིན་གྱི་ཡོངས་སུ་གདུང་བས་བསིལ།
སྐྱེ་བོ་འགའ་ཞིག་གཞན་གདུང་ལ། ཁྱད་བར་དུ་ནི་གདུང་བ་སྐྱེ། 38

བུ་དང་བཅས་པའི་སྡུག་མོ་འདི། ལུས་བྱིན་ནས་ནི་བདག་གིས་བསྐྱངས།
སྲོག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཡོངས་རྫོགས་པ། འདི་དག་སྡུག་བསྔལ་ཡོངས་མི་བཟོད། 39

གཞན་སྲོག་སྐྱོབ་ལ་ལུས་ནི་ཙྪ་བཞིན་བརྟགས་པ་གཏོང་བ་ཉམས་དག་གི།
ཀྱེ་ཆེ་བསོད་ནམས་ཀྱིས་པའི་རང་བཞིན་གྲགས་པའི་ལུས་ནི་བརྟེན་པར་འགྱུར།
གནོད་པ་རབ་ཆགས་སྲོག་གི་ཐིགས་པ་འདི་ནི་རབ་གསོ་ཆུང་དག་གིས།
གསོ་བའི་པད་ལྷན་འདབ་མའི་ཁོང་གནས་གསོ་བ་རི་ཆུ་ཐིགས་དག་གི་གྲོགས། 40

འདི་བསམས་སྙིང་རྗེའི་གཏེར་དེ་ཡིས། འབྱེད་པའི་ཕྲུར་མས་བགྲོད་པ་ལ།
ཁྲག་ཟགས་མ་ནི་བཏང་བྱས་ནས། སྡུག་མོའི་མདུན་དུ་འགྱེལ་བར་གྱུར། 41

ततः प्रयाते सप्ताहे व्याघ्री गर्भभरालसा।
बह्वुपवाससन्तप्ता क्रच्छ्रेणाहत पोतकान्॥ ३५॥

निजशोणितगन्धेन जाततीव्रतरस्पृहाम्।
सत्यव्रतस्तामालोक्य दयार्द्रः समचिन्तयत्॥ ३६॥

इयं वराकी क्षुद्दुःखादुद्यता पोतभक्षणे।
अहो वतास्याः स्वार्थेन पुत्रस्नेहोऽपि विस्मृतः॥ ३७॥

सर्व्वः स्वदुःखसन्तप्तः परसन्तापशीतलः।
विशेषार्त्तः परस्यार्त्तौ विरलो जायते जनः॥ ३८॥

दत्त्वा शरीरं रक्षामि व्याघ्रीमेतां सशावकाम्।
न सहे दुःखमेतेषां पर्य्याप्तं प्राणसंशये॥ ३९॥

परप्राणत्राणे तृणकलनया त्यक्तवपुषां
यशःकायः स्थायी भवति पृथुपुण्योदयमयः।
प्रसक्तापायोऽयं प्रसरदनिलालोलनलिनी-
दलोत्सङ्गत्वङ्गज्जललवसुहृज्जीवितकणः॥ ४०॥

ध्यात्वेति न्यपतत् व्याघ्र्याः स पुरः करुणानिधिः।
गलद्रक्तं गले कृत्वा क्षतं वेणुशलाकया॥ ४१॥

ངེས་པར་བདག་ཉིད་ཆེ་ནམས་ཀྱིས། ཡིད་ནི་སྙིང་རྗེས་མཉམ་པ་དག།
ཉེ་བར་བསྟེན་པས་ལ་ཚོགས་བཅས་པས། གཞན་གྱི་ཡོངས་གདུང་བཟོད་མ་ཡིན། 42

དེ་ནས་གཡོ་མེད་དེ་ཡིས་སྙིང་གར་བདུ་གྲུས་པ་ལ།
༡༥ སྟག་མོ་ཕག་ལ་མངོན་པར་འདོད་པ་སྔོན་པོས་རབ་ཏུ་མཚོངས།
དགའ་དང་འཇུམ་སྐྱེས་སེན་མོའི་འོད་ཟེར་དག་གིས་འགྲོ་བ་ལ།
འཕགས་པའི་སྤྱོད་པའི་ངོ་མཚར་རབ་ཏུ་འཕྲི་བར་བྱེད་པ་བཞིན། 43

བྲམས་པས་འཁྲུལ་བཞིན་བཟོད་པས་ཉེས་བྲམ་བཞིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་
བསམ་ཚོགས་བཞིན།
སྨུག་བསྡུལ་བཟོད་དཀའི་བསྐྱད་པ་བརྟན་པས་བཞིན་དང་ཉོན་མོངས་དཀའ་
ཐུབ་དཔལ་གྱིས་བཞིན།
བརྩེ་བས་དེ་ཡི་ལུས་ནི་སྙིང་སྟོབས་ས་གཞི་གཡོ་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས།
སྟག་གི་ཆུང་མས་བདབ་ཅིང་མི་བཟད་དྲག་པོ་མངོན་འཇོམས་གསལ་བའི་
ཁྲར་དག་བཟོད། 44

སྟག་མོའི་སྡེར་མོ་འབྲིང་བའི་རོལ་པས་ནམ་པར་བཅོམ་གྱུར་པ།
དེ་ཡི་སྙིང་གའི་གཞི་ནི་ནམ་པར་ཉམས་པ་སྐད་ཅིག་མཚོན།
ལུས་ནི་སྤྲུལ་ཚང་གིས་བྲུགས་བསིལ་ཟེར་ཅན་ལྟར་དཀར་བ་ཡིས།
སྙིང་སྟོབས་རབ་གསལ་འོད་ཟེར་སྒྲུ་གུ་ཁེངས་པར་གྱུར་པ་བཞིན། 45

आपन्नचाणसरसं नहि नाम महात्मनाम्।
सहते परसन्तापं करुणाकोमलं मनः ॥ ४२ ॥

रक्ताभिलापनिशिता निपपात तस्य
व्याघ्री ततः प्रततवक्षसि निश्चलस्य।
आश्चर्य्यमार्य्यचरितस्य जगत्सु जात-
हर्षस्मितैरिव नखांशुभिरुल्लिखन्ती ॥ ४३

मैत्रीव स्खलितं क्षमेव कुशलं प्रज्ञेव चिन्ताचयम्
दुःखं दुःसहविस्रवं धृतिरिव क्लेशं तपश्रीरिव।
तस्य व्याघ्रवधूनिपातविषमक्रूराभिघातोल्वणम्
सेहे मूर्त्तिरचञ्चलेव दयया सा सत्त्वभूमिर्भरम् ॥ ४४ ॥

व्याघ्रीनखावलिविलासविलुप्यमाना
वक्षःस्थली क्षणमलक्षत विक्षतास्य।
रोमाञ्चचर्चिततनोस्तुहिनांशुशुभ्र-
सत्त्वप्रकाशकिरणाङ्कुरपूरितेव ॥ ४५ ॥

ཤ་དག་ཟླ་ཞིང་ཁྲག་འཕྱུང་བྲོས་པར་གྱུར་པའི་སྡིག་མོ་ནི།
དགའ་དང་བཅས་པ་མཐོང་ནས་འགྲོ་བ་དེ་ཡི་རང་གི་སྒྲོག།
འཚོ་བ་དག་ནི་རིང་དུ་འགྲོ་བའི་དུས་སུ་བྲལ་གྱུར་པ།
ཕྱུད་ཅན་ཞིག་ན་མགྲིན་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་དེ་བརྟན་པར་བྱས། 46

*སྤྲིད་པའི་རྗེས་མཐུན་ཙེ་དགའི་འོང་དང་འགྲོ་བ་དག་གིས་ནི།
ངོ་ཚའི་དབང་ལས་བཞིན་ནི་མཆོག་ཏུ་ཉམས་པར་དུད་པ་བཞིན།
ཁྲིམ་ཐབས་ལས་ནི་ཕྱིར་ཕྱོགས་གྱུར་ཀྱང་དེ་ཡི་ལག་པ་དང་།
དེ་ཡིས་བཟུང་ནས་མཛའ་ཞིང་གཙུགས་ལྷར་སྐྱིང་ནི་དགའ་བར་བྱས། 47

བྱམས་པས་དག་ཅིང་ཉམ་འགྱུར་མེད་པ་ཀྱི་ཚེའི་སྙིང་སྟོབས་དང་།
ཕྱུགས་བཟང་བསོད་ནམས་རྩ་བོ་འཇིག་རྟེན་ཉོ་བས་སུ་གྲགས་པ་དང་།
འབྱུང་པོར་ཕན་པའི་རང་བཞིན་དམན་ལ་སྙིང་རྗེས་བསྐྱེད་པའི་སེམས།
རང་དབང་ཉིད་དུ་གྱུར་བ་ལེགས་ལྡན་བདག་ཉིད་ཉམས་ཀྱི་ཡིན། 48

སྡུག་མོའི་སྤྲེར་མོའི་ཙེ་མོས་བཤིག་པ་དེ་ཡི་སྙིང་སྟོབས་དག།
མཚུངས་པ་མེད་པ་དེ་མཐོང་འཕྲལ་ལ་ཏོར་འདོན་བུ་མོ་ནི།
བོ་རླབས་རོལ་བ་དང་ལྡན་རྩ་གཏེར་བཞི་ཡི་སྨེ་རགས་ཅན།
སྒྲོག་ནི་ཞིག་པའི་དུས་ན་འཇིགས་པ་བཞིན་དུ་རིང་ཞིག་འདར། 49

* ཕྲད་པའི་རྗེ་མཐུན་ (प्राप्त प्रदक्षिण) of the xylograph is evidently an incorrect reading.

तस्याभिषाहरणशोणितपानमत्ताम्
व्याघ्रीं सहर्षमवलोकयतश्चकार ।
दीर्घप्रवाससमयाकुलिता मुहूर्त्तम्
कण्ठावलम्बनधृतिं निजजीववृत्तिः ॥ ४६ ॥

दृष्टा प्रदक्षिणविलासगतागतेन
लज्जावशादिव भृशं विनताननैव ।
तस्याकरोदपि विवाहपराङ्मुखस्य
पाणिग्रहप्रणयिनी हृदयोत्सवं सा ॥ ४७ ॥

मैत्रीपवित्रमविकारमुदारसत्त्वम्
सौजन्यपुण्यतटिनी भुवनेषु कीर्त्तिः ।
भव्यात्मनां भवति भूतहितस्वभावम्
स्वाधीनदीनकरुणाभरणञ्च चेतः ॥ ४८ ॥

तत्तस्य सत्त्वमतुलं चतुरम्बुराशि-
वेलाविलासरसना वसुधापुरन्ध्री ।
व्याघ्रीनखाग्रदलितस्य विलोक्य सद्यः
प्राणक्षयक्षणभियेव चिरञ्चकम्पे ॥ ४९ ॥

བརྟེན་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་སྙིང་རྗེ་རབ་དཀའ་དེ་ནི་ང་ཉིད་དེ།
ད་ལྟ་འདིར་ནི་རང་གི་སྤྱོད་ཚུལ་རྣམ་ནས་བཤད་ཀྱང་སྤྲེལ།
རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་སྨོན་གྱི་སྤྱོད་པ་འདི་ནི་ཐོས་གྱུར་ནས།
ཡ་མཚན་ཡིད་ཧྲན་བགྱི་བྱིན་དེ་ནི་བཞིན་རྣམས་གསོ་མེད་གྱུར།

ཅེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྲུས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་གསེར་ལྡན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་ལྔ་བཅུ་ཙ་གཅིག་པའོ།།

सत्यव्रतः स करुणानिरतोऽहमेव
स्मृत्वा स्ववृत्तमिह सम्प्रति जातहासः ।
श्रुत्वेति पूर्व्वचरितं कथितं जिनेन
शक्रः सविस्मयमनास्तिमितान्ननोऽभूत् ॥ ५० ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां रुक्मवत्यवदानं नाम एकपञ्चाशत्तमः पल्लवः ॥

Chapter LII.

ཡལ་འདབ་ལྔ་བཅུ་ཙ་གཉིས་པ།

བསོད་ནམས་མི་དམན་པའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

༄༅། །གང་ཞིག་ནགས་སོང་ཤིན་ཕུན་ལྡན་གྱུར་ཀྱང་།*
སློང་ནམས་རྒྱུན་དུ་དོན་ཐུས་ཉིད་དུ་བྱེད།
སྤྱོད་ཚུལ་མཛེས་ལྡན་དེ་དང་ཙན་དན་གྱིས།
ངོ་མཚར་དག་ནི་སུ་ཡི་བསམ་མི་བྱ། 1

དེ་ནི་དཀའ་ཐུབ་ནགས་གཞན་ན། བཅོམ་ལྡན་བཞུགས་ཤིང་འཛུམ་ལྡན་ལ།
བགྱི་བྱིན་ཡ་མཚན་ལྡན་པ་ཡིས། འཛུམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུ་མཚན་དྲིས། 2

དེ་ཡི་གུས་པས་དྲིས་པའི་ཚེ། དེ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་གསུངས་པ།
མིག་སྟོང་ལྡན་པ་གནས་འདིར་ནི། སྔོན་བྱུང་བ་དག་བདག་གིས་དྲན། 3

མ་ཏྲུ་དཀ་ཞེས་པ་ཡི། གྲོང་ཁྱེར་ལྷ་གྲོང་ལྟ་བུར་སྔོན།
བསོད་ནམས་མི་དམན་ཞེས་བྱ་བའི། ས་བདག་ས་ཡི་སྐྱོར་དུ་གྱུར། 4

སྙིང་རྗེ་དགའ་དང་བཏང་སྙོམས་དང་། བྱམས་པ་སེམས་ལ་ཡང་དག་ཆགས།
ཕྲག་དོག་ཅན་བཞིན་གང་གི་དཔལ། སློང་བའི་སྐྱེ་བོ་ཁང་བར་གནས། 5

---

* ཤིང་ཕུན།

द्विपञ्चाशत्तमः पल्लवः ।

अदीनपुण्यावदानम् ।

अर्थिनां वनगतोऽपि वल्कली[1]
यः करोत्यविरतं कृतार्थताम् ।
कैर्न चारुचरितस्य कथ्यते[2]
तस्य चन्दनतरोश्च सत्कृतिः ॥ १ ॥

विहरन्तमथान्यस्मिन् भगवन्तं तपोवने ।
पप्रच्छ सस्मितं शक्रो विस्मितः स्मितकारणम् ॥ २ ॥

पृष्टः प्रणयिना तेन सर्व्वज्ञस्तमभाषत ।
अस्मिन् देशे सहसास्य पूर्व्ववृत्तं स्मृतं मया ॥ ३ ॥

मधूदकाख्ये नगरे पुरा सुरपुरोपमे ।
अदीनपुण्यनामाभूत् भूपतिर्भूषणं भुवः ॥ ४ ॥

करुणामुदितोपेक्षामैत्रीसंसक्तचेतसः ।
उवासेर्ष्यावतीव श्रीर्यस्यार्थिजनवेश्मसु ॥ ५ ॥

---

१ W वल्कयाद्य । २ Orig. घर्षते ।

ནམ་ཞིག་དེ་ཡི་སྤྱོད་པ་ནི། འགྲོ་ལ་གྲགས་པ་ཐོས་གྱུར་ནས།
ས་ཡི་བདག་པོ་ཚངས་པས་བྱིན། རྒྱལ་བར་འདོད་པ་དེ་ཉེ་འོངས། 6

དེ་ནས་གླང་པོའི་ཚོགས་གཏམས་པས། ཕྱོགས་མཚམས་དག་ནི་ཁྱབ་པར་བྱས།
དེ་ནི་རྗེས་སུ་བཅིང་བའི་སླད། དེ་ཡི་གྲོང་ཁྱེར་བཅིངས་པར་བྱས། 7

སྙིང་སྟོབས་བརྩེ་ལྡན་མི་ཡི་བདག། དགྲ་ནི་བརླག་པར་མི་བཞེད་དོ།
ཞེས་བསམས་དེ་ཡི་བློན་པོ་ནི། མ་བརྗོད་གསུམ་ལ་ཕྱི་རོལ་འཐོན། 8

གླང་པོ་རྟ་དང་ཤིང་རྟ་རྣམས། ཏྲག་བྱེད་གསུམ་ནི་རྒྱས་པ་དེར།
བསོད་ནམས་མི་དམན་སྙིང་རྗེ་ཡིས། སྡུག་བསྔལ་གྱུར་པས་ཡང་དག་བསམས། 9

མི་ཟད་རྒྱལ་རིགས་ཆོས་འདི་ནི། ཆོས་མིན་བརྒྱ་ཕྲག་དག་དང་ལྡན།
མ་རུངས་སྲོག་ཆགས་གསོད་པ་ནི། གང་དུ་ཆོས་ཞེས་མ་ནོར་བརྗོད། 10

ཁྲག་གིས་བགོས་ཤིང་དྲི་མ་ཅན། རྒྱལ་རིགས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་འདི་སྐད།
གང་གི་ཆེད་དུ་རབ་འབད་པའི། འཚོ་བ་དེ་ཡང་རྟག་པ་མིན། 11

བདེ་ཙམ་བློ་ཡིས་བརྗོད་བྱ་འདི་ནི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྐྱེད།
གནོད་པ་དང་བཅས་གདུང་བའི་ལམ་དུ་རྟག་ཏུ་ཉེས་པ་ཉིད་གྱུར་ཅིང་།
ཕྱི་ནས་དྲག་པས་སྡུག་བསྔལ་ཤུགས་རིངས་དག་གིས་བརྟན་པ་འཇོམས་བྱེད་པ།
ལོངས་སྤྱོད་དོན་དུ་ཀྱི་ཧུ་ཀྱི་ཧུ་གཞན་སྲོག་འཚོལ་བ་རབ་ཏུ་འབད། 12

कदाचित् चरितं तस्य श्रुत्वा जगति विश्रुतम्।
तमाययौ ब्रह्मदत्तः क्ष्मापतिर्विजिगीषया ॥ ६ ॥

ततः करिघटाबन्धैरन्धीकृतदिगन्तरः।
चकार नगराबन्धमनुबन्धाय तस्य सः ॥ ७ ॥

सत्त्वानुकम्पी नृपतिर्न शत्रुक्षयमिच्छति।
ध्यात्वेति निर्ययुर्योद्धुमनुक्त्वैवास्य मन्त्रिणः ॥ ८ ॥

वर्त्तमाने रणे तस्मिन् गजवाजिरथक्षये।
अदीनपुण्यःकारुण्यविखिन्नः समचिन्तयत् ॥ ९ ॥

विषमः क्षत्रधर्म्मोऽयमधर्म्मशतसम्मितः।
यस्मिन् प्राणिवधक्रौर्य्यं धर्म्म इत्यभिधीयते ॥ १० ॥

धिग्धर्म्मं रुधिरादिग्धं क्षत्रियाणां मलीमसम्।
कृते यस्य प्रयत्नोऽयं तज्जीवितमशाश्वतम्[1] ॥ ११ ॥

सापायस्य व्यसनसरणौ शीर्य्यमाणस्य नित्यम्
दुःखोच्छ्वासैः प्रतिहतधृतेः स्मर्य्यमाणस्य पश्चात्।
सोऽयं सद्यः सुखलवधिया क्लेशपाकस्य[2] पुंसाम्
भोगस्यार्थे बत बत परप्राणहिंसाप्रयत्नः ॥ १२ ॥

---

9 A १ H and ¦ तज्जीवितुमशाश्वतम्।
२ 8 H and ¦ क्लेशपाकस्य।

ནམ་ཞིག་དེ་ཡི་སྤྱོད་པ་ནི། །འགྲོ་ལ་གྲགས་པ་ཐོས་གྱུར་ནས།
ས་ཡི་བདག་པོ་ཚངས་པས་བྱིན། །རྒྱལ་བར་འདོད་པ་དེ་ཉེ་འོངས། 6

དེ་ནས་གླང་པོའི་ཚོགས་བརྒྱངས་པས། །ཕྱོགས་བཅོམས་དག་ནི་སྟུན་པར་བྱས།
དེ་ནི་རྗེས་སུ་བཅིང་བའི་སྐད། །དེ་ཡི་གྲོང་ཁྱེར་བཅིངས་པར་བྱས། 7

སྙིང་སྟོབས་བརྩེ་ལྡན་མི་ཡི་བདག ། དགྲ་ནི་བརླག་པར་མི་བཞེད་དོ།
ཞེས་བསམས་དེ་ཡི་བློན་པོ་ནི། །མ་བརྗོད་གཡུལ་ལ་ཕྱི་རོལ་འཐོན། 8

གླང་པོ་རྟ་དང་ཤིང་རྟ་རྣམས། །རླག་བྱེད་གཡུལ་ནི་གྱིས་པ་དེར།
བསོད་ནམས་མི་དམན་སྙིང་རྗེ་ཡིས། །སྡུག་བསྔལ་གྱུར་པས་ཡང་དག་བསམས། 9

མི་ཟད་རྒྱལ་རིགས་ཆོས་འདི་ནི། །ཆོས་མིན་བརྒྱ་ཕྲག་དག་དང་ལྡན།
མ་རུངས་སྲོག་ཆགས་གསོད་པ་ནི། །གང་དུ་ཆོས་ཞེས་མ་ནོར་བརྗོད། 10

ཁྲག་གིས་བགོས་ཤིང་དྲི་མ་ཅན། །རྒྱལ་རིགས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་འདི་སྐད།
གང་གི་ཆེད་དུ་རབ་འབད་པའི། །འཚོ་བ་དེ་ཡང་རྟག་པ་མིན། 11

བདེ་ཀྱང་བློ་ཡིས་བརྗོད་བྱ་འདི་ནི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྐྱིད།
གཏོད་པ་དང་བཅས་གདུང་བའི་ལམ་དུ་རྟག་ཏུ་ཉེས་པ་ཉིད་གྱུར་ཅིང་།
ཕྱི་ནས་དྲན་པས་སྡུག་བསྔལ་ཤུགས་རིངས་དག་གིས་བརྟན་པ་འཇོམས་བྱེད་པ།
ལོངས་སྤྱོད་དོན་དུ་ཀྱི་ཏུ་ཀྱི་ཏུ་གཞན་སྲོག་འཚོ་ལ་རབ་ཏུ་འབད། 12

कदाचित् चरितं तस्य श्रुत्वा जगति विश्रुतम् ।
तमाययौ ब्रह्मदत्तः क्ष्मापतिर्विजिगीषया ॥ ६ ॥

ततः करिघटाबन्धैरन्धीकृतदिगन्तरः ।
चकार नगराबन्धमनुबन्धाय तस्य सः ॥ ७ ॥

सत्त्वानुकम्पी नृपतिर्न शत्रुक्षयमिच्छति ।
ध्यात्वेति निर्ययुर्योद्धुमनुक्त्वैवास्य मन्त्रिणः ॥ ८ ॥

वर्त्तमाने रणे तस्मिन् गजवाजिरथक्षये ।
अदीनपुण्यःकारुण्यविविग्नः समचिन्तयत् ॥ ९ ॥

विषमः क्षत्त्रधर्म्मोऽयमधर्म्मशतसम्मितः ।
यस्मिन् प्राणिवधक्रौर्य्यं धर्म्म इत्यभिधीयते ॥ १० ॥

धिग्धर्म्मं रुधिरादिग्धं क्षत्त्रियाणां मलीमसम् ।
कृते यस्य प्रयत्नोऽयं तज्जीवितमशाश्वतम्[१] ॥ ११ ॥

सापायस्य व्यसनसरणौ शीर्यमाणस्य नित्यम्
दुःखोच्छ्वासैः प्रतिहतधृतेः स्मर्य्यमाणस्य पश्चात् ।
सोऽयं सद्यः सुखलवधिया क्लेशपाकस्य[२] पुंसाम्
भोगस्यार्थे बत बत परप्राणहिंसाप्रयत्नः ॥ १२ ॥

---

१ H and W_1 तज्जीवितुमशाश्वतम्
२ ६ H and W_1 क्लेशपाकस्य ।

དེ་སྐད་འཚོ་དང་སྡིག་པའི་གཏམ། ཆོས་མིན་མང་བའི་རྒྱལ་སྲིད་འདི*།
ཡོངས་སུ་བཟང་ལ་བདག་ཉིད་ནི། དཀའ་ཐུབ་ནགས་སུ་འགྲོ་བར་བྱ། 13

རྒྱལ་པོ་མི་ཤེས་མྱོང་ཉམས་ཀྱིས། གསོད་དང་འཆིངས་པ་བཀྲིས་བསྒྲུབས་པའི།
སྡིག་པ་མི་བཟད་དཔལ་འབྱོར་ནི། དུས་ཀྱིས་ཁམས་སུ་བྲེད་པ་ཉིད། 14

འཁོར་བར་དུས་མིན་དག་ཏུ་བསམ་ཡས་དུས་ནི་སྤོབས་དང་ལྡན་པ་འདེབས།
སྐྱེས་བུ་སོ་སོ་དག་ལ་བསྐལ་པའི་མཐའ་ནི་སོ་སོར་སྟེར་བྱེད་ཅིང་།
ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་སྨོངས་པས་བློ་བཅོམ་རེ་བའི་འཆིང་བ་བརྟན་པོ་ཡིས།
ཕྱུལ་གྱི་བདེ་བའི་ཚོགས་ལ་སེམས་བྱེད་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་རྩེ་དགའ་འཇོམས། 15

ཞེས་པ་བསམས་ནས་མི་བདག་ནི། འཚོ་བའི་ཉོན་མོང་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས།
དབྲུག་པ་ཞིང་ཤུན་བཙུང་ནས་ནི། མཚན་མོ་དཀའ་ཐུབ་ནགས་སུ་སོང་། 16

དེ་ནས་བློན་པོ་གསུམ་ཞུགས་པས། དེ་ནི་སོང་བ་ཐོས་གྱུར་ནས།
འཇིག་རྟེན་ལ་བསྐྱབས་དགྲ་བོ་ནི། ལྷ་སྒྲོགས་གྲགས་པས་འཆར་ལ་སྨྲས། 17

ནགས་སུ་གླང་ཆེན་སྤྱོས་པ་དག། དྲག་པོའི་སྒྲ་ནི་སྒྲོགས་ཤིག།
འདི་རིང་ནི་སེང་གེ་ཕྱིར་གྱི་སྒྲ། བཟོད་པ་མིན་པ་ཉམས་པར་གནས། 18

* "ཆོས་མེད་མང་བའི་རྒྱལ་སྲིད་" ཞེས་སོགས་ཚིག་རྐང་གཉིས་ཀྱི་སྐད་དོད་ཆད་པ་ འདར་ལོ་ཙཱ་བས་སྐར་ཟླ་དེབ་ཉིད་ན་ཞུ་དོན་སྡེ།

The text of this line was lost. *H*Dar Lochava sought to supply its place by the following :—

अधर्मं बहुराज्येयं तपश्चिरायन गमन ।

तस्मादिदं परित्यज्य हिंसापाप¹निकेतनम्।
अधर्म्मबहुलं राज्यं गच्छाम्येष तपोवनम्॥ १३॥

राज्ञामज्ञानमूढानां वधबन्धशतार्ज्जिताम्।
कालः कवलयत्येव लक्ष्मीमक्षीणकिल्विषाम्॥ १४॥

अचिन्त्यः संसारे बहुलतरमोहाहतधियाम्
स्थिरैराशाबन्धैर्विषयसुखजालं कलयताम्।
अकाले कल्पान्तं प्रतिपुरुषमेष प्रतिदिशन्
बली कालः पुंसां किल विलसितं सङ्कलयति॥ १५॥

इति सञ्चिन्त्य नृपतिर्हिंसापापपराङ्मुखः।
दण्डवल्कलमादाय ययौ निशि तपोवनम्॥ १६॥

ततस्तद्गमनं श्रुत्वा लोके प्रच्छाद्य मन्त्रिणः।
युध्यमानाः शरोदग्रं रिपुं गर्ज्जन्तमूचिरे॥ १७॥

गहने² मत्तमातङ्ग मा कृथा गलगर्ज्जितम्।
घनशब्दकृताक्षान्तिर्निर्विशत्यत्र केशरी॥ १८॥

---

१ W/I हिंसापात॰ H हिंसापाय॰।
२ H and W/2 गहनम्।

ཞེས་སྨྲ་བཞིན་པ་དེ་དག་གིས། རྫི་ལ་བྱ་དགའ་སྐྱུག་པོ་དང་།
གོ་ཆས་ཕུས་ནི་རབ་གསོགས་ཏེ། གསུམ་དུ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་དུ་བསྡད། 19

སྐབས་དེར་ཀོ་ས་ལ་དགུ། བྲམ་ཟེ་སེར་སྐྱ་ཞེས་བྱ་བ།
རྒྱལ་པོ་དབྱིག་གི་གོ་ཆ་ཡིས། ནོར་གྱི་ཚད་པས་གཟིར་བར་གྱུར། 20

མ་ལུས་ནོར་བྱིན་དབུལ་བ་ལས། མང་པོ་བྱིན་པར་མི་བཟོད་པ།
བྲ་དང་གཉེར་ཉམས་མཐའ་དག་ནི། བཙོན་ཁང་ནང་དུ་ནོམ་པར་བཀོད། 21

གཉེན་ཚན་བཅིངས་པས་སྡུག་བསྔལ་བས། བཅོས་པའི་ཐབས་ནི་རབ་བསམས་ཏེ།
གྲོགས་པོ་རྒྱལ་བྱིན་པ་ཡིས། རི་དགས་བཞིན་དུ་གསོ་བ་མེད། 22

བདག་གི་ཕ་མ་སྤྱིང་མོ་དང་། སྨན་ལྷ་བུ་མོ་བུ་དགའ་ཀུན།
བཙོན་ར་དག་ཏུ་བཅིངས་གྱུར་པ། ནོར་མེད་ན་ནི་གྲོལ་མི་འགྱུར། 23

ས་བདག་ཆོས་ལ་སྤྱང་བ་ཡིས། གང་ལ་ཆགས་པ་རབ་དུ་འཇུག
ཉོན་མོངས་དག་གིས་བརླན་པ་ཡི། ཡུལ་དེ་རབ་དུ་བདང་ནས་འཚོ། 24

ཡང་ན་གཉེན་གྱིས་འཆིང་ཐག་གིས། སྐྱེ་བོ་དག་དུ་བཅིངས་ནམས་ཀྱིས།
སྡུག་པར་གྱུར་ཀྱང་ཡུལ་དག་ནི། རབ་དུ་གཏང་བར་ཇི་ལྟར་ནུས། 25

དེ་སྐད་ཉོན་མོངས་ཀྱ་འདི་ལ། ནོར་ནི་ཅི་བར་བསྒྲུབས་པ་ཡན།
ནོར་ཀྱིས་ཐར་མེད་གཏུང་བ་གང་། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་དག་ན་མེད། 26

इति ब्रुवाणाः समरे धीरा युयुधिरे परम्।
ते घनस्वामिसम्मानसन्नाहच्छन्नविग्रहाः ॥ १९ ॥

अत्रान्तरे कोशलेषु ब्राह्मणः कपिलाभिधः।
हिरण्यवर्म्मणा राज्ञा धनदण्डेन पीड़ितः ॥ २० ॥

बन्धनागारविन्यस्तसमस्तसुतबान्धवः।
दत्ताशेषधनो भूरि दारिद्र्याद्दातुमक्षमः ॥ २१ ॥

अचिन्तयत् प्रतीकारं बन्धुबन्धनदुःखितः।
संसक्तपाशसचिवः शारङ्ग इव निश्चलः ॥ २२ ॥

पिता माता स्वसा भ्राता दुहिता तनयश्च मे।
रुद्धाः कारागृहे मुक्तिं नायान्ति द्रविणं विना ॥ २३ ॥

लोभः प्रवर्त्तते यत्र धर्म्मद्वेषेण भूपतेः।
तस्यार्द्रक्लेशदेशस्य परित्यागेन जीव्यते[1] ॥ २४ ॥

अथवा कथमुत्स्रष्टुं देशः कष्टेऽपि शक्यते[2]।
जन्तुभिः सततावद्धैर्बन्धुबन्धनरज्जुभिः ॥ २५ ॥

द्रविणोपार्ज्जनं तस्मादस्मिन् क्लेशमये हितम्।
नास्ति तद्व्यसनं लोके तीर्यते न धनेन यत् ॥ २६ ॥

१ W जीवितम्। २ H and W त्यज्यते।

ནོར་གྱི་ཕྱུག་ཚོགས་གྱ་གྱུ་ནི། སྨད་འཚོང་མ་བཞིན་ནམ་འགྱུར་ཅན།
དོན་དུ་གཉེར་ནས་བསྒྲུབ་པར་བྱེད། དོན་དུ་མ་གཉེར་རང་ཉིད་འོངས། 27

རོ་བྲལ་འཁྲི་ཤིང་ཏིང་པ་བཞིན། རིང་བགོམ་རྗེས་སུ་འཆིང་ལྡན་པའི།
འགར་ནི་འགའ་ཚེ་ཚོགས་ཅན་གྱིས། གསོག་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཉིད། 28

སྐྱོང་བ་དམ་པའི་སྐྱེ་བོས་སྤྱངས། ངོ་ཚའི་དུལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྲུས།
སྨིན་པ་གྱི་ཡི་ལྷག་མ་ནི། འབྲས་བུར་བཅས་ཀྱང་འབྲས་མེད་ཉིད། 29

དང་པོ་དུས་སུ་ཉེ་བར་འོངས་པའི་རོ་ལས་སྤྲོན་དུ་བསྐྱེད་བཀུར་བྱ།
དེ་ནས་ནོར་གྱི་ཆ་བསྒྲངས་ཡོངས་སུ་འདྲིས་ལས་བཀུར་བ་ཉམས་པར་ཉམས།
སྲིད་པས་གློ་གྲུས་གསོ་ལྷན་སྐྱོང་བའི་ཚོགས་ཉམས་ནང་དུ་ཉམ་བསམས་ཤིང་།
སྐད་ཅིག་ལ་ནི་རེ་བའི་འཆིང་བ་ཡངས་པར་བྱེད་ཅི་བདོག་པར་བྱེད། 30

ཆགས་པའི་རང་བཞིན་འཇིག་རྟེན་འདིར། ནོར་གྱི་ཡོན་ཏན་སུ་ཞིག་འཛིན།
དེ་སྐད་ཐབས་ཀུན་དམན་གྱུར་པ། བདག་ནི་འགྲོ་བ་མེད་པ་ཉིད། 31

ཅི་ཞིག་བྱ་ཞིང་གང་དུ་འགྲོ། སྲིན་ན་དོན་གཉེར་ཡག་བཟང་བཞིན།
རྟེན་མེད་ཡིད་ལ་རེ་བ་ཡིས། ངལ་གསོ་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་ཏོ། 32

སྐྱེ་བོའི་ནགས་ཚལ་མཆོག་ཏུ་ཤིན་ཏུ་སྡུག་བོར་གྱུར་པ་འདིར།
གང་ཞིག་རྒྱུན་དུ་སྐྱེ་བོ་སྡོང་ལ་འབྲས་བུ་ཀུན་སྟེར་ཡང་།
ནམ་ཡང་འདྲར་བར་མི་འགྱུར་དཀའ་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་གཏོང་བ།
སྐྱིད་པ་དམ་པའི་ལྗོན་ཤིང་དེ་ནི་གང་ཡང་རྙེད་མ་གྱུར། 33

प्रार्थ्यमानाः पलायन्ते स्वयमायान्त्यनर्थिताः ।
वेश्या इव विकारिण्यः कुटिला धनसम्पदः ॥ २७ ॥

विरसा जीर्णवल्लीव दीर्घशोषानुबन्धिनी ।
क्वचित् कदाचित् क्लेशेन सेवा फलति नैव वा ॥ २८ ॥

लज्जारजःपरिचिता याच्ञा सज्जनवर्ज्जिता ।
अवमानशतोच्छिष्टा सफलाप्यफलायते ॥ २९ ॥

पुरः सत्कारांशः प्रथमसमयोपागमरसात्
ततो मानम्लानिर्द्रविणकणयाच्ञापरिचयात् ।
विनष्टश्रान्तस्तस्मात्तरलितमतिर्मार्गणगणः
क्षणादाशाबन्धं विपुलयति सङ्कोचयति च ॥ ३० ॥

लोभस्वभावे[१] लोकेऽस्मिन् को गृह्णाति धनैर्गुणान्
सर्व्वोपायविहीनस्य तस्मान्नास्त्येव मे गतिः ॥ ३१ ॥

किं करोमि क्व गच्छामि छायार्थीव मरोः पथि ।
नासादयति विश्रान्तिं निरालम्बो मनोरथः ॥ ३२ ॥

अत्यन्तसङ्कुलतरे जनकाननेऽस्मिन्
न प्राप्यते विपदि कोऽपि स साधुवृक्षः ।
यः सन्ततार्थिजनसर्व्वफलार्पणेऽपि
नो कम्पते न च जहाति नतिं कदाचित् ॥ ३३ ॥

---

१ ग लोभस्वभावः ।

བསོད་ནམས་མི་དམན་ས་ཡི་དབང་། སྨོན་པ་ཀུན་གྱི་དཔག་བསམ་ཤིང་།
འཕོངས་པའི་གདུང་བ་མཆོག་ཏུ་འཕྲོག། སྙིང་སྟོབས་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོ་གྲོས། 34

དེ་ལྟར་ཡང་དག་བསམས་ནས་དེ། རེ་བ་བཅས་པ་བསྟན་པ་ཡིས།
ལམ་ནས་དགའ་བས་སྣ་དྲངས་དེ། མི་བདག་བསྟུ་བར་འདོད་པས་ཆས། 35

དེ་ནས་དེ་ཡིས་དཔལ་ཕྱུ་ཡིས། གྲོང་མཐའ་དགའ་ཁྲབ་ནགས་སུ་ཕྱིན།
མི་བདག་ཤིང་ལོས་ཡོངས་དཀྲིས་པ། ལམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་དུབ་པས་མཐོང་། 36

བཀྲིས་བསྐོམ་ངལ་བས་གཟིར་བ་དེ། མི་བདག་གིས་ཀྱང་མཐོང་གྱུར་ནས།
སྙིང་རྗེའི་རྒྱ་མཚོས་རིང་པོ་ནས། འོང་བ་ཡི་ནི་རྒྱུ་མཚན་དྲིས། 37

དེ་ལ་དེ་ཡིས་རང་གི་སྐྱོད། ཤུགས་རིངས་ཚ་བས་གསལ་བྱས་པ།
བཤད་ནས་གཉེན་ནོར་བས་བཅིངས་པ་ཡི། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གཟིར་སྐད་ཡང་བཤད། 38

གཉེར་ནི་བཅིངས་པ་དགྲོལ་བའི་སྐད། མི་བདག་སྨོན་བ་ལྷ་ཡི་ཤིང་།
བསོད་ནམས་མི་ཟད་བསྟན་བ་ལ། གསེར་རྫོན་གཉེར་བ་བདག་འོངས་སོ། 39

ཐུགས་ནི་སྙིང་རྗེ་རྫོགས་གྱུར་པ། དཔལ་ལྡན་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་དེ།
མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་པ་ནི། བདག་གི་བསམ་པ་རྫོགས་པར་གྱུར། 40

ཉེར་སྤོངས་གདུང་བས་ཉམས་ནི་བྱེད། སྐད་བ་ཡིས་ནི་སྡུད་མི་འབྱིན།
དུས་ནི་རིང་བམ་ཡིན་པར། སྐྱོ་བ་ཆེན་པོ་འབྲས་དུ་བསྐྱེད། 41

अदीनपुण्यः सर्व्वार्थिकल्पवृक्षः क्षितीश्वरः ।
श्रूयते सत्त्वदुग्धाब्धिरापन्नार्त्तिहरः परम् ॥ ३४ ॥

इति सञ्चित्य स न्टपं प्रतस्थे द्रष्टुमुत्सुकः ।
आशाबन्धोपदिष्टेन पथा हर्षपुरःसरः ॥ ३५ ॥

ततः स शनकैः प्राप्य पुरोपान्ततपोवनम् ।
ददर्शाध्वपरिश्रान्तः सम्वीतं वल्कलैर्न्टपम्[१] ॥ ३६ ॥

नरनाथोऽपि तं दृष्ट्वा क्षुत्पिपासाश्रमातुरम् ।
पप्रच्छ करुणासिन्धुर्दूरागमनकारणम् ॥ ३७ ॥

स तस्मै निजवृत्तान्तमुष्णनिश्वाससूचितम् ।
निवेद्य बन्धुसंरोधदुःखार्त्तः पुनरब्रवीत् ॥ ३८ ॥

आयातोऽहं हिरण्यार्थी बन्धुबन्धनमुक्तये ।
अदीनपुण्यं न्टपतिं द्रष्टुमर्थिसुरद्रुमम् ॥ ३९ ॥

लोकनाथः स मे श्रीमान् करुणापूर्णमानसः ।
सद्यः सन्दर्शनेनैव सङ्कल्पं पूरयिष्यति ॥ ४० ॥

अम्लानं क्लेशसन्तापैरवमानैरदूषितम् ।
अपर्युषितकालञ्च फलं सूते महाजनः ॥ ४१ ॥

१ ¶ Omits verses 35 and 36.

སྐྱེ་རྒུ་རྣམས་ཀྱི་དབུལ་བའི་རབ་རིབ་མི་བཟད་འཕྲོག་བྱེད་ཅིང་།
གྲགས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་འཁོར་བས་ཕྱོགས་རྣམས་ཡོངས་སུ་འགེངས།
ཉི་མེད་ཡིད་ནི་མཚོན་པར་རིངས་བྱེད་དགའ་བ་དག་གི་གཉེན།
ས་ཡི་བདུད་རྩིའི་ཟེར་དེས་བདག་གི་གདུང་བ་འཕྲོག་པར་འགྱུར། 42

ཞེས་པ་དེ་ཡིས་བཤད་གྲོས་ནས། ས་ཡི་བདག་པོ་གཟིར་བར་གྱུར།
བཅོས་ཐབས་མེད་པའི་གདུང་བ་དག། འཕོས་པ་ཡིས་ནི་ཡང་དག་བསམསམས། 43

ཀྱེ་མ་བདག་གིས་རྒྱལ་སྲིད་བཏང་། དུས་མིན་འདིར་ནི་གཉིས་སྐྱེས་ཀྱིས།
བསམས་ཏེ་བཀྲེས་པས་ཉེན་པ་ལས། ལས་ཀྱི་ཤིང་ནི་སྐམ་པོ་བཞིན།

སྡོང་བ་རྣམས་ལ་ལམ་རིང་གིས། ངལ་བ་འབྲས་མེད་གདུང་བ་སྟེར།
རི་དགས་སྲིད་སྐྱེད་ཚ་ཕྱུ་བ། སྨོངས་པ་སྐྱེད་བྱེད་བདག་སྐད་དོ།

ཁ་ལ་རྗེ་བསྟུད་མཚུངས་པ་ཡིས། བཀྲུབ་བར་གྱུར་བཞིན་དོན་གཅེར་རྣམས།
རེ་བ་ཉམས་པས་ལམ་དུ་ནི། ཡོངས་ངལ་སྦྱི་བ་ཉིད་དུ་གྱུར།

རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་བདག་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་སྲིད་བཏང་ནས་ནགས་ཚལ་བསྟེན།
ཞེས་པ་གྲོས་ནས་བྲམ་ཟེ་འདི། འཕྲལ་ལ་སྲོག་ནི་གཏོང་བར་འགྱུར།

* * * *

दारिद्र्यतीव्रतिमिरापहरः[1] प्रजानाम्
कीर्त्तिप्रकाशविभवैः परिपूरिताशः।
अभ्युल्लसद्विमलमानसहर्षबन्धु-
स्तापं हरिष्यति स मे वसुधासुधांशुः॥ ४२॥

श्रुत्वेति तेन कथितं व्यथितः पृथिवीपतिः।
संक्रान्तनिष्प्रतीकारसन्तापः समचिन्तयत्॥ ४३॥

अहो नु त्यक्तराज्योऽहमकालेऽस्मिन् द्विजन्मना।
चिन्तितः क्षुत्परीतेन शुष्कवृक्ष इवाध्वनि॥ ४४॥

दूराध्वश्रमवैफल्यसन्तापप्रदमर्थिनाम्।
सम्मोहजननं धिङ्मां मृगतृष्णाजलोपमम्॥ ४५॥

मुखाग्निपाततुल्येन मूर्च्छितानामिवार्थिनाम्।
आशाभङ्गेन गुरुतां प्रयात्यध्वपरिश्रमम्॥ ४६॥

अहं स राजा सन्त्यक्तराज्यः काननमाश्रितः।
इति श्रुत्वैव विप्रोऽयं सद्यस्त्यजति जीवितम्॥ ४७॥

जातैव चिन्तामतुलां प्रसूते
निद्रापहारं तरुणी करोति।
कन्येव दत्ता विदधाति शोकं
नष्टा दहत्याशु शरीरमाशा[2]॥ ४८॥

---

१ H °दुरितापहरः। २ Orig. omits this verse.

འདི་ནས་རྒྱལ་པོའི་གནས་ཕྱིན་ཏེ། ཟས་ཟ་བ་བདག་ནི་ན་ཕྲོབ་ན།
ཡིད་ལ་རེ་བ་ཉམས་པ་འདི། གདུང་བས་ཅི་ཞིག་བྱེད་པར་འགྱུར། 49

སྐྱོང་རྟགས་སྤྱིར་རྟོག་བཞིན་ལེགས་ཚ་བའི་ཤུགས་རིངས་དག་གིས་གདུང་བྱེད་ཅིང་།
ཀུན་ཏུ་རྟོག་པས་ལུས་དམན་ཆུང་ངུར་གྱུར་ཤིང་གང་ལས་མི་འགྲོ་བ།
ཉིད་མོངས་དུས་སུ་མི་ནོམས་སེམས་ལ་འབྲལ་ལ་རབ་ཏུ་གསོལ་བ་གང་།
དགེ་ལྡན་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་གཅེར་བསྔགས་འོས་གཅིག་བུ་དེ་ཉིད་འཚོ་བ་ཡིན། 50

རང་ཉིད་རབ་བསྐྱངས་གདུང་བའི་ཉམས་སྐྱོང་ཤེས་ཤིང་རི་བྱིའི་ལྟོ་བའི་སྦུག་ཏུ་
སྦུགས་བྱས་ཏེ།
སྨིན་བྱེད་ནེ་ཡིས་རབ་ཏུ་གདུང་བའི་བྱེད་པས་ཁྲབ་ཅིང་འཚོད་པའི་བྲ་བ་ཡོངས་
སུ་འདྲིས་གྱུར་ཀྱང་།
སྐྱོང་བའི་ཚོགས་ཀྱི་སྲིད་པ་ཐྲག་པོས་བསྐྱེད་པའི་མི་བཟད་གདུང་བ་འཕྲོག་པ་
མེད་པ་གང་།
སྐྱེ་བོ་འགྲོན་པོའི་ཤུགས་རིངས་ཆེ་བ་བསྐལ་ཞིང་གི་ལེལ་བ་འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་
མཚོའི་སྐྱེ་བ་སྐྱེད། 51

དེ་ལྟར་སྐད་ཅིག་བསམས་པས་བྱས་ནས། ཆུ་དང་འབྲས་བུ་བཀོད་བྱས་ཏེ།
མི་སྐྱན་སྐྱ་ནས་འཇིགས་འཇིགས་བཞིན། མི་ཡི་བདག་པོས་དེ་ལ་སྨྲས། 52

བསོད་ནམས་ནི་དབང་རྒྱལ་པོ་དང་། བྲམ་ཟེ་དགྲ་གསོད་སྟོང་བའི་ཚེ།
འཚོ་ལས་ཚགས་བྲམ་རྒྱལ་སྲིད་ནི། ཡོངས་སུ་བཏང་ནས་དབེན་པ་བསྟེན། 53

राजधानीमितो गत्वा मामप्राप्य विचिन्तितम् ।
किं करिष्यति सन्तापादयं भग्नमनोरथः ॥ ४९ ॥

जीवत्येकः किल स कुशली क्लेशकाले नराणां
श्लाघ्यश्चित्ते स्फुरति सहसा यः परित्राणबन्धुः ।
प्रत्याख्यानाम्लिनवदनस्तप्तनिश्वासशुष्यत्-
सङ्कल्पाल्पीकृतनततनुर्याति यस्मान्न चार्थी ॥ ५० ॥

धिग्जन्म क्षारसिन्धोः पथिकजनपृथूच्छ्वासनिर्दग्धदहे-
स्तापं योऽर्थिप्रजानां हरति न विषमं तीव्रतृष्णासमुत्थम् ।
[1] ज्ञाताऽस्वादोऽप्यगस्त्योदरकुहरलुठज्जाठराग्निप्रताप-
व्यापारव्याप्यमानक्वथनपरिचितः स्वप्रमाथव्यथानाम् ॥५१॥

इति सञ्चिन्त्य नृपतिः कृतातिथ्यः फलाम्बुना ।
तमुवाचाप्रियाख्यानभीतिभीत इव क्षणम् ॥ ५२ ॥

ब्रह्मन्दीनपुण्योऽहं राजा शत्रुबधोद्यमे ।
हिंसाविरक्तः सन्त्यज्य राज्यं विजनमाश्रितः ॥ ५३ ॥

१ W_1 ज्वाला ।

ས་སྐྱོང་ལོངས་སྤྱོད་འཚོ་བའི་འབྲས། །སྨིན་འགྱུར་ལྟ་བུར་ནི་བརྗོད་པ།
གསར་པའི་ཁྲག་གིས་སྦགས་པ་ནི། །སྨིན་པོ་བཞིན་དུ་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད། 54

གནས་མིན་འདུག་རེས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཁྱོད་ནི་དུས་མིན་ཉི་རར་འོངས།
ཆུང་ཟད་བདག་གིས་ནུས་པ་གང་། །དེ་ནི་བསྡམས་པ་མེད་པར་བརྗོད། 55

ཅེས་བསྒྲུབ་པའི་ཚིག་ཐོས་ནས། །རྗེ་རྗེས་ཡང་དག་བཅོམ་པ་བཞིན།
གཉེན་ཐར་རེ་བ་བྲལ་བ་ལས། །དེ་ནི་ས་ལ་འགྲེལ་བར་གྱུར། 56

བསྒྲུབ་ཞིང་ས་ལ་འཁྲེལ་བ་དེ། །མཐོང་ནས་མིག་ནི་མཆི་མར་བཅས།
སྙན་པའི་ཚིག་གིས་དབུགས་ཕྱུང་ནས། །རྒྱལ་པོས་སླར་ཡང་རབ་བསམས་པ། 57

ཀྱེ་མ་བདག་ནི་བསོད་ནམས་དམན། །རྒྱ་ཆེན་ལས་དང་མཚུངས་པ་འདིར།
སྐྱོང་བའི་རེ་བའི་འབྲི་ཤིང་གི། །ཀྲུ་ཀུ་འཕྲལ་ལ་བསྐམས་པར་གྱུར། 58

ནོར་དོན་གཅེར་བསྐྱུར་པོའི་འདོད་པས་དང་པོ་གནས་མིན་སྐྱོང་བ་འབྲས་
བཅས་བསམས།
རེ་བའི་ཀྲུ་གུས་འདོད་པའི་བདེ་བ་མ་ལུས་ཡལ་ག་སྐྱོང་གི་མདོན་པར་བྲིས།
དེ་ནས་ཨ་མྲ་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་སེང་ལྡེང་སྐམ་པོས་བཞིན་དུ་སྐད་ཅིག་ལ།
ཤིན་དུ་ཆེ་བའི་སྨོན་པ་ཉམས་ཤིང་རེ་ཐག་ཆད་བས་འཕྲལ་ལ་བསྐམ་པར་གྱུར། 59

བསྐྱངས་ནས་སྐྱིད་པ་ཆུང་དུ་ཞིག །གལ་ཏེ་འདི་ལ་བདག་གིས་བྱིན།
བསོད་སྙོམས་བསྐྱངས་ཀྱང་སྟོགས་གྱུར་བ། །དེ་ལ་རེས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་བྱེད། 60

हिंसाफलं महीपाला भोगं भ्रूभङ्गभङ्गुरम् ।
प्रत्यग्ररुधिरादिग्धं क्रव्याद इव भुञ्जते ॥ ५४ ॥

किं करोम्यपदस्थोऽहमकाले त्वमुपागतः[१] ।
यत्तु शक्यं मया किञ्चित्तदयन्त्रितमुच्यताम् ॥ ५५ ॥

इति राजवचः श्रुत्वा वज्रेणेव समाहतः ।
बन्धुमोक्षणनैराश्यात् स पपात महीतले ॥ ५६ ॥

मूर्च्छितं पतितं भूमौ तं दृष्ट्वा साश्रुलोचनः ।
प्रियाभिर्वाग्भिराश्वास्य राजा पुनरचिन्तयत् ॥ ५७ ॥

अहो नु मन्दपुण्योऽहं यस्मिन्नाशालताङ्कुरः ।
मरुमार्गोपमे जातः सहसा शोषमर्थिनः ॥ ५८ ॥

अर्थार्थी प्रथमं विचिन्त्य सफलामस्थानयाच्ञां क्षणात्
आशातूलिकयाभिलिख्य निखिलं शाखासहस्रैः सुखम् ।
अप्राप्याम्रमिवाथ शुष्कखदिरान्मूढेच्छया वाञ्छितं
सद्यश्छिन्नमनोरथः पृथुतरारम्भक्षयान्मूर्च्छति ॥ ५९ ॥

अस्मै यदि प्रयच्छामि याचितावाप्तमल्पकम् ।
तत् किं तेन करोत्येष भिक्षित्वापि बुभुक्षितः ॥ ६० ॥

१ II त्वमिहागतः ।

ཡལ་འདབ་བརྒྱ་ཙ་བཞི་པ།

ལེགས་པའི་ལམ་ལ་ཡིད་ལ་རི་བ་རབ་རྒྱས་ཀྱུན་ཀྱུར་ཅིག།
དམ་པའི་ལེགས་བྱས་དྲི་མེད་འཇུག་ངོགས་གཙང་མ་བསྟེགས་པར་འོས།
འཇིགས་རྟེན་འཁོར་བའི་ཆུ་སྲིན་འབྱུང་གནས་དག་གི་ཟམ་སྟེགས་གྱུར།
དམ་པའི་གྲོགས་ཉིད་དགེ་བ་སྒྲོ་བའི་རང་བཞིན་པ་ཉ་ཡིན།། 1

མཉན་དུ་ཡོད་པ་དག་ཏུ་སྔོན། ཁྱིམ་བདག་པདྨ་ཞེས་པའི་བུ།
ངང་པ་ཞེས་བྱ་བཅོམ་ལྡན་གྱིས། འབད་པས་དགྲ་བཅོམ་གནས་ལ་ནི།། 2

རབ་དང་དྲི་མེད་སློང་ཇི་ཡི། གཟིགས་པ་བདུད་རྩིས་བཟུང་མཐོང་ནས།
རྗེས་འཛིན་བསྟན་པས་ཐྲིལ་འདི་ལ། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་རབ་གསལ་པ།། 3

བཅོམ་ལྡན་རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ནི། བག་ཆགས་སྒྲག་མ་དག་གིས་ཡུལ།
རྣོན་པ་མ་ཞི་རབ་བྱུང་ཡང་། ཁྲིམ་ལ་མཚོན་པ་ཕྱོགས་པར་འགྱུར།། 4

དེ་ནི་རབ་འབད་བཅོམ་ལྡན་གྱིས། འདུལ་བ་དག་ལ་རྣམ་པར་སྦྱར།
ཀྱི་མ་རྗེས་བཟུང་ཆེན་པོ་ཡིས། ཀུན་སློང་དགའ་དང་བྲལ་བར་མཛད།། 5

དེ་སྐད་དགེ་སློང་ལ་མཚན་ཞིང་། དགའ་བའི་རྒྱུད་ཅིས་བྲན་པས་ཞུས།
གུས་ལ་མཉེས་གཤིན་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་དེར་
གསུངས་པ།། 6

चतुरधिकशततमः पल्लवः ।

सन्मार्गसंभृतमनोरथसिद्धिसूतः
श्लाघ्यः सतां सुकृतनिर्मलतीर्थ्यपूतः ।
संसारघोरमकराकरसेतुभूतः
सत्सङ्ग एव शुभसर्गनिसर्गहेतुः ॥ १ ॥

श्रावस्त्यां कमलाख्यस्य पुत्रं गृहपतेः पुरा ।
हंसाभिधं भगवता यत्नेनार्हत्पदे कृतम् ॥ २ ॥

दृष्ट्वा प्रसादविशदैः करुणालोकनामृतैः ।
अनुग्रहाग्रहव्यग्रं त मभाषन्त भिक्षवः ॥ ३ ॥

भगवन् कुलपुत्रोऽयं प्रव्रज्यापि गृहोन्मुखः ।
बभूव वासनाशेषदशान्तविषयस्मृतिः ॥ ४ ॥

स प्रयत्नेन भवता विनयं विनियोजितः ।
अहो महानुग्रहेण संमोहरहितः कृतः ॥ ५ ॥

उक्ते हर्षामृताभिक्तै र्विस्मितैरिति भिक्षुभिः ।
तानभाषत सर्व्वज्ञो भगवान् भक्तवत्सलः ॥ ६ ॥

སྔོན་ཡང་བདག་གིས་དགེ་བ་ལ། འདི་ནི་འབད་ནས་རྣམ་པར་བཀོད།
སྔོན་འདི་དཀའ་ཐུབ་ནགས་སུ་ནི། ཐུབ་པ་བརྟུལ་ཞུགས་བཟང་ཞེས་གྱུར།། 7

དེ་དུས་དེ་ཡི་གནས་སུ་བདག། རི་བོང་གསལ་བར་སྣ་བྱེད་པ།
དེ་ཡི་གདམས་ལ་ཡིད་གཙུགས་སྐྱེས། མཛའ་བ་དང་ལྡན་དག་གནས་གྱུར།། 8

དེ་ནས་ཆར་མེད་ཀྱིས་བཅོམ་སྟེ། རྩ་བ་འབྲས་བུ་ཆུ་བསྐམས་ཚེ།
ནགས་སུ་ཡིད་བྱུང་ཐུབ་པ་དེ། གྲོང་མཐར་འགྲོ་བར་འདོད་པར་གྱུར།། 9

བདག་གིས་གུས་པས་དེ་ལ་སྨྲས། དམ་པ་ཁྱོད་ནི་རྣམ་པར་མཁས།
དཀའ་ཐུབ་ནོར་ཅན་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི། ནགས་ནི་ཡོངས་བཏང་ཅི་ལྟར་རིགས།། 10

རྣམ་མང་ཐྲལ་པའི་སྒྲ་ངན་དུ། བྱིང་པའི་སྐྱེ་བོས་གང་བའི་ཁྱིམ།
ཉོན་མོངས་པའི་གདོན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས། འབྱུང་བར་གྱུར་པ་གྲོང་གིས།། 11

ཐུང་མེད་ལྕགས་སྒྲོག་གཙུ་ཅོར་བཟོད་དཀའ་བུ་ཡི་ཞགས་པ་དང་།
གཡོག་འཁོར་གྱིས་དཀྲིགས་བརྟུན་པའི་གཉེན་གྱི་དྲ་བ་དང་།
མི་བསྲུན་ཚོགས་པའི་ནད་དང་བློ་ངན་གྱིས་བཅིངས་ཐུན་ཆེན་ཅན།
བཏང་བའི་ཁྱིམ་ལ་བློ་ལྡན་སུ་ཞིག་སྙིང་ཡང་རེག་པར་བྱེད།། 12

སྣ་ཚོགས་འབྲས་བའི་ཤུ་ངན་ལྷུག་པོས་ཡང་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད།
ནོར་ནི་བར་ཆད་ནས་རྣམས་དགའ་གིས་སྤྱོད་པ་མཆོག་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྤེལ།

पूर्व्वमप्येष कुशलं मया यत्नान्निषेवितः ।
तपोवने मुनि रसौ सुव्रताख्यः पुराभवत् ॥ ७ ॥

तस्मिन् काले स्फुटालापः शशकोऽहं तदाश्रमे ।
तत्कथाजातविस्रम्भः प्रीतिमानवसं सदा ॥ ८ ॥

अथावृष्टिहते काले शुष्कमूलफलोदके ।
सोऽभून्मु निर्वेदोद्वेगाद् ग्रामान्तगमनोन्मुखः ॥ ९ ॥

स मया प्रणयेनोक्तः साधो तव विपश्चितः ।
तपोवनपरित्यागः कथं युक्त स्तपोधन ॥ १० ॥

वियोगविविधोद्वेगनिमग्नजनसङ्कुलाः ।
गृहमोहग्रहायाससंग्रहा ग्रामभूमयः ॥ ११ ॥

स्त्रीशृङ्खलामुखर-दुःसहपुत्रपाश-
भृत्याकुला निविड़बान्धवबन्धजालम् ।
त्यक्तं पुनः स्पृशति कः खलसङ्घघोरम्
धीमान् गृहं कुमतिबन्धमहान्धकारम् ॥ १२ ॥

विदधति मुहु र्मोहं नानावियोगघनाः शुचो
द्रविणलवशाहारे स्तृष्णा परं परिवर्द्धते ।

མི་བཟད་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་གོམས་པས་སེམས་ནི་བརྟན་པར་བྱས་གྱུར་པ།
ཉོན་མོངས་ཞིང་གི་ཁྱིམ་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་བ་ཟད་པར་འགྱུར།། 13

སྐྱེ་བོ་མེད་པའི་ནགས་སུ་ཞི་བའི་ཁྱད་པར་དག་གིས་ཚིམ་པ་རྣམས།
ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་ཆང་གིས་བློ་གྲོས་སྨྱོས་ཤིང་གཡོ་མི་འགྱུར།
མཛའ་བོ་དང་བྲལ་དུ་བ་རྒྱས་པས་ཞིག་ནི་མཆི་མས་འཁྲུགས་མི་འགྱུར།
གཟིར་དང་འཐབ་མོ་ཁྲོ་དང་གཡུང་བའི་ཚོགས་རྣམས་དག་གིས་སྐྱིག་མི་འགྱུར།། 14

ནགས་ལམ་ཡིད་འབྱུང་གྲོང་ལ་ཆགས། གྲོང་ལས་ཡིད་འབྱུང་ནགས་ཚལ་དྲན།
སྐྱེས་བུ་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་ལས། ཕྱིར་ཕྱོགས་ཞར་ལ་འབྱུང་བ་ཡིན།། 15

གྲོང་གི་དུལ་བའི་གཡོན་ལ་འཁོད། དུས་མིན་བློ་གྲོས་ཡོངས་ལ་བྱེད།
གྲོང་དགའ་འགྲོགས་པས་ཡུལ་ལ་ནི། ཆགས་རྣམས་གྲིག་མ་ཉིད་དུ་འཆིང་།། 16

དུས་ཀྱི་འདི་ཉིད་དུ་ནི་ཆོད། འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་འབྱུང་བ་འགྱུར།
བདག་གི་ཤ་ནི་དགའ་བ་ཡིས། དེ་ནི་སྲོག་གི་རླུང་སེ་དག་མཛད།། 17

ཅེས་པ་བརྗོད་ནས་བདག་གཤེ་ནི། ཉེ་བའི་སེལ་རང་ཉིད་མཆོངས།
དེས་ཀུན་གྱུར་དུ་རབ་བླངས་ནས། ཡོངས་སུ་འཕྲུག་དེ་བདག་ལ་སྟོན།། 18

གཞུ་ཐེངས་བྲག་བོའི་འཁྱམས་བའི། ཆོས་ནི་ཅི་ཡི་སྐད་དུ་བྱེད།
ནགས་འདི་ཁྱམ་རི་དྭགས་མི་འགྲོ། ཆོད་སྤུངས་མཛའ་བོ་ཤུག་ལས་རྒྱེད།། 19

विषमविषयस्नेहाभ्यासै र्जडीकृतचेतसां
व्रजति कुशलं क्लेशभ्रंशे क्षये वसतां क्षयम् ॥ १३ ॥

न धी र्मदविघूर्णिता विषयभोगरागासवैः
न वाष्पकलिला दृशः प्रियवियोगधूमोद्गमैः ।
न दाहनिवहव्यथाः कलहकोपतापोद्भवैः
भवन्ति विजने वने शमविशेषसन्तोषिणाम् ॥ १४ ॥

ग्रामस्पृहा वनोद्वेगाद् ग्रामोद्वेगाद्वनस्मृतिः ।
पुंसां प्रशमवैमुख्यात् प्रसङ्गेनैव जायते ॥ १५ ॥

ग्रामे नियमवामे त्वं मा कामेन मतिं कृथाः ।
प्रागेव विषयस्निग्धान् बध्नाति ग्रामसङ्गतिः ॥ १६ ॥

इहैव तव कालेन फललाभो भविष्यति ।
शुद्धैः सम्प्रति मन्मांसैः क्रियतां प्राणधारणम् ॥ १७ ॥

इत्युक्त्वा हंस मासन्ने वह्नौ निपतितः स्वयम् ।
स च तूर्णं समुत्क्षिप्य परिष्वज्य जगाद माम् ॥ १८ ॥

किमेतत् साहसं तीव्रं विरुद्धं भवता कृतम् ।
न गच्छामि वनादस्मात् त्वत्प्रीति र्लभ्यते कुतः ॥ १९ ॥

དེ་ཡི་གུས་པས་དེ་བརྗོད་ཅིང་། བདག་གིས་མཁའ་ལ་བལྟས་པའི་ཚེ།
འཕྲུལ་ལ་ཆར་ནི་རབ་བབས་པ། གང་གིས་གཞི་འབྲས་བཅས་གྱུར།། 20

དེ་ནས་གུས་བཅས་ཐུབ་པ་དེས། མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་ཐོབ་ནས།
བདག་ལ་སྨྲས་པ་དགའ་བ་ཡི། སྙིང་སྟོབས་འདི་ཡིས་ཁྱོད་ཅི་བཞེད།། 21

ཅེས་པ་དེ་ཡིས་གུས་པས་དྲིས། དེ་ནས་བདག་གིས་དེ་ལ་སྨྲས།
བདག་ནི་སྦྱིན་པ་འདི་དག་གིས། ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད།། 22

སྐྱེ་བ་གཞན་ལ་འགྲོ་བ་རྣམས། བསྒྲལ་སླད་གྲོལ་བར་བདག་གྱུར་ཅིག།
ཅེས་བརྗོད་དེ་ཡིས་བདག་ལ་སྨྲས། ཁྱོད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར།། 23

གང་ཚེ་ཡང་དག་རྫོགས་སངས་རྒྱས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཁྱོད་གྱུར་པ།
དེ་ཚེ་བདག་གི་ལུས་གཞན་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་གཟུང་བར་བྱ།། 24

དམ་པ་དེ་ཡི་ཚིག་འདི་ནི། མཐོང་བས་བདག་གིས་ཁ་ཡིས་བླངས།
རི་བོང་དེ་ང་སྐྱེ་བ་འདིར། སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཡང་དག་ཐོབ།། 25

ཁྱིམ་བདག་བྲུ་ནི་ངང་པ་འདི། ཐུབ་པ་བརྟུལ་ཞུགས་བཟང་ཞེས་པ།
དེ་ཡིན་སྔོན་གྱི་རབ་འབྱུང་ནི། ཟླན་ནས་བདག་གིས་དགེ་ལ་བཀོད།། 26

དེ་ལྟར་གུས་པ་ལ་མཉེས་གཤིན་པ། ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་ཐུབ་པ་ཡིས།
རང་གི་སྔོན་བྱུང་གསུངས་པ་བདག། ཐོས་ནས་དེ་དག་ཡ་མཚན་གྱུར།། 27

प्रणयादिति तेनोक्ते व्योम्नि चालोकिते मया ।
पपात दृष्टिः सहसा सफला भू रभूद् यया ॥ २० ॥

पञ्चाभिज्ञत्व मासाद्य स ततः सादरो मुनिः ।
मा मूचे शुद्धसत्त्वेन किमनेन मह्नीयसे ॥ २१ ॥

प्रणयादिति तेनाहं पृष्ट स्त मवदं ततः ।
अनेन-चरितं नाहं सम्यक्सम्बोधि मर्थये ॥ २२ ॥

सन्तारणाय जगतां जिनः स्या मन्यजन्मनि ।
मयेत्युक्ते स मा माह भविष्यसि तथागतः ॥ २३ ॥

यदा तु सम्यक्सम्बुद्धः सर्व्वज्ञ स्त्वं भविष्यसि ।
तदा ममान्यदेहस्य कर्त्तव्योऽनुग्रह स्त्वया ॥ २४ ॥

एतत्तस्य वचः साधोः स्नेहादङ्गीकृतं मया ।
संप्राप्तः शशकः सोऽह मस्मिन् जन्मनि बुद्धताम् ॥

सुव्रताख्यो मुनिः सोऽयं हंसो गृहपतेः सुतः ।
पूर्व्वस्मृत्यैव धनेन प्रापितः कुशलं मया ॥ २६ ॥

प्रपन्नवत्सलेनेति कथितं सर्व्वदर्शिना ।
जिनेन निजवृत्तान्तं श्रुत्वा ते विस्मयं ययुः ॥ २७ ॥

ཛ་མཁར་བཞིན་དུ་མ་ཚང་མེད་པའི་འབྲས།
སྐྱེད་བྱེད་དགེ་བའི་སྤྱོད་པས་འདི་ན་གནས།
ཉིན་མོ་འི་བདག་དང་ཡོངས་འདྲིས་བཏང་བསྒྱུར་བ།
བསིལ་ཟེར་མཛེས་པའི་དཔལ་ནི་མཚུངས་མེད་བཞིན།། 28

ཞེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་
པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་རི་བོང་གི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་
ཡལ་འདབ་སྟེ་བརྒྱ་རྩ་བཞི་པའོ།།

अविकलफलप्रसवः
शुभचरितैः सहवासः ।
दिनपतिपरिचयनिचितरुचेः
श्रीरसमा हिमभासः ॥ २८ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
शशकावदानं चतुरधिकशततमः पल्लवः ॥

གལ་ཏེ་ཅི་ཆག་སྙིང་པ་དག་གིས་ཕྲོག་ཐུབ་ཁྲིམ་ནི་དེ་ཉིད་དུ་གནས་ཤིང་།
གང་ཡང་ཐུད་མེད་བྲི་ལའི་ཕྲུག་གུ་ཐབ་དུ་ཉལ་ལ་རྩེ་ལྡན་དེ་དག་གིས།
གལ་ཏེ་གིང་བ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲོ་ཞིང་སྐར་ཡང་དེ་ནི་བསྟེན་བྱ་དེ་ལྟ་ན།
དེ་ནི་ངེས་པར་ས་བདག་སྐད་ཅིག་མཐོང་དང་མཇུ་བ་ལ་ཡང་ཡོད་དན་ཅི། 61

ཀླུ་གྲོས་བཟི་བའི་ནོར་འཛིན་གྱིས། དེ་ལྟར་བསམས་ནས་ས་འཛིན་དབང་།
དེ་འདོད་བསྐྱབ་པར་ཆས་གྱུར་པས། རབ་མད་གུས་དེ་དེ་ལ་སྨྲས། 62

ལོངས་ཤིག་བྲམ་ཟེ་ཁྲོད་ཀྱི་ནི། འདོད་པ་བསྐྱབ་སྐད་མི་ཐོགས་པར།
འབྲས་བུ་ཐོབ་བའི་ཐབས་ཀྱི་མཆོག། བདག་གིས་ཡང་དག་རྙེད་པར་གྱུར། 63

རེ་ཞིག་བདག་གི་མགོ་བཅད་ནས། སོང་སྟེ་ས་བདག་ཚངས་བྱིན་ལ།
བྱིན་ན་དེ་ནི་དགའ་བ་ཡིས། ཁྱོད་ལ་ནོར་དག་སྟེར་བར་འགྱུར། 64

སྙིང་བའི་ཅན་རབ་སྨོན་པ་དེའི། ཚིག་དེ་ཐོས་ནས་གཉིས་སྐྱེས་ནི།
ནོ་བར་རབ་ཏུ་གུས་གཏུང་བ་ཡིས། ཁབ་ཀྱི་ཕྱག་བཏེད་རབ་སྨྲས་པ། 65

སྲིད་གསུམ་སྙིང་པོ་སྐྱེ་བ་ནི། འགྲོ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ཐོབ་པ།
ཁྱོད་ཀྱི་མགྲིན་པ་འདི་ལ་མཆོད། བརྙིང་པོ་རྡིག་ཅི་སུ་ཞིག་བསྐུར། 66

ཆགས་བས་ཀླུ་གྲོས་ཉམས་པ་སྤྱི། ཁྱོད་ལ་མི་འདུ་སེམས་པར་བྱེད།
ས་ཏཀྐ་ར་སོམ་པ་ཡི། ཀྱེ་ཏ་མཛངས་སུ་ཞིག་རིང་། 67

ཡལ་འདབ་བརྒྱ་རྩ་ལྔ་པ།

སྐྱེ་གཉིས་གང་ཞིག་ཁྲིམས་པས་ཀུན་སྤྱོད་གཙང་མ་རྣམས་ལ་ནི།
རྫུན་གྱིས་སྐྱོན་བརྗོད་མི་བཟད་དུག་ནི་རབ་ཏུ་སྤྲོ་བྱེད་པ།
སྡིག་དམོད་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་རྒྱུད་མས་གཟིར་བ་དེ་དག་ནི།
མི་བཟད་འདོད་བྱ་མིན་པའི་རབ་རིབ་ཁྲང་དུ་འཛུག་པར་འགྱུར།། 1

ཁ་ཆེར་རི་ཡི་གནས་སུ་ནི། ཨཱི་བ་དཀ་ཞེས་པ་སྡོད།
འབྱུང་པོ་ཀུན་ལ་བརྩེ་བར་གནས། དགེ་སློང་བརྟུལ་ཞུགས་གཙང་བ་བྱུང་།། 2

ནམ་ཞིག་དེ་ཡི་ཐུམ་ནང་དུ། ཤིང་ཤུ་རྡུར་སྤྲིག་དག་གི་ནི།
ནགས་ཚལ་དབེན་པའི་ཕྱོགས་སུ་ནི། ཆོས་གོས་ཁ་ནི་བསྒྱུར་བ་བྱས།། 3

སྐབས་དེར་རྣུས་མའི་བེའུ་ཉམས། བྲམ་ཟེ་ཕྲག་ཅན་ཞེས་པ།
སྐྱེ་བོ་བ་གླང་རྫ་བར་ནི། རྗེས་པ་བདང་ལྟ་འཚོལ་དུ་འོངས།། 4

དེ་ཡི་རི་ལ་རིང་པོ་ནས། ཆོས་གོས་ཆོས་ཁ་འཚོད་པ་ཡི།
མི་ཡས་སྐྲུས་པའི་དུ་བ་དག། མཐོང་ནས་བེའུ་བཅོས་པར་བསམས།། 5

དེ་ནས་མཚོན་ཆ་ལག་ཐོགས་དང་། ལྷན་ཅིག་གཉིས་སྐྲུས་རི་ལ་འཛེགས།
དགེ་སློང་རི་བདག་ལ་ནི། མངོན་ཕྱོགས་དུ་ལ་ནས་རབ་བྲིས་པ།། 6

पञ्चाधिकशततमः पल्लवः ।

क्रौर्य्येण ये द्विरसनाः शुचिचेष्टितानां
मिथ्यापवादविषयं विष मुत्सृजन्ति ।
ते पापशापपरितापपरम्परार्त्ताः
तीव्रव्यलीकतिमिरं विवरं विशन्ति ॥ १ ॥

पुरा रैवतको नाम काश्मीरेषु शुचिव्रतः ।
भिक्षुः शैलविहारेऽभूत् सर्व्वभूतदयाश्रयः ॥ २ ॥

तरुत्वचः कषायेन स कदाचिद् घटान्तरे ।
विविक्तकाननोद्देशे चक्रे चीवररञ्जनम् ॥ ३ ॥

अत्रान्तरे धेनुवत्सान् नष्टानन्वेष्टु मायया ।
ब्राह्मणः पिशुनो नाम गोभक्ष्यजनशङ्कितः ॥ ४ ॥

स दूराच्चीवरक्वाथपाके वह्निसमुद्गतम् ।
पर्व्वते धूम मालोक्य वत्सपाक ममन्यत ॥ ५ ॥

ततः शैलं समारुह्य सहितः शस्त्रपाणिभिः ।
अभ्येत्य रैवतं भिक्षुं पप्रच्छ विनयाद्द्विजः ॥ ६ ॥

འཕགས་པ་འདི་དག་ཅི་ཞིག་མཛད། ཅེས་པ་དེ་ཡིས་གསུམ་པས་དྲིས།
བཟང་པོ་འདི་ནི་གསོལ་འཚོད་ཅེས། རི་བ་ཏ་ཡིས་དེ་ལ་སྨྲས༎ 7

གནས་སྐབས་དེར་ནི་སྐྱོན་མེད་ཀྱི། དེ་ཡི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་གྱིས།
འཚོད་པ་དེ་ནི་བ་ལང་གི། ཤ་ཁྲག་ཚ་དང་བཅས་པར་གྱུར༎ 8

སྐྱབ་བྱེད་འཁྲུགས་པར་གྱུར་པ་ན། བདེ་བ་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་འགྱུར་ཞིང་།
དཀར་པོ་དག་ཀྱང་ནག་པོར་འགྱུར། ཆོས་ཀྱང་ཆོས་མིན་ཉིད་དུ་འགྱུར༎ 9

རྟེན་གྱི་སྡིག་པ་གསལ་བྱེད་དང་། སྐྱེ་བོ་ཁྲི་དང་གནས་ནས་སློང་།
འདི་དག་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ། ཡོངས་སྨིན་མཚན་ཉིད་མངོན་སུམ་ཡིན༎ 10

ཕྱིས་སུ་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་བྱས་སྤྱོད་བསྒྲུབས་སྨིན་པའི་དུས་སུ་ནི།
སྡིག་རྣམས་རབ་ཏུ་རྒྱས་ཤིང་ཡོན་ཏན་དག་ནི་ཉམས་པར་འགྱུར།
ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འགྱུར་བློ་གྲོས་རྣམ་པར་བསླད་པར་འགྱུར།
མངོན་པར་འཇོམས་པ་ཆེན་པོས་ངེས་པར་སྨྲུད་དང་སུ་མི་ལྟུང་༎ 11

འགལ་བའི་ཤ་མི་ཟ་དང་ནི། ཁྲག་གིས་ཀྱང་ནི་བསྒོས་པ་ཡི།
ཐམས་ཅད་དེ་ཡིས་ཟས་པར་ནི། ཆོས་གོས་ཤ་ཉིད་གྱུར་པར་བསྣུས༎ 12

ཁྱོད་ཀྱི་མངོན་སུམ་མཐོང་གྱུར་ནས། ཁྲོ་བའི་རྣམ་འགྱུར་དབྱིབས་ལྡན་ཞིག།
མི་བཟང་ཕྱོགས་ནས་འདར་བ་ཏེས། སྨོད་ཅིང་དེ་ལ་རབ་སྨྲས་པ༎ 13

किमेतदार्य्ये क्रियते पृष्ट स्तेनेति गौरवात् ।
तत्र चीवररागोऽयमिति तं रैवतोऽब्रवीत् ॥ ७ ॥

अस्मिन्नवसरे तस्य पूर्व्वकर्म्मविपाकतः ।
गोमांसरक्तसलिलः स पाकः समपद्यत ॥ ८ ॥

सुखं दुःखत्व मायाति शुक्लमप्येति कालताम् ।
विधौ विधुरतां याते धर्म्मोऽप्यायात्यधर्म्मताम् ॥ ९ ॥

मिथ्यापापप्रकटनं जनकोपः पदच्युतिः ।
अपुण्यपरिपाकाणामेतत् प्रत्यक्षलक्षणम् ॥ १० ॥

दोषः समुन्मिषति यात्यगुणः प्रकाशम्
कार्य्यं विपर्य्ययमुपैति विशीर्य्यते धीः ।
पुंसां पुराविहितदुष्कृतपाककाले
के के न नाम निपतन्ति महाभिघाताः ॥ ११ ॥

विरुद्धामिषगन्धेन रुधिरेण च शङ्कितः ।
सोऽपश्यद्ब्राह्मणः कुम्भे चीवरं मांसतां गतम् ॥ १२ ॥

प्रत्यक्षं दोष मालोक्य स क्रोधविकृताननः ।
त मभाषत निर्भर्त्स्य तीव्रवैशसकम्पितः ॥ १३ ॥

ཀྱེ་མ་དམ་པའི་ཀུན་སྤྱོད་ལྡན། མི་མེད་ནགས་སུ་གནས་པ་འདི།
གང་གི་ལས་ནི་འདི་འདྲ་བ། འདིར་ནི་སུ་ཡང་མཐོང་བ་མེད།། 14

རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ཞུས་བསྒྱུར་ཅིང་། བྱ་བ་ཟླ་སྒོ་སྐྱེ་བོར་འོས།
སྡིག་པ་བསྒྲིབས་པའི་རྫུན་གྱིས་ནི། བཏུལ་ཞུགས་ཞི་ཉིད་སུ་ཡིས་ཤེས།། 15

ཞེས་དྲིས་སྨྲར་བཅས་བརྗོད་པའི་ཚེ། ཟེ་བ་ཏུ་ཤིས་རབ་བསམས་པ།
སྐྱོན་ནི་མཚེར་སྤུ་མཚོན་འདི་ལ། ཡར་མེད་བདག་ནི་ཅི་ཞིག་སྨྲ།། 16

བདག་གི་འདི་ནི་སྨས་བཅོལ་ཞེས། བརྗོད་ཀྱང་སུ་ཞིག་བདེན་པར་འཛིན།
མངོན་སུམ་གསང་བའི་སྐྱེ་བོ་རི། བཞད་གད་དག་གི་གནས་སུ་གྱུར།། 17

མི་སྐྱ་འབར་ཞིག་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཉེ་བར་གནས་པ་ཀུན་བཟོད་བྱ།
བདག་ལ་བཅོལ་སུ་རེད་པ་འདི། ཆུ་ལས་མེ་ཏོག་རབ་ཏུ་འཕྲུངས།། 18

སྐྱོན་ལ་ཡོན་ཏན་སྤུལ་བྱུང་སྒྱུར་ཏུ་ཡོན་ཏན་དགའ་སྐྱོན།
བདུད་ཅིའི་གནས་ལ་དུག་དང་དུག་ལ་ཡང་ནི་བདུད་རྩི་སྟེ།
ངེས་པར་སྤྱོད་བྱ་དུས་ནི་མིག་འཕྲུལ་བྱེད་པའི་བྱད་མེད་འདི།
དཀའ་ཏུ་མཚར་བྱུང་རང་བཞིན་ཉིད་ནི་རབ་ཏུ་སྤྲོ་བར་བྱེད།། 19

ཚིམ་སེམས་དེ་ནི་ཉི་མ་སྤྲ་བས། གཉིས་ཀྱིས་རྟག་པར་ཁྲིམས་གྱུར་ཏེ།
སྡིག་པ་བཞིན་དུ་ཁྲིམས་པ་ཡི། དབྱུག་པ་མགོ་ལ་ཡང་དག་བསྣུན།། 20

अहो वत सदाचारः स्थितोऽयं विजने वने ।
यस्येदृशानि कर्म्माणि न कश्चिदिह पश्यति ॥ १४ ॥

प्रव्रज्यारञ्जितः कायः क्रिया म्लेच्छजनोचिता ।
जानाति च्छन्नपापानां कः कूटव्रतशान्तताम् ॥ १५ ॥

इत्युक्ते तेन साक्षेपं रैवतः समचिन्तयत् ।
दोषे प्रत्यक्षलक्ष्येऽस्मिन् किं ब्रवीमि निरुत्तरः ॥ १६ ॥

मम दैवोपघातोऽय मित्युक्ते कोऽनुमन्यते ।
हास्यायतनता मेति प्रत्यक्षापह्नवी जनः ॥ १७ ॥

उपस्थितं सद्यं सर्व्वं मौन मालम्ब्य केवलम् ।
अयं मे निष्प्रतीकारः सलिलादग्निरुत्थितः ॥ १८ ॥

दोषे गुणातिशय माशु गुणेऽपि दोषं
पीयूषधाम्नि विष मप्यमृतं विषे च ।
सन्दर्शयत्यनिश मद्भुतरूपमेव
काचेन्द्रजालिकवधू र्भवितव्यतेयम् ॥ १९ ॥

इति चिन्तयंत स्तस्य मौनात् क्रुद्धोऽधिकं द्विजः ।
मूर्द्ध्नि पापमिव स्थूलं लगुडं समपातयत् ॥ २० ॥

ཁྲག་གིས་བསྙོས་དེ་སྤོར་སྐྱེས་དེ། བཅིངས་ནས་ས་བདག་མཧུན་སར་ཁྲིད།
དེ་བཞིན་ཤ་དང་བཅས་པ་བསྟན། བཙོན་ཁང་དག་གི་མགྲིན་དུ་བུས།། 21

སྐྱོན་མེད་དག་ནི་ཉོན་མོངས་སྤྱོད། ཐིག་པ་སྦྲས་བ་དང་བྱུང་བ།
དབང་མེད་མཚར་བའི་རྣམ་པ་ལ། སྲུ་ཡི་དག་པ་སྲུ་ཡིས་ཤེས།། 22

བཙོན་ཁང་དག་ཏུ་བཅིངས་པ་དེ། དུས་ཀྱི་བརྗེད་པར་གྱུར་པ་ན།
ཟེའུ་ཐྲོབ་ནས་གཉིས་སྐྱེས་ནི། ཚུལ་ངན་ངོ་ཚས་ཅང་མི་སྨྲ།། 23

དེ་ནས་ལོ་ནི་བཅུ་གཉིས་ན། ནམ་མཁའི་སྐད་ཀྱིས་རྟོགས་བྱས་ཤིང་།
དེས་སློབ་ཀྱིས་སྨན་མི་བདག་གིས། དགེ་སློང་བཅིངས་པ་དག་ལས་བཀྲོལ།། 24

བཙོན་ར་དག་ལས་ཀང་རུས་བཞིན། རིད་པའི་རྣམ་པ་མདོག་མི་སྡུག།
གོས་མེད་སྐྲ་ནི་ཁྲེན་དུ་ཡངས། དེ་ནི་ཡི་དགས་བཞིན་དུ་འགྲོན།། 25

སྐྲ་མ་རྫེ་ཕྱིང་རི་བོ་བཞིན། ལུས་ཀྱི་རྒྱུན་ནི་གསོ་བ་མེད།
གང་ཕྱིར་མངོན་ཤེས་ཐོབ་པས་ཀྱང་། དྲག་པོའི་ཉོན་མོངས་སྡུག་བསྔལ་ཐོབ།། 26

དེ་སྤོང་ས་བདག་དགར་བོ་ནི། དྲག་པོར་འགྱོད་པས་རབ་གདུངས་པ།
ཐག་སེད་ལས་བྱུང་བདག་ཉིད་ཀྱིས། བསོད་ཉམས་དམན་པ་ཉིད་ལ་སྨད།། 27

དེ་ཡིས་དགེ་སློང་ཞབས་ལ་བཏུགས། དཀའ་ཐུབ་གོས་ཀྱིས་གསོལ་ནས་སྨྲས།
མི་ཤེས་ལས་སྐྱེས་བདག་གི་སྐྱོན། འཕགས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་བཟོད་པར་འོས།། 28

तं बद्ध्वा भूपतिसभां नीत्वा रक्ताक्ष मग्रजः ।
तद्वत् स मांसं सन्दर्श्य चक्रे कारागृहातिथिम् ॥ २१ ॥

निर्दोषः क्लेश मश्नाति जृम्भते गुप्तपातकः ।
कः कस्य शुद्धिं जानाति चित्राकारेष्वसाक्षिषु ॥ २२ ॥

निबद्धे बन्धनागारे तस्मिन् कालेन विस्मृतम् ।
प्राप्य वत्सान् द्विजः किञ्चिन्नोचे दौर्जन्यलज्जया ॥ २३ ॥

अथ द्वादशभि र्वर्षै र्व्योमवाणीविबोधितः ।
मुमोच बन्धनाद् भिक्षुं तच्छिष्यस्मारितो नृपः ॥ २४ ॥

कारागारात् कशाकारः कङ्काल इव धूसरः ।
ऊर्द्धकेशो विवसनः स प्रेत इव निर्ययौ ॥ २५ ॥

अहो ग्रावाग्रलिखिता निश्चला कर्म्मसन्ततिः ।
प्राप्ताभिज्ञोऽपि यत्प्राप क्रूरक्लेशकदर्थनाम् ॥ २६ ॥

तीव्रानुशयसन्तप्त स्तं दृष्ट्वानन्दभूपतिः ।
निनिन्द मन्दपुण्यत्वं प्रमादोद्भूत मात्मनः ॥ २७ ॥

स भिक्षुपादपतितः प्रसाद्याच्छाद्य वाससा ।
उवाचाज्ञानजं दोषं ममार्य्ये क्षन्तु मर्हसि ॥ २८ ॥

གཉིས་སྤྲིས་དེ་ཡིས་དེ་ཚེ་ཉིད། བུ་དག་དེ་ཐམས་ཅད་ཐོབ།
སྡིག་ཅན་བདག་ནི་མཆི་ལྡུག་གིས། ཁྱོད་ཉིད་བཙེམས་པ་བརྗོད་པར་གྱུར།། 29
མདུན་སར་ཁྱོད་ནི་སུ་ཡིས་ཀྱང་། སྤེལ་བ་དེ་ཡས་ཡོངས་མ་ཤེས།
མ་བདག་ལྷུང་བ་ཐོབ་པ་ནི། དགའ་བ་རྣམས་ཡ་ཅན་བ་རྟུང་།། 30
མ་ཡི་མགོར་ཐོས་འདི་བརྗོད་ཚེ། བཟོད་པས་བསམས་པ་རབ་བཀུས་པ།
ཇི་བཏུད་ཡིས་དེ་ལ་སྨྲས། རྒྱལ་པོ་བདག་བ་བཟོར་མེད།། 31
ཅི་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་གནོད་པ་བྱས། ཉེར་སོངས་རྒྱ་མེར་ལྟུང་གྱུར་བ།
བདག་ལ་རང་ལས་མཚུངས་པའི་འབྲས། སྨིན་པའི་དེ་ཉིད་ངར་གནས།། 32
གང་ཞིག་འདོད་རྫས་ཤེས་ཀྱིས་རྟག་བ་ཀུན་གྱི་མགྲིན་རྣམས
འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་།
གང་ཞིག་ལྷ་ཡི་ལས་ཡང་མཁའ་ཁྱབ་ཙན་ནྲག་བའི
ཡོངས་སྤྱོད་ཕུན་བཟང་ཉམ་ཉིད་དང་།
གང་ཞིག་རང་བཞིན་ངན་པའི་གནས་སུ་ཐུབ་བར་ཀྱི
ངང་ལ་ཞིག་ཞིང་དུ་འཆང་བྱེད་པ།
དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་རང་ལས་འཐོར་བའི་ལྟ
ཤིང་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་བཀྲ།། 33
མི་ཡུལ་རབ་བདག་གིས། དེ་ཡང་ཐད་དགའ་རབ་སྨྲས་ནས།
ཕྱིར་བཟང་ཁྱོད་ཡིས་ནི་སྔར་ནི། ལང་ཀའི་ཁ་ཅིག་འཐོང་བུ་ཡིན།། 34
དེ་ལྟར་ངང་ཅན་ཐོས། ཀུན་ལ་འབྱུག་ཏུ་སྦྱོར་ཅན།
མ་བརྩེ་ཁྱོད་ཀྱི་ལེགས། ཟ་བའི་བྲུ་ཡམས་བཀའ་དུ་བྱུར།། 35

तएव वत्सकाः सर्व्वे लब्धा स्तेन द्विजन्मना ।
त्वद्बन्धनन्तु पापस्य मोहेन मम विस्मृतम् ॥ २९ ॥

परिज्ञातः सभायां त्वं मन्दभाग्येन केनचित् ।
दण्डः पतति शुद्धेषु प्रायपापे महीपतौ ॥ ३० ॥

इत्युक्ते क्षितिनाथेन क्षान्तिप्रक्षालिताशयः ।
तं रैवतोऽवदन्मन्यु र्मम राजन्न विद्यते ॥ ३१ ॥

न त्वयापकृतं किञ्चिद्विपुलक्लेशपातिना ।
तन्ममोपनतं पाके स्वकर्म्मसदृशं फलम् ॥ ३२ ॥

यत् सोत्कण्ठतयेव सर्व्वविपदः कुर्व्वन्ति कण्ठग्रहं
सर्व्वाङ्गप्रसभोपभोगसुभगाः क्लिश्यन्ति यत् सम्पदः ।
यत् स्वाच्छन्द्यसुखास्पदं विहरणं दीर्घञ्च यद्बन्धनं
तत् पुंसां निजकर्म्मपाकशबलं संसारवल्लीफलम् ॥ ३३ ॥

इति ब्रुवाणं नृपति स्त मवोचत् कुतूहलात् ।
तवापि सुमते कस्य फल मेतत् कुकर्म्मणः ॥ ३४ ॥

सोऽब्रवीद्भवं पूर्व्वं वाराणस्यां कुठाभिधः ।
गोचैारः क्रूरचरित स्तन्मांसविहिताशनः ॥ ३५ ॥

तस्मिन्नेव गृहे जरत्तृणकटच्छन्ने यदि स्थीयते
चुल्लीसुप्तबिडालबालसदृयास्ता एव यद्यङ्गनाः।
पादाभ्यामवगम्यते यदि पुनस्तेनैव सेवाधुना
तत् को नाम गुणः स्मृणं क्षितिभुजा दृष्टेन मृष्टेन[1] वा॥६१॥

इति ध्यात्वा धराधीशः कृपावसुधया धिया।
तदाप्सा[2]सिद्धिसन्नद्धः प्रतिबोध्य तमभ्यधात्॥ ६२॥

उत्तिष्ठ वत्स सम्प्राप्तस्त्वत्समीहितसिद्धये।
अविलम्बिफलावाप्तिरुपायः परमो मया॥ ६३॥

छित्त्वा मम शिरस्तावत् ब्रह्मदत्ताय भूभुजे।
गत्वा प्रयच्छ तत्प्रीत्या स ते वित्तं प्रदास्यति॥ ६४॥

तस्यार्थिचन्दनतरोः श्रुत्वैतत् वचनं द्विजः।
उवाच तप्तसूच्येव विद्धः कर्णप्रविष्टया॥ ६५॥

तव त्रैलोक्यसारस्य जगत्पुण्याप्तजन्मनः।
शस्त्रं कण्ठे शठेनास्मिन् केन पापेन पात्यते॥ ६६॥

लोभलुब्धमतिः को नु चिन्तयेदहितं तव।
अङ्गारकारणं कौर्यं सहकारे करोति कः[3]॥ ६७॥

---

11 A   १ W_2 and H तुष्टेन वा।   २ H and W_1 तदाप्स्या।
३ W_3 and H स।

ནས་ཞིག་པ་ཡང་བསད་པ་ཡི། །ཤ་བཟུང་འཛིགས་ནས་བྲོས་པ་བདག །
པ་ཡང་བསྐྱུང་བ་འཁོར་བཅས་རྣམས། །བྲོས་པ་ཡིས་ནི་མངོན་པར་བཙོས།། 36
དེ་ནས་བདག་གིས་ཉེ་བར་ནི། །གསར་པའི་ཤ་དག་རབ་བཀོད་ནས། །
རང་སངས་རྒྱས་ནི་ཆོས་ཀུན་ནི། །ཞེས་བ་དེ་དག་རྣམས་ལ་བསྟན།། 37
བ་ཡང་གསོད་སྡིག་བྲག་པོས་བྲིས། །དེ་དག་གིས་དེ་ཤ་མཐོང་ནས། །
འབད་ནས་འདི་ནི་གསར་བུ་ཞེས། །ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཅིངས་ཏེ་བཟུང་།། 38
དེ་ནས་འགྲོད་པས་བདག་གིས་ནི། །ཉི་ཤ་བཅུ་གཉིས་མ་སོང་སྟེ། །
བདག་གིས་སྡིག་བྱས་ཞེས་བརྗོད་ནས། །དེ་ནི་བཙོན་ར་དགུ་ནས་བཏང་།། 39
སྡིག་པ་དེ་སྨིན་བདག་གིས་ནི། །དམྱལ་བར་ཡུན་རིང་ཉམས་མྱོང་ནས། །
སྐྱེ་བ་འདིར་ཡང་ཉེན་མོངས་ནི། །ལོ་ནི་བཅུ་གཉིས་རབ་ཏུ་ཐོབ།། 40
ཅེས་བརྗོད་མི་བདག་ལ་གསོལ་ནས། །ལྷ་དང་ལྷ་མིན་རབ་འདུད་ཐོབ། །
རྫུ་འཕྲུལ་བསྟན་ནས་རི་བཏ། །དགེ་སློང་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་སོང་།། 41

བདེན་མེད་སྒྱུར་གྱིས་ཐུ་བྲག་རེག་པ་ནི། །
མངོན་སུམ་དུ་མཆོན་མི་ཉམས་མཚན་ཉིད་ཀྱིས། །
བརླང་པོས་ཟིལ་མནན་སྐྱེ་བོ་དགའ་བ་ནི། །
ཡུལ་གཞན་དག་ཏུ་བཙོངས་བཞིན་ཅི་ཞིག་བརྗོད།། 42

ཅེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་
པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་རི་བ་དའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་
ཨཝ་ད་ན་སྟེ་བརྒྱ་ཅ་ལྔ་བའོ།།

कदाचिद् गोविघातात्तमांसं मां भयविद्रुतम् ।
गोरक्षिणः सानुचराः कोपात् समभिदुद्रुवुः ॥ ३६ ॥

तत्समीपे विनिक्षिप्य प्रत्यक्षपिशितं मया ।
प्रत्येकबुद्ध श्चौरोऽय मिति तेषां प्रदर्शितः ॥ ३७ ॥

सर्व्वैं र्गोवधपापोग्रक्रोधैः पिशितदर्शनात् ।
वध्योऽय मिति यत्नेन निवद्धो बन्धने धृतः ॥ ३८ ॥

पश्चात्तापात्तथाभ्येत्य मया द्वादशभि र्द्दिनैः ।
कृतपापोऽह मित्युक्त्वा कारागारात् स मोचितः ॥ ३९ ॥

तत्पापपाकं नरकेष्वनुभूय मया चिरम् ।
जन्मन्यस्मिन्नपि प्राप्तः क्लेशो द्वादशवार्षिकः ॥ ४० ॥

इत्युक्त्वा नृप मामन्त्र्य प्रणामाप्तसुरासुराम् ।
ऋर्द्धिं प्रदर्श्य प्रययौ रैवतः सह भिक्षुभिः ॥ ४१ ॥

असत्यदोषेण विशेषयुक्त्या
प्रत्यक्षलक्ष्यीकृतलक्षणेन ।
अलङ्कृतः साधुजनः खलेन
किं वक्ति विक्रीत इवान्यदेशे ॥ ४२ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
रैवतावदानं पञ्चोत्तरशततमः पल्लवः ॥

ཡལ་འདབ་བརྒྱ་ཙ་དྲུག་པ།

རྒྱལ་བར་འདོད་རྣམས་བཞིན་དུ་སྟོབས་ཀྱིས་ནི།
བཟོད་དཀའ་འཁོར་བའི་དགྲ་ཡི་སྟོབས་བཅོམ་ནས།
དམ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྲིད་ཆེན་པོ་ནི།
རྒྱལ་པ་བ་བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་འགྱུར།། 1

གང་ཚེ་གྲོང་ཁྱེར་ལྷ་བུའི་མདོར། བཅོམ་ལྡན་གྱིས་གསུངས་དེ་ཡི་ཚེ།
དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་མཚན་ལས། དྲིས་པ་དེ་ཡིས་རབ་གསུངས་པ།། 2

གྲོང་ཁྱེར་གསེར་ཅན་ཞེས་པ་ནི། སྐྱེ་བོ་མཐོ་རིས་འོད་ཟླ་བྱུང་།
དེར་ནི་མི་བདག་འོད་དང་ལྡན། གསེར་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་བར་གྱུར།། 3

དེ་ཡི་དགའ་བ་མཆོག་ཏུ་ནི། རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་དགའ་གི་གནས།
བུ་ནི་གསེར་གྱི་གོ་ཆ་དང་། བུ་མོ་གསེར་འོད་དག་ཏུ་གྱུར།། 4

དུས་ཀྱི་ཡང་ཆོས་ལ་འཇོག་པ་ཤིང་། ཉུ་མའི་ལོ་ཏོག་བྱུར་བུས་མཛེས།
མཛེས་པ་དེ་མཛེས་དཔྱིད་ཀྱི་ནི། ཡིད་འོང་དབྱིབས་ཅན་འཁྲི་ཤིང་བཞིན།། 5

གཞོན་ནུ་མཛེས་བས་ཡོངས་འདྲིས་པ། བློན་པོ་ནི་ཟླ་གཞོན་འོད་ལྡན་ནི།
འདོད་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་པ་ཡིས། དེ་ལ་དལ་གྱིས་འདོད་པ་བསྟེན།། 6

षडधिकशततमः पल्लवः।

विजिगीषव इव तरसा
दुःसहसंसाररिपुबलं हत्वा।
आसादयन्ति धीराः
प्राज्यं सद्धर्मसाम्राज्यम् ॥ १ ॥

यदा सूत्रं भगवता व्याख्यातं नगरोपमम्।
ततोऽस्य कौतुकात् पृष्टो भिक्षुभि स्तानभाषत ॥ २ ॥

अभूत् कनकवत्याख्या जिनस्वर्गप्रभा पुरी।
तस्यामासीन्नरपति र्द्युतिमान् कनकाभिधः ॥ ३ ॥

तस्य प्रवृद्धमानस्य प्रीत्यैकायतनं परम्।
पुत्रः कनकवर्म्माभूत् सुता च कनकप्रभा ॥ ४ ॥

कालेन यौवनारूढ़ा स्तनस्तवकशोभिनी।
लतेव सा बभौ कान्ता वसन्तलतिकाकृतिः ॥ ५ ॥

बालप्रीत्या परिचित स्तां मन्त्रितनयो युवा।
कामसाराभिधः स्वैर मकामयत कामुकः ॥ ६ ॥

ཡལ་འདབ་བརྒྱ་ཙ་དྲུག་པ།

རྒྱལ་བར་འདོད་རྣམས་བཞིན་དུ་སྟོབས་ཀྱིས་ནི།
བཟོད་དཀའ་འཁོར་བའི་དགྲ་ཡི་སྟོབས་བཅོམ་ནས།
དམ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྲིད་ཆེན་པོ་ནི།
རྒྱས་པ་བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་འགྱུར།། 1

གང་ཚེ་གྲོང་ཁྱེར་ལྷ་བུའི་མདོ། བཅོམ་ལྡན་གྱིས་གཤུངས་དེ་ཡི་ཚེ།
དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་མཚན་ལས། དྲིས་པ་དེ་ཡིས་རབ་གསུངས་པ།། 2

གྲོང་ཁྱེར་གསེར་ཅན་ཞེས་པ་ནི། སྐྱེ་བོ་མགོ་རིས་འདོད་ཟས་བྱུང་།
དེར་ནི་མི་བདག་འོད་དང་ལྡན། གསེར་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་བར་གྱུར།། 3

དེ་ཡི་དགའ་བ་མཆོག་དུ་ནི། རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་དག་གི་གནས།
བུ་ནི་གསེར་གྱི་གོ་ཆ་དང་། བུ་མོ་གསེར་འོད་དག་ཏུ་གྱུར།། 4

དུས་ཀྱི་ཡང་ཚེ་ལ་འཛོག་པ་ཤིང་། ཉ་མའི་བེ་ཏོག་ལྟར་བྱུས་མཛེས།
མཛེས་པ་དེ་མཛེས་དཔྱིད་ཀྱི་ནི། ཡིད་འོང་དབྱིབས་ཅན་འཁྲི་ཤིང་བཞིན།། 5

གཞོན་ནུ་ལ་མཛེས་བས་ཡོངས་རྒྱས་པ། བློན་པོའི་བུ་གཞན་འོད་ལྡན་ནི།
འདོད་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་པ་ཡིས། དེ་ལ་དལ་གྱིས་འདོད་པ་བསྟེན།། 6

षडधिकशततमः पल्लवः ।

विजिगीषव इव तरसा
दुःसहसंसाररिपुबलं हत्वा ।
आसादयन्ति धीराः
प्राज्यं सद्धर्मसाम्राज्यम् ॥ १ ॥

यदा सूत्रं भगवता व्याख्यातं नगरोपमम् ।
ततोऽस्य कौतुकात् पृष्टो भिक्षुभि स्तानभाषत ॥ २ ॥

अभूत् कनकवत्याख्या जिनस्वर्गप्रभा पुरी ।
तस्या मासीन्नरपति र्द्युतिमान् कनकाभिधः ॥ ३ ॥

तस्य प्रवर्धमानस्य प्रीत्यैकायतनं परम् ।
पुत्रः कनकवर्माभूत् सुता च कनकप्रभा ॥ ४ ॥

कालेन यौवनारूढ़ा स्तनस्तवकशोभिनी ।
लतेव सा बभौ कान्ता वसन्तलतिकाकृतिः ॥ ५ ॥

बालप्रीत्या परिचित स्तां मन्त्रितनयो युवा ।
कामसाराभिधः स्वैर मकामयत कामुकः ॥ ६ ॥

མོ་དོག་དུས་སུ་རབ་ཞུགས་ཤིང་། ཡང་ཚེ་ཅན་གྱི་བདུན་འཕྲོག་ཚེ།
སྐྱེ་མ་དང་འགྲོགས་བྱུང་བ་ནི། ཡང་དག་རྒྱ་བ་སུ་ཡི་གློགས།། 7

བྲ་མོ་སྦྱིན་རྒྱལ་ཉམས་པ་དག། ཤེས་ནས་ས་བདག་ཁྲིམས་ལྡན་ནི།
མི་བཟད་སྡུ་ངན་ཁྲ་བ་ཡི། རི་གཉིས་དག་ལ་མཚུངས་པར་ཞུགས།། 8

ཁྲིམས་པ་བསྟན་པ་རྣམས་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱིས།
མཚོད་འོས་རིགས་ནི་བུ་མོས་དམན་པར་གྱུར།
བསྒྲུང་བྱ་མིན་པར་སྐྱོང་བའི་གཏེར་བཞིན་དུ།
སྐད་ཅིག་གིས་ནི་བུ་མོས་རིགས་ཉམས་བྱེད།། 9

དེ་ནས་ས་ཡི་བདག་པོའི་བཀས། བུ་མོ་ཟྡོར་པོའི་བུ་དེ་ཡང་།
བཀའ་ནི་བྱེད་པ་རྣམས་རྣམ་གྱིས། བླངས་ནས་གསོད་པའི་གནས་སུ་ཁྲིད།། 10

དེ་ནས་སྐབས་ནི་ཞུ་བྱེད་པ། དེ་དག་སྙིང་རྗེ་ཤུས་པ་ཡི།
རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་ནི་རང་གྲོང་ལས། གྲོང་ཁྱེར་གཞན་པ་དག་ཏུ་ཁྲིད།། 11

དེ་ནས་ས་བདག་བཅུ་མེད་ཅིང་། ཊོས་པས་དགྲ་ནི་དྲག་པོ་བཞིན།
བུ་ནི་ངེས་པར་རབ་བསྒྲད་དེ། མཐའ་འཁོར་ནགས་ཀྱི་མགྲིན་དུ་བྱུས།། 12

སྙིང་རྗེ་བས་རྒྱ་གཏེར་ཕས་བསྒྲད་དེ། འཇིག་ཊོགས་ནགས་ཚལ་སར་
འཁྱམས་ནས།
དགའ་བའི་སྐྱེད་ཚལ་བསྙོ་ཅན། མི་མེད་གྲོང་ཁྱེར་མཐོང་བ་ཐོབ།། [illegible]

प्रवृत्ते पुष्पसमये धैर्यहारिणि यौवने ।
भृङ्गः प्रसङ्गसञ्चारी मञ्जर्याः केन वार्यते ॥ ७ ॥

तनयां नष्टचरितां ज्ञात्वा मानी महीपतिः ।
तुल्यं विवेश विषमं शोकक्रोधानलद्वयम् ॥ ८ ॥

कन्याविहीनानि कुलानि पुण्यैः
भवन्ति मान्यान्यभिमानभाजाम् ।
अयाच्ययाचैव सुखं क्षणेन
कुलं हि कन्या मलिनीकरोति ॥ ९ ॥

शासनादथ भूभर्त्तुः कन्या मन्त्रिसुतश्च सः ।
आकृष्य वध्यवसुधां नीतौ शासनकारिभिः ॥ १० ॥

याचमानौ परित्राणं तत स्तौ करुणाकुलः ।
राजपुत्रः स्वनगरान्निनाय नगरं परम् ॥ ११ ॥

ततः क्रुद्धः क्षितिपतिः पुत्रं शत्रु मिवोत्कटम् ।
निष्कास्य निष्कृप श्चक्रे प्रत्यन्तगहनातिथिम् ॥ १२ ॥

पित्रा निरस्तः सत्त्वाब्धि र्भ्रान्त्वा तीर्थवनावनौ ।
रम्योद्यानाब्जिनीकान्तं पुरं प्राप स निर्जनम् ॥ १३ ॥

ददर्शैकाकिनीं तत्र भगिनीं कनकप्रभाम् ।
खिन्नां जनवियोगेन नगरस्येव देवताम् ॥ १४ ॥

ा भ्रातरं परिज्ञाय प्रीत्या वाष्पाम्बुवर्षिणी ।
न्यताकारणं तेन पृष्टा तं प्रत्यभाषत ॥ १५ ॥

न निर्जनतां नीतं पुर मेतत् प्रहारिभिः ।
ऽसंख्यैर्महानागैर्यक्षै न्यंग्रोधसंश्रयैः ॥ १६ ॥

ीत्यस्मिन् क्षये शेषावहं मन्त्रिसुतश्च सः ।
ेधुना त्वद्भुजबलप्रभाव स्त्राणमेव नौ ॥ १७ ॥

शासति स्वसु र्वचः श्रुत्वा राजपुत्रः समागतः ।
श्चाध्क्रयक्षावशेषां तां चक्रे यक्षावलीं शरैः ॥ १८ ॥

यात् यक्षः कोटरो नाम तत्रैव शरणं गतः ।
राप्रपन्नदासभावोऽस्य विदधे जयघोषणाम् ॥ १९ ॥

त पुनः पौरैः समाकीर्णे पुरे तस्मिन्नविप्लवम् ।
ि न्टपं राजसुत श्चक्रे मन्त्रिसूनुं स्वसुः पतिम् ॥ २० ॥

पुत्रप्रभावं साश्चर्यं श्रुत्वा चारै र्निवेदितम् ।
कनकः क्ष्मापति र्लेखप्रणयेनानिनाय तम् ॥ २१ ॥

ཅེས་སྨྲ་བྲས་ཟེ་དེ་ལ་ནི། མི་ཡི་བདག་པོས་ལན་སྨྲས་པ།
འཚོ་ཡང་བདག་ནི་བཅིངས་བ་ཡིས། དགྲ་བོ་དེ་ཡི་དྲུང་དུ་ཁྱེར། 68

རྒྱལ་པོས་འབད་པས་དོན་གཉེར་བས། ས་བདག་དགྲ་ཡི་དོགས་པ་ཅན།
ཚངས་བྱིན་དག་གི་དྲུང་དུ་ནི། དེ་ཡིས་དེ་ནི་བཅིངས་ནས་ཁྱེར། 69

དེ་ཡིས་ཁྱེར་ནས་འོངས་པ་ཡི། ས་དབང་དེ་སྣངས་ཚངས་པས་བྱིན།
ནོར་དབང་མཚུངས་པས་དེ་ལ་ནོར། འདོད་པ་བས་ཀྱང་མངོན་ལྷག་བྱིན། 70

བསོད་ནམས་མི་དམན་མི་བདག་གི་ནི་སྙིང་སྟོབས་ངོ་མཚར་བྲལ་ཟེམ་པ་ཤད་
གྲོས་ནས།
ཁོན་གྱི་ནོར་འགྱུར་ཤིན་ཏུ་བཟོད་དཀའ་མ་རུངས་ཉིད་དུ་མངོན་བརྗོད་དུག་བཟང་སྟེ།
རང་གནས་ཤིན་ཏུ་མགྲོ་བར་དེ་ནི་མགོ་བཞིན་བཞག་ནས་ཚངས་བྱིན་རང་ཉིད་ཀྱིས།
དེ་ཡི་ཞབས་ཀྱི་ཙ་སྐྱེས་དག་ལ་གཙུག་ཏོར་འཕྲེང་བས་སྐད་ཅིག་མཛེས་པར་བྱས། 71

དེ་ནི་དུལ་བ་རབ་གྲོབ་རང་གི་གྲོང་ཁྱེར་སོང་བའི་ཚེ།
ཡོངས་བཏང་རྒྱལ་སྲིད་ཡང་དག་གྲོབ་ནས་བསོད་ནམས་ནི་དཔན་པས།
གྲགས་པ་རྟར་དཀར་དེ་ཟླ་བའི་འཕྲེང་བ་གཡོ་ལྷར་ཅན་གཉེར་གྱིས།
དུ་གུ་ལ་ཡི་ནོབ་མཛེས་མ་གཉི་ཚོས་ཀྱིས་བསྐྱངས་པར་གྱུར། 72

ཁྱབ་བདག་བསོད་ནམས་མི་དགའ་དུ་གྱུར་གང་དེ་ང་ཉིད་དེ།
གང་དུ་དུས་ཀྱི་དགེ་འདུན་བཟང་པོའི་ཞབས་ཀྱིས་མདོར་དག་འཚམ།
མི་ནོར་དག་གིས་སྲིད་པ་གྲོལ་བའི་རྒྱུ་ནི་འབྱུང་འགྱུར་བ།
འདིར་དེང་དེ་ཡི་སྤྱོད་ཚུལ་སྲིད་པའི་སྙིང་པོས་བདག་གིས་བྲྀ། 73

ཡབ ཀྱིས་ཅོད པཎ བཅིངས གྱུར ཅིང ། རྒྱལ ཚབ་གཟི བརྗིད་ལྡན་གྱུར པ།
དབང པོ དབང གྱུར དེ ཡིས ས། གླིང བཞི ལྡན པ དབང དུ བྱས།། 22

འཁོར བའི བཞིན དུ དགྲ ཡི སྡེ། གང གིས ཀུན དུ བརླག བྱས པ།
དཔལ་ལྡན རྒྱལ པོའི གཞོན ནུ དེར། ང ཉིད དེ ཡི དུས་ན་གྱུར།། 23

སྙིང སྟོབས མཛེས ལྡན་དམ ཆོས སེང གེའི ཁྲི ལ སྒྲ བ ཡིས ནི ཉེར
བཞུགས ཤིང །
ཚུལ ཁྲིམས གཙུག ཏོར དང ལྡན དབེན པའི ཚུ ཡིས མངོན པར
དབང བསྒྱུར དཔལ ཐོབ པ།
'མི་བཟད རྒྱ ཆེ སྲིད པའི ཉོན མོངས འཕྲེང བ རྒྱུད མར་གྱུར པའི
དགྲ བཅོམ ནས།
རབ ཞི ཐོབ ཅིང ཀུན་ལས རྒྱལ བ དག གིས མྱང འདས ས དེ སྤྱོད པར བྱེད།། 24

གདོན བྱིན དང མཚུངས ཉོན མོངས བརླག བྱས ནས།
ཤིན་ཏུ ཞི མེད གྲོང ཁྱེར ལྟ བུ ཡི།
མྱ ངན་འདའ་བ འགའ ཞིག དག གིས ཐོབ།
ཅེས པ གསུངས ནས བཅོམ ལྡན རྣམ པར གནས།། 25

ཞེས པ དགེ བའི དབང པོས བྱས པའི བྱང ཆུབ སེམས དཔའི རྟོགས པ བརྗོད པ
དཔག བསམ གྱི འཁྲི ཤིང ལས གཡེར ཀྱི མགོ ཆའི རྟོགས་པ བརྗོད པའི
ཡལ འདབ སྟེ བརྒྱ ཙ དྲུག་པའོ།།

स बद्धमुकुटः पित्रा युवराजः प्रतापवान् ।
वशे वश्येन्द्रिय श्चक्रे चतुर्द्वीपवतीं महीम् ॥ २२ ॥

श्रीमान् राजकुमारोऽसावहमेव तदाभवम् ।
संसारस्येव यश्चक्रे शत्रुवर्गस्य सङ्क्षयम् ॥ २३ ॥

उत्साहादुपविश्य सत्त्वरुचिरे सद्धर्म्मसिंहासने
शीलोष्णीषवता विवेकसलिलप्राप्ताभिषेकश्रिया ।
हत्वा शत्रुपरम्परां पृथुभवक्लेशावली मक्षयां
सा लब्धप्रशमेन विश्वजयिना निर्वाणभूर्भुज्यते ॥ २४ ॥

नगरोपम ममलतरं
निर्व्वाणं यक्षसन्निभान् शत्रून् ।
क्लेशानाक्षपयित्वात्तं
कैश्चिद् भगवानुक्तेति विरराम ॥ २५ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
कनकवर्म्मावदानं षडधिकशततमः पल्लवः ॥

ཡལ་འདབ་བརྒྱ་ཙ་བདུན་པ།

བསོད་ནམས་རབ་འབར་བསམ་པ་དྲི་མེད་རྣམས།
ཡོན་དན་ལ་ཆགས་ནས་ཡང་ནོར་ལ་མིན།
རྣལ་འབྱོར་ལ་སྦྱོར་ལོངས་སྤྱོད་དག་ལ་མིན།
རྟུལ་གྱི་ཆགས་བྲལ་ལ་དགའ་རྡོད་ལ་མིན།།

བསོད་ནམས་རི་བོ་བཙམ་ལྡན་འདས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བསོད་ནམས་མཐུ།
དེ་ཡི་བསོད་ནམས་ལ་གུས་པས། ཡ་མཚན་དགེ་སློང་གིས་དྲིས་གསུངས།། 2

པ་ར་ཁ་སིར་རྒྱལ་པོ་ནི། ཚངས་བྱིན་དག་གིས་ས་བསྐྱངས་ཚེ།
ཁྱིམ་བདག་ཟས་ནི་གཙང་མ་དག། ནོར་སྦྱིན་དང་ནི་མཚུངས་པ་བྱུང་།། 3

རྒྱ་མཚོར་འགྲོ་བས་རབ་བསྒྲུབས་པ། ནོར་བུ་ཤུ་དིག་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས།
སློང་བ་དག་གི་དཔག་བསམ་ཤིང་། དེ་ཡི་ཁྱིམ་ནི་ཡོངས་གང་གྱུར།། 4

ནམ་ཞིག་རིན་ཆེན་གླིང་གཞན་ནས། ལོངས་པ་དེ་ནི་ས་བདག་ལ།
སྐྱེས་སུ་མུ་དིག་དོ་ཤལ་དག། ཁྱེར་ནས་བསྣ་རུ་སོང་བར་གྱུར།། 5

ས་བདག་སྤྱན་དུ་ཕངས་བྱས་ནས། གུས་པས་མཆོད་པའི་མིས་ནི།
དཔལ་གྱི་རྩེ་དཀར་ཆོད་པ་བཞིན། གསལ་བའི་དོ་ཤལ་དེ་ལ་ཕུལ།། 6

सप्ताधिकशततमः पल्लवः ।

गुणे स्पृहा न द्रविणे कदाचित्
योगेऽभियोगः प्रसभं न भोगे ।
पुण्योज्ज्वलानां विशदाशयानां
रजोविरागाभिरति र्न कामे ॥ १ ॥

पुण्यप्रभावं भगवान् पुण्यशील स्तथागतः ।
बभाषे भिक्षुभिः पृष्टः तत्पुण्यादरविस्मितैः ॥ २ ॥

वाराणस्यां महीं राज्ञि ब्रह्मदत्ते प्रशासति ।
शुद्धोदनो गृहपति र्बभूव धनदोपमः ॥ ३ ॥

तस्यार्थिकल्पवृक्षस्य समुद्रगमनार्जितैः ।
मणिमौक्तिकसम्भारैः परिपूर्ण मभूद् गृहम् ॥ ४ ॥

रत्नद्वीपान्तरायातः स कदाचिन्महीपतिम् ।
द्रष्टुं ययौ समादाय मुक्ताहार मुपायनम् ॥ ५ ॥

प्रत्युद्गतेन प्रणयान्मानितः स महीभुजा ।
तारहारं ददौ तस्मै लीलाहासमिव श्रियः ॥ ६ ॥

འོད་ལྡན་སྐྱེད་པར་མང་དག་ཚགས། རྒྱ་སྐར་གྱི་ནི་ཚོགས་ལྟ་བུ།
ཡོན་དན་ལྡན་པའི་ངོ་ཤར་གྱིས། ས་བདག་སྙིང་ནི་བཟུང་བ་བྱས།། 7

གནས་སྐབས་དེར་ནི་རྒྱལ་པོ་ཡི། བུ་མོ་གཞོན་ནུ་དབྱངས་ཅན་མ།
བ་གམ་ཅན་གྱི་ནང་སོང་བས། ལེགས་ལྡན་ཚིག་གི་ལེགས་བཤད་གླངས།། 8

ཉ་བའི་བདུད་རྩི་འདོད་པ་ཡི། ལེགས་བཤད་ཁྲིམ་བདག་གིས་ཐོས་ནས།
སྤྱི་ལོང་སྤྲུ་གུའི་རྣམ་པ་ཅན། དེ་ཡི་རང་བཞིན་རང་ཁྲིམ་སོང་།། 9

དེ་ནས་ཟས་དང་ཕྱེ་དགའ་བདང་། ལེགས་བཤད་ཀྱིས་ནི་བསམ་པ་སྤྲོགས།
གཉེར་ཀྱིས་དབུལ་དུ་དེ་ཡིས་ནི། རང་གི་ཁྲིམ་དུ་ཕྱུར་རིང་བསམམས།། 10

ཀྱི་ན་རྒྱལ་པོའི་བུ་མོ་དེས། ལེགས་པའི་ལེགས་བཤད་སྨྲར་གླངས་པ།
གང་དེ་ཡོངས་སུ་མ་སྤྲོན་ཀྱང་། བདུད་རྩི་དག་ནི་བྱིན་པ་བཞིན།། 11

བདག་གིས་ལོ་ནི་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས། རིན་ཆེན་ཚོགས་ནི་ཡངས་པ་དག།
ཐོབ་དེ་ལེགས་བཤད་རིན་ཅན་ནི། འགའ་ཞིག་ལས་ཀྱང་ཉེར་མ་བསྒྲུབས།། 12

འབད་པ་བརྒྱ་ཡིས་བསགས་པ་ཡི། རྫོ་ལྡི་རིན་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཅི།།
དམ་པའི་ལམ་ནི་གསལ་བྱེད་པའི། ལེགས་བཤད་དེ་ལྟར་རིན་ཅན་ཡིན།། 13

ཞེས་པ་བསམས་ནས་ནི་བདག་གི། ཁང་པར་སྐྱེས་བུ་རབ་བཏང་སྟེ།
ལེགས་བཤད་རྒྱལ་པོའི་བུ་མོ་ལས། སྒྲོང་བ་པོ་ནི་དེ་ཡི་བསླངས།། 14

स रश्मिस्तूचसंसक्ततारकानिकरोपमः ।
भूमिभर्त्तुं गुंणी हार श्चकार हृदयग्रहम् ॥ ७ ॥

अस्मिन्नवसरे राज्ञः सुता बालसरस्वती ।
सुभाषितं भव्यगिरा हर्म्योत्सङ्गगता जगौ ॥ ८ ॥

स्फूर्त्तं गृहपतिः श्रुत्वा श्रवणामृत मीप्सितम् ।
पुलकाङ्कुरिताकार स्तन्मयः स्वगृहं ययौ ॥ ६ ॥

त्यक्ताहारविहारोऽथ सुभाषितहृताशयः ।
निद्रादरिद्रः स्वगृहे स चिरं समचिन्तयत् ॥ १० ॥

अहो नु राजपुत्र्या तद् गीतं साधु सुभाषितम् ।
अपर्यालोचितेनापि येनामृत मिवार्पितम् ॥ ११ ॥

मया द्वादशभि र्वर्षै र्विपुलो रत्नसञ्चयः ।
संप्राप्तः सूक्तरत्नन्तु न कुतश्चिदुपार्जितम् ॥ १२ ॥

रत्नैः किं मध्यमगुरुभिः प्रयत्नशतसञ्चितैः ।
सन्मार्गालोकने रत्नं तद्विधन्तु सुभाषितम् ॥ १३ ॥

इति सञ्चिन्त्य पुरुषं विसृज्य नृपमन्दिरम् ।
स चक्रे राजदुहितुः सूक्तयाच्ञा मयाचकः ॥ १४ ॥

འཛུམ་པའི་བཞིན་ཟླན་རིས་སྨྲས་པ། ལེགས་པ་བཤད་རིན་གྱིས་ཐོབ་པར་འགྱུར།
དེ་ཡི་རིན་དང་མཚུངས་པའི་ནོར། གལ་དེ་ཉུས་ན་སྦྱིན་པར་མཛོད།། 15

ཛཱ་སྤྲིད་ལོ་ནི་བརྩ་གཉིས་སུ། བདེན་པའི་ངང་ཚུལ་དེ་ཡིས་ནི།
རིན་ཆེན་དམ་འི་ཚོགས་བསྒྲུབས་པ། རིན་དུ་འོས་པ་དེ་སྦྱིན་མཛོད།། 16

ས་སྐྱོང་བུ་མོ་དག་གི་འཕྲིན། འདི་དག་པོ་ཉམས་བཤད་པ་ནི།
ཐོས་པས་ཁྲིམ་བདག་གསུས་བཅས་པས། རིན་ཆེན་ཐམས་ཅད་བླངས་བྱས་ནས།། 17

རང་ཉིད་རྒྱལ་པོའི་ཁྲིམ་སོང་སྟེ། དེ་ལ་རྩ་ཡིས་རྟེ་དགའ་བྱིན།
དེ་རྩེ་ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་ཐོབ། དགའ་བས་ཡང་དག་ཡང་དུ་བརྗོད།། 18

གང་གང་ཕྱིའམ་ནང་གི་བདེ་བ་དཔེ་མེད་ཙྪང་ཟད་དག་དང་ནི།
གང་གང་སྙིང་སྟོབས་ཀྱིས་བསྒྲུན་ལ་མཚན་གྲུས་པ་གྲུབ་པའི་སྦྱོར་བ་དང་།
གང་གང་སྲིད་པ་རབ་ཞི་དྲི་མེད་རྒྱུན་དུ་དགའ་བ་ཐོབ་པ་དག།
དེ་དེས་བསོད་ནམས་དཔག་བསམ་ཤིང་གི་འབྲས་བུ་སྨིན་ཅིང་རྒྱས་པའི་ཁྲར།། 19

རྒྱ་ཆེར་གྲུར་པའི་གཏེར་དེ་ཡིས། རིན་ཆེན་ཀུན་གྱིས་ལེགས་བཤད་ནི།
བླངས་པ་ཐོས་ནས་མི་ཡི་བདག། ཡ་མཚན་བཅས་པས་དེ་ལ་དྲིས།། 20

ཅི་སྐད་རིན་ཆེན་རབ་བཏང་ནས། ལེགས་བཤད་ཙམ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་བཟུང་།
བུ་མོ་འདི་ཡི་ཚིག་དགའ་ལ། ཐང་པོ་ཁྱོད་ནི་ཡིད་ཆེས་ལྡན།། 21

सा बभाषे स्मितमुखी सूक्तं मूल्येन लभ्यते ।
तस्यार्घतुल्यं द्रविणं दीयतां यदि शक्यते ॥ १५ ॥

यावद्द्वादशभि र्वर्षै स्तेन तद्रत्नसञ्चयः ।
विहितः सत्यशीलेन पण्यार्घोऽसौ समर्प्यताम् ॥ १६ ॥

एतद् भूपालदुहितुः सन्देशं दूतभाषितम् ।
श्रुत्वा गृहपतिः सर्व्वं रत्नान्यादाय सादरः ॥ १७ ॥

स्वयं राजगृहं गत्वा दत्त्वास्यै तृणलीलया ।
सूक्तरत्नं तदादाय पपाठोत्कण्ठितो मुहुः ॥ १८ ॥

यद् यत्किञ्चित् सुखमनुपमं वाह्य माभ्यन्तरं वा
यो यः सत्त्वप्रसवविलसद्विस्मयः सिद्धियोगः ।
ये ये तृष्णाप्रशमविमलाः सन्ततानन्दलाभाः
पाकोत्सिक्तः समफलभरः पुण्यकल्पद्रुमस्य ॥ १९ ॥

औदार्य्यनिधिना तेन सुरत्नेन सुभाषितम् ।
गृहीतं नृपतिः श्रुत्वा पप्रच्छ तं सविस्मयः ॥ २० ॥

रत्नानि कस्मादुत्सृज्य सूक्तमात्र मिदं त्वया ।
गृहीतं बालिकावाक्ये सरलः प्रत्ययी भवान् ॥ २१ ॥

ལེགས བཤད ཀྱི ནི ས གཞི གང ། ནོར ནི ཚོགས ཆེན དག གིས འཕྲོབ །
ཟས དང བྲལ ན སྲུ ཞིག གིས། ལེགས བཤད དག ནི བཟའ བར ནུས ༎ 22

ཞེས པས བདག མཛོད པ མིས། བརྗོད པ ཁྱིམ བདག་གིས ཐོས ནས།
ལེགས བཤད སྙིད པ ཆེན པོ ཡིས། ཆེམ པས དེ ལ རབ སྨྲས པ ༎ 23

གང གིས རྒྱལ བཞིན སྐྱེས བུ ལ། ཆགས སྤང དག ནི རྗེད བྱེད པ།
རྒྱལ པོ འབད བསྐྱངས ཉམས པ མི། རིན ཆེན དག གིས་ཅི ཞིག བྱ ༎ 24

ལེགས བཤད ནོར བུ ལེགས ལྡན རྣམས ཀྱི སྙིང ཁར བརྟན པའི
ཡོན ཏན གྱིས བརྟགས ཤིང །
དམ པའི ལམ གྱི སྒྲོན མ དང མཚུངས ཉི མེད རྒྱུས པའི འོད ཟེར སྤྲོ བྱེད པ།
འཇོད པ ལས ཐར གསེར བཟང རྫོགས པའི གནས ལ རབ སྤྱར
གནས པ གྲོབ པ ཡི།
རིན དེ ནོར གྱི བློ གྲོས རྒྱ མཚོ འི སྐེ རགས དང ལྡན ཀང པའི ཆ ཡའང ཆུང ༎ 25

ཞེས རྟ་དཔལ ལྡན ཁྱིམ བདག ནི། དགེ ལ་བརྩོན ལྡན བྱིར ཐོས ནས།
གསེར གྱི གླེགས བུ ལ བྲིས ཏེ། ལེགས བཤད ཕྱོགས རྣམས དག ཏུ སྤྲིངས ༎ 26

དེ མི ཆེ ནང ཉིད ནི། ཁྱིམ བདག ཟས གཙང ཅན གྱུར ཏེ།
ལེགས བཤད བསོད ནམས ཉེར སྟོན པའི། དོན ལ བདོག ཀུན བཏང བས གུས ༎ 27

དགེ སློང ཤཱ རིའི བུ འདི ཡང ། ས བདག བྲ མོ དེར གྱུར ཏོ།
ཞེས པ དེ བཞིན་གཤེགས པ ཡིས། འགྲོ ཀུན དགེ བའི སྐད དུ གསུངས ༎ 28

पूर्णा सुभाषितैर्भूमि धनं कृच्छ्रेण लभ्यते ।
न भक्तविरहे भुक्तं सूक्तं शक्येन केनचित् ॥ २२ ॥

इति श्रुत्वा गृहपतिः स्नेहादुक्तं महीभुजा ।
सूक्तेन तेन महता सन्तुष्ट स्त सभाषत ॥ २३ ॥

राजन् किं क्रियते रत्नै र्यत्नरक्ष्यै र्विनाशिभिः ।
सर्पाणामिव यैः पुंसां रागद्वेषो विषोपमः ॥ २४ ॥

वैमल्योपचितां रुचिं रचयतः सन्मार्गदीपोपमां
भव्यानां हृदये सुभाषितमणे र्गाढं गुणालम्बिनः ।
पाकोत्तीर्णसुवर्णसुन्दरपदप्राप्तप्रबन्धस्थितेः
मूल्यं सागरमेखला वसुमती पादांशकेऽप्यल्पकम् ॥ २५ ॥

इति श्रीमान् गृहपति र्निगद्य कुशलोद्यतः ।
सुवर्णपत्रलिखितं सूक्तं दिक्षु न्यवेशयत् ॥ २६ ॥

शुद्धोदनो गृहपतिः सोऽहमेव तदाभवम् ।
सूक्तैः पुण्योपदेशार्थं सर्व्वस्वेनापि सादरः ॥ २७ ॥

शारिपुत्रोऽप्ययं भिक्षुः सा भूपतिसुताभवत् ।
इत्युवाचाखिलजगत्कुशलाय तथागतः ॥ २८ ॥

इति ब्रुवाणं नृपतिर्ब्राह्मणं प्रत्युवाच तम् ।
जीवन्तं नय बद्धा वा तस्य मामन्तिकं रिपोः ॥ ६८ ॥

यत्नेनाभ्यर्थितो राज्ञा स तं बद्धा महीपतेः ।
निनाय ब्रह्मदत्तस्य समीपं शत्रुशङ्किनः ॥ ६९ ॥

तेनानीतं तमादाय ब्रह्मदत्तः क्षितीश्वरम्[1] ।
धनं धनेशतुल्योऽस्मै वाञ्छिताभ्यधिकं ददौ ॥ ७० ॥

सत्त्वाश्चर्यमदीनपुण्यनृपतेराकर्ण्य विमोदितं
त्यक्त्वा वैरविकारदुःसहतरं क्रौर्याभिधानं विषम् ।
धृत्वा मौलिमिवोन्नते निजपदे तं ब्रह्मदत्तः स्वयं
चक्रे तच्चरणाम्बुजप्रणयिणीमुष्णीषमालां क्षणात् ॥ ७१ ॥

तस्मिन् गते निजपुरं विनयप्रपन्ने
संप्राप्य राज्यमरिहीनमदीनपुण्यः ।
धर्म्मेण कीर्त्तिधवलाम्बुधिफेनमाला-
वेलादुकूलललितां पृथिवीं शशास ॥ ७२ ॥

योऽभूद्विभुर्भुवनसारमदीनपुण्यः
सोऽहं स्मृतं चरितमत्र मयाद्य तस्य ।
कालेन यत्र बहुसद्गुपदाभिरामा
भूमिर्भविष्यति नृणां भवमुक्तिहेतुः ॥ ७३ ॥

---

१ ख क्षितीश्वरः ।

INTRODUCTION

BY

SOMENDRA

རྒྱལ་བའི་དབང་པོས་བསྒྲུབས་པ་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་དག་གི་ཚོགས།
མཆོད་རྟེན་ཁྲམས་སྲུ་གསེར་གྱི་རི་མོའི་ཕྱུག་གི་ཁང་པར་ནི།
སངས་རྒྱས་རྟོགས་བརྗོད་རྣམ་ཐར་རྨད་བྱུང་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་འདི།
མིག་གི་བདུད་རྩི་རབ་སྐྱིད་ཡི་གེའི་རང་བཞིན་དག་ཏུ་འབྱུངས།།

ལེགས་བྱས་ཀྱིས་གང་བཀྲ་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དམ་པ
རྣམས་ནི་དགེ་བའི་སྐྱིད།
ཁྲིད་པར་གྱིས་ནི་བཀྲ་བར་བཀོད་ཅིང་དགའ་བའི་རྟོགས
བརྗོད་འཕྲིང་བ་གཟུགས་ཅན་དག།
སྡོང་ཕྲག་རྣམ་གསལ་བསོད་ནམས་རབ་སྤྲུར་འཕར་བ
དེ་ཉིད་དག་བའི་དབང་པོ་ཡིས།
བསྐལ་པའི་བར་དུ་འགྲོ་བ་དེ་ཐལ་འཁྲུགས་པར་མ་གྱུར
ཅིག་ཅེས་གསལ་བར་བཀོད།།

དེ་ཡིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད། བརྒྱ་ཚ་བདུན་པོ་འདི་དག་བྱས།
བཀྲ་ཤིས་གྲངས་ནི་རྫོགས་པ་ལ། གཅིག་ནི་རབ་ཏུ་འབད་པས་ཕྱི།།

དེ་ནས་ཟླ་དབང་ཞེས་པ་དེ་ཡི་བུ།
མིང་གཞན་དྲུ་ཀོ་ཞེས་བརྗོད་སྙན་དངགས་མཁན།
རྒྱལ་བའི་གཏམ་རྒྱུད་རྒྱ་ཆེ་སྤྲུར་བ་འདིར།
རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ལྷག་མ་སྐོང་བྱེད་གྱུར།།

अष्टोत्तरशततमः पल्लवः ।

उपक्रमः ।

एषा जिनेन्द्रविहितोरुविहारवर्य्य-
चैत्याङ्गने कनकचित्रगुहागृहेषु ।
चित्रामृतप्रचितलेख्यमयी बभूव
बुद्धावदानविविधाद्भुतकल्पवल्ली ॥ १ ॥

सैवेयं कुशलाय पूर्णसुकृते चित्ते विहारे सताम्
क्षेमेन्द्रेण विशेषचित्ररचनारम्यावदानावली ।
आकल्पप्रतिमासहस्रविकसत्पुण्यप्रबन्धोज्ज्वला
माभूत्तद्विरहाकुलं जगदिति व्यक्तं प्रतिष्ठापिता ॥ २ ॥

सप्तोत्तरशत मेतत् तेन कृतं बोधिसत्त्वचरितानाम् ।
मङ्गलसंख्यापूरण मेकं कार्य्यं प्रयत्नेन ॥ ३ ॥

सोमेन्द्रनामा तनयोऽथ तस्य
कवि र्निरुद्धापरनामधेयः ।
अस्मिन् जिनोदारकथाप्रबन्धे
संपूरयिष्यत्यवदानशेषम् ॥ ४ ॥

འཚམས་སྤྲིན་ཀ་ར་ལ་ཡི་བྲུ་མོའི་སྣ་ཚོགས་རྣམ་པ་མཚོགས་ཡང་དག་འཛིལ།
ཨུ་ཤང་རབ་ཏུ་དང་བ་རྒྱས་པུ་ཀ་རིའི་མཛེས་མའི་འགྲམ་པ་ཤིན་ཏུ་མཉེས།
ཇོ་ཡི་གཏེར་བྱུང་གང་གིས་འཁོག་ཅིག་གསོ་ལྡན་ཀ་ཧྲ་ཊ་མའི་མིག་གིས་ཟེར།
མོངས་འདྲིས་རྣ་བའི་བར་དུ་འགྲོགས་ལྡན་ལེགས་བཤད་ཚུ་གཏེར་དེ་ནི
སྤྱག་བྱར་འོས།།

གང་གིས་ཨོཾ་ཡིག་དག་ལས་བྱ་བྲུ་ཁོ་ན་མཆོག་ཏུ་བསླབས་ཀྱིས་གཞན་མ་ཡིན།
གང་གི་ཁ་ནས་སུ་སྨྲའི་ཚིག་ནི་གསལ་བ་ནམ་ཡང་ངེས་པར་མི་འབྱུང་ཞིང༌།
བློ་བ་འབར་བས་བཞིན་ཉོར་རྡོ་ག་བྲལ་མི་སྨྲན་རིག་བྱེད་གཏེར་བྱུང་དེ་དག་གིས།
སྡུག་པོ་འི་གདོང་པ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཆེ་གཏམ་གྱི་སྙན་ངགས་དག་ནི་ཇི་ལྟར་བཟོད།། 6

དགེ་དབང་ཞེས་པའི་སྙན་ངགས་མཁན་གྱི་ངོགས་བརྗོད་དཔག
བསམ་འཁྲི་ཤིང་འདི་བྱས་ནས།
ད་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་འདི་དག་བློ་གྲོས་ནོར་ལྡན་བློ་ཡིས་འཛིན།
རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་སྒྲོགས་བྱེད་བསྙེབས་ལས་བདག་གིས་བཤད
ནམས་གང་ཞིག་ཉེར་བསྒྲུབས་པ།
ཇི་སྲིད་སྐྱེ་བོ་འདི་ནི་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་དགེ་ལ་དགའ་དུ་བརྩོན་གྱུར་ཅིག།། 7

འཁོར་བས་ཆེ་བར་ཡོངས་སུ་ངལ་ཞིང་འདོད་པའི་ཚང་གིས
སྐྱོས་པ་ཉིད་འཛིན་ལ།
གཏི་ཙུག་རྒྱས་པའི་ཙུན་པ་དག་ངེས་རིག་རྣམ་ཉམ་ཞིང་རྡུན་པ་ཉམས་པ་ཡི།

वन्धः केरलकामिनीकुचभराकारः परं संवृतः
काञ्चीकान्तकपोलकोमलतरः कोऽपि प्रसादोदयः ।
कार्णाटीनयनच्छटापरिचिता कर्णान्तरासङ्गिनी
भङ्गि र्यस्य तरङ्गिणी रसनिधे र्वन्द्यः स सूक्तोदधिः ॥ ५ ॥

ॐकारात् कुटिलत्वमेव परमं यैः शिक्षितं लीलया
यस्य स्वस्तिपदं कदाचिदपि न स्पष्टं मुखान्निर्गतम् ।
क्रोधाध्माततया विवर्णवदना स्तीव्रापराधोपमम्
ते विद्यानिधयः कथं पृथुकथं काव्यं क्षमन्ते खलाः ॥ ६ ॥

कृत्वेमा मवदानकल्पलतिकां क्षेमेन्द्रनामा कविः
सद्धर्म्मप्रणिधान मेतदधुना धत्ते धिया धीधनः ।
पुण्यं यत् समुपार्जितं जिनगुणाख्यानप्रवन्धान्मया
भूयात्तेन समस्तसत्त्वकुशले नित्योद्यतोऽयं जनः ॥ ७ ॥

संसारोरुपरिश्रमस्य दधतः कामासवक्षीवता-
रोहं मोहतमो निमीलितदृशः सुप्तस्य लुप्तस्मृतेः ।

འགྲོ་བ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པར་བསྒྲུབ་ལ་ཆས་ཤིང་སྤྲིན་རྣམས་མ་ལུས་
འཇོམས་བྱེད་པ།

འོད་དང་ལྡན་པའི་བཅོམ་ལྡན་སངས་རྒྱས་རབ་ཏུ་སད་པ་ཉིད་ལ་རྟག་ཏུ་བསྟོད།། 8

ཀུན་དགའི་གཉེན་གྱུར་ལན་གཅིག་མིན་པར་རྒྱ་ཆེ་ཡོད་ཅན་ལ།
ལེགས་བཤད་འོད་ཀྱི་བདེ་བ་ཀུན་གྱི་ཉི་བར་བསྟན་པ་སྒྲུབ།
དྲི་མེད་རང་རིག་ལྷ་གཉེར་དག་གི་རྣ་བ་དགེ་བའི་དབང་།
གྲགས་པ་གསལ་བ་སྐྱེད་བྱེད་ཡབ་ལ་བདག་ནི་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། 9

རྒྱལ་བའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དག་ཉིད་ཚིག་ནི་སྨིན་པའི་གཏེར།
སྤྲུལ་བྱེད་བསོད་ནམས་རྟག་པ་དགེ་བའི་མངོན་པར་སྦྱོར་བ་འདི།
བླ་མ་ལེགས་བྱས་ལྡན་པ་བཀའ་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱིན་མཛད་པས།
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྐད་དུ་བདག་ལ་སྐལ་བའི་ཆ་ཤས་མཛད།། 10

གང་ཞིག་ཕྱག་ཏུ་རྒྱལ་བའི་རྟོགས་བརྗོད་དང་།
གསེར་གྱི་གཟུགས་བརྙན་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་གྱུར།
མིག་གི་བདུད་རྩི་བཀྲ་བའི་རི་མོ་ཆགས།
དེ་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་ནི་དུས་ཀྱིས་འདའ། 11

རབ་བྱུང་ཚ་ཤིང་གྲིས་རྣམ་པར་བཀྲ་བ་ཡི།
རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ཡི་གེའི་རི་མོ་པས་བྲིས།
གང་འདི་བསོད་ནམས་རང་བཞིན་གཙུག་ལག་ཁང་།
དོན་ཆེན་དམ་པ་དཀར་ཉིད་ཡབ་ཀྱིས་བསྒྲུབས།། 12

सन्नद्धं जगतः प्रबोधनविधौ निःशेषदोषापहम्
भास्वन्तं भगवन्तमेव सततं बुद्धं प्रबुद्धं नुमः ॥ ८ ॥

आनन्दबन्धु मसकृत् पृथुमानसानाम्
मुक्तांशुभि विहितसर्व्वसुखोपदेशम् ।
क्षेमेन्द्र मुज्ज्वलनिजाभिजनाब्धिचन्द्रम्
कीर्त्तिप्रकाशजनकं जनकं नमामि ॥ ९ ॥

वाक्पाकपावनविधानजिनावदान-
निर्म्माणपुण्यकलनाकुशलाभियोगे ।
अस्मिन् कृतः सुकृतिना दिशता नियोगं
सम्पूरणाय गुरुणा मम संविभागः ॥ १० ॥

येषां सुवर्णप्रतिमाप्रतान-
जिनावदानान्यभवन् गुहासु ।
संसक्तनेत्रामृतचित्रचित्राः
कालेन ते तेऽपि गता विहाराः ॥ ११ ॥

सरस्वतीतूलिकया विचित्र-
वर्णक्रमैः सङ्कलितावदानः ।
तातेन योऽयं विहितो महार्थः
सन्नन्दनः पुण्यमयो विहारः ॥ १२ ॥

ཕྱོགས་སྲུ་པོ་དེའི་འཁྲིད་བ་རབ་བཀོད་པའི།
གཟུགས་བརྙན་ཚོགས་ནི་བརྟན་པ་རབ་ཆགས་པ།
དེ་ནི་ཆུ་དང་ཤེས་བསྐྱེད་ཉིད་འཚོ་ཡི།
དུ་བཞི་འཇིག་ཀྱང་ཉམས་པ་ཡོད་ན་ཡིན།། 13

དེ་ལ་རྟོགས་བརྗོད་གཅིག་གི་གཟུགས་བརྙན་འདི།
མི་ཟད་བསོད་ནམས་ལ་ཆགས་བདག་ཀྱང་འགོད།
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེར་གནས་རྗེས་འབྲང་བ།
ཤིན་ཏུ་ཆུང་ཡང་འབད་ལེར་ཆེན་པོར་གྱུར།། 14

ཐོས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཏུང་བྱའི་བདུད་རྩི་སྙན་པ་དག་གི་རྒྱུན།
དྲི་བཟང་ཁང་པ་བཞིན་གྱི་པདྨོའི་གནས་སུ་སྐྱོགས་བྱེད་པ།
བྱུང་བའི་ནུ་ཆུང་དང་མཚུངས་ཡབ་ཀྱི་སྐད་ལ་བདུད་ནས་ནི།
སྙན་ངག་རྒྱ་ཆེའི་ཁུད་པར་ཐུག་ན་བདག་གིས་རྫོགས་པར་བྱས།། 15

न तस्य नाशोऽस्ति युगक्षयेऽपि
जलानलोल्लासपरिस्रवेन ।
दिक्षु प्रतिष्ठापितपुष्पपाली-
स्थिरप्रसक्तप्रतिमागणस्य ॥ १३ ॥

तस्मिन् मयाप्यक्षयपुण्यशोभा-
दैकावदानप्रतिमार्पितेयम् ।
महात्मनां प्रौढपदानुसारी
स्वल्पोऽप्ययत्नेन महत्त्व मेति ॥ १४ ॥

माधुर्यधुर्य मम्रतं श्रुतिपानपेय-
मामोदसद्म-मुखपद्मपदे ध्वनन्तीम् ।
भृङ्गाङ्गनामिव पितुः प्रणिपत्य वाणीं
सम्पूरयामि पृथुकाव्यविशेषप्रेयम् ॥ १५ ॥

སྟོན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་གསུང་མཛད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ནི།
སྤྱོད་ཚུལ་སེམས་དཔའ་རབ་འབར་གྲོས་ནས་ཡ་མཚན་གྱུར་པ་ཡིས།
དགའ་བས་རིག་པར་གྱུར་པ་མགྲོ་རིས་བདག་པོའི་ཡུལ་ལ་ནི།
སྤྲུ་ལོང་འདབ་མ་མཛེས་པས་སྤྲས་པ་ཅི་ཡང་བྱུང་བར་གྱུར། 74

ཅེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་བསོད་ནམས་མི་དམན་པའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གཉིས་པའོ།།

ཡལ་འདབ་བཞུམ་ཅུ་ཅ་བརྒྱད་པ།

མཛེས་མ་གསེར་དུ་འགྲོགས་པའི་དཀར་སྟོན་ཅན་དང་ལྷ་ཡི་
མཐུ་ལྡན་དཔལ་དང་ནི།
དར་བབ་རྒྱུད་ཀྱི་ཉི་ཕར་ལོངས་སྤྱོད་བ་བླབས་ཙ་ཡི་ཙེ་དགའ་བཏང་བྱུས་ནས།
གྲུས་བཙམ་གང་དག་བརྩེ་བས་གཞན་གྱི་སྲོག་ནི་བསྐྱབ་པར་
བསྐྱབ་པ་ལ་རང་གི་ལུས།
ཐོལ་མེད་སྦྱིན་པར་བྱེད་ལ་གཡོ་བ་མེད་པ་དེ་ལ་བདག་ཅག་ཕྱག་འཚལ་ལོ། 1

དཔལ་ལྡན་རིག་པ་འཛིན་པའི་དབང་། སྦྱིན་གྱི་དོག་ནི་སྤྲིན་བཞིན་དུ།
སྐྱོང་བའི་གདུང་བ་འཕྲོག་པ་དག། གྲོང་ཁྱེར་གསེར་དུ་བྱུང་བར་གྱུར། 2

གང་གི་དཔག་བསམ་ཤིང་ལས་འབྲུངས། རྟག་ཏུ་གསར་པ་གསར་པའི་དཔལ།
གྲགས་པའི་མེ་ཏོག་བསོད་ནམས་ཀྱི། ཁྲི་བཟང་རྒྱས་པ་རྣམ་པར་མཛེས། 3

རྩ་གཉེར་ལ་ནི་ཆྲ་བ་བཞིན། སྦྱིན་གྱི་བརྗོད་པ་དེ་ཡི་སྲས།
ཤིན་ཏུ་ལྷག་པའི་བསོད་ནམས་རྣམས། གསར་དུ་ཚོགས་པ་བཞིན་དུ་གྱུར། 4

དམ་པའི་སྐྱེ་བོ་ལེགས་བྱས་དང་། ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་དུལ་བ་དང་།
འབྱོར་པ་ལྡན་པ་གཏོང་བས་བཞིན། དེ་ནི་སྲས་པོ་དེ་ཡིས་མཛེས། 5

དེ་ཡིས་བུ་ལ་དཔག་བསམ་ཤིང་། རྒྱལ་སྲིད་ཆེ་དང་བཅས་བཏང་ནས།
དཀའ་ཐུབ་སྐྱིད་དུ་ཞི་བའི་གནས། ནགས་ཡང་ནི་དབེན་པར་སོང་། 6

ཕན་ནི་བརྩོན་མོ་དང་འགྲོགས་ཏེ། དཔའ་བཏང་དཀའ་ཐུབ་ནགས་སོང་ཚེ།
སྤྱོད་ཀྱི་བརྗོད་པ་འབྱོར་བ་དག། ཐོབ་པ་ཡིས་ནི་རབ་བར་མས་པ། 7

कान्तां नूतनसङ्गमोत्सववतीं दिव्यप्रभावां श्रियम्
तारुण्याभरणोपभोगलहरीं त्यक्त्वा तृणक्रीड़या ।
प्राणत्राणविधौ परस्य क्रपया कुर्व्वन्ति ये सादराः
निर्व्याजं निजदेहदान मचला स्तानेव वन्दामहे ॥ १ ॥

बभूव काञ्चनपुरे श्रीमान् विद्याधरेश्वरः ।
जीमूतकेतु र्जीमूत इव तापहरोऽर्थिनाम् ॥ २ ॥

यस्य कल्पद्रुमोद्भूताः सदा नवनवाः श्रियः ।
चकाशिरे यशःपुष्पाः पुण्यसौरभनिर्भराः ॥ ३ ॥

जीमूतवाहन स्तस्य पुत्र श्चन्द्र इवोदधेः ।
अभूदत्युग्रपुण्यानां प्रत्यग्र इव सञ्चयः ॥ ४ ॥

गुणवान् विनयेनेव त्यागेनेव विभूतिमान् ।
स बभौ तेन पुत्रेण सुकृतेनेव सज्जनः ॥ ५ ॥

कल्पद्रुमं ससाम्राज्यं पुत्राय प्रतिपाद्य सः ।
तपसे शान्तिनिलयं मलयं प्रययौ नृपः ॥ ६ ॥

जायासखे श्रियं त्यक्त्वा याते ताते तपोवनम् ।
जीमूतवाहनः प्राप्तविभवः समचिन्तयत् ॥ ७ ॥

བླ་མ་བསྟེན་པ་དང་བྲལ་བ། བདག་ལ་དཔལ་ནི་བདེ་མེད་གྱུར།
མིག་གིས་དམན་པ་དག་ལ་ནི། རི་བོ་འི་གནས་དག་འབྲས་མེད་བཞིན།། 8

ཡབ་ཀྱི་ཞབས་ལ་གདུགས་ཚེ་སེན་མོའི་འོད་ཀྱི་འཕྲེང་བ་ཡིས།
རྣམ་པར་མཛེས་པའི་ཅོད་པན་དང་ལྡན་དེ་ཡི་བཀའ་ཉན་པའི།
ན་གྲུན་གྱིས་བརྒྱན་དཔལ་ནི་ཇི་ཧྲར་བདག་ལ་སྔོན་གྱུར་པ།
ད་ལྟ་འཁོར་ལོ་སྒྱུར་བའི་འགྱུར་པ་དག་ལ་དེ་ལྟ་མེད། 9

ཅེས་བསམས་ནི་ཡི་འཇིག་རྟེན་ནི། ཀུན་ལ་པར་སྣར་རང་ཉིད་ཀྱིས།
དཔག་བསམ་ཀང་འཕྱུང་གསེར་གྱི་ཚར། འབེབས་པ་དག་དུ་བསྟར་བྱས་ནས།། 10

རྒྱལ་སྲིད་ཆེན་པོ་རབ་བཏང་སྟེ། ཡབ་ཀྱི་བསྟི་གནས་དག་ཏུ་སོང་།
འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་སྙིང་པོ་ཡི། དབང་ཕྱུགས་སེམས་མངས་རྣམས་ལ་རྒ།།11

རྒྱལ་སྲིད་ཆེན་པོ་བཏང་ནས་ནི། ས་ལ་ཡ་ཡི་རིར་སོང་ཚེ།
དཔག་བསམ་ལྗོན་པས་ས་གཞི་ནི། གསེར་གྱི་ཡོངས་བཀང་མཁར་ལ་སོང་།།12

སྙིན་གྱི་བཞོན་པས་རི་བོ་ནི། དཔལ་གྱི་དུམ་བུས་བརྒྱན་པར་བྱིན།
པ་མའི་ཞབས་པད་བརྟེན་པ་ཡི། འབྲས་བའི་གདུང་བ་རབ་ཏུ་བཏང་།། 13

སྐབས་དེར་ཙན་དན་འཁྲི་ཤིང་ལྷུང་གཉེན་གྱིས།
བསྐྱོད་ཅིང་ཕྱུགས་རིང་གླམ་བ་བརྟེན་རྣབས་ལ།

गुरुसेवावियुक्तस्य मम निःसुखतां गता ।
इयं श्री नैचहीनस्य चित्रशालेव निष्फला ॥ ८ ॥

तातस्य पादपतने नखरश्मिमाला-
विभ्राजमानमुकुटस्य यथा पुराभूत् ।
तच्छासनश्रवणकुण्डलमण्डितस्य
नो चक्रवर्त्तिविभवेऽद्य तथा मम श्रीः ॥ ९ ॥

इति संचिन्त्य स निजं कृत्वा कनकवर्षिणम् ।
सर्व्वलोकोपकाराय सन्नद्धं कल्पपादपम् ॥ १० ॥

प्राज्यं साम्राज्य मुत्सृज्य प्रययौ पितुराश्रमम् ।
त्रैलोक्यसार मैश्वर्य्यं तृणं विपुलचेतसाम् ॥ ११ ॥

तस्मिन् साम्राज्य मुत्सृज्य प्रयाते मलयाचलम् ।
हेम्ना कल्पद्रुमः पृथ्वीं परिपूर्य्य दिवं ययौ ॥ १२ ॥

जीमूतवाहनः प्राप्य गिरिं श्रीखण्डमण्डनम् ।
वियोगतापं तत्याज पित्रोः पादाब्जसेवया ॥ १३ ॥

अत्रान्तरे चन्दनवल्लरीणां
दिदेश बालानिललोलितानाम् ।

འདོད་པའི་གྲོགས་པོར་གྱུར་པ་དབྱིད་ཀྱིས་ནི།
མངོན་པར་འདོད་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་རབ་ཏུ་བསྟན།། 14

ཁྲོད་བྲལ་འདོད་ལྡན་མ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས།
ལྷོ་ཕྱོགས་རླུང་ནི་ཡང་ཡང་རབ་ཏུ་ལྡང་།
འགྲོ་ལ་རྒྱལ་སྐད་ཅ་ཡི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས།
རླུང་གི་མཆོད་ནི་འཕྲུལ་ལ་རབ་སྤྱར་བཞིན།། 15

ཀང་རྣག་དཀྱིལ་འཁོར་དག་གིས་མ་སྤྲས་པ།
ཕྱུག་པོས་རྒྱས་པས་སྤྲི་བ་ཉིད་གྱུར་བའི།
ཚ་དའི་ཤིང་གིས་མི་ཁྲོད་ཕྱུག་རྒྱ་བཅིངས།
ལང་ཚོ་ཅན་ལ་མངོན་འདོད་བསླབ་པ་བྱས།། 16

དབྱིད་ཀྱི་དཔལ་མོ་དག་གི་ནུ་བའི་རྒྱན།
རི་བོ་འི་ངོས་ལ་རྒྱ་ངན་སེད་པ་མཛེས།
གྲོང་ཁྱེར་མ་ཤི་ཀང་བས་རབ་བསྟུན་པས།
ཡལ་འདབ་གསར་བ་དག་ལ་ཆོན་འཕོས་བཞིན།། 17

མཛེས་མའི་ཁ་ཤི་ཚང་གི་དཀར་ལྡན་པ།
འདོད་པའི་ཐབས་ནི་སྐམ་ལྡན་གདག་ཉིད་ལ།
ཞིས་དེ་བ་ཀུ་ལ་ཤིང་ནི་ཏོག་གི།
ཟོལ་གྱིས་དགའ་ཞིང་འཛུམ་པའི་དཔལ་རྒྱས་བཞིན།། 18

उच्छासिनीना मभिलाषदीक्षां
जृम्भाजुषां कामसुहृद्वसन्तः ॥ १४ ॥

अदक्षिणः प्रोषितकामिनीनां
ववौ मुहु र्दक्षिणमातरिश्वा ।
जगज्जयायेव झषध्वजेन
वायव्यमस्त्रं सहसा प्रयुक्तम् ॥ १५ ॥

आह्वानैः षट्पदमण्डलानां
घनप्रसूनै र्गुरुतां प्रयाताः ।
चूतद्रुमा श्चक्रु रभिन्नमुद्रा-
बन्धेन यूना मभिलाषदीक्षाम् ॥ १६ ॥

वसन्तलक्ष्मीश्रवणावतंसा-
श्चकाशिरे शैलतटेष्वशोकाः ।
पादप्रहारैरिव नागरीणां
संक्रान्तरागा नवपल्लवेषु ॥ १७ ॥

धन्यस्य कान्तावदनासवेन
ममैव रम्यः स्मरदोहदोऽयम् ।
इतीव जाता बकुलद्रुमस्य
हर्षस्मितश्रीः कुसुमच्छलेन ॥ १८ ॥

ཁིངས་ལྡན་མ་རྣམས་ཁིངས་པ་རབ་བརྡང་ཞིང་།
ཉི་སླ་སློངས་ནས་ཀྱང་པ་རབ་བརྡུད་དེ།
མཛོད་པོ་དགའ་ལ་དང་བར་བྱེད་མཐོང་ནས།
སིནྡྷུ་ར་མེ་ཏོག་གིས་རྒོད་བཞིན།། 19

གེ་སར་རྒྱས་པའི་ཁྲུར་བསྟེན་པ་ལ་ཤའི།
འཕྲིང་བ་མཛེས་པ་དཔྱིད་ཀྱི་སེང་གེ་ཡིས།
ཁེངས་ལྡན་མ་ཡི་ཁེངས་པ་བླང་བོ་ལ།
བསྟུན་པའི་ཁྲག་བགོས་སྤྲེར་མོ་འི་འཕྲིང་བ་བཞིན།། 20

ཟ་བར་སྙན་སྒྲོགས་ཁུ་བྱུག་བུ་མོ་ཡིས།
རིག་ལམ་ཤི་རི་ཁ་ས་མིག་ག་ཧྨི་ཀར།
སྣ་ལ་གེ་སར་རྡུལ་ཚོགས་རྒྱས་པ་ཡིས།
མེ་ཏོག་འབྱུང་གནས་དཔལ་གྱི་དགའ་ཆར་པབ།། 21

བྱང་བའི་ཉ་ཚང་རྣམ་འཕྲུལ་ལྡིངས་སྤྲོད་ལྡན།
སླང་ཕྱིས་གྲོས་ཤིང་རྣམ་པར་འཁྲུལ་དུས་དེར།
མེ་ཏོག་རབ་རྒྱས་འཁྲི་ཤིང་ཚལ་གྱི་གཉེར།
རིག་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་སྲས་ནི་རྣམ་པར་རྒྱུ།། 22

དེས་དེར་གསེར་ལས་བསྒྲུབས་པའི་ཁང་བར་ནི།
གྲུབ་པས་རབ་ཏུ་གནས་བྱས་རིན་ཆེན་གཟུགས།

मानं समुत्सृज्य विहाय मौनं
पादप्रणामेन मनस्विनीभिः ।
प्रसाद्यमानं दयितं विलोक्य
जहास पुष्पैरिव सिन्धुवारः ॥ १९ ॥

वसन्तसिंहस्य पलाशपाली
बभौ स्फुरत्केशरभारभाजः ।
मनस्विनीमानगजावघात-
रक्ता च सिक्ता नखरावलीव ॥ २० ॥

कर्णे क्वणत्कोकिलकामिनीभिः
स्पर्शे शिरीषैर्दृशि कर्णिकारैः ।
घ्राणे सरत्केशररेणुपूरै-
र्ववर्ष हर्षं कुसुमोत्करश्रीः ॥ २१ ॥

तस्मिन् मधुक्षीवविघूर्णमान-
भृङ्गाङ्गनाविभ्रमभोगकाले ।
उत्फुल्लवल्लीषु वनस्थलीषु
चचार विद्याधरराजसूनुः ॥ २२ ॥

स तत्र हेमप्रतिबद्धधाम्नि
सिद्धप्रतिष्ठापितरत्नमूर्त्तिम् ।

གཽ་རི་མཆོད་ནས་རྒྱུད་མང་གླུ་ལེན་པའི།
ཀླུ་བ་གསར་པ་ལྷ་བུའི་བུ་མོ་མཐོང་ ༎ 23

ཡིད་སྤྲུབས་པ་འཚོ་སྐྱད་གཽ་རི་མཉེས་པ་ཡི།
སྒྲུབ་བྱེད་ལ་ནི་རབ་ཏུ་གནས་བྱས་པ།
འདོད་པའི་ཚུང་མ་གཞན་བཞིན་དེ་མཐོང་ནས།
སྨིན་གྱི་བཞོན་པ་ལ་མཚན་རྒྱ་ཆེར་གྱུར ༎ 24

དེ་ནས་རི་དྭགས་མིག་ཡངས་ངོ་ཚ་ཡིས།
དུད་པས་གླུ་མཐར་རྒྱུད་མང་པང་པ་ནས།
དལ་གྱིས་ཕབ་པས་རིག་འཛིན་རྒྱལ་པོ་འི་བུ།
མདའ་བཞག་འདོད་པ་དག་དང་མཚུངས་པ་མཐོང་ ༎ 25

མིག་ཟེར་མཛེས་པའི་རྒྱན་ལྡན་མངོན་འདོད་ངེས།
པན་ཚུན་ལྷ་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་འཕྲུལ་གྱིས།
ཡིད་ནི་ཅི་བར་མཚམས་སྦྱོར་པོ་ཉ་བཞིན།
དེ་དག་བར་དུ་འགྲོ་དང་འོང་བ་བྱས ༎ 26

གསར་མཐོང་ལ་ཡང་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བཅས་པ།
འདོད་པ་བདེ་མཆོའི་ངང་པའི་རྒྱལ་མོ་དེས།
སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་གོམས་པའི་རོ་ལམ་བཞིན།
དེ་ཡི་ཡིད་མཚོ་ཆེ་ཞིང་དངས་པར་ཞུགས ༎ 27

अभ्यर्च्य गौरी मुपवीणयन्तीं
दृदर्श कन्यां कलिका मिवेन्दोः ॥ २३ ॥

गौर्य्याः समाराधनसंविधान-
बद्धस्थितिं मन्मथजीवनाय ।
विलोक्य तां कामवधू मिवान्यां
जीमूतवाहः पृथुविस्मयोऽभूत् ॥ २४ ॥

शनै रथाङ्कादवतार्य्य वीणां
गीतावसाने हरिणायताक्षी ।
लज्जानता त्यक्तशरस्मराभं
ददर्श विद्याधरराजपुत्रम् ॥ २५ ॥

परस्परालोकनविभ्रमेण
नेत्रांशुशोभाभरणोऽभिलाषः ।
गतागतानीव तयोश्चकार
मध्येमनः सन्धिनिबद्धदूतः ॥ २६ ॥

सा कामपद्माकरराजहंसी
सपक्षपाता नवदर्शनेऽपि ।
जन्मान्तराभ्यासरसादिवास्य
स्वर्थ महन्मानस माविवेश ॥ २७ ॥

सत्त्वोज्ज्वलं भगवतश्चरितं निशम्य
पूर्व्वावदानकथितोदितविस्मयेन ।
हर्षस्पृशः किमपि नाकपतेर्बभूव
रोमाञ्चपञ्चरचनारुचिरं शरीरम् ॥ ७४ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां अदीनपुण्यावदानं नाम द्विपञ्चाशत्तमः पल्लवः ॥

རིན་ཅེན་ཟླ་བས་དྲི་མེད་རི་བོང་དང་།
བུ་མོ་འི་ཚོགས་ཀྱིས་འཛིན་ལ་དྲན་པའི་མདའ།
རབ་རྒྱས་པདྨོ་དཀར་དུ་བྱུང་བ་བཞིན།
ཆགས་ལྡན་དེ་ཡི་སེམས་ལའང་དེ་ཞུགས་གྱུར།། 28

གྲོགས་མོ་བུ་མོའི་གཉིས་པ་དང་བཅས་དེར།
འདོད་པ་གསར་སྐྱེས་ངོ་ཚས་སྐྱུན་བྱེད་ཅིང་།
བདུན་ཡང་མད་བྱུང་གཟུགས་ཀྱིས་དྲངས་གྱུར་པ།
རིག་འཛིན་ཟླ་བས་དབེན་པར་མཆོད་སྐྱོགས་སྤྲས།། 29

སྨིན་ལེགས་ཅི་སྐད་སྤྲོད་ཏུ་འོང་བ་ལ།
ཕེབས་སྐྱུས་བཀུར་བའི་ཚ་ཉི་ཁྲོད་མི་བྱེད།
དམ་པའི་ཀུན་སྤྱོད་ཡོན་ཏན་གྱིས་མཛེས་གཟུགས།
ལེགས་ལྡན་རིགས་ཀྱི་རྗེས་མཐུན་རྣམ་པར་འཛིན།། 30

ཁ་ནམ་ཐོ་རིད་ལུས་ཁྲོད་ལུས་མཆོག།
དྲན་པའི་རྒྱན་ནི་གསར་བ་ཟླ་བ་ལྟར།
མཛེས་པ་ནུ་རིག་ནོར་བུ་ཉིད་འདི་ནི།
རབ་དུ་མཐོ་བའི་རིགས་སྨིན་གང་ལས་གྲོབ།། 31

ཡང་ན་མཛེས་མ་ཁྲོད་ནི་མཐོང་གྱུར་པ།
བདུད་རྩིས་བསྙེན་པས་ངེད་ལ་རིམ་གྲོ་བྱས།

शशाङ्करत्नं विमलं शशीव
कन्याकुलं लक्ष्यमिव स्मरेषुः ।
तस्याः सरागं स विवेश चित्त-
मिन्दिन्दिरः फुल्ल मिवारविन्दम् ॥ २८ ॥

अभ्येत्य तां बालसखीद्वितीयां
लज्जानिमज्जन्नवकामजृम्भाम् ।
विद्याधरेन्द्रं विजने जगाद
धीरोऽपि रूपाद्भुतकृष्यमाणः ॥ २९ ॥

सम्भाषणेन क्रियते न कस्मात्
सुभ्रु त्वयाभ्यागतसंविभागः ।
विभर्त्ति भव्याभिजनानुरूपं
रूपं सदाचारगुणेन शोभाम् ॥ ३० ॥

इदं नवालङ्करणं स्मरस्य
तवानवद्याङ्गि शशाङ्ककान्तम् ।
दिव्यं वपुः कस्य समुन्नतस्य
वंशस्य मुक्तामणिता मवाप्तम् ॥ ३१ ॥

तवाथवा सुन्दरि दर्शनेन
वयं सुधार्द्रेण कृतोपचाराः ।

མཛེས་སྡུག་དག་སྟེར་རི་བོང་གིས་མཚན་པའི།
རི་མོ་སྲུ་ལ་ཕེབས་པར་སྣ་བར་བྱེད།། 32

འོན་ཀྱང་དཀར་བས་འོད་ཀྱི་དགེ་མཚན་ཅན།
གསལ་བའི་སྐད་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་འདིར་སྨྲོས་ཤིག།
དག་པའི་ཕྱོགས་ལྷུང་མཐོན་ཕྱོགས་བྱེད་པ་ཡི།
སྲུ་ཡི་རིགས་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྒྱན་པར་གྱུར།། 33

ཞེས་པ་རིག་འཛིན་ཅོད་པན་དག་གི་ཚིག།
འདོད་དགོངས་སྙིང་པོ་ཅན་དེ་ཐོས་གྱུར་ནས།
ཇོ་ཚམས་དེ་ཉི་མི་སྣ་ལྡན་གྱུར་གང་།
དེ་ཚེ་གྲོགས་པོ་མ་དུ་ཡི་ཀས་སྨྲས།། 34

གཞོན་ནུ་རིག་འཛིན་རྒྱལ་རིགས་བདུད་རྩི་ཡི།
ཆུ་གཏེར་གྱི་ནི་ཟླ་བ་ཁྱོད་འདིར་གྲགས།
ངེད་ཀྱི་གྲོང་ན་གྲུབ་པའི་ཏི་དཀར་མས།
ལུས་མེད་ལུས་ལྡན་ཁྱོད་ནི་སྐྱུ་ལེན་བྱེད།། 35

དཔག་བསམ་ཤིང་སྤྱིར་རྩེ་དགས་རབ་གྲགས་པ།
ཁྱོད་ཀྱི་གྲགས་པ་ཡོན་ཏན་མ་བུ་ཡིས་བརྒྱན།
ཟླ་ཕྱེད་དཀར་བ་འདི་ཡི་རྣ་རྒྱན་དུ།
མིང་པ་ནོར་གྱི་བཤེས་གཉེན་དག་གིས་བྱས།། 36

करोति लावण्यवितीर्णहर्षा
सम्भाषणं कस्य शशाङ्कलेखा ॥ ३२ ॥

इदन्तु नः कौतुकमात्रमेव
प्रीत्यापनेतुं भवती ब्रवीतु ।
सत्पक्षपाताभिमुखेन धाचा
कस्यान्वयस्याभरणीकृतासि ॥ ३३ ॥

ध्यात्वेति विद्याधरशेखरस्य
वच स्तदौत्सुक्यविभागगर्भम् ।
ह्रियाभवन् मौनवती यदासौ
तदा सखी मालतिका जगाद ॥ ३४ ॥

कुमार विद्याधरराजवंश-
सुधाब्धिचन्द्र त्वमिव प्रसिद्धः ।
अस्मत्पुरे सिद्धविलासिनीभि-
र्यन्नीयसे विग्रहवाननङ्गः ॥ ३५ ॥

प्रख्यातकल्पद्रुमदानशीलं
गुणप्रभावाभरणं यश स्ते ।
अस्यांश्च मित्रावसुनानुजेन
कर्णावतंसीकृत मिन्दुशुभ्रम् ॥ ३६ ॥

སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ཁྱོད་གྲོགས་སོས་གཏམ།
དང་མའི་ཉེར་སྤྱོད་བུ་བས་ཟི་ལྟར་འོས།
ཁྲིད་པར་ཆེ་རྣམས་མདུན་དུ་བུ་མོ་ནི།
ངོ་ཚས་རྣམ་པར་ཐུལ་བའི་རང་བཞིན་འགྱུར།། 37

བུ་མོ་འདི་ནི་གཞུབ་རིགས་ཚུ་གཉེར་གྱི།
བྲི་བ་གཞུབ་བདག་སྣ་ཚོགས་ནོར་གྱི་སྡེ།
གང་གི་མཛེས་པ་སྐྱིད་ཚལ་དུ་རྩེ་ཚོ།
རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཀུ་མུད་རྒྱས་པར་བྱེད།། 38

མ་ལ་ཡར་སྐྱེས་འཁྲི་ཤིང་གསར་བཞིན་སྒྲ།
དང་པོར་འཁྲུངས་བྱུ་ཡལ་འདབ་ལྟར་དམར་མཚུ།
བདུད་རྩིའི་རང་བཞིན་ན་ལ་ཡ་ཅན་འདི།
རྟག་ཏུ་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མཛོད་འདོད་པ།། 39

ཞེས་རིས་སྨྲས་པར་གྱུར་པ་ན། ཀུ་ཏམ་གཞན་པོ་མངོན་ཕྱོགས་དེ།
སྒྱུར་བར་འོང་བའི་ཤུགས་བཅས་པས། གཞུབ་བདག་བུ་མོ་ལ་སྨྲས་པ།། 40

དགེ་མ་ནོར་གྱི་བཤེས་གཉེན་དང་། ལྷན་ཅིག་པོ་བྲང་འཁོར་ན་འཁོད།
ཁྱོད་ཀྱི་དགའ་བའི་གཏམ་ལ་ཆགས། ཡབ་ནི་ཁྱོད་ལ་ལྟ་བར་འཚམ།། 41

स त्वं महासत्त्व कथं कथार्हैः
प्रौढोपचारक्रिययैव सख्याः ।
भवन्ति लज्जाविजितस्वभावाः
विशेषतोऽग्रे महतां हि कन्यकाः ॥ ३७ ॥

सिद्धान्वयाम्भोधि धाधिकस्य
विश्वावसोः सिद्धपतेः सुतेयम् ।
उद्यानकेलीषु करोति यस्याः
सर्व्वैव कान्तिः कुसुमावबोधम् ॥ ३८ ॥

नवमलयजवल्लरीव तन्वी
प्रथमसमुन्नतपल्लवारुणोष्ठी ।
इय मम्भतमयी सुरासुराणां
मलयवती सततामिलापभूमिः ॥ ३९ ॥

इति तस्यां ब्रुवाणायां स्थविरोऽभ्येत्य कञ्चुकी ।
त्वरागमनसोच्छ्वासः प्राह सिद्धाधिपात्मजाम् ॥ ४० ॥

कल्याणमित्रावसुना सहितोऽन्तःपुरस्थितः ।
त्वद्विवाहकयासक्तः पिता त्वां द्रष्टु मिच्छति ॥ ४१ ॥

ཞེས་པ་དེ་ཡིས་བརྗོད་པའི་འཕྲུལ། གྲོགས་མོ་དང་བཅས་མིག་བཟང་མ།
ཡིད་ནི་སྨིན་གྱི་བཞིན་པ་ལ། རྣམ་པར་བཀོད་ནས་དལ་གྱིས་སོང་ ‖ 42

གྲོགས་མོ་ཕྱི་ནའཁོད་དེ་ལ། གཉམ་གྱི་ཐོལ་གྱིས་ཡང་དང་ཡང་།
མཇེས་པ་རྣམ་པར་ལྷ་བྱེད་ཅིང་། ལེ་ལོའི་གོམས་པས་འགྲོ་བའི་ཚེ ‖ 43

མདོན་འདོད་གསང་བ་ལ་བརྟེན་ཅིང་། བླག་དོག་གིས་བཞིན་བརྟན་པ་བདང་།
ལམ་རིང་མིག་ནི་གཏད་པ་ཡི། གཞོན་ནུ་ཡིས་ནི་རབ་བསམས་པ ‖ 44

ཀྱེ་མ་རི་དགས་ཕྱུག་གུའི་མིག། ཐ་ཡི་དྲུང་དུ་འགྲོ་བྱེད་མ།
དེ་ཡིས་འཇིགས་བཞིན་ཆགས་བཅས་ཀྱི། ཡིད་ནི་བདག་ལ་གཏམས་པར་བྱས ‖
45

ཕྱུགས་ཀྱི་ངལ་དུབ་འཐད་པས་འགོག་ལ་ཆགས་ཤིང་སྨྲ་མེད་
དགའ་དུ་རྣམ་པར་གནས།
ཁྲིང་བའི་འཇིགས་ལས་ཤིན་ཏུ་རོགས་པས་འཁྲུགས་ཤིང་
དཔེན་པ་ཅུ་ཡང་རབ་འདར་བཅས།
ཡིད་སྨྲུབ་དག་གི་མདའ་ཡིས་རབ་ཏུ་བསྣུན་ཚེ་སྐྱེངས་པ་ཡི་
ནི་ཆགས་ཤིང་གནས།
ལུས་ཕྲ་ཆོམ་ཀུན་མ་དེ་བདག་ཡིད་ལ་ཞུགས་ལས་གང་ནས་ནི་ཡོངས་མི་ཤེས ‖
46

ཞེས་པ་ཡུན་རིང་བསམས་ནས་རྗེ་ལ་འཁོད།
ཡིད་སྨྲུབ་བཀའ་ཡི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དེས།
ཀུན་རྟོག་པིར་གྱིས་མདུན་དུ་རི་དགས་མིག་ནི།
ཡང་ཡང་མངོན་དྲིས་མིག་ནི་གཡོ་མེད་གྱུར ‖ 47

इत्युक्त्वा सहसा तेन सह सख्या सुलोचना ।
जीमूतवाहनन्यस्तमानसा सा शनै र्ययौ ॥ ४२ ॥

तस्यां पश्चात्स्थितसखीकथाव्याजैः पुनः पुनः ।
कान्तं निरीक्षमाणायां व्रजन्त्या मलसैः पदैः ॥ ४३ ॥

तत्पथे दत्तनयनः कुमारः समचिन्तयत् ।
नवोत्कण्ठाश्रयो धृत्या त्यज्यमान इवेर्ष्यया ॥ ४४ ॥

अहो नु मृगशावाक्ष्या व्रजन्त्या पितुरन्तिकम् ।
सरागं तद्भयेनेव मयि न्यासीकृतं मनः ॥ ४५ ॥

श्वासायासनिरोधयत्ननिरता निःशब्दसंवादिनी
सोत्कम्पा विजनेऽपि दर्शनभयादत्यन्तशङ्काकुला ।
तन्वी मन्मथमार्गणाभिपतने वैलक्ष्यलीनस्थितिः
नो जाने कतमेन सा मम पथा चोरी प्रविष्टा मनः ॥ ४६ ॥

चिरं विचिन्त्येति शिलातलस्थः
स मन्मथाज्ञाविषयं प्रयातः ।
संकल्पवर्त्यां पुरतोऽभिलिख्य
मुहु र्मृगाक्षीं स्तिमितेक्षणोऽभूत् ॥ ४७ ॥

अथाययौ पुष्पपरागरेणु-
पूर्णे वने पादसरोजमुद्राः ।
चक्रध्वजाङ्का विजनेऽनुसृत्य
तस्यान्तिकं नर्मसुहृत् सुबन्धुः ॥ ४८ ॥

स तं विलोक्याभिनवाभिलाष-
विशेषचिन्ताप्रतिबद्धचित्तम् ।
विक्रीतधैर्यं स्मरशासनेन
पप्रच्छ साश्चर्यविकारहेतुम् ॥ ४९ ॥

कोऽयं सखे धैर्यनिधे स्तवापि
नितान्तसन्तापपदोपदेष्टा ।
चिन्ताश्रयान्निश्चललोचनस्य
विभाव्यते कोऽप्यधृतिप्रकारः ॥ ५० ॥

इति प्रयत्नप्रणयेन पृष्टो
विश्रम्भधाम्ना सुहृदा कुमारः ।
त मब्रवीन्निश्वसितानुमेय-
सपक्षपातस्मरबाणपातः ॥ ५१ ॥

सखे सखेदस्य पुराणसर्गे
वर्गे विधे र्नूतनरूपरेखा ।

Chapter LIII.

ཡལ་འདབ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གསུམ་པ།

ལེགས་པ་བཤད་འཚོལ་བའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

ལེགས་པ་བཤད་མཁྱེན་པར་ནོར་གཉིས་བླ་མ་ལ་འདུད་མགོ་དང་ནོ་བར་ཕྲོས་པ་དང་།
ཞལ་ནི་རྟག་ཏུ་སྒྲོན་མེད་བདེན་པ་དང་ལྡན་གཏམས་པ་ནོམས་ནི་དགའ་བའི་རྒྱན།
རིན་ཆེན་ཡིད་འོང་རབ་གསལ་ནོ་ཤལ་བཀོད་པ་བཀྲ་བའི་ཁྲུད་པར་དང་བཅས་པ།
ཆས་ལྡན་བསྒྲུད་མེད་ཆས་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་ལྷག་ན་ནོབས་ནི་མཆོག་ཏུ་ཚིམ་པ་སྐྱེད། 1

གཞན་དུ་བཙོས་ལྡན་འཇུམ་ལྡན་པ། བགྱི་བྱིན་བསམ་པ་ཤེས་པ་ཡིས།
འཇུམ་པའི་རྒྱུ་ནི་དྲིས་པ་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཡང་གསུངས་པ། 2

བར་ཧ་སེར་མི་ཡི་བདག ལེགས་བཤད་འཚོལ་བཞིས་པ་བྱུང་།
གང་གི་གྲགས་པ་དྲི་མེད་རིགས། དཔལ་གྱི་འཕྲེང་བ་བཞིན་དུ་མཛེས། 3

ཡོན་ཏན་སྙིང་ལྡན་ལེགས་སྤྱོད་ལྷུམ། དབེན་ཕྲན་ནོམས་ཀྱི་སྙིང་ལ་ཆགས།
སྨྲ་རིག་མ་ཡིན་ལེགས་བཤད་ཀྱི། ཀྱཻ་ཧྱེ་གང་ཞིག་དོན་གཅེར་གྱུར། 4

གང་གི་མཛོད་དཔལ་སློང་ནོམས་ལ། རྟག་ཏུ་བཏང་ཡང་གསོ་བ་མེད།
གྲགས་པ་ཡོན་ཏན་ལ་བཏགས་ཀྱང་། རིང་ལས་ཤིན་ཏུ་རིང་བར་འགྲོ། 5

དེ་ནས་སེ་ཏོག་རྡུལ་དང་རྡུལ་གྱིས་གང་།
ནགས་ཚལ་དེར་ནི་པར་ཀྱང་བའི་མཚོ་སྐྱེས་བྱ།
འཁོར་བོ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བརྡར་ཟེམ་འཛིངས་ནས།
དེ་ཡི་རྡུང་དུ་ཅེད་གྲོགས་གཉེན་བཟང་འོངས། ། 48

པདྨ་དཀར་གསར་པའི་ཁད་པར་བསམས་པ་ཡིས།
སེམས་ནི་རབ་ཏུ་བཀག་དེ་དེས་བསྒོང་ནས།
རྡུན་པའི་བཀའ་ཡིས་བརྟན་པ་བཙོངས་པ་ལ།
ངོ་མཚར་བཅས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཀྱི་དག་དྲིས། ། 49

གྲོགས་པོ་བདག་པའི་གཉེར་གྱུར་ཁྱོད་ལ་ཡང་།
ཤིན་ཏུ་གདུང་བའི་གནས་ནི་ཉེར་བསྟན་ཅིང་།
བསམས་པ་ལ་བརྟེན་མིག་ནི་ཡོད་མེད་པ།
བརྟན་མེད་རྣམ་པ་ཅི་ཞིག་ཉམས་སུ་མྱོང་། ། 50

ཞེས་པ་ཡིད་གཙུགས་གནས་ནི་གྲོགས་པོ་དག།
རབ་ཏུ་འབད་ཅིང་གྲུས་པས་དྲིས་པ་ནི།
ཤུགས་རིངས་མཐུན་ཏོགས་ལྷུང་གིས་རྫིས་དཔག་བྱ།
རྣན་པའི་མདའ་ལྷུང་གཏོར་ཀུས་དེ་ལ་སྨྲས། ། 51

གྲོགས་པོ་རྡོར་སྨྲས་སྨེ་ལ་སྟུ་སྣ་པའི།
བྱེད་པོ་ཡིས་ནི་གཟུགས་གསར་རི་མོ་དག།

अथाययौ पुष्पपरागरेणु-
पूर्णे वने पादसरोजमुद्राः ।
चक्रध्वजाङ्का विजनेऽनुसृत्य
तस्यान्तिकं नर्मसुहृत् सुबन्धुः ॥ ४८ ॥

स तं विलोक्याभिनवाभिलाष-
विक्षेपचिन्ताप्रतिबद्धचित्तम् ।
विक्रीतधैर्यं स्मरशासनेन
पप्रच्छ साश्चर्यविकारहेतुम् ॥ ४९ ॥

कोऽयं सखे धैर्यनिधे स्तवापि
नितान्तसन्तापपदोपदेष्टा ।
चिन्ताश्रयान्निश्चललोचनस्य
विभाव्यते कोऽप्यधृतिप्रकारः ॥ ५० ॥

इति प्रयत्नप्रणयेन पृष्टो
विश्रम्भधाम्ना सुहृदा कुमारः ।
त मब्रवीन्निश्वसितानुमेय-
सपक्षपातस्मरवाणपातः ॥ ५१ ॥

सखे सखेदस्य पुराणसर्गे
वर्गे विधे र्नूतनरूपरेखा ।

ཀླུ་རིགས་རྒྱ་མཚོའི་ཟླ་བའི་རི་མོ་བཞིན།
མཛེས་པའི་རང་བཞིན་བུ་མོ་བདག་གིས་མཐོང་།། 52

དེ་ཡི་བཞིན་གྱི་པདྨ་མཛེས་སྡུག་རྒྱས་པས་གཟི་བྱིན་ཉམས་པའི་ཟླ་བ་དང་།
དེ་ཡི་མིག་དག་མཛེས་པས་མིག་གི་དཔལ་ནི་རབ་ཏུ་ཉམས་པའི་རི་དགས་དག།
གྲགས་པ་ཞི་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་མཚུངས་པས་མཚན་མོ་སོ་སོར་སྐྱེངས་ཏེ་
ཞུམ་པ་ཡི།
བདག་ཉིད་དག་ནི་བསམས་པ་གཡོ་མེད་འགྲོགས་པ་འདི་ཉིད་མཐོང་བར་བདག
རྟོག་གོ།། 53

མཐོང་བའི་རྣམ་འཕྲུལ་གསར་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་།
མིག་གི་མཛེས་པ་ཟ་བའི་རྒྱན་བྱས་རེས།
མངོན་འདོད་གསར་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བྱེད་པའི།
རང་གི་ངོ་བོ་བདག་ལ་གསལ་བར་བྱས།། 54

དེར་ནི་ཀློ་བུར་འདར་ཞིང་གཡོ་ལྡན་སྣ་དག་སྒྲོགས་པར་བྱེད་པའི་འོག་རྡོ་པག་ལ།
འཛེགས་པས་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་བཞིན་ཡང་ཡང་གོས་དག་བྱིན་ནས་སྐྱུག
པར་བྱས།
ངོ་ཚས་ནི་སྨྲ་དང་ལྡན་བཞིན་དུ་དེ་ཡི་ན་བའི་ཨུཏྤལ་ལ་སླུང་བ་ལ།
འཁོར་ཞིང་རྒྱ་བའི་བུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྨྲ་ཡིས་བདག་ལ་ཞེགས་པར་འོངས་
སམ་བྱས།། 55

བཞིན་ལ་ཟླ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་དང་ནི་མིག་གཉིས་དག་ལ་ཨུཏྤལ་སྔོན་པོའི་ནགས།
ལག་པ་དག་ལ་པད་ཙ་གཞོན་ནུ་ཀུང་པར་པདྨའི་འབྱུང་གནས་རབ་རྒྱས་པ།
ལུས་མཆོག་སྦྱིལ་ལ་སྤྲ་རབ་རྟུལ་དགའ་གཡལ་ཏེ་འཇོ་ཡི་པས་རབ་ཏུ་བཀོད་པ་ན།
མེ་ཡི་རང་བཞིན་བཞིན་དུ་དེ་ཡིས་བདག་ཡིད་མཛའ་བས་བྲུག་པ་ཅི་སྙད་སྨྲིག།
56

दृष्टा मया कान्तिमयीव कन्या
सिद्धान्वयाम्भोधिसुधांशुलेखा ॥ ५२ ॥

इन्दो स्तद्वदनारविन्दविलसल्लावण्यलुप्तद्युतेः
सारङ्गस्य च तद्विलोचनरुचिप्रत्यस्तनेत्रश्रियः ।
मन्येऽहं समदुःखयोः प्रतिनिशं वैलक्ष्यलीनात्मनोः
चिन्तानिश्चल एष शान्तयशसोः संदृश्यते सङ्गमः ॥ ५३ ॥

कर्णावतंसीकृतनेत्रकान्तिः
नवेऽपि सन्दर्शनविभ्रमे सा ।
विभाव्यमानाभिनवाभिलाषं
मयि स्वभावं प्रकटीचकार ॥ ५४ ॥

तस्मिन् कम्पतरङ्गिणि व्यतिकरं व्याहारिणीं मेखलाम्
मूकीकृत्य सुतान्वितामिव भयाद्दत्तप्रदानैर्मुहुः ।
लज्जामौनवती विनम्रवदना सा सस्तकर्णोत्पलो-
द्भ्रश्यच्चञ्चुरचञ्चरीकविरुतैश्चक्रे मम स्वागतम् ॥ ५५ ॥

वक्त्रे चन्द्रशतानि लोचनयुगे नीलोत्पलानां वनम्
बाह्वोर्बालमृणालिका श्चरणयो रुत्फुल्लपद्माकराः ।
निर्माणे परमाणुतां वरतनोः कामेन चेत् प्रापिताः
तत्किं वह्निमयीव सा दहति मे स्नेहानुविद्धं मनः ॥ ५६ ॥

འདོད་པའི་ཀུ་མུད་ཚལ་གྱིས་ཟླ་བའི་རི་མོ་སུ་ཞིག་དེ།
རིག་གི་པདྨོ་ནམ་པར་རྒྱས་པའི་གྲུར་ཉི་བདག་གིས་མཐོང་།
གང་གིས་ཉ་ཚེས་པའི་རྣམ་འཕྲུལ་བདུད་རྩིའི་ཆུ་བོ་འཕྲུངས་པ་ཡིས།
ཚ་བའི་དུག་ཏུ་གསལ་བྱེད་ཡོངས་པ་དག་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྱུར།། 57

མ་ལ་ཡ་ཅན་ཞེས་པའི་བུ་མོ་རི་དགས་རིག་ཅན་དེ།
ཇི་དགའི་ཟླ་མ་མེ་ཏོག་མཆོད་ཀྱི་ངོ་ལ་ཅེད་སྐྱེད་བྱེད་མ།
དྲི་མེད་གྲུབ་རིགས་བདུད་རྩིའི་རྒྱ་གཏེར་དག་གི་གྱུ་ཤར་བདག།
སྣ་ཚོགས་ནོར་བདག་གིས་ནི་བུ་མོ་ཡིན་ཞེས་བདག་གིས་ཐོས།། 58

ཞེས་པ་རིག་འཛིན་རྒྱལ་པོ་དག་གི་བུ།
ཡིད་བྱུང་གསར་པ་རྒྱས་པའི་ཚིག་ཐོས་ནས།
དྲི་ཟའི་གཞོན་ནུ་ཡིད་གཙུགས་དག་གིས་ས།
གུས་ལྡན་གཉེན་བཟང་གིས་ནི་དེ་ལ་སྨྲས།། 59

གྲོགས་པོ་དཀའ་བས་ཁྱོད་ཀྱི་མངོན་འདོད་འདི།
ཡོན་ཏན་མཐུ་དག་མཚུངས་པའི་གནས་ལ་ཕྱོས།
ལེགས་བྱས་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་རི་བ་ནི།
ངེས་པར་དམ་པའི་ལམ་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར།། 60

ལྷ་ཡི་བུ་མོ་བརྟས་པས་མི་གཡོ་བ།
ཁྱོད་ཀྱི་བརྟན་པ་གང་གིས་གཡོ་བཞིན་བྱེད།

सा कापि कामकुमुदाकरचन्द्रलेखा
दृष्टा मया नयनपद्मविकाशहेतुः ।
यत्कान्तिविभ्रमसुधातटिनी निपीता
मूर्च्छां वियोगपिशुना मनिशं तनोति ॥ ५७ ॥

विश्वावसो र्विमलसिद्धकुलाख्यवार्द्धि-
ताराधवस्य तनयेति मया श्रुता सा ।
बाला विलासजननी कुसुमायुधस्य
लीलागुरो र्मलयवत्यभिधा मृगाक्षी ॥ ५८ ॥

श्रुत्वेति विद्याधरराजसूनो-
र्वाक्यं नवोद्भूतमनोभवस्य ।
उवाच गन्धर्व्वकुमारक स्तं
विश्रम्भभूमिः प्रणयी सुबन्धुः ॥ ५९ ॥

दिष्ट्या सखे तुल्यगुणानुभावात्
स्थाने तवायं प्रसृतोऽभिलाषः ।
भवत्यवश्यं सुकृतोचितानां
मनोरथः सत्पथपान्थ एव ॥ ६० ॥

धन्यैव लोकत्रयलक्ष्यभूता
सा वैजयन्ती रतिवल्लभस्य ।

དགའ་མའི་བདག་པོ་དག་གི་ཙ་མཆོད་དེ།
སྐལ་ལྡན་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མཆོད་བྱ་ཉིད།། 61

འགྲོ་ལ་ཉ་ཡི་མཚན་ལོ་རྒྱལ་བ་དང་ལྡན་གཅིག་པུ་མཆོག་ཏུ་མཛེས།
སྨོ་བསམངས་སྨེ་ལ་མཆོག་གི་འབྱོར་པ་འདོན་པ་དེ་ཉིད་སྐལ་བ་བཟང་།
གང་དང་བྲལ་བསྣུ་མཚན་མོ་སོ་སོར་བདུད་རྩིའི་ཟེར་ནི་གཟི་བྱིན་ཉམས།
དལ་གྱིས་སེན་མོ་དེ་ཁ་རིས་གསར་པ་བྲ་བ་ཉིད་འཛིན་ལུས་དང་ལྡན།། 62

བརྟན་པ་སྟེན་ཅིག་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་གང་།
དེ་ནི་འདད་མེད་ལག་པའི་རྩེ་ན་གནས།
གྱུབ་བདག་སྣ་ཚོགས་ནོར་ལས་བུ་མོ་དེ།
ཁྱོད་ཀྱི་ཡབ་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་དོན་དུ་བསྐངས།། 63

འདོད་ལྡན་བློ་བས་མཚན་མོ་ལ་བཞིན་གང་གི་ཟླུམ་ལ།
འགྲོ་གསུམ་དགའ་བས་ཡང་དག་སྤྱོར་བ་བདག་ནི་སྐལ་བ་བཟང་།
ཞེས་པ་དཀྲིད་ནས་ཁྱབ་པའི་བདག་པོ་གྱུས་དང་དགའ་བས་གང་།
བུ་མོ་ཡིས་ནི་བག་མའི་དགའ་སྟོན་དེ་ཉིད་སྐྱོང་བར་གྱུར།། 64

གྲོགས་པོ་ཉང་ཕར་ཁྱོད་ཀྱི་ཅི་དགའི་དགའ་སྟོན་ཡངས་པ་དག།
མཛེས་མ་དང་འགྲོགས་བདུད་རྩིའི་འབྲས་བུ་ལྡན་པ་ནི་བྱུང་སྟེ།
གང་ལ་ཡོན་ཏན་མཚུངས་པ་འགྲོགས་པ་དག་ནི་མཐོང་བས་ན།
སྐྱེ་བོ་ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་བྱེད་པོ་བརྟགས་པ་བྱེད་པར་འགྱུར།། 65

सुराङ्गनालोकननिश्चलस्य
यथा धृतिस्ते तरलाक्षतेव ॥ ६१ ॥

परं राजत्येका जगति जयिनो पूर्णरजनी
वरं श्यामावर्गे वहति विभवं सैव सुभगा ।
यया हीनः क्षीणद्युति रमृतरश्मिः प्रतिनिशं
शनै र्धत्ते तन्वीनतनखमुखोल्लेखतनुताम् ॥ ६२ ॥

भजस्व धैर्यं तव वाञ्छितं यत्
तदप्रयत्नोपनतं कराग्रे ।
विश्वावसोः सिद्धपते स्त्वदर्थे
कन्यार्थिता त्वज्जनकेन सा हि ॥ ६३ ॥

धन्योऽस्मि यस्य तनया त्रिजगत्प्रियेण
संयुज्यते द्युतिमता शशिना निशेव ।
उक्तेति सिद्धपति रादरहर्षपूर्णः
कन्याविवाहमहतत्परता मवाप्तः ॥ ६४ ॥

ातः सखे स भविता विपुलोत्सव स्ते
ान्तासमागमसुधासफलो विवाहः ।
ास्मिन् समानगुणसङ्गमदर्शनेन
ातुः करिष्यति जनः सुचिरात् प्रशंसाम् ॥ ६५

དགའ་མའི་བདག་པོ་དག་གི་ཅ་མཚོན་དེ།
སྐལ་ལྡན་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མཚོན་བྱ་ཉིད།། 61

འགྲོ་ལ་ཉ་ཡི་མཚན་མོ་གྲུབ་པ་དང་ལྡན་གཅིག་བུ་མཆོག་ཏུ་མཛེས།
སྤྲོ་བསངས་སྐྱེ་ལ་མཆོག་གི་འགྱུར་བ་འཛིན་པ་དེ་ཉིད་སྐལ་བ་བཟང་།
གང་དང་བྲལ་བསྔུ་མཚན་མོ་སོ་སོར་བདུད་རྩིའི་ཟེར་ཀྱི་གཟི་བྱིན་ཉམས།
དཔལ་གྱིས་སེན་མོ་འི་ཁ་རིས་གསར་པ་བྲ་བ་ཉིད་འཛིན་ལུས་དང་ལྡན།། 62

བརྙན་པ་སྟེན་ཅིག་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་གང་།
དེ་ནི་འབད་མེད་ལག་པའི་རྩེ་ན་གནས།
གྲུབ་བདག་སྣ་ཚོགས་ནོར་ལས་བུ་མོ་དེ།
ཁྱོད་ཀྱི་ཡབ་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་དོན་དུ་བསྐྱངས།། 63

འདོད་ལྡན་ཟླ་བས་མཚན་མོ་ལ་བཞིན་གང་གི་བུ་མ་ལ།
འགྲོ་གསུམ་དགའ་བས་ཨང་དག་སྦྱོར་བ་བདག་ནི་སྐལ་བ་བཟང་།
ཞེས་པ་དཛོད་ནས་གྲུབ་པའི་བདག་པོ་གྲུས་དང་དགའ་བས་གང་།
བུ་མོ་ཡིས་ནི་བག་མའི་དགའ་སྟོན་དེ་ཉིད་སྐྱོང་བར་གྱུར།། 64

གྲོགས་པོ་ནང་པར་ཁྱོད་ཀྱི་རྩེ་དགའི་དགའ་སྟོན་ཨངས་པ་དག།
མཛེས་མ་དང་འགྲོགས་བདུད་རྩིའི་འབྲས་བུ་ལྡན་པ་དེ་བྱུང་སྟེ།
གང་ལ་ཡོན་ཏན་མཚུངས་པ་འགྲོགས་པ་དག་ནི་མཐོང་བས་ན།
སྐྱེ་བོ་ཤིན་དུ་ཡུན་རིང་བྱེད་པོ་བརྟགས་པ་བྱེད་པར་འགྱུར།། 65

सुराङ्गनालोकननिश्चलस्य
यया धृतिस्ते तरलाकृतेव ॥ ६१ ॥

परं राजत्येका जगति जयिनी पूर्णरजनी
वरं श्यामावर्गे वहति विभवं सैव सुभगा ।
यया हीनः क्षीणद्युति रमृतरश्मिः प्रतिनिशं
शनै धत्ते तन्वीनतनखमुखोल्लेखतनुताम् ॥ ६२ ॥

भजस्व धैर्य्यं तव वाञ्छितं यत्
तदप्रयत्नोपनतं कराग्रे ।
विश्वावसोः सिद्धपते त्वदर्थे
कन्यार्थिता त्वज्जनकेन सा हि ॥ ६३ ॥

धन्योऽस्मि यस्य तनया त्रिजगत्प्रियेण
संयुज्यते द्युतिमता शशिना निशेव ।
उक्तेति सिद्धपति रादरहर्षपूर्णः
कन्याविवाहमहतत्परता मवाप्तः ॥ ६४ ॥

प्रातः सखे स भविता विपुलोत्सवस्ते
कान्तासमागमसुधासफलो विवाहः ।
यस्मिन् समानगुणलक्ष्मदर्शनेन
धातुः करिष्यति जनः सुचिरात् प्रशंसाम् ॥ ६५

त्रिपञ्चाशत्तमः पल्लवः ।

सुभाषितगवेष्यवदानम् ।

सूक्तिः कण्ठविवर्त्तिनी गुरुनतिर्मौलौ श्रुतं श्रोत्रयोः
सत्यं नित्यमनामयञ्च वदने विद्वत्प्रियं भूषणम् ।
रत्नोदारसुतारहाररचनाचित्रेण धत्तेतरां
सन्तोषं सविशेषवेषवनितावेशेन शेषो जनः ॥ १ ॥

शक्रेणान्यच भगवान् सस्मितः स्मितकारणम् ।
पृष्टस्तद्दाशयज्ञेन सर्व्वज्ञः पुनरब्रवीत् ॥ २ ॥

सुभाषितगवेषीति वाराणस्यामभून्नृपः ।
यस्य जात्युज्ज्वलाकीर्त्तिर्मालेव विबभौ श्रियः ॥ ३ ॥

सुवृत्ते गुणसंयुक्ते हृदिसक्ते विवेकिनाम् ।
अभूद्भूषण एवार्थी यः सूक्ते न तु मौक्तिके ॥ ४ ॥

नित्यमर्थिषु मुक्तापि कोपश्रीर्यस्य निश्चला ।
कीर्त्तिर्गुणनिबद्धापि दूराद्दूरतरं गता ॥ ५ ॥

ཞེས་པ་གྲོགས་པོའི་ཚིག་དེ་ཐོས་གྱུར་ནས།
དགའ་བའི་རང་བཞིན་ཡངས་པ་འཕྲུལ་རྒྱས་ཏེ།
ཉིན་མོའི་ཀླག་མ་དུ་མའི་དུས་མཚུངས་པར།
བློ་ཡིས་དོག་ཅིང་རང་གི་གནས་སུ་སོང་།། 66

དེ་ནས་ཐུན་མཚམས་བུ་མོ་དང་། འགྲོགས་པས་གྱུར་གྱུམ་འཕོས་པ་བཞིན།
ནམ་མཁའ་ཡི་ནི་སྤྲེད་ཚལ་དུ། ཉི་མ་ཆགས་དགའ་ལྡན་པར་གྱུར།། 67

པདྨ་ཅན་དགའ་ཉིན་མོའི་མཐར། ནུབ་རིའི་ངོས་ལ་འཁོར་པ་ན།
དེ་ཡི་མཛུག་ཏུ་ཐུན་མཚམས་ནི། ཀུང་པ་བསྟེན་པ་ལ་ཆགས་རྗེས།། 68

དེ་ནས་ནུབ་ཕྱོགས་རྒྱ་གཏེར་དུ། ཉིན་མོའི་དབང་ཕྱུག་རབ་ ངང་ཚོ།
དེ་ལས་འཕྲོད་བས་ཐིགས་པ་བཞིན། སྐར་མ་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་གང་།། 69

དལ་གྱིས་མུན་པ་ཚང་དུ་གནག། མཚན་མོས་ཕྱིད་པའི་སྣོད་དག་ལས།
ཐུན་མཚམས་དམར་བའི་ཆང་འཐུངས་ནས། སྦྱོས་པ་བཞིན་དུ་རྐྱང་ཅིག་འཁྲུམས།། 70

དེ་ནས་བདེ་སོགས་མཛེས་པ་ཡི། ཟླ་དགའ་གནས་པ་ཤར་གྱི་ཕྱོགས།
ཁྲ་འཆར་སྣང་བ་ཉེ་བ་ནི། ཙན་དན་དག་གིས་མཚོན་བཞིན་མཛེས།། 71

དེ་ནས་བདུད་རྩི་རྒྱུད་པ་ནི། ལོངས་སྤྱོད་ཅན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི།
སྐལ་བཟང་རྩེ་དགའ་ཁྲིད་པར་ཅན། སྒོ་རམངས་གཏོང་གི་ཁྲིད་ཅན་ཤར།། 72

इति सुहृद्वचनं सहसोच्छल-
द्विपुलहर्षमयः स निशम्य तत् ।
निजपदं प्रययौ कलयन् धिया
दिवसशेष मनेकयुगोपमम् ॥ ६६ ॥

अथ सन्ध्यावधूसङ्गादिव संक्रान्तकुङ्कुमः ।
जगाम गगनोद्याने तिग्मांशु र्गौधरागताम् ॥ ६७ ॥

दिनान्ते पद्मिनीकान्ते विश्रान्ते ऽस्ततटान्तरे ।
पादसंवाहनासक्ता सन्ध्या तस्यान्तिके बभौ ॥ ६८ ॥

ततश्च पश्चिमाम्भोधिं प्रविष्टे वासरेश्वरे ।
ख मपूर्य्यत नक्षत्रै स्तदुत्थैरिव शीकरैः ॥ ६९ ॥

शनैः स्तोकतमश्यामा श्यामा भुवनभाजनात् ।
सन्ध्यारागासवं पीत्वा क्षीवेवाघूर्णत क्षणम् ॥ ७० ॥

ततः प्राची शचीकान्तविलासवसतिः ककुप् ।
आसन्नेन्दूदयालोकचन्दनेन विराजिता ॥ ७१ ॥

अथोच्चयौ सुधासूतिः श्यामामुखविशेषकः ।
भोगिनां भोगसौभाग्यलीलासुखविशेषकः ॥ ७२ ॥

ལྷ་བའི་རྩེ་དགའ་མངོན་ཕྱོགས་པའི། ཀུ་མུད་ལྡན་པ་མཐོང་གྱུར་ནས།
ཁྲོ་བས་ཞུམ་བཞིན་པདྨ་ཅན། གཟི་བྱིན་ཉམས་ཤིང་རྨུམ་པར་གྱུར།། 73

ལྷ་བའི་ཐིག་ལེ་གསར་པ་དང་། སྐར་མའི་ཚོགས་ཀྱི་ནོ་ཤལ་ཅན།
སྤོ་བསམངས་མ་དེ་ཐུབ་པ་ནི། དུལ་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉིད་གྱུར།། 74

དེ་ནས་མཚན་དེ་ཁང་བཟང་དུ། སྲིད་ལྷར་མ་ལ་ཡ་ཅན་མ།
གཉིད་མེད་སྨིན་གྱི་བཞིན་པ་ཡི། བསམ་གཏན་ལྡན་པས་རབ་བསམས་པ།། 75

བདག་ནི་བག་མར་ཉེ་བ་ཡི། བར་ན་གནས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས།
མཚན་མོ་འདི་ནི་ཐུན་བརྒྱ་དང་། ལྡན་པ་བཞིན་དུ་ཡོངས་མི་འཛད།། 76

ཀྱི་མ་ནམ་མཁའི་སྐྱེད་མོས་ཚལ། རྒྱ་སྐར་མེ་ཏོག་འཛུམ་ལྡན་པ།
རི་བོང་ཅན་འགྲོགས་དགའ་བ་ཡི། མཚན་མོ་ཡིས་ནི་གཏོང་མི་བྱེད།། 77

ཤིན་ཏུ་རིང་བའི་མཚན་མོ་འདི། བདག་གི་དགའ་བའི་གེགས་སུ་གྱུར།
རང་ཉིད་བདེ་བའི་ངོར་ཆགས་པ། སུ་ཡིས་གཞན་གྱི་གདུང་བ་ཤེས།། 78

ཞེས་པ་དེ་ཡི་བསམ་པ་ནི། གདུང་བྱེད་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡི།
ངོར་བཞིན་དུ་ནི་མཚན་མོ་དེ། དལ་གྱིས་མཐོང་བ་མིན་པར་གྱུར།། 79

དེ་ནས་སྐྱ་རེངས་གོས་དང་ལྡན། འབྲེལ་བས་ལྷ་བའི་མེ་ལོང་ཟགས།
དགའ་སྟོན་ཉེ་བ་ལ་ཆས་བཞིན། སྣང་བ་ལྡན་པ་སྦྲ་རེངས་བརྫེས།། 80

विलासहासाभिमुखीं मिन्दो वीक्ष्य कुमुद्वतीम् ।
मन्युलीनेव नलिनी निमिमील गलद्युतिः ॥ ७३ ॥

प्रत्यग्रचन्द्रतिलका तारानिकरवाहिनी ।
कामं जगाम सा श्यामा मुनिसंयमवामताम् ॥ ७४ ॥

तस्यां निशायां सोत्कण्ठा हर्म्ये मलयवत्यथ ।
जीमूतवाहनध्याननिर्निद्रा समचिन्तयत् ॥ ७५ ॥

इयं मम समासन्नविवाहान्तरवर्त्तिनी ।
न परिक्षीयते वामा शतयामेव यामिनी ॥ ७६ ॥

अहो नु गगनोद्याने शशिसङ्गमनिर्वृता ।
तारकाकुसुमस्मेरं रजनी न विमुञ्चति ॥ ७७ ॥

आयामिनी यामिनीयं याता मे प्रियविघ्नताम् ।
स्वयं सुखरसासक्तः को जानाति परव्यथाम् ॥ ७८ ।

इति चिन्तानुबन्धेन तस्याः सन्तापकारिणा ।
सानुरोधेव रजनी जगामादर्शनं शनैः ॥ ७९ ॥

अथारुणांशुकवती त्वरास्रस्तेन्दुदर्पणा ।
आसन्नोत्सवसज्जेव प्रभा प्राभातिकी बभौ ॥ ८० ॥

པདྨ་ཅན་གྱི་དགའ་བ་ཤར། མཚན་མོ་མུན་པ་ཉི་བ་ན།
འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་བདེ་བའི་སྐད། མིག་གི་དགའ་སྟོན་དག་ཏུ་གྱུར།། 81

དེ་ནས་པདྨ་ལྡན་པ་ཡིས། ཉི་བྱེད་ཟེར་འཛིན་ལ་ཞུགས་ཚེ།
བྱུང་བའི་ན་ཚུང་འགྲོགས་པ་ཡིས། བཀྲ་ཤིས་སྨྲ་དག་རབ་ཏུ་བསྒྲུབ།། 82

དེ་ནས་གྲུབ་པའི་བདག་པོ་ནི། ཕུན་ཚོགས་མང་བའི་ཁྱིམ་དག་ཏུ།
བུ་མོ་བག་མའི་དགའ་སྟོན་དག། ཅོལ་པའི་ཚས་ནི་རབ་ཏུ་བསྟན།། 83

ཅི་སྟེ་གྲུབ་པའི་ན་ཚུང་གིས། ལྷ་ཡི་གོས་དང་རྒྱན་རྣམས་ཀྱིས།
བུ་མོ་བརྒྱན་པ་མཐོང་གྱུར་ནས། ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་པན་ཚུན་སྨྲས།། 84

འདི་ནི་ཉུ་མ་རབ་མཛེས་པ། ནོ་ཤལ་ཁྲར་གྱི་རབ་ཏུ་བསྒྲིབས།
མཛེས་སྡུག་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ཡི། ཤིན་ཏུ་མང་བའི་རྒྱན་གྱིས་ཅི།། 85

གྲོགས་མོ་ལུས་ཕྲ་ཉུ་མའི་ངོས་ལ་རིན་ཅེན་འཕྲེང་བའི་ཁྲར་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱེད། ཁྱོད་ནི་བཀྲ་བར་རྒྱན་ལ་མཁས་དེ་མིག་མཛང་དགའ་ལ་མིག་སྣར་འདེས་ཀྱང་ཅི། བཞི། རས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དག་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་འབད་ནས་དཀར་བར་བསྐྱབས་པའི་མཚོན། བཀྲ་ཅི་དག་གི་དོག་པ་རྣམས་ནི་ཡི་མ་ཆགས་པར་བྱེད་པ་འདི་ལ་ལྟོས།།

དེ་ལྟར་ཀུན་དགའ་བརྗོད་པ་ཡིས། གྲོགས་མོས་རྒྱན་གྱི་རྣམ་འགྱུར་ནི།
བཀྲ་ཤིས་སྐད་དུ་བཏགས་གྱུར་བ། ཤིན་ཏུ་ཚུང་བ་དག་ཀྱང་རྫེས།། 87

उदिते पद्मिनीकान्ते शान्ते तमसि शार्व्वरे ।
बभूव सर्व्वभूतानां सुखाय नयनोत्सवः ॥ ८१ ॥

ततः प्रवृत्ते पद्मिन्या दिवाकरकरग्रहे ।
उच्चयु र्मङ्गलललनासङ्गमङ्गलगीतयः ॥ ८२ ॥

ततः सिद्धाधिनाथस्य भवने भूरिसम्पदः ।
सुतापरिणयारम्भसम्भारः समवर्त्तत ॥ ८३ ॥

अथ सिद्धपुरन्ध्रीभि र्दिव्यांशुकविभूषणैः ।
दृष्ट्वा प्रसाधितां कन्या मूचु रसरलो गिरः ॥ ८४ ॥

हारोऽस्याः कुचयो र्भारः परिहारः परं कृतेः ।
लावण्यव्यवधानेन [illegible] मुक्तेन किम् ॥ ८५ ॥

तन्वङ्ग्याः सखि किं कृतः स्तनतटे रत्नावलीभि र्भरः
चित्रं मण्डनमण्डितासि सुदृशः किं वाञ्जनेनामुना ।
रम्यानञ्जनदुग्धरेण विहिता वक्त्रेन्दुबिम्बे त्वया
पश्येयं कुरुते कलङ्ककलनां कस्तूरिकामञ्जरी ॥ ८६ ॥

सखीभिरिति संकल्पजल्पै राकल्पिते भ्रमः ।
कल्पितो मङ्गलायैव स्वल्पोऽप्यस्या व्यराजत ॥ ८७ ॥

དེ་ནས་ནམ་མཁའ་གཞལ་ཡས་ཁང་། ནོར་བུ་འཕྲེང་བའི་ཟེར་འཕྲེང་ཅན།
དོ་ཤལ་བ་གམ་ཅན་ལྟ་བུས། སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པ་རབ་ཏུ་འོངས།། 88

ཡོན་ཏན་ལ་གུས་འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱིས་མཆོག།
གྲུབ་པའི་མགོན་པོས་མཆོད་པར་གྱུར་བ་དེས།
རིག་འཛིན་འཕྲེང་བ་བརྒྱ་ཕྲག་རྗེས་འབྲང་ཞིང་།
བསྐུར་བུས་བཀྲ་ཤིས་ས་གཞི་དག་ཏུ་ཕྱིན།། 89

དེ་ནས་རིན་ཅན་གཞལ་ཡས་ཁང་གནས་པ།
ཡིད་སྐྱེས་རྩེ་དགའི་འཁྲི་ཤིང་བུ་མོ་ནི།
བག་མ་ལ་དགའ་མཛེས་པའི་ཚ་དག་གིས།
ཕྱོགས་ལ་རྒྱན་དག་སྤྲེར་བ་བཞིན་དུ་འོངས།། 90

གྲོགས་མོ་འི་ལག་པས་བསྐྱོད་པའི་ཛ་ཡབ་རྗེས།
རྣ་བའི་ཨུཏྤལ་ཡལ་འདབ་ལྷུང་གྱུར་པ།
འགྲམ་པར་རེག་པས་སྐད་ཅིག་དེ་རབ་མཛེས།
རྟགས་ཡོད་ཟླ་བས་བརྒྱན་པའི་མཚན་མོ་བཞིན།། 91

དེ་ནས་བག་མའི་དགའ་སྟོན་ཆེན་པོ་ལ།
ཆོ་ག་བཞིན་ཞུགས་གྲུབ་བདག་བུ་མོ་ཡི།
ལག་བཟུང་རིག་པ་གསར་བའི་བདུད་རྩི་ཡིས།
རིག་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་ལུས་ནི་དགའ་བར་གྱུར།། 92

अथाययौ विमानेन मणिमालांशुमालिना ।
हरिहर्म्यायमानेन व्योम्ना जीमूतवाहनः ॥ ८८ ॥

जगत्त्रयीपूज्यगुणादरेण
सिद्धाधिनाथेन स पूज्यमानः ।
विद्याधरश्रेणिशतानुयातः
सज्जीकृतां मङ्गलभूमि माप ॥ ८९ ॥

अथाययौ रत्नविमानसुस्था
कन्या मनोजन्मविलासवल्ली ।
विवाहहर्षद्युतिसंविभागै-
र्विभूषणानीव दिशां दिशन्ती ॥ ९० ॥

सखीकरान्दोलितचामराग्र-
विस्रस्तकर्णोत्पलपल्लवेन ।
कपोललग्नेन बभौ क्षणं सा
न्यस्ताङ्कचन्द्राभरणा निशेव ॥ ९१ ॥

ततः प्रवृत्ते विधिवद्विवाह-
महोत्सवे सिद्धनृपात्मजायाः ।
पाणिग्रहस्पर्शनवामृतेन
ननन्द विद्याधरराजसूनुः ॥ ९२ ॥

ཁྲོ་ཤུག་དེ་དག་ཡུམ་ནི་བག་མའི་ཚེ།
དོ་ཤལ་ཆེ་འོས་རིན་ཅན་ལ་འཕོས་མཛེས།
མཛོད་བསུ་སྙིང་ལ་གོ་སྐབས་ཕྲིབ་གྱུར་པ།
པན་རྩུན་རབ་ཏུ་དང་བས་ཞུགས་པ་བཞིན།། 93

བག་མའི་ཚོགས་རབ་ཏུ་སྤྲུར་བྱས་པ།
མཆོད་ཡོན་བསྙེན་པ་དེ་དག་རྒྱལ་པོའི་ཁྲིམས།
སྨྲ་དང་གར་ལྷན་མགྲོ་རིམ་ལྟར་མཛེས་པ།
རིན་ཆེན་སྤུན་བཀོད་དགའ་སྟོན་འོས་པར་སོང་།། 94

དེ་ནས་དགའ་སྟོན་སྤྲོ་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས།
གར་གྱིས་ངལ་བཞིན་འདབ་བརྒྱའི་སྦྲང་རྩི་འཐུངས།
ཚ་ཟེར་ལྡན་པའི་ཟེར་འཕྲེང་ཤུབ་རི་ཡི།
ངོས་ལ་འཁོད་པས་དལ་གྱིས་ངལ་གསོ་བསྙེན།། 95

དེ་ནས་འོད་ཆགས་ཉིན་མོའི་དཔལ་དང་ནི།
ཆགས་ལྡན་བུན་མཚམས་དག་ཀྱང་ཁྲིད་བྱས་ནས།
འོད་ཟེར་འཕྲེང་བ་སྐྱིད་ཚལ་ལ་ཆགས་བཞིན།
ལྷུན་པོའི་པ་རོལ་ངོས་ཀྱི་ས་གཞིར་སོང་།། 96

རྒྱ་སྐར་གཡོ་ལྡན་མཚན་མོ་རི་དྭགས་མིག།
ཉིན་མོའི་མཇུག་ཏུ་གོས་སྔོན་ལྡན་པ་མཐོང་།

तौ दम्पती हारमहार्हरत्न-
संक्रान्तदेहौ बभतु विंवाहे ।
प्रीत्येव लब्ध्वा हृदयेऽवकाशं
परस्परं स्वस्थतया प्रविष्टौ ॥ ९३ ॥

निर्वर्त्तितोद्वाहविधिप्रबन्धौ
तौ गीतनृत्योचितनाककान्तम् ।
विन्यस्तरत्नासन मर्घ्यभाजौ
राजाङ्गनं जग्मतु रुत्सवार्हम् ॥ ९४ ॥

अथोत्सवोत्साहविशेषनृत्त-
खिन्नेव पीत्वा मधु शातपत्त्रम् ।
विश्रान्ति मस्ताद्रितटे निषण्णा
भेजे शनैरंशुमतोऽंशुमाला ॥ ९५ ॥

ततः समादाय करावलम्बनां
दिनश्रियं रागवतोऽब्द सन्ध्याम् ।
उद्यानलोभादिव रश्मिमाली
मेरो र्जगामापरपार्श्वभूमिम् ॥ ९६ ॥

नीलाम्बराद्दृश्यत वासरान्ते
विलोलतारा रजनी मृगाक्षी ।

གྲོལ་པོའི་ངང་པའི་སྐད་ངག་གཞན། ཉམས་ལྡན་མཆོག་གི་རིག་བསྒོར་དེ།
མཁས་པའི་མདུན་ས་པད་ལྡན་ལ། ལོངས་སྤྱོད་སྐལ་བཟང་ལྡན་པ་གྱུར། 6

ཏྲི་བར་བསྟན་ལ་རབ་ཞུགས་པ། དེ་ཡི་ལེགས་བཤད་ཡོན་ཏན་ཅན།
མར་མེའི་རྩེ་མོ་ལྷ་བུ་ཡིས། སྐྱེ་བོ་མོངས་པའི་རབ་རིབ་སྒྲོགས། 7

ནམ་ཞིག་མདུན་སར་བློ་བཟང་དེ། འདུག་ནས་ལེགས་བཤད་གཏམ་གྱི་ནི།
མཇུག་ཏུ་བློ་བཟང་ཞེས་པ་ཡི། སྨོན་པོའི་གཙོ་ལ་རབ་སྨྲས་པ། 8

ལེགས་པའི་སྒྲ་དང་ཚིག་ལ་ཞོན། ཡོན་དན་གྲུབ་དང་ཡང་དག་ལྡན།
ཁྱེད་ཉམས་དག་གི་ལེགས་བཤད་ཀྱིས། མདུན་ས་འདི་ནི་ངག་བཞིན་མཛེས། 9

ལེགས་པར་སྦྱིན་ཞིང་རོ་དང་ལྡན། ལེགས་པར་བཤད་པ་གསར་པ་ནི།
མི་རྟོག་ལྷ་བུ་འགའ་ཞིག་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་རྩེད་པར་གྱུར་དམ་ཅི། 10

ལེགས་བཤད་ཉམས་དང་མཐུན་ཉམས་དང་། དོགས་པ་ཉམས་ཀྱང་གྲུས་པ་ནི།
གསར་པ་ཁོ་ན་ཡིད་འཕྲོག་སྟེ། བྲུད་མེད་ཉམས་ཀྱི་ཡང་ཚོ་བཞིན། 11

རོ་དང་ལྡན་ཡང་ཉམ་པར་ཡངས་པའི་ནེ་ཏོག་དོན་མཐུན་ཡོངས་པདང་ནས།
ཡོངས་འཛིན་ཡོངས་སུ་འདོར་ཞིང་རིང་ནས་རིང་དུ་རྗེས་སུ་ཀྲུ་བྱེད་པ།
གསར་པ་གསར་པའི་སྦྲང་རྩི་ལ་ཆགས་ཀྱང་དྲུག་པ་ནི་ནགས་ཉམས་སུ།
རྟག་ཏུ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་གྱུར་རིན་ཆེན་མཚར་ལས་འཁྲུལ་པར་བྱེད། 12

འཛིགས་ཤིང་འཁྲུམ་བས་ཡང་ཡང་གྱོགས་རྣམས་སྲུ།
རྣམ་པར་བལྟ་ཞིང་མངོན་པར་འགྲོ་བ་བཞིན།། 97

དེ་ནས་ཤར་གྱི་རི་ཙེར་རི་བོང་ཅན།
འོད་ཟེར་འཕྲེང་བཤེལ་གྱི་ཟླ་བས་བརླམས།
བ་གམ་ཆེར་འཛེགས་དགའ་སྟོན་ཆེན་པོ་ལ།
སྐྱབ་པའི་བུ་མོའི་གར་ལ་བལྟ་བ་བཞིན།། 98

རྒྱ་སྐར་རྒྱུ་དང་འབྲས་ཡོས་མི་དོག་གཏོར།
མཚན་མོའི་ཟླ་བས་བག་མར་བླངས་པ་དེར།
སྦྲང་ཙེའི་བརྟུལ་ཞུགས་སྦྲང་ཙིས་སྒོས་པ་ཅན།
ཀུ་མུ་ད་འབྱུང་གནས་ཅི་ཡང་རབ་དགར་གྱུར།། 99

དེ་ནས་ཉམས་དགའ་དགའ་རྟེན་ཆེན་པོ་དེར།
འཕྲེང་བ་རྣོ་ཤལ་རབ་འབར་དབྱུ་བ་གཡོ།
སྐྱབ་པའི་ན་ཆུང་འཛིག་རྟེན་རྣམ་པར་མཛེས།
ཟླ་ཤར་བདུད་ཙིའི་རྒྱ་མཚོ་འཕྱུར་བ་བཞིན།། 100

དེ་ནས་ལྷ་ཆོ་དགའ་སྟོན་ཆེན་པོ་ནི།
ཡོངས་སུ་རྒྱས་ཚོ་གྲོགས་དང་སྤྲད་པ་ཡིས།
ཉི་འོད་གཉེན་ནུས་ལེ་ཁྲིའི་ཚོགས་ཀྱིས་བཞིན།
སྐྱབ་པའི་གྲོང་དུ་གྲོང་བའི་ཙེ་དགར་བྱུང་།། 101

विलोकयन्ती भयसम्भ्रमेण
मुहुर्दिगन्तानभिसारिकेव ॥ ९७ ॥

अथोदयाद्रेः शिखरं शशाङ्कः
करावलीस्फाटिकजालपट्टम् ।
महोत्सवे सिद्धपुरन्ध्रिनृत्यं
द्रष्टुं महाहर्म्यमिवारुरोह ॥ ९८ ॥

प्रकीर्णतारातक्षलाजपुष्पे
तस्मिन्निशाचन्द्रमसो विवाहे ।
अभून्मधुक्षीवमधुव्रतानां
कोऽपि प्रमोदः कुमुदाकराणाम् ॥ ९९ ॥

महोत्सवोत्साहरसेऽथ तस्मिन्
विलोलफेणोज्ज्वलमाल्यहारः ।
नृत्यन् बभौ सिद्धपुरन्ध्रिलोकः
चन्द्रोदयोद्भूत इवामृताब्धिः ॥ १०० ॥

ततः प्रभाते परिवर्द्धमाने
महोत्सवे मित्रसमागमेन ।
बालातपे सिद्धपुरे बभूव
सिन्दूरपूरैरिव पौरकेलिः ॥ १०१ ॥

དགའ་སྟོན་ཆེན་པོ་རྨད་བྱུང་དགའ་བའི་ས།
ཉི་མ་དྲུག་ཅི་དཔལ་གྱིས་རབ་འདས་ཏེ།
ཉི་མ་བདུན་གྱི་དང་པོ་རི་བོང་ལ།
རིག་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་བུ་ནི་ཉམས་པར་རྒྱུ།། 102

དེར་ནི་གདེངས་ཀའི་ནོར་བུའི་འོད་ཟེར་དག།
རབ་གསལ་ཟླ་བའི་སྣང་བ་རྒྱས་བྱེད་པ།
ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་བཞིན་རས་ཅན།
སྐུ་གཞོན་པ་དང་བཅས་པ་མདུན་དུ་མཐོང་།། 103

མཆི་མ་སྨུག་པོར་རབ་འབབ་ཐིགས་པ་ཡི།
འཕྲེང་བས་ཉུ་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དཀྲིགས་གྱུར་ཅིང་།
རབ་དྲག་སྨྱ་ངན་གྱིས་བཅོམ་འདར་བ་དེའི།
སྙིང་རྗེའི་ཚིག་ནི་རབ་ཏུ་གསང་བ་ཐོས།། 101

ཀྱི་ཧུད་མཛེས་གཞིན་ས་འོག་ནོར་བུའི་སྒྲོན།
ཛི་ཉར་ཁྱོད་ནི་བསྣག་ལ་ཉི་བ་ཐོབ།
ཁྱོད་གདོང་ཚ་སྒྲེས་ཀུན་དགའི་ཚོགས་བཞིན་མཛེས།
འདི་ནི་བདག་གིས་ཕྱི་ནས་གང་དུ་མཐོང་།། 105

ཀྱི་ཧུད་དགའ་མའི་དགའ་བའི་འཁྲི་ཤིང་དཔྱིད།
ཡིད་སྤུབས་འཚམས་སྦྱོར་པོཉ་ལང་ཚོ་འདིར།

शनैः प्रयातेषु दिनेषु षट्सु
महोत्सवस्याद्भुतहर्षभूमेः ।
गिरे स्तटे सप्तमवासराग्रे
चचार विद्याधरराजसूनुः ॥ १०२ ॥

ददर्श तत्र स्फुटरश्मिजाल-
फणामणिस्फीतकृतप्रकाशम् ।
मात्रानुयातं परिपूर्णचन्द्र-
बिम्बाननं नागकुमार मग्रे ॥ १०३ ॥

तस्याः प्रसर्पद्घनबाष्पबिन्दु-
मालावकीर्णस्तनमण्डलायाः ।
अत्युग्रशोकाहतिकम्पितायाः
शुश्राव तारं करुणप्रलापम् ॥ १०४ ॥

हा वत्स पातालमणिप्रदीप
समीप मात्तोऽसि कथं क्षयस्य ।
द्रक्ष्यामि कान्तं क्व पुन स्तवेद-
मानन्दसन्दोह मिवाननाब्जम् ॥ १०५ ॥

अस्मिन् प्रियप्रीतिलतावसन्ते
किं यौवने मन्मथसन्धिभूते ।

ཧཱི་ག་གཅིག་གི་སྒོག་གུར་ཁྱོད་ཟ་འགྱུར།
དུས་ཀྱི་གཉིས་འཕྲུང་གི་བཅོམ་ཚུ་ད་བཞིན།། 106

ཞེས་པ་དེ་ཡི་སྙིང་རྗེའི་སྒྲ་གྲོས་ནས།
ཀྱ་ངན་ཟུག་རྒྱུ་རང་དུ་རབ་ཟུག་པ།
རིག་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་བུ་ཡི་མདོད་སྒྲོགས་དེ།
དེ་ལ་བཟོད་དཀའི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་དག་དྲིས།། 107

མ་མ་ཁྱོད་ཀྱི་ཚེ་ངེ་དྲག་པོ་འདི།
སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོའི་གསལ་བྱེད་ཅི་ལས་སྐྱེས།
དགེ་བའི་གཟུགས་ཅན་རྣམ་པ་འདི་ལ་ཁྱོད།
དྲག་པོ་ཀུན་དུ་འདར་བྱེད་ཅི་ཞིག་དགོས།། 108

ངེས་པར་དགེ་བ་དག་ལ་འོས་པའི་ལུས།
སྐྱེ་བོ་བཟང་པོ་དང་འགྲོགས་བདེ་བ་སྟེར།
རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་རབ་འཇོམས་པའི།
རྒྱུད་པའི་གནས་ཉིད་རབ་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ།། 109

ཞེས་པ་དེ་ཡིས་སྡུག་བསྔལ་དུག་འབྲོས་འཁྲུགས།
བརྩེ་བའི་རང་བཞིན་དེ་ཡིས་དྲིས་མ་དེས།
འདྲལ་བས་འཛིགས་ནས་བུ་ཡི་བཞིན་ལ་མིག
ཕྱར་པ་བཙུགས་བཞིན་དེ་ལ་རབ་སྨྲས་པ།། 110

हा भक्ष्यसे बान्धवजीवभूत
कालद्विपाक्रान्त इवासि पुत्र ॥ १०६ ॥

कस्मात् तवायं घनदुःखशंसी
मातः प्रजातः प्रसभं प्रलापः ।
किं तीव्र माकम्पक मस्य साधोः
कल्याणमूर्त्ते रभिशङ्कयेत् कम् ॥ १०७ ॥

वपूंषि कामं कुशलोचितानि
सौजन्यसंवादसुखप्रदानि ।
एवंविधानि प्रतियातनानां
नैवास्पदत्वं विपदां प्रयान्ति ॥ १०८ ॥

संक्रान्ततद्दुःखविपाकुलेन
पृष्टेति सा तेन दयामयेन ।
त मब्रवीत् कीलितलोचनेव
वियोगभीत्या वदने सुतस्य ॥ १०९ ॥

བཅོས་ཐབས་མེད་པར་གྱུར་པ་ངེད་ཀྱི་ནི།
བསྡུག་བསྔལ་མེད་དག་ཐོས་པས་ཁྲོད་ལ་ནི།
ལས་ངན་སྨིན་པ་ཉེར་གནས་བཟོད་དཀའ་ཡི།
རྣམ་པ་འདི་ནི་བདག་ལ་དུས་མིན་ལྷུང་།། 110

སྐྱུ་ཆེ་གྲགས་འབར་དུང་སྐྱོང་རིགས་ཉིད་ཀྱི།
སྨྱུ་གུ་བདག་གི་བུ་གཞོན་འདི་ལ་ནི།
བྱེད་པོ་གདུག་པས་ཙ་བ་འཇོམས་པ་ཡི།
སྤུ་གྲི་རྣོན་པོ་འདི་ནི་ཆས་སྒྲུབས།། 111

རྟག་ཏུ་ཟ་བར་སྟོན་བྱེད་མཁའ་ལྡིང་ལ།
ཐམས་ཅད་བརླག་པ་བསྐྱུང་སླད་རི་སོས་ཀྱི།
གདེངས་ཅན་འཛིན་པ་དག་གིས་བླུ་དེ་དེ།
སྲོས་དང་དགའ་བ་ཀྱིས་མཆན་པ་སྦྱིང་བར་བྱེད།། 112

གང་འདི་ཁ་བའི་རི་ནི་བཀོད་པ་ཡི།
སྤུང་པོ་པ་རོལ་མཐོང་མིན་མཐོང་གྱུར་པ།
འདི་ནི་གདེངས་ཅན་ལུས་ཟོས་རོར་བ་ཡི།
ཀྱང་རུས་འཛིང་བས་བརྒྱབས་པའི་རུས་སྤུང་ཡིན།། 113

མཐར་བྱེད་སོ་ཡི་རྡུང་དུ་རོང་གྱུར་ཅིང་།
སྲོས་དམར་བཀའ་ནི་རབ་ཏུ་བཙུང་བྱས་པ།

किं निष्प्रतीकारसमुद्गमेन
श्रुतेन ते सद्यसनानलेन ।
अकालपाती मम दुःसहोऽयं
दुष्कर्म्मपाकोपनतप्रकारः ॥ ११० ॥

विशालकीर्त्त्युज्ज्वलशङ्खपाल-
कुलाङ्कुरे वत्सतरे ममास्मिन् ।
मूलाभिघाती विधुरेण धात्रा
सञ्जीकृतोऽयं कठिनः कुठारः ॥ १११ ॥

एकः सदा भक्षणदीक्षितस्य
तार्क्ष्यस्य सर्व्वक्षयरक्षणाय ।
वारेण नागः फणिनायकेन
विसृज्यते पाटलपट्टचिह्नः ॥ ११२ ॥

योऽयं तुषाराचलसन्निवेशः
संदृश्यते राशि रदृश्यपारः ।
स एष भुक्तोज्झितभोगिकाय-
कङ्कालमालाकलितोऽस्थिकूटः ॥ ११३ ॥

वारक्रमेणाद्य ममास्य सूनोः
कृत स्तदन्तिक मागतस्य ।

བདག་གི་བུ་འདྲིས་རེ་རིང་རིམ་གྱིས་ནི།
ངེད་རིགས་ཙ་བ་འཇོམས་པའི་རིམ་འདི་ཐོབ།། 114

ཅེས་པ་འཇིགས་པས་སྐྱུར་དུ་སྨྲ་བྱེད་ཅིང་།
བུ་དེ་ཡི་ནི་དབུགས་དགའ་འབྱིན་བྱེད་པ།
དེ་ཡིས་དེ་ནི་གོས་འདབ་ཀྱིས་བསྒྲིབས་ནས།
སྙིང་རྗེའི་ང་རོ་གསང་པོར་ཆེ་ངེ་བཏོན།། 115

ཀྱེ་རུད་དུང་གི་གཙུག་ཕུད་འགྲོ་བའི་རྒྱན།
གསར་བར་འགྲོ་ལ་འདི་ལྟར་ཁྱོད་རིང་ཅི།
ཞེས་བཟོད་བུ་ཡི་མགྲིན་བཟུང་དེ་ཡི་ནི།
ཕྲག་པར་བཞིན་བཀོད་མ་དེ་ཐོངས་པར་གྱུར།། 116

དལ་གྱིས་འདུ་ཤེས་ཐོབ་ཅིང་སྐྲག་མ་དེ།
བེའུ་གཅིག་ལྡན་པ་བཞིན་གཉེན་ནུས་བསྒོང་།
དེ་ཡི་སྡུག་བསྔལ་ནགས་མེ་འགྲིག་པའི་ཐབས།
བཙེ་བས་བརྟན་པའི་བློ་ཤིས་རབ་བསམས་པ།། 117

སྙིང་རྗེས་དཔའ་པ་གང་གི་དགའ་དུ་ནི།
གཞན་དག་བཅོམ་ནས་ཕུས་ངན་གསོ་བྱེད་པ།
ཀྱི་མ་འདབ་ཆགས་དང་ངེས་འབད་པའི།
གདུག་པས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་འདི་རབ་ཏུ་དམན།། 118

स राजहंसः सरसैर्वृतः कविवरैः सदा।
विद्वत्सभाकमलिनीभोगसौभाग्यवानभूत् ॥ ६ ॥

उपदेशप्रवृत्तस्य सगुणास्तस्य सूक्तयः।
जनस्य मोहतिमिरं जहुर्दीपशिखा इव ॥ ७ ॥

स कदाचित् सभासीनः सुभाषितकथान्तरे।
सुमतिः सुमतिं नाम प्रधानामात्यमब्रवीत् ॥ ८ ॥

साधुशब्दपदारूढैर्गुणालङ्कारशालिभिः।
सभा भवद्भिर्भात्येषा भारतीव सुभाषितैः ॥९ ॥

अप्यन्विष्टानि सत्याकरसवन्ति नवानि च।
सुभाषितानि भवतां कुसुमानीव कानिचित् ॥ १० ॥

सूक्तीनां प्रतिभानाञ्च मञ्जरीणाञ्च जृम्भितम्।
नवमेव मनोहारि नारीणामिव यौवनम् ॥ ११ ॥

सरसमपि विहाय व्यायतं पुष्पसार्थं
परिचितपरिहारी दूरदूरानुसारी।
भ्रमति सततसक्तास्वादमन्दादरत्वात्[1]
नवनवमधुलुब्धः षट्पदः काननेषु ॥ १२ ॥

१ Orig. मन्दादरत्वात्।

བུ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པ་བུ་མེད་ཀེ།
མ་འདི་ངས་པ་ཉིད་དུ་འཚོ་བ་ཡིན།
གཉེན་ཏུ་ཤིན་དུ་གཉེན་པའི་ལུས་ཅན་འདི།
རང་གི་ལུས་བྱིན་བདག་གི་བསྲུང་བར་བྱ། ། 119

སྐད་ཅིག་འདི་བསམས་པས་དེ་ཡིས་དེར་སྨྲས་པ།
མ་གཅིག་ཁྱོད་ནི་བུ་བཅས་རང་སར་སོང་།
སྐུ་དག་གཡོད་པའི་གནས་སུ་བདག་མཆི་ཡིས།
གོས་དམར་མཚན་མ་འདི་ནི་བདག་ལ་སྟོལ། ། 120

ཞེས་པ་བརྩེ་ལྡན་དེ་ཡིས་བརྗོད་ཙམ་ལ།
ཡན་ལག་འཁྲི་ཤིང་འདར་དེས་དེ་ལ་སྨྲས།
འགལ་བ་འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྗོད་མི་བྱ།
ཁྱོད་ནི་དུང་གཙུག་ལས་ལྷག་བདག་གི་བུ། ། 121

བདེ་མེད་ལས་ཀྱི་ཉེར་གནས་གཏིང་མེད་མཚོ།
སྡོངས་པའི་ཐ་གྲབས་ལྡན་པར་བདག་འཇུག་གོ།
ཉེས་པ་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་ནི།
དུས་མིན་གྲོགས་ཀྱི་རྫོ་བ་བཟོད་དཀའ་ལྡང་། །

དམ་པའི་སྙིང་སྟོབས་ཆུ་གཏེར་ཁྱོད་ཀྱི་ལུས།
འགྲོ་བའི་མིག་དང་སྲོག་གྱུར་བསྐལ་པ་དེ།

विमुच्यमाना तनयेन नेयं
जीवत्यवश्यं जननी विवत्सा ।
अयं कुमारः सुकुमारमूर्त्ति-
र्मयैव रक्ष्यः स्वतनुप्रदेन ॥ ११९ ॥

क्षणं विचिन्त्येति स ता मुवाच
मात व्रंज त्वं ससुता स्वभूमिम् ।
गच्छाम्यहं पन्नगवध्यधाम
प्रयच्छ शोणांशुकचिह्न मेतत् ॥ १२० ॥

इत्युक्तमात्रे सदयेन तेन
सा कम्पमानाङ्गलता त मूचे ।
न वाच्य मेतद्भवता विरुद्धं
त्वं शङ्खचूडादधिकः सुतो मे ॥ १२१ ॥

अहन्तु मोहोर्म्मि मगाधसिन्धु-
मशर्म्मकर्म्मोपनतं विशामि ।
अकालयन्त्रोपलदुःसहानि
दुःखान्यलं दुष्कृतिनः पतन्ति ॥ १२२ ॥

साधो सुधासन्निधि राश्रितानां
सत्त्वोदधे स्वस्तिमती तनुस्ते ।

འཇིག་ཀྱང་མི་འཇིག་མངོན་སུམ་ཉེར་བྱེད་ཀྱི།
བདུད་རྩི་ཉེ་འདི་ལེགས་པར་ལྡན་གྱུར་ཅིག། 123

ཅེས་པ་དེ་ཡིས་བརྗོད་ཅིང་འབད་པ་དེས།
རྗེས་སུ་བཅིངས་བྱས་རང་ལུས་སྦྱིན་པ་ལ།
གང་ཚེ་སེམས་སྤྲོད་གཡོ་བ་མེད་གྱུར་པ།
དེ་ཚེ་དུང་གཙུག་གིས་ཀྱང་དེ་ལ་སྨྲས།། 124

མཁའ་ལྡིང་ཟས་སུ་བདག་སྤྲོས་དང་པོར་གྲུབ།
འདི་ལ་བྱེད་པོ་ལ་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ།
རྒྱུ་མེད་མཉེས་གཤིན་དགའ་ལས་གནས་མིན་འདིར།
ཁྱོད་ནི་ལོག་པའི་བསམ་པ་བྱར་མི་འོས།། 125

ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་ནི་ཡོན་ཏན་རྒྱན་དང་ལྡན།
ཚུལ་བཟང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བདུད་རྩིའི་གཏེར།
སྲིད་གསུམ་འཚོ་བ་ཡིས་ཀྱང་བསྲུང་བྱ་འདི།
རྣ་མཚུངས་བདག་དོན་དུ་ཇི་ལྟར་གཏང་བར་འོས།། 126

སྲིད་པའི་ནགས་ཚལ་འདིར་ནི་བདག་ལྟ་བུ།
ཀ་ཤིའི་འདབ་མ་དང་མཚུངས་དག་ཏུ་འབྱུང་།
བདུད་རྩིའི་སྤྲིན་ཆར་གྱུར་པ་ཡོངས་འདུའི་ཤིང་།
ཁྱོད་ལྟ་བུ་ནི་ཕྱི་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན།། 127

भूयाज्जगल्लोचनजीवभूता
कल्पक्षयेऽप्यक्षयसाक्षिणीयम् ॥ १२३ ॥

इत्युच्यमानः स तया प्रयत्नात्
बद्धानुबन्धः स्वतनुप्रदाने ।
यदाभवन्निश्चलचित्तवृत्ति-
स्तं शङ्खचूडोऽपि तदा जगाद ॥ १२४ ॥

तार्क्ष्यस्य भक्ष्या वय मादृिसर्गे
सिद्धाः किं मत्र क्रियते विधातुः ।
मिथ्यैव निष्कारणवत्सलत्वात्
न कर्तुं मर्हस्यपदेऽत्र चित्तम् ॥ १२५ ॥

इदं गुणालङ्करणं वपुस्ते
संपूर्णसौजन्यसुधानिधानम् ।
त्रैलोक्यजीवैरपि रक्षणीयं
त्याज्यं तृणस्येव कथं ममार्थे ॥ १२६ ॥

भवन्ति नित्यं भवकाननेऽस्मि-
न्नस्मद्विधाः काशपलाशतुल्याः ।
भवद्विधस्यामृतसोदरस्य
न पारिजातस्य पुनः प्रसूतिः ॥ १२७ ॥

འཇིག་ཀྱང་མི་འཇིག་མངོན་སུམ་རྟེན་བྱེད་ཀྱི།
བདུད་རྩི་ཉེ་འདི་ལེགས་པར་ལྡན་གྱུར་ཅིག ། 123

ཅེས་པ་དེ་ཡིས་བརྗོད་ཅིང་འབད་པ་དེས།
རྗེས་སུ་བཅིངས་བུས་རང་ལུས་སྦྱིན་པ་ལ།
གང་ཚེ་སེམས་སྐྱོད་གཡོ་བ་མེད་གྱུར་པ།
དེ་ཚེ་དུང་གཙུག་གིས་ཀྱང་དེ་ལ་སྨྲས། ། 124

མཁའ་ལྡིང་ཟས་སུ་བདག་སྤྲོས་དང་པོར་གྲུབ།
འདི་ལ་བྱེད་པོ་ལ་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ།
རྒྱ་མེད་མཆེས་ག་ཤིན་དག་ལས་གནས་མིན་འདིར།
ཁྱོད་ནི་ལོག་པའི་བསམ་པ་བྱར་མི་འོས། ། 125

ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་ནི་ཡོན་ཏན་རྒྱུར་དང་ལྡན།
ཚུལ་བཟང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བདུད་རྩིའི་གཏེར།
སྲིད་གསུམ་འཚོ་བ་ཡིས་ཀྱང་བསྐྱང་བྱ་འདི།
རྩ་མཚུངས་བདག་དོན་ཇི་ལྟར་གཏང་བར་འོས། ། 126

སྲིད་པའི་ནགས་ཚལ་འདིར་ནི་བདག་ལྟ་བུ།
ཀ་ཤིའི་འདབ་མ་དང་མཚུངས་རྟག་ཏུ་འབྱུང་།
བདུད་རྩིའི་སྤྲིན་ཟླར་གྱུར་པ་ཡོངས་འདུའི་ཤིང་།
ཁྱོད་ལྟ་བུ་ནི་ཕྱི་ནས་འབྱུང་ས་ན་ཡིན། ། 127

སྐྱེ་གཞན་བསོད་ནམས་ཟེང་གི་ཚུལ་བཟང་ཁྱོད།
བདུད་ཙི་བདུད་ཙིའི་ཟེར་མཐོང་དང་བར་མཛོད།
བདག་གི་ཐུགས་ཁྲམ་དག་གིས་ཡིད་གདུང་འདི།
བདག་ཉིད་ཀུན་གྱིས་ཁྱོད་ནི་ཡོངས་མ་མཛད།། 128

རྒྱ་མཚོའི་དྭང་དུ་ལུས་བཀོད་གོ་ཀ་ཧོ།
ཤ་སྐར་སྐུར་དུ་ཕྱིན་ནས་ཕྱག་འཚལ་དེ།
མ་ཉིས་འོག་ཁང་པར་རྣམ་སྦྲངས་ནས།
མཁའ་ལྡིང་རྗེ་དེར་སྐྱོ་མེད་བདག་མཆི་འོ།། 129

ཞེས་བརྗོད་མགོ་ཤེས་སྤྲིན་གྱི་བཞིན་པ་ལ།
རབ་ཏུ་བཏུད་ནས་ཀླུ་ཉི་མ་དང་བཅས།
ཐ་རླབས་ཆེན་པོའི་ལག་པས་དབུ་པའི་འཕྲེང།
རབ་བཀོད་གོ་ཀ་ཧོའི་ངོས་སུ་སོང་།། 130

རིག་འཛིན་བདག་པོ་དག་གི་བུ་ཡང་དེར།
དེ་ཡི་སྒོག་ཉི་རབ་བསྐུངས་ངེས་པ་ཡི།
འགྲོ་བ་མདུན་དུ་ཉུག་རུམ་པ་དག་གི།
ལག་ནི་གོས་དམར་ཐོགས་ནས་འོང་བ་མཐོང་།། 131

དེ་ནས་ཉུག་རུམ་པ་དེས་ཕྱག་འཚལ་ནས།
བཀྲ་ཤིས་གོས་བཟང་དེ་ཉི་དེ་ལ་ཕུལ།

प्रसीद जन्मान्तरपुण्यपण्यै-
र्दृष्टोऽसि सौजन्यसुधासुधांशुः।
अस्मद्विपादेन मनःप्रयासः
सर्व्वात्मनायं भवता न कार्य्यः॥ १२८॥

गत्वार्णवं स्वस्वनिविष्टमूर्त्तिं
गोकर्णसत्त्वं प्रणिपत्य तूर्णम्।
पातालगेहं जननीं विसृज्य
गच्छामि तां तार्क्ष्यशिला मखिन्नः॥ १२९॥

उक्तेति नागः प्रणिपत्य मूर्द्ध्ना
जीमूतवाहं जननीसहायः।
जगाम गोकर्णतटं महाब्धि-
तरङ्गहस्तार्पितफेनमालम्॥ १३०॥

विद्याधराधीशसुतस्तु तत्र
तत्प्राणसंरक्षणनिश्चयेन।
व्रजन् ददर्शारुणपट्टपाणि-
मायान्त मन्तःपुरिकं पुरस्तात्॥ १३१॥

स वर्षवर्य्यः प्रणिपत्य तस्मै
दत्त्वाथ तन्मङ्गलपट्टयुग्मम्।

དགའ་སྟོན་ཞག་བདུན་དག་གི་ཁྲུས་ཀྱི་སྐད།
ཆོ་ག་བསྔར་བས་གྲོལ་པར་མཛད་ཅེས་སྨྲས༎ 132

བཟང་པོ་སྟོན་ལ་ཁྲིད་སོང་རྗེས་ནས་ནི།
ཕྲོགས་འགོར་མེད་པར་བདག་འོང་ཤེས་པར་མཛོད།
ཅེས་བརྗོད་གྱུར་དུ་ནི་བཏང་དགའ་བ་ཡི།
གཞོན་ནུ་སྙིང་སྤོབས་བློ་ཡིས་རབ་བསམས་པ༎ 133

ཀླུ་དག་གསོད་པའི་དུགས་གྱུར་གོས་དམར་ཟུང་།
འདོད་པ་འདི་ནི་འབད་པ་དང་བྲལ་བར།
ཨ་ལ་བདག་གིས་ཐོབ་པས་གྱུར་ཉིད་དུ།
ལག་འགྲོ་དགྲ་ཡི་རྡོ་ཅན་འགྲོ་བར་བྱ༎

ཞེས་བསམས་གཙུག་ནི་ནོར་བུའི་འོད་ཟེར་ནི།
རབ་འབར་ཚོགས་མཆུངས་གོས་ནི་སྤྲི་བོར་བཀོད།
གཞན་གྱི་བློ་གྲོས་དག་ཏུ་ཆགས་བྱས་ཏེ།
མཁའ་ལྡིང་ཐབས་རྟགས་ལྡན་རྡོ་ཅན་སོང་༎ 135

བརྙན་ཆགས་སྤྲུལ་གྱི་ཞག་གི་དྲན་གྱུར་ཅིང་།
ངོས་ནི་ཁྲག་གིས་དམར་བ་དེར་ཕྱིན་ནས།
འཇིགས་དེ་མཁའི་ལྡིང་འོང་བ་མངོན་འདོད་པས།
དེ་ནི་ལུས་ཀྱི་སྟོད་བསྒྲིབས་རྣལ་པར་གནས༎ 136

མདྒས་འདིར་ནི་ཅུང་ཟད་གང་། ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་ནོར་དཔྱོད་དེ།
ཡོངས་སུ་བརྟག་པས་ཐར་པ་ནི། ཀུན་དུ་རིན་ཐང་མེད་པར་འགྱུར། 13

མཁས་པ་ཉིད་ནི་མེད་ན་བློ་གྲོས་ནོར་ཉམས་མི་ནོར་ས་འཚོ་བ་དོན་ཡོད་མིན།
མཚུངས་མེད་གྱུར་པའི་སྨན་དག་མེད་ན་མཁས་པ་ཉིད་ནི་ནི་ཚའི་གློག་དང་
མཚུངས།
སྙིང་ལྡན་ནོམས་ཀྱིས་ནང་གི་དེ་ཉིད་དཔྱོད་པ་མེད་ན་རབ་མཛེས་སྨན་དག་ནི།
སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དབེན་སའི་ཁྲོན་པའི་ནར་མེ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པར་འགྱུར། 14

དེ་ཡི་སླད་དུ་གནས་སྐབས་འདིར། ཁ་བྱུག་སྨྲ་ཡིས་བྱེ་བླ་བཞིན།
ལེགས་བཤད་གོ་སྐབས་གྲོགས་པོ་ཡིས། གསར་པ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པར་མཛོད། 15

གལ་ཏེ་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་ཤེས་པས་མཆོག་ཏུ་ཡིད་རྟོན་སྒྲུབ་བྱེད་ན།
ཚིག་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཛ་དེའི་དྲི་བཟང་ངོ་མཚར་བ་དག་སྐྱེད་པར་བྱེད།
ཇི་སྲིད་སྐྱེ་བོ་ལེགས་བཤད་བརྗོད་ལ་གོ་སྐབས་མེད་པ་ན་ཐོབ་མིན།
དེ་ལྟ་ན་ཡང་མཆོག་གི་ཚོགས་ལ་ལྷག་པར་བསྟར་བྱས་འདི་འབྲས་བྲལ། 16

དེ་སྐད་ནི་མགོན་གྱིས་བརྗོད་པ། བློ་ལྡན་སྙིང་ལ་རེག་པའི་ཚིག
ཐོས་ནས་བློན་པོ་ཆེན་པོ་ཡིས། ས་ཡི་བདག་ལ་ཞན་གསོལ་པ། 17

རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཚོགས་བཅས་ཉིད། མདོད་པར་གསར་བ་སྲིད་གསུམ་ན།
སློགས་ན་མཁས་པའི་དབང་པག་དག། ལེགས་བཤད་གྱིས་པ་གཞན་གྱིས་ཅི། 18

དགའ་སྟོར་ཞག་བདུན་དག་གི་ཁྲུས་ཀྱི་སྐར།
ཆོ་ག་བསྟར་བས་གྲོར་པར་མཛད་ཅེས་སྨྲས།། 132

བཟང་པོ་སྟོན་ལ་ཁྲིད་སོང་རྗེས་ནས་ནི།
ཐོགས་འགོར་མེད་པར་བདག་འོང་ཤེས་པར་མཛོད།
ཅེས་བརྗོད་གྱུར་ཏུ་དེ་བཏང་དགའ་བ་ཡི།
གཞོན་ནུ་སྙིང་སྟོབས་བློ་ཡིས་རབ་བསམས་པ།། 133

སྨྲ་དག་གསོད་པའི་དཔགས་གྱུར་གོས་དམར་ལྡང་།
འདོད་པ་འདི་ནི་འབབ་པ་དང་བྲལ་བར།
ཨ་ལ་བདག་གིས་ཐོབ་པས་མྱུར་ཉིད་དུ།
ལག་འགྲོ་དགྲ་ཡི་རྡོ་ཅན་འགྲོ་བར་བྱ།། 34

ཞེས་བསམས་གཙུག་ནི་ནོར་བུའི་འོད་ཟེར་ནི།
རབ་འབར་ཚོགས་མཚུངས་གོས་ནི་སྤྲི་བོར་བཀོད།
གཞན་གྱི་བློ་གྲོས་རག་ཏུ་ཆགས་བྱས་དེ།
མཁའ་ལྡིང་བབས་དཔགས་ལྡན་རྡོ་ཅན་སོང་།། 135

བརྟན་ཆགས་སྤྲུལ་གྱི་ཞག་གི་ཟླ་གྱུར་ཅིང་།
ངོས་ནི་ཁྲག་གིས་དམར་བ་དེར་ཕྱིན་ནས།
འཇོགས་ཏེ་མཁའི་ལྡིང་འོང་བ་མངོན་འདོད་པས།
དེ་ནི་ལུས་ཀྱི་སྟོད་བསྒྲིབས་རྣལ་པར་གནས།། 136

དེ་ནས་གསེར་གྱི་ཁྲ་བའི་བྲ་ཏྲབས་ལྟར།
མཛེས་པའི་གློག་དྲག་ཚོགས་ཀྱི་སྤྲིན་དག་ནི།
རབ་ཏུ་གསལ་བར་གྱུར་བཞིན་གང་གིས་མཁའ།
ད་གདོང་མེ་འབར་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་བཞིན་གྱུར།། 137

དེ་ནས་གཤོག་པ་བསྐྱོད་པར་རབ་བསྐྱེད་རྒྱས་པར་རབ་དཀྲིགས
རླུང་གི་ཆུ་ཀྱེར་འཁྲུག་བྱེད་ཅིང་།
ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་མཐན་གསེར་གྱི་རི་བོ་དང་མཚུངས་བདབ
ཆགས་དབང་པོ་རིང་ནས་བསྒྲོང་།
གང་གིས་དཔའ་བའི་འགྲོས་དག་གི་ནི་རྗོད་པ་མངའ་དག་གྱུབས
པར་གྱུར་ཅིང་ས་འཛིན་གྱི།
རྩེ་མོའི་ཆ་དག་སྐྱུང་བའི་སྒྲ་དྲག་གཏོད་པས་འཇིགས་པ་བཞིན
དུ་མ་གཉིས་འཁྲུགས་པར་གྱུར།། 138

དེ་ནས་རི་ལ་འཇིགས་ཇང་རྡོ་རྗེ་བཞིན།
བརྟན་པའི་ལུས་ཅན་དེ་ཡི་རྒྱབ་ཏུ་ནི།
རྡོ་རྗེ་ལྟར་དྲག་སྤྱིར་སོ་རྩེགས་ཀུའི་ཅའི།
དྲག་པོར་སྒྲ་བྱེད་ཀླུ་དབང་དཔྲ་དག་ལྡུང་།། 139

འཕྲུལ་ལ་མཁའ་ལྡིང་དག་གིས་བསྟན་ཉིང་ལུས་དེ་གདགས་པར་གྱུར་སོད་ཀྱང་།
གཞན་སྒོག་བསྐྱང་ལ་རབ་ཆང་བྲ་རོང་གི་རྒྱ་ཡུམ་ཅན་གསེར་ཙུ་དག།
བརྟན་པ་ཤིང་པས་ཉག་ར་བདག་གི་ལུས་འདི་སྤྱག་བཞུ་གྱིས་གཟིར་བའི།
གདུང་བ་ཧྲན་པའི་ཚོགས་རྣམས་བསྐྱང་བའི་ཆེར་འཁོར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པ
བསམས་སོ།། 140

अथ द्रवत्काञ्चनवीचिरोचि-
श्चण्ड स्तडित्पुञ्जघनप्रकाशः ।
समुद्ययौ येन नभो बभूव
सवाड़वोद्गार मिवार्णवाम्भः ॥ १३७ ॥

पक्षीन्द्रोऽदृश्यतारादथ तरणिकराक्रान्तहेमाचलाभः
पक्षाक्षेपप्रवृत्तप्रततपरिसरन्मारुतक्षोभिताब्धिः ।
यत्संपातावहेलाशकलितसकलानोकहभ्रष्टभूभृत्-
प्राग्भारस्फारघोषव्यतिकरचकितेवाकुला भू र्बभूव ॥१३८॥

भोगीन्द्रशत्रुः स्थिरविग्रहस्य
तस्याथ वज्रोग्रनखाङ्कुशाग्रः ।
घोराशनिस्फोट इवाचलस्य
पपात पृष्ठे कठिणप्रहारः ॥ १३९ ॥

कुमार स्तार्क्ष्येण क्षतदलितगात्रोऽपि सहसा
परप्राणत्राणप्रबलपुलकालङ्कृततनुः ।
प्रदध्यौ दुःखार्त्तव्यसनिगणरक्षोपकरणं
शरीरं मे भूयात् सततमृत मित्यायतधृतिः ॥ १४० ॥

དེ་ནས་ཕྲུག་ཆོས་འཛིགས་རྟུང་ཕྲ་ལྷག་པ་ཡིས་མངོན་བཅོམ་ཞིང་།
ངེས་པར་གདུགས་ཀྱང་དེ་ནི་གཡོ་མེད་ཉིང་སྟོབས་བདུན་ལྡན་ཆེ།
ལག་འགྲོ་འདི་ནི་སྲུ་ཞེས་དེར་ནི་འདབ་ཆགས་རྒྱལ་པོ་དག།
ཡ་མཚན་ལ་ཆགས་རྣམ་པར་ངེས་སྣད་གཡོ་བ་མེད་པར་གྱུར།། 141

དེ་ནས་འདབ་ཆགས་བདག་པོ་རབ་དྲག་ཉི་མའི་འཁྲིང་བ་བཞིན།
གཟི་བྱིན་སེར་སྐྱ་རྒྱ་ཆེན་ཚོགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་ནི་སེར་བྱེད་པས།
སྐྲར་ཡང་མངོན་བདབ་སྒྲུར་དུ་རི་ཡི་དུམ་བུ་དག།
ནོར་བུ་ཝེར་དམར་རབ་འབར་ཁྲག་རྒྱུ་ལྟ་བུར་རབ་གསལ་བྲངས།། 142

གནས་སྐབས་དེར་ནི་གཏོར་བུ་ཡིས། ཏ་རི་ཙ་ད་དད་ནགས་ཚལ་དུ།
ཀླིན་གྱི་དོག་ནི་བཙུན་མོ་དང་། ལྷན་ཅིག་མཐར་ན་དང་ལྷན་གནས།། 143

རྒྱ་གཉེར་ཀླབ་འདོད་པ་བཞིན། བུ་ནི་བསྔ་བར་འདོད་གྱུར་ཅིང་།
སྙིང་ལ་དོགས་པ་གནས་པ་ཡིས། བསམ་པས་ནོར་པ་བཞིན་སྤྲས་པ།། 144

ཀྱེ་མ་ཅི་ཞིག་ད་དུང་ཡང་། བུ་ནི་ཀླིན་གྱི་བཀོད་པ་དག།
དེ་མཆོག་མཐར་ལ་བསྔ་བ་ཡི། དགེ་མཚན་ཨ་རི་མ་ལྗོང་ངེ།། 14ɔ

དེ་འདིའི་ངོས་ལ་མཁར་རྫིང་གིས། དུས་འདི་འབར་བ་རབ་ཏུ་ཞུགས།
གང་གིས་ནས་མཁའ་ནི་བཟོད་པའི། ཕྱོགས་བྲག་འབར་བ་ལྷ་བུར་རྟོགས།།
14(

निर्घातघोरतरघोषमुखाभिघात-
निर्दारितेऽप्यचलसत्त्वहृढेऽथ तस्मिन् ।
कोऽयं भुजङ्ग इति तत्र विहङ्गराजः
संसक्तविस्मयविनिश्चयनिश्चलोऽभूत् ॥ १४१ ॥

अथ पुनरभिपत्योच्चण्डमार्त्तण्डमाला-
कपिलविपुलतेजःपुञ्जपिञ्जीकृताशः ।
खगपति रुरुणांशुव्यक्तरक्तप्रवाह-
प्रकटमणि मकार्षीत् खण्डमस्याशु मूर्द्ध्नः ॥ १४२ ॥

अस्मिन्नवसरे वालहरिचन्दनकानने ।
जीमूतकेतुरासीनः पत्न्या सार्द्धं स्नुषान्वितः ॥ १४३ ॥

पुत्रदर्शनसोत्कण्ठ श्चन्द्रोत्सुक इवोदधिः ।
शङ्काविपन्नहृदय श्चिन्ताक्रान्त इवाब्रवीत् ॥ १४४ ॥

अहो बत किमद्यापि वत्सो जीमूतवाहनः ।
न दृश्यते गिरिवरप्रान्तालोकनकौतुकी ॥ १४५ ॥

दीप्ता गरुड़वेलेयं प्रवृत्तास्य गिरेस्तटे ।
यया विभाव्यते व्योम दिग्दाहोङ्गारदारुणम् ॥ १४६ ॥

འཇིགས་པས་ཤུས་ཉམས་ལག་འགྲོ་གང་། ཟ་འོད་གདེངས་ཅན་དགྲ་ཡིས་ནི།
ཀུན་དུ་འཁྱིགས་བྱེད་བསྙན་པའི་སྐྲ། འཇིགས་སུ་རུང་བ་དུས་འདིར་འཇུག། 147

དེ་ལྟར་ཐེ་ཚོམ་རབ་ཀྲུས་ཤིང་། འཇིགས་བཅས་དོགས་པ་ལ་གནས་ཚེ།
གཙུག་གི་ནོར་བུ་ཁྲག་གིས་བསྲོས། མཁའ་ལས་དེ་ཡི་མདུན་དུ་ལྷུང་།། 148

མི་བཟད་པ་ཡི་ལྟས་ངན་བཞིན། མདུན་དུ་ཤ་དང་སྲ་དང་ནི།
ཁྲག་བཅས་ཀྱིས་གང་དེ་མཐོང་ནས། འཕྲུལ་ལ་དེ་ནི་བརྒྱལ་བར་གྱུར།། 149

བདག་པོའི་གཙུག་གི་ནོར་བུ་དག། ལྷུང་མཐོང་མ་ལ་ལྟ་ཅན་ཡང་།
སྨོངས་པས་མངོན་བཅོམ་སྐྱུག་མོ་དང་། ལྷན་ཅིག་ས་གཞི་དག་ཏུ་ལྷུང་།། 150

དལ་གྱི་འདུ་ཤེས་ཐོབ་གྱུར་ནས། བཙུན་མོ་མཐར་མ་དབུགས་ཕྱུང་སྟེ།
བློ་ལྡན་རིག་འཛིན་བདག་པོ་ཡིས། ཐེ་ཚོམ་བསམས་ནས་རབ་སྨྲས་པ།། 151

བུ་ནི་སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པ་དག། རང་ཉིད་སོང་སྟེ་བདག་གིས་བལྟ།
མཁའ་ལྡིང་དུས་ནི་འཇིགས་རུང་འདི། ཕྱུས་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེར་བྱེད་ཡིན།། 152

གཙུག་གི་ནོར་བུ་འདི་ལྷུང་ཡང་། ངེས་པ་ཉིད་དུ་མི་བརྟག་སྟེ།
འདི་ནི་གདེངས་ཅན་མཁའ་ལྡིང་གིས། ཟ་བ་དག་གི་ཡིན་ཡང་སྲིད།། 153

འཇིགས་པའི་ལྟུང་གིས་བསྐུན་པ་ཡི། རྒྱུ་སྐར་རབ་ཏུ་གཡོ་བ་བཞིན།
གདེངས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ནོར་བུ་ནི། ནག་ཏུ་འདི་ལྟ་ངེས་པར་ལྷུང་།། 154

भयभग्नाङ्गभुजगग्रासगृध्रः फणिद्विपः ।
आविद्धापातनिर्घातघोरोऽयं वर्त्तते क्षणः ॥ १४७ ॥

इत्युन्मेषिणि सातङ्कशङ्काशायिनि संशये ।
तस्याग्रे न्यपतद्रक्तसिक्त चूडामणि र्दिवः ॥ १४८ ॥

तं निरीक्ष्य पुरःकीर्णमांसकेशरशोणितम् ।
दुर्निमित्त मिवासह्यं सहसैव मुमोह सः ॥ १४९ ॥

चूडामणिं च्युतं दृष्ट्वा पत्यु र्मलयवत्यपि ।
पपात मोहाभिहता श्वश्र्वा सह महीतले ॥ १५० ॥

शनैः संज्ञां समासाद्य जाया मास्वास्य सस्नुषाम् ।
उवाच संशये ध्यात्वा धीमान् विद्याधराधिपः ॥ १५१ ॥

पश्याम्यहं स्वयं गत्वा वत्सं निर्जनचारिणम् ।
घोरा गरुड़वेलेयं देहसन्देहदायिनी ॥ १५२ ॥

चूड़ामणि श्च्युत श्चायं निश्चयाय न कल्प्यते ।
एष संभाव्यते तार्क्ष्यभक्ष्यमाणस्य भोगिनः ॥ १५३ ॥

एवम्विधाः पतन्त्येव मणयः फणिनां सदा ।
उत्पातवातनिर्घाततरला स्तारका इव ॥ १५४ ॥

ཞེས་པ་བརྗོད་ནས་རིག་འཛིན་དབང་། །དེ་གཉིས་དང་འགྲོགས་ཟློས་འཕྲང་བཅས།
གདོངས་ཅན་གསོད་པའི་ཛྲོ་བ་ཅན། ས་འཛིན་དག་གི་ངོས་སུ་སོང་ ༎ 155

གནས་སྐབས་དེར་ནི་དུང་གི་གཙུག། གསོད་པའི་གོས་དམར་དག་དང་ལྡན།
རྩ་གཉེར་ངོགས་སུ་གོ་ཀཱ་ར། ཕྱག་འཚལ་ནས་ནི་ཕྱུར་དུ་སོང་ ༎ 156

སྨིན་གྱི་བཞིན་པ་མཁའ་ལྡིང་གིས། བསྟུན་ཅིང་གཏུབས་པ་མགོང་གྱུར་ནས།
ཀྱི་ཧུད་བཙོམ་མོ་བསླུས་སོ་ཞེས། རྣམ་པར་སྨྲ་ཞིང་ས་ལ་འགྱེལ༎ 157

ཡང་ཡང་རི་ཕུག་སྒྲ་བརྙན་གྱི། ཚོ་ངེ་དག་དང་ལྡན་བྱེད་ཅིང་།
མཆི་མ་རབ་ཟགས་དེ་ཡིས་ནི། ལྷབ་ལྷེབ་སྒྲ་ཡིས་ཚོ་ངེ་བྱས༎ 158

ཀྱི་ཧུད་རྒྱུ་མེད་གཉེན་གྱུར་གདུང་བ་ཅན་གྱི་སྙིང་རྗེ་བསོད་ནམས་དག་གི་མཚམས
གཞན་གྱི་གདུང་བ་ཞི་བྱེད་སྨྲིག་རབ་སྤྲིན་ལ་མངོན་ཕྱོགས་མཉེས་གཤིན་འདི་ནི་ཅི།
ཀྱི་ཧུད་ཚུལ་བཟང་གཏེར་དག་ཁྱོད་དང་བྲལ་ནས་འགྲོ་བ་དག་ནི་ཕུན་པར་གྱུར།།
བདུད་རྩིའི་ཟེར་ནི་སྒྲ་གཅན་གྱིས་ཟོས་ནས་མཁའི་མཛེས
པ་ལྟ་བུ་དག་ལ་བརྟེན༎ 159

གཞན་ལ་བརྩེ་བས་སྲོག་ནི་བསྐྱབ་པར་བསླབ་ལ་སྐྱེས་སྲོག་ནི་གཏོང་བྱེད་པ།
ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་ནི་བརླམ་པའི་བར་གནས་གྲགས་པའི་རང་བཞིན་དག་ཏུ་ཡང་
དག་སྐྱེས།
ཁྱོད་ཀྱི་སྡིག་ཅན་དུང་གི་གཙུག་ནི་སྡིག་པའི་འདམ་རྫབ་དོག་ཅིང་ཉམ་ང་ན།
དག་ཏུ་འཚེ་དང་བརླག་པའི་གནས་གྱུར་འཛིགས་རུང་སྣང་བའི་ཁོངས་སུ
ཅི་སྙད་འཕངས༎ 160

इत्युक्त्वा सहितस्ताभ्यां सानुगः क्षितिभृत्तटीम् ।
विद्याधरेन्द्रः प्रययौ भोगिवध्यशिलावतीम् ॥ १५५ ॥

अत्रान्तरे शङ्खचूड़ः शोणवध्यपटान्वितः ।
गोकर्णं मर्णवतटे प्रणम्याशु समाययौ ॥ १५६ ॥

स दृष्ट्वा गरुड़ाघातदीर्णं जीमूतवाहनम् ।
हा हतो वञ्चितोऽस्मीति पपात विलपन् भुवि ॥ १५७ ॥

स चुक्रोश भृशं बाष्पविगलज्जर्जरस्वरः ।
कुर्व्वन् मुहु र्गिरिगुहाः सप्रलापाः प्रतिस्वनैः ॥ १५८ ॥

हा निष्कारणबान्धव व्यसनिनां कारुण्यपुण्यावधे
केयं पेशलता परार्त्तिशमने प्राणप्रदानोन्मुखी ।
हा सौजन्यनिधे त्वया विरहितं जातान्धकारं जगत्
राहुग्रस्तसुधामयूखगगनच्छायां समालम्बते ॥ १५९ ॥

प्राणत्राणविधौ परेषु कृपया हा जीवितत्यागिनः
संजातैव यशोमयी तव तनुः कल्पान्तरस्थायिनी ।
पापः पातकशङ्कुसङ्कुलतरे घोरापवादोदरे
क्षिप्तः संक्षयधाम्नि नित्यनिधने किं शङ्खचूड़ स्त्वया ॥ १६०॥

अस्मिन् सदसि यत्किञ्चित् सूक्तरत्नं विचार्य्यते ।
तत्परीक्षासमुत्तीर्णं सर्व्वथाप्यनर्घ्यताम् ॥ १३ ॥

पाण्डित्येन विना विनाशितधियां व्यर्थं नृणां जीवितं
पाण्डित्यं शुकपाठषण्ढमसमोल्लासं कवित्वं विना ।
काव्यं चारुतरं विना सहृदयैस्तत्त्वान्तरालोचना-
शून्यं निर्जनकूपदीपकलनामन्तःसमालम्बते ॥ १४ ॥

तस्मादस्मिन्नवसरे नूतनं किञ्चिदुच्यताम् ।
चैत्रः पिकरुतस्येव सूक्तस्यावसरः सुहृत् ॥ १५ ॥

चमत्कारो वाचां जयति जितजातीपरिमलः
क्षणं चेत् तत्त्वज्ञाः प्रगुणमवधानं विदधति ।
उदग्रा सामग्री तदपि विफलैषा स्फुरितहृत्
न यावत् पाठेन स्वजन इव लब्धो ह्यवसरः ॥ १६ ॥

इत्युक्तं नरनाथेन हृदयस्पर्शि धीमताम् ।
वचः श्रुत्वा महामात्यः प्रत्यभाषत भूपतिम् ॥ १७ ॥

राजन्नभिनवश्लोकस्तवैव भुवनत्रये ।
गीयते विबुधाधीश किमन्यैः सूक्तविस्तरैः ॥ १८ ॥

---

१ W॰ ॰संभ्रम॰ ।

ཞེས་པ་སྨྲ་ཅོར་རབ་སྨྲ་ཞིང་། མཁར་ཞིང་ལྷུང་དུ་འགྲོ་བ་ཡི།
གདིངས་ཅན་གྱིས་ནི་སྤྲིན་གྱི་དོག ། རྗེས་འབྲང་བཅས་པ་འོང་བ་མཐོང་ ॥ 161

དེ་ལ་བྱུང་བའི་མཐའ་བ་ཤད་ནས། ཀླུ་ནི་ཤུ་ངན་གྱིས་འཁྲུགས་པས།
དཔུང་པ་བླངས་ནས་འདབ་ཆགས་ཀྱིས། གང་ཟག་ལ་ནི་སྐད་བཅས་སྨྲས ॥ 162

གདིངས་ཅན་ལ་འོས་རྟགས་ནི་ཅུང་ཟད་ཉིད་ཀྱང་མ་བརྟགས་པར།
རིག་འཛིན་འདི་ནི་ཅི་སྐད་བཅོས་ཤིང་ངེས་བསད་ནམ་མཁའ་ལྡིང་།
ཁྲོད་ཀྱིས་དང་པོར་མ་དཔྱད་སྤྱིང་དུ་ཡོངས་རྫོགས་སྨིག་པ་ཡིས།
གདུང་བའི་ལམ་བསྟེན་ཐུབ་ཆེན་འདི་ཡིས་མཚར་བས་མཚར་བ་བྱས ॥ 163

འདི་ཐོས་སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པ་ནི། མདུན་དུ་ལུས་ཉམས་མཐོང་གྱུར་ནས།
སྤྲིན་གྱི་དོག་ནི་བཙུན་མོ་དང་། བཅས་པ་རབ་ཏུ་བཀྲུལ་བར་གྱུར ॥ 164

དེ་ནས་མ་ལ་ཡ་ཅན་གྱིས། མདུན་དུ་མཁའ་ལྡིང་དག་གིས་ཁྲོ།
ཁྲག་བསྟུན་གདུངས་པའི་དབྱིབས་ཅན་དག ། མཐོང་ནས་འཚོ་བ་ཕྱིར་ཐོབ་གྱུར ॥ 165

བརྟན་ཡང་རི་ཤོད་ལྷུང་བ་བཞིན། མ་བཅོས་ན་ཡང་དེ་བཅོས་བཞིན།
འཚོ་བ་ལྡན་ཡང་འཚོ་མེད་བཞིན། རབ་ཏུ་འཁྲུམ་ཡང་གཡོ་མེད་གྱུར ॥ 166

བརྟན་པའི་གྲགས་བཞིན་བརྒྱལ་བ་ཡིས། ཡན་ལག་ཀུན་ལ་འཁྱུད་ཅིང་བསྐམས།
རྨོངས་པས་དབང་དང་བྲལ་བ་དེ། ཕྲད་ཙམ་ཅི་ཡང་རིག་མ་གྱུར ॥ 167

इतिप्रलापमुखरः प्रसर्पन् गरुडान्तिकम् ।
जीमूतकेतु मायान्त मपश्यत् सानुगं फणी ॥ १६१ ॥

तस्मै निवेद्य वृत्तान्तं नागः शोकविशृङ्खलः ।
बभाषे भुज मुत्क्षिप्य साक्षेपः पक्षिपुङ्गवम्* ॥ १६२ ॥

अलमलमविचारप्राप्तपर्य्यन्तपाप-
व्यसनसरनिभाजा साहसेनामुना ते ।
फणिसमुचितचिह्नं किञ्चिदेवानवेक्ष्य
क्षतनिरत हतः किं तार्क्ष्य विद्याधरोऽयम् ॥ १६३ ॥

एतदाकर्ण्य जीमूतकेतु र्दीर्णतनुः पुरः ।
जीमूतवाहनं दृष्ट्वा मुमोह महिषीसखः ॥ १६४ ॥

प्रियं पतङ्गराजोग्रप्रहारदलिताकृतिम् ।
दृष्ट्वा मलयवत्यग्रे कण्ठप्राप्तार्द्धजीवितम् ॥ १६५ ॥

स्थिताप्यधश्च्युतेवाद्रे र्हताप्याहतैव सा ।
सजीविताप्यजीवैवं समुद्भ्रान्तापि निश्चला ॥ १६६ ॥

श्वश्रू·सर्व्वाङ्ग मालिङ्ग्य गाढं सख्येव मूर्च्छया ।
मुहूर्त्तं मोहविवशा सा विवेद न किञ्चन ॥ १६७ ॥

---

* In the Tibetan text पुङ्गवम् (पुङ ग्म) exists.

རྒྱུན་དུ་གཟིར་བ་ལ་ཕན་གནོད་ནབས་གདངས་ལ་ཡོ་བྱད་ནི།
བསྐྱབས་བྱས་བདུད་ཀྲི་ཐོབ་པས་བརྟན་པའི་གནས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར།། 175

པ་མ་མཆི་མ་ཅན་ལ་ནི། བརྗོད་ནས་མདུན་དུ་འདབ་ཆགས་དབང་།
འཕྲོད་པ་ཆེན་པོས་རང་གིས་ནི། ཉིས་བྱས་སྨོད་ཅིང་གནས་པ་དག།། 176

དེ་ཡི་སྙིང་སྟོབས་འབད་པ་ནི། ཆགས་བྲལ་ཟླ་མས་དག་བྱས་ནས།
སྐུ་ནི་ཟ་བ་ལས་ཟློག་ལ། ཀུན་དུ་དོག་པ་བརྟན་པོ་བྱས།། 177

དེ་ནས་མི་བཟད་མཐའ་ཡི་དབུགས། ཡི་གེ་རབ་དུ་འཕྲུལ་པ་ཅན།
མིག་ནི་རབ་དུ་རྫས་པ་དེ། སྙིང་སྟོབས་གསལ་བའི་ལྷག་མར་གྱུར།། 178

དེ་ནས་སྤྲིག་ཁང་རབ་སྤྲས་པ། འོས་ཤིང་མེ་ཏོག་ཟོས་ཀྱིས་སྤྲས།
མ་ཡི་མདུན་དུ་མངོན་ཕྱོགས་ཏེ། འཇིག་འདོད་དེ་ཡི་དགའ་མས་སྤྲས།། 179

བདག་གིས་གྲུས་པས་མཉམ་བྱས་པ། འབྱུང་པོའི་དགའ་མ་བཙོམ་ལྡན་མས།
རིག་འཛིན་ཀུན་གྱི་འཁོར་ལོ་སྒྱུར། མཆོག་ནི་བདག་ལ་རབ་དུ་བྱིན།། 180

གང་ཞིག་ཞག་བདུན་ཉིད་ཀྱིས་བདག། བུ་མོ་ཕྱུག་མའི་རྣལ་ལྡན་བྱུར།
དག་པའི་ཚིག་འདི་བདག་ལ་ནི། ཅི་སྙད་བདེན་པ་ཉིད་པར་གྱུར།། 181

བདག་གི་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཡང་། འོས་པ་འདི་ཉིད་བདག་གྱུར་ཅིག།
ཅེས་བརྗོད་དེ་ཡིས་མན་དར་འདི། མེ་ཏོག་སྐྱིས་པ་མེ་ལ་གཏོར།། 182

स्थिरपद मम्टताख्या सन्तताचौंपकारे
कृतपरिकरवन्धं पुण्यधाम्नि प्रयाति ॥ १७५ ॥

इत्युक्का जनकौं सासौ पुरः प्राप्तं खगेश्वरम् ।
आह तापेन महता निन्दन्तं निजदुष्कृतम् ॥ १७६ ॥

वैराग्यगुरुणा सत्त्वप्रणयेन प्रसह्य सः ।
चकार स्थिरसंकल्पं नागाशननिवृत्तये ॥ १७७ ॥

ततः पर्य्यन्तविषमश्वासप्रस्खलिताक्षरः ।
सत्वप्रकाशशेषोऽभूत् स निमीलितलोचनः ॥ १७८ ॥

अथोचितां सुरचितां पुष्पांशुकचितां चिताम् ।
प्रवेष्टुं तत्प्रिया वह्नेरग्रमेत्य समभ्यधात् ॥ १७९ ॥

भक्त्या मया भगवती तोषिता भववल्लभा ।
आदिशन्मे वरं सर्व्वविद्याधरकुचक्रवर्त्तिनम् ॥ १८० ॥

तदिदं वितथं कस्माज्जातं मम सतीवचः ।
यदहं-सत्तरानेण बालवैधव्यभागिनी ॥ १८१ ॥

जन्मान्तरेऽपि मे भूयादयमेवोचितः पतिः ।
उक्केति साम्रो चिक्षेप मन्दारकुसुमाञ्जलिम् ॥ १८२ ॥

དེ་ནས་བདུད་རྩིའི་གྲུབ་པ་ཡིས། ལག་པའི་མཚོ་སྐྱེས་བྲིལ་བ་ཡིས།
རི་སྐྱེས་རང་ཉིད་མངོན་ཕྱོགས་ཏེ། དགའ་བས་བུ་མོ་ཁྱོད་ཀྱི་བདག། 183

དེ་ནི་འཚོ་ཞེས་རྗོད་བྱེད་ཅིང་། བཞིན་གྱི་འོད་ཀྱིས་ཕྱོགས་བཀང་སྟེ།
བདུད་རྩིའི་ཆར་རྒྱུ་དག་གིས་ནི། སྲིན་གྱི་བཞོན་པ་རབ་ཏུ་བསོས།། 184

རི་སྲས་མི་སྣང་གྱུར་པ་ན། སྲིན་གྱི་བཞོན་པ་རབ་བསོས་ནས།
བསད་པའི་ཀླུ་རྣམས་བསོས་པ་ནི། མཁར་ལྡིང་དག་ལ་སྣར་ཡང་ཞུས།། 185

དེ་ནས་དེ་ཡིས་བདུད་རྩིའི་ཆར། སྤྲིས་པས་གདོངས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི།
གདོངས་ཀའི་ནོར་བུའི་འོད་རྒྱས་པའི། སྣང་བ་དང་ལྡན་རབ་ཏུ་ལངས།། 186

དེ་ནས་དགའ་དང་མད་བྱུང་ཡིད་སྤྲུལ་རྣམས།
མཚུངས་པར་མངོན་པར་སྒྲུར་ནས་འདུད་བྱེད་ཅིང་།
དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ཡང་དག་རྒྱ་བ་བཞིན།
གྲུབ་པའི་བུ་མོ་བདག་པོའི་དྲུང་དུ་སོང་།། 187

དེ་ནས་ལྷུན་པོ་གཡོག་པ་རྣམ་པ་བཞིན།
འདབ་ཆགས་དབང་པོས་གཉེན་དུ་མངོན་མཆོད་སོང་།
སྤྲིན་གྱི་བཞོན་པ་དག་ལ་མངོན་ཕྱོགས་བའི།
དུང་གི་གཙུག་ནི་ལྟ་བས་ངོམས་མ་གྱུར།། 188

ततः पीयूषकलशव्यग्रपाणिसरोरुहा ।
स्वयमभ्येत्य गिरिजा प्रीत्या जीमूतवाहनम् ॥ १८३ ॥

अयं जीवति ते पुत्रि पतिरित्यभिधायिनी ।
अजीवयत् सुधासारैः पूरिताशामुखांशुभिः ॥ १८४ ॥

अन्तर्हितायां पार्व्वत्यां स्वस्थो जीमूतवाहनः ।
तार्क्ष्यं ययाचे नागानां हतानां जीवितं पुनः ॥ १८५ ॥

ततः सर्व्वे समुत्तस्थु स्तत्सुधामृतवृष्टिभिः ।
साश्लोकाः फणिनः स्फीतफणामणिमरीचिभिः ॥ १८६ ॥

ततः प्रहर्षाद्भुतमन्मथानां
तुल्याभियोगेन विघूर्णमाना ।
समाययौ सिद्धसुता समीपं
सञ्चारिणी कल्पलतेव पत्युः ॥ १८७ ॥

याते तमभ्यर्च्य ततः कुमारं
खगेश्वरे पक्षवतीव मेरौ ।
जीमूतवाहाभिमुखस्य दृष्टि
र्न शङ्खचूडस्य जगाम तृप्तिम् ॥ १८८ ॥

དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱི་བོར་ལྷ་ཡི་བདག་པོ་ཡིས།
མཛེས་པའི་ལག་པའི་པདྨ་རབ་གཏོར་མེ་ཏོག་ཁྲུས་པའི་ཆར།
ཕྱུང་བའི་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲ་ཡིས་ཡོན་ཏན་བསྟོད་ཅུས་སྒྲ་དབྱངས་བཞིན།
འཆི་མེད་དགའ་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་ནི་ཡོངས་སུ་གང་བ་བབས།། 189

པ་མ་དག་ལ་ཕྱག་འཚལ་དེ་དག་ཞབས་ཀྱི་པདྨར་གཙུག་གི་ནོར་བུ་ཆགས།
དེ་དག་དགའ་བའི་མཆི་མ་ཟགས་པས་དབང་བསྐུར་
དགའ་སྟོན་ལེགས་པར་བསྒྲུབས།
སྙིང་སྟོབས་རྒྱ་གཏེར་བསོད་ནམས་ཚོགས་ནི་ཡོངས་
རྫོགས་སྤྲིན་གྱི་འཇིགས་པས་སྐད་ཅིག་ལས།
གསལ་བར་འཁོར་ལོ་སྒྱུར་བའི་དཔལ་གྱི་མཚན་མ
རིན་ཅེན་རྣམས་ནི་ཡང་དག་ཐོབ།། 190

དེ་ནས་ལྷ་ཡི་བདག་པོ་གུས་པ་དང་ལྡན་པ།
དགའ་བས་མངོན་ཕྱོགས་རང་གི་སྟན་ལ་མངོན་དབང་བསྐུར།
སྐབས་གསུམ་ཚོགས་ཀྱིས་ཕྱག་བྱར་འོས་པའི་གྲགས་པ་ཅན།
འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་དེ་ཡི་ཡུན་རིང་དཔལ་དག་བསྟེན།། 191

དེ་ལྟར་རང་གི་སྐྱེ་བ་གཞན་གྱི་ཚུལ་འདི་དག།
བསོད་ནམས་ཉེར་བསྟན་དགའ་རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་ནི།
བདག་གིས་བསྡེབས་པས་དགེ་བའི་མཆོག་ནི་གང་ཐོབ་དེས།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་གྱུར་ཅིག།། 192

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་དགེ་བའི་
དབང་པོས་མཛད་པ་ལས་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྲས་ལྷ་བའི་དབང་པོས་
མཛད་པའི་སྤྲིན་གྱི་བཀོད་པའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་
ཡལ་འདབ་སྟེ་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་པའོ།།

अथ सुरपतिकान्तापाणिपद्मप्रयुक्ता
विकचकुसुमवृष्टि र्बोधिसत्त्वस्य मूर्ध्नि ।
न्यपतदमलरत्नासारसंपूरिताशा-
कृतगुणनुतिशब्देवाकुलालिस्वनेन ॥ १८९ ॥

वन्दित्वा पितरौ तदङ्घ्रिकमलव्यासक्तचूडामणिः
हर्षाश्रुस्रुतिभि स्तयोः सुविहितः प्रेमाभिषेकोत्सवः ।
सत्त्वाब्धिः परिपूर्णपुण्यनिवहै र्जीमूतवाहः क्षणा-
द्रत्नानि स्फुटचक्रवर्त्तिकमलाचिह्नानि स प्राप्तवान् ॥१९०

अथ सुरपतिना समेत्य हर्षात्
प्रणयवता स्वयमासनेऽभिषिक्तः ।
श्रिय मभजत वन्द्यमानकीर्त्तिः
त्रिदशगणैः स चिराय चक्रवर्त्ती ॥ १९१ ॥

इति स्वजन्मान्तरवृत्त मेतत्
पुण्योपदेशे कथितं जिनेन ।
कृत्वा मयाग्र्यं कुशलं यदाप्तं
तत्सर्व्वसत्त्वाभ्युदयाय भूयात् ॥ १९२ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
तदात्मजसोमेन्द्रकृतं जीमूतवाहनावदान
मष्टोत्तरशततमः पल्लवः ॥

ཀུན་ལས་མགོ་ཉིད་བདེ་གཤེགས་ཡོན་ཏན་དག་དང་ལྡན།
བཟང་ཞིང་རབ་མང་བརྩོན་འགྲུས་སྟོབས་དང་བཟོད་པ་ཅན།
མི་དགེ་རྩ་བ་སྤྲིད་པའི་སློན་པ་རབ་འཇོམས་པ།
རྒྱུགས་པ་བློག་མཛད་བཅོམ་ལྡན་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

འཇིག་རྟེན་དུ་ནི་ཇི་སྲིད་སྒྲོལ་མ་སྐྱིང་ཇེ་དར་བབ་ཀྱིས་གཟིགས་ཤིང་།
གྲུབ་སྐད་གྲུས་ལྡན་དགེ་བ་རྣམས་ལ་མ་ཚང་མེད་པའི་འབྲས་བུ་སྒྲུབ།
ཇི་སྲིད་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་དྲི་མེད་དགེ་བའི་བསམ་གཏན་བློ་ལྡན་པ།
དེ་སྲིད་མཁས་པའི་ཞལ་གྱི་དགའ་སྟོན་སངས་རྒྱས་གཏམ་འདི་གནས་
གྱུར་ཅིག། ༢

ཇི་སྲིད་སངས་རྒྱས་སྲིད་པ་མཐའ་དག་བསྐལ་སྐད་རབ་ཏུ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག།
ཇི་སྲིད་ཆོས་ནི་ལེགས་ཀྲུས་ལམ་དག་རབ་གསལ་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མར་གྱུར།
ཇི་སྲིད་དགེ་འདུན་ཚགས་ལྡན་ཡིད་ལ་དགེ་བའི་ཚོགས་སྤྱིན་དེ་སྲིད་དུ།
དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་གསར་པ་རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་གཏམ་འདི་གནས་
གྱུར་ཅིག། ༣

ཇི་སྲིད་ས་གཞི་རབ་མང་ས་འཛིན་ལས་འབབ་གསོ་བའི་
ཆུ་ཡི་འབྲིང་ལྡན་ཧྲེ་ཀླུ་མ་ཡི།
མགོ་ལ་གདེངས་ཀ་རིན་ཆེན་འོད་ཟེར་རྒྱས་པས་མ་བུའི་
གདུགས་ཀྱིས་མཛེས་པའི་རྗེས་སུ་སྒྱུར།

सर्व्वोन्नताय सुगताय गुणान्विताय
भद्राय भूरितरवीर्य्यवलक्षमाय ।
उन्मूलिताकुशलमूलभवद्रुमाय-
तस्मैनमो भगवते मदवारणाय ॥ १ ॥

यावत्तारा तरुणकरुणालोकिनी भक्तिभाजां
कल्याणानां कुलमविकलं सिद्धये सन्निधत्ते ।
लोके यावद्विमलकुशलध्यानधी लोकनाथः
तावद्बौद्धी विबुधवदनामोदिनीयं कथास्ताम् ॥ २ ॥

यावद्बुद्धः सकलभुवनोत्तारणाय प्रबुद्धो
यावद्धर्म्मः सुकृतसरणिस्वैररत्नप्रदीपः ।
यावत्सङ्घः शरणमनसां दत्तकल्याणसङ्घः
स्थीयात्तावज्जिनगुणकथाकल्पवल्ली नवेयम् ॥ ३ ॥

यावद्भूर्भूरिभूभृत्स्रुतसलिलचलन्मालिका शेषशीर्षे
मायूरच्छत्रशोभा मनुभवति फणारत्नरश्मिप्रतानैः ।

གུས་ལྡན་གཏོང་ཕོད་མཆོག་གྱུར་ཁྱོད། རིག་པ་དག་ལ་དགྱེས་པ་འདིར།
ས་ཡི་མཐིལ་འདི་ཐམས་ཅད་ནི། རིག་པ་འཛིན་པའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱུར། 19

ཁྱོད་ནི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པའི་གྲོགས། བློ་ཅན་བརྡ་ལྡན་པས་མཛེས།
ཤར་ཚེ་སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་ནི། སྣང་བཅས་ལེགས་པའི་ལམ་ནས་འགྲོ། 20

གང་དང་གང་ལ་རྒྱལ་པོ་རྗེས་སུ་ཆགས་པར་སྐད་ཅིག་ནི།
གུས་པའི་ཆ་ཤས་བྱས་པའི་བློ་ཅན་དག་ནི་དེ་དེ་དང་།
རྗེ་དགའི་ཆས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དེ་དེ་ཡོན་ཏན་དེ་དེ་དང་།
སྐྱེ་བོ་སྤྱོད་ཚུལ་དེ་དེ་འཇིག་རྟེན་དགའ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། 21

ས་སྐྱོང་མཁས་ན་རིག་པའི་རྗེ་དགའི་སློ་ལ་མཆོག་ཏུ་རིག་པར་གྱུར།
དཔའ་ནག་ཡུལ་གྱི་རོལ་པ་དང་འགྲོགས་བརྟུལ་ཞུགས་བརྟུལ་ཞུགས་འཛིན་པར་
འགྱུར།
ཀླུ་ན་རྨོངས་ཤིང་གཡོ་ནོན་པར་གཡོ་ལ་གདུག་ནས་ཚངས་སྤྱོད།
གང་གང་ས་བདག་བྱེད་པ་དེ་དེ་མཐའ་དག་སྐྱེ་བོ་བྱེད་པར་འགྱུར། 22

མི་ཏོག་འབྱུང་གནས་ལེགས་པ་པ་ཡི། མི་ཏོག་གྱིས་བྱེད་ཉམས་དང་ལྡན།
ས་བདག་རང་ཉིད་མཁས་པ་ནི། སྐྱེ་གུའི་བསོད་ནམས་ཉིད་ཀྱིས་འབྱུང་། 23

སྐྱེ་བོ་ལེགས་བྱེད་བློ་ལྡན་བློན་པོ་དང་།
མི་བདག་མཁས་ཤིང་བདེན་པར་སྨྲ་བྱེད་པ།
འདི་དག་ཉམས་ནི་དགེ་བ་དར་བའི་དུས།
མངོན་སུམ་དུ་མཚོན་མཚན་ཉིད་བཟང་པོ་ཡིན། 24

ཀུན་ལས་མགོ་ཉིད་བདེ་གཤེགས་ཡོན་ཏན་དག་དང་ལྡན།
བཟང་ཉིད་རབ་མང་བརྟེན་འགྱུར་སྟོབས་དང་བཟོད་པ་ཅན
མི་དགེ་རྩ་བ་སྲིད་པའི་གློན་པ་རབ་འཇོམས་པ།
གྲགས་པ་གླིག་མཛད་བཅོམ་ལྡན་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

འཇིག་རྟེན་དུ་ནི་ཇི་སྲིད་སྤྲོལ་ལ་སྙིང་རྗེ་དང་བབ་ཀྱིས་གཟིགས་ཤིང་།
གྲུབ་སྐད་གྲུས་ལྡན་དགེ་བ་རྣམས་ལ་མ་ཚང་མེད་པའི་འབྲས་བུ་སྒྲུབ།
ཇི་སྲིད་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་དྲི་མེད་དགེ་བའི་བསམ་གཏན་བློ་ལྡན་པ།
དེ་སྲིད་མཁས་པའི་ཞལ་གྱི་དགའ་སྟོན་སངས་རྒྱས་གདམ་འདི་གནས་
གྱུར་ཅིག།། 2

ཇི་སྲིད་སངས་རྒྱས་སྲིད་པ་མཐའ་དག་བསྐལ་སྐད་རབ་དུ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག།
ཇི་སྲིད་ཆོས་ནི་ལེགས་གྲུས་ལམ་དགའ་རབ་གསལ་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མར་གྱུར།
ཇི་སྲིད་དགེ་འདུན་ཚོགས་ལྡན་ཡིད་ལ་དགེ་བའི་ཚོགས་སྤྲིན་དེ་སྲིད་དུ།
དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་གསར་པ་རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་གདམ་འདི་གནས་
གྱུར་ཅིག།། 3

ཇི་སྲིད་ས་གཞི་རབ་མང་ས་འཛིན་ལས་འབབ་གཡོ་བའི་
ཆུ་ཡི་འབྲིང་ལྡན་རྡུལ་སྐྱ་ཡི།
མགོ་ལ་གདེངས་ཀ་རིན་ཆེན་འོད་ཟེར་རྒྱས་པས་རྨ་བྱའི་
གདུགས་ཀྱིས་མཛེས་པའི་རྗེས་སུ་སྤྲོད།

सर्व्वोन्नताय सुगताय गुणान्विताय
भद्राय भूरितरवीर्य्यवलक्षमाय ।
उन्मूलिताकुशलमूलभवद्रुमाय-
तस्मैनमो भगवते मद्वारणाय ॥ १ ॥

यावत्तारा तरुणकरुणालोकिनी भक्तिभाजां
कल्याणानां कुलमविकलं सिद्धये सन्निधत्ते ।
लोके यावद्विमलकुशलध्यानधी र्लोकनाथः
तावद्बौद्धी विबुधवदनामोदिनीयं कथास्ताम् ॥ २ ॥

यावद्बुद्धः सकलभुवनोत्तारणाय प्रवुद्धो
यावद्धर्म्मः सुकृतसरणिस्वैररत्नप्रदीपः ।
यावत्सङ्घः शरणमनसां दत्तकल्याणसङ्घः
स्थीयात्तावज्जिनगुणकथाकल्पवल्ली नवेयम् ॥ ३ ॥

यावद्भूर्भूरिभूमृत्सुतसलिलचलन्मालिका शेषशीर्षे
मायूरच्छत्रशोभा मनुभवति फणारत्नरश्मिप्रतानैः ।

ཇི་སྲིད་ས་གཞི་བརྡ་དཀར་ལ་རྒྱན་པོ་ཟེ་འབྲུའི་ནམ་པའི་
མཛེས་པ་འཛིན་བྱེད་པ།
དེ་སྲིད་སྲིད་པའི་གནས་འདིར་འགྲོ་བའི་ནད་རྒྱུན་དག་ཏུ་
རབ་ཏུ་གནས་པ་སྨིན་གྱུར་ཅིག །།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་སྙན་
ངགས་མཁན་ཆེན་པོ་དགེ་བའི་དབང་པོས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། །།

धत्ते यावत्सुमेरुः क्षितितलकमले कर्णिकाकारकान्तिं
शास्तु स्तावत्कथेयं कलयतु जगतां कर्णपूरप्रतिष्ठाम् ॥४॥

समाप्ता बोधिसत्त्वावदानकल्पलता कृतिरियं
महाकवेः क्षेमेन्द्रस्य ॥

COLOPHON.

A FEW WORDS ABOUT THE TEXT, ITS COLLATION WITH THE ORIGINAL, AND ITS TRANSLATION IN TIBETAN VERSE.

ཡོན་ཏན་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་སྤྲས་པའི་བླ་མ་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། མིའི་དབང་པོ་དཔོན་ཆེན་ཤཱཀྱ་བཟང་པོའི་བཀའ་ལུང་གིས་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་སྙན་དངགས་མཁན་ཆེན་པོ་ལ་ཀྵེ་མེནྡྲ་ཀར་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་དགེ་སློང་ཤོང་སྟོན་གྱིས་མང་ཡུལ་འཕགས་པའི་བྱུང་དགེ་འདུན་པའི་སྡེའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ།

དཔལ་ས་སྐྱའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རྒྱ་དཔེ་དང་གཏུགས་ནས་ཞུ་དག་ཚང་བར་བྱས་སོ།། སྐད་གཉིས་ཀ་ལ་ཤུ་ཆེན་ཞིབ་པ་ཅིག་གྲུབ་པས་གཞན་ལས་ཁྱད་དུ་འཕགས་སོ།།

རྒྱལ་བའི་རྟོགས་བརྗོད་སྙན་ངག་ཆེན་པོ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ཞེས་བྱའི་བསྟན་བཅོས་སྐད་གཉིས་ཟུང་དུ་སྦྱར་བ་འདིར་ཡི་གེ་པ་དང་དག་བྱེད་པ་ཡི་སྐྱོན་ལས་ཡིག་འབྲུ་ལྷག་ཆད་བརྡ་རྙིང་འཁྲུལ་བ་ཟི་སྐྱིད་མཆིས་པ་རྣམས་འདི་ཡི་སྐད་གཉིས་ཟུང་སྦྱར་གསར་བྱེད་པོ་འཇིག་རྟེན་མིག་གྱུར་ཆོས་སྐྱོང་བཟང་པོ་ཞེས་བྱའི་དགེ་སློང་གིས་ལེགས་སྦྱར་གཞུང་དང་ཐེབ་སྦྱོར་བསྟན་བཅོས་བོད་སྐད་བརྡ་ཡི་བསྟན་བཅོས་དང་བསྟུན་བློ་གྲོས་ཞིབ་མོས་དག་པར་བགྱིས།།

དགེ་ལེགས་འཕེལ།།

This colophon is contained in the Tibetan edition. It was added during the Sakya Hierarchy when Tibet was ruled by *Pon-chen* (Governor) Shakya Zang-po. The first and earliest edition was issued under his orders.

नेत्राक्ष्यब्धियुताब्दके च समये राधे सिते पक्षके
आशायाञ्च तिथौ दिवाकरदिने वाहद्विषट्पक्षके ।
श्रीमद्बुद्धसुतावदानशतकं वस्वङ्कितं मोक्षदम्
राज्ये श्रीमदनन्तमल्लन्टपते लक्ष्म्या व्यलेखि स्वयम् ॥

लक्ष्मीभद्रकवे विधाय विधिवद्व्याख्यान मत्यद्भुतं
क्षेमेन्द्रेण कृतं गभीरमधुरं बुद्धावदानं मया ।
नेपाले भुवि मञ्जुभद्रसुधिया यत्पुण्यमासादितं
सत्त्वा तेन भवाब्धिमध्यपतिता बुद्धा भवन्तु स्फुटम् ॥

शुभमस्तु ॥

त्वयि विद्याविनोदेऽस्मिन् वदान्यवर सादरे ।
विद्याधरपुरं सर्व्वं जातमेतन्महीतलम् ॥ १९ ॥

कलाकमलिनीकान्ते मित्रे गुणवतां त्वयि ।
उदिते याति सालोकः सन्मार्गेणाखिलोजनः ॥ २० ॥

सा सा कला स स विलासविशेषलेश-
स्ते ते गुणाः स स जनश्चरितञ्च तत्तत् ।
लोके प्रियत्वमधिरोहति यत्र यत्र
राजा करोति सरसः क्षणमादरांशम् ॥ २१ ॥

भूपाले विदुषि स्पृशत्यतिशयं विद्याविलासोत्सवं
शूरे सङ्गररङ्गसङ्गमरुचिर्म्लाति वीरव्रतम् ।
मूढ़े मुह्यति चञ्चले विचलति क्रूरे नृशंसायते
यत् यत् भूमिपतिःकरोति कुरुते तत्तत् समस्तो जनः॥२२॥

सरसः साधुपुष्पाणां वसन्तः कुसुमाकरः[१] ।
प्रजापुण्यैर्भवत्येव स्वयं विद्वान्महीपतिः ॥ २३ ॥

जनः सुवृत्तिर्मतिमानमात्यः
सत्याभिलाषी नृपतिर्मनीषी ।
एतानि कालस्य शुभोदयस्य
प्रत्यक्षलक्ष्याणि सुलक्षणानि ॥ २४ ॥

---

१ ष and ष विकाशकुसुमाकरः ।

གང་གིས་གཉིས་དང་གཉིས་སུ་དགོས་དོན་ཉིད་ལ་བློ་ལྡན་བློ་ནི་གང་བྱེད་ཅིང་།
གང་ཞིག་འགྱུར་ཚེ་ལེགས་ལྡན་བདག་ཉིད་ཉམས་ཀྱིས་ལེགས་བཤད་ནོ་བའི་
སྤྲིན་དུ་གྱུར།
གང་འདི་ནི་བདག་བདག་ཉིད་ཆེ་གྲུས་གྱི་ཡིས་དབྱུལ་བའི་དབྱངས་ཅན་དག་གི་
གཏེར།
འདི་ནི་རང་ཉིད་དམ་པའི་ཚོགས་དགའ་ལ་རིག་པའི་ཁྲིམ་ཐབ་སྒྲོ་དགའ་ཡིན། 25

གྲུལ་པོའི་བཀུར་བ་ཆེན་པོ་ཡིས། དཔལ་པའི་ཡོན་དན་མཛེས་པ་ནི།
ནགས་སུ་རྫོན་པ་ནོམས་ཀྱང་ནི། ཉུས་པ་ནོམ་པར་བཀྲལ་ཆགས། 26

རྫོན་པ་གདུག་པ་ཅན་ཞེས་པ། ནགས་ཀྱི་མཐའ་འཁོབ་དག་ན་གནས།
དེ་ལས་རྟག་ཏུ་ལེགས་བཤད་ཀྱི། རིན་ཆེན་གསར་པ་གསར་པ་ཐོབ། 27

ཟློགས་ལྡན་གཉིས་འཕྲང་དགྲ་གཏོར་ནི། བརྟུན་ཟླལ་སླང་པོའི་སྨྲ་རིག་གིས།
སྐྱན་ངག་མཁན་གྱི་དོན་མཐུན་ལས། རྟག་ཏུ་དེ་ཡིས་ལེགས་བཤད་བླངས། 28

ཞེས་པ་སྙན་པོའི་ཚིག་ཕྲམ་ས་བདག་གིས།
མདུན་ས་པ་བཀྲི་མདུན་ས་རབ་བཀང་ནུས།
སྨས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་པོ་བྲང་འཁོར་སོང་ངེ།
ཐུབ་མོང་སྐྱེ་བོའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བྱས། 29

यन्नृत्यन्ति पदे पदे मतिमतां काव्यार्थतत्त्वे धियो
यत् कर्णाभरणीभवन्ति विभवे भव्यात्मनां सूक्तयः ।
यत् सारस्वत एष कोशमहिमा मुद्रादरिद्रो निधि-
र्विद्यानां नृपतिः स्वयम्वरविधौ सोऽयं विवाहोत्सवः ॥२५॥

राजमानेन महता राजमाने गुणे सताम् ।
लुब्धकाः सूक्तिवैचित्र्ये लुब्धकाः काननेष्वपि ॥ २६ ॥

लुब्धकः क्रूरको नाम प्रत्यन्तेऽस्ति वनेचरः ।
सदा नवनवं[1] तस्मात् सूक्तरत्नमवाप्यते ॥ २७ ॥

दृप्यद्द्विपारिनखराघातभिन्नेभमौक्तिकैः ।
सततं कविसार्थेभ्यः स गृह्णाति सुभाषितम् ॥ २८ ॥

श्रुत्वेत्यमात्यस्य वचः क्षितीशः
सभां समुत्सृज्य विसृज्य सभ्यान् ।
अन्तःपुरं गुप्तमुपेत्य रूपं
चकार सामान्यजनानुरूपम् ॥ २९ ॥

---

१ ग नवरत्नम् ।

སྐར་ཚོགས་གྲུས་པ་ལྷ་བུར་མཛོད་དཀར་ཞིང་།
པད་ཚུན་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་གསལ་བྱེད་པའི།
དོ་ཤལ་མཛེང་ནས་ཞིགས་བཤད་དོན་གཏེར་དེ།
གླིང་མ་གཉིས་པ་དང་བཅས་ནགས་མཐར་སོང་། 30

དེ་ནི་ངེས་པར་དུད་པའི་ཤིང་རྣམས་ཀྱིས།
མི་རྟོག་ལྷུང་གཡོན་གྲིས་བཀྲས་མགྲོན་བྱས་བཞིན།
དེ་ཡིས་འབད་པས་བཙལ་བས་རྙེད་པ་ནི།
རྙེད་ལ་རབ་ཆགས་རི་ཡི་ངོས་སུ་རྟེན། 31

སྒྲང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བདེ་བའི་མི་མཐུད་ཕྱོགས།
རི་དྭགས་རྣམས་ལ་ཕྱུག་སོས་འདེབས་བྱེད་མཁས།
འཁྲིག་པའི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མ་ཟུངས་གཞུ།
རང་སེམས་ལྷ་བུ་ལག་པ་གཡོན་པས་འཛིན། 32

རྟག་ཏུ་ནགས་གནས་པའི་མི་མཐུད་ཕྱོགས།
གསོད་པ་གཅིག་ཕྲུལ་མཁས་ལག་གཡས་ཀྱིས།
ལག་རྡུང་སྤྱི་རྣམས་མཐའ་དག་བྱུང་གྲོལ་ལ།
རྣམ་པར་འགྲོད་པའི་སྐད་འཇིག་རབ་ཏུ་འཛིན།

परस्परांशुप्रतिबद्धतारं[१]
विस्फारताराानिकराभिरामम्।
हारं समादाय सुभाषितार्थी
छायाद्वितीयः स ययौ वनान्तम्॥ ३०॥

स तत्र बालानिलकीर्णपुष्पैः
वृक्षैः कृतातिथ्य इवावनम्रैः।
अन्विष्य यत्नान्मृगयाप्रसक्तं
गिरेस्तटे लुब्धकमाससाद॥ ३१॥

वामेन वामं करिणीमुखानां
वैधव्यदीक्षारसिकं मृगीणाम्।
चक्रक्रमं[२] क्रूरतरं करेण
चापं स्वचित्तोपममुद्वहन्तम्॥ ३२॥

वधैकदक्षेण च दक्षिणेन
वनौकसां नित्यमदक्षिणेन।
हस्तेन विन्यस्त-समस्त-हस्ति-
वर्गापवर्गं[३] विशिखं दधानम्॥ ३३॥

१ H भारम्। २ H वक्राक्रमम्। ? वक्रक्रमम्।
३ H वर्गोपसर्गम्।

ཙེ་བོ་ཀླུང་གིས་དཔལ་གྱིས་བསྐོར་པ་ཡི།
སེ་བུའི་སྐྲ་ཡི་སྤྱོད་གཡོགས་བསྒྲུབས་གྱུར་པ།
སྒྲག་པ་གཡོ་བ་ཟི་རྣགས་ནོ་བསཾ་ཀྱི་ཞིག།
བདག་པོ་འཚོ་བ་བསྲུང་བར་གསོལ་འདེབས་བཞིན། 34

དེས་དེ་ཅིག་གིས་མངོན་མཆོད་མཆོད་བྱ་བཞིན།
སྤྲེ་ཤུའི་ཧླ་ལམས་ཅག་འཚ་བ་ཧླམ་བཞིན།
པཙུ་ནཛོམ་དངར་ནམ་སྐྱེ་བ་སོ་ཨོཾ་འོད།
ཡམ་འདབ་ཕྲ་བྱ་འཛོད་ཅིང་ར་བ་སྒྲས་བ། 35

ཚོད་ཀེ་རྩོ་ཀུ་ཞིགས་པའི་ཞིགས་ར་ཡར་ཡོསམ།
ནཝུ་ཡ་ར་བ་རུ་འདུན་བ་ནགག་གིས་ཞོས།
སྤུ་རེའི་ཡལ་པ་ར་ཧ་ཨ་སྒྲ་དུ་ཡིགས་ར་ཀ་ཀྱི།
ཨེ་དེ་ཕྱོ་རེ་ག་ར་བ་ཙ་ར་ཧྭ་ཞོས། 36

37

मायूरपक्षैरनिलावहेला-
तरङ्गिताग्रैर्विहितोत्तरीयम् ।
नेत्रैर्मृगीणां पतिजीवरक्षां
सन्त्रासलोलैरिव याच्यमानम् ॥ ३४ ॥

स तं गिरा पूज्यमिवाभिपूज्य
गुरुः प्रजानां गुरुवत् प्रणम्य ।
उवाच शोणाधरकान्तिभिन्नां
दन्तद्युतिं पल्लवितां दधानः ॥ ३५ ॥

मया श्रुतः साधु सुभाषितानां
तवानिशं संग्रहणे प्रयत्नः ।
मार्गोपदेशाय जनस्य दीप्तं
प्रयच्छ किञ्चिन्नवहृत्करत्नम्[१] ॥ ३६ ॥

अयञ्च ते तत्प्रतिपण्यरूपो
लावण्यलीलादलितेन्दुदर्पः ।
हारः प्रहारस्तिमिरोत्कराणां
लक्ष्मीविलासे स्मितकेलिकारः ॥ ३७ ॥

१ H नवरत्नकम् ।

ཞེས་བརྗོད་དོ་ཤལ་འདོད་ཀྱིས་རྟོགས་ཁེངས་པ།
ས་ཡི་འབྲེར་འཇིག་དག་གིས་དེ་ལ་བརྙེན།
སྨི་ལམ་རི་བ་ཚམས་ལ་རྟེན་དཀའ་དེ།
ཇོན་པས་མཐོང་ནས་དཔལ་གྱིས་རབ་བསམས་པ། 38

ཀློག་ཅིང་བདག་ལ་སྦྱིན་བྱ་བྱིན་ནས་ཀྱང་།
ཕྱི་ནས་འདི་ནི་ངེས་པར་གཏུང་བར་འགྱུར།
འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་སར་འདས་ནས།
དོ་ཤལ་ཇི་ལྟར་བདག་རང་ཉིད་དུ་འགྱུར། 39

སྐད་ཅིག་འདི་བསམས་དེ་ལ་དེས་སྨྲས་པ།
དགེ་བ་དམ་ཚིག་གིས་ནི་ལེགས་བཤད་སྦྱིན།
གལ་ཏེ་རི་འདིའི་རྩེ་ལ་རང་གི་ལུས།
ལེགས་བཤད་ཐོབ་པའི་འཕྲུལ་ལ་མཆོད་ནའོ། 40

གདུག་པའི་སེམས་ལྡན་ཇོན་པའི་ཚིག་དེ་དག།
ཐོས་ནས་ས་ཡི་བདག་པོས་རབ་བསམས་པ།
ཀྱི་མ་ངེས་པར་འདུ་བྱེད་ལྡན་པ་འདི།
དགག་པའི་ཐ་སྙོད་དག་ལ་མངོན་པར་སྦྱོར། 41

उक्त्वेति हारं करपूरिताश्र-
मदर्शयद्भूमिपुरन्दरोऽस्मै।
तं लुब्धकः स्वप्नमनोरथेषु
दुष्प्रापमालोक्य शनैः प्रदध्यौ॥ ३८॥

दत्त्वाप्यधीमानिममप्रदेयं
प्रक्षरद्वयं तत्पुनरेति नूनम्।
अस्मिन्नतीते परलोकभूमिं
हारः कथं मे निजतामुपैति॥ ३९॥

क्षणं विचिन्त्येति स तं बभाषे
ददामि साधो समयेन स्रक्ताम्।
शृङ्गाद्गिरेरस्य यदि स्वदेहं
सम्प्राप्तस्रक्तः क्षिपसि प्रसह्य॥ ४०॥

क्रौर्य्योचितं लुब्धकवाक्यमेतत्
अचिन्तयद्भूमिपतिर्निशम्य।
अहो नु संस्कारवतोऽस्य कामं
निषिद्ध-कार्य्याचरणाभियोगः॥ ४१॥

འདི་ནི་བདེ་གཤེགས་བསྟན་པ་དག་དང་རབ་ཞི་རྒྱལ་སྲིད་སེང་གེའི་ཁྲི།
མི་ནུབས་དག་གི་གདུང་བ་སྐོང་བྱེད་དགེ་བའི་ཆོས་ནི་ཕྲུག་ནོང་ཉིད།
ཡིད་བྱུང་ནོར་པར་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ནོར་འགྱུར་དག་ནི་ཀུ་རུ་འཛོམས།
ཡིད་ཀྱི་མེ་ལོང་དག་བྱེད་ལེགས་བྱས་ཚོགས་ནི་ཅི་བར་སྣུབས་པ་ཡིན། 50

ལེགས་བཤད་འདི་ནི་མི་བདག་དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་རི་དྭགས་དགྲ་ལས་རྟེད།
ལེགས་ཏོན་དྲི་མེད་བདག་ཉིད་དག་བྱེད་དེ་ཡང་སྙིང་ལ་བསམ་བགོད་ནས།
ཞིན་དུ་མགྲོ་བའི་རི་ཡི་རྩེ་མོར་འཛེགས་ནས་ལུས་ནི་རབ་ཏུ་བཏང་བར་བྱུང།
བསོད་ནམས་ཡིད་ལྷག་ནོབས་ནི་ཞིན་ཏུ་བརྟེན་པ་འདོད་ཀྱི་གསོ་བའི་ལུས
འདི་མིན། 51

འགྲོ་ནོབས་ཡང་དག་བསྒྲལ་སླད་སྒོ་ལས་དག་ནི་ཤང་ཉིད་དུ།
བཟུང་ནས་དེ་ནི་རི་ཡི་རྩེ་ལས་ཇི་སྲིད་རླུང་གྱུར་པ།
དེ་སྲིད་རི་ཡི་གནས་བསྟེན་ཉམ་པར་གྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བའི།
གཏོང་སྤྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་ལུས་ནི་ས་ལ་རབ་ཏུ་སྨིན་པར་གྱུར། 52

དེ་ཡིས་བརྩོན་འགྲུས་ལ་མཚན་དབང་གིས་བཏེར་དུ་འཇིག་རྟེན་གསུམ།
འདར་བར་གྱུར་ཅིང་བར་སྣང་ལས་ཀྱང་མེ་ཏོག་ཆར་བབས་ཅོ།
གདས་སྐབས་གསུམ་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཚུལ་ཡང་དག་མཆོད་བྱུང་པའི།
རྒྱལ་པོ་དཔལ་གྱིས་རང་གི་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྲང་དགའ་ཏུ་སོང། 53

इदं सुगतशासनं प्रशमराज्यसिंहासनं
नृणां व्यसनवारणं कुशलधामसाधारणम्।
मनोभवविसर्जनं भवविकारसन्तर्जनं
मनोमुकुरमार्जनं सुकृतसञ्चयोपार्जनम्॥ ५०॥

संप्राप्येति सुभाषितं मृगरिपोस्तत्त्वानुसारी नृपः
सूक्तार्थं हृदये निधाय विमलं तं चात्मसंशोधनम्।
आरुह्याद्रिशिरः समुन्नततरं देहं समुत्सृष्टवा-
निष्टं सत्यमतीव पुण्यमनसां नेदं वपुश्चञ्चलम्॥ ५१॥

सन्तारणाय जगतां प्रणिधानमन्त-
र्धृत्वा स शैलशिखरान्निपपात यावत्।
तावत् गिरिस्थितिजुषा विजयाभिधेन
यक्षेण रक्षिततनुः क्षितिमाससाद॥ ५२॥

तद्वीर्यविस्मयवशादिव घूर्णमाने
लोकत्रये कुसुमवर्षिणि चान्तरीक्षे।
संपूज्यमानचरितस्त्रिदशव्रजेन
राजा जगाम शनकैर्निजराजधानीम्॥ ५३॥

དེ་ནས་དེ་ནི་ཕན་པར་རབ་ཞུགས་ས་ཡི་དབང་པོ་ཡིས།
ཉེ་བར་བསྟེན་པའི་ཡུལ་ཅན་ལེགས་པར་བཤད་པ་དེ་ཡིས་ནི།
དཀའ་དུ་སྐྱེ་བ་ན་ལུས་སྲིད་པ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་བྱེད་པ།
ཆོས་ཀྱི་བདེ་བ་རྟག་ཏུ་དམ་པའི་ལམ་ལ་འགོད་པ་བསྒྲུབས། 54

གནས་སྐབས་འདིར་ནི་ཚོང་འདུས་དག་གི་ལག་ཏུ་ཐོན་པ་འདི།
ནོར་ཤལ་བཙོང་བའི་བློ་ཡིས་ཡོངས་སུ་ཀུ་བར་བྱེད་པ་ན།
འདི་ནི་ཆོས་ཀུན་པ་ཞེས་མཚུངས་མེད་བབ་ཅོལ་འདར་ཧན་པ།
ས་བདག་མདུན་སར་གྲོང་ཁྱེར་སྲུང་བའི་སྐྱེ་བོས་ཁྱེར་པར་གྱུར། 55

རིང་པོ་ཉིད་ནས་ནོར་ཤལ་འོད་ཟེར་རབ་གསལ་ཉེ་འཕྲོ་ཆགས་གྱུར་པ།
སྲོག་ནི་འཇོམས་པའི་དམ་ཚིག་བསྒྲུབས་པ་དེ་ནི་རྒྱལ་པོས་ཤེས་གྱུར་ནས།
འདི་ནི་བདག་གི་སློབ་དཔོན་ཞི་བའི་ཡོ་དན་གསལ་བའི་ལེགས་བཤད་རྟོན།
མཆོད་འོས་འདི་ཞེས་བཀུར་བྱས་མཆོད་པ་བྱས་ནས་དེ་ནི་བཏང་བར་གྱུར། 56

དེ་ལྟར་མི་བདག་ལེགས་བཤད་ཅེས་བྱ་བདེན་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་སྙིང་རྗེས་
ཐར་པར་གྱུར།
དེ་ཉིད་དུས་ཀྱི་སྔར་ཡང་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གཉེར་གྱུར་བདག་ཉིད་ང་ཡིན་ནོ།
རང་གི་སྤྱོད་ཚུལ་བཅོས་ལྡན་གྱིས་བཤད་དེ་དག་ཐོས་ནས་ལྷ་ཉམས་བདག་པོ་ནི།
དགའ་བས་སྤྱུ་ཀྱི་ཉམས་ཚལ་ནོན་པར་གྱིས་པ་པདྨའི་འབྱུང་གནས་དཔལ
བསྟེན་གྱུར། 57

། ཅེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་ལེགས་བཤད་འཚོལ་བའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་དེ་ཡལ་འདབ་ལྔ་བཅུ་ཙ་གསུམ་པའོ།།

तत्रोपदेशविषयेण सुभाषितेन
तेनानिशं जनमशेषमथ क्षितीशः।
चक्रे भवाभिभवशर्म्मणि धर्म्मनित्ये
सत्कर्म्मणि प्रणिहितं हितसम्प्रवृत्तः॥ ५४॥

अत्रान्तरे विपणिवर्त्मणि लुब्धकोऽसौ
हारस्य विक्रयधिया परिवर्त्तमानः।
चौरोऽयमित्यसमसाहसकम्पमानः
क्ष्माभृत्सभां नगररक्षिजनेन नीतः॥ ५५॥

दूरादेव स्फुटतरकरासक्तविस्फारहारं
प्राणापातैर्विहितसमयं तं परिज्ञाय राजा।
आचार्य्योऽयं मम शमगुणव्यक्तसूक्तोपदेष्टा
पूजार्होऽसाविति कृतनतिः मानयित्वात्यजत्तम्॥ ५६॥

इत्यासीत्स सुभाषितार्थ्यनृपतिः सत्यव्रतः सत्यवान्
सम्यग्बोधिनिधानलब्धमहिमा कालेन सोऽहं पुनः।
श्रुत्वैतत्कथितं निजं भगवता वृत्तं सुराणां पति-
र्भेजे हर्षविबुद्धलोचनवनः पद्माकरस्य श्रियम्॥ ५७॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां सुभाषितगवेष्यवदानं नाम त्रिपञ्चाशत्तमः पल्लवः॥

Chapter LIV.

ཡལ་འདབ་ལྔ་བཅུ་ཙོ་བཞི་པ།

སེམས་ཅན་སྐྲན་ཞེས་པའི་རྟོགས་བརྗོད།

༄༅ །ཀྱེ་ཆེར་གྲགས་པ་བསྟེན་པའི་བསྔགས་འོས་རི་བོང་ཅན་ལྟར་མཛེས།
གཙུག་གི་ནོར་བུ་གཞན་གྱི་དོན་ལ་སྐྱོ་བ་མེད་པའི་དུང་།
གང་གི་སློག་ནི་སོང་བར་གྱུར་ཀྱང་ལེགས་པའི་སྐྲ་ཡིས་གནས།
བཀྲ་ཤིས་གཏེར་གྱིས་འཇིག་རྟེན་དག་གི་དགེ་བསྐྱེས་པར་བྱེད། 1

མི་རྟོག་ཅར་མ་ཞེས་པ་ཡི། མཆོད་ཀྱི་བདུལ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས།
རི་དྭགས་འཁྲོག་བྱེད་བརྟུལ་ཞུགས་ནི*། རྟོགས་མེད་ལྡན་པའི་ཚལ་ན་བཞུགས། 2

དེར་ནི་རྫས་སོང་བཀྲ་བྱིན་གྱིས། སྐྲར་ཡང་འཇོམ་ལྡན་དགའ་ལ་དྲིས།
དེ་ཡི་མངོན་སྤྲོད་ཟླན་གྱུར་ནས། འཇོམས་པའི་ཀྱུ་ནི་རབ་ཏུ་གསུངས། 3

ལོ་ནི་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་གཉིས། སྐྱེ་བོ་ཚེ་རིང་གྱུར་ཅོ་སྟོང་།
གྲོང་ཁྱེར་དབང་ཆེན་ཟླན་ཞེས་པ། མགོ་རིས་དགའ་བ་ཕྲུལ་པར་གྱུར། 4

དེར་ནི་ནོར་གྱི་བློ་གྲུས་བདག། དབང་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་།
གང་གི་གྲགས་པ་ག་སུར་གྱི། སྟོང་བྱས་རྟོགས་ནི་སུ་བྲལ་བྱས། 5

---

* Here the translator has evidently mistaken the word ব্রত (བརྟུལ་ཞུགས) for ব্রাত (ཚོགས་རྣམས) which means multitude or number.

चतुःपञ्चाशत्तमः पल्लवः।

सत्त्वौषधावदानम्।

श्लाघ्यः शशाङ्करुचिरः पृथुकीर्त्तिभाजां
शङ्खः शिखामणिरखिन्नपरोपकारः।
यः साधुशब्दवसतिर्गतजीवितोऽपि
लोकस्य मङ्गलनिधिः कुशलं तनोति ॥ १ ॥

भगवान् पुष्पिलां नाम विनीय शबरीम्।
विजहार हरिव्रातनिःशङ्कहरिणे वने ॥ २ ॥

तत्रानुयायिना पृष्टः पुनः शक्रेण सस्मितः।
स पूर्वचरितं स्मृत्वा स्मितकारणमभ्यधात् ॥ ३ ॥

द्वासप्ततिसहस्राब्ददीर्घायुषि जने पुरा।
अभून्महेन्द्रवत्याख्या जितस्वर्गोत्सवा पुरी ॥ ४ ॥

महेन्द्रसेन इत्यासीत्तस्यां वसुमतीपतिः।
यश्चक्रे कीर्त्तिकर्पूरवर्त्त्या वितिमिरा दिशः ॥ ५ ॥

གང་ཞིག་སྨན་པ་དམ་པ་བཞིན། །དགྲ་ཡི་གྲགས་པའི་རིམ་བཅོས་ཞིང་།
སྐབས་ངན་བསྟེན་པའི་ནད་གྲོགས་དེ། །སྐྱེ་དགུ་སྲིད་བྲལ་ཞལ་གདངས་བསྒྲུབས། 6

བསོད་ནམས་ཚོགས་ནི་ནོར་བཅས་ཏེ། །གྱུར་པ་བཞིན་དུ་དེ་ཡི་བུ།
སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་བརྩོན་པ། །སེམས་ཅན་སྨན་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར། 7

དེ་ནི་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་པའི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔས་བསྒྲིན།
སྙིང་རྗེ་དགའ་དང་བཏང་སྙོམས་དང་། །བྱམས་པ་ཉེ་བས་ཀྱི་གྲོགས་སུ་གྱུར། [redacted]

གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱེར་ནགས་མཐའ་དང་། །ཕྱོགས་དང་གླིང་ཉེབས་ཐམས་ཅད་ནས།
ནད་པ་འོངས་ཉམས་དག་ཏུ་ནི། །དེ་ཡིས་རིག་པས་བསོས་པར་གྱུར། 9

སྐྱེ་བོའི་ནགས་འདིར་དམ་པ་དེ། །ཙན་དན་བཞིན་དུ་ཅི་ཡང་སྤྱོད།
གང་གི་ལུས་ཀྱི་གཞན་པན་འདི། །མི་ཚུང་རབ་ཏུ་གྱུར་པར་བྱེད། 10

ཆེན་པོའི་ནད་ཀྱིས་གདུངས་པ་ནོབས། །དེ་ཡིས་འཕྲལ་ལ་བདེ་བར་བསྒྲུབས།
ངན་པའི་ཉོན་མོངས་གདུང་བ་ནོམས། །དམ་པ་དག་དང་འགྲོགས་པས་བཞིན། 11

ཏོན་གཅེར་ནོམས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ནད། །རིག་པ་དང་ནི་སེམས་ཀྱི་ཡང་།
ཉོར་གྱི་གྲོགས་པས་ཕྱོགས་ནོམས་སུ། །ནད་བ་མེད་ཅིང་སྡོང་མེད་གྱུར། 12

དེ་ནས་དུས་ཀྱི་རྒྱ་དགར་ནི། །ངོ་བཙེར་ཐམས་ཅད་འཕྲོག་བྱེད་པས།
སྐྱེ་བོའི་བསོད་ནམས་ཡོངས་ཟད་ལས། །དཔལ་ལྡན་དེ་ནི་མཐོ་རིས་སོང་། 13

रिपुदर्पज्वरहरः कृच्छ्रहृद्दुर्दशाजुषाम्।
व्यधात्तृष्णापहः स्वस्था यः सद्वैद्य इव प्रजाः॥ ६॥

तस्याभूत् पुण्यसम्भार इव साकारतां गतः।
पुत्रः सर्व्वौषधो नाम सर्व्वसत्त्वहितोद्यतः॥ ७॥

स भाद्रकल्पिको बोधिसत्त्वः सत्त्वविभूषितः।
करुणामुदितोपेक्षामैत्रीणां वल्लभोऽभवत्॥ ८॥

पुरग्रामवनान्तेभ्यो दिग्द्वीपेभ्यश्च सर्व्वशः।
रोगिणोऽभ्येत्य सततं तत्स्पर्शात् स्वास्थ्यमाययुः॥ ९॥

स कोऽप्यस्मिन् जनवने सुजनश्चन्दनायते।
परोपकारमतनुं तनुर्यस्य तनोत्यलम्॥ १०॥

स दीर्घव्याधिदग्धानां विदधे सहसा सुखम्।
दुर्जनायासतप्तानामिव साधुसमागमः॥ ११॥

रोगे स्पृष्टेन शारीरे मानसे द्रविणेन च।
हृते तेनार्थिनां दिक्षु नार्त्तोऽभून्न च याचकः॥ १२॥

ततः कालविलासेन सर्व्वाश्चर्य्यापहारिणा।
स ययौ निधनं श्रीमान् जनपुण्यपरिक्षयात्॥ १३॥

བདུད་རྩིའི་ཟེར་ནི་ཉིན་འགའ་ཞིག་ཉམས་དག་གི་གྲུང་ཅུའི་བདག་ཉིད་འགྱུར།
ཡོན་ཏན་དྲི་བཟང་སྤྲོ་བའི་ཞེ་དོག་ཉམས་ནི་སྐད་ཅིག་གནས་པའི་ཚོགས།
དུས་མིན་དུས་ནི་འདོད་པས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་ཤིན་དུ་གཅོད་ལ་མཁས།
ཅི་ཡང་འདི་ནི་སྲུ་ཡི་ཡིད་ལ་ཟུག་རྔུ་ལྟ་བུར་བསྒྲུབ་མ་ཡིན། 14

གང་ཞིག་ཡིད་འོང་བསོད་ནམས་ཡངས་པའི་ཟློང་གིས་སྙིང་གྱུར་པ།
གདུང་བ་ཀུན་གྱི་སྨན་དང་འབད་མེད་བདེ་བ་སྐད་ཅིག་གིས།
ངེས་པར་དུས་ཀྱི་ཚ་ཡིས་འཛེམས་པ་དེ་དེ་མཐོང་གྱུར་ནས།
སྐྱུར་པོ་ཉམས་ནི་དབེན་པའི་ཚལ་ལ་ནམ་ཡང་མི་རིག་གོ། 15

དེ་ནས་དེ་གྲགས་ལྷག་མའི་ཚེ། དང་པོ་དེ་ཁྲལ་ལས་སྐྱེས་པའི།
སྡུག་བསྔལ་བཟང་ནས་ནད་རང་བཞིན། སྐྱེ་བོ་རང་གི་སྡུག་བསྔལ་བསྟེན། 16

དེ་ནས་གཞོན་ནུ་དག་གི་ལུས། མཚན་ཉིད་ཤེས་པའི་བློན་པོ་ཡིས།
ཉགས་ཀྱི་མཐའ་ཙ་རབ་བསྲུངས་ཏེ། སྐྱེ་བོ་ཉམས་ལ་པན་སྨད་བཀོད། 17

མི་དོག་འཕྲི་ཤིང་གིས་ཁྱེར་པ། ཇིང་བུ་དཀར་བའི་གནས་དེར་ནི།
བསོད་ནམས་བཞིན་དུ་དེ་ཡི་ལུས། སྙིང་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་གནས། 18

ཟེ་བས་ཕྱོགས་མཐའ་ལས་འོང་བ། ཉད་པའི་ཚོགས་ཀུན་སྨྲ་ཡང་ནི།
དེ་ཡིས་ཡང་དག་རིག་ཅན་གྱིས། འཕྲལ་ལ་བསོས་བ་ཉིད་དུ་གྱུར། 19

सुधांशुर्नेत्राणां कतिपयदिनास्वाद्यमहिमा
क्षणस्थायी वर्गः सुरभिगुणसर्गः सुमनसाम्।
अकाले कालेच्छा[1] प्रियतरसमुच्छेदचतुरा
विधत्ते कस्यैषा किमपि न मनःशल्यकलनाम्॥ १४॥

यत्पेशलं विपुलपुण्यपरीर[2]वाप्तं
सर्व्वार्त्तिभेषजमयत्नसुखं क्षणेन।
तत्तद्विलोक्य किल कालवलावलीढं
मूढाः स्पृशन्ति न विवेकलवं कदाचित्॥ १५॥

अथ तस्मिन् यशःशेषे त्यक्त्वा तद्विरहोद्भवम्।
दुःखं स्वदुःखमेवादौ सेहे रोगभयाज्जनः॥ १६॥

लक्षणाढ्यैः कुमारस्य शरीरं मन्त्रिभिस्ततः।
न्यस्तं हिताय लोकानां वनोपान्ते सुरक्षितम्॥ १७॥

तस्मिन् पुष्करिणीरम्ये देशे फुल्ललताकुले।
अपर्युषितमेवासीत्तस्य पुण्योपमं वपुः॥ १८॥

आशागता दिगन्तेभ्यः सर्व्वरोगिगणाः पुनः।
तस्य संस्पर्शमात्रेण सहसा स्वस्थतां[3] ययुः॥ १९॥

---

१ H छतान्तेच्छा। २ H ०पुण्यपरै०। ३ H सुस्थताम्।

དེ་ཡིས་རིག་པའི་ཀླུང་གི་རྣབ་བསྐྱོད་པདྨའི་ཚོགས་རྣམས་དང་།
ཚུ་ལ་རྒྱུ་བས་བགྲིན་པས་མཚོ་སྐྱེས་ཙན་གྱི་ཚུལ་ནི།
ཁྲུས་བྱས་མཐའ་དག་ནད་ལས་རྣམ་གྲོལ་སྐྱོན་དང་བྲལ་གྱུར་ཅིང་།
འཕྲུལ་ལ་ཉིད་དུ་མི་ཉམས་བདུད་རྩི་འཕྲུངས་བཞིན་རབ་ཏུ་མཛེས། 20

གང་གི་མིང་ནི་བསྒྲགས་ཉིད་ཀྱིས། ནད་རྣམས་ཟད་པ་ཉིད་འགྱུར་བ།
གང་ཞིག་གཞོན་ནུ་སེམས་ཅན་སྨན། དེར་ནི་ང་ཉིད་དེ་ཚེ་གྱུར། 21

སྨན་པའི་བདུད་རྩི་དག་གི་གཏམ། འདི་དག་སུ་ཞིག་ཉན་ན་ཡང་།
དེ་ཡི་ནད་གདུང་རང་བཞིན་གྱི། སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བར་འགྱུར། 22

དུས་ཀྱི་ཡུལ་འདིར་མི་ཡི་བདག། གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་ལ་ཕན་སྨན།
མཆོད་རྟེན་རབ་གནས་བྱེད་འགྱུར་བའི། མྱ་ངན་མེད་ཅེས་བྱ་བ་འབྱུང་། 23

འཆི་མེད་རྒྱལ་པོའི་བློ་གཅིག་གིས།
བདེ་གཤེགས་ཀྱིས་བཤད་འདི་ཐོས་ནས།
དགའ་བའི་རོལ་པ་རྣམ་ཀྱིས་པའི།
བཞིན་གྱི་འོད་ཀྱིས་རྣམ་པར་མཛེས། 24

ཞེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་སེམས་ཅན་སྨན་ཞེས་བྱ་བའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་ལྔ་བཅུ་ཙ་བཞི་པའོ།།

तत्स्पृष्टमारुतविघट्टितपद्मखण्ड-
डिण्डीरमण्डनजलासु सरोजिनीषु।
स्नाता विमुक्तसकलामयनिर्व्यपायाः
पीतामृता इव बभुः सहसैव मर्त्याः॥ २०॥

सत्त्वौषधकुमारो यः सोऽहमेव तदाभवम्[1]।
यस्य सङ्कीर्त्तनेनैव यास्यन्ति व्याधयः क्षयम्॥ २१॥

स्मरिष्यति स्मृतिसुधां ममैतां यः कथामपि।
आधिव्याधिमयं दुःखं तस्य शान्तिमुपैष्यति॥ २२॥

अशोको नाम देशेऽस्मिन् कालेनोत्पत्स्यते नृपः।
चैत्यं हिताय लोकस्य यः प्रतिष्ठापयिष्यति॥ २३॥

इति सुगतोदितमेकधिया
श्रुत्वैवामरराजः।
हर्षविलासविकाशितया
वदनरुचा विरराज॥ २४॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां सत्त्वौषधावदानं नाम चतुःपञ्चाशत्तमः पल्लवः॥

---

१ ग॰ ॰भवत्।

མཛེས་ལྡན་ལེགས་བྱས་སྐྱིད་པོའི་གནས་སྐབས་དག་གི་ཁྱབ་པར་གྱིས།
འདུལ་བའི་ལམ་དུ་གནས་པ་ཡོན་ཅིང་གཟུགས་བཟང་ལྡན་གྱུར་པ།
གང་གི་ལེགས་སྦྱར་དུལ་བའི་གྱིན་ལྡན་སྒྲོག་པའི་བདེ་ཉིད་དུ།
སྨིན་པ་གྱུར་ཏེ་སྣང་པོའི་བདག་པོ་དག་གི་བཞིན་དུ་བོ།

ནམ་ཞིག་ས་ཡི་བཀྲི་ཁྲིན་དེ། སྐྱེ་གུའི་བྱ་བ་ལྟ་བྱེད་ཅིང་།
རྗེས་སུ་གཟུང་ལ་མངོན་ཕྱོགས་པས། ཕྱི་རོལ་ཁྱམས་གནས་ས་གཞི་བསྟེན། 7

དེར་ནི་མཐའ་ཡས་རྒྱལ་ཕྲན་གྱི། མགོ་བོའི་རིན་ཆེན་ལ་སྣང་དེས།
ལུས་ནི་གྲོགས་མེད་དག་གི་བཞིན། ས་ཡི་བྱ་བ་ཐོས་པར་གྱུར། 8

དེ་ཡི་གོང་སྟེགས་ཟླ་ཤེལ་གྱིས། རང་བཞིན་ལ་ནི་འབོས་གྱུར་ཅིང་།
མདུན་དུ་རབ་བདུད་སྐྱོང་བ་ཉམས། སྣང་ཡང་བསམ་པའི་གདུང་བ་བཏང་། 9

སྐབས་ཅར་ཐུག་རོན་རབ་སྣག་ཅིང་། འདབ་གཤོག་ཟད་པ་བཞིན་དུ་ནི།
འགྲོ་བ་མེད་པས་ས་བདག་གི། བྱིའི་པའི་ཚ་བ་རབ་ཏུ་བསྟེན། 10

རབ་སྐྲག་མིག་ནི་འཁྲུལ་བྱེད་ཅིང་། ཡན་ལག་ཀུན་ཏུ་འཁྲམས་པ་དེ།
མཐོང་ནས་ས་ཡི་བདག་པོ་ནི། འཕྲལ་ལ་བརྩེ་བའི་དབང་དུ་གྱུར། 11

འདི་ཡི་འཇིགས་པ་གང་ལས་ཤེས། རབ་གྱིས་པད་མའི་འཕྲེང་ལྡན་གྱིས།
པདྨོ་ཅན་ལྟར་འོད་གསལ་བའི། ཕྱག་གིས་ཕྱུར་དུ་རྫོགས་ནོབས་བརྡས། 12

शोभाजुषः सुकृतसारदशाविशेषै-
र्लब्धस्थितेर्विनयवर्त्मनि भद्रमूर्त्तेः ।
यस्याययौ विजयमण्डनडिण्डिमत्वं
दानेन कुञ्जरपतेरिव साधुवादः ॥ ६ ॥

स कदाचित् प्रजाकार्य्यदर्शनानुग्रहोन्मुखः ।
भेजे वाह्याङ्गनस्थानभुवं भूमिशतक्रतुः ॥ ७ ॥

स तत्रानन्तसामन्तमौलिरत्नेषु विम्बितः ।
शुश्राव पृथिवीकार्य्यमसङ्ख्यैरिव विग्रहैः ॥ ८ ॥

चन्द्रकान्तमये तस्य संक्रान्ताः प्रणताः पुरः ।
पादपीठे पुनश्चिन्तातापं तत्यजुरर्थिनः ॥ ९ ॥

अत्रान्तरे परिभ्रष्टः श्रुटपक्ष इवागतिः ।
पारावतः क्षितिपतेरूरुमूलमशिश्रियत् ॥ १० ॥

तं कातरतरोद्भ्रान्तनेत्रं सङ्कोचिताङ्गकम् ।
दृष्ट्वा दयाविधेयोऽभूत् सहसा पृथिवीपतिः ॥ ११ ॥

स समुत्फुल्लकमललीलाकमलिनीत्विषा ।
कुतोऽस्य भयमित्याशा दृशा क्षिप्रं व्यलोकयत् ॥ १२ ॥

སྐབས་དེར་སྡིག་པ་གསོད་བྱེད་ནི། །སྙིང་སྟོབས་བརྟག་པར་འདོད་པ་ཡི།
ཕྲུ་མས་ཇོན་པའི་ཚུལ་པར་ནི། །འོངས་ནས་མི་བདག་ལ་སླུས་པ། 13

ལྷ་གཅིག་ཡུར་རིང་ན་རྩེད་པའི། །བདག་གི་བཟའ་བ་བྱ་དེ་སོང་།
འདི་ཉིན་བསྒྲངས་མི་ཐྲོག་པའི། །བདག་ཅག་ལྟར་སྐྱེས་འཚོ་བ་ཡིན། 14

འགྲོ་བའི་བདག་པོ་བདག་གི་ཟས། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་གྲུབ་པ་འདི།
མེད་ན་འཚོ་བ་གཏོང་བར་གྱུར། །གང་ཕྱིར་ཟས་ནི་སྲོག་གི་གཟུངས། 15

དུས་འདིར་ཟས་ནི་ཆད་པ་ལས། །བདག་གི་འཚོ་བ་བཏང་གྱུར་ན།
བདག་གི་ཁྱིམ་ཐབ་བུ་དང་བཅས། །རེ་བ་ཆད་པས་ཉམ་ཉམས་འགྱུར། 16

ཆོས་ལྡན་གང་གིས་གཅིག་ཉིད་ནི། །བསྲུངས་པས་གང་དུ་མང་པོ་དག །
ཆོས་ལས་ཉམས་པར་གྱུར་ན་བྱེ། །དེ་ལ་ཆོས་ནི་ཅི་ཞིག་འདྲ། 17

ཕྱུག་རོན་ལ་ནི་བྱམས་པ་ཡིས། །བདག་ལ་ཞེ་སྡང་བྱ་མི་འོས།
གང་ཕྱིར་ཁྱོད་ཉིད་ལྷ་བུ་ནི། །སྐྱུ་ལྡན་ཆགས་པས་འཇུག་པ་མིན། 18

ཇི་ལྟར་འདི་ཉིད་དེ་བཞིན་བདག །ཁྱོད་ལ་རིང་གཉིས་བྱེ་བྲག་ཅི།
དམ་པ་འབྱུང་པོ་ཀུན་ལ་སྙོམས། །གཅིག་ལ་བརྩེ་བ་བྱེད་པ་མིན། 19

དེས་འདི་སྐྱུས་ཚེ་མི་བདག་གི། །ལག་པ་བཀུབ་བྱའི་ཟླ་རྡར་པས།
འཇིགས་པར་གྱི་བྱ་ཞེས་སྨྲ་བ་ཡིན། །བྱ་ནི་ཕྱག་གིས་རབ་བསྒྲིབས་དེ། 20

तस्मिन्नवसरे सत्त्वं जिज्ञासुः पाकशासनः ।
मायया लुब्धकाकारः समभ्येत्याब्रवीन्नृपम् ॥ १३ ॥

देव मुञ्च चिरावाप्तं भक्ष्यं मम विहङ्गमम् ।
इयं नः सहजा वृत्तिरनिवृत्तिरयाचिता ॥ १४ ॥

निसर्गसिद्धमेतन्मे भोजनं जगतीपते ।
त्यजतो जीवितं नास्ति प्राणा ह्यशनधारणाः ॥ १५ ॥

क्षणेऽस्मिन्नशनच्छेदान्मयि संत्यक्तजीविते ।
विनंक्ष्यति विलुप्ताशा सपुत्रा मे कुटुम्बिनी ॥ १६ ॥

एकसंरक्षणेनैव यः करोति बहुक्षयम् ।
स धर्म्मो यत्र धर्म्मात्मन्नधर्म्मस्तत्र कीदृशः ॥ १७ ॥

मयि पारावतप्रीत्या न द्वेषं कर्त्तुमर्हसि ।
न हि कारणरागेण प्रवर्त्तन्ते भवद्विधाः ॥ १८ ॥

यथैवायं तथैवाहं कोविशेषस्तवावयोः ।
सर्व्वभूतसमाः सन्तः कृपां नैकत्र कुर्व्वते ॥ १९ ॥

इत्युक्ते तेन नृपतिर्लीनं कङ्कणराविणा ।
न भेतव्यमितीवाह खगं प्रच्छाद्य पाणिना ॥ २० ॥

དེ་ནས་སེམས་ཅན་གཞིར་བ་ཀུན། ཡོངས་བསྐྱབ་དུས་ནི་བྲུས་པ་ཡི།
ཆར་སྤྲིན་འཛམ་པའི་སྒྲ་དབྱངས་ལྟར། ཟབ་པའི་ཚིག་གིས་རབ་སྨྲས་པ། 21

སྐད་ཅིག་ཙོམ་པ་དོན་གཉེར་བས། མི་བཟད་སྡོག་ཆགས་གསོད་ལ་བྱེད།
ལུས་ཅན་སྡོག་ལ་ཆགས་པ་ཡི། གདུང་བའི་ནོར་འགྱུར་མཆོངས་པ་ཉིད། 22

གཞན་གྱི་སྡོག་ནི་སྡོགས་པ་ཡིས། གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་འཚོ་བྱེད་པ།
དེ་ཡི་དགེ་ལེགས་ཧོག་འགྱུར་དེ། གང་ཕྱིར་ཐིག་པའི་གདུང་བ་སྟེར། 23

དེ་ལྟ་ཉིད་དུ་མ་ཆད་པར། རང་འདོད་ཡང་དག་བཞིན་ཅིང་གུས།
བདག་གྱི་ཨོ་རྒྱུ་ཟས་གང་གང་། ཉེ་བར་བསྒྲུབས་པ་བཀྲང་བར་མཛོད། 24

ཅེས་པ་རྒྱལ་པོའི་ཚིག་ཐོས་ནས། ཡོངས་སུ་བཞིན་ལོག་བྱུགས་རིངས་ཅན།
ཚོངས་སྤྱོད་མཆོག་ལ་ཡིད་རྒྱང་བའི། ཏོན་པས་ལད་ནི་རབ་སྨྲས་པ། 25

བདག་ཅག་ནགས་ནགས་ནོར་ས་གྱིས། རྒྱལ་པོའི་འོངས་སྤྱོད་ཆ་ཤི་ཞིས།
འབྲུ་ཟས་ཉ་པས་སུ་ན་འཚོང་བའི། རི་དགས་ལ་དུས་དཀའ་མ་ཡིད། 26

ཚོར་བའི་འཁྲི་ཤིང་འདབ་མེད་བུ་ལ་དགའ་ལ་ཡོངས་འཛིན་ལ་ཏོབ་ནས།
ཉགས་ཅན་ཏུར་ཞིང་རྒྱུ་བ་རང་ཇི་ལོ་བྱང་དུ་དག་གིས་ཅིའང་ཤལ།
ཙུ་ད་བ་མིག་ཏུག་རི་ཏེ་རོག་གི་ས་ཀི་ཟ་བ་ར་རི་བྱེད་དེ།
རང་བཞིན་དགག་གི་རྗེ་ནས་དོགས་པ་འདོད་ནི་ཀུན་བ་རྗེ་བ་སྟེར། 27

स ततः स्निग्धजीमूतघोषगम्भीरया[1] गिरा।
उवाच सर्व्वसत्त्वार्त्तिपरित्राणक्षतक्षणः॥ २१॥

मा कृथाः क्षणतृप्त्यर्थं विषमं प्राणिवैशसम्।
तुल्यव्यथाविकारोऽयं प्राणच्छेदः शरीरिणाम्॥ २२॥

परप्राणापहारेण या वृत्तिः परिकल्प्यते।
निवृत्तिः श्रेयसां सा हि पापतापं प्रयच्छति॥ २३॥

अधुनैवापरिच्छिन्ननिजेच्छासम्मतादरम्।
गृह्यतामशनं यद्‌यस्मदर्थमुपकल्पितम्॥ २४॥

श्रुत्वेति राजवचनं परिम्लानाननः श्वसन्।
वरोपभोगविमनाः प्रत्यभाषत लुब्धकः॥ २५॥

न वयं राजभोगानां रसज्ञा वनवासिनः।
न हि शय्याशनाभ्यासा मोदन्ते मोदकैर्मृगाः॥ २६॥

अलब्ध्वा निष्पत्रां मरुपरिचितां कण्टकलतां
वने स्निग्धश्यामे किमपि करभः शुष्यति शुचा।
न काकः सत्पाकं कवलयति चूतं विषमिव
स्वभावानां भेदादुचितमिह सर्व्वस्य सुखदम्॥ २७॥

---

[1] W स्निग्धगम्भीरजीमूतघोषया।

རྒྱལ་པོ་འོས་ཟས་རིང་ཟློས་ནས། ཞང་པོར་སྐྲར་ཡང་ཡང་བདག་ཅིང་།
གང་ཞིག་ཉིན་གཞན་རྟེན་དཀའ་མིན། དེ་དག་ཟློས་ན་བདེ་བ་སྐྱེད། 28

རྒྱ་ཆེ་རོ་ལྡན་ཁ་ཟས་ཡོངས་འདྲིས་རོ་དང་བྲལ་བ་ཟད་མི་བྱེད།
འཁོར་གྱི་ཚོམ་པ་མང་པོར་ལྷུང་ཉམས་གཅིག་སྤུ་ཉིད་དུ་གནས་མི་བྱེད།
ཤིང་དུ་ཞོན་པ་ཀང་པས་འགྲོ་བའི་དུས་ན་ཤིན་ཏུ་སྡུ་ངན་བྱེད།
དོན་ཐོབ་ཉམས་ན་མི་བཟད་ཉོན་མོངས་ཚུབ་མོར་ཤིན་ཏུ་གདུང་བར་བྱེད། 29

ལྷ་གཅིག་རྒྱལ་པོ་ལ་འོས་ཟས། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱུར་གྱིས་གཟིགས་ཉམས་ལ།
དུག་ཏུ་རྟེན་དཀའ་མིན་མོད་ཀྱང་། སྐྱེ་བར་སྡོན་མེད་བདག་མི་དགའ། 30

རྔོན་པས་མངོན་པར་བསད་པའི་ཤ། བདག་ཅག་ཉམས་ཀྱི་སྲོག་ལྟར་སྤྱོད།
རིས་ན་རང་ལུས་རབ་ཆོད་ལ། བྱ་ཡི་ཉིས་འགྱུར་སྦྱིན་པར་མཛོད། 31

མི་བདག་བསམ་པ་འཁྲུགས་པ་ཡིས། ཚིག་དེ་ཐོས་ནས་འཕྲལ་ལ་ནི།
དགའ་བས་སྤྱན་གྱི་ཆུ་སྐྱེས་དག། རབ་ཏུ་རྒྱས་པས་དེ་ལ་སྤྲས། 32

བྱ་དང་ཁྱོད་ཀྱི་སྲོག་དག་ནི། བསྲུང་སླད་བཙོངས་པའི་ཐེ་ཚོམ་ལ།
བློ་བཟང་ཁྱོད་ཀྱི་ཐབས་འདི་ནི། གསལ་བར་བདག་ལ་ཉེ་བར་བསྟན། 33

གཉིས་ཀའི་སྲོག་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱིས། ཁྱོགས་ལ་ཞོན་པས་འཁྲུགས་གྱུར་པ།
བདག་གི་ཡིད་ནི་གྲོགས་ཀྱིས་བཞིན། ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བརྟན་པར་བྱས། 34

राजार्हभोगं भुक्त्वाद्य प्रातर्भोक्तास्मि किं पुनः ।
तद्भुक्तं सुखमाधत्ते यदन्येद्युर्न दुर्लभम् ॥ २८ ॥

रसोदाराहारैर्न हि परिचितोऽश्नाति विरसं
न तिष्ठत्येकाकी बहुपरिजनारम्भपतितः ।
रथारूढः पद्भ्यां गमनसमये शोचतितरा
मवाप्तार्थभ्रंशः कषति[1] विषमक्लेशपरुषः ॥ २९ ॥

देव त्वद्दृष्टिहृष्टानां सततं नैव दुर्लभम् ।
राजार्हभोजनं किन्तु जन्मापूर्व्वं न मे प्रियम् ॥ ३० ॥

मृगयाभिहतं मांसमस्माकं जीवितायते ।
तत् स्वदेहसमुत्कृत्तं खगद्विगुणमर्प्यताम् ॥ ३१ ॥

चिन्ताविषण्णः श्रुत्वैतत् वचनं सहसा नृपः ।
प्रहर्षोत्फुल्लनयनाम्भोरुहस्तमभाषत ॥ ३२ ॥

खगस्य तव च प्राणरक्षार्थे तुल्यसंशये ।
ममोपदिष्टः स्पष्टोऽयमुपायः सुधिया त्वया ॥ ३३ ॥

उभयप्राणसन्देहदोलारोहणविह्वलम् ।
त्वयैव धृतिमानीतं वयस्येनेव मे मनः ॥ ३४ ॥

---

१ ग कशति ।

ཁྱོད་ཀྱི་མིག་ཞགས་ཀྱིས་བཅིངས་པའི། བྱ་འདི་རབ་ཏུ་གཏང་བར་མཛོད།
ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བདག་གིས་ཞུས། རི་ཞིག་སྒྲོག་གི་གཟུངས་ཐག་མཛོད། 35

རྒྱལ་པོ་དམ་བཅས་བདེན་པ་ཡིས། སྙིང་རྗེ་ལས་ནི་འདི་བརྗོད་ཆེ།
དུག་ལྡན་མདའ་ཡིས་ཕུག་པ་བཞིན། སྡོད་པོ་ཉམས་ནི་ཉོངས་པར་གྱུར། 36

སྨིན་པའི་སྐབས་སུ་པར་མི་པན། གྲོགས་ཀྱིས་བདག་ལ་བརྗོད་མི་བྱ།
ཞེས་པ་དེ་ཡི་དམ་ཚིག་གིས། ལུས་ནི་གཏོང་བར་ངེས་པར་གྱུར། 37

དེ་ནས་མི་བདག་གིས་སྨྲས་པ། གང་ཞིག་བདག་གི་ལུས་ལ་ཤ།
བཅད་ནས་སྐྱང་ལ་འདེབས་བྱེད་པ། དེ་ལ་ནོར་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱིན། 38

དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་གསེར་གྱི་ཆར། འབེབས་པས་བོས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས།
ངན་པའི་ལས་ཀྱི་བློ་སྨྲེས་བྱིན། ནོ་བ་བསྒྲིབས་ཤིང་སོང་བར་གྱུར། 39

གདུག་པའི་བློ་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག། སེར་སྐྱུའི་མིག་ནི་སེར་པོ་ཡིས།
གསེར་དག་བླངས་ནས་གདུག་པ་ཡི། ལས་ལ་ཆས་སུ་ཞུགས་པར་གྱུར། 40

གདུག་པ་ལས་ནི་སོག་ལེ་བཞིན། དྲང་པོ་གཅོད་ལ་མཁས་གྱུར་ཅིང་།
རང་བཞིན་གྱིས་ནི་འཁྲུག་པ་ཡི། གདུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅི་མི་བྱེད། 41

त्वद्दृष्टिपाशबद्धोऽयं विहगः प्रविमुच्यताम् ।
मन्मांसैः क्रियतां तावत् सम्प्रति प्राणधारणम् ॥ ३५ ॥

राज्ञा सत्यप्रतिज्ञेन कारुण्यादित्युदीरिते ।
अमात्या मुमुहुर्विद्धा विषदिग्धैः शरैरिव ॥ ३६ ॥

न दानावसरे वाच्यं सचिवैर्मे हिताहितम् ।
इत्यभूत् समयस्तस्य शरीरत्यागनिश्चयः ॥ ३७ ॥

अथाब्रवीन्नरपतिस्तस्मै वित्तं प्रयच्छत ।
तुला[1]मारोपयति मे मांसमुत्कृत्य यत्नतः ॥ ३८

हिरण्यवर्षिणा राज्ञा समाहूतास्ततो जनाः[2] ।
कुकर्म्मकुण्ठितधियः पिधाय श्रवणौ ययुः ॥ ३९ ॥

एकस्तु दारुणमतिः नाम्ना कपिलपिङ्गलः ।
अभूत्कणकमादाय सन्नद्धः क्रूरकर्म्मणि ॥ ४० ॥

सरलच्छेददक्षाणां वक्राणाञ्च[3] निसर्गतः ।
क्रकचानामिव क्रौर्य्यात् किमकृत्यं दुरात्मनाम् ॥ ४१ ॥

---

17 A १ All the MSS. तुल्यम् । २ " हिजाः ।
३ All the MSS. चक्राणाञ्च ।

གང གི མཆོད གྱིས མི ནུས དེ དག ཀུ ལ ཀའི ཚོགས གིས འཇོམས པར བྱེད།
གང ཞིག བརྗོད པར མི ནུས ཅི ཡང དེ དག འཕྲུལ ལ སྒྲུབ པར བྱེད།
གང ཞིག བྱ བར མི ནུས དེ དག ཀྱང ནི ཡིད ཀྱིས སེལབས པར བྱེད།
མ བསྐལབས གླང པོ དག གིས སྤྱོད པས ངོ མཚར ཐབས ཅན གྱིས པར བྱེད། 42

དེ ནས དེ ཡིས ཕྱུག རྫོན ནི། སྣང ལ གཞལ ནས ས བདག གིས།
བྱིན པ གཡས པའི ཤ དག ནི། རབ བཅད དེ དང མཚུངས པར བཀོད། 43

དེ ནས ས ཡི བདག པོ ཡི། ཁྲག ཐིགས དང པོ རིག པ ཡི།
འཁྲུགས པ བཞིན དུ ས གཞི ནི། ཡུན རིང རྣམ པར གཡོས པར གྱུར། 44

དེ་ནས ཕྱུག རྫོན སྤྱི བ དང། ཤ ནི ཡང བ ཉིད གྱུར ཚེ།
ཤ ནི གཞན དག རབ ཆོད ལ། བྱིན ཞེས ས ཡི བདག པོས སྨྲས། 45

བརླ དང རྒྱུང པའི ཤ བཅད ཀྱང། བྱ དང མཚུངས པ ཉིད མ གྱུར།
འཇིག རྟེན གྱི ནི ཐེ ཚོམ དང། མཚུངས པའི སྣང དེར མི བདག བཞུགས། 46

མི བདག ཆུ གྲུས ཀླག མའི ལུས། རང ཉིད སྣང ལ འཇོག་པའི ཚེ།
དེ ཡི གཏོང བ བཟུང དཀའ བས། ཡིད བྱུང གྲགས པ ཕྱོགས མཚམས་སོང། 47

དེ ཡི དུས ན ས ཡི བདག པོ དག གི་བརྟན་པ འདི།
ཉམས པ མེད པས ཡ མཚན་གྱུར པའི ལྷ་ཡི བུ་མོ རྣམས།
གཙུག ཕུད འཕྲེང བར འོས པའི བསྔོས ཡོངས གང ལག པ་ཡིས།
དེ་ཡི སྤྱོད ཚུལ དཀའ མཆོད པའི གུས པ་ཅི་ཡང བྱུང། 48

न शस्त्रैः शक्यं यद्विदलयति तत् केलिवचसा
न शक्यं यद्वक्तुं किमपि कुरुते तच्च सहसा ।
न शक्यं कर्त्तुं यत्तदपि कलयत्येव मनसा
खलः सर्व्वाश्चर्य्यं किरति चरितैरप्रतिहतः ॥ ४२ ॥

स पारावतमारोप्य तुलामथ महीपतेः ।
दक्षिणोरुसमुत्कृत्तं मांसं तत्तुल्यमादधे ॥ ४३ ॥

प्रथमैरथ भूभर्त्तुः स्पृष्टा रुधिरविन्दुभिः ।
विघूर्णमाना सुचिरं विह्वलेवाभवन्मही ॥ ४४ ॥

पारावतेऽथ गुरुतां मांसे च लघुतां गते ।
दीयतामन्यदुत्कृत्य मांसमित्याह भूपतिः ॥ ४५ ॥

कृत्तोरुभुजमांसेऽपि न प्राप्ते खगतुल्यताम् ।
त्रैलोक्यसंशयतुलामारुरोह तुलां नृपः ॥ ४६ ॥

नृपतौ स्वयमारूढे स्नायुशेषतनौ तुलाम् ।
तत्त्यागदुर्ग्रहोद्दिमा ययौ कीर्त्तिर्दिगन्तरम् ॥ ४७ ॥

तस्मिन् क्षणे क्षितिपतेरपरिक्षतेन
धैर्य्येण विस्मयमयस्त्रिदशाङ्गनानाम् ।
धम्मिल्लमाल्यपरिपूरितयाखियन्नः
पूजादरः किमपि तच्चरिते बभूव ॥ ४८ ॥

ནོར་འགྱུར་མེད་པར་ས་ཡི་བདག། སྣང་ལ་འཇིགས་པ་མཐོང་གྱུར་ནས།
སྐྱེས་བུ་གདུག་པ་བྱེད་པ་པོ། སྡིག་བཅས་དེ་ཡིས་དེ་ལ་དྲིས། 49

ལུས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་འདི་ཡིས་ནི། ཁྱོད་ནི་ཅི་བཞིན་ཡོངས་མི་ཤེས།
གང་ཕྱིར་ལུས་ཅན་རྟེན་པ་ཀུན། ཡང་དག་རྟོག་པ་ལུས་ཀྱི་དོན། 50

གལ་ཏེ་ལུས་ནི་གཏང་ལ་སེམས། ཉམས་པ་མེད་དམ་བདེན་པར་སྨྲོས།
ཞེས་སྨྲས་དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་ནི། བཞིན་འཛུམ་ལྡན་པས་རབ་སྨྲས་པ། 51

འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཕོབ་བུ་ནི། བདག་ལ་ཅི་ཡང་མེད་མོད་ཀྱི།
འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་སླད། བླ་མེད་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། 52

གལ་ཏེ་བདག་གི་སེམས་འདི་ནི། ཉམས་པ་མེད་ན་བདེན་པ་དེས།
ལུས་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་ཤིང་། རང་བཞིན་རྟོགས་པ་ཉིད་གྱུར་ཅིག། 53

ཅེས་པ་བརྗོད་པ་ཙམ་ཉིད་ཀྱིས། ས་བདག་བདེན་པའི་ངང་ཚུལ་གྱིས།
ལུས་ཀྱི་མ་ནི་རབ་གསོས་ཏེ། མ་ཉམས་ཟླ་བ་ལྟར་མཛེས་གྱུར། 54

དེ་ནས་ཕྱུག་རོན་ཛོན་པ་དག། སོང་ཞིང་ས་སྐྱོང་འོད་ལྡན་ནི།
ཤར་ཚེ་སྤྲོ་བ་ཆེན་པོ་དང་། རབ་གསལ་འཁོར་བ་ལྟ་བར་གྱུར། 55

निर्व्विकारं समालोक्य तुलारूढं महीपतिम्।
क्रूरकारी स पप्रच्छ पुरुषस्तं ससाध्वसः ॥ ४९ ॥

अनेन देहदानेन न जाने किं तवेप्सितम्।
सर्व्वलाभसमारम्भाः शरीरार्था हि देहिनाम् ॥ ५० ॥

सत्यं ब्रूहि तनुत्यागे चित्तं यदि न खण्डितम्।
इति ब्रुवाणं तं राजा बभाषे सस्मिताननः ॥ ५१ ॥

न प्राप्यमस्ति मे किञ्चिल्लोकेऽस्मिन् किन्त्वनुत्तराम्।
हिताय सर्व्वजगतां सम्यक्संबोधिमर्थये ॥ ५२ ॥

अखण्डितमिदं चित्तं यदि सत्येन तेन मे।
अस्तु प्रकृतिमापन्नं शरीरमपरिक्षतम् ॥ ५३ ॥

इत्युदीरितमात्रेण सत्यशीलस्य भूपतेः।
अक्षीवचन्द्ररुचिरं रूढव्रणमभूद्वपुः ॥ ५४ ॥

ततः पारावते याते लुब्धके च महोत्सवः।
भूपालो भास्वदुदये प्रकाशविभवोऽभवत् ॥ ५५ ॥

གང་ཞིག་ངེས་པར་ས་ཡི་བདག་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེར་གྱུར་པ།
དེ་ཉིད་ང་ཡིན་སྐྱེས་བུ་སེར་སྣ་དེ་ཡང་ལྷས་བྱིན་ནོ།
དེ་ཡི་སྔོན་བྱུང་ཡང་དག་རྫུན་ནས་བདག་གིས་འཇོམ་པ་སྤྲོས།
ཞེས་པ་སྟོན་པ་ལས་ཐོས་འཚེ་མེད་བདག་པོ་དགའ་བར་གྱུར། 56

ཅེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེར་བའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་ལྔ་བཅུ་ཚོ་ལྔ་པའོ།།

सर्व्वन्ददः क्षितिपतिः किल यो बभूव
सोऽहं पिशङ्गपुरुषः स च देवदत्तः।
तद्वृत्तसंस्मरणतः प्रसृतस्मितोऽहं
श्रुत्वेति शास्तुरमराधिपतिर्ननन्द ॥ ५६ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां सर्व्वन्ददावदानं नाम पञ्चपञ्चाशत्तमः पल्लवः ॥

Chapter LVI.

ཡལ་འདབ་ལྔ་བཅུ་ཙ་དྲུག་པ།

ཀླུ་བ་གླང་སྐྱོང་བརྟུལ་བའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

གང་དག་མཐོང་བས་ཞི་སྡང་དུག་གི་ནི། ཚ་བ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཉིད་གྱུར་ཅིང་།
བདུད་རྩིའི་རོ་བསིལ་སྐྱེ་བོ་དམ་པ་ཡི། ཟླ་བ་དེ་དག་སྲུ་ཡི་ཕྱུག་འདིས་མིན། 1

གཏོར་སྦྱིན་ཁ་ཏོན་དག་གི་གནས། དེ་ལས་སྣང་བ་མིན་གྱུར་ཏེ།
གྲོང་ཁྱེར་ཧིང་ཀུ་མར་ད་ནར། སྐད་ཅིག་གིས་ནི་བཅོམ་ལྡན་བྱོན། 2

དེར་ནི་ས་བདག་ཚངས་བྱིན་གྱིས། དུལ་བ་ཡི་ནི་མཆོད་པ་བྱས།
དེ་ཡིས་ཡང་དག་རྗེས་མཐུན་པར། སྐལ་ལྡན་ཉམས་ལ་རྗེས་བསྟན་མཛད། 3

དེར་ནི་གྲོང་པ་ཉམས་འོངས་ཏེ། ཕྱུད་པ་ཀུན་ཏུ་ལུས་ཅན་ཉམས།
ཉམས་པར་ལྷུང་ལ་སྐྱོབ་མཛད་པའི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་རབ་གསོལ་པ། 4

གྲོང་ཁྱེར་མཐའ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས། རྡོ་བ་ཡི་ནི་རི་ཞིག་ཡོད།
དེ་ན་ཀླུ་ནི་བ་གླང་སྐྱོང་། དྲག་པོ་བཟློད་པར་དཀའ་བ་གནས། 5

དེ་ནི་ཕྱུགས་དང་སྐྱེ་བོ་དང་། འབྲུ་ཉམས་ཀུན་གྱི་རྡོ་རྗེ་ཆེ།
ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཉམས་དངོས་མེད་སླད། ཅི་ཡིས་ཉམས་སྨྲུལ་རིགས་ལ་གྱུར། 6

षट्पञ्चाशत्तमः पल्लवः ।

गोपालनागदमनावदानम् ।

सन्दर्शनेन येषां दोषविशेषाः प्रशान्तिमुपयाति ।
अमृतरसशीतलास्ते कस्य न सुजनेन्दवो वन्द्याः ॥ १ ॥

धारामुखस्य यक्षस्य स्थानादन्तर्हितस्ततः ।
क्षणादवाप भगवान्नगरं हिङ्गुमर्द्दनम् ॥ २ ॥

विनयात् पूजितस्तत्र ब्रह्मदत्तेन भूभुजा ।
तत्संसदि क्षणं चक्रे धन्यानामनुशासनम् ॥ ३ ॥

तत्र पौराः समभ्येत्य भगवन्तं व्यजिज्ञपुः ।
सर्व्वापद्विनिपातेषु त्रातारं सर्व्वदेहिनाम् ॥ ४ ॥

भगवन्नस्ति नगरस्यान्ते पाषाणपर्व्वतः ।
तत्र गोपालको नागः क्रूरो वसति दुःसहः ॥ ५ ॥

स पशूनां जनानाञ्च शस्यानाञ्च महाशनिः ।
सम्पन्नानामभावाय न विघ्नः केन निर्म्मितः ॥ ६ ॥

མ་དུལ་འདུལ་མཛད་མཞིབ། ཞི་མཛད་ཁྲོད་ཀྱི་བཙེ་བ་ནི།
ཉེ་བར་འཚེ་བ་འདི་དག་ལ། བདག་ཅག་སྐྱབས་འཚོལ་ཉམས་ཀྱི་སྐྱབས། 7

ཞེས་བརྗོད་དེ་དག་སོང་བའི་ཚེ། བཅོམ་ལྡན་སྙིང་རྗེའི་གཏེར་དག་ནི།
འདུས་པའི་དབུས་ལས་མི་སྣང་བར། རྟ་བའི་ས་འཛིན་དག་ཏུ་གཤེགས། 8

དེ་ངོས་ཤིན་ཏུ་སྟུག་པོ་ན། འཇིགས་རུང་གདོངས་ཅན་ཁང་པ་ནི།
དུག་གི་དབུགས་ཉམས་དག་གིས་ཆུ། སྔོན་པོར་གྱུར་བཞིན་དེ་ཡིས་མགོང། 9

རལ་གྲི་ཤུབས་མེད་གཡོ་བ་ཡི། མི་བཟད་བ་རླབས་ཀྱིས་འཁྲུགས་ནགས།
དེ་ཡི་འགྲམ་དུ་བཅོམ་ལྡན་གྱིས། སྐྱིལ་ཀྲུང་བཅས་ཏེ་ཉེ་བར་བཞུགས། 10

མཆེས་ག་ཤིན་སྦྲུན་ནི་བདུད་རྩིའི་གཏེར། དང་བས་རབ་ཏུ་གཟིགས་པ་ཡིས།
དེ་ཡིས་བྱུར་བར་དུག་བཞིན་དུ། དུག་དང་བཅས་པ་དུག་མེད་གྱུར། 11

སྐུ་ལུས་གསེར་འོད་མཐིང་ཁ་ཡི། ཆུ་ལ་སྣང་བས་དེ་རབ་མཛེས།
མ་ར་ཀ་ཏ་ལྟར་མཛེས་པའི། མཐའ་ལ་ཉི་མ་འགྲོ་བ་བཞིན། 12

དེ་ཡི་སྣང་བས་ནོར་བཅོམ་པས། ཀླུ་ཡི་ཁང་པར་རབ་རིབ་ཉམས།
འཁྲོས་པར་བྱེད་པ་གཡོ་བ་ཡི། སྦྲུལ་གྱི་ཚོགས་དང་མཚུངས་པར་གྱུར། 13

ཀླུ་ཡི་རྒྱལ་པོས་དེ་མཐོང་ནས། མིག་ནི་ཁྲག་ལྟར་དམར་བ་ཡིས།
འཕྲུལ་ལ་ནམ་མཁར་རབ་ཞུགས་ཏེ། གྲོང་ཁྱེར་སྲིན་གྱི་རང་བཞིན་བྱས། 14

अदान्तदमनस्यास्मिन्नशान्तशमनस्य ते।
उपसर्गे कृपास्माकं शरणं शरणैषिणाम्॥ ७॥

इत्युक्त्वा तेषु यातेषु भगवान् करुणानिधिः।
अन्तर्हितः सभामध्याद्ययौ पाषाणभूधरम्॥ ८॥

तटे विसङ्कटे तस्य भवनं भीमभोगिनः।
स ददर्श विषश्वासैरिव श्यामीकृततोदकम्॥ ९॥

वलन्निष्कोशनिस्त्रिंशविषमोर्मिवनाकुले।
तत्तीरे भगवान् बुद्धः पर्य्यङ्कं समुपाविशत्॥ १०॥

प्रसन्नालोकनसुधाबन्धुना स्निग्धचक्षुषा।
स निनायाशु सविषं विषं निर्विषतामिव॥ ११॥

नीलाम्बुबिम्बिततनुः स बभौ कनकद्युतिः।
रविर्मरकतच्छायं गाहमान इवाम्बरम्॥ १२॥

तिमिरं नागभवने तत्प्रकाशविलुञ्चितम्।
पलायमानव्यालोलव्यालजालतुलां ययौ॥ १३॥

नागराजस्तमालोक्य रुधिरारुणलोचनः।
सहसाकाशमाविश्य चक्रे मेघमयं जगत्॥ १४॥

དེ་ཡི་ཁྲོ་བའི་མེ་ཡིས་ནི། དུ་བའི་ཚོགས་བཞིན་སྨུག་པོ་ལས།
རབ་འཐོན་གློག་གི་ལྕེ་ཉམས་ཀྱིས། ཕྱོགས་ཉམས་སྐྲག་པ་བཞིན་དུ་འདར། 15

ཀྲོས་པའི་སྤྲིན་ཚོམས་དག་གི་སྒྲ། འཇིགས་པ་ཅོལ་བར་སྒྲོགས་བྱེད་པས།
ས་འཛིན་ཉམས་ཀྱི་སྙིང་བཞིན་དུ། ཕུག་དང་ཁང་པ་ཞོམ་པར་གྱུར། 16

དེ་ནས་རྡོ་ཆེན་ཚོགས་དཀྲིགས་ཆར། རི་འཕྲིང་མཐའ་དག་ཉིད་མོངས་ཤིང་།
བརྡུན་པ་ལྟུང་བྱེད་རྡོ་ཤིང་ནི། ཕྱི་མར་བྱེད་པ་བབ་པར་གྱུར། 17

ལག་འགྲོ་གདུག་པས་རབ་སྦྲོས་པའི། ཚར་དེ་སྐྱོབ་པས་གཟིགས་ཉིད་ན།
རླུང་བཞོར་གཡོ་བས་བསྐྱེད་པ་ཡིས། མེ་ཏོག་ཚར་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། 18

དེར་ནི་རབ་གསལ་ཟླ་མེད་ནགས་ཚལ་ཉི་བར་བསྒྲད་པ་མེད།
བྱུང་བ་སྨྲ་བྱུངས་ཡིན་པའི་མེ་ཏོག་དང་ལྡན་མཐོང་གྱུར་ནས།
དགའ་བའི་འཇུམ་དཀྲིགས་རོ་ཤལ་ཁྲར་ལས་ངེས་པར་རྒྱུ་གྱུར་པའི།
ནགས་ཀྱི་ལྷ་ཡི་གདུག་པའི་གདོངས་ཅན་དབང་པོ་དེ་ལ་སྨྲས། 19

ཀྱི་ལགས་དུས་ཀྱི་སྤྲིན་དག་ཉོན་འགྱུར་དག་ནི་ཡོངས་སུ་ཐོབ།
ཁྱོད་ལྟ་བུ་ཉམས་འཇིགས་པའི་རླུང་གིས་བཅོམ་པར་གྱུར་པ་ན།
གང་གི་ཀྱིད་སྐབས་ཐུག་གི་རོལ་པས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བྱེད་པའི།
གསེར་གྱི་རི་བོ་འདི་ལ་ཅི་ཡང་གསོ་བ་མེད་པ་ཉིད། 20

क्रोधाग्निधूमनिवहैरिव तस्य घनोद्गमैः ।
विद्युज्जिह्वैरकम्पन्त दिशः सन्त्रासिता इव ॥ १५ ॥

गर्जितैर्मत्तमेघानां प्रलयारम्भशंसिभिः ।
गुहागेहान्यभज्यन्त हृदयानीव भूभृताम् ॥ १६ ॥

ततः पिष्टद्रुमा वृष्टिः क्लिष्टाद्रिशिखरावली ।
पपात पातितव्रतिः स्थूलोपलकुलाकुला ॥ १७ ॥

सा दुष्टभुजगोत्सृष्टा वृष्टिर्दृष्ट्वैव तायिनः ।
ययौ बालानिलोल्लासलसत्कुसुमवर्षताम् ॥ १८ ॥

दृष्ट्वा प्रकाशविशदान्यनुपप्लवानि
भृङ्गोपगीतकुसुमानि वनानि तत्र ।
हर्षस्मितप्रसरनिर्जिततारहाराः
क्रूरं फणीन्द्रमवदन् वनदेवतास्तम् ॥ १९ ॥

भोः कालमेघ विकृतिं परिमुञ्च किंच
निष्कम्प एव कनकाचल एष यस्य ।
युष्मद्विधाः प्रलयमारुतभज्यमाना
लीलानितम्बकुहरं शरणं प्रयान्ति ॥ २० ॥

དེ་ནས་འཕྲལ་ལ་གྲོགས་པས་ནི། ཡོངས་སུ་ཟད་ཅིང་ནོར་འགྱུར་བདང་།
ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་མངོན་ཕྱོགས་ཏེ། གླུ་ཡིས་སྟོན་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ། 21

བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་སྙིང་རྗེའི་གཏེར། བསྟན་པའི་གནས་དག་རབ་བྱིན་པས།
སྐྱབས་སུ་སོང་བར་གྱུར་བ་དེ། དགེ་བ་མཆོག་ལ་རྗེས་བཟུང་མཛོད། 22

ཞབས་ལ་མགོ་ཡིས་བཏུགས་པ་དེ། གུས་པ་ཡིས་ནི་གསོལ་བ་བཏབ་པ།
བཅོམ་ལྡན་གྲོལ་བས་རྟག་ཏུ་ནི། དེ་ལ་ཡང་དག་ཉེ་བར་མཛོད། 23

གནས་སྐབས་དེར་ནི་དེ་ཉིད་དུ། གཏོར་སྦྱིན་ལག་ན་རྡོ་རྗེ་དག།
ཞར་ལ་འོངས་པ་ཞི་བའི་སྐད། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྗེས་བཟུང་མཛོད། 24

དེ་ནས་འཇིག་རྟེན་གདུང་བ་སེལ་བཟང་ཉོམ་ཀློག་སྟོན་པ་ནི།
ཉམ་གྱིས་བསྐྱོད་པའི་ཚིག་གིས་སྐབས་གསུམ་པ་ཡིས་མཆོད་གྱུར་པ།
སྟོན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཉམས་ཀྱི་ཞབས་པད་དག་དང་མཛའ་བ་ལས།
དག་པའི་རྡོ་བའི་གཞི་ལྡན་ནགས་ཚལ་རྒྱུ་ཞིང་བསྐྱེད་པར་མཛོད། 25

དེར་དེ་འཇོམ་དང་ལྡན་པ་ལས། ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོ་ལྷར་འོངས་པས།
འཇོམ་པའི་རྒྱུ་ཐྲིས་དེ་ལ་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་བཀའ་སྩལ་པ། 26

དག་བྱེད་དྲི་མ་མེད་པའི་ཆུ་ཡི་རྒྱུད་དང་ལྡན་གྱུར་ཅིང་།
ཁོན་མེད་སེམས་ཅན་སྐལ་བཟང་འཁོད་པ་དཀའ་ཐུབ་དག་གི་ནགས།
ཆོས་ནི་རྟག་གནས་སྨོན་བརྩོན་ནགས་ཀྱི་ཡིད་ནི་དག་བྱེད་པ།
ཞི་བའི་གནས་འདི་དག་དུང་ཉིད་ཁོ་ནས་རོལ་བྱས་མེད། 27

ततः सद्यःपरिक्षीणमदः संत्यक्तविक्रियः ।
नागः शास्तारमभ्येत्य प्रणनाम कृताञ्जलिः ॥ २१ ॥

तस्य यातस्य शरणं भगवान् करुणानिधिः ।
शिक्षापदप्रदश्चक्रे कुशलाग्रमनुग्रहम् ॥ २२ ॥

प्रणयादर्थितस्तेन चरणालीनमौलिना ।
सततं तस्य भवने सन्निधिं विदधे जिनः ॥ २३ ॥

तस्मिन्नवसरे तत्र प्रसङ्गात्तस्य शान्तये ।
यक्षस्य चक्रे भगवान् वज्रपाणेरनुग्रहम् ॥ २४ ॥

लोकोपतापमसमं विनिवार्य्य शास्ता
विस्तारितस्तुतिपदत्रिदशार्च्यमानः ।
भेजे वनानि विहरन्नथ पूर्व्वबुद्ध-
पादाम्बुजप्रणयपूतशिलातलानि ॥ २५ ॥

तत्र सन्दर्शनात्तेन सुरराजेन सस्मितः ।
स्मितस्य कारणं पृष्टः सर्व्वज्ञस्तमभाषत ॥ २६ ॥

एतेषु पुण्यसलिलामलनिर्झरेषु
निर्व्वैरसत्त्वसुभगेषु तपोवनेषु ।
धर्म्माधिवासमुनिमानसमार्जनेषु
शान्तैः पदेषु नु मयैव कृतोविहारः ॥ २७ ॥

---

१ All the MSS न ।

སེང་གེའི་ནུ་འོག་རི་དགས་ཕྲུག་གུ་སྐྱུ་བ་དབེན་པའི་ནགས་ཚལ་འདིར།
བཀྲི་བྱིན་དཔལ་ལྡན་འཁོར་བ་འཇིག་དང་བདེ་གཤེགས་གསེར་ཐུབ་དེ་དང་ནི།
ཡང་དག་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དྲི་མེད་བློ་ལྡན་ཐུབ་པ་འོད་སྲུངས་ཏེ།
མཐའ་དག་འཇིག་རྟེན་གདུང་བའི་སྨན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ཉིད་དུ་གནས་མཛད། 28

དེ་ནས་དེ་སྐད་སྨྲས་དེས་གཟིགས་ཉིད་ཀྱི།
བསོད་ནམས་སྨིན་ལ་ཉེ་བར་འོངས་པ་ཡི།
རྗོན་པ་དག་ནི་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ལ།
བསླབ་པའི་གནས་འདིས་ཞི་བ་བསྟན་པ་མཛད། 29

སྐལ་ལྡན་དགེ་ལ་ཡིད་ཆགས་རྗོན་པ་ནི།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་ལས།
དེར་ནི་མཆོད་རྟེན་རི་དགས་བདག་པོ་དག།
དེས་གནས་དབུ་སྐྲ་སེན་མོས་མཚན་པ་བྱས། 30

ཞེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་ཀླུ་བ་ལང་སྐྱོང་བཏུལ་བའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་ལྔ་བཅུ་ཙོ་དྲུག་པའོ།།

क्रकुच्छन्दः श्रीमान् कनकमुनिरचैव सुगतः
स सम्यक्संबुद्धः शमविमलधीः काश्यपमुनिः ।
विविक्तेऽस्मिन् सिंहीस्तनतलवलद्वालहरिणे
वने चक्रुः शक्रः स्थितिमखिललोकार्त्तिभिषजः ॥ २८ ॥

इति ब्रुवाणः समुपागतस्य
स पुण्यपाकादथ लुब्धकस्य ।
सन्दर्शनैरेव शमं दिदेश
शिक्षापदार्हं शरणं गतस्य ॥ २९ ॥

भाग्यवान् भगवतोऽनुग्रहा-
ल्लुब्धकः कुशललुब्धमानसः ।
तत्प्रदिष्टनखकेशलाञ्छनं
तत्र चैत्यमकरोन्मृगाधिपम् ॥ ३० ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां गोपालनागदमनं नाम षट्पञ्चाशत्तमः पल्लवः ॥

CHAPTER LVII.

ཡལ་འདབ་ལྔ་བཅུ་ཙ་བདུན།

མཆོད་རྟེན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

ཕྱོགས་ཀྱི་མཛེས་པའི་ནོ་རྒྱན་དང་། མཚུངས་པར་ཡོན་དྲན་དམ་པ་བཀོད།
གང་ཞིག་བསྒྲགས་པའི་མཆོད་རྟེན་གྱིས། འགྲོ་མཛེས་དེ་དག་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག། 1

དེ་ནས་དེར་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས། བརྒྱ་བྱིན་གུས་པས་གསོལ་བཏབ་པས།
སངས་རྒྱས་སྔ་མའི་མཆོད་རྟེན་མཛད། རང་གི་མཆོད་རྟེན་བྱེད་དུ་བཅུག། 2

ལྷ་ནོམས་ཀྱིས་རེར་རིན་ཅེན་གྱིས། རང་བཞིན་ཀྱི་འོད་བརྒྱ་ལྡན་བྱས།
འགྲོ་བའི་སྤྲོངས་པ་ཆེན་པོ་དང་། མཚུངས་པའི་སྒྲུན་པ་ག་ཤེད་སོང་། 3

དེར་ནི་དྲི་ཟ་མི་འམ་ཅི། མི་དང་ཀླུ་དང་ལྷ་ནོམས་ལ།
འདུལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་མན་ངག་ནི། ཡང་དག་བསྟན་ནས་རྒྱལ་བ་གཤེགས། 4

རྗོ་བའི་རི་ལ་ལྷ་ནོམས་ཀྱིས། མཆོད་རྟེན་བཞི་ནི་བཀོད་པ་ལ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལྷུང་བ་ཡི། སཆོད་རྟེན་མཆོད་རྟེན་ལྔ་དག་བཀོད། 5

དེ་ནས་བྲ་ལོ་ཀྐྲ་ཞེས་པའི། ཡུལ་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱོན།
ལུས་ངན་གྱིས་བཞིན་ཚོང་དཔོན་ནི། ལེགས་པར་རབ་སད་ཅེས་པས་མཆོད། 6

सप्तपञ्चाशत्तमः पल्लवः ।

स्तूपावदानम् ।

दिक्कान्ताश्रवणोत्तंसतुलारोपितसद्गुणाः ।
ते जयन्ति जगद्येषां यशःस्तूपैर्विराजते[1] ॥ १ ॥

भगवानथ शक्रेण तत्र प्राणावनार्थितः ।
पूर्व्वबुद्धक्षतस्तूपे निजस्तूपमकारयत् ॥ २ ॥

कृते रत्नमये तस्मिन् देवैः सूर्य्यशतत्विषि ।
जगाम जगतां क्वापि महामोहोपमं तमः ॥ ३ ॥

तत्र किन्नरगन्धर्व्वनरनागदिवौकसाम् ।
धर्म्मोपदेशविनयं समादिश्य ययौ जिनः ॥ ४ ॥

पाषाणपर्व्वते देवैर्न्यस्ते स्तूपचतुष्टये ।
भगवान् पञ्चमं स्तूपं पञ्चस्तूपैर्न्यवेशयत् ॥ ५ ॥

अथ वाल्हीक्षनामानं देशं प्राप्तस्तथागतः ।
श्रेष्ठिना सुप्रबुद्धेन कुवेरेणेव पूजितः ॥ ६ ॥

---

१ W[1] जगत्येषां यशःस्तूपो विराजते । H and W[2] जगत्येषाम् ।

གང་ཞིག་དེ་ནི་རྗེས་འབྲང་བཅས། །འདུལ་བའི་ཆོས་ནི་དེ་ལ་བསྟན། །
རྨོངས་པའི་གཉིད་སད་ལེགས་པར་ནི། །རབ་སད་རབ་སད་ཉིད་ཐོབ་གྱུར། ། 7

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་ལས་དེས། །རང་གི་བསོད་ནམས་བཞིན་མཐོ་བ། །
ཏྲ་ཡོ་ཀྲྀཥ་ཡ་ཞེས་པ་ཡིས། །མཆོད་རྟེན་རིན་ཆེ་འབར་བ་བྱས། ། 8

དེ་ནས་དཔལ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །ཀཱ་ཤ་བ་ར་ཡི་གྲོང་དུ་བྱོན། །
གནོད་སྦྱིན་ཀཱ་མ་བ་ར་ཞེས་པ། །བསླབ་གནས་རབ་ཏུ་བྱིན་པས་བཏུལ། ། 9

གསུམ་པོའི་གྲོང་དུ་མངོན་ཕྱོགས་ཏེ། །གསུམ་མ་མ་ལི་ཀ་ཞེས་པ། །
བྲ་བརྒྱད་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཉིད། །འདུལ་བ་མི་ནི་མགོ་བར་མཛད། ། 10

ལས་ཀྱི་ལྷག་མས་གསུམ་པོའི་རིགས། །ཐུབ་པས་སྲུན་སྦྱུང་དེ་དག་ཉོམས། །
གྱིལ་བ་མཐོང་ལས་བཟླ་ཡི། །འབྱུང་གནས་བཞིན་དུ་དྲི་མེད་གྱུར། ། 11

ཐ་ཤལ་རྒྱུན་གྱིས་སྲུར་བྱུང་སྐྲན་པ་དཀར་དུ་འོས་གྱུར་ཅིང་།
སྡིག་པའི་ཉེ་བར་གདུང་བ་ཆེན་པོས་གདུངས་ཤིང་ཉེན་ཉམས་ལ།
ནོས་རྟོག་ངན་པ་དང་བྲལ་སྙིང་རྗེས་རབ་ཞུགས་དམ་པ་ཉམས།
དཔལ་ལ་དམིགས་པའི་རྗེས་སུ་ཆགས་པས་ལྷག་པར་གྱུར་པ་ཡིད། ། 12

དེ་ནས་བདེ་གཤེགས་རྗེས་འབྲང་བཅས། །སྐྲ་ཊ་ལ་ཡི་གྲོང་ཁྱེར་བྱོན། །
དཔལ་ལྡན་ཁྲིམས་བདག་གྲུ་འཛིན་ཞེས། །བྲ་ལ་ལེགས་པའི་གཏམ་དག་མཛད། ། 13

दिदेश धर्म्मविनयं तस्मै येन स सानुगः ।
मोहनिद्राक्षये प्राप सुप्रबुद्धः प्रबुद्धताम् ॥ ७ ॥

स शासनाद्भगवतः पुण्यं निजमिवोन्नतम् ।
वालोक्षीयाभिधं स्तूपं रत्नदीप्तं न्यवेशयत् ॥ ८ ॥

डम्बरग्राममासाद्य शनैरथ तथागतः ।
विनीय डम्बरं नाम यक्षं शिक्षापदप्रदः[1] ॥ ९ ॥

चण्डालग्राममभ्येत्य चण्डालीं मल्लिकाभिधाम् ।
सहितां सप्तभिः पुत्रैर्विनयोपनतां व्यधात् ॥ १० ॥

ते कर्म्मशेषसम्प्राप्तमातङ्गकुलदूषिताः ।
पद्माकर इव प्रापुर्वैमल्यं जिनदर्शनात्[2] ॥ ११ ॥

अन्येषु दूषिततरेषु जुगुप्सितेषु
पापोपतापविपुलव्यसनातुरेषु ।
सन्तः प्रवृत्तकरुणाः कुविकल्पहीना
दीनावलम्बनवशादधिकं[3] भवन्ति ॥ १२ ॥

अवाप्य पाटलग्रामं सानुगः सुगतस्ततः ।
धर्म्यां गृहपतेश्चक्रे पोतलाख्यस्य सत्कथाम् ॥ १३ ॥

१ All the MSS. यक्षशिक्षापदप्रदः ।
२ All the MSS. वैमल्यजिनदर्शनात् ।
३ [illegible] दीनावलम्बनवशात् ।

བདེ་བར་གཤེགས་པས་རྗེས་བཟུང་བས། བསྟན་པའི་གནས་གྲོང་དྲི་མེད་དེས།
དེ་ཡི་དབྲ་སྨྲ་སེན་ཙ་ཡིས། མཚན་པའི་རིན་ཆེན་མཆོད་རྟེན་བྱས། 14

དེ་ཉི་བརྒྱར་འོངས་དབང་པོ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རབ་གསུངས་པ།
གྱུལ་པོ་མི་ཤིན་དྲ་ཞེས་པས། ཡུལ་འདི་མཆོད་རྟེན་བྱེད་པར་འགྱུར། 15

དེ་ལྟར་གནས་དང་གནས་སུ་བཅོམ་ལྡན་བརྩེ་བས་བརླན་པས་གཟིགས་པ་ཡིས།
མཐའ་དག་འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་ངན་སྨོངས་དང་འཇིགས་པ་བདང་བར་གྱུར།
མཆོད་རྟེན་མངོན་པར་གསར་བྱས་སྐྱབས་ན་ནོར་བུའི་དྲི་ལ་རྩང་སྨྲ་སྒྲོགས།
དར་དིར་ཚོགས་ཀྱི་རྟེད་འཛོ་དགག་གིས་ས་གཞི་རབ་སྒྲིད་ལྡན་པར་གྱུར། 16

ཞེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་མཆོད་རྟེན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་ལྔ་བཅུ་ཙ་བདུན་པའོ།།

शिक्षापदाप्तवैमल्यः सुगतानुग्रहेण सः ।
तत्केशनखलेशाङ्कं रत्नस्तूपमकारयत् ॥ १४ ॥

तत्र सन्दर्शनायातं भगवानिन्द्रमब्रवीत् ।
मिलिन्द्रो नाम राजास्मिन् देशे स्तूपं करिष्यति ॥ १५ ॥

इति भगवतः स्थाने स्थाने दयार्द्रविलोकना-
द्भवदखिलो लोकः शोकप्रमोहभयोज्झितः ।
अभिनवक्षतस्तूपोत्सङ्गक्वणन्मणिकिङ्किणी-
कुलकलकलक्रीडालोला बभूव च मेदिनी ॥ १६ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां स्तूपावदानं नाम सप्तपञ्चाशत्तमः पल्लवः ॥

Chapter LVIII.

ཡལ་འདབ་ལྔ་བཅུ་ཙ་བརྒྱད་པ།

བསོད་ནམས་སྟོབས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་དོ།

སྐུད་པའི་གདུང་བ་ཞི་བྱེད་གཟིགས་པ་རབ་ཏུ་དང་བའི་ངོ་དག་གིས།
སྐྱེས་བུ་ཉམས་ནི་ནད་དང་བྲལ་མཛད་སྲིད་པས་ཞིལ་མནན་འབྲུགས་པའི་སྐྱན་པ་
གང་།
ངེས་པར་དགེ་བ་མཐའ་དག་བསྐྱེད་པའི་ནོར་འཛིན་གྱུབ་པའི་བདུད་རྩི་ནི།
རྫོགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཞང་དུ་འཛིན་པ་དེ་དག་མི་སྐད་ཕྱུག་བྱར་འོས། 1

གྲོང་ཁྱེར་པདྨ་ལྡན་པ་ན། བཅོམ་ལྡན་འཇམས་དང་བཅས་པ་ལ།
ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོས་འཇུམ་པའི་རྒྱུ། དྲིས་ནས་སྨྲར་ཡང་རབ་གསུངས་པ། 2

དཔལ་ལྡན་བསོད་ནམས་སྟོབས་ཞེས་པའི། ས་ཡི་བདག་པོ་སྔོན་བྱུང་སྟེ།
གང་ཞིག་གྲོང་ཁྱེར་སྟོང་ཕྲག་ནི། བརྒྱད་ཅུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་གྱུར། 3

དེ་ཡི་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྲང་ནི། བསོད་ནམས་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ།
ཞིལ་གྱི་ནམ་པར་ཡིད་འོང་ཞིང་། མཚན་མོའི་བདག་པོའི་འོད་བཞིན་མཛེས། 4

སྐྱིད་ཚལ་གསར་པར་འགྲོ་བའི་སྐབས། ནམ་ཞིག་ཤིང་རྟ་ཞོན་པ་དེས།
ལམ་དུ་བནད་པའི་ཟས་བྲལ་བས། ནད་ཀྱིས་གཟིར་ཞིང་འདུག་པ་མཐོང་། 5

अष्टपञ्चाशत्तमः पल्लवः ।

पुण्यबलावदानम् ।

अनिन्द्या वन्द्यास्ते सकलकुशलोत्पत्तिवसुधां
सुधां सिद्धामन्तर्दधति किल ये पूर्णकरुणाः ।
प्रसन्नैरापन्नव्यसनशमनालोकनरसैः
कृतारोग्याः पुंसां भवपरिभवक्षोभभिषजः ॥ १ ॥

नगर्यां पुष्कलावत्यां सस्मितः स्मितकारणम् ।
सुरराजेन भगवान् पृष्टः पुनरभाषत ॥ २ ॥

श्रीमान् पुण्यबलो नाम पुराभूत् पृथिवीपतिः ।
यस्याशीतिसहस्राणि नगरीणां परिग्रहाः ॥ ३ ॥

तस्य पुण्यवती नाम राजधानी व्यराजत ।
स्फटिकागाररुचिरा ज्योत्स्नेव रजनीपतेः ॥ ४ ॥

स कदाचिन्नवोद्यानयात्रायां रथमास्थितः ।
ददर्श पथ्यविरहात् पथि सीदन्तमातुरम् ॥ ५ ॥

ཟིང་པོའི་ནད་ཀྱིས་མནར་བ་ཡིས། ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་དེ་མཐོང་ནས།
ཐུགས་མཚམས་མ་ཕྱེས་གསོན་པ་དེ། སྙིང་རྗེས་ཟིལ་མནན་གདུང་བར་གྱུར། 6

གཞན་གྱི་ཡོངས་གདུངས་མཐོང་གྱུར་ན། འགྲོ་ལ་འཕོས་དེ་དམ་པ་ཡི།
མི་ལོང་རྣམས་ནི་གདུང་འགྱུར་དེ། ཉི་མ་མེ་ཤེལ་རང་བཞིན་བཞིན། 7

དེ་ཡིས་གྲོང་ཁྱེར་ཐམས་ཅད་དང་། སྒོ་དང་སྲང་རྣམས་མཐའ་དག་ཏུ།
ནད་པ་རྣམས་ལ་ཟས་དང་སྨན། གནས་དང་མལ་སྟན་ལ་སོགས་བྱས། 8

དེ་ནས་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་སྐད། རིམ་གྲོ་པ་ནི་མཁས་པ་བསྒོས།
གང་ཕྱིར་དམ་པའི་རིམ་གྲོ་བ། ནད་གསོའི་ཡན་ལག་དང་པོ་ཡིན། 9

བཟོད་ལྡན་སྙིང་རྗེས་བརླན་ཞིང་བརྗོད། གསོ་བྱེད་འདོད་པ་དག་ལ་གནས།
མཛད་ལས་ཐེ་ཚོམ་མི་བྱེད་པའི། རིམ་གྲོ་པ་ནི་རྙེད་པ་དཀའ། 10

དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་རིམ་གྲོ་པ། དཔལ་ན་རྣམས་ནི་ལེགས་བོས་ནས།
སྨྲས་པ་ཉིད་དང་མཚན་མོར་ནི། ནད་པ་རྣམས་ཀྱི་རིམ་གྲོ་མཛོད། 11

རྒྱལ་པོ་ལ་འོས་གདན་རྣམས་སུ། མལ་སྟན་མཆོག་སོགས་ཕུན་ཚོགས་བྱས།
རིན་ཅན་སྣམ་ལྡན་པ་རྣ་ཅན། ཟླ་མེད་ཙ་ལྡན་དཀར་བའི་ཕྱིར། 12

སྐར་པ་དང་ནི་སྐར་དཀར་ཀྱང་། ཕུན་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བསྒྲུབས།
ད་ནི་དེ་དག་བསོས་གྱུར་པ། ཁྱེད་ཀྱི་གཅེར་ཞེས་བདག་གི་ཧྲོ། 13

स तं दृष्ट्वा परिम्लानं दीर्घरोगेण दुर्गतम् ।
विव्यथे करुणाक्रान्तः कान्ताखिलदिगन्तरः ॥ ६ ॥

सन्तप्तं परमालोक्य सद्यःसंक्रान्तिदर्पणाः[1] ।
सन्तः सन्तापमायान्ति सूर्यकान्तमया इव ॥ ७ ॥

समस्तद्वाररथ्यासु सर्व्वेषु नगरेषु सः ।
रोगिणां भक्तभैषज्यशालाशय्याद्यकारयत् ॥ ८ ॥

आदिदेश ततस्तेभ्यः कुशलान् परिचारकान् ।
प्रथमं हि चिकित्साङ्गं व्याधेः सत्परिचारकः ॥ ९ ॥

करुणार्द्रः क्षमः शान्तश्चिकित्सकमते स्थितः ।
स्नेहादविचिकित्सश्च[2] दुर्लभः परिचारकः ॥ १० ॥

राजा ततः समाहूय नियतान् परिचारकान् ।
अवदत् क्रियतां रोगिपरिचर्य्या दिवानिशम् ॥ ११ ॥

राज्ञार्हशालासु कृता वरशय्यादिकल्पना ।
रोगिणां रत्नसोपानाः पद्मिन्यश्चामलोदकाः ॥ १२ ॥

भिषग्भैषज्यसम्पत्तिर्विहिता च महीयसी ।
अधुना युष्मदायत्तं तत्स्वास्थ्यमिति मे मतिः ॥ १३ ॥

---

१ II सन्तप्तदर्पणाः । २ II स्नेहादमन्मूलेषु ।

འཇིག་རྟེན་འདིར་ནི་རིམ་གྲོ་པ་དང་བཙུན་པའི་སྨྲ་བ་ཆོས་ཀྱི་གཞན་དུ་མི་
ཉོན་པས་ཀྱི།
ཡོངས་སུ་གདུང་བ་ཞིན་དུ་བསིལ་བ་ཡིས་ཀྱང་གྲུང་བ་དག་ནི་བདེ་བའི་བློ་བ་ཡིས།
སྨྲད་པ་བསིལ་བའི་ཆུ་ཡིས་དང་ནི་ངལ་བ་ཡང་ཡང་ཐུང་དུ་ཕན་ཟམ་ཉེར་
བསྟབས་པས།
ཁྱོད་གསོས་འགྱུར་ཞེས་བསྟན་པའི་ཚིག་སྐུན་ཀུ་རེའི་རིམ་པས་མི་དགའ་བ་
དག་ཉི་ཐར་བྱེད། 14

དེ་ཡི་སྐད་དུ་ཁྲིད་ནོས་ཀྱིས། ནར་ཀྱིས་གདུངས་ཞིང་འཁྱིལ་ནམས་ལ།
ཡང་དང་ཡང་དུ་ཚིག་དག་གིས། དབུགས་དབྱུང་འདི་ནི་བྲན་པར་བྱས། 15

སྨྲ་པ་སྒྲོན་མེད་བདེ་ཀ་ཤིགས་བཀའ་ཁྲིན་དང།
ཆོས་ཀྱི་མནངག་ནམ་པའི་སྨྲ་དག་ཀྱང་།
འཁོར་བ་རིང་པོའི་རིམས་ཀྱིས་བསྐྱབས་ནམས་ཀྱི།
དབུང་གཉེན་ཞི་བའི་བཅུད་ལེན་དེ་དག་ཡིན། 16

མི་བདག་ནོར་གྱི་ཆར་འབེབས་རེས། དེ་དག་ནམས་ལ་དེ་སྐད་བསྟན།
ནད་པ་མ་ལུས་གསོས་བྱའི་སྐད། སོང་ནས་ཇི་སྐད་བཟོད་བཞིན་བྱས། 17

དེ་ནས་ནང་གྲོལ་དེ་དག་ནམས། དགེ་བ་འདོད་པས་དེ་ལ་ཡིད།
སོང་བ་ནམས་ལ་བསྟུ་བའི་སྐད། མི་བདག་རང་ཉིད་ཀྱི་རོལ་བྱུང་། 18

सन्तापं शमयत्यतीव शिशिरैः शीतं सुखेनोष्मणा
तृष्णां शीतजलैर्मुहुर्मितहिताहारोपचारैः क्लमम्।
स्वस्थोऽसीत्यधृतिं प्रियेण वचसा केलिक्रमेणारतिं
लोकेऽस्मिन् परिचारकः स्थिरभिषग्धर्म्मः परस्मिन्नृणाम्॥१४॥

तस्मात् भवद्भिस्तप्तानां रोगयोगेन सीदताम्।
कार्य्या मुहुर्मुहुर्वाक्यैरियमाश्वासनस्मृतिः ॥ १५ ॥

वैद्योऽनवद्यः सुगतः प्रसादी
धर्म्मोपदेशः परमौषधञ्च।
संसारदीर्घज्वरशोषितानां
परायणं शान्तिरसायनं तत् ॥ १६ ॥

इत्यादिष्टा नृपतिना ते तेन वसुवर्षिणा।
गत्वा यथोचितं चक्रुः स्वास्थ्याय किल रोगिणाम् ॥ १७ ॥

ततः कुशलवादेन तेन तद्गतमानसान्।
व्याधिमुक्तान्नरपतिः स्वयं द्रष्टुं विनिर्ययौ ॥ १८ ॥

བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལ་ནི། གཉིས་འཐུང་དཀར་པོ་མཆེ་བ་བཞི།
ཧྲུག་ལྡན་གྱིས་དྲངས་ཤིང་རྟ་དག། བསོད་ནམས་རབ་འབར་ཉམས་པར་སྤྲུལ། 19

རིན་ཆེན་གསེར་གྱི་མཚོ་སྐྱེས་ཉམས། རིག་ན་བདེ་བའི་རླུང་གིས་གཡོས།
བྲུང་བའི་ན་ཚུང་སྨྲ་ལེན་པའི། ལམ་དུ་མཆོག་གི་པད་ལྡན་ཡང་། 20

རིན་ཆེན་མཚོ་སྐྱེས་དེ་དག་ལ། གནས་སོགས་བདུད་རྩིའི་ཚ་རྫོགས་པའི།
ལྷ་མོ་ཉམས་ཀྱི་རིང་པོ་ནས། མི་བདག་བྱོན་པ་བསྟན་པར་གྱུར། 21

སྙིང་སྟོབས་བདུད་རྩིའི་རྒྱ་མཚོ་དེའི། སྙིང་སྟོབས་ཞེས་འདོད་ལྷ་ཡི་བདག།
བདག་ཉིད་ལོང་བའི་གཟུགས་བྱས་ནས། དེ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་ཏེ་གནས། 22

རྒྱལ་པོ་མིག་གིས་དམན་པ་བདག། སྦྱིན་པར་སྣང་བ་ཉམས་པར་སྤངས།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྐྱོབ་པར། ཞུགས་པ་ཁྱོད་ཅན་ཉེ་བར་འོངས། 23

ཁྱོད་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་ནད་པ་ནི། འདི་དག་ལེགས་པར་གསོས་གྱུར་ནས།
འོད་ལྡན་མཛེས་པས་ཁྱོད་ཀྱི་ནི། གྲགས་པ་བསྒྲ་ཅོར་སྒྲོག་ཅིང་གྱུ། 24

སྡུག་བསྔལ་བཀྲེན་དང་ལོང་བའི་གཉེར། ལྷ་ཡི་བདག་ནི་བསྐྱབ་པར་འོས།
བདག་ལ་མིག་ནི་གཡས་པ་དག། གལ་ཏེ་སྟོད་ན་གནང་བར་མཛོད། 25

དེས་འདི་བརྗོད་ཚེ་མི་བདག་ནི། རབ་དང་བཞིན་རས་མཛེས་པ་ཡི།
འགྲོ་ཉམས་ཡང་དག་བསྒྲུབ་པའི་སྐད། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། 26

शक्रस्त्वपरशक्रस्य तस्य पुण्यसमुज्ज्वलम्।
रथं विनिर्म्ममे युक्तं षड्दन्तैः पाण्डुरैर्द्विपैः ॥ १९ ॥

सुखस्पर्शानिलालोलहेमरत्नसरोरुहाः।
भृङ्गाङ्गनोपगीताश्च दिव्याः कमलिनीः पथि ॥ २० ॥

तेषु रत्नसरोजेषु स्थिता नृत्यकलाकुलाः।
दूरान्नृपतिमायान्तं सुरनार्य्यः सिषेविरे ॥ २१ ॥

तस्य सत्त्वसुधासिन्धोः सत्त्वं ज्ञातुं मरुत्पतिः।
कृत्वान्धरूपमात्मानमभ्येत्य तमभाषत ॥ २२ ॥

राजन्नयनहीनोऽहं जन्मालोकविवर्जितः।
सर्व्वसत्त्वपरित्राणसन्नद्धं त्वामुपागतः ॥ २३ ॥

एते तव प्रभावेण रोगिणः स्वास्थ्यमागताः।
त्वत्कीर्त्तिवादमुखराश्चरन्ति रुचिरत्विषः ॥ २४ ॥

त्रातुमर्हसि मां देव दुःखदीनान्धबान्धव।
दक्षिणं नयनं मह्यं दीयतां यदि शक्यते ॥ २५ ॥

इत्युक्तस्तेन नृपतिः प्रसन्नवदनद्युतिः।
सन्तारणाय जगतां सम्यक्सम्बोधिसिद्धये ॥ २६ ॥

སྨོན་ལམ་རབ་ཏུ་བཏབ་བྱས་ཏེ། མིག་ནི་མཆོད་གྱིས་རབ་ཕྱུངས་ནས།
བརྟན་པའི་གཏེར་གྱིས་དེ་ལ་བྱིན། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མེ་ཏོག་གཏོར། 27

དེ་ཡི་མེད་བྱུང་སྦྱིན་པ་ཡིས། ཡ་མཚན་ནས་བཞིན་ས་གཞི་ནི།
རྒྱ་གཏེར་གཡོ་བའི་སྐྱེ་རགས་ཅན། རི་དང་བཅས་པ་ལན་གསུམ་འདར། 28

མིག་གཅིག་གིས་ནི་སྣང་བ་དག། སྐྱེས་པ་དེ་མཐོང་ས་ཡི་བདག།
སྦྱིན་པའི་རོ་ལ་རབ་དགྱེས་པས། གཉིས་པ་སྦྱིན་པར་བརྩོན་པར་གྱུར། 29

དེ་ནས་ལྷ་ཡི་བདག་པོ་ནི། རང་གི་གཟུགས་སུ་ཡང་དག་གནས།
དེ་ཡི་མིག་ནི་བསོས་བྱས་ཏེ། སྙིང་སྟོབས་མཆོག་ཉིད་རབ་ཏུ་བསྟགས། 30

གང་ཞིག་སྦྱིན་ཚེ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་འང་།
ནམ་ཡང་ཆགས་པ་ཆུང་ངུ་སྐྱེ་མིན་པ།
ངེས་པར་སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་མཚོ་གྱིས་དེ་ལ།
ནོར་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྡུལ་ལ་རང་བློ་ཅི། 31

དེ་ཚེ་མི་བདག་བསོད་ནམས་སྟོབས་གྱུར་ཏེ།
དེ་ཉིད་སྦྱིན་པའི་རོ་ཡིས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ།
དེ་ཡི་ངོ་མཚར་སྤྱོད་ཚུལ་དྲན་པས་ན།
དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཉིད་ཐོབ་འཚམ་པ་མཛོད། 32

ཅེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་བསོད་ནམས་སྟོབས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་ལྔ་བཅུ་ཙ་བརྒྱད་པའོ།།

प्रणिधानं समाधाय शस्त्रेणोत्पाट्य लोचनम्।
ददौ धैर्य्यनिधिस्तस्मै पुष्पैरापूरितः सुरैः ॥ २७ ॥

तस्यात्यद्भुतदानेन विस्मयादिव साचला।
विचचालाखिला पृथ्वी विलोलार्णवमेखला ॥ २८ ॥

जातालोकं तमालोक्य नेत्रेणैकेन भूपतिः।
अतिदानरसप्रीत्या द्वितीयं दातुमुद्ययौ ॥ २९ ॥

ततः सुरपतिस्तस्य समास्थाय निजं वपुः।
स्वस्थं विधाय नयनं प्रशशंसातिसत्त्वताम् ॥ ३० ॥

दानक्षणे स्वावयवेऽपि यस्य
न जायते स्नेहलवः कदाचित्।
का नाम तस्योर्जितसत्त्वसिन्धो-
र्धनाभिधाने रजसि स्वबुद्धिः ॥ ३१ ॥

स भूपतिः पुण्यबलोऽहमेव
तदाभवन्दानरमात्तबोधिः।
आश्चर्य्यवृत्तस्मरणेन तस्य
जातस्मितस्तन्मयतामवाप्तः ॥ ३२ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां पुण्यबलावदानं नामाष्टपञ्चाशत्तमः पल्लवः ॥

CHAPTER LIX.

ཡལ་འདབ་ལྔ་བཅུ་ཙ་དགུ་པ།

ཀུ་ཎ་ལའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་ནི།

ཤིན་ཏུ་རབ་གསལ་གྲགས་པའི་ཚོན་རིས་ཡོན་ཏན་རིན་ཅན་གྱིད།
མ་ཉམས་སྦྱིན་པའི་མི་རྟོག་དང་ལྡན་བདེན་པའི་ཕུག་པ་ཕུས།
གང་གི་དཔལ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙང་མའི་དུ་གུ་ལས་མཛེས་པ།
དེ་ཉིད་གཅིག་པུ་ལེགས་བྱས་ལ་འདོས་འཁོར་ལོ་སྒྱུར་བ་ཡིན།

གྲོང་མཆོག་པཱ་ཊ་ལི་ཡི་བུ་ཞེས་པ།
ན་ཚང་ས་གཞི་ཐིག་ལེ་ལྟར་གྱུར་པར།
ཉི་མའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱན་གྱུར་གྲགས་པའི་གཏེར།
དཔལ་ལྡན་ས་བདག་མྱ་ངན་མེད་པ་བྱུང་། 2

དང་པོར་འདོད་ལྡན་དེ་འདོད་ཉེ་ཚོག་དང་།
དེ་ནས་རྣོན་པོ་གཏུམ་པོའི་ཉེར་སྤྱད་དང་།
ཕྱི་ནས་ཆོས་ནི་ཉེ་བར་འཛིན་པ་ཡིས།
དགེ་བ་སྐྱོད་པའི་ཉ་ཚོད་རབ་གྲགས་གྱུར། 3

ऊनपञ्चाशत्तमः पल्लवः ।

कुणालावदानम् ।

एकः स एव सुकृतोचितचक्रवर्त्ती
सुव्यक्तकीर्त्तितिलका गुणरत्नभूषा ।
अम्लानदानकुसुमा कृतसत्यचर्चा
यस्यावभाति शुचिशीलदुकूलिनी श्रीः ॥ १ ॥

पुरोत्तमे पाटलिपुत्रनाम्नि
महीयुवत्यास्तिलकायमाने ।
यशोनिधिः मौर्य्यकुलावतंसः
श्रीमानशोकः क्षितिपो बभूव ॥ २ ॥

पूर्व्वं स कामोपपदेन कामी
चण्डोपचारेण ततश्च तीक्ष्णः ।
धर्म्मप्रदानेन जगाम पश्चा-
द्विवेकपाके वयसि प्रसिद्धिम् ॥ ३ ॥

མྱ་ངན་མེད་རེ་རབ་དང་བསོད་ནམས་ཀྱིས།
ཉེ་བའི་ནགས་ཚལ་ས་གཞི་མཛེས་པས་བསྒྲིན།
ཕྱིས་པར་གྱུར་ཆོ་དགེ་བའི་གྱུ་གུ་ཡིས།
འཛིག་རྟེན་མྱ་ངན་མེད་ཉིད་ངེས་པར་འཛིན། 4

རེ་ཡི་བའི་སྲིད་ཕྲ་མོ་པདྨ་ཕྲན།
པོ་བྲང་འཁོར་གྱི་མཛེས་མའི་གཙུག་གཏུས་པས།
ཀུར་སྒྲོ་བུ་ནི་བསོད་ནམས་དག་གིས་བསྐྱེད།
གདོང་བ་རྗེས་འཕྲང་དཔལ་གྱི་ལེགས་བརྗོད་བཞིར། 5

གསེར་ལྷར་དགའ་པ་མི་ཡི་དབང་པོའི་བུ།
པར་རྫིང་དཔལ་གྱི་པདྨའི་འདབ་འདྲའི་སྤྱན།
གསེར་རིའི་ངང་པ་ཀུ་ཎཱ་ལ་ཞེས་པའི།
མིག་མཚུངས་དེ་ནི་ཀུ་ཎཱ་ལ་ཞེས་གྱུར། 6

རིག་པ་བྲུ་མོའི་བདག་མཐོང་ཉི་མ་མེད།
སྒྲུ་ཙལ་འཁྲི་ཤིང་རྣམས་ཀྱི་དགའ་བའི་དཔྱིད།
གྲགས་པ་ཀུན་དུ་རྟུན་པའི་ཟླ་གྲིས་པ།
དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་མདོག་འདོད་གྱུར། 7

प्रसन्नपुष्पोपवनस्थलीना-
मुद्भिन्नशोभाभरणायमाने ।
तस्मिन्नशोके कुसुमप्ररोहै-
रशोकतामेव बभार लोकः ॥ ४ ॥

मूर्ध्नि स्थितान्तःपुरसुन्दरीणां
पद्मावती तस्य सुखाय देवी ।
सत्त्वोत्सवं पुत्रमसूत पुण्यै-
स्त्यागानुगा श्रीरिव साधुवादम् ॥ ५ ॥

नरेन्द्रसूनुः कनकावदातः
श्रीपद्मिनीपद्मपलाशनेत्रः ।
हिमाद्रिहंसस्य कुणालनाम्न-
स्तुल्येक्षणोऽभूत्स कुणालनामा ॥ ६ ॥

विद्यावधूनां विमलात्मदर्शः
शैशोत्सवः सर्वकलालतानाम् ।
स सर्व्वलोकाभिमतो बभूव
चन्द्रोदयः कीर्त्तिकुमुद्वतीनाम् ॥ ७ ॥

ཀྱཻ་སྐར་བདག་པོའི་ནང་གི་རི་དྭགས་བཞིན།
དེ་ཡི་མིག་ཡངས་མཚོ་སྐྱེས་ཟུང་དག་ནི།
གཡོ་ལྡན་སྙིན་མའི་བུང་བས་མདོན་དགའ་བ།
བལྟ་བས་མི་དབང་རབ་ཏུ་ངོམས་མ་གྱུར། 8

སྣ་ཚོགས་ཡོན་ཏན་རྒྱན་ཐར་དེ་ལ་ནི།
མཐའ་དག་ཕྱོགས་དང་གླིང་གིས་ཡི་བདག།
སྐལ་བཟང་ཁྱེངས་པས་རང་གི་བུ་མོ་དག།
འདོད་པའི་སྨུ་ཏིག་འཁྲི་ཤིང་ལྟ་བུ་ཉིད། 9

སྐྱེ་བོ་རྫིས་ཆགས་སྐྱེད་པ་མཆོག་གི་གཟུགས།
དེ་ཡི་དཀའ་མར་མིག་ཡངས་ཟླ་ཞལ་མ།
འདོད་པའི་དཀའ་མ་སྒྲིབ་བ་གཉན་ཕོབ་བཞིན།
གསེར་གྱི་འཕྲེང་ལྡན་མ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར། 10

དེ་ནས་ནམ་ཞིག་པ་ཡི་དུང་གནས་པའི།
གཞོན་ནུ་རེ་མཐོང་དགེ་འདུན་གནས་བརྟན་གྱིས།
རྒྱལ་པོའི་འདོད་པས་རང་གི་གྲགས་པ་ཡི།
དབེར་གནས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རབ་གྱིས་རྫོང། 11

ताराधिपोत्सङ्गमृगोपमस्य
तस्यायतं नेत्रसरोजयुग्मम्।
सविभ्रमं भ्रूभ्रमराभिरामं
पश्यन्नरेन्द्रः प्रययौ न तृप्तिम्॥ ८॥

नानागुणालङ्करणाय तस्मै
कन्दर्पमुक्तालतिकायमानाः।
समस्तदिग्द्वीपधराधिनाथा
धन्याभिमानेन ददुः स्वकन्याः॥ ९॥

तस्यायताक्षी दयिता बभूव
चन्द्रानना काञ्चनमालिकाख्या।
जनानुरागोद्भवभव्यमूर्त्ति
र्जन्मान्तरस्येव रतिः स्मरस्य॥ १०॥

ततः कदाचित् पितुरन्तिकस्थं
तं वीक्ष्य संघस्थविरः कुमारम्।
स तेन राज्ञः सुयशोविहारे
विविक्तदेशं शनकैर्निनाय॥ ११॥

གཏན་པོ་མཁན་པོ་མཐོང་ཞེས་དྲུག་ལྡན་མཆོག།
སྐྱིང་རྡེའི་འཁོར་ལྡན་ཞིལ་འཁོར་ལྡན་པ་རིས།
དུས་ཀྱི་དེ་ཡི་ཤིག་དག་ཅམས་ཞེས་ནས།
མ་འོངས་སྐུག་བསྐུལ་གཏོན་སྐད་རེ་ལ་སྨྲས། 12

ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་ནི་འཁོར་པས་ཐོལ་མཐར་ནས།
ཡང་ཚེ་མི་རྟོག་མཚོན་དང་ལྡན་པའི་ཚོགས།
རོལ་པས་ཟླ་བའི་རྡིགས་འཇོམས་ལུས་ལ་ནི།
མཚན་མ་བྱུང་བར་གྱུར་འདི་བདག་གིས་མཐོང་། 13

མིག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གཡོ་གཉར་པ་ཅི།
འདི་ལ་བདེ་བ་ཉེར་བསྐྱེད་གནས་པ་མེད།
འདི་ཡིས་དྭངས་པས་རང་གནས་རབ་ཅམས་དེ།
འདོད་པ་ཞེས་བརྗོད་ཁུང་བྱར་ལྡུང་བ་ཉིད། 14

ངེས་པར་མི་ནོམས་མིག་བཟང་ཡངས་པ་ནི།
ཕྱུད་པས་སྨོན་པོའི་འདབ་མ་ཕྲ་བྲུ་འདི།
ཆགས་པ་སྤོས་འགྲོའི་བྲུག་པའི་མཚོ་ཉིད་དེ།
གང་གིས་སྐྱུར་དུ་དབང་པོ་ཡོངས་ཁལ་བྱེད། 15

स तस्य कालेन विनाशमक्ष्णो-
र्ज्ञात्वा मनीषी षड़भिज्ञचर्य्यः।
आगामिदुःखोद्धरणाय योगी
कारुण्ययोगी तमुवाच हृद्यः ॥ १२ ॥

इदं तवापातनिमित्तभूतं
पश्यामि चित्तं विभवाभिभूतम्।
वयःसहायं कुसुमायुधस्य
वपुश्च लीलादलितेन्दुदर्पम् ॥ १३ ॥

जात्यैव चक्षुश्चपलं किमन्य-
दस्मिन्ननास्थैव सुखोपपत्तिः।
एतेन दृष्टा स्वपथप्रनष्टाः
स्पृहाभिधाने कुहरे पतन्ति ॥ १४ ॥

इदं हि नीलोत्पलपल्लवाभं
विलोचनं नाम नृणां विशालम्।
रागोरगच्छिद्रसमुद्गमेव
येनेन्द्रियाण्याशु परिस्रवन्ति ॥ १५ ॥

ཚུལ་ཁྲིམས་མཐུ་ལས་གང་དག་ཉམས་ཀྱི་མིག།
མཛེས་པའི་འབྱུང་བས་ཁྱད་པར་དུ་ངོམས་ཤིང་།
ཉམས་པར་གཡོ་བ་མེད་པ་དེ་དག་ཉིད།
སྙིང་སྟོབས་བརྟན་པ་དང་ལྡན་སྐལ་བ་བཟང་། 16

ཞེས་སོགས་དེ་ཡི་ཚིག་ནི་རབ་ཞི་བ།
ཉེ་བར་རྫོགས་པ་མི་བདག་ཐུབ་ཐོས་ནས།
དེ་བཞིན་ཞེས་དེ་རབ་དང་ཡིད་ལ་བྱས།
ཕྱག་འཚལ་ནས་ནི་རང་གི་གནས་སུ་སོང་། 17

དེ་ནས་བྱུང་བའི་ཚོགས་ནི་བླུ་ལེར་ཅིང་།
ཀིཾ་ཤུ་ཀ་དཔལ་ལི་ཁྲིམས་ཀྱིས་པ་འདྲ།
ཁྲངས་ལྡན་མ་ཡི་ཁྲངས་བ་འཛོམས་ཚམ་པས།
*སྡོང་གྱི་དྲིས་གྱིས་གླང་པོ་ཅིག་འོངས་གྱུར། 18

སྐྲིད་ཚལ་འཁྲི་ཤིང་གསར་བའི་ཡལ་འདབ་དང་།
འབྲས་པའི་གདུང་བ་སྐྱོད་པའི་ཚ་ཤས་དག།
གསར་དུ་ཆགས་པས་རབ་བསྐྱེད་བཛོད་དཀར་ཉིད།
འཛུམ་ལ་རྒྱད་ཅིག་ཉིད་དུ་གོས་པར་གྱུར། 19

* The translator has wrongly rendered the meaning of the word मरत् which signifies सवंष flower.

धन्यास्त एवासमसत्त्वधीराः
शीलप्रभावान्न भवन्ति येषाम्।
लावण्यपानेन विशेषतृष्णा-
विघूर्णमानानि विलोचनानि ॥ १६ ॥

इत्यादि तस्य प्रशमोपपन्न-
माकर्ण्य वाक्यं नरनाथसूनुः।
तथेति कृत्वा मनसि प्रपन्ने
कृतप्रणामः स्वपदं जगाम ॥ १७ ॥

अथाययौ भृङ्गगणोपगीतः
सिन्दूरपूरायितकिंशुकश्रीः।
मनस्विनीमानवधानुबन्धी
मधुः शरत्सौरभमत्तनागः ॥ १८ ॥

उद्यानवल्लीनवपल्लवानां
वियोगिनीतापविपल्लवानाम्।
बभूव वृद्धिः सहसा सदैव
प्रत्यग्ररागोद्गमदुःसहैव ॥ १९ ॥

ཙམ་པ་ཀ་འདབ་ལྷུང་གིས་བསྐྱོད་པ་ཡིས།
སྤྲིང་ཡིག་གིས་ནི་ཐབས་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཅིང་།
འདོད་དང་ལྡན་ཅིག་དབྱིད་ཀྱི་དང་པོ་ཡི།
མངོན་འགྱུར་རྒྱལ་བྱེད་བདག་འཛོམས་ཕྱོགས་སུ་གྲགས། 20

མི་དགོ་རབ་རྒྱས་དེ་དང་དེ་དག་ལས།
དབྱིད་ཀྱི་གཉེན་ལ་མཆོག་ཏུ་བབ་པ་ནི།
གྲགས་པའི་རྩམ་པ་བྱུང་བའི་ཟླ་གྲོགས་པའི།
ས་ཧ་ཀཱ་ར་ཉིད་ཀྱིས་ཐུས་པར་གྱུར། 21

དབྱིད་ཀྱི་སྨྲ་བའི་ཉིན་འཕྲུལ་དེ་ལ་ཡང་།
མི་ཡི་དབང་པོའི་བུ་དེ་དབེན་པར་ནི།
གནས་བརྟན་གྱིས་ནི་སད་ངག་སེམས་པ་དག།
ས་སྐྱོང་བཙུན་མོ་སྐར་གྲིབ་བསྒྲུང་བས་མགྲིང་། 22

མ་ཉམས་ཟླ་བའི་འོད་ཛ་ཏ་ཡང་ས་བའི་ཤིག།
ཕྲག་མགོ་ཐུས་མོད་ལག་པས་སྤྲིན་དེ་ལ།
མཛའ་བས་བརྒྱད་པའི་གླུ་ཡི་སྙོད་ཕྱོགས་ཏེ།
མ་ཡི་ཚགན་དེ་ཡིས་རབ་སྤྲས་པ། 23

वातेरितैश्चम्पकपत्रलेखैः
मैत्रीं समाख्यापयतः स्मरेण।
स पप्रथे दिक्षु धृतिप्रमाथी
चैत्रस्य जैत्रः प्रथमाभियोगः॥ २० ॥

लसत्सु पुष्पेष्वपि तेषु तेषु
बभूव भूम्ना मधुबान्धवस्य।
भृङ्गस्वनैर्गीतयशःप्रकारः
सतोपकारः सहकार एव॥ २१ ॥

तस्मिन् वसन्तोत्सवविभ्रमेऽपि
विचिन्तयन्तं स्थविरोपदेशम्।
नरेन्द्रसूनुः विजने ददर्श
तं तिष्यरक्षा क्षितिपालपत्नी॥ २२ ॥

अक्षीवचन्द्रद्युतिमायताक्षं
पीनांशमाजानुविलम्बबाहुम्।
अभ्येत्य तं स्नेहरसार्द्रचित्ता-
यवीयसी सा जननी जगाद॥ २३ ॥

གཞོན་ནུ་ནི་ཏོག་མདའ་ཅན་གསར་འཛུག་པ།
འཁོར་བའི་སྙིང་པོ་ཁྲོད་ཀྱི་མིག་གི་དཔལ།
ཁྱད་པར་མཛེས་པའི་ཆས་དང་ལྡན་པ་འདི།
འཇིག་རྟེན་དུ་ནི་སུ་ཡི་བརྟེན་མི་འཕྲོག། 24

ཅེས་བརྗོད་དེ་ཡིས་འཕྲུལ་ལ་ལག་གཉིས་ཀྱིས།
ངོ་ཚ་བཏང་ནས་བརྟེན་པ་དེ་ལ་འཁྱུད།
རང་གི་རྒྱན་གྱི་ཁྲལ་ཁྲོལ་སྒྲ་ཅོར་གྱིས།
འདར་ཞིང་སྒྱུར་དུ་སློག་པར་བྱེད་པ་བཞིན།། 25

གཞན་འདི་འང་རང་གི་མ་བཞིན་བདག་ལ་ནི།
རྟག་ཏུ་མཆེས་ག་ཤིན་ཉིད་དགའ་སྐྱེད་པར་བྱེད།
ཅེས་བསམས་ནས་རོགས་མེད་བློ་ལྡན་དེ་ཡིས་དེའི།
ཁང་པར་ཕྲུག་བཙལ་རྫར་སྨད་དུད་པར་གྱུར། 26

སྡུག་པོར་སྡོངས་དུས་གྲོགས་བས་འབྱུར་གྱུར་ཅིང་།
ཙ་སྤྲིད་བཙན་ལ་རྒྱང་བས་རབ་བསྐྱོད་པའི།
བོ་ལྷ་བས་ཅན་བཞིན་བྲང་ལེན་ཉེས་ལ་ནི།
རང་བཞིན་འགྲོས་ལ་འགོག་པ་ཐང་ཟད་མེད། 27

कुमार पुण्येषु नवावतारा
संसारसारः तव लोचनश्रीः ।
धृतिं हरत्येव न कस्य लोके
विशेषतः पेशल एष वेशः ॥ २४ ॥

उक्तेति तं सा सहसा भुजाभ्या-
मुत्सृज्य लज्जां दृढमालिलिङ्ग ।
प्रकम्पसिञ्जामुखरैः[1] रसक्तं
निवार्यमाणाभरणैरिव स्वैः ॥ २५ ॥

पराध्यसौ मे जननी निजेव
वात्सल्यमाविष्कुरुते सदैव ।
ध्यात्वेति निःशङ्कमतिः स तस्याः
पादप्रणामानतशेखरोऽभूत् ॥ २६ ॥

मदोद्धतानां घनमोहकाले
प्रक्षोभितानां मकराङ्कपातैः ।
तरङ्गिणीनामिव नाङ्गनानां
श्वभ्रावपातेऽस्ति[2] मनाङ्गिरोधः ॥ २७ ॥

---

१ H and W_2 सिञ्चा ।   २ W_2 श्वभ्रावपाते

བབ་ཅོལ་ཅོལ་བ་ཁྲིམ་པར་མ་བསྣམས་བས།
སྡིག་པར་ལྷུང་ཆེ་དྲི་མས་འཇིགས་པ་བཞིན།
ཚུལ་ཁྲིམས་གཙང་མས་རྣམ་པར་བཀྲ་གྱུར་ཅིང་།
འདོད་པས་ཟིལ་མནན་དེ་ཡིས་དེ་ལ་སྨྲས། 28

བདག་གི་མཛའ་གཞོན་ནུ་ཡང་ཆེ་མཚུངས།
ཁྱོད་ཀྱི་མ་ཡི་ཆུན་མ་བདག་མ་ཡིན།
ཁྱོད་ཀྱི་འཁྲུད་པས་འགྲོགས་འོས་བདག་གི་ལུས།
སྐལ་བཟང་ཡོངས་སྤྱོད་འོས་འདི་སྨིན་བར་མཛོད། 29

དོན་དུ་གཉེར་བྱ་བྲན་མེད་རང་ཉིད་ཀྱིས།
དོན་གཉེར་གང་དེ་ངོ་ཚ་མེད་ཉིད་དེ།
ཅི་བགྱིད་བཀའ་སྣིན་མཛོད་ཅིག་ཁྱོད་ལུས་དང་།
འགྲོགས་པ་ཡུན་རིང་བདག་གི་སྙིང་ལ་གཅགས། 30

ཉུ་ངོས་རོ་ཤལ་འབྲི་ཤིང་མཛེན་དགའ་ཞིང་།
ཀེད་སྐབས་དཀྱིལ་འཁོར་དྲིལ་ཚུང་ཧྲན་པ་ཡི།
བྲུད་མེད་སེན་མོ་འདེབས་པས་དབྱུབ་བ་དེ།
རབ་མཛེས་སྐམ,བཟང་མ་ཉོར་ཁྲིངས་མི་འགྱུར། 31

सा तं बभाषे मदनाभिभूता
प्रगल्भसंरम्भविशृङ्खलेन।
पापावपाते शुचिना कलङ्क-
भीत्येव शीलेन विमुच्यमाना ॥ २८ ॥

प्रियोऽसि मे तुल्यवयाः कुमार
मातुः सपत्नी तव नास्मि माता।
इयं त्वदालिङ्गनसङ्गयोग्या
सौभाग्यभोग्यं भजतां तनुर्मे ॥ २९ ॥

निर्लज्जतैषा परमर्थनीया
यदर्थयन्ते स्वयमेव नार्य्यः।
प्रसीद किं वा क्रियते त्वदङ्ग-
सङ्गस्थिरं मे हृदयेऽवसन्नः ॥ ३० ॥

स्तनस्थलं हारलताभिरामं
नितम्बबिम्बं रसनासनाथम्।
स्त्रीणां नखोल्लेखदरिद्रमेति
नोन्निद्रशोभासुभगाभिमानम् ॥ ३१ ॥

འཇིག་རྟེན་དག་ན་བྱུད་མེད་རང་བཞིན་གྱིས།
སེམས་ནི་ནོབ་གཡེངས་དགེ་མཚན་ལྡན་པ་དང་།
གསར་པ་འདོད་ལ་ཤིན་ཏུ་མངོན་ཕྱོགས་ཤིང་།
མིག་ཀྱང་མཛེས་པ་དག་ལ་སྤྱོད་ལྡན་མིན། 32

ཞེས་སྨྲས་རླུང་ལྷུར་འདར་བའི་ལུས་ཅན་དེས།
མཆུ་འདབ་དཔལ་ནི་དབུགས་ཀྱིས་ཟིལ་མནན་ཅིང་།
རྡུལ་ཆུའི་མཚོན་རིས་ཉམས་བྱས་ནོམ་འགྱུར་ནི།
འདོད་པས་ཉེར་བསྟན་རབ་ཚོགས་ལ་བར་བཟུང་། 33

ན་བ་ཉམས་བྱེད་གདུང་བའི་ཁབ་བཞིན་དེས།
དེ་ཡི་ཚིག་ནི་འགལ་བ་དེ་དག་ཐོས།
སྨིག་དེ་མིག་ལ་ཆགས་པ་འདོར་བ་བཞིན།
ས་ལ་བལྟ་ཞིང་གདོང་ནི་དུད་པར་གྱུར། 34

རི་དགས་རྟགས་ཅན་ལྟ་བུ་དེ་ཡི་བཞིན།
སྡིག་པའི་དྲི་མ་རབ་ཀྱིས་དེ་ནི་བཏྲར།
གཞོན་ནུས་མ་བཟོད་འཕྲལ་ལ་ཡིད་འབྱུང་དང་།
ངོ་ཚས་བཞིན་གྱི་པདྨ་ཟུམ་པར་གྱུར། 35

नवाभिलाषातिशयोन्मुखानि
चित्तानि वातूलकुतूहलानि।
स्त्रीणां स्वभावेन भवन्ति लोके
लावण्यलुब्धानि च लोचनानि ॥ ३२ ॥

उक्तेति सा कम्पतरङ्गिताङ्गी
श्वासाभिभूताधरपल्लवश्रीः।
स्वेदाम्बुनश्यत्तिलकाधिकारं
स्मरोपदिष्टं प्रकटं बभार ॥ ३३ ॥

वाणीं विरुद्धां स निशम्य तस्या
स्तां तत्तद्वचीमिव दीर्घकर्णाम्।
निरीक्षमाणः क्षितिमक्षिलग्नं
मुमोच तत् पापमिवावनम्रः ॥ ३४ ॥

तस्याः शशाङ्कोपममाननं तत्
समुन्मिषत्पापमलं कुमारः।
द्रष्टुं न सेहे सहसा विषाद-
लज्जानिमीलद्वदनारविन्दः ॥ ३५ ॥

དགའ་བར་བགྱི་སྙད་དེ་ཡི་ནི་བ་ཟུང་།
མི་ཚང་སྡིག་གྲོགས་འདྲར་བས་བསྐྱོད་བ་ལས།
རིན་ཅན་རབ་འབར་ནོ་ཀྱིན་ལས་འཁྲུངས་པའི།
སགྷུ་ལྷན་ནེ་ནི་སྐད་ཅིག་ཞུགས་པ་བཞིན། 36

དེ་ཡི་ལག་པས་ནོ་བ་ཟུང་བསྒྲིབས་ནས།
སྐད་ཅིག་འཁྲུད་པའི་སྐྱོ་ནི་ཞི་བའི་སྐད།
ཡན་ལག་ཡན་ལག་འཁྲུད་པའི་གང་གཱ་བཞིན།
སོ་ཡི་འོད་ཟེར་དཀར་ལྷར་ཚིག་སྤྲོས་པ། 37

མ་མ་ཁྲོད་ཀྱིས་འདི་དག་སྨྲ་མི་འོས།
དམ་པའི་ལམ་ནས་སོང་ལ་ཚིག་དག་སྨོས།
འཕྲུལ་ལ་ཡོངས་བཏང་སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི།
ཉམས་ཤིང་ནོམ་བར་གསོ་བ་དབུགས་དབྱུང་མཛོད། 38

རིགས་དང་དགེ་ནེད་གཉན་གོར་འདོད་པ་དང་།
སྡིག་པ་རྗེས་འབྲེལ་སྤྱོལ་ལས་མཐོན་སྲེད་པ།
འདི་དག་སྒྲོག་ཚགས་ནི་བ་པར་ལྷུང་དུས་སུ།
བསླུས་པ་མེད་པའི་གཏོད་པའི་སྒོ་དག་ཡིན། 39

अनल्पपापश्रवणप्रकम्पा-
द्विलोलरत्नोज्ज्वलकुण्डलोत्थम्।
तस्य क्षणं कर्णयुगं विशुद्ध्यै
प्रभावनं वह्निमिवाविवेश॥ ३६॥

स पाणिना श्रोत्रयुगं पिधाय
ससर्ज वाचं दशनांशुशुभ्राम्।
प्रक्षालयंस्तां क्षणमङ्गसङ्गां
गङ्गामिवालिङ्गनदोषशान्त्यै॥ ३७॥

मातर्न युक्तं तव वक्तुमेतत्
सद्वर्त्मना गच्छ नियच्छ वाचम्।
सद्यः परित्यागदशाविलोलं
शीलं समाश्वासय शीर्यमाणम्॥ ३८॥

दर्पः प्रमादः परवित्तवाञ्छा
पापानुबन्धी विषयाभिलाषः।
एतानि जन्तोर्विनिपातकाले
द्वाराण्यपायस्य निरर्गलानि॥ ३९॥

སྨིན་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཉོམས་ལ་ཞོར་གྱིས་ཅི།
སྤང་བས་དབང་བྱས་ཉམས་ལ་ཕྲོས་པས་ཅི།
ཡོན་ཏན་མཆོག་སྤངས་ཉབས་ལ་གཏུགས་ཀྱིས་ཅི།
ཚུལ་ཁྲིམས་བཟང་བཉབས་ལ་རིགས་ཀྱིས་ཅི། 40

མ་མ་གསོ་བ་ཉིད་དག་གྲོང་ལ་མ་ཉམས་གྲགས་པའི་ཟླ་བ་མཛེས་པར་སྣངས།
ཚུལ་ཁྲིམས་དྲི་མེད་རིགས་ཀྱི་རྒྱུ་དག་སྐྱོངས་ཤིག་སྡིག་ལ་ཟློ་གྲོས་ཡོངས་མ་བྱེད།
རབ་འབར་དཀྱིལ་བའི་མེ་ཡིས་འཚེད་ཅིང་འཁྲུགས་དེ་ཡི་དགས་རབ་ཏུ་གདུ
བས་ཉིད།
སྡིག་ཅན་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ལས་ནི་ངེས་པར་ཉོན་མོངས་དག་གིས་འཁྲུགས
པའི་ས། 41

ཞེས་པས་བདག་སྐྱས་པོའི་ཚིག་ཐོས་ནས།
མི་བཟད་ཆགས་པའི་གདོན་ནི་དེས་མ་བཏང་།
སྨོངས་པའི་སྒྲ་ཅན་འཁོར་བའི་ཆུ་ནང་དུ།
ཆོས་ཀྱི་ཉིང་བསྟན་ཉི་མའི་འོད་མི་འཇུག 42

རབ་ཏུ་འཇོམས་བྱེད་ཡིད་སྲུབས་ས་བདག་གིས།
ཆོས་ཀུན་ནམ་བའི་འཕྲུལ་ལ་གཟིར་གྱུར་དེ།
ཞུགས་རིངས་དལ་ཞིང་འཕྲུལ་པར་རྫོད་བྱེད་པས།
འབྲེལ་མེད་དོན་གྱི་ཚེ་ང་དེ་དེ་སྨྲས། 43

धनेन किं दानपराङ्मुखाणां
श्रुतेन किं द्वेषवशीकृतानाम्।
रूपेण किं सद्गुणवर्जितानां
कुलेन किं शीलविनाशकानाम्॥ ४० ॥

मातश्चञ्चलतां विमुञ्च रुचिरं रक्षाक्षयेन्दुं यशः
शीलं पालय पश्य वंशममलं पापे मतिं मा कृथाः।
स्फूर्जन्नारकवह्निपाकविकलप्रेतप्रलापोत्कटाः
पापानां परलोकवर्त्मनि किल क्लेशाकुला भूमयः॥ ४१ ॥

श्रुत्वेति वाक्यं क्षितिपात्मजस्य
रागग्रहं सा न मुमोच तीव्रम्।
मोहान्धकूपस्य जनस्य नान्त-
र्धर्मोपदेशार्ककरा विशन्ति॥ ४२ ॥

चोरीव सा मन्मथपार्थिवेन
प्रमाथिना प्रव्यथिता प्रसह्य।
श्वासप्रयासस्खलिताभिधान-
मसङ्गतार्थं प्रललाप तत्तत्॥ ४३ ॥

ཉོལ་གནས་ཉེར་བསྟན་ཚོད་ཀྱིས་ཕྱིད་པའདི།
འདོད་པས་གཟིར་བ་བདག་གིས་འགར་མི་ཐོས།
ལྷག་པར་རབ་འབར་འདོད་པའི་མེ་ཡི་ཚོགས།
ཁྲུས་པ་ཚོག་གིས་རབ་ཏུ་ཞི་མི་འགྱུར། 44

ཡུལ་ན་བསིལ་བའི་ཆུ་རྒྱུན་འབབ་མོད་ཀྱང་།
རྒྱ་ངམ་ཐང་ཉམས་དག་ནི་གདུང་བར་འགྱུར།
ཉི་མ་ཤར་ཡང་ཆགས་པས་གཟིར་ཉམས་ལ།
ཕྱོགས་མཚམས་ཉམས་ནི་འཇིགས་རུང་ལྡན་པ་ཡིན། 45

གདུང་བའི་བུད་མེད་བསྲུངས་ལ་ཆོས་ཅི་ཡང་།
གལ་ཏེ་བཙེ་ལྡན་ཁྱོད་ལ་མེད་ན་ནི།
དམ་པ་ཉམས་ཀྱིས་གུས་བར་བསྟན་པ་དེ།
མེད་པ་ལ་ཡང་ཆོས་མིན་ཇི་ལྟར་ཡོད། 46

གང་ཀློ་ཉོལ་གནས་བསིལ་བ་དེ་དག་ལ།
བདེ་སྐྱིད་བརྟེན་པ་ཆོས་འདི་ཚད་ན་སྟེ།
ཞེན་པས་གཟིར་ཅིང་ཡང་དག་གདུངས་ཉམས་ལ།
བཀག་པའི་བྱ་བ་ལ་ཡང་སྤྱོད་པ་ཅི། 47

स्वस्थोपदेशः क्रियते त्वयायं
स्मरार्दिताहं न शृणोमि किञ्चित्।
नायाति वाग्भिः प्रशमं विशाल-
ज्वालाकलापः प्रबलः स्मराग्निः ॥ ४४ ॥

देशे स्खलन्निर्झरशीतलेऽपि
भवन्ति तप्तानि मरुस्थलानि।
रागातुराणामुदयेऽपि भानो-
र्घोरान्धकाराणि दिगन्तराणि ॥ ४५ ॥

नास्त्येव तप्तामबलां दयालोः
संरक्षतस्ते यदि वोऽपि धर्मः।
तत्साधुभिर्दर्शितगौरवस्य
तस्याप्यभावे कथमस्त्वधर्मः ॥ ४६ ॥

ये शीतलाः स्वस्थधियः सुखाय
तेषां प्रमाणं स्थिर एष धर्मः।
सन्तापितानां व्यसनातुराणां
निषिद्धकार्य्येष्वपि को विचारः ॥ ४७ ॥

དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སྡིག་པ་དང་པོར་བླངས།
བདག་ཡོངས་བསྲུངས་པས་ཁྲིད་ལ་ཆོས་སུ་འགྱུར།
རིག་པ་རི་བོང་ཅན་ལྟར་བསིལ་བ་ཡིས།
རྒྱུན་དུ་གདུང་བས་ཉེར་བདག་བདེ་བར་མཛོད། 48

གདུང་བ་འཕྲོག་བྱེད་ཟླ་བ་དང་ནི་མི་བཟད་ཀླུན་པ་ཅམས་བྱེད་ཉི་མ་དང་།
ཉིན་དང་མཚན་མོར་གྲང་བའི་ཉོན་མོངས་ཞི་བྱེད་ནི་ལ་སྡིག་པའི་འབྲས་བུ་ཅི།
གདུང་བས་གཟིར་བ་བསྲུང་བ་དང་མཉམ་ལས་བཟང་ཆོས་ནི་གང་དུ་ཅི་ཞིག་སྤྱོང་།
བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་ཤེས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་གང་འདི་བདེན་པར་གསལ་བ་ཉིད་དུ་
སྨྲོས། 49

ཡུལ་འདི་སྐྱེ་བོས་སྤངས་ཤིང་ལེགས་པར་བསྒྲིབས།
དབེན་པ་འབྱེད་པ་སུ་ཡང་མེད་པ་འདིར།
རང་འདོད་དུ་འཇུག་མཛད་བས་དུད་པ་ཡི།
བུད་མེད་དང་མ་སྐལ་ལྡན་ཉིད་ལ་འགྱུར། 50

བུད་མེད་དགའ་བཀུག་ཡོངས་སུ་ཚིམས་ནབས་ཀྱིས།
བཞིན་གྱི་པདྨ་འཁྲུལ་པའི་འདབ་དམན་བཞིན།
མཚོ་ཉམས་ཡན་བུ་འཁྲུགས་ཤིང་རྫུལ་གྱི་ནི།
ཐིགས་ནས་བརྙན་ཆགས་སྐལ་ལྡན་ནོམས་ཀྱིས་མཐོང་། 51

मयैव पाय प्रथमं गृहीतं
धर्मोऽस्ति ते मत्परिरक्षणेन।
स्पर्शेन निर्वापय सन्ततं मे
सन्तापजार्त्तिं शशिशीतलेन ॥ ४८ ॥

सन्तापं हरतो विधोः क्षपयतस्तीव्रं तमो भास्वतः
शीतक्लेशमहर्निशं शमयतः पापं किमग्नेः फलम्।
ब्रूहि ज्ञातसमस्तशास्त्र यदिवा सत्यं त्वमेव स्फुटं
दृष्टः किं व्यसनार्त्तरक्षणसमः सत्कर्म्मधर्म्मः क्वचित् ॥ ४९ ॥

रहस्यभेदोऽत्र न कश्चिदस्ति
जनोज्झितः संवृत एष देशः।
स्वेच्छाप्रवृत्तप्रणयोपनम्राः
प्रौढाङ्गना भाग्यवतां भवन्ति ॥ ५० ॥

क्लिष्टाधरं क्लान्तकपोलपत्रं
स्रस्तालकं स्वेदलवार्द्ररागम्।
नितम्बिनीनां रतितोषितानां
पश्यन्ति धन्या वदनारविन्दम् ॥ ५१ ॥

སྦྲུར་མེད་ཆེད་དུ་ཆུ་སྲིན་ཁྲོམས་པའི་ཚོགས།
འཇིགས་རུང་ཆུ་སྲིན་འཁྲུང་གནས་འཛིངས་སྲུ་འགྲར།
རལ་གྲིའི་འཁྲི་ཤིང་གཡོ་བའི་སྐྱེ་ལྡན་པ།
གསུལ་ངོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ནི་གཞན་དག་འཇུག། 52

ཡུན་རིང་ཉོན་མོངས་ཁྱད་པར་ཆེ་གྱུང་བས།
ནོར་ཉམས་ལ་ནི་སྐྱེས་བུ་མཆོག་ཏུ་འབབ།
ནོར་ནི་ཡོངས་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཉིད་དེ།
ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཆོག་ནི་འདོད་པར་བརྗོད། 53

ཉམ་པ་མང་པོས་དེ་སྐད་སྨྲ་བྱེད་ཅིང་།
འཁྲུགས་པ་དེ་ལ་གཉེར་ནུས་རབ་སྨྲས་པ།
མ་མ་ཚོགས་གསུམ་གཙོ་བོའི་འབྲས་བུ་ནི།
དགེ་བའི་ཕྱི་བ་ཅོ་བ་དང་བཅས་ཆོས། 54

སྐྱེ་བོ་མེད་པར་སྡིག་པ་སྤྲས་མི་འགྱུར།
འདིར་ནི་དཔང་པོ་སྣང་མེད་མགྲོ་རིས་ཚོགས།
གྲོགས་ཀྱི་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་གྲིབ་མས་ཀྱང་།
ཚང་མས་བཞིན་དུ་སྐྱོ་བའི་ཐབས་ཅན་རིག། 55

विशन्ति केचित् करवालवल्ली-
विलोलजिह्वं रणकालवक्त्रम् ।
येऽपि त्कृते क्रोधननक्रचक्र-
करालमन्ये मकराकरोघम्¹ ॥ ५२ ॥

तीव्रैस्थिरक्लेशविशेषशोषै-
रर्थेषु पुंसां परमः प्रयत्नः ।
धर्म्मार्थ एवार्थपरिग्रहोऽयं
धर्म्मस्य कामं फलमग्र्यमाहुः ॥ ५३ ॥

इति ब्रुवाणां बहुभिः प्रकारै
स्तामग्रयौदाकुलितां कुमारः ।
मातस्त्रिवर्गस्य फलं समग्रं
धर्म्मः प्रधानं कुशलस्य नाभिः ॥ ५४ ॥

न निर्जने पापमुपैति गुप्ति-
मन्तर्हितः स्वर्गिगणोऽपि साक्षी ।
छाया प्रयाता हि सहायभावं
जायेव जानाति जनस्य सर्व्वम् ॥ ५५ ॥

---
१ ° मकरान्तरोऽयम् ।

དབེན་པར་བྱས་པའི་ལས་འབྲས་ངེས་པར་སྨིན།
ལས་ཉོམས་འབྲས་བུ་རབ་ཉམས་ཡོད་མ་ཡིན།
ཕྱུར་ནག་དབེན་པར་དུག་ནི་འཕུངས་པ་ན།
སྨྲོག་ཉོབས་མི་བཟད་འཕྲོག་པ་མིན་ནམ་ཅི། 56

རིགས་ཀྱི་བྱད་མེད་སྡིག་པའི་མཚན་མར་གྱུར།
དེ་ལའར་ང་འཛིགས་ཚུང་གཞན་གྱི་ཟུད་མེད་འགྲོགས།
འཐབ་མོ་ལ་སྙོངས་མ་ཞེས་མདོན་སྤྲུར་བའི།
རང་གི་ཚུང་མར་སྐྱི་གཞུན་ཡང་མི་རིག། 57

དེ་ལྟར་དོན་གཉེར་ཉམས་པས་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཤིང་།
དེ་ཡི་སྐད་པས་ཤིན་ཏུ་གདུངས་གྱུར་དེ།
ཁྱོད་ཀྱི་མིག་ཁྲིགས་ངེས་པར་བདག་གིས་འཕྲོག།
ཅེས་སྨྲས་སྡིག་ཅན་མ་དེ་རང་གནས་སོང་། 58

དེ་ནས་གྲོང་ཁྱེར་ཇོ་འཛོག་ཅེས་པར་ནི།
ས་བདག་གླང་པོའི་ཉོབ་ཞེས་བྱབ།
འདུལ་དུ་གཞོན་ནུ་དཔུང་གི་ནུས་ཚུབ་ཚོགས།
ཉི་མ་འཕན་བྱེད་ལྡན་པར་རྒྱལ་པོས་བཟུང་། 59

दुष्कृतं कर्म फलत्यवश्यं
न कर्मणामस्ति फलप्रणाशः ।
विषं निपीतं विजनान्धकारे
प्राणेषु किं न प्रहरत्यसह्यम् ॥ ५६ ॥

जात्या स्त्रियः पापनिमित्तभूता-
स्तथापि घोरः परदारसङ्गः ।
मातेति मोहात्कमठेऽभियुक्तां
नान्तोऽपि जन्तुः स्पृशति स्वकान्ताम् ॥ ५७ ॥

इत्यर्थनाभङ्गपराङ्मुखी सा
तिरस्कृता तेन नितान्तनम्रा ।
एतास्यवश्यं तव नैषदर्प-
मुक्तेति पापा स्वपदं जगाम ॥ ५८ ॥

ततः पुरं तद्विजिताभिपानां
महीपतेः कुञ्जरकर्णनाम्नः ।
सेनारजःपुञ्जविनिर्जितार्कं
जेतुं कुमारं विससर्ज राजा ॥ ५९ ॥

གྲོང་ དེར་ དེས་ཕྱིན་གླང་པོའི་ཁྲུད་པ་ཡིས།
མ་ལུས་རྫོགས་བརྡུང་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ཏེ་གཏས།
གླང་ པོ་དཔའ་སྒྲ་ཆུ་གཏེར་བསྒྱུར་པ་ལྟར།
ཟབ་པས་སྲིད་པ་ནོབ་གཉིས་བྱེད་པ་བཞིན། 60

དེ་ནས་རྗེ་འཇོག་རྒྱལ་པོས་རྒྱལ་སྲས་ལ།
སྤྱི་བོས་ཕྱག་འཚལ་རབ་ཏུ་དང་བར་བྱས།
གླང་པོ་དེ་དང་རིན་ཆེ་དཀོར་གོས་མཆོད།
བློ་ལྡན་རང་གིས་རང་གི་རྒྱལ་སར་བོས། 61

དེར་ནི་དེ་ཡིས་དགའ་བའི་རིམ་གྲོ་ཡིས།
གུས་པས་ཉེ་བར་བསྟེན་ཅིང་རྒྱལ་སྲས་དེ།
སྤྲིན་ཚོགས་གཞོན་ནུ་གསལ་བ་རབ་ཀྱིས་ནས།
ཉི་མར་བཅས་པའི་ཉིད་ནམས་རབ་ཏུ་གནས། 62

སྐབས་དེར་འབྲུ་ཡི་བཞིན་རས་པད་མོ་དག།
བལྟ་བར་ཡིད་ལ་རབ་ཏུ་འདོད་པ་ཡི།
ས་བདག་སྟོ་བར་ཙ་བ་བཅིངས་པའི་ནང་།
བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ་བསམས་པས་བཅིངས་པས་བཞིན།། 63

स तां पुरीं प्राप्य गजान्धकार-
ग्रस्ताखिलाशः परिवार्य तस्थौ ।
क्षुब्धाब्धिधीरैर्भटकुञ्जराणां
द्विधेव कुर्वन् भुवनं निनादैः ॥ ६० ॥

ततः प्रसाद्य प्रणिपत्य मूर्ध्ना
नृपात्मजं तक्षशिलाधिनाथः ।
गजाश्वरत्नैरभिपूज्य धीमान्
स्वराजधानीं स्वयमानिनाय ॥ ६१ ॥

प्रियोपचारैरभिपूज्यमान[1]-
स्तेनादरात्तत्र स राजपुत्रः ।
दिनेषु तस्थौ घनयौवनार्द्र-
समुल्लसन्मेघमलीमसेषु ॥ ६२ ॥

अथान्तरे पुत्रमुखारविन्द-
सन्दर्शनोत्कण्ठितमानसस्य ।
चिन्तानुबन्धादिव भूमिभर्तु-
र्व्याधिर्बभूवोदरबद्धमूलः ॥ ६३ ॥

१ ग and ङ ॰वदनेक्षणा॰ ।

སྣ་ཚོགས་སྣང་བསམ་ནམ་མཁའ་སྒྲུབ་བྱེད་ཅིང་།
ནང་གསོས་མིན་པར་རྟོགས་པའི་ནོར་འབྱོར་དང་།
ཐེ་ཚོམ་གྱིས་ནི་བཞིན་ལོག་མཐོང་གྱུར་པའི།
སྣང་པས་པོ་བྲང་ཁང་པར་རབ་ཏུ་བསྐོར། 64

ཀྱ་ངན་འཛིགས་པས་བཞིན་དུ་དྲིལ་ཚུང་སྟེ།
སྤྲ་བཅད་དུ་གནས་བཙུན་མོའི་ཚོགས་ནོམས་ནི།
རི་མོ་བྲིས་པའི་ནམ་བ་དང་མཚུངས་ལ།
བརྟེན་པའི་གཡོ་མོད་མིག་གིས་ལྟ་བར་བྱེད། 65

དཔལ་བུ་དཔལ་བུར་ང་ཡབ་འདབ་མ་ནི།
ཉེར་འཁོད་མཛེས་པའི་ལག་པས་ནོམ་བསྐྱོད་པ།
ཀྱུ་ངན་གྱིས་འཁྲུགས་ཤུགས་རིངས་བསྣེན་པ་ཡིས།
ཡོངས་སུ་དཀར་བ་ལྟ་བུས་གཡོབ་པ་དེ། 66

ཙུ་གྲང་ཞུན་པའི་ནུས་པར་མིག་གཏད་ཅིང་།
བསླ་བའི་བདུང་བ་དག་ལ་ཉིན་ལོག་བསྒྲེར།
གཅིད་ནི་དགག་བའི་ཁྲོ་བ་རབ་རྗོགས་ཤིང་།
མན་པའི་ཉེར་བསྟན་དག་ལ་ཆགས་བྲལ་ཞུགས། 67

यैर्वैद्यैस्ततोऽन्तःपुरधाम्नि नाना-
भैषज्यचिन्ताविहितावधानैः।
असाध्यरोगापगमाभियोग-
सन्देहसन्दर्शितखेदवक्त्रैः॥ ६४ ॥

उद्वेगभीत्येव निपद्यमान-
काञ्चीकलापेन वधूगणेन।
चित्रार्पिताकारतुलाश्रितेन
निष्पन्दनेत्रेण विलोक्यमानः॥ ६५ ॥

आसन्नकान्ताकरमन्दमन्द-
विस्पन्दिना चामरपल्लवेन।
उच्छ्वासभाजा परिपाण्डुरेण
शोकाकुलेनेव स वीज्यमानः॥ ६६ ॥

शीताम्बुशृङ्गारनिषिद्धदृष्टिः
कषायपाने विहितायमानः।
निद्रानिषेध-प्रतिपन्नकोपः
पथ्योपदेश-प्रविशद्विषादः॥ ६७ ॥

ཞི་སྡང་བཅས་པའི་སྐབས་གྲོབ་ལུས་ལ་ཡང་།
སྨད་འོས་རང་བཞིན་ཆགས་བྲལ་གྱིས་སྐྱོང་ཅིང་།
བཙུན་མོའི་ནུ་མའི་བར་དུ་མགོ་བཞག་པའི།
སྐད་གདངས་ཞུམ་པ་ས་བདག་གིས་ཐོས་པ། 68

རིག་བྱ་རྫོགས་པའི་སྨན་པས་དེང་ཡང་ཅི།
གདུང་བ་སྐྱེད་བྱེད་བདེན་མེད་དཔྱད་ཀྱིས་ཅི།
བདེ་མེད་ལས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གཟིར་བ་ནོམས།
གསོ་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་ཉེར་བསྟན་ལ་ཆགས་ཡིན། 69

ལུས་འདི་གསོད་པའི་སར་སོང་དཔྱད་མི་འོས།
ལོངས་སྤྱོད་ཚོགས་ཀུང་ཟླ་ཁྲི་ལྟ་བུར་སྤྱོད།
ལོང་བའི་ཚུང་མ་མཛེས་སྨུག་ལྡན་པ་བཞིན།
སྤྱོད་སྤྱངས་དཔལ་ནི་སྐྱོད་པ་སྨུག་པོ་ཉིད། 70

མི་དག་ཤིན་ཏུ་ངན་ཡང་གྱུར་དུ་ནི།
རབ་འབར་མྱ་ངན་མེ་ཡིས་སྲེག་བྱེད་ཅིང་།
གདུང་བ་བགྲུས་ཀུང་རངས་དང་མི་འགྲས་བའི།
རིང་པོའི་ཀཀ་ཧྲན་ས་ཡིན་སྒྲོག་སོང་བདེ། 71

निन्यामयोद्वेगजुगुप्समानः
कायेऽपि स द्वेषदृशामवाप्तः ।
पत्नीस्तनोत्सङ्ग निपण्णमूर्द्धा
क्षामस्वरः क्ष्मापतिराचचक्षे ॥ ६८ ॥

वैद्यैः किमद्यापि निवृत्तविद्यै-
र्व्यथानिमित्तैः किमतथ्यपथ्यैः ।
अधर्मकर्म्मोपनिपीडितानां
धर्म्मोपदेशः प्रणयचिकित्सा ॥ ६९ ॥

कायः प्रयातोऽयमपायभूमिं
शल्यायते भोगगणोऽप्यभोग्यः ।
अन्धस्य लावण्यवतीव कान्ता
भोगोज्झिता श्रीर्धन एव शापः ॥ ७० ॥

अत्यन्तमन्दाग्निरपि प्रसक्त-
प्रदीप्तशोकानलदह्यमानः[1] ।
प्रवृद्धतृष्णोऽप्यनपेतजाद्यः
सुखी गतासुर्ननु दीर्घरोगी ॥ ७१ ॥

१ ['] शोकाग्निदह्यमान ।

སྡིག་པ་རབ་བསྒྲིབས་ནང་དུ་ཡོངས་གནས་དང་།
དམར་པ་བརྩམས་ཤིང་ཙོད་པ་རྫེས་འབྲས་དང་།
ནད་ཀྱི་བརྙན་པར་ཟིམ་མཁའ་སྐྱོད་པ་དང་།
རབ་འབར་མེ་ཡི་གདུང་བ་ཞི་བར་འགྱུར། 72

ལས་ངན་ཅི་དགའ་ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་འདི།
ཉམ་པར་བཀྲ་བའི་གཟུགས་ནི་ཀློག་པ་སྟེ།
ནད་མེད་བསྟེན་གང་དབུལ་བས་སྨུག་བསྐམ་ཞིང་།
སྨན་ཚོགས་ལྗོན་ཤིང་དགོ་དུ་ནད་ཅན་ནོ། 73

ཉེ་པ་དཔྱོད་གྲུས་པའི་བློ་དང་བྲལ་བའི་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འབྲས་མེད་དེ།
གང་གིས་བློ་གྲོས་ཐོས་པས་རྒྱན་གྱི་སྤུབ་བྱེད་རབ་འབར་བུམ་པ་མིན་པ་སྣང་།
གང་གི་དཔལ་གྱིས་དབུལ་བ་ཉིད་མིན་མ་གྱུར་ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེ་དེ་ཡིས་ཅི།
ཤིན་དུ་ནད་མེད་ཉིད་ཀྱིས་གང་ཞིག་སྤྱོད་མེད་དཔལ་གྱི་རྣམ་འཕྲུལ་རྒྱས་པས་ཅི། 74

བདག་གི་གཉེན་དུ་སྐྱེ་གུ་དགའ་བ་ནི།
རྗེ་འཇོག་ཏུ་བསྐོས་མྱུར་དུ་དགུས་པར་བགྱི།
མེ་ལོང་ལ་བཞིན་དྲི་མེད་ལེགས་སྤྱོད་རླུས།
དེ་ལ་རང་གི་རྒྱལ་སྲིད་འབོས་པ་ལྟའི། 75

प्रच्छन्नमन्तःपरिवर्त्तिपापं
नीचावमानः कलहानुबन्धी ।
व्याधिः स्थिरारम्भजुगुप्सितश्च
दीप्ताग्नितापेन शमं प्रयाति ॥ ७२ ॥

कुकर्म्मणामेष विचित्ररूप-
विपर्य्ययायासमयो विलासः ।
दारिद्र्यकष्टं यदरोगभाजां
लक्ष्मीवतां यच्च सदैव रोगः ॥ ७३ ॥

वन्ध्यं जन्म शरीरिणां विरहितं बुद्ध्या विचारेच्छया
धिग्बुद्धिर्न[1] हतः प्रसाधनविधिर्यस्याः श्रुतेनोज्ज्वलः ।
किं तेन श्रुतविस्तरेण न गतो निर्दैन्यतां यः श्रिया
किं श्रीविभ्रमजृम्भितेन नितरामारोग्यभोग्यं न यत् ॥७४॥

आनीयतां मे त्वरया कुमारः
प्रजाप्रियस्तक्षशिलानियुक्तः ।
पश्यामि तस्मिन् विमले सुवृत्ते
संक्रान्तमद्यैव हतं स्वराज्यं ॥ ७५ ॥

---

१ धिग्बुद्धिं appears to be in $\frac{W}{2}$.

དེ་ཉིད་གུས་པས་དབྱུ་གྲིན་བཅིངས་བུས་ཤིང་།
གཏུགས་དཀར་མཆོག་ནི་ཡང་དག་གཏར་པ་དེ།
གྲོང་པས་ང་ཉིད་བསོད་ནམས་བཅུད་ལེན་གྱིས།
གཞོན་ནུ་ཉིད་གྲོབ་བཞིན་དུ་ལྷ་གྱུར་ཅིག། 76

ཅེས་པ་མི་ཡི་དབང་པོས་སྨྲས་པ་དེ།
མཚུངས་པར་རབ་ཞུགས་འཇིགས་དང་ལྷ་ངན་དང་།
• དམན་དང་ཕྲག་དོག་སྨོངས་པས་ཡོངས་ཁེངས་པའི།
བཙུན་མོ་སྐར་རྒྱལ་སྤུང་བས་ཁྲོས་ནས་སྨྲས། 77

ས་སྐྱོང་ཁྱོད་ནི་ནད་མེད་བདག་གིས་བཀྲི།
བདག་གི་རིག་པའི་ཁྱད་པར་བལྟ་བར་མཛོད།
རང་གི་བསླབ་དོན་ནོར་ཉམས་སྐྱེ་བོ་ཉིམས།
བརྟག་སླད་ཚེ་བསྟེན་སྨན་པ་ངན་པ་སོང་། 78

རྟག་ཏུ་བརྟག་བརྩོན་སྨྲིན་པ་རིག་བྱེད་བྲམ།
པར་ཙུན་ཚགས་བྲམ་ཕྱོས་དྲིགས་བསྐྱེམས་པ་དང་།
དེ་ཉིད་ཤེས་སྨོད་མི་གཟས་རྗེས་སྨྲས་པས།
ཉིད་ཞག་རང་ཉི་ཤར་པ་འཕེན་པར་བྱེད། 79

समर्पितोद्यसितातपत्रं
निबद्धमौलिं प्रणयान्मयैव।
पश्यन्तु तं पुण्यरसायनेन
मामेव पौरास्तरुणत्वमाप्तम्॥ ७६॥

इत्युक्तमाकर्ण्य नरेश्वरेण
तं तिष्यरक्षा निजगाद जाया।
तुल्यप्रवृत्तैर्भयशोकदैन्य-
मात्सर्य्यमोहैः परिपूर्य्यमाणा॥ ७७॥

अहं महीपाल निरामयं त्वां
करोमि ते पश्य विशेषयुक्तिम्।
यान्तु स्वशिक्षार्थकदर्थितार्था
जनक्षयावद्यजुषः कुवैद्याः॥ ७८॥

मिथोविवादैः श्रुतगर्व्ववादै-
स्तज्ज्ञापवादैरबुधानुवादैः।
निर्विद्यवैद्याः क्षपयन्ति नित्यं
क्षयोद्यता वासरमातुरश्च॥ ७९॥

རང་གི་བུ་ཡང་རྒྱལ་སྲིད་མི་གཏང་སྟེ།
རྒྱལ་པོ་གཞན་ལ་ཡོད་ཀུན་དགའ་སྐྱིད་བྱེད།
ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཏང་ན་སྐད་ཅིག་གིས།
གནོད་པ་སྟོང་ཕྲག་མི་ཡིས་གདུང་བར་བྱེད། 80

འཕྲལ་ལ་བྲལ་ལ་བྱུར་ཕྱུད་བཀོད་སྒྱུར་ཅིང་།
དེ་དུས་རྗེ་བོའི་ཀུས་པ་ཅབས་སྒྱུར་པའི།
རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཉེ་དུད་པ་མིན་ཉམས་ཀྱིས།
ཚ་ཡི་གཅོད་ཅིང་ཙ་དང་མཚུང་བར་འགྱུར། 81

ཞིས་མམས་དབང་བཙོད་པ་བསྐུབས་ནས་ནི།
ཁང་ཤང་རེ་ལམ་དེ་ཉི་ཕྱིརོལ་སོང་།
པ་རྗེ་དེ་མཚུངས་ནད་ཀྱིས་གཟིར་བ་ཅིག།
བཙལ་ནས་དབེར་བའི་གནས་སུ་བོས་བྱས་ཏེ། 82

གདུག་པའི་བསམ་པས་འབང་མོ་གདུག་པའི་སློས།
དེ་བསད་རྟེ་བའི་ཞོད་ནི་རབ་བྱེ་སྟེ།
བཅེ་ནས་སྨད་དེས་དེ་ཡི་རྒྱལ་སར་ནི།
རྗེས་འགྱུར་ཆེན་པོའི་སྲིད་བྱ་ཞགས་པ་མཐོང་། 83

त्याज्यं न राज्यं स्वसुतेऽपि राजन्
स्पृहां परस्वं विदधाति सर्व्वम् ।
त्यक्ता च लक्ष्मीः कुरुते क्षणेन
विपत्सहस्रज्वलनानुतापम् ॥ ८० ॥

सद्यः सुतारोपितशेखराणां
तत्कालमौलप्रभुगौरवाणाम् ।
राज्ञामनम्रैरवधीरितानि
तृणीभवन्त्येव हि शासनानि ॥ ८१ ॥

इति क्षितीशस्य धृतिं विधाय
निर्गत्य तस्माद्भवनान्तरात् सा ।
अन्विष्य तत्तुल्यगदाभिभूत-
माभीरमेकान्तमथानिनाय ॥ ८२ ॥

क्रूराशया क्रूरधियैव दास्या
हत्वा तमुत्पाटितनाभिकोषम् ।
तस्यान्त्रलग्नं पृथुं ददर्श
घृणाविहीना विततं क्रिमिं सा ॥ ८३ ॥

གྲིན་དུ་རབ་སྐྱུ་མགྲོགས་པར་གྲར་དུ་ཡང་།
གཅིག་སྐྱོ་བྱེད་དེ་ནགྲོང་གསད་བྱེར་དེས།
བྲི་ནང་གསྡུར་ཤིང་ཀུན་ཡི་བྲི་ཡིང་།
ཕོ་བ་རིལ་སོགས་སྐྱེ་ཚན་དེ་ལ་བླུགས། 84

མི་བཟང་འགྱུར་བྱེད་རྨུག་ཧྲན་གང་དག་སྟེ།
དེ་དེས་སྲིད་བྲུ་དེ་ནི་སྲོག་མ་བཀང་།
སྐྲོག་སྐྱིའི་ཙ་བ་དག་ནི་གཏུབས་པ་ཡིས།
ཟིག་པ་ཙམ་ལས་རབ་ཏུ་ཉིག་པར་གྱུར། 85

ཐབས་མཆོག་རྙིད་ནས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དེ།
དེ་ནས་མི་ཡི་བདག་པོའི་དྲུང་སོང་སྟེ།
རྟོག་སྐྱུ་ལེགས་པར་བཅད་པ་བྱིན་པ་ཡིས།
རྐྱད་ཅིག་གིས་ནི་དེ་ཕྱུས་བསོས་པར་བྱས། 16

གང་ལ་དུག་གི་ཉམས་ནས་ཙཱ་ཡོད་མིན།
གང་ལ་བཟོད་གྲིས་ཀྱང་ནི་བྱུར་མི་སྨྲགས།
གང་ལ་ནེ་ནི་སྨྲོ་ཉམས་ཞི་ལོ་ཚ།
དེ་ལ་ཡང་ནི་ཟུར་ཟིར་བརྟེན་ཉམས་མིན། 87

ऊर्द्ध्वं प्रचारेण जवादधश्च
सकृत् सृजन्तं तमवेक्ष्य हन्त ।
सा पिप्पलीहिङ्गुविडङ्गयुक्तं
चिक्षेप तस्मै परिवादिवर्गम् ॥ ८४ ॥

तैस्तैः स कीटः सविषैश्च कैश्चित्
क्षारैरसह्यैर्न मुमोच जीवम् ।
पलाण्डुना खण्डितकण्डलेन[1]
संस्पृष्टमात्रः प्रलयं जगाम ॥ ८५ ॥

उपायमासाद्य परप्रहृष्टा
गता ततः सा नृपतेः समीपम् ।
पलाण्डुना च्छन्नतरार्पितेन
क्षणेन तं स्वस्थतनुं चकार ॥ ८६ ॥

विषस्य यत्रास्ति न जातु शक्ति-
र्यत्राशु[2] शस्त्राण्यपि कुण्ठितानि ।
यत्रालसोत्साहहतो हुताश-
स्तत्राप्यभग्नप्रणया युवत्यः ॥ ८७ ॥

---

१ " गढ। २ " शुः।

དེ་ནས་ས་བདག་བྱམས་ཤིས་མཛའ་བ་ཡིས།
འཆིང་བས་བྲོ་གྲོམས་བཅིངས་པས་དེ་ལ་ནི།
འཚོ་བ་ཐོབ་པའི་དགའ་བས་མཆོག་དག་བྱིན།
དེ་ཡིས་ཉིན་ཞག་བདུན་དུ་རྒྱལ་སྲིད་བསྐྱང་། ༨༨

རྒྱལ་སྲིད་ཐོབ་ནས་ས་སྐྱོང་བྱ་བ་ནི།
ཐམས་ཅད་རང་དབང་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་པར་ཞུགས།
རྗེ་འཇོག་དབང་པོ་ལ་ནི་སྤྲིང་ཡིག་དག།
རྒྱ་ལྷན་རིན་ཆེན་མཛེས་པ་དང་བཅས་སྤྲིངས། ༨༩

ད་ནས་མི་བདག་བཀས་མཚན་སྤྲིང་ཡིག་དེ།
དུལ་ཞིང་རབ་ཏུ་དུད་པས་མཆོད་རེ་བླངས།
རྗེ་འཇོག་བདག་པོ་རང་གིས་གསལ་བ་ཡིས།
ཡི་གེས་མཚོན་པའི་དོན་ནི་རབ་ཏུ་གནས། ༩༠

སུ་ཏྲི་གྲོང་ཁྱེར་སྣ་ཏ་ལ་ཡི་བུ་༥ ལས་མཆུངས་པ་མེད་པའི་གཡུལ་ལ་དཔའ་བས་ཡང་དག་པད་ཐོབ་པ། རྒྱ་མཚོ་མཐའ་དག་གི་མཚམས་སུ་རབ་ཏུ་འཕྲོ་ཞིང་མི་ཉིད་ལ་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་གྲགས་པའི་ཚོགས་ལས་བསྒྲུབས་པའི་དུ་ཀུ་ལའི་རས་དཀར་པོས་ཆོད་འཛིན་ཀྱི་བུ་མོ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱ་བ་སྐལ་བ་བཟང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེབས་པ་བྱེད་པ། དགྲ་བོའི་གཞི་བྱིན་ཉམས་པར་བྱེད་ཅིང་མི་དགའ་བ

ततः कृतज्ञः क्षितिवल्लभोऽस्मै
प्रेमानुबन्धप्रतिबद्धबुद्धिः ।
वरं ददौ जीवितलाभहर्षात्
तयार्थितं सप्तदिनानि राज्यम् ॥ ८८ ॥

सम्प्राप्तराज्या स्ववशेव सर्व्वं
कर्त्तुं प्रवृत्ता क्षितिपालकार्य्यम् ।
सा प्राहिणोत्तक्षशिलेश्वराय
लेखं समुद्रं सह चारुरत्नैः ॥ ८९ ॥

लेखं ततस्तं नृपशासनाङ्क-
मादाय मान्यं विनयावनम्रः ।
स्वयं विभक्ताक्षरलक्षितार्थ-
मवाचयत्तक्षशिलाधिनाथः ॥ ९० ॥

स्वस्ति श्रीपाटलिपुत्रात्समसमरसाहससमासादितस-मस्तसिन्धुसीमासमुच्छलदविरलविमलयशःकलापकलित-धवलदुकूलवसुधावधूदत्तभोगसौभाग्यगर्व्वखर्व्वीकृतविपुल-रिपुप्रतापः शापदवारातिरमणीविलासानां प्रणतिप्रति-बिम्बितानन्तसामन्तवक्त्रशतपत्रैकपात्रीकृतविमलमणिपाद-

ཉོབས་ཀྱི་དགའ་བའི་རྩེ་དགའི་དགོད་པ་བཞིན་དུ་བྱུང་པ།   དྲི་མ་མེད་པའི་ཉོང་བུའི་ཀོང་སྟིགས།   བགྲང་ཡས་པའི་ཀྱུན་ཕྲན་གྱིས་རབ་དུ་བཏུང་བའི་བཞིན་གྱི་པདྨའི་གཟུགས་ཅན་སྣང་གཅིག་དུ་བྱས་པ། ལེགས་བྱས་དགེ་བའི་པདྨ་ཉམ་པར་གྱུས་པར་བྱེད་པའི་ཉིན་མོའི་དབང་ཕྱུག་དུལ་པོད་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་སྒྲོ་བ་ཆེན་པོ་རབ་དུ་གྱུས་པའི་ནགས་ཚལ་གྱི་གདོང་ཕྱུ་དཔལ་ལྡན་རྒྱུ་ངན་མེད་པ་ཡིས། རྗེ་འཛོག་གི་དབང་པོ་དཔལ་གླང་པོའི་ཉ་བལ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། བདག་གི་བུའི་བཞིན་དང་ལྡན་པའི་དགྲ། ཁྲིལ་མེད་ཅིང་ངན་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་བྱུང་ལ་ཡོངས་སུ་སྡུག་བའི་སྤྱོད་པ་ཅན། མི་གཙང་ཞིང་བསྐུན་བཙོས་ལ་སྣང་བ་མིག་གི་འདབ་བཀྲ་པའི་རྩང་ན་ལ་མངོན་པར་སྲེད་པའི་དུག་གི་སྣོད་དུ་བྱེད་པ་སྡིག་བའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གཟུགས་དང་ལང་ཚོ་དང་སྒྲོ་བ་དང་རྩལ་པོད་དང་ལྡན་པ།   སྐྱེ་བོ་མིའི་ལག་འགྲོ་འདི་མིག་གི་ཉོང་བྱ་རབ་དུ་སྤྱང་སྟེ་གོས་དང་བྲལ་བར་བསྐྲད་པར་མཛོད་ཅིག།

ཅེས་པ་བདག་གི་འབད་པས་དོན་དུ་གཉེར་བའོ།
སྙིང་ཡིག་དོན་ཉི་རབ་བརྟགས་ཉམ་དཔྱད་ནས།
བརྩེ་ལྡན་བརྩེ་བས་ཉམ་པར་འགོམས་བྱེད་ཅིང་།
གཞོན་ནུ་ལ་མཛའ་མི་བདག་ལ་འཛིགས་པས། 91

མི་བདག་ཡིད་ནི་ཁྲོགས་ལ་མདེག་པར་གྱུར།
མཆི་མས་འཁྲུགས་ཤིང་ས་ལ་བལྟ་བ་ནི།
གཞོན་ནུ་དེ་ནི་གནས་པས་མཐོང་གྱུར་ནས།
འདི་དག་ཅི་ཞེས་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་གཟིར་གྱུར། 92

पीठः सुहृत्कुलकमलविकाशवासरेश्वरः स्फीतसौर्य्यमौर्य्यमहावंशवनपञ्चाननः श्रीमदशोकदेवस्तक्षशिलाधिपं श्रीकुञ्जरकर्णं सम्बोधयति। यथा—

एष मे निरपत्रपः कुचरितमैत्री परिसत्तचारित्रः पुत्रमुखशत्रुरपवित्रः शास्त्रविद्वेषी पितृकलत्राभिलापविषयीकृतनेत्रशतपत्रः पापानुरूपरूपयौवनोत्साहसाहसः समुत्पाटितलोचनमणिर्निर्वसनो निर्वास्यतां जननीजनभुजङ्ग इत्यस्मदभ्यर्थनाप्रणयः॥

लेखार्थमित्युग्रतरं विचार्य
निवार्य्यमाणः कृपया कृपालुः।
प्रीत्या कुमारस्य नृपस्य भीत्या
दोलायमानो नृपतिर्बभूव॥ ९१॥

तत्र स्थितस्तं क्षितिमीक्षमाणं
निरीक्ष्य वाष्पाकुलितं कुमारः।
किमेतदित्यागतसंशयार्त्तिः
स्वयं समादाय ददर्श लेखम्॥ ९२॥

བརྟན་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་གསོ་ནིད་དེ་ཡིས་བསམས།
རེ་ཞིག་མ་ཡི་བཞིད་འདི་འགོང་མི་བྱ།
དེ་ཁྲིམས་འདེགས་ལས་མི་བདག་འདི་ཡང་བསྲུངས།
རྒྱལ་པོ་རྗོན་ཀྱི་གནོད་པས་ཁྲིམས་སོད་ཀྱང་། 93

དག་པ་བརྗོད་པས་རབ་དུ་དང་མི་འགྱུར།
མིག་ནི་ཡོངས་བདང་བདེ་སྐྲད་ཡབ་ཀྱི་ནི།
ཁྲོ་བའི་མི་གདུང་རབ་ཞི་བདག་གིས་བྱ།
ས་བདག་འདི་ཡང་དེ་ཡི་བཀའ་བཅག་ལས། 94

སྐྲིས་བའི་གདུང་བ་གྲུས་པར་མི་འགྱུར་རོ།
མི་བརྟན་མི་གཙང་རང་བཞིན་ལུས་དག་ལ།
མིག་ནི་རྒྱ་ཡི་ཐིགས་པའི་ཉམ་འགྱུར་གཟུགས།
ཙ་སྒྲོད་གཟུགས་བརྟན་སྐད་ཅིག་རབ་གསལ་བ། 95

དེ་ལ་ངེས་པར་ཡོན་དན་ཅི་ཞིག་གནས།
གང་ཞིག་བལྟ་གྲོབ་ལ་ཆགས་འཇིག་རྟེན་ན།
ཤིན་དུ་རབ་འབད་མིག་ནི་ཡང་དག་བསྲུངས།
དེ་དག་གཟུགས་དེ་རབ་གསོ་མིག་འཕྲུལ་དང་། 96

आज्ञां गुरोर्दुःसहदुर्ग्रहां तां
निश्चित्य मिथ्योत्थिततीव्रमन्योः।
तस्मिन्नसह्यव्यसनोदयेऽपि
सोऽचिन्तयन्निश्चलधैर्यवृत्तिः॥ ९३॥

इच्छा पितुस्तावदियं न लङ्घ्या
रक्ष्यश्च तत्कोपभयान्नृपोऽयम्।
मिथ्यापराधात् कुपिते ऽपि राजा
प्रसादमायाति न मुग्धवादैः॥ ९४॥

नेत्रे परित्यज्य पितुः करोमि
कोपाग्नितापप्रशमं सुखाय।
अस्यापि तच्छासनभङ्गजन्मा
महीपतेर्मा व्यसनोदयोऽभूत्[1]॥ ९५॥

विनश्वरे क्लेदमये शरीरे
चक्षुर्जलस्तोकविकाररूपम्।
का नाम तस्मिन् क्षणिकप्रकाशे
तृणप्रदीपप्रतिमे गुणास्था॥ ९६॥

---

१ ख॰ ॰दयोऽस्तु।

རྨི་ལམ་འཕྲེང་གྲོགས་ཉེན་མེད་རི་མོའི།
ཡུན་རིང་འདི་སྒྱུར་མི་དབང་སྨན་བོ་ཡིས།
རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་བཞེད་མིན་ཕྱིན་ཕྱོགས་ཞིང་།
སྐྱེ་བོ་མཆི་མར་བཅས་པས་བཀླག་གྱུར་ཀྱང་། 97

དེར་ནི་མིག་དག་ཉམས་པར་བྱེད་དུ་བཅུག།
གདུག་པའི་སྨྲེས་བྲུ་ཉོར་ལ་བཀོབ་པ་ཡིས།
གསེར་སྲིན་མིག་ནི་རབ་ཏུ་ཕྱུང་བ་རེས།
མི་རློག་གླང་པོས་ཆུ་སྨྲེས་ཚོགས་བཅོམ་པའི། 98

པདྨའི་འབྱུང་གནས་ནོར་པར་མཚུངས་པ་ཐོབ།
དེ་ཡིས་མཛད་པོས་གསེར་གྱི་འཕྲེང་ལྡན་མ།
རྒྱལ་བར་སྐྱོར་ཚེ་ལྡན་ཅིག་དེར་འོངས་པས།
གནས་དེར་མངོན་ཕྱོགས་མིག་ནི་ཉམས་ཉམས་དེ། 99

མཐོང་བ་ཉིད་ན་མྱོངས་པས་བཅོམ་ནས་འགྱེལ།
འདུ་ཤེས་ཐོབ་ཅིང་གྱི་ཆེར་རབ་གཏུང་བ།
མིག་མཛེས་རྩེ་དགར་ལ་ཆགས་དེ་ལ་ནི།
མི་དག་ཉིད་བསམས་བདེན་པ་མཐོང་གྱུར་ཅིང་། 100

लोके यदालोकन-लाभ-लोभात्
संरक्ष्यते चक्षुरिति प्रयत्नात् ।
रूपं तदेतत्तरलेन्द्रजाल-
स्वप्नावलीमित्रमभित्तिचित्रम् ॥ ९७ ॥

चिरं विचार्य्येति नरेन्द्रसूनु-
स्तस्मिन्ननिच्छाविमुखेऽपि राज्ञि ।
निवार्य्यमाणोऽपि जनैः सबाष्पै-
रकारयत्तत्र विघातमक्ष्णोः ॥ ९८ ॥

हेमप्रदः क्रूरतरेण पुंसा
स वित्तलुब्धेन समुद्धृताक्षः ।
दुर्वारमातङ्गहताब्जपुञ्ज-
पद्माकराकारतुलामवाप ॥ ९९ ॥

जयोद्यमे तत्र सहोपयाता
प्रेमोचिता काञ्चनमालिकास्य ।
तं देशमभ्येत्य विनष्टनेत्रं
दृष्ट्वैव तं मोहहता पपात ॥ १०० ॥

གྲུར་ཞུགས་འབྲས་ཐོབ་བརྙན་པ་རེས་སླེབས་པ།
མཛེས་མ་འཁྲུགས་པ་ཉིད་ལས་བདེད་པ་བསྟེན།
རྨོངས་དང་དམན་གྱིས་སྐྲག་པར་མ་བྱེད་ཅིག།
སློག་ཆགས་ཉམ་ཀྱིས་རང་ལས་འབྲས་བུ་ནི། 101

འཇིགས་པ་ངེས་པར་སྨྲད་པར་བྱ་བ་ཡིན།
ད་ནི་དབེན་པར་ལོང་བ་ང་ཉིད་འགྲོ།
ཁྱོད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མི་བཟོད་གཅིག་ཁབ་སྟེན།
སྐལ་བཟང་ལོངས་སྤྱོད་འབྲལ་བའི་སྙིང་པོ་ནི། 102

འཁོར་བའི་རང་བཞིན་སྤུ་ངན་ཡོངས་མི་བྱ།
ཞེས་སྨྲ་དེ་ལ་འབྲལ་བའི་འཇིགས་པ་ཡིས།
ཡོངས་འདར་ལུས་ཅན་བཙུན་མོས་རབ་སྨྲས་པ།
རང་སེམས་སྡུག་བསྔལ་བཙོངས་ཉམ་ལ། 103

མིག་སྨར་ཁྲིས་སྤོ་མཆི་མས་འཁྲིབ་བཞིན།
བདག་ནི་ཇི་ཡི་སྐྱེས་ཁྱོད་ཡོངས་ནི་གཏོང་།
གང་ཞིག་གནོད་ཆེ་རང་བདག་གཟུགས་གད་ཏུ་གྱུར།
གྱུར་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཞིན་དུ་གཏོང་བ་འདི། 104

अथासन्नसत्त्वां विपुलप्रलापां
तां नेत्रलावण्यविलासलुब्धां ।
अनित्यताचिन्तनदृष्टसत्यः
स्रोतःफलाप्त्या स जगाद धीरः ॥ १०१ ॥

मुग्धे धृतिं संश्रय विक्लवत्वा-
न्मामोहदैन्योदयकातरा भूः ।
अवश्यभोग्यानि भवन्ति भीरु
स्वकर्मणामेव फलानि जन्तोः ॥ १०२ ॥

अन्योऽधुनाहं विजनं व्रजामि
क्लेशासहा त्वं श्रय बन्धुगेहम् ।
कार्यो न शोकः सुभगोपभोग-
वियोगसारो हि भवस्वभावः ॥ १०३ ॥

इति ब्रुवाणं तमुवाच जाया
वियोगभीता परिकम्पिताङ्गी ।
लीनाञ्जनाश्रैः कुचयोर्लिखन्ती-
दुःखस्य विक्रीतमिव स्वचित्तम् ॥ १०४ ॥

བུད་མེད་ཉམས་ཀྱི་རིགས་འོས་བརྟུལ་ཞུགས་མིན།
དགེ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་མཛད་སྐད་ཉོར་ལྷན་པ།
སྨད་འཚོང་ཉམས་ཀྱང་འབབ་ནས་སྨིན་པར་བྱེར།
བདག་པོ་གྱོད་ཀྱུར་དག་ཉམས་ལྷག་པར་མཛད། 105

སྐྱེ་བོ་ཆེ་ཉམས་སྐྱོང་བ་དཀའ་ལ་བཞིར།
མིག་ནི་ལོང་བའི་རབ་མཆོག་འབབ་བ་སྤེ།
ཀྱིད་པའི་གདུང་བས་ངལ་ལ་གྲིབ་བསིལ་བཞིར།
གནས་ཉམས་སྐྱིས་བུ་ཉམས་ཀྱི་མི་བཟད་ལ། 106

གྲོགས་ནི་ཚུང་མ་དང་མཚུངས་ཡོད་མ་ཡིན།
དེ་ལྟར་འབབ་པས་དོན་གཉེར་རྒྱལ་པོའི་བུ།
སྟོད་གཡོགས་ཕྲུལ་པོ་ཅན་ལྷག་བརྟན་པ་དང་།
ཞབས་ཟུང་ལ་གདུགས་ཚུང་མ་དེ་དང་ཡང་། 107

ཕྱར་ཅིག་ཉིད་དུ་དལ་གྱིས་སོང་བར་ཀྱུར།
ཀྱིད་ཁང་སྒྲོང་བཀས་བཀྱ་སྐྱན་ལེན་མཁས་དེས།
དང་པོར་དེ་ཆེ་ལས་དུ་འཚོ་བ་ཐོབ།
ཀྱིད་ན་བསོད་ནམས་འགྱོར་ན་ཙི་འཛོ་ཡིས། 108

त्यजामि न त्वामहमार्य्यपुत्र
नैतत् कुलार्हं व्रतमङ्गनानाम्।
यदापदि स्वं पतिमन्यरूपं
विभूषणं शीलमिव त्यजन्ति ॥ १०५ ॥

सतीव्रतं वित्तवतां प्रियाय
यत्नेन वेश्या अपि दर्शयन्ति।
पतिः सतीनामधिकं प्रियस्तु
विपन्नतोऽर्थीव महाजनानाम् ॥ १०६ ॥

यष्टिः प्रनष्टा नयनान्धकारे
छाया विपत्तापपरिश्रमेषु।
पदच्युतानां विषमेषु पुंसां
नास्त्येव जायासदृशः सहायः ॥ १०७ ॥

इत्यर्थितः पादयुगे निपत्य
पत्न्या प्रयत्नादथ राजपुत्रः।
सदैव जीर्णांशुकमात्रशेष-
स्तया च धृत्वा च शनैर्जगाम ॥ १०८ ॥

སྒྲུ་ཅོལ་མཚུངས་པའི་ནོར་ནི་མི་ལ་ཞེད།
བྲང་བའི་འཕྲེང་བཞོས་པའི་སྒྲ་ཧ་བྲ།
སྤྲུད་མང་སྨྲ་བརྙན་ནོ་བའི་བདུད་རྩི་ཡིས།
བྲན་བཞིན་བསོད་སྟོབས་སྙོང་དེ་ཚུང་མ་དང། 109

*　　*　　*　　*

*　　*　　*　　*

*　　*　　*　　*

ལྷན་ཅིག་ཁྲིམ་ནོམས་སུ་ཞུགས་སྨྲུ་སྒྲངས་པ། 110

སྐྱེ་བོ་བླ་མ་ཁྲོས་པས་རབ་བསྐྱུར་སྨྲ་གཅན་གྱི་ནི་མཐུ་ཡིས་ཉི་མ་ནུས་པར་ཉམས་བྱས་ཤིང་། བདེན་མེད་ཡོངས་སུ་སྨྲ་བའི་ནོམ་པར་བསླད་པ་ནག་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་བས་བླ་བ་ཟད་པར་བྱས། ཡོན་དན་ལྡན་པའི་ཚོགས་ལ་སྲུན་འཕྲིད་ལྟུང་བས་ཡོན་དན་མཆོག་གི་རིན་ཅེན་འོད་ཀྱིས་དབུལ་བར་འགྱུར། རབ་མང་ཉེས་བྱས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་ལྷུང་གིས་བསྣུན་པས་མིག་གི་སྒྲོན་མ་དག་དང་བྲལ་གྱུར་པ། སྲིད་པའི་ཚ་འཛིད་ཆེ་ལ་སྨྱོག་བཞིན་ཤིང་ཏུ་གསོ་བའི་དཔལ་གྱི་ནོབ་པ་དག་དང་བྲལ་ནོབས་པ། བསོད་ནམས་དག་གིས་སྐྱར་ཡང་ནམ་ཆོས་ངད་བར་གྱུར་བའི་སྣང་བ་གསལ་པ་རབ་ཏུ་སྤྲོ་བར་བྱེད། 113

वीणाप्रवीणः स सुगीतगीतः
पूर्वं तदा वर्त्मसु वृत्तिमाप।
विपत्सु पण्यं विभवे विलासः
कलासमं नास्ति धनं नराणाम्॥ १०९ ॥

मत्तालिमालाक्कणितोपमेन
वीणास्वनेन श्रवणामृतेन।
सिक्तः स भिक्षाप्रणयी प्रविश्य
गेहेऽप्रगायद्दयितासहायः॥ ११० ॥

गुरुजनकोपसमुद्गमराहुनिगीर्णप्रभावलक्ष्म्याणाम्।
वितथपरिवादविक्कवकृष्णदिनक्षपितचरितचन्द्राणाम्॥ १११ ॥
गुणिगणदूषणनिपतितगुणवररत्नप्रभादरिद्राणाम्।
बहुतरदुष्कृतपरिणतिपवनाहतिविगलितनेत्रदीपानाम्॥११२॥
भवविपुलजलदविद्युत्तरलतरश्रीप्रकाशरहितानाम्।
पुण्यैः प्रसरति पुनरपि धर्म्मस्मरणनवालोकः॥ ११३ ॥

སྦྲུ་ཙལ་དང་ལྡན་མིག་གིས་དབེན་པ་དེ།
སླུ་ལེན་སློང་ཞིང་འཚོ་བས་དུས་འདས་ནས།
ཡབ་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་སྦྲ་ད་ལི་པུ་ད་ར།
འཁར་བ་ལ་བཞིན་རྒྱུང་མར་བརྟེན་ཏེ་སོང་། 114

རིང་པོའི་སྡུག་བསྔལ་ལམ་གྱིས་ལུས་དམན་ཞིང་།
བཞིན་པར་དག་གིས་གྲང་དང་ཚ་བ་འཐུངས།
གཞོན་ནུ་མཛེས་མ་དང་འགྲོགས་དེ་མཐོང་ནས།
སྐྱེ་བོས་ཡིད་བསྲུབས་དམོད་པས་ཉམས་པར་ཤེས། 115

དལ་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་ནགས་ཚལ་འཕྲེང་ཉེ་བར།
གྲིབ་ཅིང་སྐད་ཅིག་ངལ་གསོ་དོན་གཉེར་དེ།
རྫུབ་སོར་སླ་བྱེད་སྐྱེད་ཚལ་སྐྱོང་རྣམས་ཀྱིས།
བརྒྱ་མི་ཤེས་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བཀག་གྱུར་པ། 116

གནས་མེད་གནས་ནི་འཚོལ་བར་བྱེད་པ་དེས།
མི་ཡི་བདག་གི་གླང་པོའི་གནས་སུ་ཞུགས།
ཕྱུད་མང་རྩེད་མོ་ལ་གུས་དགེ་མཚན་གྱིས།
གླང་པོ་སྐྱོང་བ་དག་གི་གོ་སྐབས་ཕྱིན། 117

कालं कलावानतिवाह्य गायन्
पैरिन्द्रियवृत्तिः स विवेकचक्षुः ।
ययौ प्रियां यष्टिमिवावलम्ब्य
पितुः पुरं पाटलिपुत्रमेव ॥ ११४ ॥

तं दीर्घदुःखाध्वदरिद्रदेहं
शीतातपापीतमुखाब्जवर्णम् ।
कान्तासखं वीक्ष्य जनः कुमारं
शापक्षतं मन्मथमेव मेने ॥ ११५ ॥

शनैः स राजोपवनावलीनां
समीपमाप्तः क्षणविश्रमार्थी ।
उद्यानपालैः परुषप्रलापै-
रमङ्गलत्वात् प्रतिषिध्यमानः ॥ ११६ ॥

निःसंशयः संशयमीहमानः
स हस्तिशालां नृपतेर्विवेश ।
वीणाविनोदादरकौतुकेन
दत्तावकाशः परिपालकेन ॥ ११७ ॥

དེར་ནི་ཞོང་བ་དེ་མཁྲོན་ཞེས་གྱུར་པའི།
གླང་པོའི་དབང་པོས་གདོང་ནི་ཡོངས་བསྐོར་ཅིང་།
དེ་ལ་ལེགས་འོངས་འདྲི་བཞིན་སྒྲ་ཆེན་བསྒྲགས།
གཙུག་ལྷན་རྩེ་བའི་ཚོགས་ཀྱི་གར་དག་བསྟུལ། 118

དེ་ནི་གླང་པོའི་སྒྲ་ཡི་མི་གཡོ་ཞིང་།
འཁྲུལ་པ་མེད་མཐོང་ལག་ལྷན་བདག་པོ་ཡིས།
ཀྱེ་མ་སྙིང་སྟོབས་ཀྱི་མཚོ་རབ་མི་འདར།
རྒྱལ་རིགས་བཟང་པོ་འདི་ནི་སུས་ཞེས་སྨྲས། 119

གླང་པོར་མངོན་ཕྱོགས་གསེར་གྱི་ཕྲེང་ལྡན་ཅ།
དཔལ་འབྱོར་མངོན་པར་ཁྱིམས་པ་དྲན་གྱུར་ཏེ།
འཕྲལ་ལ་མཆི་མ་འཛག་ཅིང་ཤུགས་རིངས་འབྱིན།
ཁྱོ་ཡི་ཞབས་དག་ཉིད་ཅིང་རབ་སྨྲས་པ། 120

གླང་པོའི་སྒྲ་ཡིས་ལག་ལྷན་བདག་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་མདུན་ན་གང་།
སྐྱིད་ཀྱི་བསམ་པས་གཡོ་ལྡན་གཙུག་ཕུད་ཅན་ནི་གར་རབ་བྱེད།
མི་བུ་འདི་དག་གཞོན་ནུའི་མི་བུའི་རིགས་ལས་འཕྲུངས་པ་སྟེ།
ཚོགས་ཀྱི་བདག་པོས་སྒྲ་བསྒྲགས་ཚོ་ཡང་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་མེད། 121

तथान्यमालोक्य निबद्धसंभ-
स्तं कुञ्जरेन्द्रः परिवृत्तवक्त्रः ।
तत् स्वागतायेव घनं जगर्ज्ज
क्रीड़ाशिखण्डिव्रजदत्तनृत्यः ॥ ११८ ॥

तं निश्चलं कुञ्जरगर्जितेन
निःसम्भ्रमं हस्तिपका विलोक्य ।
अहो नु सत्त्वोदधिरप्रकम्प्यः
सुप्तश्रियः कोऽप्ययमित्यवोचन् ॥ ११९ ॥

गलोन्मुखी काञ्चनमालिकापि
निश्वस्य दीर्घं सहसोदितास्रा ।
ऊचे स्मृतश्रीविभवाभिमाना
संवाहयन्ती चरणौ प्रियस्य ॥ १२० ॥

नृत्यन्ति ये तव पुरः शिखिनो घनाशा-
लोलाः परं करिपतिव्रजगर्जितेन ।
कौमारबर्हिकुलसम्भव एष बर्ही
गर्जत्सु यो गणपतेरपि निर्विकारः ॥ १२१ ॥

དེ་ནས་ཚགས་ལྷན་གཡོ་བའི་ཕྲུན་མཚམས་ནི།
སྨྲོན་ལ་མངོན་ཕྱོགས་ཞེ་སྡང་ལྷན་བཞིན་འོངས།
མིག་ལྷན་འཚོ་བར་གྱུར་པའི་ཉི་མ་བཙོམ།
སྐྱེ་བོ་སྨུན་པ་ཉམ་པར་གྲོས་པར་བསྐུབས། 122

པདྨའི་འབྱུང་གནས་ཆུ་སྐྱེས་བཞིན་ཟུམ་པ།
སྤུན་ཚོགས་ཁྲལ་ཞིང་དམན་པ་མཐོང་གྱུར་ནས།
སྦུང་བའི་འཕྲེང་བསྒྲ་ངན་གྱིས་ཆིལ་མཐན།
ངེས་པར་སྟོང་བུའི་རང་བཞིན་སྐྱུ་ལེན་བཞིན། 123

ཀུན་གསལ་ནོར་བུའི་སྒྲོན་མ་གཅིག་པུ་ཉིད།
ཉི་མ་འདས་ཚེ་མར་མེ་སྟོང་འབུམ་གྱིས།
ཉིན་མོའི་སྣང་བ་ཆ་ལ་མཚུངས་མ་གྱུར།
གང་ཕྱིར་ཆེན་པོའི་གཞི་གྲིན་ཀུན་ལས་ལྷག། 124

གྲུལ་ཁང་ནོར་བུ་གསེར་གྱི་བ་གམ་ཅན།
རབ་གསལ་དེ་ནི་སྨུན་ལ་རབ་མཛེས་ཏེ།
བདག་པོ་སྒྲུད་ཚེ་གུས་བས་པན་པ་ཉིད།
སྐབ་བྲེད་ཚུལ་ཁྲིམས་སྒྲུན་ལྷན་དག་པ་བཞིན། 125

ततः सरागा चपलाभिपत्य
दोषोन्मुखी दैवगतीव सन्ध्या ।
हृत्वा रविं लोचनजीवभूतं
विवस्त्रमान्ध्यं विदधे जनस्य ॥ १२२ ॥

लक्ष्मीवियोगग्लपितं विलोक्य
पद्माकरं सङ्कुचिताननाब्जम् ।
शोकाभिभूता भवितव्यताया
जगौ स्वभावं भ्रमरावलीव ॥ १२३ ॥

विश्वप्रकाशैकमणिप्रदीपे
याते रवौ दीपसहस्रलक्षैः ।
नाभूद्दिनालोकलवानुकारः
सर्व्वातिरिक्तं महतां हि तेजः ॥ १२४ ॥

सा राजधानी मणिहेमहर्म्यैः
प्रकाशमाना तिमिरे रराज ।
भक्त्येव भर्त्तुर्विहितोपकारा
कच्छ्रे च शीलाभरणा सतीव ॥ १२५ ॥

226

རབ་རིབ་རབ་གྱིས་གཙོ་བོ་ཉིད་ཕྲོབ་དེས།
མ་ལུས་འཛིག་རྟེན་སྣང་བ་མེད་གྱུར་ནས།
ཟླ་བ་འཆར་ཚོམ་འཛིགས་བས་ཟིལ་མནན་ཏེ།
དལ་བུ་ཡིས་ནི་ཡིབ་པ་བཞིན་དུ་གྱུར། 126

དེ་ནས་ནག་པོའི་མཚན་མོའི་རི་མོ་ནི།
འཕྲིན་གྱི་ཧཱྃང་ཚུལ་ཡིག་འབྲིང་རིབ་བཀོད་པ།
ཀུ་སྨད་ཅན་དགའི་ལེགས་བྱས་བསིལ་ཟེར་ཅན།
པདྨའི་འབྱུང་གནས་དཔལ་འཕྲོག་སྤྲིང་ཡིག་བྱུང་། 127

བདུད་རྩིའི་ཟེར་དཀར་ཡིད་འོང་པད་ཙ་ཡི།
འཁྲི་ཤིང་སྒྲུ་གུ་གསར་དབྱིབས་འོད་རིས་ཀྱི།
འོ་མའི་འོད་ལྡན་མཛེས་པའི་གོས་དཀར་གྱིས།
གྲགས་པས་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་བར་བྱེད། 128

དེ་ནས་མཚན་མོའི་ཡང་ཚོ་ཉམས་གྱུར་ཅིང་།
ཟླ་བ་མཁའ་ལ་དལ་གྱིས་བབས་པའི་ཚེ།
སྐྱེ་ངེས་ཉམས་པས་ནམ་པར་གཉིད་སད་པའི།
གཞོན་ནུལ་ནི་གླང་པོ་འདྲེན་པས་བསླུས། 129

लब्धाधिकारा तिमिरोन्नतिः सा
कृत्वा निरालोकमशेषलोकम् ।
इन्दूदयारम्भभयाभिभूता
निलीयमानेव शनैर्बभूव[1] ॥ १२६ ॥

अथाययौ श्यामललक्ष्मलेखा-
सन्देश[2]लीलालिपिसन्निवेशः ।
कुमुद्वतीदर्पसुहृत्सितांशुः
पद्माकरश्रीपरिहारलेखः ॥ १२७ ॥

अपूरयत्कान्तिसितांशुकेन
शुचिः सुधांशुर्यशसेव विश्वम् ।
दुग्धत्विषा मुग्धमृणालवल्ली-
नवाङ्कुराकारमयूखलेखः ॥ १२८ ॥

ततः क्षपायां श्रययौवनायां
शनैः शशाङ्के दिवि लम्बमाने ।
क्लैव्यक्षयान्नागमतो विनिद्रा
निद्रायमानं जगदुः कुमारम् ॥ १२९ ॥

---

१ I omits this verse. २ II has सन्देह० ।

ཉི་ཟླ་ཅན་ཡོངས་མི་འམ་ཅི་རྣམས་ཀྱི།
མཛེས་མ་བཞིན་ནི་པང་དུ་རབ་བཀོད་ནས།
སེན་མོ་བདབ་བསྐྱོད་ཡིད་འོང་སྐན་སྒྲོག་ཤིང་།
གླུ་དང་རྒྱུད་མང་འགའ་ཞིག་མི་ལེན་ནས། 130

ཞེས་སྒྲ་གྲགས་ཤིང་འཁྱུར་བ་དེ་དག་གིས།
རྫས་བསྐུལ་དཔལ་ཞིང་གཅིད་ཀྱིས་གཟིར་གྱུར་པ།
དམན་པའི་ཚིག་གིས་རབ་གདུངས་ཡིད་བྱུང་བས།
རྒྱུད་མང་གླིངས་ཀས་ཤུད་ཙམ་རབ་བྲམས་པ། 131

ཀྱེ་མ་སྡུག་གི་ཚོགས་ནི་བཟེ་མེད་དག།
ཁྲག་ལ་རྣོམ་ཞིང་ཉེ་བར་ཆགས་པ་དང་།
རྒྱལ་པོའི་འབང་ནི་སྐྱོས་པའི་ཚོགས་བཅས་ཏེ།
སྨད་ཚུབ་བརྗོད་པས་བཟུང་བ་འཚོས་ཡིན། 132

ང་རྒྱལ་ཉམས་སྤྱོང་ངོ་ཚ་སྤྲུབ་པར་བྱེད།
འདི་བ་འཇོམས་བྱེད་གདུང་བ་གྲོས་པར་བྱེད།
མི་བཟོད་སྡུག་བརྡལ་ཀྱོད་བསྐྱེད་བྱེད་པ།
དཔན་བའི་བསྐུར་བ་དང་མཚུངས་ཟླ་དག་ཤེད། 133

उत्तिष्ठ गान्धर्विक किन्न वीणा-
मङ्कं समारोप्य कलं क्वणन्तीम्।
कान्तामिवैतां नखघातलोलां
गीतिं नवीनां वितनोषि काञ्चित्॥ १३० ॥

इति प्रलापैः श्रमनिद्रयार्त्तः
स तैर्मदोद्धैरनुबध्यमानः।
आदाय वीणां विमलां मुहूर्त्त-
मचिन्तयन्नीचवचःप्रतप्तः॥ १३१ ॥

जीवत्यहो व्याघ्रगणैर्निपक्ती-
राघ्रातरक्तैरशरणैर्गृहीतः।
क्लीवैरधिक्षेपकटुप्रलापै-[1]
रावद्धपेटैर्न तु राजचेटैः॥ १३२ ॥

निहन्ति मानं विदधाति लज्जां
छिनत्ति शर्म्माणि तनोति तापम्।
असह्यनिर्व्वेदविपद्विधायी
न नीचसेवासदृशोऽस्ति शोकः॥ १३३ ॥

१ H and W ॰क्षेपकटुप्रलापैः।

དམན་པའི་ཚིག་དེ་ཡང་ཡང་དེས་བསམས་ནས།
སྨད་པའི་གདུང་བ་ཚ་བའི་ཤེས་རིག་པས།
ཤུགས་ཕྱུང་དུས་ནི་འཕང་བར་མངོན་འདོད་པས།
དཔལ་གྱི་གྲུད་མང་དག་ནི་སྤྲིན་ཞིང་སྦྲངས།

ཁེངས་པ་རབ་འཇོམས་དྲེགས་དང་ཉོན་ཉམས་བདེ་བླག་ཏུ་ནི་ཉེ་བར་གསོད།
ཚུལ་ལུགས་མིན་དང་དུ་བའི་སྤྱོད་དང་འབྱེད་པར་བྱེད་དང་སྐྱོན་ཅན་དང་།
གསར་དུ་རིག་པའི་གདུང་བ་མི་བཟོད་ཉོན་མོངས་ཟུག་རྔུ་ལྟར་སྤྱོད་པས།
ཀྱི་མ་འཁོར་བ་དག་ནི་མི་བསྲུན་ཚུལ་གྱིས་སྨྲ་བའི་ཚེ་དགའ་བྱེད། 135

སྐྱེང་གིས་རབ་བསྐྱོད་འཁྲི་ཤིང་རབ་ཏུ་གཡོ་བའི་འདབ་ཚེ་ལྟར་མི་བརྟན།
སྲིད་པ་འཁོར་བས་ཀྱི་མ་སྐྱེས་བུ་ནོམས་ལ་སྨོངས་པ་རབ་བརྟན་བྱེད།
ཆུས་གང་སྐྱེ་བའི་སྤྲིན་ཚོགས་ཡང་དག་འདུས་པས་རབ་བཙམས་སྤྲོག་གི་ནི།
ཚེ་དགའི་ཉམས་ལྡན་དཔལ་འབྱོར་འདི་དག་དེ་ལ་ཡང་ནི་གློག་པར་གཡོ། 136

སྐྱེས་བུ་ནོམས་ཀྱི་རྒྱུད་པ་མཐའ་དག་བསྲུང་བའི་རིན་ཅེན་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི།
རབ་གསལ་བདུད་རྩིའི་རང་བཞིན་དྲི་མེད་གལ་ཏེ་ཆ་ཡང་མ་ཉམས་ན།
འཁོར་བ་དང་བྲལ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཉེན་འདྲེན་བྱེད་མཚངས་འབྲེ་བོ་དང་།
ཀླུག་པར་བདེ་བའི་མཇུག་ཏུ་ཡང་ས་ཆེན་པོར་སྒྲུང་ཡང་རྣམ་པར་མཛེས། 137

मुहुर्विचिन्त्येति स नीचवाक्यं
लीनावमानव्यसनाग्नितप्तः ।
निश्वस्य कालक्षपणाभिकाङ्क्षी
शनैरगायत् कलयन् विपञ्चीम् ॥ १३४ ॥

मानोन्मायैः प्रथितविभवभ्रंशहेलोपहासै-
र्निर्मर्य्यादैरुचितचरितोत्पाटनैः सापवादैः ।
मर्म्मस्पर्शव्यसनविषयक्लेशशल्यायमानै-
र्हा संसारः खलकलनया नर्मलीलाः करोति ॥ १३५ ॥

विचलदनिलोद्वेल्लद्वल्लीदलाम्बलचञ्चलः
स्थिरतरमहामोहं पुंसां करोति भवभ्रमः ।
अधिकतरलास्तत्राप्येता जलाविलसम्मिल-
ज्जनघनवनमोघविद्युद्विलासरसाः श्रियः ॥ १३६ ॥

विभवविरहक्लेशक्रान्तः सुखान्तमहावटे
नयनविकलः पङ्गुर्मूकश्च्युतोऽपि विराजते ।
सकलविपदां रक्षारत्नं प्रकाशसुधामयं
यदि न विमलं शीलं पुंसां मनागपि खण्डितम् ॥ १३७ ॥

ཚུ་དང་ཐང་ཡང་དབྱུག་པས་རིག་ཅིང་མཐར་དག་རིག་པའམ་ཁྲི་དག་གྱིས་རྟོགས་པ། ཀློ་གྲོས་ཀྱིས་ནི་བགྲོད་དཀའི་ལམ་ཀུན་རིག་ཅིང་ཐོས་ནས་གཞན་དུ་བདག་འགྲོ་སྟེ། སྤོངས་པས་ལོང་ཞིང་ཚོམ་པའི་སྐྱེ་བོ་འདི་དག་ཡིད་བརྟན་དབུས་སུ་ཆགས་གྱུར་པའི། འཇིགས་རུང་དབྱུལ་བའི་ཉོན་མོངས་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་ལོང་བས་རབ་མང་ཅི་འདྲི་བཞིན 13

དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་སྤྱོད་པའི་རྗེས་མཐུན་འཇུག།
ཡིད་འོང་ཉམས་ལྡན་དེ་ཡི་གླུ་བླངས་ཚེ།
མཚན་མོའི་སྣ་རྟག་ཏུ་ས་བདག་ཁང་བཟང་ན།
གཟིམས་ཁ་འཕྲལ་ལསད་ནས་རབ་ཏུ་བསམས། 139

རྟག་ཏུ་མི་ལམ་ངན་པ་མཐོང་ཉིད་ཀྱིས།
རྟོགས་པའི་ཚུ་བོས་བདག་ནི་རབ་ཏུ་འཁྲུགས།
གཉེར་ཉུ་རྗོ་འཇོག་མ་གནས་ད་ལྟ་ཡང་།
བདག་ལ་སྤྲིང་ཡིག་ཅི་ཕྱིར་ཡོངས་མི་སྤྲིང་། 140

རྟག་ཏུ་མི་བརྗེད་ཉེ་བའི་བཞིན་རས་ལ།
མདོག་ཕྱོགས་དེ་ཉིང་ཉིད་བརྗེད་དམ་ཅི།
ངས་པར་ཡུད་རིང་བྲལ་བས་སྐྱེ་བོ་ནི།
མཛེད་པའི་རྗེས་སུ་འཆི་ཆབ་སྟོད་བར་འགྱུར། 141

यथा वेद्मि जलं स्थलं सशकलं स्पर्शेन गन्धेन वा
बुद्ध्या सर्व्वमवैमि दुर्गमपथं श्रुत्वा व्रजाम्यन्यतः।
निश्वासान्तरसक्तघोरनरकक्लेशं न जानात्यसा-
यन्येनेति विडम्ब्यते बहुतरं मोहान्धमुग्धो जनः॥ १३८ ॥

इत्यात्मवृत्तानुकृतिप्रवृत्तं
गायत्युदारं सरसेन तस्मिन्।
हर्म्यप्रसुप्तः सहसा प्रबुद्धः
स्वप्नावसाने क्षितिपः प्रदध्यौ॥ १३९ ॥

सदैव दुःस्वप्ननिरीक्षणेन
शङ्काकलङ्कैर्भ्रमाकुलोऽहम्।
अद्यापि मे तक्षशिलानिवासी
न किं कुमारः प्रहिणोति लेखम्॥ १४० ॥

किं विस्मृतो नित्यमविस्मृतस्य
तस्याहमासन्नसुखोन्मुखस्य।
चिरप्रवासेन जनस्य नूनं
स्नेहानुबन्धाः शिथिलीभवन्ति॥ १४१ ॥

གཟམ་པས་བཅིངས་བླུ་ཡི་སྦྲ་འདི་ཡང་།
ཀྱིད་མང་དབྱངས་སྙན་གྱིས་མཚན་རབ་གསལ་བ།
དེ་ཡི་ཉིད་མཚུངས་སྙན་པའི་རྗེས་མཐུན་བ།
དྲི་ཟའི་འཇིག་རྟེན་ལས་བཞིན་བདག་གིས་པས། 142

རེ་ཞིག་གླུ་སྙན་འདི་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི།
ཅི་སླད་དེ་ཡིབ་འདི་ཅི་ཡོངས་མི་ཤེས།
སྐད་ཅིག་ཉིད་ལྟར་ཉམ་བསམ་པས་གྱུར་པོ་ཡི།
ཉུག་རུམ་བ་བཏང་བུ་ནི་དེ་ནས་བོས། 143

རིང་ནས་མིག་ཐྲལ་དེ་ནི་འོང་བ་དག།
མཚོ་སྐྱེས་དཔལ་དང་བྲལ་བ་བཞིན་མཐོང་ནས།
ཚུང་མར་བཅས་པའི་བུ་ནི་ཡོངས་ཤེས་ཏེ།
ས་ཡི་བདག་པོ་སྨྲེངས་པས་བཅོམ་ནས་འཁྱིལ། 144

ཁ་བའི་ཟེར་མའི་གྲིབས་འདྲ་ཚུས་རེག་པས།
དལ་གྱི་འདུ་ཤེས་ཐོབ་པའི་མི་བདག་དེ།
གཉོད་ཉུཙ་བར་འོངས་བ་པདྨ་པར་ནི།
ཡང་དག་བཀོད་ནས་ཕྱུན་རིང་བྱུང་ནས་བྲས། 145

शृणोमि चेमं गमकानुबन्धं
मूर्च्छादिपश्चाग्र मधुरस्वराङ्कम्।
तत्तुल्यमेव श्रवणानुकूलं
गन्धर्वलोकादिव गीतशब्दम् ॥ १४२ ॥

तस्यैव तावन्मृदुगीतमेत-
न्नूढः स कस्मात् किमिदं न जाने।
क्षणं विचिन्त्येति विसृज्य राजा
महत्तरं पुत्रमथानिनाय ॥ १४३ ॥

दूरात्समायान्तमुदस्तनेत्र-
सरोरुहं श्रीरहितं विलोक्य।
पुत्रं परिज्ञाय वधूसहायं
महीपतिर्मोहहतः पपात ॥ १४४ ॥

स लब्धसंज्ञः शनकैर्जलेन
हिमच्छटाशीकरदन्तुरेण।
समीपमाप्तं नृपतिः कुमार-
मुत्सङ्गमारोप्य चिरं शुशोच ॥ १४५ ॥

འཚོ་བའི་འཇིག་རྟེན་མིག་སྔོ་ཀྱི་ཀྲུ་ཟུ།
སྡུག་བསྔལ་སྐབས་འདི་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་སྐད་བསྡེན།
ལྷ་ཡི་མཛེས་མ་སྔོངས་བྱེད་ཁྱོད་ཀྱི་ནི།
མིག་གི་ཆུ་སྐྱེས་ཟུང་དེ་གང་དུ་སོང་། 146

ཟབ་མོའི་ས་གཞི་ཡོན་དན་རིན་ཆེན་མཛོད།
སྙིང་སྟོབས་ཕུང་པོར་ཕྲངས་ཅན་གྲོགས་ཁྱོད་ལས།
ཁ་བས་བཅོས་པའི་ཆུ་སྐྱེས་ཚལ་ལས་བཞིན།
ཉམ་འཕྲུལ་ས་གཞི་དཔལ་དེ་གང་དུ་སོང་། 147

གང་དུ་གཟུགས་དེ་མི་བཟོད་ཡོང་འདི་གར།
འགྲོར་དེ་གང་དུ་གང་དུ་སྐབས་ངན་འདི།
བདག་སྙིང་མི་དགས་འདི་ལ་སུ་ཞིག་གིས།
རྡོ་རྗེའི་མདའ་ངག་ཕྲིན་པ་ཡོངས་མི་ཤེས། 148

ཁྱོད་འགྲོར་རྗེས་འབྲང་སྐྱེ་བོ་དེ་གང་དུ།
ཁྱོད་ཀྱི་ཆུང་མ་གསོ་མེད་གཅིག་བུ་འདི།
སྡུག་ཀྱང་དམ་པའི་བརྟན་པའི་སྒྲོན་ཚུལ་བཞིན།
རིགས་ཀྱི་རྗེས་མཐུན་འཁོར་གྱི་ཐུག་མར་གྱུར། 149

हा पुत्र नेत्रोत्सव जीवलोके
कस्मादिमां दुःखदशां श्रितोऽसि।
विलोभनं तत् सुरसुन्दरीणां
क्व लोचनाम्भोजयुगं गतं ते॥ १४६॥

गाम्भीर्य्यभूमे गुणरत्नकोष
सरस्वतीवल्लभ सत्वराशे।
त्वत्तः क्व सा विभ्रमभूः प्रयाता
हिमाहताम्भोजवनादिव श्रीः॥ १४७॥

रूपं क्व तत् क्वेदमसह्यमान्ध्यं
क्व सा विभूतिः क्व च दुर्दशेयम्।
न दीर्य्यते मे हृदयं न जाने
केनास्य दत्तः कुलिशोपदेशः॥ १४८॥

क्वासौ मनस्त्वद्विभवानुसारी
कुलानुरूपा तव निश्चलेयम्।
एकैव पत्नी परिवारशेषः
कृच्छ्रेऽपि साधोरिव धैर्य्यवृत्तिः॥ १४९॥

ཞེས་པ་མཆི་མའི་རྒྱུན་གྱི་ཡི་གེ་ཉམས།
ཚེ་ངེ་སྤྲ་བ་དེ་ཡི་ཚིག་ཐོས་ནས།
དེ་ཡི་པང་ལས་བྱུང་དུ་སར་བབས་ཏེ།
གཞོན་ནུ་བརྟན་པས་དེ་ལ་བཏུད་ནས་སྨྲས། 150

ས་ཡི་བགྲོ་བྱིན་ཀྱུ་ངན་ནོམ་པར་གོང།
ཀྱུ་ངན་དག་གིས་ཟིལ་མནན་བརྟེན་པ་མིན།
མགོ་དང་དཔའ་ཉམས་བཀྲག་སྐྲད་ངེས་པར་ནི།
སྐྱོང་བྱའི་རང་བཞིན་འདི་ནི་ནེལ་ཚོ་བྱེད། 151

མི་ནོམས་དབང་ཕྱུག་ངོ་མཚར་བདེ་བ་ཡི།
ནོ་གྲུབ་ཅན་དང་དཔལ་མཛེས་ཕྲིག་ལེ་ཅན།
ལུས་ཀྱང་མཐར་བྱེད་རྗེ་བའི་ལས་རླབས་ཀྱིས།
སྤྲུལ་པས་གྲོགས་པ་སྐད་ཅིག་ཉིད་ཀྱིས་འགྲོ། 152

གལ་ཏེ་དངོས་མེད་ཉམས་སྐྱོང་སྲིད་པ་འདིར།
དངོས་ཚོགས་རང་བཞིན་བདེན་པར་གྱུར་པ་ན།
ཐུབ་པ་འདི་དག་ལོངས་སྤྱོད་ཡོངས་བཏང་ནས།
ངེས་པར་དབེན་པ་དག་ཏུ་གནས་མི་བྱེད། 153

इत्यश्रुसंवेगविशीर्णवर्णं
प्रलापिनस्तस्य वचो निशम्य ।
नत्वा कुमारस्तमुवाच धीर-
स्तूर्णं तदङ्कादवतीर्य्य भूमिम् ॥ १५० ॥

विमुञ्च पृथ्वीपुरुहूत शोकं
शुचाभिभूता न भवन्ति धीराः ।
क्षयाय जागर्त्ति नतोन्नताना-
मेष स्वभावो भवितव्यतायाः ॥ १५१ ॥

ऐश्वर्य्यमाश्चर्य्यसुखावतंसं
लावण्यलक्ष्मीतिलकं वपुश्च ।
क्षणेन यात्येव कृतान्तनर्म-
कर्म्मोर्म्मिनिर्म्माणहृतं नराणाम् ॥ १५२ ॥

भवेदभावानुभवे भवेऽस्मिन्
सत्यस्वभावो यदि भाववर्गः ।
ध्रुवं न कुर्य्युर्मुनयस्तदैते
संत्यक्तभोगा विजने निवासम् ॥ १५३ ॥

ཅེས་སྨྲས་དེ་ལ་རྒྱུད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ནི།
རྒྱལ་པོ་ཀུ་ཎ་ལྡན་ནས་ཡང་ཡང་དྲིས།
དེ་ལ་དཔལ་གྱིས་སྤྲིང་ཡིག་དང་འབྲེལ་བའི།
རང་གི་མིག་ནི་ཉམས་པར་གྱུར་ཚུལ་བཤད། 154

སྤྱོད་ངན་སྤྱོད་པ་ཉམས་པ་འདང་མ་སྤྱད་པའི།
བརྟན་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་མི་བཟང་དེ་ཐོས་ནས།
སྨྲ་རེ་རྫོན་པོས་ཙ་བ་ཡོངས་བཅད་པའི།
ཡལ་འདབ་ཅན་བཞིན་འཛོད་ཅིང་ལྷུང་བར་འགྱུར། 155

འདུ་ཤེས་ཐོབ་དེས་ཕྱར་གྱིས་སྐྱུང་བ་ཡིས།
བཀོད་པའི་སྦྱོར་བ་ཅ་ཧུ་དེ་བ་ངེས་ནས།
དེ་ཡི་ཆད་པ་བཟླ་མེད་གསོད་པ་མི།
ཐིག་པར་དང་ཆོས་ལ་རྒྱུས་པ་བཞིན་ཅོད་གྱུར། 156

བརྒྱག་པའི་ཉེས་པར་གཏོན་བཅི་རིབ།
དེ་བ་ལེ་ཏུ་སྦྱོར་བར་ཏུ་བཅོད་པ་དེ།
ངང་ལ་སྐྱིད་ངས་པ་བཙོད་དཀའི་ཇུག་དང་པ་དང་།
རྣ་བར་སྤྲ་བའི་གཏོང་ཀུར་བར་ཏུ་བསྐྱོ། 157

ས་བདག་གཏུང་བས་གཟིར་ཅིང་གྱུ་ངན་དང་།
ཁྲོ་བས་ཚིག་པས་དེ་ལ་རབ་སྨྲས་པ།
གཏུག་པ་ལ་ཆགས་འཕགས་མིན་གཏུམ་མོ་འདི།
ཁྱོད་ནི་སྔོངས་པས་ཡོངས་སུ་སྲུང་ངམ་ཅི། 158

སྣང་བར་སྒྲོར་རང་མཛོད་ཞས་བཅིངས་པ་ལ།
མཚུངས་པའི་ཡིད་ཅན་གང་དེ་མི་འདམ་ཅི།
གང་ལ་གནོད་ལ་ཁྲོ་བའི་ཆ་མེད་པ།
དེ་ལ་ཕན་ལ་དྲིན་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡོད། 159

ཅེས་པ་རབ་སྨྲ་ཤུགས་འཁྲིན་གཟིར་བ་ཡི།
ཡབ་ལ་གཞོན་ནུ་བརྡན་བས་རབ་སྨྲས་པ།
རྒྱལ་པོ་བདག་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཆ་འགའ་མེད།
མི་བཟད་གནོད་ལའང་ཁྲོ་བའི་གདུང་བ་མེད། 160

མི་བདག་རང་གི་ལག་གིས་བྱུང་བ་བཞིན།
གལ་ཏེ་མ་ལ་བདག་ཡིད་རབ་དང་ན།
བདེན་བ་དེ་ཡིས་རེ་ཞིག་མིག་གཉིས་ནི།
སྔོན་བཞིན་འཕྲུལ་ལ་མང་དག་འབྱུང་བར་ཤོག། 161

ཅེས་བརྗོད་ཙམ་ལ་དེ་ཡི་དུས་ཉིད་ན།
མི་བདག་བུ་ཡི་སྤྱན་གྱི་མཆོ་སྐྱིས་རྫང་།
འཇིག་རྟེན་ལེགས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཡིད་ཆེས་བྱེད།
དཔལ་མོ་ནམ་པར་ཆགས་བྱེད་རབ་ཏུ་བྱུང་། 102

འདྲེན་བྱེད་རྫང་གིས་ནམ་པར་མཛེས་གྱུར་ཅིང་།
སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ནི་བདེ་དང་སྒྲོ་བྱེད་བའི།
བྱ་དེ་རྒྱལ་ཚབ་ལས་སྤྱིར་ཕྱོགས་ཤེས་ནས།
མི་བདག་དེ་ཡིས་ཕུན་ཚོགས་རྣམས་ལ་བསྒོས། 103

དེ་ནས་ས་བདག་གིས་ནི་བཙུན་མོ་ལ།
དྲག་པོའི་གཏོད་ལ་མཆོངས་པའི་ལན་བསྒྲུབས་བཞིན།
རྗོ་འཇོག་དབང་པོ་ལ་ཡང་ཁྲོ་བའི་མེ།
བརྗོད་དཀའ་དེ་ཡིས་བརྗོད་པས་རབ་ཏུ་བཏང་། 104

དགེ་མཚན་དེ་ལས་དགེ་སློང་ཚོགས་ཀྱིས་དྲིས།
དགེ་འདུན་གནས་བརྟན་གཏམ་པ་དེས་སྨྲས་པ།
ས་སྐྱོང་བུ་འདི་སྐྱེ་བ་གཞན་ལ་ནི།
ཀ་ཤིའི་གྲོང་ཁྱེར་དག་ཏུ་རྗོན་པར་གྱུར། 105

इत्युक्तमात्रे नृपनन्दनस्य
प्रादुर्बभूवाक्षिसरोजयुग्मम्।
सत्यव्रतप्रत्ययकारि लोके
विलोभनं तत्क्षणमेव लक्ष्मणः॥ १६२॥

नृपः सुखोत्साहकरं प्रजानां
विराजमानं नयनद्वयेन।
तं यौवराज्ये विमुखं विदित्वा
तमात्मजं तत्प्रतिमं न्ययुङ्क्त॥ १६३॥

घोरापचारे सदृशं विधाय
पल्याः प्रतीकारमथ क्षितीशः।
क्रोधानलं तद्व्रिसाधिपेऽपि
तन्मर्पणादुःसहमुत्ससर्ज॥ १६४॥

तत् कौतुकाक्रिष्टगणेन पृष्टः
ोवाच सद्वस्थविरः स विद्वान्।
जन्मान्तरे लुब्धक एव काशी-
पुरे बभूव क्षितिपालपुत्रः॥ १६५॥

དེ་ཡིས་གངས་ལྡན་ངོས་ཀྱི་ཕྱུག་ཞུགས་པའི།
རི་དགས་ལྔ་བརྒྱ་དག་ནི་སྔོན་གྱུར་ནས།
མིག་དག་སྤྱུང་ནས་ཡོང་བར་རབ་བསྒྲུབས་དེ།
ཇི་ལྟར་ཉེ་བར་འཁོར་བ་རིམ་གྱིས་བཤད། 166

དེ་ནས་སྐྱེ་གཞན་ལ་ཡང་ཚོང་དཔོན་བུ།
ཕྱུག་ཆ་ཞེས་ནི་ཁྲིས་པ་རབ་སྨོང་སེ་ལས།
མཆོད་རྟེན་གྱིས་ནི་རྒྱལ་བའི་སྐུ་གཟུགས་ཀྱི།
བཞིན་རས་བརྡ་མཚོན་གྱིས་མིག་མེད་བྱས། 107

འདུ་ཤེས་བསྐྱེང་རིས་དེ་ཡི་སྦྱར་ཟུང་དག།
ཨིནྡྲ་ནཱི་ལའི་རང་བཞིན་གསར་དུ་བསྒྲུབས།
དེ་ནས་སྐྱེ་གཞན་པ་ཡང་མཆོད་རྟེན་ནི།
ཞིག་པ་གསོ་དང་མཆོད་པ་དག་ཀྱང་བྱས། 108

ནགས་སུ་རི་དགས་ནོར་བས་ཀྱི་མིག་སྒྲོགས་ཤིང་།
ཁྲིམས་པས་མཆོད་རྟེན་སྐུ་གཟུགས་སྤྱན་དྲིས་བས།
རྒྱལ་པོའི་བུ་འདས་སྐྱེ་བ་གཞན་ནོར་བས་དང་།
ད་ཧྲ་རིག་དགའ་ནོན་པར་ཉམས་པ་ཐོབ། 109

गुहाप्रविष्टं हिमवत्तटान्ते
लब्धा मृगाणां शतपञ्चकं सः ।
अन्धं विधायाक्षिविपाटनेन
यथोपयुक्तं न्यवधीत् क्रमेण ॥ १६६ ॥

अथान्यजन्मन्यपि बालकोऽसौ
मुग्धाभिधः श्रेष्ठिसुतः प्रमोदात् ।
चकार चैत्यप्रतिमा-जिनस्य
शस्त्रेण निर्लोचनमाननानाम् ॥ १६७ ॥

संजातसंभ्रय नवेन्द्रनील-
मयं व्यधादक्षियुगं स तस्य ।
ततोऽन्यजन्मन्यपि शीर्णचैत्य-
संस्कारपूजां स पुनश्चकार ॥ १६८ ॥

नेत्रापहारेण वने मृगाणां
बाल्ये च चैत्यप्रतिमाक्षिलोपात्
अवाप्तवानेष विनाशमक्ष्णो-
र्जन्मान्तरेष्वत्र च राजपुत्रः ॥ १६९ ॥

རིན་ཅེན་མིག་ཧྲུན་སྐུ་གཟུགས་བྱས་པ་ཡིས།
ཉོབ་པར་ཉམས་པའི་མིག་ཉི་སླར་ཡང་ཐོབ།
མཆོད་རྟེན་ཞིག་པ་རབ་ཏུ་བསྐྱོས་བྱས་པས།
རབ་ཏུ་དད་ལྡན་མཛེས་པའི་རང་བཞིན་གྱུར། 170

གྱུར་ཞུགས་འབྲས་བུར་རབ་འཇུག་ཐྲིན་དང་བྲལ་སྣང་བའི་རིམ་པ་འདི་ཡིས་ནི།
ཆགས་བྲལ་རབ་འབར་བདེན་པ་མཐོང་བའི་སྐུར་བྱེད་དགུ་ལ་གནས་པའི་
དབང་གྱུར་ཐོབ།
དུས་ཀྱི་ཡང་དག་བསོད་ནམས་དབང་ལས་དཔལ་གྱི་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར།
ཞེས་པ་གནས་བརྟན་གྱིས་གསུང་དགེ་སློང་ཚོགས་ཀྱིས་ཐོས་ནས་ཡ་མཚན་
ལྡན་པར་གྱུར། 171

ཞེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་ཀུ་ཎ་ལའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་ལྔ་བཅུ་ཅ་དགུ་པའོ།།

स रत्ननेत्रां प्रतिमाञ्च कृत्वा
दृष्टिं विनष्टां पुनराससाद ।
विशीर्णचैत्यप्रतिपूरणेन
प्रासादिकः कान्तिमयश्च जातः ॥ १७० ॥

स्रोतःप्राप्तिफलप्रवृत्तविमलालोकक्रमेणामुना
वैराग्योज्ज्वलसत्यदर्शनविधौ लब्धाधिकारस्थितिः ।
सम्यक् पुण्यवशादुपैष्यति शनैः कालेन संबुद्धता-
मित्युक्तः स्थविरेण भिक्षुनिवहः श्रुत्वाभवद्विस्मितः ॥ १७१ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां कुणालावदानं नाम एकोनषष्टितमः पल्लवः ॥

Chapter LX.

ཀླུ་གཞོན་ནུའི་རྟོག་བརྗོད་ཨི

ཡལ་འདབ་དྲུག་ཅུ་པའོ

འདི་ནི་མི་ནམས་ཡུལ་དག་ཉོན་མོངས་ཁྱུང་པོས་རབ་ཏུ་གདུངས།
འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཏུ་ཡང་མི་བཟད་དཀྲུལ་བའི་མེ་ཡིས་བསྲེགས།
སྐྱབས་འགྲོའི་བསོད་ནམས་དང་ནི་བསླབ་པའི་གནས་དག་ཐོབ་ནམས་ཀྱི།
ལུས་ལ་ནམ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་དག་གིས་སྲིག་པའི་མཐུ་ཡོད་མིན། 1

ཀྱི་མཚོའི་མཐར་ནི་ནོར་ཞེས་པའི། ཀླུ་ནི་གཉེན་མང་ལྡན་པ་བྱུང་།
གདུངས་ཀའི་རིན་ཆེན་རབ་འབར་གྱིས། སྣང་བས་སྐྱོན་མེད་ཉིན་མོར་བྱས། 2

དེ་ཡི་ཁང་པར་ཉིན་མཚན་དུ། བྱི་ཚང་དག་ནི་བབས་གྱུར་ཏེ།
གང་གིས་ལག་འགྲོ་ནམས་ཀྱི་ལུས། གདུང་བ་དྲག་པོས་ཉེན་པར་གྱུར། 3

ནོར་བཟང་ཞེས་བྱ་གཅེས་པའི་བུ། རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་རབ་གཞོན་པ།
བྲེ་མས་ཡོངས་སུ་གཟིར་གྱུར་པས། ནབ་ཞིག་དེ་ལ་རབ་ཏུ་དྲིས། 4

ཀྱེ་ཨ་མ་བྲེ་ན་ཚ་བ་འདིས། བདག་ཅག་ཅི་སླད་གདུང་བར་བྱེད།
སྡུགས་དང་ཚ་བའི་སྦྱོར་བ་དག། ཅི་ཡི་ཉེ་བར་ཞི་བར་འགྱུར། 5

षष्टितमः पल्लवः।

नागकुमारावदानम्।

इह कर्षति शरीरं क्लेशराशिर्नराणां
दहति च परलोके नारकः क्रूरवह्निः।
शरणगमनपुण्यप्राप्तशिक्षापदानां
प्रभवति ननु देहे दुःखदाहः कदाचित्॥ १॥

धननामा समुद्रान्ते नागोऽभूद्बहुबान्धवः।
फणारत्नोज्ज्वलालोककलितापूर्व्ववासरः॥ २॥

पपाताहर्निशं तस्य भवने तप्तवालुका।
ययाङ्गेषु भुजङ्गानां तीव्रतापव्यथाभवत्॥ ३॥

कदाचित् सुधनो नाम पुत्रः पप्रच्छ तं प्रियः।
सुकुमारः प्रसह्यैव वालुकापरिपीड़ितः॥ ४॥

कस्माद्स्मानियं तात बाधते तप्तवालुका।
मन्त्रमूलप्रयोगेन केनेयमुपशाम्यति॥ ५॥

འགའ་ཞིག་བདག་ལས་ལྷག་པ་དང་། གཞན་ནི་བདག་ལས་དམན་པ་ཡི།
ཀླུ་ནི་རྒྱ་མཚོ་འདི་ན་གནས། ལུས་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གཟིར་ཏེ། 6

ཞེས་པ་བྲུ་ཤིས་དྲིས་དེ་ལ། ཀླུ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེས་སྨྲས་པ།
ཇི་ལྟར་གདེངས་ཅན་གཞན་གྱི་ཆོས། ཤེས་པ་དེ་ལྟར་ཁྱུ་ཅག་མིན། 7

ཆོས་ཀྱི་ཉེར་བསྟན་གྱིས་དག་པ། ཞི་ཞིང་བདེན་པར་སྨྲ་རྣམས་ལ།
ངེས་པར་ཉེ་བར་གདུང་གྱུར་པ། ལུས་ལ་མ་ཡིན་ཡིད་ལའང་མིན། 8

སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཚོགས་ཞེས་པ། སྐྱབས་འོས་བསོད་ནམས་དཀོན་ཅོག་ནི།
གསུམ་ལ་སྐྱབས་སོང་གནས་པ་གང་། དེ་ལ་ཡོངས་གདུང་རིག་མི་བྱེད། 9

གང་གིས་ཉོན་མོངས་རབ་ཞི་བའི། བསླབ་པའི་གནས་རྣམས་ཐོབ་གྱུར་ཅིང་།
བདུད་རྩིས་བྲན་པ་དེ་དག་ལ། སྡིག་དང་འཇིགས་པ་གང་ལ་སྤྱོད། 10

ཤཱ་ཀྱ་ཐུབ་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་རབ་ཞིའི་གཉེན།
རྒྱལ་བ་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་གནས་པ། མཉན་ཡོད་ན་ནི་བཅོམ་ལྡན་ཡོད། 11

སྙིང་རྗེ་ཟླ་བའི་འོད་བསྐྱེད་དེ། སེམས་དཔའ་ལྟར་དཀར་མདངས་ཅག་གིས།
འོད་ཟེར་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་གསུམ་དུ། བདུད་རྩིའི་ཆར་པ་མངོན་པར་འབེབས། 12

གང་ཞིག་ཉོན་པར་མ་ཐུབ་ནས། བསླབ་པའི་གནས་ཐོབ་མི་སྲུང་བ།
དེ་དག་རྩུབ་པ་བཞི་བཟོད་ནས། གདུང་བ་དྲག་པོས་བརླག་པར་འགྱུར། 13

असमदभ्यधिकाः केचिदसमत्प्रत्यवराः परे।
नागाः सन्ति समुद्रेऽस्मिन् दुःखार्त्ता वयमेव किम् ॥ ६ ॥

इति पृष्टः स पुत्रेण तमुवाच महामतिः।
यथान्ये फणिनः पुत्र धर्म्मज्ञा न तथा वयम् ॥ ७ ॥

धर्म्मोपदेशशुद्धानां शान्तानां सत्यवादिनाम्।
उपतापो भवत्येव न शारीरो न मानसः ॥ ८ ॥

न तान् स्पृशति सन्तापः पुण्यं रत्नत्रयं बुधाः।
ये बुद्धधर्म्मसंघाख्यं शरण्यं शरणं गताः ॥ ९ ॥

शिक्षापदान्यवाप्तानि क्लेशप्रशमनानि यैः।
तेषाममृतसिक्तानां पापतापभयं कुतः ॥ १० ॥

श्रावस्त्यामस्ति भगवान् जिनो जेतवनाश्रयः।
लोके शाक्यमुनिः सर्व्वक्लेशप्रशमबान्धवः ॥ ११ ॥

उपदेशांशुनिवहैः सत्वशुभ्रैर्जगत्त्रये।
करुणाकौमुदीस्फूतिरमृतं सोऽभिवर्षति ॥ १२ ॥

दुर्विनीता न रक्षन्ति प्राप्य शिक्षापदानि ये।
तीव्रतापमयस्तेषां नरकेष्वक्षयः क्षयः ॥ १३

तं विलोक्यैव तत्याज सन्तापं नागनन्दनः ।
सर्व्वार्त्तिदोषशमनं दर्शनं हि महात्मनाम् ॥ २२ ॥

प्रणनाम स तं कीर्णसम्पूर्णकुसुमाञ्जलिः ।
तत्पादपद्मस्पर्शेन सद्यः शीतलतां गतः ॥ २३ ॥

कृती भगवतः प्राप्य ततः शिक्षापदानि सः ।
चक्रे कृताञ्जलिस्तस्य यावज्जीवाधिवासनाम् ॥ २४ ॥

तमावभाषे भगवानेकस्यैवाधिवासना ।
अनुग्राह्येषु सर्व्वेषु यावज्जीवं न युज्यते ॥ २५ ॥

इत्युक्त्वा प्रणयिप्रीत्यै भगवान् सततोद्यतः ।
शनैः प्रतस्थे सङ्कल्पं भोगिनः परिपूरयन् ॥ २६ ॥

क्रमेणागच्छतस्तस्य भिक्षुसंघाग्रयायिनः ।
प्रभावाद्विदधे नागः स्वर्गशोभां पदे पदे ॥ २७ ॥

हेमरत्नांशुशवलान् दिव्योद्यानमनोहरान् ।
भोगोपसंग्रहव्यग्रदासदासीगणावृतान् ॥ २८ ॥

कर्पूरचन्दनोदारहारप्रालम्बभूषितान् ।
स्थाने स्थाने भगवतः स विहारानकारयत् ॥ २९ ॥

དེ་ནས་ཀ་ལན་ད་ཀའི་གནས། ཞེས་པ་འོད་མའི་ཚལ་དུ་ཕྱིན།
དེ་ཡི་ལོངས་སྤྱོད་ཚོགས་ཀུན་གྱིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མཆོད་པ་བྱས། 30

དེར་ནི་དེ་ཡིས་ཟླ་གསུམ་དུ། དགེ་འདུན་དང་བཅས་བདེ་གཤེགས་མཆོད།
དོ་ཤལ་རིན་ཆེན་འོད་ཀྱིས་བསྐོར། ཡ་མཚན་ཀུན་དགའ་ལྡན་ལ་གསུངས། 31

གདེངས་ཅན་འདི་ནི་བསྐལ་པ་བརྒྱ་མི་གསོ།
བདེ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀུན་གྱི་སྣོད་དུ་གྱུར།
འོད་ཀྱང་སྐྱེ་བ་གཞན་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་།
རབ་ཏུ་འབད་པས་གསལ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར། 32

ཞེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་ཀླུ་གཞོན་ནུའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་དྲུག་ཅུ་པའོ།།

कारन्दकनिवासाख्यं प्राप्य वेणुवनं ततः ।
स सर्व्वभोगसम्भारैर्भगवन्तमपूजयत् ॥ ३० ॥

तेन मासत्रयीं तत्र ससंघः सुगतोऽर्चितः ।
ऊचे विस्मितमानन्दं हाररत्नांशुकैर्वृतः ॥ ३१ ॥

एष कल्पशतमच्युतः फणी
सर्व्वभोगसुखभाग्भविष्यति ।
बोधिमप्यपरजन्मनि स्फुटां
किन्त्व सुप्रणिहितः करिष्यति ॥ ३२ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां नागकुमारावदानं नाम षष्टितमः पल्लवः ॥

CHAPTER LXI.

ཞིང་པའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

བླུན་པོའི་རབ་ཏུ་གཏིར་དག་ལྷུང་ཡང་རབ་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར།
ཉམ་དག་བློ་ལྡན་ཁྲིམ་དུ་དཔལ་ནི་རང་ཉིད་འོད་བར་འགྱུར།
སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཉམས་ཀྱིས་ཡིད་ནི་རབ་ཏུ་དང་བ་དག།
དབུལ་བའི་རབ་རིབ་མི་བཟད་འཕྲོག་པའི་གྱུར་གྱི་ནོར་བུ་ཡིན། 1

མཚན་ཡོད་དུ་སྦྱོན་བྲམ་ཟེ་ནི། ནོར་མེད་བཀྲ་ཤིས་ཞེས་བྱ་བ།
འཚོ་བ་བྲལ་བས་འཚོ་བའི་ཐབས། འབྲས་བུ་ཆུང་བའི་ཞིང་ལས་བརྟེན། 2

ཞིང་ལས་ལ་ཆགས་གྱང་བ་དང་། སྐྱུང་དང་ཚ་བས་ཉེན་པ་དེས།
སྟོང་པ་དང་ནི་རྟོག་རྩིའི་ཁྲར། ཁྱིར་ཞིང་འོང་དང་འགྲོ་བ་བྱས། 3

ནམ་ཞིག་ཆུང་མ་དང་བཅས་དེའི། ལམ་དུ་གྱུལ་བ་ཉན་ཐོས་དང་།
ཕྱན་ཅིག་བྱོན་པ་མཐོང་གྱུར་ནས། འཕྲལ་ལ་རབ་ཏུ་དང་བར་གྱུར།

སྦྱིན་བའི་བསོད་ནམས་ཡོངས་ཟད་ལས། དབུལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟད་པ།
སེམས་ཤིང་དེ་ཡིས་ཆུང་མ་ནི། རབ་དང་བཞིན་ལྡན་ལ་སྨྲས་པ།

एकषष्टितमः पल्लवः।

कर्षकावदानम्।

मूढस्य हस्तपतितोऽपि निधिः प्रयाति
लक्ष्मीः स्वयं भवनमेति विशुद्धबुद्धेः।
दारिद्र्यतीव्रतिमिरापहरः प्रकामं
पुंसां विभूषणमणिर्मनसः प्रसादः॥ १॥

श्रावस्त्यां स्वस्तिको नाम ब्राह्मणो निर्धनः पुरा।
अशिश्रियत् क्षशफलामगत्या कृषिजीविकाम्॥ २॥

स क्षेत्रकर्मनिरतः शीतवातातपक्षतः।
चकार हलकुद्दालभारवाहो गतागतम्॥ ३॥

स कदाचित् समायान्तं श्रावकैः सहितं पथि।
जिनं जायासखो दृष्ट्वा प्रसादं सहसा ययौ॥ ४॥

प्रसन्नवदनां पत्नीं स जगाद विचिन्तयन्।
दारिद्र्यदुःखमसमं दानपुण्यपरिक्षयात्॥ ५॥

བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་ཨུ་ཙག་གིས། །ཏོག་གཅིག་གིས་ཀྱང་མ་མཆོད་ལས།
བསོད་ནམས་ཟིང་གིས་ཐོབ་པའི་ནོར། །སྔར་ཚོགས་ཨུ་ལ་གལ་འོང་། 6

ཤི་བ་གསོད་ཉིད་འཇིག་རྟེན་ན། །གྲགས་པ་ཉམས་པ་ཤི་བ་ཉིད།
ནོར་མེད་སྐྱེ་བོ་མཛེས་པ་ནི། །གསོན་ལ་མ་ཡིན་གཤིན་ལ་མིན། 7

ནོར་རིགས་ནོར་ནི་རིག་པ་སྟེ། །ནོར་ཆོས་ནོར་ནི་གྲགས་པ་ཡིན།
ནོར་གྱིས་དམར་ཞིང་བསྐྲངས་པ་ཡིས། །འཚོ་བའི་ཡོན་ཏན་ནོམས་ཀྱིས་ཅི། 8

གཞན་གྱི་ཉེ་འཁོར་གྱུར་པ་ཡིས། །དབུལ་པོའི་ཡོན་ཏན་དར་པས་ཅི།
ཁྲར་དུབ་པ་ལ་ནོར་བུ་ཡིས། །གསེར་གྱིན་ངལ་དུབ་དོན་གྱིས་བཞིར། 9

དབུལ་པོ་སྤྱིན་པ་དག་དང་བྲལ་བས་སྐར་ཡང་དབུལ་པོར་རབ་ཏུ་འཇུད།
དབུལ་པོ་ནོར་ལ་ཆགས་པས་གཞན་དབང་སྡིག་པའི་བདག་ཉིད་དག་ཏུ་འགྱུར།
དབུལ་པོ་དབུགས་དང་བཅས་ཀྱང་ཤི་ཞེས་འདི་ལ་ཁྲུད་པར་བློ་གྲོས་མེད།
དབུལ་པོ་ཕྱོགས་བཅུ་འདི་དག་རང་གི་སྐྱེ་བོ་དག་གིས་དམན་པ་བཞིར། 10

དེ་སྐད་དམར་ལ་མཉེས་གཤིན་པའི། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་མཆོད་པར་བྱ།
སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་མ་བྱས་པའི། །སྨོངས་ལ་དགེ་བ་ག་ལ་ཡོད། 11

པདྨའི་འདབ་མ་ལྟ་བུའི་སྤྱན། །ཡངས་པའི་གཉེར་འདྲིས་གང་གང་དུ།
སྤྱན་ནི་འཕངས་པ་དེ་དང་དེར། །དཔལ་ནི་གནས་པ་དག་གིས་ཤེས། 12

आवाभ्यामेष भगवान् पिण्डकेनापि नार्चितः।
कुतः पुण्यपण्यप्राप्या धनसम्पत्तिरावयोः ॥ ६ ॥

जीवत्यवमतो लोके नष्टकीर्त्तिर्विपद्यते।
न स जीवो न निर्जीवः शोभते निर्धनो जनः ॥ ७ ॥

धनं जातिर्धनं विद्या धनं धर्म्मो धनं यशः।
किं धनेन विहीनानां याच्ञानिर्जीवितैर्गुणैः ॥ ८ ॥

परोपकरणीभूतैः किं दरिद्रस्य सद्गुणैः।
क्लेशार्थैर्भारिकस्येव मणिकाञ्चनभूषणैः ॥ ९ ॥

दरिद्रो दारिद्र्यं प्रविशति पुनर्दानविरहा-
द्दरिद्रः पापात्मा भवति धनलिप्सापरवशः।
दरिद्रः सोच्छ्वासो मृत इति न चावास्ति विमति-
र्दरिद्रस्यैवैता निजजनविहीना दश दिशः ॥ १० ॥

अभ्यर्चयावः सुगतं तस्मात् कृपणवत्सलम्।
अनाराधितबुद्धानां मुग्धानां कुशलं कुतः ॥ ११ ॥

एष पद्मपलाशाक्षः क्षिपत्यापन्नबान्धवः।
यत्र यत्र दृशं जाने तत्र तत्राश्रयः श्रियः ॥ १२ ॥

དེ་སྐད་བདག་པོའི་ཚིག་ཐོས་ནས། ཁྱིམ་དུ་གུས་བྱས་བྲམ་ཟེ་མོས།
ཟས་ནི་གཙང་མར་སྦྱར་བ་དག། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐད་དུ་བསྒྲུབས། 13

བཅོམ་ལྡན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཀྱང་། དེ་དག་བསམ་པ་ཡོངས་མཁྱེན་ནས།
གུས་པས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དེའི། མཆོད་པ་དག་ནི་བླང་བར་མཛད། 14

དབུལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་རབ་བསམས་པ་བ། བདག་ལ་འཁོར་བ་འབྱུང་གྱུར་ཅིག།
ཅེས་པའི་སྨོན་ལམ་གཉིས་སྐྱེས་ཀྱིས། ཕུལ་བ་མཆོད་པའི་མཇུག་དུ་བྱས། 15

དེ་ནས་བྲམ་ཟེ་རང་ཞིང་དུ། སོང་བས་འབྲུ་ནས་སྨྱུ་གུ་ནི།
ཐམས་ཅད་གསེར་དུ་མཐོང་གྱུར་ནས། འཕྲལ་ལ་ཉིད་དུ་དབུལ་བ་གཏང་། 16

ས་ཡི་བདག་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས། དེ་ཡི་བསོད་ནམས་ལས་འབྱུངས་པའི།
གསེར་དག་མཐོང་ནས་ཡ་མཚན་ཏེ། དགའ་བས་རྒྱལ་པོའི་ཆ་ཤས་བཏང་། 17

ཞིན་དུ་མང་པོའི་གསེར་དེ་ཡིས། དབང་ཕྱུག་གཏེར་ཐོབ་གཉིས་སྐྱེས་ཀྱིས།
རྫོགས་སངས་རྒྱས་སོགས་དགེ་འདུན་ནི། ཡོངས་སྤྱོད་ཀུན་གྱིས་རབ་ཏུ་མཆོད། 18

སྟོན་པས་ཆོས་ནི་བསྟན་པ་ཡིས། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་ཐོབ་ནས།
བདེན་མཐོང་དེ་ཡིས་དུས་ཀྱིས་ནི། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡང་དག་བླངས། 19

ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་རབ་བཅོམ་སྟེ། དེ་ཡིས་དགྲ་བཅོམ་ཉིད་ཐོབ་ཚེ།
ལས་དེ་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་དྲིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མངོན་པར་གསུངས། 20

इति पत्युर्वचः श्रुत्वा ब्राह्मणी सादरा गृहे।
शुचिप्रणीतं विदधे भोज्यं भगवतः कृते ॥ १३ ॥

भगवानपि सर्व्वज्ञस्तयोर्ज्ञात्वा समीहितम्।
प्रणयार्थनया चक्रे तस्य पूजाप्रतिग्रहम् ॥ १४ ॥

व्यक्तदारिद्र्यदुःखस्य भूयान्मे विभवोद्भवः।
चकार जिनपूजान्ते प्रणिधानमिति द्विजः ॥ १५ ॥

अथ गत्वा निजं क्षेत्रं विप्रः शस्ययवाङ्कुरान्।
सर्व्वानपश्यत् सौवर्णान् सहसा त्यक्तदुर्गतिः ॥ १६ ॥

तस्य पुण्यसमुद्भूतं दृष्ट्वा हेम महीपतिः।
तत्याज विस्मितः प्रीत्या राजभागं प्रसेनजित् ॥ १७ ॥

तेन हेम्ना सुमहता लब्धैश्वर्य्यनिधिर्द्विजः।
स बुद्धप्रमुखं सङ्घं सर्व्वभोगैरपूजयत् ॥ १८ ॥

धर्म्मदेशनया शास्तुः श्रोतःप्राप्तिफलोदयात्।
दृष्टसत्यः स कालेन प्रव्रज्यां समुपाददे ॥ १९ ॥

सर्व्वक्लेशप्रहाणेन तस्मिन्नर्हत्त्वमागते।
तत्कर्म्म भिक्षुभिः पृष्टो भगवानभ्यभाषत ॥ २० ॥

སྐྱེ་བ་གཞན་ལ་བྲམ་ཟེ་འདྲིས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས།
འོད་སྲུངས་ཀྱིས་ནི་བསྟན་པ་ལ། ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ཆེ་སྤྱད། 21

ཉི་དབང་དབང་བཅས་ལྷས་མཆོད་པ། ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་གྲུབ་པ་འདི།
བདག་གི་སྤྱོད་དུ་སྐྱེ་བ་འདིར། འདི་ལ་དེ་ཡིས་ཡང་དག་བསྟན། 22

དེ་སྐད་དེ་ཡི་ལེགས་བྱས་རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་ཐོས་གྱུར་ནས།
དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་ནང་དུ་འཕོས་བཞིན་དགེ་སློང་ནི།
དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་བློ་ལྡན་དགའ་བས་འཁྲུགས་གྱུར་ཅིང་།
དགེ་ལ་གུས་པས་བཟང་པོའི་སྤྱོད་པ་རབ་ཏུ་བསྟགས་པ་མཛད། 23

ཅེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་ཞིང་པའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཅིག་པའོ།།

अन्यजन्मनि विप्रोऽयं काश्यपस्य महात्मनः।
ब्रह्मचर्य्यं भगवतः शासनेन पुराचरत्॥ २१॥

समादिष्टास्य तेनैव जन्मन्यस्मिन्महीयसी।
मत्सकाशादियं सिद्धिः सेन्द्रोपेन्द्रसुरार्चिता॥ २२॥

श्रुत्वेति तस्य सुकृतं कथितं जिनेन
सर्व्वे सविस्मयधियः कुशलादरेण।
हर्षाकुलाः सुचरितं प्रशशंसुरन्तः-
संक्रान्ततद्गुणमया इव भिक्षवस्ते॥ २३॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां कर्षकावदानं नाम एकषष्टितमः पल्लवः॥

Chapter LXII.

ཡལ་འདབ་དྲུག་ཅུ་ཙ་གཉིས་པ།

གྲགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་དོ།

ཕྱག་གིས་གང་པར་ཕྱུར་པའི་སྐྱེ་བོའི་ཞགས་ཚལ་གཏམས་དག་ཏུ།
ཡང་ཆོས་ལོང་ཞིང་བདེ་བ་ལ་འཇོས་མཛེས་པའི་ཆས་ལྡན་ཆེ།
དབེན་པས་ཆགས་བྲལ་ཞི་ཞིང་དག་པ་གང་ལ་རབ་བྱེད་པ།
སྐྱེས་བུ་དེ་ཉིད་གཅིག་པུ་ཡ་མཚན་རང་བཞིན་རབ་ཏུ་སྐྱེས། 1

རྒྱལ་བ་སྟོན་ཆེ་ཉ་གྲོ་དྷའི། ཀུན་དགའ་ར་བ་མཛེས་བར་བཞུགས།
བ་རླ་ཁ་སེར་ཁྱིམ་བདག་ནི། ལེགས་པར་རབ་སད་ཅེས་པ་བྱུང་། 2

ནོར་ནི་ཀྱིས་པ་གཏོང་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཚོགས་ཀྱིས་ནོབ་པར་འགྱུར།
གང་གི་དབང་ཕྱུག་ལུས་ངར་བྲ། མཛོད་ན་གནས་པའང་རྫས་པར་བྱེད། 3

བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ལྡན་ཚོགས་དེ། བུ་མེད་བུ་ཡི་བསམ་པ་ཡིས།
མཆོག་ཏུ་ཡང་དག་གདུང་བ་ཐོབ། ལྷ་ཚོགས་སུ་ཡི་རྟག་ཏུ་མེད། 4

དེ་ཡི་བསམ་པ་འཕྲོས་པ་ཡིས། ཕྱུར་རིང་ཡིད་འཁྲུགས་གཉེར་ནོམས་ཀྱིས།
གཉེར་ལ་གཉེར་ནི་སྡུ་དང་ཀྱི། ནེ་ཡིས་རབ་གདུངས་དེ་ལ་སྨྲས། 5

द्विषष्टितमः पल्लवः ।

यशोदावदानम् ।

ऊर्णायुपूर्णजनकाननसन्निवेशे
जातश्चमत्कृतिमयः पुरुषः स एकः ।
यस्यार्थयौवनसुखोचितचारुवेशे
वैराग्यमादिशति शान्तिसितं विवेकः ॥ १ ॥

न्यग्रोधरुचिरारामविहारिणि जिने पुरा ।
वाराणस्यां गृहपतिः सुप्रबुद्धाभिधोऽभवत् ॥ २ ॥

त्यागोपभोगसम्भारविभूषितधनोदयः ।
ऐश्वर्य्यं यः कुवेरस्य कोशलीनं न्यवेदयत् ॥ ३ ॥

स सर्व्वसुखसम्पत्तौ निष्पुत्रः पुत्रचिन्तया ।
परं सन्तापमापेदे निःशल्याः कस्य सम्पदः ॥ ४ ॥

तं शोकशिखिसन्तप्तं बान्धवा बन्धुवत्सलम् ।
ऊचिरे चिरसंक्रान्तचिन्ताक्रान्तमानसाः ॥ ५ ॥

ཁྱིམ་བདག་མ་ཉིང་ལ་འོས་པའི། བསམ་པ་བུ་བར་མི་རིགས་སོ།
བདུད་ལྡན་སྙིང་སྟོབས་ཆེ་རྣམས་ལ། འཇིག་རྟེན་ན་ནི་ཉིད་དཀའ་མེད། 6

གང་འདི་ཕྱོགས་སུ་གྲགས་གྱུར་ཅིང༌། ཡུལ་འདིར་གྲོང་ཁྱེར་པས་མཆོད་པ།
ཉུ་གྲོ་དྷ་ཡི་ཤིང་དེ་ལ། མཆོད་པས་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་འགྱུར། 7

དེ་ལ་ཞུས་པས་འགའ་ཞིག་ནི། བུ་མེད་བུ་དང་ལྡན་པ་དང༌།
གཞན་ནི་ནོར་མེད་ནོར་དུ་ལྡན། གཞན་ཡང་ནད་ཅན་ནད་མེད་མཐོང༌། 8

ཉུ་གྲོ་དྷ་ཡི་ཀུང་འཕྲུང་ནི། མཆོད་དོན་སློང་བ་བདེན་ཞེསཿབ།
འོས་པར་མཆོད་ནཁྱིད་ལ་ནི། བུ་ཞེས་བརྗོད་པའི་འབྲས་སྟེར་འགྱུར། 9

ཞེས་པ་དེ་དག་ཚིག་ཐོས་ནས། འཛུམ་བཅས་དེ་དགའ་སྤྲས་པ།
ཀྱེ་མ་སྨོངས་པའི་མཛའ་བ་ལས། ཁྱེད་རྣམས་སྨོངས་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། 10

རང་ལས་གཞན་དབང་འཇིག་རྟེན་འདི། ངེས་པར་གཡོ་བ་མེད་པ་ལ།
སུ་ཡིང་སུ་ཡི་བདུན་པ་དང༌། སྲུས་དང་འཕྲོག་དང་འཇོམས་པར་བྱེད། 11

རང་ལས་ཉེ་བ་ཉིད་ཐོབ་ནས། བློ་གྲོས་ལྡན་པོ་གཞན་ལ་ཆོས།
རང་གི་ཁ་ཏུའི་ཆ་སྲུང་ནས། ཁྱི་ནི་པགས་པ་སྐམ་ལ་བཞིན། 12

ཤིང་གི་བུ་ཏོར་སྐྱེས་བུ་ལ། སྟེར་ཞེས་འདི་ནི་སྨོངས་པའི་གཏམ།
འདབ་མ་ཙམ་ཡང་དུས་མིན་དུ། དེ་ཉིད་རང་ལ་སྐྱིད་རྒྱུ་མེད། 13

क्लीवोचितां रुदयते न चिन्तां कर्त्तुमर्हसि ।
धीराणां पृथुसत्वानां नास्ति लोकेषु दुर्लभम् ॥ ६ ॥

य एष विश्रुतो दिक्षु देशेऽस्मिन् पौरपूजितः ।
न्यग्रोधपादपस्तस्य पूजया सर्व्वमाप्यते ॥ ७ ॥

अपुत्राः पुत्रिणः केचित् निर्द्धना धनिनः परे ।
रोगिणोऽप्यरुजश्चान्ये दृष्टास्तदुपयाचितैः ॥ ८ ॥

सत्ययाचनचैत्याख्यः सोऽयं न्यग्रोधपादपः ।
फलं पुत्राभिधं तुभ्यं दास्यत्युचितमर्थितः ॥ ९ ॥

इति तेषां वचः श्रुत्वा तानुवाच स सस्मितः ।
अहोनु मोहान् स्नेहाद्वा यूयं मूर्खत्वमागताः ॥ १० ॥

स्वकर्म्मपरतन्त्रेऽस्मिन् लोके नियतिनिश्चले ।
स्थितिं करोति पुष्णाति हरते हन्ति कस्य कः ॥ ११ ॥

स्वकर्म्मोपनतं प्राप्य तुष्यत्यन्यस्य मुग्धधीः ।
स्वलालालवमास्वाद्य श्वेव शुष्कस्य चर्म्मणः ॥ १२ ॥

वृक्षः पुत्रार्थदः पुंसामित्येतन्मूर्खभाषितम् ।
दातुं शक्तः स नाकाले पत्रमात्रमपि स्वयम् ॥ १३ ॥

གལ་ཏེ་དེ་ནི་སྦྱིན་སློབ་ཐུས། མཆོད་པ་ལ་ཆགས་བྱེད་པ་ན།
བདག་ཉིད་རང་གིས་མཆོད་པ་ནི། ཡོ་བྱད་རྟོགས་པ་ཅིས་མི་སྨྲ། 14

སྦྱིན་བྱའི་རྫས་ནི་ཡི་གེ་བཞིན། གང་ཡང་ཐོབ་བྱ་ཐོབ་པ་ན།
བྱ་རོག་ཏ་ལ་ལྟར་བརྗོད་པས། སྐྱེ་བོ་དེ་ཡིས་བྱིན་པར་སེམས། 15

གང་ཞིག་ཐོབ་བྱ་དེ་ནི་ལས་ནུས་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་གྱུར་ཅེ་ཐོབ།
སྣ་ཚོགས་འབད་ཅིང་ཀུན་པས་བསྐྱབས་ཀྱང་ཐོབ་བྱ་མིན་པ་འཐོབ་མ་ཡིན།
གང་ཞིག་གང་གིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསགས་ལོངས་སྤྱོད་སྐལ་ལྡན་དེ་ལ་ནི།
འདི་དག་འདི་ཡིས་བྱས་ཞེས་རྨོངས་པའི་བློ་ཅན་འབྲས་མེད་དེ་དག་སེམས། 16

ཞེས་པ་སྨྲ་དེ་མཛད་གཙུགས་དང་། ལྡན་པའི་གཉེར་གྱིས་རབ་འབད་དེ།
བསྐུལ་ནས་གཅིག་པུ་གསང་བ་ཡིས། ཀོང་འཕྱང་གི་ནི་ཕྱུང་དུ་སོང་། 17

སྤུ་རི་བཟུང་ནས་དེ་ཡིས་ནི། ཏུ་གྲོ་དྷ་ཡི་ཤིང་ལ་སྦྱས།
མཆོད་པ་རབ་ཅོ་བ་གཅོད་པ་ལ། ངས་ནི་ཆས་ནས་ཁྲོད་ཅན་འོངས། 18

ཐུ་དག་སྦྱིར་ད་ཁྱོད་ལ་བདག། གཞན་གྱིས་མ་བྱས་མཆོད་པ་བྱེད།
ཉོས་པ་གཞན་དུ་ཁྱོད་བདག་གིས། བཅད་བསྲེགས་བཏགས་ལ་ཧྭ་བོར་འཕངས། 19

ཞེས་པ་དེ་ཡི་ཚིག་ཐོས་ནས། ལྷ་ནི་ཤིང་ལ་གནས་པ་དག།
འཕྲལ་ལ་འཇིགས་པས་འཁྲུགས་གྱུར་ཏེ། འདར་བར་བྱེད་ཅིང་རབ་བསམས་པ། 20

तदधिष्ठातृदेवश्चेत् पूजालुब्धः करोति तत् ।
पूर्णोपहारपूजां किं स्वयं सृजति नात्मनः ॥ १४ ॥

प्राप्तव्यं प्राप्य यदि वा घुणाक्षरपदोपमम् ।
काकतालीयसंवादात्तद्दत्तं मन्यते जनः ॥ १५ ॥

प्राप्तव्यं यत् फलपरिणतौ कर्म्मणां प्राप्यते तत्
नानायत्नप्रणयपतनैर्लभ्यते न त्वलभ्यम् ।
यद्येनैव स्वयमुपचितं भोगभागी स तस्मिन्
एतेनैतत् कृतमिति मुधा मन्यते मुग्धबुद्धिः ॥ १६ ॥

इति ब्रुवाणः सस्नेहैरनुबन्धेन बान्धवैः ।
प्रेरितः स ययौ मूढ एकाकी पादपान्तिकम् ॥ १७ ॥

स कुठारं समादाय न्यग्रोधतरुमभ्यधात् ।
पूजायां मूलघाते वा सज्जोऽहं त्वामुपागतः ॥ १८ ॥

पुत्रप्रदातुः पूजां ते करिष्याम्यक्षतां परैः ।
नथां त्वामन्यथा छित्वा दग्ध्वा पिष्ट्वा क्षिपाम्यहम् ॥ १९ ॥

इति तद्वचनं श्रुत्वा देवता वृक्षवासिनी ।
सहसैव भयोद्विग्ना कम्पमाना व्यचिन्तयत् ॥ २० ॥

འདོད་པའི་བྱ་འམ་ནོར་དག་ནི། བདག་གིས་སུ་ལའང་སྦྱིན་པ་མེད།
རང་གི་ལས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ལ། སྐྱེ་བོ་བདག་གིས་སྦྱིན་པར་སེམས། 21

གང་འདི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱ་སློང་ཞིང་། ལས་ཀྱི་སྟོང་བསམ་ཐོབ་ན།
ལྷ་ཉིད་གཙང་དུ་འོངས་གྱུར་པ། འདི་ནི་ཐོན་ཆད་མེད་པ་འོངས། 22

འབྲས་དོན་གཉེར་བས་མཆོད་བྱ་ནི། མཆོད་པ་གང་འདི་ཕྱུགས་ཙམ་སྟེ།
ལས་ཀྱི་བཅིངས་པའི་འབྲས་ཐོབ་པ། སུ་ཡིས་ཕྱིན་ཅིང་གང་དུ་ལྷུ། 23

སྐྱེས་བུ་རང་གི་ལས་ཀྱིས་ནར། བསོས་བ་བསྒུབ་པ་མིན་པ་ལ།
རྩིས་མཁན་འཛིན་པ་ཉིད་མ་ཡིན། སྐད་པ་མ་ཡིན་ཕྲུགས་པའང་མིན། 24

བྱ་མིན་བྱེད་པ་འདི་ལ་ནི། ཤིང་ནི་བཅད་པར་ནུས་བརྟགས་ཡོད།
རྩོལ་མིན་དག་ལ་མངོན་ཞེན་པའི། ཕག་མེད་ཉམས་པ་བྱ་མིན་ཏེ། 25

ཤིང་ནི་བཅད་ན་གཞན་དུ་བདག། གདུས་པར་མི་ནུས་བདེ་བ་མེད།
འགྲོགས་པས་གོམས་ཅན་དགར་བ་ནི། ཕུབ་པ་ཉམས་ལའང་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད། 26

དེ་དག་བསམས་ནས་བཟོ་བྱིར་ཀྱི། ཁང་པར་ཕྱུར་པར་དེ་སོང་ནས།
དོང་ནི་དེ་ལ་བརྗོད་ནས་ནི། ཡོངས་སུ་སྒྲག་ནས་སྒྲང་སྒྲས་པ། 27

དོག་ཏུ་བདག་ནི་ཐོད་པ་རེར། སྐྱེ་བོ་ཉམས་ཀྱི་མཆོད་གྱུར་ཀྱང་།
སྣ་ཚོགས་རོལ་གཉེར་ཉེར་གནས་པས། བདག་ནི་ཤིང་དུ་གཟིར་བར་གྱུར། 28

न मया कस्यचित् सूनुर्वित्तं वा दत्तमिच्छया ।
जनः स्वकर्म्मसम्प्राप्तं मद्दत्तमिति मन्यते ॥ २१ ॥

इदन्त्वपूर्व्वमायातं पुत्रार्थी यदयं बलात् ।
कर्म्मयोगादसम्प्राप्तौ दैवतं छेत्तुमागतः ॥ २२ ॥

स्थितिमात्रमिदं पूज्यः पूज्यते यत् फलार्थिभिः ।
कर्म्मबद्धफलालाभे क्व देवः केन दापितः ॥ २३ ॥

चिकित्सायामसिद्धायां व्याधौ पुंसः स्वकर्म्मणा ।
च्छिद्यन्ते नैव गणका न वैद्या न च मन्त्रिणः ॥ २४ ॥

वृक्षच्छेदविकल्पोऽस्ति नचास्याकार्य्यकारिणः ।
अन्यायाभिनिविष्टानां किमकार्य्यं प्रमादिनाम् ॥ २५ ॥

वृक्षच्छेदे न शक्नोमि स्थातुमन्यत्र निःसुखा ।
सङ्गादाभ्यासिकी प्रीतिर्मुनीनामपि दुस्त्यजा ॥ २६ ॥

इति सञ्चिन्त्य तूर्णं सा गत्वा शक्रस्य मन्दिरम् ।
तमर्थं विनिवेद्यास्मै परित्रस्तावदत् पुरः ॥ २७ ॥

जनेन पूज्यमानापि वृक्षे तस्मिन्नहं सदा ।
नानार्थार्थिभिरत्यर्थं सोपवासैः कदर्थिता ॥ २८ ॥

འགའ་ཡིས་ལེགས་བྱས་བདག་ལ་ཕྲོབ། འགའ་ཞིག་ཁ་ནི་འོག་ཕྱོགས་གྱུར།
གསོ་སྦྱོང་མི་བསྲུང་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས། གཞན་ནི་དེ་ཉིད་ན་རབ་ཆགས། 29

སོང་བའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཉིད་ཀྱིས། སྐྱེ་བོ་གྲགས་པ་ལ་སྤྱོད་ཉམས།
གདུང་བ་ཐམས་ཅད་གཞོམ་པའི་སྐད། རྨོངས་པ་བདག་ཅག་ཉིད་དུ་གྱུག། 30

སྐྱེ་བོ་བློ་གྲོས་མི་གཙོ་བས། མི་བཟོད་གཅེས་པར་གྱུར་ཀྱང་བདག།
བསམ་པ་དེ་ཡི་ཡོན་དན་ལ། ཆགས་པས་ཤིང་ནི་གཏོང་ནི་ནུས། 31

རྫི་ལ་ཆགས་པའི་བྱུང་བ་འདམ་གྱིས་འཆིང་བའི་ཉོན་མོངས་ལྡན་པར་འཇུག།
བད་ཅའི་རོ་མྱང་ངང་པ་ཉིད་ནི་འདམ་གྱི་འཇིགས་པ་ཅི་མི་བྱེད།
གྲང་བས་གཟིར་བའི་སྐྱེ་བོ་དུ་མས་འཁྲུགས་པའི་མེ་ནི་ཡོངས་མི་འདོད།
གང་ལ་གང་ཞིག་ཉེར་མཁོ་དེ་ལ་དེ་ཡི་སྐྱོན་ནི་ངེས་པར་བཟོད། 32

དེ་སྐད་ཤིང་བྲལ་གདུང་བ་ལས། ཁྲབ་བདག་བདག་ནི་བསྐྱབ་པར་འོས།
གང་ཕྱིར་ལུས་ཅན་ཉམས་ཀྱི་གནས། གཏོང་བ་ལུས་ནི་གཏོང་དང་མཚུངས། 33

ཞེས་པ་དེ་ཡི་འབད་པ་ཡིས། གསོལ་གདབ་ཕོ་ལོ་སྨྲ་དགའ་བས།
ཁྲིམ་བདག་གིས་ནི་བུ་ཕྲོབ་བའི། ལས་ཀྱི་དབང་ནི་ཡང་དག་བསམས་བས། 34

སྐབས་དེར་ལྷ་མིན་དགྲ་བོ་ཡིས། སྐབས་གསུམ་པ་ཡི་ལྷ་ཡི་བུ།
གླིང་བཟང་ཞེས་བརྡུང་བ་ཡི། དས་ལ་བབ་པ་མཐོང་གྱུར་ཏེ། 35

लभन्ते सुकृतात् केचित् केचित् गच्छन्त्यधोमुखाः।
तथैवान्ये प्रलीयन्ते हठमूर्खाः खलव्रतैः ॥ २९ ॥

गतानुगतिकत्वेन प्रसिद्धिशरणो जनः।
सर्व्वार्त्तिपरिहाराय मौर्ख्यान्मामेव धावति ॥ ३० ॥

उद्वेजितास्म्यहं तीव्रं जनेनाकृतबुद्धिना।
तस्यं त्यक्तुं न शक्नोमि तद्गुणावर्ज्जिताशया ॥ ३१ ॥

बन्धक्लेशं विशति[1] मधुपः पङ्कजं गन्धलुब्धः
पङ्कातङ्कं गणयति बिशास्वादने नैव हंसः।
शीतार्त्तश्च त्यजति न जनः पावकं धूमधूम्रं
तस्मिन् दोषं स किल सहते यस्य येनोपयोगः ॥ ३२ ॥

तस्मात्त्वत्सविद्योगार्त्तां त्रातुमर्हसि मां विभो।
शरीरत्यागसदृशः स्थानत्यागो हि देहिनाम् ॥ ३३ ॥

अर्थितः प्रणयेनेति पौलोमीरमणस्तया।
पुत्रलाभं गृहपतेः कर्म्मायत्तमचिन्तयत् ॥ ३४ ॥

अत्रान्तरे स्वचक्षुर्देवपुत्रं त्रिपिष्टपे।
सुमतिं नाम सम्प्राप्तच्युतिकालं व्यलोकयत्[2] ॥ ३५ ॥

१ H व्रजति। २ H अचिन्तयत्।

མི་བསྒྲུན་ལ་བདུད་གྲགས་བཅམས་པ་བཞིན་དུ་འཕྲེང་བ་དྲིལ་ཅན་གྱུར་ཅིང་།
དམན་གྱུར་སྐྱོང་བ་བཞིན་དུ་མཛེས་པ་བསྟན་པ་དག་དང་ཡོངས་འཛིན་བྱུང་བར་གྱུར།
བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་ཟད་ལས་གནོད་པས་བཞིན་དུ་རྡུལ་གྱིས་ཀྱང་ནི་གནས་དག་བྱས།
ཞི་སྣང་སྒྲོན་བཅས་གླིང་བཞིན་དེ་ནི་ལྷུང་བ་གསལ་བྱེད་དཀར་བ་མེད་པར་གྱུར། 36

ཞིགས་པ་རབ་སད་ཡོན་ཏན་ཅན། སལ་དཔལ་ལྡན་གྲགས་པ་ཡིས།
གླི་བཟང་བྲ་ཉིད་དུ་སོང་ཞེས། དེ་ལ་ལྷ་ཡི་བདག་པོས་སྨྲས། 37

དེས་སྨྲས་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ། ཀླ་མེད་ཀྱི་ཚེ་ཆོས་ཀྱི་ནི།
འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐོར་མཛད་པའི། མདུན་དུ་དུས་རིང་གལ་ཏེ་བདག། 38

རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འཛིན་པ་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཡང་དག་རྟོགས་བྱེད་ན།
ས་ལ་ཞིགས་པར་རབ་སད་ཀྱི། བྲ་ཉིད་དུ་ནི་བདག་གིས་འགྲོ། 39

ལྷ་ཡི་བུ་ཡིས་འདི་བརྗོད་པས། བགྱི་བྱིན་དེ་བཞིན་ཞེས་སྨྲས་ཚེ།
རྫས་གཞན་དེ་ནི་དེ་ནས་འགྲོས། དེ་ཡི་ཆུང་མའི་དཀྱུ་ཚ་ཞུགས། 40

ལྷ་ནི་རང་གི་གནས་སོང་སྟེ། ཞིགས་པར་རབ་སད་དེ་ལ་སྨྲས།
རབ་ཏུ་འབྱུང་ལ་མངོན་དགའི་བུ། དགེ་བ་ཁྱོད་ལ་འབྱུང་བར་འགྱུར། 41

ཞེས་པ་ཐོས་ནས་ཁྱིམ་བདག་ནི། རབ་ཏུ་མགུ་ནས་ཁྱིམ་སོང་སྟེ།
བུ་ནི་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དག། བདག་གིས་བཟློག་པར་བྱ་ཞེས་བསམས། 42

माला म्लानिमुपाययौ खजनतिक्लिष्टेव कीर्त्तिस्तदा
छाया प्रादुरभूत्तमःपरिचिता याच्ञेव दैन्योदये।
स्वेदः पुण्यपरिक्षये नव इवापायश्चकारास्पदं
तस्याभूदरतिर्निपातपिशुना सद्वेषदोषेव धीः ॥ ३६ ॥

गुणिनः सुप्रबुद्धस्य पृथिव्यां प्रथितश्रियः।
सुमते पुत्रतामेहि तमित्याह सुरेश्वरः ॥ ३७ ॥

सोऽब्रवीत्तत्र मां काले शास्तुः शाक्यमुनेः पुरः।
शक्रास्यानुत्तरोदार[1]धर्म्मचक्रप्रवर्त्तने ॥ ३८ ॥

प्रव्रज्यासादनाय त्वं यदि संबोधयिष्यसि।
तदहं सुप्रबुद्धस्य व्रजामि भुवि पुत्रताम् ॥ ३९ ॥

इत्युक्ते देवपुत्रेण शक्रेणोक्ते तथेति च।
च्युतः स तस्मादायतस्तत्पत्न्याः कुक्षिमाविशत् ॥ ४० ॥

देवता स्वपदं गत्वा सुप्रबुद्धमभाषत।
प्रव्रज्याभिरतः साधो भविष्यति सुतस्तव ॥ ४१ ॥

इति श्रुत्वा गृहपतिः प्रहृष्टः प्रययौ गृहम्।
प्रव्रज्यां वारयिष्यामि पुत्रस्येति विचिन्तयन्[2] ॥ ४२ ॥

---

१ H and W/2 read °दान°। २ All the MSS. read विचिन्तयत्।

དེ་ནས་དུས་ཀྱི་དེ་ཡིས་ནི། ཆུང་མ་རོལ་བ་ཞེས་པ།
ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་ལྡན། ཁྲིས་པ་གསེར་འོད་ཅན་དེ་བཙས། 43

དེ་སྐྱེས་ཉིད་ན་རིན་ཆེན་ནི། ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་གཏུགས་འཁྲུངས་དེ།
ལེགས་བྱས་དཔལ་ནི་ཟླ་མེད་དང་། ངོ་མཚར་གཟུགས་དང་ལྡན་པ་བཞིན། 44

མཆོག་དུ་པ་ཡིས་གྲགས་འཕེལ་པས། རིག་པ་སྒྱུ་རྩལ་འབྱོར་པ་རྣམས།
ཚོགས་པའི་ཁང་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གྲགས་སྒྲིན་ཞེས་ནི་བྱ་བར་གྱུར། 45

ལྷ་ཡི་ཚིག་ནི་བྲན་གྱུར་ནས། དེ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་དོགས་དེ།
གྲོང་དང་ཁང་པ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི། སྐོ་ཉམས་པ་ཡིས་བསྲུང་བར་བྱས། 46

དེ་ནས་བརྒྱ་བྱིན་མངོན་ཕྱོགས་དེ། སྟོན་གྱི་བགྲོ་བ་བརྟེན་པར་བྱས།
ཞི་བས་བྲན་པ་རབ་བྱུང་ལ། མངོན་པར་ཕྱོགས་ཤིང་གུས་པར་གྱུར། 47

ནམ་ཞིག་རང་གི་སྐྱིད་ཚལ་དུ། དལ་གྱིས་ཤིང་རྟ་ཞོན་འགྲོ་དེས།
བཅོམ་ལྡན་གྱིས་ན་རྗེ་ཞིག་ལྟར། ཕྱིན་པ་དག་ནི་མཐོང་བར་གྱུར། 48

སྙིང་ལ་བདེ་བས་ཡང་དག་རིག། རབ་ཞི་བདུད་རྩིའི་ཆར་འབབས་པ།
རི་མཐོང་ཉིད་ནི་ན་འཕྲལ་ནི། ཤིང་རྟ་དག་ལས་དེ་ཡིས་བབས། 49

དེ་ལ་བསྐོར་བ་གསུམ་བྱས་དེ། དེ་ཡིས་ཞབས་པད་ཟུང་དག་ལ།
དང་བས་བརྟན་པ་དེ་ཡིས་ནི། སྤྱན་གྱིས་གཟིགས་པ་དེས་ཕྱག་བཙལ། 50

ततः कालेन तत्पत्नी ललिता नाम बालकम्।
सर्व्वाङ्गलक्षणोपेतमसूत कनकद्युतिम्॥ ४३॥

सर्व्वं रत्नमयं तस्य जातस्यैव व्यजायत।
छत्रं मूर्त्तमिवाश्चर्य्यमुत्तंसं सुकृतश्रियः॥ ४४॥

स यशोदाभिधानोऽभूत् यशोदृश्या पितुः परम्।
विद्याकलाविभूतीनां समागमगृहोपमः॥ ४५॥

देवतावचनं स्मृत्वा प्रव्रज्याशङ्कितः पिता।
तस्य चक्रे गृहपुरद्वारगोपुररक्षणम्॥ ४६॥

अथाभ्येत्य स शक्रेण स्मारितः पूर्व्वसंविदा।
बभूव शमसंसिक्तः प्रव्रज्याभिमुखादरः॥ ४७॥

स कदाचिन्निजोद्याने रथारूढ़ः शनैर्व्रजन्।
ददर्श जिनमायान्तं भगवन्तं यदृच्छया॥ ४८॥

हृदये सुखसंस्पर्शं वर्षन्तं प्रशमामृतम्।
तं विलोक्यैव सहसा रथादवततार सः॥ ४९॥

तं त्रिः प्रदक्षिणीकृत्य तत्पादनलिनद्वयम्।
स ववन्दे प्रसादार्द्रदृशा तेनावलोकितः॥ ५०॥

དེ་ནས་རབ་དང་བཅོམ་ལྡན་ལ། རབ་བཏུད་དེ་ཡི་རྗེས་གནང་གིས།
དེ་ཉིད་ཉོན་པར་སེམས་ཤིང་དེ། རང་གི་སྐྱིད་སོས་ཚལ་དུ་སོང་། 51

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འཇོམ་ལྡན་པས། དགེ་སློང་རྡོ་ཕྲུལ་ལ་གསུངས་པ།
བདག་གི་བྲང་དུ་གཞོན་ནུ་འདི། མཚན་མོ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། 52

ཞེས་གསུངས་བདེ་གཤེགས་རང་གནས་སུ། དགེ་སློང་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་གཤེགས།
བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སྤྲུལ་བྲུད་མེད་ལུས། གཞོན་ནུ་ཡིས་ནི་མཐོང་གྱུར་དེ། 53

བརྟགས་ཤིང་རྟུལ་ལ་མི་གཙང་བ། སྲིད་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་འཁྲུགས་ཤིང་གནས།
སྐྱིད་སོས་ཚལ་གྱི་རོ་མཐོང་ནས། ཆགས་བྲལ་ལྡན་པ་ངེས་བསམས་པ། 54

དང་བབ་གཟུགས་ནི་མཛེས་པ་དང་། སྡུག་པ་ཉོན་པར་འགྱུར་བ་ཉིད།
བགས་པ་ཤ་ཚོགས་མི་ཉམས་ཀྱིས། རང་བཞིན་དེ་ནི་འདི་ཉིད་དོ། 55

མིག་དག་གཡོ་ཞིང་དུས་རྫུང་ནི་རབ་གྱིས་རི་བོང་ཅན་གྱི་འོད་ཀྱི་མཛོད།
ལུས་དཔང་ཚོགས་རང་པ་དང་བབ་མཛེས་སྡུག་འགྲོ་བར་བགྲང་བ་འདི་དག་ནི།
རྩལ་བའི་བརྟན་གྱིས་ངེས་བྱ་བརྒྱགས་ཤིང་དཔག་པའི་སྲིད་བྲ་ནོར་བས་ཀྱིས་དཀྲིགས།
ངད་ཞིང་རབ་མང་ར་ཀར་བས་བསྐོས་ཤིང་མཐའ་དག་གྱི་མཆེད་འཁྲུལ་འཁོར་མེད་ཉིད་
ཡ་དཀྱག་ཐེར་ཅན་འགྲོགས་པར་སྐྲ་བའི་ལ་ཆགས་ཤིང་སྡོང་སྤས་མིག་སྒོམས་
ཀུ་བའི་དཔྱིབ་འཁོར་བ་ཆགས་བྲ་བྲེས་ཉམས་པས་མཆོག་ཏུ་བདེ་བ་ཐོབ་གྱུར་པ།
ཀང་ལས་བྲ་ཕྱེས་འདི་ནི་ཆགས་བྲལ་བཟང་པ་དག་ལས་སྲིང་རྟོགས་བཞིན་འཁོར་ཅིང
ཞིག་ལ་རྗེ་དགེ་གེས་ཡིད་རྒྱ་བྲ་བྲེས་ཁྱེས་ཉིད་རིང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར། 57

भगवन्तं प्रणम्याथ प्रसन्नं तदनुज्ञया।
जगाम निजमुद्यानं स तमेव विचिन्तयन्॥ ५१॥

भिक्षुमश्वजिनं प्राह भगवानथ सस्मितः।
एषोऽन्तिकेऽद्य मे रात्रौ कुमारः प्रव्रजिष्यति॥ ५२॥

इत्युक्त्वा स्वपदं याते सुगते सह भिक्षुभिः।
शक्रनिर्म्मितमद्राक्षीत् कुमारः स्त्रीकलेवरम्॥ ५३॥

पूयपर्य्युषितक्लेदसीदत्कृमिकुलाकुलम्।
स दृष्ट्वा शवमुद्याने सोद्वेगः समचिन्तयत्॥ ५४॥

विकारा एव तारुण्यरूपलावण्यकान्तयः।
चर्म्ममांससमूहानामियं सा प्रकृतिर्न्नृणाम्॥ ५५॥

लोलल्लोचनमुन्नमत्कुचयुगं कोपं शशाङ्कत्विषा
मेतत्तन्नवयौवनोदयलसल्लावण्यगण्यं वपुः।
यातं पूतिवसावसेकविकलं ताम्यत्कृमिव्याकुलं
क्लिन्नक्लोमयकृत्विकीर्णसकलप्लीहान्त्रनिर्यन्त्रताम्॥ ५६॥

अस्मिन् रागविमोहहारितदृशः सर्व्वाङ्गसङ्गोत्सवे
संलीनाः स्तनमण्डले हतधियः प्रापुः परां निर्वृतिम्।
यस्माद्देष गतस्पृहः कवलने वैमुख्यवक्राननः
क्लेदोत्सादविषादकुणितमतिर्दूरङ्गतो जम्बुकः॥ ५७॥

ཞེས་བསམས་ཆགས་བྲལ་བག་ཆགས་ནི། སྨྲས་པ་ཡང་དག་གྲོལ་གྱུར་ཏེ།
དེ་ནི་སྐྱེད་ཚལ་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས། རང་གི་ཁང་པར་དལ་གྱིས་སོང་། 58

སྐབས་དེར་ཉིན་བྱེད་འཇིག་རྟེན་གྱི། སྒྲོན་ཚུལ་རི་བྲལ་མཐོང་བས་བཞིན།
སྐྱ་ཞིང་རབ་ཞིར་མཚོན་བྱེགས་ཏེ། ཉིན་པར་དག་ནི་ཉམས་པར་གྱུར། 59

ངལ་དུབ་མ་ལུས་ཡོངས་གཏོང་བར། འོས་པ་རབ་ཞིར་འགྲོ་འདོད་ཅིང་།
ཐུན་མཚམས་མཁའ་ཡི་གོས་དམར་བསྟེན། ཉིན་མོ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བཞིན་གྱུར། 60

ཉི་མ་སྲིད་པའི་མིག་དག་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་གནས་སོང་ཚེ།
འཇིག་རྟེན་ཡོངས་བཏང་ཉིན་མོ་ཡང་། དེ་ཡི་རྗེས་འབྲང་ཉིད་དུ་གྱུར། 61

དེ་ནས་འགྲོ་བསྟེན་གསར་པ་ཡི། རབ་རིབ་ཀུ་ངན་སྦྱོར་བ་དག
སྒྲོན་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྣང་བ་ཡིས། བཅོ་བས་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་བཀྲོག། 62

སྐབས་དེར་སྟོན་པ་རང་ཉིད་ནི། གྲགས་སྦྱིན་དག་ལ་བརྩེ་བ་ཡིས།
གྲོང་ཁྱེར་ཁྲུང་འགྲམས་པ་རོལ་དུ། དེ་འཕྲོབ་སླད་དུ་ཡང་དག་གཤེགས། 63

གྲགས་སྦྱིན་གྱིས་ཀྱང་ཉིན་པར་གྱིས། ཉོན་མོངས་མཚུངས་པ་ཡང་ཡང་དུ།
འཁོར་བ་སྙིང་པོ་མེད་པ་ཉིད། སེམས་ཤིང་ཉམ་པའི་ཁང་པར་ཞུགས། 64

ཁྱིམ་བུ་སྟོད་ནང་ཛེ་ཊེ་སོགས། ཆེ་དགར་ལ་ཞིང་གཅིད་ལོག་པ།
མིག་ཧུར་གྱིམས་མས་འཁྲུགས་པ་ཡི། བུ་མེད་དོན་བས་དེར་དེ་ཡིས་མཐོང་། 65

इति सञ्चिन्त्य सञ्जातगाढ़वैराग्यवासनः।
जगामोद्यानविमुखः स शनैर्निजमन्दिरम्॥ ५८॥

अत्रान्तरे दिनग्लानिखिन्नोऽभूत् प्रशमोन्मुखः।
विरसं लोकवृत्तान्तं विलोक्येव दिवाकरः॥ ५९॥

अशेषाशापरित्यागयोग्यं प्रशममीयुषः।
सन्ध्यारक्ताम्बरंजुषः प्रव्रज्येव रवेरभूत्॥ ६०॥

लोकोत्तरपदं याते भानौ भुवनचक्षुषि।
वासरोऽपि परित्यज्य लोकं तदनुगोऽभवत्॥ ६१॥

ततः प्रत्यग्रतिमिरोद्वेगयोगं जगज्जुषाम्।
प्रदीपमण्डलालोकः कृपयेव न्यवारयत्॥ ६२॥

अस्मिन्नवसरे शास्ता यशोदद्यया स्वयम्।
पुरन्ध्याः परं पारं तत्त्वाप्त्यै समुपाययौ॥ ६३॥

यशोदोऽपि दिनापायतुलया कलयन्मुहुः।
संसारासारतामेव शय्याभवनमाविशत्॥ ६४॥

वेणुवीणामृदङ्गादिविनोदैर्मदनिर्भराः।
तत्रापश्यत स ललनाः श्रमनिद्रानिमीलिताः॥ ६५॥

ཁ་ནི་གྲུད་མང་ལ་བགོད་ཅིང་། ལག་པའི་འཁྲི་ཤིང་ཧ་ཧར་གཏང་།
བདེ་བ་སྐད་ཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས། སྡུག་བསྔལ་བསམ་གཏན་ལ་ཞུགས་བཞིན། 66

གོས་རལ་ཤི་བ་བཞིན་དུ་ནི། གཡོ་མེད་དེ་དག་མཐོང་གྱུར་ནས།
ལྷག་པར་ཆགས་བྲལ་ཡང་དག་སྐྱེས། ཡུན་རིང་དེ་ཡིས་ཡང་དག་བསམས། 67

ཀྱེ་མ་ཡུལ་ནི་འདི་དག་ནམས། མཐུག་དུ་མཆོག་དུ་རོ་དང་བྲལ།
བྱུད་མེད་ཅེས་པ་འདི་ལྟ་ལ། སྨོངས་པ་ནམས་ནི་མཆོག་དུ་གུས། 68

མཆོག་མིན་བདེ་བའི་སྡྲིན་གྱུས་ལ། བློག་གི་ཅེ་དཀའ་འདི་དག་ནོབས།
གཅིད་ལོག་ཤི་བ་དགའ་ལ་ཡང་། ནོན་འཕྲུལ་གང་ན་འཛུམ་གང་ན། 69

འགའ་ཞིག་འོག་དུ་ཁ་བསྡུས་ཅན་ཞིང་དེ་ཡི་གྲིབ་ནི་གཞན་དུ་བཀྲོག་སྟེ་ལྟང་།
གཞན་ཡང་གཟ་ཀྱུལ་ཡན་ལག་ཀུན་བཀྱིངས་ཁ་ཡི་བུ་ག་ནོམ་པར་བྲེ་བར་གྱུར།
གཞན་དག་ལྷ་ནི་གྲོས་ཞིང་དྲ་བས་ཕྲག་པ་ལ་ཆགས་བྲ་རོག་བབས་པ་བཞིན།
བདག་གི་ཁྲིམ་ནི་མིག་ཟུམ་བྲུད་མེད་ཚོགས་ནམས་ནམ་འཛིན་དུར་ཁྲོད་ལྟ་བུར་སྤྱོད། 70

དེང་ཉིད་རབ་བྱུང་དོན་གཉེར་བདག། གྲོང་ཁྱེར་ནང་ལས་ཕྱིར་འཐོན་དེ།
མྱོངས་པ་བཀྲོག་སྐད་བཅོམ་ལྡན་འདས། ངེས་པར་བཙུ་རུ་འགྲོ་བར་བྱ། 71

ཞེས་བསམས་ནོན་ཐང་ཆེ་བ་ཡི། ནོན་ཅེན་མཆིལ་ལྷམ་ཟུང་ནས་ནི།
གྲོང་སྒྲུང་ནོབས་ཀྱིས་མ་ཤེས་པར། བཀྱི་ཀྲིན་གྱི་ནི་འབྲུ་ཡིས་སོང་། 72

वीणाविन्यस्तवदना मृदङ्गार्पितदोस्संताः।
क्षणिकत्वात् सुखस्येव दुःखध्यानमुपागताः॥ ६६ ॥

विलोक्य स्रस्तवसनास्ता मृता इव निश्चलाः।
सञ्जाताधिकवैराग्यः स चिरं समचिन्तयत्॥ ६७ ॥

अहो बतास्मिन् विषये पर्य्यन्तविरसे परम्।
एवंविधे वधूनाम्नि मुग्धानां भृशमादरः॥ ६८ ॥

विद्युद्विलसितान्यासामसत्सुखघनोदये।
सुप्तानाञ्च मृतानाञ्च क्व स्मितं क्व च विभ्रमाः॥ ६९ ॥

शेते काचिदधोमुखी विवलिता पृष्ठे च्युतास्यापरा
यातान्यापि विकाशितास्यविवरा सर्व्वाङ्गमुत्तानताम्।
अंशासक्तविभक्तमुक्तकवरीकाकैर्हतेवापरा
चित्रं मे भवनं विलीननयनस्त्रैणं श्मशानायते॥ ७० ॥

अहमद्यैव निष्क्रम्य प्रव्रज्यार्थी पुरान्तरात्।
भगवन्तं व्रजाम्येव द्रष्टुं मोहनिवृत्तये॥ ७१ ॥

विचिन्त्येति समादाय महार्हे रत्नपादुके।
शक्रप्रभावात् स ययावज्ञातः पुररक्षिभिः॥ ७२ ॥

གྲོང་ཁྱེར་སྒྲོ་ལས་མངོན་པར་ནི། རྒྱ་སྐྱེ་ཙ་སྐྱུར་མཆོག་ཕྲོབ་ནས།
འཁོར་བའི་གྲུ་རྣོན་འཐོབ་པ་ཡིས། གདུང་བ་གཞོང་བར་བཙོན་པ་བཞིན། 73

བཅོམ་ལྡན་འབྱུང་པོ་དགོངས་པ་ཡིས། ཏྲེ་ཉི་འོད་ཟེར་གཟིགས་གྱུར་ནས།
དགྱེས་པས་དེ་ཉི་བསྒྲལ་བ་ལ། བཞིན་དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ་གྱུར། 74

ཇི་ཡིས་རྗེས་མཐུན་གསེར་གྱི་མདོག ། ཕྱག་ནི་གཡས་པ་བཀྱེངས་མཛད་ནས།
སྐུ་ཡི་གཟི་བརྗིད་སྣང་བ་ཡས། ཕྱོགས་ཀྱི་ཐུད་པ་ཡོངས་ཁྱོགས་ཤིང་། 75

ཚུར་ཤོག་ཚུར་ཤོག་གནོད་མེད་ལ། ཀྱང་མེད་གནས་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐོབ།
ཅེས་པ་འབྲུག་དབྱངས་ལྟར་སྒྲོག་སྐད། ཞིང་པོ་ནས་ནི་དེ་ལ་གསུངས། 76

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་ཐོས་ནས། བདུད་རྩི་ཡིས་ནི་གང་བ་བཞིན།
ཡོངས་གདུང་བཏང་ནས་གྲགས་སྒྲོ་ནི། འཕྲུལ་ལ་བསིལ་བ་ཉིད་དུ་གྱུར། 77

རིན་ཅེན་རིན་ཅེན་མཆིལ་ལྷམ་ནི། སྐྲང་གི་ངོགས་སུ་དེ་ཡིས་དོར།
བགོལ་ཕྱིན་དེ་ཡིས་པ་རོལ་གྱི། ཕྲགས་ཏུ་ཐར་པ་ཉིད་ཐོབ་གྱུར། 78

བཅོམ་ལྡན་རྦང་དུ་ངེས་ཕྱིན་ཏེ། གདུང་བ་ཅན་གྱི་ཚོན་དཀར་ཤིང་།
དང་བས་བརྐྱང་ལ་ཐར་སྤྱད་ནི། ཞབས་ལ་བཏུགས་པས་རབ་ཏུ་བཏུད། 79

དེ་ནས་དེ་ལ་སྟོན་པ་ཡིས། གང་གིས་འདི་ནི་ཆགས་བྲལ་ཉིད།
འཁོར་བ་མཚུངས་མེད་མཆོག་གྱུར་པ། ལེགས་པའི་ཆོས་ནི་བསྟན་པར་མཛད། 80

अभिनिष्क्रम्य नगरात् वारां प्राप्य सरिद्वराम्।
संसारमरुसंक्रान्तं तापं त्यक्तुमिवोद्यतः ॥ ७३ ॥

तमायान्तं विलोक्यैव भगवान् भूतभावनः।
प्रीत्या सन्तरणे तस्य ययौ सोत्कण्ठतामिव ॥ ७४ ॥

स हेमवर्णमुद्यम्य दक्षिणं दक्षिणं भुजम्।
देहप्रभाप्रकाशेन तमः परिहरन् दिशाम् ॥ ७५ ॥

एह्येहि प्राप्नुहि पदं निरपायमनामयम्।
अभ्यधादिति तं दूरान्मेघघोषघनस्वनः ॥ ७६ ॥

श्रुत्वा भगवतः शब्दममृतेनेव पूरितः।
यशोदस्त्यक्तसन्तापः सद्यः शीतलतां ययौ ॥ ७७ ॥

त्यक्त्वा स सरितस्तीरे महार्हे रत्नपादुके।
दत्तावगाहामुत्तीर्य्य तां परं पारमाप्तवान् ॥ ७८ ॥

भगवन्तं स सम्प्राप्य तापचन्दनपादपम्।
प्रणनाम प्रसादार्हं चरणालीनशेखरः ॥ ७९

ततस्तस्यासमोत्कर्षशालिनीं धर्म्मदेशनाम्।
चकार शास्ता लेभेऽसौ यया विगतरागताम् ॥ ८० ॥

བརྟུལ་ཞུགས་བཟང་དེ་བཅོམ་ལྡན་དྲུང་། ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་ལ།
ཚངས་པར་སྤྱོད་སྐད་རབ་ཏུ་བཀོད། འདོད་པ་རྫོགས་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། 81

དེ་ནས་བྲུ་ནི་སོང་བ་དག། ལེགས་པར་རབ་སད་སང་བས་གྲོས།
དེ་བྲལ་ནི་ཡིས་གདུངས་པ་ཡིས། དེ་ནི་འཚོལ་དུ་ཕྱི་རོལ་སོང་། 82

མཛེའ་དང་སྨོངས་པ་ཆེན་པོ་ཡིས། གཟིར་ཅིང་ཤྲུ་ངན་ལྡན་པ་དེས།
རྒྱ་བོའི་ངོགས་ཀྱི་འགྲམ་དུ་ཕྱིན། རིན་ཅན་མཆིལ་ལྷམ་དག་ཀྱང་མཐོང་། 83

དེ་ཡིས་རྒྱ་བོ་ཡང་དག་བསྒལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་མཐོང་གྱུར་ཏེ།
དེ་ཡི་མཐུ་ཡིས་རབ་བསྐྱབས་པས། མདུན་ན་གནས་པའི་ཐུབ་ན་མཐོང་། 84

དེ་ནས་སླར་ཡང་བཅོམ་ལྡན་གྱིས། རབ་ཏུ་བཏུད་བྱས་དེ་ཡིས་ཡང་།
སྨོངས་པ་ཆོས་གདམས་རིགས་པ་ཡིས། འོད་ཀྱི་སྲུན་པ་བཞིན་དུ་སྒྲོགས། 85

དེ་ནས་སྨོངས་བྲལ་དེ་ཡིས་བུ། དྲི་མེད་འོད་ལྡན་མཐོང་གྱུར་ནས།
རྗེས་སུ་འདོད་ཅིང་གུས་པ་ཡིས། སྟོན་པ་ལྷག་པར་གནས་པ་བྱས། 86

དེ་ཡི་ཕྱིར་དུ་བཅོམ་ལྡན་གྱིས། མཆོད་པ་རབ་ཏུ་གླངས་མཛད་ནས།
དེ་ནི་ཆུང་མར་བཅས་པ་ལ། དགའ་བའི་བསྟན་གནས་རབ་འབར་མཛད། 87

དེ་ནས་གྲགས་སྦྱིན་གྲོགས་པོ་ནི། དཔལ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག།
དྲི་མེད་གང་པོ་ལག་བཟང་དང་། བསླང་བདག་ཅེས་བྱ་བ་བཞིས། 88

स्वाख्याते धर्म्मविनये ब्रह्मचर्य्याय सुव्रतः।
स नियुक्तो भगवता प्रययौ पूर्णकामताम्॥ ८१॥

सुप्रबुद्धः प्रबुद्धोऽथ श्रुत्वा निष्क्रान्तमात्मजम्।
तद्वियोगाग्निसन्तप्तस्तमन्वेष्टुं विनिर्ययौ॥ ८२॥

स शोकसहितस्नेहमोहेन महतार्दितः।
व्रजन् ददर्श वारायास्तटान्ते रत्नपादुके॥ ८३॥

स समुत्तीर्य्य सरितं भगवन्तं व्यलोकयत्।
तत्प्रभावप्रतिच्छन्नं न तु पुत्रं पुरःस्थितम्॥ ८४॥

ततः कृतप्रणामस्य तस्यापि भगवान् पुरः।
धर्म्यया कथया मोहं त्विषा तमइवाहरत्॥ ८५॥

वीतमोहस्ततः पुत्रं स दृष्ट्वा विमलद्युतिम्।
शास्तुश्चकारानुमतः प्रणयादधिवासनाम्॥ ८६॥

भगवानथ तद्गेहे कृत्वा पूजाप्रतिग्रहम्।
तं पत्नीसहितं चक्रे शुद्धशिक्षापदोज्ज्वलम्॥ ८७॥

ततो यशोदसचिवाश्चत्वारः श्रीमतां वराः।
विमलाख्यः सुबाहुश्च पूर्णकोऽथ गवां पतिः॥ ८८॥

བཅོམ་ལྡན་མདུན་ན་གྲགས་སྦྱིན་ནི། ཚངས་སྤྱོད་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་ཆགས་པའི།
གྲགས་པ་ཕྱོགས་སུ་རབ་གསལ་བ། ཐོས་ནས་གནས་དེར་འོངས་པར་གྱུར། 89

དགེ་བ་སྦྱིན་པས་ཕོན་གྱུར་པ། དེ་དག་རྣམས་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས།
དག་པའི་བཀའ་ཡི་སྐད་ཡང་ནི། འདུལ་བའི་ཆོས་ལ་བསྟན་པ་བསྒྲུབས། 90

བཞི་པོ་དེ་དག་གྲགས་སྦྱིན་དང་། དགེ་སློང་གཞན་པ་ལྔ་དག་སྟེ།
བཅུ་ཡིས་བཅོམ་ལྡན་དྲུང་དུ་ན། དགྲ་བཅོམ་གནས་དག་ཐོབ་པར་གྱུར། 91

གྲགས་སྦྱིན་སྤྱོད་ཚུལ་ཐོས་གྱུར་ནས། དེ་ཡི་གྲོགས་པོ་སྐལ་ལྡན་གཞན།
ལྔ་བཅུས་སྟོན་པའི་དྲུང་དུ་ནི། ཕྱིན་ནས་དེ་མཚུངས་ཉིད་དག་ཐོབ། 92

ཚུལ་དེས་གུས་པ་སྐྱེས་གྱུར་པ། གཞན་ནི་བརྒྱ་ཕྲག་ལྔ་ཡིས་ཀྱང་།
དེ་དང་མཚུངས་པར་འདུལ་བའི་ཆོས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཐོབ། 93

དེ་ནས་ནམ་ཞིག་དགེ་མཚན་ལས། དགེ་སློང་ཀུན་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་ལ།
གྲགས་སྦྱིན་གྱིས་ནི་བསོད་ནམས་ཅིས། དེ་ལ་ཐབས་ཅན་མཁྱེན་པས་གསུངས། 94

སྔོན་ཚེ་ཡང་དག་རྫོགས་པ་ཡི། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་གཙུག་ཏོར་ཅན།
གྲོང་ཁྱེར་ལས་ནི་བསོད་སྙོམས་ཐོབ། པ་རོལ་ངོགས་འགྲམ་སྐད་ཅིག་བཞུགས། 95

ས་ཡི་བདག་པོ་ཚངས་པས་བྱིན། ལག་དེ་ནས་ནི་འགྲོ་བ་ཡི།
རྫས་འབྲང་འོད་བཟང་ཞེས་པ་ཡིས། དེ་ནི་བཞུགས་པ་མཐོང་བར་གྱུར། 96

यशःप्रकाशितदिशं यशोदं भगवत्पुरः ।
ब्रह्मचर्य्यव्रतासक्तं श्रुत्वा तं देशमाययुः ॥ ८९ ॥

तेषां कुशलपाकेन प्राप्तानां भगवान् पुनः ।
विदधे धर्म्मविनये शासनं शुद्धशासनः ॥ ९० ॥

यशोदस्ते च चत्वारो भिक्षवः पञ्च चापरे ।
अर्हत्पदन्दश प्रापुस्तदा भगवतोऽन्तिके ॥ ९१ ॥

श्रुत्वा यशोदवृत्तान्तं धन्यास्तत्सचिवाः परे ।
पञ्चाशदन्तिकं शास्तुर्गत्वा तत्तुल्यतां ययुः ॥ ९२ ॥

शतपञ्चकमन्यच्च तद्वृत्तान्तोदितादरम् ।
तत्तुल्यं धर्म्मविनयं लेभे भगवतोऽन्तिके ॥ ९३ ॥

ततः कदाचिद्भगवान् कौतुकात् सर्व्वभिक्षुभिः ।
पृष्टः पुण्यं यशोदस्य सर्व्ववृत्तान्तभाषत ॥ ९४ ॥

पुरा प्रत्येकसम्बुद्धः पुरात् सम्प्राप्तपिण्डकः ।
वारातटान्ते भगवान् शिखी क्षणमुपाविशत् ॥ ९५ ॥

वर्त्मना व्रजतस्तेन ब्रह्मदत्तस्य भूपतेः ।
अनुगः सुप्रभो नाम विश्रान्तं तं व्यलोकयत् ॥ ९६ ॥

ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དྲག་པོ་ཡི། །གདུང་བས་རྡུལ་དང་བཅས་གྱུར་པ།
དེ་མཐོང་ནས་ནི་དེ་ལ་རེས། །གདུགས་དག་བཟུང་ནས་གྲིབ་བསིལ་བྱས། 97

དེ་ཡི་དྲུང་དུ་ཚངས་སྤྱོད་ལ། །དེ་ཡིས་བསྙེན་པ་བཟུང་ནས་ནི།
སེམས་ནི་དྲི་མ་མེད་ཉིད་ལས། །དགེ་བ་མཆོག་ལྡན་གྲོལ་བར་གྱུར། 98

དེ་ནས་རབ་དང་བློ་ལྡན་པ། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེ་ལ་གསུངས། །
འབྱུང་འགྱུར་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི། །དྲུང་དུ་ཁྱོད་ནི་བྱང་ཆུབ་འགྱུར། 99

དེ་ཡིས་ངེས་པར་དེ་གཏུངས་ཏེ། །དུས་ཀྱིས་ལུས་ནི་བཏང་བྱས་ནས།
བློ་བཟང་ཞེས་པ་ལྷ་ཡི་བུར། །མཐོ་རིས་སུ་ནི་ཡུན་རིང་འགྱུར། 100

བསོད་ནམས་ལྡན་པ་དེ་ཉིད་དང་། །གྲགས་སྦྱིན་དགེ་ལེགས་གཉེར་འདི་སྟེ།
གྲགས་པ་ཡིས་ནི་གྲོགས་རྣམས་ཀྱང་། །དགེ་བའི་ཟས་སྟེགས་ཉིད་དག་ཐོབ། 101

ས་བདག་ཀྲི་ཀི་ཞེས་བྱ་བ། །རྒྱ་ཆེན་བློ་ཡིས་སྟོན་པ་ནི།
འོད་སྲུངས་སྐུ་དགུང་འདས་ལ། །རིན་ཆེན་མཆོད་རྟེན་སྟོན་ཆེ་བྱས། 102

ས་ཡི་བདག་པོ་དེ་ཡི་བུ། །གསུམ་པ་གྲགས་ལྡན་དགའ་བ་ཡིས།
ནོར་བུའི་མཆོད་རྟེན་དེ་ལ་ནི། །གསེར་བས་རིན་ཆེན་གདུགས་དག་བཀོད། 103

དེ་དང་བསོད་ནམས་སྟོན་ཡིས། །ཕྱི་བ་འདི་ལ་གྲགས་སྦྱིན་ནི།
གྲགས་ཆེན་རིན་ཆེན་འབར་བ་ཡིས། །གདུགས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་དག་ཏུ་སྐྱེས། 104

सस्वेदं तीव्रतापेन प्रचण्डकिरणे रवौ।
तं दृष्ट्वा च्छत्रमादाय च्छायां तस्य चकार सः॥ ९७॥

तस्यान्तिके ब्रह्मचर्य्यं समादाय सशासनम्।
बभूव चित्तवैमल्यात् कुशलप्रणिधानवान्॥ ९८॥

ततः प्रत्येकसम्बुद्धस्तमुवाच प्रसन्नधीः।
भविष्यतः शाक्यमुनेरन्तिके बोधिमाप्स्यसि॥ ९९॥

इत्युक्तस्तेन नियतं कालेन त्यक्तविग्रहः।
सोऽभवत् सुमतिर्नाम देवपुत्रश्चिरं दिवि॥ १००॥

स एष पुण्यवानद्य यशोदः श्रेयसां निधिः।
सुहृदामपि सम्प्राप्तः कीर्त्या कुशलसेतुताम्॥ १०१॥

क्रकिर्नाम क्षितिपतिः काश्यपस्याकरोत् पुरा।
शास्तुः शरीरे निर्व्वाणे रत्नस्तूपमुदारधीः॥ १०२॥

यशस्वी नाम तनयस्तृतीयस्तस्य भूपतेः।
भक्त्या तस्मिन्मणिस्तूपे रत्नछत्रं न्यवेशयत्॥ १०३॥

तेनापि पूर्व्वपुण्येन जन्मन्यस्मिन्महायशाः।
जातो यशोदश्छत्रेण रत्नदीप्तेन भूपितः॥ १०४॥

དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་གཞན་ལ་ལེགས་བྱས་རྒྱས་ནས་ཅི་བ་བཅིངས།
ཟླ་བ་ལྟར་དཀར་གྲགས་པའི་འོད་ཟེར་རྒྱས་པའི་མེ་ཏོག་ཅན།
དགེ་བ་དེ་ཡིས་ཆོས་ཀྱི་ལྗོན་པ་རབ་རྒྱས་འབྲས་སྨིན་འདི།
དེ་སྐད་ཐོས་ནས་དགེ་སློང་ཚོགས་དེས་ཡ་མཚན་ཐོབ་པར་གྱུར། 105

ཞེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་གྲགས་སྦྱིན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་དྲུག་ཅུ་ཙ་གཅིག་པའོ།།

इत्यन्यजन्मसुकृतोदयबद्धमूलः
सोन्मेष एष शशिशुभ्रयशोऽंशुपुष्पः ।
धर्मद्रुमः पृथुतरः फलितोऽस्य साधोः
श्रुत्वेति विस्मयमवाप स भिक्षुसङ्घः ॥ १०५ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां यशोदावदानं नाम द्विषष्टितमः पल्लवः ॥

Chapter LXIII

འོད་སྲུང་ཆེན་པོའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

བརྒྱ་བྱིན་རྒྱུད་དང་ཆུ་སོགས་ལྷ་རྣམས་དང་།
གྲུབ་མཆོག་རྣམས་ཀྱང་གང་སྐྱོད་རྣམ་འགྱུར་དུ།
འགྱུར་བའི་དྲན་བདེ་ཅ་ལྷར་གཅོད་པའི་གནས།
ཡ་མཚན་ཅན་དེ་གང་སུ་རུང་བའི་མིན། 1

མ་ག་དྷ་གྲོང་ཁྱང་ཆེན་དུ། སྤྲུལ་ཆེན་པོའི་རིགས་པ་གྲགས་པ།
ནྱ་གྲོ་དྷ་ཡི་རྡོག་ཅེས་པ། གཉིས་སྐྱེས་གྲགས་པའི་དཔལ་ལྡན་བྱུང་། 2

དེ་ཡི་ཚང་མ་གཙུག་པ་བཟང་མ། ཞེས་བ་ཁང་པའི་སྐྱིད་ཚལ་ན།
རོལ་པས་སྡོང་ཤིང་གི་སྲ་པའི། འོག་ཏུ་བུ་ནི་ཉི་འོད་བསྐྱུར། 3

གསེར་གྱི་འོད་ཟེར་རབ་འབར་བའི། བུ་དེ་སྐྱེ་པ་ཙམ་ཉིད་ལ།
གྲགས་པ་ལྷར་དཀར་ཕྱ་ཡི་གོས། ཤིང་དེ་ལས་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་། 4

པི་སྤྲམ་སྤྲེལ་ཞེས་བྱ་བ། ཕྲིས་བ་བརྡའི་མིག་ཅན་དེ།
ཉིག་རང་སྤྲུ་ཅལ་བློ་སྤྲངས་ཤིང་། དཔལ་དང་ལྡན་ཅིག་རྣམ་པར་རྒྱས་པ། 5

त्रिषष्टितमः पल्लवः ।

महाकाश्यपावदानम् ।

शक्रवायुवरुणादयः सुरा
विक्रियां मुनिवराश्च यत्कृते ।
यान्ति तत् स्मरसुखं तृणायते
यस्य कस्य न स विस्मयास्पदम् ॥ १ ॥

द्विजन्मा मागधग्रामे विश्रुतश्रीर्महास्थले ।
न्यग्रोधकल्पनामाभून्महाशालकुलोद्भवः ॥ २ ॥

तस्य भार्य्या सुरूपाख्या गृहोद्यानविहारिणी ।
असूत सुतमर्काभं पिप्पलस्य तरोरधः ॥ ३ ॥

जातमात्रे सुते तस्मिन् दीप्तजाम्बूनदद्युतौ ।
दिव्यांशुकं यशःशुभ्रं तस्मात् प्रादुरभूत्तरोः ॥ ४ ॥

स पिप्पलायनो नाम बालः कमललोचनः ।
विद्याकलाकलितधीर्व्यवर्द्धत सह श्रिया ॥ ५ ॥

དེ་ནི་པ་ཡིས་གསོལ་བཏབ་ཀྱང་། ཏོག་ཏུ་ཁྲིམ་ཐབ་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས།
ཕྱུལ་ལ་སྣང་ལྡར་དབེན་པ་ནི། ཐྲི་མེད་བསབ་པ་ལྡན་པར་གྱུར། 6

པ་ནི་རིགས་བརྒྱུད་ཚད་པ་ཡིས། འཇིགས་ནས་ཡང་ཡང་གསོལ་བཏབ་སྟེ།
དེ་ལ་སྨྲས་པ་ཁྲིམ་ཐབ་ཀྱི། འཆིང་བ་ལ་ནི་བདག་མི་སྲིད། 7

ཡབ་གཅིག་འདོད་བ་བདག་མི་འདོད། བདག་གི་བློ་གྲོས་ཚངས་སྤྱོད་ལའོ།
རང་འདོད་ཞི་བ་དོར་ནས་ནི། སྲིད་པའི་འཆིང་བ་སུ་ཞིག་འདོད། 8

དང་པོར་སྲིད་པ་སྡིག་ཏུ་བས་མཆི་མ་ཏོག་ཏུ་འབབ་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག།
མཚུངས་པར་ལག་པ་གདང་བས་གདུང་བའི་ལས་ལ་བདེན་པར་མདུད་པ་མཛད།
འཕྲེང་བའི་ཐག་པས་འཁོར་བའི་བཀའ་ཡི་དམ་ཚིག་དགའ་གསོ་བ་འཆིང་།
ཁྲིམ་ཐབ་ཡོད་ནི་སྨོངས་པ་གཉིས་པས་ཉེར་བཅོམ་ཉམས་ཀྱི་དགའ་པའི་རྒྱུ། 9

ན་ཚུང་གཞོན་ནུའི་འཕྲི་ཤིང་གར་གྱི་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པའི་རྩེ་དགའི་རྗེས་འཕྲང་བའི།
ཕྱུད་མང་སྤྲིང་བུའི་ཟླ་ནི་ཁྲིམ་ཐབ་དུས་སུ་སྒྲོ་ལྡན་གང་གི་ན་མཉན་པ།
དེ་དག་ལ་བརྟེན་ཀྱི་ཀྱར་བུ་ཞེས་ཚུང་མས་ཚེ་དེ་སླ་ཞིང་དམན་གྱུར་པ།
མཆི་མ་ལྡི་བར་ཐིགས་ཐིགས་འབབ་པས་མདོན་པར་སྤྲུར་བའི་ཟླ་གྲགས་ཐོས་མི་འགྱུར 10

ཞེས་པ་འབད་པ་དྲག་པོ་ཡིས། པ་དང་མ་ལ་རེས་སྨྲས་ནས།
ནརྗེས་པས་དྲབ་པ་དགེ་མཚན་གྱིས། བུ་ཀུ་ཡང་དག་སྐྱེས་བ་བཞིན། 11

स पित्रा प्रार्थ्यमानोऽपि विवाहविमुखः सदा ।
बभूव विषयद्वेषी विवेकविशदाशयः ॥ ६ ॥

वंशच्छेदभयात् पित्रा स पुनःपुनरर्थितः ।
तमूचे रोचते मह्यं न पाणिग्रहबन्धनम् ॥ ७ ॥

न तात कामकामोऽहं ब्रह्मचर्ये मतिर्मम ।
शमस्वाच्छन्द्यमुत्सृज्य कस्येष्टं भवबन्धनम् ॥ ८ ॥

बाष्पस्याद्या सततपतने होमधूमैः प्रवृत्तिः
सत्यग्रन्थिर्व्यसनसरणौ तुल्यहस्तार्पणेन ।
संसाराग्नासमयचलने बन्धनं माल्यदाम्ना
मोहारोहोपहतमनसां हर्षहेतुर्विवाहः ॥ ९ ॥

यैर्नृत्यानिललोलवाललतनावल्लीविलासानुगा
वीणावंशरवा विवाहसमये मोत्साहितैर्न श्रुताः ।
हा पुत्रेति वधूप्रलापकलनक्लीवा न तेषां श्रिताः
श्रूयन्ते गुरुबाष्पगद्गदगलग्लाढाभियोगा गिरः ॥ १० ॥

इत्युक्त्वा तीव्रनिर्बन्धं पितरं जननीञ्च सः ।
हेमकान्यां समादाय कुशलैः शिल्पिभिः कृताम् ॥ ११ ॥

དེ་ཉིད་པ་ཡིས་གསོལ་བཏབ་ཀྱང་། རྟག་ཏུ་ཁྲིམ་ཐབ་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས།
ཡུལ་ལ་སྣང་ལྡན་དབེན་པ་ནི། ཉི་མེད་བསམ་པ་ལྡན་བར་གྱུར། 6

པ་ནི་རིགས་བརྒྱུད་ཆད་པ་ཡིས། འཇིགས་ནས་ཡང་ཡང་གསོལ་བཏབ་སྟེ།
དེ་ལ་སླས་པ་ཁྲིམ་ཐབ་ཀྱི། འཆིང་བ་ལ་ནི་བདག་མི་སྲིད། 7

ཡབ་གཅིག་འདོད་པ་བདག་མི་འདོད། བདག་གི་ཐོ་ ཀྱིས་ ཆ་ལ་ སྒྲོ་
རང་འདོད་ཞེ་བ་དོར་ནས་ནི། སྲིད་པའི་འཆིང་བ་སུ་ཞིག་འདོད།

དང་པོར་སྨིན་པ་སྲིག་ཏུ་བསམ་མཆི་མ་རྟག་ཏུ་འབབ་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག།
མཚུངས་པར་ལག་པ་གཏང་བས་གདུང་བའི་ལས་ལ་བརྟེན་པར་མདུད་ མཛོད།
འཕྲིང་བའི་ཐག་པས་འཁོར་བའི་བཀའ་ཡི་དམ་ཚིག་དག་ལ་གསོ་བ་ ར།
ཁྲིམ་ཐབ་ཡིད་ནི་སྨོངས་པ་གཉིས་པས་ཉེར་བཅོམ་ཉམས་ཀྱི་དགའ་པའི 8

ན་ཚང་གཞོན་ནུའི་འཁྲི་ཤིང་གར་གྱི་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པའི་རྩེ་དགའི་རྗེས་འབྲ.
ཕྱིར་མང་སྡོང་ཟླུའི་ལྷ་ནི་ཁྲིམ་ཐབ་དུས་སུ་སྨྲ་ལྡན་གང་གི་ན་མཉན་པ།
དེ་དག་ལ་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱ་བུ་ཞིབ་ཚང་ལས་ཚིང་སྐྱ
མཆི་ན་ཡི་བར་ཐིགས་ཐིགས་འབབ་པས་མཚོན་ཞ

ཞེས་པ་འབབ་པ་བདག་པོ་ཡིས། པ་དང་མ་པ་དེས་སྨྲ
མཛེས་བས་བྲམ་བ་དགེ་མཚན་ཀྱིས། གྱུ་ག་ཡང་དག་སྐྱེས

स पित्रा प्रार्थ्यमानोऽपि विवाहविमुखः सदा ।
बभूव विषयद्वेषी विवेकविशदाशयः ॥ ६ ॥

वंशच्छेदभयात् पित्रा स पुनःपुनरर्थितः ।
तमूचे रोचते मह्यं न पाणिग्रहबन्धनम् ॥ ७ ॥

न तात कामकामोऽहं ब्रह्मचर्य्ये मतिर्मम ।
शमस्वाच्छन्द्यमुत्सृज्य ...येष्टं भवबन्धनम् ॥ ८ ॥

वाष्पस्याद्या सततपर ...मधूमैः प्रवृत्तिः
सत्यग्रन्थिर्व्यसनसर ...व्यहस्तार्पणेन ।
संसाराग्रासमय ...न्धनं माल्यदाम्ना
मोहारोहा ...सा हर्षहेतुर्विवाहः ॥ ९ ॥

...गुणललनायौवनविलासानुगा
...ये ...हसमये मात्सादिभिर्न श्रुताः ।
यैर्न्नत्या ...धूमलापकलनसौधा न तेषां श्रिताः
वीण ...वाष्पगद्गदगलव्रीडाभियोगा गिरः ॥ १० ॥
हा

...ा तीव्रनिर्बन्धं पितरं जननीञ्च सः ।
...कन्यां समादाय कुशलैः शिल्पिभिः कृताम् ॥ ११ ॥

དེ་ནས་ཁྲམ་ཟེ་སེར་སྐྱ་ཡིས། །བུ་མོ་གསེར་གྱི་བུ་མོ་བས།
འོད་ལྡན་བཟང་མོ་ཞེས་པ་ཡི། །ཡོངས་པ་ཅན་དུ་ནམ་ཞིག་མཐོང་། 20

མཛེས་མ་ཁྱིམ་ཐབ་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས། །ཆགས་བྲལ་དབེན་པ་དང་ལྡན་ཞིང་།
གསེར་རིན་མ་ད་སར་སྤྲུལ། །རྫས་འགྲོ་བ་ཤད་པ་དེ་ཡིས་བསྔངས། 21

བུ་མོའི་པ་ཡིས་དེར་སྨྲས་པ། །འོད་སྲུངས་རིགས་སྐྱེས་འཇིག་རྟེན་ན།
ཉ་གྲོ་དྷ་ཡི་རྟོག་པ་ཡིན། །རིགས་མཆོག་རིགས་ནི་ནོམ་པར་གྲགས། 22

འོན་ཀྱང་མཛེས་མ་འབད་པ་ཡིས། །ནོར་ནི་བརྟགས་ནས་སྦྱིན་པར་བྱ།
དབུལ་བའི་ཤུགས་རིངས་ལྷགས་མ་དེས། །པ་ཡི་ཡིད་ནི་གདུང་བར་བྱེད། 23

རྩང་མ་འཐབ་མོ་ལ་ཆགས་དང་། །བུ་མོ་ནོར་མེད་ལ་སྦྱིན་དང་།
བུ་ནི་གདུང་བས་ཉེར་བཙོས་ནོབས། །སེམས་ལ་ཁབ་བསྙེགས་ལྟ་བུ་ཡིན། 24

ཚ་གཏེར་གྱི་ནི་སྐྱེས་བུ་མཆོག་ལ་དཔལ་མོ་ཕྱིན་བྱས་ཏེ།
ཅི་སྟེ་དེ་ནི་སྤོབས་ལྡན་ལ་སློང་མིའུ་ཐུང་ཤེས་ནས།
ར་ཧུའང་ཟླ་ངན་ལ་ཆགས་རྣ་གཏོང་བ་ཡི་རང་བཞིན་གྱིས།
གདུང་བ་དྲག་པོ་ཤུགས་རིངས་དང་བཅས་ངེས་པར་གཏོང་མི་བྱེད། 25

དེ་སྐད་ནོར་ནི་བཙལ་བྱས་ཏེ། །དེ་འབྱོར་མདོན་མཐོ་ཤེས་གྱུར་ནས།
དམ་པའི་རིགས་ལ་བུ་མོ་སྦྱིན། །དམ་པའི་ཡོན་ཏན་ནོར་གྱི་དབང་། 26

ततः कदाचिद् वैशाल्यां कपिलस्याग्रजन्मनः ।
कन्यामपश्यद्भद्राख्यां हेमकन्याधिकप्रभाम् ॥ २० ॥

विवाहविमुखीं कान्तां तां वैराग्यविवेकिनीम् ।
स हेमशुल्कां कपिलं ययाचे कथितान्वयः ॥ २१ ॥

तं कन्याजनकः प्राह सत्कुलं कुलविश्रुतम् ।
लोके न्यग्रोधकल्पस्य गोत्रे जातस्य काश्यपे ॥ २२ ॥

किन्तु कन्या प्रयत्नेन धनमन्विष्य दीयते ।
दरिद्रोच्छ्वासिनी सा हि पितुर्दहति मानसम् ॥ २३ ॥

पत्नी कलहसंसक्ता कन्यका निर्धनार्पिता ।
व्यसनोपहतः सूनुस्तत्ताश्चेतसि सूचयः ॥ २४ ॥

दत्वा श्रियं जलनिधिः पुरुषोत्तमाय
ज्ञात्वाथ वामनतरं बलियाचनया तम् ।
अद्यापि सक्तवड़वानलरूपशोक-
सोच्छ्वास एव न विमुञ्चति तीव्रतापम् ॥ २५ ॥

तस्माद्वित्तं समन्विष्य ज्ञात्वा तद्विभवोन्नतिम् ।
दास्यामः सत्कुले कन्यां धनाधीना हि सद्गुणाः ॥ २६ ॥

ཞེས་པ་བུ་མོའི་པ་དང་དེའི། བུ་ནོམས་ཀྱིས་ཀྱང་བརྗོད་ཐོས་ནས།
དེ་པ་ཉིན་ཞིམ་སྤྲུལ་གཉིས་སྐྱེས་ནི། གཏོར་ནུའི་པ་ཡི་གར་དུ་སོང་། 27

གསེར་གྱི་མཛེས་མ་ལས་ཕྲག་པའི། བུ་མོ་ཐོབ་ཅེས་དེ་ཡི་ཚིག།
ཏྲུ་གྲོ་ཧྣ་ཡི་རྟོག་པ་ཡིས། ཐོས་ནས་ཀུན་དགའ་རྒྱས་པར་གྱུར། 28

བུ་མོ་ཚངས་སྤྱོད་དོན་གཉེར་མ། ཐོས་ནས་ཕི་སྤྲུལ་སྐྱེས་ནི།
སྤྲང་མོ་བ་ཡི་ཚས་ཀྱིས་དེའི། ཁྱིམ་དུ་རང་ཉིད་དལ་གྱིས་སོང་། 29

མགྲོན་དང་བཀུར་སྟི་ཐོབ་གྱུར་པ། མཁས་པ་དེས་དེར་དེ་ལ་དྲིས།
ཚངས་སྤྱོད་དོན་དུ་གཉེར་ཞེས་ནས། རེ་བ་རྫོགས་པས་རབ་སྨྲས་པ། 30

དགེ་བ་ཚངས་སྤྱོད་དོན་གཉེར་བའི། ཕི་སྤྲུལ་སྐྱེས་བྲན་ཟེ་བདག།
གང་གི་ཆེད་དུ་བྲམ་ཟེ་དེས། ཁྱོད་ནི་འབད་པས་བསྐྱངས་པའོ། 31

ཁྱིལ་ཐབ་ལས་ནི་ཕྱིར་ཕྱོགས་པ་བདག། པ་ཡིས་ཤིན་དུ་དོན་དུ་གཉེར།
བཟང་མོ་ཁྱོད་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུར། མཚུངས་པར་དཀའ་བས་ཡང་དག་འགྲོགས། 32

ཞེས་པ་དེ་ཡི་ཚིག་ཐོས་ནས། རབ་དགའ་དེ་ཡིས་དེ་ལ་སྨྲས།
ཞི་ཞིང་དུལ་བས་ཁྱིམ་ཐབས་འདི། ཡུ་ཅག་ལ་ནི་འགལ་བ་མེད། 33

དེ་ནས་ཡང་དག་འོས་པ་ཐོབ། རབ་དགའ་སྨྲ་བ་གྱིས་པ་དེ།
རང་གི་ཁྱིམ་དུ་སོང་ནས་ནི། པ་ཡི་ཚིག་དག་ལ་ཡིས་བྲང་། 34

इति कन्यापितुः श्रुत्वा तत्पुत्रीणाञ्च भाषितम् ।
तथेत्युक्त्वा द्विजः प्रायात् कुमारजनकान्तिकम् ॥ २७ ॥

सुवर्णवर्णलावण्या प्राप्ता कन्येति तद्वचः ।
न्यग्रोधकल्पः श्रुत्वैव बभूवानन्दनिर्भरः ॥ २८ ॥

ब्रह्मचर्य्यैषिणीं श्रुत्वा कन्यकां पिप्पलायनः ।
स्वयमेवार्थिवेशेन प्रययौ तद्गृहं शनैः ॥ २९ ॥

सम्प्राप्तातिथिसत्कारः स दृष्ट्वा तत्र तां सतीं ।
ब्रह्मचर्य्यार्थिनीं ज्ञात्वा प्राह पूर्णमनोरथः ॥ ३० ॥

कल्याणि ब्रह्मचर्य्यार्थी विप्रोऽहं पिप्पलायनः ।
यत्कृते तेन विप्रेण त्वं प्रयत्नेन याचिता ॥ ३१ ॥

अहं विवाहविमुखः पित्रा चात्यर्थमर्थितः ।
त्वमप्येवम्विधा भद्रे दिष्ट्या तुल्यः समागमः ॥ ३२ ॥

इति तस्य वचः श्रुत्वा प्रहृष्टा तमुवाच सा ।
आवयोरविरुद्धोऽयं विवाहः शमसंयमात् ॥ ३३ ॥

ततः समुचितावाप्तप्रहर्षोत्साहपूरितः ।
निजं गत्वा स भवनं पितुर्वाक्यममन्यत ॥ ३४ ॥

ཞེས་པ་བུ་མོའི་པ་དང་དེའི། །བུ་ནོར་མས་ཀྱིས་ཀྱང་བརྗོད་ཐོས་ནས། །
དེ་བཞིན་ཞེས་སྨྲས་གཉིས་སྐྱེས་ནི། །གཞོན་ནུའི་པ་ཡི་གར་དུ་སོང་། 27

གསེར་གྱི་མཛེས་མ་ལས་ལྷག་པའི། །བུ་མོ་ཐོབ་ཅེས་དེ་ཡི་ཚིག །
ཀུ་བྲ་ཧྨ་ཡི་རྟོག་པ་ཡིས། །ཐོས་ནས་ཀུན་དགའ་རྒྱས་པར་གྱུར། 28

བུ་མོ་ཚངས་སྤྱོད་དོན་གཉེར་མ། །ཐོས་ནས་ཡི་སྨྲ་ལ་སྐྱེས་ནི། །
སྐྱོང་མོ་བ་ཡི་ཚས་ཀྱིས་དེའི། །ཁྲིམ་དུ་རང་ཉིད་དལ་གྱིས་སོང་། 29

མགྲོན་དང་བཀུར་སྟི་ཐོབ་གྱུར་པ། །མཁས་པ་ངེས་དེར་དེ་ལ་དྲིས། །
ཚངས་སྤྱོད་དོན་དུ་གཉེར་ཤེས་ནས། །རེ་བ་རྫོགས་བས་རབ་སྨྲས་པ། 30

དགེ་བ་ཚངས་སྤྱོད་དོན་གཉེར་བའི། །ཡིད་སྨྲ་ལ་སྐྱེས་བྲམ་ཟེ་བདག །
གང་གི་ཆེད་དུ་བྲམ་ཟེ་རིས། །ཁྱོད་ནི་འབད་པས་བསླངས་པའོ། 31

ཁྲིམ་ཐབ་ལས་ནི་ཕྱིར་ཕྱོགས་བདག །པ་ཡིས་ཤིན་ཏུ་དོན་དུ་གཉེར། །
བཟང་མོ་ཁྱོད་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུར། །མཚུངས་པར་དཀར་བས་ཡང་དག་འགྲོ

ཞེས་པ་དེ་ཡི་ཚིག་ཐོས་ནས། །རབ་དཀར་དེ་ཡིས་དེ་ལ་སྨྲས། །
ཉི་ཞིང་དུལ་བས་ཁྲིམ་ཐབས་འདི། །ཕྱུ་ཨ་ལ་ནི་འགལ་བ་མེད། །

དེ་ནས་ཡང་དག་འོས་པ་ཐོབ། །རབ་དཀར་སྤྲོ་བ་ཆ
རང་གི་ཁྲིམ་དུ་སོང་ནས་ནི། །པ་ཡི་ཚིག་དང

इति कन्यापितुः श्रुत्वा तत्पुत्रीणाञ्च भाषितम्।
तथेत्युक्त्वा द्विजः प्रायात् कुमारजनकान्तिकम्॥ २७॥

सुवर्णवर्णलावण्या प्राप्ता कन्येति तद्वचः।
न्यग्रोधकल्पः श्रुत्वैव बभूवानन्दनिर्भरः॥ २८॥

ब्रह्मचर्य्यैषिणीं श्रुत्वा कन्यकां पिप्पलायनः।
स्वयमेवार्थिवेशेन प्रययौ तद्गृहं शनैः॥ २९॥

सम्प्राप्तातिथिसत्कारः स दृष्ट्वा तत्र तां सतीम्।
ब्रह्मचर्य्यार्थिनीं ज्ञात्वा प्राह पूर्णमनोरथः॥ ३०॥

कल्याणि ब्रह्मचर्य्यार्थी विप्रोऽहं पिप्पलायनः।
यत्कृते तेन विप्रेण त्वं प्रयत्नेन याचिता॥ ३१॥

अहं विवाहविमुखः पित्रा चात्यर्थमर्थितः।
त्वमप्येवम्विधा भद्रे दिष्ट्या तुल्यः समागमः॥ ३२॥

इति तस्य वचः श्रुत्वा प्रहृष्टा तमुवाच सा।
आवयोरविरुद्धोऽयं विवाहः शमसंयमात्॥ ३३॥

ततः समुचितावाप्तप्रहर्षोत्साहपूरितः।
निजं गत्वा स भवनं पितुर्वाक्यममन्यत॥ ३४॥

མཐའ་ཡས་ནོར་ནི་གྲུབ་པ་དེ། ནོབ་པར་བརྟགས་ནས་སེར་སྣས་ཀྱང་།
རིན་ཆེན་མཆོག་གིས་བཀྲེན་པ་ཡི། བུ་མོ་དེ་ལ་རབ་ཏུ་ཕྱིར། 35

འཁོར་པ་རིན་ཐང་ཆེ་བ་ཡིས། དེ་དག་ཁྱིམ་ཐབ་སྦྱོར་བར་ཞུགས།
ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་མ་ཉམས་ཤིང་། ནོམ་འགྱུར་མེད་པར་འགྲོགས་པར་གྱུར། 36

དུལ་བའི་ངང་ཚུལ་དེ་དག་གི། གཟུགས་དང་ལང་ཚོ་གྲུབ་པའི་ཚེ།
ཡིད་ལ་བྱུང་བའི་བཀའ་བཅག་པས། འཁོར་བ་དམན་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། 37

དེ་གཉིས་རིག་པ་བསྲུང་བའི་སྐད། རེས་ཀྱི་གཅིག་ནི་གཉིད་ལོག་ཅིང་།
གཅིག་ནི་ལངས་ནས་མེལ་ཚེ་བྱེད། ཅེས་པ་ཉལ་བའི་ནོམ་གཞན་བྱུས། 38

དེ་ནས་ནམ་ཞིག་མལ་སྟན་མཐར། དེ་ཡི་མིག་ནི་གཉིད་ཀྱིས་གྲུས།
ཐེབས་ཚོ་ཕྱི་སྤུ་ལ་སྐྲེས་ཀྱིས། སྦྲུལ་ནི་ནག་པོ་མཐོང་བར་གྱུར། 39

དེ་ནས་དེ་ལག་འཁྲི་ཤིང་ནི། ལོགས་སུ་འཕྱུང་བ་བཙེ་ལྡན་དེས།
རོ་ཡབ་མཐའ་དང་གོས་དག་གིས། བསྐུས་ནས་འཇིགས་པ་དེ་ལས་བསྲུངས། 40

འཕྲུལ་ལ་ལག་པ་བསྐྱོད་པ་ཡིས། སྐྲག་པའི་རི་དགས་མིག་ཅན་མ།
ཉམ་འདར་ཞིང་དོ་ཤལ་ནི། གསོ་ལྡར་བ་རེས་ཁྲོ་ལ་སྦྲས། 41

རྗེ་ཡི་སྲས་པོ་ཇི་ལྟར་ན། ངེས་པར་དམ་ཚིག་བརྗེད་གྱུར་ཅིང་།
བརྩེར་ལྡང་སྦ་བ་ཁོང་གི་བགས། གང་འདི་ནོམ་པར་བསྒྲད་པ་སྐྱེས། 42

कपिलोऽपि समन्विष्य तमनन्तधनोदयम्।
प्रददौ तनयां तस्मै वररत्नैरलङ्कृताम्॥ ३५॥

तयोर्महार्हविभवैर्वृत्ते परिणयोत्सवे।
अलुप्तब्रह्मचर्य्योरुर्निर्विकारः समागमः॥ ३६॥

रूपयौवनसम्भारे तयोः संयमशीलयोः।
बभूव विभवग्लानिराज्ञाभङ्गान्मनोभुवः॥ ३७॥

पर्य्यायेणैकनिद्रायां जागर्त्येकः समुत्थितः।
इति तौ स्पर्शरक्षायै चक्रतुः शयनस्थितिम्॥ ३८॥

कदाचिदथ शय्यान्ते कालव्यालं व्यलोकयत्।
निद्रामुद्रितनेत्रायां भद्रायां पिप्पलायनः॥ ३९॥

ततः स तद्भयात्तस्या दोर्लतां पार्श्वलम्बिनीम्।
सदयश्चामरान्तेन ररक्षोत्क्षिप्य वाससा॥ ४०॥

सहसा बाहुचलनचला हरिणलोचना।
सा सकम्पकुचालोलहारा पतिमभाषत॥ ४१॥

आर्य्यपुत्र कथं नाम समयः सत्यवादिनः।
विस्मृतस्तव संजातो यदयं चित्तविप्लवः॥ ४२॥

ཁྱོད་ཀྱི་ནོམ་འགྱུར་ངོ་ཚའི་རྒྱུན། ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལྡན་འདི་ཉི་ཙེ།
ས་འཛིན་དག་ཀྱང་བཅིན་པའི་ལུགས། གཏོང་གི་དགའ་བ་ཡོངས་མ་ཡིད། 43

ཞེས་པ་དེ་ཡི་ཚིག་ཐོས་ནས། འཇོམ་ལྡན་དེ་ཡིས་དེ་ལ་སྨྲས།
རྨི་ལམ་ན་ཡང་བདག་གི་ཡིད། བཟང་མོ་ངེས་པར་བསྐྱོད་པ་མེད། 44

འོན་ཀྱང་འདིར་ནི་སྦྲུལ་ནག་འདི། འཇིགས་སུ་རུངས་པ་ཡོངས་སུ་ཀྱུ།
ཁྱོད་ཀྱི་ལག་པ་མལ་སྟན་ལས། འཕྱུང་བ་འཇིགས་ནས་བདག་གིས་བསྒྲུངས། 45

ཁྱོ་ཡི་ཚིག་འདི་ཐོས་གྱུར་ནས། དོགས་བཅད་དགའ་བ་དེས་སྨྲས་པ།
བཅིན་པའི་ངང་ཚུལ་ཁྱོད་ཀྱི་བློ། འདོད་པས་ཉི་མར་བྱས་པ་མེད། 46

གདུག་པའི་སྦྲུལ་ནི་ཀླུག་པ་སྟེ། ཆགས་པའི་ལྗོ་འབྲེས་མཆོག་ཏུ་འཇིགས།
སྦྲུལ་གྱིས་ལུས་གཅིག་འཇོམས་པ་སྟེ། འདོད་པས་ལུས་ནི་བརྒྱ་མཐར་བྱེད། 47

དེ་སྐད་ཉེས་འགྱུར་འདི་དག་བསྒྲུངས། ཞེས་སྨྲས་དེ་ནི་ཆགས་དང་བྲལ།
དེ་ཡི་ཤིན་ཏུ་དུལ་བ་ཡང་། པི་སྣ་ལ་སླེས་དག་གིས་བརྟགས། 48

དུས་ཀྱི་ཀྱུ་གྲྭ་ཡི་དྲོག། ཚང་མར་བཅས་པ་མགྲོ་རིས་སོང་།
རབ་མང་ཁྲིབ་ཀྱི་ཚོགས་དག་གིས། བསམ་པའི་ཁྲང་ནི་དེ་ཡིས་བླངས། 49

ནམ་ཞིག་དཔལ་མར་བཟུང་བའི་སྐད། ཁྱུ་མཆོག་ནམས་ཀྱི་དཔལ་འཚོར་ལ།
བཟང་མོས་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིས། འཁོར་ནམས་དག་ནི་ཡོངས་སུ་བསྐོས། 50

लज्जावहा विकारस्य केयमापतिता तव ।
त्यजन्ति धृतिमर्य्यादां भूधरा न तु साधवः ॥ ४३ ॥

इति तस्या वचः श्रुत्वा तामुवाच स सस्मितः ।
भद्रे नास्त्येव मनसः स्वप्नेऽपि मम विभ्रमः ॥ ४४ ॥

किन्त्वेष कृष्णसर्पोऽत्र भीषणः परिवर्त्तते ।
बाहुस्ते शयनालम्बी भीत्या संरक्षितो मया ॥ ४५ ॥

एतत् पत्युर्वचः श्रुत्वा त्यक्तशङ्का जगाद सा ।
दिष्ट्या ते सत्यशीलस्य न काममलिना मतिः ॥ ४६ ॥

सर्पः साधुर्वराकोऽयं भयं रागोरगात्परम् ।
एकां हन्ति तनुं सर्पः कामः कायशतान्तकृत् ॥ ४७ ॥

रक्ष्यस्तस्माद्विकारोऽयमित्युक्त्वा विरराम सा ।
तीव्रञ्च प्रशशंसास्याः संयमं पिप्पलायनः ॥ ४८ ॥

न्यग्रोधकल्पे कालेन सभार्य्ये त्रिदिवं गते ।
प्रभूतगृहसंभारचिन्ताभारमुवाह सः ॥ ४९ ॥

कदाचित्तैलपानाय कृपाणान्तिलपीड़ने ।
तेन भद्रा समादिष्टा न्ययुंक्त परिचारिकाः ॥ ५० ॥

ཏིལ་ནི་འཚིར་བ་དེ་དག་གིས། ཏིལ་མར་བྲུས་པར་སྲོག་ཆགས་ཚོགས།
ལྷུང་ཞིང་ཉམས་པ་མཐོང་གྱུར་ནས། སྙིང་རྗེ་བཅས་པས་ཕན་ཚུན་སྨྲས། 51

སྲོག་ཆགས་མང་པོ་ཡོངས་བརླག་པས། ཀྱི་མ་བདག་ཀྱང་སྡིག་པ་ཅན།
ཡང་ན་གང་གི་ཚོག་གིས་བྲུས། སྡིག་པ་འདི་ཀུན་བཟང་མོ་ལའོ། 52

བཟང་མོ་ཁྲིལ་ནང་འཁོར་བ་ཡིས། དེ་གྲོས་ཆགས་བྲལ་ཉིད་དུ་གྱུར།
དེ་དུས་ཉིད་ན་བདག་པོ་ནི། ནང་ཞུགས་དབེན་པར་དེ་ལ་སྨྲས། 53

ཞིང་ལས་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་གཟིར་བར། ཁྱུ་མཆོག་སྲོག་ཆགས་འཚོ་བ་སྦྱོན།
བཟང་མོ་བདག་གི་ཁྱིམ་གྱི་ཁྲར། དགའ་དུ་ངོ་ཡས་འཛིན་ཡོངས་མི་བཟོད། 54

བདེ་བའི་ཕུན་ཚོགས་འདི་དག་རྣམས། མཇུག་ཏུ་རོ་བྲལ་སྙིང་པོ་མེད།
ཕྱུང་ན་འདས་བྱའི་འདབ་མ་བཞིན། གདུང་བ་དག་ནི་སྲིད་པར་བྱེད། 55

ཁྱིམ་པ་རྣམས་ནི་སྡིག་པའི་འདམ། ཉོན་མོངས་ཉ་སྐྱབས་རྒྱ་བ་ཅན།
ཁྱིམ་ཉིད་དུ་ནི་ཉམས་འགྱུར་ཏེ། ལྷུངས་སུ་བླང་ནི་གཉན་པོ་བཞིན། 56

དེ་ལྟར་ཁྱིམ་གྱི་ཚུལ་བཤའ་དེ། ཕུ་ཅག་གིས་ནི་གཏང་བར་འོས།
ཞེས་སྨྲས་ཆུང་མས་ཁས་བླངས་པས། ཞི་བ་ལ་ནི་དེས་པར་བྱས། 57

ཁྱིམ་དང་ཡོ་བྱད་བཅས་པ་ཡི། ནོར་རྣམས་སློང་ལ་དེས་བྱིན་ནས།
རི་བའི་ཞགས་པས་འཆིང་བ་ཀུན། རྣམ་པར་གྲོལ་ཏེ་ངེས་པར་བྱུང་། 58

ताः पीड़िततिलास्तैलकुम्भेषु कृमिसञ्चयम्।
च्युतं विलोक्य सीदन्तमूचुः सकरुणा मिथः॥ ५१॥

अहो नु पापमस्माकं बहुप्राणिपरिक्षयात्।
भद्रायाः सर्व्वमेतद्वा पातकं यद्गिरा कृतम्॥ ५२॥

तच्छ्रुत्वान्तर्गृहगता भद्रा वैराग्यमाययौ।
तस्मिन्नेव क्षणे भर्त्ता प्रविश्योवाच तां रहः॥ ५३॥

भद्रे गृहमहाभारश्रान्तोऽहं न सहे सदा।
कृषिक्लेशार्दितहृषप्राणहिंसानुशासनम्॥ ५४॥

इमाः पर्य्यन्तविरसा निःसाराः सुखसम्पदः।
आस्वाद्यमानाः कुर्व्वन्ति नडशाखा इव व्यथाम्॥ ५५॥

क्लेशशैवालजालेषु पापपङ्केषु येऽग्मिनः।
अवसन्ना गृहेष्वेवं पङ्केष्विव जरद्गवाः॥ ५६॥

तस्माद्गृहसमारम्भत्यागयोग्यौऽयमावयोः।
इत्युक्तानुमतः पत्न्या शान्त्यै निश्चयमादधे॥ ५७॥

स दत्त्वा धनमर्थिभ्यो गृहञ्च सपरिच्छदम्।
निश्चक्राम समुन्मुक्तसर्व्वाशापाशबन्धनः॥ ५८॥

དེ་ནས་འོད་སྲུངས་རིགས་ཉིད་ཕྱིར། འོད་སྲུངས་ཆེན་པོ་ཉིད་གྱུར་ཏེ།
དེ་དུས་ཡང་དག་རྫོགས་སངས་རྒྱས། འོད་སྲུངས་ཟླང་དུ་དེ་སོང་གྱུར། 59

མཆོད་རྟེན་བྲུ་མང་ཞེས་པ་ཡི། ཙ་བར་གནས་པ་དེ་ཅན་ཕྱིན།
འདུལ་བའི་ཆོས་ནི་དེས་ཕྱིན་པས། དག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་གྱུར། 60

བཟང་མོ་ཡིས་ཀྱང་ཆགས་བྲལ་གྱི། བསྟན་པའི་ལམ་གྱི་འདུལ་བ་ཐོབ།
སྔོན་གྱི་བསོད་ནམས་ཡོངས་སྨིན་པས། དགེ་བ་དྲི་མ་མེད་པ་བསྟེན། 61

འོད་སྲུངས་ཆེན་པོ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས། ཕྱག་འོས་ཉིད་ཐོབ་མཐོང་ནས་དེའི།
བསོད་ནམས་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་དྲིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེར་བཀའ་སྩལ། 62

ཟས་དང་འབྲུ་རྣམས་མ་ལུས་རབ་ཏུ་བའི་དུས།
བསོད་སྙོམས་ནོབ་པར་ལོག་ཅིང་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་ཆེ།
ནོར་ཆུང་སྐྱེས་བུ་ཡིས་ནི་ཀྲ་ཤི་གྲོང་ཁྱེར་དུ།
དགར་ཤི་ཀྲི་རང་གི་ཟས་ཀྱིས་ལེགས་པར་མཆོད། 63

མི་ཡི་བདག་པོ་ཀྲི་ཀིས་བྱས་པའི་མཆོད་རྟེན་ནི།
རིན་ཅན་གྱིས་སྤྲས་མཆོག་ཏུ་མཛེས་པ་དེ་ཡི་བྲུ།
བསོད་ནམས་ངང་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་དགེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐྱར།
ནོར་བུ་གསེར་གྱི་ནོས་པར་བགྲ་བའི་གདུགས་དག་བཀོད། 64

सोऽथ काश्यपगोत्रत्वान्महाकाश्यपताङ्गतः ।
तत्कालसम्यक्संबुद्धं काश्यपं समुपाययौ ॥ ५९ ॥

बहुपुत्राख्यचैत्यस्य मूले स्थितमुपेत्य तम् ।
तद्दत्तधर्मविनयः शुद्धां बोधिमवाप्तवान् ॥ ६० ॥

भद्रापि लब्धविनया वैराग्याविष्टवर्त्मना ।
प्राक्पुण्यपरिणामेन लेभे कुशलमुज्ज्वलम् ॥ ६१ ॥

महाकाश्यपमालोक्य सम्प्राप्तं सुरवन्द्यताम् ।
तत्पुण्यं भिक्षुभिः पृष्टस्तानुवाच तथागतः ॥ ६२ ॥

प्रविरतनिखिलान्नशस्यकाले
विषमतरे विनिवृत्तपिण्डपात्रे ।
हलधनपुरुषेण काशिपूर्यां
तगरशिखी महितः स्वभोजनेन ॥ ६३ ॥

कृकिनरपतिना कृतेऽपि चैत्ये
वररुचिरत्नचिते तदात्मजश्च ।
मणिकनकविचित्रमातपात्रं
व्यधित महत्कुशलाय पुण्यशीलः ॥ ६४ ॥

སྐྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་ཆེར་རྒྱས་པས།
ཉེ་བའི་གནས་ཀྱི་འོད་སྣང་ཆེན་པོ་ཉིད་ནི་འདི་ཡིས་ཐོབ།
གསེར་གྱི་དཔལ་བཞིན་དུ་མགོ་བའི་མཐུ་ནི་ཐོབ་གྱུར་ནས།
དགེ་བའི་ཚ་བའི་འབྲས་བུ་དགྲ་བཅོམ་གནས་ནི་ཐོབ་པར་འཛིན། 65

ཞེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་འོད་སྣང་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་དྲུག་ཅུ་ཙ་གསུམ་པའོ།

जन्मद्वयोपचितपुण्यमहोदयेन
सोऽयं महोपपदकाश्यपतामवाप ।
लब्धोन्नतिः कनकताल[1] इव प्रभाव
मर्हत्पदं कुशलमूलफलं बिभर्त्ति ॥ ६५ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां महाकाश्यपावदानं नाम त्रिषष्टितमः पल्लवः ॥

---

१ All the MSS. ताल ।

Chapter LXIV.

ནོར་བཟང་གི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

ཡལ་འདབ་མཛོད་པར་གསར་པ་ལྟ་བུར་མཉེན་གྱུར་ཀྱང་།
སྲ་ཞིང་བརྟན་པ་དག་ནི་རྡོ་རྗེ་ལྟར་གྱུར་པ།
ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་ནོར་བུ་དྲི་མ་དག།
མེད་པ་ལ་ཡང་ཆག་པ་དག་ནི་འཕོ་བ་མིན། 1

ཀུན་ལ་རྗེས་སུ་བརྩེ་ལྡན་ཡབ་ཀྱིས་ཤཱཀྱ་ཡི།
གནས་རྣམས་ལྟ་བ་ཉིད་ལ་མཆོག་ཏུ་གསོལ་བཏབ་པ།
ཀུན་དགའ་བདུད་རྩི་བཅུད་ཀྱི་ཟླ་བ་སྟོན་པ་ནི།
གང་དག་ཚོ་ནརང་གི་གྲིལ་སར་ཞུགས་གྱུར་པ། 2

དེ་དེའི་ཚོ་ནབ་གས་ཏུ་སོང་རི་དགས་མིག།
ནོ་བའི་རྒྱན་གྱིས་མིག་ནི་རབ་ཏུ་མཛེས་བྱེད་པ།
གྲགས་འཛིན་མས་ནི་མཛེས་པ་དག་གི་ཕྱོགས་རྣམས་སུ།
ཡ་མཚན་རབ་ཏུ་འཕྲི་བའི་བདག་པོ་དེ་མཐོང་ནས། 3

चतुःषष्टितमः पल्लवः ।

सुधनकिन्नर्य्यवदानम् ।

अभिनवकिशलयकोमल-
मनसामपि कुलिशकठिनधैर्य्याणाम् ।
महतां मणिविमलाना-
मपि भवति न रागसङ्क्रान्तिः ॥ १ ॥

शाक्यालये दर्शनमेव पित्रा
सर्व्वानुकम्पी भृशमर्थ्यमानः ।
यदा यदानन्दसुधारसेन्दु-
र्विवेश शास्ता निजराजधानीम् ॥ २ ॥

तदा तदा हर्म्यगता मृगाक्षी
कर्णावतंसीकृतनेत्रकान्तिः ।
कान्त्या दिशां विस्मयमुल्लिखन्तं
यशोधरा तं दयितं विलोक्य ॥ ३ ॥

དེ་དང་འགྲོགས་དང་འཁྲུད་པ་དག་གི་རེ་བྲལ་བའི།
དུག་གི་བསྒྱལ་བ་བཞིན་དུ་མ་ལུས་ཕྱོགས་འཁོར་ཞིང་།
སྐྲགས་པོ་བཞིན་དུ་ཁྲོག་པར་བྱེད་བའི་བརྟེན་པ་ནི།
དོར་ནས་ཁང་བཟང་དག་ལས་ལུས་ནི་རབ་ཏུ་འཕངས།

དག་པ་ཡལ་འདབ་ལྟར་མཛེས་ལུས་དང་ལྡན་པ་དེས།
གང་གང་ཆེ་ན་ལུས་ནི་རབ་ཏུ་འཕངས་གྱུར་པ།
དེ་དེ་ཚེ་ན་ཡིད་སྤྲུབས་ཀྱིས་ནི་སྐོངས་པ་དེ།
བརྩེ་བས་བརྒྱན་པའི་སྤྱན་ལྡན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསྲུངས། 5

དེ་ནས་ནམ་ཞིག་ནགས་ཀྱི་མཐར་ནི་བཅོམ་ལྡན་ལ།
དེ་ཡི་དགེ་མཚན་དག་ལས་དགེ་སློང་ཚོགས་ཀྱིས་དྲིས།
ཚེམས་ཀྱི་འོད་ཟེར་ཟླ་བའི་འོད་རྣམས་དག་གིས་ནི།
མཆུ་ཡི་དམར་པ་འཕེབས་པར་མཛད་པ་བཞིན་དུ་གསུངས། 6

བདག་དང་བྲལ་བས་རྟག་ཏུ་གསེར་བར་གྱུར་པ་ཡི།
གྲགས་འཛིན་མ་ནི་གང་ཞིག་གཟུ་ལུམས་འདི་དག་བྱེད།
བརྟེན་པ་འཁྲོག་ཅིང་སྨོངས་པ་ཉམས་པར་སྨྲེར་བ་འདི།
ཆགས་པའི་ཉེས་འཕྲུལ་ཧྲན་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉིད། 7

तत्सङ्गमालिङ्गनयोर्निराशा
भ्रान्ताखिलाशा विषमूर्च्छितेव ।
धृतिं वयस्यामिव वारयन्तीं
निरस्य सौधात्तनुमुत्ससर्ज ॥ ४ ॥

यदा यदा पल्लवपेशलाङ्गी-
देहं समुत्स्रष्टवती सती सा ।
तदा तदा मन्मथमोहितां तां
दयार्द्रचक्षुर्भगवान् ररक्ष ॥ ५ ॥

ततः कदाचिद्भगवान् वनान्ते
तत्कौतुकाद्भिक्षुगणेन पृष्टः ।
जगाद दन्तद्युतिचन्द्रिकाभि-
र्निवारयन् रागमिवाधरस्य ॥ ६ ॥

यशोधरा मद्विरहेण नित्यं
करोति यत् साहसमेतदार्त्ता ।
हरन्ति धैर्यं वितरन्ति मोह-
मेष स्वभावः स्मरविभ्रमाणाम् ॥ ७ ॥

སྔོན་གྱི་སྐྱེ་བ་གཞན་ལ་དེ་དང་བྲལ་བ་ཡིས།
འདོད་པས་ནོན་པར་སྨོངས་པར་བྱས་ཏེ་བདག་གིས་ཀྱང་།
གྱེན་དུ་ཡོངས་སུ་གཏུང་བདག་གི་གྱུར་གྱུར་པ།
རབ་མང་གཏུང་བའི་ཉོན་མོངས་དག་ནི་ཉམས་སུ་མྱོང་། 8

གྲོང་མཆོག་ཧ་སྟི་ན་ཡི་གྲོང་། འཆི་མེད་ཡོན་ཏན་ཕྲུལ་བར་སྟོན།
ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་གཏེར། རྒྱལ་པོ་ནོར་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་། 9

ལག་པ་ཡིས་ནི་ས་ལ་འབྲུད། དབྱངས་ཅན་དག་ནི་མགྲིན་པར་བྱས།
ངག་གི་དཔལ་ནི་རབ་ཏུ་བསྟར། གྲགས་པ་ཀོ་ན་རབ་ཏུ་བསྒྲད། 10

དེ་ཡི་བཙུན་མོ་མཛེས་མ་ལ། བུ་ནི་ནོར་བཟང་ཞེས་བྱ་བ།
གཏེར་བརྒྱ་དང་ནི་གྲགས་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་བྱུང་བར་གྱུར། 11

རིག་གནས་ཀུན་གྱི་ཀུ་སུར་ཅན། རྟག་ཏུ་ནོར་གྱིས་བྱེད་པ་ཆགས།
རྣ་མེད་ཧཻ་ཪ་བ་སྒྲུ་ཅོལ་ཅན། གང་བའི་ཟླ་བ་ལྟ་བུར་མཛེས། 12

ས་བདག་དེ་དང་ས་ཀྱི་ན། བར་མེད་ས་བདག་རྒྱུང་གྱུར་པ།
ཀློངས་ཧ་ར་དབང་ཆེན་སྡེ་ཞེས་པ། ཀྱི་ཆེ་ནོན་པར་གཉོན་པར་གྲགས། 13

དུས་མིན་དུས་སུ་བརྟག་ཏུ་ཞིང་། ཀུན་གྱི་བདོག་ཀུན་འཕྲོག་བྱེད་པ།
བརྗོད་དཀའི་ཡུལ་དང་རྟ་བ་དེས། གཟིར་བའི་སྐྱེ་རྒྱུ་བྱུང་དུས། 14

मयापि तस्या विरहेण पूर्व्वं
जन्मान्तरे मारविमोहितेन ।
संसक्तसन्तापनिमित्तभूतः
खेदः प्रभूतव्यसनोऽनुभूतः[१] ॥ ८ ॥

पुरा जितामरपुरे सत्पुरे हस्तिनापुरे ।
राजा धनाभिधानोऽभूत् निधानं गुणसम्पदाम् ॥ ९ ॥

भुजेनालिङ्गिता भूमिः कृता कण्ठे सरस्वती ।
लक्ष्मीः प्रसाधिता येन कीर्त्तिरेव प्रवासिता ॥ १० ॥

रामायां तस्य जायायां तनयः सुधनाभिधः ।
अभवत् सहसञ्जातनिधानशतविश्रुतः ॥ ११ ॥

सर्व्वविद्याकुमुदिनीविकाशरसिकः सदा ।
कलावान्निर्म्मलरुचिर्यः पूर्णेन्दुरिवाबभौ ॥ १२ ॥

बभूव तस्य भूभर्त्तुर्भूपतिर्भूम्यनन्तरः ।
मानी महेन्द्रसेनाख्यः प्रख्यातपृथुविक्रमः ॥ १३ ॥

तेन दुःसहदण्डेन सर्व्वसर्व्वस्वहारिणा ।
अकालकालकल्पेन पीड़िताः मुमुचुः प्रजाः ॥ १४ ॥

---

१ W/1 has the following additional S'loka:—
स्वयम्भूदर्शनमाहात्म्यमथ वक्ष्यामि हे जिनाः ।
यद्दर्शनात् सुधनोऽसौ स्त्रीरत्नादिकमाप्तवान् ॥

ཆོས་མེད་ལ་ནི་ཞུགས་པ་དེའི། ། གྲོང་ནི་ལེགས་བྱས་སྦྲ་བ་དག།
ལོག་ཅིང་གདུང་བ་དྲག་པོ་ཡིས། ། གདུང་བར་སྨིན་གྱི་ཆར་མ་བབ། 15

མ་སྐྱོང་རྗེས་སུ་མི་མཐུན་པ། ། དེར་ནི་ལྷ་གའི་ཉེར་འཚེ་བྱུང་།
སྡུག་བསྔལ་ཅན་རྣམས་ཁོ་ན་ལ། ། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་པར་གྱུར་པ་ཡིན། 16

དེ་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཁྱད་གཟིར། ། བདག་ངན་གྱིས་གདུངས་ཡིད་བྱུང་ཞིང་།
གྲོང་ནང་གནས་པ་ཐམས་ཅད་ནི། ། གཅིག་ཏུ་འཚོགས་ནས་ནོར་པར་བསམས། 17

ཀྱུལ་སྐྲུན་མཚན་མོར་བྱེད་པ་ནི། ། གསར་པའི་དཔྱ་ཟེར་འབེབས་པ་ཡིས།
མཆོག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཚོགས་པ་ནི། ། བརྣོ་ཅན་བཞིན་བྱས་པར་གྱུར། 18

དག་ཏུ་ངན་པར་ཞེན་པ་འདེས། ། བདེན་མེད་སྙིང་པོའི་གྲོས་དག་གིས།
བདག་ཅག་བཅོར་ནས་གསོ་ཅན་དང་། ། སྨན་དང་སྔགས་མཁན་རྣམས་དག་བསོས། 19

དེ་ལའང་ས་བདག་སྡིག་པ་ཡི། ། དགོད་ནས་ཆར་མེད་སྡུག་བསྔལ་བ།
སྐྱེ་བོ་ཡང་དག་བརླག་བའི་དབང་། ། ཀླུ་གི་སྐྱིད་པར་བྱེད་པ་སྐྱེས། 20

ས་སྐྱོང་ཤིན་ཏུ་ནི་ཞིང་འཁོར་གྱི་སྐྱེ་བོ་རྟེན་ཅིང་སུ་ཅོར་རྫོངས།
སློན་པོ་རྣམས་ཀྱང་གདུག་ཅིང་དྲག་པ་གཡོ་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་དག་ལ་མཁས།
ཞབས་བྲུང་གནས་དང་ཡིག་མཁན་མི་བཟང་ཁ་སྒྲོན་རབ་ཏུ་ཁྲོས་གྱུར་པ།
དམན་པ་འཇོམས་བྱེད་མ་རུང་ཚོགས་པ་པདྨི་དགའ་རྣམས་ནི་རྗེ་ལྟར་བཟོད། 21

तस्याधर्म्मप्रवृत्तस्य निवृत्तसुकृतोत्सवे ।
तीव्रोपतापसन्तप्ते पुरे न ववृषुर्घनाः ॥ १५ ॥

प्रतिकूले महीपाले तत्र दुर्भिक्षविप्लवः ।
बभूव व्यसनेष्वेव भवन्ति व्यसनोदयाः ॥ १६ ॥

ततः क्लेशविशेषार्त्ताः सर्व्वे पुरनिवासिनः ।
कुपतिव्यसनोद्वेगादेकीभूता व्यचिन्तयन् ॥ १७ ॥

राज्ञा दोषाकरेणेयं जड़ेन जनता परम् ।
प्रत्यग्रकरपातेन नलिनीव निमीलिता ॥ १८ ॥

एष दुर्व्यसनी नित्यमसत्यामात्यसम्मतः ।
अस्मान्निपीड्य पुष्णाति विटचेटकगायनान् ॥ १९ ॥

कष्टा तचाप्यनावृष्टिः पापशापेन भूपतेः ।
दुर्भिक्षजननी जाता जनसंक्षयसाक्षिणी ॥ २० ॥

सुतीक्ष्णः क्ष्मापालः खरमुखरमूर्खः परिजनः
कदर्थाश्चामात्याः कटुकपटकौटिल्यपटवः ।
पदस्थाः कायस्थाः विषममुखरोगाः प्रकुपिताः
कथं सोऽयं सह्यः क्षपणदलनो दारुणगणः ॥ २१ ॥

དཔལ་ལྡན་ས་ཡི་བདག་པོ་ནི། ནོར་གྱིས་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་བ་ཐོས།
བདག་ཅག་དེ་གྲོང་སོང་བ་ན། མཆིས་གཞིན་དེ་ཡིས་སྐྱོང་བར་འགྱུར། 22

ས་བདག་གང་གི་ཡུལ་འཁོར་ལ། བུ་བཞིན་རྟག་ཏུ་ལྟ་བྱེད་པ།
དེ་ཡི་ཡུལ་དུ་པ་ཡིས་ནི། ཁྱིམ་དུ་བཞིན་དུ་འཚོ་བར་བྱ། 23

དེ་ལྟར་ངེས་བསྒྲུབས་དེ་དག་ཉམས། ཧ་སྟི་ན་ཡི་གྲོང་ཁྱེར་སོང་།
ལུས་ཀྱང་གནོད་བཅས་གཏང་བྱ་ན། ཡུལ་དང་གནས་ནི་སློས་ཅི་དགོས། 24

མི་བདག་དབང་ཆེན་ཕྱི་ཡིས་ཀྱང་། རང་གྲོང་སྐྱེ་བོ་མེད་ཤེས་ནས།
འཁྲོད་པ་དྲག་པོས་ཁྲོ་ལྡན་པར། བློན་པོ་ཆེན་པོ་ལ་སྨྲས་པ། 25

རྒྱལ་པོ་ནོར་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་དུ། བདག་གི་གྲོང་གནས་སྐྱེ་བོ་ཉམས།
རབ་ཏུ་སོང་ཞེས་ཉན་སྣ་ནི། གསང་ནས་གྲུ་བ་དག་གིས་སྨྲས། 26

གལ་ཏེ་བདག་གི་དགྲ་གྲོང་དུ། དེ་དག་ཐུ་གིས་ཉེར་འགྲོ་ན།
གནས་ཀྱི་ཉེར་འཚོ་ཐམས་ཅད་དུ། རེ་མོས་ཀྱིས་ནི་འབྱུང་བ་ཉིད། 27

ཡང་ན་རྒྱལ་པོའི་སྐྱོན་གྱིས་ནི། བདེ་བ་འདོད་པས་དེ་དག་སོང་།
རྒྱལ་པོ་སྲུ་ཡིས་གྲོང་ཁྱེར་གྱིས། སྐྱེ་བོ་ལས་དང་དཔྱ་ལས་གྲོལ། 28

པས་ཆེར་ཡོངས་སུ་འདྲིས་ལ་སྡང་། རྟག་ཏུ་གསར་པ་གསར་པ་འཚོལ།
རིང་ནས་གནས་པ་ཐམས་ཅད་ནི། ཀུན་གྱི་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཡིན། 29

धनः श्रीमान् क्षितिपतिः श्रूयते राष्ट्रवर्द्धनः।
गच्छामस्तत्पुरं सोऽस्मान् वत्सलः पालयिष्यति ॥ २२ ॥

अपत्यमिव राष्ट्रं यः सदा पश्यति भूपतिः।
विषये जीव्यते तस्य जनकस्येव वेश्मनि ॥ २३ ॥

इति निश्चयमाधाय ययुस्ते हस्तिनापुरम्।
त्याज्यः कायोऽपि सापायः किं पुनर्देशसंश्रयः ॥ २४ ॥

ज्ञात्वा महेन्द्रसेनोऽपि स्वपुरं निर्जनं नृपः।
तीव्रानुतापः सामर्षं महामात्यानभाषत ॥ २५ ॥

धनस्य धनिनो राज्ञः पुरं मत्पुरवासिनः।
प्रयाता इति नश्चारैः कथितं गूढचारिभिः ॥ २६ ॥

दुर्भिक्षखिन्ना यदि ते याता मम रिपोः पुरम्।
तत् सर्व्वंच भवन्त्येव पर्य्यायैर्दैवविप्लवाः ॥ २७ ॥

अथवा राजदोषेण गतास्ते सुखवाञ्छया।
विष्टिदण्डकरोन्मुक्तः कस्य राज्ञः पुरे जनः ॥ २८ ॥

प्रायः परिचितद्वेषात् सदा नवनवैषिणः।
दूरस्थ एव सर्व्वस्य सर्व्वो भवति वल्लभः ॥ २९ ॥

१ विष्टि means labour without remuneration for the service of the king.

གང་གིས་གཞན་གྱི་སྐྱེ་གུ་ནི། །རྨོངས་པ་ཆུང་ང་བཞིན་དུ་འཕྲོག།
ས་བདག་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་ནི། །བདག་ལས་ལྷག་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། 30

རེ་ཞིག་དེ་ཡི་གྲགས་པ་ནི། །རབ་གཞིལ་ཐབས་དག་བསམས་པར་མཛོད།
གང་ཡང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ། །དེ་དག་གཞོམས་པ་བསྒྲུབ་པར་མཛོད། 31

ཅེས་པ་རྒྱལ་པོའི་ཚིག་ཐོས་ནས། །བློན་པོ་ཆེན་པོས་རབ་སྨྲས་པ།
ལྷ་གཅིག་གང་གི་རྒྱལ་པོ་ནི། །ནོར་དང་སྐྱེ་བོ་དར་བ་ཉིད། 32

ས་བདག་དེ་ཡི་དར་བ་ནི། །གཟུགས་ཅན་བསོད་ནམས་ཀྱིས་བཏགས་བཞིན།
ཡུལ་ན་ཀླུ་ཡི་རྒྱལ་པོ་ནི། །ཆུ་ལ་ཅི་ཏྲ་ཞེས་བ་ཡོད། 33

དེ་ཡི་མཐུ་ཡིས་དུས་མིན་དུ། །འབྲུ་ནི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར།
ས་བདག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཀུན་གྱིས། །ཅི་བ་ཞིང་ནི་ཕུན་སུམ་ཚོགས། 34

དེ་སྐད་རིག་པའི་སྟོབས་དག་གིས། །ཀླུ་དེ་གལ་ཏེ་འཕྲོག་ནུས་ན།
དེ་ཚེ་དེ་ཡི་སྐྱེ་གུ་རྣམས། །རང་ཉིད་ཁྱོད་ལ་བརྟེན་པར་འགྱུར། 35

དེ་སྐད་སྔགས་སྟོབས་འབར་བ་ཡིས། །སྒྲུབ་པ་པོ་འགའ་བཙལ་ནས་ནི།
ཀླུ་ཡི་རྒྱལ་པོ་འཕྲོག་པས། །བརྩོན་པ་དག་ནི་མྱུར་དུ་མཛོད། 36

ཅེས་པ་བློན་པོའི་ཚིག་ཐོས་ནས། །ས་བདག་གིས་ནི་བདེན་ཞེས་སྨྲས།
རང་ཉིད་ཡོན་ཏན་ནོར་ཉམས་པའི། །མི་བསྲུན་པ་རོལ་སྐྱོན་ལ་སྦྱོར། 37

अस्मदभ्यधिकः कोऽसौ तस्य भूमिपतेर्गुणः।
परेषां हरते येन मुग्धा जाया इव प्रजाः॥ ३०॥

उपायश्चिन्त्यतां तावत् तस्य दर्पप्रशान्तये।
समृद्धिकारणं यच्च तद्विघातो विधीयताम्॥ ३१॥

इति राजवचः श्रुत्वा महामात्या बभाषिरे।
श्रूयतां देव येनासौ राजा धनजनोर्ज्जितः॥ ३२॥

विषये नागराजोऽस्ति चित्रो नाम बहूदकः।
तस्य क्षितिपतेर्मूर्त्तः पुण्यबद्ध इवोदयः॥ ३३॥

अकाले शस्यनिष्पत्तिस्तत्प्रभावेण जायते।
कृषिसम्पत्तिमूलाश्च भूभुजां सर्व्वसम्पदः॥ ३४॥

तस्माद्विद्याबलान्नागः संहर्त्तुं यदि शक्यते।
तदा यान्ति स्वयं तस्य प्रजास्त्वामेव संश्रयम्॥ ३५॥

दीप्तमन्त्रबलं कञ्चित्तस्मादन्विष्य साधकम्।
नागराजस्य हरणे क्रियतां तूर्णमुद्यमः॥ ३६॥

इत्यमात्यवचः श्रुत्वा तथेत्याह महीपतिः।
स्वगुणाधानविकलाः परदोषोद्यताः खलाः॥ ३७॥

དེར་ནི་གསེར་ནི་མང་པོ་དག། ངན་པ་རབ་ཏུ་སྤོར་བའི་བློ།
བསྒྲགས་ནས་གྲོས་པ་ནོམས་ཀྱིས་ནི། ཀླུ་དག་འཆིང་བའི་ཞགས་པ་གྲོབ། 38

གསེར་སྤྲིད་དཔལ་བཅས་དེ་དག་གྲིས། གསོལ་གདབ་རིག་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ།
དེ་ནི་ཅི་ཏུ་བླ་བའི་སྐད། ཀསྟི་ན་ཨི་གྲོང་ཁྱེར་སོང་། 39

དེར་ནི་ནགས་ཚལ་དག་གི་མཐར། སྤུབ་ལྷུང་གོང་འབྱུང་ལྡན་པ་ན།
གདིངས་ཅན་བདག་པོའི་ཁང་པ་ནི། ནམ་མཁའི་འོད་ཅན་དེ་ཡིས་མཐོང་། 40

བ་ཀུ་ལ་ཡི་འཕྲིང་གཡོ་ཞིང་། ཏི་ཀ་ལ་ཡི་དཔལ་གྱིས་པ།
ནགས་ཀྱི་དཔལ་མོའི་རྒྱན་དག་གི། ནོར་བུའི་མེ་ལོང་ཉེ་བ་བཞིན། 41

ཧྲི་མེད་ཆུ་དེ་མཐོང་གྱུར་ནས། ཆགས་པས་ཉམས་པའི་ཡིད་ཅན་གྱིས།
སྔགས་ཀྱི་བསམ་གཏད་ཆས་ཞུགས་ཏེ། བསྒྲུབ་སྐད་སྒྲོགས་ནི་བཅིང་བ་བྱས། 42

བརྟུལ་ཞུགས་རབ་སྡུག་གཟི་ལྡན་རེས། ཕྱོགས་ནི་བཅིངས་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི།
ཀླུ་བདག་གདིངས་ཀའི་ནོར་བུ་ནི། གདུང་ཞིང་མགོ་བོ་གཟིར་བར་གྱུར། 43

དེ་ནས་མ་མཐོང་ཡང་དག་ལངས། སྔགས་ནི་བསྒྲུབ་པ་དེ་མཐོང་ནས།
འདར་ཞིང་གདིངས་ཅན་བདག་པོ་ནི། བཅིངས་པས་སྐྲག་པས་རབ་བསམས་པ། 44

ཁྲོ་བ་སྨར་སྨྲིད་པ་མེད། ལྷ་བྱིན་སེར་སྒྲ་སྒྲོག་ལྟ་བུ།
དུས་མིན་དུས་དང་མཚུངས་པ་ཡི། གཏུག་པ་འདི་ནི་ག་ལས་འོངས། 45

ततः प्रभूतकनकप्रदानपणघोषणाम् ।
ज्ञात्वा ते मन्त्रिणः प्रापुर्नागबन्धनमन्त्रिणम् ॥ ३८ ॥

स तैर्विद्याधरो नाम सुवर्णार्पणसंविदा ।
प्रार्थितश्चित्रमानेतुं प्रययौ हस्तिनापुरम् ॥ ३९ ॥

तत्र काननपर्यन्ते स्निग्धश्यामलपादपे ।
भवनं भोगिनां भर्तुः स ददर्श नभःप्रभम् ॥ ४० ॥

वलदकुलमालाया विलसत्तिलकश्रियः ।
वनलक्ष्म्या इवासन्नमण्डनामणिदर्पणम् ॥ ४१ ॥

तद्विलोक्यामलजलं स्पृहामलिनमानसः ।
मन्त्रानुध्यानसन्नद्धः सिद्धौ दिग्बन्धमादधे ॥ ४२ ॥

दिग्बन्धे विहिते तेन व्रतेनात्युग्रतेजसा ।
शिरोव्यथा नागपतेरभूत्तप्तफणामणेः ॥ ४३ ॥

अथाहद्यः समुत्थाय तं दृष्ट्वा मन्त्रसाधकम् ।
कम्पमानः फणिपतिर्वन्धत्रासादचिन्तयत् ॥ ४४ ॥

बभ्रुभ्रूश्मश्रुशबलस्तडित्कपिललोचनः ।
अकालकालसङ्काशः कुलं हन्तुं समागतः ॥ ४५ ॥

ད་ནི་གདུག་པའི་བདག་ཉིད་འདྲིས། ནགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནི་བཅིངས་པ་བྱས།
ཇི་སྲིད་འདྲིས་བདག་མ་བཅིངས་པ། དེ་སྲིད་རིགས་པའི་རིམ་པ་བརྗོད། 46

དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་ཤིན་ཤུན་ཅན། འཇུག་ངོགས་ཀྱེ་བའི་མཐའ་འདིར་གནས།
བདག་ཡངས་བསྒྲུབ་པ་དམ་པ་ནི། དེས་ཀྱང་ནུས་པ་མིན་པར་ཤེས། 47

གང་འདི་དེ་ཡི་བསྟི་གནས་ན། རྟག་ཏུ་རིམ་གྲོ་ཡོངས་བསྒྲུབ་པ།
ངོན་པ་པདྨ་ཅན་ཞེས་པས། དེ་ཡིས་བདག་ནི་བཟུང་བར་བགྱིད། 48

ཅེས་པ་ཡིད་ཀྱིས་ངེས་བྱས་ནས། ངོན་པ་ག་ལབ་དེར་སོང་།
རང་གི་སྤྱོད་ཚུལ་བཤད་ནས་ནི། དེ་ལ་འཆི་བ་བཟུང་བར་ཞུས། 49

ཀླུ་ཡི་རྒྱལ་པོས་སྐྱབ་པ་པོ། གསང་བའི་སྔགས་སུ་གསོལ་བཏབ་སྟེ།
གཏུ་དང་རྡར་བས་གནས་དེར་ཕྱིན། སྔགས་པ་དཔའ་བོ་མཐོང་བར་གྱུར། 50

གནས་སྐབས་དེར་ནི་སྐྱབ་པ་པོ། སྔགས་པ་ཡིས་ཀྱང་སྦྱིན་སྲེག་མེས།
བཅིང་བར་འདོད་པས་ཀླུ་ཡི་ནི། རྒྱལ་པོ་རབ་ཏུ་དཀྲུག་པར་བྱས། 51

གདེངས་ཅན་བདག་པོ་སྡུག་པ་ཀྱིས་ནི། དྲངས་ཚེ་དེ་ཡི་གནས་ཀྱི་ཆུ།
ཆུ་ཡི་ཆུ་ཟུར་རབ་དཀྲིགས་པས། ཤ་ངར་བྱེད་པར་བཙོད་པ་བཞིན། 52

ངག་འགྲོའི་ཚང་ས་ཀུ་ཏྟ་སྐྲག་བས་འཁྲུགས་པའི་སྒྲ་ངན་གྱིས།
ཤུགས་རིངས་ཤུགས་ཀྱིས་རབ་བསྒྱུབས་རབ་འབར་དབུ་བའི་ཐིང་བཅས།
རབ་ཏུ་འདར་ཤིང་གཡོ་བའི་ཆུ་ནི་བོ་རྡབ་པ་ངག་བ་ཡིས།
ཕས་རོ་རྡུང་རྡུས་བསྣུང་བ་རོ་རུ་གཏེར་དང་སྡེད་པ་བཞིན།། 53

वने सम्प्रति दिग्बन्धः कृतोऽनेन दुरात्मना ।
बध्नात्येष न यावन्मां तावद्युक्तिक्रमः क्षमः ॥ ४६ ॥

तीरोपान्ते वसत्यस्मिन् महर्षिर्वल्कलायनः ।
जाने सोऽपि न मे साधुः परित्राणे प्रगल्भते ॥ ४७ ॥

तस्याश्रमपदे योऽसौ परिचर्य्यापरः सदा ।
लुब्धकः पद्मको नाम स मे संरक्षणक्षमः ॥ ४८ ॥

इति निश्चित्य मनसा गत्वा स लुब्धकान्तिकम् ।
स्ववृत्तान्तं निवेद्यास्मै बन्धरक्षामयाचत ॥ ४९ ॥

साधकस्य बधायैव नागराजेन सोऽर्थितः ।
धन्वी तं देशमभ्येत्य मन्त्रधीरं व्यलोकयत् ॥ ५० ॥

अस्मिन्नवसरे मन्त्री स प्रकोपी हुतानलः ।
आकृष्टिं नागराजस्य विदधे बन्धनोत्सुकः ॥ ५१ ॥

मन्त्राकृष्टे फणिपतौ क्षणं तद्भवनोदकम् ।
सविषादं रुरोदेव प्रोद्यद्बुद्बुदशब्दितम् ॥ ५२ ॥

सन्त्रासविह्वलभुजङ्गवधूविषाद-
निश्वासवेगविहितोज्ज्वलफेनमालम् ।
रक्षार्थनामिव चकार तरङ्गहस्त-
सक्ताञ्जलिप्रवलकम्पविलोलमम्भः ॥ ५३ ॥

མཁའ་ལྡིང་གཟི་བྱིན་ལྡན་པ་དེས། རིག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གླུ་བཟུང་སྟེ།
འཁྲབས་ཤིང་གྱུ་གྱུ་ལྡན་པའི་ལུས། རྩ་ཡི་སྟོད་དུ་བཙལ་བ་ན། 54

རྫོན་པ་ཡིས་ནི་གཞུ་བཀང་སྟེ། དུག་གིས་བྱུགས་པའི་མདའ་དག་གིས།
སྤྲག་པས་མིག་ནི་ཉམས་གྱུར་ཅིང་། གསེར་ལ་ཆགས་པ་དེ་ལ་བསྣུན། 55

འཛིགས་པས་ལག་འགྲོ་བདང་གྱུར་ཅིང་། མེར་འཇུག་དེ་ལ་མངོན་ཕྱོགས་དེ།
དེ་ཡི་འཛིགས་ཛུང་རལ་གྱི་ཡིས། མགོ་བོ་དག་དང་བྲལ་བ། 56

སྨོངས་པ་དེ་ཡིར་གི་པ་ནི། གཡེན་མ་ཆགས་ལས་གཞན་དག་དང་།
ཉེ་བར་སྤྱོད་བ་གྲུབ་མདོ་ཀྱང་། རང་ཉིད་བརླག་དོན་འབའ་ཞིག་གྱུར། 57

རྒྱན་པོའི་རིག་པ་འབྱོར་བ་སྟོབས། པ་རོལ་ཉེ་བར་གདུང་བའི་སྐད།
སྤྱོར་བ་ཉམས་ནི་འཕྲུལ་ལ་ཉིད། སྲོག་དང་ལྡན་ཅིག་ཉམས་པར་གྱུར། 58

དེ་ནས་རབ་དཀར་ཡོངས་རྫོགས་པ། བྱས་ཤེས་གཉེངས་ཅན་འདྲེན་པ་ཡིས།
རང་གི་ཁང་པར་ཉོན་པ་དེ། མཛེར་གཙུགས་སློ་དང་ལྡན་པས་བོས། 59

ནོར་བུའི་ཁང་པ་གནས་ལས་ཁང་། རིན་ཆེན་འཁྲི་ཤིང་སྐྱེད་ཚལ་དེར།
ཅོ་དྲ་སེམས་ནི་མཆོད་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡི་དུས་ནི་འགའ་ཞིག་གནས། 60

དེ་ནས་ལ་མཚན་ཧྲར་པ་དེས། ཉལ་ཞིག་སློག་འཕྲེང་ཧྲུ་བུ་ཡིས།
ཞགས་པ་རིན་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ། གླུ་ཡིས་བསྟོད་པར་བྱེད་པ་བསྒོང་། 61

आत्ते विद्यावलात्तेन नागे गरुड़तेजसा ।
सङ्कोचितविलाभोगे क्षिप्ते च जलभाजने ॥ ५४ ॥

तं हेमलुब्धं वाणेन चाससन्दिग्धलोचनम् ।
विव्याध धनुराकृष्य विषदिग्धेन लुब्धकः ॥ ५५ ॥

मग्नवाणं तमभ्येत्य भूयस्त्यक्तभुजङ्गमम् ।
करालकरवालेन त्विड्लिक्ष्यं चकार सः ॥ ५६ ॥

सा विद्या बन्धकी तस्य लोभादन्योपयोगिनी ।
अभूत् सिद्धापि मुग्धस्य स्वविनाशाय केवलम् ॥ ५७ ॥

मुक्ताः परोपतापाय विद्याविभवशक्तयः ।
सहसैव विमूढ़ानां विनश्यन्ति सहासुभिः ॥ ५८ ॥

ततः प्रहर्षसम्पूर्णः कृतज्ञः फणिनायकः ।
तं निनाय स्वभवनं लुब्धकं लोहलुब्धकः ॥ ५९ ॥

तत्र रत्नतलोद्यानविमानमणिवेश्मसु ।
अभ्यर्च्यमानश्चिरेण कञ्चित्कालमुवास सः ॥ ६० ॥

कदाचिदथ नागेन पूज्यमानः सविस्मयः ।
विद्युद्दामोपमं पाशममोघाख्यं ददर्श सः ॥ ६१ ॥

དེ་ནས་གྲོང་དེ་ཡི་ནུས་མཐུ་དག། ཀླུ་ཡིས་བཤད་པ་དོས་གྱུར་ནས།
རྔོན་པ་ཆགས་པའི་ཡིད་ལྡན་པས། དེ་ནི་འབབ་ནས་རབ་ཏུ་བསྐྱངས། 62

གསུམ་གྱི་སྐྱོར་བ་མི་པས་ཞིང་། ཀླ་ནོམས་ཀྱང་ནི་འཆིང་བྱེད་པ།
སྒྲོག་ལས་ཀླག་པ་དེ་དེ་ལ། གདིངས་ཅན་དབང་པོ་དགའ་བས་བྱིན། 63

དེ་ནས་ཞགས་པ་དེ་བླངས་ནས། ཅི་དྲ་ལ་ཞིས་རྔོན་པ་ནི།
ཀླུ་ཡི་ཁང་པ་ལས་འགྲོན་ཏེ། རྡོན་གྲོབ་རང་གི་གནས་སུ་སོང་། 64

ཀླུ་ཡི་མཐུ་ཡིས་ཐོབ་པ་ཡི། ཕུན་ཚོགས་ལྡན་རིང་དེ་སྤྱོད་ནས།
ཨུ་ཏྤལ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཡི། ཐུལ་ཞགས་པ་བྱིན་ནས་འདས། 65

རྔོན་པ་གཞོན་ནུ་དེ་ཡིས་ཀྱང་། པ་ཡི་སྤྱོད་པ་སྐྱོང་བྱེད་ཅིང་།
རིགས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་ཐུབ་ལ་དེའི། རིམ་གྲོ་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། 66

དེ་ནས་ནམ་ཞིག་ཐུབ་པ་ནི། བཞུགས་པའི་མདུན་ན་གནས་པ་དེས།
ཤིན་ཏུ་ཕྲ་ཞིང་སྙན་པའི་ཀླུ། ཉོ་བའི་བཅུད་ལེན་གྱིས་པ་ཐོས། 67

ཐུབ་པ་རི་མོ་བཀོད་པ་བཞིན། མཐོང་ནས་ལ་མཆན་དེས་དྲིས་པ།
པདྨ་ཁོངས་སུ་བྱུང་བ་ནི། ཡང་དག་བསྒོམས་པའི་སྒྲ་མཆོངས་ཤིང་། 68

ཁུ་བྱུག་དབྱངས་ལྷར་སྙན་པ་ཡི། སྒྲ་འདི་དག་ནི་གང་ལས་ཐོས།
ཞེས་པ་རྔོན་པའི་བུ་ཡིས་དྲིས། དེ་ལ་ཐུབ་པས་རབ་སྨྲས་པ། 69

तं दृष्ट्वा तत्प्रभावञ्च श्रुत्वा नागनिवेदितम् ।
यत्नात्तदर्थनाञ्चक्रे लुब्धको लुब्धमानसः ॥ ६२ ॥

अजय्यं समरोद्योगे सुराणामपि बन्धनम् ।
तं जीविताधिकं तस्मै ददौ प्रीत्या फणीश्वरः ॥ ६३ ॥

ततस्तं पाशमादाय चिचमामन्त्र्य लुब्धकः ।
उत्तीर्य्य नागभवनाल्लब्धार्थः स्वपदं ययौ ॥ ६४ ॥

नागप्रभावसम्प्राप्तां चिरं भुक्त्वा स सम्पदम् ।
पुत्रायोत्पलकाख्याय पाशं दत्त्वा व्यपद्यत ॥ ६५ ॥

पालयन् पितुराचारं सोऽपि लुब्धकुमारकः ।
मुनेस्तस्य कुलस्थित्या परिचर्य्यापरोऽभवत् ॥ ६६ ॥

ततः कदाचित् स मुनेर्विश्रान्तस्य स्थितः पुरः ।
शुश्राव काकलीगीतं कीर्णं कर्णरसायनम् ॥ ६७ ॥

गीतश्रवणनिस्पन्दनिलीनहरिणं वनम् ।
चित्रन्यस्तमिवालोक्य सोऽपृच्छद्विस्मितो मुनिम् ॥ ६८ ॥

कमलाबन्धसंरुद्धमधुपध्वनिसोदरः ।
कुतोऽयं कोकिलालापललितः श्रूयते स्वनः ॥ ६९ ॥

१ ¹ ख खएर ।

མི་འམ་ཅི་ཡི་བུ་མོ་རྣམས། སྙན་པར་བརྗོད་པ་འདི་དག་ཡིན།
མི་འམ་ཅི་བདག་རྫོན་པ་ཡི། བུ་མོ་ཡིད་འཕྲོག་མ་འདི་ནི། 70

སྲུ་མོ་ལྔ་བརྒྱ་ཡོངས་བསྐོར་ནས། ཀླུ་ཡི་ཁང་པ་དག་ན་ཅི།
དེ་ཐོས་དགེ་མཚན་གྲིམས་ཉེན་ནས། དེ་ཡིས་སྨྲར་ཡང་ཐུབ་ལ་སྨྲས། 71

མི་འམ་ཅི་ཡི་བུ་མོ་དག། ཕྱིས་བྱུས་ཐོབ་པར་ནུས་སམ་ཅི།
ཐུབ་པས་དེར་སྨྲས་གང་གི་ནི། ལག་ཅེར་དོན་ཡོད་ཅེས་བྱ་བའི། 72

ཞགས་པས་སོང་སྟེ་འདོད་ལྡན་ན། མི་འམ་ཅི་མོ་མཐོང་བར་ནུས།
དེ་ནས་དེ་ཐོས་སྤྲོ་ལྡན་པའི། རྫོན་པས་དེ་ལ་ཕྱག་བཙལ་ནས། 73

ཞགས་པ་བཟུང་སྟེ་གདེངས་ཅན་གྱི། དབང་པོའི་ཁང་པ་དག་ཏུ་སོང་།
དེར་དེས་མི་འམ་ཅི་མོའི་ཚོགས། རྩེ་དགའ་རོལ་བས་མཚན་པ་ནི། 74

གསེར་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ནགས་ཀྱི་དཔལ། རླུང་གིས་བསྐྱོད་པ་འཛིན་པ་མཐོང་།
དེ་དག་དབུས་སུ་ཡིད་འཕྲོག་མས། ཁྲུས་བྱས་ལངས་པ་མཐོང་གྱུར་ཏེ། 75

དྲན་པའི་མིག་གསུམ་མ་དག་གི། ཞི་བྱེད་ཟླ་ཡི་ལྷ་མོ་བཞིན།
ལུས་མེད་རྣམ་འཕྲུལ་རྩོམ་པ་ཡི། པ་ཏྲ་བས་ཚོགས་ལྡན་ཡང་ཚོར་ནི། 76

གཞོན་ནུ་མ་ཉིད་བྱིང་བ་ཡི། རྟེན་པ་དག་ནི་བྱེད་པ་བཞིན།
ཡིད་འོང་ལྷ་ཡི་གོས་བགོས་ཤིང་། སྐྲ་རགས་དག་ནི་ལེགས་པར་བཅིངས། 77

इति लुब्धकपुत्रेण पृष्टस्तं मुनिरब्रवीत्।
गायन्ति मधुरालापमेताः किन्नरकन्यकाः ॥ ७० ॥

द्रुमस्य किन्नरपतेः कन्या कन्याशतैर्वृता।
पञ्चभिर्नागभवने क्रीडत्येषा मनोहरा ॥ ७१ ॥

श्रुत्वैतत् कौतुकाक्रान्तः स पुनर्मुनिमभ्यधात्।
अपि शक्नोति पुरुषः प्राप्तुं किन्नरकन्यकाम् ॥ ७२ ॥

तमुवाच मुनिर्यस्य भवेत् पाशः कराग्रगः।
अमोघाख्यः स शक्नोति हर्तुं किन्नरकामिनीम् ॥ ७३ ॥

स तदाकर्ण्य[१] सोत्साहस्तं प्रणम्याथ लुब्धकः।
प्रययौ पाशमादाय भोगीन्द्रभवनान्तिकम् ॥ ७४ ॥

तत्र केलिविलासाङ्कं सोऽपश्यत् किन्नरीगणम्।
विश्राणमनिलालोलहेमवल्लीवनश्रियम् ॥ ७५ ॥

मध्ये स्नानोत्थितां तासां स ददर्श मनोहराम्।
स्मरस्येव चिरेणाग्निनिर्व्वाणजलदेवताम् ॥ ७६ ॥

अनङ्गविभ्रमारम्भनिर्भरोर्मिणि यौवने।
मज्जतः शैशवस्येव कुर्व्वाणामवलम्बनम् ॥ ७७ ॥

---

१ ,, एतदाकर्ण्य।

ཆུ་སྲིད་རོལ་པས་དབྱུ་བ་ཡི། འཕྲེང་བ་རབ་གསལ་ཆགས་པ་བཞིན།
མཛེས་སྡུག་རབ་ཏུ་དཀྲིགས་གྱུར་པ། དོ་ཤལ་གསར་པའི་རྒྱན་དག་ནི། 78

ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་མཚན་མོའི་དཔལ། ཟླ་བ་དཀར་བ་སྒྲོགས་པ་བཞིན།
ནོ་རྒྱན་རིན་ཆེན་འོད་ཟེར་གྱིས། ཚོགས་ཀྱི་འཁྲུས་བ་དག་ལ་ནི། 79

རོལ་བའི་པ་ཏུ་འཕྲི་ཤིང་སྐྲར། ཆུ་ཡི་དག་པ་བྲི་བ་བཞིན།
དཔྲལ་བའི་རྒྱན་དུ་གྲོགས་མོ་ཡི། གླུ་རྩེའི་རི་མོ་འབྲི་བྱེད་པ། 80

བསིལ་ཟེར་དྲི་མ་ལྡན་པ་ཡིས། སྐྱེངས་པ་ཞི་བར་བྱེད་པ་བཞིན།
དེ་མཐོང་ལ་མཚན་ཞབས་བ་སི། ཞགས་པས་ཡིད་ནི་དྲངས་གྱུར་པ། 81

རྟོན་པས་འཕྲུལ་ལ་ཞགས་པ་ནི། དོན་ཡོད་ཅེས་པ་ལེགས་པར་བསྔར།
དེ་ནས་ལག་ན་ཞགས་པ་དེས། མཐོང་ནས་འཕྲུལ་ལ་རབ་སྨྲག་ཅིང་། 82

གསོ་བ་རི་དྭགས་མིག་ཅན་མ། མི་འམ་ཅི་ནོར་པས་མགྲོ་རིས་སོང་།
དེ་ཡི་ཕྱུར་བར་ལག་པ་ཡིས། ཞགས་པ་འཕངས་པས་ཡིད་འཕྲོག་མ། 83

སྨྲག་པའི་མིག་དང་ལྡར་བ་བཟུང་། རི་དྭགས་མོ་ནི་རྟོན་པས་བཞིན།
དེ་ཡིས་དབང་མེད་ཞགས་པས་དྲངས། སྐད་ཅིག་བཀྲོལ་བས་མིག་ཟུམ་ཞིང་། 84

སྡུག་བསྔལ་གདུངས་སྐབས་བསྟེར་བ་དེར། འདི་ཅི་ཞེས་པ་ཤེས་མ་གྱུར།
ཁྲུ་ཉལ་ས་རི་དྭགས་མོ་བཞིན་དུ། རང་གི་སྐྱེ་བོ་ལྷ་བསམས་པས། 85

मेखलाबन्धसन्नद्धदिव्याम्बरमनोरमाम्।
जलकेलिकलासिक्तस्फुरत्फेनावलीमिव ॥ ७८ ॥

लावण्यप्रसृतेनेव प्रवाहेन महीयसा।
हरन्तीं तारहारेण शशिशुभ्रनिशाश्रियम् ॥ ७९ ॥

कलयन्तीं जवोल्लीढ़ां लीलापचलतां पुनः।
कर्णाभरणरत्नांशुकर्णोत्पलकपोलयोः ॥ ८० ॥

कस्तूरीलेखया सख्या लिख्यमानललाटिकाम्।
कलङ्ककलनाक्लैव्यं शमयन्तीं हिमत्विषः ॥ ८१ ॥

तां दृष्ट्वा विस्मयावेशपाशेनाकृष्टमानसः।
चक्रे पाशममोघाख्यं सज्जं सपदि लुब्धकः ॥ ८२ ॥

ततः सन्त्रासतरलाः सहसा हरिणेक्षणाः।
किन्नर्यो दिवमुत्पेतुः पाशहस्तं विलोक्य तम् ॥ ८३ ॥

लघुहस्ततया क्षिप्रा पाशश्चकितलोचनाम्।
मनोहरां स जग्राह हरिणीमिव लुब्धकः ॥ ८४ ॥

सा पाशविवशा तेन कृष्टा कष्टदशां श्रिता।
किमेतदिति नाज्ञासीत् क्षणं मूर्च्छानिमीलिता ॥ ८५ ॥

ཆུ་ཆེད་རོལ་པས་དབུ་བ་ཡི། འཕྲེང་བ་རབ་གསལ་ཆགས་པ་བཞིན།
མཛེས་སྡུག་རབ་ཏུ་དཀྲིགས་གྱུར་པ། ནོ་ཤལ་གསར་པའི་རྒྱན་དག་ནི། 78

ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་མཚན་མོའི་དཔལ། ཟླ་བ་དཀར་བ་སྤྲོགས་པ་བཞིན།
ན་རྒྱན་རིན་ཆེན་འོད་ཟེར་གྱིས། ཚོགས་ཀྱི་འཁྲུག་པ་དག་ལ་ནི། 79

རོལ་བའི་པ་ཏ་འཕྲི་ཤིང་སྐྲར། ཆུ་ཡི་དག་པ་བསྲིབ་བཞིན།
དཔྲལ་བའི་རྒྱན་དུ་གྲོགས་མོ་ཡི། གླུ་རྩེའི་རི་མོ་འབྲི་བྱེད་པ། 80

བསིལ་ཟེར་རྡོ་མ་ལྡན་པ་ཡིས། སྐྱེངས་པ་ཞི་བར་བྱེད་པ་བཞིན།
དེ་མཐོང་ཡ་མཚན་ཐེབས་བ་ཡི། ཞགས་པས་ཡིད་ནི་བྲངས་གྱུར་པ། 81

རྔོན་པས་འཕྲུལ་ལ་ཞགས་པ་ནི། རྔོན་ཡོད་ཅེས་པ་ལེགས་པར་བསྟུར།
དེ་ནས་ལག་ན་ཞགས་པ་དེས། མཐོང་ནས་འཕྲུལ་ལ་རབ་སྐྲག་ཅིང་། 82

གཡོ་བ་རི་དྭགས་མིག་ཅན་མ། མི་འམ་ཅི་ནོར་བས་མཐོ་རིས་སོང་།
དེ་ཡི་མྱུར་བར་ལག་པ་ཡིས། ཞགས་པ་འཕངས་པས་ཡིད་འཕྲོག་པ། 83

སྐྲག་པའི་མིག་དང་རྡར་བ་བཟུང་། རི་དྭགས་མོ་ནི་རྔོན་པས་བཞིན།
དེ་ཡིས་དབང་མེད་ཞགས་པས་བྲངས། སྐད་ཅིག་བརྒྱུས་བས་མིག་རྩུབ་ཞིང་། 84

སྡུག་བསྔལ་གདུང་བ་སྐབས་བསྟེན་པ་དེར། འདི་ཅི་ཞེས་པ་ཤེས་ས་གྱུར།
ཁྱུ་ཉམས་རི་དྭགས་མོ་བཞིན་དུ། རང་གི་སྐྱེ་བོ་ལྟ་བཞིན་པས། 85

मेखलाबन्धसन्नद्धदिव्याम्बरमनोरमाम्।
जलकेलिकलासिक्तस्फुरत्फेनावलीमिव ॥ ७८ ॥

लावण्यप्रसृतेनेव प्रवाहेन महीयसा।
हरन्तीं तारहारेण शशिशुभ्रनिशाश्रियम् ॥ ७९ ॥

कलयन्तीं जघोसीढ़ां लीलापचलतां पुनः।
कर्णाभरणरत्नांशुकर्णोत्पलकपोलयोः ॥ ८० ॥

कस्तूरीलेखया सख्या लिख्यमानललाटिकाम्।
कलङ्ककलनाक्लैव्यं शमयन्तीं हिमत्विषः ॥ ८१ ॥

तां दृष्ट्वा विस्मयावेशपाशेनाकृष्टमानसः।
चक्रे पाशममोघाख्यं सज्जं सपदि लुब्धकः ॥ ८२ ॥

ततः सन्त्रासतरलाः सहसा हरिणेक्षणाः।
किन्नर्यो दिवमुत्पेतुः पाशहस्तं विलोक्य तम् ॥ ८३ ॥

लघुहस्ततया क्षिप्ता पाशश्चकितलोचनाम्।
मनोहरां स जग्राह हरिणीमिव लुब्धकः ॥ ८४ ॥

सा पाशविवशा तेन क्लिष्टा कष्टदशां श्रिता।
किमेतदिति नाज्ञासीत् क्षणं मूर्च्छानिमीलिता ॥ ८५ ॥

ཕྱོགས་སུ་ནོམ་པར་ལྷ་བྱེད་ཅིང་། ཀུན་སློངས་ན་དེས་དེ་ལ་སྨྲས།
གྲོང་ཞིག་གྲོང་ཞིག་བརྟེན་པར་བཅིངས། བདག་ལ་མ་རིག་ཡོངས་སུ་སྦྱངས། 86

ངེས་པར་མྱ་ངན་གྱིས་གཟིར་ལ། གདུག་པ་ནམས་ཀྱང་བཙེ་ལྡན་ཡིན།
ཆགས་ལས་ཟླ་ཡི་བུ་མོ་ནི། མཆོག་མིན་གནས་ལ་སྦྱར་བ་ན། 87

འཕྲུལ་ལ་སྒྲུབ་པ་པོ་ཉིད་སྒྲིག། རབ་དུ་འབར་བའི་རིག་པ་བཞིན།
བློ་ལྡན་བློ་ཡིས་ནོམ་དཔྱད་ནས། འོས་པ་དག་ལ་བདག་སྤྲུལ་ན། 88

ཁྱོད་ལ་ངེས་པར་ཚོས་དང་ནི། ནོར་གྱི་ཆགས་ཆེན་འབྱུང་བར་འགྱུར།
ཞགས་པས་བསྡམས་པར་གདུང་བ་ནི། བདག་གིས་མི་བཟོད་བཅིངས་པ་གྲོང་། 89

གང་དུ་ཁྱོད་འགྲོ་མདོན་འདོད་པ། དེར་ནི་བདག་རང་ཉིད་ཀྱིས་འགྲོ།
བཅིངས་པ་བཏང་བར་གྱུར་ཀྱང་བདག། མཁའ་ལ་འཕུར་ནས་ཡོངས་མི་འགྲོ། 90

གང་གི་དབང་གིས་མཁའ་ལ་བདག། འགྲོ་བའི་གཙུག་གི་རིན་ཆེན་བརྒྱང་།
ཞེས་དེས་མཆི་མ་དང་བཅས་སྨྲས། སྙིང་རྗེས་བརླན་བ་ཉིད་གྱུར་དེས། 91

གཙུག་གི་ནོར་བུ་ཡང་དག་བླངས། ཞགས་པ་བཀྲོལ་ནས་དེ་ལ་སྨྲས།
དགེ་མ་དབུགས་ནི་དབྱུང་བར་མཛོད། མྱ་ངན་བྱ་བར་ཡོངས་མི་འོས། 92

ངེས་པར་འོས་པ་མི་ཁྱོད་ཕྱིར། རང་གི་འདོད་པས་སྤྱོད་མི་བགྱིད།
གང་གི་གྲགས་པ་བདུད་རྩི་ཡི། ཟ་རླབས་ཀྱིས་ནི་ཕྱོགས་ཀུན་ཁེངས། 93

यूथभ्रष्टेव करिणी स्वजनालोकनाशया।
निरीक्षमाणा ककुभः सा सम्भ्रान्ता तमभ्यधात्॥ ८६॥

मुञ्च मुञ्च हृदाक्षिप्तां मा स्प्राक्षीः परिरक्ष माम्।
क्रूरा अपि भवन्त्येव शोकार्त्तेषु कृपालवः॥ ८७॥

लोभादनुत्तमपदप्रयुक्ता दिव्यकन्यका।
सद्यः प्रदीप्ता विद्येव निर्दहत्येव साधकम्॥ ८८॥

मां विचार्य धिया धीमन्ननुचिताय प्रयच्छतः।
भविष्यति तवावश्यं महान् धर्मधनागमः॥ ८९॥

पीडां पाशकृतामेतां न सहे मुञ्च बन्धनम्।
स्वयं व्रजाम्यहं तत्र यत्र तेऽभिमता गतिः॥ ९०॥

दिवमुत्पत्य गच्छामि नत्वहं मुक्तबन्धना।
यदशान्मे गतिर्व्योम्नि चूडारत्नं गृहाण तत्॥ ९१॥

इत्युक्तः स तया सार्द्धं प्रयातः करुणार्द्रताम्।
चूडामणिं समादाय पाशं मुक्त्वा जगाद ताम्॥ ९२॥

समाश्वसिहि कल्याणि न शोकं कर्तुमर्हसि।
न नामानुचिताय त्वां प्रयच्छामि निजेच्छया॥ ९३॥

ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་རྩ་གཉེར་ཅོ། དཔལ་ལྡན་གྲུབ་པོའི་སྲས་པོ་ཡོད།
དེ་ཉི་རིག་པ་ཞལ་ལ་ཆགས། སྒྱུ་རྩལ་རྩེད་འཛོམས་ནུས་པར་བགྲིན། 94

རང་གི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན། ལེགས་སྤྱོད་ནོར་བཟང་ཞེས་པའོ།
བདེ་དགའ་དག་གི་དཔལ་བཞིན་དུ། གཞོན་དང་ལོངས་སྤྱོད་སྐལ་བ་བཟང་། 95

ནམ་འཕྲུལ་བས་ཡི་གྲིན་གྲུར་དེ། སྙིང་ལེགས་ཁྱོད་ལ་ཡང་དག་འོས།
གང་གིས་ཡི་མཚན་མོའི་བདག ལྷ་དང་དྲི་ཟ་མི་འམ་ཅི། 96

རིག་འཛིན་ནམ་པར་རྩེན་ནམས་ཀྱི། ཁྱིངས་པ་དག་ནི་ཐུང་དུར་བྱེད།
ཅེས་པ་དེ་ལ་དབུགས་ཕྱུང་ཞིང་། གཅེར་ཚོགས་བྲལ་བའི་ཡིད་འཕྲོག་མ། 97

ཀུར་རི་བཞིན་ཤིན་དུ་ནི། སྙིང་རྗེ་རྗེ་སྐད་ཅོ་ངེ་བཏོན།
སྐབས་དེར་འཕིགས་བྱེད་ངོས་ལ་ནི། ཊོན་གྱི་རྩེད་མོའི་དགེ་མཚན་ལ། 98

འཕོངས་མཁས་ནོར་བཟང་སོང་གྱུར་པ། རིམ་གྱིས་གནས་དེར་འོངས་པར་གྱུར།
དེ་ཡི་ཤིང་དྲའི་ས་ཁྱུད་སྣས། མི་བྱའི་ཚོགས་ཀྱིས་གར་བྱས་ནས། 99

དུ་ཀུ་ལ་ཉིད་གཡོ་ཞིང་སྟོ། ནགས་ཀྱི་དཔལ་མོས་སྐད་ཅིག་བྲིབ།
དེ་ཉི་ཊུལ་གྱི་རྩ་ཕྱིགས་དག འཁྲུལ་པར་ཆགས་པས་རབ་མཛེས་པས། 100

ནི་གྱིན་མཐར་ན་རབ་མཛེས་པས། སྨུ་ཏིག་འབྲས་བུ་འབོས་པ་བཞིན།
མདུན་དུ་སོ་ཡི་འོད་ཟེར་གྱིས། ཤིང་དྲའི་དུ་མིག་གིས་བསྐྱངས་པའི། 101

अस्ति राजसुतः श्रीमान् गुणरत्नमहोदधिः ।
पूरिताः ककुभः सर्व्वा येन कीर्त्यमृतोर्म्मिभिः ॥ ९४ ॥

स विद्यावन्धनादर्शः कलाकेलिविभूषणः ।
सुवृत्तः सुधनो नाम निजवंशविशेषकः ॥ ९५ ॥

स ते समुचितः सुभ्रु विभ्रमाभरणं भुवः ।
त्यागोपभोगसुभगः सुखोत्सव इव श्रियः ॥ ९६ ॥

सुरकिन्नरगन्धर्व्वविद्याधरविलासिनाम् ।
यः खर्व्वीकुरुते गर्व्वमुर्व्वराशर्व्वरीपतिः ॥ ९७ ॥

इति तेन कृताश्वासा बन्धुवर्गवियोगिनी ।
कुररीवातिकरुणं विललाप मनोहरा ॥ ९८ ॥

अत्रान्तरे विन्ध्यतटीं मृगयाकेलिकौतुकी ।
प्रस्थितः सुधनो धन्वी शनैस्तं देशमाययौ ॥ ९९ ॥

रथनेमिस्वनैस्तस्य प्रनृत्यच्छिखिमण्डली ।
वनलक्ष्म्याः क्षणं लेभे लोलनीलदुकूलताम् ॥ १०० ॥

स कपोलप्रणयिभिर्बभौ स्वेदोदविन्दुभिः ।
सङ्क्रान्तैः कुण्डलप्रान्तकान्तमुक्ताफलैरिव ॥ १०१ ॥

རྡུལ་གྱི་ཚོགས་ནམས་འཁྲུག་པ་བཞིན། ཁ་ལོ་པ་ལ་དེས་སྨྲས་པ།
ཀྱེ་མ་ཡིད་ཀྱི་ཤིང་རྟས་བཞིན། ཤིང་རྟ་རླུང་ལྟར་མགྱོགས་པ་ཡིས། 102

རང་སྐྱེ་རིང་དུ་བཏང་ནས་ནི། ཇི་སྲིད་ས་གཞི་འདས་པར་གྱུར།
བྱང་ཆུབ་ཤིང་གི་ཡལ་འདབ་ནི། རླུང་གཡོན་གྱིས་བསྐྱོད་གཡོ་ལྡན་པ། 103

ས་འདིས་ཀྱིན་ནི་ལྗང་གུ་ཡིས། ལྗང་པའི་མཛེས་པ་ཉིད་དག་འཕྲོག།
འཁྲི་ཤིང་གསེར་པ་ཅི་ཅིའི་མཚོ། མེ་ཏོག་ཕྲན་བུའི་ཉུལ་གྱིས། 104

སྐྱི་མ་རླུང་གིས་འཁྲུགས་འདི་དག། སྲིད་ལྟར་བཞིན་དུ་གཡོལ་བར་བྱེད།
མར་ཀ་ཏ་ལྟར་ལྗང་བའི། ཅ་སྤྲོད་ཚོགས་ཀྱི་སྤོད་ཀོར་ཅན། 105

མེ་ཏོག་རྡུལ་གྱིས་སྤྲས་པ་ཡི། ནགས་འཕྲེང་འདི་དག་རབ་ཏུ་མཛེས། 106
སྨག་ནས་བྲོས་བའི་རི་དྭགས་མོ། འདི་དག་མཁྲིན་པ་འཁྱོག་པོ་ཡིས། 107
གཡོ་ཞིང་བལྟ་བས་ཡུད་ཙམ་ནི། སྔོན་པོའི་ནགས་ཚལ་སྤྲོ་བ་བཞིན།

སོ་ནི་མཚན་མོར་བྱེད་པའི་ཆ་ཡི་གྲུ་གུ་ལྟར་མཛེས་ཤིང་།
ཐུབ་པ་རི་ཁྲོས་བདག་མཛའ་བོའི་ཉུ་དག་དང་མཚུངས།
ཀྱེ་ནས་ཀྱི་སྨུས་བཅིལ་ནམ་པར་གསོ་བའི་ཉ་བྲག་ས་སོ་ལྟ་ནི།
ཟླ་གུ་འདི་དག་ཀུན་ནས་བདག་གི་ཤིང་རྟ་དག་ལ་བརྒྱ། 108

स्यन्दनाश्वखुरोद्धूतं दन्तदीधितिभिः पुरः।
हरन्निव रजःपुञ्जं व्याजहार स सारथिम्॥ १०२॥

अहो मनोरथेनेव रथेनानिलरंहसा।
दूरोज्झिता स्वसैन्येन कियती लङ्घिता क्षितिः॥ १०३॥

एता वालानिलोल्लासलोलपिप्पलपल्लवाः।
हरन्ति हरितच्छायां हरिणाभरणा भुवः॥ १०४॥

एता बालप्रवालौष्ठाः स्तवकस्तनवन्धुराः।
सोत्कण्ठा इव जृम्भन्ते मञ्जर्यः श्वसनाकुलाः॥ १०५॥

इमा मरकतश्यामशाष्पसञ्चयकञ्चुकाः।
राजन्ते कौसुमरजोरञ्जिता वनराजयः॥ १०६॥

एता विवलितग्रीवा हरिण्यस्त्रासविद्रुताः।
नीलोत्पलवनानीव सृजन्ति तरलेक्षितैः॥ १०७॥

एते निशाकरकराङ्कुरकान्तदन्ताः
पल्लीपतिप्रणयिणीस्तनतुल्यकुम्भाः।
पश्यन्ति दन्तिशिशवः परितो रथं मे
नेमिस्वनापहृतचापललीनकर्णाः॥ १०८॥

---

१ पु पल्लीपति०।

གཟིངས་ཅན་གནས་ན་རྙེད་པར་དཀའ། མི་ཡི་ཡུལ་ན་གཏན་ཉིད་ཅི།
མཛེས་སྡུག་གྱི་འདི་མགོ་རིས་སུ་འང་། གསར་དུ་བཀྲོད་པར་འཁྲུངས་སམ་སྙམ། 116

གཞོན་ནུ་ཉིད་དང་ལ་བབ་པས་འཕྱུངས་པས་ལུས་མེད་དང་བཅས་སྒེག་ལྡན་ཞིང་།
ལུས་ཟླ་མཆེན་ལྷུག་གསར་དུ་བཤད་བྱས་ཡན་ལག་ཀུན་འགྲོགས་གྲོགས་ཅན་གང་གིས།
འབད་མེད་པ་རོལ་གཞོན་ལ་ཤིན་ཏུ་ཀྱི་ཆེར་ཆོམ་པའི་མདོན་སྤྲོར་དང་བྲལ་བར།
འགྲོ་བའི་རྒྱལ་སྲིད་ཆེ་ལ་རྩེ་དགའི་མཆོད་དང་ལྡན་པའི་ལྷ་ཉི་ཉིས་པར་གྱུར། 117

དེ་ལྟར་ཡ་མཚན་སྙིང་པོ་ཅན། མངོན་པར་འདོད་ལྡན་མིག་གི་ནི།
དེ་འཐུངས་མཚུངས་ལ་མངོན་ཕྱོགས་ཏེ། ཕྱག་འཚལ་ཇོན་བས་རབ་སྨྲས་པ། 118

མི་འམ་ཅི་རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་ན། དཔག་བསམ་ལྗོན་པ་ལྗོན་པ་ཡི།
བུ་མོ་ཡིད་དུ་འོང་མ་འདི། ལྷ་གཅིག་བདག་གི་ཞགས་པས་བྲངས། 119

ཁྱོད་སྐད་བླངས་པའི་གཞོན་ནུས། མཆོག་འདི་རབ་ཏུ་གཟུང་བར་མཛོད།
ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་ཁྱོད་ཉིད་ནི། ས་གཞི་འདི་ཡི་བདག་ཏུ་འོས། 120

འདི་ཡི་གཙུག་གི་ནོར་བུ་འདི། རང་འདོད་འགྲོ་སྟེར་བདག་གིས་ནི།
བཟུང་སྟེ་དེ་དང་བྲལ་བས་ནི། ནམ་མཁའ་དག་ལ་འགྲོ་བ་མེད། 121

ནོར་བུ་འདི་ནི་བསྲུང་བྱ་སྟེ། འདི་བྱིན་འདི་དང་སྤྲད་པ་མེད།
བུ་མོ་རིན་ཆེན་རིན་ཆེན་ཡང་། དེ་བརྗོད་དེ་ལ་ཇོན་པས་བྱིན། 122

दुर्लभा भोगिभवने मर्त्यलोके कथैव का।
मन्ये लावण्यमुद्रेयं स्वर्गेऽप्यभिनवोदिता ॥ ११६ ॥

तारुण्येन निपीतशैशवतया सानङ्गशृङ्गारिणी
तन्वङ्ग्याः सकलाङ्गसङ्गमसखी भङ्गिर्नवाङ्गीकृता।
निःसंरम्भपराक्रमः पृथुतरारम्भाभियोगं विना
साम्राज्ये जगतां यया विजयते देवो विलासायुधः ॥११७॥

इति विस्मयगर्भेण साभिलाषेण चक्षुषा।
तां पिबन्तमिवाभ्येत्य प्रणम्य प्राह लुब्धकः ॥ ११८ ॥

कुलकल्पद्रुमस्येयं द्रुमस्य दयिता सुता।
देव किन्नरराजस्य पाशेनापहृता मया ॥ ११९ ॥

आनीता त्वत्कृते दिव्यकन्यैषा प्रतिगृह्यताम्।
त्वमेवास्या गुणोदार भर्त्ता भुव इवोचितः ॥ १२० ॥

अस्याश्चूडामणिरयं मया स्वेच्छागतिप्रदः।
गृहीतस्तद्विरहिता नेयं याति विहायसा ॥ १२१ ॥

रक्ष्यो मणिरयं नास्ति दत्तेऽस्मिन् सङ्गमोऽनया।
इत्युक्त्वास्मै ददौ कन्यारत्नं रत्नञ्च लुब्धकः ॥ १२२ ॥

ས་ཡི་རི་དྭགས་མཚོན་མ་དེ། རྒྱལ་པོའི་བུ་ཡིས་བླངས་པ་ན། · · ·
བདུད་རྩིས་བྲན་བཞིན་རང་ཡུལ་དང་། བྲལ་བའི་མི་ནི་བཏང་བར་གྱུར། 123

འདོད་ལྡན་མིག་གིས་གསོ་བ་ཡི། རི་དྭགས་གཞོན་ནུ་མ་འདྲ་དེ།
ཇོ་ཕས་བཏང་ནས་ཡིད་ཀྱིས་ནི། ཆགས་པའི་རྒྱུ་ཡིས་བཅིངས་པར་གྱུར། 124

མི་འམ་ཅི་མོ་ཤིང་རྟ་ར་བཀོད། ཇོ་པ་རིན་ཅན་ཚོགས་ཀྱིས་བཀང་།
དགའ་བ་རྒྱས་པའི་ས་བདག་སྲས། རང་གི་གྲོང་ཁྱེར་དག་ཏུ་སོང་། 125

ཏ་སྦྱི་ན་ཡི་གྲོང་ཁྱེར་ཏེ། རང་གི་གཏན་ནི་པ་ལ་བཤད།
དགའ་བས་ཡ་མཚན་གྱུར་པ་དེས། བགམས་ཡི་ནི་དགའ་སྟོན་བསྐྱབས། 126

གཟུགས་ཅན་རི་བོང་ཅན་གྱི་དཔལ། དགེ་བས་སྤྱད་ཐར་གྱུར་པ་བཞིན།
མི་འམ་ཅི་ཡི་བུ་མོ་ནི། པོ་བྲང་འཁོར་དུ་གནས་པར་བྱས། 127

མཚོ་ཡི་སྣང་ཚིར་ཆགས་ཧ་དབ། སྣང་ཚེ་འཕྲུངས་པས་བཤྭ་དུ་ངེས།
རིག་པས་བཞིན་གྱི་ཚ་སྐྱེས་ནི། ཉུད་ཅིང་པདྨོ་ཅན་དེ་འདར། 128

སྨྲ་བ་ཅན་གྱང་སྒྲིད་པ་འཆང་། གསོ་བས་ཀྱང་ཡང་ཡང་འདར།
ཕྱིངས་པར་བྱུང་ཀྱང་དཔལ་མདངས་གསལ། དེ་ཡི་དགའ་བ་རེ་ཡིས་བསྐྱབས། 129

དབྱེ་ཅིས་མཚོ་ཡི་རི་རྫོང་མཐིང་། -སོ་ཡི་འཛིག་པ་ཌྷྲ་ནས་ནི།
ཙ་ཀྲི་རྒྱ་བའི་རིག་ཅན་དེ། སྨྲ་བ་ཅན་གྱིས་དེ་ཡིས་ཟློག 130

गृहीता राजपुत्रेण सा मृगीमृगलक्षणा ।
सुधासिक्तेव तत्याज स्वदेशविरहानलम् ॥ १२३ ॥

उत्कण्ठालोकनालोलां तां बालहरिणीमिव ।
बबन्ध लुब्धकत्यक्तां रागवागुरया स्मरः ॥ १२४ ॥

किन्नरीं रथमारोप्य रत्नैरापूर्य लुब्धकम् ।
हर्षपूर्णः स्वनगरं प्रतस्थे पार्थिवात्मजः ॥ १२५ ॥

स हस्तिनापुरं प्राप्य निवेद्य स्वकथां पितुः ।
हर्षाद्विस्मयिना तेन विवाहे विहितोत्सवः ॥ १२६ ॥

सुकृतैर्भोग्यतां यातां मूर्त्तामिव शशिश्रियम् ।
अन्तःपुरप्रणयिनीं चक्रे किन्नरकन्यकाम् ॥ १२७ ॥

दृधता मधुपेनेव तेनाधरमधुस्पृहाम् ।
स्पृष्टा नतमुखाम्भोजा चकम्पे नलिनीव सा ॥ १२८ ॥

मौनेऽपि कथितोत्कण्ठा मुहुः कम्पेऽपि निश्चला ।
वैलक्ष्येऽपि स्फुटस्मेरीलस्य प्रीतिं ततान सा ॥ १२९ ॥

स शनैरधरास्वादे दत्वा दन्तविभीषिकाम् ।
निमीलितदृशस्तस्या मौनमुद्रामवारयत् ॥ १३० ॥

གོས་མདུད་འགྲོལ་དང་དགག་པ་ལ། ཁྲོ་ཤུག་ལག་བའི་པདྨ་དག།
རབ་ཏུ་འདར་ཞིང་གདུབ་བུའི་སྒྲ། ཅོད་པ་བྱེད་པར་གྱུར་པ་བཞིན། 131

རྩེ་དགའ་འཇུམ་གྱི་མི་རྟོག་གྱུས། མཛེས་མའི་བུ་མའི་འབྲས་བུ་མཚན།
ཆགས་བཅས་ཡལ་འདབ་ལྡན་པ་དེའི། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་འཕྲུང་སྤྱད་བྱར་གྱུར། 132

གནས་སྐབས་དེར་ནི་ལྷོ་ཕྱོགས་པ། བྲམ་ཟེ་སེར་སྐྱ་ཕུཀྐར་གཉིས།
རྒྱལ་པོ་ནོར་གྱི་མདུན་སར་ནི། འཚོ་བ་འདོད་པས་འོངས་པར་གྱུར། 133

རིག་པ་ཕྱུལ་བྱུང་བ་སྔགས་ཡོངས་པ། དེ་དག་མདུན་ན་འདོན་གཉིས་ཐོན།
སེར་སྐྱ་དག་ནི་ས་སྐྱོང་གི། རྒྱལ་པོའི་བུ་ཡིས་གཞན་པའོ། 134

དེ་དག་རིག་པས་བཅིངས་པ་ཡིས། རྟག་ཏུ་རྣམ་པར་རྩོད་བྱེད་ཅིང་།
རྫས་གཅིག་མངོན་པར་འདོད་པ་ཡིས། རྣམ་པར་སྡང་བ་ཡང་དག་སྐྱེས། 135

སྨྲང་པོ་ལ་འོས་སྐྱན་བྱེད་པ། དེ་དག་གདོང་གི་རིག་པ་ནི།
ཚང་གི་རི་མོ་ལྷ་བུ་དག། ཞི་སྡང་སྐྱོན་གྱིས་ཉམས་པར་བསྒྲུབས། 136

གང་གིས་རིག་པ་མང་མེའི་རྩེ་མོ་དངོས་པོ་ནམ་འབྱེད་ཡོན་ཏན་དག་གི་གྲོགས།
འཇིག་རྟེན་རབ་ཏུ་གསལ་ལ་མངོན་ཕྱོགས་མདུན་དུ་ཞེ་སྡང་སྨུན་པ་མི་བཟད་བྱེད།
སྨོངས་པས་ཉེར་བཅོམ་རྟག་སྤྱོད་དང་བྲལ་གཞུང་བཟང་ཚུང་མའི་དཔྲ་བོ་ད་ཀྱ།
ཙནྡན་ཀྲ་བ་ཙ་ཤེལ་བསྐྱོ་ཁ་བཙས་འཕྲུངས་མེ་ཡིས་སྲེག་པར་བྱེད། 137

नीवीमोक्षे निषेधे च दम्पत्योः पाणिपद्मयोः ।
विवाद इव सोत्कम्पं कङ्कणस्वनयोरभूत् ॥ १३१ ॥

स रागपल्लवस्तस्य विलासस्मितपुष्पितः ।
कान्ताकुचफलाङ्कोऽभूत् भोग्यः सम्भोगपादपः ॥ १३२ ॥

अत्रान्तरे दाक्षिणात्यौ विप्रौ कपिलपुष्करौ ।
आजग्मतुर्वृत्तिकामौ धनस्य नृपतेः सभाम् ॥ १३३ ॥

तौ विद्यातिशयश्लाघ्यौ पौरोहित्यमवापतुः ।
कपिलः क्षितिपालस्य राजपुत्रस्य चापरः ॥ १३४ ॥

तयोः स्पर्द्धानुबन्धेन सदा विवदमानयोः ।
एकद्रव्याभिलाषेण विद्वेषः समजायत ॥ १३५ ॥

द्वेषदोषेण मातङ्गयोग्यनिर्घातयोस्तयोः ।
विदधे मदलेखेव विद्या मलिनतां मुखे ॥ १३६ ॥

येषां वस्तुविवेकिनां गुणसखी लोकप्रकाशोन्मुखी
विद्यादीपशिखा करोति विषमं द्वेषान्धकारं पुरः ।
ते मोहोपहता विचाररहिताः सौजन्यजन्याहिताः
दग्धाश्चन्दनचन्द्रकान्तकमलस्यन्दोद्गतेनाग्निना ॥ १३७ ॥

ཐོས་དང་ལྡན་དང་རྩོད་ནམས་པ་ལ། གནས་དང་གནས་མ་སུ་ཕུཀྐ་ར་གྱིས།
ངེས་པར་ཚར་བཅད་སེར་སྐྱ་ཡིས། ཁྲོ་བའི་གདུང་བས་ཡོངས་སུ་བསམས། 138

རྣོ་ཞིང་བརྟན་པར་གོམས་གྱུར་པ། མི་བཟད་གྱུགས་ཤིང་འཚར་བ་འདྲིས།
རྟག་ཏུ་གོམས་བས་ཞན་པ་བདག། མདུན་ས་དག་ཏུ་སྤྱིངས་པར་བྱེད། 139

ཤེས་རབ་སྨྲ་བྱེད་རྩལ་དང་ནི། ཐོས་པ་བརྒྱགས་པའི་རིམ་དག་དང་།
ནོར་ནི་ཆོས་དག་འགོག་པའི་སྐད། མ་རབས་སེམས་ལྡན་ཉམས་ལ་འགྱུར། 140

རྒྱགས་ལྡན་འདི་ཡི་རྒྱལ་སྲས་ལ། བརྟེན་ནས་བདག་ནི་ཡོངས་སུ་འཇོམས།
དེ་སྐད་འདི་ཡིས་རྟེན་ཉིད་ལ། དཔལ་གྱི་ཙ་བ་བདག་གིས་གཞོམ། 141

རིགས་པའི་ཐབས་ནི་འབའ་ཞིག་གིས། རྒྱལ་པོའི་སྲས་ནི་དགུམ་པ་ལ།
བདག་ནི་འབད་པ་བྱ་བར་འོས། ཁེངས་པ་ཉམས་པ་ཇི་ལྟར་བཟོད། 142

དེ་ལྟར་དྲག་པོའི་སྡིག་བརྟགས་པ། དེ་ལ་སྣང་བས་ཡང་དག་སྤྱར།
ཕྲག་དོག་གིས་གང་མི་བྱེད་པའི། སྡིག་དེ་འཇིག་རྟེན་ན་ཡོད་མིན། 143

གང་གིས་མི་བཟད་ཁྲོ་བ་ཡི། དགུ་གི་མིག་སྨན་མིག་ཏུ་བཏབ།
རྟག་ཏུ་བསམས་པ་འཁྲུགས་པ་དེས། ལེགས་པའི་ལམ་ནི་ཇི་ལྟར་མཐོང་། 144

འདོད་ཆགས་མཆོག་ཏུ་སྡིག་ཅིང་དེ་ལས་ཀྱང་ནི་ལྷག་པར་རྒྱགས་པ་སྡིག།
ཁྲོ་ལས་སྡིག་གཞན་འགྲོ་བ་ན་མེད་བཟོད་དཀའི་སྡིག་པ་ཆགས་པའོ།
གདུང་བ་དང་ལྡན་འགྲོ་ན་སྡིག་པའི་ཚོགས་ནི་ཇི་སྙེད་བསྒྲུངས་གྱུར་བ།
དེས་ཀྱང་ཉེས་པར་སྣང་བས་བསྒྲུན་པའི་སྡིག་པའི་ཆ་ལ་མཚུངས་རིག་མིན། 145

श्रुतिस्मृतिविवादेषु पुष्करेण पदे पदे।
निगृह्यमाणः कपिलः कोपतापादचिन्तयत् ॥ १३८ ॥

मन्दाभ्यासं दृढाभ्यासस्तीक्ष्णस्तीव्रमदोद्धतः।
सदा संसदि मामेव नयत्येष विलक्षताम् ॥ १३९ ॥

प्रज्ञा वञ्चकवृत्ताय श्रुतं दर्पज्वराय च।
धनं धर्म्मनिषेधाय भवत्यधमचेतसाम् ॥ १४० ॥

दृप्तः परिभवत्येष राजपुत्राश्रयेण माम्।
तस्मादाश्रयमेवास्य श्रीमूलं प्रहराम्यहम् ॥ १४१ ॥

निधने राजपुत्रस्य युक्त्युपायेन केनचित्।
युक्तः कर्त्तुं प्रयत्नो मे मानम्लानिं कथं सहे ॥ १४२ ॥

इत्युग्रपापसङ्कल्पस्तस्य द्वेषात् समुद्ययौ।
नास्ति तत्पातकं लोके यन्न कुर्व्वन्ति मत्सराः ॥ १४३ ॥

कथं पश्यति सद्धर्म्मं समदो व्यथिताश्रयः।
दत्तं नयनयोर्येन तीव्रामर्षविषाञ्जनम् ॥ १४४ ॥

रागः पापं परममधिकं दर्पपापं ततोऽपि
क्रोधात् पापं जगति न परं दुःसहं लोभपापम्।
यावानेष व्यसनिनि जने गण्यते पापवर्गः
पापांशस्य स्पृशति न तुलां सोऽपि विद्वेषवृत्तेः ॥ १४५ ॥

དེ་ནས་ནས་ཞིག་སྒྲིབ་ཞེས་པའི། གདུག་ཅིང་ཀར་པ་ཏར་གནས་པ།
གནོད་པ་བྱེད་པའི་རྒྱལ་པྲན་གྱིས། དཔུང་ནོམས་སྒྲིངས་པས་གསོད་པ་དག། 146

གྲོས་ནས་མི་བདག་ཁྲོས་པ་ཡིས། ཐབས་ནི་བཞི་པར་ངེས་བྱས་ཏེ།
སྣོན་པོ་ནོམས་ཀྱི་འདོད་པ་ཡིས། གཞོན་ནུ་ལ་ནི་འདི་དག་སྨྲས། 147

གཞོན་ནུ་སྤོབས་ཀྱིས་དགྲ་དག་ནི། མྱུར་དུ་གཅོད་དུ་འགྲོ་བར་གྱིས།
ཁྱོད་ཀྱིས་རིམ་འོངས་རྒྱལ་སྲིད་ཚེའི། འདི་ནི་ཟུག་རྔུ་མེད་པར་འགྱུར། 148

གསུམ་གྱི་རྩོམ་པར་ཁྱོད་ཀྱི་ནི། དཔུང་བ་མཐུ་ཡིས་བསྒྲིན་པ་འདི།
འགྲོ་བར་རྒྱལ་བའི་གླང་པོ་དག། འདོགས་པའི་ཀ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། 149

ས་འཛིན་རིགས་ནི་ནོན་པའི་སྲིད། སྡུག་ཅིང་ལྷག་པར་གྱུས་པ་དག།
བཅོམ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་གཟི་བྱིན་གྱི། ཕྱོགས་སུ་སྒྲིབ་པའི་བགེགས་མེད་འགྱུར། 150

སྤོབས་མེད་མཐའ་ན་གནས་པ་ཡི། རྒྱལ་ཕྲན་གཞན་ནི་བསད་པས་ཅི།
རིགས་ལྡན་དེ་ཉིད་གཞོམ་པར་བྱ། དེ་བསད་ན་ནི་ཐམས་ཅད་འགྲུབ། 151

གང་ཞིག་ཆ་ཡི་རང་ཟས་ཉིད་དུ་ནོམ་པར་བསྐྱབས་པ་ཡི།
གླང་ཆེན་ཚོགས་ནི་འཁྲུག་བྱེད་ཀྱིས་བཅོམ་དགེ་མཚན་ཅི་ཞིག་ཡོད།
གལ་ཏེ་སྡེར་མོའི་གདང་གྲུངས་ལྡན་པའི་གདོང་ལྟ་མཛོན་བཅོམ་ན།
དེ་ནི་དེ་ཡི་སྐྱེས་བུ་རྩལ་པོད་གདང་གི་ལག་ཏུ་འགྱུར། 152

ततः कदाचिन्मेघाख्यं क्रूरं कर्व्वटवासिनम् ।
विसृष्टसैन्यहन्तारं सामन्तमपकारिणम् ॥ १४६ ॥

श्रुत्वा नरपतिः कोपाच्चतुर्थोपायनिश्चये ।
अमात्यानामनुमते कुमारमिदमब्रवीत् ॥ १४७ ॥

कुमार गम्यतां तूर्णमुच्छेत्तुं तरसा रिपुम् ।
क्रमोपपन्नं साम्राज्यं निःशल्यमिदमस्तु ते ॥ १४८ ॥

अयं ते समरारम्भे प्रभावाभरणो भुजः ।
आलानस्तम्भतां यातु जगद्विजयदन्तिनः ॥ १४९ ॥

मेघे भूभृत्कुलाक्रान्तसंरम्भाभ्यधिकोदये ।
हते तव प्रतापस्य निर्व्विघ्नावरणा दिशः ॥ १५० ॥

दुर्व्वलैः किं हतैरन्यैः सामन्तैरन्तवासिभिः ।
हतः स एव हन्तव्यस्तद्वधे सर्व्वसिद्धयः ॥ १५१ ॥

किं कौतुकं यदि हरिः करिचक्रवाल
माहन्ति दैवविहितं निजमेव भोज्यम् ।
पञ्चाननं यदि भिनत्ति नखाट्टहासं
तत्तस्य पौरुषकथापथमेति शौर्य्यम् ॥ १५२ ॥

ཞེས་པ་པ་ཡིས་བསྟན་པ་ན། གསུམ་གྱི་དགའ་སྟོན་འདོད་པ་དང་།
མི་འམ་ཅི་འབར་གཡོ་བས་དེ། སྐད་ཅིག་ཁྲིགས་ལ་འཕུང་བཞིན་གྱུར། 153

ཕུན་རིང་འགྲོ་བ་མིན་བརྗོད་པས། འབད་པས་ཆུང་མ་དབུགས་ཕྱུང་ནས།
དེ་ཡི་མལ་ལ་མངོན་ཕྱོགས་ཏེ། ཕྱག་ཐུས་དལ་གྱིས་རབ་སླུས་པ། 154

མི་འམ་ཅི་དབང་བརྒྱ་བྱིན་དུ། བདག་ཐུའི་བུ་མོ་ཁྱིམས་ལྷན་ན།
ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ལ་བྱམས་པའི་གློས། འཁྲུལ་བའི་ཀྱུང་ངན་གྱིས་གཟིར་སྐྱོངས། 155

འདི་ཡི་གཙུག་གི་ནོར་བུ་ནི། རང་འདོད་འགྲོ་བ་སྟེར་འདི་དག།
སྲོག་ལ་ཐེ་ཚོམ་མ་བཀྱོགས་པ། མ་མ་ཀུན་དུ་སྦྱིན་མི་བྱ། 156
ཁྲོ་བར་གྲུལ་[illegible] མཛེས་མ་མཛེས་མའི་གཙུག་གི་ནོར།
ཞེས་བརྗོད་མ་ཡི་ཡིག་ཀུ་ག[illegible]ཕུ་བྲ་སོད། 157
གཏང་ནས་དབུང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒོ། སྤྲིབ་ཅིང་དེ་ནི་གྱུ[illegible]

རེ་ཡི་ཏ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱང་བ། རྡུལ་ཚུབ་སྤྲིན་ལྟར་གྱུར་པ་ཡིས།
དང་བའི་གྲུལ་པོ་སྐག་པ་དང་། ཉིན་མོངས་གྱི་ཉིད་དགའ་དུ་གྱུར། 158

ཁྲོ་ནི་རིང་དུ་སོང་བ་ན། འཕྲམ་པ་ཡིས་ནི་ཡིད་འཕྲོག་མ།
པདྨ་གཞོན་ནུའི་འདབ་མ་ཡིས། མཐལ་སྟན་ལ་ནི་བཏིང་པར་གྱུར། 159

སྲིད་ལྡན་ཉིད་བར་བསྐྱང་བའི་རྩོམ་པ་དག་ལ་རྟག་ཏུ་མངོན་སྤྱོར་ཞིང་།
གྲུ་ར་ས་ཀྱི་རི་བོའི་ཡལ་ནི་ས་ལ་འདར་ཞིང་གཡོ་བས་འདྲི་བྱེད་པ།
དེ་ཡི་ལག་པ་སྦྲབ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྲ་ལྡན་གདུབ་བུ་རྡུང་བ་ལ།
མའི་མའི་གཟུགས་ཀྱི་ནུ་རྒྱ་གདུབ་གཏོང་དག་ནི་ཤུར་དུ་གནས་པར་བྱས། 160

ततः कदाचिन्मेघाख्यं क्रूरं कर्व्वटवासिनम्।
विसृष्टसैन्यहन्तारं सामन्तमपकारिणम्॥ १४६॥

श्रुत्वा नरपतिः कोपाच्चतुर्थोपायनिश्चये।
अमात्यानामनुमते कुमारमिदमब्रवीत्॥ १४७॥

कुमार गम्यतां तूर्णमुच्छेत्तुं तरसा रिपुम्।
क्रमोपपन्नं साम्राज्यं निःशल्यमिदमस्तु ते॥ १४८॥

अयं ते समरारम्भे प्रभावाभरणो भुजः।
आलानस्तम्भतां यातु जगद्विजयदन्तिनः॥ ०९।
निक्षिप्ये [illegible] सैन्याच्छादितदिङ्मुखः॥ १५७॥

तस्य वाजिव्रजोद्धूतरजःपुञ्जघनोदयः।
प्रययौ राजहंसानां सन्त्रासायासहेतुताम्॥ १५८॥

दूरं प्रयाते दयिते विरहेण मनोहरा।
बभूव बालनलिनीपलाशशयनाश्रया॥ १५९॥

सोत्कण्ठाया दिवसगणनारम्भनित्याभियोगे
संख्यालेखासरणिमवनौ कम्पलोलं लिखन्त्याः।
तस्याः पाणौ निपतितरणत्कङ्कणे तानवेन
क्षिप्रं मुक्तावलयकलनामश्रुधारा चकार॥ १६०॥

མི་རྟོག་ལྡན་ཅན་ལ་སྣང་བ་དེ་ལ་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཐུགས་ལ་འང་ཆགས་པ་ཉིད་མ་མཆིས།
བདག་པོའི་བསམ་གཏན་སྒོང་ཞིང་ཉིད་མཚན་དུ་ནི་དེ་ཡི་མིང་གི་གསང་སྔགས་བཟླས།
མ་ལ་སྟན་ས་གཞིར་ཕྱུས་དེ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཟུགས་བཟང་གདུང་བ་ཉམས་མ་གྱུར།
འདོད་ཆགས་གཡོ་མེད་ཆགས་པའི་ཡིད་ནི་བས་བརྟུལ་ཞུགས་དྲག་པོས་གྲོལ་བ་མེད་ཉམས
161

ཞིལ་གྱི་ཁྲི་སྟན་ལ་འདུག་ཅིང་། ཧ་རི་ཙན་དན་གྱིས་སྐུ་བ།
གཟུགས་ཅན་མ་དེ་ཟླ་འོད་ཀྱི། དཔུང་སྟོང་ཟླ་རིས་བཞིན་དུ་མཛེས། 162

དེ་ནས་ནམ་ཞིག་ས་སྐྱོང་ནི། མི་ལམ་མཐོང་ནས་རྟོགས་གྱུར་པས།
མདུན་ན་འདོན་ནི་སེར་སྐྱ་དག། ཡང་དག་ཐོས་ནས་དབེན་པར་ཁྲིམས། 163

གྲོང་ཁྱེར་དགྲ་ནོམས་ཀྱིས་བཀག་ཅིང་། བདག་གི་ལྷ་བརྡོལ་གྱུ་མ་ནི།
ཐངས་ན་ཡོངས་སུ་དཀྲིས་པ་ཡིས། མི་ལམ་དེ་རིང་བདག་གིས་མཐོང་། 204

ཀླུ་གྲོས་ཆེན་པོ་མི་ལམ་འདིའི། རྣམ་སྨིན་འབྲས་བུར་འོས་པ་གསུང་།
དགེ་བར་ཡོངས་སྤྱུར་འོས་པ་ཡིས། ཕྱིར་བཅོས་དག་ཀུང་བསམས་པར་མཛོད།
165

ཅེས་བ་ས་ཡི་དབང་པོས་ཁྲིས། མདུན་ན་འདོན་གྱིས་སྨྲས་ཅིག་ནི།
གསུམ་པའི་ཚུལ་ཅས་བསམ་གཏན་བཟུང་། ཤར་དུ་བཏོད་པར་འདོད་པ་བསམས་མས།
166

ཤཀྲ་ཡི་རྗེ་གཅད་སྐར། རྒྱལ་པོའི་བུ་ནི་ཉམས་པ་ལ།
ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་བསམས་པའི་ཐབས། འདི་ནི་བདག་གིས་དཀའ་བས་ཐོབ། 167

द्वेषः पुष्पशरे सुखे विमुखता देहेऽपि निःस्नेहता
पत्यौ ध्यानपरायणत्वमनिशं तन्नाममन्त्रे जपः।
शय्या भूमितले तथापि सुतनोस्तापक्षतिर्नाभवत्
नूनं निश्चललीनरागमनसां मुक्तिर्न तीव्रव्रतैः॥ १६१॥

लीना स्फटिकपर्य्यङ्के हरिचन्दनपाण्डुरा।
चन्द्रलेखेव सा तन्वी ज्योत्स्नामध्यगता बभौ॥ १६२॥

कदाचिदथ भूपालः स्वप्नदर्शनशङ्कितः।
पुरोहितं समाहूय पप्रच्छ कपिलं रहः॥ १६३॥

दृष्टमद्य मया स्वप्ने निरुद्धं शत्रुभिः पुरम्।
पाटितोदरलुष्टैश्च ममान्त्रैः परिवेष्टितम्॥ १६४॥

स्वप्नस्यास्य विपाकार्हं फलं ब्रूहि महामते।
विचिन्तय शुभोदर्कामुचिताञ्च प्रतिक्रियाम्॥ १६५॥

इति पृष्टः क्षितीशेन क्षणमन्तः पुरोहितः।
भक्तिदम्भधृतध्यानः समीहितमचिन्तयत्॥ १६६॥

उपायोऽयं मया दिष्ट्या प्राप्तः सुचिरचिन्तितः।
पुष्करस्याश्रयोच्छित्त्यै राजपुत्रविनाशने॥ १६७॥

དེ་ཡི་ཚུང་མ་མི་འམ་ཅི། ཡིད་འཕྲོག་མ་མཆོག་འཚོ་བ་ཉིད།
དེ་དངོས་མེད་ན་ངེས་པར་ནི། སྡུག་ཅིང་བསྔལ་བས་དེ་མི་འཚོ། 168

ཞེས་པ་བསམས་ནས་དཔལ་བུ་ཡིས། བརྩོན་གྱིས་སྐྱོར་དང་ཆགས་བྲལ་ཅན།
མདུན་ན་འདོན་ནི་མི་ཕན་པ། འཚོལ་ནས་ནོར་འཛིན་དབང་ལ་སྨྲས། 169

ལྷ་གཅིག་ཁྱོད་ཀྱི་མི་ལམ་ན། མཆོག་ཏུ་སྙིང་ནི་འདར་བྱེད་འདི།
མཐོང་སྟེ་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་ནི། བཟོད་དཀའ་གསལ་བར་ཇི་ལྟར་བརྗོད། 170

ཇི་ལ་གསུམ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས། གནས་ཤིང་སྔོན་སྒྲུབ་བདག་ཉིད་མིན།
ཕན་པ་འཚོལ་ཉམས་ཉ་བར་ནི། མི་སྙན་བརྗོད་པ་དགག་པ་མེད། 171

མི་ལམ་འདི་འབྲས་གསལ་བར་ནི། རྒྱལ་སྲིད་དམ་ནི་ལུས་ལས་ཉམས།
འདི་ལ་དོགས་དང་བྲལ་བ་ཡིས། འཁོར་པའི་སླད་དུ་ཕྱིར་བཅོས་བྱ། 172

མཆོད་སྦྱིན་ཞིང་དུ་ཇིང་བྱ་ནི། ཕྱུགས་ཀྱི་ཁྲག་གིས་ཡོངས་གང་བར།
ཁྱོད་བཀྲུས་བྲམ་ཟེས་དག་བྱས་ཤིང་། གསེར་དང་རིན་ཆེན་རབ་མང་བྱིན། 173

མི་འམ་ཅི་མོའི་ཚོལ་གྱིས་མེར། སྦྱིན་སྲེག་བྱས་པས་ཁྱོད་དགེ་འཕོབ།
ཁྱོད་ཀྱི་མནའ་མ་ལོ་བྲང་ན། ཡོད་པས་མི་འམ་ཅི་མི་དགོས། 174

ཞེས་པ་དེ་ཚིག་མ་ཚངས་པ། ཐོས་ནས་ཐིག་པས་སྨྱོས་བྱེད་ཅིང་།
གཏུམ་པོའི་སྟོད་པ་སྐག་གྱུར་པ། ས་ཡི་བདག་པོས་དེ་ལ་སྨྲས། 175

प्रिया मनोहरा ज्येष्ठं जीवितं तस्य किन्नरी।
अभावे नियतं तस्या न स जीवति दुःखितः॥ १६८॥

इति सञ्चिन्त्य शनकैर्मिथ्याखेदविषादवान्।
अभ्यधाद्वसुधाधीशमहितैषी पुरोहितः॥ १६९॥

दुःस्वप्नोऽयं त्वया देव हृदयाकम्पनः परम्।
दृष्टः स्पष्टफलं तस्य दुःसहं कथमुच्यते॥ १७०॥

प्रभुभक्तिव्रतस्थानां दोषेष्वविहितात्मनाम्।
न कर्णकटुकं वक्तुं निषेधोऽस्ति हितैषिणाम्॥ १७१॥

राज्यात् भ्रंशः शरीराद्वा स्वप्नस्यास्य फलं स्फुटम्।
शङ्काविरहितैः कार्य्यः प्रतीकारोऽत्र भूतये॥ १७२॥

पुष्करिण्यां क्रतुक्षेत्रे पूर्णायां पशुशोणितैः।
स्नातस्त्वं मार्ज्जितो विप्रैर्भूरिरत्नसुवर्णदः॥ १७३॥

किन्नरीमेदसा वह्निं हुत्वा कुशलमाप्स्यसि।
अन्तःपुरे नृपा तेऽस्ति किन्नरी न तु दुर्लभा॥ १७४॥

इति तस्य वचः श्रुत्वा क्रूरपातककूणितः।
नृशंसदृत्तसन्त्रस्तस्तमभाषत भूपतिः॥ १७५॥

རང་གི་སྲོག་ནི་བསྲུང་སྐད་དུ། བྲན་མེད་གསོད་པར་ཇི་ལྟར་སྤྲོ།
ཞི་འཇམ་ཅི་མོ་དང་བྲལ་བ། ངེས་པར་བདག་གི་བུ་མི་འཚོ། 176

ཞེས་དེ་ས་ལ་སྨྲོད་པས་དེའི། འདོད་པ་ཕྱིར་ལ་བཟློག་པ་ན།
མདུན་ན་འདོན་ནི་རྩིག་པ་ལ། མངོན་པར་ཞེན་པས་ཡང་དེར་སྨྲས། 177

ཀྱི་མ་རྒྱལ་པོ་བློ་གྲོས་དང་། ལྡན་ཡང་སྐྱེ་བའི་ལུགས་མི་ཤེས།
སྡེ་གསུམ་སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱལ་སྲིད་དང་། སྲོག་ཀྱང་གཏང་བར་བྱ་བ་མིན། 178

ནོར་བཞིན་ནང་མི་གྲོགས་པ་ཚུང་མ་བུ་དག་ནི།
ཉམས་པ་སྐྱེས་བུ་གནས་ན་སླར་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར།
དབུགས་ཅན་བྲལ་ཞིང་སྲོག་ནི་སོང་བར་གྱུར་པ་ལས།
དེ་དུས་ཉེ་བར་གནས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མེད་པ་ཉིད། 179

འཚོ་བའི་དོན་དུ་རང་ལུས་དང་། གཅེས་པའི་བུ་ཡང་གཏོང་བར་བྱེད།
རྒྱལ་པོ་འཚོ་བའི་འཇིག་རྟེན་ན། སྲོག་ལས་གཞན་ནི་གཅེས་པ་མེད། 180

དེ་ལྟར་དེ་ཡིས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི། དཔེ་ཡིས་དཔྱིས་ཕྱིད་པ་ན།
རྒྱལ་པོ་སྲོག་ལ་ཆགས་པ་ཡི། སྙིང་ལ་རིགས་པར་ཁ་ཡིས་བླངས། 181

དེ་ནས་ཕུན་ཚོགས་དུལ་བ་ཡིས། མཆོད་སྦྱིན་ལས་ལ་འཇུག་བྱེད་ཅིང་།
ཕྱུགས་ཀྱི་ཁྲག་གིས་གང་བ་ཡི། རྫིང་བུ་ཡང་ནི་བྱས་པའི་ཚེ། 182

निजजीवितरक्षायै कथं स्त्रीवधमुत्सहे।
किन्नरीविरहेऽवश्यं न च जीवति मे सुतः॥ १७६॥

इति भूमिभुजा तस्य प्रत्याख्याते समीहिते।
तं पापाभिनिवेशेन पुनः प्राह पुरोहितः॥ १७७॥

अहो राजन्न जानीषे धीमानपि जनस्थितिम्।
त्रिवर्गसाधनं त्याज्यं न राज्यं न च जीवितम्॥ १७८॥

अर्था इव स्वजनमित्रकलत्रपुत्रा
नष्टाः स्थितस्य पुरुषस्य पुनर्भवन्ति।
उच्छ्वासमात्रविरहे गतजीवितस्य
तत्कालसन्निहितमप्यसदेव सर्व्वम्॥ १७९॥

त्यज्यन्ते जीवितस्यार्थे निजदेशप्रियात्मजाः।
जीविताद्परं राजन् जीवलोकेऽस्ति न प्रियम्॥ १८०॥

इति जीवितलोभाय तेन नानानिदर्शनैः।
शनैः प्रतारितः पापे राजा युक्तममन्यत॥ १८१॥

ततः सुसम्भृतारम्भे प्रवृत्ते यज्ञकर्म्मणि।
हतायां पुष्करिण्याञ्च पूर्णायां पशुशोणितैः॥ १८२॥

དབེན་པར་རང་གི་བཙུན་མོ་ལ། རྒྱལ་པོས་རང་གི་སྤྱོད་ཚུལ་བཤད།
བུ་ནི་བྱིས་བསྒྲོད་གྲུ་ངན་གྱིས། གཟིར་ཅིང་སྡིག་པས་སྡུག་པས་བསམས། 183

ཀྱེ་མ་མནའ་མ་གསོད་པ་ཡི། སྐྲུན་བྱེད་སྡིག་པ་སྐྱེ་ཆེ་འདིར།
མདུན་ན་འདོན་ནི་གཏི་མུག་གིས། ཡོང་བས་རྒྱལ་པོ་རབ་མྱོངས་བསྐྱལ། 184

འཆི་བའི་མཚམས་ནི་ངེས་བཅད་ན། འབད་པས་ཡོངས་འཁྲོག་མི་ནུས་ཀྱང་།
གཞན་གྱི་སྲོག་ནི་སྲོགས་པ་ཡིས། རྒྱུན་པོ་ནམས་ནི་འཚོ་བར་འདོད། 185

གལ་ཏེ་སྲོག་ལ་ཆགས་པ་ཡིས། བུ་མོ་བཞིན་བཟང་བདུད་རྩི་འདྲ།
མནའ་མ་ཡིན་ཡང་རྒྱལ་པོ་ཡིས། གསད་ན་བདག་གིས་ཅི་ཞིག་སྨྲ། 186

མ་གཅིག་ཁྱོད་ཀྱིས་མཉེས་གཤིན་ལས། བདག་གི་ཡིད་འཕྲོག་མ་འདི་སྐྱོངས།
ཞེས་བརྗོད་བུ་ནི་ནོར་བཟང་དག། བདག་ལ་ཚུང་མ་གཏད་ནས་སོང་། 187

དེ་སྐད་བདག་ལས་གཙུག་གི་ནོར། ཐོབ་ནས་དེ་ནི་མཁའ་ལ་འགྲོ།
དེ་ནི་འཚོ་ན་བདག་པོ་དང་། སླར་ཡང་ཕྲད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། 188

ཞེས་བསམས་མནའ་མ་གལ་བར། མིག་ཆུར་བཅས་པ་དེ་སོང་ནས།
རྒྱལ་པོའི་ཚུལ་ནི་དེ་ལ་བཤད། རབ་འདར་ལྡན་བས་སླར་སྨྲས་པ། 189

མཉེས་གཤིན་གཙུག་གི་ནོར་བུ་ཆེངས། ནམ་མཁའ་དག་ལ་མགྲོགས་པར་སོང་།
མི་བདག་འདི་ནི་སྡིག་དང་ལྡན། དམ་པའི་སྤྱོད་ལམ་མི་ལྡན། 190

राज्ञा कथितवृत्तान्ता निजपत्नी स्वयं रहः ।
पुत्रप्रवासशोकार्त्ता पापचस्ता व्यचिन्तयत् ॥ १८३ ॥

अहो मूर्खतरो राजा मोहान्धेन पुरोधसा ।
स्नुषावधविधानेऽस्मिन् प्रेरितः पृथुपातके ॥ १८४ ॥

यत्नैरपरिहार्य्येऽपि निबद्धे निधनावधौ ।
परप्राणापहारेण मूढा वाञ्छन्ति जीवितम् ॥ १८५ ॥

यदि जीवितलुब्धेन मुग्धा मृगवधूरिव ।
स्नुषापि हन्यते राज्ञा तत् किं वक्ष्याम्यहं सुतम् ॥ १८६ ॥

मातस्त्वयेयं वात्सल्यात् पाल्या मम मनोहरा ।
इत्युक्ता सुधनः सूनुर्गतो निक्षिप्य मे वधूम् ॥ १८७ ॥

तस्माच्चूडामणिं मत्तः प्राप्य व्योम्ना प्रयातु सा ।
भविष्यति तया पत्युर्जीवन्त्या सङ्गमः पुनः ॥ १८८ ॥

इति सञ्चिन्त्य सा गत्वा साश्रुनेत्रा स्नुषान्तिकम् ।
राजवृत्तं निवेद्यास्यै सोत्कम्पा पुनरब्रवीत् ॥ १८९ ॥

वत्से चूडामणिं बद्धा गच्छ तूर्णं विहायसा ।
नृपः पापप्रवृत्तोऽयं न सदाचारमीक्षते ॥ १९० ॥

ཁྱོད་ནི་མཆོད་སྦྱིན་སར་སོང་ནས། །ཉམ་ངར་འདི་ལས་ནས་འགྲོ་བར་བྱ།
གཏན་ནི་ཁྱོད་ནི་འགར་ཞིག་ཏུ། །བདག་གིས་སྨྲས་བཀོད་འདི་ཡིས་རིག། 191

ཅེས་པའི་ཚིག་གྲོས་ཡིད་འཕྲོག་མ། །ཁྱོ་དང་བྲལ་བས་གདུངས་གྱུར་པས།
འབད་པས་དེ་དང་སྦྲད་པའི་སྐད། །རབ་ཏུ་གཅེས་པས་ཕྱུས་བསྐུངས་ཤིང་། 192

གཙུག་གི་ནོར་བུ་སྤྲུག་མོ་ཡིས། །སྤྲད་པ་བླངས་ནས་སྤྱི་བོར་བཅིངས།
མདའ་མ་ནོས་པ་མཆོད་སྦྱིན་གྱི། །ཞིང་དུ་སོང་ནས་མཁའ་ལ་འགྲོ། 193

རྒྱལ་པོ་བུ་ནི་གཅེས་ཀྱང་མཐའ་མ་གསད་པར་བྱབ་གང་འདི་ནི།
ཁྱོད་ཀྱིས་ངོས་པ་མ་ཡིན་ཁྱོད་ནི་ཤིས་གྱུར་བདག་ནི་རང་གནས་སོང་།
བདག་བྲལ་བཅིར་པ་རབ་ཏུ་ཉམས་པའི་གཞོན་ནུ་འདི་ཡང་བསྲུང་བར་གྱིས།
དེར་དེ་བརྗོད་ནས་རབ་སྦྲ་གློག་གི་ཉམ་འཕྲུལ་དག་གིས་དེ་སོང་གྱུར། 194

དེ་སོང་ཚེ་ན་མི་བདག་གི། །མཆོད་སྦྱིན་བགེགས་ཀྱིས་དོགས་པར་གྱུར།
མདུན་ན་འདོན་གྱིས་དེ་ལ་སྨྲས། །ས་བདག་ཐེ་ཚོམ་ཡོངས་མ་བྱེད། 195

གདུག་པ་ཞེས་བྱ་ཚངས་པ་ཡི། །སྲིན་པོ་བདག་གིས་སྔགས་ཀྱིས་བྲངས།
མི་འམ་ཅི་མོ་དེ་རེས་གསད། །ཁྱོད་ཀྱི་མཆོད་སྦྱིན་བགེགས་མེད་གྱུར། 196

ཅེས་པ་དེ་ཡི་བརྗོད་བྱ་ཚིག། །རྒྱལ་པོ་ཡིས་ནི་བདེན་པར་བསམས།
འཁྲུལ་འཁོར་གཟུགས་བརྟན་ཅེ་དགའ་ཡིས། །མོངས་ཉམས་ཀྱུ་ཀྱུས་གར་བྱེད་དོ། 1

यज्ञभूमिं त्वया गत्वा गन्तव्यं व्योमवर्त्मना।
अन्यथा त्वामसौ वेत्ति गूढन्यस्तां मया क्वचित्॥ १९१॥

इति भर्त्तृप्रवासार्त्ता वचः श्रुत्वा मनोहरा।
तत्सङ्गमाय रक्षन्ती यत्नात् प्रियतरं वपुः॥ १९२॥

श्वश्र्वा दत्तं समादाय बद्धा मूर्ध्नि शिखामणिम्।
नृपाहूता क्रतुक्षेत्रं गत्वा व्योम व्यगाहत॥ १९३॥

राजन्नेतत् तव समुचितं यत् प्रियस्यापि सूनो-
र्वध्या पत्नी निजपदमियं स्वस्ति तुभ्यं गताहम्।
रक्ष्यश्चासौ प्रतिहतधृतिर्मद्वियोगे कुमारः
तन्वेत्युक्त्वा तनुतरतडिद्विभ्रमैः सा जगाम॥ १९४॥

तस्यां गतायां नृपतिर्यज्ञविघ्नेन शङ्कितः।
पुरोहितस्तमवदद्देव मा संशयं कृथाः॥ १९५॥

मन्त्रैर्मया समाकृष्टः क्रूराख्यो ब्रह्मराक्षसः।
निर्विघ्नस्ते क्रतुः सिद्धः सा हृता तेन किन्नरी॥ १९६॥

इति मिथ्यावचस्तस्य राजा सत्यममन्यत।
नर्त्यन्ते कुटिलैर्मुग्धा यन्त्रपुत्रकलीलया॥ १९७॥

པ་ཡི་ཁང་པར་མངོན་ཕྱོགས་ཏེ། དགའ་བ་སྐྱེར་བྱེད་ཡིད་འཕྲོག་མས།
སྙིང་ལ་ཁྲོ་ནི་བརྟུང་བྱས་ཏེ། རང་གི་སྤྱོད་པའི་མཐའ་ནོམས་བཤད། 198

ཡབ་ཀྱི་བཀའ་ཡིས་མི་དང་ནི། འགྲོགས་པའི་ཁྲིམ་ཞི་བའི་སྐད།
གསེར་གྱི་ཐུབ་པ་ལྔ་བརྒྱ་ཡིས། ཆེ་ན་སོ་སོར་ཁྲུས་དག་བྱས། 199

བཀུས་པས་མི་ཡི་ཁྲིམ་ནི། རབ་ཏུ་ཆུང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར།
ནོར་བཟང་ལ་ནི་མཛེའ་གཙུགས་ལྡན། རི་དགས་མིག་གི་ཆགས་པ་མེད། 200

ལྷ་ཡི་སྤྱོད་ཚལ་ལོངས་སྤྱོད་ལ། དེ་ནི་དགའ་བར་ཡོངས་མ་གྱུར།
གཞན་ལ་ཆགས་པར་གྱུར་པ་ཡི། ལུས་ཅན་གཞན་ནི་དགའ་བ་མེད། 201

ནམ་ཞིག་མཁའ་ལ་འགྲོ་མ་དེ། སྡུག་པ་དང་བྲལ་ཉོན་མོངས་ཤིང་།
ཀླུ་ཡི་ཁང་པའི་ཅེ་འཁོར་དེ། ནགས་མཐའི་ནོར་འཛིན་དག་ཏུ་སོང་། 202

ལྡང་སྒྲོང་ཆེན་པོ་བསྟི་གནས་དེར། གནས་པ་ཤིང་ཤུན་ཅན་དེ་ལ།
རབ་ཏུ་བཏུད་ཅིང་ཕྱགས་ལ་ཏེ། དུད་ཅིང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པས་སྨྲས། 203

བདག་ནི་འཆིང་བ་ཇོན་པ་ལ། ཅི་བར་བསྟན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི།
གལ་ཏེ་རིགས་པས་འདི་བྱས་ན། བཅོམ་ལྡན་ཁྱོད་ཉིད་དག་གིས་གསུངས། 204

ཞེས་པ་དེ་ཡི་ཚིག་ཐོས་ནས། ཤིང་ཟད་ང་ཚས་བཞིན་བདུད་ནི།
ཐུབ་པས་དེར་སྨྲས་བཞིན་བཟང་མ། འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་གཏོང་བྱ་ཉིད། 205

पितुर्भवनमभ्येत्य कीर्णहर्या मनोहरा।
न्यवेदयत् स्ववृत्तान्तं वहन्ती वल्लभं हृदि ॥ १९८ ॥

सा पितुः शासनान्मर्त्यसङ्गसौरभशान्तये।
हेमकुम्भशतैः स्नानं पञ्चभिः प्रत्यहं व्यधात् ॥ १९९ ॥

मर्त्यामोदः प्रतनुतां क्षालितायाः शनैर्ययौ।
सुधनस्नेहसंयोगी न तु रागो मृगीदृशः ॥ २०० ॥

दिव्योद्यानोपभोगेषु न सा निर्वृतिमाययौ।
अन्यच्च बहुरागाणां रतिर्नान्यत्र देहिनाम् ॥ २०१ ॥

सा कान्तविरहक्लान्ता कदाचिद्व्योमगामिनी।
तां नागभवनोपान्तवनान्तवसुधां ययौ ॥ २०२ ॥

तत्राश्रमस्थलीसक्तं महर्षिं वल्कलायनम्।
अवदत् सा समभ्येत्य प्रणामविनमन्मुखी ॥ २०३ ॥

लुब्धकस्योपदिशता भवता मम बन्धनम्।
त्वमेव ब्रूहि भगवन् यदि युक्तमिदं कृतम् ॥ २०४ ॥

इति तस्या वचः श्रुत्वा किञ्चिल्लज्जानताननः।
तामुवाच मुनिर्मुग्धे तवैषा भवितव्यता ॥ २०५ ॥

དེ་ལ་ཞགས་པ་དོན་ཡོད་ནི། ཡོད་ཅེས་བདག་གིས་མ་ཤེས་བཤད།
གཡོན་ཅན་རྔོན་པས་དེ་ཡི་གཏམ། ཤེས་ནས་ཁྱོད་ནི་བཅིངས་བར་གྱུར། 206

བདེན་པར་སྨྲ་བའི་སྨྲ་ཚིག་ཅན། རང་བཞིན་དྲང་བ་བདག་ཅག་གིས།
མ་རུངས་བདག་ཉིད་གདུག་པ་ཡི། སེམས་ཀྱི་གྱ་གྱུ་ཡོངས་མི་ཤེས། 207

ཞེས་བ་ཐུབ་པས་བརྗོད་དེ་ལ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིས་གུས་པས་སྨྲས།
བུ་མོའི་ཚིག་ནི་གསོ་བ་འདི། བཅོམ་ལྡན་གྱིས་ནི་བཟོད་པར་མཛོད། 208

ཁྱེད་ཀྱི་མདུན་དུ་བདག་གིས་ནི། གང་འདི་ཅུང་ཟད་བརྗོད་གྱུར་པ།
དམ་པའི་སྤྱོད་ལས་བགལ་བ་འདི། བུད་མེད་རྣམས་ཀྱི་སྐལ་པ་བཟང་། 209

སྡུག་བསྔལ་འདོན་ལ་ཆས་གྱུར་ཅིང་། ཡོངས་སུ་གདུང་ལ་བརྩེ་ལྡན་རྣམས།
འོས་པ་མིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་། ཕལ་ཆེར་བྱ་བ་སྒྲུབ་མཛད་ཡིན། 210

ཚེ་རིང་དང་ནི་ལྡན་པ་བདག། རྔོན་པའི་ཞགས་པས་བཅིངས་ལས་གྲོལ།
འགྲོག་བྱེད་མཛད་བའི་ཞགས་པ་ཡིས། རྒྱལ་པོའི་བུ་ཡིས་ངེས་པར་བཅིངས། 211

ནོར་བཟང་ཞེས་པ་སྐལ་པ་བཟང་། བདག་བྲལ་མེ་ཡི་གདུང་བ་འདི།
གལ་ཏེ་ལས་ནི་འདི་ཉིད་ནས། ཁྱོད་ཅན་ཉེ་བར་འོངས་གྱུར་ན། 212

སྙིང་རྗེ་ལས་ནི་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས། བདག་གི་འཕྲིན་འདི་སྨྲ་བར་བྱོས།
ཁྱོད་བྲལ་གདུང་བས་བདེ་མེད་ཅིང་། བདག་ནི་ཡབ་ཀྱི་ཁྱིམ་ན་འཁོད། 213

अमोघपाशस्तस्यास्तीत्यज्ञात्वा कथितं मया।
उपलभ्य कथां धूर्तस्त्वां बबन्ध स लुब्धकः ॥ २०६ ॥

दुष्टात्मनां न जानीमः कौटिल्यं क्रूरचेतसाम्।
सत्यप्रवादमुखराः सद्भावसरला वयम् ॥ २०७ ॥

इत्युक्ता मुनिना तन्वी प्रणयात्तमभाषत।
भगवन् क्षम्यतामेतद्बालावचनचापलम् ॥ २०८ ॥

इदन्तु भवतामग्रे यन्मया किञ्चिदुच्यते।
ललनासुभगः सोऽयं सदाचारव्यतिक्रमः ॥ २०९ ॥

कथातिथित्वमायान्ति चापल्ये गुरवोऽपि यत्।
सा वियोगाग्नितापस्य ज्वालायोगासहिष्णुता ॥ २१० ॥

दुःखोद्धरणसन्नद्धाः सन्तप्तानां दयालवः।
कार्य्यान्तरज्ञाः प्रायेण भवन्त्यनुचितेष्वपि ॥ २११ ॥

पाशबन्धाद्वियुक्ताहं लुब्धकेन प्रलापिनी।
निबद्धा राजपुत्रेण स्नेहपाशेन हारिणा ॥ २१२ ॥

सुभगः सुधनाख्योऽसौ मद्वियोगानलाकुलः।
अमुना यदि मार्गेण समेष्यति तवान्तिकम् ॥ २१३ ॥

འདུག་དང་རྗེས་སུ་བརྩེ་བ་འདམ། བྱམས་ཤེས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཡི།
རྗེས་མདུན་མདུན་དུ་བདར་བྱས་ཏེ། འདི་ནས་ཐུར་དུ་འགྲོ་བར་མཛོད། 214

མི་འདྲ་ཅི་ཡི་གྲོང་ཁྱེར་ལམ། བགྲོད་དཀའ་ཉོན་མོངས་བརྒྱ་ཡི་རྫིང་།
བརྩོན་འགྲུས་སྟོབས་བཟི་ཆུང་བ་ཡི། མི་ནམས་ཀྱིས་ནི་ས་མིན་ཉིད། 215

དཀའ་ཐུབ་ནགས་མཐའ་འདིར་འབབ་བ། བདུད་རྩི་ཞེས་པའི་སྨན་ཆེན་ནི།
མགོང་སྐྱེ་ཞུན་མར་ལ་བཙོས་པ། ཁྱོད་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཏུང་བར་བྱ། 216

དེ་མཐུས་སྙིང་སྟོབས་གྲོགས་ལྷར་ཁྱོད། ཉོན་མོངས་རབ་ཏུ་གྲོལ་འགྱུར་ཏེ།
ལམ་ནི་ཀི་ལ་ས་ཐོད་ལྟར། དཀར་ནས་བདག་གྲོང་ཕྱིན་པར་གྱུར། 217

བདག་གི་རིགས་མཚན་སོར་གདུབ་ནི། འདི་ཡང་དེ་ལ་སྦྱིན་པར་བྱ།
ཞེས་བརྗོད་དེ་ཡིས་མི་བཟད་པའི། ལམ་ནི་རིམ་པས་བཤད་བྱས་ཏེ། 218

ངོ་མཚར་རིགས་པ་བདག་གིས་ནི། བགེགས་རྣམས་ཕྱིར་བཅོས་ཐབས་བསྟན་ནས།
རི་བའི་འཆིང་བས་སྒྲོག་གཟུང་བ། སོར་གདུབ་བྱིན་ནས་སོང་བར་གྱུར། 219

ལམ་རིང་སྒྲོལ་བྱེད་མིད་བྱུང་དག། དེ་ཡིས་བཤད་པ་ཐོས་གྱུར་ཏེ།
སོར་གདུབ་དག་ནི་བླངས་བྱས་ནས། ཐུབ་པ་དེ་དག་ཉིད་ལ་སེམས། 220

སྐབས་དེར་ས་ཡི་བདག་མོ་སྒྲིད། ཡབ་བར་བྱས་ཤིང་མཛོད་བླངས་ནས།
ཆུང་མ་བཟ་བར་འདོད་བ་ཡི། རྒྱལ་པོའི་བུ་ནི་འདོས་པར་གྱུར། 221

तदिदं भवता वाच्यं कारुण्याद्वचसा मम।
स्थिता त्वद्विरहायासनिःसुखाहं गृहे पितुः॥ २१४॥

उत्कण्ठामनुकम्पां वा सहजां वा कृतज्ञताम्।
दाक्षिण्यं वा पुरस्कृत्य तूर्णमागम्यतामिति॥ २१५॥

दुर्गमः किन्नरपुरे मार्गः क्लेशशताश्रयः।
अभूमिरेव मर्त्यानामल्पवीर्य्यवलौजसाम्॥ २१६॥

दीप्ता तपोवनान्तेऽस्मिन् सुधा नाम महौषधिः।
दृश्यते हविषा पक्वा पातव्या सा स्वयं त्वया॥ २१७॥

तत्प्रभावात् समुत्तीर्य्य क्लेशं सत्त्वसहायवान्।
कैलासहासशुभ्रेण पथा मत्पुरमेष्यसि॥ २१८॥

इदञ्च तस्मै दातव्यं मदभिज्ञाङ्गुलीयकम्।
इत्युक्त्वा विषमं मार्गं[१] कथयित्वा क्रमेण सा॥ २१९॥

विघ्नप्रतिक्रियोपायान् सन्दिश्याश्चर्य्ययुक्तिभिः।
आशाबन्धधृतप्राणा ययौ दत्वाङ्गुलीयकम्॥ २२०॥

तया कथितमाकर्ण्य दूराध्वतरणाद्भुतम्।
अङ्गुलीयकमादाय तद्देवाचिन्तयन्मुनिः॥ २२१॥

---

48 A   १ $\frac{W}{1}$ and $\frac{W}{2}$ वर्त्म।

གྲོལ་སྒྲར་གདུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས། མཁའ་ནི་ཚ་གཏེར་སྤྲུ་བའི་འཇུབ།
གྲུས་པ་དག་དང་མཚུངས་བྱེད་ཅིང་། དེ་ནི་རང་གི་གྲོང་ཁྱེར་ཞུགས། 222

དེ་ནས་མཐའ་མའི་ཉེས་གྲོད་ཀྱི། ལོ་རྒྱུས་འཆད་ལ་ཉོན་མོངས་ཤིང་།
འདར་བའི་པོ་བྲང་འཁོར་སོང་སྟེ། དེ་ཡི་ཡབ་ལ་རབ་ཏུ་བཏུད། 223

འོག་ཏུ་བཞིར་ཕྱོགས་སྐྱེ་བོ་ཀུན། ཤུ་ཐང་ཟུག་རྔུས་དཀའ་སྤྱོད་བཅོས།
ཡབ་ཀྱི་པོ་བྲང་འཁོར་མཐོང་ནས། དེ་ནི་དགའ་དང་བྲལ་བར་དོགས། 224

འབྲལ་བས་གཟིར་བའི་ཡིད་འཕྲོག་མ། གཟུགས་བཟང་མ་དེ་འཚོལ་བ་ཅི།
ཞེས་སྨྲ་དེ་ལ་སུ་ཡིས་ཀྱང་། གང་ཚེ་མི་སྙན་མ་བརྗོད་པ། 225

དེ་ཚེ་མ་ཡིས་རབ་སྨྲས་པ། བུ་གཅིག་ཁྱོད་ཀྱི་དགའ་མ་འགྲོ།
འོན་ཀྱང་སྲོག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཚོ། གཙུག་གི་ནོར་བུ་ཕྲོབ་ནས་སོང་། 226

ཞེས་བ་ཐོས་པ་ཉིད་ན་དེ། འཕྲུལ་ལ་སམ་ཡི་གཞི་ལ་འཁྱིལ།
རྡོ་ཤལ་འབྲི་ཤིང་བཀྲས་པ་ཡིས། མཆི་མའི་རྒྱུན་ལྡན་བྱེད་པ་བཞིན། 227

ཁ་བའི་ཕྲིགས་པ་ལྷར་དཀར་བའི། ཏ་རི་ཙན་དན་རྒྱ་དག་གིས།
དལ་གྲིས་འདུ་ཤེས་རྙེད་པ་དེས། མཆི་མས་འགར་འགར་ཉམས་པར་སྨྲས། 228

མཁའ་མིན་རི་བོང་ཅན་གྱི་དཔལ། བསྒྲུབས་མིན་བདུད་རྩིའི་རྒྱུ་དང་ལྡན།
འབད་མེད་མེ་ཏོག་གཞུ་ཅན་གྱིས། རིན་ཅེན་གཏམས་དེ་གང་ན་ཡོད། 229

अत्रान्तरे राजसूनुर्जित्वा मेघं महीपतिम्।
आययौ कोशमादाय दयितादर्शनोत्सुकः ॥ २२२ ॥

स विवेश स्वनगरीं सामन्तच्छत्रमण्डलैः।
फुल्लफेनस्मितस्याब्धेः कुर्वाणः सन्निभं नभः ॥ २२३ ॥

स्नुषा-वैशसवृत्तान्त-कथनक्षोभकम्पितम्।
अथान्तःपुरमभ्येत्य जनकं प्रणनाम सः ॥ २२४ ॥

अधोमुखाखिलजनं शोकशल्यहतोत्सवम्।
पितुरन्तःपुरं दृष्ट्वा स विप्रियमशङ्कत ॥ २२५ ॥

अपि जीवति सा तन्वी विरहार्त्ता मनोहरा।
इति ब्रुवाणं न यदा तमूचे कश्चिदप्रियम् ॥ २२६ ॥

तदा जगाद जननी पुत्र जीवति ते प्रिया।
गता चूड़ामणिं प्राप्य किन्तु जीवितसंशये ॥ २२७ ॥

इति श्रुत्वैव सहसा स पपात महीतले।
कीर्णहारलतां कुर्व्वन् साश्रुधारामिव क्षितिम् ॥ २२८ ॥

तुषारशीकरस्मेरहरिचन्दनवारिभिः।
स लब्धसंज्ञः शनकैर्विललापाश्रुगद्गदः ॥ २२९ ॥

ཀླུ་མའི་བཀས་བཅིངས་རིང་དུ་འགྲོ་བྱེད་པ། བདག་གི་རི་དྭགས་མིག་ཅན་མཆི་མ་ཡིས
མིག་ནི་འགགས་པའི་དགའ་བ་ལ་བསྐྱབས་པ། དེས་ན་བྲན་བའི་དམོད་འདི་བདག་ལ་ལྷུ: 23

ཡིད་འཕྲོག་མ་ནི་གང་དུ་སོང་།
སྨིན་ལེགས་ཚིག་གི་ལན་དག་སྨྲིན།
བག་མེད་ཀླུན་པོ་བདག་གིས་ནི།
རི་དྭགས་མིག་ཅན་ཁྱོད་མ་བསྲུངས། 231

ཁྱོད་དང་འགྲོགས་པའི་སྐལ་བཟང་ལྡན། ལྷ་ཡི་མདུན་ས་བསྟགས་པར་འོས།
ཁྱོད་དང་བྲལ་བས་མི་ཡིས་ནི། འཇིག་རྟེན་བདག་བཞིན་ཅི་ཞིག་མཛེས། 232

ཞེས་པ་སྨྲ་ཞིང་དལ་བུ་ཡིས། མཛེས་མའི་ཡོངས་སྤྱོད་དབང་གྱུར་པ།
སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་དགའ་མ་མཆོག། འཚོལ་དུ་རང་ཉིད་སོང་བར་གྱུར། 233

འཁོར་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཁྲིད་བྱས་ཏེ། མཚན་མོ་དག་ནི་མ་ཚོར་བར།
ནགས་མཐར་སོང་ནས་མཉམ་པ་དང་། མི་མཉམ་ཉམས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར། 234

འདོད་ཆགས་དྲག་པོའི་ཤ་ཟ་ནི། ཆེན་པོས་ཉམས་པར་སྨྱོངས་པ་དེས།
སྨྱོན་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ལྡན་དང་། སེམས་མེད་ལ་ཡང་ཉམས་པར་དྲིས། 235

གྲོགས་པོ་ནི་ཙེའི་ཕྲུག་གུ་གྲོགས་ཀྱི་གྲོགས་མོ་ནི།
སྲོག་མཚུངས་ཀླུ་རྟོགས་བཞིན་ལྡན་དེ་ནི་སྨྲ་བར་བྱོས།
དེ་ཡི་སོ་ཡི་ཕྲིབ་བྱེད་དམར་བདག་གི་ཆར།
ཐིམ་པའི་འབྲས་བུ་རྟོག་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཡིན། 236

अनाकाशशशाङ्कश्रीरमन्यामृतवाहिनी।
अयत्नरत्नवडभी क्व सा कुसुमधन्वनः॥ २३०॥

गुरुशासनयन्त्रितेन दूरं
व्रजता वाष्पनिरुद्धलोचनायाः।
विहिता न धृतिर्मया मृगाक्ष्या-
स्तदयं मे पतितः स्मराभिशापः॥ २३१॥

देहि प्रतिवचः सुभ्रु क्व गतासि मनोहरे।
मया प्रमादमूढेन हरिणाक्षी न रक्षिता॥ २३२॥

तत्समागमसौभाग्यश्लाघ्यस्य सुरसंसदि।
ममैव मर्त्यलोकस्य त्वद्वियुक्तस्य का द्युतिः[1]॥ २३३॥

इति ब्रुवाणः शनकैः कान्तासम्भोगसाक्षिषु।
उद्यानेषु प्रियतमां विचेतुं[2] स्वयमाययौ॥ २३४॥

वञ्चयित्वा परिजनं स रजन्यामलक्षितः।
गत्वा वनान्तं बभ्राम समेषु विषमेषु च॥ २३५॥

तीव्ररागपिशाचेन महता स विमोहितः।
उन्मत्त इव पप्रच्छ चेतनाचेतनानपि॥ २३६॥

---

१ W/I गति॰। २ W/I चान्वेष्टुं।

ཀྱེ་ལགས་ངང་པ་ཞུམ་དཀར་དང་འགྲོགས་བརྨེ་ཅན་རོལ་ནི་ཀྱིན་ལྟར་མཛེས་པ།
སུ་དིག་ཚོགས་ནི་ནོར་བར་གསོ་བ་གང་གི་འོ་མ་འཛིན་པ་ཀྲུས་པའི་ཆེར།
བ་སྤུའི་འཁྲི་ཤིང་དང་པལ་ནི་ཏ་ལྷིབས་འཁྲི་ཤིང་སྐྱང་བཞིན་ནོར་མཛེས་པ།
ཐི་བཟང་ཁང་པ་པདྨའི་བཞིན་ལྡན་མཛེས་པའི་བ་ཆྲབས་ཅན་དེ་མཐོང་ངམ་ཅི། 237

དེ་ལྟར་སྤྲུག་བསྐྱལ་དྲག་པོས་བཅིངས་པ་ལས།
རབ་སྐྱི་མཉམ་པ་ལ་ཡང་འགྲེད་དེ་ལ།
བརྩེ་བས་ལམ་ནི་རབ་གསལ་སྟེར་བ་བཞིན།
དལ་གྱིས་བསིལ་ཟེར་ཅན་ནི་ནམ་མཁར་འཛེགས། 238

མཚན་མོའི་བདག་པོ་ཡིད་སྨྲུབས་གཉེན་གྱི་ནི།
གཟུགས་མཛེས་མཁའ་ལ་སྣུར་བ་དེ་མཐོང་ནས།
འཛུམ་ལྡན་ཟླ་ཞལ་མ་ཡིས་ནམ་མཁའ་ཡི།
གཞལ་ཡས་ཁང་པའི་སྟེང་ནས་བཞིན་བསྟན་བསམས། 239

ཨི་སྦྲ་ཧྲི་ཡས་མཚན་ཁྲི་སྐྱོན་དག་ཡོལ།
ཉམ་འཕྲུལ་མེད་ཅིང་དགོད་དང་ཅེད་འཛེས་དལན།
ཟླ་བ་བཞིན་དུ་རིང་ཞིག་ལོན་ནས་ངེས།
མི་ཡི་མགོན་པོའི་བུས་ནི་འགྲོ་ཞིང་དྲིས། 240

ब्रूहि सखे शुकशावक सख्युः
प्राणसखीं निखिलेन्दुमुखीं ताम्।
तद्दशनच्छदरागविभागे
बिम्बफलेऽस्तु सदा तव भोगः ॥ २३७ ॥

हंहो हंस सितांस शंस नलिनी-लीलावतंसद्युते
दृष्टा सौरभसद्मपद्मवदना किं कान्तिकल्लोलिनी।
यस्याः पीनपयोधराग्रविलुठन्मुक्ताकलापस्य सा
हंसस्येव विभाति रोमलतिका शैवालवल्ली च्युता ॥ २३८॥

तस्येति तीव्रव्यसनानुबन्धात्
प्रलापिनः प्रस्खलतः समेऽपि।
दिशन् प्रकाशं दययैव मार्गे
शनैर्जगाहे गगनं सितांशुः ॥ २३९ ॥

श्यामापतेर्मन्मथबान्धवस्य
कान्तं स दृष्ट्वाम्बरचुम्बि बिम्बम्।
सन्दर्शितं सस्मितमिन्दुमुख्या
मेने मुखं व्योमविमानरन्ध्रात् ॥ २४० ॥

གྲོགས་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་མཁར་ལ་མཛེས་སྡུག་གྲོགས།
གང་གི་བཞིན་གྱི་ཉེར་འཇལ་འབྲེལ་ཐོབ་པའི།
འགྲོ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྲགས་པ་རབ་སྒྲུས་བ།
མཚན་མ་རི་དྭགས་མིག་མཚུངས་མཐོང་ངམ་ཅི། 241

མཛེས་མའི་གནས་ནི་དོན་གཉེར་དངོས་གྱུར་པ།
བདག་ལ་ཕྱུང་ཟེར་ཇི་ལྟར་འདི་མི་སྨྲ།
གཞན་དོན་བསྒྲུབ་པ་ལ་ནི་ཞེ་བསིལ་གྱུར་པ།
སྨྲ་ཙོལ་ཆ་ལྡན་ཕྲ་ཡི་དོ་དག་བྱེད།

གང་གི་སྐྲ་སོགས་འཕྲེང་བས་ཉམས་བཀྲ་སྟེ། 242
ཁྱོད་ཀྱི་མཐུག་མའི་ཚོགས་ཀྱི་གྲྭགས་གྱུར་པ།
ཡིད་འོང་སློག་གི་རབ་གསལ་སྦྲིན་ལྡན་གཞི།
འཁར་ཡང་མེ་ཏྲ་ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་ངམ་ཅི། 243

གཙུག་ན་རིན་ཆེན་མཆོག །ལྷན་ཡག་འགྲོ་མ།
གལ་ཏེ་ལག་འགྲོ་ཁྱོད་ཀྱིས་དཀར་མཐོང་ངམ།
སྨོས་ཤིག་གང་གི་དུས་ཀྱིས་ཟེར་སྨྲོས་པས།
བརྗོད་དཀའི་འབྲལ་བས་འདིར་ནི་བདག་སྡིག་གོ། 244

अपि त्वया कान्तिसखी सखे खे
तुल्येक्षणा लक्ष्ममृगस्य दृष्टा ।
तवोदिता यद्वदनोपमान-
सम्बन्धलब्धा जगति प्रसिद्धिः ॥ २४१ ॥

कथं न किञ्चित् कथयत्ययं मे
गतस्य कान्ताकथनार्थिभावम् ।
परार्थसम्पादनशीतलेन
कलावता कस्य कृतोऽनुरोधः ॥ २४२ ॥

अपि त्वया स्निग्धतडित्प्रकाशा
घनस्तनी कापि मयूर दृष्टा ।
त्वदर्हभारस्य सुहृत् स यस्या
विचित्रमाल्यः कबरीकलापः ॥ २४३ ॥

भुजङ्ग काचिद्भवता भुजङ्गी
दृष्टा क्वचित् सा वररत्नचूडा ।
विषच्छटाः पश्य यया विसृष्टा
मां दुःसहेऽस्मिन् विरहे दहन्ति ॥ २४४ ॥

---

49 A "मूर्जं कलङ्काङ्कमवाप्तदोषमविभ्रमं हासविलासहीनम् ।
चिरेण निश्चित्य शशाङ्कमेव पप्रच्छ गच्छन्नरनाथसूनुः ॥"

This Sanskrit Sloka should have been placed in Juxta-po with Tibetan Verse No. 240, Sanskrit Sloka No. 210 has no corres ing Tibetan Verse But owing to an oversight it was not placed footnote on that page

རི་དྭགས་ཁྱོད་ཀྱི་ཡིད་སྲུབས་ས་རོག་གི།
ཉོ་ནའི་ཆེད་འཇོམ་དེ་མཐོང་ངམ་ཅི།
གང་གིས་ཟུར་མིག་ཨེ་དྲལ་ཆ་དག་གིས།
རི་དྭགས་ཉམས་ནི་ནགས་ན་མཛེས་པར་སྣང་། 245

ཉམས་འཕྲུལ་སྐྱེ་ས་ཡལ་འདབ་མཛེས་པའི་མཆུ།
རོལ་པས་ཆོས་པར་གཡོ་བའི་བུད་མེད་དག།
སྦྱར་བུ་ཅན་དེ་འཁྲི་ཤིང་བཞིན་དུ་ནི།
ནགས་མཐར་ནགས་བདག་ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་ངམ་ཅི། 246

དེ་ནི་སྨིན་དང་མཚུངས་པ་ནགས་ཚལ་གྱི།
གླང་པོ་འདི་ཡིས་ཟླ་བའི་ཆ་བཞིན་དུ།
གསེར་གྱི་རྩ་ཤིང་ཡོངས་འཁྱུད་ལ་ཆགས་ནས།
ཐྭངས་ནས་ཁྱེར་རམ་བསྐྱིབས་པ་མ་ཡིན་ནམ། 247

དེ་ལྟར་ནགས་ཚལ་སྐྱིབས་ཉམས་སུ། ཟླ་བཅོམ་རབ་བརྗོད་དེ་ཡིས་ནི།
སྒྲ་ངད་གྱིས་བཞིན་མཚན་མོ་ནི། ཟླ་བའི་བཞིན་རས་མདོག་བྲལ་སོང་། 248

དེ་ཡིས་ཀླུ་ཡི་གནས་དང་ནི། ངོགས་འགྲམ་དཀར་ཐུབ་ནགས་ཚལ་དུ།
དལ་གྱིས་ཞུགས་ཏེ་ནང་སོང་ཚེ། ཤིང་ཤུན་ཅན་ལ་རབ་ཏུ་ཐྲིས། 249

सारङ्ग सारङ्गविलासिनी किं
दृष्टा त्वया मन्मथपार्थिवस्य ।
यस्याः कटाक्षोत्पलसंविभागै-
र्विभान्ति मन्ये गहने हरिण्यः ॥ २४५ ॥

अपि त्वया विभ्रमजन्मभूमि-
र्वनस्पते पल्लवपेशलोष्ठी ।
लीलाविलोला ललना वनान्ते
लतेव दृष्टा स्तवकावनम्रा ॥ २४६ ॥

अनेन नूनं वनकुञ्जरेण
सा राजरम्भा परिरम्भलोल्यात् ।
आकृष्य नीता घनसन्निभेन
संछादिता वा शशिनः कलेव ॥ २४७ ॥

इति काननकुञ्जेषु तस्योन्मादप्रलापिनः ।
शोकादिव विवर्णेन्दुवदना रजनी ययौ ॥ २४८ ॥

स नागभवनासन्नतीरोपान्तं तपोवनम् ।
शनैः प्रविश्य पप्रच्छ महर्षिं वल्कलायनम् ॥ २४९ ॥

འདིར་ནི་འབྲལ་བས་སེམས་དམན་མྱ་ངན་ཤུགས་དངས་ཀྱིས་སྤྲར་བའི།
འདོད་པའི་མེ་ཡི་དུ་བས་སྦོ་ཆགས་ལྷས་ན་གཅིག་པ་ཅན།
རི་བོང་ཅན་གྱི་མཛེས་སྡུག་ཁྲིགས་གྱིས་ཞི་བྱེད་རི་དྭགས་མིག།
མི་འདམ་ཅི་མོ་སུ་ཞིག་ཐུབ་པ་མཆོག་གིས་གཟིགས་སམ་ཅི། 250

ཞེས་པ་མཛེས་མ་དང་བྲལ་ཞིང་། སྨོན་པའི་སྐབས་ནི་ཐོབ་གྱུར་པ།
དེ་ཡི་ཚིག་ཐོས་ཐུབ་པ་ཡིས། ཡོངས་སུ་ཤེས་ནས་དེ་ལ་སྨྲས། 251

ཁྱོད་ནི་ངལ་གསོ་དབུགས་ཕྱུང་ལ། ཡོངས་སུ་གདུང་བ་འདི་གཏང་མཛོད།
ཁྱོད་ཀྱི་དགེ་མ་ཡིད་ཀྱི་ནི། ཟླ་བའི་འོད་དེ་བདག་གིས་མཐོང་། 252

ཕྲུ་ཉམས་རི་དྭགས་མོ་བཞིན་དུ། འཚོ་བ་ལ་ཡང་ཞོས་པ་མེད།
སླང་མོ་ཞུགས་པས་དྭངས་པ་བཞིན། དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་བསམ་པས་འཚོ། 233

ལག་པ་དག་ལ་བཞིན་གྱི་པདྨ་ཉལ་ཞིང་ཡལ་འདབ་མལ་སྤྱན་ལ།
གདུང་བས་ཉིན་ཅིང་གཡོ་བའི་ཚིག་ལྡན་རི་མོ་ཀུན་དུ་ཉམས་པའི་ལུས།
རེ་བ་བཅས་ལ་བརྟེན་པ་བཞིན་དུ་བློ་གྲོས་ཁྱོད་བྲལ་འཁྲུགས་གྱུར་པ།
དེ་ཡི་ཡིད་ནི་འགར་ཡང་ཅི་ཡང་ངལ་གསོས་ཉིད་དུ་འགྱུར་མ་ཡིན། 254

སྨོན་པ་མི་འདམ་ཅི་ཡི་བདག། ཡབ་ཀྱི་ཁྱིམ་ན་བདག་གནས་སོ།
ཁྱོད་ནི་མྱུར་དུ་ཤོག་ཅིག་ཅེས། དེ་ཡིས་ཁྱོད་ལ་ཡང་དག་བསྟན། 255

इह विरहविचिन्ताशोकनिश्वासमूर्च्छ-
न्मदनदहनधूमश्यामसक्तैकवेणी ।
अपि शमितशशाङ्कोद्दामसौन्दर्य्यदर्पा
मुनिवर हरिणाक्षी किन्नरी कापि दृष्टा ॥ २५० ॥

इति कान्तावियुक्तस्य प्राप्तस्योन्मादिनीं दशाम् ।
मुनिः श्रुत्वा वचस्तस्य परिज्ञाय तमब्रवीत् ॥ २५१ ॥

समाश्वसिहि विश्राम्य सन्तापस्त्यज्यतामयम् ।
दृष्टा सा तव कल्याणी मया मानसचन्द्रिका ॥ २५२ ॥

यूथभ्रष्टेव करिणी निरपेक्षापि जीविते ।
पाशाक्लिष्टेव हरिणी धार्य्यते सा त्वदाशया ॥ २५३ ॥

पाणौ शेते वदनकमलं प्रस्तरे पल्लवानां
तापक्लान्ता तरलवचनसंशिनीगात्रलेखा ।
आशाबन्धे धृतिरिव मतिस्त्वद्वियोगाकुलाया
स्तस्या नैव क्वचिदपि मनः किन्तु विश्रान्तिमेति ॥ २५४ ॥

द्रुमस्य किन्नरपतेः स्थिताहं भवने पितुः ।
आगन्तव्यं त्वया तूर्णमिति त्वां सन्दिदेश सा ॥ २५५ ॥

བརྩོན་འགྲུས་སྙིང་སྟོབས་སྟོབས་དང་ཐབས། བརྟན་དང་སྒྲ་ལྡན་ནོབས་ཀྱིས་ཀྱང་།
བསྒྲོད་མིན་མི་འདས་ཅི་ཡི་ནི། སྒྲོང་ཁྱེར་ལམ་ཡང་རིམ་པས་བཤད། 256

གང་གི་འོད་འཛེར་རིག་པ་ཡིས། ཕྱོགས་ནོབས་སེར་པོ་ཉིད་འགྱུར་བ།
རིན་ཆེན་སོར་གདུབ་འདི་ཡང་ནི། དེ་ཡིས་ཁྱོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱིན། 257

ཞེས་བརྗོད་ཀུན་དགའི་བདུད་རྩི་ཡིས། དྲན་བཞིན་བརྟན་པ་དག་གི་དྲན།
སོར་གདུབ་དག་ནི་དེ་ལ་བྱིན། ལམ་ཡང་ཐུབ་པས་རབ་ཏུ་བཤད། 258

དེ་ཡིས་བསྟན་པའི་ལམ་དག་ནི། ཐབས་དང་བཅས་པས་མི་བདག་སྲུ།
བདྲན་པས་ནོར་འཛིན་གནས་པ་ཡི། ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བར་རབ་ཏུ་བཙམས། 260

སྐྱར་ཆེན་བདུད་རྩི་ལེགས་གྲུབ་པ། མར་གྱིས་སྨིན་པ་འཐུངས་ནས་ནི།
རྫུ་འཕྲུལ་སྟོབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཐོབ། མཚོན་ཆ་དང་བཅས་དཔལ་གྱིས་སོང་། 260

རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ནི་ལམ་དུ་དེའི། ཉེར་མཁོ་ཐབས་ཅན་ཉེར་གནས་སྲུང་།
སྙིང་སྟོབས་གྲོགས་དང་ལྡན་ནོམས་ཀྱི། སྒྲུབ་པ་ཕུན་ཚོགས་རང་དབང་ཉིད། 261

དེ་ནས་རིག་འཛིན་བྲུ་མོ་ནི། ཙ་དཀར་གོད་པ་ལྷར་མཛེས་པ།
གངས་ཅན་བསྐོལ་ནས་དེ་ཡིས་ནི། ཀུ་སྒྲུ་ལྷ་ཡི་རི་ལ་སླེབ། 262

འབྲས་བུའི་རྒྱུས་ཀྱིས་ཁས་བླངས་བྱས། དེར་ནི་སྤྲེའུའི་ཁྱུ་ཡི་བདག།
རྒྱང་ཤུགས་ཞེས་པ་ལ་ཞིབ་ནས། རི་བོ་དེ་ནི་དེ་ཡིས་འགོངས། 263

वीर्य्यसत्त्वबलोपायधैर्य्योत्साहवतामपि ।
अगम्ये किन्नरपुरे क्रमादत्तं शशंस च ॥ २५६ ॥

इदञ्च त्वत्कृते दत्तं तया रत्नाङ्गुलीयकम् ।
यस्य स्निग्धप्रभाभ्यङ्गैर्दिशो यान्ति पिशङ्गताम् ॥ २५७ ॥

इत्यानन्दसुधासिक्तमुक्ता धैर्य्यावलम्बनम् ।
अङ्गुलीयं ददौ तस्मै मार्गञ्चाकथयन्मुनिः ॥ २५८ ॥

यथा तदुपदिष्टेन सोपायेन नृपात्मजः ।
धीरः प्रचक्रमे गन्तुं धनदाध्युषितां दिशम् ॥ २५९ ॥

स सिद्धां घृतपाकेन सुधां पीत्वा महौषधिम् ।
लब्धर्द्धिबलमाहात्म्यः सायुधः प्रययौ शनैः ॥ २६० ॥

ऋद्ध्या सन्निहितं तस्य सर्व्वोपकरणं पथि ।
अभूत् सत्वसहायानां स्वाधीनाः सर्व्वसम्पदः ॥ २६१ ॥

अथ विद्याधरबधूविलासहसितद्युतिम् ।
हिमवन्तमतिक्रम्य कुक्कुलाद्रिमवाप सः ॥ २६२ ॥

फलोपहारैः स्वीकृत्य तत्र वानरयूथपम् ।
वायुवेगाख्यमारुह्य स तं शैलमलङ्घयत् ॥ २६३ ॥

དེ་ནས་ཕྱུག་གི་ལམ་ཞེས་པའི། །ས་འཛིན་དག་ནི་རབ་ཏུ་གཡོ།
འཇིགས་སུ་རུང་བའི་སྦྲུལ་ཆེན་ནི། །བགེགས་ཀྱི་ཚོགས་བཞིན་མདའ་ཡིས་བསྣུན། 264

འདོད་པའི་གཟུགས་ཅན་སྲིན་མོ་ནི། །རྒྱུད་མང་གླུ་ཡིས་དབང་བྱས་ནས།
འདོད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རི་བོ་འདས། །མི་འམ་ཅི་མའི་བདག་པོ་སོང་། 265

དེ་ནས་རྒྱན་གཅིག་རི་བོ་ལ། །ཡང་ཡང་མཆོད་གྱི་རྫ་མོ་ཡིས།
བསྣུན་ཅིང་བཀོས་པ་དག་གིས་ནི། །སྟོབས་ལྡན་ཤིན་ཏུ་དྲུལ་བས་འཇོམས། 266

དེ་ནས་རྡོ་རྗེ་ཅན་ཞེས་པའི་ རི་བོ་རབ་དྲག་དེ་ཡིས་འཇོམས།
སྲིན་མོ་ཤ་ནི་འཚོལ་བྱེད་པ། །བྱ་རྒོད་གཟུགས་ཅན་ཡང་དག་མཐོང་། 267

ཤ་ལྡན་རི་དྭགས་ཕྱུགས་པ་ནི། །ཡོངས་སུ་བསྐྱུར་བས་ཀུན་ཏུ་གསོགས།
རི་བོ་དེ་ཡི་གནས་ཀྱི་རྩེར། །དེ་ཡི་ལུས་ནི་གསོ་མེད་འཁོད། 268

མཚན་གྱི་བྱ་རྒོད་གཟུགས་ཅན་ནི། །ཤ་ལ་ཆགས་པས་དེ་ཐངས་ནས།
འཇིགས་རུང་གཟུགས་ཀྱིས་བཟའ་བའི་ཕྱིར། །རི་རྩེའི་སྟེང་དུ་རྣམ་པར་བཀོད། 269

བརྩོན་འགྲུས་ཅན་གྱིས་རི་དྭགས་ཀྱི། །པགས་པ་བཟུང་ནས་དེ་བསད་དེ།
སེང་ལྡེང་ཕུག་པོས་ཁེངས་པ་ཡི། །སེང་ལྡེངས་འཛིན་དག་ཏུ་ཕྱིན། 270

དེ་ཡི་ཕྲག་ཞུགས་རྡོ་བསལ་བས། །གྲང་དང་ཚ་དང་ལྡན་པ་སྤྲུལ།
སྲིན་པོ་ལ་སོགས་འཇིགས་པ་དག། །འཕྲོག་པའི་སྨན་ནི་ཆེན་པོ་ཐོབ། 271

अथाजपथनामानमतिचक्राम भूधरम् ।
निहत्याजगरं घोरं विघ्नसंघमिवेषुणा ॥ २६४ ॥

वीणास्वनैर्वशीकृत्य राक्षसीं कामरूपिणीम् ।
कामरूपाद्रिमुल्लङ्घ्य प्रययौ किन्नरीप्रियः ॥ २६५ ॥

बलवान्मुद्गराघातनिखातैः शस्त्रशङ्कुभिः ।
एकधारं ततः शैलमारुरोहातिसाहसः ॥ २६६ ॥

अथोग्रतरमारुह्य वज्रकाख्यं स पर्वतम् ।
गृध्ररूपां समालोक्य राक्षसीं पिशितैषिणीम् ॥ २६७ ॥

परिवृत्तेन संच्छन्नः समांसमृगचर्मणा ।
स पादमूले तस्याद्रेस्तस्थौ निश्चलविग्रहः ॥ २६८ ॥

मांसलुब्धा तमुत्क्षिप्य गृध्ररूपा निशाचरी ।
निदधे शिखरस्याग्रे भोक्तुं भीषणविग्रहा ॥ २६९ ॥

मृगचर्म समुत्सृज्य तां निहत्य स वीर्यवान् ।
नीरन्ध्रखदिराकीर्णं प्राप खादिरभूधरम् ॥ २७० ॥

प्रविश्य तद्गुहां लेभे शिलां व्यस्य महौषधिम् ।
शीता तपतमःसर्पराक्षसादिभयापहाम् ॥ २७१ ॥

འཁྲུལ་འཁོར་རི་གཉིས་རབ་བརྡེབས་ནས། སྒྲོག་ནི་འགྲོག་པར་དེ་ཕྱིས་སླེབ།
འཁྲུལ་འཁོར་ཕུར་བ་ཤདའ་ཏེ་ཡིས། བཙན་ནས་གསོ་བ་ཞིད་པར་བྱས། 272

འཁྲུལ་འཁོར་ཕུར་བ་བཅད་༡་་་ཀིས། འཁྲུལ་འཁོར་སྒོ་ནི་དེས་བཅོམ་ཞིང་།
འཁྲུལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་བཅད་དེ་བཞིན། ལྕགས་ཀྱི་འཁྲུལ་འཁོར་སྤྲུར་བའོ། 273

དྲག་དུ་སྟུན་བྱེད་སྐྱེས་བུ་གཉིས། བརྗོད་དཀར་ཁུག་གི་འཁྲུལ་འཁོར་གཉིས།
དེ་བཞིན་ཚ་སྲིན་སྲིན་པོའི་སོའི། འཁྲུལ་འཁོར་དྲག་པོས་འཇོམས་པ་གཉིས། 274

འཇིགས་རུང་ཐུན་པ་ཟབ་པའི་ཕྱག། གྲོད་པ་གཉིས་ཀྱང་རློམ་པར་འགོངས།
ཚ་བོ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་བགེགས། དེ་དོགས་སྲིན་པོ་ཉམས་བསད་ནས། 275

མཆེ་བའི་དུག་ལྡན་གནས་པའི་ཚོ། ཕ་ཏི་ཀ་ཞིམ་ཕྲུར་འགྲོད་དང་།
གང་འགྲུས་མི་འམ་ཅི་དག་གི། འབངས་མཉམས་རྡུ་བའི་སྒྲ་དག་གི། 276

དེ་འགྲིའི་སེམས་ལ་བགེགས་བྱེད་པ། གླུང་ནི་དུ་བ་ཅན་དག་དང་།
དེ་བཞིན་གྲོད་བ་ཅན་ཞེས་པ། གྲོད་པས་སེམས་ལ་གནོད་བྱེད་དང་། 277

མི་འམ་ཅི་མོ་ཉམས་དགའ་གིས། གང་གི་འགྲམ་དུ་གདུང་སྤྱེར་བ།
ཕྲུར་བགྲོད་གཉན་ཡང་བསླས་བྱས་ཏེ། དེ་འོག་སྦ་ལྡན་གླིང་ཅན་བྱིན། 278

དེ་ནས་དེ་ལ་ཕར་འདོད་བས། འགྲམ་གྱི་སྦ་ཡི་འཁྲི་ཤིང་བརྫང་།
རླུང་གིས་བསྐྱལ་བས་པ་རྟོལ་བྱིན། སྦ་ཡི་འཁྲི་ཤིང་དེ་ཡིས་ཐོབ། 279

स यन्त्रपर्व्वतौ प्राप्य संघट्टैः प्राणहारिणम्।
यन्त्रकीलं शराग्रेण छित्वा चक्रे विनिश्चलौ ॥ २७२ ॥

यन्त्रकीलसमुच्छेदैर्यन्त्रदारं विदार्य्य सः।
छेदनं यन्त्रचक्रस्य यन्त्रयुक्तौ तथायसौ ॥ २७३ ॥

तीव्रप्रहारौ पुरुषौ यन्त्रमेषौ च दुःसहौ।
यन्त्रोग्रदन्तनिष्पेषौ तथा मकरराक्षसौ ॥ २७४ ॥

घोरान्धकारगम्भीरं गुहाकूपं विलङ्घ्य च।
तुङ्गां सरितमुत्तीर्य्य हत्वा तत्कूलराक्षसान् ॥ २७५ ॥

आशीविषावृतजलां पतङ्गाख्याञ्च निम्नगाम्।
रोदिनीञ्च नदीं तीरे यस्याः किन्नरचेटिकाः ॥ २७६ ॥

कुर्व्वन्ति रोदनरवैर्विघ्नं तद्गतचेतसाम्।
तद्विधां हासिनीं नाम हासापहृतचेतसाम् ॥ २७७ ॥

दिर्शन्ति पुलिने यस्या व्यसनं किन्नराङ्गनाः[1]।
लङ्घयित्वापगाश्चान्या वेचां प्राप्य नदीं ततः ॥ २७८ ॥

कूलवेत्रलतालम्बी तस्यामथ तितीर्षया।
पवनप्रेरितां पारवेत्रवल्लीमवाप सः ॥ २७९ ॥

---

१ H reads किन्नरीगणा।

འཁྲུལ་འཁོར་རི་གཉིས་རབ་བརྡེབས་པས། སྒྲོག་ནི་འགྲོག་པར་དེ་ཡིས་སྤྲིན།
འཁྲུལ་འཁོར་ཕྱུར་པ་མདའ་ཆེ་ཡིས། བཙན་ནུས་གསོ་བ་མེད་པར་བྱས། 272

འཁྲུལ་འཁོར་ཕྱུར་པ་བཙན་ཉ---ཀིས། འཁྲུལ་འཁོར་སྒྲ་ནི་དེས་བཅོམ་ཞིང་།
འཁྲུལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་བཙན་དེ་བཞིན། ལྕགས་ཀྱི་འཁྲུལ་འཁོར་སྤྲུར་བའོ། 273

དྲག་དུ་སྐྱུར་བྱེད་སྤྲིས་བྱ་གཉིས། བཟོད་དཀར་ཞུག་གི་འཁྲུལ་འཁོར་གཉིས།
དེ་བཞིན་ཆུ་སྲིན་སྲིན་པོའི་སོའི། འཁྲུལ་འཁོར་དྲག་པོས་འཇོམས་པ་གཉིས། 274

འཇིགས་རུང་སྨྱུར་པ་ཟབ་བའི་སྤྲུག ཁྲོད་པ་གཉིས་ཀྱང་ཆོམ་པར་འགོངས།
ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་བཀོལ། དེ་ངོགས་སྲིན་པོ་ཉམས་བསད་ནས། 275

མཆི་བའི་དུག་ལྡན་གཏུམས་པའི་ཚོ། པདྨ་ག་ཞི་ཕུར་འཕྲོད་དང་།
གང་འགྲུས་མི་འམ་ཅི་དག་གི། འབངས་ནོར་སས་ཙ་བའི་སྒྲ་དག་གི། 276

དེ་འགྲོའི་སེམས་ལ་བགེགས་བྱེད་པ། སྤྲུང་ནི་དུ་བ་ཅན་དག་དང་།
དེ་བཞིན་གྲོད་བ་ཅན་ཞེས་པ། གྲོད་པས་སེམས་ལ་གནོད་བྱེད་དང་། 277

མི་འམ་ཅི་མོ་ནོམས་དག་གིས། གང་གི་འགྲམ་དུ་གདུང་སྐྱེར་བ།
ཕྲུར་བསྒྲོད་གཞན་ཡང་བརླམས་བྱས་ཏེ། དེ་འོག་སྨ་ལྡན་སྐྱུང་ཅན་བྱེད། 278

དེ་ནས་དེ་ལ་ཐར་འདོད་པས། འགྲམ་ཀྱི་སྨ་ཡི་འཁྲི་ཤིང་བཟུང་།
རླུང་གིས་བསྐྱལ་བས་ཕ་རོལ་ཕྱིན། སྨ་ཡི་འཁྲི་ཤིང་དེ་ཡིས་བྲོན། 279

स यन्त्रपर्व्वतौ प्राप्य संघट्टैः प्राणहारिणम्।
यन्त्रकीलं शराग्रेण छित्वा चक्रे विनिश्चलौ ॥ २७२ ॥

यन्त्रकीलसमुच्छेदैर्यन्त्रद्वारं विदार्य्य सः।
छेदनं यन्त्रचक्रस्य यन्त्रयुक्तौ तथायसौ ॥ २७३ ॥

तीव्रप्रहारौ पुरुषौ यन्त्रमेयौ च दुःसहौ।
यन्त्रोग्रदन्तनिष्पेषौ तथा मकरराक्षसौ ॥ २७४ ॥

घोरान्धकारगम्भीरं गुहाकूपं विलङ्घ्य च।
तुङ्गां सरितमुत्तीर्य्य हत्वा तत्कूलराक्षसान् ॥ २७५ ॥

आशीविषावृतजलां पतङ्गाख्यां च निम्नगाम्।
रोदिनीञ्च नदीं तीरे यस्याः किन्नरचेटिकाः ॥ २७६ ॥

कुर्व्वन्ति रोदनरवैर्विघ्नं तद्गतचेतसाम्।
तद्विधां हासिनीं नाम हासापहृतचेतसाम् ॥ २७७ ॥

दिशन्ति पुलिने यस्या व्यसनं किन्नराङ्गनाः[1]।
लङ्घयित्वापगाश्चान्या वेत्रां प्राप्य नदीं ततः ॥ २७८ ॥

कूलवेत्रलतालम्बी तस्यामत्र तितीर्षया।
पवनप्रेरितां पारवेत्रवल्लीमवाप सः ॥ २७९ ॥

[1] H reads किन्नरोत्सवा।

རི་བ་བཞིན་དུ་རབ་རིང་བ། དེ་ཡི་ས་རོལ་འགྲམ་དུ་ཕྱིན།
མི་འམ་ཅི་ཡི་གྲོང་ཁྱེར་ནི། རབ་གསལ་ཞེས་ཀྱི་ཁང་པ་མཐོང་། 280

དེ་ཡི་དཔལ་ནུས་ནང་དུ་ཞུགས། གསེར་གྱི་བད་ཐྲ་མཛེས་པར་ཕྱིན།
དེ་ཡི་ངོགས་ཀྱི་ཤིང་ལ་འཛེགས། རིན་ཆེན་འཁྲི་ཤིང་གིས་འཁྲིབས་ནས། 281

དེར་དེས་ཆུ་སྐྱེས་རྡུལ་ཚོགས་ཀྱི། དྲི་བཟང་སེར་པོར་གྱུར་པའི་ཆུ།
མི་འམ་ཅི་མོ་ནམ་དག་གིས། གསེར་གྱི་བུམ་པར་ལེན་པ་མཐོང་། 282

དེར་ནི་བུམ་འདེགས་ངལ་བ་ཡིས། གཟིར་བ་ཅིག་ཅན་དེས་མཐོང་ཕྱོགས།
ལག་པས་རྟེན་ནས་གློགས་བྱས་ཏེ། དལ་བུ་ཡིས་ནི་དེ་ལ་དྲིས། 283

མ་མ་སྤྱུ་ཡི་ཆེར་དུ་ནི། ཆུ་འདི་འབད་ནས་ལེན་པར་བྱེད།
གང་ལ་གསུས་པས་ཕྱིན་རྣམས་ནི། ཡོངས་སུ་ངལ་འདི་ཅི་མི་བྱེད། 284

དེ་ལྟར་ཚིག་སྙན་གྱིས་དེས་དྲིས། མཛེས་སྡུག་སྐྱ་ཕྲ་ལྡན་པ་ཡིས།
ཕྱོགས་སུ་སྐད་ཅིག་གིས་ལྟུང་མ། དེ་ཡིས་དེ་ལ་རབ་སྨྲས་པ། 285

མི་ཡི་དྲི་སྣང་དག་བུའི་སྨྲར། ཉེ་དུ་དྲི་བཟང་ཆུ་རྣམས་ཀྱིས།
མི་འམ་ཅི་རྒྱལ་ཡབ་ཀྱི་བཀས། ཡིད་འཕྲོག་མ་ནི་ཁྲུས་བྱེད་དོ། 286

ཞེས་པ་དེ་ཡིས་བརྗོད་ཐོས་ནས། སྐད་ཅིག་བདུད་རྩིས་བྲན་པ་བཞིན།
དེ་ཡི་དྲགས་མཚན་སོར་གདུབ་ནི། གསེར་གྱི་བུམ་པར་དེ་ཡིས་འཕངས། 287

तया प्राप परं पारमाशयेवातिदीर्घया।
ददर्श किन्नरपुरं स्फारस्फटिकमन्दिरम्[1] ॥ २८० ॥

प्रविश्य स शनैः प्राप्य कान्तां कनकपद्मिनीम्।
तत्तीरतरुमारुह्य तस्थौ रत्नलताहृतः ॥ २८१ ॥

स ददर्शाम्बुजरजःपुञ्जैः सुरभिपिञ्जरम्।
हेमकुम्भैर्जलं तत्र नयन्तीः किन्नराङ्गनाः ॥ २८२ ॥

कुम्भोत्क्षेपे श्रमार्त्तायास्तत्रैकस्याः समेत्य सः।
हस्तालम्बेन साहाय्यं कृत्वा पप्रच्छ तां शनैः ॥ २८३ ॥

मातः कस्य कृते तोयमिदं यत्नेन नीयते।
यद्भक्त्या गण्यते नायं भवतीभिः परिश्रमः ॥ २८४ ॥

इति तेन प्रियगिरा सा पृष्टा तमभाषत।
माधुर्य्यधुर्य्यसौन्दर्य्ये पक्षपातवती क्षणात् ॥ २८५ ॥

मर्त्यामोदापनोदाय सदा सुरभिवारिभिः।
पितुः किन्नरराजस्य गिरा स्नाति मनोहरा ॥ २८६ ॥

तथेति कथितं श्रुत्वा सुधासिक्त इव क्षणात्।
स हेमकुम्भे चिक्षेप तदभिज्ञाङ्गुलीयकम् ॥ २८७ ॥

१ ¹ स्फुरत्स्फटिकमन्दिरम्।

དེ་ནས་སོར་གདུབ་མངོན་པར་འཕྲོག་བྱེད་དེ་ནི་གྲུབ་པ་ལས།
ཁྲུས་བྱེད་ཡིད་འཕྲོག་མ་ཡི་ཉུ་བའི་གྲུབ་པ་རྫིང་ལ་ལྷུང་།
གང་གི་གཟུགས་བརྙན་ཟེར་ལྡན་རིན་ཆེན་འོད་ཟེར་རི་མོ་ཡིས།
གྱུར་དུ་སིད་མོ་འདེབས་པའི་ཚེ་དཀའ་དག་དང་མཚུངས་པ་གྲོབ། 288

ད་རྗེས་རིན་ཆེན་སོར་གདུབ་ལུས་མེད་གཏམ་དག་དང་སོང་བ།
རང་གི་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་གཟུགས་ཅན་བཞིན་དུ་བཏགས་བྱས་ནས།
བདག་པོ་འོངས་པར་ཤེས་ཏེ་འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་གང་ལས་ཐོབ།
ཅེས་བ་དེ་ཡིས་འབངས་མོ་ལ་ནི་དངས་པ་བཞིན་དུ་སྨྲས། 289

དེ་ནས་འབངས་མོས་དེ་ལ་སྨྲས། ལྷ་མོ་རྗེང་བུའི་འོག་པ་དགན།
ཡིད་སྨོན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་བཞིན། དར་ཟབ་མཛེས་པ་དཀར་ཞིག་མཆིས། 290

གང་མཐུ་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྩ། གུར་གུམ་མཛེས་པ་ཉིད་བསྟེན་པ།
སོར་གདུབ་འདི་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས། གསེར་གྱི་གྲུབ་པ་འདི་རུ་འཕངས། 291

ཞིབ་པ་དེ་ཡི་ཚིག་སྙན་ཐོས། གཟུགས་བཟང་ཉམས་པ་ཡིད་འཛིན་མས།
ཁྱོ་དེ་འོངས་པར་ངེས་བྱས་ནས། དེ་ཉིད་དེ་ནི་འགྲུགས་སུ་བཅུད། 292

དེ་ཡིས་རབ་དགས་སྤྱོད་ཚལ་གྱི། ཁང་བར་བཀོད་པའི་མཛེས་པ་དེ།
ཀུ་ཏཱ་ཏ་ཀྱི་རྒྱ་བ་བཞིན། ཡིད་འཛིན་མ་ནི་སྟོང་བས་མཐོང་། 293

स्नान्त्यास्ततस्तदभिहारि मनोहरायाः
कुम्भात्पपात कुचकुम्भयुगेऽङ्गुलीयम्।
यस्यांशुमत्प्रतिमरत्नमयूखलेखाः
क्षिप्रं नखक्षतविलासतुलामवापुः ॥ २८८ ॥

मूर्तं ततः स्वमनुरागमिवाकलय्य-
रत्नाङ्गुलीयकमनङ्गकथान्तरङ्गम्।
सा कान्तमागतमवेत्य कुतस्त्वयेदं
सम्प्राप्तमित्यवददुच्छ्वसितेव दासीम् ॥ २८९ ॥.

ततस्तामवदद्दासी देवि पुष्करिणीतटे।
स्थितः कोऽपि युवा कान्तः प्रत्यक्ष इव मन्मथः ॥ २९० ॥

निक्षिप्तं हेमकुम्भेऽस्मिन्निदं तेनाङ्गुलीयकम्।
भजते यत्प्रभागर्भं पयः कुङ्कुमकान्तताम् ॥ २९१ ॥

इति तद्वचनं तन्वी प्रियं श्रुत्वा मनोहरा।
निश्चित्य दयितं प्राप्तमानिनाय तयैव तम् ॥ २९२ ॥

तया गुप्ततरे न्यस्तं कान्तमुद्यानमन्दिरे।
कुमुद्वतीव शशिनं गत्वापश्यन्मनोहरा ॥ २९३ ॥

པན་ཚོན་ལྷ་བར་བྱེད་པའི་ནོར་འཕྲུལ་དང་།
འབྲས་བའི་ཡོངས་གདུང་ནོར་པར་ཆད་བ་དང་།
དེ་དག་རབ་དགའ་ཞབས་སུ་སྐྱོང་གྱུར་བ།
ལུས་མེད་ཡན་ལག་ཀུན་རྫུན་མཛེས་པ་ཕྲོབ། 294

ཐྲལ་བའི་དུས་སུ་གང་གང་ཚུང་ཟད་བསམས་པས་ཉང་དུ་གོམས་བྱས་དང་།
གང་གང་རབ་དགའ་རབ་གྱིས་ཡིད་སྤྲུང་འགྲོགས་ཀྱི་འདེབ་དང་སྟུན་བ་དང་།
གང་གང་མཛད་བར་མཚུངས་དགའ་བར་སྲིད་རྫུན་བྱུང་བོར་འོས་གྱུར་བ།
དེ་དེ་ཐམས་ཅད་མཛའ་གཙུགས་སྐལ་བཟང་ཁྲོ་ཤུག་དེ་གཉིས་དག་གིས་བྱས། 295

དེ་རྗེས་སྤྱོད་ཚུལ་བསྒྲིབས་པ་ནི། ངོ་ཚ་རྡང་བའི་ཡིད་འཛིག་མས།
བཤད་ནས་པ་བ་དགའ་བ་ནི། བདག་ཉོས་ཡི་ཡིད་འབྱུང་བསྟན། 296

དེ་ནས་སོ་འབབ་ཅི་ཡི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁྲོས་ནས་མཚུ་བསྐྱོད་ཅིང་།
བུ་མོའི་བདག་ཉི་བཙོང་བའི་ལས། ཡོངས་སུ་བཏང་ནས་རབ་སྨྲས་པ། 297

ཀྱེ་མ་མི་འོས་སྤྱི་བོ་ལ། ཆ་ཡིས་ཐག་མེད་རྒྱང་གྱུར་བ།
སྐྱོང་ཚུལ་ངན་པར་ཀྱུས་ཀྱང་ནི། ཆགས་བ་ཉིད་ནི་ཁྱོད་མི་གཏོང་། 298

ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་སྡུག་ངང་ཚོལ། ཟླ་རིངས་ཀྱིས་ནི་རེག་ཟ་འདི།
ཀྱེ་རྟ་མི་དང་བཙོང་བ་ཡིས། སྤང་བྱ་ནོས་ཉིད་དུ་གྱུར། 299

परस्परालोकनविभ्रमेण
वियोगसन्तापनिवेदनेन।
तयोः प्रहर्षानुभवेन लेभे
शोभामशेषाङ्गवतीमनङ्गः ॥ २९४ ॥

यद्यत् किञ्चिद्विरहसमये चिन्तयाभ्यस्तमन्त-
र्यद्यत् प्रौढ़प्रमदसुहृदा मन्मथेनोपदिष्टम्।
यद्यत् प्रेम्णः सदृशमुचितं यद्यदौत्सुक्यराशे
स्तत्तत्सर्व्वं प्रणयसुभगं दम्पती चक्रतुस्तौ ॥ २९५ ॥

ततः प्रच्छन्नवृत्तान्तं लज्जमाना मनोहरा।
निवेद्यादर्शयत् पित्रोः पतिं भूमिमनोभवम् ॥ २९६ ॥

ततः किन्नरराजस्तां कोपप्रस्फुरिताधरः।
उवाच दर्शनपथं परिहृत्यात्मजापतेः ॥ २९७ ॥

अहो प्रसादपतिता दैवादनुचिते जने।
न विमुञ्चसि दुर्वृत्ते श्लाघ्यमानापि रक्तताम् ॥ २९८ ॥

यौवनोत्पत्तिलावण्यं स्पृहणीयं दिवौकसाम्।
वत प्रयातमेतत्ते मर्त्यस्नेहेन शोच्यताम् ॥ २९९ ॥

མཐོན་པོའི་རིགས་ལས་སྐྱེས་གྱུར་ཅིང་། སྡུག་པོའི་ལང་ཚོ་རབ་རྒྱས་པ།
གྲུང་འགྲོ་འཁྲུགས་པས་ནོར་ཉམས་པ། ཁྱོད་ནི་ཤིན་ཏུ་འོག་ཏུ་འགྲོ། 300

མཁས་པ་ཆགས་བྲལ་སྤྱོད་བྱེད་ཅིང་། རིགས་ནི་སྤྱངས་པར་བྱེད་པ་མོ།
མི་བསྲུན་རིགས་བཀྲེད་ཟྲིམ་ཅན། ཁྱོད་ནི་སུ་ཡང་མི་འདོད་དོ། 301

གཟུགས་ཙམ་གྱིས་ནི་ཁྱོད་ཚོས་ནས། གལ་ཏེ་མི་ཡི་དབང་གྱུར་ན།
གསེར་ལས་སྤྲུལ་པ་སྐྱེས་བུ་ཡི། གཟུགས་དང་ཚེ་དགའ་ཅིས་མི་བྱེད། 302

མཐུ་དང་ཡོན་ཏན་གྱིས་དམན་པ། སྐྱེས་བུ་རབ་མཛེས་དབྱིབས་ཅན་གྱི།
མཛེས་སྡུག་རི་མོར་བྲིས་པ་ཡི། སྐྱེས་བུ་ཡི་བཞིན་ཅིག་པ་མཛེས། 303

འབྲིལ་དམན་ངོ་ཚམ་ཕྲིག་ཅན་མ། ཁྱོད་ཁྲོ་བདག་གིས་གསད་པར་བྱ།
ཁྱོད་སྔོང་ལ་འདོདས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི། བཞིན་ནི་བདག་གིས་ལྷ་མི་བཟོད། 304

བདེན་པར་སྤྱོ་བ་དང་ཧྲན་ཞིང་། མཐོན་པོར་གྱུར་པའི་རིགས་དག་ནི།
བུ་མོས་འཁྲམས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དུས་ནི་དེ་བར་དགའ་ནས་བཞིན། 305

དེ་སྐད་པ་ཡིས་སྨྲད་གྱུར་དེས། མཆི་མའི་ཐིགས་པ་ཉུག་ལ།
དོ་ཤལ་རྒྱུད་མེད་གྲིག་བྱེད་ཅིང་། བཞིན་བཀྲད་དེ་ལ་རབ་སྤྲས་པ། 306

ཡབ་ལགས་ཁྲོ་བར་མི་འོས་པ། དེ་དག་བདག་ལ་གསུང་འོས་མིན།
མཐུ་ཡིས་མི་འབབ་ཅི་དགའ་ལས། ཧྲག་བའི་ནི་ན་ཐོས་སམ་ཅི། 307

उद्यगोत्रप्रभवा घनयौवननिर्भरा ।
निम्नगे क्षोभविभ्रष्टा यातासि सुतरामधः ॥ ३०० ॥

विद्वदुद्वेगजननी कुलवैलक्ष्यकारिणी ।
मलिना खलविद्येव सम्मतासि न कस्यचित् ॥ ३०१ ॥

रूपमात्रेण दृष्टा त्वं यदि मर्त्यवशं गता ।
तत् किं न रमसे हेमनिर्म्माणपुरुषत्विषा ॥ ३०२ ॥

प्रभावगुणहीनस्य पुंसश्चारुतराकृतेः ।
आलेख्यपुरुषस्येव सौन्दर्य्यं भित्तिरञ्जनम् ॥ ३०३ ॥

वध्यो मे त्वत्पतिः पापे हीनसम्बन्धलज्जया ।
मुखं द्रष्टुं न शक्नोमि त्वयाक्रान्तदिवौकसाम् ॥ ३०४ ।

सत्यमुत्साहयुक्तस्य कुलस्योन्नतिशालिनः ।
जरेव किल कायस्य कन्या सङ्कोचकारिणी ॥ ३०५ ॥

इति सा भर्त्सिता पित्रा तमुवाच नतानना ।
अश्रुनहारं कुर्व्वाणा कुचयोर्वाष्पविन्दुभिः ॥ ३०६ ॥

कोपादनुचितं तात नैतन्मां वक्तुमर्हसि ।
न श्रूयन्ते प्रभावेण किं नराः किन्नराधिकाः ॥ ३०७ ॥

མཁའ་ལྡིང་གིས་ཀྱང་བགྲོད་དཀའ་བ། ས་འདི་གང་གིས་བགྲོད་གྱུར་ནས།
འོངས་པ་མཐུ་ཡི་ས་གཞི་དེ། མི་ཉིད་ཡིན་པར་ཅི་ལྟར་འགྱུར། 308

ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་དག་ནི། ཡོན་ཏན་ཡང་དག་རྗོད་བྱེད་ཉིད།
བསིལ་ཟེར་ཅན་གྱི་འོད་ཟེར་ནི། ཀུན་དགའ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན། 309

ཡབ་གཅིག་རིགས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་རྗེས་སུ་འབྲང་།
ཟླ་གྱིས་བདུད་རྩི་ཟག་པ་ནི། ནག་པོ་བརྩེགས་པའི་སྤྲིན་ཟླ་ཉིད། 310

ཁ་ཅིག་ནང་ན་ཡོན་ཏན་ལྡན། དེ་བཞིན་གཞན་ནི་སྒྲོན་བསྒྲིབ་པ་ལས།
ནོར་བུ་རྣམས་ཀྱི་རིན་དག་ནི། མ་བརྟགས་འགོངས་པར་ཡོངས་མི་བྱ། 311

དེ་ཐོས་མི་འམ་ཅི་ཡི་བདག། དེ་དེ་བཞིན་ཞེས་སེམས་བྱེད་ཅིང་།
མགུ་པ་ཡང་དག་ཐོས་ནས་ནི། ཡོན་ཏན་ཤེས་པར་འདོད་པས་སྨྲས། 312

མི་འམ་ཅི་ཡི་བུ་འདི་དག། རེ་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱི་མཛེས་པས་བཏུལ།
མཐུ་ནི་ཡང་དག་བསྟན་པ་ནི། མཆོག་གི་འབྲེལ་བ་དག་ཏུ་འོས། 313

ཤིན་ཏུ་ཡངས་པ་ཤ་རིའི་ནགས། ཤར་ཕྱུང་ཐུས་སྐད་ཅིག་གིས།
རྡི་ལ་བྲེ་གང་བཏབ་མི་ཉུང་བར། རབ་ཏུ་བསྐུས་ལ་སྣར་ཡང་བྱེད། 314

བོ་ཏྲར་དང་འབེན་ལ་སོགས་པ་ཡི། གཞུ་ཡི་རིག་བྱེད་མཁས་པ་སྟོན།
དེ་ནས་གྲགས་པའི་བ་དན་ནི། ཡིད་འཕྲོག་མ་འདི་ཁྱོད་དབང་གྱུར། 315

गरुड़स्यापि दुर्लङ्घ्यामिमामुल्लङ्घ्य यः क्षितिम् ।
प्रभावभूमिरायाति मनुष्यः स कथं भवेत् ॥ ३०८ ॥

गुणसंवादिनी मूर्त्तिर्भवत्येव शरीरिणाम् ।
करोत्यानन्दसंवादं द्युतिरेव हिमत्विषः ॥ ३०९ ॥

जात्या किं क्रियते तात स्वभावानुगुणा गुणाः ।
पूर्णेन्दुरमृतस्यन्दी कालकूटस्य सोदरः ॥ ३१० ॥

भवत्यन्तर्गुणाः केचिच्छन्नदोषास्तथा परे ।
अपरीक्ष्य न कर्त्तव्या मणीनां मूल्यलङ्घना ॥ ३११ ॥

श्रुत्वैतत् किन्नरपतिस्तत्तथेति विचिन्त्य च ।
जामातरं समाहूय गुणजिज्ञासयाब्रवीत् ॥ ३१२ ॥

त्वया कान्त्या जितास्तावदेते किन्नरदारकाः ।
सन्दर्शितप्रभावस्तु दिव्यसम्बन्धमर्हसि ॥ ३१३ ॥

अत्यायतं शरवणं शल्योद्धृतशरं क्षणात् ।
व्युप्तमन्यूनमुच्चित्य पुनर्देहि तिलाढ़कम् ॥ ३१४ ॥

सन्दर्श्य धनुर्वेदे दृढलक्ष्यादिकौशलम् ।
ततः कीर्त्तिपताकेयं तवायत्ता मनोहरा ॥ ३१५ ॥

ཞེས་དེ་རི་ཡིས་བྱ་བྱུ་ལས། འོས་པ་མིན་པའི་ལས་ཁ་བསྒྲུབ།
གཞོན་ནུ་མཛེས་མ་ལ་ཆགས་པས། ཐབས་ཅན་བྱ་བར་རབ་ཏུ་བཙེམས། 316

རྟོན་མེད་ངལ་ཞིང་ཚོར་མོངས་འགྲམས། ཤ་ར་འབྲིན་ལ་རབ་ཞུགས་པ།
དེ་ཤེས་མིག་སྟོང་ལྡན་པ་ནི། སྒྲོགས་སུ་ལྷུང་བས་ཡང་དག་བསམ་བས། 317

ཅི་སྐད་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་པའི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་སྲས་འདི།
འབྲས་མེད་ཉོན་མོངས་ལས་ལ་ནི། མི་འདམ་ཅི་ཡི་དབང་གིས་བསྐོས། 318

འདི་ཡི་ངལ་དུབ་དུས་འདི་ལ། བདག་གིས་སྟོང་གྲོགས་རབ་ཏུ་བྱ།
དེ་ལྟར་བསམས་ནས་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས། དེ་ཡི་ལས་ནི་རྫོགས་བྱས་ཏེ། 319

མཆོད་སྦྱིན་བརྒྱ་པས་བསྟན་པ་ཡི། གནོད་སྦྱིན་ལག་གི་གཟུགས་ཅན་གྱིས།
ཤ་རའི་ནགས་ནི་རབ་ཕྱུང་བ། མཉམ་པར་དྲིལ་ནི་བྲི་གང་བཏབ། 320

བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སྤྲོས་གྲོག་སྦུར་གྱིས། ཡང་དག་བསྡུས་ནས་གཅིག་ཏུ་བྱས།
མི་འདམ་ཅི་ཡི་དབང་པོ་ལ། ཡ་མཚན་སྐད་དུ་གཞོན་ནུས་ཕུལ། 321

རྟེབས་ཀྱིས་དེ་ཡི་གསེར་གྱི་ནི། ར་བ་བདུན་དང་ཏལ་བདུན།
པག་གི་འཁོར་ལོ་ཡང་དག་ལྡན། སྙི་ལྡན་ཤིར་དུ་ནོ་བས་ཕྱུག། 322

གང་གིས་དེ་ཡི་ཡོད་པ་ལ། ལྷ་ཡི་མེ་ཏོག་ཆར་འབབ་པ།
བསྟུད་བཅོས་མཆོད་དང་ཅོལ་དང་ནི། སྐྱུ་ཅོལ་བཟོ་དང་སྤོབས་ཉམས་བསྟུད། 323

इत्यशक्योऽपि कौटिल्यात् प्रेरितस्तेन कर्म्मणि।
सर्व्वं कान्तानुरागेण कुमारः कर्त्तुमुद्ययौ॥ ३१६॥

मिथ्याश्रमक्लेशफले प्रवृत्तं शरपाटने।
तं विज्ञाय सहस्राक्षः पक्षपातादचिन्तयत्॥ ३१७॥

किं भाद्रकल्पिको बोधिसत्त्वोऽयं पार्थिवात्मजः।
नियुक्तः किन्नरेन्द्रेण निष्फले क्लेशकर्म्मणि॥ ३१८॥

अस्यास्मिन् समयायासे कार्य्यं साहायकं मया।
इति सञ्चिन्त्य शक्रोऽस्य कर्म्मनिष्पत्तिमादधे॥ ३१९॥

शतक्रतुसमादिष्टैर्यक्षैः शूकररूपिभिः।
उत्पाटिते शरवने सम्मे व्युप्तन्तिलाढ़कम्॥ ३२०॥

एकीकृतं समुच्चित्य शक्रसृष्टैः पिपीलकैः।
कुमारः किन्नरेन्द्राय विस्मिताय न्यवेदयत्॥ ३२१॥

स सप्तकनकस्तम्भान् सप्ततालान् बलोर्ज्जितः।
शूकरीचक्रसंयुक्तान् विद्धा निशितपत्त्रिणा॥ ३२२॥

शास्त्रास्त्रविक्रमकलाशिल्पशक्तिमदर्शयत्।
यथास्य पेतुर्मुकुटे दिव्याः कुसुमवृष्टयः॥ ३२३॥

མི་འམ་ཅི་ཡི་རྒྱལ་པོ་ནི། དེ་མཐུས་ཡ་མཚན་གྱུར་ནོད་ཀྱང་།
དེ་ཉིད་བསླུ་བའི་སྐད་དུ་སྨྲར། རིགས་པ་དེ་དེ་སེམས་པར་བྱེད། 324

མངོན་པར་ཞེན་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་ལྡན་གཞན་གྱི་གཏོད་པས་ཆུ་བཞིན་འཁྲུག།
ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་གིས་ཀྱང་མི་མགུ་ཤིན་ཏུ་འགལ་བའི་བློ་ཅན་རྣམས།
རྒྱ་ཆེ་མཚར་ལ་སྤྲ་བཅད་འཛིན་ཅིང་དམ་པ་བསྟོད་ལ་དགོད་པར་བྱེད།
གྲགས་པ་མཆོག་ལ་བཞིན་དག་ལོག་ཅིང་འགལ་བ་བརྗོད་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། 325

དེ་ལ་རིས་སྐྱེས་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི། ལྷ་ཡི་མཐུ་འདི་གསལ་བར་བྱས།
དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཁྱད་འཕགས་དག། ཁྱོད་ཀྱི་ཡང་དག་བསྟན་པར་འོས། 326

གཟུགས་དང་ཁ་དོག་དབྱེར་མེད་ཅིང་། སྒྲ་དང་ན་ཚོད་མཚུངས་གྱུར་པ།
མི་འམ་ཅི་མོ་འཁོར་པ་ཡི། དབུས་ནས་རང་གི་དགའ་མ་བྱུངས། 327

ཞེས་པ་བརྗོད་ནས་དེ་ཡིས་སྨྲར། མི་འམ་ཅི་མོ་ལྔ་བརྒྱ་དག།
རྫོགས་པ་ཁ་དོག་ལང་ཚོ་དང་། ཆས་མཚུངས་མདུན་དུ་དེ་ཡིས་མཐོང་། 328

དེ་དག་དབུས་ནས་ཡིད་འཕྲོག་མ། དེ་ཡིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་ནས་བཟུང་།
འཁྲི་ཤིང་ནགས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་པ་ཡི། ཟླ་བའི་འཁྲི་ཤིང་གང་ནས་བཞིན། 329

དེ་ནས་མི་འམ་ཅི་དབང་གིས། འདི་ནི་ལྷ་ཞེས་ངེས་བྱས་ནས།
ཆོས་པས་དེ་ལ་ཡིད་འཕྲོགས་མ། ལྷ་ཡི་རིན་ཆེན་དང་བཅས་བྱིན། 330

विस्मितोऽपि प्रभावेण तस्य किन्नरभूपतिः ।
पुनस्तद्वञ्चनायैव तां तां युक्तिमचिन्तयत् ॥ ३२४ ॥

दधति विपुलाश्चर्य्ये मौनं हसन्ति सतां स्तुतौ
मलिनवदनाः कोर्त्युत्कर्षे व्रजन्ति विवादिताम् ।
अपि गुणशतैर्नाराध्यन्ते विरुद्धधियः परं
परपरिभवक्षोभारम्भस्थिराभिनिवेशिनः ॥ ३२५ ॥

स तमूचे प्रभावोऽयं दिव्यः प्रकटितस्त्वया ।
प्रज्ञाप्रकर्षमधुना सन्दर्शयितुमर्हसि ॥ ३२६ ॥

अभिन्नवर्णरूपाणां तुल्याभरणवाससाम् ।
किन्नरीणां स्थितां मध्ये गृहाण निजवल्लभाम् ॥ ३२७ ॥

इत्युक्तः स पुनस्तेन किन्नरीशतपञ्चकम् ।
तुल्यवर्णवयोवेशं ददर्श व्यग्रमग्रतः ॥ ३२८ ॥

तासां मध्ये परिज्ञाय स जग्राह मनोहराम् ।
वल्लरीवनसंच्छन्नां भृङ्गचूतलतामिव ॥ ३२९ ॥

देवोऽयमिति निश्चित्य ततस्तं किन्नरेश्वरः ।
तुष्टस्तस्मै ददौ दिव्यरत्नैः सह मनोहराम् ॥ ३३० ॥

མཆོག་གི་ལོངས་སྤྱོད་འབྱོར་པ་ཡིས། གུས་དང་བཅས་པས་དེ་ཡིས་མཆོད།
དེ་ལ་ཞུས་ནས་ཐུང་བར་བཅས། གཞོན་ནུ་རང་གི་གྲོང་ཁྱེར་སོང་།. 331

ཡིད་འཕྲོག་མ་སྤྲིན་འགྲོ་བའི་བུ། འོང་བ་མཐོང་ནས་ས་ཡི་བདག།
བདུད་རྩིའི་རྒྱ་མཚོས་གླང་པོའི་དབང་། མཐོང་ནས་འཕྱུར་བཞིན་རྣམ་པར་མཛེས། 332

དེ་ནས་རྒྱལ་བྱིན་སྤྱོད་ཚུལ་ཟླ་བའི་གདུགས་དཀར་ལྡན་པ་ལ།
སྐྱེ་དགུའི་གདུང་བ་འཕྲོག་པའི་དེ་ནི་མཛོད་བར་དབང་བསྐུར་ནས།
ཆོག་ཤེས་བསིལ་ལྡན་དབེན་པའི་བདུད་རྩིས་མངོན་པར་དགའ་བ་ཡིས།
རབ་ཏུ་ཞི་བ་ལྡན་པའི་གྲིབ་བསིལ་མི་ཡི་བདག་པོས་བསྟེན། 333

ནོར་བཟང་དབང་བསྐུར་ཐོབ་པའི་སྤྲོ་ཉིད།
གཟི་བྱིན་ཀྱི་ཆེ་དེ་ལ་རིན་ཆེན་བདུན།
གཙོ་བོ་ཉིད་གྱུར་གསར་པའི་མཐུས་འཇིགས་ནས།
གཡོག་ལ་གནས་པའི་དོན་བཞིན་ཉེ་བར་འོངས། 334

ནོར་བཟང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་དེ་ཉིད་ནི།
ཡིད་འཕྲོག་མར་གྱུར་དེ་ཡང་གྲགས་འཛིན་མ།
དེ་དང་བྲལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་མིས་གདུངས་པ།
འདི་སྙིང་འདོད་པས་བཅིངས་ལས་བདག་གིས་གྲོལ། 335

श्लाघ्योपभोगविभवैः पूजितस्तेन सादरम्।
जायासखस्तमामन्त्र्य कुमारः स्वपुरं ययौ ॥ ३३१ ॥

मनोहराग्रगं पुत्रं प्राप्तमालोक्य भूपतिः।
राकेन्दुदर्शनोद्भूतः सुधाम्बुधिरिवाबभौ ॥ ३३२ ॥

पुत्रं ततश्चरितचन्द्रसितातपत्रे
राज्येऽभिषिच्य परितापहरं प्रजानाम्।
सन्तोषशीतलविवेकसुखाभिरामां
छायामसेवत नृपः प्रशमद्रुमस्य ॥ ३३३ ॥

प्राप्ताभिषेकं सुधनं प्रभाते
तं सप्तरत्नानि पृथुप्रतापम्।
नवप्रभावप्रभुभावभीत्या
सेवानिवासार्थमिवोपजग्मुः ॥ ३३४ ॥

स बोधिसत्त्वः सुधनोऽहमेव
यशोधरा सापि मनोहराभूत्।
तद्विप्रयोगव्यसनानलार्तिः
कामानुबन्धाद्दियतो मयाप्ता ॥ ३३५ ॥

དེ་སྐད་འདོད་པ་པདྨོའི་བཞིན་གྱི་མིག་གི་མཐའ་ལ་གནས་གྱུར་ཅིང་།
རབ་གྲུས་མེ་ཏོག་ལས་སྐྱེས་དྲིལ་ཚོགས་ཏཱ་ལ་ཏཱ་ལའི་རྩེ་མོ་ཅན།
སྨོངས་བྱེད་གྲུ་ངན་གཞུང་བའི་མདའ་ཡིས་གང་གི་འཇིག་རྟེན་འབིགས་བྱེད་པ།
ཧོན་པའི་ཚ་དགས་ཞི་བའི་རི་དྭགས་འཆིང་བྱེད་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤངས། 336

དེ་ནས་གྲོལ་བ་རང་གིས་རང་གི་གདུང་།
བཤད་པ་དེ་ནི་དགེ་སློང་ཚོགས་ཀྱིས་ཐོས།
འདོད་པ་རོ་ལྡན་ཀོ་ན་སྨིན་བ་ནི།
འདབ་བགྱིའི་ཚ་བ་སྤོས་པོ་ཉིད་དུ་ངེས། 337

ཞེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་ནོར་བཟང་གི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ལས་འདབ་སྟེ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་པའོ།།

तस्मात् कामः कमलवदनानेत्रपर्य्यन्तवासी
वर्ज्यः सद्भिः शमसृगबधूबन्धकेलीकिरातः।
स्फुर्जत्पुष्यप्रसरजरजःपुञ्जहालाहलोग्रै-
र्लोकः शोकव्यसनविशिखैर्मोहनैर्येन विद्धः॥ ३३६॥

इति भिक्षुगणः स्वयं जिनेन
स्वकथान्तां विनिवेदितां निशम्य।
सरसं पृथुमूलमेव मेने
शतशाखस्य मनोभवं भवस्य॥ ३३७॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां सुधनकिन्नर्य्यवदानं नाम चतुःषष्टितमः पल्लवः॥

Chapter LXV.

ཉ་གཅིག་པའི་རྟོགས་བརྗོད།

ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་དགའ་དག་གི་ཏྲི་ཡི་ཚོགས་ཀྱིས་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་དྲངས་གྱུར་པ།
ཆགས་ལྡན་སྣང་ཆེ་འཕྲངས་ཉམས་ཤིན་ཏུ་དམ་པར་འདི་ཉིད་དུ་ནི་གང་གང་འཆིང་བྱེད་པ།
སྐྱེ་བ་སྣང་གོམས་ཞེན་ཅིང་ཤིན་ཏུ་ཆགས་བཅས་ལས་བྱུང་བག་ཆགས་ཆེ་བའི་ལྷག་མ་ལས།
རྟོགས་པ་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་བོའི་ཡིད་འདིར་བརྙན་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འདོད་ཆགས་འབྱུང་བར་འགྱུར།

ཤཱཀྱའི་གྲོང་ཁྱེར་དགའ་དུ་སྟོན། ནྱ་གྲོ་དྷ་ཡི་ཀུན་རར་གནས།
རྒྱལ་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྨྲར། དགེ་སློང་ཡང་དག་ཚོགས་པས་ཞུས། 2

ཞི་བར་ཞུགས་ཤིང་ཆས་ནི་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར།
འཁོར་བའི་ཉམ་འགྱུར་སྤྱོད་ལས་ཟློག་པ་ཁྱོད།
མི་ཡི་བདག་པོའི་པོ་བྲང་འཁོར་འདུག་པ།
གྲགས་འཛིན་མས་མཐོང་ཉམ་པར་སྨྲིངས་པ་བཞིན།

ཁྱོད་མཐོང་ཉིད་ནི་ཀུན་དུ་བསྒྱུར་བྱས་ཤིང་།
འདར་ཞིང་གཡོ་བའི་ལུས་ལྡན་ཉམས་པར་གནས།
ལག་ནལ་དུའི་སྟོང་བཟུང་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི།
ཟས་ཀྱི་ལྷག་གནས་དག་ལ་ཆགས་པར་བྱེད།

पञ्चषष्टितमः पल्लवः ।

एकशृङ्गावदानम् ।

प्राग्जन्माभ्यासलीनादतिसरसलसद्वासनामूलशेषात्
निःशङ्कस्यापि जन्तोः कमलकलनया जायते मानसेऽस्मिन् ।
रागः सम्भोगलीलापरिमलपटलाक्रष्टसर्व्वेन्द्रियाणा-
मेकश्चैवातिमात्रं सरसमधुलिहां बन्धनं यः करोति ॥ १ ॥

न्यग्रोधारामनिरतं पुरा शाक्यपुरे जिनम् ।
भगवन्तं समापन्नाः पप्रच्छुर्भिक्षवः पुनः ॥ २ ॥

प्रवृत्तशान्तिं परिवृत्तवेशं
निवृत्तसंसारविकारवृत्तम् ।
अन्तःपुरं त्वां नृपतेर्विशन्तं
यशोधरा वीक्ष्य विमुह्यतीव ॥ ३ ॥

त्वद्दर्शने तिष्ठति सर्व्वथैव
विभूषिता कम्पतरङ्गिताङ्गी ।
भोज्याधिवासे भवतः करोति
विलोभनं मोदकपात्रहस्ता ॥ ४ ॥

དེ་ཡི་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་འགྱུར་ཉེས་པར་ལྡན།
ད་ལྟ་ཡང་ནི་ཆེ་བར་ཞི་སི་འགྱུར།
ཁྱོད་ཞལ་ཟླ་འོད་བྲམ་ན་ཤིན་ཏུ་ནི།
ཉམས་དེ་ཉིན་བར་ཀུ་མུད་ལྡན་པ་བཞིན། 5

དེ་སྐད་མཚར་ལས་དགེ་སློང་ཚོགས་ཀྱིས་དྲིས།
ཅང་ཟད་འཛུམ་པ་མཆུ་ཡི་ཡལ་འདབ་ལ།
སྨུ་དྲིག་འབྲས་བུ་རབ་སྨྲས་བྱུ་རུའི་འོད།
མཛེས་མ་འགོད་ཅིང་བཅོམ་ལྡན་གྱིས་གསུངས་པ། 6

མངོན་འདོད་ཙེ་དཀར་ཉེས་འགྱུར་ལྡན་པ་འདི།
གྲགས་འཛིན་མ་ཉི་ནེང་ཉིད་འཛིན་པ་མིན།
སྐྱེ་གཞན་ལ་ཡང་འདོད་པའི་ཉེས་འཁྲུལ་གྱིས།
དེ་ཡི་ལ་དུས་བདག་ལ་ཆགས་པར་གྱུས། 7

ཀ་ཤིའི་གྲོང་དུ་མི་དབང་ཀ་ཤུ་སྦྱིན།
ཟླ་བའི་འོད་ལྟར་དཀར་བའི་གྲགས་པ་ཅན།
དགྲ་སྦྱོས་གཉིས་འཕུང་ལུགས་ཀྱུ་ཡིན་མོད་ཀྱང་།
སྤྱོད་ཚོལ་ནི་རྣོ་རང་བཞིན་བཟང་བོར་གྱུར། 8

नाद्यापि शान्तिं समुपैति तस्याः
मनोविकारः स बहुप्रकारः ।
त्वदाननेन्दुद्युतिविप्रयुक्ता
सीदत्यलं सा हि कुमुद्वतीव ॥ ५ ॥

इति स्मयाद्भिक्षुगणेन पृष्टः
किञ्चित् स्मितेनाधरपल्लवस्य ।
प्रत्युप्तमुक्ताफलविद्रुमाभां
निवेश्य शोभां भगवान् बभाषे ॥ ६ ॥

यशोधराद्यैव विकारयुक्ता
बिभर्त्ति नैतामभिलापलीलाम् ।
जन्मान्तरेऽपि स्मरविभ्रमैर्मे
सा मोदकैर्लोभनमेव चक्रे ॥ ७ ॥

काश्यः पुरा काशिपुरे नरेन्द्र-
श्चन्द्रावदातद्युतिकीर्त्तिरासीत् ।
अप्यङ्कुशः शत्रुमदद्विपाना-
मतीक्ष्णदण्डः सरलस्वभावः ॥ ८ ॥

དཀའ་ཐུབ་འབད་པས་བུ་དོན་གཉེར་དེ་ལ།
བུ་མོ་པདྨ་ལྡན་ཉིད་གཅིག་སྐྱ་བྱུང་།
ཕྲུ་གུ་སྐྱོང་ལ་གཡེལ་བ་དང་བཅས་པའི།
མ་བདག་ཕལ་ཆེར་རིགས་བརྒྱུད་ཀྱང་བར་འགྱུར། 9

ཕོ་བྲང་འཁོར་དུ་དེ་ནི་ཡོངས་བསྐྱེད་ཅིང་།
སེམས་ལའང་བསམས་པའི་མི་བདག་གིས་སྐྱུད་ནས།
མཁས་པ་ལ་སོགས་བློན་པོ་བོས་ནས་ནི།
གཉིད་བྲལ་དགའ་བ་ཉམས་པས་རབ་སྨྲས་པ། 10

ཕོ་འདབ་ཀྱིས་ཤིང་ཙ་བ་བརྟན་པར་ཟུག།
སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་ཉེར་འཚོ་ཤིང་དུ་མགོ།
མཚུངས་པར་སྐྱེ་བས་དམན་པའི་གྲུལ་སྒྲིད་ནི།
སྲིན་བུས་ཟོས་པའི་ཤིང་བཞིན་བདག་གིས་རིག། 11

ཡང་ཚོ་རབ་ཏུ་སྨིན་འོས་བསྟེད་པ་ཡིས།
བུ་མོ་པད་ལྡན་གཅིག་བུ་བདག་ལ་ཡོད།
དེ་ནི་འབད་པས་མག་པ་ལ་བྱིན་ཚོ།
བུ་ཚ་ཉིད་དང་དེ་ལ་བྱམས་པའང་རིང་། 12

पुत्रार्थिनस्तस्य तपःप्रयत्नै-
रेकैव कन्या नलिनी बभूव ।
प्रायः प्रजापालनसावलेपाः
स्वल्पान्वया एव भवन्ति भूपाः ॥ ९ ॥

अन्तःपुरे तां परिवर्द्धमानां
चित्ते च चिन्तां नृपतिर्विचिन्त्य ।
आहूय विद्वत्प्रमुखानमात्यान्
प्रजागरग्रस्तरतिर्जगाद ॥ १० ॥

विस्तीर्णशाखं स्थिरबद्धमूल-
मभ्युन्नतं सर्व्वजनोपजीव्यम् ।
अवैमि तुल्यप्रसवावहीनं
घुणक्षतं वृक्षमिवाधिपत्यम् ॥ ११ ॥

एकैव कन्या नलिनी ममास्ति
वयः प्रदानोचितमाश्रयन्ती ।
तस्यां प्रयत्नेन वरार्पितायां
मपत्यता तत्प्रणयोऽपि दूरे ॥ १२ ॥

ལག་པར་སྒྲོན་མེའི་སྡོང་བུ་རབ་འབར་བཞིན།
སྐྱེ་བོས་རང་གི་བུ་མོ་བཟུང་མི་ནུས།
གདམས་པའི་ནོར་བཞིན་གཞན་ལ་གཏང་བྱ་བ།
རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་བསམ་བའི་འབྲས་བུ་ཉིད། 13

གཡོག་ལ་སྦྱིན་མིན་གྲོང་པ་ལ་འོས་མིན།
མི་དབང་བུ་མོ་རིང་པོ་ཉིད་ལ་འོས།
དེ་ལྟར་ཀུན་སྨྲད་རིང་པོ་མི་ཤེས་པས།
ཤི་དང་སོང་བ་དག་ལ་བྱེ་བྲག་ཅི། 14

དེ་སྐད་གང་ཞིག་བུ་དངོས་བདག་ཉིད་ཅན།
རང་ཡུལ་རབ་སྤྲངས་བདག་གི་ཡུལ་འཇོན་པ།
བདག་གི་མག་པའི་དངོས་གྱུར་འགའ་ཞིག་དེ།
ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་འབད་པས་བཙལ་བར་བྱ། 15

བདག་གིས་ཐོས་པ་གཏྲ་དག་གི་རྒྱུན།
བསོད་ནམས་དག་པའི་ངོགས་དང་ཉེ་བ་ན།
སྐྱེབ་པར་བཅས་ན་དཀའ་ཐུབ་ནགས་མཐར་ནི།
རྒྱལ་པོའི་དྲང་སྲོང་ཀླུ་ཤུ་པ་གནས་ལོ། 16

पाणौ प्रदीप्तामिव दीपवर्त्तिं
धर्त्तुं न शक्नोति जनः स्वकन्याम् ।
न्यासार्थतुल्या हि परार्पणीया-
श्चिन्ताफला एव कुलस्य कन्याः ॥ १३ ॥

न भृत्यदेया न च पौरयोग्या
दूरोचिता एव नरेन्द्रकन्याः ।
अज्ञातनित्याचरितस्य दूरं
मृतस्य जातस्य च को विशेषः ॥ १४ ॥

तस्मात् प्रयत्नेन मया स कश्चि-
ज्जामातृभावे गुणवान् नियोज्यः ।
स्वदेशमुत्सृज्य ममैव देशे
बिभर्त्ति यः पुत्र इवाधिपत्यम् ॥ १५ ॥

श्रुतं मया जह्नुसुताप्रवाह-
पुण्यावदाते पुलिनोपकण्ठे ।
साहञ्जनीनाम्नि तपोवनान्ते
राजर्षिरास्ते किल काश्यपाख्यः ॥ १६ ॥

དེ་ཡི་ས་བོན་སྐྱེ་བས་ལྗུང་གྱུར་པ།
ལྷ་ཡི་བསྐྱེད་ལས་རྡོ་སྟེང་དམན་བར་ཆགས།
ཆུ་འདོད་ཀྱིས་གཟིར་རི་དྭགས་མོ་ཡིས་འཐུངས།
གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་གཞོན་ནུ་བཙས་པར་གྱུར། 17

དེ་ཡི་པས་བཟུང་ནགས་སྲུ་རི་དྭགས་དེ།
ཉམས་པར་བསྐྱེད་ཅིང་བརྟུལ་ཞུགས་དགའ་ཀུང་བསྒྲུབས།
སོར་ཚད་རྭ་ཡི་ཡང་དག་མཚན་གྱུར་པས།
བྱིས་པ་རྭ་གཅིག་པ་ཞེས་མིང་དུ་གྲགས། 18

དར་བབ་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་སྐྱོང་བྱེད་ཅིང་།
ཚངས་སྤྱོད་དང་བཅས་དྲི་མེད་རང་བཞིན་ཅན།
ཡུལ་ནི་མཐོང་བར་མི་ཤེས་གྲོགས་མེད་གནས།
དེར་ནི་དྲག་པོའི་ཉི་འོད་ལྟ་བུར་མཛེས། 19

དེ་ནི་གལ་ཏེ་པར་ཛན་ཡོ་ཉིད་དུ།
གྱུར་ནས་རྒྱུད་ནི་རབ་ཏུ་ཞི་མིང་གྱུར།
གཟི་བརྗིད་གཏེར་དེ་རབ་ཏུ་འཁྲུགས་པ་ཡིས།
གནོད་མེད་རིགས་པ་ཅི་ཡང་བསམ་པར་མཛོད། 20

तस्य स्रुतं प्रस्रवणेन वीर्य्यं
दैवोदयादश्मनि सन्नताग्रे ।
तोयस्पृहार्त्ता हरिणी निपीय
सुवर्णवर्णं सुषुवे कुमारम् ॥ १७ ॥

वने मृगीस्तन्यविवर्द्धितोऽसौ
पित्रा गृहीतो विहितव्रतश्च ।
नाम्ना प्रसिद्धः शिशुरेकशृङ्गः
स लक्ष्यमाणाङ्कुलमाचशृङ्गः ॥ १८ ॥

युवा चतुर्ध्यानपरायणश्च
स ब्रह्मचारी विमलस्वभावः ।
निःसङ्गवासाद्विषयानभिज्ञ-
स्तचाकठोरार्करुचिश्चकास्ति ॥ १९ ॥

स चेन्नलिन्याः पतितामुपैति
तदेष वंशः प्रशमं न याति ।
तेजोनिधेरानयने तु तस्य
विचिन्त्यतां काप्यनपाययुक्तिः ॥ २० ॥

ཅེས་པ་མི་བདག་ཚོག་ཐོས་ཡུན་རིང་དུ།
དཔྱད་ནས་བློན་པོ་ཀུན་གྱིས་དེ་ལ་སྨྲས།
དེ་ནི་དེ་ཡི་བསྟིག་ནས་ཉེ་བའི་སར།
ནགས་སྐྱ་རྒྱལ་པོའི་བུ་མོ་རྩེ་རུ་གྲོང་། 21

དེ་ཚོག་རྗེས་སུ་འདོད་བྱས་རྒྱལ་པོ་ཡིས།
འདོད་པའི་དོན་ཀུན་ནམ་པར་བཤད་ནས་ནི།
པདྨ་ཅན་བསམངས་རབ་ཏུ་སྤྲོབས་པ་བཞིན།
ཐུབ་པའི་གཞོན་ནུ་དབྲོག་ཕྱིར་རྩེ་རུ་སོང་། 22

མཛེས་མས་ནགས་ཀྱི་མཐར་ནི་དཔལ་གྱིས་ཕྱིར།
གཟུགས་བཟང་རྩེད་འཛོམས་མཛོད་པར་དགའ་བས་རོལ།
མཛེས་པའི་མིག་ཅན་དེ་ནི་ལྷུང་གཉེར་གྱིས།
བསྐྱོད་པའི་འཕྲི་ཤིང་བཞིན་དུ་ཡང་དག་གྱི། 23

དེ་ནི་རོལ་ཅིང་མི་རྟོག་འཁྲུབ་ཡིས།
རི་དྭགས་རྭ་རབ་གསོ་ཞིང་ཉིབ་བསྐྱོད་པའི།
ནགས་མགྲོན་རང་གི་དཀའ་ཐུབ་ནགས་ཚལ་ནས།
དགེ་སྦྱོར་ཧྲང་བའི་གཏོར་དུས་ཡང་དག་འོངས། 24

श्रुत्वेति वाक्यं नृपतेरमात्या
विचार्य्य सर्व्वं सुचिरात्तमूचुः ।
तदाश्रमोपान्तवने विहर्त्तुं
विसृज्यतां सम्प्रति राजपुत्री ॥ २१ ॥

तद्वाक्यलुब्धानुमतेन राज्ञा
समीहितार्थं विनिवेद्य सर्व्वम् ।
ययौ विसृष्टा नलिनी विहर्त्तुं
हर्त्तुं प्रगल्भेव मुनेः कुमारम् ॥ २२ ॥

कान्ता वनान्तं शनकैरवाप्य
लीलाभिरामा विजहार तन्वी ।
बालानिलेनाकलिता लतेव
सञ्चारिणी चारुविलोचना सा ॥ २३ ॥

विलासपुष्पावचयेन तस्य
भृङ्गोत्तरङ्गं विचलत्कुरङ्गम् ।
वनं विलोक्य स्वतपोवनान्तात्
समाययौ कौतुकवान् कुमारः ॥ २४ ॥

མི་ཡི་གྲོགས་མེད་བདྲ་ལྟར་ཡང་མིག།
ལ་མཚན་མིག་ནི་འཛུམ་དང་བྲལ་བ་དེས།
ཡང་ཆོའི་ནོར་འཕྲུལ་གྱིས་གཡོ་ཕྱིས་བརྟུར་ཅིང་།
ཕྱུ་དྲལ་རྒྱས་པའི་མིག་ཅན་དེ་མཐོང་གྱུར། 25

མཛེས་མ་རི་དྭགས་མིག་ཅན་དེ་མཐོང་ནས།
དཀའ་མ་མངོན་ཤེས་མེད་ཀྱི་ཐུབ་པ་དཀའ།
བག་ཆགས་གོམས་པས་ནང་དུ་ཞིར་པ་ཡི།
ཡུལ་ལ་མངོན་འདོད་སྐྱེ་བོས་གཏོང་མ་ཡིན། 26

རི་དྭགས་བུ་ཡི་རབ་མཛེས་ཡིད་འོངས་མིག།
དེ་ཡི་བཞིན་གྱི་པདྨར་ནོར་བ་བཀོད་ནས།
རིག་འཛིན་ཉམས་ནི་ཐུབ་པའི་བུ་དགའ་དུ།
ཞེས་ནས་མཛའ་བའི་དབང་གིས་དེར་ཕྱག་འཚལ། 27

སྨོམ་བརྩོན་གྱིས་བཏུད་བཞིན་རས་དུད་གྱུར་པ།
དེ་མི་མཆུ་ནི་བྱུ་རུའི་འོད་ལྡན་གྱིས།
འོད་ཟེར་ཚོགས་ཀྱིས་ཀུན་བསྒྲིབས་དོ་ཤལ་དག།
དྲི་མེད་རང་བཞིན་གྱིས་ཀྱང་ཆགས་པ་བཟུང་། 28

स सन्नताङ्गीममनुष्यसङ्ग-
स्तरङ्गितां यौवनविभ्रमेण।
ददर्श तां विस्मयनिर्निमेषः
फुल्लोत्पलाक्षीं कमलायताक्षः ॥ २५ ॥

विलोक्य कान्तां मृगलोचनान्तां
रामानभिज्ञोऽपि मुनिर्जहर्ष।
न वासनाभ्यासविलीनमन्त-
र्जहाति जन्तुर्विषयाभिलाषम् ॥ २६ ॥

सुस्निग्धमुग्धां विनिवेश्य दृष्टिं
मृगीसुतस्तद्वदनारविन्दे।
विद्याधरं वा मुनिपुत्रकं वा
विज्ञाय तां प्रीतिरसादवन्दे ॥ २७ ॥

प्रतिप्रणामावनताननाया-
स्तस्याः प्रवालद्युतिनाधरेण।
आच्छाद्यमानोऽंशुवनेन रागं
जग्राह हारोऽप्यमलस्वभावः ॥ २८ ॥

དྲིལ་ཆུང་སྒྲ་སྙན་དག་གིས་སྒྲོགས་ཀྱི་བཞིན།
འདོད་པའི་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་གདམས་བྱས་པ།
ཏྲོལ་ཟགས་ཐིག་ལེ་དག་གི་མཐར་མཛེས་ཤིང་།
རབ་འདར་ལུས་ཅན་དེ་ལ་གཞོན་ནུས་སྨྲས། 29

ཀྱ་ཡི་ཐུབ་པའི་སྨྲས་ཕྱིར་ལེགས་འོངས་སམ།
དཀའ་ཐུབ་ནགས་མཐར་རི་དྭགས་དགེ་འམ་ཅི།
རྟག་ཏུ་ཁྱོད་ལ་ལྟ་ཞིང་གཡོ་མེད་པ།
གང་དག་ཚོམས་ནི་ཐང་ལ་དཔན་པར་གྱུ། 30

བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ལྡན་ཁྱོད་གཟུགས་བདུད་རྩིའི་ཆར།
ཁ་ནམ་ཕོ་མེད་པ་འདི་མཐོང་བའི།
རལ་པ་ཤིང་ཤུན་ལྡན་པ་ཐུབ་ཚོམས་ཀྱི།
ལུས་ནི་ཤིང་སྐམ་བཞིན་དུ་བདག་རྟོག་གོ། 31

འབྲི་ཤིང་མེ་ཏོག་ཚོམས་ཀྱིས་སྤྲས་བྱས་པ།
ཁྱོད་ཀྱི་རལ་པའི་ཚོགས་ནི་མཛེས་པ་འདི།
སྒྲིན་གསེར་ཚོགས་ལ་ཉམ་པར་གདིངས་པ་ཡི།
མི་བུའི་འཛུག་བའི་མཛེས་སྤྲུག་ཉམ་པར་འདོད། 32

तां स्वेदसौदत्तिलकालकान्ता-
मुत्कम्पिताङ्गीमवदत् कुमारः।
सख्येव काञ्च्या मधुरस्वरेण
स्मरोपचारेषु कृतोपदेशाम्॥ २९ ॥

भोः स्वागतं ते मुनिपुत्र कच्चित्
तपोवनान्ते कुशलं मृगाणाम्।
सदा तदालोकननिश्चलानां
स्थलीषु येषां विरलः प्रचारः॥ ३० ॥

इदं विलोक्याद्य तवानवद्यं
दिव्यव्रतस्यामृतवर्षि रूपम्।
वपुर्जटावल्कलिनां मुनीनां
शुष्कद्रुमाणामिव तर्कयामि॥ ३१ ॥

अयं तव स्निग्धजटाकलापः
कृतोपचारः कुसुमैर्लताभिः।
नवाभ्रसम्भारविजृम्भमाण-
मयूरबर्हप्रतिमां बिभर्त्ति॥ ३२ ॥

ཁྱོད་ཀྱི་བྲང་འདི་དཔལ་འབྲས་ཟུང་གིས་སྤྲས།
བསྒྲང་འཕྲེང་དཀར་པོ་དག་གིས་ནོར་པར་བཅིངས།
རི་དྭགས་གཉེར་ནུའི་མིག་ལྟར་བཀྲ་བ་ཡིས།
ཡིད་ལ་དགའ་བ་སྐྱེད་བྱེད་ནོབ་པར་མཛེས། 33

སྒྱིར་སྒྲིག་ནེ་ཡི་མེ་ཏྲག་གསལ་ཆགས་པའི།
སྐྲ་རགས་འཛིན་ཅིང་ལུས་བྲ་འཁྲི་ཤིང་གཉེར།
ཡལ་འདབ་གསར་པས་མཚོན་འདྲ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུས།
འདི་ནི་སུ་ཡི་དགེ་མཚན་གྲུས་མི་བྱེད། 34

ཐང་ག་གང་དུ་གཡོ་ལྡན་འདབ་སྐྱེས་ནི།
ཁྱོད་ཞབས་བཀོད་པས་ཉམ་པར་གསལ་བྱས་པ།
འོད་ཀྱི་རྟག་ཏུ་ཉམ་པར་མཛེས་པ་ཡིས།
དཀའ་ཐུབ་ནགས་མཐའ་གང་ཡིན་དང་བས་སྨྲོས། 35

རི་དྭགས་རང་བཞིན་ཐུབ་པའི་གཉེར་ནུ་ནི།
བུད་མེད་མི་ཤེས་དེ་རིགས་སུ་མོ་དེས།
ངོ་ཚར་པ་བཏང་ནོབ་པར་རྟོགས་མེད་པ།
མ་བསྡུ་མས་སྟེ་དགའ་དག་ནི་གྱོན་བཞིན་གྱུར། 36

इदं तव श्रीफलयुग्मशोभि-
वक्षोविनिक्षिप्तसिताक्षसूत्रम्।
आसूत्रयद्वालकुरङ्गनेत्र-
वैचित्र्यमैत्रीं मनसश्चकास्ति॥ ३३॥

होमाग्निलग्नस्फुटविस्फुलिङ्गां
मौञ्जीं दधाना नवपल्लवाङ्काम्।
कुतूहलं वाललतेव तन्वी
तनुस्तवेयं न तनोति कस्य॥ ३४॥

ब्रूहि प्रसन्नं क्व तपोवनं ते
त्वत्पादविन्यासविकाशिनीभिः।
यत्र प्रभाभिः सततं विभाति
सञ्चारिणी पङ्कजिनी स्थलेषु॥ ३५॥

इति ब्रुवाणं ललनानभिज्ञं
मृगस्वभावं तमवेत्य बाला।
उत्सृज्य लज्जामविशङ्कमाना
निर्यन्त्रलीलाभरणा बभूव॥ ३६॥

དེ་ནས་ཀུན་དགའི་རོས་བརྟན་སེམས་ལྡན་དེར།
འཇམ་པར་སྨྲ་བྱེད་དེ་ཡིས་དལ་གྱིས་སྨྲས།
བདག་གི་བསྟི་གནས་འབྲས་ཞིམ་མེ་ཏོག་ཅན།
དགའ་བྲུབ་ནགས་ཚལ་འདི་དང་ཉེ་བར་གནས། 37

ཞེས་བརྗོད་ཀ་རའི་འཛུམ་དང་གཟུར་གྱིས།
ཉང་ཚངས་ལྡན་ཞིང་ཡིད་འོང་ལ་མཚན་འོས།
ལ་དུ་མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་མཚུངས་པ་ཡི།
དེ་ཡིས་དེ་ནི་ཉམས་པར་ཆགས་པར་བྱས། 38

དེ་ཡི་སྨྲས་བྱེད་རོ་འཛིན་རྗེས་མཐུན་པ།
སེམས་དགའ་མཛའ་བའི་རང་བཞིན་རྩེ་དགའ་དང་།
བསྔགས་པ་བདུད་རྩི་གུས་མཆོད་འཆིང་བ་ཡིས།
འཕགས་པའི་རི་དྭགས་དེ་ནི་གྲུས་བཞིན་བཅིངས། 39

ཆེར་འོས་དགའ་བྲུབ་ནགས་ཚལ་བདག་ལ་སྟོན།
ཞེས་བརྗོད་མིག་ཧྲམ་དེ་ལ་གྲུལ་པོ་ཡི།
བུ་མོས་ལག་པའི་འཁྲི་ཤིང་དག་གིས་ནི།
དལ་དུ་ཡོངས་འཁྱུད་ཚུར་ཤོག་ཅེས་པ་སྨྲས། 40

ततस्तमानन्दरसार्द्रचित्तं
शनैर्बभाषे मृदुभाषिणी सा।
तपोवनस्यास्य समीपवर्त्ती
ममाश्रमः स्वादुफलप्रसूनः ॥ ३७ ॥

उक्तेति खण्डस्मितमोदकैः सा
तस्याथ कर्पूरपरागगर्भैः।
चकार माधुर्य्यचमत्क्रियार्हैर्-
विलोभनं सत्कविसूक्तितुल्यैः ॥ ३८ ॥

तैर्मोदकैः सा रसनानुकूलै-
श्चित्तोत्सवैः प्रेममयैर्विलासैः।
कर्णामृतैश्च प्रणयोक्तिबन्धै-
स्तं वागुरेवार्य्यमृगं जहार ॥ ३९ ॥

तपोवनं दर्शय मे महार्ह-
मित्युल्लपन्तं भुजवल्लरीभ्याम्।
गाढं परिष्वज्य निमीलिताक्ष-
मेहीति तं राजसुता जगाद ॥ ४० ॥

དེ་ནས་ཀུན་དགའི་རོས་བརྒྱན་སེམས་ལྡན་དེར།
འཛམ་པར་སྨྲ་བྱེད་དེ་ཡིས་དཔལ་གྱི་སྨྲས།
བདག་གི་བསྟི་གནས་འབྲས་ཞིམ་མི་རྟོག་ཅན།
དཀའ་ཐུབ་ནགས་ཚལ་འདི་དང་ཉེ་བར་གནས། 37

ཞེས་བརྗོད་ཀ་རའི་འཛུམ་དང་ག་སྦུར་གྱིས།
ཉང་ཚོངས་ལྡན་ཞིང་ཡིད་འོང་ལ་མཚན་འོས།
ལ་དུ་མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་མཚུངས་པ་ཡི།
དེ་ཡིས་དེ་ནི་ཉམ་པར་ཆགས་པར་བྱས། 38

དེ་ཡི་སྨྲོས་བྱེད་རོ་འཛིན་རྗེས་མཐུན་པ།
སེམས་དགའ་མཛའ་བའི་རང་བཞིན་རྩེ་དགའ་དང་།
བསྔགས་པ་བདུད་རྩི་གུས་མཆོད་འཆིང་བ་ཡིས།
འཕགས་པའི་རི་དྭགས་དེ་ནི་གྲུས་བཞིན་བཅིངས། 39

ཆེར་འོས་དཀའ་ཐུབ་ནགས་ཚལ་བདག་ལ་སྟོན།
ཞེས་བརྗོད་མིག་ཟླུམ་དེ་ལ་སྒྲུབ་པོ་ཡི།
སྤུ་མོས་ལག་པའི་འཁྲི་ཤིང་དག་གིས་ནི།
དམ་དུ་ཡོངས་འཁྱུད་རྟུར་ཤོག་ཅེས་པ་སྨྲས། 40

ततस्तमानन्दरसार्द्रचित्तं
शनैर्बभाषे मृदुभाषिणी सा ।
तपोवनस्यास्य समीपवर्त्ती
ममाश्रमः स्वादुफलप्रसूनः ॥ ३७ ॥

उक्तेति खण्डस्मितमोदकैः सा
तस्याथ कर्पूरपरागगर्भैः ।
चकार माधुर्यचमत्क्रियार्है-
र्विलोभनं सत्कविसूक्तितुल्यैः ॥ ३८ ॥

तैर्मोदकैः सा रसनानुकूलै-
श्चित्तोत्सवैः प्रेममयैर्विलासैः ।
कर्णामृतैश्च प्रणयोक्तिबन्धै-
स्तं वागुरेवार्य्यमृगं जहार ॥ ३९ ॥

तपोवनं दर्शय मे महार्ह-
मित्युल्लपन्तं भुजवल्लरीभ्याम् ।
गाढं परिष्वज्य निमीलिताक्ष-
मेहीति तं राजसुता जगाद ॥ ४० ॥

ཆས་ཤིང་ཆུང་ཟད་ཀྱང་གིས་སོང་དེ་ལ།
སྣར་ཡང་དེར་བགྲོད་སྣད་དུ་བསྟར་བྱས་པའི།
ཤིང་རྟ་ལ་ཞོན་ཡག་པ་བཀོངས་ནས་དེས།
བཞོན་པ་ཉིད་ནི་ཚིག་གིས་རབ་དུ་བསྔོས། 41

ཤིང་རྟ་འདྲེན་པའི་རྟ་དག་དེས་མཐོང་ནས།
བྱི་སྣག་མ་རྟོགས་རི་དྭགས་ཡིན་པར་ཤེས།
རི་དྭགས་བུ་བདག་རི་དྭགས་སྟེང་དུ་ནི།
ཀུང་པས་མི་རིག་ཅེས་པ་དེ་ལ་སྨྲས། 42

དེ་ནས་ཡིད་ཀྱིས་ཐུབ་དབང་བྲ་འཛིན་ཅིང་།
ཤིང་རྟ་ཡིད་ལྟར་མགྱོགས་པས་སོང་ནས་ནི།
མི་བདག་བུ་མོ་རང་གི་གྲོང་ཁྱེར་ཕྱིར།
དེ་ཡི་སྒྲོར་པ་མི་ཡིས་བདག་ལ་བཤད། 43

སྟོབས་ཀྱིས་རབ་སྨྲུར་དཀུག་པའི་མངོན་སྤྲོར་ལ།
མི་མཚུངས་སྡང་སྤོང་ཆེད་པོས་འཇིགས་གྱུར་པ།
རྒྱལ་པོ་སྙན་དང་བཅས་པས་དེ་འོང་ལ།
རབ་དུ་འབད་པས་ཐབས་ནི་མངོན་པར་བསམས། 44

तं प्रस्थितं सा कतिचित् पदानि
गत्वा पुरस्तद्गमनाय सज्जम् ।
रथं समारुह्य विसार्य्य पाणि-
मारोहणायैव गिरा न्ययुंक्त ॥ ४१ ॥

रथे तुरङ्गान् स विलोक्य युक्तान्
मत्वा कुरङ्गान् विगलद्विवेकः ।
मृगीसुतोऽहं न मृगाग्रमेतं
स्पृशामि पद्भ्यामिति तामुवाच ॥ ४२ ॥

रथेन गत्वाथ मनोजवेन
मुनीन्द्रसूनुं मनसा वहन्ती ।
नरेन्द्रकन्या स्वपुरीमवाप्य
न्यवेदयत्तच्चरितं नृपाय ॥ ४३ ॥

राजापि तस्यागमने प्रयत्ना-
दचिन्तयन्मन्त्रिभिरभ्युपायम् ।
हठप्रयुक्त्या हरणाभियोगे
भीतः कृशानुप्रतिमान्महर्षेः ॥ ४४ ॥

དེ་ནས་སྐྲར་ཡང་གཞོན་ནུ་འགུགས་པ་ལ།
གླུ་ཡི་ཚོགས་བསྙམས་བཅིངས་ཤིང་ངལ་བྱས་པས།
གང་གཱའི་ངོགས་ཀྱི་དགའ་ཐུབ་ནགས་ཀྱི་མཐར།
ཙེ་དགའི་འཁྲི་ཤིང་དེ་ནི་གྲིབ་བསོས་གཏང་། 45

སྐབས་དེར་བུ་ནི་བྱ་བ་མཐའ་དག་བཏང་།
མཱི་བདག་བུ་མོའི་ཉམས་གཏན་སྨྲ་བཅད་བཅིངས།
མངོན་འདོད་གསར་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལྷུར་རྟོགས་ནས།
ཐུབ་པ་དག་ནི་ཡ་མཚན་གཡོ་མེད་གྱུར། 46

དེ་ནས་ཕས་དྲིས་དེ་ལ་ཐུབ་སྲས་ཀྱིས།
ཤུགས་རིངས་གྱུར་པ་དགག་གི་བསྒྲི་གནས་དང་།
ཉེར་གནས་སྐྱེ་མའི་ཡལ་འདབ་ཡང་ཡང་དུ།
སྨིག་ཅིང་རོལ་པ་བསྐྱེད་ཅིང་རབ་སྤྲས་པ། 47

ཡབ་གཅིག་དཀར་ཐུབ་ནགས་སུ་རིང་བདག་གིས།
ཀླ་རའི་གཙུགས་བརྟེན་རབ་ཏུ་ཕྱིས་པའི་ཞལ།
ཐང་སོང་ཆེ་སྲས་འབྲིད་བྱེད་འདོད་དག་གིས།
རི་དྭགས་བུ་མོའི་རིགས་པ་འཇོག་པ་བཞོང་། 48

ततः कुमाराहरणे पुनस्तां
विलासवल्लीं विससर्ज राजा।
नौभिर्घटावन्धलताश्रमाभि-
र्मन्दाकिनीकूलतपोवनान्तम्॥ ४५॥

अत्रान्तरे त्यक्तसमस्तकृत्यं
नृपात्मजाध्याननिबद्धमौनम्।
नवाभिलापव्रतमाकलय्य-
पुत्रं मुनिर्विस्मयनिश्चलोऽभूत्॥ ४६॥

पृष्टोऽथ पित्रा मुनिपुत्रकस्तं
प्रोवाच निश्वासपरम्पराभिः।
समीपसक्ताश्रममञ्जरीणां
दिशन्मुहुः पल्लवलास्यलीलाम्॥ ४७॥

तपोवने तात मयाद्य दृष्टः
प्रमृष्टचन्द्रप्रतिबिम्बवक्त्रः।
महर्षिसूनुर्नयनप्रभाभि-
र्दर्पापहारी हरिणाङ्गनानाम्॥ ४८॥

དེ་ཡི་སྙིང་ག་གང་ལག་མཐྲིན་པ་ལ།
བདགས་པའི་སྐུད་པ་ཉམ་པར་བཀྲ་གྲུར་བ,
དབང་པོའི་མཆོན་ཡངས་དག་དང་མཚུངས་པ་ཡོད།
ཡབ་གཅིག་བདག་ཀྱང་ཅི་སྐད་དེ་ལྟ་མིན། 49

གང་གི་ཚིག་གི་ཀྱི་ཆེ་མཚུངས་པ་ཡང་།
ཅི་ཡང་ཡོད་མིན་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བའི་སྐྲ།
ནས་ཡང་ཙྭ་ཏའི་གཉམ་སྲུ་བདག་གིས་ནི།
ཕྲོས་པ་ཁྲ་བྱུག་གི་མིར་བྱུང་བའི་མིན། 50

དེ་ནི་ད་ལྟའང་བདག་ཞང་སྒྲོགས་པ་བཞིན།
དལ་བབ་ལག་བཀྱུས་དབྱུབ་ཆགས་པ་ཡི།
འོད་དང་མཚུངས་པ་ཤིང་ཤུན་གསར་པ་ཡིས།
ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་དེ་ཡི་ཕྱུས་དག་མཛེས། 51

བདག་གི་ཕྱུས་ནི་ལག་ནས་ཕྱུར་རིང་བསྐམས།
གདོང་གི་ལྷར་བཞི་རས་ནོབ་པར་བགོད།
བསྒྲབས་པས་མཐུ་བསྒྲོད་འདི་ཡི་དགའ་བ་ཡིས།
བདུད་རྩི་རིག་པའི་ཁྲུད་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱས། 52

वक्षःकटीपाणिगलावसक्त-
विचित्रसूत्राणि विभान्ति तस्य।
इन्द्रायुधापत्यनिभानि सन्ति
ममापि किन्तात न तद्विधानि ॥ ४९ ॥

अद्यापि मेऽन्तर्दधतीव तस्य
वाणी शतांशप्रतिमापि यस्याः।
श्रुता मया चूतवने कदाचित्
न कोकिलानां न च षट्पदानाम् ॥ ५० ॥

मन्दाकिनीमज्जनलीनफेण-
समानभासा नववल्कलेन।
तनीयसी तस्य तनुर्विभाति
नेदं प्रियं वल्कलकं ममाद्य ॥ ५१ ॥

निवेश्य वक्त्रं वदनारविन्दे
निपीड्य दोर्भ्यां सुचिरं वपुर्मे।
चक्रे जपप्रस्फुरिताधरोऽसौ
हर्षामृतस्पर्शविशेषदीक्षाम् ॥ ५२ ॥

མཛེས་པས་ནོམ་པར་མཚན་པ་དེ་མེད་ན།
བདག་གི་བཟོད་པ་ནགས་འདིར་སྐད་ཅིག་མིན།
གང་གིས་བརྩལ་ཞུགས་བསྟུན་པས་བདག་ཉིད་ལ།
སྐྱོངས་པའི་གྲོགས་པོ་གཅིག་ནི་གནས་མི་བྱེད། 53

བདག་གི་མིག་ནི་དེ་ལ་ལྟ་བར་འདོད།
དེ་ཚོག་མེད་ན་གྲོས་པ་ཡོངས་མི་གནས།
ལུས་ལ་གནོད་བྱེད་ཟླ་ནི་ཤར་རྒྱུ།
མི་གསལ་དེ་ཡི་བསམ་པས་མཆོག་ཏུ་གཟིར། 54

ཞེས་པ་མཛེས་མས་ཡིད་ཕྲོགས་ཟླ་ཡིས་ནི།
གདུང་བའི་བསམ་པ་གོ་བྱེད་ཚིག་ཐོས་ནས།
དཀར་ཕྱུབ་བར་ཆད་རྒྱུར་བས་འཇིགས་པ་ཡིས།
སྣང་སྐྱོང་ཆེན་པོ་ཤི་ཏྟུ་ཕྱུན་རིང་བསམས། 55

ཀྱི་མ་བརྟན་པའི་རྟོད་པ་མི་བཟད་པས།
དཀར་ཕྱུབ་ཅན་སྐྱོངས་རི་དྭགས་བྲུ་འདི་ནི།
བུད་མེད་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྒྱུ་དགག་གིས།
ཟུར་མིག་གཡན་དུ་སྒྲུང་བས་འཁྲུལ་པ་བཅིངས། 56

न मे क्षमा कान्तविलक्षणेन
नैव क्षणं तेन विना वनेऽस्मिन् ।
करोति मे यद्व्रतशासनेन
दृशोः पदं मोहसखी न निद्रा ॥ ५३ ॥

दृष्टिस्तदालोकनमीहते मे
श्रुतिर्विना तद्वचनं न चास्ते ।
तच्चिन्तया ताम्यति धीर्नितान्तं
मन्त्रं न जानाति तनुव्यथायाः ॥ ५४ ॥

श्रुत्वेति कान्ताहृतमानसस्य
सन्तापचिन्तापिशुनं महर्षिः ।
पुत्रस्य वाक्यं तपसोऽन्तरायं
निपातभीतः सुचिरं प्रदध्यौ ॥ ५५ ॥

कष्टं तपस्वी मृगशावकोऽयं
तीव्रेण मुग्धः स्मरलुब्धकेन ।
वराङ्गनावागुरया कटाक्ष-
कूटावपाती सहसा निबद्धः ॥ ५६ ॥

སྐད་ཅིག་དེ་བསམས་ཐུབ་པ་མཁས་པ་ཡིས།
བྲ་ཡི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་དཀྲོག་པའི་སྐད།
འདོད་པའི་ལག་འགྲོས་དུག་བཏང་ལུས་ལ་ནི།
མངོན་འདོད་འཛིན་པ་དེ་ལ་པས་སྨྲས་པ། 57

བུ་དེ་དྲང་སྲོང་ཆེ་སྲས་ལེགས་པ་མིན།
དེ་ནི་བུད་མེད་ཡིད་སྐྱེས་ལག་འགྲོའི་ས།
དར་ལྷུང་རྨོངས་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པའི།
རྗེས་ཆགས་དུག་གི་གདུང་བ་ཉམས་པར་འཛིན། 58

མིག་སྨན་ནག་པོ་བརྩེགས་ཆགས་ན་ཆུང་གི།
ཟུར་མིག་རྣོན་པོས་ཕྱུག་པའི་སྐྱེ་བོ་དག།
སྐྱོན་བཅས་བུད་མེད་ལག་པའི་ཞགས་པས་བསླམས།
འཁོར་བའི་བཙོན་ར་དག་ཏུ་ཁྲ་ངན་བྱེད། 59

ཀུན་རྨོངས་དྲི་མར་ལྡན་པའི་སྲིད་པ་དག།
སྤྲིན་གྱི་དབུས་སུ་གྱ་གྱུར་གསལ་བྱེད་པ།
སྐད་ཅིག་མཐའ་ཅན་མཛེས་མའི་གློག་དག་གིས།
ཐལ་ཆེ་སྐྱེས་བུ་མཆོག་ཏུ་སྨྱོད་པར་བྱེད།

क्षणं विचिन्त्येति मुनिर्मनीषी
मनोविकारं तनयस्य हर्तुम् ।
तमब्रवीत् कामभुजङ्गमुक्तं
विषं वहन्तं विषयाभिलाषम् ॥ ५७ ॥

न पुत्र साधुः स महर्षिसूनुः
सा स्त्री मनोजन्मभुजङ्गभूमिः ।
तत्र क्षतस्तीव्रतरानुराग-
विपर्ययामेव बिभर्त्ति मूढः ॥ ५८ ॥

जनाः प्रसक्ताञ्जनकालकूटै-
र्विद्धाः सुतीक्ष्णैस्तरुणीकटाक्षैः ।
शोचन्ति योषिद्भुजपाशबद्धाः
संसारकारासदने सदोषाः ॥ ५९ ॥

घनस्य संमोहमलीमसस्य
भवस्य मध्ये कुटिलाः स्फुरन्त्यः ।
कुर्व्वन्ति कान्तातडितः क्षणान्ताः
पुंसां वियोगे भृशमन्धकारम् ॥ ६० ॥

ཕྲད་མེད་ཉམས་ཉི་གྲུ་ངན་གྱུར་པའི་གཅེར།
སྐྱོ་ཞིང་བསྒྱུར་ཁྱེར་དུག་གི་འཁྲི་ཤིང་སྟེ།
རྨོངས་པའི་ཤ་ཟ་ཆེན་མོ་འདི་དག་གིས།
ཀུན་དུ་རིག་པའི་འཇིག་རྟེན་དགེ་ལྡན་མིན། 61

ཕྲད་མེད་མིག་ཟུར་གཏུང་ཁྱེར་ཟུག་རྡུ་ནི།
རྟེན་པོ་གང་གིས་སེམས་ལ་མ་ཟུག་པ།
ཚོག་ཤེས་ཀྱིས་མཛེས་དཀའ་ཐུབ་ནགས་ཚལ་དུ།
གནས་པའི་དམ་པ་འདི་དེ་ཉོལ་དུ་གནས། 62

ཞེས་པ་དབེན་པའི་ཚིག་ནི་དེ་དང་དེས།
པ་ཡི་འབབ་པས་རབ་དུ་རྟོགས་པར་གྱུས།
འདོད་པ་དང་ལྡན་མཛེས་སྐྱུག་འབྱུང་བ་ཡིས།
ཉོས་པར་འཕྲུལ་པ་དེ་ནི་རྟོགས་མ་གྱུར། 63

དེ་ནས་ཉིད་གཞན་སྣ་ཚོགས་ཐུབ་བྱས།
ཁྲབ་པ་འབྲས་བུ་ལས་ཤིང་ལེན་དུ་སོང་།
མི་དབང་བུ་མོ་འཇོ་སྒྲིག་ལྡན་པ་ནི།
གཉོད་ཏུ་ཚགས་པ་ཁྱེར་དུ་སྐྱུར་ཡང་འོངས། 64

एताभिरुत्सेककुटुम्बिनीभि-
रुन्मादमूर्च्छाविषवल्लरीभिः।
स्त्रीभिर्महामोहपिशाचिकाभिः
संस्पृश्यमानः कुशली न लोकः ॥ ६१ ॥

स्वस्थास्त एते निवसन्ति सन्तः
सन्तोषकान्तेषु तपोवनेषु।
सन्तापनं स्त्रीनयनान्तशल्यं
येषां स्थितं चेतसि नावसन्नम् ॥ ६२ ॥

इति प्रयत्नाज्जनकेन तैस्तै-
र्विवेकवाक्यैः प्रतिबोध्यमानः।
नाबुध्यतासौ मदनान्वितेन
लावण्यपानेन विघूर्णमानः ॥ ६३ ॥

अथापरेद्युर्विहितस्वकृत्ये
मुनौ फलेध्माहरणे प्रयाते।
लीलावती लोभयितुं कुमारं
नरेन्द्रकन्या पुनराजगाम ॥ ६४ ॥

འཕངས་མོའི་ཚོགས་རྣམས་རྗེས་འབྲང་འཁྲི་ཤིང་ནི།
མེ་ཏོག་འཇུམ་ལྡན་དགའ་གིས་དཔལ་བསྐྱེད་ཅིང་།
ལུས་ཅན་ལུས་མེད་གསར་མཚུངས་ཟླ་གཅིག་ཅན།
འཁོར་པས་མགྲོ་བའི་ལུས་ལྡན་བརྟན་པས་བྱིན།. 65

བདག་གི་བསྡི་གནས་དཔག་བསམ་ཤིང་རྩེ་ལས། ,
འཕྲུང་བའི་འཁྲི་ཤིང་གིས་དགའ་ལྷ་ལ་བོས།
ལྷ་བར་ཁྲོད་ཀྱིས་སྨྲས་ཞེས་བརྗོད་ནས་དེས།
དེ་ནི་གང་གླ་དག་གི་ངོགས་སུ་ཁྲིད། 66

དེས་དེར་རིན་ཅེན་རབ་འབར་འདབ་མ་བཀྲ།
གསེར་གྱི་འཁྲི་ཤིང་མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་དཀའ།
གྲུ་ཡི་བཟུང་བའི་བཙོས་མ་ནོར་བུས་བརྟེགས་ནས།
དགའ་བལ་བཞི་བདེ་བའི་གདན་ལ་འཇོགས། 67

འཁོར་ན་དང་མཚུངས་ཐོས་ཀྱི་བསྡི་གནས་དེར།
ཏ་བོའི་གྱུར་ལ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་ཁྲིད།
དེ་ཉིད་ཤེས་པ་མེད་ཡང་ཆགས་ཚུལ་གྱིས།
འདོད་པོ་ཅན་བཞིན་བར་ཀླུ་སེར་བྱིན། 68

दासीगणेनानुगता लतानां
पुष्पस्मितानां श्रियमाश्रयन्ती ।
साङ्गं नवानङ्गमिवैकशृङ्ग-
मासाद्य हृष्टा विबभौ नताङ्गी ॥ ६५ ॥

दिव्योचितं कल्पलताग्रलम्बि-
फलाभिरामं रुचिराश्रमं मे ।
द्रष्टुं त्वमेहीत्यभिधाय सा तं
निनाय तीरं त्रिदशापगायाः ॥ ६६ ॥

स तत्र रत्नोज्ज्वलचित्रपत्र-
सुवर्णवल्लीफलपुष्परम्यम् ।
नौभिर्धृतं कृत्रिममाकलय्य
सुखाश्रमं हर्षमिवारुरोह ॥ ६७ ॥

संसारतुल्येन हृतः स तेन
सरित्प्रवाहे कपटाश्रमेण ।
अज्ञाततत्त्वोऽप्यनुरक्तवृत्ति-
र्वाराणसीं प्रीतिमिवाससाद ॥ ६८ ॥

དེ་ཡི་ས་གཞི་དབང་ཆེན་ཀཱ་ཤུ་ཡིས།
རིན་ཆེན་རིན་ཐང་ཆེ་ལྡན་གྱུལ་སར་བྱིན།
ཐུབ་དབང་ཚོམས་ཀྱི་གདམ་ལ་བཤད་པ་ཡིས།
མཐོ་རིས་གནས་ནི་མིག་ལམ་གྱུར་པར་སེམས། 69

དེ་ནས་རབ་དགའ་ཀྱིས་པས་ཡི་དབང་།
སྐྱབ་ཤེས་ཚོགས་དེ་ལ་རི་དྭགས་མིག།
གཡས་སྐོར་བསྐོར་བ་དོ་ཤལ་གཡོ་ལྡན་མ།
བུ་མོ་རི་བ་རྫོགས་པའི་དཔལ་གྱིས་བྱིན། 70

མི་དབང་སྟུ་མོ་ལག་པར་ལག་བཀོད་ཅིང་།
བག་མའི་བསྐྱེག་རྫས་མེ་ལ་ནམ་པར་བཀོད།
དེར་ནི་གཞོན་ནུ་བློ་གྲོས་གཞན་པ་མེད།
སྒྲིན་སྒྲིག་ནམ་པ་གཞན་དག་ཡིན་པར་སེམས། 71

དགའ་སྟོན་ཆེ་དང་སྒྲོ་བའི་ཉམས་གྱུར་བ།
རྒྱལ་པོས་གསུས་པས་རབ་ཏུ་མཆོད་པ་དེས།
བརྟུལ་ཞུགས་དུལ་ལྡན་ཉིད་དུ་དེར་འདུག་ནས།
རྩང་མ་དང་འགྲོགས་རང་གི་ནགས་མཐར་སོང་། 72

अवाप्य काश्यस्य स राजधानीं
महीमहेन्द्रस्य महार्हरत्नाम् ।
मेने मुनीन्द्रैः कथितं कथासु
स्वर्गाङ्गणं दृष्टिपथं प्रयातम् ॥ ६९ ॥

ततः प्रमोदाकुलितः क्षितीश-
स्तस्मै मृगाक्षीं विधिना विधिज्ञः ।
प्रदक्षिणावर्त्तविलोलहारां
ददौ सुतां पूर्णमनोरथश्रीः ॥ ७० ॥

नरेन्द्रकन्याकरसक्तपाणि-
र्विवाहहव्यावहितं हुताशम् ।
अमन्यतानन्यमतिः कुमार-
स्तत्राग्निहोत्रस्य परं प्रकारम् ॥ ७१ ॥

महोत्सवोत्साहरसाकुलेन
सम्पूज्यमानः प्रणयेन राज्ञा ।
स्थित्वा तपःसंयत एव तत्र
जायासखः स्वं प्रययौ वनान्तम् ॥ ७२ ॥

དེ་ཡི་ས་གཞི་དབང་ཆེན་ཀཱ་ཤུ་ཡིས།
རིན་ཅེན་རིན་ཐང་ཆེ་ལྡན་གྱུལ་སར་ཕྱིན།
ཐུབ་དབང་ཉོམས་ཀྱི་གཏམ་ལ་ཆ་ཤད་པ་ཡིས།
མགོ་རིམ་གཉིས་ནི་མིག་ལྟས་བྱུང་བར་སེམས། 69

དེ་ནས་རབ་དཀར་ཁྱིས་པ་ས་ཡི་དབང་།
སྒྲུབ་ཞེས་ཚོ་གས་དེ་ལ་རི་དྭགས་མིག།
གཡས་སྐོར་བསྐོར་བ་དོ་ཤལ་གཡོ་ལྡན་མ།
བུ་མོ་རེ་བ་རྫོགས་པའི་དཔལ་གྱིས་བྱིན། 70

མི་དབང་སྲུ་མོ་ལག་པར་ལག་བཀོད་ཅིང་།
བག་མའི་བསྒྲིག་རྫས་མེ་ལ་ནོམ་པར་བཀོད།
དེར་ནི་གཞོན་ནུ་བློ་གྲོས་གཉན་པ་མེད།
སྡིག་སྤྲིག་ཉམས་པ་གཞན་དག་ཡིན་པར་སེམས། 71

དཀའ་སྤྱོད་ཆེ་དང་སྦྲོ་བའི་ཉམས་ཀྱིས་པ།
ཀྱིལ་བོས་གསུ་པས་རབ་ཏུ་མཆོད་པ་དེས།
བརྟུལ་ཞུགས་དུལ་ལྡན་ཉིད་དུ་དེར་འདུག་ནས།
ཚུང་ན་དང་འགྲོགས་རང་གི་ནགས་མཐར་སོང་། 72

अवाप्य काश्यस्य स राजधानीं
महीमहेन्द्रस्य महार्हरत्नाम् ।
मेने मुनीन्द्रैः कथितं कथासु
स्वर्गाङ्गणं दृष्टिपथं प्रयातम् ॥ ६९ ॥

ततः प्रमोदाकुलितः क्षितीश-
स्तस्मै मृगाक्षीं विधिना विधिज्ञः ।
प्रदक्षिणावर्त्तविलोलहारां
ददौ सुतां पूर्णमनोरथश्रीः ॥ ७० ॥

नरेन्द्रकन्याकरसक्तपाणि-
र्विवाहहव्यावहितं हुताशम् ।
अमन्यतानन्यमतिः कुमार-
स्तत्राग्निहोत्रस्य परं प्रकारम् ॥ ७१ ॥

महोत्सवोत्साहरसाकुलेन
सम्पूज्यमानः प्रणयेन राज्ञा ।
स्थित्वा तपःसंयत एव तत्र
जायासखः स्वं प्रययौ वनान्तम् ॥ ७२ ॥

ཚུང་མའི་གྲོགས་བཅས་དབེན་པར་བགྲོད་པ་དེ།
མ་མ་རི་དྭགས་མོས་མཐོང་རབ་དཀར་སྐེ།
ཐུབ་པའི་དྲིན་ལས་མི་ཡི་ཚིག་ཐོས་པས།
གང་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་བུད་མེད་འདི་ཞེས་སྨྲས། 73

དེ་ལ་རབ་བརྟུད་རི་ཡིས་ཀུས་སྨྲས་པ།
མ་མ་བདག་གི་མཛེས་ལྡན་གྲོགས་མོ་འདི།
རབ་འབར་མེ་ཡི་དཔང་ཅན་གྲོགས་མེད་ཀྱིས།
འདོད་པར་བྱ་བའི་གཟུགས་ཅན་འབད་པས་ཐོབ། 74

ཅེས་སྨྲས་བཀའ་ལ་སོགས་གཏམ་མི་ཤེས།
སྨོངས་པ་དེ་རིག་རི་དྭགས་མོ་དེ་ཡིས།
ཁྲོ་ཡི་བརྟུལ་ཞུགས་དཀའ་ཐུབ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས།
དཀའ་ཐུབ་ནགས་ཚལ་དག་ཏུ་དཔལ་གྲིས་ཁྲིད། 75

ཆོས་རྗེས་འགྲོ་འདི་ཁྱོད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྤྱོད།
འདི་ཡི་བདག་པོ་ཁྱོད་ཅེས་མཐུས་པ།
བཀག་མའི་སྤྱོད་ཚུལ་དག་གི་བཤད་པ་དེ།
ཐོས་ནས་ཚུང་མ་དགའ་མ་ཉིད་དུ་རིག། 76

जायाद्वितीयं विजने भ्रमन्तं
दृष्ट्वा मृगी तं जननी प्रहृष्टा ।
मुनिप्रसादात्तमनुष्यवाचा
कुतस्तवेयं ललनेत्युवाच ॥ ७३ ॥

स तां प्रणम्य प्रणयादभाषे
मातर्ममायं द्युतिमान् वयस्यः ।
प्राप्तः प्रयत्नात् स्पृहणीयरूपः
सख्येन दीप्तानलसाक्षिकेण ॥ ७४ ॥

इति ब्रुवाणं तमवेत्य मुग्धं
मृगी विवाहादिकयानभिज्ञम् ।
पतिव्रतानामथ तापसीनां
तपोवनं सा शनकैर्निनाय ॥ ७५ ॥

धर्म्मानुगा ते सहचारिणीयं
पत्नी त्वमस्याः पतिरित्यशेषम् ।
विवाहवृत्तं कथितं स ताभिः
श्रुत्वा प्रियामेव विवेद जायाम् ॥ ७६ ॥

ཡབ་ནི་འོད་སྲུངས་ཀྱིས་ཀྱང་དགའ་བ་ཡིས།
བག་མའི་ཆོས་ནི་ཉེ་བར་བསྟན་པ་བསྒྲུབས།
དེར་བཀུར་དེ་ཡི་ཚིག་གིས་ཆུང་མར་བཅས།
གྲོས་པོ་གྲུལ་པོའི་གྲོང་ཁྱེར་དགའ་དུ་སོང་། 77

སྙིང་སྟོབས་རབ་འབར་ཞི་བའི་ལམ་བསྟེན་པ།
གཞན་པོ་དེ་ཡི་རང་གྲུམས་ལ་དབང་བསྒྱུར།
ཀྲུལ་ལྡན་ཅན་པནང་ལམ་གསོའི་གནས་དེ་ཡིས།
མ་ལུས་སྲུ་གཞི་དག་ནི་རབ་ཏུ་བསྲུངས། 78

དབང་ཕྱུག་སྔོངས་པས་བློ་གྲོས་ཁྲིམ་མ་མཐུན།
དབེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་འབྲུངས་ཤིང་།
གཞོན་པོ་བུ་དང་ཚ་བོ་མང་ལྡན་དེ།
རབ་ཏུ་བྱུང་བས་བཞི་བ་འདོད་པར་གྱུར། 79

སྲབ་གཞོན་རྣ་གཅིག་ལྡན་བར་གང་གྱུར་དེ།
ང་ཉིད་བདར་ལྡར་དེ་ཡང་གྲགས་འཛིན་ན།
དེར་ཡང་སྐྱེ་བ་གཞན་གྱི་བག་ཆགས་ལས།
བདག་ལ་ཆགས་པའི་སྐད་དུ་མངོན་པར་སྦྱོར། 80

पित्रा महर्षादपि काश्यपेन
विवाहधर्म्मे विहितोपदेशः।
प्रणम्य तं तद्वचसा जगाम
पुरीं सभार्य्यः श्वशुरस्य राज्ञः ॥ ७७ ॥

दृष्टेन तेन स्वपदेऽभिषिक्तः
सत्त्वोज्ज्वलं शान्तिपदं श्रितेन।
शशास सामन्तकिरीटकोटि-
विश्रान्तपादः स महीमशेषाम् ॥ ७८ ॥

ऐश्वर्य्यमोहानाभिभूतबुद्धि-
र्धर्म्मस्वभावात् स लसद्विवेकः।
जरान्वितोऽभूद्बहुपुत्रपौत्रः
प्रव्रज्यया शान्तिपथाभिकामः ॥ ७९ ॥

योऽभूत् कुमारो मुनिरेकशृङ्गः
सोऽहं नलिन्येव यशोधरा सा।
अद्यापि जन्मान्तरवासनास्या
विलोलनायैव ममाभियुक्ता ॥ ८० ॥

རང་གི་སྐྱེ་བ་གཞན་གྱི་གཏམ། རྒྱལ་བས་ཉེ་བར་བསྟེགས་པ་འདི།
ཐོས་ནས་དགེ་སློང་དེ་དག་ཚོམས། ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་ལྡན་པར་གྱུར། 81

ཞེས་པ་དག་པའི་དབང་པོས་ཞུས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་ཉ་གཅིག་པའི་རྟོགས་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་དགུ་བཅུ་ཙ་ལྔ་པའོ།།

निजजन्मान्तरकथां जिनेनेत्युपवर्णिताम्।
आकर्ण्य भिक्षवः सर्व्वे बभूवुस्ते सविस्मयाः॥ ८१॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां एकशृङ्गावदानं नाम पञ्चषष्टितमः पल्लवः॥

CHAPTER LXV

གཞོན་ནུ་སྣན་དང་གསུམ་མཁན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་

འཇིག་རྟེན་དུ་ནི་སྐྱེས་བུའི་ལས་ལམ་གྲིབ་མ་བཞིན།
ལུས་ལ་ལྷན་ཅིག་སྒྲོད་འདི་ངེས་པར་མི་མཚན་དེ།
ལུས་འདི་ཡོངས་བསྒྱུར་བགྱི་ཡི་མཐའ་མར་མི་ཕྱིན་ཅིང་།
མགྲོགས་པར་བྲོས་པ་དག་ལ་ནམ་པར་འཆད་མི་འགྱུར། 1

ལྷས་བྱིན་གྱིས་ནི་རྗེ་འཕངས་དེ། ཞབས་མཐེབ་སྣད་ནས་ཁྲག་བྱུང་བའི།
ཀྱི་མཚན་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་དྲིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེར་བཀའ་སྩལ། 2

མི་རློག་ཁོན་ནི་དྲན་པ་ལས། སྐྱེས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་དག།
གང་གི་བདག་གི་ཀང་པ་ཡི། མཐེ་བོ་ཡོངས་སྣད་པ་ཉིད། 3

ལྷ་ཡིན་དག་དུ་གྲོང་ཁྱེར་ནི། ཀ་ཤི་ཡུར་སྟོན་ས་གཞི་སྐྱོང་།
བདེན་དང་ཆོས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། བདེན་པར་དགའ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་། 4

སྐྱེ་ཤི་ཡང་དག་བསྲུང་འོས་པ། དེ་ཡི་བཙུན་མོ་མཚན་ཉིད་བཟང་།
མཚན་ཉིད་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མཆོད་སྦྱིན་དག་གི་ཡོན་བཞིན་གྱུར། 5

षट्षष्टितमः पल्लवः।

कविकुमारावदानम्।

नायाति कायपरिवृत्तिशतैर्विरामं
विच्छेदमेति न जवेन पलायितस्य।
लक्ष्मा न नाम वपुषः सहचारिणीयं
छायेव कर्म्मसरणिः पुरुषस्य लोके॥ १॥

देवदत्तशिलापातपादाङ्गुष्ठक्षतासृजः।
कारणं भगवान् पृष्टो भिक्षुभिस्तानभाषत॥ २॥

श्रूयतां येन दुर्व्वारवैरस्मरणजन्मना।
मम कर्म्मविपाकेन पादाङ्गुष्ठः परिक्षतः॥ ३॥

पञ्चालेषु महीपालः काम्पिल्ये नगरे पुरा।
अभूत् सत्यरतो नाम संश्रयो धर्म्मकर्म्मणोः॥ ४॥

बभूव लक्षणा नाम पत्नी तस्य सुलक्षणा।
प्रजासंरक्षणार्हस्य यजनस्येव दक्षिणा॥ ५॥

ཕྱི་ལས་དེ་ལ་བུ་མེད་ཚེ། དེ་ཡིས་གསོལ་བ་བཏབ་ས་ཡི་བདག།
སྲ་རྡོ་གཉེར་བས་ཞུས་འཕགས་ན། ཆོས་བཟང་ཞེས་པ་ཁྱབ་ཏུ་གྲགས། 6

ཁྱི་ཡིས་བཀག་མ་བླངས་པའི་ཚེ། མཚན་ཉིད་ཅན་ལ་བུ་བཙས་དེ།
དོན་མེད་ཆུང་མ་བློབ་པ་ཡིས། རྗེས་སུ་འགྲོད་པ་དག་ཀྱང་བརྫུང་། 7

དེ་རིམ་དྲང་པ་ཞེས་བྱ། གཞོན་ནུ་པ་ནི་རབ་ཏུ་དགྱེས།
རིག་གནས་དུལ་བ་ཕྱུན་ཚོགས་ཤིང་། སྒྲ་ཚོལ་བསྟུན་བཙོས་མཆོད་མཐར་ཕྱིན། 8

དེ་ནས་ཆོས་བཟང་མངལ་དག་དང་། ལྡན་པའི་ཚོ་ན་རྒྱལ་པོ་འདས།
རྫོམ་པ་ཀུན་ལ་ཞུས་ཅན་གྱིས། བསམ་པ་བདེན་གྱི་ཞུས་མི་བཏྲ། 9

དེ་ནས་དེ་མཐར་བློན་ཉམས་ཀྱིས། རྒྱལ་སྲིད་བླང་པོའི་ལྟགས་ཀྱི་ནི།
གསར་པ་བཞིན་དུ་གང་གྱུར་པ། མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་བུ་དབང་བསྐུར། 10

གང་ཞུགས་བཟང་དུ་ཅོ་ལྟར། བུ་བུ་གཞན་གྱི་མི་ཤེས་པ།
བློ་པོ་ཆེན་པོ་བ་བླང་དུ། ཞེས་པ་དེ་ཡི་མཛད་འོར་གྱུར། 11

དུས་ཀྱི་ཆོས་བཟང་བཙའ་བ་ཡི། མཚམས་དང་ཉི་བར་གྱུར་པ་ན།
མཚན་གཞན་བདུན་ན་འདོན་དགག་གིས། མངལ་གྱི་མི་བདག་མཐར་ཕྱིན་སྨྲས། 12

དེ་ནས་བློན་པོའི་ཚོག་གིས་ནི། བྲིས་པ་སྐྱེས་ཚེ་གསོད་པ་ལ།
དེ་ཡི་པོ་བྲང་སྲུང་འོས་བ། མཆོན་གྱི་སྒྲོར་ལྡན་རྒྱལ་པོས་བསྒོས། 13

दैवात्तस्यामपुत्रायां पुत्रार्थी पृथिवीपतिः।
सुधर्म्मां नाम वैदेहीमुपयेमे तयार्थितः॥ ६॥

पत्यौ कृतविवाहेऽथ लक्ष्मणासूत दारकम्।
मिथ्या सपत्नीलाभेन पश्चात्तापमुवाह च॥ ७॥

सोऽभूद्द्वोलमन्त्राख्यः कुमारः पितुरीप्सितः।
विद्याविनयसम्पन्नः कलाशास्त्रार्थपारगः॥ ८॥

सुधर्म्मायां सगर्भायामथ राजा व्यपद्यत।
सर्व्वारम्भस्थिराशानां देहिनां नो स्थिरा तनुः॥ ९॥

अमात्यैरभिषिक्तोऽथ तस्यान्ते लक्ष्मणासुतः।
नवाङ्कुश इवाभूद् यस्तीक्ष्णः सामन्तदन्तिनाम्॥ १०॥

गोविषाणाभिधस्तस्य महामात्यः प्रियोऽभवत्।
गोशृङ्गकुटिला यस्य नीतिर्न ज्ञायते परैः॥ ११॥

प्रत्यासन्ने सुधर्म्मायाः कालेन प्रसवावधौ।
गर्भं नृपान्तकं प्राह निमित्तज्ञः पुरोहितः॥ १२॥

अथ मन्त्रिगिरा राजा जन्मक्षणवधे शिशोः।
तदन्तःपुररक्षार्हानादिदेशोद्यतायुधान्॥ १३॥

དེ་དག་ཤེས་ནས་ཆོས་བཟང་ཡང་། བློན་པོ་ཆེན་པོ་བསླང་དུ།
རང་འདོད་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ལས། ཤིན་དུ་སྡུག་ནས་སྐྱབས་སུ་སོང་། 14

ཇ་ཡི་རྫེ་བོའི་ཚུང་མ་ཞེས། བསྟན་དེས་བྲུ་ཡི་འཇིགས་པ་ལ།
བྲུ་ནི་ཡང་དག་སྐྱེས་པ་དག། ཉ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁང་པར་བཞག། 15

དེ་ཉིད་ནས་ནི་བུ་མོ་དག། དེ་ཡིས་བླངས་ནས་རབ་བསྐྱེད་པ།
ཤེས་ནས་མ་ཡི་བདག་པོ་ཡིས། མཚན་མཁན་ཅིག་ནི་བདེན་མིན་བརྫུང་། 16

ཉ་པའི་ཁྱིམ་དུ་བྱིས་པ་དེས། རིག་པ་བཟོ་གནས་སྒྱུ་རྩལ་དག།
དེ་དེ་ཐོས་པ་གང་ངེས་ན། བློ་ལྡན་གཞོན་ནུ་སྙན་དངགས་མཁན། 17

བྱིས་པ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་དེར། ལམ་དུ་རྩེད་མོའི་གྲོང་ཁྱེར་བྱས།
རྒྱལ་པོའི་རྩེད་འཇོ་ཡོངས་འདྲིས་ལ། དཔུང་ཆེན་དེ་ནི་རྣམ་པར་རྩེ། 18

དེར་ནི་མཚན་མཁར་མདུན་ན་འདོན། འདོད་དགའ་དགུ་འོངས་པ་ཡིས།
དེ་མཐོང་མི་བདག་ལ་སྤྲོགས་ཏེ། གུས་པར་མངོན་པར་འདོད་པས་སྨྲས། 19

ལྷ་གཅིག་ཉ་པའི་ཁང་པར་ནི། གང་གིས་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་དང་།
སྒྲོག་དག་འཕྲོག་པར་སྟོར་བརྗོད་པའི། གཞོན་ནུ་བདག་གིས་མཐོང་བར་གྱུར། 20

འདི་ཐོས་མི་བདག་ཁྲོས་པ་ཡིས། གཞན་པའི་མ་ལ་རབ་སྨད་དེ།
བློན་པོ་ཆེན་པོ་བསླང་དུ། ཡང་དག་བོས་ནས་རབ་སྨྲས་པ། 21

तद्विज्ञाय सुधर्म्मापि सन्त्रस्ता शरणं ययौ ।
महामात्यं विधातारमिव स्वच्छन्दकारिणम् ॥ १४ ॥

प्रभुभार्य्येति सा तेन निर्द्दिष्टतनयाभिधा ।
सञ्जातं सुतमत्याक्षीत् कैवर्त्तानां निकेतने ॥ १५ ॥

तत एव समानीतां तया कन्यां प्रदर्शिताम् ।
ज्ञात्वा निमित्तिकवचः सत्यं मेने न भूपतिः ॥ १६ ॥

धीमान् कविकुमाराख्यः स कैवर्त्तगृहे शिशुः ।
लेभे यतस्ततस्तास्ता[१] विद्याशिल्पान्विताः कलाः ॥ १७ ॥

स तत्र बालकैः सार्द्धं क्रीड़ानगरकल्पयि ।
राजकेलीपरिचयैर्विजहार महाभुजः ॥ १८ ॥

यदृच्छयागतस्तत्र नैमित्तिकपुरोहितः ।
तं दृष्ट्वा नृपमभ्येत्य बभाषे भक्तिसम्मतः ॥ १९ ॥

देव कैवर्त्तसदने मयादृष्टः कुमारकः ।
य एव कथितः पूर्व्वं राज्यप्राणापहस्तव ॥ २० ॥

श्रुत्वेति नृपतिः कोपात् निर्भर्त्स्यापरमातरम् ।
गोविषाणं समाहूय महामात्यमभाषत ॥ २१ ॥

---

१ W/1 कान्ता ।

ཀྱེ་མ་བདག་གི་ཕྲེ་ཚོམ་ལ། ནོ་བ་འཛིན་པ་རབ་གསལ་བ།
ཁྱོད་ཀྱི་གྱིལ་སྒྲིད་ཚུག་ཏེར་ལ། ཕྲུ་བཞིན་དཔལ་བཟང་སྐོམས་བྱས། 22

ཁྱོད་ཀྱི་བློ་ལ་སེམས་བཀོད་པ། བདག་ནི་བདེ་བར་གཉིད་གྱུར་ཏེ།
དེ་རིང་སྔོག་ལ་ཕྲེ་ཚོམ་གྱི། རིམ་གྱི་གདང་གི་གནས་དག་བསྟེན། 23

བདག་གི་མཐར་བྱེད་སྨྲས་པའི་མངལ། ཞ་པ་དག་ལ་ཡོངས་གཏད་ནས།
རབ་ཏུ་དགའ་བས་གཞན་པའི་མ། ངེས་པར་ཀྱི་ན་བགྲང་བར་བྱེད། 24

ད་དུང་དེ་ནི་གསང་བའི་ཐབས། རིགས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པར་མཛོད།
སེན་མོས་ཆོད་པའི་དུས་ཀྱི་ནི། སྨྲ་རེ་ཡིས་ཀྱང་ཞུས་མི་འགྱུར། 25

རྡོ་བོ་ཡུལ་འཁོར་ནོར་དང་རྫོང་། གྲོགས་དང་དཔུང་གྱིས་སྲུང་བྱེད་པ།
དེ་ཡི་སྐད་དུ་རང་བཞིན་ལས། བློན་པོའི་རང་བཞིན་ཤིན་དུ་བཀྲིང་། 26

བློན་པོ་གདུང་བ་ཞི་བྱེད་བསམ་གཏན་ལ་ཆགས་རིག་ཏུ་ཕན་པ་བློས།
ཞིན་ནོ་དུ་ལ་བའི་ཚུལ་ལྡན་གུས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་དག་ནི་ངེས་པར་འཛིན།
མངོན་འདོད་འབྲས་བུ་ཐོབ་པས་བསྒྲུབ་པ་དག་ནི་འཕྲུལ་ལ་རབ་ཏུ་སྟོན།
ཡོངས་འཛིན་དག་ཅིང་གྱི་ཆེ་ས་བདག་ཉམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་དག་གིས་ཐོབ། 27

སྒྱུར་དུ་རབ་ཀྱི་རྟོམ་པ་ཡིས། བྱིས་པ་འདི་ནི་ནོམ་པར་ཚོམ།
དུས་དང་བྲལ་བའི་འབད་པ་ནི། རྗེས་སུ་གདུང་བྱེད་འབབ་ཞིག་ཡིན། 28

अहोवतावलेपेन भवता मम संशये ।
राज्याब्धिकर्णधारेण नौरिव श्रीरुपेक्षिता ॥ २२ ॥

त्वन्मतिन्यस्तचित्तस्य सुखं निद्राभवन्मम ।
सैवाद्य प्राणसन्देहज्वरतन्द्रीपदं श्रिता ॥ २३ ॥

गूढगर्भं परित्यज्य कैवर्त्तेषु मदन्तकम् ।
प्रहृष्टापरमाता मे गणयत्येव वासरान् ॥ २४ ॥

अद्यापि तद्वधोपाये त्वया यत्नो विधीयताम् ।
नखच्छेद्ये कुठारोऽपि कालेनायाति कुण्ठताम् ॥ २५ ॥

रक्षति स्वामिराष्ट्रार्थं दुर्गमित्रबलोदयम् ।
अमात्यप्रकृतिस्तस्मात् प्रकृतिभ्यो गरीयसी ॥ २६ ॥

व्यसनशमनध्यानासक्ताः सदा हितजापिनः
प्रणिधिनियतव्यक्ता भक्तिव्रताः किल मन्त्रिणः ।
अभिमतफलप्राप्त्या सद्यः प्रदर्शितसिद्धयः
शुचिपरिचयोदाराः पुण्यैर्भवन्ति महीभुजाम् ॥ २७ ॥

तूर्णं गुरुतरारम्भैर्दारकोऽसौ विदार्यताम् ।
कालहीनप्रयत्नो हि पश्चात्तापाय केवलम् ॥ २८ ॥

ཞེས་པ་གྲྭ་པོས་ཡང་དག་བསྟེན། སྔོན་གྱི་བདང་སྐྱོམས་སྦྱིངས་པའི་གྲོས།
གློར་པོ་གླང་པོ་ར་དང་ནི། ཤིང་དའི་ཚོགས་དང་ལྡན་ཅིག་སོང་། 29

ཆོས་བཟང་གིས་ཀྱང་གནས་སྐབས་དེར། བྱ་ནི་གསང་ནས་ནོས་ཐུས་ཏེ།
གྲོས་དེ་དེ་ལ་ཉམ་པར་བཤད། འགྲོ་བར་མཛོད་ཅེས་དེ་ལ་སྨྲས། 30

མ་ཡིས་གཙུག་གི་ནོར་ཕྱིན་ནས། བཏང་པ་དེ་ནི་རིངས་པས་འཁྲུགས།
རིན་ཅེན་གྱིས་བརྒྱན་འགྲོ་བ་དག། གློར་པོ་ཡིས་ནི་རིང་ནས་མཐོང་། 31

རྒྱལ་པོའི་བྱ་དེ་གསང་ནས་ནི། གྲོས་པ་འདི་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ།
ཞེས་བརྗོད་དེ་ཡིས་དེ་གསང་སྐད། དཔུང་གི་སྔོར་འགྲོ་དྲག་པོ་བསྐུལ། 32

མགྲོགས་པས་དེ་དག་ལ་འབྲོས་ཤིང་། རི་དྭགས་ལྟར་མགྲོགས་རིང་བགྲོད་དེ།
ཙམ་པ་ཀ་ཞེས་བྱ་བ་ཡི། གླུ་ཡི་གནས་ཀྱི་ཆུ་ལ་ཕྱིང་། 33

དེ་ནས་མཐོང་ཉམས་དེ་ཡི་ཚེ། གློན་པོ་ཆེར་པོ་འབད་ལྡན་པར།
རྗེས་སུ་དེ་ནི་བཙལ་བའི་སྐད། པདྨ་ཀ་ཞེས་ཉན་ནོ་བདང་། 34

དེ་ནས་གཙུག་གི་ནོར་བུ་ཡི། མཐུ་ཡིས་རྒྱུ་ནི་རིངས་བྲུས་ཤིང་།
གླུ་ཡིས་གཞོན་ནུ་དབུགས་ཕྱུང་ནས། འདུག་ཅིག་ཅེས་པ་རབ་དུ་སྨྲས། 35

ཕྱིལ་སྨྲས་ལ་འོས་ཀྱང་པ་ཡིས། ཀྱི་ལྡན་ས་གཉི་མཐོང་ཀྱུར་ནས།
གླུ་ཡི་གནས་ན་གནས་པ་དག། པདྨ་ཀ་ཡིས་དེ་ལ་བརྗོད། 36

इति राज्ञा समादिष्टः पूर्व्वापेक्षाविलक्षधीः ।
गजवाजिरथानीकैरमात्यः सहितो ययौ ॥ २९ ॥

अत्रान्तरे सुधर्म्मोऽपि गूढ़माहूय पुत्रकम् ।
तन्मन्त्रितं निवेद्यास्मै गम्यतामित्युवाच तम् ॥ ३० ॥

दत्त्वा चूड़ामणिं मात्रा स विसृष्टस्त्वराकुलः ।
व्रजन् दूरादमात्येन दृष्टो रत्नविभूषितः ॥ ३१ ॥

राजपुत्रः स एवायं नूनं गूढ़ं पलायते ।
इत्युक्त्वास्य वधायोग्रान् स सेनाग्रानचोदयत् ॥ ३२ ॥

जवेन धावतां तेषां मृगवेगः स दूरगः ।
चम्पकाख्यस्य नागस्य ममज्ज भवनाम्भसि ॥ ३३ ॥

दृष्टनष्टे ततस्तस्मिंस्तमन्वेष्टुं प्रयत्नवान् ।
पद्काख्यं महामात्यः पश्चाचारं विसृष्टवान् ॥ ३४ ॥

चूड़ामणिप्रभावेण संस्तम्भितजलं ततः ।
नागः कुमारमाश्वास्य स्थीयतामित्यभाषत ॥ ३५ ॥

विलोक्य राजपुत्राहंपादमुद्रावतीं भुवम् ।
स्थितं नागस्य भवने पद्कस्तमसूचयत् ॥ ३६ ॥

དེ་ནས་ཀླུ་ཡི་དབང་པོའི་གནས། ཀུན་ནས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ནས་ནི།
ཀློར་པོ་ཆེན་པོས་ས་བདག་བཀའ། གདེངས་ཅན་དབང་ལ་རབ་ཏུ་བསྒྲགས། 37

ལག་འགྲོ་ཁྲོད་ཀྱི་ཁང་པ་ནི། བདག་གིས་དངུལ་གྱིས་ཁེངས་པར་བྱ།
ཙུ་ནི་རྗེ་བོ་ཁྲོས་པ་ཡིས། ཐང་དང་གཙོང་རོང་དག་ཏུ་བྱེད། 38

རང་ཉིད་ལག་འགྲོའི་ལོངས་སྤྱོད་དབང་། གལ་ཏེ་འཆད་པར་མི་འདོད་ན།
རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་པོ་མི་པན་པ། རྒྱལ་པོའི་བུ་ནི་ཡོངས་སུ་ཐོང་། 39

དེ་སྐད་དེ་ཡི་སྨྲ་སྒྲིགས་པ་ན། མཚན་མོའི་དུས་སུ་ཀླུ་ཡིས་ནི།
སྤྱུར་བར་རྒྱལ་པོའི་བུ་བཏང་སྟེ། སྲོག་ཆགས་ཉམས་ནི་འཇིགས་དབང་བསྒྱུར། 40

དེ་ནས་རྒྱལ་སྲས་རབ་བསྐྱིབས་ཏེ། འཁྲུད་མཁར་དག་གི་ཁང་པར་གནས།
ཀོང་པ་བཀོད་པའི་ཀྲི་དག་གིས། པ་ཏ་ཀ་ཡིས་ཉེ་བར་མཆོད། 41

དེ་ནས་སློར་ཆེན་འོངས་པའི་ཚེ། དེས་འཇིགས་འཁྲུད་མཁན་དག་གིས་ཀྱང་།
སྤོས་ཀྱི་ཁང་གྱི་ནང་བཅུག་ནས། འཇིག་རྟོགས་མཐའ་ནུ་ཡོངས་སུ་བཏང་། 42

དེ་ནས་ཀྱང་ནི་གསང་སྒྲེ་སོང་། དེ་ནི་ཛ་མཁན་ཁང་པ་ན།
གསུམ་སྐད་ཉུས་ཀྱང་མི་བདག་བྱ། དུས་ལ་སྤྱོད་ཅིང་རབ་ཏུ་གནས། 43

དེར་ཡང་བ་གླང་རྟ་དག་ནི། ཀོང་པའི་ཀྲི་ཡིས་རྗེས་འབྲང་བ།
དཔུང་གི་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་ཡིས། ལས་ནི་ཡང་དག་བཀགས་པའི་ཚེ། 44

अथ नागेन्द्रभवनं परिवार्य्य समन्ततः ।
अश्रावयन्महामात्यः पार्थिवाज्ञां फणीश्वरम् ॥ ३७ ॥

पांशुभिः पूरयाम्येष भवनं ते भुजङ्गम ।
जलं स्थलं स्थलं श्वभ्रं करोति कुपितः प्रभुः ॥ ३८ ॥

भुजङ्गीभोगविच्छेदं न चेदिच्छसि तत् स्वयम् ।
अहितं राजराजस्य राजपुत्रं परित्यज ॥ ३९ ॥

इति सन्तर्जितस्तेन नागस्तूर्णं क्षपाक्षणे ।
तत्याज राजतनयं भयभोग्या हि जन्तवः ॥ ४० ॥

प्रच्छन्नं राजपुत्रोऽथ रजकावसथे स्थितः ।
चरणन्यासमुद्राभिः पङ्केनोपलक्षितः ॥ ४१ ॥

ततः प्राप्ते महामात्ये रजकेनापि तद्भयात् ।
वस्त्रभारान्तरगतः परित्यक्तस्तटान्तरे ॥ ४२ ॥

गूढं ततोऽपि गत्वासौ कुम्भकारनिवेशने ।
तस्थौ योद्धुं समर्थोऽपि कालाकाङ्क्षी नृपात्मजः ॥ ४३ ॥

तत्रापि गोविषाणेन पादमुद्रानुसारिणा ।
महता बलचक्रेण सन्निरुद्धेषु वर्त्मसु ॥ ४४ ॥

དེ་ནས་གླུ་ཡི་དབང་པོའི་གནས། ། ཀུན་ནས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ནས་ནི།
སྲིན་པོ་ཆེན་པོས་ས་བདག་བཀར། ། གཉིད་ཅན་དབང་ལ་རབ་ཏུ་བསྒྲགས། 37

ལག་འགྲོ་ཁྲོད་ཀྱི་ཁང་པ་ནི། ། བདག་གིས་རྩོལ་གྱིས་ཁེངས་པར་བྱ།
ཙུ་ནི་ཛེ་བ་ཁྲིམས་པ་ཡིས། ། ཐང་དང་གཅོང་རོང་དག་ཏུ་བྱེད། 38

རང་ཉིད་ལག་འགྲོའི་ལོངས་སྤྱོད་དབང་། ། གལ་ཏེ་འཆད་པར་མི་འདོད་ན།
རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་པོ་མི་པདམ། ། རྒྱལ་པོའི་བུ་ནི་ཡོངས་སུ་གོང་། 39

དེ་སྐད་དེ་ཡི་སྨྲ་སྤྲིགས་པ་ན། ། མཚན་མོའི་དུས་སུ་གླུ་ཡིས་ནི།
སྐྱུར་བར་རྒྱལ་པོའི་བུ་བཏང་སྟེ། ། སྲོག་ཆགས་ཉམས་ནི་འཇིགས་དབང་གྱུར། 40

དེ་ནས་རྒྱལ་སྲས་རབ་བསྐྲིབས་ཏེ། ། འཁྲུད་མཁར་དག་གི་ཁང་པར་གནས།
ཀོང་པ་བཀོད་པའི་རྒྱ་དག་གིས། ། པ་ཏ་ཀ་ཡིས་ཉེ་བར་མཚོན། 41

དེ་ནས་སྐྱོར་ཆེན་འོངས་པའི་ཚེ། ། དེས་འཇིགས་འཁྲུད་མཁན་དག་གིས་ཀྱང་།
གོས་ཀྱི་ཁུར་གྱི་ནང་བཅུག་ནས། ། འཇིག་རྟོགས་མཐར་ཏུ་ཡོངས་སུ་བཏང་། 42

དེ་ནས་ཀྱང་ནི་གསང་སྟེ་སོང་། ། དེ་ཉིད་ཛ་མཁར་ཁང་པ་ན།
གསུམ་སྐྱད་ནུས་ཀྱང་མི་བདག་བྱ། ། དུས་ལ་སྡོད་ཅིང་རབ་ཏུ་གནས། 43

དེར་ཡང་བ་གླང་རྣ་དག་ནི། ། ཀོང་པའི་རྒྱ་ཡིས་རྗེས་འབྲང་བ།
དབྱུང་གི་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་ཡིས། ། ལམ་ནི་ཡང་དག་བཀག་པའི་ཚེ། 44

अथ नागेन्द्रभवनं परिवार्य्य समन्ततः ।
अश्रावयन्महामात्यः पार्थिवाज्ञां फणीश्वरम् ॥ ३७ ॥

पांशुभिः पूरयाम्येष भवनं ते भुजङ्गम ।
जलं स्थलं स्थलं श्वभ्रं करोति कुपितः प्रभुः ॥ ३८ ॥

भुजङ्गीभोगविच्छेदं न चेदिच्छसि तत् स्वयम् ।
अहितं राजराजस्य राजपुत्रं परित्यज ॥ ३९ ॥

इति सन्तर्जितस्तेन नागस्तूर्णं क्षपाक्षणे ।
तत्याज राजतनयं भयभोग्या हि जन्तवः ॥ ४० ॥

प्रच्छन्नं राजपुत्रोऽथ रजकावसथे स्थितः ।
चरणन्यासमुद्राभिः पङ्केनोपलक्षितः ॥ ४१ ॥

ततः प्राप्ते महामात्ये रजकेनापि तद्भयात् ।
वस्त्रभारान्तरगतः परित्यक्तस्तटान्तरे ॥ ४२ ॥

गूढं ततोऽपि गत्वासौ कुम्भकारनिवेशने ।
तस्थौ योद्धुं समर्थोऽपि कालाकाङ्क्षी नृपात्मजः ॥ ४३ ॥

तत्रापि गोविषाणेन पादमुद्रानुसारिणा ।
महता वलचक्रेण सन्निरुद्धेषु वर्त्मसु ॥ ४४ ॥

ས་བདག་བུ་ནི་གོས་དག་གིས། གཡོགས་ཤིང་ནེ་ཏོག་འཕྲེང་བས་མཚན།
ཚིང་དང་བཅས་ཛོ་མཁར་གྱིས། ར་ཡི་ཟོལ་གྱིས་དབེན་བར་བོར། 45

དབེན་པར་མགྲོགས་པས་འགྲོ་བྱེད་པ། དེ་ཡི་རྗེས་ཀྱི་འཕྲེང་བ་དག།
སོང་བའི་རྗེས་སུ་སོང་གྱུར་པས། གློད་པོ་ཆེན་པོ་མགྲོགས་པར་འོངས། 46

ཀུན་ཏུ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་ཞིང་། ལམ་བཞིན་དུ་ནི་རྗེས་འབྲང་བ།
འཚོལ་བའི་ངལ་དུབ་ཀྱིས་གཟིར་བ། གློད་པོ་གདུག་པས་དེ་མཐོང་གྱུར། 47

མགྲོགས་ལས་གཡང་སམ་བརྩེས་ཏེ། གཡང་ས་ཆེན་པོར་ལྷུང་གྱུར་ནས།
འཁྲི་ཤིང་ཤིང་སྐམ་ཚོགས་དག་ལ། གཙུག་གི་ནོར་བུ་ཆགས་པར་གྱུར། 48

མི་བཟད་གཡང་ས་གཅོད་དག་ཏུ། ལྷུང་བ་དེ་མཐོང་གློད་པོ་ཡིས།
གཙུག་གི་ནོར་བུ་ཡང་དག་བླངས། སོང་ནས་རྒྱལ་པོ་དག་ལ་ཕུལ། 49

གཏོང་སྦྱིན་ཨ་ཛ་ལ་ཞེས་བྱ། ཡང་སར་གནས་བས་གཞོན་ནུ་ཡང་།
བསྐྱངས་དེ་འདབ་ཆགས་བཞིན་དུ་ནི། ས་ལ་ཕྱིར་ཅིང་ཤི་མ་གྱུར། 50

བྲུ་ནི་ལྷུང་ཐོས་ཚོས་བཟང་དག། རང་ཉིད་འཆི་བ་འཚོལ་བ་ནི།
ལྷ་མོ་ནོར་བས་ཀྱི་ཕྱོད་ཀྱི་བུ། འཚོ་ཞེས་བརྗོད་ནས་རབ་ཏུ་བསྐྱངས། 51

གཞོན་ནུ་ཡང་ཐུག་མིག་ནོན་པོ་ཡིས། རྟ་བའི་གཞི་ནི་ཉམས་བྱས་ཤིང་།
གླང་པོའི་ཁྲག་གིས་སྦྱོས་པ་ཡིས། མི་བཟད་ཐུག་རྣོན་ནགས་སུ་ཞུགས། 52

वस्त्रैराच्छादितः पुष्पमालाङ्कः क्षितिपात्मजः ।
त्यक्तः कुलालैः साक्रन्दैः शवव्याजेन निर्जने ॥ ४५ ॥

जवेन व्रजतस्तस्य विजने पदपङ्क्तिभिः ।
गतिं मत्वा महामात्यस्तूर्णं पश्चात् समाययौ ॥ ४६ ॥

असंत्यक्तः स सर्व्वत्र कर्म्मणेवानुसारिणा ।
अन्वेषणश्रमार्त्तेण दृष्टः क्रुद्धेन मन्त्रिणा ॥ ४७ ॥

वेगादगणितश्वभ्रः स पपात महावटे ।
लग्नचूड़ामणिः शुष्कलताविटपसङ्कटे ॥ ४८ ॥

तं दृष्ट्वा पतितं मन्त्री विषमे श्वभ्रकोटरे ।
चूड़ामणिं समादाय गत्वा राज्ञे न्यवेदयत् ॥ ४९ ॥

कुमारोऽप्यञ्जनाख्येन यक्षेण श्वभ्रवासिना ।
रक्षितः क्षितिमासाद्य पक्षिवन्न व्यपद्यत ॥ ५० ॥

सुधर्म्मा पतितं श्रुत्वा पुत्रं स्वं निधनैषिणौ ।
सुतस्ते जीवतीत्युक्ता रक्षिता दिव्ययोषिता ॥ ५१ ॥

कुमारोऽपि खरव्याघ्रखुरक्षुण्णशिलातलम् ।
गजास्रक्षत्तशार्दूलदारुणं वनमाविशत् ॥ ५२ ॥

དེ་ནི་རྫོན་པ་མིག་སེར་ཅན། ཞེས་པ་ཡིས་ནི་རབ་བཤད་དེ།
ལས་ནི་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་བུ་དག། ལུས་ཀུན་བཅད་པ་མཐོང་བར་གྱུར། 53

དེ་མཐོང་སྙིང་རྗེ་སྐྱེས་པ་ཡི། མི་བདག་བུ་ཡིས་རབ་ཏུ་དྲིས།
ཁྱོད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གནས་སྐབས་འདི། མི་མིན་ནགས་སུ་ཅི་ཡིས་ཐོབ། 54

དེས་སྨྲས་རིང་པོ་མིན་འདི་ན། གཟུམ་པོ་གཏུམ་པོའི་སྤྱོད་ཚུལ་ཅན།
བཟོད་དཀའ་སུ་དཱ་ས་ཞེས་པ། སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་མཐར་བྱེད་གནས། 55

དེ་ལ་དུང་གི་ཁ་ཞེས་བ། ཁྱི་ནི་འཇིགས་སུ་རུང་བ་ཡོད།
ལམ་གནས་མཐའ་དག་གང་མཐོང་བ། གདོན་མི་ཟ་བར་ངེས་འཇོམས་པ། 56

དེ་ཡི་སྤྱོད་ཚུལ་ལྷུང་གྱུར་པ། ཡུད་ཙམ་འཚོ་བའི་ཀླག་ན་ཅན།
བདག་གི་གདང་བསྐྱུར་ཟུག་རྔུ་འདི། ཡན་ལག་བཅད་ལས་ཡང་དག་སྐྱེས། 57

གཟུམ་པོ་ཉིད་ཀྱང་གདུང་བའི་ཚེ། གདུག་པ་དུང་གི་ཁ་དག་གིས།
མགྲིན་པ་རབ་བཅད་རྡོན་པ་ཐུར་གྱི། ཁྲག་ནི་རིག་ཏུ་འཐུང་བར་བྱེད། 58

དེ་ནས་དེ་ཡིས་ཚིག་ཐོས་ནས། བརྩེ་བས་ཡིད་ནི་སྡུག་གྱུར་ཅིང་།
མཚོན་དང་བྲལ་བ་རྒྱལ་པོའི་བུ། ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་རབ་ཏུ་བསམས། 59

དྲག་པོ་གཏུ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཅན། དེ་ནས་གཏུམ་པོ་འོངས་གྱུར་ཏེ།
སྙོགས་སུ་མིག་གིས་པག་གྲི་ནི། ཁྲག་གི་ཟེར་མ་འཕྱེན་པ་བཞིན། 60

तत्र पिङ्गलकाख्येन लुब्धकेन निवेदितम्।
मार्गमासाद्य पुरुषं क्षतगात्रं व्यलोकयत् ॥ ५३ ॥

विलोक्य जातकरुणस्तं पप्रच्छ नृपात्मजः।
केनेमां वैशसावस्थां नीतोऽसि विजने वने ॥ ५४ ॥

सोऽब्रवीन्नातिदूरेऽत्र चण्डालश्चण्डचेष्टितः।
निवसत्यन्तकः पुंसां सुदामो नाम दुःसहः ॥ ५५ ॥

तस्य शङ्खमुखो नाम सारमेयोऽस्ति भीषणः।
पान्थास्थिशकलाकीर्णा येनैता विहिता दिशः ॥ ५६ ॥

तद्गोचरच्युतस्येयमङ्गच्छेदसमुद्भवा।
मुहूर्त्तशेषजीवस्य व्यथा मे मर्म्मशातिनी ॥ ५७ ॥

क्रुद्धशङ्खमुखोत्कृत्तकण्ठानां सार्थगामिनाम्।
मध्याह्नतरुश्चण्डालः सदा पिबति शोणितम् ॥ ५८ ॥

इति तस्य वचः श्रुत्वा राजपुत्रो निरायुधः।
किं करोमीति कृपया प्रदध्यौ विह्वमानसः ॥ ५९ ॥

अथाजगाम चण्डालश्चण्डकोदण्डमण्डलः।
दिक्षु क्षिपन्निव दृशा वाराहरुधिरच्छटाः ॥ ६० ॥

དེ་ཡི་ངོས་སུ་ཁྲི་ཡང་མཐོང་། ཞོག་ལེ་ཧྲུར་རྒྱུན་སོ་དང་ཟུར།
གསར་བའི་བག་ཤིས་བསྐོས་པ་ཡི། སྤེར་ལོའི་རྩེ་ལོས་མ་ལ་འབྱར། 01

ཟི་དགས་ནོར་ཀྱི་ཡར་ལག་འཛོབས། གཡག་ནོར་དག་ནི་ཁྲིས་པའི་གདོན།
ཅི་སྐྱུང་ནོར་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ནད། བག་ནོར་ཉམས་བར་བྱེད་པའི་རིམས། 02

གཏུམ་པོའི་ཕྱོགས་སུ་སྐྱུང་བ་ཡིས། བྱེད་པོས་ནགས་ཀྱི་ལམ་དུ་ནི།
འཚོ་བ་དག་གི་ངལ་དུབ་བཞིར། ཁྲིགས་ལྡན་གཏུག་པ་ཅན་དེ་སྤྲུལ། 03

འགྲོན་པོའི་ཚང་མ་གཡར་དུ་ནི། ཕྱུག་མའི་གདུང་བསྒྲུབ་བྱེད་དེའི།
རྟུ་ཞིས་གྲྭར་གྲྭར་སྒྲ་དག་གིས། བསེ་ཙ་བྲུས་མ་ནོམ་པར་འགྱུར། 04

ཤེར་དུ་གཏུམ་པོ་ཁྲོད་པ་ཡིས། བདེ་ཡི་མདོན་དུ་འོང་བ་དེ།
མཐོང་ནས་ས་སྐྱོང་བུ་ཡིས་ནི། སྐྱུ་རུ་ར་ཡི་ཤིང་ལ་འཛེགས། 05

ཤིང་ལ་འཛེགས་པ་དེ་མཐོང་ནས། ཉི་བའི་བར་དུ་མདའ་བྲངས་ཤིང་།
གཏུམ་པོས་གཏུག་པ་དུང་གི་ཁ། དེ་ནི་གསོད་ལ་མངོན་ཕྱོགས་བྱས། 06

འཕྱུར་སྒྲ་གཏུག་པའི་མིག་དེ་ཡིས། མདའ་དང་ཁྲི་ཡི་མཚེ་བསྐྱར།
ནོ་བའི་ཚིག་གིས་ཕྱུག་པ་ཡི། རྒྱལ་པོའི་བུ་ཡིས་རབ་བསམས་པ། 07

ཀྱེ་མ་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་པོ་ཡིས། གཡུལ་དུ་སྤོབ་དང་ལྡན་པ།
མཚོན་མེད་བདག་ལུས་འཇིག་བ་འདི། བྱེད་པོ་དག་གི་ནོམ་པར་སྤྲུལ། 08

तत्पार्श्वे क्रकचक्रूरदशनः स्वाप्यदृश्यत ।
प्रत्यग्रशोणितासक्तनखकोटिक्षतावनिः ॥ ६१ ॥

अङ्गभङ्गः कुरङ्गाणां चमराणां गलग्रहः ।
शृगालानां कुलव्याधिः शूकराणां क्षयज्वरः ॥ ६२ ॥

मातङ्गपक्षपातेन विधिना वनवर्त्मनि ।
क्रौर्य्यदर्पः स सिंहानामायास इव निर्म्मितः ॥ ६३ ॥

तस्याधन्यवधूनव्यवैधव्यविधिवेधसः ।
हुङ्कारघर्घरारावैर्दुद्रुवुः खङ्गिधेनवः ॥ ६४ ॥

तमभिद्रुतमत्युग्रचण्डालक्षोभसंभ्रया ।
दृष्ट्वा रुरोह भूपालहनुरामलकद्रुमम् ॥ ६५ ॥

तं वीक्ष्य पादपारूढ़माकर्णाकृष्टसायकः ।
क्रुद्धः शङ्कुमुखं चक्रे चण्डालस्तद्वधोन्मुखम् ॥ ६६ ॥

शरश्वदंष्ट्रातीक्ष्णाभिर्वाग्भिरुद्धतवादिना ।
विद्धः क्रूरदृशा तेन राजहनुरचिन्तयत् ॥ ६७ ॥

अहो निरायुधस्यायं वेधसा मम निर्म्मितः ।
राजराजरणोत्साहयोग्यस्य वपुषः क्षयः ॥ ६८ ॥

སྐྱེ་བ་ངན་པ་སྒྱུ་མེད་ཀྱིས། དགྲ་འདི་ཐུབ་པར་གྱུར་པ་ནི།
མཛད་པས་མ་ཡིན་སྲིད་བསམས་ནི། མཆོད་མེད་ཡོད་དུར་གྱིས་ཀྱང་མེད། 69

ངེས་པར་འབྱུང་བའི་གཏམ་དག་ནི། འདི་ཡི་མདུན་དུ་བསྟན་ཟིན་པ།
མིའི་ཀེང་རུས་འཕྲེང་བ་ཅན། ཉགས་ཀྱིས་གཞི་རབ་དུ་སྒྲ། 70

གང་དུ་རྒྱལ་རིགས་གཙུག་གི་ནོར། རྒྱལ་པོ་ཟླ་བའི་རིགས་སུ་སྐྱེས།
ཁྲི་འདས་གདུས་པོའི་བུ་དག་གིས། མཆོད་མེད་བདག་ནི་གསོད་པར་བྱེད། 71

ཉོས་ཀུན་ངེས་པར་མི་གཡོ་ཞིང་། སྐྱེ་བའི་མཐར་ཐུག་གནས་གྱུར་པ།
སྐྱེས་བུའི་དོན་དང་འགལ་འགྱུར་བ། སྤྱོད་ཀྱི་ལམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། 72

དཔའ་པའི་ནྲ་བ་དག་ལ་སྨོན་ཟུག་ཇི་མིན་ཡོན་དུར་སྐྱུར་གྱིས་མིན།
འཇིག་རྟེན་རབ་མང་སྨོན་གྱིས་གང་སྨྲོད་ཤིད་དུ་ཆུང་བ་དག།
རིང་ནས་ཤིན་དུ་གསལ་བར་མཐོང་ནས་བརྟུན་མོ་དག་གིས་སྤྱོད་བྱེད་པ།
ཀུན་ལས་མགོ་བས་རང་རིགས་ཟླ་བ་དེ་ཡི་སྐྱེ་བར་མ་གྱུར་ཅིག། 73

དེ་ལྟར་སེམས་དཔའ་དེ་ཡིས་ནི། མི་བཟད་སྡིག་གི་ཞི་ཆོས་ལ།
བདག་ཉིད་ཉམས་པས་ཞུས་དག་ནི། འཇིངས་པས་འཇིགས་པ་ཡོངས་མ་གྱུར། 7

སྐབས་དེར་ཐུབ་པ་རིག་པ་འཛིན། མཐར་ཡིས་ལྷ་མིག་གིས།
དེ་ཡི་གདུས་སྐབས་མི་བཟད་པའི། ཨོཾ་བོངས་ཅན་ཞིམ་བཙེ་བ་ཡིས། 75

न स्नेहेन न दानेन न मानेन गुणेन वा।
अयं निष्कारणरिपुर्निजतामेति दुर्जनः॥ ६९॥

नरकं नियतावासमस्य सञ्जीकृतं पुरः।
नरकङ्कालमालिन्यो वदन्ति वनभूमयः॥ ७०॥

क्व जन्म रामचन्द्रस्य वंशे क्षत्रशिरोमणेः।
शुनश्चण्डालपुत्राद्वा निःशस्त्रस्य बधः क्व मे॥ ७१॥

सर्व्वथा निश्चलायैव जन्मपर्य्यन्तशालिने।
पुरुषार्थविरुद्धाय नमः प्राक्तनकर्म्मणे॥ ७२॥

न च्छिद्राली न च गुणततिर्गण्यते जाल्मजाले
सर्व्वोन्नत्या स्वकुलशशिनस्तस्य जन्मैव माभूत्।
दोषं दोषप्रचयवसतिर्दर्शयत्येव दूरात्
यस्याङ्गुल्या तनुतरमतिव्यक्तमालोक्य लोकः॥ ७३॥

इति चिन्तयतस्तस्य विषमे प्राणसंशये।
अभून्मानक्षयादेव न शरीरक्षयाद्भयम्॥ ७४॥

अत्रान्तरे दिव्यदृशा ज्ञात्वा विद्याधरो मुनिः।
माठरः कृपया तस्य तीव्रक्लेशवतीं दशाम्॥ ७५॥

མཁར་དང་རལ་གྲི་འགྲོགས་པ་ཡི། ཡོན་ཏན་གཅིག་ཉིད་སྟོར་བྱེད་ཅིང་།
ལག་ན་ཤུབས་མེད་རལ་གྲི་ཅན། མཁར་ཡི་ལམ་ནས་ཡང་དག་འོངས། 76

ཁྲོས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་སྡུག་པའི་མིག། འཇིགས་རུང་ལུས་ཅན་དེ་འོངས་ཏེ།
གདུག་པོའི་ཟླ་དང་ཏུང་གི་ནི། ཁ་ཡི་མགོ་དག་རབ་ཏུ་བཅད། 77

དེ་ནས་རང་གི་གནས་སུ་ཁྲིད། མི་བདག་སྲས་དེ་དབུགས་ཕྱུང་ནས།
རྫོ་འཕྲུལ་ཆེ་དང་སྐྲག་ཅིག་རེས། སྒྱུ་མའི་རིག་པ་དེ་ལ་བྱིན། 78

དེ་ནས་ཐུབ་པ་དེ་ལ་ཞུས། ཁྱིམས་ལྷར་གྱུར་སྲས་རྒྱལ་སྲིད་ནི།
བཞིན་ཅིང་དགྲ་ལས་རྒྱལ་འདོད་པས། ཀཾ་པི་ལར་ནི་དཔལ་གྱིས་སོང་། 79

དེ་ཡིས་དེར་ནི་གར་མཁན་མ། ཡིད་འཕྲོག་དགའ་མའི་གཟུགས་བྱས་ནས།
ཡིད་འོང་གར་སྟབས་དེ་དང་རེས། གྲོང་པའི་འཇིག་རྟེན་ཚིམ་པར་བྱས། 80

དེ་ཡི་གར་དང་གླུས་གང་དག། མཁས་པ་མི་བདག་གིས་ཐོས་ནས།
བློན་པོ་དང་བཅས་རང་ཉིད་ནི། གླུས་གར་ཁང་པར་ལྟ་རུ་སོང་། 81

དེ་ཡི་དེ་ནི་སྒྲ་ཅན་གྱིས། རྩེ་དགའ་ཡིད་འོང་དེ་དག་མཐོང་།
མཛེས་མའི་གཟུགས་སུ་གསོ་མེད་ནི། བདུད་རྩི་ལེན་དུ་འོང་བ་བཞིན། 82

དེ་ཡི་གར་སྟབས་མཛེས་སྡུག་ལ། ཉམས་པར་དབྱར་ནས་འཇོན་མ་འཇོན།
འཇོ་སྒྲིག་བྱུང་ཞིང་སྨོས་གྱུར་པས། བློ་བོའི་གཙོ་ལ་རབ་སྨྲས་པ། 83

व्योममार्गेण निष्कोषखड्गपाणिः समाययौ।
नभोनिस्त्रिंशयोमैत्रीमेकरूपां प्रदर्शयन् ॥ ७६ ॥

सोऽभ्येत्य भीषणतनुः क्रोधक्रूरतरेक्षणः।
चण्डालहन्तो चिच्छेद शिरः शङ्खमुखस्य च ॥ ७७ ॥

अथ स्वमाश्रमं नीत्वा तमाश्वास्य नृपात्मजम्।
स तस्मै प्रददौ मायाविद्याः सह महर्द्धिभिः ॥ ७८ ॥

ततस्तं मुनिमामन्त्र्य मानी शत्रुजिगीषया।
राज्यकामः शनैः प्रायात् काम्पिल्यं पार्थिवात्मजः ॥ ७९ ॥

स तत्र नर्त्तकीरूपं कृत्वा रतिमनोरमम्।
ललिताभिनयैस्तैस्तैः पैरलोकमतोषयत् ॥ ८० ॥

श्रुत्वा नरपतिस्तस्य कौशलं नृत्यवाद्ययोः।
स्वयं द्रष्टुं सहामात्यैः प्रययौ नाट्यमण्डपम् ॥ ८१ ॥

स तत्र कैशिकी-लीला-ललितं तं व्यलोकयत्।
अमृताहरणायातं कान्तारूपमिवाच्युतम् ॥ ८२ ॥

तस्याभिनवसौन्दर्य्यं विचार्य्य धरणीधरः।
शृङ्गारास्वादनक्षीवः प्रधानामात्यमब्रवीत् ॥ ८३ ॥

ཀྱེ་མ་མཛེས་སྡུག་ཀུན་རྫོགས་ཞིང་། །བསྔགས་འོས་ཡུལ་མཆོག་ཧ་ད་པའི་ཡུལ།
ངོ་མཚར་གར་སྟབས་ཧ་ན་པ་ནི། །བདག་ཅག་ཉམས་ཀྱི་ཡིད་འཕྲོག་བྱེད། 84

མགྲོ་རིམ་ཊོ་རའི་ཅེད་འཛེ་མཁན། །ཞེན་ཀ་རེ་འདི་ནི་ད་བ།
གཞན་དུ་གསར་པའི་ཚོད་རིས་དང་། །དབྱིབས་མཛེས་འདི་ནི་ག་ལ་འོང་། 85

འགྱུར་བག་ཞིང་དུ་ལེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྨྲས་ནས་བཀྲ་མཛེས་པའི་རིམ་པ་ཡི།
ཚོགས་ནམས་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བྱ་ཉམས་ནམས་ངེས་པར་རྫོགས་[illegible] བཅོ༡ ཉི
རྫོགས་པའི་དབུས་སུ་གླུ་ཡི་འགྱུར་གྱིས་ཡང་ཡང་རབ་ཏུ་དང་བ་སྐྲུན་བྱེད་པ།
ཛ ཛ་ཡང་དག་བརྒྱགས་པས་ཉེ་བར་སྨྲས་པའི་ཀློས་གར་ཀྱི་མ་ཡིད་དགའ་འགུགས། 86

སྐད་ནི་བརྗོད་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཆེ་ཡིད་འོང་རྒྱུད་མང་སྒྲ་ཡིས་དགའ་ལྡན་པ།
སྙིང་སྟོབས་གསལ་བར་འབྱེད་པས་འདར་ཞིང་གཡོ་ལྡན་འཁྱོག་བག་མཛེས་སྡུག་རི་མོའི་ཁྲགས།
གསང་པོར་བརྗོད་ལ་མངོན་ཕྱོགས་མི་འགྲོགས་ཡིད་འོང་སྟབས་དང་ལྡན་པར་སྐྱེག་པར་སྨྲས།
གཟུགས་བཟང་སྨིན་མ་ཟུང་ནི་སྐྱེག་ཅིང་རོལ་པའི་བསྐྲབ་པས་སྨྲས་པ་ཀུན་དུ་བསྟེན།

ཞེས་དེ་རི་གཏོང་ཚུ་སྐྱེས་ལ། །མིག་བཀོད་ས་ཡི་བདག་པོ་ཡི།
བཞིན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བྲན་པ་ཡི། །འདོད་པའི་ཀང་འབྲུ་ཡང་དག་སྐྱེས། 88

དེ་ལ་ཅི་ན་མེད་ཉིད་མོའི་མཐར། །རིན་ཅེན་ཡོངས་རྫོགས་བྱེད་ནས་ནི།
མོ་བྲང་འཁོར་གྱི་ནང་སོང་སྟེ། །མི་ཡི་བདག་པོས་བདག་ཉིད་བསམས། 89

अहो सम्पूर्णलावण्या धन्या वरतनोस्तनुः
इयं हरति नश्चेतश्चित्राभिनयशालिनी ॥ ८४ ॥

इयं सा मेनका नूनं स्वर्गरङ्ग-विलासिनी ।
अन्यथा नवनेपथ्या कुतः कान्तेयमाकृतिः ॥ ८५ ॥

भावा भव्यतरस्वभावरचना वैचित्र्यचारुक्रमैः
आस्वाद्यस्य रसस्य सङ्गततया निष्पादनायोद्यताः ।
निष्पन्नस्य मुहुः प्रसाधनविधिमध्ये ध्रुवो[1] गीतिभिः
संमूर्च्छन्मुरजोपरञ्जितमहो नाद्यं मनः कर्षति ॥ ८६ ॥

वाणी पाद्यपरिग्रहे [2]परिलसद्वीणास्वनामोदिनी
सत्त्वव्यक्तिविभक्तिकम्पतरला तालोन्मुखी मेखला ।
आहार्य्यं रचयत्यहार्य्यरुचिरं सौन्दर्य्यरेखासखी
तन्व्या लास्यविलासशिष्यकलनां भ्रूयुग्ममासेवते ॥ ८७ ॥

इति तद्वदनाम्भोजन्यस्तनेत्रस्य भूपतेः ।
उद्ययौ वदनस्वेदसिक्तो मदनपादपः ॥ ८८ ॥

दिनान्ते रत्नसम्पूर्णं दत्त्वास्यै पारितोषिकम् ।
अन्तःपुरोदरं गत्वा तामेवाचिन्तयन्नृपः ॥ ८९ ॥

---

१ ध्रुवा in all MSS. २ " परिग्रमत् ।

འཁོར་བའི་རྒྱུས་བཞིན་བདེན་མེད་གཟུགས། བཅོས་མའི་འདོད་ལྡན་མ་ཡིས་ནི།
ས་བདག་དེ་ཡི་ནང་དག་ཏུ། ནོར་བར་གནས་ཤིང་སྨོངས་པར་བྱས། 90

འདོད་པས་གཟིར་བ་དེ་ཡིས་ནི། དལ་བུ་ཡིས་ནི་ཁྱིམ་དུ་བོས།
ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་འགལ་བ་ལ། འཆི་བར་འདོད་ཉོམས་ཆགས་པར་བྱེད། 91

གྲགས་པ་མི་རྟོག་ཉོམ་བཀྲ་ཞིང་། སྐྱེ་ཚོད་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཅན།
མི་བདག་ཀློང་པ་ཉམས་དག་གིས། དབང་པོ་མ་བསྒོམས་སྟེ་ཡིན། 92

གླང་པོ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་ནག་པོའི་དབང་དུ་གྱུར་པ་ལ།
གལ་ཏེ་གླང་མོ་དེ་ཡིས་སྨོངས་པའི་བསྒྲན་པ་མ་བྱིན་ན།
ཡོངས་རྫོགས་སྦྱིན་པས་བྱུང་བའི་དོན་མཐུན་ཡོངས་སུ་རྒྱས་བྱས་པ།
ཁྲུ་ཡི་མགོན་པོ་ལྷུང་བའི་གཡང་ལ་ངེས་པར་ལྷུང་བ་མིན། 93

དེ་ནས་དལ་གྱིས་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ། བྲན་ཁོལ་བླུན་པོ་འདུད་པ་ཡི།
རྗེས་སུ་འཇུག་པས་བརྟག་པའི་སྐད། བཅོས་མའི་བུད་མེད་རབ་ཏུ་བཅུག 94

དབེན་པར་བརྟན་པ་བཏང་བྱས་ཤིང་། གསང་བ་མངོན་པར་འདོད་དེ་ལ།
དུས་ཉི་མཛེས་མའི་གཟུགས་དག་གིས། བཀལ་ནས་འཛིན་ལ་མངོན་ཕྱོགས་གྱུར། 95

དེ་ནས་གཉིད་ནི་རིང་པོའི་སྐད། གུས་པས་མལ་སྟན་འཛོམས་དེ་ལ།
གཞོན་ནུས་གར་མཁན་མ་ཡི་གཟུགས། སྤངས་ནས་འཕྲུལ་ལ་རབ་སྤྲས་པ། 96

असत्यरूपा तस्यान्तर्विश्रान्ता कूटकामिनी ।
चक्रे संसारमायेव वामा मोहं महीपतेः ॥ ९० ॥

आनिनाय स तां स्वैरं सदनं मदनातुरः ।
परिणामविरोधीनि स्पृहयन्ति मुमूर्षवः ॥ ९१ ॥

यशःपुष्पप्रकाराणां त्रिवर्गफलशालिनाम् ।
परशुस्तरुपक्षाणामिन्द्रियाणामनिग्रहः ॥ ९२ ॥

नैवावटे पतति पातिनि यूथनाथः
सम्पूर्णदानपरिपूरितभृङ्गसार्थः ।
सा बन्धकी यदि करोति न कुञ्जरस्य
गाढानुरागविवशस्य विमोहदीक्षाम् ॥ ९३ ॥

ततः स्वैरं गृहं राज्ञश्चेटकैः कूटकामिनी ।
छन्दानुवृत्तिभिर्मूढैर्विनाशाय प्रवेशिता ॥ ९४ ॥

विविक्ते त्यक्तधैर्यस्य तस्य गाढाभिलाषिणः ।
बभूव कान्तारूपेण कालः कण्ठग्रहोन्मुखः ॥ ९५ ॥

ततस्तं दीर्घनिद्रायै शय्यामारूढमादरात् ।
विहाय नर्तकीरूपं कुमारः सहसाब्रवीत् ॥ ९६ ॥

ཁྱོད་ཀྱི་མོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་ཤིང་། སྤྲུན་ཟླའི་མཛོད་ལ་ལྟོས་མེད་པས།
ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་ཕ་རྒྱལ་སྲིད་ནི། གཅིག་པུ་ཡིས་ནི་ཇི་ལྟར་སྤྱོད།། 97.

མི་བཟད་ཉོན་མོངས་ཆུ་གཏེར་དུ། སྙིན་མེད་ང་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་འཕངས།
དེ་ཡི་ལྟེ་ལན་སེམས་བྱེད་བདག། རང་གི་ལས་ནི་སྨྲོར་བས་བྲན།། 98

ཞེས་བརྗོད་དེ་ཡིས་མི་བདག་བཅིངས། རྒྱལ་སྲིད་རབ་དུ་གྲུས་པ་ཐོབ།
སྐྱེ་བོ་འི་ཚོགས་ནི་དབུགས་ཕྱུང་སྟེ། སྲིད་ལྡན་རབ་དུ་ཞི་བར་བྱས།། 99

གནས་ཐོབ་དེ་ཡི་རང་ཉིད་ཀྱིས། གཉོད་པ་དྲག་པོ་སེམས་བྱེད་ཅིང་།
སྤྲ་ཀྲི་བརྩེ་མེད་ཁྲོ་བ་ཡིས། མི་ཡི་བདག་ལ་རྡོ་བ་འཕངས།། 100

སྤྲུན་ཟླ་བསད་པས་ཆགས་པ་ཡི། ཁྲག་དང་སྤགས་བཞིན་དཔལ་འབྱོར་དེ།
སྤྲད་ནས་གཞོན་ནུ་སྐན་དངགས་མཁན། ལུས་ཀྱི་མཐུག་ཏུ་དཀྱིལ་བར་སོང་།། 101

དེ་ཉིད་ང་ཡིན་སྡིང་སྤག་ཡོར། ལས་ཀྱི་སྡིག་པ་དེ་སྤྲད་ནས།
སྡིག་པ་ཟན་ཏོད་ད་ལྟ་ཡང་། ཀང་པའི་མཐེ་བོ་ཡོངས་སུ་སྣད།། 102

སྐྱེ་བའི་འཁོར་མོར་རིམ་གྱིས་ཡོངས་འཁྲིས་རྒྱུད་དག་གིས་ནི་སྨིན་བྱས་ཤིང་།
ཕྱིན་ནས་སྐབ་དང་ཆུ་དང་ཤིང་དང་རྡོ་ཡི་སྙིང་པོ་འི་དབུས་སྐྱེས་ཀྱང་།།
སྣ་ཚོགས་རི་ཡི་ཡོ་བྱད་ལུས་ཀྱི་སྡོང་ནི་དེ་དང་དེ་སྡུག་དེ།
སྐྱེས་བུའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་བགྲོད་པ་ཡིས་ཀྱང་མཐོང་མི་འགྱུར།། 103

भोगलुब्धेन भवता भ्रातृस्नेहानपेक्षिणा ।
सहभोग्यमिदं राज्यं कथमेकेन भुज्यते ॥ ९७ ॥

निर्दोषः क्लेशजलधौ क्षिप्तोऽहं विषमे त्वया ।
स्वकर्मयोगादुत्तीर्णस्तत्प्रतीकारचिन्तकः ॥ ९८ ॥

उक्त्वेति बद्ध्वा नृपतिं प्राप्तं राज्यमवाप्य सः ।
लुब्धप्रशमनं चक्रे जनताश्वासनेन सः ॥ ९९ ॥

स संप्राप्तपदस्तीव्रं चिन्तयन् स्वपराभवम् ।
शिलां प्रभाते चिक्षेप नृपतेर्मन्युनिष्कृपः ॥ १०० ॥

तां भ्रातृवधसंसक्तरक्तसिक्तामिव श्रियम् ।
भुक्त्वा कविकुमारोऽपि देहान्ते नरकं ययौ ॥ १०१ ॥

सोऽहं वर्षसहस्राणि भुक्त्वा तत्कर्मपातकम् ।
प्रक्षीणकिल्बिषोऽप्यद्य पादाङ्गुष्ठे परिक्षतः ॥ १०२ ॥

जन्मावर्तक्रमपरिचयैः सन्ततैः पच्यमानम् ।
पश्चाद्यातं स्थलजलतरुग्रावगर्भान्तरेऽपि ।
तैस्तैर्नानारसपरिकरैः कायपाके स्वभुक्तम् ।
कल्पापायैरपि न पुरुषः कर्मशेषं जहाति ॥ १०३ ॥

དེ་སྐད་སྨྲེ་བ་གཞན་གྱི་སྒྲོན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་ཐོས་ནས།
དགེ་སློང་ཀུན་གྱིས་ཡས་ཀྱི་རྒྱུད། བགོས་པར་བྱ་བ་མིན་པར་ངེས།། 104

ཞེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་
དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་གཉོར་ཀུ་སྐྱན་དངགས་མཁན་གྱི་
རྟོགས་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་དྲུག་ཅུ་ཙ་དྲུག་པའོ།།

इत्यन्यजन्मचरितं श्रुत्वा भगवतोदितम् ।
अलङ्घ्यां मेनिरे सर्व्वे भिक्षवः कर्म्मसन्ततिम् ॥ १०४ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्वावदानकल्पलतायां
कविकुमारावदानं षट्षष्टितमः पल्लवः ॥

ཨ་ཝ་འདན་དྲུག་ཅུ་ཙ་བདུན་པ།

དགེ་འདུན་སྐྱུངས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

འཁོར་བ་ཡངས་པའི་ཀྱུ་ངམ་ཡས་ཆེན་རབ་མང་ཉོན་མོངས་དྲག་པོས་གདུང་བྱེད་པ།

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བསོད་ནམས་གཏེར་གྱུར་དམ་ཆོས་རྟོགས་ཤིང་ཡེ་ཤེས་མཆོག་དང་ལྡན།

སླ་མས་ཉེར་བསྟན་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་མཐུ་ཐོབ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གང་དག་གིས།
ཁྲིམས་ཀྱི་ཁྲམས་སུ་རྩེ་བ་ལྟ་བུས་ཡང་དག་ཆལ་བྱེད་དེ་དག་བསྔགས་པར་འོས།། 1

མཉན་ཡོད་དག་ཏུ་སྔོན་བྱུང་བ། ཁྲིམས་ཀྱི་བདག་པོ་སངས་རྒྱས་སྐྱོང་།
གང་གི་ཁྲིམས་ཀྱི་དཔལ་སྟུག་ནི། སྐྱོང་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཉེར་མཁོར་གྱུར།། 2

གང་ཞིག་ཡིད་སྦྱོར་རབ་དང་བ། དགེ་བའི་སྐད་དུ་བསླབ་པའི་གནས།
རབ་ཏུ་དང་བའི་དགེ་སློང་མ། ཤཱ་རིའི་བུ་ཡིས་དམ་པར་བྱས།། 3

དེ་སྲས་དམ་པའི་ཀུན་སྦྱོར་ཅན། རིག་གནས་ཀུན་ལ་རྣམ་པར་མཁས།
ཡོན་ཏན་མཚན་ཉིད་ཡང་དག་རྫོགས། དགེ་འདུན་སྐྱུང་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར།། 4

ནམ་ཞིག་ཁྱིམ་དུ་ཤཱ་རིའི་བུ། འོངས་ཚེ་བ་ཡིས་དེ་ལ་སྨྲས།
བུ་ཁྱོད་མངལ་ན་གནས་པ་ན། འདི་ཡི་ཉེ་གནས་སུ་དབ་བཅས།། 5

सप्तषष्टितमः पल्लवः ।

सङ्घरक्षितावदानम् ।

धन्यास्ते परिपूर्णपुण्यनिधयः सद्धर्मसंबोधिनः
ज्ञानोदग्रगुरूपदेशमहिमप्राप्तप्रभावोदयाः ।
गेहप्राङ्गणलीलया वहुतरक्लेशोग्रसन्तापकृत्
यैः संसारविसारि-मारव-महामार्गः समुल्लंघ्यते ॥ १ ॥

पुराभवद्गृहपतिः श्रावस्त्यां बुद्धरक्षितः ।
अर्थिसार्थोपकरणगुर्व्यो यस्य गृहश्रियः ॥ २ ॥

यः प्रसन्नमनोवृत्तिः कुशलाय प्रसादिना ।
कृतः शिक्षापदोत्सृष्टः शारिपुत्रेण भिक्षुणा ॥ ३ ॥

संघरक्षितनामाभूत् संपूर्णगुणलक्षणः ।
पुत्रस्तस्य सदाचारः सर्व्वविद्याविचक्षणः ॥ ४ ॥

तं कदाचिद्गृहायाते शारिपुत्रे पिताब्रवीत् ।
त्वमुपस्थायकः पुत्रो गर्भस्थोऽस्य प्रतिश्रुतः ॥ ५ ॥

དེ་སྐད་ད་ནི་བདག་གི་ཚིག། དེ་ནི་བདེན་པར་བྱ་བར་འོས།
པ་ལ་བུ་ལོན་མེད་བྱེད་པའི། བུ་བཟང་བསོད་ནམས་དབང་གིས་འགྱུར།། 6

དེ་སྐད་པ་ཡིས་ཡང་དག་བསྟན། དགེ་འདུན་སྤྱང་འདི་རབ་དགའ་སྟེ།
ཤཱ་རིའི་བུ་ཡི་རྗེས་འབྲང་ཞིང་། རིམ་གྲོ་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བར་གྱུར།། 7

དེ་ནས་དེ་ཡིས་རབ་བྱུང་སྟེ། ཀུན་སྤྱོད་དང་ནི་བསླབ་པ་ལ།
ཆོས་ཀྱི་ཞུང་ནི་བཞི་པོ་དག། མ་ལུས་དེ་ཡི་ཁ་འདོན་སྦྱངས།། 8

དེ་ནས་ནམ་ཞིག་ཚོང་པ་ནི། མཚུངས་པར་སྐྱེས་པའི་གྲོགས་པོ་དག།
བརྒྱ་ཕྲག་ལྔ་ཡིས་ཆུ་གཏེར་ལ། ལྷན་ཅིག་འགྲོ་བར་གསོལ་བཏབ་སྟེ།། 9

དེ་དག་དགེ་བ་སེམས་བྱེད་པས། འཇིགས་པ་དག་ལ་བརྟན་བསྐྱེད་པ།
བླ་མའི་བཀའ་ནི་བཟུང་བྱས་ཏེ། གཟིངས་ལ་རབ་ཏུ་ཞོན་པར་གྱུར།། 10

དེ་ནས་གཟིངས་དེ་ཆུ་གཏེར་གྱི། དབུས་སུ་ཡང་དག་འགགས་གྱུར་ཅིང་།
ཚོང་པའི་དོན་མཐུན་ཆེ་ངེ་དག། སྐྲགས་ཚེ་ཆུ་ལས་ཚིག་བྲག་པ།། 11

གལ་ཏེ་གཟིངས་འདི་ཁྱེད་ཅག་རྣམས། གྲོལ་བར་འདོད་པ་དེ་ལྟ་ན།
དགེ་འདུན་སྤྱང་འདི་ཆུ་ལ་ནི། མྱུར་བ་ཉིད་དུ་འཕང་བར་མཛོད།། 12

དེ་ཐོས་སྤྲོག་ལ་ཞེ་ཆོས་ཆེ། དེ་དག་རྣམས་ལ་བློའི་རྒྱུ།
ཤི་བར་གྱུར་པ་མཆོག་ཡིན་གྱི། དམ་པའི་གྲོགས་པོ་གསོད་པ་མིན།། 13

तस्मात्तदधुना सत्यं कर्त्तुमर्हसि मे वचः ।
पुण्यैर्भवन्ति सत्पुत्राः पितुरानृण्यकारिणः ॥ ६ ॥

इति पित्रा समादिष्टः प्रहृष्टः संघरक्षितः ।
अनुगः शारिपुत्रस्य परिचर्य्यापरोऽभवत् ॥ ७ ॥

ततः प्रव्राजितस्तेन समुदाचारशिक्षया ।
अध्यापितः स निखिलं धर्मागमचतुष्टयम् ॥ ८ ॥

ततः कदाचिद्वणिजां मित्राणान्तुल्यजन्मनाम् ।
शतैः पञ्चभिरम्भोधिगमनेन सहार्थितः ॥ ९ ॥

आरुरोह प्रवहणं तेषां कुशलचिन्तकः ।
भयेषु धैर्य्यजननं गृहीत्वा शासनं गुरोः ॥ १० ॥

अथाब्धिमध्ये संरुद्धे तस्मिन् प्रवहणे क्षणम् ।
साक्रन्दे वणिजां सार्थे प्रोवचार वचोऽम्भसः ॥ ११ ॥

यदि प्रवहणस्यास्य मुक्तिं युष्माकमीप्सिता ।
तदेष क्षिप्यतां क्षिप्रं सलिले संघरक्षितः ॥ १२ ॥

श्रुत्वैतत् प्राणसन्देहे तेषामेकाभवन्मतिः ।
वरन्निधनमेवास्तु न तु साधुसुहृद्वधः ॥ १३ ॥

དེ་དག་མི་བཟད་གྲི་ཚོམ་ལ། བརྩེ་བ་ཡིས་ནི་བསྐྱང་བརྩོན་པས།
ཚེ་གཏེར་འཁྲུགས་པར་དགེ་འདུན་སྐྱང་། རང་གི་བདག་ཉིད་རབ་ཏུ་འཕངས།། 14

དེ་ནས་ཀླུ་ཡི་གནས་སུ་ཕྱིན། དེ་ནི་ཀླུ་ཡིས་གསོལ་བཏབ་དེ།
རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ལ། མངོན་པར་ཕྱག་འཚལ་མངོན་བསྒྲུབས་
ནས།། 15

བསམ་པས་སྨྲ་རིས་མགྲོང་དབྱུགས་དང་། སོ་རིག་དྲུག་ཕྲར་དེ་དག་ལ།
ཞིགས་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་མངོན་འདོད་པའི། ཆོས་ནི་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་མཛད།། 16

ཆགས་བྲལ་དྲག་པོའི་ཡིད་འབྱུང་གིས། རང་ཡུལ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་དེ།
ཀླུ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཚོང་པ་ཡི། གཟིངས་ལ་སྐད་ཅིག་ཉིད་ཀྱིས་བཀོད།། 17

འཇིག་རྟེན་གཞན་ལས་འོངས་པ་བཞིན། དེ་དག་དགའ་བ་ཡང་དག་ཐོབ།
གཟིངས་ནི་ཕྱིར་ལ་ལོག་གྱུར་ནས། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ངོགས་སུ་ཕྱིན།། 18

རང་གི་འདོད་པས་དེ་དག་རྣམས། ཤིན་ཏུ་རིངས་པར་བསྐྱོད་པ་ཡིས།
དགེ་འདུན་སྐྱང་ནི་ཟླ་བ་ཡི། ངོགས་སུ་གཅིག་ཏུ་སོང་བ་བརྗོད།། 19

དེ་ནས་རོན་མཐུན་སོང་ཆེ་སད། སྤྲ་དྲི་ནི་མེད་ཕྱོགས་རྣམས་སུ།
ལྷ་ཞིང་གྲོགས་དང་བྲལ་བ་ཡིས། ཆགས་བྲལ་བློ་ཅན་དེས་བསམས་པ།། 20

ཀྱེ་མ་མགྲོན་དང་ཉམས་པ་ཅན། དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྷ་བུ་ཡི།
སྟོང་སྟུག་གཅིག་དང་འགྲོགས་པ་བདག། བྲལ་ན་རྣམ་པར་མྱོངས་པར་བྱེད།། 21

विषमे संशये तेषां कृपया रक्षणोद्यतः ।
चिक्षेप स्वयमात्मानं क्षुब्धाब्धौ संघरक्षितः ॥ १४ ॥

स नागनिलयं प्राप्तस्तत्र नागैरथान्वितः ।
विधाय पूर्व्वसंबुद्ध-वृद्धचैत्याभिवन्दनम् ॥ १५ ॥

दृष्टिश्वासरदस्पर्शविषाणां चिन्तया क्रमशः ।
सुचिराभिमतान्तेषां विदधे धर्म्मदेशनाम् ॥ १६ ॥

तीव्रारतिसमुद्विग्नः स्वदेशगमनोत्सुकः ।
स नागैर्वणिजामेव न्यस्तः प्रवहणे क्षणात् ॥ १७ ॥

ते प्रहृष्टाः समासाद्य परलोकादिवागतम् ।
प्रत्यावृत्तप्रवहणास्तीरं प्रापुर्महोदधेः ॥ १८ ॥

स्वगृहोत्कण्ठया तेषां व्रजतामतिसत्वरम् ।
निद्रालुर्वालुकाकूले विस्मृतः संघरक्षितः ॥ १९ ॥

गते सार्थे प्रबुद्धोऽथ प्रभाते विजना दिशः ।
पश्यन् सुहृद्विरहितः प्रदध्यौ स विषण्णधीः ॥ २० ॥

अहो दृष्टाश्च नष्टाश्च गन्धर्वनगरोपमाः ।
विमोहयन्ति विरहे सुहृद्बन्धुसमागमाः ॥ २१ ॥

ས་ཁར་ཉ་གཉོད་འཕར་བ་ལྷ་བུར་རབ་ཏུ་གཡོ་བའི་མཛེས་སྡུག་གྲོགས།
མི་རྣམས་དག་ལ་བརྟུན་གྱི་ཡིད་བརྟན་བརྟན་པར་གནས་པའི་འཆིང་བ་སྒྲུབ།།
རང་གི་སྐྱེ་བོ་དང་བྲལ་མལ་དུ་ཉལ་ཞིང་དེ་བཞིན་ངེས་པར་མཆིས།
ཀུན་ཏུ་ཆགས་པ་དགེ་དང་མི་དགེའི་ལས་དང་ལྡན་ཅིག་སྒྲོག་ཆགས་རྒྱུ།། 22

བརྟན་པའི་བློ་ཡིས་འདི་བསམས་ཏེ། ཡུལ་གྱི་ལམ་ནས་འགྲོ་བ་ངེས།
དཔལ་གྱིས་སྐྱེ་བོ་འི་བསམ་པ་བཞིན། མཐའ་མེད་སྣ་ཡའི་ནགས་ཚལ་སླེབ།། 23

དེ་ནས་དེར་ནི་ཁང་བཟང་དང་། ཁང་པ་རིན་ཅན་ལས་འབྱུངས་པ།
གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་མངོན་གྱུར་ཏེ། དགེ་མཚན་གཟུགས་དང་ལྡན་པ་བཞིན།། 24

ཁྲི་དང་མལ་སྟན་ལེགས་བཤམས་པ། དེར་ནི་དགེ་སློང་དགེ་འདུན་ནི།
ཆོས་གོས་མཛེས་པ་ཞི་བ་ཡི། མཚན་ཉིད་ཉམས་པ་མེད་པ་མཐོང་།། 25

དེ་ནས་དེ་དག་གིས་མགྲོན་བསྐྱབས། དེར་ནི་དེ་ཡིས་སྤྱན་དག་བརྒྱན།
ཟས་དང་བཀུར་སྟི་ཉིད་གྱུར་ནས། སྐད་ཅིག་ངལ་བསོས་ཐོབ་པར་གྱུར།། 26

དེ་ནས་དགེ་སློང་རྣམས་དག་གིས། ཟས་ཀྱི་དུས་ལ་བབ་པའི་ཚེ།
མདུན་དུ་ལྷུང་བཟེད་བསྟན་བྱས་པ། ཐོ་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར།། 27

གཙུག་ལག་ཁང་དེ་མི་སྣང་བར། དེ་དག་ཐོ་ཆེན་མཚོན་ཆ་ཡིས།
པན་ཙུ་མགོ་བོ་རྣམས་བཅོམ་ནས། ས་གཞི་ཁྲག་གིས་བརྣན་པར་བྱས།། 28

तरुणशफरोत्फालालोलाः परप्रियसङ्गमा
विदधति नृणामास्थामिथ्यास्थिरस्थितिबन्धनीम् ।
स्वजनरहितः शेते गर्भे तथैव विपद्यते
विचरति सहासक्तैर्जन्तुः शुभाशुभकर्मभिः ॥ २२ ॥

इति ध्यात्वा धिया धीरः स व्रजन् विषमाध्वना ।
जनचिन्तामिवानन्तां प्राप शालाटवीं शनैः ॥ २३ ॥

ततस्तत्र समुद्भूतरत्नप्रासादमन्दिरम् ।
महाविहारमद्राक्षीत् स मूर्त्तमिव कौतुकम् ॥ २४ ॥

स्वास्तीर्णासनपर्य्यङ्के तस्मिन् रुचिरचीवरम् ।
ददर्श संघं भिक्षूणामक्षुणशमलक्षणम् ॥ २५ ॥

ततस्तैर्विहितातिथ्यः स तत्रालंकृतासनः ।
लब्धभोजनसत्कारः क्षणं विश्रान्तिमाप्तवान् ॥ २६ ॥

भिक्षूणामथ संप्राप्ते भोजनावसरे पुरः ।
सज्जीकृतानि पात्राणि स्थूलमुद्गरतां ययुः ॥ २७ ॥

विहारेऽन्तर्हिते तस्मिंस्ते महामुद्गरायुधाः ।
मिथः शिरांसि निर्भिद्य चक्रुः क्ष्मां शोणितोक्षिताम् ॥ २८ ॥

ཟས་ཀྱི་དུས་ནི་འདས་པ་ན། གཙུག་ལག་ཁང་ཡང་མཐོང་གྱུར་ཞིང་།
དེ་བཞིན་དགེ་སློང་དེ་དག་རྣམས། རབ་ཞི་ལྡན་པར་ཉལ་དུ་གནས།། 29

ངོ་མཚར་དེ་མཐོང་ཡ་མཚན་ཅན། དེ་ཡིས་དེ་དག་རྣམས་ལ་དྲིས།
ཟས་ཀྱི་དུས་སུ་ཅོད་པ་འདི། ཁྱེད་ཅག་རྣམས་ལ་ཅི་སྐད་གྱུར།། 30

དེ་ལ་དེས་སྨྲས་བདག་ཅག་གིས། སྐྱེ་བ་པྲ་མར་ཟས་དུས་སུ།
གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཅོད་པ་བྱས། ལས་དེའི་འབྲས་བུ་འདི་དག་གོ།། 31

དེ་དག་ཐོས་ནས་དེ་ནས་དེ། སོང་བས་གཞན་དུ་དེ་ལྟ་ཡི།
གཙུག་ལག་ཁང་གཞན་དགའ་བ་ནི། རབ་ཏུ་འཁྲུངས་པར་གྱུར་པ་མཐོང་།། 32

དེ་ནས་དེར་ཡང་ཟས་ཀྱི་ཚེ། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་མདུན་དུ་ཟས།
ལྷག་པ་ཀྱི་ཁུ་བ་ཉིད་གྱུར་པ། མཐོང་ནས་དེ་དག་ལ་དེ་དྲིས།། 33

དེ་ལ་དེས་སྨྲས་སྔོངས་བ་ལས། དགེ་སློང་འོངས་པའི་ཟས་ཀྱི་གེགས།
དགེ་སློང་ངན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱིན་ཆེ་བྱས།། 34

དེ་ཐོས་དེ་ནས་སོང་གྱུར་པ། དེ་ཡིས་གཞེར་ཞིང་མཛེས་པའི་གནས།
གཙུག་ལག་ཁང་ནི་གསུམ་པ་དག། དགེ་སློང་གིས་གང་མདུན་དུ་སོང་།། 35

དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་ཟས་ཀྱི་ཚེ། དེ་ཡང་ཚིག་ཅིང་སྐད་ཡང་བྱུང་།
དེ་མཐོང་ཡ་མཚན་གྱུར་པ་ཡིས། འཚིག་པའི་རྒྱུ་ནི་ཚོགས་ལ་དྲིས།། 36

आहारकालेऽतिक्रान्ते विहारेऽभ्युदिते पुनः ।
स्वस्थास्ते भिक्षवस्तस्थुस्तथैव प्रशमान्विताः ॥ २९ ॥

स तदाश्चर्य्यमालोक्य तान् प्रपच्छ सविस्मयः ।
भक्तकाले कलिः कस्माद् युष्माकमयमुत्थितः ॥ ३० ॥

तमवोचत ते ऽस्माभि र्विहारे पूर्व्वजन्मनि ।
भक्तकाले कृतं युद्धं तस्यैतत् कर्म्मणः फलम् ॥ ३१ ॥

ते तान् बभाषिरे मोहादागन्तूनां दुरात्मभिः ।
भक्तविघ्नः कृतोऽस्माभिः भिद्रूणां भिक्षुभिः पुरा ॥ ३२ ॥

एतदाकर्ण्य स ततो ज्ञात्वा पश्यन्नवं पुनः ।
तृतीयं रुचिरावासं विहारं भिक्षुभिर्वृतम् ॥ ३३ ॥

भिक्षुभक्तक्षणे तच्च निर्दग्धं पुनरुत्थितम् ।
दृष्ट्वा तं विस्मितः सङ्घमपृच्छद्दाहकारणम् ॥ ३४ ॥

ते तमूचुः पुरास्माभिः भिक्षुभिर्भिक्षुमत्सरात् ।
आदीपितः क्रौर्य्यरतैः विहारः पूर्व्वजन्मनि ॥ ३५ ॥

श्रुत्वैतत्स ततो गत्वा ददर्शान्यत्र निश्चलान् ।
स्तम्भकुम्भहलाकारान् मार्जनीरज्जुसन्निभान् ॥ ३६ ॥

དེ་ལ་དེས་སླས་དགེ་སློང་ལ། ཕྲག་དོག་ལས་སྐྱོན་གཙུག་ལག་ཁང་།
སྐྱོན་གྱི་སྐྱེ་བར་བཏུག་པ་ལ། དགའ་བ་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྲིགས།། 37

དེ་གྲོབ་དེ་ནས་སོང་བ་དེས། གཞན་དུ་གཡོ་མེད་ཀ་ར་དང་།
ཙེཾ་ག་པ་འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་ཅན། ཕྲུགས་མ་ཕྲག་བར་མཚུངས་པ་དང་།། 38

ཁྲི་སོགས་གདུར་ནི་དྲག་པ་དང་། རྣལ་མའི་ལྷག་དང་རྣམ་གཉིས་བྱུར།
ཉལ་ཞིང་སེམས་ལྡན་བདེ་མེད་པའི། སེམས་ཅན་སྙིང་སྟོབས་མཆོག་གིས་མཐོང་།། 39

དེ་མཐོང་འགྲོ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། དཀའ་ཐུབ་དྲག་ལྡན་ཐུབ་པ་ནི།
བརྒྱ་ཕྲག་ལྔ་ཡིས་བསྟན་པ་ཡིས། བསོད་ནམས་དཀའ་ཐུབ་ནགས་ཚལ་ཐོབ།། 40

དེ་དག་གིས་དེ་རིང་པོ་ནས། མཐོང་ནས་ཕན་ཚུན་ངེས་པར་བྱས།
བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་འདི་ལ་གནས། འདི་སྤྱིན་སྐྱོན་པར་སྨྲ་མི་བྱ།། 41

ཤཱ་ཀྱའི་སློབ་མ་རང་བཞིན་ཀྱིས། མང་བརྗོད་ཕེབས་པར་སྨྲ་བྱ་མིན།
ཞེས་པའི་གྲོས་ནི་རབ་བསྒྲུབས་དེ། ཐུབ་པ་དེ་དག་རབ་ཏུ་གནས།། 42

དེ་དག་གིས་དེར་གནས་མ་བྱིན། དེ་ཡིས་ཉིན་མོ་ཟད་ཚེ་འཁྱམ།
འདས་སྐྱེས་མཛོད་ནི་འཕྲབས་པ་ཡིས། ཀང་དྲུག་རི་བ་ཉམས་པ་བཞིན།། 43

ཐུབ་པ་གཅིག་གིས་དེ་ལ་ནི། མཚན་མོ་ཁྱོད་ནི་ནི་སྨྲ་བར།
གནས་པར་བྱ་ཞེས་རབ་བརྗོད་ནས། ཞག་སར་བསྡི་གནས་སྟོང་པ་བྱིན།། 44

खट्वाद्युलूखलस्थूलांस्तन्तुश्रेयान् द्विधागतान् ।
सत्त्वान् सत्त्ववतामग्र्यः सुप्तचैतन्यनिःसुखान् ॥ ३७ ॥

स तान् दृष्ट्वा व्रजन्नेव पुण्यं प्राप तपोवनम् ।
सेवितं तीव्रतपसां मुनीनां पञ्चभिः शतैः ॥ ३८ ॥

ते तं दूरात् समालोक्य चक्रिरे निश्चयं मिथः ।
अस्य दातव्यमस्माभिर्न स्थानं न प्रियं वचः ॥ ३९ ॥

शाक्यशिष्यो न संभाष्यो बहुजल्पः स्वभावतः ।
इति संविदमाधाय ते तस्थुर्मौनिनः परम् ॥ ४० ॥

तैरदत्ताश्रयस्तत्र स बभ्राम दिनक्षये ।
बद्धकोशैर्विनष्टाशः पङ्कजैरिव षट्पदः ॥ ४१ ॥

मुनिरेकस्तु वासाय तस्य शून्यां कुटीं ददौ ।
त्वया मौनवता रात्रौ स्थातव्यमिति संविदा ॥ ४२ ॥

तत्र तैरकृतातिथ्यं तं क्षपाक्षयकारिणम् ।
ऊचे शयानमभ्येत्य शनैराश्रमदेवता ॥ ४३ ॥

उत्तिष्ठ साधो सौजन्यात् कुरु मे धर्मदेशनाम् ।
सद्धर्मवादिनां लोके प्रथमोऽसि मे मतः ॥ ४४ ॥

ཞེས་དེས་གསོལ་བཏབ་ཐུབ་པ་དེས། གཙོས་བསྐུངས་དེ་ལ་རབ་སྨྲས་པ།
མ་མ་ཁྲོད་དང་ཀོ་བོ་ཡིས། ངེས་པར་འབྱིན་པ་ཅི་སྐད་སྨྲུན།། 45

གནས་དེར་བདག་ལ་ཐུབ་པ་ཡིས། མི་སྡུག་པ་ཡིད་ནས་ཚིག་བྲུས།
དེ་ལས་འདས་པར་གྱུར་ན་བདག། ངེས་པར་འདི་ཡིས་འབྱིན་པར་འགྱུར།། 46

ཞེས་སྨྲ་དེ་ལ་གསུམ་པ་ཡིས། དེ་ཡིས་མང་དུ་གསོལ་བཏབ་སྟེ།
བྲམ་ཟེས་རྗེས་སུ་གནང་བ་ཡིས། ཆོས་ནི་སྨྲ་བར་ཡང་དག་བརྩམས།། 47

རྒྱུན་དུ་ལུས་ནི་གདུང་བར་བྱེད་པ་ངེས་པ་བརྟུལ་ཞུགས་མིན།
སྐྱེ་བོ་མེད་པའི་དཀའ་ཐུབ་ནགས་ཚལ་དག་པར་བྱེད་པ་མིན།
བཟུང་དཀའི་རལ་པ་བཞུས་པ་ཡོངས་འཛིན་སྐྱེས་བུ་རྣམས་དག་གིས།
ཆགས་པས་ཡོངས་འཁྲིས་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་གདུང་བར་བྱེད་པ་ཡིན།། 48

ནགས་སུ་འབྲས་བུ་ཟ་བའི་སྤྲེའུ་འདི་དག་རྣམས་དང་ནི།
སྡོམ་པ་འདབ་མ་ཤིང་ཤུན་དང་བཅས་རལ་ཚོགས་ལྡན་པ་དང་།
འཇིག་རྟེན་ཆུ་ནང་དུ་ཆགས་ཉི་མེད་རྣམས་ཀྱང་འགྲོ་བ་མིན།
རབ་ཞི་སྤངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཀའ་ཐུབ་ཡོ་བྱད་བརྟེན་པ་ཉིད།། 49

ཐལ་བས་དཀར་བའི་གླང་པོ་དང་ནི་ཀླུང་དག་འཐུང་བའི་སྤྲུལ་རྣམས་དང་།
ནགས་ན་ཞེན་པའི་རི་དྭགས་རྣམས་དང་ཐང་ལ་ཉལ་བའི་གཟུངས་མོ་དང་།
འབྲས་བུ་ཟ་བའི་ནོ་ཙོ་དང་ནི་གོས་མེད་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་།
ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་མ་བཏང་རབ་ཏུ་ཞི་བ་འགའ་ཡང་རྟོགས་མི་འགྱུར།། 50

इत्यर्थितस्तया मीनो स तां प्राह लघुस्वनः ।
मातर्निष्कासनायैव त्वं मे केनापि निर्म्मिता ॥ ४५ ॥

अस्मिन् मे मुनिना मौनसमयः संश्रयः कृतः ।
निष्कासयति मामेष तद्व्यतिक्रमकारिणम् ॥ ४६ ॥

इति ब्रुवाणः प्रणयाद्बहुशः स तयार्थितः ।
ब्राह्मणानुमतं धर्म्मं वक्तुं समुपचक्रमे ॥ ४७ ॥

नैव व्रतानि तनुशोधनसाधनानि
नो पावनानि विजनानि तपोवनानि ।
पुंसां जटाजिनपरिग्रहदुर्ग्रहाणाम्
चेतः स्पृहापरिचितं परिशोधयन्ति ॥ ४८ ॥

एते वने फलभुजः कपयो न मुक्ताः
वृक्षाः सवल्कलपलाशजटासटाश्च ।
अन्तर्जलप्रणयिनस्तिमयश्च तीर्थे
मिथ्यातपःपरिकरः प्रशमोज्झितानाम् ॥ ४९ ॥

न भूतिधवलैरिभैः पवनपायिभिः पन्नगैः
वनव्यसनिभिर्म्मृगैः सललकैः स्थलीशायिभिः ।
फलप्रणयिभिः शुकैरपि निरम्बरैर्लुब्धकैः
अमुक्तविषयस्पृहैरधिगता प्रशान्तिः क्वचित् ॥ ५० ॥

ཞེས་པ་དེ་ཡི་ཚིག་ཐོས་ཏེ། ཡ་མཚན་བཅས་པའི་ཐུབ་རྣམས་ཀྱང་།
དེ་ལ་ཕུས་པ་མངོན་ཕྱོགས་ཏེ། ཀུན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ནས་གནས།། 51

དེ་ཡི་བསམ་པ་འཁོར་བར་ནི། ཡོངས་སུ་བསྐོར་བའི་ཆགས་པ་འདི།
ངེས་པར་བརྟན་གྱི་བདུལ་ཞུགས་ཀྱིས། རྒྱུན་དུ་ཉོན་མོངས་གདུང་བ་སྤྱོད། 52

མི་རྣམས་མ་རིག་འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་ཤེས་མིང་དང་གཟུགས་དང་ནི།
སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་རེག་པ་དང་། ཚོར་བ་སྲེད་པ་དང་བཅས་དང་།། 53

ལན་པ་སྲིད་པ་སྐྱེ་བ་དང་། ག་ཤི་ཡིས་ནི་ཉེན་པར་འགྲོ།
སྡུག་བསྔལ་རང་བཞིན་ཕུང་པོ་འདི། ཤིན་དུ་ཆེ་བར་ཡོངས་སུ་འཕེལ།། 54

རབ་ཞི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། མ་རིག་ལ་སོགས་རིམ་པ་ཡིས།
རེ་རེ་འགགས་པར་གྱུར་པ་ན། གཞན་དང་གཞན་ནི་འགག་པར་འགྱུར།། 55

དེ་ལྟར་ཡིད་ཀྱིས་ངེས་བྱ་རིས། དེ་དག་མདུན་དུ་དེ་ལྟ་ཡི།
དམ་པའི་ཆོས་ནི་བསྟན་བྱས་ནས། སླར་ཡང་དེ་དག་ལ་འདི་སྨྲས།། 56

གང་དག་ཡིད་ནི་བྱམས་པས་གཙང་གྱུར་ཅིང་།
འཚོ་བ་དག་ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་དག།
རབ་ཞི་འོས་པས་མཐོ་བ་དེ་དག་གིས།
སྐྱེ་བརྒྱ་ངན་མི་བྱ་དཀར་བར་བྱ།། 57

इति तद्वचनं श्रुत्वा मुनयोऽपि सविस्मयाः ।
तमादरोन्मुखाः सर्व्वे परिवार्य्यावतस्थिरे ॥ ५१ ॥

सोऽचिन्तयदियं यत्न् संसारपरिवर्त्तिनी ।
मिथ्यैव व्रतसन्तापसन्ततक्लेशमश्नुते ॥ ५२ ॥

नृणामविद्यासंस्कारा विज्ञानं नामरूपता ।
षडायतनसंस्पर्शौ वेदना सह तृष्णया ॥ ५३ ॥

उपादानं भवो जातिर्जरामरणदुर्गतिः ।
एष दुःखमयः स्कन्धः सुमहान् परिवर्द्धते ॥ ५४ ॥

अविद्यादिक्रमेणैव प्रशान्तानां मनीषिणाम् ।
एकैकस्य निरोधेन क्षयं याति परः परः ॥ ५५ ॥

इति निश्चित्य मनसा स तेषां तद्विधां पुरः ।
सद्धर्मदेशनां कृत्वा पुनस्तानिदमब्रवीत् ॥ ५६ ॥

तेषामशोच्यं स्पृहणीयमेव
जन्मप्रशमोचितमुन्नतानाम् ।
मैत्रीपवित्राणि मनांसि येषाम्
सद्धर्म्मशुद्धानि च जीवितानि ॥ ५७ ॥

ས་གཞི་འདི་དང་ནམ་མཁའ་དང་ནི་གདེངས་ཅན་དག་གི་གནས་ན་ཡང་།
སེམས་ཅན་གང་འཁོད་དེ་ལ་གུས་པའི་ཚིག་གིས་ལེགས་བྱས་བདག་དོན་གཉེར།
སྙིང་ནི་བྱམས་པའི་ཐོད་དུ་མཛོད་ཅིག་བློ་གྲོས་དག་གིས་ཆོས་དག་སྤྱོད།
ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་མི་བཟད་སྡུག་པར་ཆོས་ལས་གཞན་པའི་སྨོན་ན་མེད།། 58

ཞེས་བརྗོད་སློན་པའི་འོག་ཏུ་ནི། དེ་ཡིས་སྐྱིལ་ཀྲུང་བཅིངས་པ་བྱས།
དྲང་པོ་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཡིས། དགྲ་བཅོམ་ཉིད་དེར་མངོན་དུ་བྱས།། 59

དེ་ལ་ངེས་སྨྲས་བདག་ཅག་རྣམས། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་གནས་སུ་ཁྲིད།
ལེགས་གསུངས་ཆོས་ནི་འདུལ་བ་ལས། རབ་བྱུང་བདག་ཅག་དོན་གཉེར་རོ།། 60

དེ་ནས་དེ་ལྟར་དེ་དག་གིས། གསོལ་བཏབ་ཆོས་གོས་སྣ་ལ་འཕྱུངས།
དེ་དག་ཁྲིད་ནས་དགེ་འདུན་སྤྱུངས། རྫུ་འཕྲུལ་ཆེ་དེ་མཁའ་ལ་སོང་།། 61

དེ་ཡིས་སྟོན་པའི་གནས་སུ་ཁྲིད། དེ་ཡི་ཞབས་པད་གཉིས་ལ་ནི།
ཀུན་དགའ་ལྡན་པའི་སྤྱི་བོ་ཡིས། མངོན་བཏུད་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་བཤད།། 62

དེ་ཡི་ཚིག་གིས་ཐུབ་རྣམས་ལ། བཅོམ་ལྡན་བརྩེ་ལྡན་དགྱེས་པ་ཡིས།
ཡིད་ནི་རབ་དང་སྤྲོད་པ་ཡིས། དམ་པའི་ཆོས་ནི་བསྟན་པར་མཛད།། 63

དྲི་མེད་རབ་ཞི་རྒྱས་པ་ནི། དེ་ཡི་དྲིན་ལས་སྐྱེས་དེ་དག།
ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་གཏོང་འོས་པའི། མཆོད་འོས་དགྲ་བཅོམ་ཉིད་དུ་གྱུར།། 64

यावन्तोऽस्यां भुवि नभसि वा भोगिनामालये वा
सत्त्वाः सन्ति प्रणयवचसा तान् सुहृत् प्रार्थयेऽहम् ।
मैत्रीपात्रं कुरुत हृदयं धर्म्मबुद्धिं भजध्वम्
धर्म्मादन्यस्तमसि विषमे देहिनां नास्ति दीपः ॥ ५८ ॥

इत्युक्त्वा पादपतले कृतपर्य्यङ्कबन्धनः ।
ऋजुप्रकाशमर्हत्त्वं तत्र साक्षाचकार सः ॥ ५९ ॥

ते तमूचुर्भदन्तास्मान् नय शाक्यमुनेः पदम् ।
स्वाख्याते धर्म्मविनये प्रव्रज्यामर्थयामहे ॥ ६० ॥

इति तैरर्थितः सोऽथ चीवरप्रान्तलम्बिनः ।
तानादाय ययौ व्योम्ना महर्द्धिः सद्गुरक्षितः ॥ ६१ ॥

स शास्तुः पदमासाद्य तत्पादनलिनद्वयम् ।
मूर्द्धाभिवन्द्य सानन्दस्तस्मै सर्व्वं न्यवेदयत् ॥ ६२ ॥

भगवान् प्रणयिप्रीत्या मुनीनामथ तद्गिरा ।
मनःप्रसादजननीं चक्रे सद्धर्म्मदेशनाम् ॥ ६३ ॥

ते तत्प्रसादसंजातविमलप्रशमोदयाः ।
सर्व्वक्लेशप्रहाणार्हं पूज्यमर्हत्त्वमाययुः ॥ ६४ ॥

དེ་དག་སོང་ཚེ་སྟོན་པ་ལ། །དགེ་འདུན་སྤྱུངས་ཀྱིས་རབ་དྲིས་པ།
བཅོམ་ལྡན་ཀ་བ་ཐིག་སོགས་གཟུགས། །མི་རྟོག་འབྲས་བུ་མཚུངས་པ་དང་། ། 65

ཐག་མཚུངས་སྤྲུལ་མའི་ལྷག་མ་ཡང་། །སེམས་ཅན་བདག་གིས་ལས་དུ་མཐོང་།
སྨོངས་པས་བཅིངས་པ་དེ་དག་ནི། །དེ་དག་ལས་ནི་ཅི་ཡི་འབྲས། ། 66

ཞེས་པ་དེ་ཡིས་གུས་པས་དྲིས། །དེ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་གསུངས་པ།
དེ་དག་སྔོན་ཚེ་སྟོན་པ་ནི། །འོད་སྲུང་ཞེས་པའི་ཞབས་ཐོས་གྱུར། ། 67

དགེ་འདུན་ཁང་པའི་ཀ་བ་དང་། །ཐིག་པ་ལ་རིས་དང་སྣབས་འཕངས།
གཞན་གྱིས་དགེ་འདུན་སྤྱོད་པ་ལས། །མི་རྟོག་དང་ནི་འབྲས་བུ་བླངས། ། 68

དགེ་འདུན་ཟས་དང་བཏུང་བ་ལ། །གཞན་གྱི་ཕྱང་བས་གེགས་དག་བྱས།
གཞན་གྱིས་དགེ་འདུན་རྙེད་པ་ནི། །དགེ་སློང་དག་ལ་ཡོངས་བསྐྱུར་བྱས། 69

དེ་དག་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་དེས། །རྣམ་པ་དེ་དེ་ཉིད་དུ་གྱུར།
བཅོམ་ལྡན་གྱིས་བཤད་དེ་ཐོས་ནས། །དེ་ནི་ཡ་མཚན་ལྡན་པར་གྱུར། ། 70

དགྲ་བཅོམ་གནས་བརྟན་དགེ་འདུན་སྤྱུངས། །དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ནས་ནི།
ལས་དེ་རྒྱལ་བ་དག་ལ་དྲིས། །དྲིས་པ་དེས་ཀྱང་དེ་ལ་གསུངས། ། 71

སྟོན་པ་འོད་སྲུངས་ཞེས་པ་ཡི། །བསྟན་པ་བ་ནི་རབ་བྱུང་འདི།
དགེ་འདུན་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྔོན། །ཞལ་ཏ་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། ། 72

तेषु यातेषु शास्तारमपृच्छत्सङ्घरक्षितः ।
भगवंस्तम्भकुड्यादिरूपाः पुष्पफलोपमाः ॥ ६५ ॥

रज्ज्वाभास्तन्तुभेदाश्च दृष्टाः सत्त्वा मया पथि ।
तत्तेषां कर्म्मणः कस्य फलं मोहानुवर्त्तिनाम् ॥ ६६ ॥

इति तेनादरात् पृष्टः सर्व्वज्ञस्तमभाषत ।
बभूवुः काश्यपाख्यस्य ते शास्तुः श्रावकाः पुरा ॥ ६७ ॥

स्तम्भकुड्येषु तैः श्लेष्म प्रक्षिप्तं सङ्घमन्दिरे ।
भुक्तानि सङ्घवृक्षेभ्यः फलपुष्पाणि चापरैः ॥ ६८ ॥

भिक्षुभोजनपानेषु देषाद्विघ्नः कृतोऽपरैः ।
सङ्घलाभपरावृत्तिर्भिक्षूणामपरैः कृता ॥ ६९ ॥

ते तत्कर्म्मविपाकेन तत्तदाकारतां गताः ।
इत्याख्यातं भगवता श्रुत्वा सोऽभूत् सविस्मयः ॥ ७० ॥

प्राप्तमर्हत्पदं दृष्ट्वा भिक्षवः सङ्घरक्षितम् ।
जिनं तत्कर्म्म पप्रच्छुः पृष्टः स च जगाद तान् ॥ ७१ ॥

एष प्रव्रजितः शास्तुः काश्यपाख्यस्य शासने ।
पुरा विहारे सङ्घस्य वैयापृत्यकरोऽभवत् ॥ ७२ ॥

གཙུག་ལག་ཁང་ན་གནས་པ་ནི། ལྔ་བརྒྱ་དེ་ཡིས་གྲོགས་པོར་གྱུར།
ལུས་ཀྱི་མཐུག་ཏུ་སྨོན་ལམ་ནི། དགེ་བའི་སྐད་དུ་དེ་ཡིས་བྱས།། 73

སྐྱེ་བ་འདི་ལ་དགེ་འདུན་སྤྱུངས། དེ་ཡིས་དགྲ་བཅོམ་ཉིད་ཐོབ་ཅིང་།
དེ་དག་ཐུབ་པ་ལྔ་བརྒྱ་པོ། འདི་དག་དེ་དང་ཡང་དག་འགྲོགས།། 74

ལུས་ཅན་རྣམས་ནི་དམར་དང་དཀར་དང་གནག་དང་ཕྲ་བའི་ལས་སྐྱུར་གྱི།
རྣམ་པར་བཀྲབ་སྐྱེ་བའི་གོས་ཀྱིས་ལན་མང་དག་ཏུ་གཡོགས་པར་གྱུར།
ལག་འགྲོ་ཆེན་པོ་སྐྱོགས་དམན་འདོར་བའི་རིགས་པ་དག་གིས་དེ་བཏང་ནས།
གྲངས་མེད་ཚ་བ་མེད་པའི་འཕབ་ཞིག་གང་དེར་དགེ་བ་ལྡན་པ་འཇུག།། 75

ཅེས་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིས་གསུངས་པ།
ཐོས་ནས་དགེ་སློང་དེ་དག་ཀུན་བཅས་པས།
དམ་པའི་སེམས་ལྡན་དེ་ཡིས་སྤྱོད་པ་དག།
ཡིད་ནི་གཞན་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་བསྟགས།། 76

ཞེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་
དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་དགེ་འདུན་སྤྱུངས་ཀྱི་རྟོགས་པ་
བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་དྲུག་ཅུ་ཙ་བདུན་པའོ།

पञ्च चास्य शतान्यासन् सङ्गतानि विहारिणाम् ।
प्रणिधानं शरीरान्ते कुशलाय चकार सः ॥ ७३ ॥

तेनास्मिन् जन्मनि प्रापदर्हत्त्वं सङ्घरक्षितः ।
तदेतत् सङ्गतञ्चास्य मुनीनां शतपञ्चकम् ॥ ७४ ॥

रक्तैः शुक्लैरसितशबलैर्देहिनां कर्मसूत्रैः
चित्राकारं भवति बहुशः प्रावृतं जन्मवस्त्रम् ।
त्यक्ते तस्मिन् जरठभुजगम्लाननिर्म्मोकयुक्त्या
तत् कैवल्यं विशति कुशली यत्र शीतं न चोष्णम् ॥ ७५ ॥

इति तस्य निशम्य सादराः
कथितं तेन तथागतेन ते ।
प्रशशंसुरनन्यमानसाः
चरितं सच्चरितस्य भिक्षवः ॥ ७६ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
सङ्घरक्षितावदानं सप्तषष्टितमः पल्लवः ।

ཡལ་འདབ་དྲུ་བཅུ་ཙ་བརྒྱད་པ།

པདྨ་ལྡན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ནི།།

པན་དང་མི་པན་ལས་རྣམས་དག་ནི་སྔོན་དུ་བསྒྲུབས་གྱུར་པ།
ལོངས་སྤྱོད་དུས་ཀྱིས་ཤིན་དུ་འདས་ཤིང་ཉམས་པར་གྱུར་པ་དག།
རབ་རྒྱས་མེ་ཏོག་མཚུངས་པས་དཔལ་རྣམས་དག་ལ་བསྒོ་བ་བཞིན།
སྨྲིག་ཆགས་རྣམས་ལ་རང་གི་བག་ཆགས་བཞག་ནས་འགྲོ་བར་འགྱུར།། 1

རྡོ་རྗེའི་གདན་ལ་སངས་རྒྱས་བདུད་སྡེའི་ཟེར།
རྡོ་རྗེ་ཏིང་འཛིན་བཅིངས་ལས་བཞེངས་པའི་ཚེ།
རབ་འབར་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པ་ལོ་དྲུག་གིས།
ཐོབ་པ་དེ་ལ་རིག་སློང་ཚོགས་ཀྱིས་ཞུས།། 2

ཁྱོད་བྲལ་མི་ཡིས་གདུངས་གྱུར་པ། གྲགས་འཛིན་མ་ཡི་དཀུ་ནང་དུ།
མངལ་ནི་ཆགས་པར་གྱུར་བ་དག། བཅོམ་ལྡན་ལོ་དྲུག་དག་ནས་བཅས།། 3

ཁྱོད་མཚུངས་བྱིས་པ་སྒྲ་གཅན་འཛིན། ཞེས་པ་དེ་ནི་སྐྱེས་པ་ན།
རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་ཁྲོས་པ་ཡིས། འདི་ནི་ག་ལས་སྐྱེས་ཞེས་སྨྲས།། 4

ས་བདག་བཀའ་ཡིས་དེ་ཉིད་ནི། གསོད་པའི་སར་ནི་ཁྲིད་གྱུར་པ།
སྐྱིང་ཡིག་གིས་ངེད་ཁྱོད་ཀྱི་མཐུས། དགའ་བ་དེ་ནི་རབ་དུ་བསྲུངས།། 5

अथ अष्टषष्टितमपल्लवः ।

पद्मावत्यवदानम् ।

कर्म्माणि पूर्व्वविहितानि हिताहितानि
श्लिष्टानि भोगसमयैरतिवाहितानि ।
गच्छन्ति जन्तुषु लसत्कुसुमोपमानि
लीनान्तिकेष्विव निधाय निजाधिवासम् ॥ १ ॥

वज्रासने वज्रसमाधिबन्धा-
दथोत्थिते बुद्धसुधामयूखे ।
संवत्सरैः षड्भिरवाप्तदीप्त-
ज्ञानोदये भिक्षुगणस्तमूचे ॥ २ ॥

त्वद्वियोगाग्निसन्तप्ता भगवन् कुक्षिकोटरे ।
निलीनं सुषुवे गर्भं षड्भिर्वर्षैर्यशोधरा ॥ ३ ॥

तस्मिन् राहुलकाभिख्ये जाते त्वत्सदृशे शिशौ ।
जातः कुतोऽयमित्याह राजा शुद्धोदनः क्रुधा ॥ ४ ॥

सा बध्यवसुधां नीता शासनेन महीपतेः ।
सती तवैव लेखेन प्रभावेणैव रक्षिता ॥ ५ ॥

དེ་ནས་ཁྱོད་བྱོན་རྡོ་ཤང་དུ། དེ་ཡིས་བྲིས་པ་ངེས་པར་བཀོད།
དེ་ཡིས་བདེན་པ་བརྗོད་པ་ཡིས། རྡོ་བ་དེ་ནི་ཆུ་ལ་ལྡིངས།། 6

མི་གཡེམ་དག་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན། དེ་ལ་གྲོས་པོ་ཁྲི་བ་སྐྱེས།
སྡུག་བསྔལ་སྐད་ཅིག་གདུང་བ་དེ། ལས་ནི་ཅི་ཡི་རྣམ་སྨིན་ལགས།། 7

ཞེས་པ་དགེ་སློང་ཚིག་ཐོས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལན་གསུངས་པ།
ལས་ནི་གང་གིས་གྲགས་འཛིན་མ། སྡུག་བསྔལ་ཐོབ་པ་རབ་ཏུ་ཉོན།། 8

གྲོང་ཁྱེར་ཀས་པི་ལ་དགའ་ཏུ། ས་ཡི་བརྒྱ་བྱིན་དཔལ་དང་ལྡན།
འདོད་ལྡན་མ་ཡི་མེ་ཏོག་མཆོད། རྒྱལ་པོ་ཚངས་བྱིན་སྡོད་བྱུང་གྱུར།། 9

གཡུལ་དུ་རལ་གྲིའི་རྒྱུན་འཛིན་པའི། དཔུང་པ་ཡིས་ནི་རབ་བསྐྱེས་པས།
གང་གི་གཟི་བྱིན་མེ་དག་ནི། དགྲལ་རྩུབ་པ་རབ་སྟེར་འབར།། 10

ནམ་ཞིག་ནགས་སུ་གཞུ་འཛིན་དེས། སྟོན་གྱི་ཟླ་དགའི་དགེ་མཚན་ལ།
མིན་དུ་མགྲོགས་པ་འགྲོ་རྟ་ཡིས་ནི། གཅིག་བུར་བྱས་ཏེ་རིང་དུ་ཞུགས། 11

དེ་ཡི་འཁྲུལ་ངང་རྟུལ་གྱི་ཕྲིགས། ཉི་མའི་རྡེར་གྱིས་རབ་བསྐྱེད་པས།
ན་གྲིན་སུ་རིག་རྣམས་ཀྱིས་ནི། གཟུགས་བརྟན་དག་དང་མཚུངས་པར་བྱས།། 12

ལམ་ནས་འོང་བའི་རི་དྭགས་རྣ་གཞུ་དགེ་མཚན་གཡོ་མེད་ཀྱིས།
ཡང་དང་ཡང་དུ་དེ་ལ་དགའ་བར་ཀུན་ཏུ་ཟ་བྱེད་ཅིང་།

त्वद्वायामशिलोत्सङ्गे निक्षिप्तेऽथ तया शिशौ ।
तत्सत्ययाचनेनासौ सलिले प्लुप्लुवे शिला ॥ ६ ॥

साध्वीव्रतपविचायास्तस्याः श्वशुरकोपजः ।
दुःखावमानसन्तापः स पाकात् कस्य कर्म्मणः ॥ ७ ॥

इति भिक्षुवचः श्रुत्वा भगवान् प्रत्यभाषत ।
श्रूयतां कर्म्मणा येन दुःखं लेभे यशोधरा ॥ ८ ॥

काम्पिल्ये नगरे राजा ब्रह्मदत्तः पुराभवत् ।
भूतलाखण्डलः श्रीमान् कामिनीकुसुमायुधः ॥ ९ ॥

खड्गधाराधरेणाजौ भुजेन जनितः परः ।
प्रजज्वाल प्रतापाग्नि र्यस्यारातितमःप्रदः ॥ १० ॥

स कदाचिद्वनं धन्वी मृगयाकेलिकौतुकी ।
विवेश दूरमेकाकी हृतोऽश्वेनातिरंहसा ॥ ११ ॥

तस्यार्ककिरणोद्भिन्नाः कपोले स्वेदबिन्दवः ।
चक्रुः कुण्डलमुक्तानां प्रतिबिम्बविडम्बनम् ॥ १२ ॥

मार्गागतेन स मुहुर्मृगशावकेन
रम्यावलोकनकुतूहलनिश्चलेन ।

ནོ་ཤལ་རྩེ་ཡི་རིན་ཅན་དུམ་བུར་གཟུག་བཀྲ་སྣང་བྱེད་པས།
སྐད་ཅིག་བདུད་རྩིའི་ཟེར་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་གནས་དང་མཚུངས་པར་གྱུར།། 13

རྗེས་སུ་ཆགས་ལྡན་རི་དྭགས་མོ་དང་གླང་མོ་ལ་ཆགས་པའི།
མིག་ཟུམ་རི་དྭགས་གཉིས་འཐུང་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བརྟན་བྱ་བ།
རི་ཁྲོད་མ་ཡི་སྣ་ཚོགས་མི་རྟོག་ལ་རེག་དྲི་བཟང་ཅན།
སྨོས་པའི་ནགས་མཐའི་ལྗོང་གིས་དེ་ཡི་ངལ་བའི་ཚ་དུག་སྒྲོགས།། 14

སྐབས་དེར་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ནི། ཤཱ་རི་བུ་ཡི་གཉེན་ཉམ།
གཅི་བ་འཐུངས་པས་མངལ་གྱི་སྐྱོ། ཐོབ་པ་རི་དྭགས་བུ་མོ་ནི། 15

མཛེས་སྡུག་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་ཞིང་། ཆུ་ནི་ལེན་དུ་འོང་པ་དག། .
མིག་རབ་གཡོ་ལྡན་བསྐྱི་གནས་ཀྱི། ཆུ་ཀླུང་ངོགས་སུ་དེ་ཡིས་མཐོང་།། 16

དཔལ་མོ་པདྨའི་དཀར་ཚལ་ལ། དཀར་བས་བཞིན་དུ་པདྨོའི་ཚལ།
ཁང་བཀོད་ལས་སྐྱེས་པདྨོ་ཡི། དཀྱིལ་འཁོར་དག་གིས་སྤྲོ་བྱེད་ཅིང་།། 17

སྟོན་མེད་དགེ་མཚན་ལྡན་པ་དེ། མཐོང་ནས་མི་ཡི་དབང་པོ་ནི།
སྐད་ཅིག་མིག་ནི་འཛུམ་བྲལ་པས། ལྷ་ཉིད་ཐོབ་པ་བཞིན་དུ་གྱུར།། 18

དེས་བསམས་ཀྱི་ན་མཛེས་མ་འདི། ཐུབ་པའི་སྲུ་སྲུ་ཞིག་ཡིན།
རི་དྭགས་མོ་བཞིན་རབ་མཛེས་ཤིང་། ཡིད་འོང་ལྷ་བས་ཡིད་འཕྲོག་བྱེད།། 19

हाराग्ररत्नशकलप्रतिबिम्बितेन
प्राप क्षणं सदृशरूपपदं सुधांशोः ॥ १३ ॥

तस्यानुरक्तहरिणी-करिणी-प्रसक्त-
व्यामीलितेक्षणमृगद्विपसेव्यमानाः ।
जह्रुः श्रमाम्बु शबरीकबरीकलाप-
पुष्पस्पृशः सुरभिमत्तवनान्तवाताः ॥ १४ ॥

अस्मिन्नवसरे कन्यां शाण्डिल्यस्य महामुनेः ।
प्रस्तावपानसंप्राप्तगर्भ-मुग्धमृगीसुताम् ॥ १५ ॥

सलिलाहरणायातां लावण्यामृतवाहिनीम् ।
स ददर्शाश्रमसरित्तीरे तरललोचनाम् ॥ १६ ॥

कमलां कमलावासप्रीत्येव कमलाकरम् ।
सृजन्तीं चरणन्यासजातैः कमलमण्डलैः ॥ १७ ॥

अपूर्वकौतुकवतीं तां दृष्ट्वा मनुजेश्वरः ।
अमरत्वमिव प्राप निर्निमेषेक्षणः क्षणम् ॥ १८ ॥

सोऽचिन्तयदहो कापि कान्तेयं मुनिकन्यका ।
हरिणीव हरत्येव स्निग्धमुग्धैर्विलोकितैः ॥ १९ ॥

པད་མ་ཅན་ནི་ཀྱང་བ་ཉིད་པའི་གཡོག་གི་མཚམས་ལ་ངེས་པར་བསྐོས་གྱུར་ཅིང་།
ཟླ་བ་ཉ་བ་བཞིན་གྱི་མཚན་མ་བྲིས་པའི་འབར་ཉིད་རབ་ཏུ་གྲོབ་པར་བྱས།།
སྨིན་ལེགས་སྨིན་མའི་རྣམ་འཕྲུལ་རང་ཉིད་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བར་རབ་ཏུ་ཆེས་པ་ན།
ངེས་པར་འདོད་པའི་གཞུ་ཡི་འཕྲི་ཤིང་དྲི་མེད་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན།། 20

འདི་མི་བཞིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡིད་འོང་བསིལ་ཟེར་ཅན་དག་གིས།
བཀོད་པའི་རི་མོ་འདི་རིམ་པས་དབའ་བའི་བདུད་རྩི་རྒྱས་པར་བྱེད།།
མིག་དག་ཉ་བའི་རྩ་བར་ཤིང་དུ་བྱམས་པར་གྱུར་པ་འདི།
ཨུད་པལ་གསར་པ་རོལ་པའི་རྒྱན་གྱིས་མཛེས་པ་རབ་ཏུ་འཛིན།། 21

ཞེས་བསམས་པ་དེ་མིས་དཔལ་གྱིས་ནི། ད་ལྟ་ཡང་དག་བབས་བྱས་དེ།
དགེ་མཚན་བཅུ་ལ་མངོན་ཕྱོགས་མ། དེ་ལ་བདུད་དེ་རབ་སྨྲས་པ།། 22

ཞིག་པ་བུ་ཀྱ་ཆེ་མི་དཔའ་པའི། ལྷ་ཡི་མགྲིན་པར་གཟུང་འོས་མ།
ནམ་རྒྱལ་ནོར་བུའི་འཕྲེང་བ་བཞིན། ཨུད་པལ་མིག་ཅན་ཁྱོད་ནི་སུ།། 23

ཁྱོད་ཀྱི་མངོན་སྤྲུག་དགའ་བ་ཡི། ཚོགས་ནི་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་འདིས།
ས་ཡི་ཡིད་ནི་དགེ་མཚན་ལ། འགྲོགས་པ་ཉིད་དུ་བྱེད་ན་མིན།། 24

སྨུ་མི་རིགས་བརྒྱད་ཐུ་རྒྱ་གི། འཕྲི་ཤིང་རབ་ཏུ་འཐོབ་པ་དག།
རི་བྲ་རྩེར་དཀར་ཁྱོད་བརྒྱུངས་བས། ནམ་པར་བསྒྲུབ་པ་རབ་ཏུ་སྤྲོ།། 25

དེ་པ་བ་དེ་མི་ཡིས་ཐུས་བཅས་དེས། དེ་ནི་སྤྲུལ་པའི་བུར་ཤེས་ནས།
འདོད་པའི་ཕྱོགས་ཙམ་མི་ཤེས་ཀྱང་། མངོན་པར་འདོད་ཧ་དེ་མིས་སྨྲས།། 26

सेवासीम्नि निवेशिता कमलिनी संवाहने पादयोः
पूर्णेन्दुर्वदनस्य लक्ष्मलिखितं दासत्वमापादितः ।
प्रारब्धे स्वयमेव विश्वविजये भ्रूविभ्रमैः सुभ्रुवः
कामं निर्ममकामकार्मुकलता नैर्गुण्यमालम्बते ॥ २० ॥

किरति वदनबिम्बं हर्षपीयूषमस्या
ललितसितमयूखोल्लेखलेखाक्रमेण ।
इयमतिशयमैत्री नेत्रयोः श्रोत्रमूले
नवकुवलयलीलोत्तुङ्गकान्तिं तनोति ॥ २१ ॥

इति संचिन्त्य स शनैरवरुह्य तुरङ्गमात् ।
तामुवाच समभ्येत्य कौतुकालोकनोन्मुखीम् ॥ २२ ॥

अम्लानसुकृतोदारसुरकण्ठग्रहोचिता ।
विजने मणिमालेव का त्वं कुवलयेक्षणे ॥ २३ ॥

इयमानन्दसन्दोहस्यन्दिनी ललिता तव ।
न कस्य कुरुते कान्तिः कौतुकाकुञ्चितं मनः ॥ २४ ॥

ब्रूहि कस्य त्वया प्रांशुः शरच्चन्द्रावदातया ।
काममुक्तालते वंशः सम्भवेन विभूषितः ॥ २५ ॥

इति तेनादरात् पृष्टा ज्ञात्वा तं मुनिपुत्रकं ।
अज्ञातकामवृत्तापि साभिलाषा जगाद सा ॥ २६ ॥

ཀྲང་པས་པད་འཕྲིང་རབ་བསྒྲིད་པས། བདག་ནི་པདྨ་ཅན་ཞེས་བྱ།
རི་དྭགས་མངལ་སྐྱེས་སྦྱུབ་པ་ནི། ཤྲཱི་ཧི་ལུ་ཡི་བུ་མོ་ཡིན།། 27

སྦྱུབ་པའི་སྐྱེས་ཆོད་ལེགས་པར་འོངས། བདག་ནི་ཁྱོད་མཐོང་རབ་ཏུ་དགའ།
ཞིན་དུ་ཡོད་འཕྲོག་བཀྲ་བ་ཡི། ཤིང་ཤུན་བརྟུལ་ཞུགས་འདི་ནི་ཅི།། 28

མ་ཡིའི་གཙུག་ཕུད་ཕྲ་དགག་གིས། བརྒྱན་པ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་ནི།
རལ་ཚོགས་འདི་དག་སྐྲ་ལས་ཀྱང་། མི་རྟོག་དག་གིས་རྒྱས་པར་མཛེས།། 29

སྐྱུ་རུ་ར་ནི་རབ་ཞྭ་བ་ཡི། འབྲས་བྲག་བ་རབ་འབར་འདུ།
བགྲང་འཕྲིང་འཕྲིང་བ་རིང་པོ་ཡིས། ཁྱོད་ཀྱི་མགྲིན་ལ་ཡོན་ཏན་མང་།། 30

འོད་མའི་དཀྱིལ་བ་འཆིག་པོ་འདིར། ཡལ་འདབ་གསར་པའི་འཕྲིང་བ་ལ།
ཁྱོད་ཀྱི་ལག་པ་ཀུ་ཤ་ཡིས། དག་ཅིང་བཀྲ་བས་ཀུན་ཏུ་སྨྲས།། 31

ཞིག་ཁ་པ་བདག་ཡོད་རི་དྭགས་ནི། གང་དུ་ངལ་ནི་བསོས་གྱུར་པ།
དགའ་བར་མ་ཡུའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན། ཁྱོད་གནས་གང་ན་ཡོད་པ་སྨྲོས།། 32

ཞེས་པ་བཞིན་བཟང་མ་ཡི་ཚིག། སྐར་ཕྲེང་བཏུད་ཅིས་བརྟན་པ་དག།
སླར་དག་གཉིས་ཅང་ལམ་བརྒྱུགས་ཀྱི། ཡང་ཅི་ཀྱང་དེ་ལ་སྨྲས།། 33

ཉི་འོད་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས་ཀུ་གསོ། ཤིང་དང་ཙ་ནི་ནགས་ཚལ་བྱུང་ཅིང་།
ཀུ་ཤ་དང་ནི་ཚོས་བཀྲ་བས་པའི། དགས་ཚང་འདིར་ནི་ཞིང་པ་ཞིག།། 34

अहं पद्मावती नाम पादोद्यत्पद्ममालिका ।
मृगीगर्भसमुद्भूता शाण्डिल्यस्य सुता मुनेः ॥ २७ ॥

स्वागतन्ते मुनिसुत प्रियं मे तव दर्शनम् ।
मनोहरतरं चित्रं वल्कलं किमिदं व्रतम् ॥ २८ ॥

विभूषितोऽयं मायूरैः शिखण्डैरिव पञ्चभिः ।
सुरार्च्चाकीर्णकुसुमः शोभते ते जटाभरः ॥ २९ ॥

अयमामलकस्थूल-प्रालेयफलकोज्ज्वलः ।
दीर्घाक्षसूत्रमालाभिः कण्ठे बहुगुणस्तव ॥ ३० ॥

आसूत्रयति ते पाणिश्छिन्नैः कुशपवित्रकैः ।
कुटिले वेणुदण्डेऽस्मिन् बालपल्लवमालिकाम् ॥ ३१ ॥

रमणीयव्रतवतः कथ्यतां क्व तवाश्रमः ।
मनो मृगाजिनं श्रान्तं तव विश्रान्तिमेति मे ॥ ३२ ॥

इति मुग्धावचः स्वादु सुधार्द्रं वसुधाधिपः ।
आस्वाद्य दत्त्वा पाथेयमोदकं तामभाषत ॥ ३३ ॥

नैवास्मिन्नुचितं सुभ्रु दर्भसूचीचयाचिते ।
सुकुमारन्तव वपुः शुष्यत्तरुतृणे वने ॥ ३४ ॥

འདི་ནས་ཧ་ཅང་མི་རིང་ན། བདག་གཉས་ལོངས་སྤྱོད་འོས་པའི་དཔལ།
གང་ན་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་ཡིས། འབྲས་བུ་བརྒྱད་པ་རྒྱས་པ་ཡོད།། 35

དེར་ནི་རྣམ་པར་གནས་པར་མཛོད། ཡིད་སྨྲུབས་དག་གི་དཀའ་ཐུབ་མཛོད།
སྐྲ་བོ་མཆོག་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས། རིམ་གྲོ་དག་ལ་རྣམ་པར་སྤྱོད།། 36

མིག་གསུམ་རབ་ཏུ་ཁྲོས་ཚེ་མེ་ཡི་ལམ་དུ་ཕྱི་མ་ལབ་ཉིད་གྱུར་ལྡན་པ།
སྒྲོག་ནི་རབ་ཏུ་རྫོགས་པ་བྱེད་པོས་གསར་དུ་སྤྲུལ་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་བསམས་སྟེ།
ཁྲོད་ཀྱི་ལུས་མཛེས་ནོར་འཛིན་བདུད་རྩིའི་ཟེར་གྱི་ཆ་ཡི་མཛོད་ཀྱི་རྗེས་མཐུན་པ།
ཡིད་ལས་སྐྱེས་པའི་མཛེས་སྡུག་མཚུངས་མེད་དང་པོ་དེ་ནི་འདི་ཉིད་གཞན་མ་
ཡིན།། 37

ཞེས་པ་ས་བདག་མཛངས་པའི་ཚིག། བཞིན་བཟང་མ་ཡིས་ཐོས་ནས་ནི།
ལ་དུ་ཟླ་བ་ལྟར་དཀར་བ། ཤུངས་ནས་དེ་ལ་རབ་སྨྲས་པ།། 38

ཁྲོད་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་རྗེས་སྤྱོད་པ། ཁྲོད་ཀྱི་གཉས་སུ་བདག་གནས་བགྱི།
རྗེ་སྲིད་སོང་ནས་ཟླ་མའི་བཀའ། དོན་དུ་གཅེར་ལ་སྨྲད་ཅིག་སྟོད།། 39

ཅེས་པའི་གྲོས་ནི་བསྐྱབས་ནས་དེ། རང་གི་བསྟི་གནས་དག་ཏུ་སོང་།
མངོན་འདོད་གསར་བས་དབང་གྲལ་བས། ཤུགས་ནི་འཕྱིན་ཅིང་ཕྲུབ་ལ་སྨྲས།། 40

ཕན་ལགས་བདག་གིས་ཐུབ་པ་ཡི། གཞིར་ཉུ་སུ་ཞིག་ནགས་སུ་མཐོང་།
ཤིང་ཤུན་མཐའ་ནི་བཀྲ་བ་དག། རབ་ཏུ་དང་བའི་རྩ་ལྟར་མཛེས།། 41

इतः संभोगयोग्यश्रीर्नातिदूरे ममाश्रमः ।
एवंविधा विशीर्यन्ते यस्मिन् फलपरम्पराः ॥ ३५ ॥

निवासः क्रियतां तत्र चर्यतां मान्मथं तपः ।
संभोगपरिचर्यासु जनोऽयं विनियुज्यताम् ॥ ३६ ॥

अग्न्युत्सङ्गपतङ्गतां गतवतस्त्र्यक्षप्रकोपक्षणे
जीवोत्पादनमेतदेव विधिना मन्ये नवं निर्मितम् ।
कान्तं ते वसुधासुधाकरकलाकोशानुकारं वपुः
लावण्यावनिपुण्यपण्यमसमं नान्यन्मनोजन्मनः ॥ ३७ ॥

इति श्रुत्वा विदग्धस्य मुग्धा भूमिपतेर्वचः ।
चन्द्रावदातमास्वाद्य मोदकं तमभाषत ॥ ३८ ॥

त्वद्व्रतानुव्रतैवाहं निवसामि तवाश्रमे ।
प्रतीक्षस्व क्षणं यावद्गत्वाज्ञामर्थये गुरोः ॥ ३९ ॥

इति संविदमाधाय सा गत्वा निजमाश्रमम् ।
नवाभिलापविवशा श्वसन्ती मुनिमभ्यधात् ॥ ४० ॥

दृष्टस्तात वने कोऽपि मया मुनिकुमारकः ।
प्रसन्नसलिलच्छायचित्रपर्यन्तवल्कलः ॥ ४१ ॥

གང་གི་འབྲས་བུ་གཞན་གྱི་ཚོགས། །བསྔོས་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་བྱེད་པ།
དེ་ཡི་གནས་སུ་རབ་འཕྲུངས་བའི། །འབྲས་བུ་མཆོག་ནི་བདག་གིས་སྤྱོད། ། 42

དེ་ཡི་དཀའ་ཐུབ་ནགས་ཚལ་དུ། །ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་གནང་བདག་མཆིའོ། །
དེ་ཡི་གཞུང་བཟང་ལ་ཆགས་པའི། །བདག་བློ་གཞན་ན་དགའ་བ་མེད། ། 43

ཅེས་པ་དེ་ཚིག་འདོད་པ་ནི། །གསལ་བྱེད་ཐོས་ནས་ཨ་མཚན་ཞིང་། །
ཡང་ཚེ་སྨྲོན་པར་དོགས་པ་ཡི། །ཐུབ་པས་མཛེས་མ་དེ་ལ་སྨྲས། ། 44

ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་དེ་ལག་འགྲོ་ནི། །རིན་ཅེན་གྱིས་བརྒྱན་ཡིན་ནས་སྐམ། །
བུ་མོ་ཐུབ་པ་རྣམ་དག་ནི། །ཡོངས་སྤྱོད་ཅན་མིན་ལྷེ་གཉིས་མིན། ། 45

ཕྱུལ་བཞིན་ཡོངས་སུ་གྱུར་ཚེ་སྡུག་བསྔལ་རབ་སྟེར་སྐྲུམ་བཅས་ལྟོ་བའི་ལྟ་དུ་ནི། །
ཤིན་ཏུ་དངར་བ་དག་གིས་འཁྲེངས་པ་ལ་ནི་དོན་མེད་དགའ་བར་ཡོངས་མ་བྱེད། །
མཛེས་མ་འདོད་པའི་འབྲས་བུར་རོ་ལྡན་ཉོན་མོངས་དག་གིས་བྲན་པ་གང་དེ་རྣམས། །
ཤིན་ཏུ་ངེས་པར་དུག་དང་མཚུངས་པའི་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ་བསྐྱེད་པས་རྒྱལ་བར་བྱེད། ། 46

ཚུར་ཤོག་རེ་ཞིག་ཐུབ་པའི་སྨྲས། །དེ་སྐུ་རིང་ནས་བདག་ལ་སྟོན། །
ཅེས་བརྗོད་ཀླུང་གི་ངོགས་སུ་ནི། །དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཐུབ་པ་སོང་། ། 47

དེ་ཡི་ཆུ་ཀླུང་ངོགས་སུ་ནི། །ས་ཡི་བདག་པོ་ཚངས་བྱིན་མཐོང་། །
ཡོད་དང་ཚོགས་ནི་རྒྱ་ཆེ་སྟེ། །མགག་པ་དག་ཏུ་འོས་པར་བསམས། ། 48

दिव्यं तदाश्रमोद्भूतं फलमास्वादितं मया ।
येनान्यफलसम्भारे नियमः परिकल्पितः ॥ ४२ ॥

गच्छामि त्वदनुज्ञाता कान्तं तस्य तपोवनम् ।
तत्सौजन्यप्रसक्ता मे नान्यत्र रमते मतिः ॥ ४३ ॥

इति तद्वचनं श्रुत्वा विस्मितः स्मरसूचकाम् ।
तामुवाच मुनिर्मुग्धां यौवनोन्मादशङ्कितः ॥ ४४ ॥

दृष्टस्त्वया भुजङ्गोऽसौ मन्ये रत्नविभूषितः ।
भवन्ति मुनयः पुत्रि न द्विजिह्वा न भोगिनः ॥ ४५ ॥

सक्लेशैर्गुरुभिः परं परिणतौ दुःखप्रदैर्मादकै
रापाते विषयै रिवातिमधुरैः प्रीतिं वृथा मा कृथाः ।
मुग्धे कामकलानिभानि सरसान्यायाससिक्तान्यलं
येषामेव विषोपमेन जनता स्वादेन संमूर्च्छति ॥ ४६ ॥

एहि दर्शय मे दूरात् कस्तावत्स मुनेः सुतः ।
इत्युक्त्वा तटिनीतीरं तया सह ययौ मुनिः ॥ ४७ ॥

स विलोक्य सरित्तीरे ब्रह्मदत्तं महीपतिम् ।
योग्यं गुणगणोदारं जामातरममन्यत ॥ ४८ ॥

མི་བདག་ཁྲིམས་ཀྱང་ཐུབ་པ་ནི། མཐོང་ནས་སྐྱེངས་པས་བཞིན་དུད་ཅིང་།
གཉིས་འགྱུར་རབ་ཏུ་བདུད་པ་ཡིས། ངེས་པར་རབ་ཏུ་དང་བ་ཐོབ།། 49

ཐུབ་པས་རང་ལ་འོངས་པ་ཡི། ཚིག་ཡིས་ནི་རབ་ཏུ་བྱིན།
དེ་ནས་རབ་དགའ་བདུད་རྩི་ཡི། སྣབས་དེ་མི་ཡི་བདག་པོས་བླངས།། 50

ནས་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་ཚིག་གཞན་གྱིས། འདི་ལ་ཁྲོ་བར་མི་བྱ་ཞིང་།
མཛེས་མ་འདི་ནི་བསྐྱང་བྱ་ཞེས། བརྗོད་ནས་ཐུབ་པ་རང་གནས་སོང་།། 51

དེ་ནས་དགའ་བཞིན་དུ་ལ་ཞོན། ཚུང་མ་དང་འགྲོགས་སྐད་ཅིག་གིས།
རྒྱལ་སར་ཡང་དག་ཕྱིན་ནས་ནི། རྒྱལ་པོས་དགའ་སྟོན་ཆེན་པོ་བྱས།། 52

པོ་བྲང་འཁོར་གྱི་སྐྱེ་ཀུན་གྱི། གཙུག་ཏུ་ས་བདག་གིས་བཀོད་དེ།
སྤྲ་ཙལ་རྣ་ཁམས་པའི་ཅེད་འཛིན་ལ། བདག་པོའི་སློབ་མ་ཉིད་དུ་གྱུར།། 53

དེ་ཡི་ཀུང་པ་བཀོད་པས་ས་གཞི་པདྨས་བརྒྱན་པ་མཐོང་གྱུར་ནས།
དེར་ནི་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་གྱི་ལྷ་མོའི་སྒྲ་དག་ཇི་བཞིན་དོན་ལ་བཟུང་།
བསོད་ནམས་ལྡན་པའི་མཆོག་ཏུ་ཁྱོད་འཕགས་ཞིགས་བྱས་གྲོགས་ནི་རྟོགས་གྱུར་པ།
ངོ་མཚར་རྒྱས་པ་སྤྲུལ་བྱུང་རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱེད།། 54

པོ་བྲང་འཁོར་གྱི་བྱད་མེད་ལས། ཕྱི་རོལ་ཕྱོགས་པའི་ས་བདག་དང་།
ཅེ་ཞིང་ཉི་རྒྱུས་ལྡན་པ་དེས། སྐལ་པ་བཟང་ཞིང་མཛེས་པ་ཐོབ།། 55

नृपोऽपि मुनिमालोक्य वैलक्ष्यविनताननः ।
द्विगुणेन प्रणामेन निनायैव प्रसन्नताम् ॥ ४९ ॥

निजोचितेन विधिना मुनिना प्रतिपादिताम् ।
ततस्तां हर्षपीयूषलहरीमग्रहीन्नृपः ॥ ५० ॥

नास्याः कदाचित्कर्तव्यो मन्युः परगिरा त्वया ।
मुग्धा पाल्येयमित्युक्त्वा मुनिः प्रायात् स्वमाश्रमम् ॥ ५१ ॥

अथ हर्षमिवारुह्य हयं जायासखः क्षणात् ।
राजधानीं समासाद्य नृपश्चक्रे महोत्सवम् ॥ ५२ ॥

सर्व्वान्तःपुरवर्गस्य मूर्द्ध्नि न्यस्ता महीभुजा ।
सा ययौ शिष्यतां पत्युः कलाकौशलकेलिषु ॥ ५३ ॥

पादन्यासैः कमलकलिकां भूमिमालोक्य तस्या
देवीशब्दं नृपपरिजन स्तत्र मेने यथार्हम् ।
दिव्योत्कर्षः सुकृतसचिवः सूच्यते केतुभूतः
स्फीताश्चर्य्यै रतिशयमयैर्लक्षणैः पुण्यभाजाम् ॥ ५४ ॥

अन्तःपुरपुरन्ध्रीषु विमुखेन महीभुजा ।
लेभे सौभाग्यशोभां सा रममाणा घनस्तनी ॥ ५५ ॥

དེ་ནས་དུས་ཀྱི་ནོར་འཛིན་གྱི། བདག་ལས་དེ་ཡིས་མངལ་བཟུང་ཞིང་།
ཕོ་བྲང་བཙུན་མོའི་སྐྱེ་བོ་ཡིས། བསམ་པས་ཆགས་པའི་རྟག་ཏུ་ཡང་།། 56

དེ་ནས་ཁྲིམ་དུ་མཛེས་མ་ནི། བཙར་ཏེ་དེ་ལ་མནོན་བློགས་ཏེ།
ཀྱ་བྱུ་གདུག་པའི་སྦྲག་དོག་ལས། རྒྱལ་པོའི་བཙུན་ལ་རྣམས་ཀྱིས་སྨྲས།། 57

མི་བདག་ལ་འདོས་བཙད་བ་ཡིས། ཆོ་ག་མྱོངས་ན་ཁྱོད་མི་ཤེས།
མ་ཡི་མིག་ནི་གོས་དག་གིས། བསྒྲིབས་ལ་བུ་ནི་བཙད་བར་བྱ།། 58

ཞེས་པ་བཙུན་མོ་གཞན་གྱིས་སྨྲས། མངལ་རྒྱས་ཁུར་གྱིས་གཟིར་བ་དེས།
ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ལ་འདོས་པ་ནི། མཛོད་ཅེས་དེ་དག་ན་ས་ལ་སྨྲས།། 59

དེ་ནས་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་མིག། རས་ཀྱི་དམ་དུ་བཅིངས་པས་བཀག།
བཙོ་མ་གསེར་གྱི་འོད་ལྡན་པའི། བྱིས་པ་བྱུང་ནི་དེ་ལ་བཙས། 60

གཞོན་ནུ་དེ་དག་སྦྲེལ་བུར་བཅུག། གོས་ཀྱིས་དཀྲིས་ཤིང་རྒྱ་བདབ་ནས།
བྲད་མེད་སྙིང་རྗེ་མེད་རྣམས་ཀྱིས། གང་གཱའི་ཆུ་ལ་གསང་སྦེ་འཕངས།། 61

པདྨ་ཅན་གདོང་ཁྲག་གིས་ནི། བསྒྲོས་ཏེ་དེ་དག་གིས་སྨྲས་པ།
ཁྱོད་ལ་དུས་བུ་གསོ་མེད་གཉིས། བཙས་པ་དག་ནི་ཆུ་ལ་འཕངས།། 62

དགའ་སྟོན་རྒྱ་ཆེ་རྩམ་བཙུག་ཅིང་། བུ་ནི་བརྟ་བར་འདོད་པ་ཡིས།
ས་ཡི་བདག་པོས་ཅི་སྐྱེས་ཞེས། ཕོ་བྲང་འཁོར་པ་རྣམས་ལ་དྲིས།། 63

अथ कालेन सा गर्भ माधत्त वसुधापतेः ।
चिन्ताशल्यञ्च संसक्तमन्तःपुरवधूजनः ॥ ५६ ॥

आसन्नप्रसवां मुग्धां ततस्तामेत्य मन्दिरे ।
कौटिल्यक्रूरमात्सर्य्यादूचे राजाङ्गनाजनः ॥ ५७ ॥

प्रसवस्य विधिं मुग्धे न जानीषे नृपोचितम् ।
जननी हि सुतं सूते पट्टेन पिहितेक्षणा ॥ ५८ ॥

इत्युक्ता सा सपत्नीभिः प्रौढ़गर्भभरार्द्दिता ।
उचितं भवतीभिर्मे क्रियतामित्युवाच ताः ॥ ५९ ॥

ततस्ताभिर्न्निरुद्धाक्षी दृढ़बन्धेन वाससा ।
सासूत बालयुगलं प्रतप्तकनकप्रभम् ॥ ६० ॥

धृत्वा तौ वस्त्रपिहिते मञ्जूषे गूढ़मुद्रिते ।
गङ्गाजले निष्करुणाः कुमारौ चिक्षिपुः स्त्रियः ॥ ६१ ॥

ज्ञात्वा रक्ताक्तवदनामूचुः पद्मावतीञ्च ताः ।
शकलद्वयमस्पन्दं जातन्ते क्षिप्तमम्भसि ॥ ६२ ॥

विपुलोत्सवसन्नद्धः किं जातमिति भूपतिः ।
अपृच्छदान्तःपुरिकान् पुत्रसन्दर्शनोत्सुकः ॥ ६३ ॥

དེ་ལ་དེ་དག་གིས་སྤྲུལ་པ་སྐུ། སྤྲས་ནི་ཁྱོད་དང་མཚུངས་པ་གཉིས།
ཡང་དག་འཁྲུངས་པ་ལྷ་མོས་ཟློས། ཤ་ཟ་མོ་ཉིད་ཅི་ཞིག་བརྗོད།། 64

འདི་ཁྲོས་མི་བདག་སྐྱག་པ་ཡིས། པོ་བྲང་འཁོར་གྱི་ཁང་པར་སོང་།
ལྷ་མོ་བཞིན་རས་བྲག་གིས་ནི། སྤྲགས་པ་མཐོང་ནས་བདེན་པར་བསམས།། 65

ས་བདག་རབ་ཏུ་ཁྲོས་པ་ཡིས། དེ་ནི་གསད་སྐད་ཕྱི་རོལ་བཏང་།
རྒྱན་མའི་སྒྱིར་དུ་དོགས་པ་ཡིས། བློ་པོ་མཆོག་གིས་སྤྲས་དེ་བཟུང་།། 66

དེ་ནས་མཁའ་ལ་ཤཱཀྱ་ཐུབ། བསྟི་གནས་ལྷ་མོ་མངོན་ཕྱོགས་དེ།
མི་སྣང་བར་ནི་སྐྱེ་བོ་ཡི། མདུར་དུ་འགྲོ་བའི་བདག་ལ་སྨྲས།། 67

ཁྱོད་དབང་ཟད་མེད་སྤྱོད་མེད་ནི། གསང་སྔགས་གཏོང་བ་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས།
རྣམ་པར་མ་དབྱེད་བག་མེད་ཀྱིས། གྲགས་པ་ཅན་ནས་བྱུང་ངམ་སྐྱེས།། 68

ཉགས་ཀྱི་རི་དྭགས་བུ་མོ་རྫོངས། པདྨ་ཅན་ནི་ཚུར་མ་ཡིས།
རང་ཉིད་དེ་ནི་སྐད་བསྒྲུས་པ་འདི། ས་བདག་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡོངས་ས་མ་ཤེས།། 69

འཁོར་བའི་ཤ་ཟ་དག་པོ་ཡིས། དགའ་དུ་ཕྱིན་བཟླས་སེམས་ལྡན་ལ།
ངས་ཆེར་རྣམ་ངའི་དུས་ཡི། བློ་གྲོས་སྤྱོད་པ་འདུང་བར་འགྱུར།། 70

ཇི་སྐད་ངོས་སྦྱོར་ཀྱིས་ངང་ངང་ནི་ཀུན་ཀྱིས་སྨྲ་དང་པ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་དར་ཞིང་འཕྱུར།
གཏང་ངེ་ཁྲ་པ་ཀྱང་ངའི་ས་གཞི་བསོད་ནམས་ཞིང་དང་འཛོམས་ངའི་ཕྱ་བ་ཅན།

ते तं बभाषिरे देव सदृशन्ते सुतद्वयम् ।
सञ्जातं भक्षितं देव्या पिशाच्येव किमुच्यते ॥ ६४ ॥

यस्तः श्रुत्वेति न्टपतिर्गत्वान्तःपुरमन्दिरम् ।
रक्ताक्तवदनां देवीं दृष्ट्वा सत्यममन्यत ॥ ६५ ॥

वधाय वह्निरुत्सृष्टा सा क्रुद्धेन महीभुजा ।
गुप्तं धृता मन्त्रिवरैः सपत्नीदोषशङ्किभिः ॥ ६६ ॥

अथ व्योम्ना समभ्येत्य शाण्डिल्याश्रमदेवता ।
अन्तर्हिता जनस्याग्रे जगाद जगतीपतिम् ॥ ६७ ॥

निर्दोषां दुर्दशां यातां वधायोत्सृजतस्तव ।
निर्विचारप्रवादेन मन्ये निर्मूलितं यशः ॥ ६८ ॥

पद्मावती सपत्नीभिर्मुग्धा वनमृगीसुता ।
वञ्चिता स्वसुखायेति न जानीषे विशांपते ॥ ६९ ॥

विभवोग्रपिशाचेन नित्याधिष्ठितचेतसाम् ।
एवंविधैव प्रायेण भवत्युन्मादिनी मतिः ॥ ७० ॥

भोगान्धाः प्रभवः स्वभावचपलाः श्रीविभ्रमोच्छृङ्खलाः
सत्यव्यत्ययभूमयो युवतयः पुण्याभिचारक्रियाः ।

ཕྲ་མ་ལྡན་པ་རང་འདུག་སྙད་བྱུང་སྤྲ་བྱེད་མཁའ་ལ་རི་མའི་ལས་སྤྱོད་རྣམས།
གང་དུ་ངེས་པར་རྣམ་པར་གནས་པ་དེར་ནི་དཔལ་པ་བཟང་པོ་ཇི་ཕྱར་འཚོ།། 71

ལྷ་མོ་ཕྲུས་ནི་མི་སྣང་བའི། ཚིག་དེ་ཐོས་ནས་ས་བདག་ནི།
ཁྲིམས་པས་དེ་ཡི་བྱུང་ཚུལ་དག། བཙུན་མོ་འི་ཚོགས་ལ་རབ་ཏུ་དྲིས།། 72

ཁྲོ་བས་ནོན་པ་མི་བདག་གི། བཀའ་ནི་དྲག་པོས་དོགས་གྱུར་པ།
དེ་དག་གིས་ནི་བྱུང་ཚུལ་བཞིན། བཤད་ནས་འཇིགས་པས་འཁྲུགས་པར་གྱུར།། 73

ཚུར་མས་བསླུས་པའི་བཙུན་མོ་ནི། གསོད་སར་རབ་ཏུ་བཏང་བ་དག།
སྐྱོན་མེད་ཤེས་ནས་མི་ཡི་བདག། འགྱོད་པས་གཟིར་བས་མྱ་ངན་བྱས།། 74

མཚུངས་པར་སྤོབས་རྒྱས་ཆགས་དང་ཁྲོ། བཅེ་བས་ངོ་ཚ་མྱ་ངན་དང་།
སྨོངས་པའི་གྲོགས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་དུ། དེ་ནི་བསྐལ་པར་བྱས་བཞིན་གྱུར།། 75

ཀྱི་ཧུད་དཀའ་མ་ཁྲོད་དང་ནི། ཕྲིནས་བསོད་ནམས་དམན་པ་དག།
གང་དུ་འགྲོགས་པ་ཞིག་བརྗོད་ནས། མི་བདག་ས་ལ་འགྱེལ་བར་གྱུར།། 76

དེ་ནས་གང་གའི་རྒྱུན་ཐོབ་པ། སྐྲོས་བྲུ་རྒྱལ་པོའི་དགས་མཚོན་ཅན།
ཉི་བརྒྱ་ཤིས་འཚོ་རྣམས་ཀྱིས། བཟུང་ནས་མདུན་སར་ཡང་དག་བོངས།། 77

དེ་དག་གིས་དེ་མདུན་བཀོད་ཅིང་། འཕྲབ་ལ་མི་བདག་གིས་བྱེ་ཆེ།
པདྨོ་གསར་ངའི་འོད་ཧྲ་པའི། ཁྱིམ་པ་ཐུང་ཞིག་བསྲེང་བར་གྱུར།། 78

स्वच्छन्दाद्भुतवादिनश्च पिशुनाः खे चित्रकर्म्मोद्यता
यत्रैकत्र वसन्ति तत्र सरलः साधुः कथं जीवति ॥ ७१ ॥

अन्तर्हिततनोर्देव्याः श्रुत्वेति वचनं नृपः ।
कुपितस्तच्च वृत्तान्तं पप्रच्छान्तःपुरांगनाः ॥ ७२ ॥

क्रोधाक्रान्तस्य नृपतेस्तीव्रशासनशङ्किताः ।
ता निवेद्य यथावृत्तं बभूवुर्भयविह्वलाः ॥ ७३ ॥

निर्द्दोषां दयितां ज्ञात्वा सपत्नीवञ्चितां नृपः ।
वध्यभूमिसमुत्सृष्टां शुशोचानुशयाकुलः ॥ ७४ ॥

राग-क्रोध-कृपा-लज्जा-शोकैस्तुल्यबलोदयैः ।
मुमोह मोहसचिवैर्भागीकृत इवाभवत् ॥ ७५ ॥

हा प्रिये हीनपुण्यस्य क्व पुनः सङ्गमस्त्वया ।
ममेत्युक्त्वा नरपति र्निपपात महीतले ॥ ७६ ॥

अथ गङ्गाप्रवाहात्तां मञ्जूषं जालजीविनः ।
आदाय राजमुद्राङ्क माययुर्धीवराः सभां ॥ ७७ ॥

तैर्न्यस्ते पुरतस्तस्मिन् सहसोद्घाटिते नृपः ।
ददर्श बालयुगलं प्रत्यग्रकनकोज्ज्वलम् ॥ ७८ ॥

འོད་སྟོང་པ་ཡི་ཐ་སྐར་བཞིན། གཞོན་ནུ་འདི་དག་མི་བདག་གི།
གཟུགས་མཚུངས་མཚན་ཉིད་རྒྱ་ཆེ་བར། སྨྲེས་ཞེས་སྐྱེ་བོས་རབ་ཏུ་བསྔགས།། 79

དེ་ནས་ས་བདག་མཆི་མ་དང་། བཅས་པས་སྲས་དག་པང་དུ་བླངས།
དགའ་མ་དང་བྲལ་སྙུ་ངེ་གྱིས། གཟིར་བའི་བདུང་བ་ལྷག་པར་གྱུར།། 80

དེ་ནས་བློ་གྲོས་རིང་ཞེས་པའི། བློན་པོ་ཆེན་པོས་དེ་ལ་སྨྲས།
ལྷ་གཅིག་ཁྱོད་ཀྱི་བཙུན་མོ་ནི། ཚུན་མའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསླུས་པའི་འཚོ།། 81

དེ་ཐོས་འཕྲལ་ལ་རྒྱལ་པོ་ནི། འཚོ་བ་ཐོབ་པ་བཞིན་དུ་ཡངས།
དགའ་བས་སྟོན་ཞེས་བརྗོད་ནས་ནི། བློན་པོའི་ཁང་པར་རབ་ཏུ་སོང་།། 82

དེར་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལྡན་པ་དེ། ཁྲོ་བས་ལུས་པ་བརྗེད་གྱུར་ཅིང་།
སྨད་པས་ཀུན་དུ་ཡིད་བྱུང་མ། མཐོང་ནས་འགྲོ་བའི་བདག་གིས་སྨྲས།། 83

གང་གི་མི་བཟད་ལྷག་མ་ནི། དགའ་མ་ཁྱོད་ལ་ནམ་སྨྲ་བ།
ཚུར་ཤོག་ད་ནི་དེ་དག་རྣམས། གསོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དཀའ་ལ་ལྟོས།། 84

གདུང་བ་ཐོང་ལ་དང་བར་མཛོད། མི་སྡུག་མངོན་དུ་ཕྱོགས་མ་བྱེད།
ཅེས་བརྗོད་དེ་ཡི་ཀྱང་པ་ལ། ས་ཡི་བདག་པོ་རྣམ་པར་འགྲིལ།། 85

ནུ་མ་རྒྱས་པ་མཆི་མ་ཡི། རྒྱུན་གྱི་བྲན་བྱེད་དེས་སྤྲས་པ།
སྐྱེ་བོ་མི་བཟད་གནོད་བྱེད་ལ། མི་དབང་ཁྲོ་བ་ཡོངས་མ་མཛད།། 86

तुल्यरूपौ नृपस्येमौ सहस्रांशोरिवाश्विनौ ।
कुमारौ लक्ष्मणोदारौ जाताविति जनस्वनः ॥ ७९ ॥

ततः सवाष्पस्तनयौ गृहीत्वाङ्के महीपतिः ।
प्रियाविरहशोकार्त्तः सन्तापमधिकं ययौ ॥ ८० ॥

अथ दीर्घमति र्नाम महामात्यस्तमब्रवीत् ।
देव जीवति ते पत्नी सपत्नीजनवञ्चिता ॥ ८१ ॥

श्रुत्वैतत्सहसा राजा लब्धजीव इवोत्थितः ।
द्रुतः सन्दर्शयेत्युक्त्वा प्रययौ मन्त्रिमन्दिरम् ॥ ८२ ॥

तत्र तां दुःस्थितां दृष्ट्वा मन्युविस्मृतसम्भ्रमाम् ।
अवमानसमुद्विग्नां जगाद जगतीपतिः ॥ ८३ ॥

यैरेष विषमः क्लेशः प्रिये तव विनिर्म्मितः ।
एहि पश्याधुना तेषां विचित्रवधवैशसम् ॥ ८४ ॥

प्रसीद त्यज सन्तापं मा मौनाभिमुखीभव ।
इत्युक्त्वा निपपातास्याः पादयोः पृथिवीपतिः ॥ ८५ ॥

सावदद्वाष्पधाराभिः सिच्यमानोन्नतस्तनी ।
नरेन्द्र मास्तयाः कोपं जने तीव्रापकारिणि ॥ ८६ ॥

མི་གདུག་བདེན་པར་དགའ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་བདག་ཉི་ཁྲི་ཡོད་མིན། ངེས་པར་བཟོད་པས་དགྲ་ནི་ཉི་བར་ཞི་འགྱུར་བློ་གྱི་དེ་ཉིད་འཕེལ་བར་འགྱུར། གནོད་པ་བསྒྲུབ་ལ་དགྲ་ནི་ཁྲབ་བདག་མ་ཡིན་ངེས་པར་གྲོགས་ནི་པན་ལ་མིན། ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་སྐྱལ།། 87

གནད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཡང་གནོད་པའི་སྦྱོར་བ་དག།
མ་དཔྱད་པར་ནི་བློ་གྲོས་ལྡན་པས་མི་བྱ་སྟེ།
ཁྲོ་བས་མཆོག་ཏུ་ཁྲོ་བའི་དུག་ནི་འཕེལ་བར་འགྱུར།
མེ་ཉིད་མནན་པས་མེ་ནི་ཞི་བར་མི་འགྱུར་རོ།། 88

རི་ཞིག་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གདུངས་བདག། ཡབ་ཀྱི་དགའ་ཐུབ་ཚལ་ཉིད་དུ།
འགྲོ་རེ་རེ་ཆིག་འདོད་དྲན་མ། བདག་གི་སྔོན་ཚེ་ཡོངས་མ་ཐུས།། 89

བདག་ནི་འདོད་འབྲས་ལ་ཆགས་པ། དེ་ཡིས་རབ་ཏུ་ཟློག་གྱུར་ཀྱང་།
ཡང་ཆོས་སྨྲས་པའི་སྐྱོན་གྱིས་ནི། ཟློག་པར་མ་གྱུར་ཅི་ཞིག་བྱ།། 90

ཞེས་བརྗོད་དེ་ནི་ཤུགས་འབྱིན་ཅིང་། ཀང་པ་ཡིས་ནི་ས་ལ་འབྲི།
སྐད་ཅིག་བཞིན་དང་དུད་བ་ཡིས། མི་སྣང་བ་ལ་བརྟེན་པར་གྱུར།། 91

མི་བདག་གིས་ནི་ཕྲག་ཐུས་ཀྱང་། དེ་ནི་རབ་དང་ཉིད་མ་གྱུར།
རྫུན་གྱི་སྒྲོ་ནི་ཡོངས་བཟུང་བ། མཛེར་བའི་ཟུག་ཏུ་བཙུངས་པར་འདོད།། 92

सत्यं विप्रियकारिणीषु नृपते मन्युर्न मे विद्यते
वैरं हि क्षमयैव यात्युपशमं वैरेण तद्वर्द्धते ।
शत्रुर्नैव विभुः पराभवविधौ नैवोपकारे सुहृत्
सर्व्वं प्राक्तनकर्म्मनिर्म्मितमिदं दुःखादिकं देहिनाम् ॥ ८७ ॥

कृतापकारेऽपि पराभवोद्यमं
न नाम कुर्य्यादविचार्य्य बुद्धिमान् ।
क्रुधा परक्रोधविषं विवर्द्धते
न शान्तिमेति ज्वलितोऽग्निरग्निना ॥ ८८ ॥

दुःखसन्तापिता तावत्तातस्यैव तपोवनम् ।
गच्छामि तद्वचः पूर्व्वं कामिन्या न कृतं मया ॥ ८९ ॥

वारितापि पत्न्तेन मम कामफलस्पृहा ।
यौवनोन्मादवेगेण न निवृत्ता करोमि किम् ॥ ९० ॥

इत्युक्ता निःश्वसन्ती सा विलिखन्ती पदा भुवम् ।
बभूवानम्रवदना क्षणं मौनावलम्बिनी ॥ ९१ ॥

प्रणामेनापि नृपतेर्न सा प्राप प्रसन्नताम् ।
प्रेम्णि शल्यतुलां धत्ते मिथ्यादोषपरिग्रहः ॥ ९२ ॥

དེ་ཉི་དམར་བའི་བཞིན་བཟུང་ནས། ཡབ་ཀྱི་བསྟི་གནས་དག་ཏུ་སོང་།
ཁེངས་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་ཁྲོ་བ་ནི། ལག་འགྲོ་གྱུ་གྱུ་དེ་བཟོད་དཀའ།། 93

སྲུང་བའི་སྒྲ་ཡིས་དགེ་ལེགས་བརྗོད་པ་ཡི།
ཤིང་གྲོགས་མོ་རྣམས་ཀྱིས་འཁྲུད་པ་བཞིན།།
རི་དྭགས་རྣམས་ཀྱི་མཚེད་བས་ཡོངས་བསྐོར་
ཞིང་པ་ཡི་དཀའ་ཐུབ་ནགས་སུ་དེ་ཕྱིན་གྱུར།། 94

དཀའ་ཐུབ་ཁྱད་པར་གྱིས་བསྒྲུབས་འཇིག་རྟེན་ནི།
དང་པར་ཐུབ་པ་བསོད་ནམས་གཏེར་སོང་ཚེ།
བསྟི་གནས་སྤྱོད་མཐོང་འཚོ་བ་མི་བརྟན་པའི།
པདྨ་ལྡན་ནི་མཛེངས་པས་བཅོམ་པར་གྱུར།། 95

རང་བཞིན་རྣལ་གནས་པ་ཡི་མཆིས་གཞིན་དང་།
སྐྱེ་བའི་བར་ནི་ནང་གཅགས་པ་དྲན།
འཇིག་རྟེན་གསུམ་བཞིན་སྤྱོངས་པར་སེམས་ཤིང་དེ།
དུག་གིས་གཟིར་བཞིན་སྦྲུལ་གྱིས་བཅོམ་བཞིན་གྱུར།། 96

ཐུབ་པས་དམན་པས་ནགས་ཚལ་དེ་ཉིད་ནི།
དེ་ལ་དགའ་བ་དགའ་མིན་ཉིད་དུ་གྱུར།

सा धातुरक्तवसना जगाम पितुराश्रमम्।
भुजङ्गकुटिलोमन्यु र्मानिनीनां हि दुःसहः॥ ९३॥

आलिङ्ग्यमानेव लतासखीभि-
र्भृङ्गस्वनैः स्वागतवादिनीभिः।
प्रेम्णा मृगीभिः परिवार्य्यमाणा
तपोवनं सा पितुराससाद॥ ९४॥

याते मुनौ पुण्यनिधौ प्रसन्नं
तपोविशेषार्जितमेव लोकम्।
दृष्ट्वाश्रमं शून्यमधीरवृत्तिः
पद्मावती मोहहता बभूव॥ ९५॥

वात्सल्य माजन्मनिलीनमन्तः
स्वच्छप्रभावस्य पितुः स्मरन्ती।
शून्यां त्रिलोकीमिव मन्यमाना
वियार्द्दितेवाग्निहतेव साभूत्॥ ९६॥

तदेव तस्या मुनिना विहीनम्
वनं जगाम प्रियमप्रियत्वम्।

དུས་ཀྱི་སྙིང་པོ་མ་ལུས་འཐུངས་གྱུར་པའི།
དངོས་པོ་རྣམས་ནི་འབྲས་བའི་རང་བཞིན་ཡིན།། 97

ཡིད་འཕྲོག་ཡུལ་ནི་དེ་དག་ཁོ་ན་དང་།
མི་རྟོག་འབྱུང་གནས་ཉིན་པར་དེ་དག་ཉིད།
སྤུ་ཞིག་གཅིག་དང་བྲལ་བའི་སྐྱེ་བོ་ལ།
ཐམས་ཅད་ཆགས་བྲལ་གནས་ཉིད་དག་ཏུ་འགྱུར།། 98

དེ་ནས་ས་གཞི་དག་གི་ལྷ་རིས་དེ།
རང་བྱུང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚས་བཟུང་ནས།
བདེ་བས་བདང་སྤེ་ཕྱོགས་སུ་ཡོངས་འཁྱམ་ཞིང་།
ཞི་བར་བཞིན་དུ་པ་ར་ཏཱ་སིར་སྲིན།། 99

དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཀྲི་ཀི་འདོད་ལྡན་པས།
དེར་ནི་རི་དྭགས་མིག་ཏེ་དོན་གཉེར་ཡང་།
དཀར་ཐུབ་མི་ལྡེ་འབར་བཞིན་དེ་ཡིས་ནི།
ཇི་ཞིག་ལྟར་ཡང་རིག་འཛིས་ཉིད་མ་གྱུར།། 100

རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་འབད་ནས།
མངོན་པར་མཚོད་ཅིང་ལྷ་མོ་བཞིན་དུ་དེ།

कालेन निःशेषनिपीतसारा
भवन्ति भावा विरसस्वभावाः ॥ ९७ ॥

तेष्वेव देशेषु मनोहरेषु
तेष्वेव पुण्याकरवासरेषु ।
एकेन केनापि विना जनस्य
सर्व्वं विषादास्पदतामुपैति ॥ ९८ ॥

वेषं ततः प्रव्रजितानुरूपं
विधाय सा भूतलचन्द्ररेखा ।
सुखोज्झिता दिक्षु परिभ्रमन्ती
वाराणसीं शान्तिमिवाससाद ॥ ९९ ॥

तत्राथ राज्ञा शकिना मृगाक्षी
सा प्रार्थ्यमानाप्यभिलाषभाजा ।
तपःप्रदीप्ताग्निशिखेव तस्य
संस्पर्शयोग्या न कथंचिदासीत् ॥ १०० ॥

सा राजपत्नीभिरतिप्रयत्ना-
दभ्यर्च्यमाना चिदशाङ्गनेव ।

ལེགས་སྤྱོད་སེམས་ཞིང་བདག་པོའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས།
དེར་ནི་ཅུང་ཟད་དུས་ཞིག་ཉེ་བར་གནས།། 101

འཁྲུལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་མོ་ཡིས་སྒྲིག་བྱེད་ཅིང་།
དེ་ནི་དེ་ན་གནས་པ་ས་ཡི་བདག།
ཚངས་བྱིན་གྱིས་ཀྱང་ཏཀྵ་ཤི་བསྒྲངས་ལས་གྲོས།
བྲམ་ཟེའི་ཆས་སུ་བཅོས་ནས་ཡང་དག་འོངས།། 102

དེ་ནས་བརྟུལ་ཞུགས་མཛེས་པའི་ཆས་ཀྱི་བསྒྲིབས།
ཚུལ་ཁྲིམས་གྲགས་པའི་བ་དན་དེ་མཐོང་ནས།
དང་བའི་སྐད་དུ་མི་བདག་གུས་པར་ནི།
མངོན་དུ་ཕྱོགས་པས་རང་གཟུགས་གསལ་བར་བྱས།། 103

ས་བདག་བདག་གི་གནོད་པ་མི་བཟོད་པ།
ཞེས་སྨྲ་ཆེ་ན་དེ་ནི་ཡུན་རིང་དུས།
ཁེངས་རྟན་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱད་པའི་ཁྲོ་བ་ནི།
བཟོད་པ་ན་ཡང་གསར་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར།། 104

སྡུག་པོ་མཆི་མའི་རྒྱུན་ནི་ཡོངས་སེལ་ཞིང་།
འདོད་པའི་ལྷ་རིས་ཕྱོགས་སུ་འཕྲས་ལྡན་བྱེད།

तत्र स्ववृत्तानि विचिन्तयन्ती
पतिव्रता कालमुवास कञ्चित् ॥ १०१ ॥

तां ब्रह्मदत्तोऽपि विशिष्टचार-
स्तत्र स्थितां भूमिपतिर्निशम्य ।
वियोगदुःखानलदह्यमानः
समाययौ ब्राह्मणकूटवेषः ॥ १०२ ॥

अथ व्रताच्छादितचारुवेषाम्
विलोक्य तां शीलयशःपताकाम् ।
प्रसादनाय प्रणयाभिसारी
नृपः स्वरूपं प्रकटीचकार ॥ १०३ ॥

तीव्रापराधोऽहमिति ब्रुवाणे
महीपतौ सा सुचिरं रुरोद ।
मनस्विनीनामवमानमन्यु-
रुदीरणेनापि नवत्वमेति ॥ १०४ ॥

घनाश्रुधारापरिहारकारी
स्मरेन्दुरेखासफलीकृताशः ।

རྒྱལ་པོ་སྟོན་དུས་ལྟ་བུས་མཛེས་མ་ནི།
དང་བར་བྱས་ནས་རང་གི་རྒྱལ་སར་ཁྲིད།། 105

ཀང་པའི་པདྨ་བཀོད་པའི་མཚོ་སྐྱེས་འཕྲེང་།
བྲལ་བའི་དུས་སུ་རབ་དུ་ཉི་སྒྱུར་པ།
དགའ་དང་འགྲོགས་ཚེ་དེ་ལ་རབ་འཁྲུངས་ཏེ།
ཆགས་པ་དྲག་པོའི་ཡོངས་སྤྱོད་དཔལ་འབྱོར་ང་ཉིད།། 106

སྐྱེ་བ་གཞན་ལས་ངེས་པར་བྲམ་མོ་དེས།
རང་སངས་རྒྱས་ལ་རྩེ་དགའི་པདྨ་དག།
ཕུལ་ནས་ཆགས་ཀྲངས་དེ་དེ་ཡིས་ནི།
མཛེས་པ་སྐྱུད་ནས་སྔར་ཡང་དེ་ཡིས་ནི།། 107

རབ་ཏུ་སྤྲ་བ་བས་འདི་ཡི་ཀང་པ་ནི།
བཀོད་པ་རྣམས་ལ་མཚོ་སྐྱེས་འཁྲུངས་པར་གྱུར།
ཀྲངས་པའི་སྨོན་ལམ་དུས་སུ་བྲལ་གྱུར་ཅིང་།
སྔར་ཡང་སྤྲ་བ་བས་སྔར་ཡང་བྱུང་བར་གྱུར།། 108

ཕྱིན་དང་ལེན་པ་དེ་དག་ལས་འཁྲུངས་པ།
རང་ལས་སྦྱིན་པ་ཡིས་དེ་སྐྱོན་རྣམས་ལ།

कान्तां शरत्काल इव प्रसाद्य
निनाय राजा निजराजधानीम् ॥ १०५ ॥

पादाम्बुजन्याससरोजपाली
वियोगकाले प्रशमं प्रयाता।
प्रादुर्बभूव प्रियसंगमेऽस्याः
सम्भोगलक्ष्मीरिव गाढरागा ॥ १०६ ॥

जन्मान्तरे सा किल कन्यकैव
प्रत्येकबुद्धाय विलासपद्मम्।
दत्त्वापि लोभात्पुनराददे
तद्विचार्य्य शोभां प्रददौ पुनश्च ॥ १०७ ॥

पद्मप्रदानेन बभूवुरस्याः
पादावतारेषु सरोरुहाणि।
आदानदोषाद्विरतानि काले
पुनः प्रदानात्पुनरुद्गतानि ॥ १०८ ॥

तेनैव दत्ता हरणोद्भवेन
स्वकर्म्मपाकेन मलीमसेन।

ཡལ་འདབ་དྲུག་ཅུ་ཙ་དགུ་པ།

གང་གི་སྤྱོད་པའི་ཁྱད་པར་མགྲོ་བའི་མཚན་ཉིད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས།
ལེགས་བྱས་དག་ནི་མཆོད་རྟེན་ལྡན་པའི་ནོར་འཛིན་ནས་སྐྲ་ཞིང་།
མ་ལུས་དགེ་བའི་སྨོན་ལམ་གནས་སུ་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི།
འཇིག་རྟེན་འདི་དང་གཞན་ཡང་དག་ཅིང་བདེ་བ་བསྟན་པར་གྱུར།། 1

གྲོང་ཁྱེར་པཱ་ཊ་ལི་པུ་ཏྲར། གང་གིས་ཡང་དག་བསྐྱངས་བསྐྱངས་པས།
འཇིག་རྟེན་མྱ་ངན་མེད་པ། ས་བདག་མྱ་ངན་མེད་པ་བྱུང་།། 2

བྱང་ཆུབ་སྣར་དུ་ཁྲུཔ་བསྐྱབས་ནས། གང་གི་གསེར་གྱི་ཆར་འབེབས་ཤིང་།
ཆོས་གོས་གསུམ་ནི་འགེབས་པ་ཡིས། དགེ་སློང་དགེ་འདུན་རྣམ་པར་མཆོད།། 3

འདས་པའི་སངས་རྒྱས་སྐུ་ཡི་ནི། རིང་བསྲེལ་གཞི་འཛིན་འབར་རྣམས་དང་།
ཟླ་མེད་དཔལ་ལྡན་གནས་བརྟེན་ནི། གྲགས་པ་དེ་ཡིས་མཆོད་བྱར་གྱུར།། 4

རིན་ཐང་མེད་པའི་རིན་ཅན་རྣམས། གུས་པས་བསྡུ་བ་བྱས་ནས་ནི།
ས་གཞི་སུ་རིག་བཏུགས་མཛེས་ཀྱི། མཆོད་རྟེན་དག་གིས་མཚན་པ་བསྒྲུབས།། 5

अथोनसप्ततितमः पल्लवः।

तेषामनेयकुशलप्रणिधानधाम्नां
मुह्यः सुखस्थितिरयं च परश्च लोकः।
येषां विशेषरचितोन्नतलक्षणानां
चैत्याङ्किता वसुमती सुकृतं ब्रवीति ॥ १ ॥

पुरे पाटलिपुत्रेऽभूदशोकः पृथिवीपतिः।
येनाशोकः कृतो लोकः सम्यक्पालनलालितः ॥ २ ॥

विधाय बोधिस्नपनं येन काञ्चनवर्षिणा।
त्रिचीवराच्छादनेन भिक्षुसंघोऽभिपूजितः ॥ ३ ॥

मान्यस्यानुमते श्रीमान् यशसः स्थविरस्य यः।
अतीतबुद्धशरीरधातूनां दीप्ततेजसाम् ॥ ४ ॥

अनर्घ्याणां च रत्नानां कृत्वा सङ्ग्रहमादरात्।
विदधे मौक्तिकाच्छन्दचारुचैत्याङ्कितां महीम् ॥ ५ ॥

རང་ཉིད་ཀླུ་ཡི་འཛིགས་རྗེན་དུ། བྱིན་ནས་བདེ་ག་ཤེགས་རིང་བསྲེལ་ཚོགས།
ཀླུ་ཡིས་བྱིན་པ་བླང་ནས་དེ། རིན་ཆེན་མཆོད་རྟེན་འཕྲེང་བ་བྱས།། 6

དེ་ཡི་མཆོད་རྟེན་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས། ལུགས་དང་ལྡན་པ་སྟོང་ཕྲག་ནི།
བརྒྱད་ཅུ་ཙ་བཞི་དུས་གཅིག་ལ། སྤྲུལ་པ་ཡིས་ནི་རྣམ་པར་མཛེས།། 7

དུས་གཅིག་རབ་ཏུ་གནས་པ་ལ། དེ་ཚེ་གནས་བརྟན་མཁར་སོང་ནས།
ཉི་མ་བསྒྲིབས་དེ་ས་གཞི་ནི། གྲིབ་མའི་འདུ་ཤེས་དག་ཏུ་བཏགས།། 8

དེ་ནས་དེ་ཡི་དགེ་འདུན་གྱི། མཆོད་རྟེན་རྒྱ་ཆེ་ཏག་འཛུགས་པ་ལ།
རབ་བྱུང་ག་བས་འཁོགས་གྱུར་པ། འགའ་ཞིག་དལ་གྱིས་འོངས་པར་གྱུར།། 9

དེར་ནི་རྒྱལ་པོ་ལ་འོས་ཟས། ས་མི་བདག་པོས་རབ་སྦྱིངས་པ།
ཟ་ཞིང་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་ནི། བདུད་རྩི་བཞིན་དུ་དེ་ཡིས་ཐོབ།། 10

དགེ་སློང་གཞན་གྱིས་དེ་ལ་སྨྲས། རང་ལ་འོས་པའི་བཟའ་བ་འདི།
ཁྱོད་ལ་ས་བདག་གིས་བྱིན་པ། ཅི་ཡི་དོན་སླད་ཁྱོད་ཤེས་སམ།། 11

ཤིན་ཏུ་གན་པ་ཁྱོད་ཉིད་ལས། དམ་ཆོས་ཅན་དང་འདོད་པ་མི།
ས་སྐྱོང་གིས་ནི་བཀུར་སྟི་དག། ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ཁྱོད་ལ་མཆོད།། 12

ཅེས་པ་བཞིན་འཇུག་དགེ་སློང་གིས། བརྗོད་ཚེ་སྨྲེངས་པས་ངོ་ཚ་ཞིང་།
སྦུར་དུ་ཐག་ཏུས་ཐུག་པ་བཞིན། དགེ་སློང་གན་པོས་རབ་བསམས་པ།། 13

नागालोकं स्वयं गत्वा सौगतं धातुसञ्चयम् ।
स नागाहृतमादाय रत्नस्तूपावलीन् व्यधात् ॥ ६ ॥

तस्याशीतिसहस्राणि चत्वारि च महीतले ।
धर्मराजिकयुक्तानां स्तूपानां निर्मिति र्बभौ ॥ ७ ॥

एकक्षणप्रतिष्ठासु पृथिव्यां स्थविरस्तदा ।
खमुत्पत्यार्कमाच्छाद्य छायासंग्राममकल्पयत् ॥ ८ ॥

नित्यप्रवृत्ते तस्याथ वितते सङ्घभोजने ।
शनैः प्रव्रजितः कश्चिज्जराजीर्णः समाययौ ॥ ९ ॥

राजार्हमशनं तत्र प्रेषितं स महीभुजा ।
भुञ्जानः परमां प्रीति माससाद सुधामिव ॥ १० ॥

तं प्राहान्यतमो भिक्षुरपि जानासि भूभुजा ।
किमर्थं स्वोचितं तुभ्यमिदं भोज्यमुपाहृतम् ॥ ११ ॥

अतिवृद्धतरास्त्वत्तः सद्धर्मं श्रोतुमुत्सुकः ।
त्वामर्चयति भूपालः सत्कारेण महीयसा ॥ १२ ॥

इति स्मितमुखेनोक्तो भिक्षुणा मौर्ख्यलज्जितः ।
शल्यविद्ध इव क्षिप्रं वृद्धभिक्षुरचिन्तयत् ॥ १३ ॥

ངོ་ཚའི་སྐད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མཐའ། ཟས་འདི་བདག་གིས་ཅི་སྐད་ཟོས།
ཚོགས་སུ་བཅད་པ་བཞི་ཆ་ཡང་། བདག་གིས་མི་ཤེས་ཡི་གེ་མེད།། 14

དམ་པའི་དབུས་སུ་བདག་གིས། གལ་ཏེ་དྲིས་ན་བདག་ཅི་བྱེད།
སྐྱེ་བོ་འགའ་ཞིག་དགོད་འདི་དག། ཀླུགས་པ་བདག་ལ་ཅི་བརྗོད་འགྱུར།། 15

སྨིན་བུ་ཁོག་སྟོང་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔལ་གྱིས་སྟོང་པོ་འི་རྒྱུན་ནི་གཞིགས་གྱུར་ཅིང་།

ནང་དུ་མི་དགའ་ཀུན་ཞིང་དུ་བས་ཧྲི་མར་གྱུར་པ་གཡང་པའི་ཤིང་ཡང་སྨ།
མཁས་པ་བཞིན་རས་མཛེས་པས་བཅོམ་པའི་སྨོངས་པ་སྐྱེངས་ཤིང་ཞུམ་པས་གནས་གྱུར་པ།
ཀླུག་ཅིང་ལོང་བའི་གཟུགས་ཅན་བག་མེད་དུ་གནས་སྐྱེ་བོ་བདག་འདྲར་མ་གྱུར་ཅིག།། 16

དེ་ལྟར་བསམས་པ་ཡོངས་འདྲིས་ཤིང་། ཚ་བའི་དབུགས་འབྱིན་བདེ་མེད་པ།
དེ་ལ་ལྷ་མོས་སངས་རྒྱས་ལ། རབ་དང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་དེ་གནས།། 17

གང་ཚེ་ཁྱོད་ལ་རྒྱལ་པོ་འདྲི། དེ་ཚེ་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་བརྗོད་ཅ།
ཤཱཏྲུ་ཁྲ་ཏེ་ཧྲན་པའི་ཚོས། མདོར་བསྡུས་པ་དག་ཉན་པར་མཛོད།། 18

ནོར་ནི་ཙང་ཟད་ཅན་ཞིག་པན་པ་བྱེད་ཅིང་བུ་བ་ཤིན་ཏུ་ཀུང་བ་ཉིད།
སྒྲོག་གི་ཧྲངས་ན་ཤིན་ཏུ་ཚུང་ཞིང་རོ་དང་བྲལ་བའི་ཟས་ཀྱིས་ཀྱང་།
རིག་དགག་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ནི་རྐྱང་ཅིག་གིས་ཀྱང་འདི་ཉིད་རྒྱུན་དུ་ནི།
ཉེར་ལྡོ་རྟག་ཁ་བརྡང་ནས་ཕྱུས་ཅན་བོང་ས་སྒྲོད་ཅེས་པ་རྒྱ་ཆེར་འགྱུར།། 19

लज्जायै किमिदं भुक्तं दुःखान्तमशनं मया ।
अपि गाथाचतुर्भागं न जानामि निरक्षरः ॥ १४ ॥

किं करोमि सतां मध्ये यदि पृच्छेन्महीपतिः ।
तत्किं वक्ष्यति मामेष मूकं हास्यरतिर्जनः ॥ १५ ॥

कीटैः कोटरकारिभिर्विघटितस्कन्धप्रबन्धः शनै
रन्तःसुप्तकृशानुधूममलिनः श्वभ्रेऽपि धन्यस्तरुः ।
मूर्खः पण्डितखण्डिताननरुचि वैलक्ष्यलीनस्थितिः
मूकान्धप्रतिमः प्रमादवसति र्मास्तु माहञ्जनः ॥ १६ ॥

इति चिन्तापरिचितं तप्तनिःश्वासनिःसुखम् ।
बुद्धप्रसादिनी देवी समभ्येत्य जगाद तम् ॥ १७ ॥

प्रक्ष्यति त्वां यदा राजा वक्तव्यं भवता तदा ।
विस्तीर्णतरधर्मस्य संक्षेपः श्रूयतामिति ॥ १८ ॥

किञ्चिन्मात्रं धनमुपकृतौ कृत्यमभ्यर्थमेव
प्राणाधारं तनुतरमपि स्वादनिर्मुक्तमन्नम् ।
निद्रामुद्रा क्षणमपि दृशोरित्यशक्तोपयुक्तं
शेषं त्यक्त्वा व्रजति विपुलारम्भभोगं शरीरी ॥ १९ ॥

ཞེས་པ་ལྷ་མོས་ཡང་དག་བསྟན། །རབ་གསལ་དབྱངས་ཅན་གནོད་པོ་ཡིས། །
ས་བདག་ཉིད་དུ་འོངས་པ་ལ། །ཆོས་ནི་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་མཛད།། 20

སྙིང་ལ་བབ་པ་དེ་ཡི་ནི། །ལེགས་བཤད་རྒྱལ་བས་ཐོས་གྱུར་ནས། །
ཀྱི་མ་མཁས་པ་བརྗོད་གྱུར་བ། །འདི་ནི་བདེན་ཞེས་རབ་ཏུ་བསམས།། 21

བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །ཆེད་དུ་ཕམ་པ་འདི་དག་གསུངས། །
དེ་ཉིད་བརྗོད་པ་དམ་པའི་ཚིག། །ཉམས་སྐྱོང་བསོད་ནམས་དག་གིས་ཐོབ།། 22

གང་གི་མཛོད་རྣམས་སུ་ནི་མེ་ཡི་ཡུད་ཤིང་དུ་མཐོང་ནོར་གྱི་ནགས་དག་བསྐྱུབས། །
གང་ཡང་བུ་བས་རྒྱ་མཚོ་བཞི་ཡི་གོས་ཅན་སྣ་ཚོགས་འཛིན་པ་ཁྱབ་པར་བྱས། །
ཟས་ཀྱང་རྣམ་པར་བཀྲལ་ཡོངས་སུ་འདྲིས་ཤིང་བདག་གི་གཉིད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཆེ། །
ཐམས་ཅད་སྤོངས་པའི་བདེ་སྐྱིད་མཇུག་གི་དུས་སུ་གང་དུ་ཅི་ཡང་མཐོང་མ་ཡིན།། 23

ཞེས་པ་བསམས་མི་ཡི་བདག་པོ་ཡིས། །དེ་ལ་རབ་ཏུ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། །
འོད་ལྡན་མཛེས་པའི་ཆོས་གོས་ནི། །གསེར་གྱི་རབ་ཏུ་སྤྲས་པ་ཕུལ།། 24

དེ་ནས་ལས་ཏུ་འགྲོ་བྱེད་ཅིང་། །རྒྱལ་པོའི་མཆོད་པས་མཛེས་པ་དེ། །
བསམ་བརྒྱ་ཀ་རོ་སྦྱོར་བའི་སྐད། །ལྷ་མོ་ཡིས་ནི་ཡང་དག་བསྔུབ།། 25

དེ་ནས་དེ་ཡི་མནའ་ངག་གིས། །དེ་ཡི་བསམ་བརྟན་བསྒྲུབས་པ་ན། །
ཉོན་མོངས་མ་ལུས་ཟད་པ་ལས། །དགྲ་བཅོམ་ཉིད་ནི་མངོན་དུ་བསྒྲུབས།། 26

इति देव्या समादिष्टो वृद्धः स्पष्टतरस्वरः ।
श्रोतुं प्राप्तस्य भूभर्तुर्विदधे धर्मदेशनाम् ॥ २० ॥

राजा हृदयसंवादि श्रुत्वा तस्य सुभाषितम् ।
अचिन्तयदहो सत्यमिदमुक्तं मनीषिणा ॥ २१ ॥

मामेवैतत्समुद्दिश्य हितमाह महामतिः ।
तत्त्वसंवादसास्वादाः पुण्यप्राप्याः सतां गिरः ॥ २२ ॥

यत्कोशेषु निधीयते धनघनं तृष्णानलस्येन्धनं
कृत्यं यच्च चतुःसमुद्ररसनां व्याप्नोति विश्वम्भराम् ।
आहारोऽपि विचित्रतापरिचयी निद्रापि मे भूयसी
सर्वं मोहसुखाय नान्तसमये किञ्चित् क्वचिद्दृश्यते ॥ २३ ॥

इति संचिंत्य नृपतिस्तस्मै काञ्चनचर्चितम् ।
प्रणम्य प्रददौ चारुरुचि सचीवरांशुकम् ॥ २४ ॥

व्रजन्तमथ तं मार्गे राजपूजाविराजितम् ।
ध्यानाध्ययनयोगाय देवता समचोदयत् ॥ २५ ॥

ततस्तदुपदेशेन निखिलक्लेशसंक्षयात् ।
साक्षाद्विहितमर्हत्त्वं तेन ध्यानावधानिना ॥ २६

ཞེས་པ་ལྷ་མོས་ཡང་དག་བསྟན། རབ་གསལ་དབྱངས་ཅན་གཞན་པོ་ཡིས།
ས་བདག་ཉན་དུ་འོངས་པ་ལ། ཆོས་ནི་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་མཛད།། 20

སྙིང་ལ་བབ་པ་དེ་ཡི་ནི། ལེགས་བཤད་རྒྱལ་བས་ཐོས་གྱུར་ནས།
ཀྱེ་མ་མཁས་པ་བརྗོད་གྱུར་པ། འདི་ནི་བདེན་ཞེས་རབ་ཏུ་བསམས།། 21

བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་བདག་ཉིད་ཀྱིས། ཆེད་དུ་ཕམ་པ་འདི་དག་གསུངས།
དེ་ཉིད་བརྗོད་པ་དམ་པའི་ཚིག། ཉམས་སྐྱོང་བསོད་ནམས་དག་གིས་ཐོབ།། 22

གང་གི་མཛོད་རྣམས་སུ་ནི་མི་ཡི་བུད་ཤིང་དུ་མཐོང་ནོར་གྱི་ནགས་དག་བསྐྱབས།
གང་ཡང་བྱ་བས་རྒྱ་མཚོ་བཞི་ཡི་མོས་ཅན་ལྟ་ཚོགས་འཛིན་པ་ཁྱབ་པར་བྱས།
ཟས་ཀྱང་རྣམ་པར་བཀྲ་ལ་ཡོངས་སུ་འདྲིས་ཤིང་བདག་གི་གཅིག་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཆེ།
ཐམས་ཅད་སྨོངས་པའི་བདེ་སྐྱིད་མཇུག་གི་དུས་སུ་གང་དུ་ཅི་ཡང་མཐོང་མ་ཡིན།།
23

ཞེས་བསམས་མི་ཡི་བདག་པོ་ཡིས། དེ་ལ་རབ་ཏུ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ།
འོད་ལྡན་མཛེས་པའི་ཆོས་གོས་ནི། གསེར་གྱི་རབ་ཏུ་སྤྲས་པ་ཕུལ།། 24

དེ་ནས་ལམ་དུ་འགྲོ་བྱེད་ཅིང་། རྒྱལ་པོ་འི་མཆོད་པས་མཛེས་པ་དེ།
བསམ་བདག་ཁ་དོན་སྒྲུབ་པའི་སྐད། ལྷ་མོ་ཡིས་ནི་ཡང་དག་བསྐུལ།། 25

དེ་ནས་དེ་ཡི་མན་ངག་གིས། དེ་ཡི་བསམ་པ་བརྟན་བསྐྱབས་པ་ན།
ཉོན་མོངས་མ་ལུས་ཟད་པ་ལས། དགྲ་བཅོམ་ཉིད་ནི་མངོན་དུ་བསྒྲུབས།། 26

इति देव्या समादिष्टो वृद्धः स्पष्टतरस्वरः ।
श्रोतुं प्राप्तस्य भूभर्तुं विदधे धर्मदेशनाम् ॥ २० ॥

राजा हृदयसंवादि श्रुत्वा तस्य सुभाषितम् ।
अचिन्तयदहो सत्यमिदमुक्तं मनीषिणा ॥ २१ ॥

मामेवैतत्समुद्दिश्य हितमाह महामतिः ।
तत्त्वसंवादसास्वादाः पुण्यप्राप्याः सतां गिरः ॥ २२ ॥

यत्कोशेषु निधीयते धनवनं तृष्णानलस्येन्धनं
कृत्यं यच्च चतुःसमुद्ररसनां व्याप्नोति विश्वम्भराम् ।
आहारोऽपि विचित्रतापरिचयी निद्रापि मे भूयसी
सर्वं मोहसुखाय नान्तसमये किञ्चित् क्वचिद्दृश्यते ॥ २३ ॥

इति संचिंत्य नृपतिस्तस्मै काञ्चनचर्चितम् ।
प्रणम्य प्रददौ चारुरुचि सचीवरांशुकम् ॥ २४ ॥

व्रजन्तमथ तं मार्गे राजपूजाविराजितम् ।
ध्यानाध्ययनयोगाय देवता समचोदयत् ॥ २५ ॥

ततस्तदुपदेशेन निखिलक्लेशसंक्षयात् ।
साक्षाद्विहितमर्हत्त्वं तेन ध्यानावधानिना ॥ २६

དེ་ནས་ནམ་ཞིག་ས་བདག་གིས། དགེ་འདུན་མཆོད་སྟོན་ཕྱུངས་པ་ལ།
དགེ་སློང་ཆོས་གོས་ལྷ་ཡི་ནི། རྫི་བཟང་ལྡན་པ་གསར་དུ་འོངས།། 27

སྔོན་མེད་རྫི་ལ་ཆགས་པ་ཡི། བྱུང་བའི་འཕྲེང་བས་བསྐོར་དེ་ལ།
མི་བདག་གིས་དྲིས་ཁྱོད་ཀྱི་རྫི། རྒྱས་འདི་རེ་ཞིག་གང་ལས་བྱུང་།། 28

དེས་སྨྲས་ལྷ་ཡི་འཇིག་རྟེན་གྱི། ཡོངས་འདུ་སྡོང་པའི་འོག་ཏུ་བདག།
དབྱར་གྱི་དུས་སུ་གནས་གྱུར་པ། དེ་ཡི་མེ་ཏོག་དག་གིས་བསྒོས།། 29

དེ་ཐོས་མི་བདག་དེ་ཡི་ནི། མཐུ་ལ་ལྷག་པར་གུས་གྱུར་ཅིང་།
དཀོན་མཆོག་གསུམ་མཆོད་ལ་ཆགས་པ། བསོད་ནམས་ཀུན་རང་དགའ་བར་གྱུར།། 30

གལ་ཏེ་གུས་པར་ཆོས་ལ་གནས་ན་དེ་ཉིད་འཚོ་བ་ཡིན།
གལ་ཏེ་སྐལ་བཟང་བདེན་པར་སྨྲ་ན་དེ་ཉིད་སྨྲ་བ་ཡིན།
གལ་ཏེ་མཐར་ཕྱུག་སེམས་པར་བྱེད་ན་དེ་ཉིད་བློ་གྲོས་ཡིན།
གལ་ཏེ་སྦྱིན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ན་དེ་ཉིད་དཔལ་འབྱོར་ཡིན།། 31

कदाचिदथ भूभर्तुं विपुले सद्मभोजने ।
नवः समाययौ भिक्षु दिव्यसौरभचीवरः ॥ २७ ॥

अपूर्वगन्धलुब्धालिमालावलयितं नृपः ।
तमपृच्छत् कुतस्तावदयं ते सौरभोद्भवः ॥ २८ ॥

सोऽवदद् देवलोकेऽहं पारिजाततरोस्तले ।
उषितो वार्षिकं कालं तत्पुष्पैरधिवासितः ॥ २९ ॥

एतदाकर्ण्य नृपतिस्तत्प्रभावाधिकादरः ।
रत्नचयार्चनासक्तः पुण्यारामरतोऽभवत् ॥ ३० ॥

धर्मस्थितिप्रणयिनी यदि सैव वृत्तिः
सत्योपभोगसुभगा यदि सैव वाणी ।
पर्यन्तचिन्तनरता यदि सैव बुद्धि-
र्दानक्रियोपकरणं यदि सैव लक्ष्मीः ॥ ३१ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्प-
लतायां धर्मराजिकाप्रतिष्ठावदानं
ऊनसप्ततितमः पल्लवः ॥

ཡལ་འདབ་བདུན་ཅུ་པ།

གང་གི་གྲགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཁྱད་པར་རྣམ་པར་བཀོད་པ་ཡིས།
ས་གཞི་བསོད་ནམས་མཆོག་གི་བསོད་ནམས་ལྡན་པར་ཉེར་བསྒྲུབ་ཅིང་།
རྒྱལ་བ་ལ་ནི་གུས་པ་རབ་བསྒྲུབས་བག་ཆགས་བསྐྱེད་བྱས་ལ།
དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་མངོན་འདོད་ལེགས་བྱས་སྦྱོར་བ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག ༎ 1

དགེ་སློང་ཉི་གྲུང་ཞེས་བྱ་བ། ཐྲམ་དགའ་བོ་འི་ཚིག་གིས་ན།
ཁ་ཆེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དག་ཏུ་ན། སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་འཛིན་དུ་སོང་༎ 2

ཀླུ་ཡིས་བྱིན་བརླབས་དེ་ཤེས་ནས། ས་གཞི་འདར་བྱེད་དེ་ཡིས་ནི།
སྙིང་སྟོབས་བརྟན་ལྡན་ཏིང་འཛིན་གྱིས། ཀླུ་རྣམས་ཀུན་ཏུ་བསྐྱོད་པ་བསྒྲུབས༎ 3

རྣམ་འགྱུར་ཁྲོ་ལྡན་དེ་དག་གིས། མཚོན་དང་མེ་ཡི་ཆར་སྤྲོས་པ།
མཐུ་ཡིས་དེ་ཡི་སྒྲོ་བོར་ནི། པདྨ་ཕུད་པལ་འཕྲེང་བར་གྱུར༎ 4

དེ་ནས་དེ་ཡི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས། རབ་ཏུ་ཡ་མཚན་ཀླུས་དེ་ལ།
སྤྲས་པའི་སྲིད་སྐྱིལ་ཀྲུང་བཅས། དེ་སྲིད་ཡུལ་འདིར་ཁྱོད་ཀྱི་གནས༎ 5

ཞེས་པ་བརྗོད་ནས་དེ་ལ་ནི། སྐྱིལ་ཀྲུང་ཡངས་པར་བཅིངས་པ་ཡི།
ཚད་དང་མཚུངས་པ་སྟོང་པ་ཡི། དཀྱིལ་འཁོར་དག་ནི་རབ་ཏུ་བྱིན༎ 6

अथ सप्ततितमः पल्लवः ।

भक्तिप्रवर्त्तितजिनोदितवासनानां
तेषां जयत्यभिमतः सुकृताभियोगः ।
यत्कीर्त्तिलक्षणविशेषनिवेशनेन
पुण्यापि पुण्यतरतामुपयाति पृथ्वी ॥ १ ॥

माध्यन्तिकाभिधो भिक्षुरानन्दस्य गुरोर्गिरा ।
बुद्धशासनमाधातुं ययौ काश्मीरमण्डलम् ॥ २ ॥

तन्नागाधिष्ठितं ज्ञात्वा धीरसत्वः समाधिना ।
ससङ्क्षोभं प्रणिदधे नागानां कम्पितावनिः ॥ ३ ॥

शस्त्राग्निदृष्टिरुत्सृष्टा तैरमर्षविकारिभिः ।
प्रभावेणाभवत्तस्य मूर्द्धि पद्मोत्पलावली ॥ ४ ॥

ततस्तं जगदुर्नागा त्वद्वीर्योत्कर्षविस्मिताः ।
यावान् पर्य्यङ्कबन्धोऽद्य देशस्तावान् वशे तव ॥ ५ ॥

उक्तेति तस्मै पर्य्यङ्कबन्धतुल्यं प्रमाणतः ।
नवद्रोणमुखायामं प्रददुः शून्यमण्डलम् ॥ ६ ॥

अथ सप्ततितमः पल्लवः ।

भक्तिप्रवर्त्तितजिनोदितवासनानां
तेषां जयत्यभिमतः सुकृताभियोगः ।
यत्कीर्त्तिलक्षणविशेषनिवेशनेन
पुण्यापि पुण्यतरतामुपयाति पृथ्वी ॥ १ ॥

माध्यन्तिकाभिधो भिक्षुरानन्दस्य आपेर्शिन नाम
सप्ततितमः पल्लवः ॥

ཡལ་འདབ་བདུན་ཅུ་རྩ་གཅིག་པ།

ཞི་བ་ལ་རེག་དྲི་མེད་ཚུལ་ཁྲིམས་རས་དཀར་རྩེ་དགའ་ཡིས།
མཛེས་པས་བསྐྱེན་ཅིང་ཡུལ་དང་ཆགས་ལས་གྲོལ་གྲོགས་རྣམས་ལ།
དར་གོས་དག་དང་ཤཱ་ཎའི་གོས་ཧྲུལ་དྲི་མ་ཅན་གྱི་ཀྱང་།
མངོན་པར་ཞེངས་པ་སྐྱེད་མིན་དམན་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པ་མིན། 1

ཤཱ་ཎའི་གོས་ཅན་དགེ་སློང་སྟོན། ཡོན་ཏན་བརྟན་པའི་བླ་མའི་བཀས།
རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་གཟུང་བའི་སླད། གྲོང་ཁྱེར་བཅོམ་བརླག་དག་ཏུ་ཞུགས།། 2

དེ་ནི་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ན། འཕགས་པའི་རང་བཞིན་བྱད་གཉིས་དང་།
ཕན་ཚུན་རབ་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡི། ཤར་བྱུང་འཕགས་པ་འདི་དག་གོས།། 3

དྲི་མེད་ཚུལ་ཁྲིམས་གནས་དང་ཐོས་པ་ཡི། ཤེས་དང་ལྡན་པར་གྲགས་ཤིང་བཟོད་པ་ཅན།
དགེ་སློང་དེ་དག་ཉིད་ནི་སམ་གཉིས་ལ། དགེ་སློང་ཤཱ་ཎའི་གོས་ཅན་དག་ཏུ་བརྗོད།། 4

དེ་བརྗོད་དེ་ནས་དེ་ཡིས་ཀྱང་། དེ་ཉིད་བརྗོད་ཐོས་དེ་དག་གིས།
དེར་སྨྲས་ཤཱ་ཎའི་གོས་ཅན་དེ། ཁྱོད་ཉིད་ཡིན་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད།། 5

ཨེ་སྐད་ཤཱ་ཎའི་གོས་ཅན་ཞེས། སྨྲ་བཞིན་ཁྱོད་ནི་ཚོགས་སུ་བཅུགས།
ཐུབ་པ་དམ་ཆོས་སྨྲ་བ་རྣམས། ཁྱོད་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བསྒྲིགས།། 6

अथ एकसप्ततितमः पल्लवः ।

शान्तिस्पृशां विमलशीलदुकूललीला-
शोभाजुषां विषयवेषपराङ्मुखानाम् ।
चीनांशुकैर्मलिनशीर्णपटच्चरैर्वा
नैवाभिमानकलना न च दैन्यवृत्तिः ॥ १ ॥

शाणवासी पुरा भिक्षु र्गुणवान् गुरुशासनात् ।
जिनशासनमाधातुं मथुरां प्रस्थितः पुरीम् ॥ २ ॥

स व्रजन् पथि शुश्राव मल्लयोर्वदतोर्मिथः ।
प्रसङ्गोपगतामेतामार्य्यामार्य्यस्वभावयोः ॥ ३ ॥

ये विमलशीलनिलयाः श्रुतविश्रुतचक्षुषः क्षमावन्तः ।
तानेव शाणवासी कथयति भिक्षुर्भुवि श्रमणान् ॥ ४ ॥

एतदुक्त्वाथ तेनापि तदेवोक्तं निशम्य तौ ।
तमूचतुस्त्वमेवासौ शाणवासी न संशयः ॥ ५ ॥

कस्मात्त्वं शाणवासीति सुमते दिक्षु विश्रुतः ।
गाथा गायन्ति मुनयस्तव सद्धर्मवादिनः ॥ ६ ॥

དེས་སྨྲས་སྐྱེ་བ་གཞན་ལ་བདག། སྨན་པ་གསོ་བར་བྱེད་པ་ཡིས།
རང་སངས་རྒྱས་ནི་སྙིང་ནད་ཀྱིས། གཟིར་བར་རབ་ཏུ་བསོས་པར་བྱས།། 7

དེ་ཡི་ཤཱ་ནའི་གོས་དག་ནི། ཆུང་ཞིང་རབ་ཏུ་རྡིངས་པ་མཐོང་།
རྒྱལ་པོ་ལ་འོས་མཛེས་པའི་གོས། བདག་གིས་རབ་ཏུ་གུས་པས་ཕུལ།། 8

དེ་ཡིས་སྨྲ་ས་པ་གྲོགས་པོ་དག། མཛེས་པའི་གོས་ལ་བདག་མི་སྲིད།
ཤཱ་ནའི་གོས་ཀྱི་རབ་ཞི་བ། བསྔགས་པར་འོས་ཤིང་མཛེས་པ་ཐོབ།། 9

ཅེས་པ་དེ་ཡི་ཚིག་ཐོས་ནས། ཤཱ་ནའི་གོས་སྟེང་འདི་ནི་པ་བཀྲ་དབྱ།
དམ་པའི་གྲོགས་ཀྱིས་ཆགས་བྲལ་ཐོབ། དམ་པའི་གོས་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་གྱུར།། 10

དུས་ཀྱི་དེ་ཡི་ཞུས་ཀྱི་མཐར། མཛེས་པའི་མཆོད་པ་བསྒྲུབས་བྱས་ཏེ།
དེ་མཚུངས་ཉིད་ནི་ཐོབ་པའི་སླད། བདག་གིས་སྨོན་ལམ་བློ་གྲོས་བྱས།། 11

སྨོན་ལམ་དེ་དང་དེ་ལ་ནི། ཡང་དག་མཆོད་པ་ཡིས་ཀྱང་བདག།
ཤཱ་ནའི་གོས་དང་ལྡན་པར་སྐྱེས། ཤཱ་ནའི་གོས་ཅན་ཞེས་སུ་གྲགས།། 12

ཞེས་བརྗོད་བཅོམ་བརླག་གྲོང་ཁྱེར་དུ། ཕྱིན་ཅིང་དུལ་གྱིས་འགྲོ་བ་དེས།
མགོ་ཅན་ཞེས་པའི་རི་བོ་ལ། ཚོམ་པ་ཆེན་པོ་དག་གིས་འཇོགས།། 13

དེར་ནི་ས་གཞི་འདར་བྱེད་པའི། སྐྱིལ་ཀྲུང་བཅས་དེ་ཉེ་བར་འཁོད།
ཚར་ཆེན་འབེབས་པའི་སྤྲུ་དག་ནི། བགེགས་ལ་ཆས་པ་རྣམ་པར་བཏུལ།། 14

स जगाद मयान्यस्मिन् जन्मन्यामयपीड़ितः ।
प्रत्येकसुगतः स्वास्थ्यं नीतो वैद्यचिकित्सया ॥ ७ ॥

शाणं शीर्णतरं वासस्तस्य दृष्ट्वा मयाल्पकम् ।
उपनीतं प्रणयिना राजार्हं रुचिराम्बरम् ॥ ८ ॥

सोऽब्रवीन्न सखे मह्यं रोचते रुचिरांशुकम् ।
लभ्यते प्रशमश्लाघ्या शोभा शाणेन वाससा ॥ ९ ॥

इत्यहं तद्वचः श्रुत्वा शीर्णशाणांशुकोत्सुकः ।
सत्सङ्गमात्तवैराग्यः सद्वस्त्रविमुखोऽभवम् ॥ १० ॥

कालेन तस्य देहान्ते रुचिरार्चाविधायिना ।
मया तत्तुल्यभावाप्त्यै प्रणिधानमतिः कृता ॥ ११ ॥

तेनाहं प्रणिधानेन तत्समभ्यर्चनेन च ।
सशाणवस्त्रः सञ्जातः शाणवासीति विश्रुतः ॥ १२ ॥

इत्युक्त्वा स शनैर्गच्छन्नवाप्य मथुरापुरीम् ।
उरुमुण्डाभिधं शैलमारुरोह महोद्यमः ॥ १३ ॥

तत्रोपविश्य पर्यङ्कबन्धेनाकम्पितक्षितिः ।
विलीय विप्रसन्नद्धौ नागौ तुमुलवर्षिणौ ॥ १४ ॥

བཅོམ་བརླག་ལ་གནས་ཚོང་དཔོན་བུ། ནར་ནྡར་ཞེས་བྱ་བ།
གྲོགས་ཀྱི་སྐད་དུ་བཙུང་ནས་ནི། དེ་ཡི་གཙུག་ལག་ཁང་པར་སྤྲུལ།། 15

རིན་ཅན་རབ་འབར་ཤེལ་དང་གསེར་གྱི་བ་གམ་དག་དང་ལྡན།
ཁྲི་དང་ཁྲིའུ་མལ་སྟན་དག་གིས་སྤྲས་ཤིང་མཛེས་པར་དགའ།
མགོ་རིས་ལྷ་བུ་སྐལ་བཟང་ཡོངས་སྤྱོད་གཏེར་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་།
བསོད་ནམས་གནས་ད[illegible]ཞེས་པར་གྱུར།། 16

ཀྵེམ་བ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་
དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་ཤཱ་ནའི་གོས་ཅན་གྱི་རྟོགས་པ་
བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་བདུན་ཅུ་རྩ་གཅིག་པའོ།།

मथुरावासिनौ श्रेष्ठिसुतौ नटभटाभिधौ ।
आदाय सहकृत्याय स विहारं विनिर्ममे ॥ १५ ॥

रत्नोज्ज्वलः स्फटिककाञ्चनरम्यहर्म्यः
पर्य्यङ्कपीठरचनाशयनाभिरामः ।
स्वर्गोपमः सुभगभोगनिधिर्विहारः
पुण्यस्थितिर्नटभटाभिध एव सोऽभूत् ॥ १६ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
शाणवास्यदानमेकसप्ततितमः पल्लवः ॥

ཡལ་འདབ་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་པ།

སྐྱེ་བོ་འདོད་པའི་རྡུལ་གྱིས་མིག་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ཀུན།
ཡུལ་ནི་གང་དག་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་པར་འདོད་པའི་སར་གྱུར་པ།
དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བསོད་ནམས་ཡོངས་གཙང་དག་པ་བསྟེན་རྣམས་ཀྱི།
ཡིད་ནི་རབ་ཏུ་ཞི་ཞིང་ཆགས་བྲལ་ལྡན་པ་དག་ཏུ་གྱུར།། 1

བཅོམ་བརླག་དག་ན་གནས་པ་སྤོང་། སྦྲས་པ་ཞེས་བྱ་སྤོས་འཚོང་གི།
ཕྲུ་ནི་དཔལ་དང་ལྡན་པ་དག། ཉེར་སྦྲས་ཞེས་པར་གྲགས་པ་བྱུང་།། 2

ཤཱ་ཎའི་གོས་ཅན་དགེ་སློང་གི། རྗེས་འབྲང་ངོ་ཞེས་པ་ཡི་ནི།
ཚིག་གིས་མ་སྐྱེས་པ་ནས་བདགས། དེ་ནི་དེ་ལ་གུས་ལྡན་གྱུར།། 3

ལང་ཚོ་གསར་པ་དང་ལྡན་ནི། ཆགས་བྲལ་ལ་ནི་མངོན་ཕྱོགས་ཚོ།
བགེགས་ཚོགས་རྩོམ་པ་ཉམས་པ་ཡིས། ཡིད་འབྱུང་གི་ནི་བསམ་པ་ཐོབ།། 4

ཕ་ཡི་ཚིག་གིས་དུས་འགར་ཞིག། ཤ་རི་ཙནྡན་སྨྲ་ཅི་དང་།
ཨ་ཀ་རུ་དང་གཞུར་འཚོང་། ཕ་སྤྲད་རྣམས་ནི་དེ་ཡི་བྱས།། 5

དེ་ནས་ནོར་ལྷས་བྱིན་ཞེས་པས། སྤོས་ནི་ཏེ་ཙ་གང་བ་ཡིས།
རང་གི་འབངས་མོས་དེ་ཡི་གཟུགས། ཡོན་ཏན་གྲགས་པ་བཤད་ཐོས་ནས།། 6

अथ द्विसप्ततितमः पल्लवः ।

यैरेव याति विषयैरभिलाषभूमिं
सर्वो जनः स्मररजःपरिभूतदृष्टिः ।
तैरेव पुण्यपरिमार्जनबुद्धिभाजां
वैराग्ययोगमुपयाति मनःप्रशान्तिम् ॥ १ ॥

अभूद्गुप्ताभिधानस्य गान्धिकस्य सुतः पुरा ।
मथुरावासिनः श्रीमानुपगुप्त इति श्रुतः ॥ २ ॥

अजातः कल्पितः पित्रा स भिक्षोः शाणवासिनः ।
अनुयायीति वचनात्तद्भक्तिनिरतोऽभवत् ॥ ३ ॥

वैराग्याभिमुखे तस्मिन् नवयौवनशालिनि ।
भग्नविघ्नगणारम्भश्चिंतां लेभे मनोभवः ॥ ४ ॥

हरिचन्दनकस्तूरीकर्पूरागुरुविक्रयी ।
स कश्चित्कालमकरोद्व्यवहारं पितुर्गिरा ॥ ५ ॥

अथ वासवदत्ताख्या गन्धक्रयविसृष्टया ।
स्वदास्या कथितं श्रुत्वा तं रूपगुणविश्रुतम् ॥ ६ ॥

ཆགས་པའི་ཚོགས་ནི་རབ་རྒྱས་ཤིང་། །འགྲོགས་པ་དོན་གཉེར་སྨད་འཚོང་མས། །
མངོན་པར་འདོད་པའི་པོ་ཉ་མོ། །བཏང་ནས་དེ་ལ་བསམ་པ་བཤད། ། 7

དལ་གྱི་པོ་ཉ་མོས་དོན་གཉེར། །འཛུམ་ལྡན་དེ་ཡིས་དེར་སྨྲས་པ། །
དེ་དང་ཕྲད་པའི་དུས་འདི་ན། །བདག་ལ་མངོན་པར་འདོད་པ་མེད། ། 8

དེ་ནས་པོ་ཉ་མོ་འོངས་ཚེ། །སྨད་འཚོང་ཆགས་བྲལ་ལྡན་པར་གྱུར། །
རྗེས་སུ་ཆགས་པས་ཆགས་བྲལ་བ། །སྨད་འཚོང་མ་ལ་ངེས་པ་མེད། ། 9

ཚོང་དཔོན་བུ་ནི་ཡང་ཚོ་ལྡན། །ནམ་ཞིག་དེ་ཡི་ཁྱིམ་གནས་ཚེ། །
དཔལ་དང་ལྡན་པའི་དོན་མཐུན་བདག །གྲོང་གི་ལམ་ནས་གསར་དུ་འོངས། ། 10

དེ་ཡི་མཚན་མོ་ལོངས་སྤྱོད་སྐབས། །གོས་དང་བཅས་པའི་གསེར་དག་སྦྱིངས། །
བཀྲིམ་ཆགས་ལྡན་པའི་སྨད་འཚོང་མ། །མ་དང་བཅས་པས་རབ་བསམས་པ། ། 11

ནོར་ཟད་གྱུར་པ་ཚོང་པའི་བུ། །འདི་ནི་རེ་ཞིག་ཁྱིམ་ན་གནས། །
གཞན་ཡང་དོན་གཉེར་ནོར་ཆེན་ལྡན། །བདག་གི་ཅི་བྱ་དེ་མ་རིག ། 12

འདོད་ལྡན་ནོར་ནི་སྒྲུབ་པ་དག །ཕྱི་ནས་ལྷག་པར་སྟེར་མི་འགྱུར། །
འབྲས་བུ་མེད་པར་ཡོངས་སྙིང་པར། །གྱུར་པ་དེ་ཡིས་ཅི་ཞིག་བྱ། ། 13

གསར་པ་མངོན་འདོད་གསར་པ་ལས། །མ་བསྔངས་པར་ཡང་ཐབས་ཅན་སྟེར། །
དང་པོར་གསས་པས་མི་མཛའ་ཡང་། །མཛའ་བ་ཉམས་སུ་བྱོང་བར་བྱེད། ། 14

सञ्जातरागसंवेगा गणिका संगमार्थिनी ।
विसृज्याभिमतां दूतीं भावं तस्मै न्यवेदयत् ॥ ७ ॥

स स्वैरमर्थितो दूत्या सस्मितस्तामभाषत ।
अयं नाभिमतः कालस्तस्याः सन्दर्शने मम ॥ ८ ॥

अथ दूत्यां प्रयातायां सोद्वेगा गणिकाभवत् ।
नानुरागे विरागे वा नियतिर्वेश्ययोषिताम् ॥ ९ ॥

कदाचिन् मन्दिरे तस्याः स्थिते यूनि वणिक्सुते ।
नवः सार्थपतिः श्रीमानाजगामोत्तरापथात् ॥ १० ॥

विसृष्टे रात्रिभोगाय तेन हेम्नि सहांशुकैः ।
जनन्या सहिता लुब्धा गणिका समचिन्तयत् ॥ ११ ॥

एष तावत् स्थितो गेहे वणिक्सूनुः कृतव्ययः ।
अर्थी महाधनश्चान्यः किं करोमि न वेद्मि तत् ॥ १२ ॥

वान्तवित्तः पुनः कामी न भवत्यधिकप्रदः ।
तेन पर्युषितेनैव क्रियते निष्फलेन किम् ॥ १३ ॥

नवस्त्वभिनवौत्सुक्यात्सर्वं मुञ्चत्ययाचितः ।
अप्रियेऽपि प्रियास्वादं करोति प्रथमादरः ॥ १४ ॥

དེ་སྐད་ནང་དུ་ཟུག་རྔུ་བཞིན། ། ཞུགས་པ་འདི་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ།
ལས་ཀྱི་འཆིང་བཞིན་རྗེས་འབྲང་འདི། མ་བཅད་པར་ནི་འགྲོ་མ་ཡིན།། 15

གལ་ཏེ་ནོར་ལྷར་འདི་བཏང་ན། བདག་ཅག་ལ་ནི་ཚོང་ཁེ་མེད།
ཆོས་ཕྱིར་མ་ཡིན་འདོད་ཕྱིར་མིན། བདག་ཅག་ནོར་གྱི་ཕྱིར་དུ་སྤྲུལ།། 16

ཞེས་བསམས་ནོར་ནི་དོན་གཉེར་མ། དེ་ཡིས་མ་ཡི་གྲོས་ཀྱིས་ནི།
ཆང་མཆོག་དུག་ལྡན་བླུད་པ་ཡིས། ཚོང་པའི་བུ་ནི་རབ་ཏུ་བསད།། 17

དེ་ནས་སྲོག་དང་བྲལ་བ་དེ། ཕྱག་དར་ཁྲོད་ཀྱི་ཕུང་པོར་སྦས།
དེད་དཔོན་ནང་དུ་རབ་བཅུག་ནས། དེ་ཡིས་ནོར་ནི་རྒྱ་ཆེན་ཐོབ།། 18

སྨད་འཚོང་མ་ཡི་ཁང་པར་ནི། འཇུག་པ་མགོན་སྨེ་ཕྱིར་འགོན་མིན།
ཞེས་དེ་གཉེར་རྣམས་ཀྱིས་བཙལ་བས། ཚོང་པའི་བུ་ནི་སྲོག་བྲལ་རྙེད།། 19

དེ་ནས་དེ་བསད་གདུང་བ་ཅན། དེ་དག་གིས་གསོལ་ས་བདག་གིས།
སྡིག་ལྡན་ལོ་འོས་ཅན་པ་ནི། མི་བཟད་སྨད་འཚོང་མ་ལ་བསྟན།། 20

སྐྲ་གྲོལ་གོས་དང་བྲལ་བ་དེ། གསོད་ས་ཡི་ནི་སར་ཁྲིད་དེ།
ལག་པ་རྐང་པ་རབ་བཅད་ཅིང་། རྣ་བ་དང་ནི་སྣ་ཡང་བཅད།། 21

རང་གི་ཁྲག་གི་འདམ་པ་ན། གདུང་བས་ཉེས་ཅིང་འདྲེ་རྡོག་བྱེད།
ཤ་ཟ་རོག་ཅིང་འཇོམས་ན་ནི། དབང་མོར་བཅས་བསྒྲུབ་ན་བྱེད།། 22

तस्मात् किमस्य क्रियतामन्तःसक्तस्य शल्यवत् ।
अभोगेन न यात्येष कर्मबन्ध इवानुगः ॥ १५ ॥

नास्माकमेतद्दाक्षिण्यं त्यज्यते यदि वित्तवान् ।
न धर्माय न कामाय वयमर्थाय निर्मिताः ॥ १६ ॥

इति संचिंत्य सा मातुः संमते द्रविणार्थिनी ।
वरासवेन न्यवधीत् सविषेण वणिक्सुतम् ॥ १७ ॥

निक्षिप्यावस्करचये ततस्तं गतजीवितम् ।
अवाप्य विपुलं वित्तं सार्थवाहं प्रवेश्य सा ॥ १८ ॥

दृष्टः प्रविष्टो गणिकागृहं न तु विनिर्गतः ।
इति बन्धुभिरन्विष्य व्यसुः प्राप्तो वणिक्सुतः ॥ १९ ॥

ततस्तद्वधसन्तप्तैः श्रावितस्तैर्महीपतिः ।
वेश्यायास्तीव्रपापार्हमादिदेशोग्रनिग्रहम् ॥ २० ॥

सा वध्यवसुधां नीता मुक्तकेशी निरम्बरा ।
निकृत्तपाणिचरणा च्छिन्नश्रवणनासिका ॥ २१ ॥

वेष्टयन्ती व्यथाक्रान्ता निजशोणितकर्दमे ।
निवार्यमाणक्रव्यादा दास्या चुक्रोश बन्धकी ॥ २२ ॥

དེ་ནས་དེ་ཡི་སྡུག་བསྔལ་ནི། མི་བཟད་ཉེར་སྦས་ཀྱིས་ཐོས་ནས།
དེ་ནི་བསྐྱབ་པའི་དུས་འདི་ཞེས། བརྗོད་ནས་ས་གཞི་དེ་རུ་སོང་།། 23

ཀླུ་འོད་ཅན་དེ་འོངས་པ་ནི། འབངས་མོས་བཤད་པ་མཐོང་གྱུར་ནས།
སྟོན་གྱི་མཚོན་འདོད་ལྷག་མ་ཡིས། ངོ་ཚ་ལྡན་ཞིང་སྤྲ་གྱུར་གྱུར།། 24

བག་ཆགས་གོམས་པ་དག་གིས་ལས། འགག་ལས་ནང་དུ་རབ་ཞུགས་པ།
ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཆགས་པ་ནི། གནས་སྐབས་འགར་ཡང་གཏོང་མི་འགྱུར།། 25

འབངས་མོ་འདི་གོས་ཀྱི་འདབ་མ་ཡིས། མདོམས་ནི་རབ་ཏུ་བཀླུབས་ཁྱས་ཤིང་།
ཉུ་མར་ལག་བཀོད་བཞིན་རས་ནི། རབ་དུད་དེ་ཡིས་དེ་ལ་སྨྲས།། 26

བདག་གིས་འབད་པ་ཆེན་པོ་ཡིས། དོན་དུ་གཏེར་ཡང་ཁྱོད་མ་འོངས།
ད་ལྟ་སྐལ་བ་ཞན་པ་བདག། མཐོང་བ་ཡིས་ནི་ཁྱོད་ལ་ཅི།། 27

གང་ཚེ་བདག་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱིས། སྐལ་བཟང་རྣམ་འཕྲུལ་ཅི་ཡང་ལྡན།
དེ་ཡི་ཚེ་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི། བཙུ་བའི་དུས་འདི་མིན་ཞེས་སྨྲས།། 28

ཡན་ལག་བཅད་ཅིང་ཁྲག་གིས་བསྒོས། ཉོན་མོངས་རྒྱ་མཚོར་ལྷུང་བ་བདག།
ལྟ་བ་ཡི་ནི་དུས་འདི་དག། བལྟའི་རིག་ཅན་ཁྱོད་ཀྱི་ཅི།། 29

ཞེས་པ་སྨྲ་ཞིང་བཅི་མ་ཡི། ཚུ་ཤིས་གོས་ཀྱི་མཐར་དག་བརྟུད།
རྗེས་སུ་གཏུང་བ་ཅན་དེ་ལ། དབྱིབ་ཉེར་སྦས་ཀྱིས་སྨྲས་པ།། 30

तस्मात् किमस्य क्रियतामन्तःसत्तास्य शल्यवत् ।
अभोगेन न यात्येष कर्मबन्ध इवानुगः ॥ १५ ॥

नास्माकमेतद्वाणिज्यं त्यज्यते यदि वित्तवान् ।
न धर्माय न कामाय वयमर्थाय निर्मिताः ॥ १६ ॥

इति संचिंत्य सा मातुः संमते द्रविणार्थिनी ।
वरासवेन न्यवधीत् सविषेण वणिक्सुतम् ॥ १७ ॥

निक्षिप्यालक्ष्य हत्वा दास्या वसनपल्लवम् ।
सा स्तनन्यस्तहस्ता तं बभाषे विनतानना ॥ २६ ॥

प्रयत्नेनापि महता नायातस्त्वं मयार्थितः ।
अधुना मन्दभाग्यायास्तव सन्दर्शनेन किम् ॥ २७ ॥

यदा ममाभवत्कोऽपि भाग्यसौभाग्यविभ्रमः ।
न दर्शनस्य कालोऽयमित्युक्तं भवता तदा ॥ २८ ॥

क्षताङ्गी रुधिरादिग्धा च्युताहं क्लेशसागरे ।
कालः कमलपत्राक्ष किमयं दर्शनस्य मे ॥ २९ ॥

इति ब्रुवाणां बाष्पाम्बुस्राव्यमानांशुकांचलाम् ।
शनकैरुपगुप्तस्तां सानुतापमभाषत ॥ ३० ॥

མཛེས་སྡུག་ལྡན་པའི་གྲོགས་དང་ལུས་ནི་གསེར་གྱི་རྩ་ཤིང་མཛེས་པའི་ཀུན་པོ་དང་།
བཞིན་རས་པདྨ་ཧམ་བྱེད་མིག་ནི་ཨུ་དྲ་ལ་དག་པ་དམན་པ་སྤེར་བྱེད་པ།
ཤིན་ཏུ་ཡིད་འཕྲོག་དེ་དག་རྣམས་ལ་བདག་ནི་མི་དགའ་འོན་ཀྱང་འབད་པས་
བདག།
རྣམ་པར་སྤྲད་ན་རོ་དང་བྲལ་བ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྟ་བུ་འོངས།། 31

རྒྱུད་དང་གོས་ཀྱིས་རབ་བསྒྲིབས་ཤིང་། དྲི་བཟང་མཆོག་གིས་རབ་བསྒོས་པ།
[illegible]ཤུལ་ནི་མཛེས་པ་དག། སྐྲར་ཡང་རང་བཞིན་དེ་འདྲར་གྱུར།། 32

སྐྲ་དང་རྩུས་པས་གང་བའི་དབྱིབས་ཅན་དག་ཏུ་མི་ཡིས་ནི།
ཡན་ལག་མ་ལུས་རབ་འཚེད་རྣག་ཁྲག་དང་ཧྲན་སྐྱད་པའི་གནས།
ལུས་ཀྱི་རིང་ཅན་དུ་ཁྲོད་སྡུག་བསྔལ་ཚོགས་ཀྱི་གཏེར་དག་ལ།
གང་གི་དགའ་བ་དེ་དག་གྱི་ཧྲད་ཀྱི་ཧྲད་བརྒྱག་པར་འགྱུར།། 33

ཀྱི་མ་སྐྱོངས་ལས་མི་རྣམས་ནི། རྣམ་པར་ཟག་ཅིང་དྲི་ང་ཅན།
རྣལ་འབྱུང་ཟུགས་པས་གང་གྱུར་བའི། ལུས་པོ་ལ་ཡང་དགའ་བ་བསྒོམ།། 34

བདེ་གཤེགས་ཉེ་རང་བརྟེན་པ་ལས། ལུས་ཀྱི་རྣལ་གྲངས་གཏོང་པ་ཅན།
མི་བཟད་སྐྱེ་བ་དག་གི་གནས། སྡུག་བསྔལ་ཕུང་པོ་འདི་ཟད་འགྱུར།། 35

སྟོངས་པའི་ཐུབ་པ་དག་གི་ཉིན་བྱེད་ཉིད་མོངས་གནས་སྐབས་མཐའ་དག་གཅོད་
བྱེད་པ།
རྟོན་པའི་བསྟན་པའི་གནས་ལ་གང་དག་གིས་ནི་དགེ་བའི་གྲོགས་ཀྱི་སྐྱོད་ལམ་
བཏབ།

उपगुप्तस्ततस्तस्याः श्रुत्वा विषमवैशसम् ।
तद्विलोकनकालोऽयमित्युक्त्वा तां भुवं ययौ ॥ २३ ॥

दास्या निवेदितं दृष्ट्वा तमायान्तं शशिद्युतिम् ।
पूर्वाभिलापशेषेण सा लज्जाकुटिलाभवत् ॥ २४ ॥

अन्तःप्रविष्टः केनापि वासन्‍‌ासवर्त्मना ।
न कस्यांचिदवस्‍‌यं स्वभावः पुनरीदृशः ॥ ३२ ॥

वत वत निहतास्ते कीर्णकेशास्थिसंस्थे
सततमनलतापोत्पच्यमानाखिलाङ्गे ।
कुणपवति रमन्ते ये जुगुप्सानिधाने
व्यसनगणनिधाने कायनाम्नि श्मशाने ॥ ३३ ॥

विस्यन्दिनि दुरामोदे विक्षतच्छिद्रसङ्कुले ।
अहो मोहान्मनुष्याणां कायेऽपि प्रियभावना ॥ ३४ ॥

सापायः कायपर्यायमायाविषयसंश्रयः ।
दुःखस्कन्धः क्षयं याति सुगतोपासनादयम् ॥ ३५ ॥

मोहध्वान्तदिवाकरस्य सकलक्लेशावकाशच्छिदः
शास्तुः शासनसंश्रये प्रणिहितं कल्याणमिनस्य यैः ।

དེ་དག་ལུས་ཞེས་བརྗོད་པའི་དཀྱིལ་བ་དཀའ་བའི་ཀོང་རྩུས་ཏྲ་བས་གང་གྱུར་ཅིང་།
རྒྱུ་མའི་འཕྲེང་བ་ཀྱིས་པས་དཀྲིགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་སྡོད་དུ་སྣར་ཡང་སྐྱུང་མི
འགྱུར།། 36

དེ་དག་ཐོས་ནས་སྨད་འཚོང་མ། ཕྱུག་བསྟུལ་གྱིས་ཉམ་ཆགས་བྲལ་ཅན།
ཞི་སྨད་བསོད་ནམས་དཀོན་ཚོག་གསུམ། སྐྱབས་འོས་དག་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་།། 37

དེ་ནས་དེ་ཡིས་ཉེར་སྦས་ཀྱི། གཏམ་གྱིས་གྱུར་ཞུགས་འབྲས་བུ་ཐོབ།
ཆོས་ཀྱི་ལམ་ལ་གཏུས་པ་ཡིས། བདེན་པ་མཐོང་ནས་ཤི་བར་གྱུར།། 38

དེ་ནས་དེ་ནི་ལྷ་ཡི་ཚོགས། འདོད་དང་ལྡན་པར་སྐྱེས་པ་དག།
བཅོམ་བརྒྲག་དཀའ་འཁྲིད་རྣམས་ཀྱིས། ཐོས་ནས་དེ་ལུས་སྦྱང་པ་བྱས།། 39

སྐབས་དེར་ཤྭ་ནའི་གོས་ཅན་ནི། རབ་དང་བློ་ཡི་མངོན་ཕྱོགས་ཏེ།
ཉེར་སྦས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིས། དུས་ལ་བབ་བར་ཡང་དག་བསམས་མས།། 40

དེ་ནས་དེ་ཡིས་རབ་བྱུང་ངེས། བླ་མེད་དགྲ་བཅོམ་གནས་ཐོབ་ནས།
གྲོང་ཁྱེར་དཀའ་གནས་རྣམས་ལ། དམ་ཆོས་སྟོན་པའི་ཚུལ་པ་མཛད།། 41

འཁོར་དེར་ཆོས་ནི་བདུད་རྩི་དང་། བཅས་པ་རབ་ཏུ་སྟོན་དེ་ལ།
བགེགས་ཚོགས་རྣམ་འགྱུར་རབ་མང་བ། དེ་དང་དེ་ནི་བདུད་ཀྱིས་བྱས།། 42

ཉན་པ་སེམས་ནི་གཡེང་བ་རྣམས། གང་གིས་རྣམ་པར་འཕྲུལ་གྱུར་བ།
མཛེས་པ་གཡེར་དང་བཅས་པ་མི། དེར་ནི་མུ་ཏིག་ཆར་པ་བབ།། 43

नैव क्लिन्नकलङ्कपङ्ककलिते कीर्णान्त्रमालाकुले
ते मज्जन्ति विकारभाजि नरके कायाभिधाने पुनः ॥ ३६ ॥

एतदाकर्ण्य गणिका दुःखोद्वेगविरागिणी ।
पुण्यं रत्नत्रयं शान्त्यै शरण्यं शरणं ययौ ॥ ३७ ॥

उपगुप्तकथावाप्तस्रोतःप्राप्तफलाथ सा ।
धर्ममार्गप्रणयिनी दृष्टसत्या व्यपद्यत ॥ ३८ ॥

तस्यां देवनिकायेऽथ संभूतायां प्रभामये ।
मथुरावासिनः श्रुत्वा चक्रुस्तद्देहसत्क्रियाम् ॥ ३९ ॥

अत्रान्तरे शाणवासी समभ्येत्य प्रसन्नधीः ।
प्रव्रज्यामुपगुप्तस्य प्राप्तकालाममन्यत ॥ ४० ॥

सोऽथ प्रव्रजितस्तेन प्राप्यार्हत्पदमुत्तमम् ।
सद्धर्मदेशनारम्भं विदधे पुरवासिनाम् ॥ ४१ ॥

धर्मं प्रदिशतस्तस्य तस्यां पर्षदि साम्प्रतम् ।
चकार मारः प्रचुरां तां तां विघ्नौघविक्रियाम् ॥ ४२ ॥

ववर्ष मौक्तिकं तत्र रुचिरं च सकाञ्चनम् ।
येन व्याक्षिप्तचित्तानां श्रोतॄणामभवद्भ्रमः ॥ ४३ ॥

དེ་ཡི་མི་འཁྲིག་གར་མཁན་མ། མཛེས་སྡུག་འཛེ་སྒེག་གཟུགས་བྱས་ནས།
དྲི་ཟ་ལྷ་མོ་འི་ཚོགས་རྣམས་དང་། སྐད་ཅིག་དེར་ནི་གར་དག་བྱས།། 44

མཛེས་པའི་གར་དང་རོལ་རྩེད་ཀྱིས། བདེ་བླག་ཏུ་ནི་སེམས་སྐྲོགས་པ།
གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ནི་དེར། ངེས་པར་འདོད་པའི་ངང་བཞིན་འགྱུར།། 45

དེ་ནས་རྣམ་པར་མ་དུལ་བའི། བདུད་ནི་འདུལ་བ་ལ་བརྩོན་པ།
ཉེར་སྦས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་འགྱུར་ལ། འོས་པའི་ཕྱིར་བཅོས་རབ་ཏུ་བསམས།། 46

བདུད་ལ་ཕྱོགས་དེ་ངེས་སྨྲས་པ། ཁྱོད་ནི་མཁས་པས་བདག་ཚིམ་སྟེ།
ཀྱེ་མ་གར་དང་ཀྱེ་མ་གླུ། མཆོག་ཉིད་ཁོ་ན་ཅི་ཞིག་བརྗོད།། 47

ཅེས་བརྗོད་འཕྲེང་བའི་ཟློས་ཀྱིས་ནི། རོ་ནི་གསུམ་དག་དེ་ལ་བཏགས།
མགོ་ལ་སྤྲུལ་གྱི་རོ་དང་ནི། མགྲིན་པར་མི་དང་ཁྱི་ཡིའོ།། 48

བདུད་དེས་རོ་ནི་གསུམ་པོ་དེ། རང་གིས་དགྲོལ་བར་མ་ནུས་ནས།
དབང་པོ་ཉེ་དབང་གདོང་བཞི་དང་། བཅས་པའི་ལྷ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་། 40

དེས་གྲོལ་བར་མ་ནུས་ཚེ། པདྨ་སྐྱེས་ཀྱིས་རབ་བསྐུལ་ཏེ།
དེ་ནས་རིགས་པ་ཉམས་པའི་བདུད། དེ་ཉིད་ལ་ནི་སྐྱབས་སུ་སོང་།། 50

ཤིན་ཏུ་དུལ་བས་ཉེར་སྦས་ཀྱིས། ཀང་བ་དགའ་དེས་གཏུགས་དེ།
ཐུགས་པ་བདང་ནས་རབ་དང་བས། ཕྱག་སྦྱར་དེ་ལ་རབ་སྨྲས་པ།། 51

स कृत्वा द्वार्यसौन्दर्यं ललितं नर्त्तकीवपुः ।
ननर्त्त सहितस्तत्र गन्धर्वाप्सरसाङ्गणैः ॥ ४४ ॥

कान्तानृत्यविलासेन हेलापहृतचेतसाम् ।
अभूत्तत्र विनेयानां कामं काममयं मनः ॥ ४५ ॥

अविनीततरस्याथ मारस्य विनयोद्यतः ।
अचिन्तयद्विकारार्हा मुपगुप्तः प्रतिक्रियाम् ॥ ४६ ॥

सोऽभ्येत्य मारमवदत्तुष्टोऽहं तव कौशलात् ॥
अहो नृत्यमहो गीतं दिव्यमेव किमुच्यते ॥ ४७ ॥

उक्तेति मालाव्याजेन बबन्धास्य शवत्रयम् ।
मस्तके सर्पकुणपं कर्णे च श्वमनुष्ययोः ॥ ४८ ॥

स्वयं मोक्तुमशक्तोऽसौ मारस्तत्कुणपत्रयम् ।
प्रययौ शरणं देवान् सेन्द्रोपेन्द्रचतुर्मुखान् ॥ ४९ ॥

तेषु मोक्तुमशक्तेषु प्रेरितः पद्मजन्मना ।
भग्नदर्पोऽथ कन्दर्प स्तमेव शरणं ययौ ॥ ५० ॥

स निपत्यातिविनयादुपगुप्तस्य पादयोः ।
प्रसाद्य मदमुत्सृज्य तमुवाच कृताञ्जलिः ॥ ५१ ॥

གནོད་པ་བྱས་པ་བདག་ལ་ནི། ཡང་དག་འོས་པ་བསྟོད་ཀྱིས་བྱས།
ད་ནི་ཁྱོད་ལ་བདག་བརྟེན་པས། ཁྲོ་བ་གྲོང་ལ་བཀའ་དྲིན་མཛོད།། 52

བདག་གིས་གནོད་པ་བྱས་མོད་ཀྱང་། བདེ་གཤེགས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡིས།
བྱ་ནི་རྣམ་པར་མ་དུལ་བ། ཕ་ཡིས་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་བསྐྱངས།། 53

བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་རྡོ་རྗེའི་གདན། བསྙེན་པ་དེ་ལས་བདག་གིས་སྤོར།
གནོད་པ་ཡིས་ནི་ཚོགས་དག་བྱས། དེ་ཡིས་བདག་ལ་བཟོད་པ་ཉིད།། 54

བྱང་ཆུབ་ཏིང་འཛིན་ཐུབ་པའི་གནས་དེར་སྐྱིལ་ཀྲུང་དག་ནི་བཅས་ནས་གནས་པའི་ཚེ།
རྣམ་འགྱུར་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པ་བདག་ལ་ར་བ་ཉིད་ནི་འཛིན་བྱེད་ཅིང་།
ཁྲོ་བ་བཟོད་པས་བཀུམ་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན།
བསམ་གཏན་མཆོག་ཏུ་སྒོང་བར་བྱེད་པ་དེ་ཡི་སྤྱན་ཡང་ཅུང་ཟད་ཕྱེ་མ་ཡིན།། 55

ཁྱོད་ཀྱིས་སྙིང་རྗེ་བཏང་ནས་དེང་། བདག་ནི་རབ་ཏུ་སྨད་པར་བྱས།
གནོད་བྱེད་ལ་ཡང་ཆེན་པོ་ཡིས། ཡིད་ནི་ཁྲོ་བའི་དྲི་ལྡན་མིན།། 56

བདག་ལ་རོ་དག་བརྟགས་པ་བཟོད། ཁྱོད་ཀྱི་བཀའ་ལ་བདག་གནས་སོ།
དུལ་བས་དེ་སྐད་སྨྲ་བྱེད་པ། དེ་ལ་ཉེར་སྨས་ཀྱིས་སྨྲས་པ།། 57

གལ་ཏེ་སྔར་ཡང་ཉེར་འཚོ་ཁྱོད། དགེ་སློང་རྣམས་ལ་མི་བྱེད་ན།
ཁྱོད་ལ་བརྟན་པར་བཅིངས་པ་ཡི། རོ་འདི་དག་ནི་བདག་གིས་དགྲོལ། 58

क्षतं क्षतापकारस्य त्वया यदुचितं मम ।
प्रसीद त्यज्यतां मन्युरधुनाहं त्वदाश्रयः ॥ ५२ ॥

अहं क्षतापराधोऽपि सुगतेन महात्मना ।
अविनीततरः सूनुर्जनकेनेव रक्षितः ॥ ५३ ॥

बोधिमूले मया तस्य वज्रासनयुषः पुरा ।
कृता निकारनिकराः क्षान्तमेव च तेन मे ॥ ५४ ॥

नानाकारनिकारकारिणि मयि प्राकारतां बिभ्रता
तस्मिन् बोधिसमाधिसिद्धिभवने पर्यङ्कबन्धस्थितौ ।
क्षान्तिक्षालितमन्युना भगवता बुद्धेन शुद्धात्मना
तेन ध्यानपरायणेन न मनागुन्मीलितं लोचनम् ॥ ५५ ॥

भवता त्वद्य करुणामुत्सृज्याहं वशीकृतः ।
सापराधेऽपि महतां न मन्युमलिनं मनः ॥ ५६ ॥

मुञ्च मे कुणपाबन्धं स्थितोऽहं तव शासने ।
इति ब्रुवाणं प्रणयादुपगुप्तस्तमभ्यधात् ॥ ५७ ॥

न करिष्यसि चेदेवं भिक्षूणां विप्लवं पुनः ।
तदेतत्तव मुञ्चामि दृढं कुणपबन्धनम् ॥ ५८ ॥

གུས་ལྡན་བདག་ལ་དགའ་བ་ནི། འདི་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱ།
འདས་པའི་བདེ་གཤེགས་རྣམ་པ་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་ཡང་དག་བསྟན་པར་འོས།། 59

ཀུན་གྱི་རྗེས་མཐུན་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི། ཀློས་ཀར་ཉམས་པ་བདག་གིས་མཐོང་།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་མཐོང་བ་དག། བདག་ནི་མཆོག་ཏུ་འདོད་པར་གྱུར།། 60

བདེ་གཤེགས་ཀྱི་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། ཐོས་པའི་བདག་ཉིད་བདག་གིས་མཐོང་།
ངེས་པར་མིག་གི་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན། གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།། 61

ཞེས་བརྗོད་དེ་ཡི་རོ་དག་ནི། བཀྲོལ་བ་མེ་ཏོག་མཚོན་ཅན་གྱིས།
དེ་ལ་སྨྲས་པ་བདེ་གཤེགས་ཀྱི། གཟུགས་དང་མཚུངས་པར་བྱེད་མི་ནུས།། 62

དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་བཀའ། འདུལ་བ་ལ་གནས་བདག་གིས་བསྟན།
ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ནི་བདེ་གཤེགས་དབྱིབས། ཕྱག་འོས་ལ་ཡང་ཕྱག་མི་བྱ།། 63

ཞེས་བརྗོད་བདེ་གཤེགས་རྣམ་པ་ནི། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བདེ་སྟེར་ཞིང་།
གསེར་གྱི་སྣང་བ་རབ་ཏུ་སྒྲོ། མཛེས་པ་དག་ནི་དེ་ཡིས་བསྟན།། 64

སྤྱུར་ནི་ཟུང་དག་རིང་ཞིང་བསམ་པ་བརྟན་ལ་ཆགས་སྐྱིན་མའི་ཁྲི་ཤིང་རྣམ་
འགྱུར་བྲལ།
ཤངས་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་མཛེས་པར་ཆགས་ཤིང་གསེར་གྱི་གདུགས་དང་མཚུངས་
པའི་མཆན་མ་ཅན།
ཁྲུན་མེད་སྙན་གྱི་ཞགས་པ་རིང་ཞིང་མཛེས་ལ་ཕྱག་གི་རྫོད་པ་ཀུན་ཏུ་འཕྱང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་གཟུགས་དག་མཐོང་ན་བསམ་པ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་དགའ་
བར་གྱུར།། 65

इदं च भवता कार्यं प्रियं प्रणयिनो मम ।
अतीतसुगताकारं सन्दर्शयितुमर्हसि ॥ ५९ ॥

दृष्टा तव मया शक्तिर्नाथे सर्वानुकारिणः ।
सन्दर्शने भगवतः परमुत्कण्ठितो ह्यहम् ॥ ६० ॥

धर्मकायो मया दृष्टः सुगतस्य श्रुतात्मना ।
रूपकायस्तु नैवासौ नयनामृतनिर्भरः ॥ ६१ ॥

इति निर्मुक्तकुणपस्तेनोक्तः कुसुमायुधः ।
तमूचे सौगतं रूपं तुल्यं कर्तुं न शक्यते ॥ ६२ ॥

तथापि दर्शयाम्येष त्वदाज्ञाविनये स्थितः ।
प्रणम्येन प्रणम्योऽहं न त्वया सुगताकृतिः ॥ ६३ ॥

इत्युक्त्वा सुगताकारमविकारसुखप्रदम् ।
स समुत्सृष्टकनकालोककान्तमदर्शयत् ॥ ६४ ॥

दीर्घध्याननिमीललोचनयुगं निःसम्भ्रमभ्रूलतम्
नासावंशनिपक्तकान्तकनकच्छेदोपमानालिकम् ।
निर्भूयायतकर्णपाशललितं व्यालम्बिबाहुद्रुमम्
बौद्धं रूपमवेक्ष्य निर्वृतिरभून्निश्चेतनानामपि ॥ ६५ ॥

བཅོམ་ལྡན་སྐུ་ནི་མཛེས་པ་དེ། མཐོང་ནས་ཉེར་སྤྲས་མཆིམ་དང་།
བཅས་ཤིང་སྤྲོ་མོང་རྒྱས་པ་ཡིས། དེ་ཡི་ཞབས་ལ་ཕྱག་དག་བྱས།། 66

ངེས་པར་བདག་གི་ཕྱག་འོས་མེད། ཞེས་པ་ཡིད་སྨྲུབས་སྨྲ་བྱེད་ཚེ།
དེ་ལ་ཉེར་སྤྲས་ཀྱིས་སྨྲས་པ། རྒྱལ་བའི་རྣམ་པ་ཁྱོར་ཕྱག་འོས།། 67

བཅོམ་ལྡན་སྐུ་ནི་བཅོས་མ་ཡི། གཟུགས་རྣམས་ལ་ཡང་ཕྱག་བྱར་འོས།
མཁས་པ་རྣམས་ནི་ས་ཤིང་དང་། ཁམས་ལ་ཕྱག་དེ་བྱེད་པ་མིན།། 68

ཉེར་སྤྲས་ཀྱིས་ནི་འདི་བརྗོད་པ། རབ་དང་བློ་ལྡན་བདུད་ཀྱིས་ཐོས།
བདེ་གཤེགས་གཟུགས་ནི་ཡོངས་བཏང་སྟེ། རང་གི་གཟུགས་སུ་རབ་ཏུ་བསྟན།། 69

དེ་ནས་དུལ་ཞིང་པན་པ་འཚོལ། དེ་ཡིས་ཡང་དག་བསོས་པ་ཡི།
གྲོང་ཁྱེར་པ་རྣམས་དམ་པའི་ཆོས། ཀུན་ཏུ་ཉེར་སྤྲས་དྲུང་དུ་འོངས།། 70

དེ་ཡི་མན་ངག་གཏམ་གྱིས་ནི། བདེན་པ་མཐོང་ཞིང་དགའ་བ་ཡིས།
གྲོང་ཁྱེར་ན་གནས་འབུམ་ཕྲག་ནི། བཅོ་བརྒྱད་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པར་འགྱུར།། 71

དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་དགེ་བ་དག་གིས་སྣང་བྱེད་ཅིང་།
རབ་རིབ་འཕྲོག་པར་བྱེད་པས་ཆོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་མན་ངག་བསྒྲུབས།
རྒྱ་ཆེ་དགེ་བའི་ཚ་བས་བསོད་ནམས་རྒྱས་པ་ཐོབ་རྣམས་ཀྱིས།
ཟླ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་གང་དེ་གཞན་ལ་ཕན་པའི་དོན་དུ་གྱུར།། 72

ཞེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་
དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་ཉེར་སྤྲས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་
པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་པའོ།།

उपगुप्तस्तदालोक्य कान्तं भगवतो वपुः ।
सबाष्पपुलकाकीर्णश्चक्रे तत्पादवन्दनम् ॥ ६६ ॥

नच नाम प्रणम्योऽहमिति वादिनि मन्मथे ।
उपगुप्तस्तमवदत् प्रणम्यस्त्वं जिनाकृतिः ॥ ६७ ॥

कृचिमेष्वपि बिम्बेषु वन्द्या भगवतस्तनुः ।
न स मृत्काष्ठधातूनां प्रणामः क्रियते बुधैः ॥ ६८ ॥

इत्युक्तमुपगुप्तेन श्रुत्वा मारः प्रसन्नधीः ।
विहाय सौगतं रूपं स्वं वपुः प्रत्यपद्यत ॥ ६९ ॥

तेनैवाथ समाहूता विनीतेन हितैषिणा ।
उपगुप्तान्तिकं पौराः सद्धर्मं श्रोतुमाययुः ॥ ७० ॥

तस्योपदेशकथया सत्यदर्शननिर्वृताः ।
लक्षाण्यष्टादश प्रापुरर्हत्त्वं पुरवासिनाम् ॥ ७१ ॥

इति सकललोकालोक कल्याणकारी
व्यथिततिमिरहारी धर्ममार्गोपदेशः ।
विपुलकुशलमूलप्राप्तपुण्योदयानां
भवति किल महद्भिर्या परेषां हिताय ॥ ७२ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलताया
मुपगुप्तावदानं नाम द्वासप्ततितमः पल्लवः ॥

ཡལ་འདབ་བདུན་ཅུ་ཙ་གསུམ་པ།

ཉམས་པ་མེད་པའི་མཁའ་དང་ཡངས་པའི་དཔལ།
གྲགས་པ་བསིལ་ཟེར་བྱེད་པ་བརྒྱ་ལྟར་དཀར།
ངོ་མཚར་སྤྱོད་པས་མཛེས་པའི་མཐུ་དགའ་ནི།
བདེ་གཤེགས་མཆོད་པའི་འབྲས་བུ་ཆ་ཤས་ཡིན།། 1

གྲོང་ཁྱེར་པ་ཊ་ལི་པུ་ཏྲར། རྒྱལ་པོ་དཔལ་ལྡན་མྱ་ངན་མེད།
བྱུང་སྟེ་གང་གིས་སྦྱིན་པ་དོན། གྲངས་ཀྱི་སླ་ཡི་དབུལ་བར་གྱུར། 2

ནམ་ཞིག་མདུན་སར་འཁོད་དེ་ལ། ཚོང་པ་གླིང་དུ་འགྲོ་བ་པོ།
བདོག་ཀུན་ཉམས་པའི་སྐྱ་ངན་གྱིས། གཟིར་ཅིང་ཤུགས་རིང་ལྡན་པས་ཞུས།། 3

དཔུང་པའི་གླིབ་མ་རིང་པོ་ལ། སྲད་པ་ངལ་གསོ་ལྟ་ཁྲིད་ཀྱིས།
རྒྱལ་སྲིད་དག་ན་འགར་ཞིག་ཀྱང་། རེ་བ་བསམ་པས་གཟིར་བ་མཐོང་།། 4

སྐལ་བ་ཉམ་ཆུང་འབབ་ཞིག་ལས། རྒྱ་མཚོར་གནས་པའི་ཀླུ་རྣམས་ཀྱིས།
བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་གཟིངས་བཅག་ནས།རིན་ཅན་ནོར་རྣམས་ཕྲོགས་པར་གྱུར།། 5

བདག་ཅག་རྣམས་ནི་གཞན་དུ་འཚོ། ཁྱབ་བདག་དེ་ལ་བཟང་སྟོམས་ན།
རྒྱ་མཚོར་འགྲོ་བ་ཆད་པ་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་མཛོད་ཉིད་སྐམ་པར་འགྱུར།། 6

अथ चिसप्ततितमः पल्लवः ।

अखण्डितं शासन मायता श्रीः
यशस्तुषारांशुसतावदातम् ।
आश्चर्यचर्यारुचिरः प्रभावः
फलांशलेशः सुगतार्चनस्य ॥ १ ॥

राजा श्रीमानशोकोऽभूत्पुरे पाटलिपुत्रके ।
दानार्थिनामभूद् यस्य संख्याशब्ददरिद्रता ॥ २ ॥

तं कदाचित् सभासीनं वणिजो द्वीपगामिनः ।
सर्वस्वनाशशोकार्ताः सनिश्वासा व्यजिज्ञपुः ॥ ३ ॥

देव दीर्घभुजच्छायाविश्रान्तभुवनस्य ते ।
राज्ये न दृश्यते कश्चिच्चिन्तासन्तापिताशयः ॥ ४ ॥

अस्माकं तु प्रवहणं भंक्त्वा रत्नधनं हृतम् ।
केवलं भाग्यदौर्बल्यान्नागैः सागरवासिभिः ॥ ५ ॥

वयमन्यत्र जीवामस्तदुपेक्षा तु ते विभो ।
समुद्रयात्राविच्छेदात् कोशक्षेपविधायिनी ॥ ६ ॥

ཅེས་པ་དེ་དག་ཚིག་ཐོས་ནས། །དེ་དག་གདུང་བ་འཕོས་བ་ཡིས།
རྒྱལ་པོས་རྒྱ་མཚོར་སོང་བའི་སྐུ། །རྣམ་པར་བསམས་ནས་གཡོ་མེད་གྱུར། ། 7

ཡིད་ནི་ཁྲི་བས་འཁྲུགས་པ་གྱུར་ཅིང་། །བཅོས་ཐབས་མེད་པ་དེ་མཐོང་ནས།
དྲུང་གནས་མངོན་ཤེས་རྒྱུག་པ་ཡི། །དགེ་སློང་དབང་པོ་ཞེས་པས་སྨྲས། ། 8

རིན་ཆེན་ཀུན་པོ་ཀླུ་རྣམས་ལ། །ཁྱོད་མཐུ་མི་ནི་གོ་ཐེད་པ།
ཐངས་ཀྱི་གླིགས་བུ་ལ་བཀོད་པའི། །སྙིང་ཡིགས་བདག་སྙིང་བར་མཛོད། ། 9

ཅེས་པ་དགེ་སློང་ཚིག་ཐོས་ནས། །རྒྱལ་པོ་ཤེས་ནི་སྙིང་ཡིག་སྙིངས།
ཆུ་གཏེར་དག་ཏུ་འཕངས་པ་དེ། །ཀླུ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ངོགས་སུ་འཕངས། ། 10

མ་བཀུར་པ་དེས་མི་བདག་ནི། །བཞིན་གྱི་ཆུ་སྐྱེས་མཛེས་བྲལ་ཞིང་།
བསམ་པས་བློ་ཉལ་དགུགས་འཕྲིན་ཅིང་། །སྐལ་སོར་མོ་བཀོད་དེ་གནས། ། 11

མ་ཉིང་ལ་ནི་བུད་མེད་བཞིན། །དེ་ལ་གཉིད་ནི་ཕྱིར་ཕྱོགས་གྱུར།
བགས་ཆགས་ཅན་གྱི་སྲིད་པ་ཡི། །རིང་བཞིན་མཚན་མོ་ཟད་མ་གྱུར། ། 12

གཏེར་དོན་སྦྱོར་ལྡན་དེ་ལ་ནི། །ནམ་མཁའི་ཚ་སོས་མངོན་ཕྱོགས་སྨྲས།
ས་སྐྱོང་ཐབས་ནི་ཡོད་བ་ལ། །བསམ་པ་བུ་བར་མི་འོས་སོ། ། 13

གང་ཞིག་ཕྱུག་འཁོལ་ལོངས་སུ་བཞུ་བས་ཆེར་འོས་བསོད་ནམས་ཅན།
ཉི་མ་ཐ་ར་པོ་རྩུར་བས་མཚན་པས་རྒྱལ་ན་མངོན་བྱེད་པ།

इति तेषां वचः श्रुत्वा राजा संक्रान्ततद्भयः ।
समुद्रान्तर्गतान् नागान् विचिन्त्य स्तिमितोऽभवत् ॥ ७ ॥

तं दृष्ट्वा निष्प्रतीकारकोपव्याकुलमानसम् ।
इन्द्रो नामाब्रवीद् भिक्षुः षडभिज्ञः स्थितोऽन्तिके ॥ ८ ॥

नागानां रत्नचौराणां त्वत्प्रतापाग्निसूचकः ।
ताम्रपट्टार्पितो लेखः प्रेष्यतां पृथिवीपते ॥ ९ ॥

इति भिक्षुवचः श्रुत्वा लेखं राजा विसृष्टवान् ।
क्षिप्तमेव तमम्भोधौ नागास्तीरे प्रचिक्षिपुः ॥ १० ॥

नृपस्तेनावमानेन विच्छायवदनाम्बुजः ।
चिन्तासुप्तमतिस्तस्थौ श्वसन्नासार्पिताङ्गुलिः ॥ ११ ॥

निद्रा पराङ्मुखी तस्य क्लीबस्येवाङ्गनाभवत् ।
दीर्घा तृष्णेव लुब्धस्य न च रात्रिः क्षयं ययौ ॥ १२ ॥

तं व्योमदेवताभ्येत्य परार्थोद्यतमभ्यधात् ।
उपाये सति भूपाल न चिन्तां कर्तुमर्हसि ॥ १३ ॥

ये पूजयन्ति जिनमञ्जलिरञ्जितेन
मूर्ध्ना प्रणामपरिणाममहार्घपुण्याः ।

རྣམ་པར་རྒྱལ་ལྡན་དེ་དག་བཀའ་ཡི་འབྲེང་བ་རྣམ་བཀྲ་ཞིང་།
དངོས་པོ་མཆོག་གི་མཛེས་པ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྱི་བོར་འཛིན།། 14

དེ་ཕྱོས་ནང་པར་མི་བདག་ནི། ཁྲུས་བྱ་བཏུལ་ཞུགས་གཙང་ལྡན་པས།
དག་པའི་ཡིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ནི། བསམས་ནས་གུབ་སྤྲད་རབ་སྤྲས་པ།། 15

སྐྱིང་ཕྱོགས་ཀྱིས་འཛུམ་རི་ལྡན་སྙིང་རྗེ་ཟླ་བའི་འོད་ཀྱི་རི་བ་སྐྱོང་།
མཛེས་པའི་མཐའ་དག་སྒྲུན་པ་ཞི་སྐད་དཀར་པོ་འི་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་པར་གནས།
རྟག་ཏུ་ཀུན་དགའ་ནམ་འགྱུར་མེད་ཅིང་མཆོག་གི་བདུད་རྩི་རྣམ་པར་སྤྲོ།
གདུང་བ་རབ་ཞིའི་གྲགས་པོ་སངས་རྒྱས་ཟླ་ཉའི་གཟུགས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། 16

གང་ཞིག་རྟག་ཏུ་ཡུལ་གྱི་སྒྲིན་ལས་ཕྱི་རོལ་ཕྱོགས་གྱུར་ཅིང་།
རབ་མང་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་བརྟེན་པའི་སེམས་ནི་དབང་གྱུར་པ།
གཞན་ཕན་དག་ལ་མཆོག་ཏུ་མངོན་ལྡན་དེའི་ཅིང་ཀུན་རྟོག་གི།
དཔག་བསམ་ལྗོན་པ་བདག་བདག་ལ་དགེ་བར་སྟེར་གྱུར་ཅིག།། 17

ཅེས་པ་ས་ཡི་བདག་པོ་ཡི། སྨོན་ལམ་གསུམ་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱིས།
དགྲ་བཅོམ་སྟོང་ཕྲག་དྲུག་ཅུ་ནི། ཕྱོགས་རྣམས་དག་ལ་མྱུར་བར་བྱོན།། 18

དེ་ནས་དགེ་སློང་དབང་པོ་ཡིས། གཅིག་ནི་མི་བདག་བཙུངས་པ་དང་།
གཞན་པ་གྲུ་ཡི་རྒྱལ་པོ་ཡི། རྣམ་པ་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་ཐུས།། 19

तेषां सुरा अपि सुवर्णविचित्रशोभा
माज्ञास्रजं विजयिनां शिरसा वहन्ति ॥ १४ ॥

एतदाकर्ण्य नृपतिः प्रातः स्नातः शुचिव्रतः ।
सिद्धौ शुद्धेन मनसा ध्यात्वा बुद्धं समभ्यधात् ॥ १५ ॥

सत्त्वस्मेरं सरसकरुणाकौमुदीपूरिताशम्
शान्त्यै कान्तं सकलतमसां शुक्लपक्षे निविष्टम् ।
नित्यानन्दं परमममृतं निर्विकारं सृजन्तम्
वन्दे तापप्रशमसुहृदं बुद्धपूर्णेन्दुबिम्बम् ॥ १६ ॥

चित्तं सदा विषयदोषपराङ्मुखानाम्
येषां वशे परमपारमिताश्रयाणाम् ।
ते मे परं परहिताभिनिवेशभाजः
सङ्कल्पकल्पतरवः कुशलं दिशन्तु ॥ १७ ॥

इति भक्तिविधानेन प्रणिधानेन भूपतेः ।
सहस्राण्यर्हतां षष्टिस्तूर्णं दिग्भ्यः समाययुः ॥ १८ ॥

अथेन्द्रो भिक्षुराकारं हैमं रम्यमकारयत् ।
सदृशं नृपतेरेकं नागराजस्य चापरम् ॥ १९ ॥

དེ་ནས་དཔལ་ཟླ་དཔལ་ཟླ་ཡིས། ས་བདག་གཟུགས་ཉི་དམའ་བ་དང་།
ཀླུ་ཡི་དབང་པོའི་གཟུགས་དག་ནི། ཡ་མཚན་བྱེད་པ་མཐོ་བར་གྱུར། 20

ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་མི་བདག་གིས། རྟག་ཏུ་དཀོན་ཅོག་གསུམ་མཆོད་བྱས།
དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཀླུ་ཡི་གཟུགས། དམའ་ཞིང་གཉན་པ་མཐོ་བར་གྱུར།། 21

དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་སྤྲིང་ཡིག་སྐུར། སྤྲིངས་ཚེ་ཀླུ་ཡི་གང་ཟག་རྣམས།
མ་ལུས་ཚོང་པའི་རིན་ཅན་ཁུར། ཕྲག་ལ་བཀོད་ནས་འོངས་པར་གྱུར།། 22

མ་ལུས་ནོར་དེ་མི་བདག་གིས། ཚོང་དཔོན་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་བྱིན།
ཀླུ་རྣམས་བཏང་ནས་རྒྱལ་བ་ཡི། བསྟན་ལ་གུས་དང་བཅས་པར་གྱུར།། 23

མི་བདག་ལ་འོས་ཉེར་སྤྱད་ཀྱིས། དགྲ་བཅོམ་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་བསྒྲུབས།
ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་མི་ཆུང་བས། སངས་རྒྱས་བལྟ་བར་འདོད་པར་གྱུར།། 24

ཡོངས་སུ་སྨྱ་ངན་འདས་གྱུར་པས། རྒྱལ་བ་མཐོང་བ་རྙེད་དཀའི་ཚེ།
ཡོན་ཏན་གྱིས་ནི་ཉེར་སྨྲས་དང་། བདེ་གཤེགས་མཚུངས་པར་དེ་ཡིས་བོས།། 25

གུས་དང་ལྡན་པའི་དབང་གྱུར་ཅིང་། མཇལ་ལ་མཉེས་གཤིན་འགྲོ་ཚེ་ན།
གནས་པ་དེ་ནི་མི་བདག་གིས། གུས་པས་པོ་ཉ་དག་གིས་བོས།། 26

དམ་ཆོས་དགེ་བ་རྒྱས་པ་ནི། ཡོངས་རྫོགས་དེ་ཡི་མཆོད་པས་ཐོབ།
རྟག་ཏུ་དཀོན་ཅོག་གསུམ་པོ་ནི། རྒྱལ་པོའི་དཔུང་གཉེན་དག་ཏུ་གྱུར།། 27

ततः क्षितिपतेर्मूर्त्तिर्विननाम शनैः शनैः ।
उन्ननाम च नागेन्द्रमूर्ति र्विस्मयकारिणी ॥ २० ॥

यथा यथा नृपश्चक्रे सदा रत्नचयार्चनम् ।
तथा तथा नागमूर्तिर्विननामोच्चयौ पुरा ॥ २१ ॥

अथ राज्ञा पुनर्लेखे प्रहिते नागपुङ्गवाः ।
स्कन्धार्पिताखिलवणिग्रत्नभाराः समाययुः ॥ २२ ॥

तदप्रमेयं नरपतिर्वितीर्य्य वणिजां धनम् ।
विसृज्य नागानभवज्जिनशासनसादरः ॥ २३ ॥

स विधायार्हतां पूजामुपचारैर्नृपोचितैः ।
बभूवानल्पसङ्कल्पैर्बुद्धसंदर्शनोत्सुकः ॥ २४ ॥

दुर्लभे परिनिर्वाणनिलीनजिनदर्शने ।
उपगुप्तं स शुश्राव सुगतप्रतिमं गुणैः ॥ २५ ॥

विधेयं भक्तियुक्तानां नृपः प्रणयिवत्सलः ।
उरुमुण्डस्थितं दूतै रानिनाय तमादरात् ॥ २६ ॥

तत्सपर्य्यासपर्य्यन्तसद्धर्मकुशलोदयः ।
बभूव सततं राजा रत्नत्रयपरायणः ॥ २७ ॥

དེ་ལྟར་གྲུལ་བ་བྲན་པས་ས་ཡི་བདག་པོ་དག།
རབ་གྲུས་བསོད་ནམས་ཆེ་བར་དང་བ་ལྡན་ཚོགས་ཀྱིས།
བཀའ་ནི་མི་ཏོག་འཕྲེང་བར་བྱུར་བའི་ཅི་དཀར་དག།
དུག་འཛིན་རྣམས་ཀྱི་མགོ་བོ་ལ་མང་ཕྲོབ་པར་གྱུར།། 28

ཅེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་
པ་དཔག་བསམ་ཀྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་ཀླུ་ལ་སྦྱིངས་བའི་རྟོགས་པ
བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་བདུན་ཅུ་ཙ་གསུམ་པའོ།

इति जिनस्मरणेन महीपतिः
प्रसभपुण्यमहोदयसम्पदा ।
विपक्षतामपि मौलिषु शासनम्
कुसुमदामविलासमवाप्तवान् ॥ २८ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्प-
लतायां नागदूतप्रेषणावदानं नाम
त्रिसप्ततितमः पल्लवः ॥

ཡལ་འདབ་བདུན་ཅུ་ཙ་བཞི་པ།

གང་ཞིག་སྦྱིན་ལ་བརྩོན་པས་འཕྲལ་ལ་དཀའ་བ་བླང་ཆེན་བཞིན།
ཡན་ལག་རྫོགས་ཤིང་མཛེས་སྡུག་ཀྲུམ་ལ་རྒྱ་ཆེ་དབུས་ཀྱི་ཕྱོགས།
ས་ནི་རང་གི་མཆེས་གཤིན་དང་བཅས་རབ་ཏུ་སྤྱིར་བྱེད་པ།
དེ་དག་བསོད་ནམས་རབ་སྨིན་པས་ཏུ་ཇི་ལྟར་འགྲོ་བ་ཡིན།། 1

དེ་ནས་ས་བདག་མྱ་ངན་མེད། སྦྱིན་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆེར་གོམས་པས།
སྐྱོང་བ་ཕྱོགས་ནས་འོངས་རྣམས་ཀྱི། དཔག་བསམ་ཤིང་ཉིད་དག་ཏུ་གྱུར།། 2

རྟག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་ལ་འོས་པའི། ཟས་དང་གོས་དང་རྒྱན་རྣམས་ཀྱིས།
ཁྱིམ་དུ་དགེ་སློང་འབུམ་ཕྲག་གསུམ། ཀུན་ཤིང་གཙང་བ་དག་གིས་མཆོད།། 3

གསེར་ནི་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྲེར་བ། གང་གི་ལུགས་ལ་ངེས་པར་གྱུར།
དགེ་བ་ལྡན་པའི་སྙིང་སྟོབས་ཉིད། ཤིན་ཏུ་ཟད་པ་མེད་པའི་མཛོད། 4

རྒྱལ་སྲིད་ཆེ་ལ་འབྱོར་མ་དེས། སྙིང་སྟོབས་བློ་ཡིས་དགེ་འདུན་ལ།
ལོ་ནི་སུམ་ཅུ་དྲུག་གི་གསེར། བྱེ་བ་དགུ་བཅུ་རྩ་དྲུག་ཕུལ།། 5

དེ་ནས་དུས་ཀྱི་མི་བདག་ནི། ནད་ཀྱིས་ཐེབས་པ་ཉིད་དུ་གྱུར།
ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལེགས་བྱས་ཉིད། བརྟན་པ་ཡིན་གྱི་ལུས་ནི་མིན།། 6

ལུས་ནི་མཐའ་ལ་འཆི་བ་ཉིད། ངས་ནས་ས་ཡི་དག་པོ་ཡིས།
ཟླ་གག་ཀུན་རང་དགེ་སློང་ལ། ནོར་ནི་འབུལ་བར་རྩོམ་པར་གྱུར།། 7

पुण्यं प्रणामपथमेति कथं न तेषाम्
दानोद्यताः सपदि गामिव लीलयैव ।
पूर्णाङ्गपुण्यरुचिरां पृथुमध्यदेशां
ये गां स्ववत्ससहितां प्रतिपादयन्ति ॥ १ ॥

अथाशोकः क्षितिपतिः दानाभ्यासेन भूयसा ।
अभ्यागतप्रणयिनां प्रययौ कल्पवृक्षताम् ॥ २ ॥

राजोचितैः स सततं भोजनाभरणाम्बरैः ।
भिक्षुलक्षत्रयं गेहे भक्तिपूर्णैरपूजयत् ॥ ३ ॥

हेमकोटिशतं दातुं स्थिरोऽभूद्यस्य निश्चयः ।
सत्त्वमेव स्थिरतरः कोशः कुशलशालिनाम् ॥ ४ ॥

साम्राज्ये भूरिविभवः षड्विंशद्भिः स वत्सरैः ।
हेम्नः षण्णवतिं कोटिं ददौ सङ्घाय सत्त्वधीः ॥ ५ ॥

ततः कालेन न्यपतत् व्याधिना स्वामिनाश्रयौ ।
स्थिराणि सुकृतान्येव न शरीराणि देहिनाम् ॥ ६ ॥

तनुमासन्नपर्यन्तां निश्चित्य पृथिवीपतिः ।
भिक्षुभ्यः कुक्कुटारामे द्रविणं दातुमुद्ययौ ॥ ७ ॥

དེ་ཡི་ཚ་བོ་ཕྱུན་ཚོགས་ཅན། ཞེས་པས་ཆགས་སྡང་མཛོད་སྤུང་བ།
བསྐྲོས་པས་སྦྱིན་པའི་བསོད་ནམས་ལ། ཞུགས་པ་དེ་ཡི་བཀའ་དག་བཟློག། 8

ཚ་བོས་སྦྱིན་པ་བཀག་པའི་ཚེ། དགེ་བདུན་ལ་ནི་ས་བདག་གིས།
རང་སྐལ་ཉིད་དུ་བསྒྱུར་བའི་སྐབ། སྐྱུ་རུ་ར་ཡི་ཕྱེ་དག་ཕུལ། 9

དེ་ནས་བློན་པོ་བློ་ལྡན་ནི། མགུ་བྱེད་སྣུམ་པའི་གྲུམ་དག་གིས།
དགེ་འདུན་ལ་ནི་ས་གཞི་དག། མཐུས་ས་ཡི་བདག་པོས་ཕུལ།། 10

གང་གཞི་ཆ་ཡི་དོ་ཤལ་མཛེས་ལྡན་རྒྱ་མཚོ་བཞི་ཡི་ནི།
ཚ་རླབས་སྐྱེ་དགས་ཡངས་ཞིང་མཐའ་ཡ་མི་ནོར་རྒྱན་ཅན།
ནོར་འཛིན་ཉིད་མཐུས་བྱིན་ནས་པན་པའི་སྐད་དུ་ནི།
བསོད་ནམས་ཚད་ཀྱིས་དཔག་དང་བྲལ་བ་དེ་ཡིས་ཡང་དག་ཐོབ།། 11

དེ་ནས་གསེར་ནི་བྱེ་བ་བརྒྱ་བཅུ་དྲུག་བྱིན་རབ་གྲགས་པ།
མི་ཡི་བདག་པོ་མཐོ་རིས་སོང་ཚེ་དེ་ཡི་ཚ་བོ་ཡིས།
ས་དེ་གསེར་གྱི་རྙོག་མ་བྱེ་བ་ཕྲག་ནི་བཞི་ནམ་གྱིས།
བློ་ངོ་བའི་ཚིག་གིས་གསལ་བར་རབ་ཏུ་ཉོས་ཏེ་བླངས་པར་གྱུར།། 12

ཅེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་ཞུས་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་
པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་ས་གཞི་ཕུལ་བའི་རྟོགས་པ
བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་བདུན་ཅུ་རྩ་བཞི་པའོ།།

तत्पौत्रः सम्पदी नाम लोभान्धस्तस्य शासनम् ।
दानपुण्यप्रवृत्तस्य कोशाध्यक्षैरवारयत् ॥ ८ ॥

दाने निषिद्धे पौत्रेण सङ्घाय पृथिवीपतिः ।
भैषज्यामलकस्यार्धं ददौ सर्व्वस्वतां गतम् ॥ ९ ॥

धीमतः संमतेनाथ राधगुप्तस्य मन्त्रिणः ।
ददौ सङ्घाय निखिलां पृथिवीं पृथिवीपतिः ॥ १० ॥

गङ्गाम्बुभाररुचिरां चतुरम्बुराशि-
वेलाविलासवसनां मलयावतंसाम् ।
दत्त्वाखिलां वसुमतीं स समाससाद
पुण्यं प्रमाणकलनारहितं हिताय ॥ ११ ॥

प्रख्यातपण्णवतिकोटिसुवर्णदाने
याते दिवं नरपतावथ तस्य पौत्रः ।
शेषेण मन्त्रिवचसा क्षितिमाजहार
स्वयं क्रयी कनककोटिचतुष्टयेन ॥ १२ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
पृथिवीप्रदानं चतुःसप्ततितमः पल्लवः ॥

ལམ་འདྲ་བ་སྟེ་བདུན་ཙུ་ཙ་ལྔ་པའོ།

མ་རིག་པ་ཡི་རྩ་བ་ཅན། འཁོར་བའི་སྡོན་པ་རྣམ་བཀྲ་ཀུན།
ཤེས་དང་བརྗོད་དང་གཉིས་པར་ནི། ཀུན་མཁྱེན་མ་གཏོགས་སུ་ཡིས་ནུས།། 1

མཚན་ཡོད་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་ན་བཞུགས། བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་དགེ་ལེགས་ཅན།
མ་ལུས་གཟིགས་པ་བཅོམ་ལྡན་གྱིས། དགེ་སློང་ཚོགས་ལ་བཀའ་སྩལ་པ།། 2

ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་དྲི་མེད་ཀྱི། ཡོད་ཅན་དགེ་ལེགས་སྐད་དུ་ཅིས།
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་བདག་གིས་ནི། ཁྱེད་ལ་རིམ་བཞིན་བཤད་པར་བྱ།། 3

མ་རིག་པ་ཡི་བག་ཆགས་འདི། འཁོར་བ་དུག་གི་སྡོང་པ་ནི།
སྡུག་བསྔལ་ཕྱུང་པོ་ཆེན་པོ་ཡིས། རྩ་བ་འཛིང་བ་སྐྲུན་པར་བྱེད།། 4

དེ་ཡི་རྐྱེན་གྱི་འདུ་བྱེད་དེ། ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན།
འདུ་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་རྣམ་ཤེས་ཡིད། དབང་པོ་དྲུག་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན།། 5

དེ་ཡི་རྐྱེན་གྱིས་མིང་དང་གཟུགས། མིང་དང་མཐོང་བ་ཞེས་བརྗོད་པའོ།
འདི་ལས་དྲུག་པ་ཡོད་དག་ཀུང་། དབང་པོ་ལ་གནས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག། 6

སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གིས་ཡང་དག་སྦྱོར། རེག་པ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པར་བརྗོད།
རེག་པ་དྲུག་གི་ཚུལ་སྟོང་གང་། དེ་ནི་ཚོར་བ་དག་ཏུ་གྲགས།། 7

सर्व्वमविद्यामूलं संसारतरुप्रकारवैचित्र्यम् ।
ज्ञातुं वक्तुं हन्तुं कः शक्नोत्यन्यच सर्व्वज्ञात् ॥ १ ॥

श्रावस्त्यां स्वस्तिमान् पूर्व्वं जिनो जेतवने स्थितः ।
अग्रेपदर्शी भगवान् भिक्षुसङ्घमभाषत ॥ २ ॥

शृणुत श्रेयसे प्रज्ञालोकनिर्मलमानसाः ।
प्रतीत्य समुत्पादं वः कथयामि यथाक्रमम् ॥ ३ ॥

अविद्या वासनैवेयं दुःखस्कन्धस्य भूयसः ।
संसारविषवृक्षस्य मूलबन्ध विधायिनी ॥ ४ ॥

तत्प्रत्ययास्तु संस्काराः कायवाङ्मानसात्मकाः ।
संस्कारोत्थन्तु विज्ञानं मनः षष्ठेन्द्रियात्मकम् ॥ ५ ॥

तत्प्रत्ययं नामरूपं संज्ञासन्दर्शनाभिधम् ।
मनः षष्ठेन्द्रियस्थानं षड़ायतनमध्यतः ॥ ६ ॥

षड़ायतनसंश्लेषः स्पर्शइत्यभिधीयते ।
षट् स्पर्शानुभवो यश्च वेदना सा प्रकीर्त्तिता ॥ ७ ॥

ཡུལ་གྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ལས། །དེ་ཡིས་ཆགས་སྲེད་རབ་ཏུ་སྐྱེད།
དེ་ལས་བྱུང་བའི་ལེན་པ་ནི། །འདོད་པ་སོགས་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར།། ༨

ལེན་པ་ལས་བྱུང་སྲིད་པ་འདོད། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་རང་བཞིན་ནོ།
སྲིད་པ་ལས་བྱུང་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །སྐྱེ་གནས་སུ་འཇུག་སྐྱེ་བ་འོ།། ༩

རྒ་ཤི་མྱ་ངན་ལ་སོགས་བརྒྱུད། །སྐྱེ་བ་ལ་ནི་བརྟེན་པ་ཡིན།
མ་རིག་ལ་སོགས་འགག་པ་ཡིས། །དེ་དག་རིམ་བཞིན་ཞི་བར་འགྱུར།། 10

མ་རིག་པས་དྲངས་ཕྱུས་མང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་གནས་འདི་ན།
དབན་པའི་ནགས་སུ་གནས་ཤིང་ཞི་བ་ཁྲིད་རྣམས་དག་གིས་བསམ་པར་བྱ།
ཡང་དག་ཡོངས་སུ་ཤེས་ན་དུས་ཀྱི་ངེས་པར་ཐར་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར།
ཐར་བ་ཉིད་ནི་ཡང་དག་ཐོབ་ནས་བདེ་ཀླག་ཉིད་དུ་ཀློག་པར་འགྱུར།། 11

ཞེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་རྟོགས་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་བདུན་ཅུ་རྩ་ལྔ་པའོ།།

तथा विषयसंश्लेषरागात् तृष्णा प्रजायते ।
कामादिषु तदुद्भूत मुपादानं प्रवर्त्तते ॥ ८ ॥

उपादानोद्भवः कामरूपारूप्यमयो भवः ।
नानायोनिपरावृत्त्या जातिर्भवसमुद्भवा ॥ ९ ॥

जरामरणशोकादिसन्ततिर्जातिसंश्रया ।
अविद्यादिनिरोधेन तेषां व्युपरमक्रमः ॥ १० ॥

प्रतीत्योत्पादोऽयं बहुगतिरविद्याक्षतपदः
स चिन्त्यो युष्माभि र्विजनवनविश्रामशमिभिः ।
परिज्ञातः सम्यग्व्रजति किल कालेन तनुतां
तनुत्वं सम्प्राप्तः सुखतरनिवार्य्यश्च भवति ॥ ११ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
प्रतीत्यसमुत्पादावदानं पञ्चसप्ततितमः पल्लवः ॥

ཨཝདཱན་བདུན་ཅུ་ཙ་དྲུག་པོ།

འདོད་ཧྲན་རབ་གདུངས་སྲིད་ཚོ་རྣམས་ལ་ཕྲག་དོག་དབང་
གི་ཁྲི་བཅེ་བར་གནས།
ཁྲོ་བས་ལོང་བཞིན་ཁྲོ་གྲོལ་ཀྱིས་ཉམས་རྣམས་མི་བཟད་རབ་རིབ་
གཡང་སར་རྣམ་པར་ལྷུང་།
དེར་ནི་རབ་དྲག་རྣག་མཚང་འཁྲུལ་བའི་ཉོན་མོངས་ཚ་བས
རྨོངས་པ་སྨིན་བྱེད་ཅིང་།
བསྐལ་པའི་བར་དུ་སྦྲུ་གྲི་མཐལ་ཕུན་དུ་བཏགས་ཡུལ་གྱིས
གཞིས་བཅོམ་རྣམས་བཀྲག། 1

བཅོམ་ལྡན་རྒྱལ་བས་མཁྱེན་ཡོད་ཀྱི། ཚུ་གླུང་ཁྲམས་ཕྲར་ཞེས་པར་ནི།
གྲོན་པས་སེམས་ཅན་རྣམ་འགྱུར་ཅན། སྐྱེ་བོས་ཀུན་དུ་བསྐོར་བ་གཟིགས།། 2

རྫ་ལས་བྱུང་བ་སྨིན་བུ་ཡི། ཚོགས་ཀྱིས་ལུས་ཅན་ཟ་བྱེད་ཅིང་།
གདུང་བའི་ཚངས་དབྱུལ་བ་ན། གནས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་བྱེད་པ།། 3

དེ་མཐོང་ཐུགས་རྗེ་སྐྱེས་པ་ཡི། ཀུན་མཁྱེན་ཚུ་གླུང་ངོགས་སུ་ནི།
གྲོང་ཁྱེར་པ་ཡི་སྐྱེ་བོ་ཡིས། ཡོངས་སུ་བཀྲམས་པའི་གདན་ལ་བཞུགས།། 4

དེ་ཡི་རང་བཞིན་དྲིང་འཛིན་གྱིས། འཕྲུལ་ལ་སྐྱེ་བ་དྲན་མཛད་ནས།
དམྱལ་བོང་རྣམ་འགྱུར་རྣམ་པ་ཅན། མ་ཏེ་སྡངས་ལ་དེས་གསུངས་པ།། 5

अथ षट्सप्ततितमः पल्लवः।

क्रोधः सन्निहितः प्रतप्तमनसा मौर्घ्यावशात् कामिनाम्
क्रोधान्धा निपतन्ति तीव्रतिमिरश्वभ्रे मतिध्वंसिनः।
तत्र क्रूरतरप्रकारनरकक्लेशात् प्रमूर्च्छाजुषा-
माकल्पक्षुरतल्पकल्पविषमक्षोणीक्षतानां क्षयः॥ १॥

नदी मञ्जिरवत्याख्यां श्रावस्त्यां भगवान् जिनः।
सम्प्राप्तः सत्त्वमद्राक्षीदावृतं विक्षतं जनैः॥ २॥

महाकायं कृमिकुलैर्भक्ष्यमाणं व्रणोद्भवैः।
सूचयन्तं व्यथारावैर्नरकस्थितिवैशसम्॥ ३॥

तं दृष्ट्वा जातकरुणः सर्वज्ञस्तटिनीतटे।
उपाविशत् पौरजनैरासने परिकल्पिते॥ ४॥

सोऽवदद्विक्षताकारं जात्यन्धं महिषोपमम्।
ज्ञात्वा जातिस्मरं सद्यस्तद्रूपेण समाधिना॥ ५॥

ཨི་དུ་ར་ཚྭོད་མི་བཟད་པའི། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སྤྱོད་དཔ།
རྩྭལ་ངན་སྤྱིད་པར་བྱེད་པ་ཡི། བློ་དེ་ཚྭོད་ཀྱིས་དཀའ་དཀའ་ཅི།། 6

བདེ་གཤེགས་ཀྱིས་གསུངས་དེ་ཐོས་ནས། མི་ཡི་ཚིག་གི་དོན་སྨྲས་པ།
བཅོམ་ལྡན་མི་བཟད་སྡིག་པ་ཡི། འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེ་ཡོངས་སྤྱོད་དོ།། 7

ཞེས་པ་སྨྲ་བ་དེ་ཡིས་ནི། མཆོག་དུ་སྐྱེ་བ་དྲན་པ་ལས།
སྐྱེ་བོ་མང་པོས་འདི་ཅི་ཞེས། དགེ་སློང་དགེ་འདུན་དག་ལ་དྲིས།། 8

དེ་ནས་དགེ་སློང་ཀུན་དགའ་བོས། དེ་ཡི་ལས་ཀྱི་དགེ་མཚན་ལས།
ངོ་མཚར་སྔོན་བྱུང་དྲིས་དེ་ལ། བཅོམ་ལྡན་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་གསུངས་པ།། 9

ས་བདག་ཨི་དུ་ར་ཞེས་པ་ཀྱུ་ངན་མེད་བཞིན་མིག་གཡོ་མས།
ཀང་པས་བསྐྲུན་པའི་དགེ་མཚན་ཅན། འཕགས་རྒྱལ་དག་དུ་སྔོན་བྱུང་གྱུར།།10

ནམ་ཞིག་སྤྲང་རྗེ་འཕུངས་པའི་གཉན། དཔྱིད་དུས་ལྷུང་གི་གཡོ་བ་ཡིས།
འབྲི་ཤིང་ཡིད་འོང་ནགས་ཚལ་དུ། དེ་ནི་བྱད་མེད་ཚོགས་དང་རྩེ།། 11

ས་སྐྱོང་བྱད་མེད་དེ་དག་རེར། མེ་ཏོག་འཐུ་བས་བྲིམ་གྱུར་པ།
ཀང་གདུབ་སྒྲ་ཡི་འདབ་ཆགས་ནི། ནམ་པར་བསྐྱོད་ཅིང་རབ་དུ་འཁྲུམ།། 12

དེར་ནི་ཞི་བ་ལ་བརྟེན་བཞིན། དབེན་པར་རྣམ་པར་གནས་པ་ཡི།
རང་སངས་རྒྱས་ནི་དགྲ་བཅོམ་གྱིས། ཡོངས་བསྐོར་མཛེས་མ་རྣམས་ཀྱིས
མཐོང་།། 13

अपि को विदुर क्रूरकर्म्मणो भुज्यते फलम् ।
अपि दौर्जन्यजननी सा मतिः स्मर्य्यते त्वया ॥ ६ ॥

श्रुत्वैतत् सुगतेनोक्तं स मनुष्यगिराब्रवीत् ।
तीव्रपापस्य भगवन् भुज्यते विपुलं फलम् ॥ ७ ॥

इति तस्य ब्रुवाणस्य जातिसंस्मरणात् परम् ।
किमेतदिति पप्रच्छ भिक्षुसङ्घं महाजनः ॥ ८ ॥

आश्चर्य्यवृत्तं भगवानानन्देनाथ भिक्षुणा ।
तत्कर्म्म कौतुकात् पृष्टः सर्व्वमेतमभाषत ॥ ९ ॥

उज्जयिन्यामभूत् पूर्व्वं विदुरो नाम भूपतिः ।
अशोक इव लोलाक्षीचरणाहतिकौतुकी ॥ १० ॥

स कदाचिदधूहन्दैर्मधौ मधुपबान्धवे ।
विललासानिलालोललतालुलितकानने ॥ ११ ॥

ता भूमिपाललललनास्तत्र पुष्पोच्चयाकुलाः ।
विचेरु र्नूपुरारावतरङ्गितविहङ्गमाः ॥ १२ ॥

एकान्ते तत्र विश्रान्तं कान्ताः शान्तेरिवाश्रयम् ।
प्रत्येकबुद्धमर्द्धाङ्गिर्ददृशुः परिवारितम् ॥ १३ ॥

ཁྱི་དུ་ར་ཁྱོད་ནི་བརྗོད་པའི། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་དཔལ།
ཧུལ་ངན་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡི། ཐོ་རི་ཁྱོད་ཀྱིས་དྲན་ནས་ཅི།། 6

བདེ་གཤེགས་ཀྱིས་གསུངས་དེ་ཐོས་ནས། མི་ཡི་ཚིག་གི་དོན་སྨྲས་པ།
བཅོམ་ལྡན་མི་བཟད་སྡིག་པ་ཡི། འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེ་ལོངས་སྤྱོད་དོ།། 7

ཞེས་པ་སྨྲ་བ་དེ་ཡིས་ནི། མཆོག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དཀའ་བ་ལས།
སྐྱེ་བོ་མང་པོས་འདི་ཙི་ཞེས། དགེ་སློང་དགེ་འདུན་དག་ལ་དྲིས།། 8

དེ་ནས་དགེ་སློང་ཀུན་དགའ་བོས། དེ་ཡི་ལས་ཀྱི་དགེ་མཚན་ལཔ།
ངོ་མཚར་སྟོན་བྱུང་དྲིས་དེ་ལ། བཅོམ་ལྡན་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་གསུངས་པ།། 9

ས་བདག་ཁྱི་དུ་ར་ཞེས་པ་ཀྱ་ངན་མེད་བཞིན་མིག་གསོ་མས།
ཁང་པས་བསྟན་པའི་དགེ་མཚན་ཅན། འཕགས་རྒྱལ་དག་ཏུ་སྤོར་བྱུང་གྱུར།།10

ནམ་ཞིག་སྣང་ཅི་འཕྲུངས་པའི་གཞན། དཔྱིད་དུས་ལྷུང་གི་གསོ་བ་ཡིས།
འབྲི་ཤིང་ཡིད་འོང་ནགས་ཚལ་དུ། དེ་ནི་སྦྱར་མེད་ཚོགས་དང་རྩེ།། 11

ས་སྐྱོང་བྱར་མེད་དེ་དག་རེར། ནེ་ཙོག་འཕྲུ་བས་བྲེལ་གྱུར་པ།
ཁང་གདུབ་སྒྲ་ཡི་འདབ་ཆགས་ནི། རྣལ་བར་བསྒྲུབ་ཅིང་རབ་ཏུ་འཁྱམས།། 12

དེར་ནི་ཞི་བ་ལ་བརྟེན་བཞིན། དབེན་པར་རྣམ་པར་གནས་པ་ཡི།
རང་སངས་རྒྱས་ནི་དགྲ་བཅོམ་གྱིས། ཡོངས་བསྐོར་མཆེས་མ་རྣམས་ཀྱིས
མཐོང་།། 13

अपि को विदुर क्रूरकर्मणो भुज्यते फलम् ।
अपि दौर्जन्यजननी सा मतिः स्मर्यते त्वया ॥ ६ ॥

श्रुत्वैतत् सुगतेनोक्तं स मनुष्यगिराब्रवीत् ।
तीव्रपापस्य भगवन् भुज्यते विपुलं फलम् ॥ ७ ॥

इति तस्य ब्रुवाणस्य जातिसंस्मरणात् परम् ।
किमेतदिति पप्रच्छ भिक्षुसङ्घं महाजनः ॥ ८ ॥

आश्चर्यवृत्तं भगवानानन्देनाथ भिक्षुणा ।
तत्कर्म्म कौतुकात् पृष्टः सर्व्वज्ञस्तमभाषत ॥ ९ ॥

उज्जयिन्यामभूत् पूर्व्वं विदुरो नाम भूपतिः ।
अशोक इव लीलास्त्रीचरणाहतिकौतुकी ॥ १० ॥

स कदाचिद्वधूवृन्दैर्मधौ मधुपबान्धवे ।
विललासानिलालोललतालुलितकानने ॥ ११ ॥

ता भूमिपाललललनास्तत्र पुष्पोच्चयाकुलाः ।
विचेरु र्नूपुरारावतरङ्गितविहङ्गमाः ॥ १२ ॥

एकान्ते तत्र विश्रान्तं कान्ताः शान्तेरिवाश्रयम् ।
प्रत्येकबुद्धमद्राक्षुर्दद्दृशुः परिवारितम् ॥ १३ ॥

སྤྱིལ་ཀུང་རཙམ་ནས་གནས་གྱུར་ཅིང་། ཐམས་མ་གཉན་སྤྱན་ནི་གསོ་མེད་པ།
དེ་མཐོང་འཕྲུལ་ལ་དེ་དག་རྣམས། ཡིད་ནི་རབ་ཏུ་དང་བར་གྱུར།། 14

ཐམས་མ་གཉན་མཐར་ནི་དགའ་བའི་ཚོས། བཏུད་ཅི་བཞིན་དུ་སྟོང་དེ་ལ།
ཁང་པར་ཕྲུག་ཁྱུས་དེ་དག་གིས། ཡོངས་སུ་བསྐོར་ནས་ཉི་བར་གནས།། 15

མི་བདག་ཡུལ་དེར་སོང་བ་ཡི། བུད་མེད་རྣམས་དེར་ཞོན་ཕྱོགས་མཐོང་།
ཚུལ་ཁྲིམས་དག་ལྡན་དེ་དག་གི། ལུས་ནི་བཅད་ལ་རབ་ཏུ་བསྐོས།། 16

སྡིག་པ་དེ་ཡིས་ཡང་ས་པ་ཡི། དུས་སུ་དམྱལ་བ་ཉམ་ང་བར།
རྣམ་འགྱུར་སེམས་ཅན་གྱིས་ཟ་ཞིང་། ངན་པའི་དབྱིབས་ཅན་འདི་དག་སྐྱེན།། 17

མགོ་ནས་ཁང་བར་དུ་མ་ཡི། རྣམ་འགྱུར་སྣ་ལས་བྱུང་གྱུར་པའི།
སྲིན་བུའི་རིགས་ཀྱིས་ཁེངས་གྱུར་བ། འདི་ཡི་ལུས་ནི་སྨྲད་པ་ལྟོས།། 18

བསྐལ་པའི་མཐར་ནི་དམྱལ་བ་དག། སྲིད་ནས་གདུག་པ་པོ་ཉིད་གྱུར་དེ།
ཧོན་པའི་ངང་ཚུལ་ལྡན་པ་འདིས། རང་སངས་རྒྱས་ནི་གསད་པར་འགྱུར།། 19

སླར་ཡང་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས། ལུས་ཅན་རྣམ་པར་ཉམས་བྱེད་ཅིང་།
གྲངས་ལས་འདས་པའི་དུས་ཀྱིས་ནི། མི་ཉིད་རབ་ཏུ་ཐོབ་པར་འགྱུར།། 20

དེ་ནས་སྡིག་པ་ཟད་གྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་ནེ་ཚེད་དག་གི་ནི།
ཡིད་བྱུང་སྟོན་བཀྱུད་དར། ཞེས་པའི་བསྒྲགས་པ་རབ་འབྱུང་འགྱུར།། 21

स्थितं पर्य्यङ्कबन्धेन ध्यानस्तिमितलोचनम् ।
तं दृष्ट्वा सहसैवासां प्रसन्न मभवन्मनः ॥ १४ ॥

ध्यानान्ते ता दिशन्तं तं धर्म्मं शुद्धमिवामृतम् ।
परिवार्य्योपविविशुः कृतपादाभिवन्दनाः ॥ १५ ॥

नृपस्तं देशमभ्येत्य स्त्रैणं दृष्ट्वा तदुन्मुखम् ।
शारीरं शुद्धशीलानां तासां निग्रहमादिशत् ॥ १६ ॥

तेन पापेन विपुलं कालं नरकसङ्करे ।
यक्षोऽयं विकृतैः सत्त्वै र्भक्ष्यमाणो दुराकृतिः ॥ १७ ॥

आपादमस्तकानेकविकारिव्रणसम्भवैः ।
कीर्णं कृमिकुलैः कायं पश्यतास्य जुगुप्सितम् ॥ १८ ॥

कल्पान्ते नरकं भुक्त्वा चण्डालत्वमुपागतः ।
प्रत्येकबुद्धं मृगयाशीलोऽयं निहनिष्यति ॥ १९ ॥

पुनर्नरकसंक्लेशशीर्य्यमाणायताकृतिः ।
संख्यातीतेन कालेन प्रयास्यति मनुष्यताम् ॥ २० ॥

शास्तुरुत्तरसंज्ञस्य ततः क्षपितकिल्बिषः ।
दीर्घक्लेशानलोद्विग्नः शासने प्रव्रजिष्यति ॥ २१ ॥

དེ་ནས་ཀ་ཤིའི་རྒྱལ་པོ་ཡི། སྲིད་མོས་ཚལ་དུ་མཛེས་མས་མཆོད།
སྨག་རོག་ཁྲོ་བས་ལུས་དག་ནི། ཚད་པ་དྲག་པོས་གཅོད་པར་འགྱུར།། 22

དེ་རྗེས་འདི་ཡི་སྡུག་བསྔལ་མེ། མི་བཟད་རབ་ཏུ་ཉམས་པར་འགྱུར།
ཞེས་པ་སྟོན་པའི་གསུང་ཐོས་ནས། ཐམས་ཅད་ཆགས་བྲལ་ལྡན་པར་གྱུར།། 23

དེ་ནས་དེར་ནི་སྟོན་པའི་གསུང་གི་རང་བཞིན་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་རྫོགས་པས།
ཆགས་བྲལ་སྲིད་པའི་འཇིགས་པའི་ཉོན་མོངས་བསམ་པས་གཟིར་བ་དེ་དག་
རྣམས།
དགའ་བ་དང་ལྡན་དགེ་བའི་རྒྱུ་ཡིས་བསམ་པ་རབ་ཏུ་རྫོགས་གྱུར་ཅིང་།
རབ་ཞི་མི་རྟོག་དགའ་ཚལ་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་གདུང་བ་ག་ཤེད་སོང་།། 24

ཞེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་བརྗོད་པ་
དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་བི་དུ་རའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་
ཡལ་འདབ་སྟེ་བདུན་ཅུ་ཙ་དྲུག་པའོ།།

उद्याने काशिराजस्य कान्ताभिः पूजितस्ततः ।
ईर्ष्याकोपेन शारीर मवाप्स्यत्युग्रनिग्रहम् ॥ २२ ॥

ततोऽस्य तीव्रदुःखाग्रे रवसानं भविष्यति ।
इति शास्तुर्वचः श्रुत्वा सर्व्वे वैराग्यमाययुः ॥ २३ ॥

उद्विग्नानामथ भवभयक्लेशचिन्तातुराणाम्
शास्तुः पूर्णैरमृतविसरैर्वाङ्मयैस्तच तेषाम् ।
सत्काह्लादैः कुशलसलिलैः श्लाव्यमानाशयानाम्
तापः क्वापि प्रशमकुसुमारामभाजां जगाम ॥ २४ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
विदुरावदानं षट्सप्ततितमः पल्लवः ॥

ཡལ་འདབ་བདུན་ཅུ་རྩ་བདུན་པ།

མི་བསྲུན་རབ་ཏུ་ཀྲུས་པ་ཡིས། ཀུན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཉམས་པར་བྱེད།
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་མཐུ་ཡིས་ནི། མངོན་པར་དང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར།། 1

ཡ་ཏྲ་ཡའི་ནགས་ཀྱི་མཐར། འབྱུང་པོའི་ཁང་པའི་ཕུག་ནང་ན།
བཅོམ་ལྡན་བདེ་བར་གཤེགས་པ་བྱོན། བསམ་གཏན་རབ་ཏུ་སྒྲོང་ཞིང་གནས།། 2

དེར་ནི་མི་བཟད་ལྷེ་འབབ་པ། དྲག་པོས་ཁྱུ་མཆོག་ཞིང་པ་བཅོམ།
དེ་ཡི་བསམ་གཏན་ལ་ཆགས་པས། སྨོན་གྱི་སྒྲ་ཡང་གསན་མ་གྱུར།། 3

དེ་ནས་དཔལ་འབབ་ངོགས་སུ་ནི། བསམ་གཏན་མཐའ་རུ་སྨོན་པའི་གསུང་།
ཉན་དུ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ནི། བཞི་ཞེས་བརྗོད་པ་སྤྲོན་དུ་འོངས།། 4

ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་དང་འཕགས་སྐྱེས་པོ། མིག་མི་བཟང་དང་ནོར་བདག་གོ།
དེ་ཡི་ཞབས་ལ་དེ་དག་གིས། ཕྱག་འཚལ་རིན་ཆེན་མེ་ཏོག་གཏོར།། 5

དེ་དག་ལས་ནི་འཕགས་པའི་རིགས། ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་དང་འཕགས་སྐྱེས་པོ།
གཞན་གཉིས་གདུག་པའི་རིགས་ཅན་ཏེ། དེ་དག་ལ་ནི་དམ་ཆོས་དག། 6

བཅོམ་ལྡན་འབྱུང་པོ་དགོངས་པ་ཡིས། རང་ལ་འདྲིས་པའི་སྐད་ཀྱིས་བསྟན།
གང་གིས་དེ་དག་བསྟན་པ་ཡི། ཆོས་ལ་རབ་ཏུ་མཁས་པར་གྱུར།། 7

དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་རབ་བརྟེན་ཅིང་། བསླབ་པའི་གནས་བཟུང་དེ་དག་རྣམས།
བཅོམ་ལྡན་ཞབས་ལ་བཏུད་ནས་ནི། གཞལ་མེད་ཁང་ནས་མཐོ་རིས་སོང་།། 8

सप्तसप्ततितमः पल्लवः ।

खलोत्कर्षेण सर्वस्य गुणग्लानिः प्रजायते ।
भवत्यभ्युदयायैव प्रभावस्तु महात्मनाम् ॥ १ ॥

आह मायावनोपान्ते भगवान् सुगतः पुरा ।
स्तनागारगुहागर्भे तस्थौ ध्यानपरायणः ॥ २ ॥

तत्र तीव्राशनिस्फोटनिष्पिष्टष्टपकर्षकः ।
तेन ध्यानविलीनेन घनशब्दोऽपि न श्रुतः ॥ ३ ॥

ध्यानान्तेऽथ प्रवचनं शास्तु र्मन्दाकिनीतटे ।
चत्वारः श्रोतुमाजग्मु र्महाराजाभिधाः सुराः ॥ ४ ॥

धृतराष्ट्र-विरूढाख्य-विरूपाक्ष-धनाधिपाः ।
ते कीर्णरत्नकुसुमा स्तस्य पादौ ववन्दिरे ॥ ५ ॥

तेषां त्वाचार्य्यजातीयौ धृतराष्ट्रविरूढकौ ।
द्वावन्यौ क्रूरजातीयौ तेषां स्वोचितभाषया ॥ ६ ॥

सद्धर्म्मदेशनां चक्रे भगवान् भूतभावनः ।
येन शासनधर्म्मेषु बभूवुस्ते विशारदाः ॥ ७ ॥

शिक्षापदप्रणयिनस्ते रत्नत्रयमाश्रिताः ।
नत्वा भगवतः पादौ विमानैस्त्रिदिवं ययुः ॥ ८ ॥

དེ་དག་སོང་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་ལ། རིག་སློང་ཡ་མཚན་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱིས།
དེ་དག་སྔོན་ཚེ་བསོད་ནམས་ཚོགས། ཀྲིས་པ་ཐམས་ཅད་རིག་པས་གསུངས།། 9

སྐུ་ནི་དབུགས་ཆུང་དབུགས་ཆེན་དག། སྔོན་བྱུང་དེ་དག་དགྲ་བོ་ནི།
འདབ་བཟང་གཙུག་ལྷུན་དེ་བཞིན་དུ། མི་ཏྲིའི་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བའོ།། 10

སྐུ་ཡིས་སྟོན་པ་འོད་སྲུངས་ཀྱི། བཀའ་ནི་ཡང་དག་ཐོབ་གྱུར་ནས།
སྟོབས་ལྡན་འདབ་བཟང་དག་གིས་ནི། བརྗི་བར་ཉམས་པ་མེད་པར་གྱུར།། 11

ཞེ་སྡང་འགྲན་ཞིང་མངོན་ཁེངས་པ། འདབ་བཟང་གིས་ཀྱང་འོད་སྲུངས་ལ།
བསྙེན་པ་རིན་ཆེན་བཟུང་ནས་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་། 12

སྐུ་དེ་དག་ནི་འཕགས་པའི་རིགས། ཡུལ་འཁོར་སྲུང་དང་འཕགས་སྐྱེས་པོ།
གདུག་པའི་འདབ་བཟང་དེ་དག་ནི། སིག་ཡི་བཟང་ནོར་བདག་འདི།། 13

ཞེས་པ་གསུང་བ་གྲུབ་པ་ཡི། བསོད་ནམས་གསུང་རབ་བདུད་རྩི་ནི།
ནགས་ཚལ་དེ་ནི་གནས་པ་ཡི། སྦྲུ་པ་ཀེ་ནི་ཡ་ཀས་ཐོས།། 14

དེ་ཡི་མཐུ་ཡི་ཡ་མཚན་དེ། དེ་ཉིད་ལ་ནི་སྐྱབས་སུ་སོང་།
ཕྱིར་མི་འོང་ནི་ཐོབ་གྱུར་ནས། བདེན་པ་མཐོང་ཞིང་དགའ་བར་གྱུར།། 15

དེ་ཡི་ཚེ་ནི་ཞི་བ་ཡང་། དེ་བཞིན་འདུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས།
བདེན་པ་མཐོང་ཞིང་བྱ་རྗེ་ར། ཕྱིར་མི་འོང་གིས་འབྲས་ཐོབ་གྱུར།། 16

तेषु यातेषु भगवान् भिक्षुभिर्जातविस्मयैः ।
प्राक् पुण्यसञ्चयं तेषां पृष्टः प्रोवाच सर्ववित् ॥ ९ ॥

अल्पाश्वासमहाश्वासौ पुरा नागौ बभूवतुः ।
तद्द्वेषिणौ सुपर्णौ च चूडिर्मिंटिस्वरस्तथा ॥ १० ॥

नागौ काश्यपसंज्ञस्य शास्तुः संप्राप्य शासनम् ।
सुपर्णयोरप्रधृष्टावभूतां बलशालिनौ ॥ ११ ॥

द्वेषस्पर्द्धाभिमानेन सुपर्णावपि काश्यपात् ।
गृहीत्वा शासनं रत्नत्रयं शरण मापतुः ॥ १२ ॥

तौ नागाचार्यजातीयौ धृतराष्ट्रविरूढ़कौ ।
क्रूरौ सुपर्णौ तावेतौ विरूपाक्षधनाधिपौ ॥ १३ ॥

जिनस्येति ब्रुवाणस्य पुण्यं सुवचनामृतम् ।
तद्वनोपान्तनिलयः श्रुत्वा कैनेयको मुनिः ॥ १४ ॥

विस्मितस्तत्प्रभावेण तमेव शरणं गतः ।
अनागामिफलाख्याभूत् सत्यदर्शननिर्वृतः ॥ १५ ॥

तद्भागिनेयः शैलोऽपि तथैव विनयाश्रितः ।
अनागामिफलोदारं सत्यदर्शन मासवान् ॥ १६ ॥

དེ་དག་འཁོར་བཅས་བཅོམ་ལྡན་གྱི། བསྟན་པའི་ཆོས་ལ་རབ་དགའ་ཞིང་།
རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བླངས་ནས་ནི། བསྒྲགས་པར་འོས་པའི་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ།། 17

དེ་ནས་དེ་ཡིས་ལྷག་རྣམས་ལ། བདེ་གཤེགས་བཀའ་ཡིས་ཀ་ཤི་ན།
ཤཱ་རིའི་བུ་དང་མཽ་གལ་གྱི། བུ་ཡིས་ཀྱང་ནི་བསྟན་པ་མཛད།། 18

ཀཱི་ཊེ་ཨ་ཀ་ཤི་ལ་ནི། ཡིད་རབ་དང་མཐོང་དེ་དག་གིས།
སྔོན་གྱི་བསོད་ནམས་དགེ་སློང་གིས། དྲིས་ཤིང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས།།
19

སྔོན་གྱི་སྐྱེ་བར་འདི་དག་ནི། བཱ་རཱ་ཎ་སེར་ཁྱིམ་བདག་གཉིས།
ཨང་ག་ཨ་གནྡ་ཞེས་པ། གྲོགས་པོ་ཆོས་ལ་དགའ་བར་གྱུར།། 20

ཀླ་མ་འོད་སྲུངས་བྱུང་དུ་ནི། ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་སྤྱད་དེ་དག།
མཐར་ཕྱུག་སྨོན་ལམ་དག་གིས་ནི། ད་ལྟ་རབ་ཏུ་ཉི་ཉིད་ཐོབ།། 21

དེ་ལྟར་ཐུབ་མཆོག་བསོད་ནམས་སྤྱོད་ལམ་ལས་སྐྱེས་པ།
དེ་ལ་རི་བ་རིད་གཤེགས་པས་བཤད་པ་དག་ནི་ཐོས་གྱུར་ནས།
རབ་ཏུ་ཉི་བའི་རིགས་པས་སྤྱོད་པའི་ལག་འགྲོ་ནི།
ཟིལ་གྱིས་མནན་སྐད་དགེ་སློང་དགེ་འདུན་ཆེ་གཅིག་གྱུར།། 22

ཅེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་
པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་ཀཱི་ཊ་ཨ་ཀའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་
པའི་ཡལ་འདབ་ཏེ་བརྒྱ་རྩ་བདུན་པའོ།།

तौ सानुगौ भगवतः प्रसन्नौ धर्म्मशासने ।
प्रव्रज्यां समुपादाय श्लाघ्य महत्त्व मापतुः ॥ १७ ॥

ततस्तदवशिष्टानां चक्रुः सुगतशासनात् ।
कफिणः शारिपुत्रश्च मौद्गल्यश्चापि देशनाम् ॥ १८ ॥

मनःप्रसादमालोक्य परं कैनेयशैलयोः ।
तत्पूर्वपुण्यं भगवान् पृष्टो भिक्षुभिरभ्यधात् ॥ १९ ॥

एतौ गृहपती पूर्वजन्मन्यङ्गाङ्गनाभिधौ ।
सुहृदौ धर्म्मनिरतौ वाराणस्यां बभूवतुः ॥ २० ॥

चरितब्रह्मचर्य्यौ तौ काश्यपस्यान्तिके गुरोः ।
पर्य्यन्तप्रणिधानेन प्रापावथ प्रशान्तताम् ॥ २१ ॥

कथितमिति तथागतेन पुण्यं
मुनिवरयोः प्रणिधानजं निशम्य ।
अभवदवहितः प्रशान्तियुक्त्या
भवभुजगाभिभवाय भिक्षुसङ्घः ॥ २२ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
कैनेयकावदानं सप्तसप्ततितमः पल्लवः ॥

ཡལ་འདབ་བདུན་ཅུ་ཙ་བརྒྱད་པ།

གང་གི་སྐབས་གསུམ་དབང་ཕྱུག་ལ་ཡང་བརྩེ་བ་དང་ལྡན་པའི།
སྨིག་ནི་ཞི་བ་མིན་པ་ཞི་བྱེད་ལ་དཔའ་ལྷུང་བྱེད་པ།
ཆེན་པོ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་མཐུ་ནི་ཆེར་འོས་ཆེན་པོ་ཉིད།
དགེ་མཚན་གྲིས་ནི་ཙེ་མོ་ཤིན་དུ་མཐོ་བ་དག་ཏུ་འཛོགས།། 1

བརྒྱ་བྱིན་མདུན་སར་འཁོད་པ་ཐོར། མཐོ་རིས་ནཔ་ལྷུང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས།
རིག་ཅིང་སེང་གེའི་གདན་སྟེང་དུ། དགའ་བ་རབ་ཏུ་ཐོབ་མ་གྱུར།། 2

དེ་ཡི་མགོ་ལ་མན་ད་རའི། འཕྲེང་བ་གསེར་ལྡན་མཛེས་པ་ནི།
བསོད་ནམས་མ་ཡིན་བསྒྲིབས་པ་ཡིས། ཡང་ཆོའི་དཔལ་བཞིན་ཉམས་པར་གྱུར།། 3

དེ་ཡི་ཐིག་ལེ་གྲགས་པ་ལྟར། དཀར་ལ་ཉམས་པར་བྱ་བའི་སྐད།
རྒྱལ་གྱི་རྒྱ་ཐིགས་གསར་བ་ཡིས། ངན་སྨྲས་བཞིན་དུ་གནས་དག་བྲས།། 4

དེ་ནི་སེམས་ནི་བསམས་པ་ལ། ཆགས་ཤིང་རྒྱང་ལ་ཉེ་གྱུར་པ།
དེ་ཡི་བསྟན་པ་སྡུག་ཏོག་གིས། ཁྲིམས་བཞིན་རབ་ཏུ་རིང་པོར་སོང་།། 5

སྤྱ་ངར་ཡོང་པ་འདྲིས་དེ་ལགྲོང་ནས། འཇིགས་པའི་སྨྲེ་སོགས་ཀྱིས་སྨྲས་པ།།
རྡུང་བ་དཀའ་ཉེ་བའདྲིར། རྟེན་ནི་རབ་ཏུ་བསམས་པར་མཛོད།། 6

འཇིག་རྟེན་རྣམས་ལ་རྒྱུད་པ་ཡིས། བཟློས་བྱ་མིན་པ་ཅེས་དེ་ངེས།
གང་ཞིག་གཉེན་མོངས་ཞིགས་པ་འདི། འགྲོ་བའི་བདག་པོ་ཁྱོད་ལ་ཡང་།། 7

अष्टसप्ततितमः पल्लवः।

उत्तुङ्गशृङ्गमधिरोहति कौतुकस्य
तेषां प्रभावमहिमा महतां महार्हः।
ये पातयन्त्यपि रसं श्रमनप्रगल्भां
दृष्टिं दयाप्रणयिनीं त्रिदशेश्वरेऽपि ॥ १ ॥

सभासीनः पुरा शक्रः त्रिदिवच्युतिलक्षणैः।
स्पृष्टः सिंहासनोत्सङ्गे न रतिं प्रत्यपद्यत ॥ २ ॥

सुवर्णरुचिरा तस्य मौलौ मन्दारमालिका।
अपुण्योत्सन्नतारुण्या श्रीरिव म्लानतां ययौ ॥ ३ ॥

यशःशुभ्रे विलोपाय तिलके तस्य चक्रिरे।
अपवादा इव नवाः पदं स्वेदोदबिन्दवः ॥ ४ ॥

आसन्नपतनस्याथ चिन्तासंसक्तचेतसः।
ईर्ष्यारुष्टेव प्रययौ तस्य दूरतरं धृतिः ॥ ५ ॥

शुचः परिक्षितं दृष्ट्वा तमूचे चकिता शची।
आसन्नेऽस्मिन्निपतने चिन्त्यतामवलम्बनम् ॥ ६ ॥

अलङ्घ्यं नास्ति लोकेषु विपदामिति निश्चयः।
तथापि जगतां पत्यु र्यदिमाः क्लेशविप्रुषः ॥ ७ ॥

ངེས་པར་རྣམ་ཀུན་ཕྱིར་ཕྱོགས་པས། འབད་པ་ཡིས་ནི་བཙལ་བཙལ་ནས།
ལྷུང་བ་ཡོན་ཏན་ལ་སྲིད་ཅིང་། ཆེན་པོ་རྣམས་དང་འགྲོགས་པར་འདོད།། 8

ཁྲུབ་བདག་རང་ཉིད་འཛམ་གླིང་དུ། རེ་ཞིག་བོབས་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི།
ཀྲུད་པ་བསྲུང་པར་བཟློད་པ་ཡི། དགེ་སློང་འགར་ཞིག་བསྐུལ་བར་མཛོད།། 9

གང་དག་དགེ་བས་བགྲོད་བྱེད་ཅིང་། དགེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོར་བྱེད་པ།
དགེ་སློང་མཐུ་ནི་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། ཁྱད་པར་འཕགས་པ་གྲགས་པ་ཐོས།། 10

ཞེས་པ་དགའ་མའི་ཚིག་ཐོས་ནས། དེ་བཞིན་ཞེས་སྨྲ་ལྷ་ཡི་བདག།
ས་ལ་མངོན་ཕྱོགས་ཉོན་མོངས་ནི། འཇིལ་བ་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་དྲིས།། 11

བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ནི་དྲིས་ཙམ་གྱིས། མཐུ་ཡིས་མངོན་ཁྱེངས་དེ་དག་གིས།
ཐལ་མོ་སྦྱོར་བྱས་དེ་ཉིད་ལ། ཕྱག་འཚལ་བཞིན་རས་བདུད་པར་གྱུར།། 12

གང་ཞིག་བདག་ཉིད་ལ་འདུད་པ། དེ་ཡི་ཇི་ལྟར་སྲུང་བྱེད་འགྱུར།
ཞེས་བསམས་ལྷ་ཡི་བདག་པོ་ནི། རི་བཏྲབས་པས་རང་གནས་སོང་།། 13

དེ་ནས་དེ་ཡི་བདེ་གཤེགས་ནི། མཆོག་གི་བདུད་རྩི་ཐོབ་ཤེས་ནས།
ལྷུང་པ་རབ་དུ་ཉེ་བ་ནི། ཡོངས་སུ་སྐྱོབས་པ་དགའ་དུ་བསམ།། 14

* དེ་ནས་དེ་ནི་རྫིས་འབྲང་བཅས། དབང་པོའི་འཕྲེང་བའི་ཕྱག་ནང་ན།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཀོད་པས་ལ། སྐོབས་ཞུགས་གནས་པ་ལྟ་རུ་སོང་།། 15

सर्व्वथा खलवैमुख्यादन्विष्यान्विष्य यत्नतः ।
महद्भिः सङ्गमिच्छन्ति गुणलुब्धा इवापदः ॥ ८ ॥

अवतीर्य्य स्वयं तावज्जम्बुद्वीपं त्वया विभो ।
मृग्यतां श्रमणः कश्चिद् व्यसने रक्षणक्षमः ॥ ९ ॥

प्रभावविपुलोत्कर्षाः श्रूयन्ते श्रमणाः किल ।
युज्यन्ते कुशलैरेव येषां कुशलगामिनः ॥ १० ॥

इति प्रियावचः श्रुत्वा तथेत्युक्त्वा मरुत्पतिः ।
क्षितिमभ्येत्य पप्रच्छ श्रमणान् क्लेशसंक्षयम् ॥ ११ ॥

शक्रप्रणयमात्रेण ते प्रभावाभिमानिनः ।
बभूवुरञ्जलिव्यग्रास्तत्प्रणामनताननाः ॥ १२ ॥

ते कुर्व्वन्ति कथं रक्षां मामेव प्रणमन्ति ये ।
पतिर्ध्यात्वेति मरुतां भग्नाशः स्वपदं ययौ ॥ १३ ॥

ततः स सुगतं ज्ञात्वा संप्राप्तपरमामृतम् ।
प्रत्यासन्ने निपतिते परित्राणममन्यत ॥ १४ ॥

इन्द्रशालगुहागर्भस्थितं सोऽथ तथागतम् ।
तेजोधातुसमापन्नं ययौ द्रष्टुं सहानुगैः ॥ १५ ॥

དེ་ནས་བདེ་སོགས་མདག་པོ་དེས། འཕྲུལ་ལ་ཕྱག་དང་ཉེ་བར་ཕྱིན།
ཟུར་ཕྲ་ལྡང་བ་ཞེས་པ་ཡི། རྡི་ཟའི་བུ་ལ་གུས་པས་སྨྲ། 16

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཏེ་ཡི་ཁམས་ལ་སྐྱོམས་ཞུགས་པ།
ཁོད་ནི་རང་གི་སྒྲུ་ཙལ་ལ། མཁས་པས་རྟོགས་པ་བྱ་བར་འོས། 17

གང་ཞིག་དུས་མིན་ཉེར་བསྒྲོད་དང་། མ་བརྗོད་པར་ནི་ནང་འཇུག་དང་།
ཐམས་པ་ཤེས་པ་མིན་པ་དེ། དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྨད་པའི་གནས། 18

ཞེས་བརྗོད་ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོ་ཡིས། བློ་གྲོས་ལྡན་པ་རྡི་ཟའི་བུ།
ཏཱི་ཏྲཱུ་རུ་ཡི་དབྱུག་པ་ཅན། རྒྱུད་མང་སྒྲ་སྙན་ལྡན་དུ་བཅུག 19

རང་བཞིན་གྱིས་སྙན་ཡིད་དུ་འོང་། བསྟོད་དབྱངས་དགའ་བ་དང་བཅས་པས།
དེ་ཡིས་རྒྱལ་བ་སད་བྱས་ཏེ། འཁྲོག་བྱེད་ལྟ་བའི་གོ་སྐབས་ཕྱེ། 20

དེ་ནས་ལྷ་དང་བཅས་པ་ཡི། མཆོད་སྦྱིན་བརྒྱ་པ་རབ་ཞུགས་ཏེ།
རབ་ཞིའི་བདུད་རྩིའི་ཚར་འབེབས་པ། དགའ་བ་སྐྱེད་བྱེད་བདེ་གཤེགས་བལྟས། 21

ཕྱག་འཚལ་རབ་ཏུ་བཏུད་པ་དེས། མགོ་ཡི་མན་དྲ་ར་བའི་ཐོས།
སྟོན་པའི་ཞབས་ཀྱི་སེན་མོ་ཡི། ཟླ་འོང་དག་ནི་རབ་ཏུ་བྱིས། 22

དེ་ནས་རབ་ཞུགས་དེ་ལ་ནི། གང་གིས་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ།
ཆོས་ཀྱི་མིག་ནི་འབྱུང་གྱུར་པའི། བཀའ་དྲིན་རྒྱལ་བ་དེ་ཡིས་མཛད། 23

गुहान्तिकमथासाद्य ससहायः शचीपतिः ।
ऊचे पञ्चशिखं नाम गन्धर्व्वसुतमादरात् ॥ १६ ॥

तेजोधातुसमापन्नं भगवन्तं तथागतम् ।
स्वकलाकौशलेन त्वं प्रबोधयितुमर्हसि ॥ १७ ॥

उपसर्पत्यकाले यः प्रविशत्यनिवेदितः ।
अनाश्रयग्नः स सतामवमानस्य भाजनम् ॥ १८ ॥

इत्युक्तः सुरराजेन धीमान् गन्धर्व्वदारकः ।
वैदूर्य्यदण्डामकरोद्वीणां सुस्वरसारणाम् ॥ १९ ॥

स्वभावमधुरोदाररम्याभिः स्तुतिगीतिभिः ।
स विबोध्य जिनं चक्रे दर्शनावसरं हरेः ॥ २० ॥

ततः प्रविश्य सुगतं देवैः सह शतक्रतुः ।
ददर्श हर्षजननं वर्षन्तं प्रशमामृतम् ॥ २१ ॥

स प्रणामानतः शास्तुर्नखदर्पणमार्जनम् ।
चकार मौलिमन्दारमकरन्देन पादयोः ॥ २२ ॥

ततस्तस्य प्रविष्टस्य प्रसादं विदधे जिनः ।
सत्यसन्दर्शनाद्येन धर्म्मचक्षुर्बभूव सः ॥ २३ ॥

ཡོངས་ལྷུང་དེ་ཡི་འཕྲུལ་ལ་ནི། རང་གི་སྣུན་ཉིད་ཐོབ་པར་གྱུར།
བསོད་ནམས་མཐུ་ནི་དེ་དག་གིས། ཧྲུང་བའི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་ཞི།། 24

ཇི་སྲིད་འཚོ་བར་བདེ་བར་གཤེགས། སྐྱབས་འོས་དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་།
བདག་ནི་རབ་ཐར་ཅེས་བརྗོད་ནས། དེ་ལ་ཞུས་ནས་མགྲོ་རིམ་སོང་།། 25

དུས་བྱུ་ར་ཡི་བུ་མོ་མཛེས། བྱར་ཕྱུད་ལྷ་པ་ལ་རེས་ཕྱིན།
དམ་པ་རྣམས་ནི་ཕན་པའི་ཆ། བུ་ལོན་བཞིན་དུ་སེམས་པར་བྱེད།། 26

དགེ་བ་ཐོབ་པས་བཀྲ་ཕྱིན་ནི། གཡར་དུ་འཁྲུངས་པས་ཡ་མཚན་པ།
དགེ་སློང་གིས་ཟྲིས་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་དེར་གསུངས་པ།།
27

གྲོང་ཁྱེར་མཛེས་ལྡན་དག་ཏུ་སྔོར། ས་ཡི་བདག་པོ་སྐལ་བཟང་གིས།
རྟེན་པ་ལོག་པར་དང་སེལ་གྱི། སྐུ་ཡི་མཆོད་རྟེན་རབ་ཏུ་བྱས།། 28

དེ་ཡི་བསོད་ནམས་སྨོན་ལམ་རྫོགས་ལྡན་པས།
རྒྱལ་པོ་རེས་ནི་ལྷ་ཡི་དབང་ཉིད་ཐོབ།
འཁོར་བས་ཆོས་ཀྱི་བཅིངས་ཞེས་གསུངས་ནས་ནི།
བཅོམ་ལྡན་གསུང་ནི་རབ་ཏུ་ཞི་བར་གྱུར།། 29

ཞེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་བརྗོད་པ
དཔག་བསམ་གྱི་ཁྲི་ཤིང་ལས་བརྒྱ་བིན་ལྷུང་བའི་རྟོགས་པ་བརྗོད
པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་བདུན་ཅུ་ཙ་བརྒྱད་པའོ།།

परिच्युतः स सहसा स्वमेवासन मास्तवाम् ।
तेन पुण्यप्रभावेण प्रशान्तश्च्युतिलक्षणः ॥ २४ ॥

यावज्जीवं स सुगतं शरण्यं शरणं गतः ।
अतिक्रान्तोऽहमित्युक्त्वा तमामन्त्र्य ययौ दिवम् ॥ २५ ॥

ललितां तुम्बुरुसुतां ददौ पञ्चशिखाय सः ।
ऋणवत् कुरुते चिन्तामुपकारकणः सताम् ॥ २६ ॥

शक्रस्य कुशलावाप्त्या प्रत्ययोद्भूतविस्मयैः ।
भिक्षुभिर्भगवान् पृष्टः सर्वज्ञस्तानभाषत ॥ २७ ॥

शोभावत्यां पुरि पुरा शोभाख्यः पृथिवीपतिः ।
ककुत्सन्दस्य शारीरं स्तूपं शास्तुरकारयत् ॥ २८ ॥

तत्पूर्णपुण्यप्रणिधानयोगात्
प्राप्तः स राजा त्रिदशेश्वरत्वम् ।
धर्मानुबद्धां भगवान् विभूति
मुक्त्वेति वाणीमनयत् प्रशान्तिम् ॥ २९ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
शक्रच्यवनावदानमष्टसप्ततितमः पल्लवः ॥

ཡལ་འདབ་བདུན་ཅུ་རྩ་དགུ་པ།

ཐུབ་མེད་བློ་ཡི་སྤྲིན་མོ་རྣམས་ཀྱིས་བློ་གྲོས་རྨོངས་ཐུབ་ཤིང་།
བདེ་བ་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡིད་ནི་ནོར་ལ་ཞུགས་གྱུར་པ།
སྐྱེས་བུ་གང་ཞིག་རབ་ཞི་དང་བྲལ་ཞི་བར་མི་བགྲོད་པ།
དེ་དེ་ངེས་པར་འཕྲུལ་ལ་ཉིན་མཚན་དགའ་དུ་ལྷུང་བར་འགྱུར།། 1

གང་གིས་ན་ཆོད་ཕྱེད་དག་ནི། གྲོས་པ་བརྗོད་ཅིང་ཚངས་སྤྱོད་སྤྱད།
བྲམ་ཟེ་འཚོ་བ་བདེ་ཞེས་པ། མཉན་ཡོད་དུ་ནི་སྔོན་བྱུང་གྱུར།། 2

མཛོད་བས་གཉེན་གྱིས་གསོལ་བཏབ་པའི། གཙོ་བོ་སྟ་ར་ཁྲ་བོ་དེ།
ཆོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ངོ་དགའ་དུ། ཐུབ་མེད་རབ་ཏུ་བཟུང་བར་བྱས།། 3

ལོངས་སྤྱོད་གསར་པ་ལ་ཆགས་དེའི། ཆུང་མ་གསོ་ལྡན་མ་ཞེས་པ།
དང་ལ་བབ་ཅིང་མིག་གཡོ་མ། ཤིན་དུ་ཡིད་འོང་ཉིད་དུ་གྱུར།། 4

དེ་ནི་དེ་ལ་རིམ་བཞིན་དུ། ཤིན་དུ་སྲེད་པ་ཆེན་པར་གྱུར།
ཐུབ་མེད་མི་གུས་ལ་ཆགས་ཤིང་། ཡང་དག་ཆགས་ལ་ཆགས་བྲལ་ཉིད།། 5

དེས་བསམ་ཀུན་དུ་མི་འགྲོགས་པའི། ཤ་བས་སྣ་དཀར་ལྡན་པའི་ཁྲིད།
བདག་གི་ཡང་ཆོའི་ཁྲིམས་འདི་ལ། བསོད་ནམས་མིན་པས་ཉེ་བར་གནས།། 6

ऊनाशीतितमः पल्लवः ।

स्त्रीभिर्विमोहितमतेर्गृहराक्षसीभि-
र्वित्तप्रवृत्तमनसः सुखवाञ्छयैव ।
क्लेशाः पतन्ति परुषाः पुरुषस्य देहे
गच्छन्ति नाम न विना प्रशमं श्रमं ये ॥ १ ॥

श्रावस्त्यां ब्राह्मणः पूर्व्वं जीवशर्म्माभिधोऽभवत् ।
वयसोऽर्द्धं श्रुताध्यायी ब्रह्मचर्य्यं चचार सः ॥ २ ॥

स जराशबलश्मश्रुः स्नेहाद्बन्धुभिरर्थितः ।
धर्म्ममार्गानुरोधेन विदधे दारसंग्रहम् ॥ ३ ॥

पत्नी तरलिका नाम तरुणी तरलेक्षणा ।
नैव सम्भोगलुब्धस्य तस्यातिदयिताभवत् ॥ ४ ॥

तस्या ज्वरोऽयमेतस्मिन्नरुचिः सुतरामभूत् ।
अभक्तरक्ताः संसक्तविरक्ता एव योषितः ॥ ५ ॥

साचिन्तयदनर्होऽयं जरासारशिरोरुहः ।
मम यौवनदर्पेऽस्मिन्नपुण्योपनतः पतिः ॥ ६ ॥

བྲན་པོས་གཉེར་ནུས་སྐྱོང་པ། ཞུས་ནི་ཉམས་པ་སྒོ་བྱེད་དག།
བྲ་བས་སྨྲ་ནས་བཙུང་བྱས་ཏེ། མཆིན་ཀ་ཤིན་གྱིས་ནི་ཀླིག་པ་བཞིན།། 7

བྲན་པོ་དཔལ་གྱིས་ཚུང་ཟད་ནི། འཁྲམས་ཤིང་སྒྲུ་བོར་རབ་གྱུར་པ།
ས་ལ་ལང་ཚོ་འི་ནོར་བུ་ནི། སྤོར་བ་འཚོལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན།། 8

བྲན་པོ་བློ་ལྡན་མ་ཡིན་པ། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དོན་ཤེས་པས།
གཞན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སྤྲུར་གང་། དེ་ཉིད་བདག་གིས་རབ་ཏུ་བྱ།། 9

འདི་ནི་ཁྲིམས་ན་གནས་པའི་ཚེ། ཀུན་པོ་འི་འདོད་ལྡན་དང་མཛད་པས།
བརྩེ་མེད་ལོངས་སྤྱོད་མ་བསྡམས་པ། བདེ་བ་བདག་གིས་སྤྱོད་མི་ནུས།། 10

ཞེས་བསམས་སུ་རིགས་བཟང་རྗེས་མཐུན་ཞིང་། ངོ་ཚ་ལྡན་པ་བཞིན་དུ་དེས།
རྡུལ་བ་ཡིས་ནི་མངོན་སྤྱོགས་ཏེ། དཔལ་གྱིས་བདག་པོ་ལ་སྨྲས་པ།། 11

བྱ་མེད་བདེ་བ་འཚོལ་བྱེད་པ། ཁྱོད་ནི་ཁྲིམས་དུ་ཆགས་པ་ཡིས།
བཟོད་པར་དཀའ་བའི་དབུལ་པོ་ཉིད། ཁྱོད་ཀྱི་ལག་པས་བྲངས་ནས་བླངས།། 12

གང་ཞིག་རྩོམ་པ་ལ་སྤང་ཞིང་། བྲག་པོའི་སྐྱོམ་ལས་དགའ་དགར།
རབ་མང་འགོད་པའི་བརྒྱུད་ལྡན་པའི། ཁྲིམས་ན་གནས་པ་དེས་ཅི་བྱེད།། 13

གང་དུ་ཁྲིམས་བདག་སྐྱོམ་ལས་ལས། ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱུར་ནི་མིག་གཏོང་བ།
དེར་ནི་ཐུད་བེད་མོངས་པ་རྣམས། ནོར་སྒྲུབ་སྐྲ་དུ་འབྱུང་ངམ་ཅི།། 14

वृद्धस्य तरुणीभोगः शरीरक्षयसूचकः ।
केशग्रहेण जरया वात्सल्येनेव वार्यते ॥ ७ ॥

किञ्चित्सङ्कोचकुटिलः प्रयाति स्थविरः शनैः ।
हारितं यौवनमणिं वीक्षमाण इवावनौ ॥ ८ ॥

वृद्धेन परलोकार्थमानीता यदि धीमता ।
परभोगप्रणयिनी तत्तदेव करोम्यहम् ॥ ९ ॥

अन्तर्देहगते त्वस्मिन्न शक्यं चौरकामिभिः ।
प्रेमनिर्दयसम्भोगनिरर्गलसुखं मया ॥ १० ॥

इति सञ्चिन्त्य साभ्येत्य शनैः पतिमभाषत ।
लज्जमानेव विनयादाभिजात्यानुकारिणी ॥ ११ ॥

गृहसक्तेन भवता निर्व्यापारसुखैषिणा ।
हलेनाकृष्य दारिद्र्यमानीतं वत दुःसहम् ॥ १२ ॥

उद्योगद्वेषिणस्तीव्रमालस्यं यस्य वल्लभम् ।
बहुव्ययप्रवाहार्हं विवाहं स करोति किम् ॥ १३ ॥

यस्यालस्याद् गृहपति र्गृहकोणं न मुञ्चति ।
धनार्जनाय निर्यान्तु मुग्धास्तत्र किमङ्गनाः ॥ १४ ॥

གང་ན་སྐྱེས་པ་སྨྲ་ལྡན་པས། སྤྲེ་ཡི་ཐ་སྙད་ལ་དགའ་ཞིང་།
བུད་མེད་ཁྲིམ་གྱིས་བྲུ་བར་ཆགས། དེ་ནི་དོན་ཀུན་ཕུན་སུམ་ཚོགས།། 15

ལས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁྲིམ་ནི་དགའ་སྟོན་ལོངས་སྤྱོད་ཉམས་གྱུར་ཅིང་།
གྲུན་མེད་གོས་མེད་བུད་མེད་དག་ནི་ཟུར་ཕྱུག་དྲི་མ་ཅན་ན་ཞེན།
ཁྲི་དང་མལ་སྟན་རྣམ་པར་ཉམས་ཤིང་ཚ་སྟོད་ཆག་པའི་སྒྲ་དང་ལྡན།
འབངས་མེད་ཡོ་བྱད་མེད་ཅིང་ཕུན་རིང་ཞོ་སྦྱུབ་སྒྲ་ནི་ཐོགས་པར་འགྱུར།། 16

དེ་ཡིས་དེ་བཟོད་བྲམ་ཟེ་དེ། ནོར་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་ཏེ་སོང་།
བུད་མེད་ཀྱིས་ནི་དབང་བྱས་རྣམས། ཡུལ་གྱི་གཡང་ས་དག་ཏུ་ལྷུང་།། 17

དེ་ཡིས་ནོར་འདོན་རྒྱ་མཚོའི་མཐར། འཁྲུམས་ནས་སྦྱིན་པ་ཐོབ་གྱུར་ཏེ།
གསེར་དང་གོས་ནི་རྫོགས་གྱུར་པས། དུས་ཀྱི་རང་གི་གྲོང་ཁྱེར་སོང་།། 18

དེ་ནས་ཁྲིམ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་དེ། སོང་བ་གྲོང་མཐའི་ནགས་ཚལ་དུ།
ཇོམ་རྐུན་པ་ཡི་བཅོམ་གྱུར་ནས། ལུས་ཙམ་ལྷག་མ་ཉིད་དུ་འགྱུར།། 19

བདེ་བ་དོར་གཅེར་བུས་པ་ཡིས། དོན་མེད་ནོར་ནི་ཉེར་བསྒྲུབས་ཀྱང་།
སྦུ་ངས་ཧ་ཡི་ཐིགས་པ་བཞིན། བྱེད་པོ་བཞིད་པ་མིན་པས་བྱེད།། 20

དེས་བསམས་ནས་ཀྱི་མ་འབབ་པ་ཡིས། བདག་གི་ནོར་ནི་བསྒྲུབས་གྱུར་ཀྱང་།
བདག་ནི་སྐལ་བ་དང་ནི་རྫུན་པས། རྨི་ལམ་མཐོང་དང་མཚུངས་པར་གྱུར།། 21

सोत्साहः पुरुषो यत्र व्यवहाररति र्वहिः ।
गृहव्यापारसक्ता स्त्री सर्व्वास्तत्र सुसम्पदः ॥ १५ ॥

अभूषणमनम्बरं मलिनकोणलीनाङ्गनम्
विशीर्णशयनासनं स्फुटितवारिधानीघटम् ।
अदासमनुपस्करं चिरनिवृत्तमन्धस्वनम्
गृहं विरतकर्म्मणां भवति भग्नभोगोत्सवम् ॥ १६ ॥

इत्युक्तः स तया विप्रः प्रतस्थे द्रविणोन्मुखः ।
पतन्ति विषयश्वभ्रे ह्यपि योषिद्वशीकृताः ॥ १७ ॥

स सागरान्तां वसुधां भ्रान्त्वा लब्धप्रतिग्रहः ।
कालेन स्वपुरीं प्राप सम्पूर्णकनकाम्बरः ॥ १८ ॥

गृहोत्कण्ठोत्कराक्रान्तः पुरीपर्यन्तकानने ।
शरीरमात्रशेषोऽभूद् दस्युभिर्मुषितोऽथ सः ॥ १९ ॥

अनर्थोपार्जितोऽप्यर्थः सामर्थ्येन सुखार्थिना ।
करोत्यनिच्छया धातु र्मरुवारिकणायितम् ॥ २० ॥

सोऽचिन्तयदहो यत्नादपि वित्तं मयार्जितम् ।
अभाग्ययोगाद् यातं मे स्वप्नदर्शनतुल्यताम् ॥ २१

ནོར་ནི་དོན་གཉེར་ཚུང་མ་ཡིས། གཏད་དུ་ཕག་སྟོང་བདག་ཕྱིན་ན།
སྨད་པ་དྲག་པོའི་དུག་ལྡན་པའི། ཚིག་རྒྱབ་བརྗོད་པས་བདག་མི་འཚོ།། 22

དེ་སྐད་བདག་ནི་འདི་ཉིད་དུ། འཕྲུལ་ལ་ཞུགས་པས་བཅིངས་པ་པན།
དཔྲལ་བའི་ཉེར་འཚོ་དྲག་པོ་ཡིས། ཁྲིམ་དུ་བྲུད་མེད་མཚོན་མི་བཟོད།། 23

ཅེས་བསམས་ནས་དེ་ཡིས་འཁྲི་ཤིང་གི། ཞགས་པ་དག་ནི་མགྲིན་པར་བཀོད།
ཉིན་མོངས་དྲག་པོས་ཉེན་རྣམས་ཀྱིས། གཉེན་དང་བྲད་པ་འཆི་བ་ཡིན།། 24

སྐབས་དེར་བཅོས་ལྡན་བཙེ་བ་ཡི། རྒྱ་མཚོ་འབྱུང་པོ་ལ་དགོངས་པ།
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་དེ་ཡིས་ནི། སྡུག་བསྔལ་ཤེས་ནས་ནགས་སུ་བྱོན།། 25

དེ་ནས་དེ་ཡིས་གཉིས་སྐྱེས་ནི། བཙེ་བས་དབུགས་ཕྱུང་ཞགས་པ་བཅད།
དེ་ཡིས་བྱིན་པའི་གཏེར་སྣང་ནས། དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཁྲིམ་དུ་སོང་།། 26

དེ་ཡི་ཚུང་མ་ནོར་གྱིས་ཀྱང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཉིད་མ་གྱུར།
གཞན་གྱི་རིག་པ་ལ་ཆགས་པའི། བྲུད་མེད་ནོར་གྱིས་ཚིམ་མི་འགྱུར།། 27

ལོངས་སྤྱོད་ཕྱིས་པ་ཆེ་ལ་ཡང་། དུས་ཀྱིས་ཡིད་ནི་ཆགས་བྲལ་དེས།
བསམ་པ་ཀྱི་མ་འཁོར་བ་ན། དེ་ཉིད་དུ་ན་བདེ་བ་རེད།། 28

དཔལ་དང་མཚུངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཅི་ཞིག་ཡོད།
དེ་ནས་ཀྱང་ནི་ནོར་བསྒྲུབས་རབ་སྡུག་བསྔལ།

शून्यपाणिर्धनार्थिन्याः पत्न्याः प्राप्याहमन्तिकम् ।
न जीवाम्यवमानोग्रविषैः परुषभाषितैः ॥ २२ ॥

तस्मादिहैव मे सद्यः पाशेनोदन्धनं हितम् ।
दारिद्र्योपद्रवक्रूरं क्लीशस्तं न सहे गृहम् ॥ २३ ॥

इति सञ्चिन्त्य स लतापाशं कण्ठे न्यवेशयत् ।
तीव्रक्लेशविषण्णानां निधनं बन्धुसङ्गमः ॥ २४ ॥

अत्रान्तरे कृपासिन्धुर्भगवान् भूतभावनः ।
दुःखं ज्ञात्वास्य सर्व्वज्ञस्तदर्थं वनमाययौ ॥ २५ ॥

दययाश्वासितस्तेन त्यक्त्वा पाशमथ द्विजः ।
तद्दत्तं निधिमादाय तं प्रणम्य ययौ गृहम् ॥ २६ ॥

तस्य भार्य्या धनेनापि न जगामानुकूलताम् ।
परसंस्पर्शरागिण्य स्तुष्यन्त्यर्थेन न स्त्रियः ॥ २७ ॥

स कालेन महारम्भभोगेऽप्युद्विग्नमानसः ।
अचिन्तयदहो नास्ति संसारे तत्त्वतः सुखम् ॥ २८ ॥

दारिद्र्यतुल्यं किमिहास्ति दुःखं
धनार्जनं दुःखतरं ततोऽपि ।

ཉོར་གི་ལོངས་སྤྱོད་བདེ་བའི་ཚས་བསློས་པ།
གནས་དང་གནས་སུ་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱ་ཕྲག་སྐྱེད།། 29

དེ་ལྟར་ཆགས་བྲལ་རབ་བསམས་ཏེ། རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དུ་སོང་ནས་དེས།
ཕྱིད་པ་གཅད་སྐད་བཅོས་ཧྲན་འདས། སྟོན་པ་མཁའི་སྐྱབས་སུ་སོང་།། 30

དེ་ཡི་བསམ་པ་བཀག་ལ་ཞལ། ཁམས་དང་དེ་བཞིན་འགྲོ་མཁྱེན་ནས།
ཆོས་ཀྱི་སྨན་ནི་བཅོས་ཧྲན་འདས། སྲིད་པའི་ནད་ཀྱི་སྨན་པས་བྱིན།། 31

བདེན་མཐོང་དེ་ཡིས་རབ་བྱུང་ནི། རབ་ཏུ་དང་བ་ཡང་དག་བླངས།
ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་སྐད། དགྲ་བཅོམ་ཉིད་ནི་ཐོབ་པར་གྱུར།། 32

དེ་ཡིས་གྲུབ་པ་སྨྲད་བྱུང་དེ། རབ་གྲོང་ནས་ཡ་མཚན་རྒྱས་པ་ཡི།
དགེ་སློང་གིས་ཀྱིས་བཅོས་ཧྲན་གྱིས། དེ་ཡི་སྔོན་བྱུང་རབ་གསུངས་པ།། 33

ཟ་ར་ནསེར་ལི་ཡི་དངང་། དབང་ཞིན་ཕྱི་ནི་སྟོ་བྱུང་ཕྱི།
ཟེ་རབ་ཙན་ཀུན་ལ་གང་གི་ནི། བརྟེན་མགོ་ཉིད་ཡོད་འོང་གྱུར།། 34

བདག་པོ་ངན་ནས་རབ་གདུངས་པ། ཤུར་གཉེན་ནས་འོངས་སྐྱེ་བོ་ཡིས།
ངར་གཡས་གང་གི་གྲིབ་བཅིང་གི། རྡོ་བ་བཞིན་དུ་རྡོང་ཕྱོགས་བརྡེན།། 3

ནབ་ཀྱིར་རོར་རྒྱལ་སྣ་ཀྱི། སྐྱོ་རྗེར་ནང་ནི་བཀག་ཀྱུར་ཀྱང་།
ཁྲོ་ངར་དེ་ཡིས་གང་བདག་ནི། ཐལ་བ་ཙམ་གཏོར་ལ་འབྲེལ་བསྣུབས།། 36

धनोपभोगः सुखलेशदिग्धः
पदे पदे दुःखशतानि सूते ॥ २९ ॥

विरक्त श्चिन्तयित्वेति स गत्वा जेतकाननम् ।
भगवन्तं भवोच्छित्त्यै शास्तारं शरणं ययौ ॥ ३० ॥

तस्याशयं सानुशयं धातुं ज्ञात्वा गतिं तथा ।
भगवान् धर्म्मभैषज्यं भवरोगभिषग् ददौ ॥ ३१ ॥

स दृष्टसत्यः प्रव्रज्यां समादाय प्रसादिना ।
सर्व्वक्लेशप्रहाणार्हं महत्त्वं समवाप्तवान् ॥ ३२ ॥

तस्य तामद्भुतां सिद्धिं दृष्ट्वा विपुलविस्मयैः ।
भिक्षुभि र्भगवान् पृष्ट स्तद्वृत्तान्त मभाषत ॥ ३३ ॥

पुरा महेन्द्रसंज्ञोऽभूद्वाराणस्यां नरेश्वरः ।
यस्याग्र्या सर्व्वसत्त्वेषु दयैव दयिताभवत् ॥ ३४ ॥

यं जनः परदेशेभ्यस्तीव्रं कुगतितापितः ।
छायावृक्षमिवाभ्येत्य सन्मार्गस्थ मशिश्रियत् ॥ ३५ ॥

कदाचित् प्रतिसामन्तैर्निरुद्धनगरोऽपि सः ।
अक्रोधः सर्व्वनिधने न युद्धे विदधे धियम् ॥ ३६ ॥

ཉོར་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་བདེ་བའི་ཚམ་བསྒོམས་པ།
གནས་དང་གནས་སུ་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱ་ཕྲག་སྐྱེད།། 29

དེ་ལྟར་ཆགས་བྲལ་རབ་བསམས་ཏེ། རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དུ་སོང་ནས་དེས།
སྲིད་པ་གཅན་སྐྲད་བཅོམ་ལྡན་འདས། སྟོན་པ་བཞི་སྤྱན་སྔ་སུ་སོང་།། 30

དེ་ཡི་བསམ་པ་བཀག་ལ་ཕྲལ། ཁམས་དང་དེ་བཞིན་འགྲོ་མཁྱེན་ནས།
ཆོས་ཀྱི་སྐད་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས། སྲིད་པའི་ནད་ཀྱི་སྨན་པས་བྱིན།། 31

བདེན་མཐོང་དེ་ཡིས་རབ་བྱུང་ནི། རབ་ཏུ་དང་བ་ཡང་དག་གཟུངས།
ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་སྐད། དགྲ་བཅོམ་ཉིད་ནི་ཐོབ་པར་གྱུར།། 32

དེ་ཡིས་ཐུབ་པ་སྐད་བྱུང་རེ། གཏོང་ཕྱག་ལ་མངོན་བརྒྱུས་པ་ཡི།
དགེ་སློང་གིས་ནི་བཅོམ་ལྡན་གྱིས། དེ་ཡི་ཚོར་བྱུང་རབ་གསུངས་པ།། 33

ང་ར་དམིར་ཏི་ཡི་དང་ང་། དབང་ཕྱུག་ཕྱི་ནི་ཕྱོད་བྱུང་སྟེ།
ཟི་ཚམས་ཅད་ཀུན་ལ་གང་གི་ནི། བརྩེ་བ་བསོག་ཉིད་ཡོད་འོང་གྱུར།། 34

དགག་པོ་ངད་ཆས་རབ་གཅུང་ས་བ། ཕྱུར་ག་ཀུ་ནས་འོངས་ཕྱེ་ན་ཡིས།
རང་ཉལ་ཏང་གི་ཐོབ་བཙིར་ཅེ། རྫོགས་བརྡི་ཀྱུ་སྟེང་དཔོགས་པ་རྩེན།། 35

དཔ་ཉིད་པ་ཏོར་བྱུང་ཟླ་ཏྲེ། ཟིར་རྟེར་ནག་ཀིར་ཀ་རྒྱུར་ཀྱང་།
རྫི་རི་དེ་ཡིས་ཏང་ལ་དག་རི། དབར་ཏ་ཀ་ཡོད་ལ་རྗེ་པ་བསྒྲུབས།། 36

धनोपभोगः सुखलेशदिग्धः
पदे पदे दुःखशतानि सूते ॥ २९ ॥

विरक्तश्चिन्तयित्वेति स गत्वा जेतकाननम् ।
भगवन्तं भवोच्छित्त्यै शास्तारं शरणं ययौ ॥ ३० ॥

तस्याशयं सानुशयं धातुं ज्ञात्वा गतिं तथा ।
भगवान् धर्म्मभैषज्यं भवरोगभिषग् ददौ ॥ ३१ ॥

स दृष्टसत्यः प्रव्रज्यां समादाय प्रसादिना ।
सर्व्वक्लेशप्रहाणार्हं महत्त्वं समवाप्तवान् ॥ ३२ ॥

तस्य तामद्भुतां सिद्धिं दृष्ट्वा विपुलविस्मयैः ।
भिक्षुभि र्भगवान् पृष्ट स्तद्वृत्तान्त मभाषत ॥ ३३ ॥

पुरा महेन्द्रमंन्त्रोऽभूद्वाराणस्यां नरेश्वरः ।
यस्याग्र्या सर्व्वसत्त्वेषु दयेव दयिताभवत् ॥ ३४ ॥

यं जनः परदेशेभ्यस्तीव्रं कुगतितापितः ।
छायावृक्षमिवाभ्येत्य सन्मार्गस्थ मशिश्रियत् ॥ ३५ ॥

कदाचित् प्रतिसामन्तैर्निरुद्धनगरोऽपि सः ।
अक्रोधः सर्व्वनिधने न युद्धे विदधे धियम् ॥ ३६ ॥

དེ་ནི་སྙི་བ་མེད་ཞེས་ནས། ཆགས་བྲལ་བློན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས།
སྲིད་པས་ཉེར་ནི་སླངས་བྱས་ཏེ། དགྲ་བོ་དག་ལ་བརྩེན་པར་གྱུར།། 37

དེ་ནས་སྲོག་ཆགས་གསོད་པ་ལ། ཡིད་གྱུར་རྒྱལ་སྲིད་རབ་བཏང་ནས།
ས་ཡི་བདག་པོ་འབྲོད་པའི་ཞིང་། གཅིག་པུ་མ་ཚོར་ནགས་སུ་སོང་།། 38

རྡོ་ལ་གུས་དང་སེམས་ཅན་ལ། ངོ་ཚ་རབ་བཏང་ངན་པ་ཡི།
བློན་པོ་ཆགས་པས་སྐྱོང་རྣམས་ཀྱིས། པ་རོལ་རྒྱལ་བྲན་རྒྱལ་པོར་བྱས།། 39

མི་བདག་གསར་པའི་ངོས་ན་ནི། གསར་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་འཕེལ།
རང་གི་རྡོ་བོ་བཏང་རྣམས་ལ། འོས་པ་མིན་པ་འབབ་ཞིག་ལྡན།། 40

དེ་དག་ས་བདག་གསར་པ་ཡི། སྒོ་སྲུང་རྣམས་ཀྱིས་ཡུན་རིང་བཀག།
སྐྱོ་བས་བདག་ཉིད་ལ་མཚོན་ཏེ། ཤུགས་བྱུང་ངོ་ཚས་གླུ་བླངས་པ།། 41

རྡོ་བོ་མཉེས་གཤིན་རྙིང་སྐྱབ། དབང་ཆེན་སྐྱེ་ནི་རབ་བཏང་ནས།
སྡིག་ཅན་བདག་ཅག་གཉན་སྐོན། དམོད་པའི་གདུང་བ་བཟོད་པར་གྱུར།། 42

དཔལ་ནི་སྲིད་བྱེད་ལྟ་དང་ལྷ་མིན་ནི་རྣམས་རིན་ཅན་ཚོགས་ཀྱི་གྲུས་པར་བྱེད།
ཆུ་གཏེར་དྲི་མེད་ཤིན་དུ་རྒྱ་ཆེ་དེ་ནི་ལོག་པ་སྟོང་བ་བྲིར་ཀྱིས་བཏང་།
ད་ལྟ་བདག་ངན་སྐྲ་ལ་བརྟེན་ཅིང་བྲིན་དུ་ཕྱོགས་བོབ་སོང་སམ་པའི་དུང་དག་གི།
ཁ་ལ་བརླང་པོས་བྱང་བྱས་ཙོ་ངེ་རྣག་པོ་ཅི་ཞིག་ལ་སྐྲོགས་མི་སྣང་འདུག།། 43

तं विज्ञाय निरुत्साहं विरक्ताः सर्व्वमन्त्रिणः ।
लुब्धा द्रविणमादाय बभूवुः शत्रुसंश्रयाः ॥ ३७ ॥

अथ प्राणिवधोद्वेगत्यक्तराज्यः स भूपतिः ।
अलक्षितः क्षमामेव मेकाकी काननं ययौ ॥ ३८ ॥

प्रभुभक्तिं समुत्सृज्य सत्त्वं लज्जाञ्च दुर्ज्जनाः ।
अमात्याः प्रतिसामन्तं लोभान्धा अक्रिरे नृपम् ॥ ३९ ॥

नवस्य नृपतेः पार्श्वे नवा एव जजृम्भिरे ।
स्वस्वामित्यागिनां लभ मनौचित्यन्तु केवलम् ॥ ४० ॥

ते नवस्य क्षितिपते र्द्वारस्थै र्वारिता श्चिरम् ।
खेदादात्मान मुद्दिश्य जगु र्निश्वस्य लज्जिताः ॥ ४१ ॥

महेन्द्रसेनं सन्त्यज्य पेशलं सुलभं प्रभुम् ।
परद्वारि वयं पापाः शापतापं सहामहे ॥ ४२ ॥

त्यक्तः श्रीजनकः सुरासुरवरव्याकीर्णरत्नोत्करः
स स्वच्छः पयसां निधिः पृथुतरः शून्याशयेन त्वया ।
हे नीचोन्मुख शङ्खमूर्ख कुपते र्द्वारेऽधुना लम्बसे
तूष्णीमास्स्व खले नमत्कृतमुखस्तारं किमाक्रन्दसि ॥ ४३ ॥

དེ་ལྟར་རབ་གདུང་གྲོན་པོ་རྣམས། རྒྱལ་སྲིད་གསར་པའི་ཚ་གདུང་ལ།
དབང་ཆེན་སྐྱེ་ཡི་ཟླ་བ་ནི། རབ་ཏུ་བསྟུ་བར་འདོད་པར་གྱུར།། 44

སྐབས་དེར་རྒྱལ་པོ་ཞི་བ་ཡི། དགའ་ཚལ་ནགས་ན་གནས་པ་དང་།
ཉེ་བར་གྲམ་ཟེ་སྐྱོང་བ་ཡི། ཀོའུ་ཤི་ཀ་ཞེས་པ་འོངས།། 45

འབྲས་བུ་རྩ་བས་ས་བདག་གིས། མགྲོན་བྱས་ངལ་བསོས་དེ་ལ་ནི།
དེ་ཡིས་འོངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དག། དུལ་བས་དྲིས་པ་རབ་སྨྲས་པ།། 46

སྐྱོང་བའི་ཚོགས་ཀྱི་ཀུན་རྟོག་གི། འབྲས་བུ་ཆེ་ལྡན་དཔག་བསམ་ཤིང་།
མི་བདག་དབང་ཆེན་སྐྱེ་ལ་བདག། དབྱུལ་བ་ཡིས་ནི་སྐྱོང་དུ་འགྲོ།། 47

དེ་ཐོས་མི་བདག་ཕྱག་བཙལ་དང་། ལྷན་པས་དེ་ལ་རབ་སྨྲས་པ།
བྲམ་ཟེ་ང་ནི་དབང་ཆེན་སྐྱེ། དཔལ་དང་བྲལ་བས་བདག་སྨད་དོ།། 48

སྐྱོང་བ་ཁྱོད་ནི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ལས། གང་ལ་གདུང་བ་སྤེར་དུ་འོངས།
སྨྲ་བྱེད་ཕྱིར་ཅི་ཞིག་ལས་ནི། ཕྱིར་ཅི་ཞིག་ཉིད་བདག་གིས་ཐོབ།། 49

གང་གི་རི་བ་ཉམས་པ་ཡི། སྐྱོང་བའི་བཞིན་ཞིག་མཐོང་གྱུར་པ།
ཤིང་བསྐམས་ལྟ་བུ་བདག་གི་ལུས། འབྲས་བུ་མེད་པ་དག་གིས་ཅི།། 50

ཞེས་པ་རྒྱལ་པོའི་ཚིག་ཐོས་ནས། རྗེ་བ་བརྟན་པ་ཉིད་གཅིག་སྐྱེས་ནི།
དེ་ཕྲག་ཅན་པས་ཡུད་རིང་ན། འདུས་ཤེས་ཐོབ་ནས་རབ་སྨྲས་པ།། 51

नवराज्यातपे तीव्रे मन्त्रिणामिति शोचताम् ।
महेन्द्रसेनचन्द्रस्य स्पृहा सन्दर्शनेऽभवत् ॥ ४४ ॥

अस्मिन्नवसरे राज्ञः श्रमारामवनस्थितेः ।
समीपं कौशिको नाम ब्राह्मणोऽर्थी समाययौ ॥ ४५ ॥

स विश्रान्तः कृतातिथ्यः फलमूलैर्महीभुजा ।
पृष्टः प्रोवाच विनयात् तत्रागमनकारणम् ॥ ४६ ॥

सर्व्वार्थिसार्थसङ्कल्पकल्पवृक्षमहाफलम् ।
महेन्द्रसेनं गच्छामि दारिद्र्याद् याचितुं नृपम् ॥ ४७ ॥

एतदाकर्ण्य नृपति स्तमभाषत दुःखितः ।
आशागतार्थिवैमुख्यतापोष्णं निःश्वसन्मुहुः ॥ ४८ ॥

ब्रह्मन् महेन्द्रसेनोऽहं धिङ्मां विरहितं श्रिया ।
वैमुख्याद् यस्य सन्तापमर्थी त्वं दातुमागतः ॥ ४९ ॥

किं निष्फलेन वपुषा शुष्कवृक्षोपमस्य मे ।
आशाभङ्गपरिम्लानं मुखं पश्यन्ति येऽर्थिनः ॥ ५० ॥

इति राजवचः श्रुत्वा द्विज श्छिन्नमनोरथः ।
चिरेण संज्ञा मासाद्य शिलाहत इवाब्रवीत् ॥ ५१ ॥

བདག་ལ་སྐལ་བ་མེད་པ་ཡིས། ས་སྐྱོང་ཁྱོད་ཀྱིས་འབྱོར་བ་སྤངས།
གཏོང་བ་ཁྱོད་ལྟར་ཉིད་སླ་བ། འཇིག་རྟེན་དུ་ནི་གལ་ཆེད།། 52

ཚིག་ཤེས་རྒྱན་ལྟར་ཁྱོད་མཛོད་པ། རྒྱལ་སྲིད་དགག་ལས་ཤིན་ཏུ་ཐག།
གང་ཞིག་མཛོད་བོ་གཞན་མེད་པའི། སྐྱོང་ནམས་བསོད་ནམས་མེད་པ་ཉིད།། 53

དཔལ་མོ་གཡོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་འཕྲམ་ལ་ངེས་པ་བཏང་བྱུར་པའི།
རིན་ཅེན་འབྱུང་གནས་དག་ནི་བག་ཀྱང་དམན་པར་གྱུར་བ་མེད།
དཔལ་ནི་ཁྱོད་བཞིན་མི་བསྒྱུར་བརྟས་ཚགས་ཁྱིམ་ན་དཔལ་ལྡན་ཞིང་།
ད་དུང་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་དགའ་བར་ཡོངས་མ་གྱུར།། 54

ཞེས་བརྗོད་མི་བདག་ལ་གསོལ་ནས། བསམ་བྲལ་དུག་གྲིས་གཟིར་བ་དེ།
འབྲས་བུ་འཆོ་བའི་ཤིང་བཅས་དེའི། མྱ་ངན་ལས་ནི་འཆི་བར་བརྩོན།། 55

དེ་ཡི་མགྲིན་པར་སོང་བ་ཡིས། ཞགས་པས་བདག་དེ་ཡིས་བསལ།
སྙིང་རྗེའི་རྒྱ་མཚོ་སྐྱོང་ནམས་ཀྱིས། མཛའ་གཅུགས་གཅིག་གིས་དེ་ལ་སྨྲས།། 56

བདག་ཉིང་ས་མ་ཡི་བདག་པོ་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཁྱེར།
ཁྲོད་ལ་བདག་ནི་གསོད་འདོད་རེས། བརྗོད་འདོད་ལས་ལྷག་ནོར་སྟེར་གྱུར།། 57

དེ་སྐད་ས་ཡི་བདག་པོས་བརྗོད། ངོ་མཚར་གྱུར་བཞིན་གཅིས་སྐྱེས་ཀྱིས།
སྙིང་རྗེའི་གཅེར་དེ་བཅིངས་ནས་ནི། ནོར་ལ་སྲེད་བས་རབ་ཏུ་ཁྱེར།། 58

अभाग्यै र्मम भूपाल भवान् विभववर्जितः ।
सुलभ स्त्वद्विधो दाता भुवने लभ्यते कुतः ॥ ५२ ॥

राज्यादभ्यधिका शोभा सन्तोषाभरणस्य ते ।
अपुण्यान्यर्थिनामेव येषामन्योऽस्ति नाश्रयः ॥ ५३ ॥

त्यक्तस्य चञ्चलतया सहसैव लक्ष्म्या
रत्नाकरस्य न मनागपि हीनताभूत् ।
लक्ष्मीस्तु नीचखललुब्धगृहावसन्ना
नाद्यापि सत्पुरुषसंश्रयहर्षमेति ॥ ५४ ॥

इत्युक्त्वा नृपमामन्त्य स नैराश्यविषातुरः ।
कल्पवृत्तिविच्छेदविषादान्मर्त्तु मुद्ययौ ॥ ५५ ॥

तस्य कण्ठगतं पाश मपनीय स भूपतिः ।
तमूचे करुणासिन्धु र्बन्धुः स्निग्धतरोऽर्थिनाम् ॥ ५६ ॥

बद्धा मां प्रतिपक्षस्य नय भूमिपतेः पुरीम् ।
मद्वधी म द्वि ते वित्तं दास्यत्यभिमताधिकम् ॥ ५७ ॥

इत्युक्तः पार्थिवेन्द्रेण लज्जमान इव द्विजः ।
तमर्थिबान्धवं बद्धा निनाय धनतृष्णया ॥ ५८ ॥

ས་བདག་དེ་ཡིས་ཁྲིད་པ་དེ། པ་རོལ་རྒྱལ་སྲས་དག་གྱིས་མཐོང་།
དེ་ཡི་བྱུང་ཚུལ་ཐོས་གྱུར་ནས། ཡ་མཚན་གྱུར་པས་དེ་ལ་བསྔགས།། 59

བྲམ་ཟེ་ལ་ནི་ནོར་བྱིན་ནས། རང་གི་གནས་སུ་ས་བདག་དེ།
ནགས་ལ་ཅོད་པན་གྱིས་གཏུགས་དེ། དང་བར་གྱུར་ནས་དེ་ཡིས་བཀོད།། 60

མི་ཡི་བདག་པོ་དབང་ཆེན་སྡེ་ནི་ང་ཉིད་དེ།
གང་འདིས་སྔོང་བ་ཀཽ་ཤི་ཀའི་ནོར་དག་བསྒྲུབས།
སྐྱར་ཡང་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་འཚོ་བ་བདེ་བའོ།
ཞེས་པའི་སྤྱོད་པ་རྒྱལ་བས་རང་ལ་དཔེར་བརྗོད་དོ།། 61

ཞེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་
པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་དབང་ཆེན་སྡེའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་
པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་བདུན་ཅུ་ཙ་དགུ་པའོ།།

तं दृष्ट्वा प्रतिसामन्त सेनानीतं महीपतिम्।
तद्वृत्तान्तञ्च विज्ञाय विस्मितः प्रशशंस तम्॥ ५९॥

स विप्राय धनं दत्त्वा स्वपदे पृथिवीपतिम्।
चरणालीनमुकुटस्तं प्रसाद्य न्यवेदयत्॥ ६०॥

मनुजपतिरहं महेन्द्रसेनो
धनविरहितस्तु य एष कौशिकोऽर्थी।
पुनरपि च स एव जीवशर्म्मा
चरितमिति समुदाहृतं जिनेन॥ ६१॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
महेन्द्रसेनावदानमूनाशीतितमः पल्लवः॥ ०॥

ཡལ་འདབ་བརྒྱད་བཅུ་ཐམས་པ།

གདུངས་པར་གྱུར་ཀྱང་ཡིད་འབྱུང་མི་འགྱུར་ཞིང་།
བསླབ་པ་བཟུང་བ་ཡིས་ཀྱང་ཕན་པ་བརྗོད།
གཞན་ལ་ཕན་པ་དགའ་ཆེ་རབ་ཞུགས་པ།
དམ་པས་མཆོག་ཏུ་བདག་ཉིད་གདུང་བ་བཟོད།། 1

སྨོན་ཆོ་དཔལ་ལྡན་འབྲིན་འཛིག་ནི། དགའ་བར་འདོད་པས་དགའ་བ་ཡི།
གྲོགས་པོ་དྲི་ཟའི་རྒྱལ་པོ་ནི། རབ་དགའ་དག་གི་ཁང་པར་ཕྱིན།། 2

དེ་ཡིས་དེར་ནི་མཆོད་པ་དག། ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་མང་བས་མཆོད།
མཛད་གཙུགས་མཉེན་གཞེན་ལྡན་པའི་ལྷ། སྟན་ལ་འཁོད་དེས་དེ་ལ་སྨྲས།། 3

རབ་དགའ་ཚུར་ཤོག་ས་ལ་འདོད། ས་མི་བདག་པོ་བསོད་ནམས་ཀྱི།
རྒྱ་གཏེར་ཆེན་པོ་ཐམས་གཙང་ཞེས། བུ་བའི་སྐྱེས་སུ་རབ་འབྲུངས་པ།། 4

དེ་ཡིས་རབ་ཞི་བདུད་རྩི་ཐོབ། དགེ་བའི་སྐད་དུ་འགྲོ་ལ་དེས།
དེ་ནི་ཡང་དག་འགོད་པར་མཛད། ཕྱུ་ཅག་ལ་ཡང་མཛད་པར་འགྱུར།། 5

ད་ནི་བདག་གིས་རྒྱུད་མང་ལ། གླུ་དབྱངས་རྒྱུ་ནི་རབ་ཏུ་སྒྱུར།
ཇི་ལྟར་བདག་འགྲོ་ཕྱིན་ནས་ནི། བདག་ལ་བྱ་བ་དཀའ་བར་འགྱུར།། 6

अशीतितमः पल्लवः ।

नोद्वेगमायान्ति कदर्थ्यमानाः
शिखाग्रहेणापि हितं वदन्ति ।
परोपकारेषु हठप्रवृत्ताः
सन्तः सहन्ते भृशमात्मपीडाः ॥ १ ॥

पुरा पुरन्दरः श्रीमान् प्रियस्य प्रियकाम्यया ।
साधुर्गन्धर्वराजस्य सुप्रियस्य गृहं ययौ ॥ २ ॥

स तत्र पूजितस्तेन बहुमानेन भूयसा ।
आत्तासनस्तमवदद् देवः प्रणयिवत्सलः ॥ ३ ॥

एहि सुप्रिय गच्छावः पृथिवीं पृथिवीपतिः ।
जातः शुद्धोदनाख्यस्य पुत्रः पुण्यमहोदधिः ॥ ४ ॥

प्राप्तं शमामृतं तेन जगतां कुशलाय सः ।
तत् संविभागं कुरुते करिष्यत्यावयोरपि ॥ ५ ॥

मया सम्प्रति वीणायां योजिता गीतसारणा ।
कथं गच्छामि पश्चान् मे दुष्करैषा भविष्यति ॥ ६ ॥

ཞེས་པ་དེས་བརྗོད་བརྒྱ་བྱིན་ནི། ཡིད་བྱུང་རང་གི་གནས་སུ་སོང་།
སེམས་ནི་ཡུལ་ལ་ཆགས་རྣམས་ལ། དགེ་ལ་མངོན་དགའ་ག་ལ་ཡོད།། 7

སྐབས་དེར་སློབ་མ་བརྩོན་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན། རབ་བཟང་ཞེ་ཡི་འཛིག་རྟེན་གྱི།
ཀུ་ཤའི་གྲོང་ཁྱེར་མཆོ་ཡི་འགྲམ། ཨུ་དུམྦ་རའི་ནགས་ན་གནས།། 8

དེ་ཡི་ཨུ་དུམ་བ་རའི་ཤིང་། ནེ་ཏོག་གསེར་པས་ཁྱབ་པ་མཐོང་།
མིག་ནི་ཡ་མཚན་གྱིས་རྒྱས་པས། ཤིན་ཏུ་ཡང་དག་ཡུན་རིང་བསམས་པས།། 9

ཨུ་དུམ་བ་རའི་ནགས་ཚལ་འདི། རྒྱལ་བ་འཁྲུངས་ན་མེ་ཏོག་དཔལ།
འབྱུང་ཞིང་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་དག། འབྱུང་ན་ཡང་ངོ་བཞིན་དུ་ལེན།། 10

ཡང་ན་བདག་གི་བསོད་ནམས་ཀྱིས། མེད་བྱུང་འདི་ནི་ཡང་དག་སྐྱེས།
ཞེས་པ་བསམསམས་ནས་རབ་བཟང་ནི། ཀུན་དགའ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་གྱུར།། 11

དེ་ནས་སྐར་ཡང་འཆི་མེད་བདག། སོད་ནམས་རབ་དགའ་དག་ལ་སྤྲས།
དམ་པ་རང་གི་བྱ་བ་ལས། གཞན་གྱི་བྱ་བར་བརྩོན་པ་ལྷག།། 12

ས་གཞི་ཐྲབ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས། བརྟན་བ་འོད་ཀྱིས་ཁྱབས་ཅན་ནི།
རབ་ཏུ་གསལ་བའི་ས་གཞི་ལ། རབ་དགར་ཚུར་ཤོག་འུ་ཅག་འདོད།། 13

དེ་ལ་རབ་དགས་སྨྲས་པ་ལྷ། རྒྱུད་མང་ལ་ནི་གླུ་དབྱངས་རྒྱུན།
བདག་གིས་རབ་ཏུ་སྦྱར་བ་འདི། ཕྱི་ནས་བྱ་བ་སྨྲ་མི་འགྱུར།། 14

इत्युक्तस्तेन मघवा विमनाः स्वपदं ययौ ।
विषयासक्तचित्तानां कुशलाभिरतिः कुतः ॥ ७ ॥

अत्रान्तरे मर्त्यलोके कुशिपुर्य्यां सरस्तटे ।
उदुम्बरवने तस्थौ सुभद्राख्यो यतिव्रतः ॥ ८ ॥

व्याप्तान् नवैर्मुकुलितैः स दृष्ट्वोदुम्बरद्रुमान् ।
विस्मयोत्फुल्लनयनः सुचिरं समचिन्तयत् ॥ ९ ॥

जिनजन्मनि जायन्ते चक्रवर्त्त्युद्भवेऽपि वा ।
अस्मिन्नुदुम्बरवने नान्यथा मुकुलश्रियः ॥ १० ॥

ममैव पुण्यैरथवा संजातमिदमद्भुतम् ।
सुभद्रश्चिन्तयित्वेति बभूवानन्दनिर्भरः ॥ ११ ॥

अथामर्त्त्यपतिर्गत्वा सुप्रियं पुनरब्रवीत् ।
निजकार्य्याधिकोद्योगाः परकार्य्येषु साधवः ॥ १२ ॥

एहि सुप्रिय गच्छावः क्षितिं श्चितितलेन्दुना ।
सद्देशनांशुभिर्विश्वं सुगतेन प्रकाशितम् ॥ १३ ॥

तं सुप्रियोऽवदद् देव वीणायां गीतिसारणा ।
योजितेयं मया पश्चात् सुकरा न भविष्यति ॥ १४ ॥

इत्याकर्ण्यामरपतिं ययौ म्लानमनोरथः ।
प्रयत्नोपनतं हीनपुण्यः पिबति नामृतम् ॥ १५ ॥

उत्फुल्लकुसुमामोदसंपूरितदिगन्तरम् ।
कालेनोदुम्बरवनं सुभद्रोऽपि व्यलोकयत् ॥ १६ ॥

सोऽचिन्तयद् भवत्येतद् विकाशिकुसुमं वनम् ।
धर्म्मप्रवर्त्तने शास्तुर्जये वा चक्रवर्त्तिनः ॥ १७ ॥

सत्पुण्यानां प्रभावाद्वा निखिलं पुष्पितं वनम् ।
इति चिन्तयतस्तस्य दर्पप्रीतिरजायत ॥ १८ ॥

अथ चुन्दाभिधोऽभ्येत्य श्रवणार्हत्वमागतः ।
कथां चक्रे पराजित्य तं प्रशान्तमदोदयम् ॥ १९ ॥

जगत्कार्यं ततः कृत्वा कालेन भगवान् जिनः ।
कलयन् परिनिर्व्वाणं पश्चिमे शयने स्थितः ॥ २० ॥

प्रदध्यौ विनये तावद्विनयाविनिवेशितः ।
अवशिष्टः सुभद्रो मे गन्धर्व्वः स च सुप्रियः ॥ २१ ॥

अक्लेशेन सुभद्रस्तु विनयं प्रतिपद्यते ।
दुष्करानुशास्यो गन्धर्व्वस्तारुण्यविभवोन्मदः ॥ २२ ॥

ཞེས་པ་བསམས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། །ཏྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དག་ཏུ་བྱོན།
ཏྲི་ཟའི་རྒྱལ་པོ་གཉན་པ་ནི། །མཚོས་པ་ལྷག་པར་བཏོད་པར་སྤྲུལ།། 23

ཙི་ཏུ་ཏ་སི་དབུག་པ་ཅན། །རྒྱུད་མང་རྒྱུད་སྟོང་སྒྲོང་བྱེད་ཅིང་།
འཁྲུད་པས་རབ་དགའི་རྒྱུགས་པ་ནི། །ཉམས་པར་བྱེད་ལ་བརྩོན་པར་གྱུར།། 24

རིམ་གྱིས་རྒྱུད་ནི་བཅད་གྱུར་ཀྱང་། །དེ་དག་སྒྲ་དབྱངས་ཀུན་རྫོགས་པ།
སྟོན་པར་བྱེད་ལ་མཐུ་ཡོད་ནི། །ཁྱད་པར་མེད་པ་དག་ཏུ་འགྱུར།། 25

རྒྱུད་ནི་ཐམས་ཅད་བཅད་གྱུར་ཀྱང་། །ཏྲི་ཟའི་འདྲེན་པ་དག་གིས་ནི།
དབྱངས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་རབ་ཏུ་བསྟན། །རབ་དགའ་ཡིས་ནི་ཞུམ་པ་གྱུར།། 26

དེ་ནས་ཁྱིང་སར་དང་དྲེགས་པ་བཅང་བ། །དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་རྒྱལ་བ་ཡི།
ལུས་ནི་མངོན་བྱུང་དག་པ་ཡི། །དམ་པའི་ཆོས་ནི་བསྟན་པ་མཛད།། 27

འཇིག་ཚོགས་ལྟ་བའི་རི་བོ་ནི། །ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེས་རྣམ་བཅོམ་སྟེ།
དེ་ཡིས་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་བུ་ནི། །རབ་ཏུ་ཞི་སླད་མངོན་དུ་བྱས།། 28

དུས་ཀྱི་ཨུ་དུམ་བ་ར་ཡི། །ཉགས་ཀྱི་རབ་དགའ་མེ་ཏོག་ཚོགས།
གད་པོ་དག་གིས་ཡོངས་སྤྲོད་བཞིན། །དཔལ་བྲུས་རབ་ཏུ་ཉམས་པར་གྱུར།། 29

མེ་ཏོག་ཉམས་པ་དེ་མཐོང་ནས། །རབ་བཟང་སྒྲ་ངན་རྒྱ་མིས་ཐེབས།
ངེས་པ་ཉིད་དུ་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །བསོད་ནམས་ཆེན་ལས་སྐྱེས་པར་བསམས།། 30

इति संचिन्त्य गन्धर्व्वपुरं गत्वा तथागतः ।
गन्धर्व्वराजमपरं निर्म्ममेऽभ्यधिकद्युतिम् ॥ २३ ॥

सहस्रतन्त्रीं वैदूर्य्यदण्डीं वीणामवादयत् ।
सुप्रियस्य मदोच्छेदं स्पर्द्धया कर्त्तुमुद्ययौ ॥ २४ ॥

क्रमेण तन्त्रीच्छेदेऽपि तौ सर्व्वस्वरमूर्च्छनाः ।
दर्शयन्तौ प्रभावेण निर्विशेषौ बभूवतुः ॥ २५ ॥

छेदेन सर्व्वतन्त्रीणामपि गन्धर्व्वनायकः ।
अदर्शयत् पणवोऽपि न प्रशाक च सुप्रियः ॥ २६ ॥

संत्यक्तमानदर्पस्य तस्याथ भगवान् जिनः ।
प्रत्यक्षविग्रहश्चक्रे शुद्धसद्धर्म्मदेशनाम् ॥ २७ ॥

ज्ञानवज्रेण सत्कायदृष्टिशैले विदारिते ।
स्रोतःप्राप्तिफलं साक्षात् स चकार प्रशान्तये ॥ २८ ॥

कालेनोदुम्बरवने रम्यः कुसुमसञ्चयः ।
सम्भोग इव हंसस्य शनकैर्म्लानिमाययौ ॥ २९ ॥

म्लानपुष्पं सदालोक्य सुभद्रः शोकमुद्रितः ।
अचिन्तयदपुण्यानां नूतनोद्भवमात्मनः ॥ ३० ॥

བསམས་པའི་མི་ཤེས་གདུངས་དེ་ལ། ཨུ་དུམ་བཱ་རའི་ནགས་ཀྱི་དང་ལ།
ལྷ་ནུབས་མངོན་ཕྱོགས་རབ་སྨྲས་པ། ཏོག་རེན་གླུ་ངན་ཡོངས་ལ་བྱེད། 31

མཐུ་ལྡན་ཁྲོད་ཀྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱིས། ཚལ་ནི་མེ་ཏོག་རྒྱས་པ་མེད།
ཁྲོད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ན་ཡིན་པས། ཉམས་མེད་འདི་ཡི་རྒྱུ་རག་ཏོར། 32

བདེ་གཤེགས་ཉིད་ནི་འཁྲུངས་པ་ན། མེ་ཏོག་འདི་དག་འབྱུང་འགྱུར་ཏེ།
བླ་མེད་ཡེ་ཤེས་བརྙེས་པ་ན། ཀུན་ནས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་རྒྱས། 33

སྒྲུ་ངན་འདས་ལ་ཉེ་བ་ན། ཉམས་པ་དང་ནི་ལྷུང་བར་འགྱུར།
ཀུ་ཤའི་གྲོང་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་འདས་པར་བཞེད། 34

ནགས་ཀྱི་དཔལ་མོ་འི་ཚིག་འདི་དག། རབ་བཟང་གིས་ནི་ཐོས་གྱུར་ནས།
རིང་ཞིང་བློ་བའི་ཤུགས་བདང་སྟེ། ཞིན་ཏུ་ཡུན་རིང་ཡང་དག་བསམས། 35

སྟོན་པའི་ཆོས་ནི་འདུལ་བ་ལ། བདག་ནི་སློབ་ཏུ་འགྱུར་བར་ཤོག།
ཅེས་པ་འདི་ནི་བདག་སྙིང་ལ། རྟག་ཏུ་རི་བ་བཅིངས་པར་གྱུར། 36

གང་གིས་སྟོན་པའི་ཞལ་གྱི་པད། མཐོང་ཞིང་ཆོས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ།
དགའ་བའི་དགའ་སྟོན་ཡོངས་རྫོགས་པ། ཉོན་མོངས་བྲལ་བ་དེ་དག་བསྔགས། 37

དཔེར་ཀུ་ང་ར་རབ་ཞེ་གྲྭགས་མིག་མི་བཟད་སྲིད་པས་གཟིར་བའི་གཅེར།
ཀུ་ཎཱ་ཀ་ཎི་ར་ཤ་། ཀི་བོང་ཅན་ལས་རབ་འབྱུང་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་གསུང་།

तच्चिन्तानलसन्तप्तमुदुम्बरवनश्रिया ।
उवाच देवताभ्येत्य विषादं मा कृथा वृथा ॥ ३१ ॥

नेदं तव प्रभावार्द्रैः पुण्यैः कुसुमितं वनम् ।
न च म्लानं तवापुण्यैः श्रूयतामत्र कारणम् ॥ ३२ ॥

पुष्पाण्येतानि जायन्ते सुगतस्यैव जन्मनि ।
अनुत्तरज्ञानलाभे विकसन्ति समन्ततः ॥ ३३ ॥

आसन्ने परिनिर्वाणे म्लायन्ति निपतन्ति च ।
इह ते परिनिर्वाणं कुशिपुर्यां तथागतः ॥ ३४ ॥

एतदाकर्ण्य वचनं सुभद्रः काननश्रियः ।
दीर्घमुष्णं विनिश्वस्य सुचिरं समचिन्तयत् ॥ ३५ ॥

यास्यामि धर्मविनये शास्तुर्भाजनतामहम् ।
इत्येष हृदये नित्यमाशाबन्धो ममाभवत् ॥ ३६ ॥

धन्यास्ते विरतक्लेशाः सम्पूर्णकुशलोद्भवाः ।
धर्मप्रवचने शास्तु यैं दृष्टं वदनाम्बुजम् ॥ ३७ ॥

कस्येदानीं वदनशशिनः संप्रवृत्ताः प्रवृद्ध-
ज्ञानालोकप्रसररुचिराः पुण्यपीयूषधाराः ।

ཨེ་ཤེས་སྨྲང་བས་དཀྲིགས་ཤིང་རབ་མཛེས་བསོད་ནམས་བ་དུད་ཙི་དག་གི་རྒྱུན།
སྲིད་པའི་མྱ་ངམ་གདུང་བར་འཇིག་རྟེན་ཅན་པའི་སྡོད་ཀྱིས་འཕུང་བར་འགྱུར། 38

གང་ན་བཅོམ་ལྡན་རྒྱལ་བ་བཞུགས། ཀུ་ཤའི་གྲོང་དུ་བདག་འགྲོ་འོ།
ཐ་མར་དེ་མཐོང་བདག་གིས་ནི། གལ་ཏེ་ཉིད་སྐད་ཐོབ་པར་འགྱུར།། 39

ཞེས་བསམས་སྒྲོ་ལྡན་དེ་ཡིས་ནི། ལུས་མི་སྣང་བར་སྐད་ཅིག་ལས།
ཡིད་ལྟར་མགྱོགས་པས་ཀུང་གྱི་གནས། ཀུ་ཤའི་གྲོང་ཁྱེར་དག་ཏུ་ཕྱིན།། 40

མི་རྟོག་དགའ་ཚལ་ས་ལ་ཟང་། ཞེས་པའི་ཚལ་ན་རབ་གཟིམས་པ།
རྒྱལ་བའི་སྐྱོ་གནས་དགར་བོ་ལ། དེ་ཡིས་ནང་དུ་འཇུག་པ་ཞུས།། 41

དེ་ནས་དལ་གྱིས་ཀུན་དགའ་བོས། སོར་མོ་གདངས་ཤིང་གསོ་བ་ཡིས།
ནང་འཇུག་བསམས་པ་ཀློག་བྱེད་ཅིང་། ཚང་ཚུང་ཐྲ་ཤིས་དེ་ལ་སྨྲས།། 42

ཁྱོད་ཀྱི་རྗེ་དང་ཡུང་སྟོན་ལ། རབ་བཟང་ད་ལྟ་གཏན་པ་སྐབས་མེད།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞི་བའི་སྐད། སྐུ་ནི་ཡོངས་སུ་བསྐྱིལ་ཞིང་བཞུགས།། 43

སྐྱེ་བོ་འདི་དག་པ་རོལ་ནི། གདུང་བ་མི་ཤེས་རང་དོན་གཅེར།
ཀུན་དུ་ཇི་ལྟ་དེ་ལྟ་ཡང་། གནས་སྐབས་དག་ནི་མི་སེམས་སོ།། 44

གང་ཞིག་ཡུལ་དུས་མི་ཤེས་པར། འཕྲལ་ལ་སྐྱོང་བ་ཉིད་གྱུར་པ།
དེ་དག་བཅེད་དོན་རབ་བཏང་ནས། ངོ་ཚ་སྐྲངས་ཏེ་འགྲོ་བ་ཉིད།། 45

लोकः शोकप्रशमसुहृदस्तीव्रतृष्णार्त्तबन्धो
र्वाच स्तस्मे भवमरुतटे पास्यति श्रोत्रपात्रैः ॥ ३८ ॥

गच्छाम्यहं कुशिपुरं यत्रास्ते भगवान् जिनः ।
प्राप्स्यामि सुलभं तस्य पश्चिमं यदि दर्शनम् ॥ ३९ ॥

इति सञ्चिन्त्य सोत्साहः सोऽन्तर्हिततनुः क्षणात् ।
मल्लाश्रयां कुशिपुरी माससाद मनोजवः ॥ ४० ॥

वैनेयमर्कशालाख्ये कुसुमारामशायिनः ।
जिनस्य द्वाःस्थमानन्दं स प्रवेश मयाचत ॥ ४१ ॥

आनन्दस्तं जगादाथ मन्दमन्दस्वनः शनैः ।
निवारयन् प्रवेशाशा मुन्नताङ्गुलिदोलया ॥ ४२ ॥

सुभद्रावसरो नायं प्रश्नव्याकरणे तव ।
विश्राम्यति परिश्रान्तः कायशान्त्यै तथागतः ॥ ४३ ।

न चिन्तयत्यवसरं सर्व्वथैव यथा तथा ।
परव्ययानभिज्ञोऽयं स्वार्थमर्थयते जनः ॥ ४४ ॥

देशं कालमविज्ञाय याति यः सहसार्थिताम् ।
स समाहित मुत्सृज्य लज्जामादाय गच्छति ॥ ४५ ॥

རྒྱལ་བའི་སྐུ་ནི་ཉི་བའི་ཚོ་ན་ཐོན་པ་འདི་དག་ཀྱང་།
ཡལ་འདབ་འཁྲི་ཤིང་རབ་ཏུ་ཉམ་ཞིང་ངེས་པ་མི་གསོ་ལ།
ཆུ་ཀླུང་དག་ནི་རྣམ་པར་དུད་ཅིང་མགྱོགས་པ་བཏང་ནས་བགྲོད།
རླུང་ཡང་འཕྲལ་ལ་རབ་ཏུ་གསོ་ཞིང་བགྲོད་ན་ཡིན།། 46

དེ་ལྟར་ཀུན་དགའ་བོ་ཡིས་ནི། འབད་པས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བཀློག།
རི་བ་ཉམས་པས་རབ་འཁྲུགས་པ། རབ་བཟང་གིས་ནི་དེ་ལ་སྨྲས།། 47

གཟིར་བ་ཡིས་ནི་སྐབས་མི་ཤེས། སློང་ལ་དང་ཞིང་བརྩེ་བར་མཛོད།
རྒྱལ་བ་ཉིད་སྣ་རབ་ཏུ་སྟོན། ཐུབ་པོ་འདི་ལྟ་ཡོངས་མ་མཛོད།། 48

གྲིབ་བསིལ་དག་ལ་ཉེ་བར་འཁོད་ཅིང་བསིལ་བས་རབ་དགའི་སྟོན་ཐོབ་གྱུར་པ།
རྟག་ཏུ་གསར་པ་གསར་པའི་ལམ་འགྲོ་འཛོགས་ཤིང་འབྲས
བུ་འཛིན་པས་གཟིར་བའི་ཤིང་།
བདེན་པ་དག་ལ་མཆིན་པ་ཤིན་སྐྲོང་བ་ཀུན་གྱི་གཉི་ནི་ཉིད་སྐྱུར་གྱུར་པ་ཡི།
ལོ་མ་དག་ནི་བཅོམ་དང་འཁྲུགས་དང་རབ་ཏུ་བྲངས་པའི་ཉོན་མོངས
འཕྲེང་བ་སུ་ཡིས་ཤེས།། 49

དེ་ལྟར་འབད་པས་རབ་བཟང་རེས། ཡང་དང་ཡང་དུ་ཞུས་གྱུར་ཀྱང་།
དགག་པ་རྒྱ་ཡི་ཀུན་དགའ་བོས། དེ་ནི་ཀུན་དགའ་མེད་པར་བསྐྱུབས།། 50

བཅོམ་ལྡན་ཀུན་མཁྱེན་གཟིམས་མལ་དུ། ལྷ་ཡི་གནས་ལས་མངོན་ཕྱོགས་དེ།
རབ་བཟང་ནང་དུ་ཐོང་ཞིག་ཅེས། ཀུན་དགའ་བོ་ལ་གསུང་ཆེར་གསུངས།། 51

वेगं विहाय विनताः सरितः प्रयान्ति
वान्ति प्रसह्य चतुरं न तथा समीराः ।
एतेऽपि नैव तनुसंश्रमने जिनस्य
सन्तप्तपल्लवलतातरव श्चलन्ति ॥ ४६ ॥

आनन्देनेति यत्नेन वार्य्यमाणः पुनः पुनः ।
आशाभङ्गसमुद्भ्रान्तः सुभद्र स्त मभाषत ॥ ४७ ॥

जानाम्यवसरं नार्त्तः प्रसीद दययार्थिनः ।
सुलभं दर्शय जिनं मा मैवं भव निष्ठुरः ॥ ४८ ॥

छायायामुपविश्य शीतलतया लब्धप्रमोदोत्सवै-
रारुह्यात्तफलैः सदा नवनवैः संपीड़ितस्याध्वगैः ।
जानात्याश्रितवत्सलस्य सुलभाधारस्य सर्व्वार्थिना
शाखाभञ्जनमोटनप्रसरणक्लेशावलीं कस्तरोः ॥ ४९ ॥

इति यत्नात् सुभद्रेण याचितोऽपि पुनः पुनः ।
तं निरानन्दमानन्दः प्रतिषेधं गते व्यधात् ॥ ५० ॥

भगवानपि सर्व्वज्ञः शय्यां प्राप्य सुरालयात् ।
उवाचानन्दमवदत् सुभद्रः प्रविशत्विति ॥ ५१ ॥

འཇུག་པ་ཐོབ་སྒྲེ་ནོར་མེད་ཀྱིས། གཏེར་བཞིན་བདེ་གཤེགས་མཐོང་གྱུར་ནས།
རབ་བཟང་གཏོང་ནི་མཆི་མ་དང་། བཅས་པས་ཕྱག་འཚལ་དེར་གསོལ་པ།། 52

བཅོམ་ལྡན་དེ་རིང་འཇིག་རྟེན་ནི། སྐལ་བས་དབུལ་བ་ཉིད་འདི་ཅི།
དེ་རིང་ཁྱོད་ཀྱིས་བཏང་གྱུར་པ། སྡང་མེད་དག་གི་འགྲོ་བ་ནི།། 53

བཞེས་གཉེན་ཁྱོད་དང་བྲལ་བ་ན། སྤུ་ཡི་ཡེ་ཤེས་སྡང་བ་ཡིས།
འགྲོ་བའི་པདྨ་མོངས་པ་ཡི། གཉིད་ཀྱི་རྒྱ་རྣམ་གྲུས་བྱེད་འགྱུར།། 54

མཐའ་དག་འགྲོལ་རྒྱུད་མེད་དུ། ཟན་པ་དག་ནི་རབ་མཛད་ནས།
ཀུན་མཁྱེན་རྙེད་པ་སླ་བ་ཁྱོད། བདག་ལ་རྙེད་དཀའ་ཇི་ལྟར་གྱུར།། 55

ཅེས་པ་དེ་ཡིས་གུས་པས་གསོལ། དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལྡན་ཞིང་།
བཞིན་གྱི་ཆུ་སྐྱེས་གཟིངས་བརྟེན་དེ། རབ་དངས་མཛེས་པས་བཀའ་སྩལ་པ།། 56

མཉེན་གཤིན་དག་ཏུ་མི་དག་ཉིད། འདི་ཁྱོད་རིག་པ་མིན་ནས་ཅི།
འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་ལ། ལུས་ཀྱི་གདོན་ནི་སྤུ་ཞིག་འཛིན།། 57

གང་དག་དག་ཏུ་ཉིད་བྱེད་འཁོར་བས་རབ་བསྒྲུས་ཞི།
མཚན་མོ་བཀྲ་བའི་ཉིད་པར་རིང་དུ་རབ་འགྲོ་བ།
མི་ཡི་འཇོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བ་འདི་དག་ནི།
རྒྱ་ཆེ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལྡང་བཀས་གཅོད་པ་ཉིད།། 58

लब्धप्रवेशः सुगतं दृष्ट्वा निधिमिवाधनः ।
जगाद साश्रुवदनः सुभद्रः प्रणिपत्य तम् ॥ ५२ ॥

भगवन् भुवनस्यास्य केयं भाग्यदरिद्रता ।
संत्यक्तस्याद्य भवता निरालोकस्य का गतिः ॥ ५३ ॥

को नाम त्वां विना नित्यं ज्ञानालोकैः करिष्यति ।
मोहनिद्रासमुद्रस्य जगत्पद्मस्य बोधनम् ॥ ५४ ॥

कृत्वा समस्तजगतामुपकारमकारणम् ।
प्रयासि सर्वसुलभः कथं दुर्लभतां मम ॥ ५५ ॥

इत्युक्तः प्रणयात्तेन समाश्वास्य सुराम्बुगम् ।
प्रसन्नकान्तिर्भगवान् सस्मितः समभाषत ॥ ५६ ॥

इमां वत्स न वेत्सि त्वं किन्तु नित्यामनित्यताम् ।
क्षणिकाः सर्वसंस्काराः कोऽयं देहग्रहाग्रहः ॥ ५७ ॥

दूरं प्रयान्ति दिनलङ्घननिर्गतानि
यानि क्षतायुर्दलितानि सदा दिनानि ।
एतानि तानि निपतत्पृथुकालचक्र-
संक्रान्तितानि शकलानि सुजीवितानाम् ॥ ५८ ॥

ཇི་འདི་སྐྱིལ་འཁྱུར་རྩ་གཏེར་འཛིང་ནི་མཆོག་ཏུ་བསྐྱས།
རབ་སྐྱེས་འབྱུང་པོ་དང་བཅས་སྲིད་པའི་ལམ་རབ་འཇིག།
ཇི་དགས་སླས་ཞིག་ལྷུར་གསོ་སྡིང་པོ་མེད་འཁོར་བར།
མང་དུ་ཡོངས་འདྲིས་ལུས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་བདག་གནས་མེད།། 59

ཞེས་པ་གསུངས་ནས་བཅོམ་ལྡན་གྱིས། རབ་ཏུ་ཞི་སྐྲ་རབ་བཟང་ལ།
བདེན་པའི་ལམ་ནི་གསལ་བའི་གཏམ། རབ་དང་ཀུན་དགའ་ལྡན་པར་མཛད།། 60

དཀྱིལ་བ་གསུམ་དང་རིལ་བའི་ཚོགས། ལམ་འགྲོན་གྱིས་ནི་ཁྲར་བཞིན་བཏང་།
སྟོན་པའི་བཀའ་ལས་རབ་བྱུང་ངོ། དེ་ནས་རབ་བཟང་དག་གིས་བླངས།། 61

དེ་ནས་ཉིད་མོངས་ཀུན་བཅོམ་པ། དགྲ་བཅོམ་གནས་ནི་ཐོབ་གྱུར་ནས།
བསམ་པས་པ་ཀྱི་ན་བདག་གི་ནི། སྨོན་ན་ཉིད་འདི་ངོ་མ་མིན།། 62

ཟ་དག་གི་ས་དུ་ནུ་བཅོམ་ཛནའདས། ཀྱང་ཙེ་འདབ་བཟི་ཧྲར་བསྡུ།
ཇི་ནས་སྤོར་ནས་ཕུས་བཏང་ནས། བདག་ནི་ངང་གི་གནས་དག་བསྟེར།། 63

ཀྱིས་རམས་བས་རྡེར་བརྡན་ས་ཐུ་དག་ཀི། བསྟེར་བ་དེ་ཡི་དལ་བྲུ་ཡིས།
གཉིངས་ཅན་ཤུར་བརྟོར་ན་རྡར། ཡོངས་སུ་གྱུར་ཉན་འདས་པ་གྲོབ།། 64

དེ་ནས་དེ་ཡི་ཕུས་སྐྱོང་བ། དགེ་སྦྱོང་རྣམས་དང་བུ་རྟེགས་དག།
སུ་ཡི་ཚང་སྦྱོར་ངར་ཞིས། རབ་བར་རྩོད་པ་ཡང་དག་སྐྱེས།། 65

दलन्त्येते शैला जलधिवलयः शुष्यति परम्
सहोद्भूतैर्भूतैर्भुवनसरणिः भ्रश्यतितराम् ।
असारे संसारे चकितहरिणीलोचनचले
चिरस्थायी नायं बहुपरिचयः कायनिचयः ॥ ५९ ॥

अभिधायेति भगवान् सुभद्रस्य प्रशान्तये ।
प्रसादानन्दिनीं चक्रे व्यक्तसत्यपथा कथाम् ॥ ६० ॥

त्रिदण्डकुण्डी सम्भारं त्यक्त्वा भारमिवाध्वगः ।
प्रव्रज्यां शासने शास्तुः सुभद्रोऽप्याददे ततः ॥ ६१ ॥

अर्हत्पदमथासाद्य स सर्व्वक्लेशसंक्षयात् ।
अचिन्तयद्द्रष्टो नैयमुचिता शिष्यता मम ॥ ६२ ॥

पश्यामि परिनिर्व्वाणमग्रे भगवतः कथम् ।
तस्मात् पूर्व्वमहं देहं विहाय स्वपदं भजे ॥ ६३ ॥

इति सञ्चिन्त्य स शनैः पञ्चाधिष्ठानसंश्रयः ।
फणिनिर्मोककलया परिनिर्वृतिमाप्तवान् ॥ ६४ ॥

तस्याथ देहसत्कारे भिक्षूणां सह तीर्थिकैः ।
कस्य सब्रह्मचारीति विवादः समजायत ॥ ६५ ॥

དེ་ནས་ལྷ་ཕྱུགས་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས། དེ་ཡི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚིག་ལ།
ཁྲོགས་ཁྲིར་ན་ཉུས་སོང་བའི་ཚེ། དགེ་སློང་ཚོགས་ཀུན་དག་གིས་བསྐུལ་བས།། 66

དེ་ནས་དེ་ཡི་གདུང་གི་ཚོགས། མཆོད་རྟེན་བྱས་ནས་དགེ་སློང་གི།
སྔོན་ལས་སྨྱུ་ངན་འདའ་བ་ཡི། རྒྱུ་མཚན་བདེ་བར་གཤེགས་ལ་དྲིས།། 67

དེ་དག་ལ་ནི་དེས་གསུངས་པ། བ་ར་ཎ་སིར་སྔོན་ཁྲམ་ཟེ།
སྨྱུ་ངན་མེད་དེ་སྟོན་པ་ནི། འོད་སྲུངས་གྲོག་མཚུངས་གྲོགས་སུ་གྱུར།། 68

མཐའ་ཡི་མལ་སྟན་ལ་གནས་པ། དེ་ལས་དེ་ཡིས་འདུལ་བའི་ཆོས།
ལྷ་ཡིས་མཐོང་བར་བྱས་ཐོབ་ནས། བསྔགས་པར་འོས་པའི་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ།།69

གུས་པའི་ངང་ཚུལ་དེ་ཡི་ལུས། རང་གི་བླ་མའི་མདུན་དུ་བཏང་།
དེ་ནས་དེར་ནི་ལྷ་ཡིས་དེར། མཐོང་ནས་སྨོན་ལམ་རབ་ཏུ་བཏབ།། 70

ཇི་ལྟར་ལེགས་བྱས་ལྡན་པ་འདི། འོད་སྲུངས་སྔོན་དུ་ཡོངས་འདས་པ།
དེ་བཞིན་བདག་ཀྱང་བླ་མའི་མཐར། སྔོན་དུ་འགྲུབ་པོར་གྱུར་ཅིག།། 71

ལྷ་དེ་རབ་བཟང་འདི་ཉིད་དེ། རྣམ་པར་དག་པའི་སྨོན་ལམ་དང་།
དད་པ་དེ་ཡིས་ལེགས་བྱས་པ། བདག་གི་མདུན་དུ་ཞུགས་དག་བཏང་།། 72

སྟོན་པ་ལོག་པར་དད་སེལ་གྱིས། མཐའ་ཡི་གཟིམས་མལ་དག་ལ་སྔོན།
ལྷ་དེ་རང་གིས་ཁྲིད་གྱུར་པའི། ཐུབ་པ་བརྒྱ་བྱིན་ལྷ་དགའ་ནི།། 73

तस्याथ शिविकां वोढुमशक्तेषु क्रियाविधौ ।
तीर्थिकेषु प्रयातेषु सर्व्वभिक्षुगणोऽभ्यधात् ॥ ६६ ॥

शरीरनिचये स्तूपं कृत्वा तस्याथ भिक्षवः ।
पप्रच्छुः सुगतं पूर्व्वं परिनिर्व्वाणकारणम् ॥ ६७ ॥

स तानुवाच विप्रोऽसौ वाराणस्यामभूत् पुरा ।
अशोकः काश्यपाख्यस्य शास्तुः प्राणसमः सुहृत् ॥ ६८ ॥

स तस्माद्धर्म्मविनयं पर्य्यन्तशयनस्थितेः ।
देवताप्रापितं प्राप्य श्लाघ्यमर्हत्त्वमाप्तवान् ॥ ६९ ॥

स भक्तिशीलः स्वगुरोरग्रे विग्रहमत्यजत् ।
तं दृष्ट्वा देवता तत्र प्रणिधानमथाकरोत् ॥ ७० ॥

यथायं काश्यपस्याग्रे सुकृती परिनिर्वृतः ।
तथाहमपि भूयासं गुरोरग्रेऽग्रगामिनी ॥ ७१ ॥

सा देवता सुभद्रोऽयं ममाग्रे त्यक्तविग्रहः ।
तेन श्रद्धाविशुद्धेन प्रणिधानेन सत्कृतः ॥ ७२ ॥

ककुत्सन्दस्य शास्तुश्च पश्चिमे शयने पुरा ।
प्राप्तार्हत्पदमालोक्य मुनीनां शतपञ्चकम् ॥ ७३ ॥

དགྲ་བཅོམ་ཉིས་ཐོབ་གྲུས་པ་ཡིས། སྔོན་དུ་ལུས་བདང་མཐོང་གྱུར་ནས།
རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་སྨོན་ལམ་གྱིས། དེ་ཉིད་རབ་བཟང་ཉིད་དུ་གྱུར།། 74

ལུས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེས་པ། མཐུར་ཐུག་ཉེ་བའི་གདུང་བ་འདི།
བཟོད་པར་བྱེད་ཅིང་བདག་གིས་དེ། གདུང་བ་མེད་པའི་གནས་སྐྱབ་གོད།། 75

དེ་ནི་མི་བདག་ཚངས་བྱིན་དང་། བདག་ཀྱང་ཧར་གྱུར་ཐེ་ཚོམ་ལ།
བདག་ནི་རྒྱ་མ་དབྱལ་བས་ཀྱང་། དེ་ནི་དགྲ་ཡིས་བཅོམ་པ་བསྒྲལ།། 76

ཀཱ་ཏུ་ཀུབ་ཛའི་ནགས་སུ་སྔོན། ང་ནི་རི་དགས་ཁྱུ་བདག་གྱུར།
རབ་བཟང་ཁྱུ་ཡི་ནང་ནས་ནི། བདག་གི་རྗེས་འབྲང་རི་དགས་གྱུར།། 77

ནགས་སྲུ་ས་བདག་ཀ་ཛྷ་ནི། ཟོན་ལ་འདུས་པས་བཀག་གྱུར་དེ།
ཆུ་སྐྱང་ངོགས་སུ་རི་དགས་རྣམས། སྐྲག་ཅིང་དགའ་བ་མེད་པར་གྱུར།། 78

དེ་ནས་ཆུ་སྐྱང་ནང་དུ་ནི། གཡོ་མེད་བདག་གིས་རབ་དུ་བཏབ།
བདག་གི་རྒྱབ་དུ་ཀང་བཀོད་པས། རི་དགས་འཛེགས་པ་དེ་དག་བསྒྲལ།། 79

རི་དག་སྨིག་པ་བཀོད་བས་བདག། ཉམས་ཤིང་འཆི་བ་འདོར་གྱུར་ཚེ།
རི་དགས་དེ་ཉིད་གཅིག་བུ་ནི། དེ་ཚེ་རྒྱལ་ཤིང་འོངས་པར་གྱུར།། 80

སྐྲག་པས་ཉེ་བ་དེ་དག་གིས། གདུང་བ་བཟོད་དཀར་བརྣགས་བྱས་དེ།
སྤུར་བར་སྙིང་རྗེས་ཡང་དག་བསྒྲལ། འཇུག་ངོགས་རེར་ནི་ཤི་བར་གྱུར།། 81

स्वयं देवतयानीतं भक्त्याग्रे त्यक्तविग्रहम् ।
तद्विधप्रणिधानेन सैव याता सुभद्रताम् ॥ ७४ ॥

देहे स्वभावजामेतां पर्यन्तायतनां व्यथाम् ।
मया प्रसहमानेन निर्व्यथः प्रापितः पदम् ॥ ७५ ॥

ब्रह्मदत्तो नृपः सोऽभूद्दष्टमस्त्रस्य संशये ।
स मया शत्रुविनस्तम्छिन्नान्त्रेणापि तारितः ॥ ७६ ॥

कान्यकुब्जवने पूर्व्वमभवं मृगयूथपः ।
अभूत् सुभद्रश्च मृगो यूथमध्ये मृगानुगः ॥ ७७ ॥

मृगयातेन संरुद्धे वने कर्णेन भूभुजा ।
त्रस्तानां तटिनीतीरे मृगाणां नागतिर्भवेत् ॥ ७८ ॥

अवतीर्य्य सरिन्मध्ये निश्चलेन मया ततः ।
मत्पृष्ठन्यस्तचरणास्ते भीतास्तारिता मृगाः ॥ ७९ ॥

तत्खुराघातदलिते याते मयि मुमूर्षुताम् ।
एकः स एव हरिणः श्रवन्नेवं तदागवान् ॥ ८० ॥

तमहं घासतरलं व्यथां संस्तभ्य दुःसहाम् ।
तूर्णं सन्तार्य्य कारुण्यात् पुलिने निधनं गतः ॥ ८१ ॥

དེ་ཉིད་རབ་བཟང་དེ་རིང་ཡང་། གཡུང་བ་དང་བཅས་བདག་གིས་བསྒྲལ།
ཅེས་གསུངས་བཅོམ་ལྡན་ཞི་བ་ལ། མངོན་ཕྱོགས་མི་གསུང་ཉིད་ལ་བདེན།། 82

དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་རབ་དགའ་ཡང་། དགེ་བ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཁྲིམས།
གུས་པས་མཉེན་གཞིར་ཀུན་མཛེན་གྱིས། དལ་བུ་ཡིས་ནི་རབ་ཏུ་གསུངས།། 83

སྔོན་པ་འོད་སྲུངས་དག་གི་ནི། དགེ་བསྙེན་བློ་བཟང་ཞེས་བྱ་བ།
དེ་ཡི་དྲིན་གྱིས་བསླབ་གནས་ནི། ཡོངས་རྫོགས་ཐོབ་ཅིང་བློ་གནས་གྱུར།། 84

དེ་ཡི་དྲི་ཟའི་ཚོགས་ཀྱི་མཆོག། གླུ་དབྱངས་མཁས་པ་མགྲོན་གྱུར་ནས།
དྲི་ཟའི་བདག་པོ་ཉིད་ཀྱི་ནི། ཆེད་དུ་སྨོན་ལམ་རབ་ཏུ་བསྒྲུབས།། 85

དེ་ནི་སྨོན་ལམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། རབ་དགའ་ཉིད་དུ་ཅི་བར་གྱུར།
བསླབ་པའི་གནས་ནི་ཡོངས་བཟུང་ནས། འདུལ་བའི་ཆོས་ནི་ཡང་དག་ཐོབ།། 86

རབ་བཟང་རབ་དགའ་འདི་དག་ནི། བདག་གིས་དགེ་བ་ལྡན་པར་བྱས།།
གཞན་གྱི་མངོན་འདོད་བྱས་པ་ལ། ཀུན་ཏུ་བདག་ནི་འདུང་བ་མེད།། 87

གྲོང་ཁྱེར་མཆོད་འོས་ཞེས་བྱ་བ། མགོ་རིས་དག་དང་མཚུངས་པར་ནི།
མི་བདག་དཔལ་ལྡན་བརྒྱ་བྱིན་བཞིན། རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཞེས་པ་བྱུང་།། 88

བསོད་ནམས་ལ་ནི་རབ་བཞུགས་དེའི། ཆོས་ལམ་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡི།
གྲོང་པ་མགོ་རིས་བགྲོད་ནམས་ཀྱིས། ལྷ་ཡི་ས་གཞི་ཁེངས་པར་གྱུར།། 89

स एव सव्यथेनाद्य सुभद्रस्तारितो मया ।
इत्युक्त्वा भगवान् मौनं माललम्बे शमोन्मुखः ॥ ८२ ॥

भिक्षुभिः कुशलावाप्तौ सुप्रियस्यापि कारणम् ।
पृष्टः प्रोवाच सर्व्वज्ञः शनैः प्रणयिवत्सलः ॥ ८३ ॥

काश्यपस्य सुधीर्नाम शास्तुरासीदुपासकः ।
तत्प्रसादाप्तपर्य्याप्तशिक्षापदप्रसन्नधीः ॥ ८४ ॥

स दृष्ट्वा गीतिकुशलं गान्धर्व्विकगणोत्तमम् ।
प्रणिधानं प्रविदधे गन्धर्व्वाधिपतिं प्रति ॥ ८५ ॥

स तेन प्रणिधानेन सुप्रियत्वमुपागतः ।
संप्राप्तधर्म्मविनयः शिक्षापदपरिग्रहात् ॥ ८६ ॥

सुभद्रसुप्रियावेतौ कृतौ कुशलिनौ मया ।
पराभिमतकृत्येषु निर्व्यथाः सर्व्वथा वयम् ॥ ८७ ॥

अजितोदयसंज्ञेऽभून्नगरे स्वर्गसन्निभे ।
शतक्रतुरिव श्रीमान् विजयन्ताभिधो नृपः ॥ ८८ ॥

तस्य पुण्यप्रवृत्तस्य धर्म्यमार्गानुयायिभिः ।
व्रजद्भिस्त्रिदिवं पौरैः पूरिताः सुरभूमयः ॥ ८९ ॥

དེ་ཉིད་རབ་བཟང་དེ་རིང་ཡང་། གདུང་བ་དང་བཅས་བདག་གིས་བསྒྲུབ།
ཅེས་གསུངས་བཅོམ་ལྡན་ཞི་བ་ལ། མངོན་སྤྱོད་མི་གསུང་ཉིད་ལ་བརྟེན།། 82

དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་རབ་དགའ་ཡང་། དགེ་བ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་བྲིས།
གྲུས་པས་མཉེན་གཞིར་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས། དལ་བྲུ་ཡིས་ནི་རབ་ཏུ་གསུངས།། 83

སྟོན་པ་འོད་སྲུངས་དག་གི་ནི། དགེ་བསྙེན་སྒྲ་བཟང་ཞེས་བྱ་བ།
དེ་ཡི་དྲིན་གྱིས་བསྙེན་གནས་ནི། ཡོངས་རྫོགས་ཐོབ་ཅིང་སྒྲོ་གདངས་གྱུར།། 84

དེ་ཡི་དྲི་ཟའི་ཚོགས་ཀྱི་མཆོག། གླུ་དབྱངས་མཁས་པ་མཐོང་གྱུར་ནས།
དྲི་ཟའི་བདག་པོ་ཉིད་ཀྱི་ནི། ཚེད་དུ་སྨོན་ལམ་རབ་ཏུ་བསྒྲུབས།། 85

དེ་ནི་སྨོན་ལམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། རབ་དགའ་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་གྱུར།
བསྙེན་པའི་གནས་ནི་ཡོངས་བཟུང་ནས། འདུལ་བའི་ཆོས་ནི་མང་དག་ཐོབ།། 86

རབ་བཟང་རབ་དགའ་འདིར་དག་ནི། བདག་གིས་དགེ་བ་ལྡན་པར་བྱས།།
གཞན་གྱི་མངོན་འདོར་བྱས་པ་ལ། ཀུན་ཏུ་བདག་ནི་གདུང་བ་མེད།། 87

གྲོང་ཁྱེར་མཛོད་འོམ་ཞེས་བྱ་བ། མཐོ་རིས་དག་དང་མཚུངས་པར་ནི།
མི་བདག་དཔལ་ལྡན་བརྒྱ་བྱིན་བཞིན། རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཞེས་པ་བྱུང་།། 88

བསོད་ནམས་ལ་ནི་རབ་བཞུགས་དེའི། ཆོས་ལམ་རྗེས་སུ་འཕྲང་བ་ཡི།
གྲོང་པ་མཐོ་རིས་བསྒྲོད་རྣམས་ཀྱིས། ལྷ་ཡི་ས་གཞི་ཁེངས་པར་གྱུར།། 89

स एव सव्ययेनाद्य सुभद्रस्तारितो मया ।
इत्युक्त्वा भगवान् मौन मालम्ब्य शमोन्मुखः ॥ ८२ ॥

भिक्षुभिः कुशलावाप्तौ सुप्रियस्यापि कारणम् ।
पृष्टः प्रोवाच सर्व्वज्ञः शनैः प्रणयिवत्सलः ॥ ८३ ॥

काश्यपस्य सुधीर्नाम शास्तुरासीदुपासकः ।
तत्प्रसादाप्तपर्य्याप्तशिक्षापदप्रसन्नधीः ॥ ८४ ॥

स दृष्ट्वा गीतिकुशलं गान्धर्व्विकगणोत्तमम् ।
प्रणिधानं प्रविदधे गन्धर्व्वाधिपतिं प्रति ॥ ८५ ॥

स तेन प्रणिधानेन सुप्रियत्वमुपागतः ।
संप्राप्तधर्म्मविनयः शिक्षापदपरिग्रहात् ॥ ८६ ॥

सुभद्रसुप्रियावेतौ कृतौ कुशलिनौ मया ।
पराभिमतकृत्येषु निर्व्यथाः सर्व्वथा वयम् ॥ ८७ ॥

अजितोदयसंज्ञेऽभून्नगरे स्वर्गसन्निभे ।
शतक्रतुरिव श्रीमान् विजयन्ताभिधो नृपः ॥ ८८ ॥

तस्य पुण्यप्रवृत्तस्य धर्म्यमार्गानुयायिभिः ।
व्रजद्भिस्त्रिदिवं पौरैः पूरिताः सुरभूमयः ॥ ८९ ॥

རྒྱལ་པོ་དེ་ཡི་བསོད་ནམས་མཐུས། མི་ཡི་མཐོ་རིས་ཀུན་གང་བ།
མཐོང་ནས་ལྷ་ཡི་དབང་པོ་ཡིས། སྙིང་སྟོབས་ཤེས་འདོད་སྤྲོ་བ་བྱས།། 90

དེ་ནས་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སྤྲུལ་པའི། སེམས་ཅན་གདུག་པས་ས་ཡི་བདག།
དེ་ལ་ལུས་ནི་བཅད་པ་ཡི། ཤ་དང་ཁྲག་དག་རབ་ཏུ་བླངས།། 91

མི་བདག་བློ་གྲོས་རྣམ་འགྱུར་མེད། དེ་ཡི་མདོད་འདོད་རྩུས་པའི་ལྷག།
དེ་དག་རྣམས་ལ་བྱིན་ནས་ནི། བསམ་པ་ཆེན་པོས་སྨོན་ལམ་བཏབ།། 92

ལུས་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་བསོད་ནམས་འདིས། ལུས་ཅན་རྣམས་ནི་བསྐལ་པའི་སྐྱིད།
བླ་མེད་ཡང་དག་རྫོགས་པ་ཡི། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ཤོག།། 93

དེ་ནས་བརྒྱ་བྱིན་དེར་ཕྱོགས་སྨྲས། རྒྱལ་པོ་རབ་གཏུང་ཁྱེད་ཀྱིས་ནི།
ལུས་ནི་རབ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ། རྣམ་འགྱུར་བྱུང་ངམ་བདེན་པར་སྨྲོས།། 94

ཞེས་པ་ལྷ་ཡི་དབང་པོས་དྲིས། སྙིང་བ་རྫོགས་པས་རབ་བསྐྱེད་པ།
དགའ་བས་མིག་ནི་རབ་རྒྱས་པས། མི་ཡི་དབང་པོ་དེ་ལ་སྨྲས།། 95

གལ་ཏེ་བདག་ནི་གཏུང་བ་ན། རྣམ་འགྱུར་མེད་ན་བདེན་པ་དེས།
བདག་གི་ལུས་འདི་སྔ་བསོས་ཤིང་། མཛེས་ལྡན་རྣལ་དུ་གཉིས་གྱུར་ཅིང་།། 96

ཅེས་པ་རབ་ཏུ་བརྗོད་ཙམ་གྱིས། དེ་ལུས་རབ་མཛེས་རྣལ་གཉིས་གྱུར།
སྔོན་དང་རྣམ་པར་ཁྱབ་པ་ཡི། ཀུ་ཤར་བདག་པོའི་གཟུགས་བཞིན་ནོ།། 97

राज्ञः पुण्यानुभावेन स्वर्गमापूरितं नरैः ।
दृष्ट्वा युक्तिं चकारास्य सत्त्वं ज्ञातुं सुरेश्वरः ॥ ९० ॥

ततस्तन्निर्मिताः क्रूरसत्त्वास्तं पृथिवीपतिम् ।
मांसं शरीरनिष्कृत्तं रुधिरञ्च ययाचिरे ॥ ९१ ॥

निर्विकारमतिस्तेभ्यः स दत्त्वाभिमतं नृपः ।
अस्थिभेषं प्रविदधे प्रणिधानं महायशाः ॥ ९२ ॥

शरीरदानपुण्येन तारणाय शरीरिणाम् ।
एतेनानुत्तरां सम्यक्सम्बोधिं मह माप्नुयाम् ॥ ९३ ॥

ऊचे शक्रस्तमेत्याथ राजन् प्रव्यथितस्य ते ।
अपि देहप्रदानेऽभूद्विकारः सत्यमुच्यताम् ॥ ९४ ॥

इति पृष्टः सुरेन्द्रेण नरेन्द्रस्तमभाषत ।
अर्थिसंपूरणोद्भूतप्रहर्षोत्फुल्ललोचनः ॥ ९५ ॥

व्यथायां निर्विकारोऽहं यदि सत्येन तेन ते ।
संरूढव्रणसच्छायः स्वस्थ एवास्तु विग्रहः ॥ ९६ ॥

इत्युदीरितमात्रेण कान्तं स्वस्थमभूद्वपुः ।
तस्य मेघविनिर्मुक्तं बिम्बं तारापतेरिव ॥ ९७ ॥

མི་བདག་རྣམ་རྒྱལ་དེ་ཉིད་ང་། གཞན་གྱི་དོན་ལ་གཏུང་བ་མེད།
ཅེས་པ་བརྗོད་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས། བསམ་གཏན་ལ་ཆགས་སྤྱན་ལྡན་འགྱུར། །
༩༨

འཕྲམ་ལ་རི་བོ་བསྐྱོད་པས་བསྒྲུངས་པའི་ཉོན་མོངས་གཟེར་ན་དེ་དང་དེ།
ལྷ་ཚོགས་ཆེད་དུ་བདུད་རྩིའི་ཆུ་གཏེར་བསམ་པ་ཆེན་པོས་བཟོད་པར་བྱེད།
དྲི་མེད་ཡིད་ལྡན་ཞུས་ནི་གནོད་པ་དང་བཅས་ཚེ་ཡང་རྣམ་འགྱུར་མེད།
གཞན་ཕན་བསྒྲུབ་པར་ཞེས་པ་རྣམས་ལ་གཏུང་བ་དཀའ་ཀྱང་བདེ་བར་སྤྱོད། ། ༩༩

ཅེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་
པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་རབ་བཟང་གི་རྟོགས་པ་
བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་བརྒྱད་ཅུ་པའོ། །

विजयन्तो नृपः सोऽहं परकायेषु निर्व्ययः ।
इत्युक्त्वा भगवान् ध्याननिलीननयनोऽभवत् ॥ ९८ ॥

अचलचलनैर्मैन्थक्लेशच्छटा ममृताम्बुधिः
सुरगणकृते तां तां सेहे प्रसह्य महाशयः ।
विमलमनसां कायापायक्षणेऽप्यविकारिणाम्
परहितविधौ सत्त्वज्ञानां व्यथापि सुखायते ॥ ९९ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
सुभद्रावदानमशीतितमः पल्लवः ॥ ० ॥

ཡལ་འདབ་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་གཅིག།

ལེགས་སྨོས་ཞིང་ལ་རབ་ཀུན་གང་བཏབ་དང་།
བྲུས་ཤེས་དགའ་ལ་ཕན་པ་གང་བྱས་དང་།
ཡོན་ཏན་དག་གིས་མགོ་ལ་གང་ཕྱིན་པ།
དེ་ནི་ལོ་མ་སྟོང་ཕྲག་འཕེལ་བར་འགྱུར།། 1

ལེགས་ལྡན་གཉན་ཡོད་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི། ཚལ་དུ་བཅོམ་ལྡན་རྒྱལ་བས་སྤྱོད།
གདམ་གྱི་ཞར་ལ་ཉེར་འདུས་པའི། དགེ་སློང་ཚོགས་ལ་བཀའ་སྩལ་པ།། 2

གང་ཞིག་རང་གིས་སྤྱད་འོས་པ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་བྲལ།
འཇིག་རྟེན་དུ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ། གང་ཕྱུལ་དེ་ཉིད་འབྲས་བུར་ལྡན།། 3

དམ་པའི་སྤྱོད་ལ་ཡོན་ཉིད་ཀྱིས། ཡོན་ནི་རབ་ཏུ་ཕྱུལ་བ་དག།
དང་པའི་གྲོགས་བཞིན་མི་ཟད་པས། ཡོན་ཏན་གྲངས་མེད་ལྡན་པར་འགྱུར།། 4

གྲོང་ཁྱེར་པཱ་ཊ་ལི་པུ་ཏྲའི། ཚོང་པ་ཙ་ཎཀྱ་རྟོག་གཉེར་སྤྱོད།
གཟིངས་ཆེན་དགའ་ལ་ཞོན་ནས་ནི། ཙཾ་ཎཀྱ་གླིང་དུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར།། 5

དེ་ནས་ཙནྡན་ས་མཆོག་སོགས། གླིངས་ནས་དཀར་བས་དེ་དག་རྣམས།
དེ་ལས་ཕྱིར་ནི་ལོག་གྱུར་ཏེ། ཚ་གཏེར་ཆེན་པོའི་དབུས་སུ་ཕྱིན།། 6

एकाशीतितमः पल्लवः ।

क्षेत्रे सुकृष्टेऽल्पतरं यदुप्तं
कृतं कृतज्ञस्य हिताय यच्च ।
समर्पितं यच्च गुणोन्नताय
शाखासहस्रैस्तदुपैति वृद्धिम् ॥ १ ॥

श्रावस्त्यां भगवान् भव्ये पुरा जेतवने जिनः ।
कथाप्रबन्धोपगतं भिक्षुसङ्घं सभाषत ॥ २ ॥

विफलं सर्व्वमेवैतत् स्वभोगाय यदर्ज्यते ।
तदेव सफलं लोके यत्समर्पितमर्हते ॥ ३ ॥

दक्षिणा दक्षिणतया सत्पात्रप्रतिपादिता ।
असङ्ख्यगुणतामेति सत्सङ्गतिरिवार्य्यया ॥ ४ ॥

पुरा पाटलिपुत्रीया वणिजश्चन्दनार्थिनः ।
महाप्रवहणारूढाश्चन्दनद्वीपमाययुः ॥ ५ ॥

गोशीर्षचन्दनचयं समादाय ततस्ततः ।
हृष्टाः प्रतिनिवृत्तास्ते प्रापुर्मध्यं महोदधेः ॥ ६ ॥

རྒྱ་ཆེ་དུས་མིན་རླུང་འཚུབ་ཀྱིས། བསྐྱོད་པའི་བ་རླབས་སྟོབས་ཀྱིས་དེར།
དུས་ཀྱི་ཧྱེ་དཀར་གཡོ་བ་ཡིས། གཟིངས་ནི་བརླགས་པ་མེད་པར་གྱུར།། 7

སྐྱབ་པ་དོན་གཉེར་ཚོང་པའི་ཚོགས། ལྷ་ལ་བསྟོད་པ་བྱེད་པའི་ཚེ།
དོན་མཐུན་ཡིད་ལ་རེ་བ་དང་། ལྷན་ཅིག་གཟིངས་ནི་ཞིག་པར་གྱུར།། 8

མི་བཟང་སློག་ཡ་ཟི་ཆོས་དེར། དོན་མཐུན་འདྲེན་པ་བསོད་ནམས་སྐྱེ།
ཞེས་པ་འདར་བ་དང་བཅས་པས། ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་པ་རབ་ཏུ་བསམས།། 9

བདག་གི་ཁྲིམས་དང་ཉེ་བ་ན། དགེ་བསྙེན་ཆོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཡོད།
དེ་ནི་ཉེར་སོ་ས་དུས་དག་ཏུ། སྟོན་པ་རྒྱ་ཡི་མཆོག་ཉིད་བསྟོད།། 10

ཅེས་པ་ཡིད་ཀྱིས་རབ་བསམས་ནས། དེ་ཉིད་ལ་ནི་སྐྱབས་སོང་སྟེ།
དེད་དཔོན་མཆེ་མ་དང་བཅས་ལས། འཇིགས་ཤིང་ངལ་བས་ཉིབ་ལྷའི་སྐྱབས།། 11

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྒྱ་ཡི་མཆོག། དཀ་བ་ཡི་ནི་དཔག་བསམ་ཤིང་།
ཉོན་མོངས་ཅན་ཀུན་བདེ་མཛད་པ། དགྲ་བཅོམ་ཆེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། 12

ཞེས་པ་དེ་ཡིས་བརྗོད་པའི་ཚེ། འཕྲུལ་ལ་རྒྱ་མཚོའི་ལྷ་འོངས་ཏེ།
དོན་མཐུན་སྡོག་ནི་སྐར་བྱུང་ཉམས། ཚ་གཏེར་ཀྱི་ནི་ངོགས་སུ་བསྒྲལ།། 13

འཇིགས་ཅེན་དེ་ལས་གྲོལ་གྱུར་པ། དེ་དག་རང་གི་ཡུལ་དུ་ཕྱིན།
རྒྱ་ཡི་མཆོག་ལ་ཕྱག་བྱེད་པ། དུས་ཀུན་དུ་ནི་ཆགས་པར་གྱུར།། 14

विपुलाकालवातालीवलितोर्म्मिवलैरभूत् ।
तत्र प्रवहणं कालदोलाकेलिविशृङ्खलम् ॥ ७ ॥

घ्राणार्थिनि वणिक्चक्रे त्रिदशस्तोत्रकारिणि ।
अभज्यत प्रवहणं सहसार्थमनोरथम् ॥ ८ ॥

पुण्यसेनाभिधस्तत्र विषमे प्राणसंशये ।
अचिन्तयत् परित्राणं साकम्पः सार्थनायकः ॥ ९ ॥

अस्ति मद्देश्मनिकटे धर्म्मबोधिरुपासकः ।
हेतूत्तमं क्लेशकाले स्तौति शास्तारमेव सः ॥ १० ॥

इति सञ्चिन्त्य मनसा तमेव शरणं गतः ।
ऊचे सार्थपतिः सास्रः साध्वसायामगद्गदः ॥ ११ ॥

हेतूत्तमाय महते संबुद्धायार्हते नमः ।
कल्याणकल्पवृक्षाय सकलक्लेशशर्म्मणे ॥ १२ ॥

इत्युक्ते तेन सहसा समभ्येत्याब्धिदेवता ।
सार्थं प्रत्यागतप्राणं चिक्षेप जलधेस्तटे ॥ १३ ॥

तस्मात् महाभयान्मुक्ता स्ते स्वदेशमुपागताः ।
हेतूत्तमनमस्कारनिरताः सर्व्वदाभवन ॥ १४ ॥

གནས་སྐབས་དེར་ནི་སྟོན་པ་དག། རྒྱུ་ཡི་མཆོག་གི་སྐུ་ལ་ནི།
ལས་ཀྱི་ལྷག་མ་འགའ་ཡི་རིམས། དྲག་པོའི་གདུང་བ་གནས་པར་གྱུར།། 15

གང་དག་གཟིགས་པ་སྲིད་པའི་འཇིགས་པ་ཆེན་པོའི་སྨན་གྱིས་ནི།
འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་བསོས་པ་ཉིད་ནི་བསྒྲུབས་མཛད་པ།
དེ་དག་གིས་ཀྱང་རང་ལས་འཕྲི་ཤིང་ཁྱད་པར་ཆགས་པའི།
ལྷག་མ་ལྷག་པར་གནས་ཤིང་ཆགས་པ་དག་ནི་བཏོང་མི་འགྱུར།། 16

དེ་ཡི་དྲག་པོར་གདུང་བ་ནི། ཞི་སྦྱོར་ཙནྡན་ས་མཆོག་དག།
རྒྱལ་པོ་ཟླ་བ་སྙིང་ཞེས་པས། ཐམས་ཅད་དུ་ནི་བཙལ་བར་བརྩམས།། 17

ས་བདག་གི་ནི་འབུམ་ཕྲག་བཞིས། དེད་དཔོན་དེ་ལ་དོན་དུ་གཉེར།
ཙནྡན་ས་མཆོག་པ་ལ་ནི། རིན་དཀའ་སྲིད་གཅིག་ཕྱིན་པ་གྱུར།། 18

དེད་དཔོན་རང་ཉིད་བརྟེན་རྟོགས་ཏེ། ནད་པ་ཙམ་གྱིས་པན་མཛད་པ།
སྟོན་པའི་སྐུ་ལ་ཙནྡན་གྱིས། བྱུག་པ་ཡིས་ནི་ཟུག་པ་བཅུས།། 19

དོ་ཤལ་དང་ནི་ཁ་བའི་ཚོགས། ཟླ་བ་བཞིན་ནི་དཀར་བྱེད་པ།
གྲགས་པ་སྟོང་དཀར་ཙནྡན་དེས། རྒྱལ་བ་ཉལ་དུ་གནས་པར་གྱུར།། 20

དེ་ཡིས་བསོད་ནམས་མཐུ་ཡིས་ནི། དཔལ་དང་ལྡན་པ་བསོད་ནམས་སྐྱེ།
ཟླ་བའི་འོད་དང་ཡན་ལག་ཀུན། སྨད་བྱུང་རི་བཟང་ལྡན་པར་གྱུར།། 21

तस्मिन्नवसरे शास्तुः कर्म्मशेषेण केनचित् ।
गात्रे हेतूत्तमस्याभूत् तीव्रतापस्थितिज्वरः ॥ १५ ॥

ये स्वस्थतां भवमहाभयभेषजेन
कुर्व्वन्ति सर्व्वजगतामवलोकनेन ।
तेऽपि प्रसक्तनिजकर्म्मलताविशेषे
शेषाधिवासकलनां न परित्यजन्ति ॥ १६ ॥

गोशीर्षचन्दनं तस्य तीव्रसन्तापशान्तये ।
राजा चन्द्रावलोकाख्यः सर्व्वत्रान्विष्टुमाययौ ॥ १७ ॥

लक्षैश्चतुर्भिर्भूपेन स सार्थपतिरर्थितः ।
गोशीर्षचन्दनमलं न ददौ भुवि दुर्लभम् ॥ १८ ॥

भक्त्या स्वयं समभ्येत्य स्मृतिमात्रोपकारिणः ।
शास्तुः सार्थपतिश्चक्रे वपुश्चन्दनचर्च्चितम् ॥ १९ ॥

तेन हारतुषारौघशशिशैत्योपहासिना ।
स्वस्थः स्वकीर्त्तिशुभ्रेण चन्दनेनाभवज्जिनः ॥ २० ॥

तेन पुण्यानुभावेन पुण्यसेनः शशिप्रभः ।
श्रीमान् बभूव सर्व्वाङ्गप्रोद्भूताद्भुतसौरभः ॥ २१ ॥

དེ་ཡི་ཙནྡན་རིན་ཆེན་སོགས། །རྒྱ་མཚོ་ཆུ་ལ་གང་ལྷུང་བ། །
དེ་དག་ཐམས་ཅད་རང་ཁྱིམ་དང་། །ཉེ་བར་ཁྲོན་པའི་ནང་ནས་བྱུང་། ། 22

ཚོང་པ་རྣམས་ལ་ཙནྡན་སོགས། །རང་རང་དག་ལ་དེས་བྱིན་ནས། །
ཟས་དང་རིན་ཆེན་གོས་རྣམས་ཀྱིས། །ཁྱིམ་དུ་དགེ་སློང་དགེ་འདུན་མཆོད། ། 23

དེ་ནས་དེར་དཔོན་དགའ་གིས་ནི། །མཆོག་གི་མཐུ་ཡིས་བརྒྱན་པའི་དཔལ། །
མཐོང་ནས་མངོན་དུ་ཉེར་གནས་ཀྱིས། །དེ་ཡིས་ལེགས་བྱས་རྒྱལ་ལ་ཞིས། ། 24

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་རྒྱལ་ཡི་མཆོག །འཛུམ་དང་བཅས་པས་དེ་ལ་གསུངས། །
དེར་དཔོན་གྱིས་ནི་ཙནྡན་གྱིས། །གུས་ལ་བྱུགས་པས་དཔལ་འབྱོར་ཐོབ། ། 25

བསོད་ནམས་སྔོ་ནི་ལེགས་བྱས་ཀྱི། །ངང་ཚུལ་དག་གིས་ལས་དེ་ཐུས། །
བདུད་རྩི་ཉིད་ནི་རབ་ཐོབ་པ། །གང་གི་འདི་དག་ཆ་ཡི་ཐིགས། ། 26

དགེ་བའི་རྩ་བ་སྤྱོད་པ་ན། །སྐྱེ་བ་ཐམ་དག་ལ་འདི། །
རབ་བྱུང་ལྷ་མིར་ཡང་དག་པར། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ། 27

བསོད་ནམས་དག་གི་ཙནྡན་ཤིང་། །ཡངས་པ་མི་ནི་རྩ་བར་འདི། །
ཙནྡན་དཔལ་ཀུན་གྲགས་པ་མི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། ། 28

དེ་སྐད་བཅོམ་ལྡན་རྒྱལ་ཡི་མཆོག །མི་ཤེས་སྤྱན་དང་ལྡན་པས་གསུངས། །
ཉེས་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཡིས། །གསུངས་ཚེ་དགེ་སློང་ཡ་མཚན་གྱུར། ། 29

तस्य चन्दनरत्नादि च्युतं यत्सागराम्भसि ।
तत्सर्व्वं स्वगृहोपान्तकूपमध्यात् समुद्गतम् ॥ २२ ॥

निजं निजं स मत्वा च वणिजां चन्दनादिकम् ।
भोज्यरत्नाम्बरैर्गेहे भिक्षुसङ्घमपूजयत् ॥ २३ ॥

अथ सार्थपतेर्दिव्यप्रभावाभरणां श्रियम् ।
दृष्ट्वोपस्थायकेनाग्रे पृष्टस्तत्सुकृतं जिनः ॥ २४ ॥

हेतूत्तमोऽथ भगवान् सस्मित स्तमभाषत ।
प्राप्ता श्रीः सार्थवाहेन लिम्पता चन्दनेन माम् ॥ २५ ॥

कृतं सुकृतशीलेन पुण्यसेनेन कर्म्म तत् ।
अमृतत्वमवाप्तस्य यस्यैता लेशविप्रुषः ॥ २६ ॥

पाके कुशलमूलानामेष जन्मनि पश्चिमे ।
प्रव्रज्यानुत्तरां सम्यक्सम्बोधिं समवाप्स्यति ॥ २७ ॥

चन्दनश्रीरिति ख्यातः पुण्यचन्दनशाखिनः ।
एवं मूले विशालस्य भविष्यति तथागतः ॥ २८ ॥

इति हेतूत्तमः प्राह भगवान् ज्ञानलोचनः ।
इत्युक्ते शाक्यमुनिना भिक्षवो विस्मयं ययुः ॥ २९ ॥

ཡིགས་བྱས་ཅན་གྱི་དད་པའི་སྦྱིན་པའི་ཆ་ཡི་ཀྱུ
ཀུ་ལོ་འདབ་བརྒྱ་ཡིས་འཕེལ།
དགྲ་བཅོམ་ཞིང་ལ་ཡང་དག་བཏབ་པ་ཡོངས་སུ
སྨིན་ཏེ་ཆགས་བྲལ་ཕུན་ཚོགས་འབྲས།
གང་ལ་སྐབས་གསུམ་བདག་པོ་དྲི་མེད་གདུགས་ཅན
དར་ཞིང་བསོད་ནམས་དྲི་ཡིས་རྒྱུགས།
རབ་དགའི་གྲོགས་པོ་ཕུན་ཚོགས་འདི་དག་མི་རྟོག
གསར་པ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་རྒྱས།། 30

ཞེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་
པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་རྒྱུའི་མཆོག་གི་རྟོགས་པ་བརྗོད་
པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཅིག་པའོ།།

अर्हत्क्षेत्रसमर्पणात् परिणतौ वैराग्यलक्ष्मीफलः
श्रद्धादानकणाङ्कुरः सुकृतिनां शाखाशतै वर्द्धते ।
यस्यैता स्त्रिदशाधिपत्यविशदच्छत्रोदयाः सम्पदः
पुण्यामोदमदप्रमोदसुहृदः प्रत्यग्रपुष्पोद्भवाः ॥ ३० ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
हेतूत्तमावदानमेकाशीतितमः पल्लवः ॥ ० ॥

ཡལ་འདབ་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་གཉིས་པ།

འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་སྒྲོ་སྐུར་དོར་མེད་བྱ་ཡ་ཆགས་པ་ཅི་སྐྱིད་སྒྲུབ།
བསོད་ནམས་གང་རིགས་དེ་ནི་རང་གིས་བྱས་ཏེ་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་སྤྱོད་ན་ཡིན།
གང་གིས་སྡིག་པའི་ལས་རྣམས་མ་ལུས་རིགས་ནི་རྣམ་པར་སྤྱང་ཞིང་བཞིན།
དམན་ཉམས་བྱེད་པ།
དེ་དག་མཚུངས་མེད་གདུག་པའི་བུ་བ་ལ་གཏམས་བུ་ནི་འགར་ཡི་རྣམ་པ
བསྒྲུབས།། 1

མཉན་ཡོད་དུ་སྔོན་ཁྱིམ་གྱི་བདག། ཕྲོས་པའི་གོ་ཆ་དག་གིས་ནི།
རྟང་མ་རྒྱལ་བའི་སྒྲེ་ལ་བྱ། སྲིད་པའི་གོ་ཆ་ཞེས་པ་བྱུང་།། 2

དཔལ་བྱ་དཔལ་བྱས་བྱིས་པ་དེ། ཁྲོ་ཤུག་དེ་དག་གིས་བསྐྱེད་དེ།
རིགས་བརྒྱུད་ཁྲད་འཕགས་ཁྲད་པར་ཀྱིས། དེ་བ་རྣམ་པར་འགོད་པ་བྱས།། 3

དུས་ཀྱི་པ་ནི་དུས་དབང་དུ། སོང་ཚེ་སྲིད་པའི་གོ་ཆ་ནི།
མཛེར་ཤིང་སོང་ས་པས་གཞིར་བ་ཡི། མ་ཡིས་བསྐྱེད་བསྲིངས་བསྐྱངས
ངར་གྱུར།། 4

ཁྱིམ་མཚོས་གྲོགས་པོ་དག་དང་ནི། ལྷན་ཅིག་རྩེ་ཞིང་ལ་བརྟས་པ།
ལས་ཚོ་དག་ལ་གནས་པ་དེ། གཉིས་འཕྲང་རྟགས་ཀྱི་ནེད་བཞིན་འཁྲབ།། 5

ལག་འགྲོ་རྒྱ་ལམ་ནས་བསྐྱོད་དེ། དཔའ་བ་ཡི་ནི་བྲུད་མེད་དག།
མཛེས་པ་ཞེས་པ་བཟང་བཟང་གི། ཙེ་ནི་དག་ནི་གནས་པ་བསྲིང་།། 6

प्रच्छन्नपापसन्तापदह्यमानः स चिन्तयन् ।
सुतीव्रनरकापातं बभ्राम भुवि भूतवत् ॥ २९ ॥

प्रायश्चित्तं द्विजास्तेन पृष्टाः पातकवादिना ।
ऊचु र्मातृवधक्रूरपातके नास्ति निष्कृतिः ॥ ३० ॥

अथ जेतवनं गत्वा तत्र भिक्षुगणोदितम् ।
शुश्राव धर्म्माध्ययनं सर्व्वपापप्रणाशनम् ॥ ३१ ॥

धीमान् प्रव्रजितस्तत्र स्वाध्यायनिरतः परम् ।
तत स्त्रिपिटकाध्यायी स धर्म्मकथिकोऽभवत् ॥ ३२ ॥

सर्व्वज्ञोऽभ्येत्य भगवान् भिक्षुसङ्घ मथाब्रवीत् ।
किं भवद्भिः सपापाय प्रव्रज्यास्मै समर्पिता ॥ ३३ ॥

तेन मातृवधक्रूरकिल्बिषेण प्रमादिनः ।
प्रत्यासन्नास्य पर्य्यन्ते तत्रावीचौ चिरस्थितिः ॥ ३४ ॥

उक्ते तथागतेनेति सोऽप्युपाध्यायतां गतः ।
कालेन कालपर्य्यन्ते घोरं नरकमाप्तवान् ॥ ३५ ॥

तत्रावीचिचयोद्भ्वत्तीव्रवह्निशिखाशतैः ।
पच्यमानश्चिरं चक्रे स खेदं नरकौकसाम् ॥ ३६ ॥

དཔྱལ་སྤྱང་རབ་ཏུ་ཁྲོས་པ་ཡིས། ཁྲོ་བས་བརྡུངས་ཤིང་སྲོ་མར་བཏགས།
དེ་ཡིས་རིང་ནས་སྡིག་པ་ཡི། མེ་ཡིས་ཡོངས་སྨིན་ཕུས་ཟད་ཐོབ།། 37

དེ་ནས་དེ་ནི་རབ་བྱུང་གི། མཐུ་ཡིས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དག།
བཞི་པ་ཡི་ནི་ལྷ་རྣམས་སུ། ལྷ་ཡི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པར་སྐྱེས།། 38

དེ་ནས་དྲི་མེད་འཁྲིལ་བ་ཅོད་པན་དཔུང་རྒྱན་དོ་ཤལ་ལས།
རབ་འཕྲོས་ནོར་བུའི་འོད་ཀྱིས་མདངས་བྱུང་དཔལ་ནི་འདྲི་བྱེད་ཅིང་།
ལྷ་ཡིས་བསྟེན་བྱ་རྫེས་འབྲང་འོད་ཀྱིས་རབ་མཛེས་རླབ་ཕུར།
མཛེས་པ་དེ་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་ལ་ཕྱག་འཚལ་སླད་དུ་སོང་།། 39

དེ་ཡི་ཞབས་ཀྱི་པད་མོ་རྡུལ་ལ་བཀུར་བས་ཕྱག་བཙལ་ཏེ།
ཀུན་དགའ་འཕེལ་ཞིང་མཛེས་པའི་བཞིན་གྱི་པ་དྨ་རྣམ་པར་རྒྱས།
སྟོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཡང་དག་གདམས་ཀྱི་དེ་ནི་ཐུར་ཉིད་དུ།
བདེན་པ་མཐོང་ཞིང་ཡིད་ནི་རབ་ཏུ་དྲིས་པ་བཞིན་དུ་གྱུར།། 40

སྡིག་པ་མཚན་མོའི་རབ་རིབ་ཞི་བའི་དུས་སུ་ནི།
ཡུར་རིང་ཉེ་བར་སྤྲུད་པས་ཕྱག་བརྟལ་ཉམས་པའི་སྐྱེ་བོ་ལ།
ཞིགས་བྱས་སྐྱ་རེངས་དུས་ནི་དྲི་མ་མེད་ཅིང་ཡང་སང་བ་ཡི།
དགེ་བ་ལྷུན་བྱུང་སྣང་བ་དེ་ནི་ཀུན་ཏུ་རྣམ་པར་གྱུར།། 41

ཅེས་བདག་གི་བའི་དབང་པོས་ཞུས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་
པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་དཔྱལ་བ་སྤྱན་རས་ཀྱི་རྟོགས་པ་
བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གཉིས་པའོ།།

कोपान्नरकपालेन मुद्गराघातचूर्णितः ।
स चिरात् प्राप पाकाग्निपरिपक्वतनुः क्षयम् ॥ ३७ ॥

चातुर्महाराजिकेषु सोऽथ देवेष्वजायत ।
प्रव्रज्यायाः प्रभावेण दिव्याभरणभूषितः ॥ ३८ ॥

अथ स विमलमालामौलिकेयूरहार-
प्रसृतमणिमयूखोल्लिख्यमानाद्भुतश्रीः ।
अगमदमरवन्द्यो वन्दनायेन्दुकान्तिः
सुगत मनुगताभि र्भ्राजमानः प्रभाभिः ॥ ३९ ॥

तत्पादपद्मयुग मादरवन्दनोद्य-
दानन्दसुन्दरविबुद्धमुखारविन्दः ।
धर्मोपदेशकथयैव बभूव शास्तु-
रुन्मृष्टमानस इवाश्रुतदृष्टसत्यः ॥ ४० ॥

दीर्घोपभोगचलितव्यसनस्य काले
पापप्रदोषतिमिरोपरमे जनस्य ।
इत्यातनोति विमला सुकृतप्रभाव-
वेलाविशालकुशलातिशयप्रकाशम् ॥ ४१ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
मारकपूर्विकावदानं द्व्यशीतितमः पल्लवः ॥

ཡལ་འདབ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ།

མངལ་དུ་གནས་དང་སྐྱེ་དང་དེ་ནས་བྱིས་པ་དག་དང་ནི།
དར་བབ་དེ་ནས་དཔལ་གྱི་ཆན་པོ་ཉིད་ལ་བརྟེན་གྱུར་པ།
སྐྱེ་བོ་མཚུངས་མེད་དུས་ཀྱི་གླང་པོས་བྱུང་བ་དག་གི་ནི།
ལས་སྐུད་འདི་ནི་ཡང་སྐུད་ཚུལ་གྱིས་ངེས་པར་གསོ་མི་འགྱུར།། 1

བྲམ་གཙང་གི་ནི་ཀུས་པས་སྦྱོར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་མགྲོན་དུ་གཉེར།
དགེ་སློང་རྣམས་དང་བཅས་པ་ཡིས། དེ་ཡི་ཟས་ནི་རབ་བཞེས་མཛད།། 2

དེ་ནས་གསོལ་ཟློས་རབ་དང་དེས། བཞུགས་དེ་ས་ཡི་བདག་པོ་ལ།
ཟློས་སུ་བཟུང་བས་དགེ་བ་ཡི། ཆོས་ནི་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་མཛད།། 3

དེར་ནི་དེ་དུས་མཐོང་བ་ལ། བྱིས་པ་ཟླ་གཅན་འཛིན་གྱིས་དེ།
དགེ་སློང་དབུས་སུ་སོང་ཞེས་ནས། ཕབ་ནི་ལ་ཏུ་དག་གིས་མཆོད།། 4

དེ་ཡི་དུས་ན་བཅོམ་ལྡན་ལ། བྱིས་པ་གསུམ་པ་མཐོང་གྱུར་ནས།
རབ་བྱུང་དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་ནི། དགེ་མཚན་དག་དང་ལྡན་པས་ཟློས།། 5

ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཅི་ཞིག་པ། ཁྱོད་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་ཡུལ་ལྡན་པའི།
བྱིས་པ་འདི་ནི་ལོ་དྲུག་དག། ཀུན་ཏུ་ངེས་པར་བསྟམས་ཏེ་སྐྱེས།། 6

अशीतितमः पल्लवः।

गर्भस्थितस्य निसृतस्य ततः शिशोश्च
यूनः शनैः स्थविरता मथ संश्रितस्य।
नासौ चलत्यतुलकालगजोद्धृतस्य
जन्तो मृणालकलया किल कर्मतन्तुः ॥ १ ॥

शुद्धोदनेन भगवान् भक्त्या भोक्तुं निमन्त्रितः।
भिक्षुभिः सहित श्चक्रे तस्य भोज्यप्रतिग्रहम् ॥ २ ॥

भुक्तोत्तर मथासीनः प्रसन्नः पृथिवीपतेः।
अनुग्रहेण विदधे स शुद्धां धर्मदेशनाम् ॥ ३ ॥

तच तत्क्षणदृष्टोऽपि शिशुना राहुलेन सः।
भिक्षुमध्ये परिज्ञाय मोदकेनार्चितः पिता ॥ ४ ॥

भगवन्तं क्षणे तस्मिन् प्रणताः सर्व्वभिक्षवः।
बालप्रणयमालोक्य पप्रच्छुः सकुतूहलाः ॥ ५ ॥

षड्भिर्वर्षै रयं जातः शिशुः कुक्षिनिपीड़ितः।
केन कर्मविपाकेन प्रतिविम्ववपुस्तव ॥ ६ ॥

ཡལ་འདབ་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་གསུམ་པ།

མངལ་དུ་གནས་དང་སྐྱེ་དང་དེ་ནས་བྱིས་པ་དག་དང་ནི།
དར་བབ་དེ་ནས་དཔལ་གྱི་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་བརྟེན་གྱུར་པ།
སྐྱེ་བོ་མཚུངས་མེད་དུས་ཀྱི་གླང་པོས་ཕྱུང་བ་དག་གི་ནི།
ལས་སྐྱུད་འདི་ནི་པད་སྐྱུད་ཚུལ་གྱིས་ངེས་པར་གཡོ་མི་འགྱུར།། 1

ཟས་གཙང་གི་ནི་གུས་པས་སྟོན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་མགྲོན་དུ་གཉེར།
དགེ་སློང་རྣམས་དང་བཅས་པ་ཡིས། དེ་ཡི་ཟས་ནི་རབ་བཞེས་མཛད།། 2

དེ་ནས་གསོལ་ཇོམ་རབ་དང་དེས། བཞུགས་དེ་ས་ཡི་བདག་པོ་ལ།
ཇོམ་སུ་བཟུང་བས་དགའ་བ་ཡི། ཆོས་ནི་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་མཛད།། 3

དེར་ནི་དེ་དུས་མཐོང་བ་ལ། བྱིས་པ་སྣ་གཅན་འཛིན་གྱིས་དེ།
དགེ་སློང་དབུས་སུ་ཡོངས་ཤེས་ནས། ཡབ་ནི་ལ་ཌུ་དག་གིས་མཆོད།། 4

དེ་ཡི་དུས་ན་བཅོམ་ལྡན་ལ། བྱིས་པ་གུས་པ་མཐོང་གྱུར་ནས།
རབ་ཏུ་དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་ནི། དགེ་མཚན་དག་དང་ལྡན་པས་དྲིས།། 5

ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཅི་ཞིག་པ། ཁྱོད་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་ཕྱུས་ལྡན་པའི།
བྱིས་པ་འདི་ནི་ལོ་དྲུག་དག། ཀུན་ཏུ་ངེས་པར་བསྡམས་དེ་སྐྱེས།། 6

अशीतितमः पल्लवः।

गर्भस्थितस्य निसृतस्य ततः शिशोश्च
यूनः शनैः स्थविरता मथ संश्रितस्य।
नासौ चलत्यतुलकालगजोद्धृतस्य
जन्तो मृणालकलया किल कर्म्मतन्तुः ॥ १ ॥

शुद्धोदनेन भगवान् भक्त्या भोक्तुं निमन्त्रितः।
भिक्षुभिः सहित श्चक्रे तस्य भोज्यप्रतिग्रहम् ॥ २ ॥

भुक्तोत्तर मथासीनः प्रसन्नः पृथिवीपतेः।
अनुग्रहेण विदधे स शुद्धां धर्म्मदेशनाम् ॥ ३ ॥

तत्र तत्क्षणदृष्टोऽपि शिशुना राहुलेन सः।
भिक्षुमध्ये परिज्ञाय मोदकेनार्चितः पिता ॥ ४ ॥

भगवन्तं क्षणे तस्मिन् प्रणताः सर्व्वभिक्षवः।
बालप्रणयमालोक्य पप्रच्छुः सकुतूहलाः ॥ ५ ॥

षड्भिर्वर्षै रयं जातः शिशुः कुक्षिनिपीड़ितः।
केन कर्म्मविपाकेन प्रतिबिम्बवपुस्तव ॥ ६ ॥

ཅི་སྲིད་ལྷ་མོ་གྲགས་འཛིན་མ། ཉིད་དང་མཚན་མོ་མང་ལ་ཀྱི་ཁྲིར།
ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ཡོངས་མནན་ཅིང་། ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་གདུང་བས་བསྡེན།། 7

དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་གསུམ་པས་ནི། བཅོམ་ལྡན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ལ་དྲིས།
སྐད་ཅིག་བསམསམས་ནས་དེ་དག་ལ། གསུངས་པ་འདི་ནི་རྒྱུ་དག་ཅེར།། 8

ལུས་འཕགས་ཀྱི་ནི་མི་ཐྲ་ཡར། ས་བདག་མེ་ཏོག་ལྷ་ལ་ནི།
ཉི་མ་ཟླ་བ་ཞེས་པ་ཡི། བསོད་ནམས་ངང་ཚུལ་བུ་གཉིས་བྱུང་།། 9

ཡབ་ནི་མཐོ་རིས་སོང་བའི་ཚེ། དེ་དག་དཀའ་ཐུབ་ནགས་འདོད་ལྟར།
རྒྱལ་སྲིད་ཆེན་པོ་འཁོར་འཛིན་ལ། པན་ཚུན་ཞུ་བ་རབ་ཏུ་བྱས།། 10

རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཆགས་བྲལ་བས། ཉི་མས་བཏང་བའི་རྒྱལ་སྲིད་ནི།
ཕུ་བོ་འི་བཀའ་ཡིས་བསྐམས་པ་ཡིས། ཟླ་བས་རེ་ཞིག་ལྟར་སྤྱོས་བཟུང་།། 11

རྒྱལ་པོ་འི་དྲང་སྲོང་ཉི་མ་དེ། ཞི་དགེ་དཀའ་ཐུབ་ཚུལ་སོང་ནས།
ཆོག་ཤེས་རྒྱལ་སྲིད་བདེ་བ་ཡིས། ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་དཀའ་ཐུབ་བྱས།། 12

ནམ་ཞིག་ཡོངས་སུ་ངལ་གྱུར་ཅིང་། སྐོམ་པ་དྲག་པོས་གདུངས་པ་དེ།
ཐུབ་པ་ཡི་ནི་བུམ་པའི་ཆུ། རྨོངས་པས་མ་བརྗོད་ཉིད་དུ་འཐུངས།། 13

དྲན་པ་སྐྱེས་ནས་གཞན་པ་དེས། མི་བྱིན་ལེན་ནི་སྡིག་པ་ལ།
དོག་ཅིང་བཞིན་ནི་ཡིག་གྱུར་པས། འགྱོད་པ་ལས་ནི་རབ་ཏུ་བསམསམས།། 14

भूयसा गर्भभारेण परिभूता दिवानिशम् ।
पीड़ां चिरतरं सेहे कस्माद्देवी यशोधरा ॥ ७ ॥

सर्व्वज्ञो भगवान् पृष्टः प्रणयादिति भिक्षुभिः ।
तानुवाच क्षणं ध्यात्वा श्रूयतामत्र कारणम् ॥ ८ ॥

मिथिलायां विदेहेषु पुण्यदेवस्य भूपतेः ।
सूर्य्यचन्द्राभिधौ पुत्रौ पुण्यशीलौ बभूवतुः ॥ ९ ॥

पितरि त्रिदिवं याते तौ तपोवनसस्पृहौ ।
साम्राज्यभारग्रहणे मिथ अक्रतु रर्थनाम् ॥ १० ॥

राज्यं सूर्य्येण वैराग्यात् सर्व्वथैव समुज्झितम् ।
चन्द्रः कथञ्चित्तत्वाह ज्येष्ठशासनयन्त्रितः ॥ ११ ॥

सूर्य्यस्तु गत्वा राजर्षिः शमश्लाघ्यं तपोवनम् ।
सन्तोषराज्यसुखितश्चक्रे चिरतरं तपः ॥ १२ ॥

स कदाचित् परिश्रान्तः सन्तप्तस्तीव्रतृष्णया ।
कमण्डलुजलं मोहादनुज्ञैव पपौ मुनेः ॥ १३ ॥

स सञ्जातमति र्विद्वानदत्तादानपातकम् ।
कलयन् म्लानवदनः पश्चात्तापादचिन्तयत् ॥ १४ ॥

ཅེས་པས་བདག་ཅིག་ཐོས་ནས། ཉི་མས་དེ་ལ་རབ་སྨྲས་པ།
དམ་པའི་ཆོས་ནི་དཀར་བ་ཡི། གོས་ལ་དྲི་མའི་ཆ་མི་བཟོད།། 22

རྒྱལ་པོ་ཆད་པ་བདག་འཚམ་ལོ། ཤིན་ཏུ་དཔྱད་ནས་བསྒྲུབ་པར་མཛོད།
དག་བྱེད་ཀྱིས་བཞིན་རྒྱལ་པོ་ཡི། ཆད་པས་སྡིག་ཅན་གཙང་བར་འགྱུར།། 23

ཞེས་དེ་འབད་པས་ལན་མང་དུ། རང་གི་ཆད་པ་དོན་གཉེར་བ།
དེ་ལ་ནུ་བོ་རྒྱལ་པོས་སྨྲས། ནང་པར་བདག་གིས་གང་བཟོད་བྱ།། 24

རེ་ཞིག་ཁྱོད་ནི་སྐྱིད་ཚལ་གྱི། ནགས་འདི་ཉིད་དུ་གནས་པར་མཛོད།
ཅེས་བརྗོད་གྲོང་པའི་བྱ་བ་ལ། ས་ཡི་བདག་པོ་ཕྱི་རོལ་སོང་།། 25

དེ་ནས་དེར་ནི་ཐུབ་པ་དག། ངེས་པར་གཡོ་མེད་གནས་པའི་ཚེ།
རྒྱལ་པོ་དེ་ཡི་བྱ་བ་བརྗོད། ཉི་མ་དྲུག་ནས་མངོན་པར་འོངས།། 26

དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཕུ་བོ་ནི། ཟས་མེད་རིད་པའི་རྣམ་པ་མཐོང་།
ཀུན་སྨོངས་རང་གི་ཁྲ་སྨྲ་ཅིང་། དེ་ལ་རབ་ཏུ་དང་བར་བྱ།། 27

དེ་ནི་བྲམ་ཟེ་དང་བཅས་པས། དེ་ཡི་སྡིག་པ་དག་བྱས་ནས།
ཉིན་དྲུག་ཉིན་ནོངས་བྱིན་པ་ཡིས། དེ་སོང་ཚེ་ན་རབ་ཏུ་གདུངས།། 28

ང་ཉིད་རྒྱལ་པོའི་དྲང་སྲོང་ཉི། བྱིས་པའི་ཡང་རྒྱལ་པོ་བླ།
ཉིན་དྲུག་ཐུབ་པ་ཉིན་ནོངས་པར། ཐུབ་པས་ལོ་དྲུག་དཀའ་ནས་སྤྱོས།། 29

इति क्षितिपतेर्वाक्यं श्रुत्वा सूर्यस्तमभ्यधात् ।
कलङ्कमेयं न सहे सर्द्धर्मधवलांशुके ॥ २२ ॥

दण्डमेवार्थये राजन् सुविचार्य्य विधीयताम् ।
पूयते पावकेनेव राजदण्डेन किल्विषम् ॥ २३ ॥

इत्याग्रहेण बहुशो याचमानं स्वशासनम् ।
तमुवाचानुजो राजा प्रातः कर्त्तास्मि यत् क्षमम् ॥ २४ ॥

अस्मिन् प्रतीक्ष्यतां तावद्भवानुद्यानकानने ।
इत्युक्त्वा पौरकार्य्याय निर्ययौ पृथिवीपतिः ॥ २५ ॥

तत्र प्रतीक्षमाणेऽथ मुनौ नियमनिश्चले ।
राजा विस्मृततत्कृत्यः षड्भिरभ्याययौ दिनैः ॥ २६ ॥

क्षामाकारं निराहारमथ दृष्ट्वाग्रजं नृपः ।
निन्दन् स्वबुद्धिसंमोहं चक्रे तस्य प्रसादनम् ॥ २७ ॥

ब्राह्मणैः सहितः ज्ञात्वा स तत्पापप्रमार्जनम् ।
षड्दिनक्लेशदानेन याते तस्मिन्नतप्यत ॥ २८ ॥

अहं स सूर्य्यो राजर्षिश्चन्द्रो राजाप्ययं शिशुः ।
जातः संवत्सरैः षड्भिः षड्दिनक्लेशकृन् मुनेः ॥ २९ ॥

བཟང་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ཟཱི་ནོ། ཀྲིན་བོ་གྲོང་ཁྱེར་ལ་ཕྱོགས་ཏེ།
བུ་མོ་རི་དགས་མོ་དག་དང་། འགྲོགས་ནས་དར་བ་འཚོང་དུ་སོང་།། 30
དེ་ཡི་བུ་མོ་དར་བབ་ནས། རང་གི་ནུས་པ་རབ་ཕྱེ་བ།
མ་ཟན་དག་ལ་བྱིན་ནས་ནི། དེ་ཡི་ནུས་པ་ཡང་རབ་བཟུང་།། 31
མ་ནི་ཟན་ཞིང་ཉམ་ཆུང་དེ། བུ་མོས་དཔག་ཚང་ཕྱེད་དང་གཉིས།
བདང་བས་གྲོང་ཁྱེར་ཏེ་བ་ནི། ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་ངལ་བར་གྱུར།། 32
གྲགས་འཛིན་མ་ནི་བ་ཟླ་ཡི། བུ་བོ་མ་ཡི་ཉིད་སོང་ལས།
རྒྱང་གྲགས་དྲུག་མཆོངས་པོ་དག་ནི། ངལ་གྱི་ཁྲར་གྱིས་གཟིར་བར་གྱུར།། 33

མགོ་རིས་མ་དང་གཉེན་ཅན་འཇིག་རྟེན་ཕྱིས་དང་ལྡང་ཚོ་དང་།
རྒྱུད་དང་འཆི་དུས་མངལ་གྱི་མལ་སྟན་ལ་བརྟེན་དག་ལ་ཡང་།
ལུས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོད་ཀྱི་ལམ་ནི་ལྟན་ཅིག་ཏུ།
འགྲོ་བ་འདོད་པ་རབ་པ་ཀུན་ཏུ་བརྒྱུག་ཀྱང་འོང་མི་འགྱུར།། 34
དེ་སྐད་སྒྲ་གཅན་འཛིན་ནི་སྔོན་གྱི་ལས་བརྗོད་པ།
ངོ་མཚར་གཏམ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་དག།
ངེས་པར་བཟུང་ནས་དགེ་སློང་ཚོགས་དངས་སྤྲོ་དང་།
སྐྱེ་བོ་དང་བཅས་ཡ་མཚན་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་གྱུར།། 35

ཞེས་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་
དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་སྒྲ་གཅན་འཛིན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་
པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའོ།།

आभीरभार्य्या भद्राख्या हरिण्या सुतया सह ।
नगराभिमुखी भद्रा तक्रं विक्रेतु माययौ ॥ ३० ॥

तत्सुता तरुणी भारं निजं गुरुतरं घटम् ।
दत्त्वा जनन्यै वृद्धायै लघुं जग्राह तद्घटम् ॥ ३१ ॥

वाहिता योजनं सार्द्धं जननी जरती क्षमा ।
सा दुहिचा पुरोपान्ते परिश्रान्ततराभवत् ॥ ३२ ॥

आभीरतरुणी सेयं मातुः क्लेशात् यशोधरा ।
षट्क्रोशतुल्यवर्षेण गर्भभारेण पीड़िता ॥ ३३ ॥

दिवि भुवि फणिलोके शैशवे यौवने वा
जरसि निधनकाले गर्भशय्याश्रये वा ।
सहगमनसहिष्णोः सर्व्वथा देहभाजां
नहि भवति विनाशः कर्म्मणः प्राक्तनस्य ॥ ३४ ॥

इति राहुलपूर्व्वकर्म्मयुक्तां
कथितां चित्रकथां तथागतेन ।
अवधार्य्य बभूव भिक्षुसङ्घः
क्षितिपालः सजनश्च विस्मयाढ्यः ॥ ३५ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
राहुलकर्म्मप्लुत्यवदानं अशीतितमः पल्लवः ॥

ཡལ་འདབ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞི་པ།

གང་གིས་ལེགས་པའི་ཡིད་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་ནི་ཀུན་དགའ་
མཉེན་ལྡན་རིག་པར་བྱེད།
གང་གི་མཐུ་ཡིས་གདུག་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པའི་
སྙུད་པ་ཞི་བར་བྱེད།
གང་གི་བསོད་ནམས་གྲངས་མེད་གྲངས་ཀྱི་ཚོག་གི་ཚད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་འགྱུར་བ།
འགྲོ་བ་ཐུབ་པའི་མགོན་པོ་རབ་རྒྱས་མཐུ་ལྡན་དེ་ཉིད་གཅིག་པུ་འབྱུང་བ་ཡིན།། 1

མཉན་ཡོད་དུ་སྦྱིན་ཁྱིམ་ན་གནས། དཔལ་ལྡན་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་ཡི།
ཆུང་མ་མིག་བཟང་མ་དགའ་བ། འདོད་པའི་བུ་ནི་བཙས་པར་གྱུར།། 2

སྐྱེས་པ་ཙམ་ན་རབ་འབྱུངས་པ། ལྷ་ཡི་རིན་ཆེན་གྱིས་བརྒྱན་པའི།
ཁྲི་ཕུན་རང་གི་བསོད་ནམས་ཀྱིས། མཚན་ལ་ཡང་ཞིག་ཉེར་འཁོད་མཛེས།། 3

དེ་སྐྱེས་ཚེ་ན་ཆུ་འཛིན་ནི། སྣན་ཞིང་འཐས་པའི་སྒྲ་དབྱངས་ཅན།
སྤང་སྤྱི་འབེབས་པས་མི་ཏོག་དང་། བཅས་པའི་རིན་ཆེན་ཆར་པ་ཕབ།། 4

རྫོགས་པའི་གཞོན་ནུ་ལུས་ངན་གྱིས། གཏེར་ནི་བརྒྱ་ཡིས་བསྐོར་བ་དེ།
སྤང་སྤྱིའི་ཆར་པ་པབ་པ་ལས། སྤང་སྤྱིའི་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར།། 5

རིན་ཆེན་ཆར་འབེབས་དེ་ཡིས་ནི། ས་ལ་དབུལ་བ་མེད་ཉིད་བསྐྱབས།
ཡང་དུའང་བུ་རྣམ་དཀར་པོ་བཞིན། སྐྱོང་བ་པོ་ནི་མཐོང་མ་གྱུར།། 6

चतुरशीतितमः पल्लवः ।

औचित्येन करोति यः सुमनसा सानन्दसान्द्रं मनः
क्रूराणामपि शौर्य्यते परिचितं यस्यानुभावोत्तमः ।
एकः कोऽपि स जायते जितजगन्नाथप्रभावोद्भवः
पुण्यं यस्य न याति मानकलनां निःसंख्यसंख्यापदैः ॥ १ ॥

श्रीमान् पुरा सुधीरस्य श्रावस्त्यां गृहमेधिनः ।
जायाया मौक्तिकः सूनुः सुनेत्राया प्रजायत ॥ २ ॥

जातमात्रः समुद्भूते दिव्यरत्नविभूषिते ।
उपविष्टः स्वपुण्याङ्के यः पर्यङ्के व्यरोचत ॥ ३ ॥

तस्य जन्मनि रत्नानि पुष्पैः सह पयोधराः ।
मधुरस्निग्धनिर्घोषा ववृषु र्मधुवर्षिणः ॥ ४ ॥

पूर्णः कुमारः कौवेरैः स निधानशतैर्वृतः ।
मधुवृष्टिप्रपतनान्मधुरस्वर इत्यभूत् ॥ ५ ॥

तेनादरिद्रतां नीते भुवने रत्नवर्षिणा ।
श्वेतकाक इव क्वापि नैवादृश्यत याचकः ॥ ६ ॥

ནམ་ཞིག་དགེ་སློང་ཀུན་དགའ་བོ། །རབ་ཞི་འཕགས་པའི་ལམ་གནས་པ། །
ཁྲིམས་དུ་བྱོར་པ་དེ་མཐོང་ནས། །མདུན་དུ་པལ་རབ་དྲིས་པ།། 7

ཡབ་གཅིག་དྲི་མེད་དགེ་བ་ཅན། །འདི་ཡི་བརྟུལ་ཞུགས་འདི་ནི་ཅི། །
གང་ཞིག་ཡང་དག་མཐོང་ཉིད་ན། །འཕྲུལ་ལ་ཡིད་ནི་དང་བར་བྱེད།། 8

ཅེས་པ་བུ་ཡི་ཚིག་ཐོས་ནས། །ཤིན་དུ་བདུན་པས་དེ་ལ་སྨྲས། །
སུ་གཅིག་སྙིང་སྟོབས་རབ་གསལ་འདི། །ཞི་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཡོངས་སུ་འཛིན།། 9

གང་ཞིག་འཁོར་བའི་མཚོ་ལ་མཐའ་དག་འགྲོ་བའི་ཐམས་སྐྱེགས་བྲང་པོ་དང་། །
ཁྲོ་བའི་ནད་ཀྱིས་གསོ་བྱེད་དག་དང་ཞི་བའི་བདུད་རྩིའི་སྙིང་པོས་སྨྲེད
འཕྲོག་དང་། །
སྨྲོན་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྨན་པ་ཞི་བྱེད་ཉི་མ་སངས་རྒྱས་འོད་ཟེར་རབ་རྒྱས་པ། །
དེ་ཡི་ཉན་ཐོས་ཞི་བའི་ཡིད་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་གྱུར་འདི་ནི་ཀུན་དགའ་བོ།། 10

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མངོན་བརྗོད་དག། །ཐོས་པ་ཉིད་ནི་སྙིང་རྩེའི་རྦྱུངས། །
སྤྲང་སྐྱེ་དགེ་བ་རྒྱས་པ་ལས། །བསྐྱུ་རབ་དུ་འངས་པར་གྱུར།། 11

དེ་ནས་ཀུན་དགའ་དང་བཅས་དེས། །ཀུས་པས་མངོན་ཕྱོགས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། །
དགེ་སློང་ཚོགས་བཅས་ཀུན་དགའ་བོ། །ཡོངས་སྤྱོད་ཀུན་གྱིས་རབ་ཏུ་མཆོད།། 12

དེ་ནས་འདུན་པས་དེ་ཉིད་དང་། །ལྷན་ཅིག་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་སོང་ནས། །
འོད་ཟེར་སྤུང་པོ་བཅོམ་ཧྲ་འདས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་གྱུར་ཏེ།། 1

स कदाचिद् गृहायातं प्रशान्तेर्यापथस्थितम् ।
आनन्दं भिक्षुमालोक्य पप्रच्छ पितरं पुरः ॥ ७ ॥

तात व्रतविशेषोऽस्य कोऽयं वैमल्यशालिनः ।
यस्य सन्दर्शनेनैव मनः सद्यः प्रसीदति ॥ ८ ॥

पुत्रस्येति वचः श्रुत्वा सुधीर स्त मभाषत ।
पुत्र सत्त्वप्रकाशोऽयं शान्तिव्रतपरिग्रहः ॥ ९ ॥

यः सेतुः सरलः समस्तजगतां संसारघोरार्णवे
क्रोधव्याधिचिकित्सकः शमसुधासारेण तृष्णापहः ।
दोपोत्सिक्ततमोविरामतरणि र्बुद्धः प्रबुद्धद्युतिः
तस्य श्रावक एष शान्तमनसा मानन्दनामाग्रणीः ॥ १० ॥

अभिधानं भगवतः श्रुत्वैव मधुरस्वरः ।
बभूवोद्भूतरोमाञ्चः प्राग्जन्मकुशलोदयात् ॥ ११ ॥

आनन्द मथ सानन्दः प्रणम्य प्रणयोन्मुखः ।
स भिक्षुसङ्घैः सहितं सर्व्वभोगै रपूजयत् ॥ १२ ॥

औत्सुक्यात् सह तेनैव गत्वा जेतवनं ततः ।
ददर्श स त्विषां राशिं भगवन्तं तथागतम् ॥ १३ ॥

པདྨ་འདབ་མ་རྒྱས་པའི་སྤྱན། མཆོག་གི་མཚན་ཉིད་དག་གིས་མཚན།
མཛེས་ཤིང་ཡིད་འོང་རྣམ་པ་ཅན། གསེར་གྱི་དཔལ་བཞིན་དུ་མདོག ‖ 14

བདུད་རྩིས་བྲུགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། མཐོང་ནས་དགའ་བ་རབ་རྒྱས་པ།
དེ་ཡི་སྤྱི་བོར་འཕྲེང་བ་བཞིན། དེ་ཡི་ཞབས་སེན་འོད་ཟེར་བླངས། ‖ 15

འབད་པས་གསོལ་བ་བཏབ་ཁ་ཡིས། གུས་ལ་མཉེན་གཞིན་བཅོམ་ལྡན་འདས།
དེ་སྐད་དེ་ཡི་ཁང་པར་བྱོན། མཆོད་སྟོན་རབ་ཏུ་བཞེས་པ་མཛད། ‖ 16

བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་མངོན་མཆོད་ནས། རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དུ་གཤེགས་པའི་ཚེ།
སྐྱེ་བོ་དེ་ཚོགས་ནི་རིན་ཆེན་གྱིས། སྦྲང་རྩིའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཡོངས་རྫོགས་བྱས། ‖ 17

དབུལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱིམ་ཁྱིམ་དུ། རང་གི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པས།
རིན་ཆེན་ཕུང་པོ་རིས་བྱིན་བ། སྐད་ཅིག་ཉིད་ཀྱིས་སོལ་ཕུང་གྱུར། ‖ 18

དེ་ནས་བྱུང་ཚུལ་དེ་ཐོས་ནས། སྦྲང་རྩིའི་དབྱངས་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཞི།
དེ་དག་ལ་སྨྲས་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོན། ལེགས་བྱས་དག་ནི་ཡོངས་མ་བྱས། ‖ 19

བརྩེ་བས་སྦྱིན་པ་མ་བྱིན་ཅིང་། དགེ་འདུན་མཆོད་པ་མ་བྱས་ལ།
བཅོམ་ལྡན་མངོན་པར་མ་མཆོད་པས། འབྱོར་བ་འདི་དག་ཐོབ་པ་ཡིན། ‖ 20

དེ་སྐད་ཁྱོད་ཀྱིས་བདེ་གཤེགས་ལ། སོགས་པའི་དགེ་འདུན་མངོན་པར་མཆོད།
ཁྱོད་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དག་གི་ཚོགས། ཐམས་ཅད་བདག་གིས་ཕུན་ཚོགས་བགྱི། ‖ 21

फुल्लपद्मपलाशाक्षं दिव्यलक्षणलक्षितम् ।
लावण्यललिताकारं हेमतालमिवोन्नतम् ॥ १४ ॥

लिम्पन्त ममृतेनेव तं दृष्ट्वा हर्षनिर्भरः ।
मालामिवादद्दे मूर्द्धि स तत्पादनखद्युतिम् ॥ १५ ॥

प्रणयार्थनया तस्य प्रीत्यै प्रणयिवत्सलः ।
गत्वा चकार भगवान् गृहे भोगपरिग्रहम् ॥ १६ ॥

अभ्यर्चिते भगवति प्रयाते जेतकाननम् ।
जनतां रत्नसम्पूर्णां चकार मधुरस्वरः ॥ १७ ॥

निर्जरपुण्ये र्निम्वानां रत्नराशि गृहे गृहे ।
तद्वितीर्णः क्षणेनैव जगामाङ्गारराशिताम् ॥ १८ ॥

तद्वृत्तान्त मथाकर्ण्य दुःखितो मधुरस्वरः ।
तामुवाच पुरा नैव भवद्भिः सुकृतं कृतम् ॥ १९ ॥

अदत्त्वा दयया दान मकृत्वा सङ्घभोजनम् ।
भगवन्त मनभ्यर्च्य न लभ्यन्ते विभूतयः ॥ २० ॥

सुगतप्रमुखः सङ्घ स्तस्माद् युष्माभि रर्च्यताम् ।
सर्व्वोपभोगसामग्री मद्दं सम्पादयामि वः ॥ २१ ॥

ཞེས་པ་དེས་བསྐུལ་དེ་དག་གིས། དེ་ཡི་ཉེར་བསྒྲུབས་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས།
བཅོམ་ལྡན་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ། སྡིག་པ་ཞི་བའི་སླད་དུ་མཆོད།། 22

དེ་ནས་དེ་ཚེ་དགེ་བ་བྱས། སྡིག་པ་ཟད་པ་དེ་དག་གིས།
རང་ཁྱིམ་རབ་འབར་རིན་ཆེན་གྱི། ཕྱུང་པོས་ཀུན་དུ་གང་བ་མཐོང་།། 23

དེ་ནས་ཆགས་བྲལ་སད་པ་ཡི། བློ་དང་ལྡན་པ་སྦྲང་རྩིའི་དབྱངས།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་སོང་ནས། རབ་ཏུ་ཞི་སླད་རབ་བྱུང་བླངས།། 24

སྟོན་པའི་བཀའ་ཡིས་དུལ་བ་ཡི། བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་མཉན་ཡོད་བཏང་།
སྐྱེ་བོའི་མཐའ་ཡི་གཙུག་ལག་ཁང་། རི་བྲག་དག་ལ་བརྟེན་པར་སོང་།། 25

དེར་དེས་བསྒྲུབ་པའི་གནས་བྱིན་པ། རི་བྲག་པ་ཡི་སྐྱེ་བོ་རྣམས།
ཉོན་མོངས་དུག་ནི་རབ་ཞིའི་སླད། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་།། 26

གནས་སྐབས་དེར་ནི་ཆོས་ཀུན་པ། ནགས་ཀྱི་མཐའ་ན་གནས་པ་རྣམས།
དུར་གའི་ལ་ཕྱུགས་ཀྱིས་བླངས་པའི། མི་ནི་ཚོལ་བ་དག་ལ་ཞུགས།། 27

ཁྲམ་ཅན་གྱིས་རབ་བསྟན་པའི། གཙུག་ལག་ཁང་དེར་དེ་དག་འོངས།
གཏུན་འདི་སྒྲ་ལ་འདུས་པ་མི། དགེ་སློང་དགེ་འདུན་ཚོགས་རྣམས་བཅིངས།། 28

ལ་ཕྱུགས་སླད་དུ་དགེ་སློང་ནི། གཅིག་ཉིད་ཁོ་ན་བདག་ཅག་འདོད།
ཆོས་ཀུན་ཚོགས་ཀྱིས་འདི་བརྗོད་ཚེ། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་པས་སྨྲས།། 29

इति ते प्रेषितास्तेन सम्भारै स्तदुपाहृतैः ।
ससङ्घ मंहसः शान्त्यै भगवन्त मपूजयत् ॥ २२ ॥

ततस्ते कृतकल्याणा स्तत्क्षणक्षीणकल्मषाः ।
ददृशुः स्वगृहं दीप्तैः सम्पूर्णं रत्नराशिभिः ॥ २३ ॥

ततः प्रवृद्धवैराग्यः प्रशान्त्यै मधुरस्वरः ।
प्रव्रज्या माददे धीमान् गत्वा भगवतोऽन्तिकम् ॥ २४ ॥

स शास्तुः शासनात्त्यक्त्वा श्रावस्तीं नियतव्रतः ।
जगाम जनपर्यन्तं विहारं कर्वटाश्रयम् ॥ २५ ॥

दत्तशिक्षापदस्तेन तत्र कार्वटिको जनः ।
रत्नत्रयं क्लेशविषप्रशान्त्यै शरणं ययौ ॥ २६ ॥

अस्मिन्नवसरे चौराः काननान्तनिवासिनः ।
उक्तं दुर्गोपहाराय नर मन्वेष्टु माययुः ॥ २७ ॥

ते तं विहारमासाद्य पिशुनेन प्रदर्शितम् ।
बबन्धु र्भिक्षुसंघातं गण्डीशब्दसमागतम् ॥ २८ ॥

एक एवोपहाराय भिक्षुरस्माक मीप्सितः ।
इत्युक्ते चोरचक्रेण जगदु र्भिक्षवः क्रमात् ॥ २९ ॥

ཡ་སྟགས་རྡོན་དུ་བདག་རྩུང་ལ། དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་བཀུར་བར་མཛོད།
ཅེས་པ་ཐན་རིམ་གྱིས་བརྗོད་ཅིང་། སྦྲང་རྩིའི་དབྱངས་ཀྱིས་རབ་སླུས་པ།། 30

ང་ཉིད་ཁྲོན་ཡ་སྟགས་རོར། དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ཕོང་།
ཞེས་པ་ཐོས་ནས་དེ་དག་གིས། རྣམ་པ་མཆོག་ཕྱར་དེ་བཟུང་སོང་།། 31

གསོད་པར་ཆམ་པ་དེ་དག་གིས། བཅིངས་ཁྲིར་རྣམ་འགྱུར་བློ་མེད་དེས།
དུ་ནའི་གནས་ནི་ནགས་ནང་དུ། ཤིན་ཏུ་འཇིགས་སུ་རུང་བ་མཐོང་།། 32

དེ་ཡང་དུས་མཐའི་སྤྲིན་གྱིས་བཞིར། མཆོར་མ་ལ་ནི་བཤུར་ཐུས་པའི།
མ་ཆེ་སྤྲི་ཚོར་ཞགས་པ་ཡི། ནག་དུ་ཡ་སྟགས་དག་གིས་གང་།། 33

དཔའ་བོས་བཏན་དུ་ཛི་བ་ཡི། རང་བཞིན་མི་རྟོག་འཛིང་སྒོས་བཞིར།
ཅ་ཅའི་ཁྲག་གི་ཟེར་མ་བརྒྱ། ཞབས་ཀྱི་ཧོ་ལ་རགས་པས་བརྒྱབ།། 34

གཉིད་ཛེམ་སེ་རྟོག་རྒྱས་བ་ཡི། སྒོ་ལ་བརྡོད་པ་ཟླུམ་བ་བཞིར།
རི་ཕ་ཟུའི་ཕྱིར་དུ་འཕྲུང་བ་ཡི། དཔའ་བོའི་མགོ་ཡིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར།། 35

རི་ཁྲོད་ས་ཡི་ཤང་བཀོད་བས། སེན་ཅི་རབ་ཏུ་ཆགས་པ་བཞིན།
རི་ཁྲག་ཀྲར་བས་བསྐོར་བ་ཡི། བཀས་དག་གིས་ནི་དམར་པའི་འོད།། 36

མ་ཏྲང་ཀ་མཆིང་རྡོར་ར་ཡི། ཀུ་རིར་ནུས་ཀྱི་ཀྱུས་པ་ཡིས།
རང་གི་ཟ་བཞུར་ཉིང་ཀྱིར། བརྐྱ་བྲམས་ཀྱི་ཁ་དྲིར་བཀང་།། 37

मा मादायोपहारार्थं मुच्यन्तां सर्व्वभिक्षवः ।
उक्ते हृष्टैः क्रमेणेति प्रोवाच मधुरस्वरः ॥ ३० ॥

अहमेवोपहारार्हः सङ्घः सर्व्वो विमुच्यताम् ।
इत्याकर्ण्य वराकारं ते समादाय तं ययुः ॥ ३१ ॥

बद्धः स वधसन्नद्धै नीत स्तै निर्विकारधीः ।
दुर्गायतन मत्युग्रं ददर्श गहनोदरे ॥ ३२ ॥

बलिसञ्जीकृतैः स्थूलशकलै र्माहिषैश्च तत् ।
कल्पान्तमेघैः स्वसुतोपहारैरिव पूजितम् ॥ ३३ ॥

व्याप्तं पादशिलामक्तरुरक्तच्छटाशतैः ।
स्रग्दामभि र्भटोत्सृष्टै र्बन्धुजीवमयैरिव ॥ ३४ ॥

घण्टाग्रालम्बिभि र्वीरशिरोभिः परिवारितम् ।
कृतद्वारार्चनं फुल्लकमलैरिव मृत्युना ॥ ३५ ॥

प्रत्यग्रनररक्ताक्तैः सोपानै ररुणप्रभम् ।
शवरीचरणन्यासससंसक्तालक्तकैरिव ॥ ३६ ॥

असम्प्राप्तोपहाराभिः किरातस्त्रीभिरादरात् ।
स्वशिरश्छृत्कृत्तहृत्पद्मकीर्णप्राङ्गनवेदिकम् ॥ ३७ ॥

དེ་མཐོང་སྒྲོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས། སྡུག་བསྔལ་ངལ་དུབ་བཟོད་
དཀའ་བཞིན།
འཁོར་བ་ཆགས་བྲལ་སྙིང་པོ་ཅན། སྦྲང་རྩི་དབྱངས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསམས་པས།། 38

དེ་ནས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ནི། ཡོངས་ཟད་དགྲ་བཅོམ་མངོན་དུ་བྱས།
ཁམས་གསུམ་པ་ལས་ཆགས་བྲལ་ནི། དགའ་དང་མི་དགའ་མཚུངས་པར་གྱུར།།
39

དེ་བསམས་གང་གི་དྲིན་གྱིས་ནི། འཁོར་བ་མེད་པ་བདེ་བའི་ས།
ཀྱེ་མ་བདག་གིས་ཐོབ་པ་འདི། སྟོན་པ་སྲིད་པ་གཅོད་པའི་མཐུ།། 40

སྤྲོངས་པའི་ལྷུགས་སྒྲོག་བརྟན་པ་གཅོད་ཅིང་ལྟ་བའི་རི་མོ་ཉམས་པར་བྱེད།
ཡི་བཟོད་སྲིད་པའི་ཚྭ་བོ་སྨྲོལ་ཉིང་སྐྱེ་བའི་ལྗོན་པ་རབ་ཏུ་ཕྱིན།
གང་དུ་ཕྱུ་ངན་མིག་ལ་སྣར་ཡང་མཆི་མ་དག་ནི་མི་འཇོན་པ།
སྟོན་པའི་དྲིན་གྱིས་གདུང་བ་ཞི་བར་གྱུར་པའི་གནས་དེར་རབ་ཏུ་ཐོབ།། 41

ཅེས་པ་བསམས་སྙིང་སྟོབས་རྒྱ་མཚོ་དེ། རི་བཞིན་གཡོ་བ་མེད་པར་གནས།
གྲོ་ནས་མཆོད་སྦྲང་ཚོགས་ཀུན་གྱིས། གསོལ་རྟགས་སེ་ཏོག་འཕྲེང་བ་བཅིངས།།
42

དེ་ལུས་གསེར་གྱི་གཟི་ལྡན་ལས། དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་གོས་དག་ཤུས།
གོས་ནི་གཞན་དང་གཞན་བྱུང་བ། དེ་དག་ལྷུན་དུ་སྔུང་བོར་གྱུར།། 43

སྐབས་དེར་ལྷ་མོ་དེ་ཤིས་ནི། རབ་བསྐྱེད་འབྱུང་པོ་ལྔ་བརྒྱ་ཤིས།
ཆོས་ཀུན་དགའ་ནི་ལྔ་བརྒྱ་པོ། རབ་ཏུ་གཡོ་བ་མེད་པར་བྱས།། 44

स दृष्ट्वा प्राणिसङ्घातं वैशसायासदुःसहम् ।
उद्वेगसारं संसारं प्रदध्यौ मधुरस्वरः ॥ ३८ ॥

ततः साक्षात्कृतार्हत्त्वः सर्व्वक्लेशपरिक्षयात् ।
त्रैधातुको वीतरागः सोऽभूत् तुल्यप्रियाप्रियः ॥ ३९ ॥

सोऽचिन्तयदहो शास्तुः प्रभावोऽयं भवच्छिदः ।
प्राप्तोऽयं यत्प्रसादेन निःसंसारसुखां भुवम् ॥ ४० ॥

मोहश्छिन्नो निविडनिगडः खण्डिता दृष्टिशैलाः
तीर्णा तृष्णा विषयतटिनी प्रोद्धृता जन्मवृक्षाः ।
प्राप्तं धाम व्यसनशमनं तत्प्रसादेन शास्तुः
यस्मिन् वाष्पं दधति न पुनः शोचनालोचनानि ॥ ४१ ॥

इति ध्यात्वा स सत्त्वाब्धिस्तस्थौ शैल इवाचलः ।
निबद्धबध्यमालाङ्कः चौरैः क्रोधोद्यतायुधैः ॥ ४२ ॥

तैस्तस्यापहृते वस्त्रे गात्रात् काञ्चनरोचिषः ।
अन्यदन्यदभूद्वास स्तैश्च राशिः पुरोऽभवत् ॥ ४३ ॥

अत्रान्तरे समुद्भूतैर्भूतानां पञ्चभिः शतैः ।
सा देवी निश्चलं चक्रे तच्चौरशतपञ्चकम् ॥ ४४ ॥

དེ་དག་མཚོན་གྱི་ཚོགས་ལྷུང་ཚེ། སྤྲང་ཙཱི་རབ་བྱུང་གྱི་སྤྱི་བོར་ནི།
མཁའ་ལས་མེ་ཏོག་དག་གི་ཆར། རིན་ཆེན་རབ་ཏུ་མཛེས་པ་བབ།། 45

དེ་ནས་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་དེ། ཚོམ་ཀུན་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་གྱུར་ནས།
དེ་ཡི་མཐུ་ཡི་རེགས་པ་ཡིས། དེ་ཉིད་ལ་ནི་སྐྱབས་སུ་སོང་།། 46

དེ་ནས་བབ་སྟེ་བཟོད་པའི་སྐད། ཀྱང་པར་མགོ་བཀོད་དེ་དག་ལ།
ཉེས་བྱས་ཐོང་ལ་ཆོས་ཀྱི་ནི། དགའ་བར་མཛོད་ཅིག་དེ་ཡིས་སྨྲས།། 47

དེ་ནས་དེ་དག་ཆགས་བྲལ་སྐྱེས། སྡིག་པ་བཏང་ནས་འཁོར་བ་ཡི།
འཆིང་བ་ཞི་སྐད་རབ་བྱུང་ནི། ལྷངས་ནས་དགྲ་བཅོམ་གནས་ཐོབ་གྱུར།། 48

དེ་ནས་དགྲ་བཅོམ་དེ་དག་དང་། རི་བྲག་ན་གནས་དེ་དག་བཅས།
སྤྲང་ཙཱིའི་རབ་བྱུང་ནི་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི། ཚལ་དུ་སྟོན་པ་བལྟ་རུ་སོང་།། 49

ལྷ་ཡི་སྐྱེས་བོས་འོངས་པ་ཡི།། ལོངས་སྤྱོད་སྐབས་གསུམ་པས་བསྐྱབས་པ།
བདུད་རྩིའི་རོ་ལྡན་འདུ་བྱེད་ཀྱི། དེར་ནི་དེ་ཡིས་བཅོམ་ལྡན་མཆོད།། 50

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་དག་ལ། ཐར་པའི་ལམ་མཆོག་གསལ་བྱེད་ཅིང་།
དག་པའི་དང་བ་བསྐྱེད་པ་ཡི། ཆོས་ནི་པན་སྐད་བསྟན་པར་མཛད།། 51

བྱ་ནི་བདུད་རྩིའི་སྣོད་ཉིད་ཐོབ། ཤེས་ནས་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པས་ཀྱང་།
ལེགས་བྱས་ལས་འབྱུངས་གསེར་ཀྱི་པད། བཟུང་ནས་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དུ་སོང་།། 52

च्युते तदायुधचये पुष्पवृष्टि र्नभस्तलात् ।
पपात रत्नरुचिरा मधुरस्वरमूर्द्धनि ॥ ४५ ॥

गाहमानमथ व्योम तं विलोक्य च दस्यवः ।
स्पृष्टा स्तस्यानुभावेन तमेव शरणं ययुः ॥ ४६ ॥

सोऽवतीर्य्य ततः शान्त्यै चरणन्यस्तमस्तकान् ।
धर्मे रमध्वं संत्यज्य दुष्कृतानीत्युवाच तान् ॥ ४७ ॥

अथ ते जातवैराग्याः प्रव्रज्यां दृजिनोज्झिताः ।
आदायार्हत्पदं प्रापुः संसाराश्रवशान्तये ॥ ४८ ॥

ततस्तैः सहितोऽर्हद्भि स्तैश्च कर्वटवासिभिः ।
ययौ जेतवनं द्रष्टुं शास्तारं मधुरस्वरः ॥ ४९ ॥

तत्र दिव्यजनानीतै र्भोगै स्त्रिदशसाधितैः ।
स सुधारससंस्कारै र्भगवन्त मपूजयत् ॥ ५० ॥

बुद्धप्रसादजननीं भगवान् धर्मदेशनाम् ।
हिताय विदधे तेषां मोक्षमार्गाग्रदूतिकाम् ॥ ५१ ॥

सुधीरोऽप्यमृतप्राख्ये ज्ञात्वा पुत्रस्य पात्रताम् ।
हेमाङ्ग सुकृतोत्पन्नं प्राप्य जेतवनं ययौ ॥ ५० ॥

स तेनाभ्यर्च्य सुगतं चरणालीनशेखरः ।
दृशा तस्य प्रसादिन्या स संहृष्ट इवाभवत् ॥ ५३ ॥

तत स्तमूचे भगवानासन्नकुशलोदयम् ।
पादन्यासोदितस्वर्णकमलस्त्वं भविष्यसि ॥ ५४ ॥

पद्मोत्तर इति ख्यातः सम्यक्सम्बुद्धतां गतः ।
सत्त्वसन्तारणं कृत्वा परिनिर्व्वाण मेष्यसि ॥ ५५ ॥

सर्व्वज्ञेनेत्यभिहितः सुधीरः सत्यदर्शिना ।
जगत्कल्याणकलनामनोरथ मभाददे ॥ ५६ ॥

भक्त्या यैर्भवभेदिनो भगवतः पुण्यप्रणामक्षणे
शास्तुः स्वस्ति कृतं कृतं सुकृतिभिः पादोपधानं शिरः ।
अङ्के ते जननीजनस्य न पुनस्तृप्तिप्रयुक्ताः स्तन-
स्तन्योत्तानितदन्तशून्यवदनाः कुर्व्वन्ति मुग्धस्मितम् ॥ ५७ ॥

इति श्रीक्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
मधुरस्वरावदानं चतुरशीतितमः पल्लवः ॥ ० ॥

དེ་ཡིས་བདེ་གཤེགས་མངོན་མཆོད་ཅིང་། ཞབས་ལ་ཅོད་པན་གྱིས་གཏུགས་ཏེ།
དེ་ཡི་སྨུན་ནི་རབ་དང་བས། རབ་ཏུ་ཕྱིས་པ་བཞིན་དུ་གྱུར།། 53

དེ་ནས་ཉེ་བར་དགེ་བ་དར། དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་གྱིས་གསུངས་པ།
རྐང་པ་བཀོད་པས་གསེར་གྱི་ནི། པདྨ་འབྲུངས་པར་ཁྱོད་འགྱུར་རོ།། 54

པདྨའི་མཆོག་ཅེས་གྲགས་པ་ཡི། ཡང་དག་རྫོགས་སངས་རྒྱས་འགྱུར་དེ།
སེམས་ཅན་ཡང་དག་བསྒྲལ་བྱས་ནས། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་འདའ་བར་འགྱུར།། 55

ཀུན་མཁྱེན་བདེན་པ་གཟིགས་པ་ཡིས། དེ་སྐད་བརྗོད་ཚེ་ཤིན་ཏུ་བརྟན།
འགྲོ་བའི་དགེ་ལེགས་བརྟགས་པ་ཡི། ཡིད་ལ་རེ་བ་བསྐྱང་བར་གྱུར།། 56

གྲུས་པས་བསོད་ནམས་ཕྱག་འཚལ་དུས་སུ་སྦྱིད་པ་འཕགས་བྱེད་
བཅོམ་ལྡན་སྟོན་པ་ཡི།
ཞབས་ནི་ལེགས་བྱས་ལྡན་པ་གང་གི་མགོ་ལ་བདེ་ལེགས་བྱས་པར་
བསྐྱང་བྱས་པ།
དེ་དག་ཕྱི་ནས་སྐྱེ་བོ་མ་ཡི་ཕང་དུ་ཆོས་སྦྱོར་ནུ་མའི་འོ་མ་ལ།
གན་རྒྱལ་དུ་ཉམ་སོ་ཡི་སྟོང་བའི་བཞིན་ནི་སྨྲུན་པོ་ནི་འཛུམ་དུ་བྱེད་མི་འགྱུར།། 57
ཞེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་
པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་སྦྲང་རྩི་དབྱངས་ཀྱི་རྟོགས་པ་
བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞི་པའོ།།

स तेनाभ्यर्च्य सुगतं चरणालीनशेखरः ।
दृशा तस्य प्रसादिन्या स संहृष्ट इवाभवत् ॥ ५३ ॥

तत स्तमूचे भगवानासन्नकुशलोदयम् ।
पादन्यासोदितस्वर्णकमलस्त्वं भविष्यसि ॥ ५४ ॥

पद्मोत्तर इति ख्यातः सम्यक्सम्बुद्धतां गतः ।
सत्त्वसन्तारणं कृत्वा परिनिर्व्वाणं मेष्यसि ॥ ५५ ॥

सर्व्वज्ञेनेत्यभिहितः सुधीरः सत्यदर्शिना ।
जगत्कल्याणकलनामनोरथ मबादृदे ॥ ५६ ॥

भक्त्या यैर्भवभेदिनो भगवतः पुण्यप्रणामक्षणे
शास्तुः स्वस्ति कृतं कृतं सुकृतिभिः पादोपधानं शिरः ।
अङ्के ते जननीजनस्य न पुनस्तृप्तिप्रयुक्ताः स्तन-
स्तन्योत्तानितदन्तशून्यवदनाः कुर्व्वन्ति मुग्धस्मितम् ॥ ५७ ॥

इति श्रीक्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
मधुरस्वरावदानं चतुरशीतितमः पल्लवः ॥ ० ॥

ཡལ་འདབ་བརྒྱད་ཅུ་པ།

གང་གིས་མིག་ལ་ཧྲེས་འབྲེལ་ཆགས་པའི་ནད།
སྡང་བའི་ཟུག་རྔུ་སྙིང་ལ་རབ་ཆགས་དང་།
ཡན་ལག་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་སྡིག་པའི་མཛེ།
འགྲོག་བྱེད་སྨན་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

དེ་ནས་གནམ་མཐར་དེ་བཞིན་གཤེགས། དཀར་ཐུབ་ནགས་མཐར་
བཞུགས་པ་ཡི།
ཀྲི་མེད་ཕྲུགས་ལ་དགེ་སློང་རྣམས། དགེ་མཚན་དག་གིས་བསྐུལ་བས་དྲིས།། 2

བཅོམ་ལྡན་ཅི་སྐད་འཇིག་རྟེན་ནི། ཀུན་གྱི་མྱ་ངན་སེལ་བྱེད་པ།
སྲིད་པའི་ནད་ཀྱི་སྨན་པ་ཁྱོད། ནད་པ་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བྱམས།། 3

དེ་དག་ལ་རིས་གསུངས་པ་ཟ་རྡེན། ལྷག་པར་ནད་པ་ལ་བདག་མཛད།
སྐྱེས་བུ་རྣམས་ལ་ཕྱུས་གཟིར་དང་། མཚུངས་པའི་མྱ་ངན་ཚོགས་གཞན་མེད།། 4

སྐྱེ་བ་གཞན་རྣམས་དག་ལ་ཡང་། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྨན་པའི་ས།
ནད་པ་རྣམས་ལ་རྟག་ཏུ་བདག། ཤིར་ཏུ་ཕྱོགས་སུ་སྤྱང་བར་གྱུར།། 5

གྲོང་ཁྱེར་ཤི་ཐིའི་དབྱངས་དགའ་ཏུ། སློང་བ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་མཆོག་བཞིན།
བསམ་པ་ཀུན་ལ་རབ་བཞུགས་པ། མི་བདག་ཤི་ཐི་ཞེས་པ་བྱུང་།། 6

पञ्चाशीतितमः पल्लवः।

ये रागरोगं नयनानुबन्धं
विद्वेषशूलं हृदयप्रसक्तम्।
सर्व्वाङ्गसंसर्पितपापकुष्ठं
हरन्ति तेभ्योऽस्तु नमो भिषग्भ्यः॥ १॥

तपोवनान्तविश्रान्तं कथान्तेऽथ तथागतम्।
भिक्षवः कौतुकाक्षिप्ताः पप्रच्छुः स्वच्छमानसम्॥ २॥

भगवन् भवतः सर्व्वलोकशोकापहारिणः।
भवार्त्तिभिषजः कस्माद्रोगिणोऽप्यधिकं प्रियाः॥ ३॥

स तानुवाच सत्यं मे रोगिणोऽधिकवल्लभाः।
कायपीड़ासमः पुंसां नास्त्यन्यः शोकसञ्चयः॥ ४॥

जन्मान्तरेष्वपि परं प्रकृत्या दैन्यभूमिषु।
आतुरेष्वेव सततं पक्षपातो ममाभवत्॥ ५॥

नगर्य्यां शिखिघोषायां शिविर्नामा भवन्नृपः।
प्रविष्टः सत्त्वचिन्तासु सदान्धव इवार्थिनाम्॥ ६॥

ཀུན་དུ་ནད་པ་ཐམས་ཅད་ནི། ཀུན་ནས་བདག་གིས་གསོ་བར་བྱ།
ཞེས་པ་བརྟེན་པའི་སྙིང་སྟོབས་ཅན། དེ་ཡི་ངེས་པ་དག་ཏུ་འགྱུར།། 7

ནམ་ཞིག་གྲོང་པ་ནད་པ་ནི། ཡུན་རིང་ནད་ཀྱི་གཟིར་གྱུར་པ།
སྨན་ལ་མཆིས་གཞན་དེ་ལ་ནི། མངོན་དུ་ཕྱོགས་ཏེ་གསོ་བར་ཞུས།། 8

དེ་ནས་གཡོ་སྐྱོད་ས་བདག་གིས། ཉིས་ཚེ་སྨན་པ་ཐམས་པ་ཅད་ཀྱིས།
རབ་རྒྱས་ནད་ཀྱིས་གཟིར་བ་ལ། ཡུན་རིང་དཔྱད་ནས་རབ་སྤྲས་པ།། 9

ཤིན་དུ་སྡིག་པའི་ནད་འདི་ཡིས། རྒྱལ་པོ་སྨན་ནི་ཉིད་པར་དཀའ།
སྐྱེས་ནས་བཟོད་ལྡན་སྐྱེས་བུ་ཡི། ཁྲག་གི་དེ་ནི་ཞི་བར་འགྱུར།། 10

དེ་དག་ཐོས་ནས་མི་ཡི་བདག། ཡིད་ནི་སྙིང་རྗེ་རྒྱས་པ་ཡིས།
ཡུན་རིང་ནད་པ་གསོ་བའི་སྐད། དེ་ཡིས་བསྟན་པ་ཡང་དག་བསམས།། 11

ཁྲིམས་པའི་ཚེ་ཡང་བདག་ལ་ནི། ནམ་ཡང་གང་ཡང་ཁྲིམ་བྱུང་།
བདག་ནི་མངལ་ན་གནས་ཚེ་ཡང་། མ་ནི་ཁྲོ་བ་སྤངས་པར་གྱུར།། 12

དེ་ལྟར་ཁྲོ་མེད་འཇིག་རྟེན་ན། བདག་ལྟ་བུ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།
བདག་གི་ཁྲག་གི་རྒྱུན་ཉིད་ཀྱིས། འདི་ཡི་ནད་ནི་ཞི་བར་འགྱུར།། 13

དེ་ལྟར་སྨྲོས་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས། རྗེས་འབྲང་ཀུན་གྱིས་བཟློག་གྱུར་ཀྱང་།
རྒྱལ་པོས་མགོ་ལས་བྱུང་བ་ཡི།། རང་ཁྲག་རྟག་ཏུ་དེ་ལ་སྦྱིན།། 14

सर्व्वे सर्व्वेच रोगार्त्ता श्चिकित्स्याः सर्व्वथा मया ।
इत्यभूत् सततं तस्य सत्यसत्त्वस्य निश्चयः ॥ ७ ॥

कदाचिदातुरः पौरै श्चिररोगनिपीड़ितः ।
तं ययाचे समभ्येत्य चिकित्सा मार्त्तवत्सलम् ॥ ८ ॥

स्वास्थ्याय तस्य भिषजः पृष्टाः सर्व्वे महीभुजा ।
प्रवृद्धव्याधिवैधुर्य्यं विचार्य्य चिरमूचिरे ॥ ९ ॥

दुर्लभं भेषजं राजन् रोगस्यास्य गरीयसः ।
आजन्मक्षमिणः पुंसः शोणितेनैव शाम्यति ॥ १० ॥

एतदाकर्ण्य नृपतिः करुणाकीर्णमानसः ।
अचिन्तयत्तदादिष्टं स्वास्थ्याय चिररोगिणः ॥ ११ ॥

बालस्यापि न मे कोपः कदाचिदभवत् क्वचित् ।
मयि गर्भस्थितेऽप्यासीज्जननी क्रोधवर्जिता ॥ १२ ॥

तस्मादक्रोधनः कश्चिल्लोकेऽस्मिन्नास्ति मद्विधः ।
ममैव रक्तपूरेण व्याधिरस्य प्रशाम्यति ॥ १३ ॥

इत्युद्यतमतिः सर्व्वै र्वार्य्यमाणोऽनुजीविभिः ।
सदा शिरोद्भवं तस्मै ददौ राजा स्वशोणितम् ॥ १४ ॥

དེ་ནས་ཟླ་བ་དྲུག་གི་ནི། ཁྲག་གིས་ནད་པ་བསོས་པར་གྱུར།
ས་བདག་རིད་པ་ལ་ཞུས་ནས། བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་དེ་སོང་།། 15

དེ་ནས་ནམ་ཞིག་ས་སྐྱོང་བུ། ཕན་པ་ཆོལ་ལ་ངལ་དུབ་ནི།
བསྟེན་ལས་ཉམས་པ་གསལ་བྱེད་པ། གཞོགས་སྐམ་ནད་ནི་བྱུང་བར་གྱུར།། 16

སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ལས། རྣམ་པར་བཀྲོག་པའི་རང་བཞིན་འདི།
ནད་མེད་རྣམས་ལ་ཁ་ཟས་མེད། དཔལ་ལྡན་རྣམས་ནི་ནད་དང་འགྲོགས།། 17

དེ་ནས་སྨན་པ་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས། སྨན་པ་སྟོང་གིས་ལེགས་བསྐྱབས་པ།
ཀུན་གྱི་སྙིང་པོ་ཞེས་པའི་མར། དེ་ནི་བསོས་སྐད་ཅི་བར་བརྟེན།། 18

རྫས་ཀུན་གྱི་ནི་སྙིང་པོ་ཟླངས། འདབ་ཆགས་ཤང་ཤང་དག་གི་ནི།
ཁྲུས་ཀྱི་ཆུ་ཡི་ཐང་དང་ལྡན། འབད་པ་ཆེན་པོས་ཞུན་མར་ནི།། 19

བཅུ་གཉིས་ལོ་ཡིས་ལེགས་པར་སྦྱར། གཞོན་ནུ་འབྱུང་བར་བརྟེན་པ་ན།
ནད་ཀྱིས་གཟིར་བའི་རང་སངས་རྒྱས། ཅི་སྟེ་དེ་ལ་སློང་དུ་འོངས།། 20

ཀུན་གྱིས་བཀྲོག་པར་གྱུར་མོད་ཀྱང་། གཞོན་ནུ་སྙིང་སྟོབས་རྒྱ་མཚོ་ཡིས།
ཀུན་གྱི་སྙིང་པོ་ཕན་པའི་མར། ཐབས་ཅན་དེ་ལ་གུས་པས་བྱིན།། 21

དེ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་བསོས་ཏེ། རབ་དང་སྨོན་ལམ་ལྡན་པ་ཡིས།
གཞོན་ནུ་དག་ནི་བསོས་པར་བསྐྱབས། དམ་པ་བསྟེན་པ་བདུད་རྩི་ཡིན།། 22

रक्तेन स्वास्थ्यमायातः षड्भिर्मासै रथातुरः ।
जगाम परिपूर्णाशः क्षममामन्त्र्य भूपतिम् ॥ १५ ॥

ततः कदाचिद् भूपालसूनो र्व्यायामशीलनात् ।
पार्श्वशोकक्षयाशंसी प्रादुरासीद्धितैषिणः ॥ १६ ॥

विपरीतस्वभावोऽयं विपाकः पुण्यकर्म्मणाम् ।
स्वस्थानामशनं नास्ति श्रीमतां रोगसङ्गतिः ॥ १७ ॥

उपदिष्टं ततस्तस्य स्वास्थ्याय भिषजां वरैः ।
सहस्रपाकसंसिद्धं सर्व्वसाराभिधं घृतम् ॥ १८ ॥

सर्व्वद्रव्यात्तसारेण जीवञ्जीवस्य पक्षिणः ।
स्नानाम्बुक्काथयोगेन घृतं यत्नेन भूयसा ॥ १९ ॥

सिद्धं द्वादशभिर्वर्षैः कुमारे पातुमुद्यते ।
प्रत्येकबुद्धः शोकात्तस्तद् याचितु मथाययौ ॥ २० ॥

सर्व्वं निवार्य्यमाणोऽपि कुमारः सत्त्वसागरः ।
भंक्ता सर्व्वं ददौ तस्मै सर्व्वसारघृतं हितम् ॥ २१ ॥

स्वस्थः प्रत्येकबुद्धोऽथ प्रसन्नः प्रणिधानवान् ।
कुमारं विदधे स्वस्थममृतं साधुसेवनम् ॥ २२ ॥

དེ་ནས་ཟླ་བ་དྲུག་གི་ནི། ཁྲག་གིས་ནད་པ་བསོས་པར་གྱུར།
ས་བདག་རིད་པ་ལ་ཞུས་ནས། བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་དེ་སོང་།། 15

དེ་ནས་ནབ་ཞིག་ས་སྐྱོང་སྲུ། པན་པ་ཚོལ་ལ་ངལ་དུབ་ནི།
བསྙེན་ལམ་ཉམས་པ་གསལ་བ་བྱེད་པ། གཞོགས་སྐབས་ནད་ནི་བྱུང་བར་གྱུར།། 16

སྔོན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ལས། རྣམ་པར་བཀྲོག་པའི་རང་བཞིན་འདི།
ནད་མེད་རྣམས་ལ་ཁ་ཟས་མེད། དཔལ་ལྡན་རྣམས་ནི་ནད་དང་འགྲོག།། 17

དེ་ནས་སྨན་པ་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས། སྨན་པ་སྐྱོང་གིས་ལེགས་བསྒྲུབས་པ།
ཀུན་གྱི་སྙིང་པོ་ཞེས་པའི་མར། དེ་ནི་བསོས་སྨན་ཉེ་བར་བསྟེན།། 18

རྫས་ཀུན་གྱི་ནི་སྙིང་པོ་ལྡངས། འདབ་ཆགས་ཤང་ཤང་དག་གི་ནི།
ཁྲུས་ཀྱི་ཚུ་ཡི་ཐང་དང་ལྡན། འབད་པ་ཆེན་པོས་ཞུ་མར་ནི།། 19

བཅུ་གཉིས་ལོ་ཡིས་ལེགས་པར་སྦྱར། གཞོན་ནུ་འབྱུང་བར་བརྟོན་པ་ན།
ནད་ཀྱིས་གཟིར་བའི་རང་སངས་རྒྱས། ཅི་སྟེ་དེ་ལ་སྨྲོད་དུ་འོངས།། 20

ཀུན་གྱིས་བཀྲོག་པར་གྱུར་མོད་ཀྱང་། གཞོན་ནུ་སྙིང་སྟོབས་རྒྱ་མཚོ་ཡིས།
ཀུན་གྱི་སྙིང་པོ་བཏན་པའི་མར། ཐམས་ཅད་དེ་ལ་བྱུས་པས་བྱིན།། 21

དེ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་བསོས་དེ། རབ་དང་སྨོན་ལམ་ལྡན་པ་ཡིས།
གཞོན་ནུ་དག་ནི་བསོས་པར་བསྒྲུབས། དམ་པ་བསྟེན་པ་བདུད་རྩི་ཡིན།། 22

रत्नेन स्वास्थ्यमायातः षड्भिर्मासै रथातुरः ।
जगाम परिपूर्णांशः क्षममामन्त्र्य भूपतिम् ॥ १५ ॥

ततः कदाचिद् भूपालसूनो र्व्यायामशीलनात् ।
पार्श्वशोकक्षयाशंसी प्रादुरासीद्धितैषिणः ॥ १६ ॥

विपरीतस्वभावोऽयं विपाकः पुण्यकर्म्मणाम् ।
स्वस्थानामशनं नास्ति श्रीमतां रोगसङ्गतिः ॥ १७ ॥

उपदिष्टं ततस्तस्य स्वास्थ्याय भिषजां वरैः ।
सहस्रपाकसंसिद्धं सर्व्वसाराभिधं घृतम् ॥ १८ ॥

सर्व्वद्रव्यात्तसारेण जीवञ्जीवस्य पक्षिणः ।
स्नानाम्बुक्वाथयोगेन घृतं यत्नेन भूयसा ॥ १९ ॥

सिद्धं द्वादशभिर्वर्षैः कुमारे पातुमुद्यते ।
प्रत्येकबुद्धः शोकार्त्तस्तद् याचितु मथाययौ ॥ २० ॥

सर्व्वैं र्निवार्य्यमाणोऽपि कुमारः सत्त्वसागरः ।
भंक्त्वा सर्व्वं ददौ तस्मै सर्व्वसारघृतं हितम् ॥ २१ ॥

स्वस्थः प्रत्येकबुद्धोऽथ प्रसन्नः प्रणिधानवान् ।
कुमारं विदधे स्वस्थममृतं साधुसेवनम् ॥ २२ ॥

པཎ་པ་ཆོལ་བ་རྒྱལ་པོའི་བུ། དེར་ནི་ཆེ་རིང་ངེ་ཉིད་གྱུར།
རང་བཞིན་གྱིས་བདག་ནད་པ་ཡི། གདུང་བ་ཞི་བར་བྱེད་ལ་དགའ། 23

ཞེས་པ་ཐོས་ནས་རྒྱལ་བ་ལ། དགེ་སློང་ཀུན་གྱིས་སླར་དྲིས་པ།
དེ་དག་ལས་ནི་ཅི་ཞིག་གིས། མཚུངས་པར་ནད་ཀྱང་བསོས་པར་གྱུར། 24

ཅེས་དྲིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་དྲིས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་དེར་གསུངས་པ།
བཱ་རཱ་ན་སི་དག་ཏུ་སྔོན། ས་ཡི་བདག་པོ་ཚངས་བྱིན་བྱུང་། 25

དེ་ཡི་བུ་གཉིས་དགའ་བོ་དང་། ཉེ་དགའ་ཞེས་པ་དག་ཏུ་གྱུར།
ཕུ་བོ་གྲགས་པའི་ཁྱད་པར་གཅེར། དེ་གཞིར་གཞན་ནི་རྒྱལ་སྲིད་འདོད། 26

དེ་ནས་ཉེ་དགས་དབེན་པར་ནི། གྲོགས་པོ་ཁ་གསག་ཅན་ཞེས་པ།
ཨཱ་ཤྭ་ཡི་མཆོད་སྦྱིན་བཀས། མདུན་ན་འདོན་གྱི་བུ་ལ་སྨྲས། 27

བདག་གི་སྨུན་ཐྲ་ཕུ་བོ་འདི། སྐྱེ་བོ་དགའ་བ་དེ་དག་སྐྱོང་།
གྲགས་པ་བརྗོད་པས་སྐྱེ་བོ་ལས། རྒྱལ་སྲིད་དག་ནི་ཐོབ་པར་གྱུར། 28

བདག་ནི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་སྨྲངས། ཉམས་ཤིང་སྐལ་བ་མེད་པར་གྱུར།
དབེར་པར་ཤི་བ་བསྟགས་པར་འོས། སྨྲད་པར་གྱུར་པས་འཚོ་བ་རིན། 29

ཁྱོད་ཀྱི་སྨྲན་བླ་ཕུ་བོ་ཉིད། མདུན་ན་འདོན་དུ་རིམ་པར་འཕྱུར།
ཕྱུ་ཅག་མཚུངས་པའི་ཕྱག་བརྟན་ཅན། དགོར་བདག་ཏུ་འགྲོ་བར་འོས། 30

हितैषी राजपुत्रोऽसावहमेव तदाभवम् ।
रोगिणामार्त्तिशमनं स्वभावेनैव मे प्रियम् ॥ २३ ॥

इति श्रुत्वा जिनं सर्व्वे पप्रच्छु भिक्षवः पुनः ।
कर्म्मणा केन तौ तुल्यरोगौ स्वास्थ्यमुपागतौ ॥ २४ ॥

इति तैर्भगवान् पृष्टः सर्व्वज्ञ स्तानभाषत ।
ब्रह्मदत्तः क्षितिपति र्वाराणस्यामभूत् पुरा ॥ २५ ॥

नन्दोपनन्दनामानौ तस्य पुत्रौ बभूवतुः ।
ज्येष्ठः कीर्त्तिविशेषार्थी राज्यकामस्तथापरः ॥ २६ ॥

उपनन्दस्ततः प्राह पुरोहितसुतं रहः ।
आथर्व्वयोगकुशलं वयस्यं कुहनाभिधम् ॥ २७ ॥

एष ज्येष्ठो मम भ्राता जनरञ्जनतत्परः ।
जनात् कीर्त्तिप्रवादेन राज्यमासादयिष्यति ॥ २८ ॥

निरंशोऽहं भविष्यामि ध्वस्तः सर्व्वजनोज्झितः ।
विजने निधने श्लाघ्यं नावधूतस्य जीवितम् ॥ २९ ॥

ज्येष्ठस्यैव तवं भ्रातुः पौरोहित्यं क्रमागतम् ।
अरण्यगमनं युक्तमावयोः समदुःखयोः ॥ ३० ॥

श्रुत्वेति राजपुत्रस्य वचः शोकप्रलापिनः ।
हितं तव करोमीति पुरोहितसुतोऽब्रवीत् ॥ ३१ ॥

सोऽथ द्रव्यप्रयोगेन व्यङ्गं तस्याग्रजं व्यधात् ।
येनासौ जनकस्यान्ते कनीयान् राज्यमाप्तवान् ॥ ३२ ॥

प्राप्तराज्यः स कालेन दृष्ट्वा भ्रातरमग्रजम् ।
व्यङ्गं यष्टीकरालम्बं पश्चात्तापं समाययौ ॥ ३३ ॥

पुरोहितसुतं सोऽथ पौरोहित्यनिवेशितम् ।
उवाचोष्णं विनिश्वस्य गूढं पातकशङ्कितम् ॥ ३४ ॥

अहो नु राज्यलोभेन मया धर्ममजानता ।
ज्येष्ठो भ्राता पितृसमः प्रापितः कुदशामिमाम् ॥ ३५ ॥

क्षणक्षयि सुखाहिताः पापं कृत्वा क्षयेषहो ।
क्षिपन्ति दुःखेष्वात्मान मसमीक्षितकारिणः ॥ ३६ ॥

इति तस्य वचः श्रुत्वा जाततापः पुरोहितः ।
तमुवाच समाध्येष राजन्ननुशयज्वरः ॥ ३७ ॥

तं पुन र्द्रव्ययोगेन स्वस्थं चक्रे नृपात्मजम् ।
स्वस्थाय प्रददौ तस्मै निजराज्यं स चानुजः ॥ ३८ ॥

དེ་ནས་དུས་ཀྱིས་ཉེ་དགའ་དང་། མདུན་ན་འདོན་གྱི་བུ་དེ་ཀྱང་།
རང་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་བྱས་ནས། ལུས་ཀྱི་མཐའ་ནི་རབ་ཏུ་ཐོབ།། 39

རྒྱལ་པོའི་བུ་དེ་ས་བདག་ནི། ཞི་བའི་བུ་ཉིད་ཐོབ་གྱུར་ཏེ།
མདུན་ན་འདོན་གྱི་བུ་དེ་ཡང་། རང་སངས་རྒྱས་ཉིད་རབ་ཏུ་ཐོབ།། 40

དེ་དག་སྨྲས་པའི་སྡིག་པ་དེས། མཚུངས་པར་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་གྱུར་ཅིང་།
ཡན་ལག་ཉམས་པ་གསོ་བྱེད་པས། དེ་དག་བསོས་པ་ཉིད་དུ་གྱུར།། 41

རྒྱལ་བ་ཡོངས་པས་གཟིར་བ་སྐྱོབ་གཉེན་གྱིས།
རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་སྙིང་རྗེའི་སྤྲོ།
འདས་པའི་སྐྱེ་བོ་དང་འབྲེལ་དེ་བྲོས་ནས།
མགུ་བའི་དགེ་སློང་དེ་དག་བདེ་བ་ཐོབ།། 42

ཅེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་ཕན་པ་འཚོལ་བའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཨཔ་འདན་སྟེ་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་ལྔ་པའོ།།

उपनन्दोऽथ कालेन पुरोहितसुतश्च सः ।
कारां प्रत्येकबुद्धाय कृत्वा देहान्तमापतुः ॥ ३९ ॥

शिवेर्भूमिपतेः प्राप राजपुत्रः स पुत्रताम् ।
प्रत्येकबुद्धतां लेभे पुरोहितसुतश्च सः ॥ ४० ॥

तेन तौ गूढपापेन तुल्यरोगौ बभूवतुः ।
व्यङ्गस्य स्वास्थ्यकरणाद् युगपत् स्वास्थ्यमागतौ ॥ ४१ ॥

इत्याकर्ण्यातीतजन्मानुबद्ध-
मापन्नार्त्तित्राणबन्धो र्जिनस्य ।
नित्यासक्तं सत्त्वकारुण्यवृत्तं
हृष्टाः प्रापु र्निर्वृतिं भिक्षवस्ते ॥ ४२ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
द्वैतीय्यवदानं पञ्चाशीतितमः पल्लवः ॥

ཡུལ་འདབ་བརྒྱད་ཙ་ཙ་ཧྲུག་པ།

ཆོས་ཀྱི་བསྟན་པའི་རིག་པ་གང་གིས་མཆོད་པ་རྣམས་ལ་
དུལ་བར་ཤུན་རིམ་གྱིས།

མཆོད་བྱའི་ཚོགས་ལ་རབ་འདུད་དུལ་བས་ཕྱག་བྱེད་དེ་དག་
མགོ་བ་སྒོར་པར་འགྱུར།

རྟིགས་པས་འཕུར་ལས་བློ་གྲོས་རྣམ་པར་མ་བསླམས་
སྤྲོངས་ལས་འོག་ཏུ་འགྲོ་བྱེད་ཅིང་།

གཏེར་འདས་རྣམས་ལ་འཛིག་རྟེན་འདི་དང་པ་རོལ་དེ་ཡང་
དག་ཏུ་སྒྲུ་ངད་བཅས།། 1

གཏན་པོ་མཆོད་པའི་ཞར་ལ་སྨྲར། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་ཐྲིས་པ་དག།
གཏན་པོ་ཆོ་ག་ཇི་བཞིན་སྨྲར། བཅོམ་ལྡན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས།། 2

ཕ་ར་ཏ་སེར་དེ་དག་སྟོན། མི་བདག་ཚངས་བྱིན་ཞེས་པ་བྱུང་།
འགྲོ་བ་གང་གི་བསོད་ནམས་མཐུས། ཆོས་ཀྱི་ཀུན་དགའ་ར་བར་གྱུར།། 3

དེ་དུས་གྲོང་མཐའི་ནགས་ཚལ་དུ། སྟོན་གྱི་བསོད་ནམས་མཚན་ཉིད་ལས།
མི་ཡི་སྦྲ་བརྟོད་ལ་ཞུགས་པ། སྲོག་ཆགས་བཞི་ནི་བྱུང་བར་གྱུར།། 4

ཕ་སྤྱིན་དང་ཉི་རི་བོང་དང་། སྤྲེའུ་དེ་བཞིན་གླང་པོའི་མཆོག། .
དེ་དག་དམ་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་ཅན། པན་ཚུན་མཛའ་བས་བཅིངས་པར་གྱུར།། 5

ནམ་ཞིག་བདེ་ཐོབ་དེ་དག་གིས། གཏམ་གྱི་མཐུག་ཏུ་པར་ཙོན་སྨྲས།
ༀ སྐོམ་གཏན་རིམ་རེད་པ་ལ། མཆོད་པ་དག་ནི་ཇི་ལྟར་སྦྱིན།། 6

षड़शीतितमः पल्लवः ।

वन्दन्ते स्थविरक्रमेण नियतं ये धर्म्मशिक्षाविदः
पूज्यान् पूज्यगुणाः प्रणामविनयैस्ते प्राप्नुवन्त्युन्नतिम् ।
दर्पानुद्धतया विशृङ्खलधिया मोहादधःपातिनां
ज्येष्ठातिक्रमिणामयं स च परो लोकः सशोकः सदा ॥ १ ॥

ज्येष्ठपूजाप्रसङ्गेन भिक्षुभि र्भगवान् पुनः ।
यथावृद्धविधिं पृष्टः सर्व्वज्ञः पुनरब्रवीत् ॥ २ ॥

ब्रह्मदत्ताभिधः पूर्वं वाराणस्यामभून्नृपः ।
यस्य पुण्यानुभावेन धर्मारण्य मभूज्जगत् ॥ ३ ॥

तस्य काले पुरोपान्तवने प्राक्पुण्यलक्षणात् ।
प्रवृत्तमानुषालापा श्चत्वारः प्राणिनोऽभवन् ॥ ४ ॥

कपिञ्जलोऽथ शशकः कपि र्गजवरस्तथा ।
ते बभूवुः सदाचाराः स्नेहबद्धाः परस्परम् ॥ ५ ॥

कदाचित् सुखसक्तास्ते कथान्ते जगदु र्मिथः ।
ज्येष्ठक्रमं विनास्माकं कथं पूजा प्रवर्त्तताम् ॥ ६ ॥

དམ་པས་ཇི་ལྟར་གནང་རིམ་གྱིས། །བཀུར་སྟི་དག་ནི་རབ་བསྒྲུབ་པ། །
ངེས་པར་དགེ་ལེགས་སྐྱེད་བྱེད་ཅིང་། །དགེ་བ་ཉིད་དང་ལྡན་པར་གྱུར། ། 7

ཤྲད་བོའི་ཞི་སེམས་མཆོད་ཐུ་ཡང་། །ཕུ་མས་རེ་ཞིག་གནན་པ་སྟེ། །
ཞེས་པ་སྨྲ་བ་དེ་དག་ལས། །གླང་ཆེན་ཁྲུ་མཆོག་གིས་སྨྲས་པ། ། 8

འདབ་མ་ཅི་རྩལ་ཏུ་གྲོ་དྷཱ། །གང་འདི་སྟེང་པར་མཐོང་གྱུར་པ། །
འདི་ཡི་ཡལ་འདབ་གསར་པ་དང་། །ངང་གི་ལུས་ནི་མཚུངས་པ་དྲན། ། 9

སྤྲེའུ་ཡིས་ཀྱང་དེར་སྨྲས་པ། །བདག་ནི་ནགས་ན་རྒྱུ་བ་ཡིས། །
ཏྲ་གྲོ་དྷ་འདི་ངང་ལུས་དང་། །མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་ཆུང་བ་མཐོང་། ། 10

རི་བོང་གིས་ཀྱང་སྨྲས་པ་སྟེ། །ཏྲ་གྲོ་དྷ་འདི་སོར་ཟླ་པ། །
འདབ་པ་གཉིས་ཀྱིས་མཛད་པ་ལ། །ཟིལ་གྲིགས་ཀྱིས་བསྐྱར་བདག་གིས་མྱོང་། ། 11

དེ་དག་རིམ་པས་དེ་བརྗོད་ཚེ། །ཕྱི་ནས་བ་སེར་གྱིས་སྨྲས་པ། །
བདག་གི་ཕྱི་བའི་མངོན་པས། །ཤིང་ཆེན་ཏྲ་གྲོ་དྷ་འདི་སྐྱེས། ། 12

དེ་ནས་རྒན་རིམ་ཤེས་གྱུར་ནས། །དེ་དག་ཕན་ཚུན་མཛའ་བ་ཡིས། །
རྗེས་ཞུག་པ་དགའ་བས་མཆོད་པ་ནི། །རྟག་ཏུ་ཞིམ་ལ་འདོན་བྱས། ། 13

དེ་ནས་སྒྲོག་གཅིག་ཏུ་བ་དང་། །དེ་བཞིན་ཁྲོད་ཇི་བར་འགྲོ་བ་དང་། །
རི་དགས་ཚང་མཚུངས་འདྲེས་བྱུན། །ལྷུར་ཡོ་ཟ་བདག་ལ་ཡང་ཀྱང་། ། 14

यथावृद्धिक्रया सद्भिः सत्कारोऽथ प्रवर्त्तितः ।
कलयन् किल कल्याणं कुशलायैव कल्पते ॥ ७ ॥

ज्येष्ठः कस्तावदस्माकं योऽच्चैः स्थविरगौरवात् ।
इति तेषां ब्रुवाणानां जगाद गजयूथपः ॥ ८ ॥

योऽयं जीर्णमहाशाखः पुराणो दृश्यते वटः ।
तुल्यमेनं स्वकायस्य स्मरामि नवपल्लवम् ॥ ९ ॥

मर्कटोऽप्यथ तानूचे वने विचरता मया ।
स्वकायतुल्य एवायं दृष्टः स्वल्पतरो वटः ॥ १० ॥

शशकोऽप्यवदत् पूर्वं मया पत्रद्वयाङ्कितः ।
अवश्यायलवार्द्रोऽयं लीढः पश्चाङ्गुलो वटः ॥ ११

तैः क्रमेणेति कथिते पश्चात्प्राह कपिञ्जलः ।
ममैवायं शल्लवीजाज्जातः प्राज्यतरो वटः ॥ १२ ॥

अथ ज्येष्ठक्रमं ज्ञात्वा ते सदा गौरवोचिताम् ।
स्नेहानुवृत्तिनिरताः पूजां चक्रुः परस्परम् ॥ १३ ॥

प्राणापहरणाचौर्यादगम्यागमनात्तथा ।
असत्यान्मद्यतुल्याम्लफलसंभक्षणाच ते ॥ १४ ॥

ཆགས་བྲལ་རང་གནས་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི། །བསླབ་པས་ལེགས་བྱས་ལ་ཆགས་པའི། །
བསོད་ནམས་མཐུ་ཡིས་ནགས་ཚལ་ན། །གནས་རྣམས་སྤྱོད་ཚུལ་མཚུངས་པར་བྱས། ། 15

དེ་ནས་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་མཐུས། །རྟག་ཏུ་མེ་ཏོག་འབྲས་ལྡན་ཞིང་། །
སྤྲིན་ནི་དུས་སུ་ཆར་འབེབས་ཤིང་། །ས་ལ་འབྲུ་རྣམས་རྒྱས་པར་གྱུར། ། 16

ས་ཡི་ལེགས་བྱས་མཚན་ཉིད་ནི། །ངོ་མཚར་ཆེ་བ་དེ་མཐོང་ནས། །
ཐམས་ཅད་ས་བདག་ཚངས་བྱིན་གྱིས། །རང་གི་བསོད་ནམས་ལས་སྐྱེས་བསམས། ། 17

ལོག་པར་ཞེངས་པས་ཆོས་དེ་ལ། །ཐུབ་པ་མངོན་ཤེས་ལྔ་པས་གསུངས། །
མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་རྒྱས་པ་འདི། །མི་བདག་ཁྱོད་ཀྱི་དྲིན་གྱིས་མིན། ། 18

ནགས་ན་སྤྲེའུ་རི་བོང་དང་། །གཉིས་འཐུང་བ་མེད་ལྷན་ཅིག་གནས། །
ཡོན་ཏན་རྒྱས་འདི་དམ་ཆོས་ཀྱི། །ངང་ཚུལ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཡིན། ། 19

དེ་དག་བརྟུལ་ཞུགས་ལྔ་ཡིས་དག །ཇི་ལྟར་རྒན་པ་མཆོད་བྱེད་ཅིང་། །
བ་མེད་ཚིག་གིས་ཐམས་ཅད་ནི། །དམ་ཆོས་དམ་ཚིག་དགའ་ལ་བསྟེར། ། 20

ཞེས་པ་ཐུབ་པའི་ཚིག་ཐོས་ནས། །མཆོག་ཏུ་གུས་སྐྱེས་རྒྱལ་པོ་ནི། །
གྲོང་པ་བཙུན་པོ་བློན་བཅས་པས། །བརྟུལ་ཞུགས་ལྔ་པོ་དེ་དག་བརྟེན། ། 21

བ་སེ་ང་ཉིད་རི་བོང་ནི། །ཤཱ་རིའི་བུ་དེ་ཉིད་དུ་གྱུར། །
སྤྲེའུ་མོའུ་གལ་གྱི་བུ། །བློན་ཆེ་ཁྱུ་བདག་ཀུན་དགའ་བོ། ། 22

विरताः सुकृतासक्ताः स्वपदाचारशिक्षया ।
चक्रुः पुण्यानुभावेन तुल्यवृत्तान् वनौकसः ॥ १५ ॥

अथ तेषां प्रभावेण नित्यपुष्पफलद्रुमाः ।
स्फीतशस्याभवद् भूमिः कालवर्षी च वारिदः ॥ १६ ॥

तद्दृष्ट्वा महदाश्चर्य्यं भुवः सञ्जातलक्षणम् ।
मेने स्वपुण्यजं सर्व्वं ब्रह्मदत्तो महीपतिः ॥ १७ ॥

तं मिथ्यामानसं तुष्टं पञ्चाभिज्ञो मुनि र्नृपम् ।
उवाच त्वत्प्रभावेण नायं पुण्यफलोदयः ॥ १८ ॥

कानने कपिना सार्द्धं शशद्विपकपिञ्जलाः ।
स्थिताः सद्धर्म्मशीलानां तेषामेव गुणोदयः ॥ १९ ॥

ते व्रतैः पञ्चभिः शुद्धा यथास्थविरपूजकाः ।
कपिञ्जलगिरा सर्व्वे सद्धर्म्मसमयं श्रिताः ॥ २० ॥

इति श्रुत्वा मुनेर्वाक्यं राजा जातादरः परम् ।
सपौरान्तःपुरामात्य स्तद्भेजे व्रतपञ्चकम् ॥ २१ ॥

कपिञ्जलोऽहमेवासौ शालिपुत्रः शशोऽभवत् ।
कपिश्च मुद्गरापत्य आनन्दो गजयूथपः ॥ २२ ॥

དེ་དག་ཇི་ལྟར་ཐུན་པའི་རིམ། མཆོད་ལས་ཆོས་ནི་ཉི་མེད་ཐོག།
དེ་སྐད་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་ལ། ཐུན་པའི་རིམ་པ་རབ་བརྟག་བྱ།། 23

སྨོན་པའི་འདུལ་བ་ཉེར་བསྟན་དེ་ཐོས་ན།
ཐུན་པོ་མཆོད་པའི་དཀར་ཐུབ་ཁྲུད་པར་ཐོབ།
ཇི་ལྟར་ཐུན་བཞིན་དགེ་སློང་དེ་དག་གིས།
ཞི་སར་བཅས་པའི་མཆོད་པ་མདུན་སར་བྱས།། 24

ཞེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་
པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་བ་མེན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་
པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་དྲུག་པའོ།

ते प्रापुर्धर्म्मवैमल्यं यथाज्येष्ठक्रमार्चनात् ।
तस्मात् प्रणाम पूजासु द्रष्टव्यः स्थविरक्रमः ॥ २३ ॥

श्रुत्वेति शास्तुर्विनयोपदेशं
ज्येष्ठार्चनं प्राप्य तपोविशेषम् ।
सगौरवां पर्षदि भिक्षवस्ते
पूजां यथावृद्धिकयैव चक्रुः ॥ २४ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
कपिञ्जलावदानं षडशीतितमः पल्लवः ॥

ཡལ་འདབ་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་བདུན་པ།

གང་ཞིག་གསོ་དང་ཡོངས་ཁྱབ་རྟོགས་པ་མི་བཟད་གང་
ཡང་གདུག་པ་རྣམ་པར་བཅོམ།
གང་ཡང་ཤིན་ཏུ་རབ་དྲག་ནག་པོ་བརྩེགས་པ་རྩོམ་པ་ཆེར་ནས་བརྟན་པ་དང་།
གང་དག་གཞན་ཡང་བཟློད་དཀའི་དུག་རྣམས་གསལ་བར་ ·
གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དེ་དག་གིས།
ཚིག་རྒྱུབ་དུག་གི་རྡོབ་ཉིད་ལ་ཆ་དང་དཔེར་ཡང་མཚུངས་པའི་མི་འགྱུར་རོ། ‖ 1

ཁྲིམ་བདག་ཡིད་ཅེས་བྱ་བའི་བུ། ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་མཆོག་ཡོད་དུ།
བད་མའི་སྙིང་པོ་འི་འོད་མཚུངས་པ། པདྨ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་། ‖ 2

ཚུལ་ཁྲིམས་ཅན་གྱི་དུལ་བ་དང་། བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་དབེན་པ་དང་།
དམ་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གསུམ་བཞིན། དེ་ཡི་མདུན་དུ་དེ་རབ་བསྐྱེད། ‖ 3

གཟུགས་ནི་འདོད་པ་རྒྱས་ལྡན་ཞིང་། ལང་ཚོ་གསར་པ་སྟོམ་ཆེ་དེ།
ལོངས་སྤྱོད་སྟོམ་ལ་ཆགས་བྲལ་ནས། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ལ་མངོན་ཕྱོགས་གྱུར། ‖ 4

དགེ་སློང་བཟོད་པའི་སེམས་ལྡན་པ། ཏི་སྐྱེ་ཞེས་ནི་བྱ་བ་ཡི།
བསྟན་ལ་རབ་ཞི་བསྔགས་འོས་པ། རབ་བྱུང་དེ་ཡིས་ཡང་དག་བསྒྲངས། ‖ 5

འཁོར་བའི་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་བྲལ་ནས། ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཟླ་བ་བཞིན།
ལག་ན་ལྷུང་བཟེད་ཆོས་གོས་དང་། ཡང་དག་ཏུ་ནི་མཆོག་ཏུ་མཛེས། ‖ 6

सप्ताशीतितमः पल्लवः ।

यत्सार्पं परिसर्पि दर्पविषमं क्रूरञ्च यन्मारकं
यच्चात्युत्कटकालकूटविकटाटोपस्थिरस्थावरम् ।
यान्यन्यानि चितानि दुःसहविषाण्येकीकृतानि स्फुटं
वाक्पारुष्यविषस्य तैक्ष्ण्यतुलया नायान्ति लेशोपमाम् ॥ १ ॥

श्रावस्त्यां मानसाख्यस्य पद्मगर्भनिभप्रभः ।
अभूद्गृहपतेः सूनुर्गुणवान् पद्मकाभिधः ॥ २ ॥

सुशीलस्येव नियमः साधोरिव गुणादरः ।
सोऽवर्द्धत गृहे तस्य विवेक इव धीमतः ॥ ३ ॥

स नवे यौवनारम्भे रूपकन्दर्पहासिनि ।
भोगोद्योगविरागेण वैराग्याभिमुखोऽभवत् ॥ ४ ॥

उपसेनाभिधानस्य स भिक्षोः क्षान्तिचेतसः ।
शासने प्रशमश्लाघ्यां प्रव्रज्यां समुपाददे ॥ ५ ॥

स पात्रपाणिः संसक्तचीवरः शुशुभे परम् ।
संसारे क्षणवैराग्यादिरक्त इव चन्द्रमाः ॥ ६ ॥

དེ་ནས་ནམ་ཞིག་གཅིག་པུ་ཉིད། ལྗོངས་ནི་རྒྱུ་ཞིང་འགྲོ་བ་དེ།
གཙུག་ལག་ཁང་དང་དགའ་ཚལ་གྱིས། མཛེས་པའི་བཅོམ་བརླག་དག་ཏུ་ཕྱིན།། 7

དེར་ནི་བསོད་སྙོམས་དོན་གཉེར་དེས། གསར་བུ་ཉིད་ཕྱིར་མ་ཤེས་ནས།
སྐད་འཚོང་བླ་བའི་རི་མོ་མིས། ཁང་པའི་ཁྱམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཞུགས།། 8

ཕྱུ་དྲུལ་མིག་ཅན་དེ་ཡིས་ནི། དེ་ལ་སྨན་དང་བཀུར་སྟི་བྱས།
གཟུགས་ནི་མཐོང་བས་ཡ་མཚན་ཞིང་། གུས་དང་ལྡན་པས་དེ་ལ་སྨྲས།། 9

ལང་ཚོ་གསར་པ་དང་ལྡན་པ། ཁྱོད་ཀྱི་གཟུགས་ནི་ཡིད་འོང་ལྡན།
སྨྲ་ཡི་མིག་ལ་བདུད་རྩི་ཡི། ལོངས་སྤྱོད་སྟོབ་པར་བྱེད་མ་ཡིན།། 10

ན་ཚོ་འདི་དང་གཟུགས་འདི་ལ། འདོད་པ་འགལ་བླ་སུ་ཞིག་གིས།
ཀུར་པོ་ལ་འདོད་ཆགས་ངལ་གྱིས། སྡུག་བསྔལ་ཡང་དག་ཉེ་བར་བསྟུར།། 11

ཆགས་ལྡན་བྲལ་མེད་ཀུན་ནི། རབ་རྒྱས་རག་པས་བདེར་འོས་པ།
ལོངས་སྤྱོད་སྟོར་བྱུར་ཁྱོད་ཀྱི་རི། ལག་ན་ལྷུང་བཟེད་འཛོམས་མ་ཡིན།། 12

ང་ནི་ཉུ་མའི་ཁྱིར་གྱིས་གནོད། ཁྱོད་ནི་ཡང་ཚོས་རྣམ་པར་གསོ།
ཕྱུ་ཅག་གཉིས་ནི་མཛའ་བར་རིགས། དེ་ནི་བདུལ་ཞུགས་བཟོད་པར་མཛོད།། 13

གསོ་སྤྲུལ་ནི་དང་དུལ་བ་བཀོས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་བདུད་རྩི
དགའ་ཆགས་མེད་ཅིང་།
ཚིག་ཡང་མ་སྨྲ་ཡི་ལ་བདུན་བ་ར་བཀྲུང་ར་བ་དགའི་དགའ
སྟོང་ར་བ་ཏྲ་སྨྲངས་པ་ར་ཉིད།

ततः कदाचिदेकाकी जनचारिकया व्रजन् ।
विहारारामरुचिरां मथुरामाससाद सः ॥ ७ ॥

स तत्र पिण्डपातार्थी नवत्वादनभिज्ञया ।
वेश्यायाः शशिलेखायाः प्रविवेश गृहाङ्गनम् ॥ ८ ॥

सा तस्यासनसत्कारं कृत्वा कुवलयेक्षणा ।
तं जगादादरवती रूपालोकनविस्मिता ॥ ९ ॥

इयन्ते ललिता मूर्त्तिं र्नवयौवनशालिनी ।
करोत्यमृतसम्भोगदीक्षां कस्य न चक्षुषोः ॥ १० ॥

अस्मिन् वयसि रूपेऽस्मिन् केन कामविरोधिना ।
कष्टं समुपदिष्टं ते वैराग्यं स्थविरोचितम् ॥ ११ ॥

ललनावसनोत्कर्षकुचस्पर्शसुखोचिते ।
पाणौ सम्भोगपात्रस्य पात्रं तव न शोभते ॥ १२ ॥

अहं कुचभराक्रान्ता त्वं तारुण्यतरङ्गितः ।
उचितैवावयोः प्रीतिः सम्प्रति क्षमतां व्रतम् ॥ १३ ॥

उत्सृज्यायतलोचनाधरदलस्वादप्रमोदोत्सवं
सम्भोगामृतनिस्पृहः शमदमाभ्यासेन शापादिव ।

མཛེས་མའི་ཉུ་མ་གུར་གུམ་གྱིས་མཚན་མཛེས་པས་སྡིང་ལ
ཆགས་པ་མི་འདོན་གང་།
སྐྱེ་བོའི་ནགས་སུ་ཉོན་མོངས་དམན་པའི་འབྲས་བུ་ཟ་བའི
དུལ་བ་དེ་ལ་འདུད།། 14

གལ་ཏེ་མཐའ་ལ་བཀྲམ་ཆགས་ཅན། བདག་གི་ཚིག་འདི་མི་བྱེད་ན།
ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན་རས་པདྨ་འདི། རྡོབས་ཀྱིས་མནན་ཏེ་བདག་གིས་བདུད།། 15

དེ་ཐོབ་ཀུན་ཏུ་སྐྲག་པ་བཞིན། ཉ་བ་བསྒྲིམས་ནས་དེ་ལ་དེས།
སྨྲས་པ་ས་གཅིག་བདག་གིས་ནི། བརྟན་པ་སྲུན་འབྱིན་འདེབས་པ་ཡིན།། 16

བདག་ཉིད་ཀུན་གྱིས་ལེགས་པ་སྤྱང་གྲོ་རྟ་སྦྱིན་བུ་ལ།
བདེ་གཤེགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་པར་ཉིད་དུ་རབ་བྱུང་ཅིང་།
སྙིང་རྡོབས་དཔལ་ནི་གཅང་བས་ཐིག་ལེ་ཉིད་བྱུང་བ།
ཚུལ་ཁྲིམས་མཆུངས་པའི་རྒྱན་ནི་ངང་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན།། 17

ཞེས་པ་བརྗོད་ནས་དུབ་རྟ་རེ། གཏོད་པའི་ཟག་ཏུ་ནི་བཟོད་ཅན།
མཆོད་པ་རབ་བཟང་སྒྱུར་བ་དང་། བཙམ་པ་རྡོ་རྗེ་རྡོང་ཉིད་དུ་སོང་།། 18

དེ་ནས་རྔུགས་སྤོང་པ་ཞིག་པ་ཡི། སྨད་འཚོང་གདུང་མོ་ནོར་རྟགས་མ།
དབང་དགྲ་རིགས་ལ་འཁྲུལ་འཁོར་དང་། ཕྲག་པ་དང་རྒྱན་སོགས་དེ་སྦྱར་མ།། 19

ནོར་དཔའ་དེ་ལ་རང་ཉིད་ནི། ངལ་པའི་ཐབ་ཀྱི་མནར་བ་ཞུགས།
ནོར་ཉེས་རིང་ཁུལ་རྒྱལ་པ་ཡིས། གཞིར་བས་དགའ་དང་འགྲོགས་པ་དུས།། 20

यः कान्ताकुचकुङ्कुमाङ्कितरुचि धत्ते न रागं हृदि
क्लेशक्लिन्नतृणाशिने जनवने दान्ताय तस्मै नमः ॥ १४ ॥

यदि मे प्रीतिलुब्धाया वचनं न करिष्यसि ।
तदेतत्ते बलात् कान्तं पास्यामि वदनाम्बुजम् ॥ १५ ॥

एतदाकर्ण्य सन्त्रस्त इव कर्णौ पिधाय सः ।
तामूचे नोचितं मात र्मम शासनदूषणम् ॥ १६ ॥

उत्तंसता मुपगतं सुगतव्रतस्य
सत्त्वश्रियः शुचितया तिलकायमानम् ।
सर्व्वात्मना सुचरिताभरणस्य पुंसः
शीलोपमं नहि विभूषण मस्ति किञ्चित् ॥ १७ ॥

इत्युक्ता संयतः शून्यपाच एव जगाम सः ।
अपायशल्यविषमां पूजामुत्सृज्य सत्वरम् ॥ १८ ॥

अथ मन्त्रबलां नाम चण्डालीं वेशकामिनीम् ।
वश्याकर्षादिनिर्यन्त्र मन्त्रतन्त्रादितत्पराम् ॥ १९ ॥

आहूय विनिवेद्यास्यै निजं स्मरपराभवम् ।
ययाचे धनसन्तुष्टां रागार्त्ता प्रियसङ्गमम् ॥ २० ॥

དེ་ནས་དེ་ཡིས་འཕྲུལ་ལ་ནི། ཐུགས་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་བརྡ་ཅན།
དབང་མེད་དེ་ལ་མངོན་ཕྱོགས་དེ། བདག་གི་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་སྨྲས།། 21

དེ་ལ་དེས་སྨྲས་བསོད་ནམས་ཀྱིས། ཤིང་གནས་མཛེས་མ་ཟླ་བཞིན་ན།
མཛའ་བོ་འདི་ནི་རབ་ཏུ་བསྟན། ཡང་ན་འབར་བའི་མེ་ལ་ཞུགས།། 22

པདྨོ་ཅན་གྱི་མདུན་དུ་ནི། མེད་འབར་མགྲོན་ནས་གོས་བཞག་སྟེ།
སྙིང་སྟོབས་དཀར་བའི་གོས་ཅན་གྱིས། མཆོད་པར་ཆས་ནས་རབ་སྨྲས་པ།། 23

གཙང་བྱེད་འབར་བར་བདག་འཇུག་གི། མི་གཙང་ཆགས་པའི་མེད་མ་ཡིན།
ཆགས་པས་བསྒྲིགས་པའི་སྐྱེས་བུ་རྣམས། སྐྱེ་བ་བརྒྱ་ཡི་རྗེས་འབྲང་སྲིད།། 24

ཞེས་པ་དེ་ཡི་ཚིག་ཐོས་ནས། གཏུམ་མོ་རི་བ་ཉམས་བྱས་ཤིང་།
བྱ་མིན་བྱས་པས་ཡིད་བྱུང་སྟེ། རྗེས་སུ་གདུང་བ་དག་ཏུ་འགྱུར།། 25

དེ་ཡི་བཟོད་པའི་གནས་དེ་ལ། གུས་པ་ཡིས་ནི་དང་བར་བྱས།
ཆགས་བྲལ་ཞི་ཞིང་བསིལ་བ་ཡིས། ཀློ་ལྡན་སྨད་འཚོང་མ་དག་ཀྱང་།། 26

ཆོས་ཀྱིས་ཀུན་དུ་དག་པའི་སྐད། དེ་དག་ལ་ནི་ཆོས་བསྟན་མཛད།
གང་གིས་ཉེར་མོངས་ཀུན་ཞི་ནས། དེ་དག་གིས་ནི་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ།། 27

དགེ་ལེགས་ལྡན་པ་བརྡོ་ཅན། རང་ཉིད་དགྲ་བཅོམ་ཉིད་ཐོབ་ནས།
མཉན་ཡོད་གྲོང་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཟླ་ཏུ་སོང་།། 28

अथ मन्त्रबलाकृष्टस्तथा सपदि पद्मकः ।
विवशस्तां समभ्येत्य किं करोमीत्यभाषत ॥ २१ ॥

सा तमूचे शशिमुखीं भज प्रणयिनीमिमाम् ।
पुण्यैरुपनतां कान्तां दीप्तं वा वह्निमाविश ॥ २२ ॥

तां पद्मकोऽवदद् दृष्ट्वा ज्वलितं पावकं पुरः ।
जातसञ्ज्ञः समुत्सृज्य वस्त्रं सत्त्वसितांशुकः ॥ २३ ॥

विशामि पावकं दीप्तं रागाग्निं नत्वपावकम् ।
पुंसां मदनदग्धानां दाहो जन्मशतानुगः ॥ २४ ॥

इति तस्य वचः श्रुत्वा चण्डाली खण्डिताशया ।
अकार्य्यकरणोद्विग्ना पश्चात्तापं समाययौ ॥ २५ ॥

स तया क्षान्तिनिलयः प्रणयेन प्रसादितः ।
वेश्यया च सवैराग्यशमशीतलया धिया ॥ २६ ॥

विदधे जन्मसंशुद्धौ तयोः सद्धर्म्मदेशनाम् ।
ते सर्व्वक्लेशशमनाद् यथार्हत्त्वमवापतुः ॥ २७ ॥

स्वयञ्चार्हत्त्वमासाद्य भगवन्तं तथागतम् ।
पद्मकः प्रययौ द्रष्टुं श्रावस्तीं स्वस्तिमान् पुरीम् ॥ २८ ॥

དེར་ནི་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་བཞུགས་པའི། རྒྱལ་བ་དེས་མཐོང་ཕྱག་འཚལ་ནས།
ཐུབ་པ་ཐུབ་པར་རང་ཉིད་ཀྱི། སྤྱོད་མཐར་དགེ་སློང་མདུན་དུ་བཤད།། 29

བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་དགེ་སློང་གིས། དེ་ཡི་བསོད་ནམས་ལ་མཚན་དྲིས།
སྨད་འཚོང་མ་དང་པདྨ་ཅན། གཏུམ་མོའི་སྔོན་བྱུང་རྒྱལ་བས་གསུངས།། 30

སྔོན་ཚེ་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། འོད་སྲུངས་ཞེས་པའི་བསྟན་པ་ལ།
ཁྱིམ་བདག་བཤེས་གཉེན་ཞེས་པ་ནི། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར།། 31

དེ་ཡི་ཆུང་མ་དཀར་མོ་དང་། རབ་དཀར་མོ་ཡང་རབ་བྱུང་སྟེ།
མཐུ་ནི་བདག་པོ་དང་མཚུངས་པ། གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གནས་པར་བྱ།། 32

དེར་ནི་དེ་དག་རྩོད་པ་ཡི། ཚིག་རྩུབ་ཆེན་པོས་དགེ་སློང་མའི།
ཚོགས་ནི་ཡིད་དག་བྱུང་བར་བྱས། རང་བཞིན་ངེས་པར་གཏང་བར་དཀའ།། 33

གཅིག་གིས་གཏུམ་མོའི་ཚིག་དང་ནི། གཞན་གྱི་སྨད་འཚོང་མར་བརྗོད་པས།
དགེ་སློང་མ་རྣམས་སྨད་པ་བདག། བྱས་པའི་སྡིག་པ་ཐོབ་པར་གྱུར།། 34

དེ་ཉིད་གཏུམ་མོ་ངག་སྔོན་ལས། དེ་བཞིན་གཞན་སྨད་འཚོང་མར་སྨྲས།
རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་མཐུ་ཡིས་ནི། སླར་ཡང་དགེ་བ་དག་ལ་བརྟེན།། 35

ཁྱིམ་བདག་བཤེས་གཉེན་དེ་ཡང་ནི། བརྩུལ་ཞུགས་ཀྱིས་བསྡམས་པད་ལྡན་འདི།
ཚུལ་ཁྲིམས་གཙང་བས་རྣམ་བརྒྱན་ཅིང་། དགྲ་བཅོམ་གནས་ནི་ཐོབ་པས་མཛེས།།
36

जिनं जेतवनासीनं तत्र दृष्ट्वा प्रणम्य सः।
कृतकृत्यः स्ववृत्तान्तं भिक्षूणामब्रवीत् पुरः ॥ २९ ॥

भिक्षुभिर्भगवान् पृष्टस्तत्पुण्योदयविस्मयात्।
वेश्या-पद्मक-चण्डालीप्राग्वृत्त मवदज्जिनः ॥ ३० ॥

पुरा भगवतः शास्तुः काश्यपाख्यस्य शासने।
मित्रनामा गृहपतिः प्रव्रज्यां समुपाददे ॥ ३१ ॥

तस्य नन्दा सुनन्दा च भार्य्यौ प्रव्रजिते पुनः।
भर्त्तृतुल्यानुभावेन विहारे चक्रतुः स्थितिम् ॥ ३२ ॥

वाक्पारुष्येण महता कलहे भिक्षुणीगणः।
ताभ्यामुद्वेजितस्तत्र स्वभावः किल दुस्त्यजः ॥ ३३ ॥

चण्डालीवचनेनैका वेश्यावादेन चापरा।
भिक्षुणीनामधिक्षेपं कृत्वा पाप मवापतुः ॥ ३४ ॥

वाग्दोषात् सैव चण्डाली जाता वेश्या तथापरा।
प्रव्रज्यायाः प्रभावेण पुनः कुशल माश्रिते ॥ ३५ ॥

स तु मित्रो गृहपतिः पद्मकोऽयं दृढव्रतः।
विभात्यर्हत्पदावाप्त्या शुचिशीलविभूषणः ॥ ३६ ॥

པད་ཅན་སྐྱེ་བ་གཞན་ལ་ཡང་། མེ་ཏོག་སྟེ་ཞེས་མེ་ཏོག་པ།
མེ་ཏོག་ཚོགས་ཀྱི་སྡོང་བ་ཡི། སྐྱེ་བོ་དག་ཏུ་ཁྲིམས་བྱེད་གྱུར།། 37

དེ་ཡི་རང་རྒྱལ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས། མཆོད་ནས་གོས་ཀྱིས་གཡོགས་བྱས་ཏེ།
པདྨ་ཨུཏྤལ་ཀ་དང་ར། མེ་ཏོག་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་མཆོད།། 38

བསོད་ནམས་སྟེ་ཡིས་པདྨ་ཅན། པདྨའི་སྙིང་པོ་འི་འོད་མཚུངས་འདི།
ཞིགས་བྱས་རྒྱ་ཆེའི་དྲི་བཟང་ཅན། བདག་གི་བསྟན་པ་ལ་འོས་གྱུར།། 39

གཟུགས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་བརྒྱན་གྲགས་པ་གཙང་ཞིང་
ཟླ་བ་ལྟ་བུར་དཀར་བའི་རིགས།
སེམས་དབེན་པ་ནི་ཡོངས་སྨིན་ཤིན་ཏུ་དྲི་མེད་འཁོར་བའི་
གཡོན་ཕྱོགས་ཞི་གྱུར་པ།
འདི་དག་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཆེར་དར་མཚན་
ཉིད་བལྟ་བར་བཟོད་པ་ཡིན།
ཤིན་ཏུ་སྣང་འོས་རིགས་དང་ཡིད་ནི་དྲི་མ་ཅན་ཡང་ནི་རྣམས་
ལས་ངན་དགས།། 40

ཞེས་པ་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་བཤད་པའི། མད་བྱུང་ལས་སྨིན་གཏམ་དག་གིས།
དགེ་སློང་རྣམས་ནི་དགའ་བ་ཡིས། རིག་ཅིང་ཡ་མཚན་གྲུས་པར་གྱུར།། 41

ཅེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་
པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་པདྨ་ཅན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་
པའི་ཨ་ཝ་དཱ་ན་སྟེ་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་བདུན་པའོ།།

पौष्पिकः पुष्पसेनाख्यः पद्मकोऽप्यन्यजन्मनि ।
बभूव पुष्पनिचयैः पूरितार्थिजनः सदा ॥ ३७ ॥

प्रत्येकबुद्धं सोऽभ्यर्च्य भोगेनाच्छाद्य वाससा ।
कमलोत्पलकह्लारकुसुमैः समवाकिरत् ॥ ३८ ॥

तेन पुण्येन जातोऽयं पद्मगर्भनिभप्रभः ।
पद्मकः शासनाद्यो मे सुकृतोदारसौरभः ॥ ३९ ॥

रूपं शीलविभूषणं शुचि यशश्चन्द्रावदातं कुलं
चेतः पक्वविवेकनिर्मलतरं संसारवामः शमः ।
एतत् पुण्यमहोदयस्य कृतिनां दृष्टिप्रमं लक्षणं
जातिर्निन्द्यतमा मनश्च मलिनं दुष्कर्मचिह्नं नृणाम् ॥ ४० ॥

इति सर्व्वज्ञकथितैः कर्म्मपाककथाद्भुतैः ।
बभूव हर्षसंस्पर्शो भिक्षूणां विस्मयोदयः ॥ ४१ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
पद्मकावदानं सप्ताशीतितमः पल्लवः ॥

ཡལ་འདབ་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་བརྒྱད་པ།

ཤིན་ཏུ་དྲག་པོའི་འདུལ་བ་མགྲོང་ནས་འཁྲོག་ཅིང་ཞི་བ་
ངེས་པར་བཟོད་མི་བྱེད།

སྐྱུར་བར་ཡིད་དགའ་ཁེབ་དང་མཚུངས་མཐུག་ཏུ་སྨྲིག་
པར་བཟོད་པའི་ལམ་དག་བྱེད།

ཐུ་མིན་དག་ལ་འཇིགས་བདང་བློ་གྲོས་རབ་འཇུག་འཁོར་
པའི་གྲོགས་མོ་ཟུར་མེད་ཀྱི།

སྨི་ལམ་དག་དང་མཚུངས་པའི་རྣམ་འཕྲུལ་མཚན་ཉིད་འདི་
དག་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་འཛིན།། 1

སྨི་བདག་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ་ཡི། གྲོང་ཁྱེར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་སྡོན།
ནག་པ་ཞེས་པ་གླང་སྡེའི་བདག། གླང་ཆེན་སྟོན་གྱི་བུ་ཙ་གྱུར།། 2

རྒྱལ་པོའི་འཁོར་པ་དང་མཚུངས་ཁྱིམ། ཡོ་བྱད་བཅས་པ་རབ་བདང་ནས།
ཆགས་བྲལ་ལ་ནི་མངོན་ཕྱོགས་དེ། གཉེར་ཉིད་ལ་རབ་བྱུང་བཟུང་། 3

དེ་ཡི་ཆུང་མ་གཟུགས་མཛེས་མ། འཁོར་བ་ཀྲུས་པའི་ཁྱིམ་དུ་ནི།
བདག་པོའི་ཡོངས་སྤྱོད་དང་བྲལ་ནས། ཡུན་རིང་བསམ་པ་འཁྲུགས་པར་གྱུར།། 4

དེ་ནས་དུས་ཀྱིས་ཡོངས་འདྲིས་ལ། ཀུས་པས་མཐའ་ནི་རྒྱུ་བྱེད་པ།
ནག་པ་གླང་ཆེན་སྟོན་གྱི་བུ། དེ་ནི་ནང་གི་ཁྱིམ་དུ་སོང་།། 5

དེ་ནས་མངོན་དུ་འོངས་དེ་ལ། ཆུང་མ་མཛེས་གཟུགས་ལྡན་མ་དེས།
ཛེས་སུ་འབྲངས་ནས་མཆོད་པ་ནི། སྟོང་དུ་འགྲོ་བས་མགྲོན་གཉེར་བྱས།། 6

अष्टाशीतितमः पल्लवः ।

दृष्ट्या तीव्रतरं हरन्ति नियमं नैव क्षमन्ते शमं
कर्म्मे क्षिप्रमनोरमं हिमसमं पर्य्यन्तदाहक्षमम् ।
एता बिभ्रति सर्व्वमेव विषमं स्वप्नोपमं विभ्रमं
त्यक्ता कार्य्यभियः प्रवर्त्तनधियः संसारसख्यः स्त्रियः ॥ १ ॥

विम्बिसारस्य नृपतेः पुरे राजगृहे पुरा ।
चित्राख्यो हस्तिशय्यातिपुत्रोऽभूद् गजसैन्यपः ॥ २ ॥

स राजतुल्यं विभवं गृहञ्च सपरिच्छदम् ।
त्यक्ता युवैव प्रव्रज्यां वैराग्याभिमुखोऽग्रहीत् ॥ ३ ॥

पत्नी तस्य सुरूपाख्या प्रभूतविभवे गृहे ।
भर्त्तृसम्भोगरहिता चिरं चिन्तातुराभवत् ॥ ४ ॥

अथ कालेन पर्य्यन्तचारी परिचितादरात् ।
स चित्रो हस्तिशय्यातिपुत्रः स्वपुरमाययौ ॥ ५ ॥

अभ्यागतस्य तस्याथ सानुगस्य निमन्त्रणम् ।
पूजापुरःसरं चक्रे पत्नी प्रणयशालिनी ॥ ६ ॥

ལམ་རིང་གིས་དུབ་བདེ་མེད་རིས། མཐོང་ནས་དེ་ཡིས་རབ་བསམས་པ།
ཀྱེ་མ་འདི་ཡི་མཛེས་སྡུག་ནི། ཡང་ཚེ་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པར་བཟུང་། 7

ན་ཚོད་ལོངས་སྤྱོད་འོས་འདི་ལ། ཁྱིམ་གྱི་དཔལ་ནི་ཡོངས་བཏང་ནས།
རྣམ་པ་མ་དཔྱད་འདི་ཡིས་ནི། རྒྱན་གྱིས་བདག་ཉིད་ཅིལ་གཟུང་།། 8

གང་ཞིག་ཕྱོགས་སྤང་བཅས་པ་ཡི། མིག་གིས་ཁྱིམ་ལ་ལྟ་བྱེད་པ།
དཀའ་ཐུབ་ཅན་ནི་མཛའ་བའི་ལྷག། ད་དུང་ཞི་བ་མིན་པར་ངེས།། 9

ཡང་ན་དང་པོར་བརྟན་པ་ཉིད། ཡོངས་བརྟགས་བརྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས།
འདི་ཡི་ཆགས་བྲལ་གསོ་བའམ། བརྟན་པ་བདག་གིས་ཤེས་པར་བྱ།། 10

ཁྱིམ་དུ་ལོངས་སྤྱོད་ཚོགས་ཀྱིས་ཚིམ། ཐམས་ཅད་ནགས་ཚལ་མངོན་པར་འདོད།
དབེན་པར་བདེ་བ་ཉམས་པའི་ཚེ། བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་གཟུང་བ་བྱེད།། 11

ཅེས་པ་བསམས་དེ་དེ་ཡི་ནི། མདུན་དུ་ཟས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ།
སྨྲ་དང་བཅས་པར་ཟངས་ཀྱིས་སྟོད། པ་གཟུག་རྩི་ལས་རང་གིས་ཏོར།། 12

སྨྲ་དེས་ཀུན་ཏུ་སྨག་པ་བཞིན། སྐད་ཅིག་ཕྱོགས་སུ་རྣམ་པ་བརྒྱུས།
འདི་ཅི་ཞེས་པ་ནག་བཞི། འཁྲུལ་ནས་མཚན་ཕྱོགས་དེ་ལ་དྲིས།། 13

དེ་ནས་དར་བབ་བཞིན་འཛུམ་ལྡན། དེ་ཡིས་ཟངས་སྟོད་ཆུང་ཟད་ནི།
སྨྲ་བར་དེ་ལ་བཤད་བྱས་ནས། དཀའ་བས་སྨྲ་ཡང་རབ་བསམས་པ།། 14

साचिन्तयत् तमालोक्य दूराध्वश्रमनिःसुखम् ।
अहो बतास्य लावण्यं यौवनेनैव धार्य्यते ॥ ७ ॥

अस्मिन् वयसि भोगार्हे परित्यज्य गृहश्रियम् ।
मिथ्यैव किमनेनात्मा निर्विचारेण पीड़ितः ॥ ८ ॥

स्नेहप्रेषोऽस्य नाद्यापि जाने शान्त स्तपस्विनः ।
गेहं सपक्षपातेन चक्षुषा यन्निरीक्षते ॥ ९ ॥

अथवा धैर्य्यमेवादौ परीक्ष्य स्थैर्य्यकारणम् ।
अस्य जानामि वैराग्यं चलं विस्रान्तमेव वा ॥ १० ॥

गृहे भोगगणैस्तृप्तः सर्व्वः कानन मीहते ।
विजने तु सुखभ्रष्ट मात्मान मनुशोचति ॥ ११ ॥

इति सञ्चिन्त्य सा तस्य भोजनावसरे पुरः ।
स्वयं तत्याज हर्म्म्याग्रात् सशब्दं ताम्रभाजनम् ॥ १२ ॥

तेन शब्देन संत्रस्त इवालोक्य दिशः क्षणम् ।
किमेतदिति पप्रच्छ चिच स्तां संभ्रमोन्मुखः ॥ १३ ॥

ततः स्मितमुखी किञ्चित् पतितं ताम्रभाजनम् ।
प्रौढ़ा निवेद्य सा तस्मै हर्षात् पुनरचिन्तयत् ॥ १४ ॥

རེ་ཞིག་རྣམ་འགྱུར་མེད་པ་ཡི། གཟུགས་ལ་གཟུགས་པ་འདིདས་མ་གྲོན།
འདི་ཡི་ཡིད་ནི་རྟེན་པ་དག། ཅི་དགོས་ཐུར་དུ་ཁུགས་པར་འགྱུར།། 15

གང་ཞིག་སྔོད་ཀྱི་སྣ་ཚལ་གྱིས། ཀུན་དུ་སྣག་ཅིང་འཁྲུགས་གྱུར་པ།
རྣམ་དཔྱོད་བྲལ་བ་དེ་ལ་ནི། ཡུལ་གྱི་ཅི་དང་ཅི་མི་བྱེད།། 16

ངང་པ་ཐམས་ཅད་ཆུ་འཛིན་དག་གི་སྣ་ཚལ་ལ།
སྣག་ཅིང་བདུན་པ་ཉམས་པས་བཅིངས་ནས་འཁྲིས་པར་བྱེད།
གང་ཞིག་སྤྲིན་ཚོགས་བཅིངས་པར་སྒྲོགས་ལ་གཡོ་མེད་པ།
པད་སྟན་ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་ཁ་ཅིག་ཡིན།། 17

ཞེས་པ་ཡིད་ཀྱིས་ངེས་བྱས་ནས། སྨིན་མའི་འཁྲི་ཤིང་རོལ་རྩེད་ཅན།
འཛུམ་པ་སྐྱ་བ་དེ་ཡིས་ནི། དེ་ལ་ཤངོར་སྤྱོགས་དལ་གྱི་སྨྲས།། 18

བདག་ནི་རྩ་བཞིན་རབ་སྤྱངས་ནས། ཁྱོད་ནི་རིང་དུ་སོང་བའི་ཚེ།
བདག་གི་ཁྲིམས་ནི་རྩུབ་མས་བཞིན། རྒྱུད་པས་ཟིལ་གྱིས་མནན་ལ་རྟེས།། 19

རྩོམ་ཆེན་འབྱོར་པ་འདི་ལ་ཡང་། ལོངས་སྤྱོད་དག་ནི་རབ་སྤངས་པ།
བདེ་མེད་བདག་ནི་གྲོགས་ཀྱིས་བཞིན། ཁྱོད་མགོང་རེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་བཟུང་།། 20

གང་ཡང་བརྗོད་པར་མི་འོས་པ། འདི་ནི་རྟུག་བཟླས་དགའ་གིས་བཟོད།
མི་སྨྲ་འདོད་ཀྱང་བརྗོད་པ་འདི། སྐྱེ་ཡང་རབ་དུ་ངོ་ཚར་ཤེས།། 21

अयन्तावदसम्प्राप्तनिर्विकारपदस्थितिः ।
शिथिलं लीलयैवास्य तूर्णमाकृष्यते मनः ॥ १५ ॥

यः पात्रशब्दमात्रेण संत्रासाकुलतां गतः ।
किं किं न क्रियते तस्य विपर्यैरविमर्षिणः ॥ १६ ॥

सर्व्वः प्रणश्यति पयोमुचशब्दमात्र-
संत्रासलुप्तधृतिबन्धन एव हंसः ।
ते सन्ति केऽपि कमलासनराजहंसा
ये पुष्कराभ्रगुरुगर्जितनिष्प्रकम्पाः ॥ १७ ॥

इति निश्चित्य मनसा सा शनै र्मृदुवादिनी ।
तमुवाच समभ्येत्य भ्रूलतालास्यलीलया ॥ १८ ॥

तृणवन् मां परित्यज्य त्वयि दूरतरं गते ।
सपत्नीभि रिवाक्रान्तं विपद्भिः पश्य मे गृहम् ॥ १९ ॥

अस्मिन्नपि महारम्भविभवे भोगवर्जिता ।
त्वद्दर्शनाशयैवाहं स्थिता सख्येव निःसुखा ॥ २० ॥

यदप्यनुचितं वक्तुं दुःखात्तदिद मुच्यते ।
वदन्ती मौनकामेयं जाने जिह्वापि लज्जते ॥ २१ ॥

ཁྱིམ་བདག་གིས་ནི་ཧྲུང་མ་ཡི། ཚུལ་ཁྲིམ་བསྲུང་མཐོང་དེ་ལ་ནི།
ཆགས་བྲལ་སྐྱེས་པ་མ་ཡིད་ནས། གཞན་དུ་དུས་ཞིག་ཇི་ལྟར་འགྱུར།། 22

ཞེས་པ་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི། ཉམས་པ་བཀྲང་བ་ལ་མཁས་པའི།
བཞིན་འཛུམ་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ནི། ཕན་ཚུན་རྣམ་པར་ལྟ་ཞིང་སྨྲ།། 23

འབྲལ་བས་གདུངས་པ་བདག་ལ་ནི། འཇིག་རྟེན་སེམས་སོས་ཞེས་པར་འཛིན།
དར་མ་ཉོན་མོངས་དག་ལ་ནི། མ་ཉམས་གཟུགས་དག་ཅི་ཞིག་བྱ།། 24

ཁྱིམ་དུ་གཡོག་འཁོར་འདི་དག་ཀྱང་། བདག་ལ་ཤིན་ཏུ་མ་བརྙམས་གྱུར།
བྲན་མེད་བདག་པོ་མེད་རྣམས་ཀྱི། མདུན་དུ་ཁྱི་ཡང་རབ་ཏུ་དགོད།། 25

བདག་གི་ལྷག་མ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། རབ་ཏུ་བསོས་པ་འབངས་ཕྲུག་འདི།
བཀའ་བསྒོས་ཁྲོས་པས་བདག་གི་ནི། སྨྲ་ནས་ཞེ་སྤྱིན་པར་འདོད་ལ་སྤྲོས།། 26

ཞེས་པ་བརྗོད་ནས་བར་བྱས་ཏེ། བདག་པོའི་སེམས་ནི་རྣམ་འགྱུར་སླད།
རང་གི་འབངས་ཀྱིས་ཟིལ་གནོན་པ། དེ་ཡིས་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་བསྟན།། 27

མ་ཉམས་གཟུགས་ཞེས་ཆགས་པ་དང་། བདེ་བ་མེད་ཅེས་འཁྲུགས་པ་དང་།
སྨད་པར་གྱུར་ཅེས་ཕྲག་དོག་དང་། འབངས་ཀྱིས་གཟིར་ཞེས་ཁྲོ་བ་ཡང་།། 28

ཐོབ་ནས་དེ་ལ་ལྟ་བྱེད་ཅིང་། བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་བརླམས་འདང་བ་དེ།
མཚོངས་པར་འཁོར་བའི་སྐྱོན་རྣམས་ནི། ཐམས་ཅད་དག་གི་དབང་དུ་འགྱུར།། 29

नूनं गृहाधिपतिना पत्न्याः शीलस्य विप्लवः ।
दृष्टोऽस्य जातं वैराग्यमकाले कथमन्यथा ॥ २२ ॥

इति स्थितमुखः सर्व्वः परस्परविलोकनैः ।
वदत्यन्यगुणग्लानिगणनानिपुणो जनः ॥ २३ ॥

वियोगतप्तां मां लोकः स्वस्थचित्तेति मन्यते ।
क्लेशेऽप्यक्लिष्टरूपाहं तारुण्यस्य करोमि किम् ॥ २४ ॥

गृहे परिजनश्चायं ममोच्छृङ्खलतां गतः ।
अस्वामिकानां नारीणामग्रे श्वापि प्रगल्भते ॥ २५ ॥

दासस्त्वनु मयैवाय मुत्सृष्टेन विवर्द्धितः ।
पश्चात्प्रादानकोपान्मे केशाकर्षेण मोहते ॥ २६ ॥

इत्युक्ता कृतसङ्केता तदा दासपराभवम् ।
भर्त्तुश्चित्तविकाराय सा प्रत्यक्षमदर्शयत् ॥ २७ ॥

स्पृहामक्लिष्टरूपेति वैक्लव्यं निःसुखेति च ।
ईर्ष्यां जातापवादेति क्रूरं दासार्द्दितेत्यपि ॥ २८ ॥

स तां विलोकयन् प्राप्य संत्यक्तव्रतयन्त्रणः ।
तुल्यं संसारदोषाणां सर्व्वेषां वशमाययौ ॥ २९ ॥

पात्रचीवरमुत्सृज्य खड्गमाक्षिप्य भीषणम् ।
प्रियानिकारक्रौर्य्येण स दासं हन्तु मुद्ययौ ॥ ३० ॥

प्रणयाद्वारितः पत्न्या सद्यः स वधवैशसात् ।
लीनं पुनर्गृहसुखं भोजनेन जिगीषया ॥ ३१ ॥

सोऽभूद् भोगपरिग्रहेण ललनासम्भोगसौभाग्यभू-
र्नानाकारनिकारकारणकथान्तत्येषु कोपाकुलः ।
कामः कर्षति संयमं क्षपयति क्रोधः क्षणेन क्षमां
नो मिथ्याव्रतशोषितेन मनसा वैराग्यमासाद्यते ॥ ३२ ॥

अथ हस्तिमहामात्रपदं राज्ञार्पितं पुनः ।
आसाद्य विभवोदारः सोऽभूदभ्यधिकोद्भवः ॥ ३३ ॥

अत्रान्तरे पिण्डपातमादाय नगरान्तरात् ।
भगवन्तं वनासीनं जिनमभ्येत्य भिक्षवः ॥ ३४ ॥

विषण्णवदनास्तस्मै प्रणिपत्य न्यवेदयन् ।
चित्रस्य हस्तिंशय्यातिपुत्रस्यानुचितं व्रतम् ॥ ३५ ॥

भगवानथ सर्व्वज्ञः सस्मित स्तानभाषत ।
अपक्वकुशलेनैव कृतस्तेन व्रतग्रहः ॥ ३६ ॥

གང་ཞིག་དབེན་པ་སྨིན་ཞིང་ རྫོགས་པའི་བདག་པས་ཡིད་ཀྱི་འཁྲི་ཤིང་ བསྐམས་གྱུར་པ།
དེ་དག་ཕྱི་ནས་ཡུལ་གྱི་ཉམས་མྱོང་སྙིང་པ་ལྡན་པའི་དབང་དུ་འགྱུར་མ་ཡིན།
གང་ཞིག་དོན་གྱིས་བཀག་ཅིང་ཁེངས་པས་ཀློང་ལ་རྒྱུན་དུ་གྲུས་པ་རབ་བཏང་བ།
དེ་དག་འདོད་དང་ཞི་བའི་བར་མཚམས་དག་ལ་ཡིད་ནི་འཕྱང་མོ་ཕྱུག་པར་བྱེད།། 37

གང་གིས་གཡང་སར་ལྷུང་བའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱང་དུལ་བ་དག་ ཉོ་ཡོངས་གཏོང་ཞིང་།
ཆགས་པའི་དུག་རྒྱས་རྣལ་འབྱོར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བཟོད་སྒྲག་ཅན་ ས་ལ་འཇིག་པར་བྱེད།
སྐྱེ་བར་གོམས་པས་ཆགས་ཤིང་ཡུལ་གྱི་རིག་པ་མཆོག་ཏུ་མངོན་ པར་འདོད་གྱུར་པ།
རྣམ་འགྱུར་མདའ་ཡི་ཆར་དུག་དཀྲིགས་མི་འདོད་པ་འདི་ནི་སྦྲུལ་ བཟོད་པར་བྱེད།། 38

ཅེས་པ་བརྗོད་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས། རྒྱལ་བ་ནག་པའི་ཁྱིམ་གྲོང་ནས།
སྐུ་ཡི་འོད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི། རབ་རིབ་རྣམ་པར་འཇོམས་ཤིང་སྤྲད།། 39
རྗེས་སུ་བརྟུང་བའི་སྣང་བ་ཡིས། དེ་ཡི་ཡིད་ནི་དྲི་མེད་མཛད།
ཕྱག་དང་བསྙེན་བཀུར་བྱས་པ་དེ། རང་ཉིད་ཀྱི་ནི་གནས་སུ་ཁྲིད།། 40
དེར་ནི་སྔར་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིས། ཟོལ་མེད་རབ་བྱུང་དེ་ཡིས་བརྟེན།
ཕུལ་སྐད་གྲུབ་ནས་དགའ་བ་ཡི། དགའ་བའི་ཆོས་ནི་རབ་བསྟན་མཛད།། 41
ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་རབ་ཟད་པས། དེ་ནི་དགྲ་བཅོམ་གནས་བརྟན་ཆེ།
དེ་ཡིས་སྔོན་བྱུང་དགེ་སློང་གིས། ཞུས་ནས་བཅོམ་ལྡན་གྱིས་གསུངས་པ།། 42

ये निष्पन्नविवेकपापकलनानिःश्रेयिताशालता-
स्ते नायान्ति पुनः पुराणविषयास्वादस्मृते र्वश्यताम् ।
ये त्वर्थप्रतिपिङ्गगर्व्वशिथिलत्यक्तप्रसक्तादरा-
स्तेषामन्तरसीम्नि कामसमयो दोलायमानं मनः ॥ ३७ ॥

जन्माभ्यासनिषक्त एष विषयस्पर्शाभिलाषः परं
विद्वांसोऽपि परित्यजन्ति नियमं येनावटे पातिताः ।
रागोदग्रविषा विशन्ति विषमध्वान्तां भुवं भोगिनः
कामः कस्य करोति कीर्णविशिखासारे विकारे क्षमाम् ॥ ३८

इत्युक्त्वा भगवान् गत्वा चित्तस्य भवनं जिनः ।
देहप्रभाभि स्तिमिरं वाह्य मुन्मूलयन् पुरः ॥ ३९ ॥

अनुग्रहप्रकाशेन कृत्वास्य विमलं मनः ।
कृतप्रणामसत्कारं तं निनाय निजाश्रमम् ॥ ४० ॥

पुनस्तत्रास्य निर्व्याज-प्रव्रज्या वर्जनाजुषः ।
जिनः प्रविदधे सिद्ध्यै शुद्धसद्धर्म्मदेशनाम् ॥ ४१ ॥

स प्राप्तार्हत्पदे तस्मिन् सकलक्लेशसंक्षयात् ।
तत्पूर्व्ववृत्तं भगवान् पृष्टो भिक्षुभिरभ्यधात् ॥ ४२ ॥

སྔོན་གྱི་སྐྱེ་བ་གཞན་ལ་དེས། རང་སངས་རྒྱས་ནི་གྲུམ་པ་ཡིས།
རྟག་ཏུ་མཆོད་ཅིང་དེ་ཡིས་ནི། མཐུག་ཏུ་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་བསྒྲུབས།། 43

དེ་ཡི་བསོད་ནམས་སྨོན་ལམ་གྱིས། སྐལ་ལྡན་ནག་པ་འདི་ཡིས་ནི།
བདག་གི་བསྟན་ལ་རབ་བྱུང་དག། སླངས་ནས་དགྲ་བཅོམ་གནས་ལ་བརྟེན།། 44

འདི་ནི་སྔར་ཡང་འདོད་པ་ལ། རབ་ཏུ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་དག་ཉིད།
སྔོན་གྱི་སྐྱེ་བ་དག་ལ་ཡང་། འདི་ནི་ཚུང་མས་རབ་ཏུ་བསླུས།། 45

བཱ་རཱ་ཎ་སི་དག་ཏུ་ནི། ས་ཡི་བདག་པོ་ཚངས་བྱིན་གྱི།
ཡིད་དན་ཡོངས་རྫོགས་མདུན་ན་འདོར། རབལ་ལྡན་འཕྲོག་བྱེད་ཀྱིས་ཕྱིན་བྱུང་།།
46

དེ་ལ་རིག་དང་འདུལ་བ་དག། རྫོགས་པའི་བུ་གཉིས་བྱུང་གྱུར་ཏེ།
གཅིག་ནི་འཕྲོག་བྱེད་བུ་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཞན་པ་འཕྲོག་བྱེད་ཅེ།། 47

དེ་དག་ཆགས་བྲལ་དབེན་པ་ཐོབ། སྲིད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས།
དཀའ་ཐུབ་ནགས་ཚལ་ཡོངས་རྒྱུ་ཞིང་། མངོན་ཤེས་ལྔ་ནི་ཐོབ་པར་གྱུར།། 48

རྒྱལ་དང་སྐྱེ་བོས་མཆོད་བྱེད་ཅིང་། རབ་ཞི་བརྟུགས་པར་འོས་པ་ཡིས།
མཁར་ལ་རྒྱུ་བ་དེ་དག་ནི། ཐུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་འདང་མཆོད་བྱར་གྱུར།། 49

ནམ་ཞིག་ས་བདག་ཁང་པ་ན། འཕྲོག་བྱེད་ཅེ་གཉིས་མི་ནང་ནི།
སྤྱོད་ལས་རྒྱལ་བ་མཆོད་ཕྱོགས་པས། ཐུབ་མོ་མཛེས་ལྡན་ཞེས་ལ་སྨྲས།། 50

जन्मान्तरे पुरा तेन भक्त्या सतत मर्चितः ।
प्रत्येकबुद्ध श्चैत्यञ्च तस्यान्ते विहितं महत् ॥ ४३ ॥

तत्पुण्यप्रणिधानेन धन्योऽयं मम शासने ।
प्रव्रज्यां समुपादाय चिरोऽर्हत्पदमाश्रितः ॥ ४४ ॥

कारणं श्रूयतामस्य पुनः कामप्रवर्त्तने ।
एष प्रसारितः पत्या पूर्व्वस्मिन्नपि जन्मनि ॥ ४५ ॥

बभूव ब्रह्मदत्तस्य वाराणस्यां महीपतेः ।
परिपूर्णगुणः श्रीमान् हरिदत्तः पुरोहितः ॥ ४६ ॥

निष्पन्नविद्याविनयौ पुत्रौ तस्य बभूवतुः ।
हरिद्रायण इत्येक स्तथा हरिशिखोऽपरः ॥ ४७ ॥

तौ विवेकात्तवैराग्यौ भवभोगपराङ्मुखौ ।
तपोवने परिव्रज्य पञ्चाभिज्ञत्व मापतुः ॥ ४८ ॥

तौ व्योमचारिणौ राज्ञा पूज्यमानौ जनेन च ।
प्रापतुः प्रशमंश्लाघ्यौ मुनीनामपि मान्यताम् ॥ ४९ ॥

कदाचिन्नृपभवनं स्थिते हरिशिखे नृपः ।
कन्यां लावण्यवत्याख्यामूचे दिग्विजयोन्मुखः ॥ ५० ॥

མཉེས་ག་ཤིན་ཁྲོད་ཀྱིས་གསུས་པ་ནི། ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ཐུབ་པ་དག།
མཆོད་བྱ་འདི་ལ་མཆོད་པ་བྱ། འདི་ནི་བདག་གིས་བཀུར་སྟི་འོས།། 51

ཞེས་པ་བུ་མོ་ལ་བསྟན་ནས། ས་ཡི་བདག་པོ་རབ་མོང་ཆེ།
རྒྱལ་པོའི་བུ་མོ་གསུམ་ལྡན་ནས། ཐུབ་པ་རྟག་ཏུ་མཆོད་པར་གྱུར།། 52

གསེར་བཙན་འོད་ལྟར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་མཛེས་པ་ལུས་ལ་འཛིན་བྱེད་ཅིང་།
པདྨའི་སྤྲིན་དང་ལྡན་པ་དེ་མཐོང་དེ་ནི་མངོན་པར་སྨྲེ་ལྡན་གྱུར།
ལྡན་ཅིག་འཁོར་པས་ངེས་པར་མཛེས་པའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་པ་ཡིས།
འགྲོགས་པའི་བསམ་པ་སྙིང་ལ་རྩ་བ་ཟུག་པ་ཅི་ཡང་བྱེད་པར་འགྱུར།། 53

རླུང་གཞོན་དག་གིས་བསྐྱོད་པའི་འབྲི་ཤིང་བཞིན།
འདོད་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཤུགས་འབྱིན་ལུས་དག་ནི།
ངུར་པས་དེ་ཡི་ལུས་ཀྱི་ཀུན་དགའ་དང་།
བཅས་ངས་གྲོགས་མེད་ཐུབ་ལ་འཁྲུད་པ་བྱས།། 54

དེ་ཡི་ནུ་མ་གསར་པའི་རྩེར་ཆགས་ལུས་ཀྱི་ཆོན་གྱིས་ནི།
འདོད་པ་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཡིག་རྒྱུ་ལྡན་སྙིང་ལ་འཛིན་བྱེད་ཅིང་།
དེ་དུས་ཉིད་ན་སྒྲོ་ཐུར་དུ་ནི་དུལ་བའི་གདུགས་ཐག་ཆད།
ཐུབ་པ་འདོད་པའི་རྩེ་དགའ་གསར་པ་དག་ལ་འགྲོར་པར་གྱུར། 55

ཁྲུ་མཆོག་གཉམས་ལས་འཁྲིག་པའི་བྱ་བལ།
རབ་ཏུ་སྦྱོར་ཞིང་ཕྱོགས་པས་བཟུང་བ་བཞིན།

वत्से त्वया मुनेरस्य गौरवेण गरीयसा ।
पूज्यस्य पूजनं कार्य्यं सत्काराहों ह्ययं मम ॥ ५१ ॥

सुतामिति समादिश्य प्रयाते पृथिवीपतौ ।
राजपुत्री सदैवाभूत् पूजाप्रणयिनी मुनेः ॥ ५२ ॥

हेमच्छेदच्छविपरिचितां कान्तिमङ्गे दधानं
तं पश्यन्ती कमलनयनं साभिलाषाभवत् सा ।
कामः कामं रुचिरविषयालम्बनः सङ्गमाशां
प्रत्यासत्त्या किमपि हृदये बद्धमूलां करोति ॥ ५३ ॥

सा निःश्वसन्ती स्मरसंभ्रमेण
बालानिलेनाकुलिता लतेव ।
अङ्गैरनङ्गस्य मुनेश्चकार
सानन्दमालिङ्गन मानताङ्गी ॥ ५४ ॥

नवकुचमुखलग्नेनाङ्गरागेण तस्या
हृदि मदनन्टपाशालेख्यमुद्रां दधानः ।
मुनिरभवदकाण्डे संयमालानभङ्गा-
दभिमतनवलीलोच्छृङ्खल स्तत्क्षणेन ॥ ५५ ॥

दृपव्यपायान् मिथुनक्रियायां
समुद्यतः कर्कटदुर्ग्रहेण ।

རྒྱལ་པོ་སེང་གེའི་ཁྲིམ་དུ་ཉི་མཚུངས་དེ།
གདུང་སྨྲ་བུ་མོ་ལ་ནི་འགྲོ་འདོད་གྱུར།། 56

འཁྲུད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགའ་ལག་འགྲོ་མ་རྣམས་དུ་གནི་སི་བཟད་པ།
ཡང་ཡང་རྒྱལ་སྐྲོངས་འཛིག་བྱེད་རང་བཞིན་ལུས་ངེས་པར་ཞུགས་པ་དག།
སྔགས་ཀྱིས་ཞི་བ་མ་ཡིན་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་བསྟན་བཅོས་ནོར་བུས་མིན།
སྦྱོར་མིན་བསམ་གཏན་གྱིས་མིན་ཞི་བའི་ཁྱེད་པར་སྨན་གྱི་རོ་ཡིས་མིན།། 57

མཛའ་བའི་རང་བཞིན་ཀུན་པོ་འི་ལོངས་སྤྱོད་ཚུར།
རི་དགས་མིག་ཅན་གྱིས་འཕངས་དེ་རླུང་སྟེ།
དབེན་པ་མེད་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡིད་སྨྲུབས་ཚོགས།
གནས་རྣམས་ཀྱི་ཡབ་བརྟན་པ་མཐར་བྱེད་ཡིན།། 58

འགོགས་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་སྐྱིང་ལ་ཆགས་དང་བཀྲས་པའི་
གཉི་མ་མཚུ་ལ་འོ་དང་ནི།
བསམ་གཏན་དག་ལ་དམིགས་པའི་སྐྱུག་ལ་མཛའ་གཙུགས་
མཛེས་སྨྲུག་བདུང་བའི་དགའ་སྟོན་དང་།
ཀླུང་བཟེད་ཀྱིས་གཙང་ལག་པར་ནུ་མ་བཟུང་སྟེ་མེ་དོག
མཚོན་ལྡན་མཉེས་པ་ལས།
དུལ་མིན་བསྐྲབ་པ་དག་གིས་དེ་ཡིས་བརྟུལ་ཞུགས་ཐམས
ཅད་གསང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར།། 59

ས་བདག་བུ་མོ་འི་ལག་པ་ཡིས། ཐ་བར་གནས་པ་དེ་ལ་ནི།
དཀའ་ཐུབ་བྲུབ་འབར་འབྱམ་ཉིད་ལ། ཐུག་རོག་ཅན་བཞིན་ཕྱིར་ཕྱོགས་འགྱུར།།
60

स राजसिंहस्य गृहेऽर्कतुल्य-
स्तापाय कन्यागमनोत्सुकोऽभूत् ॥ ५६ ॥

न मन्त्रैरुत्सार्य्यं नच रुचिमयैः शास्त्रमणिभि-
र्न योगै र्न ध्यानै र्नच शमविशेषौषधिरसैः।
मुहुर्मूर्च्छामोहप्रणयमयमालिङ्गनविधौ
भुजङ्गीनां नूनं विषमविषमङ्गे निवसति ॥ ५७

निपातितः प्रीतिमये मृगाक्ष्या
स चौर्य्यसम्भोगरसे ममज्ज ।
मनीषिणा मप्यविवेकजन्मा
धैर्य्यान्तकृन्मन्मथसन्निपातः ॥ ५८ ॥

रागः सङ्गपराङ्मुखे हृदि जपाधारेऽधरे चुम्बनं
ध्यानालम्बिविलोचने प्रणयिनीलावण्यपानोत्सवः ।
पाणौ चापविचिते कुचयुगं पुण्यायुधाराधने
तस्याः संयमदीक्षयैव नवतां सर्व्वं जगाम व्रतम् ॥ ५९ ॥

तस्याभूद्भूपतिसुता भुजपञ्जरवर्त्तिनी ।
दीप्ता सेर्ष्येव सहसा तपःसिद्धिपराङ्मुखी ॥ ६० ॥

དེ་ཉིན་ཐུབ་ཆེ་བའི་ཚེ། ལོ་བྲང་འཁོར་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཡིས།
སྤྱོད་ཚུལ་ཞེས་ཀྱང་འཛིགས་གྱུར་ནས། སུས་ཀྱང་ཅི་ཡང་དེར་མ་སྨྲས།། 61

དེ་ནས་མ་བདག་ཕུན་རིང་ན། ཕྱིར་ལོག་རྒྱལ་བའི་དགའ་སྟོན་ཅན།
འཁོར་བ་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཚོགས། རབ་ཏུ་ནང་བ་རྒྱུས་པར་གྱུར།། 62

སྔོན་བྱུང་ཐུབ་པ་འཕྲོག་བྱེད་ཅེ། མ་བདག་ཀུས་ཤིང་དུལ་ལྡན་ནི།
ངང་གིས་སྐྱོང་འོས་པའི། ཡོངས་སྤྱོད་ཀུན་གྱིས་རབ་ཏུ་མཆོད།། 63

ཐུབ་པ་གཡོལ་བའི་མདུན་དུ་ནི། མ་བདག་ཀུས་པས་འཁོད་པའི་ཚེ།
པོངས་ལྡར་མ་རིས་ཕྱིར་དུ་ནི། རིས་གྲུ་དག་ནི་ལེགས་པར་བྱས།། 64

དེ་ནས་གཡེར་གྱི་ཆུ་སྣོད་ཀྱིས། ལག་གཉིས་བྲིམ་བ་དེ་ལ་ནི།
ཐུབ་པ་བརྟན་པ་བརྗོད་པ་ཡིས། ལག་བཀྲུངས་ཚུར་ཤོག་ཅེས་པ་སྨྲས།། 65

དེ་ཡི་འདོད་པའི་རྣམ་འགྱུར་དེ། མཁྱེན་ནས་མི་བདག་རབ་གྲོལ་དེ།
སྡིག་པའི་ཕྱིར་བཅོས་སྦྱོར་བ་ལ། ཚད་ལྡན་བཅད་པའི་བློ་གྲོས་བསྒྲུབས།། 66

དུག་པོ་བྲིས་པ་པ་ཡི་བཞིན། མཁྱེན་ནས་ངོས་ལྡན་མ་ཡིས་ཀྱང་།
ཐུབ་པའི་མཆིན་པར་ཟས་ཆགས་ཉེས། བརྗོད་ནས་དེ་ལ་ཆུ་དག་བྱིན།། 67

བུ་ལོན་ཕྱར་བུའི་བློ་གྲོལ་ཅན། སྐབས་སུ་ཉེར་མཁོ་ནི་ཚིག་དགའ་ནི།
རྩེར་བློག་སྐྱུ་བའི་རང་བཞིན་གྱིས། ཕྱིག་པའི་སྦྲིབ་བྱེད་རྣམ་པར་བཀྲ།། 68

न तं विज्ञातवृत्तोऽपि भीत्यान्तःपुरिको जनः ।
महत्यविनये तस्मिन् कश्चिन्नोवाच किञ्चन ॥ ६१ ॥

चिरप्रत्यागतस्याथ भूपतेर्विजयोत्सवः ।
बभूवाद्भुतसम्भारप्रभूतविभवोद्भवः ॥ ६२ ॥

स पूर्व्वं भक्तिविनतः स्वयं हरिशिखं मुनिः ।
भूपतिं भूमिपालार्हैः सर्व्वभोगैरपूजयत् ॥ ६३ ॥

भुञ्जानस्य क्षितिपतौ प्रणयात् पुरतः स्थिते ।
मुने र्लावण्यवत्यग्रे परिचर्य्यापराभवत् ॥ ६४ ॥

ततस्तां हेमभृङ्गारव्यग्रपाणियुगां मुनिः ।
एह्येति विस्मृतधृतिः प्रसार्य्य भुज मब्रवीत् ॥ ६५ ॥

तस्य स्मरविकारं तं दृष्ट्वेव कुपितो नृपः ।
पापप्रतिक्रियायोगे विग्रहे विदधे मतिम् ॥ ६६ ॥

क्रूरकोपं पितुर्व्वक्त्रं दृष्ट्वा लावण्यवत्यपि ।
कण्ठलग्नं मुनेर्भक्ष्य मित्युक्त्वास्य ददौ पयः ॥ ६७ ॥

पापापह्नववैचित्र्यप्रत्युत्पन्नगिरः परम् ।
मायामये विनिमये रहस्यतिधियः स्त्रियः ॥ ६८ ॥

दुहितुर्वचसा तेन सहसैव प्रसन्नताम् ।
नृपः कतकचूर्णेन जलाशय इवाययौ ॥ ६९ ॥

अत्रान्तरे मुनेस्तस्य ज्येष्ठो भ्राता वनस्थितिः ।
विनष्टां दिव्यधीर्ज्ञात्वा लुप्तर्द्धिर्गगने गतिम् ॥ ७० ॥

दुःखितः स्वयमभ्येत्य तं नीत्वा निजमाश्रमम् ।
पश्चाभिज्ञं पुनश्चक्रे चतुर्ध्यानपरायणम् ॥ ७१ ॥

नरपतिरपि ज्ञात्वा रागोदधौ पतितं मुनिं
विषमविषयक्लेशावर्त्तात् पुनश्च विनिर्गतम् ।
बहुतरतपस्तेजोदग्धस्मरस्मृतिपातकं
रुष मुपचितां त्यक्त्वा धीमान् प्रसादमुपाययौ ॥ ७२ ॥

हरिद्रायनसंज्ञोऽसावहमेव तदाभवम् ।
चित्रो हरिशिखश्चाभूत् तत्पत्नी च नृपात्मजा ॥ ७३ ॥

अवितथां प्रथितां स्वकथामिमां
कथितवानिति तत्र तथागतः ।
प्रसभमेव भवाभिभवे मतिः
किमपि भिक्षुगणस्य ययाभवत् ॥ ७४ ॥

इति श्रीक्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
चित्रहस्तिशय्यातिपुत्रावदानमष्टाशीतितमः पल्लवः ॥

བྲ་མོ་ཡི་ནི་ཚིག་དེ་ཡིས། འཕྲལ་ཉིད་དུ་ནི་ཡི་བདག།
ཀ་ད་ཀ་ཡི་ཕྲེ་ན་ཡིས། རྒྱ་ཡི་གནས་བཞིན་དང་བར་གྱུར།། 69

སྐབས་དེར་ཐུབ་པ་རྫུ་འཕྲུལ་ཀྱི། དེ་ཡིས་མཁའ་ལ་འགྲོ་ཉམས་པ།
སྤུན་ཟླ་སྤུ་བོ་རྣམས་ནགས་ནས། ལྷ་ཡི་སྤྱན་ལྡན་གྱིས་ཞེས་ནས།། 70

ཕྱག་བསྐུལ་རང་ཉིད་མངོན་ཕྱོགས་ཏེ། དེ་ནི་རང་གི་གནས་ཁྲིད་ནས།
སྐར་ཡང་བསམ་གཏན་བཞི་བསྒྲུབས་ཏེ། མངོན་ཤེས་ལྔ་དང་ལྡན་པར་གྱུར།། 71

ཐུབ་པ་ཆགས་པའི་རྒྱ་གཏེར་དུ་ལྷུང་མི་བཟད་ཡུལ་གྱིས་ནི།
ཉོན་མོངས་འཁོར་ལོ་དགྲ་ལས་ཕྱིར་བྱུང་རབ་མཐའ་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི།
གཟི་ཡི་འདོད་པ་བྲན་པའི་ཕྱིག་བཀུགས་ཞེས་ནས་ཀླྀ་བའི་ཚོགས།
བདང་ནས་མི་བདག་ཀླྀ་ལྡན་དག་ཀྱང་རབ་ཏུ་དང་བ་གྱུར།། 72

དེ་ཡི་ཚེ་ན་ང་ཉིད་ནི། འཁྲིག་བྱེད་བུ་ཡི་མིང་ཅན་དེ།
ནག་པ་དག་ཀྱང་འཁྲིག་བྱེད་རྩེ། ཚང་མ་རྒྱལ་པོའི་བུ་མོར་གྱུར།། 73

དེ་སྐད་དེར་ནི་མི་བདེན་མ་ཡིན་རབ་གྲགས་པའི།
རང་གི་བརྩམས་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བཤད་གྱུར་ཏེ།
གང་གི་སྲིད་པ་མཐའ་དག་སྨིན་གྱི་རང་བཞིན་ལས།
དགེ་སྦྱོང་ཚོགས་ཀྱིས་བློ་གྲོས་ཅི་ཡང་ཞུགས་མ་གྱུར།། 74

ཅེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་ཞུས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་
པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་ནག་པ་གླང་པོའི་སྐྱེས་ཀྱི་རྟོགས་
པ་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བརྒྱད་པའོ།།

दुहितु र्वचसा तेन सहसैव प्रसन्नताम् ।
नृपः कतकचूर्णेन जलाशय इवाययौ ॥ ६९ ॥

अत्रान्तरे मुनेस्तस्य ज्येष्ठो भ्राता वनस्थितिः ।
विनष्टा दिव्यधीर्ज्ञात्वा लुप्तर्द्धिर्गगने गतिम् ॥ ७० ॥

दुःखितः स्वयमभ्येत्य तं नीत्वा निजमाश्रमम् ।
पश्चाभिज्ञं पुनश्चक्रे चतुर्ध्यानपरायणम् ॥ ७१ ॥

नरपतिरपि ज्ञात्वा रागोदधौ पतितं मुनिं
विषमविषयक्लेशावर्त्तात् पुनश्च विनिर्गतम् ।
बहुतरतपस्तेजोदग्धस्मरस्मृतिपातकं
रुष मुपचितां त्यक्त्वा धीमान् प्रसादमुपाययौ ॥ ७२ ॥

हरिद्रायनसंज्ञोऽसावहमेव तदाभवम् ।
चित्रो हरिशिखश्चाभूत् तत्पत्नी च नृपात्मजा ॥ ७३ ॥

अवितथां प्रथितां स्वकथा मिमां
कथितवानिति तत्र तथागतः ।
प्रसभमेव भवाभिभवे मतिः
किमपि भिक्षुगणस्य ययाभवत् ॥ ७४ ॥

इति श्रीक्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
चित्रहस्तिशय्यातिपुत्रावदानमष्टाशीतितमः पल्लवः ॥

ཡལ་འདབ་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་དགུ་པ།

འཇིགས་རུང་སྟུག་པོའི་ལྷུང་གིས་རབ་བསྒྲངས་ཐ་ལྷབས་རྣམ་སྤྲུལ་པས།
མ་ལུས་ཕྱོགས་ཀུན་ཡོངས་འགེངས་ནག་པོའི་སྒྲ་དང་རབ་དུ་ལྡན།
ཚ་མིན་འབྱུང་གནས་བཀྲག་དཀའ་ཆུ་ཡི་རྣམ་འགྱུར་ཅན་དེ་ཡང་།
བདེ་ག་ཤེགས་སྣན་པའི་མི་རྣམས་དག་ལ་མཐའ་རུ་གྱུར་པ་ཉིད།། 1

རྒྱལ་བ་འགྲོ་ཀུན་བདེ་ལེགས་ལ། རྟག་ཏུ་སྦྱོར་ཞིང་མཚོན་ཡོད་ཀྱི།
རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་གྱི་ཀུན་དགའ་ར། གཙུག་ལག་ཁང་ན་སྤྱོད་ཞུགས་ཚེ།། 2

ཡངས་པའི་གྲོང་དུ་འགྲོ་བ་ལ། སློ་བ་ཡི་ནི་དུས་བྲུས་པ།
རིན་ཆེན་དོད་གཉེར་ཚོང་པ་ཡི། དོད་མཐུན་རྩ་གཏེར་ཚ་འགྲམ་ཕྱིན།། 3

དེ་ནས་གཟིངས་ལ་དོན་མཐུན་ནི། རབ་དུ་ཞོན་ཅེ་ལྷི་བའི་ཁར།
དཔྱད་ནས་བྱིང་དུ་དོགས་པ་ཡི། ནོ་བ་འཇོན་པས་དེ་ལ་སྨྲས།། 4

ཁྱེད་རྣམས་རབ་དུ་སྤྱོད་པ་ཡིས། བརྒྱུད་མར་ཞོར་བ་འདི་ནི་ཅི།
རྩ་གཏེར་ཐ་ལྷབས་རྩེ་མོ་འདི། ཁྲིམ་གྱི་ཁྲིམས་རི་ཡོངས་མ་ཡིན།། 5

རེ་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱིས་གཟིངས་ལ་ནི། འཚམས་པའི་ཁར་དག་རབ་དུ་ར་རྫོང་།
རིན་ཆེན་ཕུང་པོ་སྲུ་མི་འདོར། འོར་ཀྱང་རྩ་གཏེར་འཚོ་བ་མང་།། 6

उद्भूतभैरवघनानिलनिर्म्मितोर्म्मि-
संपूरिताखिलदिगन्तरघोरघोषः ।
दुर्वारवारिविसृति र्मकराकरोऽपि
सौम्यत्वमेति सुगतस्मरणेन पुंसाम् ॥ १ ॥

श्रावस्त्यां स्वस्तये सर्व्वजगतां सततोद्यते ।
जिने जेतवनारामविहारनिरते पुरा ॥ २ ॥

विपुलद्वीपयात्राया मुत्साहेन कृतक्षणः ।
रत्नार्थी वणिजां सार्थस्तीरं प्राप महोदधेः ॥ ३ ॥

ततः प्रवहणारूढे सार्थे गुरुतरं भरन् ।
विचिन्त्य कर्णधारस्तानूचे मज्जनशङ्कितः ॥ ४ ॥

केयं युष्माकमौत्सुक्यादारोहणपरम्परा ।
तुङ्गतरङ्गभङ्गोऽयं न गृहाङ्गनमम्बुधिः ॥ ५ ॥

सद्यस्तावत् प्रवहणे भवद्भिः क्रियतां भरः ।
रत्नराशिर्न कस्येष्टः किन्त्वब्धिर्बहुविप्लवः ॥ ६ ॥

ཆུ་གཏེར་ ནྭི་གཞན་ན་བ་རླབས་རབ་འཁྲུག་དྲག་པོ་འི་ཆུ་སྲིན་ཚོགས
དཀྲིགས་ཤུགས།

གཉན་ན་རང་གི་རི་བོ་བརྟན་པའི་རྩེ་བོ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱན་བཀག་འཕྲོར།
གཞན་ན་རླུང་ནི་མཐར་བྱེད་དག་གི་དབུགས་ལྟར་དྲག་པ་ལྡང་བས
ཀུན་ཏུ་བསྐྱོན་ཅིང་འཁོར།
གཞན་ན་གློ་བུར་ཉམས་བྱེད་དུ་གདོང་ཞེ་ནི་རབ་བརྟན་མེ་ཏྲེ་ནི
དཀྱིལ་འཁོར་གདུབ་པ་ཡོད།། 7

ཅེས་པ་ཧ་བའི་འདྲེན་པ་ཡིས། ཆུ་གཏེར་རང་བཞིན་བཤད་གྲོས་ནས།
འགའ་ཞིག་བབས་ནས་སོང་བར་གྱུར། བསམ་པ་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་འཁོད།། 8

དེ་ནས་རིན་ཅེན་གླིང་ཕྱིན་ནེ། དོན་མཐུན་དོན་ཐུབ་ཉེར་གྱུར་ཅིང༌།
དཔལ་ཐུས་དཔལ་ཐུས་རྗེས་མཐུན་གྱི། གླིང་གི་རྗེས་སུ་ཞིག་པའི་ཚེ།། 9

རི་བོ་མནད་ར་བསླང་བཞིན། ནམ་མཁར་ཀུན་ཏུ་གང་གྱུར་ཅིང༌།
ཁ་གདངས་སྦྲུལ་ལྟར་གྱུར་པ་ནི། སྟོང་པ་ཀུན་གྱི་མདུན་ཏུ་བསྒྲོང༌།། 10

རྩུས་སྐལ་ཉ་དང་ཆུ་སྲིན་བཅས། རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ནི་མ་ལུས་པ།
གཡང་སར་ལྷུང་བཞིན་དེ་ལ་ནི། ནོར་འཛིན་སྐྱོགས་མ་ཁོགས་བར་སོང་གྱུར་ཅིང༌།། 11

དེ་ནས་གཟིངས་ནི་མཐར་བྱེད་ཀྱི། ཁ་ཡི་སྦུག་དང་ཉེ་བའི་ཚེ།
ཚོང་པ་བསྐྲད་པས་འཁྲུགས་རྣམས་ཀྱིས། ཧ་བ་འདྲེན་པ་དག་ལ་དྲིས།། 12

འདི་མ་བྱུང་བ་བྱུང་གྱུར་པ། མད་བྱུང་འབྱུང་བོ་འདི་ནི་ཅི།
གང་གི་སྤྱི་བོར་ཚ་ཟེར་ཅན། ཧང་ཞིག་ཤར་བ་ཟླ་བྱུར་མཐོང༌།། 13

अन्यत्रोर्म्मिप्रबन्धः खरमकरकुलव्याकुलोऽन्यत्र वेगः
कीर्णोऽन्यत्रान्तराद्रिस्थिरशिखरघनोद्वातसम्पाकतोयः ।
अन्यत्रोद्यत्कृतान्तश्वसिततरमरुत्सन्निपातश्चमोऽब्धे-
श्चण्डोऽन्यत्रास्यकाण्डक्षयनिविड़शिखामण्डलो बाड़वाग्निः ॥
७ ॥

श्रुत्वेति कर्णधारेण कथितं रूपमम्बुधेः ।
अवरुह्य ययुः केचित् तस्थुः केचिन्महाशयाः ॥ ८ ॥

रत्नद्वीपमथासाद्य याते सार्थे कृतार्थताम् ।
अनुकूलानिले काले प्रत्यावृत्ते शनैः शनैः ॥ ९ ॥

ददृशु र्वणिजः सर्व्वे पुरः संपूरिताम्बरम् ।
विसारितास्यकुहरं मन्दराद्रिमिवोन्नतम् ॥ १० ॥

सकूर्ममीनमकरः सलीलः सकलोऽम्बुधिः ।
तस्यैवाभिमुखं वेगात् प्रस्थितः श्वभ्रपातवत् ॥ ११ ॥

कृतान्तवक्त्रकुहरासन्ने प्रवहणे ततः ।
पप्रच्छुर्वणिजः कर्णधारं विस्मयविह्वलाः ॥ १२ ॥

अभूतपूर्व्वं मुहूर्तं भूतं किमिदमद्भुतम् ।
उदितं मूर्द्ध्नि चण्डांशुयुगलं यत्र दृश्यते ॥ १३ ॥

འདི་ནི་མངོན་ཕྱོགས་རྒྱུ་འདི་དག། ཅི་སྐད་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པར་བྱེད།
གང་གི་ཤུགས་ཀྱིས་གཟིངས་འདི་ནི། འདྲེན་པར་བྱེད་ཅིང་ཉལ་པར་གསོ།། 14

དེ་ལྟ་གློ་བུར་བརླག་པ་ཙོལ་པའི། འཇིགས་པའི་ཉམ་འཕྲུལ་གྱིས་སྐྲག་པ།
ཚོང་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེ་ཚོམ་དྲིས། ཉ་བ་འདོད་པས་རབ་སྨྲས་པ།། 15

ཉ་མིད་མིད་པར་བྱེད་པའི་ཉ། སེམས་ཅན་འཇོམས་བྱེད་ཆེན་པོ་འདི།
རྒྱ་མཚོ་དག་ན་རྣམ་པར་གནས། འཁོར་བ་ན་ནི་ཀུན་སྤོངས་བཞིན།། 16

ཉི་མ་བཅུ་གཉིས་འཆར་རྩོལ་ཚོ། ཉི་མ་ཟུང་ནི་ཤར་བ་བཞིན།
དུས་མཐར་འཇིགས་རུང་འདི་ཡི་ནི། མིག་ནི་ཟུང་དག་རབ་ཏུ་མཐོང་།། 17

འདི་ཡི་ཁ་ཡི་གསང་སའི་མཐར། སྤྲིན་དཀར་དག་གིས་ཡོངས་བསྐོར་བའི།
རི་རྒྱ་ཆེན་པོའི་འཕྲེང་བ་བཞིན། སོ་ཡི་འཕྲེང་བ་རབ་ཏུ་མཆོད།། 18

འདི་ཡི་ཁ་རུ་རླུང་བ་ཡི། རྒྱུན་གྱིས་གཟིངས་ནི་དྲངས་པ་དག།
ཡུལ་ལ་མངོན་པར་ཕྱོགས་པ་ཡི། སེམས་བཞིན་གཟུང་བར་ནུས་མ་ཡིན།། 19

འཆི་བཞལ་གྱིས་སྨྲུལ་གྱུར་པ། འདི་ལ་ཕྱིར་བཅོས་ཡོད་མ་ཡིན།
སྐྱབ་གཞན་ལ་དགེ་སྤྱོར་བའི། ལྷ་ནི་ཚུང་ཟད་ཟླ་པར་མཛོད།། 20

ཅེས་པ་ཉ་བ་འདོད་ཀྱིས་བརྗོད་པ། ཚོང་པའི་ཚོགས་པ་ཀུན་གྱིས་ཐོས་ནས།
སངས་རྒྱས་སངས་རྒྱས་ཕྱག་འཚལ་ཞེས། ཚོ་ངའི་སྒྲ་དང་ལྡན་པས་སྨྲས།། 21

अस्याभिमुखमेतत् किं सलिलं परिसर्पति ।
क्षिप्यमाणं प्रवहणं यस्य वेगेन घूर्णते ॥ १४ ॥

इत्यकाण्डक्षयारम्भभयसम्भ्रमकातरैः ।
वणिग्भिः संशये पृष्टः कर्णधारः समभ्यधात् ॥ १५ ॥

तिमिङ्गिलगिलि र्मत्स्यः सत्त्वसंहारजन्महान् ।
संमोह इव संसारे निवसत्येष सागरे ॥ १६ ॥

अस्य कल्पान्तघोरस्य नेत्रयुग्मं प्रदृश्यते ।
द्वादशार्कोदयारम्भे सूर्य्यद्वयमिवोदितम् ॥ १७ ॥

अस्यास्यश्वभ्रपर्य्यन्ते शुभाभ्रपरिवारिता ।
महाद्रिशृङ्गमालेव लक्ष्यते दशनावली ॥ १८ ॥

प्रवाहेण प्रवहणं क्षिप्तमस्यास्यपातिना ।
विपथाभिमुखं चित्तमिव धर्त्तुं न शक्यते ॥ १९ ॥

स्मर्य्यतां दैवतं किञ्चिज्जन्मान्तरशुभप्रदम् ।
प्रतिक्रियास्मिन्नास्त्येव निधने कर्म्मनिर्म्मिते ॥ २० ॥

इत्युक्तं कर्णधारेण श्रुत्वा सर्व्वे वणिङ्नराः ।
नमो बुद्धाय बुद्धायेत्यूचुः साक्रन्दनादिनः ॥ २१ ॥

འཇིགས པས གཟིར བ དེ དག སྣ། བཅོམ ལྡན རྒྱལ བ རྒྱལ བྱེད ཀྱི།
ཚལ བཞུགས འབྱུང པོ ལ དགོས པས། ལྷ ཡི ཟླ བ དག གིས ཐོས།། 22

ཕྱུག པ ཞི བྱེད སངས རྒྱས ཀྱི། མཚན ཐོས ཉིད ན སེམས ཅན གྱི།
ཉིད འཚོ ཞི སྐད ཅ མེད ཁ། དཔལ ཕྲུ ཡིས ནི ཐུས པར གྱུར།། 23

དམ གྱིས དེ ནི ཁ བསྒྲིབས ཚེ། མི མཐུན ཕྱོགས འགྲོ རྒྱུན ཉམས པས།
དུས་ཀྱི ཁ ལས གྲོལ བ ཡི། གཟིངས ནི རང གི ངོས སུ ཕྱིན། 24

དེ ནས མི བཟད འཇིགས པ ལས ཐར། གྲགས པའི དཔལ ལྡན རིན ཆེན གྱིས།
ཁྱིམས་ཤིང དགེ བ ལྡན བ ཀུན། མཉན ཡོད དུ ནི རྣམ པར ཞུགས།། 25

གུས་ལྡན དེ དག སོང་གྱུར ནས། གདུང བ སྦྱིན པར མཛད པ པོ།
རྒྱལ བ བཅོམ ལྡན རྒྱལ བྱེད ཀྱི། ཚལ ན བཞུགས་ལ ཕྱག དག འཚལ།། 26

དེ དག དེ མཐོང ཉིད ནའི། འཁོར བའི འཆིང བ ཆད གྱུར ཅིང །
འཕྲུལ ལ རབ ཏུ དང བ ཐོབ། རབ ཏུ བྱུང ནས དགྲ བཅོམ གྱུར།། 27

འདི དག སྔོན གྱི སྐྱེ བ ལ། སྡིག པ འདོད སྤུངས ཞེས པ ཡི།
བསྟན ལ ཞུགས པར གྱུར ཏོ ཞེས། བཅོམ ལྡན འདས ཀྱིས་རབ ཏུ གསུངས།། 28

ཀྱི བརྗོད ཉེ ཉིད མེད པ ཡང ། སེམས་ཅན་རྗེས ལས ཆགས པ བྲམ ཏེ།
བགྲེས པའི ནེ ཙོ གྱིས ཉེ ཅིང ། སྐད ཅིག གིས་ནི སྡིག ཟད ཐོབ།། 29

नादं तेषां भयार्त्तानां भगवान् भूतभावनः ।
दिव्यश्रोत्रेण शुश्राव जिनो जेतवने स्थितः ॥ २२ ॥

बुद्धाभिधानं श्रुत्वैव तमःप्रशमनं तिमिः ।
शनैर्निमीलयन् वक्त्रं सत्त्वोपप्लवशान्तये ॥ २३ ॥

संवृतास्ये शनैस्तस्मिन् प्रतिवेगौघविप्लवात् ।
कालवक्त्रात् प्रवहणं मुक्तं सतत माययौ ॥ २४ ॥

ततः कुशलिनः सर्व्वे तीर्णाः तीव्रतराद् भयात् ।
श्रावस्तीं रत्नसम्पूर्णा विविशु विस्मृतश्रियः ॥ २५ ॥

ते गत्वा भक्तिसंयुक्ता व्यसनत्राणकारिणम् ।
जिनं जेतवनासीनं भगवन्तं ववन्दिरे ॥ २६ ॥

ते तस्य दर्शनेनैव च्छिन्नसंसारबन्धनाः ।
सद्यः प्रसादमासाद्य प्रव्रज्यार्हत्त्वमाययुः ॥ २७ ॥

अभवन् काश्यपाख्यस्य शास्तुः शासनवर्त्तिनः ।
एते जन्मनि पूर्व्वस्मिन् प्रोवाच भगवानिति ॥ २८ ॥

तिमिङ्गिलगिलि स्त्वब्धौ विरतः सत्त्वसंहृतेः ।
प्राप क्षणेन तीक्ष्णाग्निद्रुतक्षतः प्राणसंशयम् ॥ २९ ॥

ཉི་དང་ཟླ་བཟོད་ཡོད་འབྱུང་དང་། བཅས་པའི་ཀླུ་ནི་རྡོབས་ལྡན་གྱིས།
དེ་ཡི་རོ་ནི་མི་གཙང་བ། རྒྱ་གཏེར་དག་གི་ངོགས་སུ་འཕངས།། 30

དུས་ཀྱིས་ཟུམ་པ་སྐམ་པོ་ཡི། རང་བཞིན་ཤུས་དེ་རྡུས་བཀུས་པ།
རི་བོ་བརྩེགས་པ་ཁ་བ་ཡི། ཕྱུང་པོས་བསྒྲིབས་པ་བཞིན་དུ་མཐོངས།། 31

དེ་ནས་མཚན་མོད་བྲམ་ཟེ་ནི། ཕུམ་ན་དུ་ཡི་བུ་ཉིད་གྱུར།
མ་ལ་བཀྲིས་པའི་ཕྲུག་བསྐལ་ཚོར། ཉི་བཟང་མངལ་གནས་དེ་ཡིས་བྲས། 32

སྐྱེས་ཚེ་བཀྲིས་པ་བྱུང་མེད་ནི། བརྒྱ་ཡི་འོ་ནས་ཚེས་མ་གྱུར།
དཔལ་གྱིས་སྐྱིད་བསྐྱངས་ཚེ་ནི། ཟས་ཚོགས་ཤིན་ད་མང་བས་ཀྱང་། 33

མ་རིམ་མཆོག་དུ་ཡིད་བྱུང་བ། དེ་ནི་དགེ་སློང་ཚོགས་སོང་ནས།
རབ་དུ་བྱུང་བ་ཉེ་བར་བླངས། བསོད་སྙོམས་དག་གིས་ཚིམ་མ་གྱུར།། 34

དེ་ནས་ཚེར་བཀྲིས་གྲགས་པ་དེ། དད་བས་མགྲོན་གཉེར་དགེ་འདུན་གྱི།
བྱ་ཚེ་མཆོད་སྟོན་དེ་དང་དེས། གང་དུ་ཡང་ནི་རིམ་མ་གྱུར།། 35

སྐབས་དེར་ཁྲིམ་བདག་དཔལ་དང་ལྡན། བྲིན་པའི་བདུལ་ཞུགས་ཞེས་བརྗོད་པས།
དད་པ་ཡི་ནི་དགེ་སློང་ཉམས། མགྲོན་དུ་གཉེར་སྣང་ཉེ་བར་འོངས།། 36

དགེ་འདུན་གནས་དུ་གཡོན་བ་ལ། གཤེགས་ཚེ་མང་ཟ་དེ་ཉིད་ནི།
གཅིག་བུ་དེ་ཡིས་ཡང་དག་ཕྱིན། དེ་ལ་ཟས་ནི་རབ་དུ་ཕུལ།། 37

छिन्नं कलेवरं तस्य दुरामोदासहिष्णुभिः ।
सोद्वेगै र्बलिभि र्नागैः क्षिप्तं जलनिधेस्तटे ॥ ३० ॥

स शुष्कास्थिमयः कायः कालेन क्षालितोऽम्बुभिः ।
तुषारराशिसंच्छन्नः शैलकूट इवाबभौ ॥ ३१ ॥

श्रावस्त्यां ब्राह्मणस्याथ सुमतेः पुत्रतां गतः ।
मातुः स चक्रे गर्भस्थ स्तीव्रां क्षुद्दुःखवेदनाम् ॥ ३२ ॥

स जातः स्त्रीशतस्तन्यै स्तृप्तिं न क्षुधितो ययौ ।
स शनै र्वर्द्धमानश्च संभृतैर्भूरिभोजनैः ॥ ३३ ॥

अलब्ध्वा परमुद्विग्नः स गत्वा भिक्षुसङ्गमम् ।
प्रव्रज्यां समुपादाय तृप्तिं न प्राप पिण्डकैः ॥ ३४ ॥

बहुभुग्विश्रुतः सोऽथ विपुलैः सङ्घभोजनैः ।
श्रद्धानिमन्त्रणै स्तैस्तै र्न क्वचित् तृप्तिमाययौ ॥ ३५ ॥

अत्रान्तरे गृहपतिः श्रीमान् दानव्रताभिधः ।
निमन्त्रणाय भिक्षूणां श्रद्धया समुपाययौ ॥ ३६ ॥

सङ्घे ऽन्यत्र गते भोक्तुं तमेव बहुभोजनम् ।
एकमेव स संप्राप्य भोज्यं तस्मै न्यवेदयत् ॥ ३७ ॥

སྐྱེས་བུ་རབ་དུ་མང་བའི་ཟས། སྣོད་གཅིག་གྱིས་ནི་དེ་ཟོས་ཚེ།
མཐའ་དག་དགེ་འདུན་མཆོད་སྟོན་ནི། ཁྲིམ་གྱི་བདག་པོས་དེ་ལ་བྱིན།། 38

ཡ་མཚན་བྱེད་པོ་དེ་ཡིས་ནི། གཟན་གྱི་ཕྱུང་པོ་ཟོས་པའི་ཚེ།
ཁྲིམ་གྱི་བདག་པོ་འཇིགས་པ་ཡི། འབྱུང་པོར་བརྟགས་ཏེ་ཡང་དག་བསམས།།39

ཀུ་ས་རབ་གནོད་ཚང་ཚུ་ཡི། ཟས་ཅན་འདི་ནི་བདག་གིས་ཐོབ།
གང་ཞིག་གཅིག་ཕྱུས་དགེ་འདུན་གྱི། མཆོད་སྟོན་དག་ནི་མ་ལུས་ཟོས།། 40

ཟླ་སྲིད་གནོད་སྦྱིན་འདི་ཡིས་ནི། ཞར་ལ་བདག་ཀྱང་མ་ཟོས་པས།
དེ་སྲིད་འདི་ལ་ཡོད་བྱིན་ནས། བདག་ནི་མགྱོགས་པར་འགྲོ་བར་བྱ།། 41

ཉིས་རབས་བསམ་རིགས་དང་བཅས་པ་དེ། དེ་ལ་ཡོད་ནི་རབ་ཕུལ་ནས།
ཕྱི་ནས་འོང་བ་ལ་སྨྲག་པས། ཕྱིར་ཞིག་ནས་པར་བརྫུ་ཁྲི་སོང་།། 42

ཕྱིར་ནས་དེ་ཡི་སྦྱོར་ཅན་ཀུན། དེ་ཡིས་བཅོམ་ལྡན་ལ་བཤད་དེ།
འདི་ནི་གསོད་སྦྱིན་རྫིང་པོ་ཆེ། ཆ་གཉིས་བདེ་གཤེགས་སྤྱོད་དུ་རྣམས།། 43

བཅོམ་ལྡན་རྗེས་ཀྱང་དེ་ར་གསུངས་པ། གནོད་སྦྱིན་འདི་ནི་ནན་ཏན་པོ་ཆེན།
དགེ་སློང་ཆོས་སྤྱོད་ཚེས་ཅན། འདི་ནི་དགྲ་བཅོམ་ཉིད་དུ་འགྱུར།། 44

དེ་ནས་སྤྱོད་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས། ཆོས་སྟོན་མཁན་ལ་ཁྲོ་རྣམས་ནི།
དེ་བཞིན་གཤེགས་སྤྱན་སྔ་བ་ཡི། རང་གི་ཚིམ་དགའ་རབ་ཏུ་བསྟན།། 45

तस्मिन् क्षणेन भुञ्जाने प्रभूतपुरुषाशनम् ।
ददौ गृहपतिस्तस्मै समस्तं सङ्घभोजनम् ॥ ३८ ॥

अन्धसां शकटे तेन भुक्ते विस्मयकारिणा ।
भीत्या गृहपति र्भूतशङ्कार्त्तः समचिन्तयत् ॥ ३९ ॥

अहो मयायं संप्राप्तः सुकुमारोऽल्पकाशनः ।
निःशेषं भुक्तमेकेन येन सङ्घस्य भोजनम् ॥ ४० ॥

प्रसङ्गेन न यक्षोऽयं यावन्मामपि खादति ।
दत्त्वास्मै दक्षिणां तावज्जवादपसराम्यहम् ॥ ४१ ॥

इति सञ्चिन्त्य साशङ्क स्तस्मै दत्त्वा स दक्षिणाम् ।
पश्चादागमनत्रासाद् ययौ विवलिताननः ॥ ४२ ॥

गत्वा भगवते सर्व्वं तद्वृत्तान्तं निवेद्य सः ।
कोऽसौ यक्षो नु रक्षो वेत्यपृच्छत् सुगतं पुरः ॥ ४३ ॥

भगवानपि तं प्राह नासौ यक्षो न राक्षसः ।
एष धर्म्मरुचिर्नाम भिक्षु रहत्त्व मेष्यति ॥ ४४ ॥

अथ धर्म्मरुचिं शास्ता स्वयं नीत्वा विहायसा ।
अदर्शयन्निजं तस्य विकरालं कलेवरम् ॥ ४५ ॥

དེར་ནི་དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་གྱི། བརྩེ་བས་བསྟན་མཛད་གང་གིས་ནི།
རྒྱུན་དང་ལྡན་གཅིག་ཕྱིར་ནི་འོང་། རིམ་པས་དགྲ་བཅོམ་ཉིད་ཐོབ་གྱུར།། 53

ཉོན་མོངས་ཀུན་ལས་རྣམ་གྲོལ་དེས། དེ་བཞིན་གཤེགས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ།
སྔོན་གྱི་སྐྱེ་བའི་ཚོགས་དྲན་ནས། བཞིན་ནི་འཛུམ་པ་དང་བཅས་སོང་།། 54

དེ་ནས་ནམ་ཞིག་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཀུན་མཁྱེན་དགྱེས་པས་དགེ་སློང་གི།
ཚོགས་དང་ཉེ་བར་འོངས་པ་ཡི། འཆིང་བ་བཅད་པ་དེ་ལ་གསུངས།། 55

ཆོས་སྤྱོད་ཉོན་མོངས་ལས་དག་ནི། ཡངས་པའི་དུས་ལ་ཡུན་རིང་གི།
ཤིན་ཏུ་ཆེས་ཀྱང་ཡུན་རིང་བ། ཡུན་རིང་ལས་ཀྱང་ཡུན་རིང་བར།། 56

ཡུན་རིང་རྒྱ་བས་བསགས་པ་ཡི། པ་རོལ་མེད་པའི་ཀུན་ཉོན་མོངས།
བར་མེད་དེ་ཡིས་ཆོས་སྤྱོད་ཁྱོད། མི་ངལ་ལམ་ཅི་ཆུང་ཞིག་སྤྲོས།། 57

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་དམ་པ་ཡི། མདུན་དུ་ཆོས་སྤྱོད་ལ་འདི་དྲིས།
སྔོན་སྐྱེ་དྲན་པ་ཕྲེང་བ་ཡི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་དེས་གསོལ་པ།། 58

བཅོམ་ལྡན་དེ་ཞིག་ཉོན་མོངས་ལས། ཡངས་པའི་དུས་ལ་ཡུན་རིང་གི།
ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཀྱང་ཡུན་རིང་བར། ཡུན་རིང་ལས་ཀྱང་ཡུན་རིང་བ།། 59

རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་རིབ་སྦྲིའི་ཁྲར་གྱ་ཁང་ལ་གྲི་མ་བསྟན་དྲི་མས་མཚན།
ལུས་ཀྱི་སྦྲར་མའི་ཚོགས་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་བཟུང་ནས་ངལ་ཞིང་འཁྲུམ།

तत्रास्य चक्रे भगवान् दयया देशनां यथा ।
स्रोतःसकृदनागामि स यदर्हत्त्वमाप्तवान् ॥ ५३ ॥

सर्व्वक्लेशविनिर्मुक्तः स प्रणम्य तथागतम् ।
प्राग्जन्मनिचयस्मृत्या प्रययौ सस्मिताननः ॥ ५४ ॥

ततः कदाचिदायातं तं भिक्षुगणसन्निधौ ।
जगाद भगवान् प्रीत्या सर्व्वज्ञ श्छिन्नबन्धनम् ॥ ५५ ॥

चिरस्य किं धर्म्मरुचे महता सुचिरेण च ।
क्लेशाध्वविपुले काले चिराचिरतरेण च ॥ ५६ ॥

वद धर्म्मरुचे कच्चिच्चिरसञ्चारसञ्चितैः ।
तैरपारपरिक्लेशै र्न श्रान्तोऽसि निरन्तरैः ॥ ५७ ॥

इति धर्म्मरुचिः पृष्टः सर्व्वज्ञेन सतां पुरः ।
प्राग्जन्मस्मृतिदातारं भगवन्त मभाषत ॥ ५८ ॥

चिरस्य तावद् भगवन् महता सुचिरेण च ।
क्लेशाध्वविपुले काले चिराचिरतरेण च ॥ ५९ ॥

नानाकारै र्गुरुतरभरै र्गर्भशय्यामलाङ्कैः
श्रान्तः श्रान्तश्चिरतरधृतैः कायकन्यासमूहैः ।

རེར་ནི་དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་གྱི། བརྩེ་བས་བསྟན་མཛོད་གང་གིས་ནི།
རྒྱུན་དང་ལན་གཅིག་ཕྱིར་མི་འོང་། རིམ་པས་དགྲ་བཅོམ་ཉིད་ཐོབ་གྱུར།། 53

ཉོན་མོངས་ཀུན་ལས་རྣལ་གྲོལ་རེས། དེ་བཞིན་གཤེགས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ།
སྔོན་གྱི་སྐྱེ་བའི་ཚོགས་དྲན་ནས། བཞིན་ནི་འཛུམ་པ་དང་བཅས་སྨོང་།། 54

དེ་ནས་ནམ་ཞིག་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཀུན་མཁྱེན་དགེས་པས་དགེ་སློང་གི།
ཚོགས་དང་ཉེ་བར་འོངས་པ་ཡི། འཆིང་བ་བཅད་པ་དེ་ལ་གསུངས།། 55

ཆོས་སྲིད་ཉོན་མོངས་ལམ་དག་ནི། ཡངས་པའི་དུས་ལ་ཡུན་རིང་གི།
ཤིན་ཏུ་ཆེས་ཀྱང་ཡུན་རིང་བ། ཡུན་རིང་ལས་ཀྱང་ཡུན་རིང་བར།། 56

ཡུན་རིང་རྒྱུ་བས་བསམས་པ་ཡི། པ་རོལ་མེད་པའི་ཀུན་ཉོན་མོངས།
བར་མེད་དེ་ཡིས་ཆོས་སྲིད་ཁྲིད། མི་ངལ་ལས་ཅི་ཙམ་ཞིག་སྨྲོས།། 57

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་དམ་པ་ཡི། མདུན་དུ་ཆོས་སྲིད་ལ་འདི་དྲིས།
སྔོན་སྐྱེ་དྲན་པ་སྨོར་བ་ཡི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་དེས་གསོལ་པ།། 58

བཅོམ་ལྡན་རེ་ཞིག་ཉོན་མོངས་ལམ། ཡངས་པའི་དུས་ལ་ཡུན་རིང་གི།
ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཀྱང་ཡུན་རིང་བར། ཡུན་རིང་ལས་ཀྱང་ཡུན་རིང་བ།། 59

རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་རབ་སྣེའི་ཁྲར་བུ་མངལ་གྱི་མཁར་སྟར་བྲི་མས་མཚན།
ལུས་ཀྱི་སྦྲུར་མའི་ཚོགས་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་བཟུང་ནས་ངལ་ཞིང་འཁྱམ།

तत्रास्य चक्रे भगवान् दयया देशनां यया ।
स्रोतःसकृदनागामि स यदर्हत्त्वमाप्तवान् ॥ ५३ ॥

सर्व्वक्लेशविनिर्मुक्तः स प्रणम्य तथागतम् ।
प्राग्जन्मनिचयस्मृत्या प्रययौ सस्मिताननः ॥ ५४ ॥

ततः कदाचिदायातं तं भिक्षुगणसन्निधौ ।
जगाद भगवान् प्रीत्या सर्व्वज्ञ श्छिन्नबन्धनम् ॥ ५५ ॥

चिरस्य किं धर्म्मरुचे महता सुचिरेण च ।
क्लेशाध्वविपुले काले चिराचिरतरेण च ॥ ५६ ॥

वद धर्म्मरुचे कच्चिच्चिरसञ्चारसञ्चितैः ।
तैरपारपरिक्लेशै र्न श्रान्तोऽसि निरन्तरैः ॥ ५७ ॥

इति धर्म्मरुचिः पृष्टः सर्व्वज्ञेन सतां पुरः ।
प्राग्जन्मस्मृतिदातारं भगवन्त मभाषत ॥ ५८ ॥

चिरस्य तावद् भगवन् महता सुचिरेण च ।
क्लेशाध्वविपुले काले चिराचिरतरेण च ॥ ५९ ॥

नानाकारै र्गुरुतरभरै र्गर्भशय्यामलाङ्कैः
भ्रान्तः श्रान्तश्चिरतरधृतैः कायकन्यासमूहैः ।

སྡུག་བསྔལ་ཅན་རྣམས་གདུང་ལ་སྙིང་རྗེའི་གཅིག་ཕྱིར་རབ་ཏུ་གྲོན་གྱུར་ནས།
སྦྱིན་པ་ཀུན་དང་བྲལ་བའི་ངལ་གསོས་འདི་ནི་ཀྱེ་མ་བདག་གིས་ཐོབ།། 60

དེ་ལྟར་དེར་ནི་ཆོས་སྨྲེད་དང་། རྒྱལ་བའི་གདམས་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་ནི།
མཚར་ནས་ཚུལ་དེ་དགེ་སློང་གིས། དྲིས་ཤིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས།། 61

སྔོན་གྱི་བསྐལ་པར་གྲོང་ཁྱེར་ནི། དགེ་བ་ཅན་དུ་མི་བདག།
དགེ་བ་ཞེས་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས། བདེ་གཤེགས་དགེ་མཐོང་ཅེས་པ་བྱུང་།། 62

དེ་ཡི་དུས་ན་ཁྱིམ་བདག་ནི། ཆོས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ཞེས་པ་བྱུང་།
རྒྱ་མཚོར་བགྲོད་པའི་རིན་ཆེན་གྱིས། རྣམ་གྲོལ་སྲས་དང་མཚུངས་པ་ཐོབ།། 63

དེ་ནས་དུས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས། གཞི་བརྗོད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ།
འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་དོན་མཛད་ནས། མྱང་འདས་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་པ་ན།། 64

དེ་དང་བྲལ་བའི་སེམས་གདུངས་པའི། ཁྱིམ་བདག་ཆོས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ནི།
གུས་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ཡི། མཆོད་རྟེན་བྱེད་པ་ལ་བརྩོན་གྱུར།། 65

བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ཡིས་ནི། ནོར་བུ་གསེར་ཚོགས་མཆོད་དེར་ཆོས།
རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་སྡང་བའི། བྲམ་ཟེ་ཡིས་ནི་ངན་པར་བརྙས།། 66

བྲམ་ཟེ་ཚོང་གི་བོགས་རྣམས་ཀྱི། སྤྱོད་ཚུལ་དེ་ཡིས་རྒྱལ་ལ་བཤད།
དེ་ཡིས་བྱིན་པའི་དཔའ་བོ་ནི། འགོག་བྱེད་ཟློག་པར་བྱེད་པ་ཐོབ།། 67

त्वां लब्ध्वाहं व्यसनकरुणाबान्धवं दुःखितानां
प्राप्तः सर्व्वावरणरहितां हन्त विश्रान्तिमेताम् ॥ ६० ॥

इति धर्म्मरुचे स्तत्र जिनस्य च कथान्तरे।
कौतुकाद् भिक्षुभिः पृष्ट स्तद्वृत्तं सुगतोऽप्यधात् ॥ ६१ ॥

पूर्व्वस्मिन् भगवान् कल्पे क्षेमनाम्नि महीपतौ।
क्षेमङ्कराख्यः सुगतः क्षेमवत्या मभूत्पुरि ॥ ६२ ॥

तस्य काले गृहपति धर्म्मश्रीलाभिधोऽभवत्।
समुद्रयाचासंरब्धरत्नै र्वैश्रवणोपमः ॥ ६३ ॥

कृत्वा सर्व्वं जगत्कार्य्यं तस्मिन्नथ तथागते।
निर्वाणधातुसंलीने कालेनामिततेजसि ॥ ६४ ॥

धर्म्मश्रीस्तो गृहपति स्तद्वियोगाग्नितापितः।
भक्त्या भगवत स्तस्य स्तूपं कर्त्तुं समुद्ययौ ॥ ६५ ॥

मणिकाञ्चनसम्भारस्तूपारम्भे महात्मनः।
जिनशासनविद्वेषाद्विप्रा स्तस्य न्यवारयन् ॥ ६६ ॥

विप्राणां धर्म्मविघ्नानां राज्ञो वृत्तं निवेद्य सः।
तद्दत्तं सुभटं प्राप्य प्रतिषेधकवारणम् ॥ ६७ ॥

ཤིང་གི་སྡོང་སྦུབ་ཅེས་བྱ་བ། རྒྱལ་པོ་འདི་དཔའ་བོ་གཏམས་པ་དེས།
བྲམ་ཟེ་རྣམས་ལ་རབ་བསྒྲིགས་ནས། ཆད་པས་རླག་པས་ཕྱིར་ཕྱོགས་བྱས།། 68

དེ་ནས་གེགས་བྲལ་ཁྲིམ་བདག་གིས། གསེར་གྱི་མཆོད་རྟེན་ནོར་བུ་དང་།
ཀྱུ་རིག་དག་གིས་བསླུས་པ་དག། སྨོན་ལམ་དག་ནི་རབ་བསྒྲུབས་པ།། 69

བདག་ནི་དག་བ་འདི་དག་གིས། སེམས་ཅན་ཡང་དག་གྲོལ་ལ་ཆགས།
སླ་མེད་ཡང་དག་རྫོགས་བྱང་ཆུབ། བདུད་ཅི་བྲན་པ་ཐོབ་གྱུར་ཅིག།། 70

དེ་བརྗོད་དེ་དག་ཐོས་གྱུར་ནས། སྡོང་སྦུབ་གསུམ་དང་བཅས་པས་བདག།
ཁྱོད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཉིད་གྱུར་ཅིག། ཅེས་པ་སྨྲས་དེ་སྨྲོན་ལམ་བཏབ།། 1

ཆོས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ཤེ་ཞེས་ཀྱི། སྤྲིན་ནི་ཐོབ་པས་དེ་ལ་སྨྲས།
རྨིག་པ་རབ་ཏུ་མང་བ་ཁྱོད། ཚོགས་ཆེན་དག་གིས་ཤ་ཐོབ་གྱུར།། 72

བསྐལ་པ་མང་པོ་སོང་བའི་ཚེ། ཡངས་པའི་དུས་ལ་སྤྲིག་ཟད་ནས།
སངས་རྒྱས་མཚན་ནི་ཐོབ་པ་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་དགེ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར།། 73

ཁྱིམ་བདག་ཆོས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་དེར། དེ་ཡི་ཚེ་ན་ཉིད་གྱུར།
གང་ཞིག་སྡོང་སྦུབ་དུ་གྱུར་དེ། ཡུན་རིང་ལོན་ནས་ཆོས་སྤྱོད་འདི།། 74

གཉིས་པའི་བསྐལ་པར་གྲོང་ཁྱེར་ནི། མར་མེ་མཛད་དུ་ས་ཡི་བདག།
མར་མེ་ཞེས་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས། སྤྱོད་པ་མར་མེ་མཛད་ཅེས་གྱུར།། 75

नाम्ना सहस्रयोधीति स राजसुभटः कृती ।
निर्भर्त्स्य विदधे विप्रान् दण्डत्रासपराङ्मुखान् ॥ ६८ ॥

हेमस्तूपं गृहपति र्निचितं मणिमौक्तिकैः ।
वीतविघ्नं ततः कृत्वा प्रणिधानं समादधे ॥ ६९ ॥

सत्त्वसन्तारणासक्तां सुधासिक्तामनुत्तराम् ।
अनेन कुशलेनाहं सम्यक्सम्बोधि माप्नुयाम् ॥ ७० ॥

सहस्रयोधी तेनोक्त मेतदाकर्ण्य सादरः ।
श्रावकोऽहं तवैव स्या मित्यूचे प्रणिधानवान् ॥ ७१ ॥

धर्म्मशील स्त मवदत् स प्राप्य ज्ञानलोचनम् ।
प्रभूतपापः कृच्छ्रेण श्रावकस्त्वं भविष्यसि ॥ ७२ ॥

बहुवर्षे गते काले विशालकुशलक्षयात् ।
बुद्धाभिधानमाकर्ण्य कुशलं समवाप्स्यसि ॥ ७३ ॥

धर्म्मशीलो गृहपतिः सोऽहमेव तदाभवम् ।
सहस्रयोधी यश्चाभूत् सोऽयं धर्म्मरुचिश्चिरात् ॥ ७४ ॥

द्वितीयकल्पे भगवान् दीपाख्ये पृथिवीपतौ ।
दीपङ्कराभिधः शास्ता दीपवत्यामभूत् पुरि ॥ ७५ ॥

ནམ་ཞིག་དཀའ་ཐུབ་ནགས་དགྲོས་དེ། རང་གི་གྲོང་ཁྱེར་འཇུག་པའི་སྐད།
ས་བདག་དེ་ཡི་གུས་པ་ཡིས། ཕྱིན་ནས་རང་གིས་རབ་ཏུ་ཞུས།། 76

མི་བདག་གུས་པས་དེ་ལ་ནི། མཉམ་གཞིན་རབ་ཏུ་དང་བ་ཡི།
བདེ་བར་གཤེགས་པས་ཁམས་བླངས་ཚེ། དགོད་པའི་ཚོགས་ནི་རབ་ཏུ་བཤམས།། 77

ཀ་ཤིའི་གྲོང་ཁྱེར་དག་ཏུ་ནི། ས་བདག་ནོར་ལྷའི་བུ་ཞེས་པའི།
གྲགས་ལ་མཆོག་ལྡན་རྟེས་ཤིག་ཅེས། རྒྱལ་པོ་དེ་ཡི་ཕོ་ཉ་སྤྲིངས།། 78

སྐབས་དེར་རྒྱལ་པོ་ནོར་ལྷའི་བུ། མཆོད་སྦྱིན་པོ་ནི་བཅུ་གཉིས་པ།
ཇོ་ག་བཞིན་དུ་རྫོགས་པ་ན། ཡོན་ལྡ་དག་གིས་བརྡུག་པ་བྱས།། 79

ས་བདག་དེ་ལ་ལྷས་སྨྲས་པ། ཁྱོད་ཅན་བྲམ་ཟེ་གཉིས་འོང་འགྱུར།
ཟླ་གྲོལ་བཟང་དང་ཟླ་གྲོས་སོ། དེ་ལས་དང་པོ་ལ་སྦྱིན་འོ་སྐོ།། 80

དེ་ནས་ཁ་དོར་མཐར་ཉིན་དེ། ཟླ་མའི་ཡོན་ནི་དོན་གཉེར་བའི།
བྲམ་ཟེ་དེ་དག་ས་བདག་གི། མཆོད་སྦྱིན་ཞིང་དུ་ཡང་དག་འོངས།། 81

ས་སྤྱོད་ནོར་ལྷའི་བུ་ཡིས་ཀྱང་། དེ་ཡི་མིང་གྲོས་གུས་པ་ཡིས།
ཟླ་གྲོལ་བཟང་ལ་མཆོད་སྦྱིན་ནི། མཇུག་ཏུ་ཡོན་ལྡ་དགའ་བས་ཕུལ།། 82

ཁྲི་སྟན་རིན་ཆེན་བཅི་རང་བཏིང་། གསེར་གྱི་དབྱིག་པ་རིལ་པོ་དང་།
རིན་ཅན་གསེར་གྱི་སྣོད་དང་ནི། གསེར་ནི་བརྒྱ་ཕྲག་ལྔ་དག་གོ།། 83

तपोवनरुचि र्भक्त्या कदाचित्तेन भूभुजा
जिनः पुरप्रवेशाय स गत्वा स्वय मर्थितः ॥ ७६ ॥

प्रणये न्टपते स्तस्मिन् वात्सल्येन प्रसादिना ।
सुगतेनाभ्युपगते सम्भारः समवर्त्तत ॥ ७७ ॥

स राजा काशीनगरीं वासवाख्यस्य भूपतेः ।
सुहृदः प्राहिणोद्दूतं भगवान् दृश्यतामिति ॥ ७८ ॥

अत्रान्तरे वासवेन राज्ञा द्वादशवार्षिके ।
यज्ञे समाप्ते विधिवत् कल्पिताः पञ्चदक्षिणाः ॥ ७९ ॥

तं दैवतावदद् भूपं विप्रौ त्वा मागमिष्यतः ।
सुमतिश्च मतिश्चेति दानार्हः प्रथम स्तयोः ॥ ८० ॥

अथाध्ययनपर्य्यन्ते गुरवे दक्षिणार्थिने ।
यज्ञश्चैवं क्षितिपते स्तौ समाजग्मतु र्द्विजौ ॥ ८१ ॥

वासवोऽपि महीपाल स्तन्नामश्रवणादरात् ।
ददौ हृष्टः सुमतये यज्ञान्ते पञ्चदक्षिणाः ॥ ८२ ॥

चतूरत्नमयीं शय्यां हैमौ दण्डकमण्डलू ।
सुवर्णरत्नपात्रीञ्च हिरण्यशतपञ्चकम् ॥ ८३ ॥

རང་གི་བུ་མོ་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན། མི་བདག་སྟེར་བར་བརྩོན་པ་ན།
བློ་གྲོས་བཟང་གི་ཚངས་སྤྱོད་ནི། བརྗོད་ཅིང་བུ་མོ་ཡོངས་མ་བླངས།། 84

མཛེས་མ་ཞེས་པ་བུ་མོ་དེ། གསེར་གྱི་འོད་ཅན་དེ་མཐོང་ནས།
མཛེན་འདོད་ལྡན་པས་ངོ་ཚ་ནི། རབ་ཏུ་བཏང་ནས་ཞུ་བ་བྱས།། 85

དེ་ནས་དེ་ཡིས་ཕྱིར་བཟློག་ཆེ། བུ་མོ་ཚངས་སྤྱོད་ལྡན་མ་དེ།
ཆགས་བྲལ་གཉེན་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་དེ། མང་མི་ཅན་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་སོང་།། 86

དེར་ནི་རྒྱན་གྱི་རིན་ཆེན་རྣམས། རིམ་པ་ཡིས་ནི་འཚོང་བྱེད་ཅིང་།
རིན་གྱིས་ཉོས་པའི་མེ་ཏོག་གིས། དེ་ཡིས་རྟག་ཏུ་ལྷ་མཆོད་བྱས།། 87

བློ་གྲོས་བཟང་གིས་ཡོན་ཐོབ་པ། བཞེད་པ་བླ་མ་ལ་ཕུལ་ནས།
དེ་ཡི་ཆུང་མར་བསྟེན་པ་ཡི། གསེར་གྱི་ལྷག་མ་རང་གིས་བཟུང་།། 88

དེ་ཉིད་ཀྱི་ནི་མཚན་མོ་ལ། དེ་ཡི་རྨི་ལམ་བཅུ་མཐོང་སྟེ།
བདུད་རྩིའི་རྒྱ་མཚོ་འབྱུང་བ་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་ནི་འགྲོ་བ་དང་།། 89

ཉི་ཟླ་མཐོང་དང་རྒྱལ་པོ་དང་། ཐུབ་པའི་ཚོགས་དང་ཤིང་རྟ་དང་།
གླང་དཀར་དང་ནི་ངང་པ་དང་། དེ་བཞིན་སེང་གེའི་རི་ལ་འཛེག།། 90

དེ་ནས་དེ་ནི་རབ་སད་དེ། ཐུབ་ཆེན་མངོན་ཤེས་ལྔ་ལྡན་པ།
པོ་ས་གསོལ་བའི་ཚལ་དུ་ནི། མི་ནས་འབྲས་བུ་ཀ་ཏུ་སོང་།། 91

अलङ्कृताञ्च स्वसुतां नृपे दातुं समुद्यते ।
सुमति र्नाग्रहीत् कन्यां ब्रह्मचर्य्यं मुदाहरन् ॥ ८४ ॥

कन्यापि सुन्दरी नाम तं दृष्ट्वा कनकद्युतिम् ।
साभिलाषा समुत्सृज्य लज्जां चक्रे तदर्थनाम् ॥ ८५ ॥

प्रत्याख्याता तत स्तेन सा कन्या ब्रह्मचारिणा ।
वैराग्याद्बन्धुविमुखी ययौ दीपवतीं पुरीम् ॥ ८६ ॥

तत्रालङ्काररत्नानां कुर्व्वाणा विक्रयं शनैः ।
सा मूल्यक्रीतकुसुमैः सदा चक्रे सुरार्चनाम् ॥ ८७ ॥

सुमति र्गुरवे दत्वा दक्षिणार्थं समीहितम् ।
हिरण्यशेषं तत्पन्त्या निर्द्दिष्टं स्वय मग्रहीत् ॥ ८८ ॥

तस्यामेव विभावर्य्यां स्वप्नान् दश ददर्श सः ।
पानं सुधासमुद्रस्य गमनं गगनेन च ॥ ८९ ॥

चन्द्रार्कस्पर्शनं राज्ञां सुनीना मथ याचनम् ।
श्वेतेभ-हंस-सिंहाद्रिशिखरारोहणं तथा ॥ ९० ॥

सोऽथ प्रबुद्धः स्वप्नानां फलं श्रोतुं महामुनेः ।
जगाम पञ्चाभिज्ञस्य पर्णादस्य तपोवनम् ॥ ९१ ॥

དེ་ཡིས་དྲིས་ལ་དེས་སྨྲས་པ། ཁྱོད་ཀྱི་མི་ལམ་འབྲས་བུ་རྒྱུས།
མར་མེ་ཅན་གྱི་གྲོང་གནས་པ། བཅོམ་ལྡན་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཁྱེན།། 92

དེ་ཐོས་སྐྱུར་བར་བློ་གྲོས་བཟང་། མི་ལམ་ལུང་བསྟན་འདོད་པ་ཡིས།
མཆེད་ནི་བློ་གྲོས་དང་འགྲོགས་དེ། གྲོང་ཁྱེར་མར་མེ་ཅན་དུ་སོང་།། 93.

སྐབས་དེར་རྒྱལ་པོ་མར་མེ་ཡིས། བཅོམ་ལྡན་ནང་དུ་བྱོན་པ་ཡི།
དགའ་སྟོན་ཆེ་ལ་གྲོང་ཁྱེར་དེ། རིན་ཆེན་དང་ནི་གོས་ཀྱིས་སྤྲས། 94

དེ་ཡི་མཆོད་པའི་མེ་ཏོག་ཚོགས། དེར་ནི་ས་བདག་གིས་བསྐུབས་ཚེ།
ཉི་ཚོང་དྲུག་གི་གནས་སུ་ནི། ངེས་པར་མེ་ཏོག་མཐོང་མ་གྱུར།། 95

དེ་ནས་བུ་མོ་མཛེས་མ་དེ། མེ་ཏོག་ཉིད་དགའ་གྱུར་པའི་ཚེ།
མཆོད་པ་འཆད་པའི་ཕྱག་བརྡལ་གྱིས། གཟིར་བ་འཕྲེང་བ་མཁན་ལ་ཞུས།། 96

དེ་ནས་བློ་བཟང་བསོད་ནམས་མཐུས། འདས་སྐྱེས་མེད་པའི་ཛིང་བུ་ནི།
འགའ་ཞིག་ཏུ་ཡང་དེ་དུས་ནས། པདྨོ་དག་ནི་འཁྲུངས་པར་གྱུར།། 97

དེ་དག་རྒྱལ་པོའི་འཇིགས་པ་ཡིས། སྦས་ནས་སྦྲེད་པས་འཕྲེང་མཁན་གྱིས།
དེ་ལ་བྱིན་ཅིང་དེ་ཡིས་ཀྱང་། བུམ་ཆུའི་ནང་བཅུག་མགྱོགས་པར་སོང་།། 98

བློ་གྲོས་བཟང་པོ་དང་མཆོད་སྣོད། མེ་ཏོག་དོན་གཉེར་ཡོངས་འཁྲུམས་པས།
པདྨོ་བྲུས་པའི་བཞིན་རས་ཅན། མཛེས་མ་དགའ་ནི་ལམ་དུ་མཐོང་།། 99

स तेन पृष्टः प्रोवाच त्वत्स्वप्नानां फलोदयम् ।
जिनो जानाति भगवान् दीपवत्यां पुरि स्थितः ॥ ९२ ॥

तच्छ्रुत्वा सुमति स्तूर्णं स्वप्नव्याकरणोत्सुकः ।
सहैव मतिना साधा ययौ दीपवतीं पुरीम् ॥ ९३ ॥

तस्मिन्नवसरे राज्ञा दीपेन विपुलोत्सवे ।
सा प्रवेश्ये भगवतः पुरी रत्नाम्बरै र्वृता ॥ ९४ ॥

यत्पूजापुष्पसम्भारे सम्भृते तत्र भूभुजा ।
क्रयविक्रयवीथीषु नैवादृश्यत पुष्पकम् ॥ ९५ ॥

ततः सा सुन्दरी कन्या पुष्पं दुर्लभतां गतम् ।
पूजाविच्छेददुःखार्त्ता मालाकार मवोचत ॥ ९६ ॥

ततः सुमतिपुण्यानां प्रभावादप्यपङ्कजे ।
ह्रदे बभूव कस्मिंश्चित् तत्कालकमलोद्भवः ॥ ९७ ॥

तानि राजभयात्तस्यै लुब्धः प्रच्छाद्य मालिकः ।
ददौ साप्यम्बुकुम्भान्त र्निक्षिप्य त्वरितं ययौ ॥ ९८ ॥

सुमति र्जिनपूजायै कुसुमार्थी परिभ्रमन् ।
तां फुल्लपद्मबहुलां ददर्श पथि सुन्दरीम् ॥ ९९ ॥

དེ་ནས་དེ་ཡི་བསོད་ནམས་མཐུས། །སྤྲག་དང་བཅས་པ་བདག་གིས་བཞིན།
ཕྲུམ་པའི་ནང་ན་རབ་བསྒྲིབས་པའི། །པདྨོ་རྣམས་ཀྱིས་བཞིན་དགའ་བསྟན།། 100

མི་རྟོག་དོན་དུ་གཅེར་བ་དེས། །གསེར་གྱིས་དེ་ལ་བསྒྲངས་པ་ན།
སྲིད་ལྡན་མ་ཤིས་ཡོངས་ཤེས་ནས། །འཛུམ་བཅས་དེ་ལ་རབ་སྨྲས་པ།། 101

ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ནི་སྤྱོད་བཟང་ནས། །དཔལ་མི་རྟོག་སྒྲོང་བར་བྱེད།
དམ་པ་ཚངས་སྤྱོད་བུ་མོ་ལ། །ཕེབས་པར་སྨྲ་བའི་རིགས་མ་ཡིན།། 102

ཁྱོད་ལ་མི་རྟོག་རབ་ཕྱིན་པས། །སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཆུང་མར་བདག །
གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའི་སྨོན་ལམ་གྱིས། །འདི་དག་སྙིང་གི་གཞན་དུ་མིན།། 103

དེ་ལྟར་གྱུར་ཅེས་དེ་བརྗོད་ཚེ། །པདྨ་ལྟ་ནི་དེ་ལ་ཕྱིན།
རང་ཡང་མཆོད་ཕྱིར་དེ་ཡིས་ནི། །པདྨོ་གཉིས་དག་རབ་ཏུ་བཟུང་།། 104

དེ་ནས་ས་བདག་མར་མེ་དང་། །ས་བདག་ནོར་ལྷའི་བུ་དག་ཀྱང་།
བཅོམ་ལྡན་གཤེགས་པར་བྱོན་པ་ཅན། །གྲུབ་པས་མངོན་དུ་འོངས་པར་གྱུར།། 105

དེ་ནས་མར་མེས་དེ་ཡི་གདུགས། །རིན་ཆེན་ཕྲུར་མས་མཚན་པ་བཟུང་།
ནོར་འཛིན་བདག་པོ་ནོར་ལྷའི་བུས། །རྔ་བ་རྟར་དཀར་ཧ་ཡབ་ཐོ།། 106

ལྷ་དང་གྲུབ་པ་བཟང་སྐྱོང་དང་། །ཀླུ་ཟླ་མཆོད་དང་གྲོང་ཁྱེར་དུ།
རབ་ཏུ་བཞུགས་པ་ཚེ་སེམས་ཅན་ཀུན། །ཀུན་དུ་བདེ་བའི་དགའ་སྟོན་རྒྱས།། 107

पुण्यानुभावात्तस्यैव कुम्भाभ्यन्तरसंवृतैः ।
सज्जीवितैरिव मुखं दर्शितं कमलै स्ततः ॥ १०० ॥

अर्थ्यमाना हिरण्येन सा तेन कमलार्थिना ।
साभिलाषा परिज्ञाय सस्मिता त मभाषत ॥ १०१ ॥

त्यक्ताऽहं भवता पूर्व्वं कुसुमान्यद्य याचसे ।
कन्यासम्भाषणं साधो न युक्तं ब्रह्मचारिणः ॥ १०२ ॥

तव पुष्पप्रदानेन भार्य्या स्या मन्यजन्मसु ।
इत्येवं प्रणिधानेन ददाम्येतानि नान्यथा ॥ १०३ ॥

एवमस्त्विति तेनोक्ते पञ्च पर्व्वाणि सा ददौ ।
तस्मै स्वयञ्च पूजायै जग्राह कमलद्वयन् ॥ १०४ ॥

अथ द्वीपक्षितिपति र्वासवश्च महीपतिः ।
भगवन्तं समायान्तं भक्त्या प्रत्यभिजग्मतुः ॥ १०५ ॥

तस्य रत्नशलाकाङ्कं दीप्तं छत्र मधाग्रहीत् ।
चामरं चन्द्रधवलं वासवो वसुधाधिपः ॥ १०६ ॥

सुरसिद्धर्षिगन्धर्व्वैः पूज्यमानस्य सर्व्वतः ।
पुरप्रवेशे तस्यासीत् सर्व्वसत्त्वसुखोत्सवः ॥ १०७ ॥

སྨྲ་བའི་ཚོགས་ནི་སྡུག་པོ་ལ། །རྒྱལ་བ་ལྷ་བར་འདོད་པ་ཡིས། །
བློ་གྲོས་བཟང་གི་དེ་མཐུ་ལས། །ཇི་ཞིག་ལྷུར་ལྟེས་ལམ་ཐོབ་གྱུར། ། 108

སྟོན་པའི་ཞབས་ལ་པདྨ་དག །རབ་ཏུ་འཐངས་ནས་ཐལ་སྦྱར་ཏེ། །
ཀུན་དགའ་ཅན་དེས་རལ་བའི་ཁྲར། །ས་ལ་བཀྲམ་ནས་དེར་ཕྱག་འཚལ། ། 109

དེ་ཡི་མདུན་ན་སངས་པ་ཡི། །ལེགས་བྱས་བཞིན་དུ་པདྨ་རྣམས། །
དེ་མདུན་ཞལ་གྱི་ཟླ་བའི་མཐར། །མཆོད་པ་ཡང་དག་རྒྱུ་བ་ཐོབ། ། 110

བཅོམ་ལྡན་མདུན་དུ་དད་པ་ཡི། །མཛེས་མས་གསུམ་པས་རབ་གཏོར་བའི། །
པདྨ་རྒྱས་པ་བཟང་དག་ནི། །སྐད་ཀྱི་རྒྱན་ཉིད་དག་ཏུ་གྱུར། ། 111

བློ་བཟང་རབ་ཏུ་བདད་པ་ཡི། །རལ་པའི་ཚོགས་ནི་བདེ་གཤེགས་ཀྱི། །
ཞབས་ཀྱིས་མནན་པས་ལྷུང་གྱུར་ཅིང་། །དེ་བཞིན་གཞན་ནི་རབ་ཏུ་འཕྲུངས། ། 112

དེ་ནི་བྲ་བ་བྲིས་གྱུར་ཅིང་། །མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་ཐོབ་པ་ནི། །
འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཉན་པ་ལ། །བཅོམ་ལྡན་རྒྱལ་བས་བཀའ་སྩལ་བ། ། 113

བླ་མེད་ཡང་དག་རྫོགས་པ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་བློ་བཟང་འདི། །
འཇིག་རྟེན་དུ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །ཤཱཀྱ་ཐུབ་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར། ། 114

ཞེས་པ་རྒྱལ་བས་རབ་གསུངས་ཤིང་། །མཁའ་ལ་མི་རྔ་ཆེར་ལྡང་ཆེ། །
མཆོད་རིང་རང་དུ་གཡུས་ང་ནི་སྒྲ། །རྡོ་ཏོ་ཀུར་གྱིས་རབ་ཏུ་བྲངས། ། 115

निविड़े जनसंपाते जिनसन्दर्शनोत्सुकः ।
सुमति स्तत्प्रभावेण कथञ्चिन्मार्गं माप्तवान् ॥ १०८ ॥

क्षिप्त्वा शालु चरणयोः कमलानि कृताञ्जलिः ।
स तं ववन्दे सानन्दः क्षितौ कीर्णजटाभरः ॥ १०९ ॥

तस्य पद्मानि वैपुल्यं सुकृतानीव तत्क्षणात् ।
अवाप्य चक्रचक्राभां सर्व्वां सञ्चारिणीं पुरः ॥ ११० ॥

सुन्दर्य्या सादरोत्सृष्टं भक्त्या भगवतोऽग्रतः ।
फुल्लारविन्दयुगलं ययौ कर्णावतंसताम् ॥ १११ ॥

जटाकटप्रः सुमतेः सुगतेन प्रणामिनः ।
व्यशीर्य्यत पदाक्रान्तः प्रादुरासीत्तया परः ॥ ११२ ॥

सध्याकाशगतौ तस्मिन् प्रयाते कृतकृत्यताम् ।
शृण्वतः सर्व्वलोकस्य बभाषे भगवान् जिनः ॥ ११३ ॥

सम्यक्सम्बोधि मासाद्य सुमते त्व मनुत्तराम् ।
लोके शाक्यमुनि र्नाम भविष्यसि तथागतः ॥ ११४ ॥

उदीरिते जिनेनेति पुष्पवर्षे दिवश्च्युते ।
जटां स्तूपप्रतिष्ठायै जगृहुः सर्व्वमन्त्रिणः ॥ ११५ ॥

ས་ལ་མཆེད་ཀྱི་རལ་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་ཞབས་ཀྱིས་མནན་མཐོང་ནས།
ཉན་པ་ཉིད་དུ་མངོན་ཁྲོས་པས། ཀླུ་གྲོས་ཁྲོ་བས་འཁྲུགས་པར་གྱུར།། 116

དེ་ཡི་རྣམ་འགྱུར་མཐོང་བ་ལས། སྐྱེས་བ་ཀླུ་གྲོས་བཟང་པོས་བཟློག།
དེ་ཉིད་དང་ནི་ལྷན་ཅིག་ཏུ། སྟོན་པའི་མདུན་དུ་རབ་བྱུང་བླངས།། 117

དེ་ནས་དུས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་མཐར། ཀླུ་གྲོས་བཟང་གིས་ལྷ་ཡི་གནས།
དགའ་ལྡན་ཞེས་པ་ཐོབ་གྱུར་ཏེ། ཀླུ་གྲོས་དག་ནི་ཤུལ་བར་སོང་།། 118

ད་ལྟ་ཀླུ་བཟང་དེ་ཉིད་ང་། ཀླུ་གྲོས་ཀླུ་གྲོས་རྣམ་བསྐྱད་པས།
ཉམས་པར་གྱུར་པ་ཆོས་སྤྱོད་འདི། མཛེས་མ་དེ་ནི་གྲགས་འཛིན་མའོ།། 119

གསུམ་པའི་བསྐལ་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཁོར་བ་འཇིག།
བླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཏེར། འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་སྟོན་བྱུང་གྱུར།། 120

དེ་ཡི་དུས་ན་འཕགས་རྒྱལ་དུ། ཚོང་པ་ཅན་བྱིན་ཞེས་པ།
ནོར་ཆེན་ཏོ་ཚོང་དག་གིས་ནི། རབ་ཏུ་གྲགས་པ་བྱུང་བར་གྱུར།། 121

དེ་ཡི་ཚུང་མ་འདོད་པའི་སྟོབས། ཞིམ་ལ་སྐྱེས་བྱེད་ལྟར་མཛེས་བྱ།
དུས་བྱིན་ཞེས་ནི་བྱ་བདག། ལུས་བཞིན་དུ་ནི་དགའ་བ་བྱུང་།། 122

ཁྲིམ་ལུགས་ཚུང་མ་ལ་བཀོད་ནས། ནོར་དོན་གཉེར་དེ་རྒྱ་མཚོར་སོང་།
ལན་དུ་ཡིས་བཞི་ནོར་ཅན་རྣམས། ནོར་དག་གིས་ནི་སྤྱོད་པ་འཕེལ།། 123

भगवच्चरणाक्रान्ता श्चातु दृंष्ट्वा जटाः क्षितौ ।
श्रोचियत्वाभिमानेन मतिः कोपाकुलोऽभवत् ॥ ११६ ॥

निवार्य्य सुमति स्तस्य विकारं मोहसम्भवम् ।
तेनैव सहितः शास्तुः प्रव्रज्या मग्रहीत् पुरः ॥ ११७ ॥

ततः कालेन सुमति र्देहान्ते तुषिताभिधम् ।
अवाप देवनिलयं मतिश्च नरकं ययौ ॥ ११८ ॥

सोऽहं सुमतिरेवाद्य मतिश्च मतिविप्लवात् ।
अयं धर्म्मरुचिः क्लिष्टः सुन्दरी सा यशोधरा ॥ ११९ ॥

तृतीये भगवान् कल्पे ककुच्छन्द स्तथागतः ।
अनुत्तरज्ञाननिधि र्जम्बुद्वीपे पुराभवत् ॥ १२० ॥

बभूव समये तस्मिन्नुज्जयिन्यां महाधनः ।
वणिक् चन्दनदत्ताख्यः प्रख्यातक्रयविक्रयः ॥ १२१ ॥

तस्य कामबलाख्यायां जायायां सद्गुणद्युतिः ।
अश्वदत्ताभिधानो ऽभूत् पुत्रः काय इव प्रियः ॥ १२२ ॥

अर्थार्थी स जगामाब्धिं पत्नीन्यस्तगृहस्थितिः ।
धनेन धनिनां तृष्णा लवणेनेव वर्द्धते ॥ १२३ ॥

དེ་ཡི་ཆུང་མ་ཁྲོ་སོང་ཆེ། ལང་ཚོས་སྨྱོས་ཤིང་རྨོངས་པ་ཡིས།
ཁྲིམས་ཀྱི་བསམ་པ་ཡོངས་བཏང་ནས། འདོད་པའི་བསམ་གཏན་ལ་ཆགས་གྱུར།། 124

དེ་ཡིས་ནོར་གྱི་ཕས་ལ་ནི། གཞོན་ནུ་དུས་འབྱིན་ནམ་བཀོད་ནས།
དྲག་ཏུ་ཁང་བཟང་བ་གསར་དུ། གནས་དེ་རྒྱལ་པོ་ཡི་ལམ་ལ་བལྟས།། 125

གཡོག་འཁོར་མང་པོ་ཡི་ཁྲིམས་དུ་ནི། རང་དབང་གནས་སྐབས་བྲལ་བ་དེས།
ཤུགས་རིངས་བྱུང་ནས་མ་མ་ནི། ཆུན་མོ་དག་ལ་མངོན་ཕྱོགས་སྨྲས།། 126

ཁྲིམས་ནི་འཕྲུར་ཞིང་ལོངས་སྤྱོད་མང་། སྐྱེ་བོ་བཀའ་ལས་ཉན་པ་འདིར།
རང་དབང་སྤྱོད་པས་དམན་པ་ཡི། མ་མ་བདག་ལ་དགའ་བ་མེད།། 127

སྐྱེས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་མེད་པ་ན། བུད་མེད་དགའ་བ་བསྟེན་པ་ནི།
དབང་གིས་མ་ཡིན་བཀུར་སྟི་མིན། རྒྱན་གྱིས་མ་ཡིན་ཟས་ཀྱིས་མིན།། 128

དེ་སྐད་ཁྲིམས་ནི་ཡོངས་བཏང་ནས། བདག་ནི་འདུན་པས་རྒྱུ་ཞིང་འགྲོ།
གཞོན་སྐྱེས་བུ་ནི་འདི་ལ་ཡང་། བདག་ནི་ཆགས་པའི་དབང་མ་གྱུར།། 129

རིགས་ཀྱི་འཇུག་ངོགས་ཀྱིས་བཅིངས་ཤིང་། གཉེན་གྱི་འཆིང་བས་བསྲུམས་པ་དག།
བུད་མེད་དགའ་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན། གཡོ་ལྡན་དག་གིས་བཟོད་མ་ཡིན།། 130

ཞེས་སྨྲ་དེ་ལ་མ་མ་ནི། ཤིན་ཏུ་མཛའ་བས་འཁྲུགས་པས་སྨྲས།
མཉེས་གཤིན་ཤིན་ཏུ་ཕངས་པའི་དཔལ། བཏང་ནས་འགྲོ་བ་རིགས་མ་ཡིན།། 131

तत्पत्नी प्रोषिते पत्यौ यौवनोन्मादमोहिता ।
गृहचिन्ताः परित्यज्य कामध्यानपराभवत् ॥ १२४ ॥

कुमारं मन्त्रदत्तं सा निधाय धनकर्मणि ।
सदा प्रासादशृङ्गस्था राजमार्गं व्यलोकयत् ॥ १२५ ॥

स्वैरावकाशरहिता बहुभृत्यजने गृहे ।
वृद्धधात्रीः समभ्येत्य दीर्घोच्छ्वासाज्जगाद सा ॥ १२६ ॥

विभवे बहुभोगेऽस्मिन्नात्माधीनजने गृहे ।
स्वैरसञ्चारहीनाया मातः सत्यं न मे रतिः ॥ १२७॥

नाधिकारे न सत्कारे नालङ्कारे न भोजनैः ।
विना पुरुषसम्भोगं भजन्ते ललनाः सुखम् ॥ १२८ ॥

तस्माद् गृहं परित्यज्य गच्छामि स्वच्छन्दचारिणी ।
बाल्ये जातः सुतोऽप्येष न स्नेहायतनं मम ॥ १२९ ॥

कुलकूलदयाबद्धा बन्धुबन्धनयन्त्रणाम् ।
न सहन्ते तरङ्गिण्यो रतिशीलाहि योषितः ॥ १३० ॥

इति ब्रुवाणां तामूचे धात्री वात्सल्यविक्लवा ।
वत्से न गमनं युक्तं त्यक्त्वा सुविपुलां श्रियम् ॥ १३१ ॥

བྱ་བ་མང་པོས་ཁྲིམ་འདིར་ནི། སྨས་པས་སྤྱོད་པ་མི་སྨྲ་དེ།
གསང་བའི་སྤྱོད་པ་སྐད་ཅིག་གིས། རྒྱལ་པོ་ཡི་ནི་ལམ་དུ་སྒྲུ། 132

ཡང་ཆོས་ཆ་བས་རབ་གདུངས་པ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་མཛེ་ལྟར་བསྲུང་།
ཁྲིམ་གྱི་གཉེར་ཡང་ཀྲང་པ་ཡིས། རབ་སྤྲངས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་འགྲོ། 133

འདི་ནས་འདོད་པའི་དུག་འཁྲིབས་ཤིང་། འདི་ནས་སྐད་ཅིག་གཡང་ལ་ལྷུང་།
གཉིས་ཀ་ཐེ་ཚོམ་འདི་ལ་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་བྱ་ཡོངས་མི་ཤེས། 134

གསོ་ཞིང་དགེ་མཚན་ལྡན་པ་རྣམས། ཇི་སྲིད་གསོས་ནི་མ་དོར་བར།
དེ་སྲིད་སྲོག་གི་ཐང་གིས་ཀྱང་། གཞན་གྱི་བུད་མེད་དོན་དུ་གཅེར། 135

འོག་ཕག་གསོལ་ནས་དྲངས་པ་ན། མ་མ་མ་ཞེས་འདར་བྱེད་ཅིང་།
བདག་འགྲོ་ཐོངས་ཤིག་ཐོངས་ཤིག་ཅེས། སྨྲ་སྨྲོགས་དེ་ནི་སུ་ཞིག་འདོད། 136

རྣམ་པ་ཀུན་དུ་བྱ་བ་བྱས། སྐྱེ་བོས་གསོལ་མེད་མཐོང་ནས་ནི།
ལག་པའི་གཟེབ་ཀྱིས་བསྐམས་པ་ཡིས། ནོ་ཅོ་རྩལ་བཞིན་འཁྲོས་པར་བྱེད། 137

བྱིན་པར་དགའ་བའི་ཆོས་ཀུན་དང་། སྐད་ཅིག་བྱེད་ནི་བདེ་བར་འགྲོགས།
བྱིན་ནས་སྟོང་བ་རབ་སྤྲངས་པའི། འཇིགས་རྟེན་པ་རོལ་དག་དུ་འགྲོགས། 138

བཞི་སྐད་ངང་ཚའི་སྤྲུག་བསྡུལ་ཅན། འབྲས་མེད་ཉམས་ཤིང་དཔྱད་པ་དེ།
ཚལ་ཁྲིམས་རིན་ཨ་ལ་བ་ངན་དུ། སྤྱོར་བར་གྱུར་པ་འཚོལ་བ་བཞིན། 139

बहुभृत्ये गृहे त्वस्मिन् गुप्तचर्य्या नियुज्यते ।
क्षणेन स्वैरचरितं राजमार्गेषु धावति ॥ १३२ ॥

कथं रक्षसि चारित्रं सन्तप्ता यौवनोष्मणा ।
कथं गृहनिधानञ्च पादेनोत्सार्य्य गच्छसि ॥ १३३ ॥

इतः कामविषावेशः श्वभ्रपातः क्षणादितः ।
अस्मिन्नुभयसन्देहे न जाने किं करिष्यसि ॥ १३४ ॥

तावत् प्राणपणेनापि चपलाः सकुतूहलाः ।
परस्त्रियं प्रार्थयन्ति न यावदस्त्रं मुञ्चति ॥ १३५ ॥

न न नेति समुत्कम्पिरसनांशुककर्षणे ।
गच्छामि मुञ्च मुञ्चेति क्वणन्ती कस्य नेप्सिता ॥ १३६ ॥

दृष्ट्वा विवसनां हृतकर्त्तव्यः सर्व्वथा जनः ।
भुजपञ्जरनिर्मुक्तः शुकवत्त्वा पलायते ॥ १३७ ॥

तिमिरे रतिचौरेण क्षणार्द्धसुखसङ्गमः ।
पुनः प्रविरललोके परलोकसमागमः ॥ १३८ ॥

सा नष्टा निष्फलाक्लिष्टा लज्जाकष्टादधोमुखी ।
कुमार्गे धारितं यान्ती शीलरत्नमिवेक्ष्यते ॥ १३९ ॥

ཉི་མེད་ཚུལ་ཁྲིམས་དོ་ཤལ་འདོད་པའི་ངལ་དུ་བཀྲིས་ཆད་ཅིང་།
སྨྲ་དྲིག་འབྲས་བུ་ས་གཞི་ཡོངས་སུ་ཁེངས་པར་བྱེད་པ་བཞིན།
མི་དམན་ཆགས་བྲལ་དུ་བཏགས་མཆི་མའི་ཐིགས་པ་རགས་པ་ཡིས། 140
ཉེས་སྤྱོད་སྨད་པ་རབ་ཏུ་སྤྲོས་པ་དེ་ཉིད་བར་བྱེད།།

ཁྲིམས་པའི་འཛུམ་བུ་བསིལ་ཟེར་ཅན་ལྟར་མཛེས་པ་ལ་ཡང་རབ་
དུ་སེམས་བྱེད་ཅིང་།
པདྨ་སྟོན་ལྟར་ལུས་ནི་མཆོག་ཏུ་ཐུམ་ཞིང་འཕྲལ་ལ་རབ་ཏུ་ཉམས་གྱུར་དེ།
ཁྲིམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཕན་ཚུན་གཏམ་རྣམས་ཕྱིར་ནི་རང་གི་གནས་སུ་ཐོས་གྱུར་པ།
[illegible] པ་ལས་དོགས་པར་གྱུར།། 141

གཟུགས་ཀྱི་རྡིགས་པས་གཞོན་ནུ་མས། ཙོ་ཡི་ཁྲིམ་ལས་ཕྱི་རོལ་འཐོན།
ཡོངས་རྫོག་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱིས། གནས་ལ་ཡོངས་བཏགས་ཀྱི
ནས་དོར།། 142

དེ་སྐད་ཁྲིམ་ནས་གནས་པ་ཅོད། ཇི་ལྟར་སྐྲིས་བུ་དང་འགྲོགས་ཤིང་།
འཇིག་རྟེན་དག་གིས་མི་ཤེས་པ། དེ་ལྟར་རིགས་པ་བདག་གིས་བརྗོད།། 143

ཁྱོད་ཀྱི་གཞོན་ནུ་ནས་ཟིན་འདི། ཚུང་ཟད་ཡང་ཆེ་དགའ་ཉི།
སྐྱེ་བོས་རོགས་བུ་མིན་པའི་སྐད། མཆོག་ཏུ་བདེ་བ་ལོངས་སྤྱོད་འདིས།། 144

རྣམ་པ་འདི་ཟླའི་བཞིན་བཟང་པ། མཛེས་སྡུག་ལྡན་ནི་ག་ལ་རྟེད།
གལ་ཏེ་རི་ཞིག་རབ་བསྒྲུབས་ན། འདི་ནི་གཏོད་མེད་རྣལ་པ་རིན།། 145

सा रोदिति प्रस्तुतदुश्चरितापवादा
स्थूलास्रविन्दुभि रमन्दविषादकन्दैः ।
कामश्रमत्रुटितनिर्मलशीलहार-
मुक्ताफलैरिव धरां परिपूरयन्ती ॥ १४० ॥

बालस्यापि तुषाररश्मिरुचिरं संचिन्तयन्त्याः स्मितं
म्लायन्त्याः सहसा निमीलिततनोः पद्माननायाः परम् ।
गेहान्तः स्वकथां मिथः कथयता माकर्णयन्त्या वहिः
स्वैरिण्या स्तृणपल्लवेऽपि ललिते साशङ्कशङ्कां मनः ॥ १४१ ॥

रूपदर्पेण निर्यान्ति तरुण्यः पतिवेश्मनः ।
पश्चात् परीक्ष्य त्यज्यन्ते पुण्यस्थाने परीक्षकैः ॥ १४२ ॥

तस्माद् गृहस्थिताया स्ते यथा पुरुषसङ्गमः ।
लोके भवत्यविदित स्तथा युक्तिं वदाम्यहम् ॥ १४३ ॥

अश्वदत्तः कुमारोऽसौ किञ्चिदासन्नयौवनः ।
जनस्याशङ्कनीयत्वात् सुखभोग्यः परन्तव ॥ १४४ ॥

एवं विदग्धः सुमुखः कान्तिमान् प्राप्यते कुतः ।
निरपायः प्रकारोऽयं यदि तावत् प्रवर्त्तते ॥ १४५ ॥

ཞེས་པ་མ་མའི་ཚིག་ཐོས་ནས། །དེ་ཡིས་ཀྱང་ནི་རིགས་པར་བསམས། །
ཆགས་པ་དྲག་པོའི་ནད་པ་ཡིས། །ལོང་བས་ཕྱིག་ལྟུང་མཐོང་ན་ཡིན། ། 146

དེ་ནས་མ་མས་དལ་བུ་ཡིས། །བུད་མེད་ལོངས་སྤྱོད་བདེ་བསྔགས་པ། །
བསླབས་ཤིང་བསླབས་ནས་གཞོན་ནུའི་ཡིད། །ཡུལ་ལ་མངོན་པར་ཕྱོགས་པར་བྱས། ། 147

རྟག་ཏུ་འདོད་པ་རབ་སྐྱེས་ནས། །དེ་ལ་དེ་ཡིས་ངག་སྨྲས་པ། །
བུ་ཁྱོད་ལ་ཉེས་འགའ་ཞིག་ནི། །བདག་པོ་ཡུལ་གཞན་སོང་བ་ཡིན། ། 148

ཁང་སྟོང་སྒྲོན་མ་མེད་པར་ནི། །མཚན་མོ་མི་སྨྲ་ལ་བརྟེན་ཏེ། །
ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ལྡན་མ་དེ། །ཁྱོད་དང་ཡང་དག་འགྲོགས་པར་འདོད། ། 149

ཅེས་པ་དེ་ཡི་ཚིག་ཐོས་ནས། །མངོན་པར་འདོད་ལྡན་རྟོང་པའི་བུས། །
རྟག་ཏུ་སྨྲས་པའི་ཕྱིར་དུ་ནི། །མ་དང་དགའ་མགུར་འགྲོགས་པ་བསྟེན། ། 150

རྟག་ཏུ་རབ་བསྒྲིབས་ཕྱིར་དུ་ནི། །དགའ་མགུར་སྤྱོད་པ་རྟེན་བྱེད་པ། །
དེ་ལ་ཆགས་པའི་མི་དག་ནི། །རབ་ཏུ་འཕེལ་ཞིང་ཞི་མ་གྱུར། ། 151

དེ་ཡི་བསམས་པ་རྟག་ཏུ་ནི། །རབ་ཏུ་བསྒྲིབས་པའི་སྡུག་བསྔལ་འདི། །
མི་བཟོད་གཟུགས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལ། །སྣང་བ་ཉིད་ནི་འཇོ་བ་ལོ། ། 152

པར་ཚུན་བཞིན་གྱི་ཆུ་སྐྱེལ་ལ། །རྣམ་པར་རྗེ་བའི་རོ་བྲམ་བཞི། །
འོ་ཡི་དགའ་མགུར་སྤྱོད་པ་ལ། །བདེ་བའི་དགའ་སྟོན་འགའ་ཡོད་མིན། ། 153

इति धात्रीवचः श्रुत्वा सापि युक्त ममन्यत ।
तीव्ररागप्रकारान्धः पापपातं न पश्यति ॥ १४६ ॥

धात्री ततः कुमारस्य सम्भोगसुखवर्णनाम् ।
स्वैरं विधाय विदधे विषयाभिमुखं मनः ॥ १४७ ॥

त मवोचत साशङ्कं कृत्वा कामप्रतारणम् ।
अस्ति वत्स त्वदुचिता काचित् प्रोषितभर्त्तृका ॥ १४८ ॥

शून्ये वेश्मनि निर्दीपे रात्रौ मौनावलम्बिनी ।
लज्जावती सा सुतरां त्वया सङ्गम मिच्छति ॥ १४९ ॥

इति तस्या वचः श्रुत्वा साभिलाषो वणिक्सुतः ।
सदा गुप्तगृहे भेजे जनन्या रतिसङ्गमम् ॥ १५० ॥

सततं सेवमानायाः प्रच्छन्नभवने रतिम् ।
वर्द्धमानः परं तस्या रागाग्नि र्न शमं ययौ ॥ १५१ ॥

साचिन्तयदिमां नित्यं प्रच्छादनकदर्थनाम् ।
न सहे रूपभोगस्य प्रकाशः किल जीवितम् ॥ १५२ ॥

अन्योन्यवदनाम्भोजविलोकनरसं विना ।
न चुम्बने न सुरते कश्चिदस्ति सुखोत्सवः ॥ १५३ ॥

དེ བསྒྲིབས པ ཡི ཉོན མོངས ནི། རབ ཏུ འབད པས བཅོམ བྱས ཏེ།
འཕྲུལ ལ ལོངས སྤྱོད གཞོན ནུ མ། གསལ བར བདག གིས བསྟན པར བྱ།། 154

ཞེས པ མཚན མོ རབ བསམས ཏེ། རབ གསལ ལུས དེར གོས དག ནི།
ལོངས སྐུ རྫུ བའི རིག པ ཡི། ཉང པར དེ ལ རབ གསལ གྱུར།། 155

དེ ཡིས རང གཟུགས མཐོང ནས། ཚ བ བཅད པའི སྦྱོར བ བཞིན།
ཐིག པའི དུག ནི འཇིབས པ ཡི། རབང དང བྲལ བར བྱས ཏེ སྡུང ༎ 156

དེ ཡིས བསིལ བའི ཆུས བྲན ཏེ། དལ གྱིས འདུ ཤེས ཐོབ པ དེས།
རྒྱ ཆེ གཡང སར འཕྲུམ པ ལ། ལྷག བསྟལ གྱུར བཞིན སྨྲེ སྔགས སྦྱུང ༎ 157

དཔྱལ བར སྤྲུང བའི པོ ཉ མོ། འདོད པས མོངས མ དེ ཡིས ནི།
སྨིན མའི འཁྲི ཤིང གཞེངས བསྐྱོད ཅིང། ལག པས ལོངས འཕྲུད དེ ལ སྨྲས།། 158

ཁྱོད ཀྱི སྒྲ དེ བཟོད དཀའ འདི། གནས མིན རྒྱན པ དགའ ལ ཅི།
བྱད སེད རོས ཀྱིས བསྐམས པ རྣམས། སེ བདེ ཁྱོད ཀྱིས མི ཤེས སམ།། 150

ཁྱོད ཀྱི སྡུག བསྔལ ཡོངས མ སྐྱེད། སྐུ ཡི ཡང ཉི ཉོར མ ཐོགས།
སྨྲན མོངས བདེ བའི ལོངས སྤྱོད འདོས། ཁྱོད ལ ཐིག པའི བག ཆགས ཅི།། 160

གཡོ ལྡན བསམས པ མེད པ ཡི། ཙ རྐྱང བྱད སེད སྨྲན མོང ཉིད།
གང ལས ཤིས བྲུབ བྱས ཏེ། བྲ ཉི བྲུས བྱེད མིན ནས ཅི།། 161

तस्मात् प्रच्छादनायासं कुमारस्य प्रयत्नतः ।
भंक्त्वा प्रसभसंभोगे प्रदिशामि प्रगल्भताम् ॥ १५४ ॥

इति सञ्चिन्त्य सा रात्रौ प्रभाते व्यक्तविग्रहा ।
ययौ वस्त्रपरावृत्तियुक्त्या तस्य प्रकाशताम् ॥ १५५ ॥

स निजां जननीं दृष्ट्वा च्छिन्नमूल इव द्रुमः ।
पपात पातकविपाकवेगेन विवशीकृतः ॥ १५६ ॥

तथा शीताम्बुना सिक्तः शनैः संज्ञा मवाप्य सः ।
विललाप पृथुश्वभ्रे विभ्रष्टइव दुःखितः ॥ १५७ ॥

त मुवाच परिष्वज्य भुजाभ्यां काममोहिता ।
भ्रूलतां सा समुन्नाम्य नरकापातदूतिकाम् ॥ १५८ ॥

मिथ्या किमय मस्थाने विषाद स्तव दुःसहः ।
किं न जानासि नारीणा मसत्यधर्म्मयन्त्रणाम् ॥ १५९ ॥

न त्वयोत्पादितं दुःखं हृतं वा कस्यचिद्धनम् ।
साधारसुखभोगेऽस्मिन् केयं ते पापवासना ॥ १६० ॥

सरित्साधारणा नार्य्य स्तरङ्गिण्यां निरर्गलम् ।
यस्यामेव पिता स्नाति तस्यां न स्नाति किं सुतः ॥ १६१ ॥

ཡུལ་གཞན་དག་ཏུ་གནས་བྱས་ཏེ། སྡིག་པས་རབ་བསྒྲིབས་དེ་དག་ནི།
ཆུང་མ་ཁྲོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲགས། མཆོག་ཏུ་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར།། 170

དེ་ནས་ནམ་ཞིག་ཁྱིམ་དེར་ནི། རང་གི་ཡུལ་ཡང་མངོན་ཤེས་པས།
ཡོངས་འདྲིས་དགེ་སློང་མངོན་གྲོགས་ཏེ། མཆིས་བཞིན་ལས་ནི་དེ་ལ་སྨྲས།། 171

ཁྱོད་ཀྱི་མ་ནི་དགེ་བའམ་ཅི། སྐྱོབ་བཏང་ལས་ཡང་ཡང་དུ།
བསོས་པའི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སེམས། འགྲོད་གདུང་མེད་པར་གྱུར་དམ་ཅི།། 172

ཞེས་པ་དགེ་སློང་ཚིག་ཐོས་ནས། ཇོ་བ་ཡིས་ནི་བསྟན་པ་བཞིན།
འདྲི་ཞེས་བདག་གིས་འཇིགས་པ་དེས། རིགས་པ་དེ་དེ་རབ་བསམས་པ།། 173

གྲོས་བྱེད་འཇིགས་པས་འཁྲུངས་པ་དེས། མ་དང་ལྷན་ཅིག་བགྲོས་བྱས་ནས།
དགེ་སློང་དེ་ནི་མགྲོན་གཉེར་ཏེ། མ་བསླམས་མཚོན་གྱིས་ཁྱིམ་དུ་བསད།། 174

དགེ་སློང་དགྲ་བཅོམ་བསད་ལ་ཡང་། དེ་ཡི་བདག་ཀྱང་འདར་མ་ཡིན།
གཏུམ་པོ་རྣམས་ནི་སྡིག་པ་ཡིས། རྡོ་རྗེ་ལས་ལྷག་སྲ་བར་འགྱུར།། 175

ངོས་མེད་གཡང་སར་ཆོས་ཀྱི་རི་རྩེ་ཡི། སྟེང་ནས་ཁ་ཞེ་ཕྱུར་ལྷུས་ལྷུང་གྱུར་ཅིང་།
འཁྲུལ་མང་བྱ་སྐྱིབས་རྒྱ་ཡིས་བསྟུན་པ་རྣམས། ངེས་པར་རྒྱུན་མ་དག་ཏུ་
ལྟུང་བར་འགྱུར།། 176

བྱ་དང་རོལ་བར་བྱེད་མོད་ཀྱང་། ལོངས་སྤྱོད་དག་ལ་ཆགས་པ་དེས།
བརྗེས་པ་ཞེས་བྱ་ཚོང་པའི་བུ། མཐོང་ནས་དེ་ལ་ཆགས་ལྷག་གྱུར།། 177

देशान्तरे कृतपदौ परं प्रच्छन्नपातकौ ।
जायापतित्वं विख्याप्य तौ निर्वृतिमवापतुः ॥ १७० ॥

ततः कदाचित्तद्गेहं स्वदेशप्रत्यभिज्ञया ।
भिक्षुः परिचितोऽभ्येत्य वात्सल्यात्तमभाषत ॥ १७१ ॥

कच्चित्ते कुशलं मातुः कच्चिज्जन्ममही मुहुः ।
त्यक्तां चिन्तयतश्चित्तं नायात्यनुशयव्यथाम् ॥ १७२ ॥

इति भिक्षो र्वचः श्रुत्वा शिलयेव स ताडितः ।
प्रत्यभिज्ञानचकित स्तां तां युक्ति मचिन्तयत् ॥ १७३ ॥

स मात्रा सह संमन्त्र्य मन्त्रभेदभयाकुलः ।
भिक्षुं निमन्त्र्य नियन्त्र स्तं शस्त्रेण गृहेऽवधीत् ॥ १७४ ॥

अर्हद्भिक्षुवधेऽप्यस्य नाकम्पत मनाङ्मनः ।
नृशंसाः पातकै र्यान्ति वज्रादपि कठोरताम् ॥ १७५ ॥

धर्माद्रिशृङ्गाग्रपरिच्युताना मधोमुखाना मतटावटेषु ।
बहुभ्रमश्वभ्रशताहतानां भवत्यलं पातपरम्परैव ॥ १७६ ॥

सुतेन रममाणापि सा सम्भोगपरायणा ।
सुन्दराख्यं वणिक्पुत्रं दृष्ट्वाभूत्तत्र सस्पृहा ॥ १७७ ॥

དགའ་མགུར་སྤྱོད་པ་ཡོངས་འདྲིས་གཏམས་པས་ཡོངས་སྤྱོད་དག་ནི་
མཆོག་ཏུ་འཕེལ།
ནོར་ནི་རབ་འཕེལ་དར་བས་ཆགས་པ་ཕྱུག་པོ་ཅི་ཡང་སྦྱིན་པར་བྱེད།
ལན་ཚྭའི་ཆུ་དག་འཕྱུངས་པས་ཤིན་ཏུ་མ་ཟད་སྙིག་པར་འགྱུར།
ཆུ་ནི་རྒྱ་ཆེ་མེ་ཟློས་ཕྱུངས་པས་ཏ་གཏོང་མེ་ནི་རབ་ཏུ་འབར།། 178

འདོད་ལྡན་གསར་པ་དེ་དང་ནི། ཆགས་ལྡན་མ་དེ་གསང་འགྲོགས་པ།
རྣམ་བྱིན་གྱིས་མཐོང་གྲིས་པ་ཡིས། རལ་གྲི་དག་གིས་མ་ཉིད་བསད།། 179

མཚམས་མེད་གསུམ་གྱི་སྡིག་ཁུར་གྱིས། དེ་ནི་ལྕི་བ་ཉིད་དུ་གྱུར།
སྐྱེ་བོ་ལྟ་ཡིས་བསྐྱུལ་རྣམས་ཀྱིས། གྲུར་དུ་གྲོང་ཁྱེར་དག་ལས་ཕྱུང་།། 180

འཁྱོད་པ་སྡུག་པོ་སྐྲོས་པ་དེ། སོང་ནས་དགེ་སློང་ཚོགས་མང་ལ།
ཕྱག་བཙལ་ལས་ནི་རབ་བྱུང་ཞུས། གང་ཆེ་སྡིག་ཅན་ལ་མ་བྱིན།། 181

དེ་ཚེ་དེ་ཡི་ཞེས་སྨྲང་གིས། དགེ་སློང་ཚོགས་ཉལ་མཚན་མོ་བསྒྲིགས།
དེ་ལ་བཙེ་བས་བརླན་པའི་བློ། དགེ་སློང་གྲུང་རྩུབ་སེམས་དཔའ་ཆེ།། 182

གཅིག་གིས་དེ་ཚེ་བསྟན་པའི་གནས། སྤངས་པའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བྱིན།
རབ་ཏུ་འབད་ཅིང་ནན་ཏན་གྱིས། བསྟན་པའི་གནས་ནི་ཕྱི་བྱེད་པ།། 183

དེ་ལ་དགེ་སློང་གིས་སྨྲས་ཁྱོད། བསྟན་གནས་འཛིན་པ་ཡོངས་མི་འོས།
སྔོངས་རྒྱ་པ་སངས་རྒྱས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། ཞེས་པ་འདི་ཉིད་དགག་ཏུ་བསྒྲོས།། 184

इति परिचितैर्भोगाभ्यासैः स्मरः परिवर्द्धते
किमपि भजते लोभः प्रौढिं प्रवृद्धधनोदयैः ।
लवणसलिलापाने तृष्णा प्रयात्यतितीव्रतां
ज्वलति विपुलज्वालोऽगाधे जले वडवानलः ॥ १७८ ॥

तां गूढसङ्गतां तेन रागिणा नवकामिना ।
दृष्ट्वाश्वदत्तः खड्गेन जघान जननीं क्रुधा ॥ १७९ ॥

आनन्तर्यैस्त्रिभिः पापभारैः स गुरुतां गतः ।
निष्कासितः पुरात्तूर्णं देवतामेरितैर्जनैः ॥ १८० ॥

स जतानुश्रय स्तीव्रं गत्वा भिक्षुगणान् वहून् ।
दुःखाद् ययाचे प्रव्रज्यां निवेद्य निजदुष्कृतम् ॥ १८१ ॥

तस्मै न कश्चित्प्रव्रज्यां पतिताय ददौ यदा ।
तदा ददाह स द्वेषात् सुप्तं भिक्षुगणं निशि ॥ १८२ ॥

एकस्तु बोधिसत्त्वांशो भिक्षुस्तस्य दयार्द्रधीः ।
तदा दिदेश प्रव्रज्यां शिक्षापदविवर्जिताम् ॥ १८३ ॥

शिक्षापदानि निर्बन्धाद् याचमानं प्रयत्नतः ।
भिक्षुस्तमूचे नार्होऽसि शिक्षापदपरिग्रहे ॥ १८४ ॥

རྒྱལ་བའི་མཚན་ནི་ཐོས་ཉིད་ཀྱིས། དུས་ཀྱི་མཐར་ནི་ཁྱོད་གྲོལ་འགྱུར།
དེ་ནས་དུས་བྱིན་ལུས་ཀྱི་མཐར། འཇིགས་སུ་རུང་བའི་དམྱལ་བར་ཞུགས།། 185

གང་མདུན་རབ་ཏུ་ཉམ་ང་བའི། གླང་པ་འཇིག་པའི་མི་ལྷ་ར་པ།
དེ་ཉིད་ཆོས་སྤྱོད་ཡུན་རིང་གི། ཡུན་རིང་ལས་ཞེས་བདག་གིས་དྲིས།། 186

ཞེས་པ་བརྗོད་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམ་པར་བཞུགས།
།། 187

བ་རླབས་ལྷར་གསོ་མ་ཡི་རླུང་འཚུབ་དག་ལ་དོགས་པ་མེད་པ་རབ་ཏུ་འཕྲུར།
དར་བ་ཐོབ་ནས་པ་ནི་གཞི་བྱིན་གཏེར་དེ་སྣང་བ་མིན་པ་དག་ཏུ་གཏོད།
དགྲ་བཅོམ་སེམས་ཅན་གནས་ནི་རབ་ཏུ་གསལ་བར་འགྱུར་པ་མ་ཟད་
རིམ་པས་བཅོས།
དུ་བ་ཤིན་ཏུ་དྲི་མ་ཅན་གྱིས་མཆོག་ཏུ་ཉེས་བྱས་ཅི་དང་ཅིས་བྱས།། 188

ཞེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་
པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་
པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་དགུ་པའོ།།

नमो बुद्धाय बुद्धायेत्येतदेव सदा वद ।
जिनाभिधानं श्रुत्वैव कल्पान्ते मुक्ति मेष्यसि ॥ १८५ ॥

अथाश्वदत्तो देहान्ते घोरं नरक माविशत् ।
यस्याग्रे प्रवलोत्तालः शीतलः प्रलयानलः ॥ १८६ ॥

सोऽयं धर्मरुचिः पृष्ट श्चिरस्येति चिरान् मया ।
अभिधायेति भगवान् विरराम तथागतः ॥ १८७ ॥

वातासी जननी तरङ्गतरला निःशङ्क मालिङ्गिता
प्राप्य प्रौढि मदर्शनं स जनक स्तेजोनिधिः प्रापितः ।
अर्हत्सत्त्वपदप्रकाशविभव स्तीव्रक्रमेणाहतो
धूमेनातिमलीमसेन न परं किं किं कृतं दुष्कृतम् ॥ १८८ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
धर्मरुच्यवदानमेकोननवतितमः पल्लवः ॥

ཡལ་འདབ་དགུ་ཅུ་ཐམས་པ།

ཡིད་ནི་དགེ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཅན། །སྨིན་པ་ཤིན་དུ་ཆུང་ངུ་ཡིས། །
སྙིང་སྟོབས་ཅན་ལ་ཕུན་ཚོགས་ནི། །བརྟག་པས་བགོམ་པར་བྱ་མི་འགྱུར། ། 1

གྲི་རྡོའི་ཡངས་པ་ཅན་དུ་སྤྱོར། །སྤྲེའུའི་ལྡོན་རྫིང་ཞེས་བྱ་བའི་འགྲམ། །
ཁང་པ་བརྩེགས་པའི་ཁྱིམ་གནས་ན། །བཅོམ་ལྡན་རྒྱལ་བ་བཞུགས་པའི་ཚེ། ། 2

ཡོན་དན་མཐའ་དག་ལྡན་པ་ལས། །སྐྱེས་བུ་མཆོག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ། །
ཁྱིམ་བདག་དཔལ་གྱིས་བསྐོར་བ་ནི། །ནོར་ཅན་ཞེས་པ་བྱུང་བར་གྱུར། ། 3

དེ་ཡི་ཆུང་མ་ཆོས་ཀྱི་གྲོགས། །ངང་ཚུལ་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར། །
བུ་ནི་གདོང་པོད་ཅན་ཞེས་དང་། །དེ་བཞིན་མནའ་མ་བདེན་ལྡན་མའོ། ། 4

ཡངས་པ་ཅན་པའི་གྲམ་ཟེ་རྣམས། །འཚོགས་ནས་དེར་ནི་ངེས་པར་བྱས། །
ཐམས་ཅད་བཙོགས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས། །མགྲོན་དུ་གཉེར་བྱ་གཞན་དུ་མིན། ། 5

ནོར་གྱིས་རྒྱག་པ་ལས་གཅིག་གིས་ནི། །གལ་ཏེ་རྒྱལ་བ་མགྲོན་གཉེར་བྱེད། །
གཞན་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་བགེགས་བྱེད་པ། །དེ་ནི་ཀུན་གྱིས་འབྱུང་བར་བྱ། ། 6

དེ་དག་ངེས་པ་མ་ཤེས་ན། །ནོར་ཅན་མཆོག་གི་ཕུན་ཚོགས་ལྡན། །
བསོད་ནམས་རྣམ་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས། །སྔོན་ནས་རྒྱལ་བ་མགྲོན་གཉེར་བྱས། ། 7

नवतितमः पल्लवः ।

मनःशुद्धिविधानेन दानेनातिलघीयसा ।
भवन्त्यलङ्घ्याः संकल्पैः सम्पदः सत्त्वशालिनाम् ॥ १ ॥

पुरा वृजिषु वैशाल्यां मर्कटाख्यह्रदान्तिके ।
कूटागारगुहावासे जिने भगवति स्थिते ॥ २ ॥

बभूव धनिको नाम श्रिया गृहपति र्वृतः ।
समग्रपुण्यसंयोगात् पुरुषोत्तमतां गतः ॥ ३ ॥

पत्नी धर्म्मसखी तस्य शीलवत्यभिधाभवत् ।
वदान्याख्यश्च तनयः स्नुषा सत्यवती तथा ॥ ४ ॥

संहताः समयं चक्रुः तत्र वैशालिका द्विजाः ।
निमन्त्रणीयो भगवान् सर्व्वैः संभूय नान्यथा ॥ ५ ॥

एकश्चेत् कुरुते वित्तमदाज्जिननिमन्त्रणम् ।
सर्व्वै र्निर्वासनीयोऽसौ परेषां धर्म्मविघ्नकृत् ॥ ६ ॥

तेषां समय मज्ञात्वा पुण्यवान् धनिकः स्वयम् ।
दिव्यसम्पद्युत श्चक्रे गत्वा जिननिमन्त्रणम् ॥ ७ ॥

བཅོམ་ལྡན་རང་ཉིད་དགེ་འདུན་དང་། ལྷན་ཅིག་ཁྱིམ་དུ་གཤེགས་པར་ནི།
ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཚེ་གྱུལ་ལྡན་དེ། དགའ་བས་རང་གི་ཁྱིམ་དུ་སོང་། 8

དེར་ནི་དེ་ཡིས་ལྷ་ལ་འོས། མཆོག་གི་འབྱོར་བའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས།
རིན་ཆེན་སྣ་དང་ཡོ་བྱད་དང་། ཟས་ཀྱིས་གཞི་བསྐོར་བ་བྱས། 9

སྐབས་དེར་གཉིས་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་ནི། འདུས་ནས་ཡོ་བྱད་ཚོགས་བསྒྲུབས་པས།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དྲུང་སོང་ནས། གུས་པས་མགྲོན་དུ་གཉེར་བ་བྱས། 10

དེ་ནས་དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས། རབ་དང་དྲི་མེད་བསམས་པས་གསུངས།
སྔོན་དུ་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ། ནོར་ཅན་གྱིས་ནི་མགྲོན་དུ་གཉེར། 11

དེ་དག་ཐོས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས། མཆོད་པ་སྔོན་གྱི་ཉིན་པར་ལ།
རབ་ཏུ་རྟོག་ཅིང་དེ་དག་རྣམས། རང་གི་ཁྱིམ་དུ་སོང་བའི་ཚེ། 12

ནོར་ཅན་ཁང་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས། དགེ་སློང་རྣམས་དང་བཅས་བྱོན་ནས།
ལྷ་ཡི་མདང་ཕྱུང་ཕུན་སུམ་ཚོགས། མཆོད་སྟོན་རབ་ཏུ་བཞེས་པ་མཛད། 13

དེ་ཡི་ཚང་མས་ཉིད་གཞན་ཡང་། དེ་མཚུངས་ཡངས་པའི་དཔལ་གྱིས་ནི།
མཆོག་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མཆོད་པ་བྱས། 14

གཟུགས་བཟང་ཉིད་བདེ་ཡི་བུས། བཞི་པར་མཐའ་ནས་རྒྱལ་པ་ནི།
ངོ་མཚར་འབྱོར་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི། ཉེར་སྤྲ་རྣམས་ཀྱི་མགྲོན་དུ་གཉེར། 15

स भक्तिमान् भगवता गृहाभिगमने स्वयम् ।
ससङ्घेनाभ्युपगते हृष्टः स्वभवनं ययौ ॥ ८ ॥

स तत्र दिव्यविभवः सम्भारैस्त्रिदिवोचितैः ।
रत्नासनोपकरणां सज्जां भोज्यभुवं व्यधात् ॥ ९ ॥

अत्रान्तरे द्विजाः सर्व्वे गत्वा भगवतोऽन्तिके ।
संभूय कृतसंभारा चक्रुर्भक्त्या निमन्त्रणम् ॥ १० ॥

तानुवाचाथ भगवान् प्रसादविशदाशयः ।
पूर्व्वमेव ससङ्घोऽहं धनिकेन निमन्त्रितः ॥ ११ ॥

एतदाकर्ण्य यातेषु तेषु स्वभवनं शनैः ।
परं प्रतीक्षमाणेषु दिनं भगवतोऽर्चने ॥ १२ ॥

धनिकस्य गृहं गत्वा भगवान् सह भिक्षुभिः ।
दिव्याद्भुतर्द्धिसंभारं चक्रे भोज्यप्रतिग्रहम् ॥ १३ ॥

अन्येद्युरपि तत्पत्नी तत्तुल्यं विपुलश्रिया ।
दिव्योपभोगसंभारैर्भगवन्तमपूजयत् ॥ १४ ॥

तत्पुत्रेण तृतीयेऽह्नि चतुर्थे स्नुषया जिनः ।
आश्चर्य्यविभवाभोगैरुपभोगैर्निमन्त्रितः ॥ १५ ॥

ཡངས་པ་ཅན་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས། སྟོན་པ་མཆོད་པའི་སྐབས་མ་ཐོབ།
ནོར་ཅན་ལ་ནི་རབ་ཁྲོས་ཏེ། གནས་ནས་དབྱུང་བའི་ཆོམ་པ་བྱས།། 16

དེ་ནས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བཀས། གཉིས་སྐྱེས་དེ་དག་རྣམས་ལ་ནི།
བདག་གིས་མ་ཤེས་ཞེས་བརྗོད་ནས། ནོར་ཅན་གྱིས་ནི་དང་བར་བྱས།། 17

དེ་ནས་ནོར་ཅན་ཚུང་མར་བཅས། བུ་དང་བཅས་ཤིང་མཉན་མར་བཅས།
སྟོན་པས་ཆོས་ནི་བསྟན་པ་ཡིས། བདེན་པ་མཐོང་བ་ཐོབ་པར་གྱུར།། 18

དེ་དག་སྔོན་བྱུང་བསོད་ནམས་ནི། འཁོར་བ་ཆེན་པོ་རྒྱ་ཆེ་བ།
དགེ་སློང་གིས་དྲིས་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་དེར་གསུངས་པ།། 19

བ་རཱ་ཎ་སིར་སྔོན་བྱུང་བ། བཟླ་ཤིས་པ་འཛིན་རྒྱུད་མཁན།
ཐ་གིས་ཉིང་ལའི་དུས་སུ་ནི། མཆོག་ཏུ་དབུལ་བ་ཉིད་དུ་གྱུར།། 20

ཚང་བ་ཡ་བ་འདབ་ཅན་ཤིས་དང་། བུ་རི་ཤུ་བྲ་ཞིས་པ་དང་།
མཁའ་ན་བཏགས་ཞེས་པ། འདི་དག་དེ་ཡི་ཚོགས་པར་གྱུར།། 21

ནམ་ཞིག་དེ་དག་ཐེམ་དང་ནི། མེ་ཏོག་དང་ཁ་ཚལ་ར་བ་རྗེས་ཤིང་།
ཐོར་བ་དག་ཏུ་ཕྱི་མོ་ནི་ཐར། རང་རང་མཁྲམ་ནི་བཏུགས་པར་གྱུར།། 22

དེ་དག་ཏུ་ཕྱི་ནི་རང་དགའ་ནི། གཡས་སུ་ཀོས་གཉིས་ནི་སོས་ཀྱིས།
མེ་ཏོག་ཐར་ནས་རིངས་ན་སིས། འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ན་ངེས་གྱུར།། 23

अलब्धपूजावसरः शास्तु र्वैशालिको गणः ।
धनिकाय परं क्रुद्धा श्चक्रु र्निष्कासनोद्यमम् ॥ १६ ॥

शासनात् सुगतस्याथ धनिकेन द्विजातयः ।
न मया ज्ञात इत्युक्त्वा तेन सर्व्वे प्रसादिताः ॥ १७ ॥

सपत्नीकोऽथ धनिकः सपुत्रश्च स्नुषान्वितः ।
धर्म्मदेशनया शास्तुः सत्यदर्शन माप्तवान् ॥ १८ ॥

तत्पूर्व्वपुण्यवृत्तान्तं महाविभवविस्तरम् ।
भिक्षुभि र्भगवान् पृष्टः सर्व्वज्ञ स्तानवोचत ॥ १९ ॥

वाराणस्यामभूत् पूर्व्वं मालिकः कमलाभिधः ।
दुर्भिक्षक्षपिते काले परां दुर्गति माप्तिः ॥ २० ॥

पत्नी पल्लविका नाम पुत्रः कुवलयाभिधः ।
पाटलाख्या स्नुषा चेति बभूवु स्तस्य संमिता ॥ २१ ॥

कदाचित् कुसुमारामे दिनान्ते तद्गृहान्तिके ।
प्रत्येकबुद्धः सन्तोषकान्ते विश्रान्ति माप्तवान् ॥ २२ ॥

ते त्वेकवसनाः सर्व्वे पर्य्यायेण नृपालये ।
पुष्पाणि दत्त्वा संप्राप्ता ददृशु स्तं प्रभामयम् ॥ २३ ॥

གཟི་བརྗིད་གཏེར་ནི་མགྲོན་གྱུར་ནས། ཐུ་བོ་དེ་ལ་མཆོད་འདོད་པས།
ག་ཞོགས་པ་བཅད་པའི་བུ་བཞིན་དུ། དེ་དག་ནོར་མེད་གདུང་བ་ཐོབ།། 24

བདག་ཤ་བཞི་ལ་བདོག་པ་ཀུན། གོས་ནི་གཅིག་ཉིད་ཁོ་ན་ཡོད།
མཆོད་འོས་འདི་ཡི་ཞུས་ཀྱི་མཆོག ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་གསོལ་བར་བྱས།། 25

དེ་རིང་གཅེར་བུར་རྒྱལ་པོ་ཡི། འཁོར་དུ་མི་འགྲོ་ཅི་འབྱུང་འགྱུར།
ཞེས་པའི་དམ་ཚིག་དེ་དག་གིས། བྱས་ནས་གོས་ཀྱིས་དེ་ལ་མཆོད།། 26

དེ་ཡི་བསོད་ནམས་སྨོན་ལམ་གྱིས། འབྲིང་རྒྱུད་མཁན་འདི་ནོར་ཅན་འདི།
ཧྲང་ས་བུ་དང་མཐའ་ཡར་ལྡན། ལྷ་མཐུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་གྱུར།། 27

ཞེས་པ་ཚོགས་སུ་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས། བཤད་པ་ཐོས་ནས་དགེ་སློང་རྣམས།
སེམས་ནི་དྲི་མེད་ཙ་བ་དག ། སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུའི་དཔལ་དུ་སེམས།། 28

དེ་ནས་བྲམ་ཟེ་དེ་དག་རྣམས། ཀུན་འཚོགས་གཙང་བའི་ཟས་དག་གིས།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་ཡང་དག་མཆོད། དགེ་བ་རབ་ཏུ་འཕར་བར་གྱུར།། 29

དཔར་ཕྱིན་རིན་ཆེན་ནོར་ནི་རྣ་ཡི་རྒྱན།
དད་པས་སྦྱིན་པའི་ཆུ་ཡང་རིན་ཐང་མེད།
འཛེར་བ་དུ་མའི་ཉམས་ཕྱིང་ནོར་ཡིན་ཏེ།
དགེ་བར་བྱང་བའི་རྒྱུ་ནི་ཆེམས་ཉིད་དོ།། 30

ཞེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་ཞུས་པའི་ཏང་ཙུལ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ
དང་ཐགས་པ་འཐག་ཤིང་ལས་ནོར་ཅན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་
པའི་ཡལ་འདབ་དགུ་ཅུ་པའོ།།

तेजोनिधिं त मालोक्य प्रात स्तत्पूजनोत्सुकाः ।
निर्द्धना स्ते व्यथां प्रापु श्छिन्नपक्षाः खगा इव ॥ २४ ॥

चतुर्णां विद्यतेऽस्माक मेकं सर्व्वस्व मम्बरम् ।
आच्छादयाम स्तेनैव पूज्यस्यास्य वरं वपुः ॥ २५ ॥

नाथ राजकुलं नग्ना गच्छामः किं भविष्यति ।
इति ते समयं कृत्वा वस्त्रेण त मपूजयन् ॥ २६ ॥

तत्पुण्यप्रणिधानेन धनिकोऽयं स मालिकः ।
जातो दिव्यप्रभावर्द्धिः पत्नीपुत्रस्नुषान्वितः ॥ २७ ॥

सर्व्वज्ञेनेति कथितं श्रुत्वा सपदि भिक्षवः ।
मेनिरे चित्तवैमल्यमूलां दानफलश्रियम् ॥ २८ ॥

तत स्ते ब्राह्मणाः सर्व्वे संभूय शुचिभोजनैः ।
भगवन्तं समभ्यर्च्य बभूवुः कुशलोज्वलाः ॥ २९ ॥

हेलार्पितं रत्नवनं तृणाग्रम्
श्रद्धावितीर्णं तृणमप्यनर्घ्यम् ।
अनेकशोभानुभवं न वित्तम्
चित्तं निमित्तं शुभसम्भवानाम् ॥ ३० ॥

इतिक्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
धनिकावदानं नवतितमः पल्लवः ॥

གཟི་བརྗིད་གཏེར་དེ་མགོན་གྱུར་ནས། སྤྲ་རྡོ་དེ་ལ་མཆོད་འདོད་པས།
ག་ཝོགས་པ་བཅད་པའི་བུ་བཞིན་དུ། དེ་དག་ནོར་མེད་གདུང་བ་ཐོབ།། 24

བདག་ཅག་བཞི་ལ་བདོག་པ་ཀུན། གོས་ནི་གཅིག་ཉིད་ཁོ་ན་ཡོད།
མཆོད་འོས་འདི་ཡི་ཕྱུས་ཀྱི་མཆོག། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་གསོག་པར་བྱས།། 25

དེ་རིང་གཅེར་བུར་རྒྱལ་པོ་ཡི། འཁོར་དུ་མི་འགྲོ་ཅི་འབྱུང་འགྱུར།
ཞེས་པའི་དཔེ་ཚིག་དེ་དག་གིས། བྱས་ནས་གོས་ཀྱིས་དེ་ལ་མཆོད།། 26

དེ་ཡི་བསོད་ནམས་སྟོབས་ལས་ཀྱིས། འཕྲེང་རྒྱུད་མཁན་འདི་ནོར་ཅན་འདི།
རྫུང་ས་བུ་དང་མཐའ་མར་ལྡན། སྣམ་བུ་ཕྱུར་ཕྱུམ་ཚོགས་པར་གྱུར།། 27

ཅེས་པ་ཚོགས་སྐུ་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས། བཤད་པ་ཐོས་ནས་དགེ་སློང་རྣམས།
སེམས་ནི་དྲི་མེད་ཙ་བ་དག། སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུའི་དཔལ་དུ་སེམས།། 28

དེ་ནས་ཟླ་བ་ཟེ་དེ་དག་རྣམས། ཀུན་འཚོགས་གཙང་པའི་ཟས་དག་གིས།
བཅོས་ཕྱར་འདུས་ནི་ཡང་དག་མཆོད། དགེ་བ་ར་བ་དུ་འབར་བར་གྱུར།། 20

དཔར་བྱི་རི་ཅི་ཁོར་ནི་རྐྱ་ཡི་རྩེ།
དད་པས་བྱིན་བའི་རྩ་ཡང་རིན་ཐང་མེད།
མཛེས་པ་དུ་མའི་ཕྲེས་ཀྱིང་ནོར་ཡིན་ཏེ།
དགེ་བར་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ནི་རིམས་ཉིད་དོ།། 30

ཞེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ
དང་ལག་བཟང་པའི་སྦྱིན་ལས་ནོར་ཅན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་
པའི་ཡལ་འདབ་དགུ་བཅུ་པའོ།།

तेजोनिधिं त मालोक्य प्रान्त स्तत्पूजनोत्सुकाः ।
निर्द्धना स्ते व्यथां प्रापु श्छिन्नपक्षाः खगा इव ॥ २४ ॥

चतुर्णां विद्यतेऽस्माक मेकं सर्व्वस्व मम्बरम् ।
आच्छादयाम स्तेनैव पूज्यस्यास्य वरं वपुः ॥ २५ ॥

नाथ राजकुलं नत्वा गच्छामः किं भविष्यति ।
इति ते समयं कृत्वा वस्त्रेण त मपूजयन् ॥ २६ ॥

तत्पुण्यप्रणिधानेन धनिकोऽयं स मालिकः ।
जातो दिव्यप्रभावर्द्धिः पत्नीपुत्रस्नुषान्वितः ॥ २७ ॥

सर्व्वज्ञेनेति कथितं श्रुत्वा सादि भिक्षवः ।
मेनिरे चित्तवैमल्यमूलां दानफलश्रियम् ॥ २८ ॥

तत स्ते ब्राह्मणाः सर्व्वे प्रभूय शुचिभोजनैः ।
भगवन्तं समभ्यर्च्य बभूवुः कुशलोज्ज्वलाः ॥ २९ ॥

हेलार्पितं रत्नवनं तृणाग्रम्
श्रद्धावितीर्णं तृणमप्यनर्घ्यम् ।
अनेकशोभानुभवं न वित्तम्
चित्तं निमित्तं शुभसम्भवानाम् ॥ ३० ॥

इतिक्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
धनिकावदानं नवतितमः पल्लवः ॥

ཡལ་འདབ་དགུ་ཅུ་རྩ་གཅིག་པ།

སྣང་བ་མེད་པའི་གནས་རྣམས་དག་ཏུ་སྒྲོན་མེ་བཞིན།
ལེགས་པར་བཤད་པ་བདེན་པའི་ལམ་ནི་གསལ་བར་བྱེད།
དེ་ཉིད་ཕྱིར་ནི་རྟགས་དུ་ཅི་བར་མཁོ་བ་ལས།
བདག་ཉིད་ཆེ་རྣམས་དབེན་པ་སྤྱོད་ལ་ཡིད་དུ་འོང་༎ 1

གང་ཚེ་གྲུང་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་གནས། ཀུ་ཤའི་གྲོང་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས།
དགེ་བ་འཚོལ་བས་དགེ་སློང་ཚོགས། དགྲ་བཅོམ་གནས་ལ་བཀོད་གྱུར་པ༎ 2

དེ་ཚེ་པན་ཚུན་སྨན་པར་ཚེས། སྤྲ་བྱེད་དགེ་སློང་རྣམས་དག་གིས།
ལེགས་བཤད་འདི་བར་གཞིགས་པ་ནི། དགྱེས་པ་དང་ལྡན་རང་བཞིན་གསན༎ 3

དེ་ཡི་ལེགས་བཤད་ལ་གཅུགས་པ། དེ་མཐོང་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་ནི།
དེ་ལ་གསོལ་བ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད། ངེད་ཀྱི་ཚིག་ལ་ཇི་ལྟར་དགྱེས༎ 4

དགེ་སློང་ཚོགས་ཀྱིས་དེ་བརྗོད་ཚེ། བཅོམ་ལྡན་རྒྱལ་བས་བཀའ་སྩལ་པ།
བདག་ནི་སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཡང་། ལེགས་བཤད་དག་ལ་མཆོག་ཏུ་དགའ༎ 5

གྲོང་ཁྱེར་ཀེ་ཤན་དག་ཏུ་སྔོན། མི་བདག་ཤིབི་ཞེས་བྱ་བ།
འབྱུང་པོ་ཀུན་ལ་བརྩེ་བ་ཡི། ཡིད་འོང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་བཟུང༎ 6

एकनवतितमः पल्लवः ।

सुभाषितं सत्यपथप्रकाशनं
करोत्यनालोकपदे सुदीपवत् ।
सदोपकारादत एव वल्लभं
विवेकचर्य्यासु महात्मनामपि ॥ १ ॥

कुशिपुर्यां भगवता यदा महावनालये ।
अर्हत्पदं भिक्षुगणः प्रापितः कुशलैर्दिशा ॥ २ ॥

तदा कथयतां सर्वं भिक्षूणां मधुरं मिथः ।
स्वयं शुश्राव सुगतः प्रीतियुक्तः सुभाषितम् ॥ ३ ॥

सुभाषितव्यसनितां तां दृष्ट्वा तस्य भिक्षवः ।
तमूचुस्तव सर्व्वत्र कथं सद्वचः प्रियम् ॥ ४ ॥

इत्युक्तो भिक्षुसङ्घेन भगवानभ्यधाज्जिनः ।
जन्मान्तरेष्वपि परं वल्लभं मे सुभाषितम् ॥ ५ ॥

शिववत्यां पुरा पुर्य्यां शिवि नाम नरेश्वरः ।
बभूव सर्व्वभूतानां दयादाक्षिण्यवत्सलः ॥ ६ ॥

དེ་ཡི་བསོད་ནམས་བཀར་གནས་པའི། མི་ཡི་མགོ་རིས་ཀུན་གང་བ།
མཐོང་ནས་དེ་ཡི་སྙིང་སྟོབས་ནི། དྲག་ཏུ་མཆོད་སྤྲིན་བརྒྱ་བ་འོངས།། 7

དེ་ནི་རིན་ཆེན་ཁང་བཟང་སྟེང་། འཇིགས་པའི་མི་བདག་ཅན་སོང་ནས།
འཇིགས་རུང་སྲིན་པོ་འི་གཟུགས་བསྒྲུབས་ཏེ། དེ་ཡི་མདུན་དུ་མངོན་
ཕྱོགས་སྨྲས།། 8

འདུ་བྱེད་མི་རྟག་ཤིན་ཏུ་གཡོ་བའི་གློག་རབ་མཛེས་པ་དག་དང་མཚུངས།
རབ་ཏུ་སྐྱེས་ཤིང་སྐྱེས་ཤིང་འཇིག་པའི་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དག་ལ་ཆགས།། 9

ཞེས་པའི་ལེགས་བཤད་ཕྱེད་བརྗོད་ནས། སྲིན་པོ་དེ་ནི་མི་སྣ་གྱུར།
ས་ཡི་བདག་པོས་ཐལ་སྦྱར་ནས། ཕྱག་འཚལ་དེ་ལ་རབ་སྨྲས་པ།། 10

དགེ་བ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་བདེ་ལྷག་མ་གསུང་བར་མཛོད།
བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གྱུར་སྐད་དེ། སློབ་མར་གྱུར་ནས་བདག་ཉན་ནོ།། 11

དུལ་བས་དེ་སྐད་མི་བདག་ལ། སྲིན་པོ་ཡིས་ནི་རབ་སྨྲས་པ།
རྒྱལ་དབང་སློབ་མ་འབྲས་བུ་མེད། ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ།། 12

སྐོམ་པས་བདག་ནི་ཡོངས་ཉམས་ཤིང་། བཀྲེས་པས་སྐུ་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས།
རྒྱལ་པོ་བདག་ནི་བྲམ་ཡི། ཞེས་པ་འབབ་ཞིག་འདི་མི་འདོད།། 13

བཀྲེས་སྐོམ་དག་གིས་གཟིར་གྱུར་པས། གང་ཞིག་ཚང་ཟད་བདག་སྤྲོའོ།
ཚིགས་བརྗོད་པར་ཡོངས་མི་ནུས། བདག་ལ་ཕྱག་བརྩལ་མ་མཛད་ཅིག།། 14

तत्पुण्यशासनासीनैः स्वर्गमापूरितं नरैः ।
दृष्ट्वा शतक्रतु र्ज्ञातुं सत्त्वं तस्य समाययौ ॥ ७ ॥

रत्नप्रासादशिखराक्रान्तं नृपति मेत्य सः ।
रक्षोरूपं विधायोग्रं तदग्राभिमुखोऽब्रवीत् ॥ ८ ॥

अनित्याः संसारा स्तरलतरविद्युद्युतिनिभाः ।
समुत्पन्नोत्पन्नप्रलयपरिणामप्रणयिनः ॥ ९ ॥

सुभाषितार्द्धमित्युक्त्वा तूष्णीमासीत् स राक्षसः ।
तं प्रणम्य क्षितिपतिः कृताञ्जलिरभाषत ॥ १० ॥

साधो सुभाषितस्यार्द्धं शेषं शंस मनःसुखम् ।
वाणीं बोध्यङ्गभूतां ते शिष्यो भूत्वा शृणोम्यहम् ॥ ११ ॥

इति ब्रुवाणं विनयान्नृपं प्रोवाच राक्षसः ।
त्वया शिष्येण राजेन्द्र निष्फलेन करोमि किम् ॥ १२ ॥

पिपासापरिभूतोऽहं क्षुणकुक्षि र्बुभुक्षया ।
नैतन्ममेप्सितं राजन् केवलं गुरुगौरवम् ॥ १३ ॥

क्षुत्तृष्णाव्याकुलतया यत्किञ्चित् प्रलपाम्यहम् ।
शेषं वक्तुं न शक्नोमि मा कृथा मे कदर्थनाम् ॥ १४ ॥

སྐྱན་པའི་གདུངས་ལྡན་རོ་ནི་འོས་པ་ཅན།
ལེགས་པར་བཤད་པ་རབ་ཏུ་གྲུས་གསུང་པ།
ཆོས་ལ་བདེ་བ་སྟེར་བྱེད་འདི་དག་ནི།
ངེས་པར་བཀྲིས་དང་སློབ་པར་བྱེད་པ་མིན།། 15

གྲོས་དང་གླུ་དང་སྐད་དགས་ངལ་བས་ཡོངས་འདྲི་དག་མཚན་སྦྱར་བྱེད་དང་།
ནོར་བུ་ཤེས་དང་འབྱུང་པོ་གདོན་ནད་དུག་དང་སྦྱོབ་ཞི་བྱེད་དང་།
ས་འཛིན་བསྡེན་དང་རྩ་གཏེར་སྦྱོལ་བར་བྱེད་དང་གསེར་འགྱུར་དག་དང་རྩིས།
འདི་དག་མ་ལུས་མཐར་ཕྱུག་འབྲས་བུ་མི་རྣམས་དག་གི་བཟའ་བ་ཡིན།། 16

འཕྲུལ་ལ་བཙན་པའི་ཤ་དྲང་ནི། ཁྲག་དག་བདག་ལ་ཆོས་བྱེད་པ།
འཆི་མེད་སྤོམ་པས་བཅིངས་གསུང་བ། ཁྱོད་ལས་ཤིན་ཏུ་རྟོད་པར་དཀའ།། 17

ཁྱོད་དང་ཉེ་བར་བདག་ཅི་བྱེད། འགའ་ཞིག་ལ་ནི་སློང་དུ་འགྲོ།
ཟས་དང་གནས་ནི་མཚུངས་པ་ཡི། རྩེད་མོ་དང་ནི་གཏམ་དག་མཛེས།། 18

ཞེས་དེས་བརྗོད་ཚེ་མི་བདག་ནི། གུས་དང་བཅས་པས་དེ་ལ་སྨྲས།
རང་གི་ཡུལ་ནི་རབ་བཅད་པའི། ཁྲག་དང་ཤ་ནི་ཁྱོད་ལ་བྱིན།། 19

གྱི་ཆེ་བློ་གྲོས་ལྡན་པ་ཁྱོད། དེ་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་དང་པོ་འདི་སྨོ།
ཁྱོད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་ཀྱང་འདས་ཀྱི། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ནི་ལམ་གྱི་མཆོག།། 20

རྒྱལ་པོ་ཟླ་བས་འདི་བརྗོད་ཚེ། མཚན་མོ་རྒྱུ་བས་དེ་ལ་སྨྲས།
རྫུ་འཕྲུལ་བཟང་པོ་སྒྱུར་དུ་ཉོན། དམ་བཅས་པ་དག་སྦྱིན་པར་མཛོད།། 21

माधुर्य्यधुर्य्याणि रसोचितानि
सञ्चार्य्यमाणानि सुभाषितानि ।
नैव क्षुधं न क्षपयन्ति तृष्णा
मेतानि तृप्तस्य सुखप्रदानि ॥ १५ ॥

श्रुतं गीतं काव्यं श्रमपरिचयः कौतुकविधिः
मणिध्यानं भूतग्रहगदविषोन्मादशमनम् ।
नृणां भूभृत्सेवा जलधितरणं हेमकरणम्
तदेतत् पर्य्यन्ते गणित मखिलं भोजनफलम् ॥ १६ ॥

सद्यःक्षतस्य रुधिरं मांसञ्च मम तर्पणम् ।
अहिंसाबद्धनियमात् त्वत्त स्तदतिदुर्लभम् ॥ १७ ॥

गच्छामि याचितुं कञ्चित् त्वत्समीपे करोमि किम् ।
क्रीड़ाकथाश्च शोभन्ते तुल्याहारविहारयोः ॥ १८ ॥

इत्युक्त स्तेन नृपति स्त मभाषत सादरः ।
निजदेहसमुत्कृत्तं सास्रङ्मांसं ददामि ते ॥ १९ ॥

त्वं प्रतीत्यसमुत्पादपूर्व्वार्द्धं समुदाहर ।
निर्व्वाणनगरस्याग्र्यः पन्था तव सुभाषितम् ॥ २० ॥

इत्युक्ते राजचन्द्रेण त मुवाच क्षपाचरः ।
श्रूयतां सुमते तूर्णं दीयताञ्च प्रतिश्रुतम् ॥ २१ ॥

འདུ་བྱེད་མི་རྟགས་ཤིན་ཏུ་གཡོ་བའི་གློག་རབ་མཐོང་བ་དག་དང་མཚུངས།
རབ་ཏུ་སྐྱེ་ཤིང་སྐྱེས་ཤི་འཇིག་པའི་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དག་ལ་ཆགས།
དེས་བསྐྱེད་འཁོར་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྐྱུར་བས་སྡིག་ཆགས་དག་ནི་དབང་བྲལ་ཞིང་།
ངལ་དུབ་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་ཆེར་ཞི་འགོག་པས་ངལ་སོ་སྟེར་བར་བྱེད།། 22

དེ་དག་ཐོབ་ནས་མི་བདག་ནི། དགའ་མགུ་མིག་དག་རབ་རྒྱས་པས།
རང་གི་ལུས་ནི་བཅད་པའི་ཤ། ཁྲག་དང་བཅས་པ་དེ་ལ་བྱིན།། 23

རང་ཤ་བཅད་ཅིང་བཅད་ཅིང་ནི། སྟེར་བར་བྱེད་པས་བདག་གི།
སྙིང་སྟོབས་རྣམ་འགྱུར་མེད་པ་ཡིས། མཚན་མོ་རྒྱུ་བ་ཡ་མཚན་གྱུར།། 24

དེ་ཡིས་ལུས་ནི་ཐམས་ཅད་ལས། ཤ་ཟ་དག་ལ་ཤ་བྱིན་ནས།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྲོལ་བ་ལ། སྨོན་ལམ་མི་ཡི་བདག་པོས་བྱས།། 25

དེ་ནས་དེ་ལ་གཙུགས་པ་ལས། འབྱོར་འཇིག་སྲིན་པོའི་གཟུགས་ཀྱིས་སྨྲས།
ཁྱོད་ཀྱི་གནད་ནི་བཅད་པ་ལ། གདུང་བས་མི་དགའ་བསྐྱེད་དམ་ཅི།། 26

སྐབས་པ་གཏུམ་རྒྱལ་པོས་དྲིས་པ་ན། རྒྱལ་པོ་ཡི་རྒྱལ་པོས་དེར་སྨྲས་པ།
ལུས་ཀྱི་གཉན་ལ་བསྣུན་པ་དག། བྱས་ལ་བདག་ནི་མི་དགའ་མེད།། 27

གལ་ཏེ་ཀུང་བ་དགའ་ལ་རངས། རྣམ་འགྱུར་མེད་ན་བདེན་པ་དེས།
བདག་གི་ལུས་འདི་སྔོན་གཟུགས་བཞིན། མ་ཉིད་བསོས་བ་ཉིད་གྱུར་ཅིག།། 28

अनित्याः संसारा स्तरलतरविद्युद्युतिनिभाः
समुत्पन्नोत्पन्नप्रलयपरिणामप्रणयिनः ।
तदुत्थै र्जन्तूनां भ्रमणपरिवर्त्तैः श्रमवतां
निरोधाद्विश्रान्तिं दिशति विवशाना मुपशमः ॥ २२ ॥

एतदाकर्ण्य नृपतिः प्रहर्षोत्फुल्ललोचनः ।
ददौ स्वदेह मुत्कृत्य तस्मै मांसं सशोणितम् ॥ २३ ॥

उत्कृत्योत्कृत्य ददतः स्वमांसानि महीपतेः ।
निर्विकारेण सत्त्वेन विस्मितोऽभून्निशाचरः ॥ २४ ॥

स दत्त्वा सर्व्वगात्रेभ्यः पिशितं पिशिताशिने ।
प्रणिधानं व्यधात् सर्व्वसत्त्वसन्तारणे नृपः ॥ २५ ॥

तत स्तं प्रणयादूचे रक्षोरूपः पुरन्दरः ।
अपि ते मर्म्मविच्छेदे विषादजननी व्यथा ॥ २६ ॥

पृष्ट स्त्रिदशराजेन राजराज स्त मब्रवीत् ।
न विषादोऽस्ति मे देहे परोपकारलोहिते ॥ २७ ॥

व्यथायां निर्विकारोऽहं यदि सत्येन तेन मे ।
निर्व्रणस्वस्थमेवास्तु पूर्व्वरूपमिदं वपुः ॥ २८ ॥

ཅེས་སྨྲས་ས་ཡི་བདག་པོ་ཡི། །བདེན་པའི་ཚིག་ནི་བརྗོད་པ་ལས། །
འཕྲུལ་ཉིད་ཕྱུས་ནི་སྔོན་གྱི་གཟུགས། །མ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དུ་གྱུར། ། 29
མཁའ་ལ་རྒྱུ་བས་མི་རྟོག་ཅན། །ཡངས་ནས་དེ་ནི་ག་སོགས་ཁྲུས་ཤིང་། །
ལྷ་ཡི་དབང་པོས་སྦྱིན་པོ་འི་གཟུགས། །ཡོངས་སུ་བཀྲང་ནས་རབ་ཏུ་བསྔགས། ། 30
བརྒྱ་བྱིན་སྙིང་སྟོབས་རྟེན་པ་ཡིས། །མི་བདག་ལ་ནི་དང་ཁྲམ་སོ། །
དེ་ཡི་ལེགས་པར་བཤད་བདུད་རྩི་ཡི། །ཉམས་མྱོང་ས་ཡི་བདག་པོས་བསམས། ། 31
ང་ཉིད་སྔོན་གྱི་སྐྱེ་བ་ལ། །མི་དབང་ཤི་བི་དེར་གྱུར་ནས། །
དེ་ལྟར་སྔོན་གི་ཁྲིང་གིས་བདག །ལེགས་བཤད་ལ་ནི་དགའ་བར་གྱུར། ། 32
རང་གི་སྐྱེ་བ་གཞན་གྱི་གཏམ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་དག །
ཐོས་ནས་ཡ་མཚན་རྡང་པ་ཡི། །དགེ་སློང་ཀུན་གྱིས་རབ་ཏུ་བསྟགས། ། 33
མགོང་དང་པ་མགོང་བདེ་ལ་ལས་བ་ནི་ལེགས་བཤད་ཀྱིས་
གསལ་བ་སྒྲོན་མ་ལྟ་བུར་སྦྱོར། །
ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་དེ་ནི་ཉམས་མྱོང་རྟེན་པས
མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་ཆར་དག་འབེབས། །
ལེགས་བཤད་དོན་གཉེར་ཕུང་པ་གཉེར་ཟ་ཀུན་རྟེན
དགའ་ཞིང་དོན་གཉེར་ཉིད་དུ་འགྱུར། །
དེ་ལྟ་དང་རང་དམ་པ་ལེགས་བཤད་ངང་མཚུངས
དཀར་ཆ་མ་ཡང་ཡོད་པ་མིན། ། 34

ཅེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་སྙན་ངག་གི་ཚུལ་དུ་བྱས་པའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་
དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་ཤི་བིའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་རྟོགས་པ་
བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་དགུ་བཅུ་རྩ་གཅིག་པའོ། །

इति ब्रुवाणस्य भुवः पत्युः सत्योपयाचनात् ।
सहसैव वपुः पूर्व्वरूपं निर्व्रणतां ययौ ॥ २९ ॥

तं पुष्पवर्षैं र्विपुलै श्लाघ्यमानं नभश्चरैः ।
रक्षोरूपं परित्यज्य प्रशशंस सुरेश्वरः ॥ ३० ॥

प्रसाद्य नृपतिं याते दृष्टसत्ये शतक्रतौ ।
अचिन्तयत् सुधास्वादं भूपति स्तत् सुभाषितम् ॥ ३१ ॥

शिवि र्नरेश्वरः सोऽह मभवं पूर्व्वजन्मनि ।
इति प्राणपणेनाभूद्वल्लभं मे सुभाषितम् ॥ ३२ ॥

तथागतेन कथितां जन्मान्तरकथां निजाम् ।
आकर्ण्य भिक्षवः सर्व्वे प्रशशंसुः सविस्मयाः ॥ ३३ ॥

दृष्टादृष्टसुखे सुभाषितरुचि र्मार्गे प्रदीपायते ।
संवादेन सुभाषितामृतरसः प्रीतिं परां विन्दति ।
सर्व्वज्ञोऽपि सुभाषितार्थविषये यात्यर्थनीयोऽर्थितां
तस्मान्नास्ति सुभाषितेन सदृशं किञ्चित् सतां वल्लभम् ॥ ३४ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
शिविसुभाषितावदान मेकनवतितमः पल्लवः ॥

द्विनवतितमः पल्लवः ।

गुरूणामप्यग्रे गुरुतरपदे सैव महती
सदा सद्भिः पूज्या त्रिदशतटिनीपावनतनुः ।
धरित्री भूतानां सकलरससारप्रसविनी
शरीरं पुष्णाति प्रणयमिव माता न वसुधा ॥ १ ॥

श्रावस्त्यां विस्तरतरं धर्मं जेतवने जिनः ।
प्रतिपाद्य पुन र्भिक्षुसंघं संक्षिप्त मब्रवीत् ॥ २ ॥

पितरौ परमं ब्रह्म जङ्गमः पुण्यसङ्गमः ।
कुलानि तानि धन्यानि येषां धर्म्म स्तदर्चनम् ॥ ३ ॥

सत्योपमं नास्ति तप स्त्रिलोके
न चाप्यहिंसासदृशोऽस्ति धर्म्मः ।
गुरु र्गरीयान् न पितुः परोऽस्ति
मातुः परं दैवत मस्ति नान्यत् ॥ ४ ॥

सेवितं प्रसभभक्तिनिर्भरैः
पादपुष्करयुगं गुरो र्न यैः ।
ते परं जलरुचैव केवलं
सर्व्वतीर्थगमनेऽपि निष्फलाः ॥ ५ ॥

བདེ་བས་བསྟེན་བྱ་ཕྱི་རོལ་མི་ཕྱོགས་རྟག་ཏུ་བཟློད་པ་འཛིན།
དྲག་པོའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་སོགས་ངེས་པས་གདུང་བ་སྟེར་མི་བྱེད།
གུས་པའི་རིམ་གྲོ་ཆུང་ངུ་ལ་ཡང་མི་ཆུང་འབྲས་བུ་སྟེར།
པ་དང་མ་དང་མཉམ་པའི་བླ་མ་གསུམ་པ་ཡོད་མ་ཡིན།། 6

ལེགས་བྱས་དོན་སྟོན་བྱེད་པས་སློབ་དཔོན་རྟག་ཏུ་སྤྱི་ཡིས་མངོན་པར་
དགའ་མི་བྱ།
སློབ་རྣམས་སྐྱེད་བྱེད་བླ་མ་རྣམས་ཀྱི་བླ་མ་པ་ཉི་ཊི་ཕྱེར་མཆོད་མི་བྱ།
དེ་བས་ཀྱང་ནི་མཆོག་ཏུ་སྐད་ཅིག་མཐའ་ཡི་ཁྲེར་བཟུང་མ་ཡི་ངལ་དུབ་ལ།
བྱ་ལོན་དག་པར་སྒྲུབ་བྱེད་བསོད་ནམས་ཚོགས་ནི་ཅི་ཡིས་དག་པ་ཐོབ་
པར་འགྱུར།། 7

དབེན་པ་མ་སྨིན་སྡིག་པའི་ཚོགས་ནི་ཡང་དག་ཐོབ་གྱུར་པ།
གང་གི་མ་ལ་སྨད་པའི་ཆ་ཡང་ངེས་པར་སྒྲུབ་བྱེད་པ།
སྡིག་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་དེ་ཡི་སྤྱི་བོར་རལ་པའི་ཚོགས་དག་ནི།
རབ་འབར་མེ་ཡི་ཉ་བའི་རྩེ་མོའི་ཚོགས་པ་དག་ཏུ་འགྱུར།། 8

སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་མཐའ་ནི། སྨོད་པར་བྱེད་པ་བདག་གིས་ཀྱང་།
སྡིག་དམོད་རང་བཞིན་མི་འདོད་པ། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གདུང་བ་ཐོབ།། 9

པར་ཏ་ཤི་དག་ཏུ་སྦྱོར། ཁྱིམ་བདག་མཛེས་པོ་ཞེས་པ་བྱུང་།
དེ་ཡི་ཚངམ་ཀོར་འཛིན་ས། ཞེས་པ་ཕྱིན་དུ་ཡིད་འོང་གྱུར།། 10

सेव्यः सुखैरविमुखः सततं क्षमाभूः
तीव्रव्रतादिनियमे रवितीर्थशोषः ।
अल्पेऽप्यनल्पफलदः प्रणयोपचारे
मातुः पितुश्च न समोऽस्ति गुरुस्तृतीयः ॥ ६ ॥

आचार्यः सुकृतार्थदेशिकतया कै र्नाभिवन्द्यः सदा
प्राणानां जनकः कथं न जनकः पूज्यो गुरूणां गुरुः ।
तत्रापि क्षणगर्भधारणभरक्लेशस्य मातुः परं
केनानृण्यविधानपुण्यनिचयेनासाद्यते निर्वृतिः ॥ ७ ॥

मातु र्निकारकणमप्यविवेकपाक
सम्प्राप्तपातकुशलः किल यः करोति ।
तस्य ज्वलज्ज्वलनजालशिखाकलापः
पापव्रते भवति मूर्ध्नि जटाकटप्रः ॥ ८ ॥

विकारकारिणा मातु र्मयाप्यपरजन्मनि ।
पापशापमय स्तापः प्राप्तः पर्य्यायवैशसः ॥ ९ ॥

वाराणस्यां गृहपति र्मैत्रो नाम पुराभवत् ।
पत्नी वसुन्धरा नाम तस्याभूदतिवल्लभा ॥ १० ॥

དེ་ཡི་བྲུ་རྣམས་སྨིན་ཙམ་ན། ལྦུ་བ་ཉིད་ནི་ཐོབ་པའི་ཚེ།
ན་ཚོད་མཐའ་རུ་ཕྲུ་དག་ནི། དཔལ་དང་ལྡན་པ་གཅིག་བཙས་གྱུར། 11

དེ་ཡང་འཆི་བས་འཇིགས་པ་ཡི། ཕ་ཡི་བུ་མོ་ཞེས་པར་དགས།
དེ་ཡི་མཛེད་པོ་འི་བུ་མོ་ཞེས། ཕྲིས་པ་དེ་ནི་གྲགས་པར་གྱུར། 12

དེ་ཡི་པ་ནི་རྒྱ་མཚོ་རུ། སོང་ཞིང་ཤི་བར་གྱུར་པའི་ཚེ།
བུ་གཅིག་པ་ཉིད་མ་ཡིས་ནི། གཉེར་དང་མཚུངས་པ་དག་ཏུ་བསྐྱངས། 13

རིགས་ཀྱི་རིམ་པས་འོངས་པ་ཡིས། གྲོང་དུ་འགྲོ་བ་བཀྲོག་ནས་དེས།
དེ་ལ་མཚོ་ཐབས་རང་ཡུལ་དུ། འོས་པས་ཆུང་ངུ་འཚོང་པ་བསྟན། 14

དང་པོར་ཚོང་ལས་བྱིས་པ་ནི། ཀུ་ཊ་པ་ཞབ་ནི་དག་དང་།
དེ་ནས་ཉི་མ་གཉིས་ལ་ནི། དེ་ལས་གཉིས་འགྱུར་བཞི་འགྱུར་དང་། 15

དེ་ནས་བརྒྱད་འགྱུར་དག་ཀྱང་རྙེད། ཐབས་ཅན་དེ་ཡིས་མ་ལ་ཞུས།
དེ་དུས་གླིང་བགྲོད་རིགས་ལ་ནི། འོས་པ་ཐོས་ནས་འདོད་ལྡན་གྱུར། 16

རྒྱ་མཚོར་འགྲོ་བ་ཐོས་པ་ཡི། ཚོགས་ལ་ཆགས་ཤིང་ཀུན་རྟོགས་དེ།
མ་ཡིས་བཀྲོག་ཀྱང་བྱུར་རོ་ཀྱང་། བཀྲོག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁུངས་མ་བླངས། 17

དེ་ནས་པ་ཡི་ཐུང་ནས་ཐོས། འཇུག་ཤིང་ཁང་པ་ལ་འཕེལ་བས།
གཞུག་པ་དེ་ཡི་དང་བར་ཡིད་དུ། ཁང་ནས་རབ་ཏུ་ཐར་ནས་སོང་། 18

जातमात्रेषु पुत्रेषु तस्याः प्राप्तेषु पञ्चताम् ।
पश्चिमे वयसि श्रीमानेकः सूनु रजायत ॥ ११ ॥

विपत्तिभीत्या तस्यापि कन्यानामाकरोत् पिता ।
मैत्रकन्यकनामासौ तेनाभूद्विश्रुतः शिशुः ॥ १२ ॥

समुद्रगमने तस्य जनके निधनं गते ।
एकपुत्रैव जननी निधितुल्यं ररक्ष तम् ॥ १३ ॥

कुलक्रमागतां तस्य द्वीपयात्रां निवार्य्य सा ।
आदिदेश स्वदेशार्हां स्वल्पविक्रयजीविकाम् ॥ १४ ॥

स पूर्व्वविक्रयोत्पन्नं कार्षापणचतुष्टयम् ।
ततो द्विगुण मन्यस्मिन् दिनेऽप्यथ चतुर्गुणम् ॥ १५ ॥

ततश्चाष्टगुणं लाभं सर्व्वं मात्रे न्यवेदयत् ।
कुलोचितां द्वीपयात्रां श्रुत्वाभूदथ सोत्सुकः ॥ १६ ॥

समुद्रगमनारम्भसम्भाररससादरः ।
स मात्रा वार्य्यमाणोऽपि नामन्यत निवर्त्तनम् ॥ १७ ॥

ततः स पादपतितां जननीं शोकविह्वलाम् ।
हत्तः श्रियमिवोत्सार्य्य चरणेन विनिर्ययौ ॥ १८ ॥

དང་པོར་ཁྲིམས་པ་འཕྲུལ་ཞིང་ཡི་གེ་ཕྱིད་བརྗོད་ཤིད་འོང་བདུད་རྩིའི་
ཚར་དགའ་ཞིབས།

དེ་ནས་དུལ་བའི་ཡིད་ལ་རེ་བའི་དགའ་སྟོན་རྒྱས་པ་བརྒྱ་ཡིས་དཀར་བ་འཛིན།
ཕྱི་ནས་མི་བཟོད་ལང་ཚོའི་ཚ་བ་དྲག་པོས་བརླང་པ་དགག་ཏུ་སླ་བྱེད་མཁས།
གསལ་བར་ནག་པོ་བརྩེགས་པ་ལྟར་ཐུབ་ངན་པའི་བྱ་ཡིས་སྨུག
བསྐྱོལ་གདུང་བར་བྱེད།། 19

རིན་ཅེན་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་དེ། མ་ཡི་རྒྱ་ངན་ཤངས་པར་བཞིན།
རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་དུ་ཕྱིན་ནས་ནི། གཟིངས་ལ་རབ་ཏུ་ཞོན་དེ་སོང་།། 20

དེ་ནས་དེ་ཡི་གཟིངས་ཆེན་ནི། རབ་རྡོ་རྩ་སྲིན་སེན་མོ་ཡིས།
སོག་ལེ་དྲག་པོས་དྲལ་བར་བྱས། འཇིགས་རྔོགས་དག་ཏུ་ཞིག་པར་གྱུར།། 21

སྲོ་གྲིམས་རབ་འཕྱུར་དེ་ཡིས་ནི། ན་ཡི་བསམ་བཙོས་ཁར་སྐྱེ་བས།
གཟིངས་ནི་ཞིག་པར་གྱུར་བ་དེས། དམོད་པ་བཞིན་དུ་སྨོངས་པ་ཐོབ།། 22

དེ་ནས་ཤིང་གི་ཚལ་པ་ཐོབ། དལ་གྱིས་འདུ་ཤེས་ཐོབ་པ་དེས།
ཙ་གཉེར་གྱི་ནི་ངོགས་ཕྱིར་ནས། ནགས་ཚལ་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་ཞུགས།། 23

གཅིག་བུ་བརྟན་ཉམས་འགྲོ་བ་དེས། སྐྱེ་བོ་མེད་པར་ཡུན་རིང་ན།
གྲོང་ཁྱེར་ཅི་དགར་ཅན་ཞེས་པ། དགའ་བ་མཆོག་ནི་ཐོབ་པར་གྱུར།། 24

བཞིན་རས་ཟླ་ཟེར་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས། ཟླ་བའི་འོད་ནི་སྐྲོ་བྱེད་པ།
ལྷ་ཡི་བུ་མོ་བཞི་དག་གིས། གུས་བཅས་མགྲོན་ནི་བྱས་པ་དེ།། 25

पीयूषं स्खलिताक्षरैर्ललितालापैः शिशु र्वर्षति
प्रीतिं स्फीततरां मनोरथशतैर्दत्ते विनेय स्ततः ।
पश्चादुत्कटयौवनोष्मविकटाहङ्कारवादी पटुः
दुष्पुत्रः स्फुटकालकूटकटुकः कष्टां करोति व्यथाम् ॥ १९ ॥

विपुलं जननीशोकमिव प्राप्य स सागरम् ।
समारुह्य प्रवहणं ययौ रत्नार्जनोत्सुकः ॥ २० ॥

मकरस्फारनखरक्रूरक्रकचदारितम् ।
तत स्तस्य प्रवहणं कूले प्राज्य समभज्यत ॥ २१ ॥

तस्योत्सिक्तमते र्मातु राशाभङ्गगुरो र्भरात् ।
भग्ने प्रवहणे तस्मिन् मोहः शाप इवाभवत् ॥ २२ ॥

ततः फलहकावाप्त्या शनैः संज्ञा मवाप्य सः ।
तीर मासाद्य जलधे रंगाहे गहनं महत् ॥ २३ ॥

एकाकी हारितधृतिः स व्रजन् विजने चिरात् ।
रम्यं रमणकं नाम नगरं दिव्य मासवान् ॥ २४ ॥

अप्सरोभि स्ततस्ताभि र्वदनेन्दुत्विषां चयैः ।
ज्योत्स्नापूरं सृजन्तीभिः कृतातिथ्यः स सादरम् ॥ २५ ॥

གསེར་གྱི་རྡོང་བུ་དག་གིས་འགྲམ། རིན་ཆེན་འཕྲི་ཤིང་དཀར་བའི་ཚལ།
ནོར་བུའི་ཁང་པ་ཕྲི་སྤུན་ཅན། དེར་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་ལྡན་པར་གྱུར། 26

རྒྱུད་པ་དག་ནི་བདེ་བའི་ནགར། སྤུན་ཚོགས་རྟེ་མོངས་དག་ལ་མཛེས།
ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་རེ་མོས་ཀྱིས། ངེས་པ་ཉིད་དུ་འཁོར་བ་ཡིན། 27

དགའ་མགུར་སྤྱོད་པ་ལ་ཆགས་པའི། རི་དྭགས་མིག་ཅན་དེ་དག་རྣམས།
དེ་དང་རོལ་པས་ལྷུན་རིང་དུ། སྐལ་བཟང་དོན་བྱས་ཉིད་དག་ཐོབ། 28

ཁྲོད་ཀྱིས་གྲོང་ཁྱེར་ལྷ་ཡི་ལམ། བདག་ཉིད་ཀུན་གྱིས་སྤང་བྱ་ཞེས།
དེ་དག་གིས་བརྗོད་ཅོ་ནའི། ལྷག་པར་དེ་ནི་འགྲོ་འདོད་གྱུར། 29

རང་དབང་མངོན་པར་མི་འདོད་ཅིང་། ངེས་པར་བསྐྱམས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས།
སྒྲིག་ཆགས་རྣམས་ནི་བཀག་པ་ལ། ཕལ་ཆེར་གུས་པ་ལྷག་པར་འཕེལ། 30

དེ་ནས་དགེ་མཚན་གྱིས་བྲངས་ཏེ། ལྷོ་ཡི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་དེ་ནས།
སོང་བས་དུག་དུ་ཧྲོས་ཞེས་པར། ལྷ་ཡི་གྲོང་ཁྱེར་གནས་པ་ཐོབ། 31

དེར་ནི་དེ་བཞིན་ལྷ་མོ་བརྒྱད། སྤྲད་བྱ་ཉིད་དུ་གྱུར་རྣམས་ཀྱིས།
དེ་ལྷ་རིམ་གྲོའི་བཀོད་པ་དག། དེ་ལས་ལྷག་པ་ལྷུན་རིང་བྱས། 32

དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་བཏེས། ལྷོ་ཡི་ལམ་ནི་བཀག་པ་ན།
དེ་ནི་དགེ་མཚན་ལས་སོང་བས། གྲོང་ཁྱེར་གསུམ་པ་དཀར་བྱེད་ཐོབ། 33

हेमपुष्करिणीतीरे रम्ये रत्नलतावने।
मणिमन्दिरशय्यासु तत्र सम्भोगवानभूत् ॥ २६ ॥

विपदः सुखपर्यन्ताः क्लेशप्राप्ताश्च सम्पदः।
अवर्त्तिन्यो भवन्त्येव पर्यायेण शरीरिणाम् ॥ २७ ॥

रतिभोगप्रणयिना तास्तेन हरिणेक्षणाः।
रममाणा श्चिरं प्रापुः सौभाग्यस्य कृतार्थताम् ॥ २८ ॥

नगरे दक्षिणः पन्था वर्ज्यः सर्व्वात्मना त्वया।
इत्युक्त स्ताभिरधिकं सोऽप्यभूद् गमनोत्सुकः ॥ २९ ॥

कामं नियमवामस्य स्वाधीनानभिलाषिणः।
प्रायेण वर्द्धते जन्तो र्निषेधेनाधिकादरः ॥ ३० ॥

ततः स कौतुकाकृष्ट स्तेन दक्षिणवर्त्मना।
व्रजन् प्राप सदामत्तं नाम दिव्यं पुरं परम् ॥ ३१ ॥

अष्टावप्सरस स्तत्र तदङ्गोग्यत्व मागताः।
तस्योपचाररचनां चिरं चक्रु स्ततोऽधिकाम् ॥ ३२ ॥

ताभिः क्रमेण तेनैव निषिद्धे दक्षिणेऽध्वनि।
स कौतुकाद्गतः प्राप तृतीयं नन्दनं पुरम् ॥ ३३ ॥

དེར་ནི་རིམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། ཙེ་དགས་རྣམ་པར་རོལ་དེ་ལ།
ལྷ་མོ་བཅུ་དྲུག་དགའ་མགུ་ཡིས། ཡོངས་སྤྱོད་སྤྱད་བྱ་ཉིད་དུ་གྱུར།། 34

དེ་དག་གིས་ཀྱང་བཀག་པ་ཡི། ལྷ་ཡི་ལམ་ནས་སོང་གྱུར་པ།
གུས་བཅས་དེ་ཡིས་ཁང་བཟང་ནི། ཚངས་པའི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བར་ཕྱིན།། 35

དེ་ནས་དེར་ཡང་ལྷ་མོ་གཞན། སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས།
སྐལ་བཟང་གིས་ནི་ཡང་དག་ཐོབ། དེ་བཞིན་ལྷ་ཡི་ལམ་ནས་སོང་།། 36

དེ་ནི་སོང་བས་མི་བསྲུན་པའི། གྲོགས་བཞིན་ཉོན་མོངས་ཚོགས་ཀྱི་གནས།
ལྕགས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱལ་པོ་ཡིས། གྲོང་ཁྱེར་ངན་འགྲོ་མང་པོ་ཐོབ།། 37

དེར་དེ་ནང་དུ་ཞུགས་པ་ན། རིམ་པས་ས་ལ་སྒོ་རྣམས་ནི།
སྲུ་ཞིག་དག་གིས་བསྒྲིབས་པ་བཞིན། མཚམས་མེད་བསྡམས་པ་ཉིད་དུ་གྱུར།། 38

དེ་ཡི་ནང་ན་སྐྱེས་བུ་ནི། ལུས་ཆེན་གནས་པ་དེ་ཡིས་མཐོང་།
མཐར་དག་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས། སྡོང་ནི་ཤིན་དུ་ཆེ་བ་བཞིན།། 39

བཙིངས་ཤིང་རྒྱུན་དུ་ཁྲག་རྒྱུན་འབབ། དེ་ཡི་སྤྱི་བོར་འཁོར་ལོ་ནི།
རྣོ་པོ་འབར་བས་དཀྲིགས་པ་དག། ཡོངས་སུ་འཁོར་བ་མཐོང་བར་གྱུར།། 40

རང་གི་མགོ་ལས་ཟགས་པ་ཡི། རྣག་ཁྲག་གིས་ནི་ཟས་བསྒྲུབས་པ།
དེ་མཐོང་སྡུག་པོའི་ཡིད་བྱུང་ནས། མཛའ་བོའི་བུ་མོས་རབ་སྨྲས་པ།། 41

षोड़शाप्सरस स्तस्य रतिभोगोपभोग्यताम् ।
तत्र क्रमेण तेनैव ययुर्लीला विलासिनः ॥ ३४ ॥

ताभि र्निपिहेन पुन र्दक्षिणेन पथा व्रजन् ।
ब्रह्मोत्तराख्यं प्रासाद माससाद स सादरः ॥ ३५ ॥

द्वात्रिंशदेव संप्राप्य तत्राप्यप्सरसः पराः ।
सम्भोगसुभग स्तद्दयौ दक्षिणवर्त्मना ॥ ३६ ॥

स व्रजन् नगरं प्राप दुर्गप्राय मयोमयम् ।
परुषं खलसौहार्द मिवायासचयाश्रयम् ॥ ३७ ॥

तस्य तत्र प्रविष्टस्य क्रमाद्द्वाराणि भूमिषु ।
केनापि पिहितान्येव ययु निःसन्धिबन्धताम् ॥ ३८ ॥

तदन्तरे महाकायं सोऽपश्यत् पुरुषं स्थितम् ।
सकलक्लेशदोषाणां विस्तीर्णमिव भाजनम् ॥ ३९ ॥

ज्वालावलयितं चक्रं तस्य मूर्ध्नि परिभ्रमत् ।
तीक्ष्णं ददर्श चक्रस्य सक्तं रक्तप्रवाहिणः ॥ ४० ॥

स्वशिरःप्रसुतैः पूयशोणितै र्विहिताशनम् ।
तं दृष्ट्वा तीव्रनिर्वेदादवदन्मैत्रकन्यकः ॥ ४१ ॥

གདུང་བ་དྲག་པོས་ཧོ་ཏ་ཁྲ་ར་སྲུ། འདི་ན་ལམ་དག་ཅི་ཡི་འབྲས།
ཞེས་དེས་སྙིང་རྗེས་དྲིས་པ་ན། ཁྱིམ་བུས་དེ་ལ་རབ་སྨྲས་པ།། 42

བདག་ནི་མ་ལ་གཏོད་བྱེད་དོ། འདི་ནི་ལམ་དེ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས།
དེ་དག་གྲོས་ནས་དེ་ཡིས་ནི། སྡིག་པ་དྲན་ནས་དོགས་པར་གྱུར།། 43

དེ་ཡིས་བསམས་པ་བདག་ལ་ཡང་། མ་ལ་གནོད་བྱས་སྡིག་པ་ཡོད།
སྡིག་པ་རབ་ཏུ་བརྗོད་པའི་གྲོགས། དྲན་པར་བྱེད་འདི་བདག་གིས་མཐོང་།། 44

ཁྱི་ར་བ་ཡི་སྐྲ་སྔོན་གྱི། ནགས་ནས་རི་དགས་རྒྱུ་བ་བཞིན།
སྡིག་རིས་བདེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས། ང་ཉིད་དྲངས་པ་མ་ཡིན་ནམ།། 45

ཞེས་པའི་བསམ་པས་དེ་འཕྲུགས་ཤིང་། སྒོ་བསྡམས་སྡོད་ན་གནས་པའི་ཚེ།
སྙིང་ནི་ཀུན་ཏུ་འདར་བྱེད་པའི། སྐད་ནི་མཁའ་ལ་རབ་གྲགས་པ།། 46

ཕྱུན་རིང་བཅིངས་པ་ངེས་པར་གྲོལ། གསར་དུ་འོངས་པ་དམ་དུ་ཆིངས།
གསར་པ་ཆིངས་ལ་བཅིངས་པ་གྲོལ། འདི་ནི་མཚམས་ཀྱི་དུས་ལ་བབ།། 47

ཅེས་སྒྲ་མཁའ་ལས་གྲགས་པའི་ཚེ། ཁྱིམ་བུ་དེ་གྲོལ་སྐད་ཅིག་ལས།
མཛའ་བོ་འི་བུ་མོ་འི་མགོ་ལ་ནི། འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་འབར་བ་ལྷུང་།། 48

དེ་དུས་གཏར་གཅོད་གདུང་བས་གཟིར། གསར་བཅིངས་མཛའ་བོ་འི་བུ་མོ་དེས།
བཅིངས་པ་གྲོལ་བར་གྱུར་པ་ཡི། ཁྱིམ་བུ་དེ་ལ་རབ་སྨྲས་པ།། 49

कस्त्वं कूरव्यथाक्रान्तः कस्येदं कर्म्मणः फलम् ।
पृष्ट स्तेनेति कारुण्यात् पुरुष स्त मभाषत ॥ ४२ ॥

मातुः कृतापकारोऽहं तस्येदं कर्म्मणः फलम् ।
एतदाकर्ण्य सोऽप्यासीत् पापसंवादशङ्कितः ॥ ४३ ॥

सोऽचिन्तयन्ममाप्यस्ति पापं मातुः कृतागसः ।
अयं पापसहाध्यायी दृष्टः स्मरणकृन्मया ॥ ४४ ॥

नूनं तेनैव कृष्टोऽहं पापेन सुखमण्डलात् ।
श्यैनिकेन चरन् कामं मृगः शष्पवनादिव ॥ ४५ ॥

इति चिन्ताकुले तस्मिन् बद्धद्वारपुरस्थिते ।
उच्चचाराम्बराद्वाणी हृदयाकम्पकारिणी ॥ ४६ ॥

चिरबद्धाः प्रमुञ्च्यन्तां निबध्यन्तां नवागताः ।
बद्धमुक्तिनवाबन्धेप्वयं प्राप्तोऽवधिक्षणः ॥ ४७ ॥

इत्युदीर्णे दिवः शब्दे मुक्तः स पुरुषः क्षणात् ।
दीप्तं तच्चक्र मपतन्मैत्रकन्यस्य मस्तके ॥ ४८ ॥

नवबद्धः स तत्कालं मर्म्मच्छेदव्यथातुरः ।
तं मुक्तबन्ध मवदत् पुरुषं मैत्रकन्यकः ॥ ४९ ॥

ལྷ་མོ་རྗེས་སུ་ཆགས་ལྡན་ལོངས་སྤྱོད་ཡིད་ནི་འཕྲོག་པ་ཅན།
གྲོང་ཁྱེར་ནོར་བུའི་ཁང་ཁྱིམ་མཛེས་པ་དེ་དག་ཡོངས་བཏང་ནས།
སྡིག་པའི་ལས་ཀྱིས་ཐག་པ་བཀྲེད་དུ་རབ་ཏུ་གྱུར་པས་བྲངས།
དེ་ཡིས་མཀུག་ནས་ཀྱང་ནི་དབང་མེད་མི་ཉམས་འཇུག་པར་བྱེད།། 50

ཁྲི་ཉམས་ལ་བཞིན་ས་འདི་ཉིད་དུ་བྱུགས་རྡག་འོངས་བར་གྱུར།
གང་ན་འདི་ཡི་ལས་ཀྱི་འབྲི་ཤིང་ཆ་ཡིས་ཡོངས་བསྐྱབས་པ།
དུས་ཀྱིས་ཡོངས་སྨིན་སྤྱོད་བྱ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་མདུན་ན་གནས།
ངེས་པར་སྤྱོད་བྱ་སྟོབས་ལྡན་འདི་ཡིས་མཆོག་ཏུ་འགུགས་པར་བྱེད།། 51

མ་ལ་གནོད་པ་བྱས་ཉམས་ཀྱིས། ཉོན་མོངས་སྤྱོད་མཆམས་རྗེ་རྩེད་དུས།
སྐྱེ་བོ་ཁ་ཅིག་བདག་ལྟ་བུ། གསར་དུ་འོང་བ་འགྱུར་རམ་ཅི།། 52

ཞེས་པ་ལྷུབ་ཅན་འཁོར་ལོ་ནི། རབ་ཏུ་འབར་བའི་རྩེས་བཅོམ་ཞིང་།
གཟིར་བ་དེ་ཡིས་ཚིག་ཐོས་ནས། སྐྱེས་བུ་དེ་ལ་རབ་སྨྲས་པ།། 53

ལོ་ནི་སྟོང་ཕྲག་དྲུག་ཅུ་དང་། ལོ་ནི་བརྒྱ་ཕྲག་དྲུག་ཅུ་དག།
ཉོན་མོངས་ཉེ་བར་འོངས་སྤྱོད་འདི། སྡིག་པའི་ལས་ཅན་རྣམས་ལ་ངེས།། 54

མ་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་ཡི། སྡིག་ཅན་རྣམས་ལ་འདི་ན་གནས།
འཇིགས་སུ་རུང་བ་གཞན་དག་ཡོད། གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་འོང་བར་འགྱུར།། 55

त्यक्त्वा पुराणि मणिमन्दिरसुन्दराणि
तान्यप्सरःसरसभोगमनोहराणि ।
कष्टः प्रकृष्टतरपातकभोग्यकाले
कालेन कल्पितफला किल कर्म्मवल्ली ॥ ५० ॥

शूनामिव क्षितिमिमां पशुरागतोऽस्मि
कर्षत्यलं वलवती भवितव्यतैव ।
कष्ट स्तथैव च विशत्यवशो मनुष्यः
यत्रास्य तिष्ठति पुरः परिपाकभोग्या ॥ ५१ ॥

क्लेशभोगावधौ कालः कियान् मातुः कृतागसाम् ।
अप्यागमिष्यति नवः कश्चिदस्मद्विधो जनः ॥ ५२ ॥

इति ज्वलितचक्राग्रदीर्य्यमाणस्य दाहिनः ।
तस्यार्त्तस्य वचः श्रुत्वा पुरुष स्त मभाषत ॥ ५३ ॥

षष्टिवर्षसहस्राणि षष्टिवर्षशतानि च ।
अस्य क्लेशोपभोग्यस्य नियतिः पापकर्म्मणाम् ॥ ५४ ॥

इहापराणि घोराणि सन्ति स्थानानि पापिनाम् ।
मातुः कृतागसामन्ये ये समेष्यन्ति तद्विधाः ॥ ५५ ॥

རིས་བརྗོད་ཤིང་དུ་བརྗོད་དཀའ་ནི། མཛའ་བོ་འི་བུ་མོས་གྲོས་བྱུང་ནས།
རབ་གདུང་སྡུག་བསྔལ་སྦྱོང་བ་ཡས། གཞན་དག་གཟིར་ལ་བཙེ་བས་སྨྲས། ||56

ད་ནི་སྡིག་པ་བྱེད་པའི་མི། གང་ཞིག་རབ་ཏུ་འོང་འགྱུར་བ།
དེ་དག་དོན་དུ་འཁོར་ལོ་འདི། བདག་གི་མགོ་ལ་གནས་གྱུར་ཅིག ||57

འདི་ལྟའི་གདུང་བ་དྲག་ཅིང་རིང་། དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཟོད།
བདག་ཉིད་གཅིག་པུ་གདུང་གྱུར་ལ། ཐམས་ཅད་གདུང་མེད་གནས་གྱུར་ཅིང་ ||58

འཁོར་ལོ་རང་གི་འབྲས་བཅད་ནས། གཞན་གྱི་དོན་དུ་བདག་གིས་བཟུང་།
སྐྱེ་བོ་རང་ཉིད་གདུང་མེད་པས། གཞན་གྱི་གདུང་བ་ཡོངས་མི་ཤེས ||59

སེམས་ཅན་ཕན་ཆོས་སྙིང་རྗེ་ཡིས། གཟིར་བ་དེ་ཡིས་འདི་བརྗོད་ཚེ།
དམ་པའི་ཀུན་རྟོག་མཐུ་ཡིས་ནི། དེ་ཡི་འཁོར་ལོ་མཁའ་ལ་སོང་ ||60

ཡལ་འདབ་དག་ནི་གདུང་བ་འཕྲོག་ཅིང་མེ་ཏོག་གྲགས་སྙན་དཀར་པོ་རྒྱས་པར་བྱེད།
འཕྲུལ་ལ་རྡོ་བཟང་ལེགས་ལྡན་ཡོངས་སྤྱོད་སྐལ་བཟང་ལྡན་སུམ་ཚོགས་པ་སྣང་ཡང་འཛིན།
དམ་པའི་ཀུན་རྟོག་འཁྲི་ཤིང་སྙིང་རྗེའི་བརྟན་ལྡན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་ལ་ནི།
གང་ཚེ་ཡང་དག་བདབ་པ་དེ་ཚེ་རོ་ལྡན་འབྲས་བུ་ཅི་དང་ཅི་མི་སྐྱེད ||61

སྙིང་རྗེའི་བསོད་ནམས་བདག་ཉིད་ཀྱིས། སྐད་ཅིག་དེ་ལ་སྡིག་ཟད་དེ།
ལུས་ནི་ཡོངས་སུ་བཏང་ནས་ནི། ལྷ་ཡི་གནས་སུ་རྟེར་གྱུར་ཏོ|| 62

श्रुत्वेति दुःसहतरं तेनोक्तं मैत्रकन्यकः ।
स्वव्यथादुःखसंवादात् परार्त्तिंदययावदत् ॥ ५६ ॥

अधुना ये समेष्यन्ति नराः पातककारिणः ।
तेषामर्थे ममैवेदं चक्रं तिष्ठतु मस्तके ॥ ५७ ॥

कथं सहन्ते ते तीव्रां दीर्घा मेवंविधां व्यथाम् ।
एकस्यैव व्यथा मेऽस्तु सर्व्वे तिष्ठन्तु निर्व्यथाः ॥ ५८ ॥

परार्थे धारयिष्यामि चक्रं भुक्त्वा निजं फलम् ।
परव्यथां विजानाति न जनः स्वव्यथां विना ॥ ५९ ॥

इत्युक्ते करुणार्त्तेन तेन सत्त्वहितैषिणा ।
सत्संकल्पप्रभावेन तच्चक्र मगमन्नभः ॥ ६० ॥

तापं पल्लविता निहन्ति तनुते शुभ्रं यशः पुष्पिता
सद्यः सौरभभव्यभोगसुभगा लक्ष्मीं विधत्ते पुनः ।
कारुण्यार्द्रतया यदेव हृदये सद्भिः समारोपिता
सत्संकल्पलता सदैव सरसं किं किं न सूते फलम् ॥ ६१ ॥

कारुण्यात् पुण्यमाहात्म्यात् तत्क्षणात् क्षतकिल्विषः ।
स बभूव परित्यज्य देहं देवः सुरालये ॥ ६२ ॥

དེས་མཇོད་ཤིན་དུ་བཟོད་དཀའ་དེ། མཛའ་བོ་འི་ཕྲུ་མོས་གྲོས་བྱུར་ནས།
རབ་གདུང་སྡུག་བསྔལ་སྤྱོང་བ་ལས། གཞན་དག་གཟིར་ལ་བརྩེ་བས་བླུས། ||56

ད་ནི་སྡིག་པ་བྱེད་པའི་མི། གང་ཞིག་རབ་དུ་འོང་འགྱུར་བ།
དེ་དག་དོན་དུ་འཁོར་ལོ་འདི། བདག་གི་མགོ་ལ་གནས་གྱུར་ཅིག ||57

འདི་ལྟའི་གདུང་བ་དྲག་ཅིང་རིང་། དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཟོད།
བདག་ཉིད་གཅིག་པུ་གདུང་གྱུར་ལ། ཐམས་ཅད་གདུང་མེད་གནས་གྱུར་ཅིང་ ||
58

འཁོར་ལོ་རང་གི་འབྲས་བཅད་ནས། གཞན་གྱི་དོན་དུ་བདག་གིས་བཟུང་།
སྐྱེ་བོ་རང་ཉིད་གདུང་མེད་པས། གཞན་གྱི་གདུང་བ་ཡོངས་མི་ཤེས། || 59

སེམས་ཅན་ཕན་ཚོལ་སྙིང་རྗེ་ཡིས། གཟིར་བ་དེ་ཡིས་འདི་བཟོད་ཆེ།
རྣམ་པའི་ཀུན་རྟོག་མཐུ་ཡིས་ནི། དེ་ཡི་འཁོར་ལོ་མཁའ་ལ་སོང་། || 60

ལམ་འདྲེན་དག་ནི་གདུང་བ་འཁྲོག་ཅིང་མེ་ཏོག་གྲགས་སྣན་དཀར་པོ་རྒྱས་པར་བྱེད།
འཕྲུལ་ལ་དྲི་བཟང་ལེགས་ལྡན་ཡོངས་སྤྱོད་སྐལ་བཟང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་

རྣམ་པའི་ཀུན་རྟོག་འཁྲི་ཤིང་སྙིང་རྗེའི་བརྒྱན་ལྡན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་
གང་ཚེ་ཡང་དག་བདག་པ་དེ་ཚེ་དེ་ལྡན་འབྲས་བུ་ཅི་དང་ཅི་

སྙིང་རྗེའི་བསོད་ནམས་བདག་ཉིད་ཀྱིས།
ཤེས་ནི་ཡོངས་སུ་བཏང་ནས་ནི།

श्रुत्वेति दुःसहतरं तेनोक्तं मैत्रकन्यकः ।
स्वव्यथादुःखसंवादात् परार्त्तिंदययावदत् ॥ ५६ ॥

अधुना ये समेष्यन्ति नराः पातककारिणः ।
तेषामर्थे ममैवेदं चक्रं तिष्ठतु मस्तके ॥ ५७ ॥

कथं सहन्ते ते तीव्रां दीर्घा मेवंविधां व्यथाम् ।
एकस्यैव व्यथा मेऽस्तु सर्व्वे तिष्ठन्तु निर्व्यथाः ॥ ५८ ॥

परार्थे धारयिष्यामि चक्रं भुक्त्वा निजं फलम् ।
परव्यथां विजानाति न जनः स्वव्यथां विना ॥ ५९ ॥

इत्युक्ते करुणार्त्तेन तेन सत्त्वहितैषिणा ।
सत्संकल्पप्रभावेन तच्चक्र मगमन्नभः ॥ ६० ॥

तापं पल्लविता निहन्ति तनुते शुभ्रं यशः पुष्पिता
सद्यः सौरभभव्यभोगसुभगा लक्ष्मीं विधत्ते पुनः ।
कारुण्यार्द्रतया यदेव हृदये सद्भिः समारोपिता
सत्संकल्पलता सदैव सरसं किं किं न सूते फलम् ॥ ६१ ॥

कारुण्यात् पुण्यमाहात्म्यात् तत्क्षणात् क्षतकिल्बिषः ।
स बभूव परित्यज्य देहं देवः सुरालये ॥ ६२ ॥

ང་ཉིད་སྔོན་ཆེ་བྲམས་བདག་ཉིད། མཛའ་བོ་འི་བུ་མོ་ཉིད་གྱུར་ཏེ།
མ་ནི་ཀུང་པས་རབ་འཕངས་བའི། སྡུག་བསྔལ་གནས་སྐབས་དེ་དག་ཐོབ ‖ 63

ཀར་ཤ་པ་ཀྵ་མལ་ནི། མཆོད་པས་ལྷ་མོ་འི་གནས་ཀྱང་ཐོབ།
དེ་སྐད་མ་ཡི་སྨྲེད་ཞུ་ནི། ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་བཙམ་ལྡན་གསུངས ‖ 64

མ་ནི་བཀྲ་ཤིས་འཕྲེང་བ་ཡོན་དན་དང་ལྡན་པ་ནི་མཉེས་གཤིན་ཅན་པ་ནེ།
དེ་དག་དགྱེས་སྐད་གང་གི་སྤྱི་བོར་ཞབས་ཀྱི་པདྨ་རབ་ཏུ་འགོད་བྱེད་པ།
ཕྱོགས་ཀུན་ཡོངས་སུ་འགེངས་པར་བརྩོན་པའི་གྲགས་པ་ཕུན་ཚོགས་རབ་
ཏུ་གསལ་བ་རྒྱས།
དགུ་ཏུ་དགའ་སྟོན་བསོད་ནམས་རྒྱུ་ལྡན་དེ་དག་འགྲོ་བའི་མཆོད་བྱ་ཉིད་ཏུ་གྱུར ‖ 65

ཞེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་
པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་མཛའ་བོ་འི་བུ་མོ་འི་རྟོགས་པ་
བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་དགུ་ཙུ་རྩ་གཉིས་པའོ ‖

ཨ་ལ་འདག་དགུ་ཙ་ཙ་གཱ་རྨ་པ།

གང་གིས་མཆོད་འོས་མཆོད་པར་བསྒྲུབ་ལ་མི་དགོས་ལ་སོགས་ཏེ།
སེམས་མེད་རྣམས་ཀྱང་འོས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར།
བུ་ཡ་ལ་གུས་པའི་ཁྱད་པར་བརྟེན་པ་རྣམས་ལ་བསྔགས་འོས་ཤིང་།
དད་པ་རབ་རྒྱས་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་ཕྲིགས་དེ་དག་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག ༎ 1

མཚན་ཡོད་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དུ་བཞུགས། དགེ་བར་བཞུགས་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས།
རྒྱལ་བ་དེ་ལ་མངོན་ཕྱོགས་ཏེ། མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་གསོལ་པ༎ 2

བཅོམ་ལྡན་ཁྱོད་ཀྱི་གསུས་པར་བཞིན། ཀུན་དུ་ཆེར་འོས་ཡོན་ཏན་གྲགས།
བདག་གི་བུ་མོ་ས་གཱ་ཏྣ། བཟང་མོ་དར་པ་བབ་པར་གྱུར༎ 3

གྲོང་ཁྱེར་བུ་རམ་ཤིང་འཕེལ་གྱི། དཔལ་ལྡན་དོན་མཐུན་མགོན་པོ་འི་བུ།
ཁྱུ་མཆོག་བྱིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་ཡི་ལག་པ་འཛིན་པར་འདོད༎ 4

བཅོམ་ལྡན་གཱ་པ་དེ་བཟོད་ནམ་བདག། བུ་མོ་དེ་ནི་དེ་ལ་སྟེར།
ཞར་ཕྱོག་ཁྱོད་ཀྱི་དབང་གྱུར་བདག། ཁྱོད་ཀྱི་བཀའ་ཡི་རྗེས་སུ་འབྲང་༎ 5

དེ་འདི་གསོལ་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས། དྲི་མེད་མཆིས་གཤིན་བསམས་རྣན་པས།
ཙི་སྐྱོན་བུ་མོ་དེ་ལ་ནི། སྦྱིན་པར་མཛོད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ༎ 6

श्लाघ्या जयन्ति जिनभक्तिविशेषभाजां
श्रद्धासुधाप्रसरनिर्झरशीकरा स्ते ।
निश्चेतनोऽप्युचितचेतनतामिवैति
यः पूज्यपूजनविधौ कुसुमादिवर्गः ॥ १ ॥

श्रावस्त्यां विजनासीनं जिनं जेतवने पुरा ।
अनाथपिण्डदोऽभ्येत्य भगवन्त मभाषत ॥ २ ॥

त्वद्भक्तिरिव सर्व्वच मद्दार्हगुणविश्रुता ।
भगवन् प्रौढि मायाता कन्या मम सुमागधा ॥ ३ ॥

श्रीमतः सार्थनाथस्य नगरे पुण्डवर्द्धने ।
सूनु र्वृषभदत्ताख्य स्तत्पाणिग्रह मिष्यते ॥ ४ ॥

कन्यां ददामि तां तस्मै भगवन् यदि मन्यसे ।
त्वदधीनधनप्राण स्त्वदाज्ञाशरणो ह्यहम् ॥ ५ ॥

इत्युक्ते तेन भगवान् वात्सल्यविमलाशयः ।
को दोष स्तनया तस्मै दीयता मित्यभाषत ॥ ६ ॥

སྟོན་པའི་བཀའ་ནི་རབ་བཟུང་ནས། དེ་ལ་གུས་པར་ཕྱག་འཚལ་ཏེ།
དཔལ་ལྡན་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་ནི། རང་གི་ཁང་པར་རབ་ཏུ་སོང་།། 7

དེ་ནས་འབྱོར་བ་ཆེ་དང་བཅས། བུ་མོ་མ་གདྷ་བཟང་མོ།
རིན་ཆེན་གོས་མང་རབ་སྤྲེར་དེས། འོས་པ་དེ་ལ་རབ་ཏུ་བྱིན།། 8

དེ་ནས་ཕྱིན་པའི་མ་གདྷ། བཟང་མོ་ཐག་རིང་ཡུལ་བགྲོད་ཅིང་།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་དྲན་ནས། མིག་ནི་མཆི་མ་དང་བཅས་གྱུར།། 9

གྲོང་ཁྱེར་བུ་རམ་ཤིང་འཕེལ་དུ། ཡུན་རིང་ཞིག་ན་དེས་སླེབ་ནས།
རྟག་ཏུ་ཁྲོ་ཡི་ཁྱིམ་དུ་ནི། བདག་པོའི་བཀུར་སྟི་ལ་ཆགས་གྱུར།། 10

དེ་ནས་ནམ་ཞིག་ཕྱུག་མོ་ནི། གྲངས་ལས་འདས་པ་འགོད་བཙོན་ཞིང་།
ཟས་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་སྦྱོར་བྱེད་པ། ནོར་ཅན་ཞེས་པས་དེ་ལ་སྨྲས།། 11

མ་གདྷ་བཟང་མཆོད་པ་ཡིས། ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཆས་དག་མཛད།
འགྲོ་བས་འཚོད་བྱ་ཡོན་ཏན་ཅན། སྐྱེ་བོ་ནང་པར་བདག་ཁྱིམ་འོང་།། 12

བྲམ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། ཞི་བའི་གནས་སུ་མཆོད་བྱ་བ།
ཀུན་སྨོངས་ཟད་སྦྱོར་ཟད་བྱེད་པ། དེ་དག་རྣམས་ནི་འོང་པར་འགྱུར།། 13

ཞེས་དེས་བརྗོད་པ་དེར་ནི་དེས། དགེ་སློང་ཚོགས་ལ་མཆོད་པ་དེ།
ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་ཤེས་གྱུར་ནས། ཆོས་པ་དེ་ལ་ཆགས་པར་གྱུར།། 14

शास्तुः शासन मादाय सादरं प्रणिपत्य तम् ।
अनाथपिण्डदः श्रीमान् प्रययौ निजमन्दिरम् ॥ ७ ॥

ततः सुमागधां कन्यां विभवेन महीयसा ।
अहार्य्यं स ददौ तस्मै भूरिरत्नाम्बरप्रदः ॥ ८ ॥

दत्ता दूरतरं देश मथ यान्ती सुमागधा ।
भगवच्चरणस्मृत्या सवाष्पनयनाभवत् ॥ ९ ॥

चिरेण सा समासाद्य नगरं पुण्ड्रवर्द्धनम् ।
शुश्रूषाभिरता पत्युः सदा भर्त्तृगृहेऽवसत् ॥ १० ॥

कदाचिदथ तां श्वश्रूः भोज्यसम्भारकारिणी ।
उवाच धनवत्याख्या संख्यातीतव्ययोद्यता ॥ ११ ॥

पूज्योपकरणं सज्जं कुरु सर्व्वं सुमागधे ।
गृहान्नः प्रातरागन्ता जगत्पूज्यगुणो जिनः ॥ १२ ॥

गुरवो गौरवपदं पूज्याः सर्व्वजनस्य ते ।
समेष्यन्ति क्षपणकाः संमोहक्षपणोद्यताः ॥ १३ ॥

इत्युक्ता सा तया तत्र बभूवारम्भतत्परा ।
ज्ञात्वा भिक्षुगणायेव तां पूजां परिकल्पिताम् ॥ १४ ॥

དེ་ནས་ཉིན་གཞན་ཁྱིམ་དུ་ནི། སྐྲ་དང་སྨ་ར་རབ་འབལ་ཞིང་།
དཀའ་ཐུབ་དྲག་པོས་ཀུན་ཉེར་མྱོངས། གཅེར་བུ་ཟན་བྱེད་པ་རྣམས་ཞུགས། ‖ 15

མ་ཏེ་སྨྲན་ལ་ཙྭ་ཡི་ཟས། གོམས་པས་རགས་པར་གྱུར་པ་བཞིན།
གོས་མེད་ངོ་ཚ་མེད་དེ་དག། མ་གདྷ་བཟང་གིས་མཐོང་ནས། ‖ 16

བླ་མའི་དྲུང་དུ་ངོ་ཚ་སྟེ། བཞིན་ནི་གོས་ཀྱིས་རབ་བསྒྲིབས་ནས།
སྒྲོ་དང་ཆགས་བྲལ་གྱིས་དྲུད་པས། སྐྱུག་མོ་འི་སྐྱེ་བོ་ལ་སྨྲས་པ། ‖ 17

གང་འདིར་ཕྱོགས་གོས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་། མདུན་དུ་བུད་མེད་སྐྱེ་བོ་འཁོད།
ཀྱེ་མ་ཀུན་དུ་སྤྱོད་པ་འདི། ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་ལོན་ནས་མཐོང་། ‖ 18

མི་མིན་རྭ་དང་ཟླ་བར་གྱུར་པ། དུལ་བ་འདི་དག་ཁྱོད་ཀྱི་ནི།
ཁྱིམ་ན་གསོལ་བྱེད་འདི་དག་ལ། བུད་མེད་ངོ་ཚ་མེད་དམ་ཅི། ‖ 19

གང་གིས་ཁ་ཟས་མ་བཏང་བ། དེ་ཡིས་གོས་ནི་ཇི་ལྟར་བཏང་།
མ་བསླམས་རིམ་བ་འདི་ནི་ཅི། ཁྱོད་ནི་གནས་མིན་དག་ལ་གུས། ‖ 20

སྐྲ་ནི་རབ་ཏུ་འབལ་བའི་ལས་དག་ཉིད་ཀྱིས་བརྩེ་བ་མེད་པ་དྲག་པོ་བསྟན།
སྐྱེ་བོར་བཅམ་ལ་འདོམས་དཀྲིས་གོས་དག་སྤངས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས
ཀྱིས་ནི་གདྲས་ཉིད་ཅི།
ཚུལ་འཆོས་རྫོབ་པ་དང་ལྷན་འཛེགས་བྱེད་བཞིན་ལ་ཁྲིབ་རང་ཉིད་
རྣམ་པར་བསྟེན།
དུལ་བ་དང་ལྡན་གཅེར་བུ་འདི་དག་ཟུགས་རྣམས་བཞིན་དུ་ཟས་
དགའ་ཚོལ་བར་བྱེད། ‖ 21

अथापरेऽह्नि विविशुः नग्नाः क्षपणका गृहम् ।
उल्लुञ्चितकचश्मश्रुसंक्लेशनिशितव्रताः ॥ १५ ॥

तानलज्जानवसनानवलोक्य सुमागधा ।
मायशय्याशनाभ्यासपीवरान् महिषानिव ॥ १६ ॥

लज्जिता वाससाच्छाद्य वदनं गुरुसन्निधौ ।
खेदनिर्व्वेदविनता श्वश्रूजन मभाषत ॥ १७ ॥

अहो वताय माचारः सुचिरादवलोकितः ।
दिगम्बराणामग्रे यदिहास्ते वधूजनः ॥ १८ ॥

एते भवद्गृहेऽदान्ता भुञ्जन्ते श्रृङ्गवर्जिताः ।
अमानुपत्वान्नैतेषां लज्जन्ते नून मङ्गनाः ॥ १९ ॥

अस्थाने भवतां भक्तिः कोऽय मुच्छृङ्खलः क्रमः ।
न त्यक्त मशनं येन स कथं वस्त्र मुञ्चति ॥ २० ॥

केशोन्मूलनकर्म्मणैव निशितं नैर्घृण्य मावेदितम्
कौपीनांशुकवर्जनेन सुजने शीलस्य वार्त्तैव का ।
दम्भारम्भभयङ्करे च वदने क्रोधः स्वयं लक्ष्यते
नग्नाना मशनैषिणां नियमिना मेषां पशूनामिव ॥ २१ ॥

གང་ན་ཕྱུགས་འདི་མཆོད་བྱེད་པ། །དེ་ན་སྤྲང་པར་བྱ་བ་སུ།
ཡང་ན་འདི་ནི་ཡུལ་གྱི་སྒྲོན། །སོང་བའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ལུགས། ། 22

ཞེས་སྨྲ་ཚིགས་ཐལ་དང་ལྡན་མ། །དེ་ལ་ཕྱུག་མོས་ལན་སྨྲས་པ།
བཟང་མོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡབ་ཀྱི་ནི། །ཁང་པར་ཅི་འདྲ་མཆོད་པ་སྤྲོས། ། 23

དེས་སྨྲས་བདག་གི་ཕ་ཁྱིམ་དུ། །སྙིང་རྗེས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ནི།
ཁྲིད་འཕགས་པ་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བའི། །བཅོམ་ལྡན་རྒྱལ་བ་མཆོད་པར་བྱེད། ། 24

བསམ་གཏན་ལ་ཆགས་གཡོ་མེད་ཕུན་ལྡན་རྫོགས་ཕྱུག་རྫོགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་སྟེ།
ཤངས་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་ཡངས་ཤིང་དྲང་པོ་ཟམ་ཕྱོགས་དག་ཏུ་བཀུར་པ་ཡིན།
རབ་བརྒྱངས་རྫོགས་ལྡན་རྒྱན་གྱིས་སྤོང་པའི་སྐྱོན་གྱི་ཞགས་པ་བཅོམ་དཀའ་སྟེ།
རྫོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཁས་རྣམས་ནང་དུ་ཞི་བ་ཅི་ཡང་རྒྱས་པར་བྱེད། ། 25

ཟླ་ཟེར་ལྟར་རྫོགས་དེ་ནི་ལག་གཉིས་གླང་ཆེན་ལག་པའི་རྣམ་པ་དང་།
སྣང་བ་རབ་རྒྱས་དབུ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་རབ་བཀྲོལ་རང་བཞིན་ནོར་བུ་དང་།
ལག་མཐིལ་དུ་སོར་ནི་བོ་དུང་དང་རྒྱལ་མཚན་ཆུ་སྐྱེས་འཕྲེང་བ་དང་།
ཞི་བའི་རང་བཞིན་རྒྱལ་སྲིད་ཆེན་པོ་ལ་འོས་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་འཛིན། ། 26

ཐུབ་ཆེན་དཔལ་གྱིས་མངོན་པར་འདོད་པ་སྐྱེད་བྱེད་དེ་ཡི་ནི།
རང་བཞིན་མངོན་པར་འདོད་པའི་དགའ་བ་ཀུན་དང་བྲལ་བ་ཉིད།

यच्चैते पशवः पूज्या स्तत्रोत्सार्य्या भवन्ति के ।
अथवा देशदोषोऽयं गतानुगतिका स्थितिः ॥ २२ ॥

इति ब्रुवाणां तां श्वश्रू विंपणा प्रत्यभाषत ।
पितु स्ते भवने भद्रे पूज्यते वद कीदृशः ॥ २३ ॥

सावदन्मत्पितु र्गेहे पूज्यते भगवान् जिनः ।
कारुण्यात् सर्व्वजगतां कुशलातिशयोद्यतः ॥ २४ ॥

ध्यानाधीनः स्तिमितनयनः पूर्णलावण्यसिन्धुः
नासावंशं विपुलसरलं सेतुभूतं दधानः ।
भूषाशून्यप्रसृतरुचिमत्कर्णपाशाभिरामः
कान्त्यैवासौ किमपि विदुषां शान्ति मन्त स्तनोति ॥ २५ ॥

शिरसि सहजप्राज्याशोकप्रसेकमयं मणिं
करिपतिकराकारौ बाहू कवत्कनकद्युतिः ।
करतलगतां लेखां शङ्खध्वजाम्बुजमालिकां
शमयममहासाम्राज्याहँ बिभर्त्ति स लक्षणम् ॥ २६ ॥

तस्याभिलापजनकस्य महामुनीनां
सर्व्वाभिलापकलनारहितः स्वभावः ।

དྲན་པའི་ས་གཞི་ཟག་མེད་གནས་ནི་ལྷག་མ་མེད་པར་བྱས།
ཆགས་པ་རབ་ཏུ་བཏང་བའི་མཚུ་ནི་ཤིན་ཏུ་དབར་དང་བཅས།། 27

སྒོམ་པ་ལྷག་པར་འགྲོགས་པའི་མཛོད་གཙུགས་དང་ལྡན་བྱམས
པ་དག་ནི་ཡོད་ལ་ཉལ།
བཟོད་པ་དེ་ཡི་རང་བཞིན་བྱེད་ཅིང་བཅེ་བ་སྙིང་ལ་དམ་དུ་མཉམ་པར་སྦྱོར།
ཡིད་འོང་མང་པོ་ལ་ཆགས་ཀུན་གྱི་བསམ་པ་རྒྱལ་བྱེད་སྤྲོར་མེད་ཐུབ་པ་ནི།
དེ་ཡི་ཞི་བ་སྤྲོན་མེད་བདག་ཉིད་ཆགས་བྲལ་སྙིང་པོ་ཅན་ནི་ལེགས་པར་མཚོན།།28

ཚུལ་ཁྲིམས་དུ་ཀུ་ལ་དང་ལྡན། དམ་པ་རྣམས་མིད་སྒྲིབ་བྲལ་ཉིད།
གང་གི་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་འཛིན། དེ་དག་བདག་ཅག་ཁྲིམ་དུ་མཆོད།། 29

ཐབས་ཅན་བསྲུངས་པའི་ནོར་བུ་གང་། དྲན་པ་སིལ་ཀུང་སྲིད་པའི་སྤྲུལ།
ཆགས་སྡང་དྲག་པོའི་མཆེ་ལྡན་པས། སྨྲར་ཡང་སྐྱེ་བོ་ལ་གནོད་མེད།། 30

ཅེས་པ་དེ་ཚིག་རྣབ་ཡི། བཙུད་མེན་གྲོལ་ནས་རྒྱུག་མོ་ནི།
འཕྲལ་ལ་རབ་དང་ཐྲིམ་ཞིད། དགའ་མཀུ་ལྡན་པས་དེ་ལ་སྨྲས།། 31

དེ་ཀྱི་བཟླ་བའི་ཐབས་འཁའ་ཞིག། མཆོག་གི་བཞིན་ལྡན་སོད་དམ་ཅི།
ཁྱོད་ཀྱི་བསོད་ནམས་འཕྲེལ་བ་ལས། ངེད་ཀུང་བདུད་ཅིའི་གནས་ཐོབ་ངམ།།32

ཞེས་པ་ཀླུ་གསོས་གུས་ལྡན་བློ། ཚུལ་དང་མཐུན་པར་དེ་བ་ཞུས།
བདག་གིས་ཁྱོད་ལ་དེ་བརྟན་ཞེས། གུས་དང་བཀུར་བ་ལྡན་པས་སྨྲས།། 33

निःशेषितस्मृतिभुवः प्रमदाश्रयस्य
रागोज्झितस्य सुतरा मधरः सरागः ॥ २७ ॥

मूर्त्तिं निर्भरसङ्गमप्रणयिनी मैत्री मनःशायिनी
क्षान्ति स्तन्मयकारिणी हृदि दया गाढ़ं समाश्लेषिणी।
सर्व्वाशाभरणस्य भूरिदयितासक्तस्य संलक्ष्यते
तस्यापूर्व्वमरो रनन्यमहिमा वैराग्यगर्भः शमः ॥ २८ ॥

पूज्यः स भवनेऽस्माकं यस्य प्रव्रज्यया सताम्।
धत्ते शीलदुकूलानां निरावरणतां मनः ॥ २९ ॥

विश्वरक्षामणेर्यस्य स्मृत्यापि भवभोगिना।
रागद्वेषोग्रदंष्ट्रेण बाध्यते न पुनर्जनः ॥ ३० ॥

इति तस्या वचः श्वश्रूः श्रुत्वा श्रोत्ररसायनम्।
सद्यः प्रसादविशदा तां जगाद प्रमोदिनी ॥ ३१ ॥

अपि तद्दर्शनोपायः कश्चिदस्ति वरानने।
अपि त्वत्पुण्यसम्बन्धाद्वयमप्यमृतास्पदम् ॥ ३२ ॥

इति सानुनयं श्वश्र्वा सा सादरधियार्थिता।
तं वः सन्दर्शयामीति बभाषे भक्तिमानिनी ॥ ३३ ॥

དྲན་པའི་ས་གཞི་བག་མེད་གནས་ནི་ལྷག་མ་མེད་པར་བྱས།
ཆགས་པ་རབ་ཏུ་བཏང་བའི་མཚུ་ནི་ཤིན་ཏུ་དབང་དང་བཅས།། 27

གྲོལ་བ་ལྷག་པར་འགྲོགས་པའི་མཛོད་གཙུགས་དང་ལྡན་བྱམས་པ་དག་ནི་ཡིད་ལ་ཉམ།
བཟོད་པ་དེ་ཡི་རང་བཞིན་བྱེད་ཅིང་བཅུ་བ་སྙིང་ལ་དམ་དུ་མཉམ་པར་སྦྱོར།
ཡིད་འོང་མང་པོ་ལ་ཆགས་ཀུན་གྱི་བསམ་པ་རྒྱས་བྱེད་སྤྱོད་མེད་སྒྲུབ་པ་ནི།
དེ་ཡི་ཞི་བ་སྤྲོན་མེད་བདག་ཉིད་ཆགས་བྲལ་སྙིང་པོ་ཅན་ནི་ལེགས་པར་མཚོན།། 28

ཚུལ་ཁྲིམས་དུ་ཀུ་ལ་དང་ལྡན། དམ་པ་རྣམས་ཤིད་སྒྲིབ་བྲལ་ཉིད།
གང་གི་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་འཛིན། དེ་དག་བདག་ཅག་ཁྲིམ་དུ་མཆོད།། 29

ཐམས་ཅད་བསྐུངས་པའི་ནོར་བུ་གང་། དྲན་པ་ཤིས་ཀྱང་སྲིད་པའི་སྦྲུལ།
ཆགས་སྡང་དུག་པོའི་མཆེ་ལྡན་པས། སླར་ཡང་སྐྱེ་བོ་ལ་གནོད་མེད།། 30

ཅེས་པ་དེ་ཚིག་རྣ་བ་ཡི། བཙུན་ཡིན་ཐོས་ནས་རྒྱུག་མོ་ནི།
འཕྲུལ་ལ་རབ་དང་དྲི་མ་མེད། དགའ་མགུ་ལྡན་པས་དེ་ལ་སྨྲས།།

དེ་ནི་བརྒྱ་བའི་ཐབས་འགའ་ཞིག། མཆོག་གི་བཞིན་ལྡན
ཁྲོད་ཀྱི་བསོད་ནམས་འཕྲེལ་བ་ལས། ངེད་ཀྱང་བདུད་ཅི

ཞེས་པ་རྒྱུག་མོས་གསུས་ལྡར་སྨྲ། ཅུབ་དང་མཐུར
བདག་གིས་ཁྲིད་ལ་དེ་བསྟན་ཞིས། གསུམ་ར

निःशेषितस्मृतिभुवः प्रमदाश्रयस्य
रागोज्झितस्य सुतरा मधरः सरागः ॥ २७ ॥

मूर्त्तिं निर्भरसङ्गमप्रणयिनी मैत्री मनःशायिनी
क्षान्तिं स्तन्मयकारिणी हृदि दया गाढं समाश्लेषिणी ।
सर्व्वाशाभरणस्य भूरिदयितासक्तस्य संलक्ष्यते
तस्यापूर्व्वमणे रनन्यमहिमा वैराग्यगर्भः शमः ॥ २८ ॥

पूज्यः स भवनेऽस्माकं यस्य प्रव्रज्यया सताम् ।
धत्ते शीलदुकूलानां निरावरणतां मनः ॥ २९ ॥

विश्वरक्षामणे र्यस्य स्मृत्यापि भवभोगिना ।
रागद्वेषोग्रदंष्ट्रेण बाध्यते न पुनर्जनः ॥ ३० ॥

इति तस्या वचः श्वश्रूः श्रुत्वा श्रोत्ररसायनम् ।
सद्यः प्रसादविशदा तां जगाद प्रमोदिनी ॥ ३१ ॥

अपि तद्दर्शनोपायः कश्चिदस्ति वरानने ।
अपि त्वत्पुण्यसम्बन्धादयमप्यस्तताम्यदम् ॥ ३२ ॥

इति सानुनयं श्वश्र्वा सा सादरधियार्थिता ।
तं वः सन्दर्शयामीति बभाषे भक्तिमानिनी ॥ ३३ ॥

དམ་བཅའ་ཆེན་པོ་འདི་ཚིགས་ཀྱིས་ནི། ཁྲར་དག་ཁྱེར་བ་འདོད་པ་ཡི།
སྤྲོད་ལ་ནམ་སྟན་སྤྲང་ལ་འཇོགས། སྐད་ཅིག་བསམ་གཏན་བསྐྱངས་པར་གྱུར། ||
34

དེ་ནས་ཁང་བཟང་ལ་འཇོགས་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་བསྟན་པའི་ཕྱོགས་སུ་ནི།
ཕྱག་འཚལ་མཆོད་བྱ་མཆོད་འོས་པའི། མི་རྟག་སྒོམ་པ་རབ་ཏུ་བཀོད། || 35

དེ་ཡི་གནས་སུ་མཐོང་ཕྱོགས་རེས། མི་རྟག་གདུག་པ་ཆུས་མཆོད་ནས།
ཡངས་པའི་མིག་ནི་ཀུན་དགའ་ཡི། མཆི་མས་འགགས་པས་རབ་སྐྲས་པ། || 36

བཅོམ་ལྡན་ཐུགས་རྗེ་འོས་པ་བདག། དཀོན་ཅིག་བསྡུམ་པོ་རྣམ་སྐྲངས་ཏེ།
ཁྱོད་ཀྱི་གནས་ཀྱི་རི་དགས་བཞིན། ཤིན་ཏུ་ཐག་རིང་ཡུལ་འདིར་ཕྱིན། || 37

ཁྱོད་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་པདྨ་ཟུང་གི་སྐྱབས་ནི་ཐོབ་པ་བ་རག།
རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཀྱང་སྐྱེས་ཀྱི་རིག་མཛོད་བརྩེ་བ་ཅན།
མཉེས་ག་ཤིན་མཉེས་པའི་བློ་ལྡན་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ནི།
ཡུལ་གཞན་རིང་པོར་ཕྱིན་པ་རྣམས་ལ་རྟེང་བ་ཉིད་མི་འགྱུར། || 38

འབངས་ཀྱི་བུ་མོ་དགེ་གིས་རིང་། བཅོམ་ལྡན་ཁྱོད་ནི་མགྲོན་དུ་གཉེར།
ནང་པར་བྱོན་པས་བདག་ལ་ནི། ཁྱབ་བདག་ཁྱིམས་པ་གནང་བར་མཛོད། || 39

ཅེས་པ་བརྗོད་ནས་དེས་འཕངས་པ། རྣམ་པར་བཀྲ་བའི་མེ་ཏོག་འཕྲེང་།
གྲུས་པའི་ཝོ་ཉ་སྤྲིག་བཅས་བཞིན། ནམ་མཁའ་ལམ་ནི་རབ་ཏུ་སོང་། || 40

महाप्रतिज्ञासंभारभरनिर्वहणैषिणी।
सा संशयतुलारूढा क्षणं ध्यानपराभवत्॥ ३४॥

ततः प्रासाद मारुह्य भगवत्सेवितां दिशम्।
प्रणिपत्यासृजत् पूज्यपूजार्हकुसुमाञ्जलिम्॥ ३५॥

पुष्पधूपोदकैरर्चां सा कृत्वा तत्पदोन्मुखी।
आनन्दवाष्पसंरुद्धविस्तीर्णनयनावदत्॥ ३६॥

अनुकम्प्यैव भगवन् रत्नत्रयविवर्जिता।
तवाश्रमन्दृगोवाहं दूरं देश मिनं गता॥ ३७॥

त्वत्पादपद्मयुगलं शरणं प्रपन्नां
दूरस्थितामपि दृशा स्पृश मां दयालो।
वात्सल्यपेशलधियां महतां प्रवास-
दूरीकृतेषु करुणा न तनुत्व मेति॥ ३८॥

भगवन् दाससुतया त्वं मयाद्य निमन्त्रितः।
प्रातरागमनेनैव मानं वितर मे विभो॥ ३९॥

इत्युदीर्य्य तयोत्सृष्टा विचित्रकुसुमावली।
सञ्जीवितेव प्रययौ नभसा भक्तिदूतिका॥ ४०॥

དཀར་དང་དམར་དང་སེར་དང་སྔོན་པོ་དག་གི་མེ་ཏོག་འཕྲེང་།
གདུག་པའི་དུ་བས་བསྒྲ་བ་དཔལ་གྱིས་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་དེ།
བདེ་སོགས་བདག་པོའི་གཞུ་ཡི་ཁྲི་ཤིང་ཡང་དག་རྒྱུ་བ་ཉི།
ཆུ་འཛིན་གཞོན་ནུ་དག་ལ་རབ་ཏུ་ཆགས་ཤིང་ཡུན་རིང་མཛེས།། 41

དེ་ནས་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་སོང་ནས། སྐད་ཅིག་གིས་ནི་མེ་ཏོག་འཕྲེང་།
གུས་པ་དག་དང་ལྡན་པ་དེ། སྟོན་པའི་ཞབས་པད་དག་ལ་ལྷུང་།། 42

བཅོམ་ལྡན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཀྱང་། མ་ག་དྷ་ནི་བཟང་མོ་ཡིས།
འདོད་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཐུགས་རྗེ་ཡིས། ཀུན་དགའ་བོ་ལ་སྟོན་དུ་གསུངས།། 43

གྲོང་ཁྱེར་བུ་རམ་ཤིང་འཕེལ་དུ། ནང་པར་བདག་ཅག་འགྲོ་བར་བྱ།
མ་ག་དྷ་བཟང་དགེ་འདུན་དང་། བཅས་པའི་བདག་མཆོད་དོན་དུ་གཉེར།། 44

འདི་ནས་གྲོང་དེ་དཔག་ཚད་ནི། དྲུག་ཅུ་ལྷག་པའི་བརྒྱ་ཕྲག་དེ།
ཉི་མ་གཅིག་གིས་འགྲོ་བར་བྱ། འདི་ལ་ཐོགས་འཁོར་རིགས་པ་མིན།། 45

གང་གང་རྫུ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་ཡིས། མཁའ་ལ་འགྲོ་ནུས་མཐུ་ལྡན་པ།
དེ་དང་དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི། མགྲོན་དུ་གཉེར་བའི་ཚུལ་ཤིང་བྱིན།། 46

ཞེས་པ་བདེ་གཤེགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་ཏེ། ཉིན་གཅིག་བསྒྲོད་པས་བྱིན་པ་དང་།
ཚུལ་ཤིང་གིས་ནི་མགྲོན་གཉེར་བ། དགེ་སློང་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་བཀོད།། 47

सा श्वेतरक्तहरितासितपुष्पपाली
खे धूपधूमशवला शनकैः प्रयान्ती ।
बालाम्बुदप्रणयिनी सुचिरं चकाशे
सम्वारिचापलतिकेव शचीधवस्य ॥ ४१ ॥

अथ जेतवनं प्राप्य क्षणेन कुसुमावली ।
सा भक्तिशालिनी शास्तुः पपात चरणाब्जयोः ॥ ४२ ॥

भगवानपि सर्व्वज्ञः सर्व्वं ज्ञात्वा समीहितम् ।
सुमागधायाः कारुण्यादानन्द मवदत् पुरः ॥ ४३ ॥

प्रात र्गन्तव्य मस्माभि र्नगरं पुण्ड्रवर्द्धनम् ।
सुमागधा प्रार्थयते ससङ्घस्य ममार्च्चनम् ॥ ४४ ॥

शतषष्ठ्यधिकं तच्च योजनानामितः परम् ।
एकेनाह्ना च गन्तव्यं न विलम्बोऽत्र युज्यते ॥ ४५ ॥

व्योम्ना मद्द्धर्या शक्नोति गन्तुं यो यः प्रभाववान् ।
निमन्त्रणशलाकां त्वं तस्मै तस्मै समर्पय ॥ ४६ ॥

प्रेरितः सुगतेनेति स भिक्षुभ्यो न्यवेदयत् ।
एकाहगमनप्राप्यं शलाकाभि र्निमन्त्रणम् ॥ ४७ ॥

རྫུ་འཕྲུལ་ཆེ་ལྡན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། དེར་ནི་ཚུལ་ཤིང་བླངས་པའི་ཚེ།
གང་པོ་ཁྲུམ་པར་སྤོས་བྱས་པ། ཀུན་པོ་ཡིས་ཀྱང་རིམ་པས་བླངས།། 48

མཐུ་ནི་ཐོབ་པ་མིན་པ་དེས། ཚུལ་ཤིང་དཀའ་ལག་བརྐྱངས་ཚེ།
ཆུང་ཟད་འཛུམ་དཀར་བཞིན་རས་ཅན། ཀུན་དགའ་བོ་ཡིས་དེ་ལ་སྨྲས།། 49

མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་ཁྱིམ་དུ་ནི་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིན།
དཔག་ཚད་དྲུག་ཅུ་དང་བཅས་བརྒྱ། ཉིན་ཕྱེད་ཀྱིས་ནི་འདའ་བར་བྱ།། 50

ཞེས་པ་དེ་བརྗོད་ཀུན་པོ་ནི། སྐྱིངས་པས་བཞིན་རས་རྣམ་པར་དུད།
བསམས་ཏེ་རང་གི་སྒོ་མདུན་དུ། དམན་པའི་དངོས་པོ་བཟོད་པར་དཀའ།། 51

ཐོག་མེད་དུས་སུ་བསགས་པ་ཡི། ཉོན་མོངས་སྐྱོན་དང་ཆ་བ་སོགས།
འབད་པ་ཅན་གྱི་གཉེན་ནུས་ན། རྫུ་འཕྲུལ་གནས་ནི་ཐོབ་ལ་ཅི།། 52

ཆགས་བྲལ་དྲག་པོའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས། དེ་ལྟར་སེམས་ཤིང་དགའ་བ་ཡིས།
སེམས་ལྡན་དེ་ལ་སྐད་ཅིག་གིས། རྫུ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་སྐྱེས།། 53

དེ་ནས་མཚན་མོ་འདས་གྱུར་ཏེ། ཕྱི་དྲོ་དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་ནི།
སྣ་ཚོགས་ལྷ་ཡི་ཆས་ལྡན་པའི། གཞལ་ཡས་ཁང་ནས་མཁའ་ལ་གཤེགས།། 54

སྐབས་དེར་ཇོམ་པ་ཆེན་པོ་ལ། ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གང་གྱུར་པ།
བདག་པོའི་ཁྱིམ་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ལྷ་འདོད་མ་གཏྲ་བཟང་མོ།། 55

शलाकासु गृहीतासु तत्र सर्व्वैर्महर्द्धिभिः ।
पूर्णः कुम्भोपधानो यः स्थविरोऽप्यग्रहीत् क्रमात् ॥ ४८ ॥

तेन प्राप्तप्रभावेन शलाकायां प्रसारिते ।
पाणौ प्राह त मानन्दः किञ्चित् स्मितसिताननः ॥ ४९ ॥

अनाथपिण्डदगृहं न गन्तव्यं पदद्वयम् ।
सषष्टियोजनशतं दिनार्द्धेनैव लङ्घ्यते ॥ ५० ॥

इत्युक्तः स्थविर स्तेन वैलक्ष्यविनताननः ।
अचिन्तयत् स्ववर्गेऽपि न्यूनभावो हि दुःसहः ॥ ५१ ॥

अनादिकालोपचिताः क्लेशजन्मजरादयः ।
हन्तुं सयत्नैः शक्यन्ते प्राप्तु मृद्धिपदं कियत् ॥ ५२ ॥

इति चिन्तयत स्तस्य तीव्रसंवेगया धिया ।
प्रादुरासीत् क्षणेनैव महर्द्धिः शुद्धचेतसः ॥ ५३ ॥

अथ रात्र्यां व्यतीतायां प्रभाते सर्व्वभिक्षवः ।
नानाचित्रवेशेन विमानै र्नभसा ययुः ॥ ५४ ॥

अत्रान्तरे महारम्भसम्भारपरिपूरिते ।
सुमागधा भर्त्तृगृहे भगवद्दर्शनोत्सुका ॥ ५५ ॥

མི་རྟོག་གདུག་པའི་མཆོད་པ་ཡི། བཀོད་པ་འཇོན་ལ་མངོན་ཕྱོགས་ཤིང་།
སྨྲུག་མོ་གྲོས་པོ་ཁྱི་ནམས་དང་། ལྷན་ཅིག་ཁང་བཟང་ལ་འཛེག་འཁོད།། 56

དེ་ནས་རྟ་ཡི་ཤིང་རྟར་གནས། དགེ་སློང་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་ཐྲི་ཀ།
རྣམ་མང་ངོ་མཚར་རྒྱུ་འཕྲུལ་ནི། མཆོག་ལྡན་དང་པོ་རབ་ཏུ་མཐོང་།། 57

ཉི་མ་དང་མཚུངས་དེ་མཐོང་ནས། ཡ་མཚན་གྲོས་སོགས་དགའ་བ་ཡིས།
མ་ག་དྷ་བཟང་ལ་སྨྲས་པ། བཅོམ་ལྡན་ཞེས་པ་འདི་འམ་ཅི།། 58

དེས་སྨྲས་འདི་ནི་བཅོམ་ལྡན་མིན། དགེ་སློང་ཀུན་ཤེས་ཀྱིན་ཏྲི་ཀུ།
འོད་ཟེར་དམན་པ་མིན་པ་འདི། ཉི་མ་དག་དང་མཚུངས་པར་མཐོང་།། 59

དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཤིང་རྟ་ཡིས། ཐྲོན་པའི་ཚེ་ན་གྲོས་སོགས་ཀྱིས།
བཟང་མ་བཅོམ་ལྡན་འདི་འམ་ཅི། འདི་འམ་ཅི་ཞེས་རབ་ཏུ་སྨྲས།། 60

དེས་སྨྲས་འདི་ནི་སྟོན་པ་མིན། འདི་དག་དེ་ཡི་བཀའ་ལ་ཉོས།
དགེ་སློང་རབ་ཞི་བསྡུགས་པར་ཉོས། དཀར་ཐུབ་རབ་འབར་འོད་ཟེར་ཅན།། 61

གསེར་ལྟོན་མཛེས་པས་དགའ་བ་རི་ཡི་ནི།
ཅི་མ་ལ་ཞོན་སྤྲིན་ལ་བྱོན་པ་གང་།
ངོ་མཚར་བྱེད་པ་མཐུ་ཉི་གཟུགས་ཅན་བཞིན།
དཔལ་ལྡན་དགེ་སློང་འདི་ནི་འོད་སྲུངས་ཆེ།། 62

सह प्रासाद मारुह्य श्वश्रूश्वशुरभर्त्तृभिः ।
तस्थौ कुसुमधूपार्घ्यरचनासंग्रहोन्मुखी ॥ ५६ ॥

भिक्षुराज्ञातकौण्डिन्य स्ततोऽम्बरथ मास्थितः ।
दिव्यर्द्धिविविधाश्चर्य्यैः प्रथमं प्रत्यदृश्यत ॥ ५७ ॥

तं दृष्ट्वा सूर्य्यसङ्काशं विस्मिताः श्वशुरादयः ।
ऊचुः सुमागधां प्रीत्या किमेष भगवानिति ॥ ५८ ॥

सावदद्भगवान्नायं दृश्यते तरणिप्रभः ।
अय माज्ञातकौण्डिन्यो भिक्षुरक्षुण्णदीधितिः ॥ ५९ ॥

आपतत्सु क्रमेणाथ रथेषु श्वशुरादयः ।
किमयं किमयं भद्रे भगवानिति तां जगुः ॥ ६० ॥

साब्रवीन्नैव शास्ताय मेते तच्छासनोचिताः ।
भिक्षवः प्रशमश्लाघ्या स्तपोदीप्ततरत्विषः ॥ ६१ ॥

यः कान्तहेमद्रुमरम्यशैल—
शृङ्गाधिरूढः परतोऽभ्युपैति ।
आश्चर्य्यजन्मूर्त्त इव प्रभावः
श्रीमान् महाकाश्यप एष भिक्षुः ॥ ६२ ॥

ཆུ་ལྡན་ཆར་སྤྲིན་ཟབ་མོའི་འབྲུག་སྒྲ་ལྡན།
གདོང་ལྔ་ཤིང་རྟ་དག་ལ་གནས་པ་གང་།
མཁའ་ལ་སྔོན་དུ་གྲོན་པའི་དགེ་སློང་འདི།
ས་ལ་ཡོན་ཏན་གྱིས་བསྒྲགས་ཤཱ་རི་བ་བུ།། 63

གཉིས་འཐུང་སོ་བཞི་ཀི་ལ་ཤ་བཞིན་དུ།
རབ་དཀར་ལ་ཞོན་མཐའ་ཡས་མཛེས་པ་གང་།
གྲོན་པའི་དགེ་སློང་དེ་ནི་འགྲོ་རྣམས་ན།
བསོད་ནམས་ལྡན་མཆོག་མཽ་གལ་བུ་ཞེས་བྱ།། 64

གསེར་པད་བེ་ཌཱུ་རྱ་ཡི་ཕུ་བ་ཅན།
རིན་ཆེན་སྒྲུ་ཀུ་གི་སར་གྱིས་མཚན་ཉེན།
ཕྱོགས་ནི་དྲི་བཟང་གིས་འགེངས་གྲོན་པ་གང་།
དགེ་སློང་དེ་ཉིད་མ་འགགས་པ་ཞེས་གྲགས།། 65

གང་ཞིག་མཁའ་ལྡིང་ལ་ཞོན་གཤོག་ལྷུང་གིས།
ཆུ་འཛིན་རབ་ཏུ་གཏོར་བའི་འཆི་མེད་ལམ།
མགྱོགས་པ་རྒྱས་པ་རྣམ་པར་གཅོད་བྱེད་པ།
དགེ་སློང་འདི་སྟེ་བྱམས་མའི་བུ་གང་པོ།། 66

སྙིང་སྟོབས་ཆུ་གཏེར་ཆེ་གང་མཆོག་གྱི་ལམ།
ཤིན་ཏུ་ཞི་བ་མཐའ་ཆེད་དཀའ་ལ་གནས།

पञ्चाननस्यन्दन मास्थितो यः
सतोयजीमूतगभीरघोषम् ।
व्योम्ना समभ्येति गुणैः प्रगीतः
स एष भिक्षु र्भुवि शारिपुत्रः ॥ ६३ ॥

आरुह्य कैलास मिवातिशुभ्रं
द्विपं चतुर्दन्त मनन्तकान्तिः ।
आयाति यः पुण्यवतां जगत्सु
मौद्गल्यनामा च स एष भिक्षुः ॥ ६४ ॥

वैदूर्यनालं कनकारविन्द-
मारुह्य रत्नाङ्कुरकेशराञ्चन् ।
उपैति यः सौरभपूरिताशः
स एष भिक्षुः प्रथितोऽनिरुद्धः ॥ ६५ ॥

यश्चाम्बराग्रं गरुडाधिरूढः
पक्षानिलोत्सारितवारिवाहः ।
विगाहते स्फीतवनेन भिक्षु-
र्मैत्रायणीसूनुरयं सुपूर्णः ॥ ६६ ॥

अनन्तं मास्थाय नितान्तशान्त-
मौर्व्यापथं सत्त्वमहोदधिं यः ।

འོད་ཀྱི་བདུད་རྩིས་ཕྱོགས་ཆམ་རབ་ཏུ་སྒྲོ།
མཐུ་ལྡན་དགེ་སྐྱོང་འདི་ཏུ་གྲུབ་ལོ།། 67

གསེར་གྱི་དྭལ་ཡངས་པའི་འཁྲི་ཤིང་ནི།
རྣམ་པར་གཡོ་བས་དཀྲིགས་པ་མདོན་དགའ་ཞོན།
བསོད་ནམས་གསལ་རྫོགས་མངོན་པར་འོངས་པ་གང་།
དགེ་སྐྱོང་འདི་ནི་སློ་ལྡན་ཉེ་བར་འཁོར།། 68

གསེར་དང་རིན་ཆེན་རབ་འབར་བ་ཏྲི་རིས།
བཻ་ཌཱུ་རྱ་ཡི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཅེར་ཞོན།
འོད་ཀྱི་ཕྲུགས་བཞིན་ཏྲོར་བ་གང་འདི་ནི།
དགེ་སྐྱོང་ཀུ་ཎྜ་ཡ་ན་ཞེས་པ་འོ།། 69

གང་ཞིག་གཙུགས་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ལ་བཞིན།
ཁྱུ་མཆོག་ལ་ཞོན་མཁའ་ལ་རྣམ་པར་སྐྱོང་།
རབ་གནས་ཡོངས་སུ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག།
སྟི་བསྟིང་དགེ་སྐྱོང་འདི་ནི་ཀོ་ཕྱི་ལ། 70

ཡང་ཡང་དང་བ་གཞལ་ཡས་ཁང་འོད་ཀྱིས།
ཕུད་ཚབ་བར་སྣང་འཛུམ་རྣམས་དཀར་ལྡན་ངར།
ཉིད་ཅིང་དཀར་ཁྲབ་ཀྱིར་གང་བཅོར་འདི།
དགེ་སྐྱོང་བི་རི་དྷ་ར་ཏྲུ་ཞེས་བརྗོད།། 71

प्रभामृतैः सर्पति तर्पिताशः
प्रभाववानेष्यजिदेष भिक्षुः ॥ ६७ ॥

विलोलवल्लीवलयाभिरामं
विशाल मारुह्य सुवर्णताक्षम् ।
यः पुण्यपूर्णद्युति रभ्युपैति
स एष भिक्षु र्मतिमानुपाली ॥ ६८ ॥

आरुह्य वैदूर्यविमानशृङ्गं
सुवर्णरत्नोज्ज्वलपक्षलेखम् ।
लिम्पन्निवागच्छति यः प्रभाभिः
कात्यायनो नाम स एष भिक्षुः ॥ ६९ ॥

शरीरिणं धर्म्म मिवाधिरुह्य
विगाहते खं हयवाहनो यः ।
प्रेष्ठः प्रतिष्ठापरिनिष्ठितानां
गरिष्ठधीः कौष्ठिल एष भिक्षुः ॥ ७० ॥

विमानहंसद्युति मिभ्रमुंद्दत्तं
स्मितोर्म्मिरम्यं मुहु रन्तरीक्षम् ।
कुर्व्वन् समभ्येति तपोनिधि र्यः
पिलन्दवत्साह्वय एष भिक्षुः ॥ ७१ ॥

མི་དོག་རབ་རྒྱས་འཁྲི་ཤིང་རྒྱས་པ་ཡིས།
གསེར་ཚལ་ནང་ན་དཀྲུགས་ཤིང་ཁྱོན་པ་གང་།
མི་དམན་ཁྲིམ་གྱི་དཔལ་ལ་ལྟོས་མེད་པའི།
དགེ་སློང་འདི་ནི་ཧྲ་པ་བྱེ་བར་གྲགས།། 72

གསེར་གྱི་འོད་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཆ་ནམ་པར་བརྒྱན།
ལྷུན་པོའི་གཟུགས་གཞན་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་མཚོན།
འཁོར་ལོ་སྒྱུར་གང་མཁའ་ལ་མཛེས་པ་འདི།
སྟོན་པའི་སྲས་པོ་སྨྲ་གཅན་འཛིན་ཞེས་བརྗོད།། 73

དེ་ནས་རི་དང་ཕྱོགས་མཚམས་རྣམས་དང་ནི།
ས་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་མཁའ་ངོས་ཁོང་ལས་ཀྱང་།
རྣམ་བཀྲ་རིན་ཆེན་ཁྲི་དང་བཞོན་པར་གནས།
གྲངས་མེད་སྨད་བྱུང་དགེ་སློང་ཚོགས་འདི་བྱོན།། 74

དེ་ལྟར་དེ་ཡིས་རིམ་པས་བཤད་བྱུང་པའི།
དགེ་སློང་དགེ་འདུན་ཁྱད་འཕགས་བཞིན་མཐོང་ནས།
གཞན་དག་མཚོན་མིན་དེ་དག་མཚུངས་པར་ནི།
དགའ་དང་སྨད་བྱུང་གུས་པའི་དབང་ཉིད་གྱུར།། 75

དེ་ནས་རང་འབར་གསེར་གྱི་ཕྱེ་མའི་གོས།
ཉི་བརྒྱ་གསལ་བ་འགྲོལ་བྱུང་།

योऽयं समुत्फुल्ललतावितान-
वनान्तराले विहरन्नुपैति ।
स श्रोणकोटिः श्रुत एव भिक्षु-
रक्षुण्णलक्ष्मी र्गृहनिर्व्यपेक्षः ॥ ७२ ॥

य श्चक्रवर्त्ती दिवि भाति सोऽयं
शास्तुः सुतो राहुलकाभिधानः ।
हेमप्रभाभूषितदिग्विभागः
संलक्ष्यते मेरुरिवान्यरूपः ॥ ७३ ॥

एते गिरिभ्योऽथ दिगन्तरेभ्यः
क्ष्मामण्डलाद्व्योमतटान्तराच्च ।
आयान्त्यसंख्याद्भुतभिक्षुसङ्घा
विचित्ररत्नासनवाहनस्थाः ॥ ७४ ॥

तया क्रमेणेति निवेद्यमानं
ते भिक्षुसङ्घं विमुखं विलोक्य ।
ययुः प्रहर्षाद्भुतसम्भ्रमाणां
विधेयतां तुल्य मनन्यलक्ष्म्या ॥ ७५ ॥

अथ ज्वलत्काञ्चनचूर्णवर्षी
जगद्बभूवार्कशतप्रकाशम् ।

མ་ག་དྷ་བཟང་གྲོས་སོགས་སྤྱི་དང་བཅས།
གྲོང་པའི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་དང་བཅས་པ་ཡང་།
དེ་ཚེ་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་དག་གིས་ནི།
དེ་དུས་བདེན་མཐོང་བསམ་ན་པ་དག་པར་གྱུར།། ༨༡

དགེ་བ་རྗེས་འཕྲེལ་མ་ག་དྷ་བཟང་གི།
བསོད་ནམས་མཐུ་ནི་ཡངས་པ་མགྲོང་གྱུར་ནས།
དགེ་སློང་དེ་དག་གིས་དེར་དགེ་མཚན་ལས།
དེ་ཡི་ཐོན་བྱུང་རྒྱལ་བ་དག་ལ་དྲིས།། ༨༢

མ་ག་དྷ་བཟང་དགེ་བའི་རྒྱུ་དག་ནི།
ཚོགས་སུ་དེ་དག་གིས་དྲིས་བཅོམ་ལྡན་འདས།
ཀུན་གཟིགས་དེ་ཡི་ཚེམས་ཀྱི་འོད་རྣམས་ཀྱིས།
ཕྱོགས་སྐོར་སྣང་བ་བྱིན་ཅིང་རབ་གསུངས་པ།། ༨༣

བཱ་རཱ་ཎ་སི་དག་ཏུ་སྔོན། ས་བདག་མཛེས་པ་ཀྲི་ཀི་ཡིས།
སྲུ་མོ་གསེར་འབྲིང་ཅན་ཞེས་པ། གསེར་འཕྲིང་སྐྲ་དང་ལྡན་པ་བྱུང་།། ༨༤

སྟོན་པ་འདོད་སྲུངས་ཞེས་བ་ལ། དགའ་དུ་གུས་དང་ལྡན་པ་རེས།
གྲོགས་མོ་བཀྲུ་ཤག་སྤྲེ་དང་ནི། ལྷན་ཅིག་དགའ་དུ་རིམ་གྲོ་བསྒྲུབས།། ༨༥

सुमागधा सश्वशुरादिवर्गा
सहापरैः पौरजनैश्च सर्व्वाः ।
शास्तु स्तया देशनया बभूवुः
शुद्धाशया स्तत्क्षणदृष्टसत्याः ॥ ८१ ॥

सुमागधायाः कुशलानुबन्धं
पुण्यं प्रभावं विपुलं विलोक्य ।
ते भिक्षव स्तत्र कुतूहलेन
पप्रच्छु रम्यं जिन मादिवृत्तम् ॥ ८२ ॥

पृष्टः स तैः संसदि सर्व्वदर्शी
सुमागधायाः कुशलस्य हेतुम् ।
दन्तप्रभाभिः ककुभां मुखेषु
दिशन् प्रकाशं भगवान् बभाषे ॥ ८३ ॥

वाराणस्या मभूत् पूर्व्वं छकेः कान्तस्य भूपतेः ।
सुता काञ्चनमालाख्या कुचकाञ्चनमालिका ॥ ८४ ॥

काश्यपाख्यस्य शास्तुः सा सततं भक्तिशालिनी ।
परिचर्य्यां व्यधात् सार्द्धं सखीनां पञ्चभिः शतैः ॥ ८५ ॥

ནམ་ཞིག་ས་ཡི་བདག་པོ་དེས། རྣམ་འགྱུར་རྨི་ལམ་མཐོང་བ་ལས།
འཇིགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཀུན་འཁྲུལ་བས། འབྲས་བུ་མཁས་པ་དག་ལ་དྲིས། 86

རྒྱལ་པོ་འདི་བུ་མོ་ལ་སྡང་པས། མཚན་ཤེས་དེ་དག་གིས་རིང་སྨྲས།
ཤིན་ཏུ་མཛའ་བ་དག་གི་སྙིང་། མི་ལ་བསྒྲིགས་ན་ཞི་བ་ཐོབ། 87

ཅེས་པ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཚིག། རབ་གདུག་མ་བཟུང་མི་བདག་ནི།
བུ་མོ་འདི་ཚིག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས། འོད་སྲུངས་དགའ་ལ་བལྟ་རུ་སོང་། 88

དེ་ལ་ཕྱོགས་དེ་དེས་གསོལ་བ། རྨི་ལམ་མཆོག་ཏུ་རྣམ་འགྱུར་ཅན།
བདག་གིས་རིང་མཐོང་དེ་འབྲས་ཀུན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུང་བར་འོས། 89

གླང་ཆེན་བྲུ་སྐར་ནས་འཁྲིད་པ། ཇ་མ་དག་ལ་ཕོགས་པ་དང་།
དེ་བཞིན་སྐོམ་པའི་ཕྱིར་རྗེས་ནས། ཁྲིད་པ་རྒྱུག་བ་བདག་གིས་མཐོང་། 90

སྤྲེ་ནི་ཁྲི་གང་དག་ལ་ཡང་། སྟ་རིག་ཁྲི་གང་འཚོང་བ་མཐོང་།
ངན་པའི་ཤིང་དང་ཙན་དན་ནི། མཉམ་པ་དག་ཏུ་བྱེད་པ་མཐོང་། 91

དེ་བཞིན་གཡུལ་དུ་གླང་ཕྱུག་གིས། གླང་པོ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་འཇོད།
མི་གཙང་བ་ཡིས་ལུས་བྱུགས་པའི། སྤྲེའུ་དཔར་ཞིང་གཞན་ལ་འབྱུག། 92

སྤྲེའུ་ངན་པ་གསོ་བའི་གཏེར། རྒྱལ་སྲིད་རྒྱལ་ལ་མངོན་དབང་བསྐུར།
རས་ཕྱུག་སྐྱེས་བུ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས། སྣངས་ཀུང་ཀུན་ཏུ་ཉམས་པ་མེད། 93

स कदाचिन्नरपति र्विकृतस्वप्नदर्शनात् ।
भयसंशयसंभ्रान्तः पप्रच्छ फलकोविदम् ॥ ८६ ॥

ते तं राजसुतादेषान्निमित्तज्ञा बभाषिरे ।
अतिप्रियस्य हृदयं हुत्वाग्नौ लभ्यते शिवम् ॥ ८७ ॥

इति तेषा मनादृत्य वचः क्रूरतरं नृपः ।
भगवन्तं ययौ द्रष्टुं काश्यपं दुहितु र्गिरा ॥ ८८ ॥

स त मित्यावदत् स्वप्नः सविकारः परं मया ।
दृष्टोऽद्य सर्व्वं सर्व्वज्ञ तत्फलं वक्तुमर्हसि ॥ ८९ ॥

वातायनेन निर्गच्छन् रुद्धपुच्छो मया गजः ।
तृषितस्य तथा पश्चात् कूपो धावन् विलोकितः ॥ ९० ॥

तृतस्य शक्तुप्रस्थेन मौक्तिकप्रस्थविक्रयः ।
समीकृतानि दृष्टानि कुदारूणि च चन्दनैः ॥ ९१ ॥

कलभेन महाहस्ती समाहूत स्तथाहवे ।
परानशुचिलिप्ताङ्गः प्रलिम्पन् विश्रुतः कपिः ॥ ९२ ॥

स्फीतराज्याभिषिक्तश्च कुचापलनिधिः कपिः ।
पटोऽष्टादशभिः क्लृप्तः पुरुषैरप्यसंक्षयः ॥ ९३ ॥

མི་རྟོག་འབྲས་བུའི་དགའ་ཚལ་ནི། དགའ་བ་ཆེན་ཀུན་དག་གིས་དཀྲུགས།
ཞེ་སྡང་བཞད་གད་རྩོད་པ་ལ། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ཚོགས་པ་སྟེ།། 94

སྨད་བྱུང་སྨྲི་ལམ་འདི་དག་གིས། འབྲས་བུ་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་རུང་སྐྱམ།
ཞེས་པས་བདག་གིས་དྲིས་ལ། བཅོམ་ལྡན་འོད་སྲུངས་ཀྱིས་གསུངས་པ།། 95

སྐྱེ་བོའི་ཚེ་ལོ་བརྒྱ་བའི་ཚེ། སྟོན་པ་ཞི་བ་ཤཱ་ཀྱ་ཐུབ།
རྒྱལ་བ་བདུད་རྩིའི་ཆ་གཏེར་འབྱུང་། དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་གླང་པོར་མཐོང་།། 96

དེ་ཡི་ཉན་ཐོས་ཐ་མ་ཡི། དུས་སུ་རྩོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས།
ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོན་ཏན་ཀུན་སྤྱོད་བཟང་། བསླད་པ་དང་བཅས་འབྱུང་བར་འགྱུར།། 97

དེ་དག་སློབས་ཀྱི་ཁྱིམ་ན་གནས། དབེན་པ་མ་བསྟེན་ཆུང་རྣམས་ལ།
རང་གིས་བསྟེན་པ་ལ་བརྟེན་ཅིང་། བསྟན་པ་དག་ནི་ཁྲིད་པར་འགྱུར།། 98

གང་ཕྱིར་ཞུ་བ་ཞུ་བྱེད་ཀྱིས། དངོས་པོས་བསྟེན་པ་བདག་ལ་རྒྱུག
དེ་སྙད་སྐྱེས་པའི་ཕྱི་ནས་ནི། ཁྲོན་པ་འགྲོས་པ་རྣམ་པར་མཐོང་།། 99

ཆགས་པས་ལོང་ཞིང་ཀུན་སྨོངས་ཀྱིས། བཅོམ་པ་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི།
ཡན་ལག་ས་རིག་ཐྲེ་གང་ནི། ཕྱེ་ཐྲེ་གང་ལ་འཚོང་བར་འགྱུར།། 100

སྦ་ཕྱོགས་ཚིག་ནི་ཤིང་ངན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་ཙན་དན་དག།
སྨོངས་པ་ཁྱད་པར་མི་ཤེས་པ། དེ་དག་གིས་ནི་མཚུངས་བྱེད་འགྱུར།། 101

रम्यपुष्पफलाराम चौरैरपि विलुण्ठितः ।
देपोपद्दासकलहासक्तश्च विपुलो जनः ॥ ९४ ॥

स्वप्नाद्भुताना मेतेषा मन्ये घोरतरं फलम् ।
इति पृष्टः क्षितिभुजा भगवान् काश्यपोऽब्रवीत् ॥ ९५ ॥

शतायुषि जने शास्ता शान्तः शाक्यमुनि र्जिनः ।
भविष्यत्यमृताम्भोधिः स दृष्टः कुञ्जर स्त्वया ॥ ९६ ॥

तस्यापि पश्चिमे काले श्रावकाः कलिसंश्रयात् ।
त्यक्तशीलगुणाचारा भविष्यन्ति सविप्लवाः ॥ ९७ ॥

अपक्वाल्पविवेकानां बलात्ते गृहवासिनाम् ।
स्वयं सेवां समालम्ब्य करिष्यन्त्येव देशनाम् ॥ ९८ ॥

अर्थनीयोऽर्थिभावेन यस्मात् सेवासु धावति ।
तृषितस्य व्रजन् पश्चात् कूप स्तस्माद्विलोकितः ॥ ९९ ॥

ते करिष्यन्ति लोभान्धाः संमोहोपहताः परम् ।
बोध्यङ्गमुक्ताप्रस्थस्य शक्तुप्रस्थेन विक्रयम् ॥ १०० ॥

तीर्थवाक्यकुदारूणि बुद्धभाषितचन्दनैः ।
साम्यमापादयिष्यन्ति ते मौग्ध्यादविशेषियः ॥ १०१ ॥

དུལ་བའི་དགེ་སློང་གླང་པོ་ཆེ། བཟང་པོ་ཐོབ་ནས་འགར་ཞིག་ཏུ།
དགེ་སློང་ཁྲིམས་འཆལ་གླང་ཕྲུག་གིས། འགྲུར་ཞིང་སྐྱོད་པར་བྱེད་པར་འགྱུར།། 102

གཡོ་བའི་མི་གཙང་གིས་བྲུགས་ལུས། དགེ་སློང་སྤྲེའུས་ཁྲིམས་བཟང་རྣམས།
རང་གི་སྐྱོན་གྱིས་སྐྲོ་བྱེད་ཅིང་། བདག་ཉིད་མཚངས་པ་བྱེད་པར་འགྱུར།། 103

སྤྲེའུ་བཞིན་དུ་རིགས་འཁྲུལ་བ། མངོན་པར་དབང་ནི་བསྒྱུར་བར་འགྱུར།
རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡི། རས་ཕྱུག་དྭངས་པས་ཉམས་མི་འགྱུར།། 104

དགེ་འདུན་རྫས་དང་འབྲས་བུ་ཡི། དཀའ་ཚལ་དག་ཀུང་ཀུ་བོར་འགྱུར།
པན་ཚུན་སྤྱོད་ནས་རྫོད་བྱེད་ཅིང་། འཐབ་མོའི་ངང་ཚུལ་དག་ཏུ་འགྱུར།། 105

ཁྱོད་ཀྱི་མི་ལམ་རྣམ་སྨིན་མཐར། འབྲས་བུ་འདི་དགས་ལས་བྱུང་།
ཞེས་པ་སྨོན་པའི་ཚིག་ཐོས་ནས། ས་ཡི་བདག་པོ་ལ་མཚན་བྱུར།། 106

དེ་ནས་སྟོན་དེས་མི་བདག་ནི། རྫས་འབྲང་བཅས་ལ་ཆོས་བསྟན་པ།
མཛོད་ནས་གསེར་འཕྲེང་ཅན་མ་ལ། དགེ་བ་འོས་པ་ཉིད་དག་བསྟན།། 107

སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་མཆོད་རྟེན་ལ། ནུ་རང་གཡི་འཕྲེང་བས་མཆོད།
ལེགས་བྱས་དེ་ཡིས་དེ་ཉིད་ནི། གསེར་འཕྲེང་དག་གིས་མཚན་པར་སྐྱེས།། 108

ས་ག་རྣ་ནི་བཟང་མོ་འདི། དེ་ཉིད་བསོད་ནམས་མཐུ་ཅན་གྱིས།
ཡང་དག་དགེ་བའི་ཟླ་ཕྱོགས་ཉིད། དེ་རིང་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཐོབ།། 109

कचिद् भद्रं समासाद्य विनीतं भिक्षुकुञ्जरम् ।
दुःशीलकलभो भिक्षुः स्पर्द्धया धिक्करिष्यति ॥ १०२ ॥

चापलाशुचिलिप्ताङ्गः सुशीलान् भिक्षुमर्कटः ।
अनुलिम्पन् स्वदोषेण करिष्यत्यात्मसन्निभान् ॥ १०३ ॥

पण्ढकस्याभिषेकश्च भविष्यति कपेरिव ।
संबुद्धशासनपटं क्षप्यमाणं न नंक्ष्यति ॥ १०४ ॥

सङ्घद्रव्यफलारामेष्वपि यास्यन्ति चौरताम् ।
मिथः कलहशीलाश्च भविष्यन्त्यपवादिनः ॥ १०५ ॥

तव स्वप्नविपाकान्ते फलान्येतानि भूतले ।
इति शास्तु वचः श्रुत्वा विस्मितोऽभून्महीपतिः ॥ १०६ ॥

सानुगस्याथ नृपतेः स शास्ता धर्मदेशनाम् ।
कृत्वा काञ्चनमालाया दिदेश कुशलार्हताम् ॥ १०७ ॥

जन्मान्तरे चकारार्चां स्तूपे नारङ्गमालया ।
सा तेन सुकृतेनैव जाता हेमस्रजाङ्किता ॥ १०८ ॥

सेयं सुमागधा पुण्यप्रभावेण महीयसा ।
प्राप्ताद्य जनकायस्य सम्यक् कुशलसेतुताम् ॥ १०९ ॥

ཅེས་གསུངས་བཅོམ་ལྡན་རྒྱལ་བ་ནི། དགེ་སློང་རྣམས་དང་བཅས་པ་དག།
མཛེས་པས་ཕྱོགས་རྣམས་ཡོངས་འགེངས་ཤིང་། མཁའ་ལམ་རྒྱལ་བྱེད་
ཚལ་དུ་གཤེགས།། 110

སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་མཆོག་འཕེལ་སླད་སྟོབས་ལྡན་བུ་
ལ་ཆགས་པས་བརྟན་པ་ཉིད།
གལ་ཏེ་བུ་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་ན་དེ་ཚེ་རིགས་ཀུན་ཉམས་པ་མིན་ནམ་ཅི།
གང་གི་བསོད་ནམས་མ་བུ་ཡིས་འཁོར་བའི་ཆུ་ཀླུང་བདག་པོ་ཆེ་ལ་གྲུ་བཞིན་དུ།
རིགས་རྣང་ཡང་དག་སྒྲོལ་བྱེད་ཡོན་ཏན་ལྡན་པའི་བུ་མོ་དེ་དག་ངེས་པར་འབྱུང་།།
111

ཞེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་
པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་མག་དྷ་བཟང་མོའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་
པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་དགུ་བཅུ་རྩ་གསུམ་པའོ།།

अभिधायेति भगवान्नभसा भिक्षुभिः सह ।
रुचा संपूरयन्नाशां ययौ जेतवनं जिनः ॥ ११० ॥

पुंसां सत्कुलभूतये बलवती मिथ्यैव पुत्रस्पृहा
स्त्र्यनु स्वेद्गुण स्तदेव विकलं तत् किं न सर्व्वं कुलम् ।
सा कन्या किल जायते गुणवती पुण्यप्रभावाद् यया
संसारोरुसरित्पतौ कुलयुगं नावेव सन्तार्य्यते ॥ १११ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
सुमागधावदानं त्रिनवतितमः पल्लवः ॥

ཨལའདབ་དགུ་བཅུ་རྩ་བཞི་པ།

སྐལ་པ་ཉམས་པ་ཁ་ཅིག་རབ་གསོ་ཟ་སླབས་སྐྱེད་པ་ཡི།
ཟབ་མོ་འི་ཆུ་ལྡན་འགྲོ་བ་དག་ཏུ་གཏུང་བ་ཉིད་འདོན་ཅིང་།
བསོད་ནམས་རྒྱས་པ་ཁ་ཅིག་སྐྱ་ངན་བྲག་པོས་ཡོངས་གཏུངས།
ལྷན་སྐྱེས་ཆུ་ཡི་ཚོགས་ཀྱི་མི་བཟད་སྲིད་པ་གཏོང་བར་བྱེད།། 1

མཉན་ཡོད་དུ་ནི་ཁྱིམ་གྱི་བདག། བསོད་ནམས་བཤེས་གཉེར་དག་གི་བུ།
གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན་ཞེས་བྱ་བ། གྲགས་པ་ཅན་གྱི་ཚོང་ཕྲུར་བྱུང་།། 2

བདུད་རྩིའི་ཟེར་གྱི་འོད་ཟེར་ཅན། དེ་སྐྱེས་ཚེ་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི།
ཆུ་ཡི་ཆར་མེད་ལས་སྐྱེས་པ། མི་བཟད་ཤུད་པ་ཞི་བར་གྱུར།། 3

གཞོན་ནུ་ཉིད་ལ་དབང་གྱུར་ཅིང་། སྲིད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས།
དགེ་ལ་བརྩོན་པ་དེ་སོང་ནས། རྒྱལ་བ་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་བཞུགས་བསྙེན།། 4

སྟོན་པས་ཆོས་ནི་བསྟན་པ་ཡིས། རབ་བྱུང་དགྲ་བཅོམ་གནས་ལ་བརྟེན།
དེ་ནི་གསེར་དང་རྡོ་མཚུངས་ཞིང་། དགའ་དང་མི་དགའ་བཏང་བར་གྱུར།། 5

དེ་ཡི་མཆེ་བ་དག་ལས་ཆུ། རོ་ལྡན་དྲི་མེད་ཤེལ་གྱིན།
ཁ་བ་ཟགས་པ་གང་ཞིག་གིས། དེ་ནི་དག་ཏུ་སྲིད་བྲལ་གྱུར།། 6

चतुर्नवतितमः पल्लवः ।

तरलतरतरङ्गोद्गारगम्भीरतोये
दधति जगति केचित् मग्नतां भग्नभाग्याः ।
खरमरुपरितापे केचिदुत्सक्तपुण्याः
सहजसलिलसारैः स्तीव्रतृष्णां त्यजन्ति ॥ १ ॥

श्रावस्त्यां पुण्यमित्रस्य सूनुर्गृहपतेरभूत् ।
यशोमित्र इति ख्यातः प्रतिमानं यशस्विनाम् ॥ २ ॥

तस्य जन्मक्षणे पुण्यैः पीयूषकिरणत्विषः ।
अदृष्टिप्रभवा वाग्भिः प्रशशाम विषमा विपत् ॥ ३ ॥

स युवैव वशी गत्वा भवभोगपराङ्मुखः ।
जिनं जेतवनासीनं सिषेवे कुशलोद्यतः ॥ ४ ॥

धर्मदेशनया शास्तुः प्रव्रज्यार्हत्पदं श्रितः ।
तुल्यकाञ्चनपाषाणः सोऽभून्मुक्तप्रियाप्रियः ॥ ५ ॥

दंष्ट्राभ्यां सरसं तस्य द्रुतस्फटिकनिर्मलम् ।
सुस्राव वारि येनासौ वीततृष्णः सदाभवत् ॥ ६ ॥

ནམ་ཞིག་དགེ་སློང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། དགེ་མཚན་ལས་ནི་བཅོམ་ལྡན་ལ།
དེ་ཡི་སྲིད་པ་བྲལ་བ་ཡི། བསོད་ནམས་རྒྱུ་ནི་རབ་ཏུ་དྲིས། 7

དེས་གསུངས་ཀ་ཤིའི་གྲོང་དུ་སྔོན། མཛེས་པ་ཞེས་བྱ་ཚོང་དཔོན་བུ།
སྟོན་པ་འོད་སྲུངས་ཞེས་པ་ཡི། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར། 8

ནམ་ཞིག་སྐོམ་པས་གཉེར་གྱུར་ཅིང་། བདུང་བས་ཉེན་པས་ལུས་ཅན་དེས།
སོ་ཀའི་ཙཱ་ཏ་ཀ་བཞིན་དུ། འགར་ཡང་ཆུ་ནི་ཐོབ་མ་གྱུར། 9

དེ་ཡི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པས། ཆུ་སྣོད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ནི།
ཁྲོན་པ་ཡང་ནི་ཆུ་མེད་དང་། འཇུག་ངོགས་འཕྲལ་ལ་བསྐམས་པར་གྱུར། 10

དེ་ནས་སྐོམ་པས་ཚོ་ངེ་སྐྱེས། ལུས་ནི་གདོང་བར་བརྩོན་དེ་ལ།
མཁན་པོས་ཆུ་ནི་བྱིན་པ་དག། མཐོང་བ་མིན་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། 11

དེ་ནས་དེ་ཡིས་སྟོན་པ་ནི། འོད་སྲུངས་བཀའ་ཡིས་ཆུ་ཡི་སྣོད།
མི་ཟད་པ་ཉིད་བཞིན་གྱུར་པ། དགེ་འདུན་དག་ལ་ཡུན་རིང་བྲིམས། 12

དེ་ཡི་ཆུ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས། འོད་སྲུངས་དགེ་ལེགས་དག་གི་གཏེར།
རབ་ཏུ་དང་བས་ཐུགས་རྗེ་ནས། ཕྱག་གི་བསྣོམས་རབ་བཞེས་མཛད། 13

དེར་ནི་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་འོངས་པས། ཆུ་ནི་ཟད་པ་མེད་གྱུར་པ།
མཐོང་ནས་ཡ་མཚར་དག་དང་བཅས། བདེན་པ་མཐོང་བ་ཐོབ་པར་གྱུར། 14

कदाचिद् भिक्षवः सर्व्वे भगवन्तं कुतूहलात् ।
तृष्णाव्युपरमे तस्य पप्रच्छुः पुण्यकारणम् ॥ ७ ॥

सोऽब्रवीत् काश्यपाख्यस्य शास्तुः काशिपुरे पुरा ।
अभूत् प्रव्रजितः श्रेष्ठिसुतः सुन्दरकाभिधः ॥ ८ ॥

स कदाचित् तृषाक्रान्तः सन्तापक्लान्तविग्रहः ।
निदाघे चातक इव न क्वचिज्जल मासवान् ॥ ९ ॥

शून्यतां तोयपात्राणि कूपा निर्जलतामपि ।
स्रोतांसि सहसा शोषं तस्यापुण्यैः समाययुः ॥ १० ॥

देहत्यागोद्यतस्याथ तस्य तृष्णाप्रतापिनः ।
उपाध्यायेन सलिलं दत्तं प्रायादहश्यताम् ॥ ११ ॥

शासनात् काश्यपस्याथ स शास्तु र्जलभाजनम् ।
अक्षयत्व मिवायातं सङ्घे चिर मधारयत् ॥ १२ ॥

कारुण्यात् तस्य भगवान् काश्यपः श्रेयसां निधिः ।
प्रसन्नपाणिपद्मेन चक्रे वारिप्रतिग्रहम् ॥ १३ ॥

दृष्ट्वा सविस्मय स्तच जनसङ्घः समागतः ।
तोय मक्षयतां यातं सत्यदर्शन मासवान् ॥ १४ ॥

དེ་ཡི་བསོད་ནམས་སྨོན་ལམ་གྱིས། གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན་དགེ་ཙ་ལྡན།
ཞི་བ་བརྟེན་འདི་མཆེ་བ་ལས། ཆུ་མི་ཚོགས་ནི་འབྱུངས་པར་གྱུར།། 15

དེ་ལྟར་གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས། སྐྱེ་བ་གཞན་ལ་བྱིན་པ་ནི།
རྒྱལ་བས་གསུང་གྲོས་གྱུར་པ་ཡིས། དགེ་སློང་རྣམས་ནི་ཡ་མཚན་གྱུར།། 16

བདེ་བ་དྲི་མེད་ཙུ་གང་ཞིབ་ནི།
ཁ་བའི་རླབས་ལྡན་རྒྱལ་བ་བསྟེན་པ་དག།
ཐོབ་ནས་འཁོར་བ་སྤངས་ཐང་ལ་ནི།
ཡོངས་འཁྲུམ་སྤྲོད་པའི་གདུང་བ་གཏོང་བར་བྱེད།། 17

ཅེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་
དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་རྟོགས་
བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་དགུ་བཅུ་རྩ་བཞི་པའོ།།

तत्पुण्यप्रणिधानेन सोऽयं कुशलमूलवान् ।
यशोमित्रः श्रितः शान्तिं दंष्ट्रोद्भूतपयोभरः ॥ १५ ॥

इति जन्मान्तरोदन्तं यशोमित्रस्य सादराः ।
जिनेन कथितं श्रुत्वा भिक्षवो विस्मयं ययुः ॥ १६ ॥

संसारमरुपरिश्रम
तृष्णातापं त्यजति जिनसेवा ।
सुखविमलसलिलां
कलितांश्रमहिम कल्लोलिनीं प्राप्य ॥ १७ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
यशोमित्रावदानं चतुर्नवतितमः पल्लवः ॥

ཡལ་འདབ་དགུ་བཅུ་རྩ་ལྔ་པ།

རྒྱ་ཆེ་སྨིག་པའི་ཤུན་པར་འཇུག་པ་དག་ནི་རབ་སྤངས་ནས།
འཕྲུལ་ལ་སྙིང་རྗེའི་འོད་ཟེར་སྣང་བ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་ཡིས།
སྨིན་སེལ་ཅི་ཡང་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་དག་ཀྱང་འགྲོག་བྱེད་པ།
སངས་རྒྱས་འོད་སྟོང་ལྡན་པས་དམ་པའི་ལམ་ནི་སྟོན་པར་བྱེད།། 1

གྲོང་ཁྱེར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན་སྡོད། ཀ་ལནྡ་ཀའི་གནས་ཞེས་པ།
འོད་མའི་ཚལ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་པར་བཞུགས།། 2

གྲོང་དེར་དེད་དཔོན་ནོན་བྱིན་གྱི། ཚུང་མ་རྣོན་མོ་ཞེས་པ་ལ།
བུ་གཉིས་དག་ནི་དུས་གཅིག་ཏུ། མཚེ་མ་ཉིད་དུ་བྱུང་བར་གྱུར།། 3

པ་ནི་ལྔ་པ་ཉིད་གྱུར་ཅིང་། ནོར་དང་འཁོར་ནི་ཟད་པའི་ཚེ།
ཤང་ཀུ་མཚམས་བྱིན་ཞེས་བྱ་བ། དེ་དག་མ་ཡི་ཚིགས་ཀྱིས་བསྐྱེད།། 4

མ་ཡི་ཚིག་གིས་ཚོམ་ཀུན་ལ། རབ་ཞུགས་བྱིས་པ་དེ་དག་གིས།
ཁྱིམ་བླ་དག་གི་ནོར་ཆུང་དང་། སྡོད་རྣམས་དཔལ་གྱིས་བརླབ་པར་བྱས།། 5

མ་དང་པ་ཡི་དུལ་བ་ཡི་ནི་ཐུང་བ་ཉིད་འགྱུར་ཞིང་།
དེ་ཡི་བདང་སྐྱོམས་ཉིད་ཀྱིས་འདུལ་བ་མིན་པའི་གསང་ལ་ལྷུང་།
རང་གི་སྐྱེ་བ་སྡོན་བག་ཆགས་དག་དང་འབྲེལ་བ་ལས།
བྱིས་པ་རྣམས་ནི་རིལ་བཞིན་གཞན་གྱི་རང་བཞིན་སྟེན་པར་བྱེད།། 6

पञ्चनवतितमः पल्लवः ।

उत्सार्य्य पापविपुलं तिमिरावतारं
सद्यः प्रकीर्णकरुणाकिरणप्रकाशः ।
दोषापहस्य परितापहरस्य कोऽपि
सन्मार्गमादिशति बुद्धसहस्ररश्मिः ॥ १ ॥

पुरा पुरे राजगृहे भगवान् वेणुकानने ।
कलन्दकनिवापाख्ये विजहार तथागतः ॥ २ ॥

तस्मिन् पुरे सार्थपते रथदत्तस्य दारकौ ।
अभूतां निश्चिताख्यायां जायायां युगपद्यया ॥ ३ ॥

तौ सङ्कुसन्धिदत्ताख्यौ याते पितरि पञ्चताम् ।
क्षीणे धने परिजने मात्रा कृच्छ्रेण वर्द्धितौ ॥ ४ ॥

तौ मातु र्वचसा बालौ शनकैः प्रतिवेशिनाम् ।
चौर्य्यप्रवृत्तौ स्वल्पार्थभाण्डानां चक्रतुः क्षयम् ॥ ५ ॥

मातुः-पितुश्च नियमेन भवन्ति योग्याः
अभ्रे पतन्त्यविनये तदुपेक्षयैव ।
पूर्व्वोदितस्वजनवासनयैव विद्धा
बाला लिता इव परप्रकृतिं भजन्ते ॥ ६ ॥

རིམ་གྱིས་དེ་དག་ཆེར་སྐྱེས་ཏེ། ཆོས་ཀུན་དངར་བབ་ཉིད་དུ་གྱུར།
འཇོག་དང་མཚམས་འབིགས་ལ་སོགས་ཀྱིས། གྲོང་ཁྱེར་པ་ཡི་ནོར་རྣམས་བླངས།། 7

དེ་དག་བྲ་བ་ཅན་ནུ་ཡིས། ཞེས་ནས་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲས།
དེ་དག་མ་དང་བཅས་པ་ནི། སྐད་ཅིག་ཉིད་ཀྱིས་གསོད་པར་སྦྱིངས།། 8

གཞན་གྱི་ནོར་གྱིས་གང་ཞིག་ཟ་བྱེད་གང་ཞིག་འབྱུང་བར་བྱེད།
བདེ་བའི་བསམ་པས་ཡུལ་གྱི་ལམ་ནི་གང་ཞིག་ཉམས་ཀྱོང་བྱེད།
མ་དཔྱད་དགའ་བར་བྱེད་པའི་བདེ་ལ་གུས་པ་དེ་ཉིད་ནི།
སྨིན་པར་གྱུར་པ་སྲོག་ནི་ཉམས་བྱེད་མི་ཟད་ཟོང་དག་ཡིན།། 9

ཡུལ་གྱི་བདུད་བས་རྒྱགས་ཤིང་འཁྲུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆགས་པ་གང་།
ཀུ་དང་སྲིག་དང་གསོད་པས་ཐོབ་པའི་ནོར་གྱིས་རབ་བསྐྱེད་པ།
དེ་ནི་ཡོངས་སྨིན་ཀང་ལག་བཅད་དང་གསལ་ཤིང་ལ་ཞོན་པས།
ཡོངས་ཟགས་ཁྲག་གི་རྒྱུན་གྱིས་ཕྱི་རོལ་དག་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར།། 10

དེ་ནས་གསོད་པའི་འཕྲེང་བས་མཚན། སྔོན་དམར་གོས་ཀྱིས་གཡོགས་དེ་དག།
ལྷ་ཙ་འོངས་པའི་སྒྲ་བོས་བསྒྲོར། གསོད་པའི་གནས་སུ་ཉེ་བར་སོང་།། 11

བརྩེ་ལྡན་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་མཁྱེན་ནས། རང་ཉིད་ས་རེར་མངོན་ཕྱོགས་ཏེ།
རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས། བཅིངས་པ་དག་དང་བྲལ་བར་མཛད།། 12

ཀུན་མཁྱེན་བཀའ་ཡིས་དེ་དག་ནི། རྒྱལ་པོས་བཏང་ཞིང་སྡིག་པ་གྲོལ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ། རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ།། 13

क्रमेण वर्द्धमानौ तौ प्रौढचौरत्व मागतौ ।
उल्लङ्घसन्धिच्छेदाद्यैः पौराणां जह्रतु र्धनम् ॥ ७ ॥

अजातशत्रुणा राज्ञा चारै र्विज्ञाय तत्क्रियाम् ।
विसृष्टौ वध्यवसुधां तौ मात्रा सहितौ क्षणात् ॥ ८ ॥

यद् भुज्यते परधनेन निपीयते यत्
सौख्याशया विषमवर्त्म विगाह्यते यत् ।
तस्याविचाररमणीयसुखोदरस्य
प्राणावसानपणदारुण एव पाकः ॥ ९ ॥

संजायते विषयपानमदाकुलानां
य श्चौर्य्यदाहवधलब्धधनेन रागः ।
निर्यात्यसौ परिणतः करपादपात-
शूलाधिरोहणपरिस्रुतरक्तपूरैः ॥ १० ॥

तत स्तौ वध्यमालाङ्कौ नीलरक्ताम्बरावृतौ ।
प्रेक्षागतजनाकीर्णौ वध्यस्थान मुपागतौ ॥ ११ ॥

ज्ञात्वा दयावान् सर्व्वज्ञः स्वय मभ्येत्य तां भुवम् ।
प्रसादानुग्रहेणैव चक्रे विगतबन्धनौ ॥ १२ ॥

सर्व्वज्ञस्याज्ञया राज्ञा तौ त्यक्तौ मुक्तपातकौ ।
प्रव्रज्यया भगवतः शासनेऽर्हत्त्व मापतुः ॥ १३ ॥

ཡེ་ཤེས་འཁོར་འདར་དེ་དག་ནི། མ་དང་བཅས་པ་མཐོང་གྱུར་ནས།
དགེ་སློང་གིས་ཉིས་དགེ་མཚན་ལས། དེ་གཏམ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་གསུངས།། 14

སྔོན་གྱི་སྐྱེ་བ་དག་ལ་ཡང་། འདི་དག་བདག་གིས་རབ་ཏུ་བསྲུངས།
དེ་ཚེ་འདི་དག་ཉིད་ཀྱི་མ། སྟག་མོ་འཇིགས་རུང་གཟུགས་ལྡན་གྱུར།། 15

དེ་དུས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། བརྩེ་བས་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཉེན།
སྙིང་རྗེའི་དུལ་ཞེས་བྱ་བ་ཡི། ས་སྐྱོང་བུར་ནི་ང་ཉིད་གྱུར།། 16

ནས་ཞིག་བཀྲེས་པས་ཉེན་པ་ཡིས། ཕྲུག་གུ་འདི་དག་ཟ་རྩོམ་པའི།
སྟག་མོ་དེ་ནི་རང་གི་ལུས། བྱིན་ནས་བདག་གིས་རྣམ་པར་བཟློག།། 17

ལས་ཀྱི་ལྷག་མས་ད་ལྟ་ཡང་། འདི་དག་ཆོམ་རྐུན་ཉིད་དུ་གྱུར།
སྟག་མོ་དེ་ནི་མ་འདི་སྟེ། འདི་དག་བདག་གིས་རང་ཏུ་བསྲུངས།། 18

ཞེས་གསུངས་བཅོམ་ལྡན་ཐུགས་རྗེ་ཡི། རྒྱ་མཚོ་འབྱུང་པོ་ལ་དགོངས་པ།
དགེ་སློང་ཚོགས་དང་བཅས་པ་དག། རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དུ་རབ་ཏུ་གཤེགས།། 19

བདུད་རྩི་རོ་ཡི་ཆར་བཞིན་མི་འདོད་སེལ།
འདོད་པ་དམ་པའི་གཟིགས་པ་བཀང་ལྷུང་བས།
ལྷུང་བ་རྣམས་ཀུང་བསོད་ནམས་ཀྱིས་མཐོ་བའི།
བརྟགས་པར་འོས་པར་མཛད་བརྒྱལ་གྱུར་ཅིག།། 20

ཅེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་
པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་སྟག་མོ་འི་རྟོགས་བརྗོད་
པའི་ཡལ་འདབ་དགུ་བཅུ་ཙ་ལྔ་པའོ།།

जननीसहितौ दृष्ट्वा तौ मानविभवोज्ज्वलौ ।
तत्कथाकौतुकात् पृष्टो भिक्षुभिः सुगतोऽभ्यधात् ॥ १४ ॥

मयैव रक्षितावेतौ पूर्व्वस्मिन्नपि जन्मनि ।
एतयो र्जननी व्याघ्री घोररूपा तदाभवत् ॥ १५ ॥

तस्मिन् काले कृपाबन्धु र्बोधिसत्त्वः शरीरिणाम् ।
अहं करुणरेखाख्यः क्षितिपालसुतोऽभवम् ॥ १६ ॥

कदाचिदेतौ क्षुत्क्षामा पोतकौ भोक्तु मुद्यता ।
स्वशरीरं मया दत्त्वा व्याघ्री सा विनिवारिता ॥ १७ ॥

अद्य तावेव चौरत्वं कर्म्मशेषादुपागतौ ।
मया संरक्षितौ व्याघ्री माता सैवेय मेतयोः ॥ १८ ॥

इत्युक्त्वा करुणासिन्धु र्भगवान् भूतभावनः ।
भिक्षुसङ्घेन सहितः प्रययौ जेतकाननम् ॥ १९ ॥

अमृतरसदृष्टि रिष्टा दृष्टि
रनिष्टापहा सतां जयति ।
पतितेव पतित मपि या
कुरुते पुण्योन्नतिं श्लाघ्याम् ॥ २० ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
व्याघ्र्यवदानं पञ्चनवतितमः पल्लवः ॥

ཡལ་འདབ་དགུ་བཅུ་རྩ་དྲུག་པ།

ཟླ་བའི་ཀུན་དགའ་ཉི་མའི་རབ་གསལ་དང་།
མི་ཡི་ཚ་བ་རླུང་གི་མགྱོགས་པ་དང་།
སྙིང་རྗེ་ལ་དགའ་སྐྱེ་བོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱིས།
གཞན་ལ་ཕན་པ་ལྷན་སྐྱེས་རང་བཞིན་ཡིན།། 1

འཕགས་རྒྱལ་སྐྱིད་མོས་ཚལ་དུ་སྤྲོན། རྒྱལ་པོ་དཔལ་ལྡན་འཆར་བྱེད་ནི།
རྗེ་དགའི་རོ་དང་ལྡན་པ་དག། བཙུན་མོར་བཅས་པ་རྣམ་པར་གནས།། 2

དེ་ཡི་མཛེས་མ་ཀུནྡ་ལ་ཞིག། མི་དོག་འཐུ་ལ་ཆགས་པ་རྣམས།
ཐུབ་པ་བརྒྱ་ཕྲག་ལྔ་རྣམས་ནི། འདོད་དགར་འོང་བ་དག་གིས་མཐོང་།། 3

ཕྲག་དོག་ཁྲོ་བ་སྐྱེང་བ་དེས། དགའ་མར་ཞིག་བགོད་དེ་དག་རྣམས།
ཀང་ལག་བཅད་པའི་ཁྲག་གིས་ནི། འདམ་ལ་ཉལ་བ་དག་ཏུ་བྱས།། 4

མི་བཟོད་གནོད་བཅད་ཚོང་ཡིས། གཟིར་ཅིང་ཚེ་ངེ་ལྟར་དེ་དག།
སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་ཐུགས་རྗེ་ཡིས། སྨྲས་པའི་སྤྱན་གྱིས་རབ་ཏུ་གཟིགས།། 5

དེ་ཡི་གཟིགས་པ་བདུད་རྩི་ཡི། ཆར་ལྟར་རེག་པས་དེ་དག་རྣམས།
སྨོག་བཟུང་ཀང་ལག་ཞིགས་པར་འགྱུར། གདུང་བ་དང་བྲལ་ཡང་དག་ལངས།། 6

पञ्चनवतितमः पल्लवः ।

ह्लादः शशाङ्कस्य रवेः प्रकाशः
तापः कृशानोः पवनस्य वेगः ।
परोपकारः करुणारतानां
महाजनानां सहजः स्वभावः ॥ १ ॥

उद्याने केलिरसिकः श्रीमानुदयनः पुरा ।
अवन्तिविषये राजा विजहार वधूसखः ॥ २ ॥

तस्य पुष्पोच्चयासक्ताः कान्ताः कुवलयेक्षणाः ।
यदृच्छयागतैः दृष्टा मुनीनां पञ्चभिः शतैः ॥ ३ ॥

तान् प्रियान्यस्तनयनानीर्ष्यामन्युपरायणः ।
स चक्रे पाणिचरणच्छेदासृक्पङ्कशायिनः ॥ ४ ॥

तानार्त्तनादिन स्तीव्रमर्म्मच्छेदव्यथातुरान् ।
ददर्श भगवान् बुद्धः करुणास्निग्धलोचनः ॥ ५ ॥

तद्दृष्ट्यामृतवृष्ट्येव स्पृष्टा स्ते क्षतजीविताः ।
संश्लिष्टपाणिचरणाः समुत्तस्थु र्गतव्यथाः ॥ ६ ॥

དེ་ནས་རབ་རྟོགས་དེ་དག་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་མཛད།
གང་གིས་སྒྱུར་དུ་དེ་དག་རྣམས། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་དང་ར་ཐོབ།། 7

དེ་མཐོང་དགེ་སློང་མཚར་བཅས་པས། ཞུས་ཤིང་བཅོམ་ལྡན་རྒྱལ་བ་ཡིས།
གསུངས་པ་སྔོན་ཡང་འདི་དག་རྣམས། བདག་གིས་བརྩེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་བཟུང་།། 8

བ་ར་ཎ་སི་དག་ཏུ་སྔོན། རྒྱལ་པོ་ཚངས་བྱིན་དག་གིས་ནི།
འཁྲིད་བྱེད་སྡིག་པ་བྱས་པ་ཡིས། བློན་པོ་ལྔ་བརྒྱ་ངེས་པར་བསྐྲད།། 9

རྒྱལ་པོའི་འཇིགས་པས་ཡང་དག་གདུང་། སྤུ་ངམ་ལམ་དུ་འགྲོད་དེ་དག།
སོ་ག་གྲིབ་མ་ཆུ་མེད་པར། མི་བཟད་སྐོམ་པས་ལྷུང་བར་གྱུར།། 10

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཅིག་འབྱུང་ཚེ། བཟང་པོ་ཞེས་པས་དེ་དག་མཐོང་།
དེ་དག་ཚེ་ངེའི་མདངས་ཕྲུག་ནས། སྙིང་རྗེས་གདུང་བ་དང་བཅས་གྱུར།། 11

ཆུ་དང་རྩ་བ་འབྲས་སྟེར་རེས། རིང་པོ་རིང་པོ་དག་ནས་ཆུ།
ལག་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་བླངས། དེ་དག་སྐོམ་པ་དང་བྲལ་བྱས།། 12

དེ་ཡིས་དགའ་བ་བདག་ཏུ་ནི། སྲོག་གི་རྫོངས་དག་ངེས་པར་བསྟན།
རྒྱ་ཆེ་ངལ་བར་རབ་ཞི་བ། དེ་དག་དེར་ནི་ངལ་བསོས་ཐོབ།། 13

དེ་ནས་དུས་ཀྱིས་སོ་ཟིན་པ། ལུས་ནི་བཏང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས།
ལུས་དག་སྤངས་ནས་དེ་དག་གིས། ལྷ་ཡི་འོས་པའི་མཆོད་པ་བྱས།། 14

तत स्तेषां प्रपन्नानां भगवान् धर्म्मदेशनाम् ।
व्यधाद्ययाशु ते प्रापु रनागामिफलोदयम् ॥ ७ ॥

तद्दृष्ट्वा भिक्षुभिः पृष्टः साश्चर्य्यैर्भगवान् जिनः ।
जगाद पूर्व्वं मय्येते दययैव मयोद्धृताः ॥ ८ ॥

वाराणस्यां पुरा राज्ञा ब्रह्मदत्तेन मन्त्रिणाम् ।
शतानि पञ्च भिन्नानां निरस्तानि कृतागसाम् ॥ ९ ॥

ते राजभीत्या सन्त्रस्ता मरुमार्गप्रवासिनः ।
ग्रीष्मे निरुदकच्छाये निपेतु स्तीव्रतृष्णया ॥ १० ॥

विलोक्य बोधिसत्त्व स्तान् भद्रो नाम महाद्विपः ।
तत्प्रलापेषु निर्भिन्नः कारुण्यात् सव्यथोऽभवत् ॥ ११ ॥

दूरात् सलिल मादाय स हस्तेन महीयसा ।
तान् वीततृष्णान् विदधे पयोमूलफलप्रदः ॥ १२ ॥

तेनैव सततं पृष्ठान्निर्द्दिष्टप्राणधारणाः ।
विश्रान्तिं तत्र ते प्रापुः प्रशान्तविपुलश्रमाः ॥ १३ ॥

कालेन त्यक्तदेहस्य तत स्ते तस्य दन्तिनः ।
कृत्वा शरीरसत्कारं पूजां चक्रुः सुरोचिताम् ॥ १४ ॥

དགོན་པར་བདག་ཉི་གླང་པོ་ཡིས། ཕྱུག་བསྟལ་དེ་ལས་གྲོན་པོ་ནི།
སྒྲོན་བསྐྲལ་དེ་དག་ད་ལྟ་ཡང་། ཐུབ་པ་དེ་དག་སི་འདོད་ལས།། 15

ཞེས་པ་གསུངས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས།
སེམས་ཅན་ཀུན་སྒྲོལ་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན།
ཐུབ་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་མཆོད་བྱེད་ཅིང་།
རང་གི་དགའ་ཐུབ་ནགས་སུ་གཤེགས།། 16

སྟོན་པའི་ཐུགས་རྗེ་བདུད་རྩིའི་ཆུ་བོ་ནི།
མ་ལུས་བདེ་དང་དགེ་བའི་ཡོ་ཏ་སྟེ།
སྲིད་པའི་ཀླུ་ངམ་གདུང་བསིལ་གྲིབ་མ་དང་།
མ་བཞིན་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག།། 17

ཅེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་
པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཕྲེ་ཤིང་ལས་གླང་པོའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་
པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་དགུ་བཅུ་ཙ་དྲུག་པའོ།། *

कुञ्जरेण मयारण्ये तरुते मन्त्रिणः पुरा ।
छच्छ्रात् सन्तारिता स्तस्मान्मुनय स्वाद्य वैशसात् ॥ १५ ॥

इत्युक्त्वा भगवान्
सर्व्वसत्त्वसन्तारणव्रतः ।
पूज्यमानो मुनिगणै
र्जगाम स्वं तपोवनम् ॥ १६ ॥

अखिलसुखकुशलदूती
भवमरुसन्तापशीतलच्छाया ।
जयति जननीव जननी
करुणामृतवाहिनी शास्तुः ॥ १७ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
हस्त्यवदानं पञ्चवतितमः पल्लवः ॥

ཡལ་འདབ་དགུ་བཅུ་རྩ་བརྒྱད་པ།

རྣམ་སྣང་སྒྲོན་གྱི་དུག་གིས་མིད་ནི་སྨྱོན་སྨྱུང་གྱུར་རྣམས་ཀྱིས།
དམ་པ་དག་ལ་གནོད་པ་བསྒྲུབ་ལ་འབད་པ་རབ་ནི་གང་།
དེ་ཉིད་གཡུ་དེ་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་རབ་འབར་ཐེམས་བྱེད་པར།
གྱུར་ནས་སྲིད་འདིར་སྨྲ་ཞིག་རྒྱ་ཆེར་གནོད་དང་ལྡན་པ་གྱུར།། 1

ཀྲུ་ཡབ་རྒྱལ་པོ་འི་ཁབ་དང་ཉེ། འོད་མའི་ཚལ་ནི་རྒྱུ་བ་ན།
ལྷས་བྱིན་གྱིས་ནི་སྣང་བས་སྤྲོད། རབ་ཏུ་བསྐྱལ་བའི་དགའ་ཕྲུབ་པ།། 2

དེ་ཡིས་བྱིན་པའི་མཆོད་ཆ་ཅན། སྙིན་འཁྲིག་འཛིགས་སུ་རྡང་བ་བཞིན།
ཁྲོ་བས་དུལ་བ་ཉམས་གྱུར་པའི། ཚོམ་བ་ཆེན་པོས་མངོན་པར་གཙོས།། 3

བརྒྱ་ཕྲག་ལྷ་ཡི་དགའ་ཕྲུབ་ཅན། དེ་དག་གིས་འཕངས་མཆོད་ཀྱི་ཆར།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ནི། བདྣ་ཀྱུ་སྦྲུལ་ཚོགས་ཉིད་གྱུར།། 4

དམ་པ་རྣམས་ལ་རྣོན་པོ་ཡི། མཆོད་ཡང་འཛམ་པ་སྡིན་བྱེད་དེ།
སྣང་བའི་དུག་གིས་བྱུགས་གྱུར་པ། སྡིག་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ནི་ཉིན།། 5

རྫོན་པའི་སྐུ་ནི་སྦྱིབ་རྫེད་པ། འོར་བུའི་རང་བཞིན་ཁང་པ་བརྩེགས།
ནམ་མཁའི་འོད་ནི་རབ་འཕྲུངས་ཏེ། ཕུ་བ་དག་ནི་བཟློག་མ་གྱུར།། 6

དེ་ནས་དགའ་ཕྲུབ་ཅན་དེ་དག། ངལ་ཞིང་ངོ་ཚ་བཞིན་དུ་བས། ·
བཟོད་པའི་རྒྱ་མཚོ་རབ་དང་བས། སྤྱན་པ་མི་ནི་ཞབས་ལ་བཏུགས།། 7

सप्तनवतितमः पल्लवः ।

विद्वेषदोषविषदूषितमानसानां
यत् साधुबाधनविधौ निशितः प्रयत्नः ।
स्याच्चेत्तदुज्ज्वलगुणानुकृतौ स एव
तत् को भवेत् पृथुपराभववान् भवेऽस्मिन् ॥ १ ॥

जिने राजगृहोपान्ते वेणुविजनचारिणि ।
विद्वेषा देवदत्तेन प्रेरिता स्तापसाः पुरा ॥ २ ॥

भ्रूभङ्गभीमवदना स्तद्दत्तविविधायुधाः
अभ्याद्रवन् सुसंरब्धाः क्रोधविध्वस्तसंयमाः ॥ ३ ॥

पञ्चभि स्तापसशतैः क्षिप्ता स्तेऽस्त्रप्रवृष्टयः ।
ययु र्भगवतः काये कमलोत्पलजालताम् ॥ ४ ॥

निशितान्यपि शस्त्राणि ग्रयन्ते यत् सुमार्दवम् ।
विद्वेषविषदिग्धानि नतु चित्तानि पापिनाम् ॥ ५ ॥

प्रादुरासीन्मणिमयं कूटागारं नभःप्रभम् ।
शरीरच्छादनं शास्तु र्न तु दृष्टिनिवारणम् ॥ ६ ॥

ततस्ते तापसाः श्रान्ता लज्जावनमिताननाः ।
निपेतुः पादयोः शास्तुः क्षमासिन्धोः प्रसादिनः ॥ ७ ॥

བཅོམ་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་བྱུལ་བཞིན། རབ་ཏུ་དང་ལྡན་དེ་དག་ལ།
གནོད་བྱེད་ལ་ཡང་ཁྲོ་མེད་པས། ཆོས་ནི་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་མཛད།། 8

ཆེན་པོ་འདི་ནི་འཁྲུགས་པའི་རྣམ་འཕྲུལ་མེད་པ་ཡིས།
བདེ་དང་ཞི་བ་ལ་བརྟེན་བསོད་ནམས་བཟོད་པ་དག་གི་ཚ།
དྲི་མེད་བསིལ་བ་དག་དང་ལྡན་པ་པན་མིན་འཛུག་པ་མིན།
དེ་ཐོབ་ཁྲོ་བའི་རྩལ་གྱིས་རྟོག་པ་དག་ཏུ་ཡོངས་མི་འགྱུར།། 9

སྟོན་པས་ཆོས་བསྟན་རབ་བྱུང་གིས། ཐམས་ཅད་རབ་ཕྱིས་དེ་དག་གིས།
ཟག་པ་ཀུན་ལས་རྣམ་གྲོལ་བའི། དགྲ་བཅོམ་ཉིད་ནི་རབ་ཏུ་ཐོབ།། 10

སྐབས་དེར་འོངས་པའི་དགེ་སློང་ནི། གནས་ནི་ཐོས་ཤིང་ངོ་མཚར་དང་།
བཅས་པས་འདི་ཅི་ཞེས་པ་དྲིས། རྒྱལ་བས་དེ་དག་ལ་གསུངས་པ།། 11

སྔོན་གྱི་སྐྱེ་བ་དག་ལ་ཡང་། ཤིན་ཏུ་གནོད་བྱས་འདི་དག་ལ།
རྣམ་འགྱུར་མེད་པ་བདག་གིས་ནི། རབ་ཏུ་དང་བས་ངེས་པར་བཟུང་།། 12

རྒྱ་མཚོ་དག་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ། གཟིངས་ནི་ཆག་པར་གྱུར་ཚེ་སྔོན།
འདི་དག་ཀ་ཤིའི་ཡུལ་སྐྱེས་པའི། ཚོང་པས་གྲོགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཐོབ།། 13

དེ་ལ་བདག་ནི་རུས་སྦལ་གྱིས། རྒྱབ་ཏུ་བཀོད་ནས་རབ་ཏུ་བསྒྲལ།
འཚོ་བ་ཐོབ་ཅིང་པ་རོལ་ཏུ། ཕྱིན་ནས་ངལ་གསོ་རྣམ་པར་བསྐྱེད།། 14

རབ་ཏུ་ངལ་བ་བས་ཡོངས་ངལ་དེ། བདག་ནི་སྐད་ཅིག་གཉིད་ལོག་ཚེ།
བདག་ཤ་ཟ་འདོད་དེ་དག་རྣམས། ཐམས་ཅད་བདག་ནི་གསོད་པར་བརྩོན།། 15

भगवानपि पुत्राणामिव तेषां प्रसादिनाम् ।
निकारेणापि निर्मन्यु विदधे धर्म्मदेशनाम् ॥ ८ ॥

अक्षोभविभ्रमसुखं शम माश्रितानि
पुण्यक्षमासलिलनिर्म्मलशीतलानि ।
नो मानसानि महता महितप्रवृत्त-
दुर्व्वृत्तिमन्युरजसा कलुषीभवन्ति ॥ ९ ॥

धर्म्मदेशनया शास्तुः प्रव्रज्योन्मार्जिताशयाः ।
ते सर्व्वाश्रमनिर्म्मुक्ता मर्हत्त्वं प्रतिपेदिरे ॥ १० ॥

अत्रान्तरे समायाते भिक्षुभिः श्रुततत्कथैः ।
किमेतदिति साश्चर्य्यैः पृष्ट स्तानवदज्जिनः ॥ ११ ॥

कृतापकाराः सुतरां पूर्व्वस्मिन्नपि जन्मनि ।
मयैते निर्व्विकारेण प्रसादादवलोकिताः ॥ १२ ॥

एते समुद्रयात्रायां वणिजः काशिदेशजाः ।
भग्ने प्रवहणे प्रापुः पुरा जीवितसंशयम् ॥ १३ ॥

कच्छपेन मया तत्र पृष्ठ मारोप्य तारिताः ।
पार मासाद्य विश्रान्तिं भेजिरे लब्धजीविताः ॥ १४ ॥

तत्तारणपरिश्रान्ते मयि निद्राहते क्षणम् ।
मन्मांसाहारकामा स्ते सर्व्वे मां हन्तु मुद्ययुः ॥ १५ ॥

རྫོ་ཡི་ཆར་ཆེན་རབ་སྤྲོས་ཀྱང་། ཁྲོ་བ་རབ་ཏུ་བརྟན་ལྡན་ཞིང་།
གོང་བུའི་དབྱིབས་ཅན་བདག་གིས་ནི། ལུས་ནི་ནམ་ཡང་ཉམས་མ་གྱུར།། 16
དེ་ནས་བགྲེས་པས་ཡོངས་ཉེན་དེ། མཐོང་ནས་སྙིང་རྗེས་བདག་འཁྲུགས་པས།
རང་གིས་དེ་དག་རྣམས་ལ་ལུས། བྱིན་ནས་ཕྱ་བ་བྱས་ཉིད་གྱུར།། 17
སྔོན་གྱི་ཚོང་པ་དེ་དག་དེང་། དཀའ་ཐུབ་ཅན་ནི་འདི་དག་གྱུར།
གནོད་པ་བྱས་ཀྱང་སྙིང་རྗེ་ཡིས། བདག་གིས་དགེ་བ་དག་ལ་བཀོད།། 18
དེ་དག་སྔོན་ཚེ་བདག་ཉིད་ཆེ། སྟོན་པ་འོད་སྲུངས་བསྟན་པ་ལ།
རབ་བྱུང་ཐོབ་ནས་དེ་ཡིས་འབྲས། དགྲ་བཅོམ་ལྡན་དག་ཏུ་སྐྱེས།། 19
དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་འདི། ཐོས་ནས་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་ནི།
དེ་ཡི་བཟོད་པ་ས་གཞི་བཞིན། ཁྱར་དག་བཟོད་པ་རབ་ཏུ་བསྟགས།། 20
གང་ཞིག་ཚུལ་ཁྲིམས་དྲི་མེད་བསིལ་བའི་ཆུ་ལྡན་སེམས་ཅན
བསམ་པ་དྲུགས་འཕྲིན་བྱེད།
ཁོར་གྱི་རྡུལ་ནི་རབ་ཏུ་དག་བྱེད་བཟོད་པའི་ཆུ་བོ་སེམས་ལ་རྟག་གནས་པ།
དེ་དག་ཁྲོག་དཀའ་དགྲ་ཡི་གནོད་ལ་ཁོ་བའི་མེ་འབར་འཕྲེང
བས་རྣམ་བསླད་པས།
བསྒྲིག་པར་རབ་བསྐྱིར་རྒྱ་ཆེར་གདུང་བས་ཡོངས་འདྲིས་རྣམ
འགྱུར་དག་ཏུ་འགྱུར་མ་ཡིན།། 21

ཞེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་
པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་ཟུམ་སྦྲན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་
པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་དགུ་བཅུ་རྩ་བདུན་པའོ།

तदुत्सृष्टाश्मवृष्ट्यापि महत्या पिण्डिताकृतेः ।
काये दृढकपाटस्य न मे काचिदभूत् क्षतिः ॥ १६ ॥

तत स्तान् क्षुत्परिक्षामान् दृष्ट्वाहं करुणाकुलः ।
स्वयं तेभ्य स्तनुं दत्त्वा प्रयातः कृतकृत्यताम् ॥ १७ ॥

तएते वणिजः पूर्व्वं मद्य तापसतां गताः ।
कृतागसोऽपि कारुण्यात् प्रापिताः कुशलं मया ॥ १८ ॥

ते शास्तुः शासने पूर्व्वं काश्यपस्य महामुनेः ।
प्रव्रज्यां प्राप्य सञ्जाता स्तत्फलस्याद्य भागिनः ॥ १९ ॥

तथागतेन कथितं श्रुत्वैतद् भिक्षवः क्षमाः ।
प्रशशंसुः परन्तस्य क्षमामिव भरक्षमाम् ॥ २० ॥

येषां निर्म्मलशीलशीतलजला सत्त्वाशयाश्वासिनी
नित्यं वैररजःप्रमार्जननदी क्षान्तिः स्थिता चेतसि ।
दुर्वारारिनिकारकोपदहनज्वालावलीविप्लव-
स्रावोद्भूतपृथुव्यथापरिचितां नायान्ति ते विक्रियाम् ॥ २१ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
कच्छपावदानं सप्तनवतितमः पल्लवः ॥ ० ॥

རྡོ་ཡི་ཆར་ཆེན་རབ་སྤྲོས་ཀྱང་། ཁོག་པ་རབ་ཏུ་བརྟན་ལྡན་ཞིང་།
གོང་བུའི་དབྱིབས་ཅན་བདག་གིས་ནི། ལུས་ནི་ནམ་ཡང་ཉམས་མ་གྱུར།། 16
དེ་ནས་བཀྲེས་པས་ཡོངས་ཉེན་དེ། མཐོང་ནས་སྙིང་རྗེས་བདག་འཁྲུགས་པས།
རང་གིས་དེ་དག་རྣམས་ལ་ལུས། བྱིན་ནས་བྱ་བ་བྱས་ཉིད་གྱུར།། 17
སྔོན་གྱི་ཚོང་པ་དེ་དག་རིང་། དཀའ་ཐུབ་ཅན་ནི་འདི་དག་གྱུར།
གནོད་པ་བྱས་ཀྱང་སྙིང་རྗེ་ཡིས། བདག་གིས་དགེ་བ་དག་ལ་བཀོད།། 18
དེ་དག་སྔོན་ཚེ་བདག་ཉིད་ཆེ། སྤྱོད་པ་འདོད་སྤྲུངས་བསྟུན་པ་ལ།
རབ་བྱུང་ཐོབ་ནས་དེ་ཡིས་འབྲས། ད་ལྟ་སྐལ་ལྡན་དག་ཏུ་སྐྱེས།། 19
དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་འདི། ཐོས་ནས་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་ནི།
དེ་ཡི་བཟོད་པ་ས་གཞི་བཞིན། ཁྱད་དག་བཟོད་པ་རབ་ཏུ་བསྟེགས།། 20
གང་ཞིག་ཚུལ་ཁྲིམས་དྲི་མེད་བསིལ་བའི་ཆུ་ལྡན་སེམས་ཅན་
བསམ་པ་དབུགས་འབྱིན་བྱེད།
ཁོད་ཀྱི་རྟུལ་ནི་རབ་ཏུ་དག་བྱེད་བརྗོད་པའི་ཆུ་བོ་སེམས་ལ་རྟག་གནས་བ།
དེ་དག་རྟོག་དཀར་དགྲ་ཡི་གཏོ་ལ་ཁྲོ་བའི་མེ་འབར་འབྲིང་
བས་ནུབ་རབ་སྐྲད་པས།
བསྒྲིག་བར་རབ་བསྐྱེད་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱུང་བས་ཡོངས་འདྲེས་རྣམ
འགྱུར་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན།། 21
ཞེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་
པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་རྨས་ཕྲན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་
པའི་ཡལ་འདབ་དགུ་བཅུ་རྩ་བདུན་པའོ།

तदुत्स्पृष्टाश्मदृष्ट्यापि महत्या पिच्छिताक्षतेः ।
काये दृढ़कपाटस्य न मे काचिदभूत् क्षतिः ॥ १६ ॥

तत स्तान् क्षुत्परिक्षामान् दृष्ट्वाहं करुणाकुलः ।
स्वयं तेभ्य स्तनुं दत्त्वा प्रयातः क्षतकृत्यताम् ॥ १७ ॥

तएते वणिजः पूर्व्वं मद्य तापसतां गताः ।
कृतागसोऽपि कारुण्यात् प्रापिताः कुशलं मया ॥ १८ ॥

ते शास्तुः शासने पूर्व्वं काश्यपस्य महामुनेः ।
प्रव्रज्यां प्राप्य सञ्जाता स्तत्फलस्याद्य भागिनः ॥ १९ ॥

तथागतेन कथितं श्रुत्वैतद् भिक्षवः क्षमाः ।
प्रशशंसुः परन्तस्य क्षमामिव भरक्षमाम् ॥ २० ॥

येषां निर्म्मलशीलशीतलजला सत्त्वाशयाश्वासिनी
नित्यं वैररजःप्रमार्जननदी क्षान्तिः स्थिता चेतसि ।
दुर्वारारिनिकारकोपदहनज्वालावलीविप्लव-
स्रावोद्भूतपृथुव्यथापरिचितां नायान्ति ते विक्रियाम् ॥ २१ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
कच्छपावदानं सप्तनवतितमः पल्लवः ॥ ० ॥

ཡལ་འདབ་དགུ་བཅུ་ཙ་བརྒྱད་པ།

རིགས་ཀྱི་རི་བོ་དག་གི་རྩེ་མོ་ཤིན་ཏུ་མཐོ་བ་དང་།
དམའ་ཞིང་མི་གཙང་ཚོགས་དང་ཕྲག་དོག་དར་ཁྲོད་ཀྱིས་གང་བར་ཡང་།
ཉི་མོ་འདྲིན་པའི་སྣང་བ་མཚུངས་པར་ཕན་བྱེད་བདག་ཉིད་ཅན།
འདི་ནི་བྱེ་བྲག་མེད་པར་འཇུག་པར་ངེས་པར་བབ་པ་ཉིད།། 1

གྲོང་ཁྱེར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་སྔོན། འོད་མའི་ཚལ་བཞུགས་རྒྱལ་བ་ལ།
ས་གའི་ཚེ་ན་བཀྲིས་པ་ཡིས། ཡོངས་ཉེན་ཀུན་རྣམས་སྐྱབས་སུ་སོང་།། 2

སྙིང་རྗེའི་དཔག་བསམ་ཤིང་འབྱུང་གིས། མངོན་པར་འདོད་པའི་ཟས་བྱིན་ནས།
གནས་སྐབས་ངན་པ་ཞི་བའི་སླད། དེ་དག་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་མཛད།། 3

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྗེས་བཟུང་གིས། དགེ་བ་རྒྱས་པ་ཐོབ་པ་རྣམས།
དགྲ་བཅོམ་གནས་ནི་ཐོབ་གྱུར་ནས། འགྲོ་བས་མཆོད་བྱ་ཉིད་དུ་གྱུར།། 4

དམན་པ་ཤིན་ཏུ་མཐོ་གྱུར་པ། དེ་མཐོང་གྲོང་ཁྱེར་གནས་པ་རྣམས།
ཧ་ཀ་ཏུ་དེ་དག་རིགས་ལ་ནི། སྨོད་ཅིང་ཕྲག་དོག་ལྡན་པར་གྱུར།། 5

ཀྱེ་མ་དགེ་བའི་བརྟན་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྒྲ་གྲོའི་ཕྱིར།
འོས་མིན་རྣམས་ལ་དགྲ་བཅོམ་གནས། ངེས་པར་བསྟན་ཅེས་དེ་དག་སྨྲ།། 6

अष्टनवतितमः पल्लवः ।

अत्युन्नतेषु शिखरेषु कुलाचलानां
निम्नेषु चाशुचिचयावकरोत्करेषु ।
आलोक एष निपतत्यविशेषवृत्त्या
तुल्योपकारमहिमा दिननायकस्य ॥ १ ॥

जिनं वेणुवनासीनं पुरे राजगृहे पुरा ।
दुर्भिक्षे क्षुत्परिक्षामा मल्लाः शरण माययुः ॥ २ ॥

दत्त्वाभिमत माहारं करुणाकल्पपादपः ।
दुर्दशाशान्तये तेषां विदधे धर्मदेशनाम् ॥ ३ ॥

अनुग्रहाद् भगवतः संप्राप्तकुशलोदयाः ।
अर्हत्पदं समासाद्य ते जगत्पूज्यतां ययुः ॥ ४ ॥

नीचानभ्युन्नतिं यातान् दृष्ट्वा तान् पुरवासिनः ।
बभूवु र्मत्सरा स्तेषां नित्यशात्यपवादिनः ॥ ५ ॥

अहो भगवता म्लेच्छमल्लानां शुद्धशासनम् ।
अर्हत्पद मनर्हाणां निर्दिष्ट मिति ते ऽवदन् ॥ ६ ॥

ཆུང་ངུ་འཁྱོར་བ་མི་ཆུང་ལ། གསར་པའི་སྨྲ་དགའ་མི་བཟོད་པའི།
སྐྱོ་བ་ངོ་ཚ་སྐྱེད་བྱེད་པའི། སྐྱེ་བ་མཆོག་ཏུ་རབ་གསལ་བྱེད།། 7

རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཡིས་སྨྲ་མ་སྨན། གླིང་དུ་མཁའ་ལས་འགྲོ་འོང་བྱས།
མཐུ་ཡིས་བྱུང་ནི་དེ་དག་རྣམས། མི་བདག་སྐྱེ་བོར་བཅས་པས་མཆོད།། 8

དེ་དག་གྲོང་པས་ཕྱག་བྱས་ཏེ། རབ་དང་བཀུར་བྱས་དེ་དག་རྣམས།
རང་ཡོན་ཡོན་ཏན་མཆོད་འོས་པས། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཉིད་གྱུར།། 9

དེ་ནས་དེ་མཐུས་ལ་མཆན་པའི། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་ལ།
དེ་ཡི་བསོད་ནམས་རྒྱུ་མཚར་དྲིས། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས།།10

སྔོན་ཚེ་སྐྱེ་བར་ཀྲྀ་ཀི་ཡི། ཡུལ་མཐའི་དགའ་ཐུབ་ཚལ་དུ་བདག།
མཚོན་ཤེས་ལྷ་ལྡན་དགའ་ཐུབ་ཅན། དགེ་བའི་ངང་ཚུལ་ཞེས་པར་གྱུར།། 11

དེར་ནི་རྫོང་གི་གྲོང་འདི་དག། སྔོན་ཚེ་ཐུབ་པ་བདག་ཏུ་གྱུར།
བདག་གིས་དགེ་བསྙེན་དེ་དག་རྣམས། མཚོན་ཤེས་ལྷ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར།། 12

སྐྱེ་བ་འདིར་ཡང་བསོད་ནམས་དེའི། རག་ཆགས་གཉེམས་པའི་དགའ་བ་ཡིས།
བྱང་འདི་རྣམས་ནི་འཁོར་བ་ཡི། ཉོན་མོངས་དག་ལས་བདག་གིས་བསྒྲལ།།13

འདི་དག་རྣམས་སྔོན་སྨྲོན་པ་ནི། འོད་སྲུངས་བྱང་དུ་རབ་བྱུང་སྟེ།
རྒྱལ་པོའི་གནས་སུ་གནས་པར་གྱུར། དེ་ཡིད་ཏྲ་ཀྲ་ཉིད་གྱུར།། 14

अल्पस्यानल्पविभवं नवोत्साहावसहः परम् ।
करोति लज्जाजननं जनो जन्मप्रकाशनम् ॥ ७ ॥

जिनाज्ञया कुरुद्वीपे व्योम्ना कृतगतागतान् ।
प्रभावान्नृपति मंल्लान् सजन स्तानपूजयत् ॥ ८ ॥

ततः प्रसादिताः पौरै र्मानिताश्च प्रणम्य ते ।
सुगुणै र्गुणवत्पूज्यै र्भिक्षूणामग्र्यतां ययुः ॥ ९ ॥

भिक्षुभि स्तत्प्रभावेन विस्मितै र्भगवांस्ततः ।
तत्पुण्यकारणं पृष्टः सर्व्वज्ञ स्तानभाषत ॥ १० ॥

अभवं काशिदेशान्ते पञ्चाभिज्ञ स्तपोवने ।
अहं कुशलशीलाख्यः पूर्व्वजन्मनि तापसः ॥ ११ ॥

कोटमल्लाश्च तत्रैव बभूवु र्मुनयः पुरा ।
ते मया दिष्टकल्याणाः पञ्चाभिज्ञत्व मागताः ॥ १२ ॥

तत्पुण्यवासनाभ्यासमीत्यास्मिन्नपि जन्मनि ।
त एते संसृतिक्लेशान्मल्लाः सन्तारिता मया ॥ १३ ॥

एते प्रव्रजिताः शास्तुः काश्यपस्यान्तिके पुरा ।
बभूवुः कटुकालापा याता स्तेनाद्य मल्लकाः ॥ १४ ॥

ཅེས་པ་གྲུད་རྣམས་དག་གི་ནི། སྐྱེ་བ་སྔར་བྱུང་བཅོམ་ལྡན་འདས།
ཐམས་ཅད་གཟིགས་པས་གསུངས་པ་དག། ཐོས་ནས་དགེ་སློང་ཡ་མཚན་གྱུར།། 15

གཟུར་ཡི་བདག་པོས་སྣང་བས་རྗེས་བཟུང་བས།
ཕུན་པའི་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྒྱལ་གྱུར་པའི།
འདམ་སྐྱེས་ཆུ་དང་བཅས་པ་རྣམས་དག་ཀྱང་།
མཁས་པའི་ཅོད་པན་དུ་འོས་ཉིད་དུ་འགྱུར།། 16

ཞེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་
དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་དཀར་ཐུབ་པའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་
པའི་ཡལ་འདབ་དགུ་བཅུ་རྩ་བརྒྱད་པའོ།

इति प्राग्जन्मवृत्तान्तं मल्लानां सर्व्वदर्शिना ।
श्रुत्वोदितं भगवता भिक्षवो विस्मयं ययुः ॥ १५ ॥

तिमिरभरनिमीलितानां
सुजनानां विबुधशेखरार्हत्त्वम् ।
अपि भवति पङ्कजानां
आलोकानुग्रहाद् ग्रहाधिपतेः ॥ १६ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
तापसावदान मष्टानवतितमः पल्लवः ॥ ० ॥

ཡལ་འདབ་དགུ་བཅུ་རྩ་དགུ་པ།

ལུས་ཅན་ལུས་དང་དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱིས་ནི།
སྲིད་པའི་རང་བཞིན་ནད་ཆེན་འཁྲུག་བྱེད་པ།
འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་གཅིན།
སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་བདུད་རྩིའི་གཏེར་ཉིད་དོ། 1

མཉན་ཡོད་དུ་སྔོན་བཅོམ་ལྡན་འདས། རྒྱལ་བའི་གཟིགས་པ་བདུད་རྩི་ཡིས།
སྐྱེ་བོ་ནད་ཀྱིས་གཟིར་རྣམས་དང་། དགེ་སློང་ཚོགས་ཀྱང་བསོས་པར་མཛད། 2

མཉེས་ག་ཞིན་གྱི་ཉི་ཡ་མཚན་པའི། དགེ་སློང་ཚོགས་ལ་དེས་གསུངས་པ།
སྔོན་གྱི་སྐྱེ་བ་དག་ལ་ཡང་། བདག་གིས་ཁྱེད་རྣམས་བསོས་པར་བྱས། 3

བདག་སྔོན་བཱ་རཱ་ཎ་སཱིར་ནི། མི་བདག་པདྨ་ཅན་ཞེས་པ།
གཞིར་བ་ཐམས་ཅད་སེལ་བ་ཆགས། སྐྱེ་རྒུའི་པ་དང་མཚུངས་པར་གྱུར། 4

ནམ་ཞིག་གནས་ཀྱི་སྐྱོན་གྱིས་ནི། ཡུལ་དང་དུས་ནི་མི་བཟད་ལས།
གྲོང་པ་རྣམས་ལ་བཟོད་དཀའ་ཡིས། ནད་ནི་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་གྱུར། 5

སྨན་པ་སྨན་གྱི་ཚོགས་དང་ནི། ཞི་དང་ཤེས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིས།
བདག་གིས་ནད་ཚོགས་བསྒྲུབས་བྱས་པ། དེ་དག་བསོས་པ་ཉིད་མ་གྱུར། 6

དེ་དག་ནད་ནི་ཟློག་པ་ལ། ཉ་ཆེན་རོ་ཧི་ཏ་ཞེས་པ།
མཚན་ཉིད་ཤེས་པའི་སྨན་པས་བསྟེན། ཉ་ནས་འགའ་ཡང་ཐོབ་མ་གྱུར། 7

नवनवतितमः पल्लवः।

कायिकं हरति मानसं तथा
देहिनां भवमयं महाभयम्।
बुद्ध एव भगवान् सुधानिधिः
सर्व्वलोकपरलोकबान्धवः ॥ १ ॥

श्रावस्त्यां भगवान् पूर्व्वं रोगाक्रान्तजनं जिनः।
विदधे भिक्षुसङ्घञ्च स्वस्थ मालोकनामृतैः ॥ २ ॥

वात्सल्यविस्मितं सोऽथ भिक्षुसङ्घ मभाषत।
मया यूयं कृताः स्वस्थाः पूर्व्वस्मिन्नपि जन्मनि ॥ ३ ॥

अभवं पद्मकाख्योऽहं वाराणस्यां नृपः पुरा।
सर्व्वार्त्तिहरणासक्तः प्रजानां जनकोपमः ॥ ४ ॥

कदाचिद्दैवदोषेण वैषम्याद्देशकालयोः।
दुःसहः सर्व्वपौराणा मभूद्व्याधिसमुद्भवः ॥ ५ ॥

भिषग्भैषज्यसंभारै र्मायाविहितसम्पदः।
शान्तिस्वस्तिकयोगैश्च न ते स्वास्थ्यं समाययुः ॥ ६ ॥

रोहिताख्यो महामत्स्य स्तेषां रोगनिवृत्तये।
लक्षज्ञवैद्यै रादिष्टः कैश्चित् प्राप्तो न धीवरैः ॥ ७ ॥

ཀྱེ་རི་མེད་པས་སྐྱེ་བོ་རྣམས། སྲོག་ལ་ཕྲི་ཆོས་གྱུར་ཅེ་བདག།
དེ་དག་ཚེ་ངེ་མ་བཟོད་པས། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གཟིར་སྙིང་རྗེ་ལས།། 8
ནད་པ་ཀུན་ལ་ཕན་འདོས་པ། རོ་ཧི་ཏ་མི་ཉར་ནི་བདག།
གྱུར་ཅེས་སྨོན་ལམ་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས། བ་གམ་ངོས་ནས་ལུས་དག་འཕངས།། 9
གཟིར་བའི་སྨོན་ལམ་དེ་ཡིས་ནི། ཆུ་བོ་ཀླུ་ར་དག་གི་ཆུར།
སྐད་ཅིག་གིས་བདག་རོ་ཧི་ཏའི། ཉ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོར་གྱུར།། 10
དེ་ཡི་ཤ་ནི་ཉེར་སྤྱད་པས། གྲོང་ཁྱེར་ནད་གནས་དེ་དག་ཀུན།
བདུད་རྩི་ཡིས་ནི་བཀང་བ་བཞིན། འཁྲུལ་ལ་བསོས་པ་ཉིད་དུ་གྱུར།། 11
དེ་ཉིད་དགེ་སློང་ཁྱེད་རྣམས་དེ། དེ་རིང་བདག་གིས་ནད་ལས་བསྐྱལ།
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ནད་བསྐྱབས་པས། རྟག་ཏུ་བདག་ནི་ནད་དང་བྲལ།། 12
བདེ་གཤེགས་འཁོར་བའི་ནད་ཀྱིས་ནི། སྨན་པས་དེ་སྐད་གསུང་པ་དག།
དགེ་སློང་བསོས་པ་དེ་དག་གིས། ཐོས་ནས་དགའ་མགུ་རངས་པ་ཐོབ།། 13

ཤིན་ཏུ་ཆུང་བའི་རྩྭ་དང་མཚུངས་པ་ཡིས།
ཕྱུས་དང་སྦྱིན་པ་གང་ལ་རྩེ་དགར་ཅན།
གཞན་ཕན་ཡིད་དང་བྲལ་བ་མིན་རྣམ་པ་ཀྱིས།
སྙིང་སྟོབས་བཅས་པ་ཅི་ཡང་རྣམ་པར་གསལ།། 14

ཞེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་
དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་བརྒྱ་ཚན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་
ཡལ་འདབ་སྟེ་དགུ་བཅུ་རྩ་དགུ་པའོ།

अभावे तस्य मत्स्यस्य जनानां प्राणसंशये ।
मया दुःखार्त्तकारुण्यात् तत्प्रलापासहिष्णुना ॥ ८ ॥

रोहितः स्यामहं मत्स्यः पथ्यार्हः सर्व्वरोगिणाम् ।
प्रणिधानबलेनेति क्षिप्तं हर्म्यात्तदा वपुः ॥ ९ ॥

तेनार्त्तिप्रणिधानेन वारायाः सरितोऽम्भसि ।
क्षणेनैवाह मभवं सुमहान् रोहित स्तिमिः ॥ १० ॥

तन्मांसेनोपयुक्तेन सर्व्वे ते पुरवासिनः ।
सहसैव ययुः स्वास्थ्य ममृतेनेव पूरिताः ॥ ११ ॥

त एव भिक्षवो यूय मद्य रोगान्मयोद्धृताः ।
रोगक्षयेण सत्त्वानां सदैवाहं निरामयः ॥ १२ ॥

संसारव्याधिवैद्येन सुगतेनेति भाषितम् ।
स्वस्था स्ते भिक्षवः श्रुत्वा हर्षोत्साहं प्रपेदिरे ॥ १३ ॥

अविरतपरहितमनसां कोऽपि स समत्वविकाशः ।
तनुरपि तनुतृणतुलया दत्तो यत्र— —विलासः ॥ १४ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
पद्मकावदानं नवनवतितमः पल्लवः ॥

ཡལ་འདབ་བརྒྱ་ཕྲམས་པ།

གང་གི་བསམ་པར་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་འདོད།
བདུད་རྩིའི་པོ་ཉ་དང་པོ་བླ་ཆེ་བཞིན།
བསོད་ནམས་ཀྱིས་ནི་གསར་དུ་འཛུག་བྱེད་པ།
སྙིང་སྟོབས་རྒྱ་མཚོ་སྲུ་ཞིག་རེར་ཕྱུག་འོས॥ 1

རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་བཞུགས་རྒྱལ་བ་ལ། དཔལ་ལྡན་ཀོ་ས་ལ་ཡི་དབང་།
གསལ་བྱ་[illegible]ཀེ་[illegible]ཆགས་ཡིང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ཏོག་ཞུས་པ། 2

བྲོད་ཀྱི་ཡང་དག་རྫོགས་པ་ཡི། བྱང་ཆུབ་བག་ཆགས་དང་པོ་ནི།
སྨོན་གྱི་སྐྱེ་བ་གང་ལས་སྐྱེས། འོད་ཟེར་རྒྱ་ཆེ་བཅོམ་ལྡན་གསུངས॥ 3

ས་བདག་གིས་འདི་དྲིས་དེ་ལ། ཆེམས་ཀྱི་འོད་ཟེར་ཡོད་ཀྱི་རྫིང་།
གཙང་མའི་ངང་པའི་འཕྲིང་སྟོན་ཅིང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྐར་གསུངས་པ॥ 4

གྲོང་ཁྱེར་འོད་ལྡན་དགའ་དུ་སྟོན། རབ་གསལ་ས་བདག་གཉེར་དུ་ནི།
གང་ཚེ་བདག་གྱུར་དེ་ཚེ་བདག། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བླ་གྲིས་གྱུར॥ 5

སྒྲང་པོ་ཆགས་ལྡན་སྒྲང་མོ་ལ། དགའ་བའི་ཞགས་པས་རབ་ཏུ་བྲངས།
ནགས་སུ་འཁྱམ་ནས་གང་གི་ཚེ། དེ་ཚེ་ཉེ་བར་འོངས་གྱུར་པ॥ 6

शततमः पल्लवः।

सत्वोदधिः कोऽपि स वन्दनीयः
करोति पुण्यै रमृतायदूतौ।
यस्याग्रयेऽनुत्तरबोधिवाञ्छा
शीतांशुलेखेव नवावतारम्॥ १॥

जिनं जेतवनासीनं पप्रच्छ प्रणतः पुरा।
कौतुकप्रणयी श्रीमान् कोशलेन्द्रः प्रसेनजित्॥ २॥

भगवन् कथ्यतां कस्मिन् प्रथमं ते पृथुद्युतेः।
पूर्व्वजन्मनि संजाता सम्यक् संबोधिवासना॥ ३॥

भगवानिति भूपेन पृष्टस्तं प्रत्यभाषत।
शुचिमानसहंसालीं दर्शयन् दशनद्युतिम्॥ ४॥

पुर्य्यां पुरा प्रभावत्यां प्रभासो भूभुजां निधिः।
यदाहमभवं सम्यक् बोधिधी में तदाभवत्॥ ५॥

करिणीप्रेमपाशेन समाकृष्टः स कुञ्जरः।
यदा विगाह्य गहनं रागी पुनरुपागतः॥ ६॥

དེ་ཚེ་གླང་ཆེན་སྣ་ཆེན་པོ། ཀུན་དུ་བསྒྲོད་ཀྱིས་དེ་ལ་སྨྲས།
ས་བདག་བདག་གི་བསྟན་པ་ཡིས། གླང་པོ་དག་ནི་རབ་ཏུ་འོངས།། 7

འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ནི་ཡང་དག་བྲངས། ཏུལ་བ་བཟེད་པའི་གླང་པོ་འདི།
ཡོན་ཏན་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོད་བརྟན་པ། ངེས་པར་ཀླམ་འགྱུར་དག་ཏུ་བསྒྱུར།། 8

ཕྱུག་འཛིན་འདོད་ཆགས་བྲལ་པས་རབ་བརྩིད་བྲན་འགྲོག་བརྟན་པ་འཇོམས་པ་ནི།
མི་དང་རྣ་མ་མིན་པས་གཙང་ཞིང་དགོད་པ་མིན་པས་དཀྱིལ་བར་བྱེད།
ལོང་དང་མཚན་མོ་ཉིན་པའི་རབ་རིབ་ལག་འགྲོའི་ཛུས་མིན་ནི་བཟད་དུག།
ཚང་མིན་ཐོས་བྱེད་དམའ་མིན་ལྷུང་བྱེད་འབྱུང་པོ་ཉིན་པའི་སྤྱི་བྱེད་དོ།། 9

ཞེས་པ་ཀུན་བསྒྲོད་ཀྱིས་སྨྲས་ཚེ། དེ་ལ་མི་བདག་གིས་སྨྲས་པ།
ཆགས་བྲལ་ཡུལ་ལ་ཆགས་མེད་པ། འགའ་ཞིག་འཁོར་བ་ན་ཡོད་དམ།། 10

ཞེས་པ་ས་ཡི་བདག་པོས་དྲིས། ཀུན་དུ་བསྒྲོད་ཀྱིས་དེ་ལ་སྨྲས།
འགྲོ་བ་འདི་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས། འཁོར་བ་མེད་པ་འདོད་ཆགས་བྲལ།། 11

དམ་པའི་རྟོགས་དང་ཡོན་ཏན་ཅན། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་མཛད་པ།
རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱས་སྐྱོ་མ་ཡིས། འོད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་མཛད།། 12

དེ་དག་ཐོས་ནས་ས་ཡི་བདག། མཆོག་ཏུ་སྤྲ་དང་སེམས་ལྡན་པའི།
སྙིང་ལ་རྟོགས་པའི་ཞྲུབ་ཆུབ་ཀྱི། བག་ཆགས་འཕྲུལ་ལ་རབ་ཏུ་འཁྲུངས།། 13

तदा हस्तिमहामात्रः संयात स्त मभाषत ।
प्रत्यायातः क्षितिपते कुञ्जरः शिक्षया मम ॥ ७ ॥

एष रागसमाकृष्टः कायविस्मृतसंयमः ।
जगाम विक्रियां हस्ती विस्रम्भगुणमण्डलः ॥ ८ ॥

अक्षुर्व्याग्नि स्तापः क्षतधृति रशापश्च निरयः
तमश्चानुत्तान्ध्यं विषमविष मद्रव्यभुजगम् ।
असह्यं क्षीवत्वं निपतन मनिम्नं तनुभृता-
मभूच्चोन्मादः स स्मरजनितरागः स्मृतिहरः ॥ ६ ॥

संयातेनेति कथिते नृप स्तं प्रत्यभाषत ।
अप्यस्ति रागः संसारे कश्चिद्विषयनिस्पृहः ॥ १० ॥

इति पृष्टः क्षितीशेन संयात स्त मभाषत ।
निःसंसारा जगत्यस्मिन् वीतरागा स्तथागताः ॥ ११ ॥

सत्याचाराणां गुणवतां सर्व्वसत्त्वोपकारिणाम् ।
राजन् बुद्धप्रदीपानां रुचा विश्वं प्रकाश्यते ॥ १२ ॥

एतदाकर्ण्य भूभर्त्तुः परं चित्तप्रसादिनः ।
प्रादुर्बभूव हृदये सद्यः संबोधिवासना ॥ १३ ॥

སྔོན་གྱི་བསོད་ནམས་མཐུ་ཡིས་ནི། དགེ་བ་རྒྱས་པ་ཡང་དག་ཐོབ།
དེ་ཡི་ཡང་དག་རྫོགས་པ་ཡི། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་སླད་སྨོན་ལམ་བྱས།། 14

དེ་ནི་སྔོན་གྱི་སྐྱེ་བ་ལ། ཛ་ལཁན་ཁྲིམ་བདག་ཅེས་པར་གྱུར།
དེ་ཡི་དབུལ་ཆོ་ཀྱུས་པ་ཡིས། བྲེ་རས་གཟན་གྱིས་རྒྱལ་བ་མཆོད།། 15

དེ་ཡི་བསོད་ནམས་སྨོན་ལམ་གྱིས། རབ་གསལ་ཉིད་ཐོབ་དེ་ཡི་ནི།
སེམས་ལ་བྱང་ཆུབ་རྒྱུ་གུ་བསྐྲུན། ད་ལྟ་བདག་ལ་འབྲས་འདི་གྱུར།། 16

དང་པོར་དགག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་པ།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་དེ་ནི་དེར།
བདུད་རྩི་བཞིན་དུ་ཐོས་པའི་ཁྲོར་བ་ཡིས།
ཀུ་ས་ལ་དབང་དེས་འབྱུངས་རྒྱལ་སར་སོང་།། 17

ཞེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་
དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་བསོད་ནམས་རབ་གསལ་གྱི་རྟོགས་
པ་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་བརྒྱ་པའོ།།

पूर्व्वपुण्यप्रभावेण संप्राप्तकुशलोदयः ।
सम्यक्संबोधिलाभाय प्रणिधानं चकार सः ॥ १४ ॥

सोऽभूद्गृहपतिर्नाम कुलालः पूर्व्वजन्मनि ।
क्षेद्वे गुड़ोदनै स्तेन दोनेन पूजितोजिनः ॥ १५ ॥

तत्पुण्यप्रणिधानेन तस्यास्य प्रभासताम् ।
बोधि रङ्कुरिता चित्ते फलितेयं ममाधुना ॥ १६ ॥

कथितमिति तथागतेन तच्च
प्रथमतरोदितशुद्धबोधिचित्तम् ।
अमृतमिव निपीय कोशलेन्द्रः
श्रुतिचुलुकैः स जगाम राजधानीम् ॥ १७ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
पुण्यप्रभासावदानं शततमः पल्लवः ॥

བཅོམ་ལྡན་ཆོས་གྲིགས་དག་གིས་དེར་གསུངས་པ།
དག་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ལུས་དག་གི།
སྒྱུར་གྱུར་པ་མ་དག་ནི་མཁས་རྣམས་ཀྱི།
བླ་མ་ཡིས་ཀྱང་མཆོད་འོས་ཞི་སར་འོས།། 5

དང་པོར་མཐའ་དག་བསྒོད་ནམས་ལ་འཇུག་པའི།
ཕ་མ་གང་གིས་རྟག་ཏུ་མི་མཆོད་པ།
དེ་དག་ཆོས་ཀྱང་ཆོས་མིན་ཉིད་འགྱུར་ཞིང་།
ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་ནག་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར།། 6

སྐྱེ་བ་གཞན་ལ་གུས་དང་ཞེ་ས་ཡིས།
དཀའ་ཐུབ་ལ་ཞུགས་པ་མ་ལོང་བ་དག།
ཁྲིམས་ལ་ཆགས་བདང་བདག་གིས་མཆོད་པ་ཡིས།
ལྷ་བཞིན་རྟག་པའི་ཉིད་དུ་མཆིས་པར་གྲུས།། 7

ཀ་ཤིའི་གྲོང་དུ་གཉིས་སྐྱེས་གཉེན་བཅས་ཀྱི།
རྩང་མ་གོ་དམི་ཀ་ཞེས་ལ་སྟོན།
ཇི་ལས་ནི་དག་ཅིང་གཙང་ཞར་བྱེད་པའི་གྲུ།
བློ་ལྡན་སྤྱི་བསངས་ཅན་ཞེས་གྲ་བ་བྱུང་།། 8

བྲོ་ཤུག་དེ་དག་ཐམས་པས་ལོང་བ་གྲོན།
ཐུབ་ཁྲིམ་བགོད་ནགས་མཐའ་དག་ཏུ་སོང་།

तान् धर्म्मदर्शी भगवान् बभाषे
पूज्यौ गुरूणामपि गौरवार्हौ ।
कायस्य कल्याणनिकेतनस्य
निमित्तभूतौ पितरौ बुधानाम् ॥ ५ ॥

धर्म्मोऽप्यधर्म्मत्व मुपैति तेषां
ज्ञानद्युति र्व्यामलतां प्रयाति ।
समस्तपुण्यप्रथमावतारौ
न पूजितौ यैः पितरौ सदैव ॥ ६ ॥

जन्मान्तरेऽप्यादरगौरवेण
तपःप्रवृत्तौ पितरौ मयान्धौ ।
आराधितौ त्यक्तगृहस्पृहेण
सपर्य्यया दैवतवत् सदैव ॥ ७ ॥

द्विजन्मनः काशिपुरे सुबन्धोः
पत्न्यां पुरा गोमतिकाभिधायाम् ।
पुत्रः पवित्रीकृतशुद्धवंशः
श्यामाकनामा मतिमान् बभूव ॥ ८ ॥

तौ दम्पती वृद्धतयान्ध्य माप्तौ
यातौ सुतन्यस्तगृहौ वनान्तम् ।

མཁས་པ་རྣམས་ནི་ཀྲ་བས་འཇུག་པ་ན།
དབེན་པ་མཆོག་ཏུ་དར་བ་ཉིད་དུ་གྱུར།། 9

དེ་དག་བྲ་ནི་ཀུན་སྤྱོད་ཡོན་ཏན་གྱིས།
རྒྱལ་པོས་མདུན་ན་འདོན་དུ་རབ་ཞུས་ཀྱང་།
ཕ་མའི་མཆོད་པ་ལ་ཆགས་ལང་ཚོ་ཅན།
བསོད་ནམས་དཀའ་ཐུབ་ནགས་དེར་དེ་ཚེ་སོང་།། 10

མཁས་པ་དེ་ཡིས་འབད་པས་རྩ་བ་དང་།
འབྲས་བུ་ཆུ་དང་བཅས་པས་རིམ་གྲོ་བྱས།
ཆོག་ཤེས་ཡོད་ནི་རབ་ཏུ་དང་བ་སྐྱེས།
དེ་ཡི་ཕ་མ་དག་གིས་རབ་དགའ་ཐོབ།། 11

དེ་ནས་ནམ་ཞིག་ཊོན་ལ་རྩེ་བ་ཡི།
དེ་དག་བསྟི་གནས་དང་ཉེ་ཆུ་ཀླུང་འགྲམ།
མ་རེ་གཉིས་འཕྲུང་དབང་གིས་མི་དམན་པའི།
ས་དེར་མི་ཡི་བདག་པོ་ཚངས་བྱིན་འོངས།། 12

སྐབས་དེར་དེར་ནི་རི་དྭགས་བྲགས་པས་མཚན།
ཆུས་གང་བུམ་པ་ལེན་པའི་སྒྲ་བསངས་ཅན།
རི་དྭགས་དོན་གཉེར་རྒྱལ་པོས་རིང་པོ་ནས།
རྣ་བའི་བར་དུ་བྲངས་པའི་མདའ་ཡིས་བསྣུན།། 13

मनीषिणामेव शरावतारे
परं विवेक स्तरुणत्व मेति ॥ ९ ॥

ततस्तनु राचारगुणेन राज्ञा
पुरोहितत्वं भृश मर्थितोऽपि ।
पित्रोः सपर्य्यारसिक स्तदैव
ययौ युवा पुण्यतपोवनं तत् ॥ १० ॥

तेन प्रयत्नात् परिचर्य्यमाणौ
मनीषिणा मूलफलैः सतोयैः ।
सन्तोषसञ्जातमनःप्रसादा
दवापतु स्तत्पितरौ प्रमोदम् ॥ ११ ॥

ततः कदाचिन्मृगयाविहारी
तदाश्रमोपान्तसरित्तटान्ते ।
महौ महीनां महिपद्विपेन्द्रै-
स्तां ब्रह्मदत्तो नृपति र्जगाहे ॥ १२ ॥

अत्रान्तरे तत्र मृगाजिनाङ्क-
मम्भोभृतं कुम्भ मपाददानम् ।
श्यामाक माकर्णस्तेन राजा
जघान दूरादिषुणा मृगार्थी ॥ १३ ॥

མི་བསྲུན་ཚིག་གིས་བཞིན་དུ་མདའ་རྣོན་ནི།
བདེ་མེད་ལས་ཀྱིས་ཉེ་བར་གནས་པ་དེ།
གཏན་དུ་ཟུག་པས་རྨག་དུ་ཞུགས་པ་དེས།
རྣམ་པར་གསོ་ཞིང་དཔལ་གྱིས་རབ་སྤྲས་པ།། 14

ཀྱེ་མ་ཤིན་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པ་སྟེ།
སྙིང་རྗེའི་བསམས་པ་ཞེད་པས་རྒྱུ་མེད་དུ།
སྡིག་པ་མ་སྤྱད་ཅ་མིན་ལ་ཆགས་ནས།
སྲོག་ནི་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའི་མདའ་འདི་འཐངས།། 15

ནགས་ན་ཕ་མའི་ཤེས་འཛིན་དུ་གནས་པ།
མིག་རབ་ཉམས་པའི་དབྱིག་པར་གྱུར་པ་བདག།
ཀྱི་ཧུད་བསད་ཚེ་དེ་མེད་དེ་དག་བསད།
གསུམ་གསོད་སྡིག་པོ་དི་བསད་འདི་སུ་ཞིག་གིས།། 16

ཞེས་པ་གསུང་ནས་འཁྲུལ་སྤྲུལ་བྲམ་ཟེ་དེ།
སྨ་རའི་རི་མོ་གསར་ཆགས་མི་རྡག་གིས།
ཧྲང་བ་དང་བཅས་ཚ་དུ་གསར་བ་དག།
ཤིང་ཤཀྲ་ཏྭ་ཀ་གིས་བཅུ་བཞི་ཀྲཱ་ཏྲེ་ཏུ་མཐོང་།། 17

ཐྲནི་ཏོཾ་ཨོཾ་སྐྱོང་མཆོད་བར་བསམས་ནས་གཏུང་།
འདར་བའི་ནི་ཐྱེ་རྩ་ཆྭར་སྤྱོད་པའི་ཤདའ།

अशर्म्मकर्म्मोपनतेन तेन
शितेन विद्धः खलनर्म्मणेव ।
मर्म्मावसन्नेन शरेण तीव्रं
विघूर्णमानः स शनै र्जगाद ॥ १४ ॥

अहो वतानार्य्यतरेण केन
निष्कारणं निष्करुणाशयेन ।
अकार्य्यसङ्गादविचार्य्य पापं
प्राणापहारी प्रहितः शरोऽयम् ॥ १५ ॥

पित्रो र्वने देहभृतो र्निविष्टे
दृष्टिप्रलोभान्मयि यष्टिभूते ।
कष्टं हते तौ निहतौ निराशौ
कस्याय मुग्ध स्त्विवधे प्रयत्नः ॥ १६ ॥

इति व्यथाविस्खलितप्रलापं
विप्रं नवश्मश्रुनिलीनलेखम् ।
नृपः सम्भ्रङ्गं नवचूत मग्रतः
तं काष्ठिकच्छिन्न मिवालुलोक ॥ १७ ॥

शरं गुरुक्लेशविशेषचिन्ता-
सन्तापदीप्ताग्निशिखायमानम् ।

སྨྲས་མཚན་སྒྲོག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བྱུར་པས།
གསེར་གྱི་ལྷོང་ཅན་སྐྱིང་ལ་འདོན་བྱེད་ཅིང་།། 18

ཙ་སླུང་ངོགས་ན་འགྲོ་ཕྱོག་བྱེད་པ་དེ།
མཐོང་ནས་མི་དབང་བརྟན་པ་རབ་ཏུ་ཉམས།
གཟི་བྱིན་བྲལ་བ་རང་གི་མདའ་དེ་ཡིས།
བསྟུན་པ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཚེར་གཏུང་བར་གྱུར། 19

དེ་ལ་དེས་སྨྲས་ཐུབ་པ་རི་དགས་ཀྱི།
པགས་པས་ཕྱུས་སྟོད་གཡོགས་པ་ཁྱོད་ནི་བདག།
རབ་ཏུ་སྨོངས་པས་བཙོམ་མོ་དམ་པ་ཀྱི།
བདག་ཉིད་དཔོན་པའི་ཞེ་ཡིས་གནོམ་མི་འོས།། 20

ཞེས་པ་རྒྱལ་པོ་གཟིར་བའི་ཚིག་ཐོས་ནས།
རལ་བའི་ཚོགས་བཀྲབ་གཏོར་ཉུ་རང་བཞིན་གྱིས།
ཁྲོ་ཞིང་ཡིད་ཧྲན་སྐྱིང་ཕྱོབས་གཏེར་གྱིས་ནི།
སྙག་པོར་གཏུང་བ་བཟོད་ཐུས་དེ་ལ་སྨྲས།། 21

རྒྱལ་པོ་དཀར་ཕྱུབ་དཔོད་བསམ་འཛིན་མ་ཏོག་མེད།
ཁྲི་ཐྲབ་དགག་དང་བདག་གི་བན་ན་དག།
ངང་བསྒྲག་འཛོག་གཏོད་བདའི་ལ་ཡང་།
རྗོད་པ་དཔོད་པ་དག་ནི་དཔོར་བ་འབྱུར།། 22

पक्षाङ्कितं प्राणविपक्षभूतं
सुवर्णपुंखं हृदये वहन्तम् ॥ १८ ॥

विचेष्टमानं तटिनीतटान्ते
दृष्ट्वा त माकष्टधृति नरेन्द्रः ।
हतः प्रतीपोपगतेन तेन
स्वशायकेनैव पृथुव्यथोऽभूत ॥ १९ ॥

स तं बभाषे न मुने मया त्वं
मृगाजिनाच्छादितपूर्व्वकायः ।
प्रमोददोषाभिहतेन साधो
शापाग्निना नार्हसि मां निहन्तुम् ॥ २० ॥

श्रुत्वेति वाक्यं व्यथितस्य राज्ञः
तीव्रव्यथां सत्त्वनिधि र्नियम्य ।
त मब्रवीत् कीर्णजटाकलापः
स्वभावनिर्मन्युमनाः कुमारः ॥ २१ ।

अलं तपःशापभयेन राजन्
अहं विमन्युः पितरौ ममान्धौ ।
अस्मिन्नपि प्राणहरापकारे
शापोपसङ्गं न करिष्यत स्ते ॥ २२ ॥

སྲིད་པར་སྲོག་ཆགས་རང་གིས་བྱས་པའི་ལས།
འཕྲུལ་མེད་འབྲས་བུ་ཅན་རྣམས་དུས་སུ་ནི།
བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པ་དང་།
སྨིན་དང་དམོད་པ་གསོད་པའི་སྐད་དུ་འགྱུར།། 23

གང་ཞིག་ལས་ནས་དལ་གྱིས་འགྲོ་བ་ལྡང་ཞིང་ལུས་ནི་རབ་ཏུ་ཉམས་པ་ཐོབ།
གང་ཞིག་ལས་བྲལ་གཡང་སར་ཡོངས་སུ་འཁྲུམ་ཞིང་རྒྱུག་པ་ཉམས་པ་
མེད་པར་འཇུག།
གང་ཞིག་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་མཁས་པ་ཉམས་ཤིང་དཔལ་བསྐྱེན་ལི་ལོ་ཅན།
ལས་ཀྱི་རི་མོ་ཅིག་པ་མེད་པར་བདག་ཉིད་ཀུན་གྱིས་བཀོད་དེ་རྣམ་པར་བཀྲ།། 24

བདག་གི་ཆུ་བྲུམ་ཀྱི་མ་མེད་པ་འདི།
པ་མ་སྐྱེས་པས་གཟིར་ལ་འཚོ་བར་ནི།
གཞུང་བཟང་ལ་བརྟེན་བཙེ་བས་བརྒྱན་པའི་གློས།
སྐྱུར་བར་སོང་ཕྱི་ཁྲོད་ཀྱིས་སྨིན་པར་བྱ།། 25

ཞེས་པ་མཆིན་པའི་བར་དུ་སྒྲོག་རྒྱུ་ཞིང་།
དབུགས་བརྩེགས་ངལ་བས་སྣ་བསྒྲིགས་ཆུང་ངུར་བཟོད།
བཞིན་ནི་སྤྲེ་རོལ་རྒྱུགས་པའི་མདའ་དག་ལ།
སྤུབ་པ་རེས་ཉི་སྐྱེངས་པ་སྟོན་བཞིན་མཛད།། 26

དེ་ནས་ས་དབང་མཆོག་ཏུ་རབ་གཏུང་བས།
རྨས་པ་བྲངས་ནས་དེ་དག་བསྒྲི་གནས་ཕྱིན།

सुखाय दुःखाय गुणोदयाय
दोषाय शापाय वधाय काले ।
कर्म्माण्यसम्भ्रान्तफलानि जन्तोः
स्वयं कृतान्येव भवे भवन्ति ॥ २३ ॥

सन्मार्गेण शनै र्व्रजन्निपतितः प्राप्तोऽतिभङ्गं तनोः
यः श्वभ्रेषु परिभ्रमोत्पथगते धावन् विशत्यक्षतः ।
यत् सीदत्यसकृत्प्रयत्नचतुरः श्रीसंश्रय श्चालसः
तद्वैचित्त्य मभित्तिचित्ररचनं सर्व्वात्मनां कर्म्मणाम् ॥ २४ ॥

अपश्चिम स्त्वेष ममाम्बुकुम्भ-
स्तृष्णार्त्तयो र्जीवित मेव पित्रोः ।
सौजन्य मालम्ब्य धिया दयार्द्रं
गत्वा त्वया तूर्णतरं प्रदेयः ॥ २५ ॥

उक्त्वेति कण्ठान्तरवर्त्तिजीवः
श्वासप्रयासस्थगितान्यवर्णः ।
मौनी स चक्रे विनताननस्य
वैलक्ष्यदीक्षामिव शायकस्य ॥ २६ ॥

कुम्भं समादाय ततः क्षितीशः
तदाश्रमं प्राप्य भृशं प्रतप्तः ।

གན་གོར་བྲ་གཅིག་ལྷན་བ་དེ་དག་མཐོང་།
དེ་དག་གམ་དུ་འགྲོ་བ་ཡོངས་མ་ནུས།། 27

རིང་ནས་ཇོག་སྒྲ་དག་ལ་ཧ་གཏོད་ཅིང་།
མཛིང་བས་རབ་ཏུ་འཁོར་ལྷན་བྲ་ཞེས་པ།
སྨྲ་བ་དེ་དག་ལ་ནི་ཉིང་བདུད་དེ།
དམོད་པས་ཉམས་པ་མི་འཁོར་རྒྱལ་པོས་སྨྲས།། 28

སྨྲང་ཆེན་གྲོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཨ་མྲའི་ཤིང་།
འཇོམས་བཞིན་གང་གིས་གཞོན་ནུ་རབ་བཅོམ་པ།
སྐྱེས་མཆོག་འབྲི་ཤིང་དག་གི་ལྕུ་གྲི་རྩུབ།
སྡིག་པའི་སྐལ་ལྡན་བདག་ནི་ཁྲིད་སྨྲས་མིན།། 20

བདག་གི་མདའ་ཡིས་ལུས་བཅོམ་ཁྱོད་ཀྱི་སྲས།
དེ་ནི་སྨུག་བསྒྲལ་གྱུར་ནས་ཆུ་འགྲམ་ཉལ།
སྡིག་པའི་གཏུང་བ་ཆེ་ལས་ཚ་གྲང་དང་།
བཙས་པའི་དམོད་ཐག་བདག་གི་སྤྱི་བོར་དོར།། 30

ཉོར་འཛིན་བདག་པོས་དེ་སྐད་བརྗོད་ཙམ་ལ།
དེ་རྗེས་བཅོམ་བཞིན་བརྟན་པ་ཉམས་དེ་དག།
ཤིན་ཏུ་བཟོད་དཀའི་མྱ་ངན་པ་འཛིགས་བཞིན།
རབ་ཏུ་ཚ་བ་སྣོངས་པའི་དུག་ནང་ཞུགས།། 31

तावेकपुत्रौ स्थविरौ विलोक्य
तदन्तिकं नैव शशाक गन्तुम् ॥ २७ ॥

पुत्रेति दूरात् पदशब्ददत्त-
कण्ठौ समुत्कण्ठितमानसौ तौ ।
स्नेहाद्रवाणावुपसृत्य राजा
जगाद शापात् क्षय मोहमानः ॥ २८ ॥

न पापभागी युवयोः सुतोऽहं
सौजन्यवल्लीकठिनः कुठारः ।
मातङ्गहत्त्याभ्रतरं निपात्य
मत्तेन येनोन्मथितः कुमारः ॥ २९ ॥

मच्छायकस्यूततनुः स शेते
युष्मत्सुतः कच्छगत लतान्ते ।
निधीयतां मूर्ध्नि ममोग्रशापः
स शीतलोऽस्मात् पृथुपापतापात् ॥ ३० ॥

इत्युक्तमात्रे वसुधाधिपेन तौ
वज्राग्निरुग्णाविव भग्नधेयौ ।
भीत्येव शोकस्य सुदुःसहस्य
महीयसीं मोहगुहां प्रविष्टौ ॥ ३१ ॥

དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་ཚ་གྲུང་གཏོར་དེ་དག།
ཇི་ཞིག་ལྟར་སྨེས་འདུ་ཤེས་ཚ་ཤས་ཐོབ།
མ་བདག་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ཅག་ཐུ་རྡུང་དུ།
ཁྲིད་ཅེས་སྙིང་རྗེ་རབ་སྨྲ་དེ་དག་སྨྲ།། 32

དེ་ནས་དེ་ཡིས་ཚ་ཀླུང་ཉེ་བར་ཁྲིད།
སླིང་དང་སྒྲོན་མེ་ཉེ་བར་བྱིང་གྱུར་པ།
ལག་པས་མདའ་བསྟན་བུ་ལ་རིག་བྱས་ནས།
དེ་ཡི་མདའ་ཡིས་སྡུག་བཞིན་དེ་དག་འགྲེལ།། 33

བུ་གཅིག་བླ་མ་དག་ལ་མཆེས་ཀ་ཤིན་ཡང་།
པ་ལ་ཀན་ཡོང་མགོན་མེད་བཏང་ནས་ནི།
ཅི་སྐད་བློ་བུར་མཐོ་རིས་ཁྱོད་འགྲོ་ཞེས།
དེ་དག་གིས་ནི་དེ་ལ་དམ་འཁྱུད་སྨྲས།། 34

བུ་ཁྱོད་མི་ཡི་སྐྲིན་སྲེག་ལ་དགའ་ཞིང་།
བླ་མའི་ལྷ་དང་ལྡན་པས་བདག་ཅག་ནི།
ཐོལ་མེད་གྲུས་པའི་མཆོད་པས་མཆེས་བྱས་པའི།
བདེན་པ་དེས་ཁྱོད་རྟག་ཏུ་མེད་གྱུར་ཅིག།། 35

ཅེས་པ་བླ་མ་དག་གི་སྙིང་སྟོབས་རྫོགས།
སྙིང་རྗེས་གཟིར་བའི་བདེན་ཚིག་བརྗོད་ཙམ་ལ།

सिक्तौ ततः शीतजलेन राज्ञा
तौ लब्धसंज्ञावयवौ कथञ्चित् ।
पुत्रान्तिकं भूप नय त्वमावा
मित्यूचतु स्तौ करुणप्रलापौ ॥ ३२ ॥

नीतौ तत स्तेन सरित्समीप
मह्नीपदीपे व्यसने निमग्नौ ।
हस्तेन संस्पृश्य सुतं शरार्त्तं
तद्बाणविद्धाविव पेततु स्तौ ॥ ३३ ॥

कस्मादकस्माद् गुरुवत्सलोऽपि
वृद्धावनाथौ पितरौ त्व मन्धौ ।
त्यक्त्वा दिवं गच्छसि पुत्रकेति
गाढं परिष्वज्य त मूचतु स्तौ ॥ ३४ ॥

आराधितौ भक्तिसपर्य्ययैव
निर्व्याज मावां गुरुदैवतेन ।
त्वयाग्निहोत्राभिरतेन पुत्र
सत्येन तेनास्तु भवान् विशल्यः ॥ ३५ ॥

इत्युक्तमात्रे करुणार्त्तिसत्य-
सत्त्वोपपन्ने वचने गुरुभ्याम् ।

བརྒྱ་བྱིན་མངོན་ཕྱོགས་བདུད་རྩིས་བྲན་པ་ཡིས།
གཞོན་ནུ་མ་དང་བླལ་ཞིང་བསོས་པར་བྱས།། 36

བདག་ནི་དེ་ཚེ་དེར་གྱུར་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན།
ཐུབ་པའི་གཞོན་ནུ་སྤོ་བསངས་ཅན་དེར་གྱུར།
ཤཱ་ཀྱའི་རིགས་འཁྲུངས་མཆོད་བྱ་བདག་གིས་ཀྱང་།
འབད་ནས་མཆོད་བྱ་པ་མ་དེ་དག་གོ།། 37

དེ་ལྟར་རྣམ་མང་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བ་ནི།
བདེ་བར་གཤེགས་ཀྱིས་གསུངས་དགེ་སློང་གིས་ཐོས་ནས།
བླ་མ་བསྟེན་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་མཚུངས་པ།
དམ་པའི་སྤྱོད་པ་གཞན་དག་མེད་པར་སེམས།། 38

ཞེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་
དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་ཕྱོ་བསངས་ཅན་གྱི་རྟོགས་པ
བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་བརྒྱ་ཙ་གཅིག་པའོ།།

शक्रः समभ्येत्य सुधाप्रसेकै-
रजीवयन्निर्विवरं कुमारम् ॥ ३६ ॥

श्यामाकनामा स मुनेः कुमारः
तदाभवं तद्विनयव्रतोऽहम् ।
तावेव मे शाक्यकुलोद्भवेऽपि
पूज्यस्य पूज्यौ पितरौ प्रयत्नात् ॥ ३७ ॥

इति विविधधर्म्ममूलं
गदितं सुगतेन भिक्षवः श्रुत्वा ।
गुरुसेवाव्रतसदृशं
नान्य ममन्यन्त सद्वृत्तम् ॥ ३८ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
श्यामाकावदानमेकाधिकशततमः पल्लवः ॥ ० ॥

ཡལ་འདབ་བརྒྱ་རྩ་གཉིས་པ།

དམན་པའི་སྨིན་པས་སྐྱེ་བོ་དམན་པ་རྣམས་ཀྱི་གདུང་བ་སེལ།
ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་སྐྱེ་བོ་དམ་པའི་ཡིད་དག་ཆོམ་པར་བྱེད།
ཤེས་རབ་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་ནི་དབེན་པ་དང་བྲལ་གཏི་མུག་འཇོམ།
བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་འཇིགས་པ་ཟློག་པར་བྱེད། 1

ཆོས་ཀྱི་བཀའ་ཡིས་མཚན་ཡོད་ན། དགེ་བ་སེམས་ཅན་ལ་སྟོན་ཅིང་།
རྒྱལ་བ་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་བཞུགས་ལ། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་དྲིས་པ།། 2

བཅོམ་ལྡན་འཁོར་ཀྱིས་བརྒྱ་བྱིན་དང་། ས་བདག་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ་དང་།
དགེ་སློང་ཀུན་ཤེས་ཀོ་ཎྜི་ནྱ། བདེན་པ་མཐོང་བ་དག་ལ་བཀོད།། 3

དེ་ཡི་ཞར་ལ་ལྷ་རྣམས་ནི། འབུམ་ཕྲག་གཉིས་དང་དེ་བཞིན་དུ།
ཁྲི་ཕྲག་བཞི་ཡིས་བདེན་པ་ནི། མཐོང་བའི་སྐོད་ཉིད་རབ་ཏུ་ཐོབ།། 4

ཀུན་ལ་ཕན་མཛད་འཁོར་ཀྱི་འདི། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ནམ།
ཡོན་ཏན་བསོད་ནམས་རྗེས་འགྲོ་ནམ། སྐྱེ་བར་གོམས་པའི་རབ་དང་ཡིན།། 5

དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་འདི་བརྗོད་གསོལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སླར་
གསུངས་པ།
བདག་གི་བློ་གྲོས་གཞན་བཅས་ལ། གོམས་པས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ཉིད།། 6

दानेन दीनजनताव्यसनानि हन्ति
शीलेन तोषयति सज्जनमानसानि ।
प्रज्ञाबलेन च हरत्यविवेकमोहम्
वीर्य्येण वारयति भीरुभयानि धीरः ॥ १ ॥

श्रावस्त्यां सत्त्वकुशलं दिशन्तं धर्म्मशासनैः ।
जिनं जेतवनासीनं पप्रच्छु भिक्षवः पुरा ॥ २ ॥

भगवन् भवता शक्रो बिम्बिसारश्च भूपतिः ।
भिक्षुश्चाज्ञातकौण्डिन्यः प्रापिताः सत्यदर्शनम् ॥ ३ ॥

लक्षद्वयं देवतानां तथायुतचतुष्टयम् ।
तत्प्रसङ्गेन संप्राप्तं सत्यदर्शनपात्रताम् ॥ ४ ॥

स्वभावः सहजो वायं गुणः पुण्यान्वयोऽपि वा ।
जन्माभ्यस्तप्रसादो वा तव विश्वोपकारिणः ॥ ५ ॥

इत्युक्तं भिक्षुभिः श्रुत्वा भगवान् प्रत्यभाषत ।
सहजैव ममाभ्यासात् परोपकृतये मतिः ॥ ६ ॥

སྐྱེ་བ་འདིར་བདག་སེམས་ཅན་ལ། ཕན་པར་དགའ་བ་ཅི་ཞིག་མཚར།
ཧག་ཏུ་གོམས་པས་སེང་གེ་དང་། གླང་སོགས་སྐྱེ་བ་འདི་ལ་གྱུར།། 7

སྔོན་ཚེ་རིང་དཔོན་ལྷ་སྒྲོགས་པ། ཐག་པོར་འཕྲངས་པའི་དུད་སྲིད་དང་།
དོན་མཐུན་འཁྲུལ་ཕྲག་གཉིས་རྫས་འཕྲང་། ཚ་གཏེར་དག་གི་ངོགས་སུ་ཕྱིན།། 8

དེ་དུས་དུས་ནི་གཏན་པ་བཞིན། འགྲོ་བ་ཟ་བ་བ་ཅགས་པ།
འཛིགས་རུང་ལུས་རྒྱས་སྦྲུལ་ཆེན་ནི། ཕས་པ་ཞིམ་པ་བྱུང་བར་གྱུར།། 9

སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་ཉིན་མོངས་ཀྱི། སྡུག་པ་བཞིན་དུ་བཟོད་དཀའ་ནི།
མཐོང་ནས་བརྟན་པ་རྣམ་པར་ཉམས། དེ་དག་རྒྱུགས་པ་བཞིན་དུ་གྱུར།། 10

གཉེངས་ཅན་དེ་ཡི་ལུས་ཀྱིས་ནི། ལམ་དག་ཀུན་ནས་བསྐོར་བའི་ཚེ།
བསམ་བྲལ་དུས་ཀྱི་ཁ་སྐོར་གནས། དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ངེ་བཏོན།། 11

ས་ཕྱམ་ལྷ་རྣམས་བསྟོད་པ་ཡིས། སྐྱབས་པའི་སྒྲ་ཐུར་དེ་དག་གིས།
ཚེ་དེ་ཕྱོགས་ཀུན་ཁྱབ་བྱེད་པ། སྙིང་རྗེའི་སྒྲ་ནི་གྲུས་པར་གྱུར།། 12

དེ་ནས་སེང་གེ་རི་ཐུག་གནས། གྲགས་པའི་རལ་ཅན་ཞིམ་པ་དང་།
དེ་ཡི་གྲོགས་པོ་གླང་པོ་ཆེ། ནན་ཏུར་ཡིས་སྒྲ་དེ་ཐོས།། 13

གྱུར་བ་སྒྲོན་བལ་ཅམ་ཞིང་། ཡིད་ནི་སྙིང་རྗེས་དྲངས་གྱུར་པ།
དོ་ར་སྒྲུ་སྒྲོན་བགྲམ་ཐམ་བཞི། རྟེན་པ་དེ་དག་ངོམ་བར་གྱུར།། 14

अस्मिन् जन्मनि किं चित्रं मम सत्त्वहिते रतिः ।
अयभूत् सततभ्यासात् सिंहहस्त्यादिजन्मसु ॥ ७ ॥

दाक्षिणात्याः पुरा सार्थवाहा गाढ़ाग्रहाः त्रयः ।
जग्मु र्जलनिधे स्तीरं सार्द्धलक्षहयानुगाः ॥ ८ ॥

तस्मिन् काले जगद्ग्रासव्यग्रः काल इवापरः ।
अभूदजगरो घोरः कङ्काख्यः स्फारविग्रहः ॥ ९ ॥

ते तं सर्व्वजनायासं संचासमिव दुःसहम् ।
विनष्टधैर्य्या दृष्ट्वैव बभूवु र्घट्टिता इव ॥ १० ॥

भोगेन भोगिनानेन समन्तादेष्टिते पथि ।
निश्चेष्टाः कालवक्त्राग्रवर्त्तिन स्ते प्रचुक्रुशुः ॥ ११ ॥

तेषा मश्रेषचिदशस्तवैः शरणराविणाम् ।
आक्रन्दः सर्व्वदिग्व्यापी प्रोचयौ करुणस्वनः ॥ १२ ॥

यशःकेशरसंज्ञोऽथ सिंहः शैलगुहाशयः ।
तं शब्दं मन्दरः श्रुत्वा तद्वयस्यश्च कुञ्जरः ॥ १३ ॥

आपन्नत्राणसन्नद्धौ करुणाक्रष्टमानसौ ।
धीरावाजग्मतुः सार्थसंरक्षणकृतक्षणौ ॥ १४ ॥

དེ་ནས་གླང་ཆེན་རི་བོ་ཡི། ལུས་ཅན་དགའ་ལ་སེང་གེ་ཁྲོད།
ཤུགས་ཀྱིས་བསྣུར་ནས་སྦྲུལ་ཆེན་ནི། སྲོག་དང་བྲལ་བ་དག་ཏུ་བྱས།། 15

དེ་ཡི་སྲོག་ནི་འགྲོ་དུས་སུ། དབུགས་ཀྱི་རླུང་ནི་སྲིག་བྱེད་དག།
རབ་ཏུ་འབར་བས་སེང་གེ་དང་། གླང་པོ་དག་ནི་ཐལ་བར་བྱས།། 16

དེ་ནས་རིད་དཔོན་དེ་རྣམས་ཀྱིས། དེ་དག་ཟུས་ལ་མཆོད་པའི་སྐད།
མཆོད་རྗེན་བྱས་ནས་དེ་དག་གིས། གྲགས་པ་དང་འགྲོགས་ཕྱོགས་སུ་སོང་།།17

ང་ཉིད་དེ་ཚེ་དོན་མཐུན་ལ། སྲོག་སྟེར་སེང་གེ་དག་ཏུ་གྱུར།
སྣས་བྱིན་དག་ནི་སྤྲུལ་ཆེར་དེ། ཤཱ་རིའི་བུ་ནི་གླང་པོ་ཆེ།། 18

སྙིང་སྟོབས་བླ་བ་དེ་ཡི་སྤྱོད་པ་ལེགས་བྱས་རབ་ཏུ་གསལ།
ཀུན་ལ་ཕན་པར་བྱེད་མཁས་གྲགས་ཤིང་ཆེན་པོ་དག་ཏུ་འོས།
རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་དེ་དག་ཐོས་ནས་དགའ་བ་ཐོབ་གྱུར་པའི།
དགེ་སློང་དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་ཚིག་གིས་སོ་སོར་རབ་ཏུ་བསྔགས།། 19

ཞེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་
དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་སེང་གེའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་
ཡལ་འདབ་བརྒྱ་རྩ་གཉིས་པའོ།

ततः सिंहः समारुह्य गजेन्द्रं गिरिविग्रहम् ।
वेगान्निपत्याजगरं चकार गतजीवितम् ॥ १५ ॥

प्राणप्रवाससमये तस्य निश्वासमारुतः ।
चकार दहनोद्गारी भस्मसात् सिंहकुञ्जरौ ॥ १६ ॥

तयोः शरीरपूजार्थं ततस्ते सार्थनायकाः ।
स्तूपं विधाय प्रययुर्दिशं स्वयशसा सह ॥ १७ ॥

अहमेव तदा सिंहः सार्थत्राणप्रदोऽभवम् ।
महार्हो देवदत्तोऽसौ शारिपुत्रश्च कुञ्जरः ॥ १८ ॥

तत्तस्य सत्त्वशशिनः सुकृतप्रकाशम्
विश्वोपकारचतुरं चरितं महार्हम् ।
श्रुत्वा जिनेन कथितं प्रथमं सहर्षा-
स्ते भिक्षवः प्रतिपदं प्रशशंसुरेव ॥ १९ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
सिंहावदानं द्व्यधिकशततमः पल्लवः ॥ ० ॥

ཡལ་འདབ་བརྒྱ་རྩ་གསུམ་པ།

དོ་ཤལ་རབ་གསལ་གོས་མཆོག་ཅོད་པན་དང་།
གདུགས་དང་རྔ་ཡབ་དཀར་པོས་འཛུམ་པའི་དཔལ།
མཆོག་གི་ལོངས་སྤྱོད་སྐལ་བཟང་དགའ་སྟོན་གྱིས།
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འི་ལེགས་བྱས་གསལ་བར་བྱེད།།

ཆོས་ཀྱི་འཁོར་པ་རབ་རྒྱས་པའི། མཐུ་ནི་རྒྱས་པ་མཐོང་བ་ལས།
ཡ་མཚན་དགེ་སློང་ཚོགས་ལ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྔོན་གསུངས་པ།། 2

སྐྱེ་བ་གཞན་ལ་བླ་མེད་ཀྱི། ཡེ་ཤེས་གཞི་བྱིན་མ་ཐོབ་ཀྱང་།
བདག་ལ་ངོ་མཚར་བཅས་པའི་དཔལ། ལེགས་བྱས་གསལ་བར་བྱེད་པ་བྱུང་།། 3

བྱང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་དག། རྡོ་རྗེ་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་ནི།
རྒྱལ་པོ་ཕྱུག་ན་རྡོ་རྗེ་བཞིན། རྡོ་རྗེ་གསུམ་པོ་ཞེས་པར་བྱུང་།། 4

གྲོང་ཁྱེར་གང་གི་བདག་པོ་ནི། ས་བདག་ལྷུན་པོ་བདུལ་ནས་དེའི།
[illegible]་མོ་སྣར་མ་ཞེས་བྱ་བ། དེས་ཐོབ་བདུད་རྩིའི་ཟེར་གྱིས་བཞིན།། 5

དེ་ཡིས་དེ་ལ་བུ་དག་ནི། ཉི་མའི་འོད་དང་མཚུངས་པ་བསྐྱེད།
གང་ལ་ནོར་བུའི་གདུགས་དག་ནི། བཀྲ་བ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པས་མཛེས།། 6

त्र्यधिकशततमः पल्लवः ।

हारहारवरवस्त्रशेखर-
च्छत्रचामरसितस्मिताः श्रियः ।
दिव्यभोगसुभगाः सुखोत्सवैः
सूचयन्ति सुकृतं महात्मनाम् ॥ १ ॥

प्रवृद्धधर्म्मविभवप्रभावोद्भवदर्शनात् ।
विस्मितं भिक्षुसङ्घातं बभाषे भगवान् पुरा ॥ २ ॥

अप्रमाप्तानुस्मरज्ञानमहसोऽप्यन्यजन्मनि ।
बभूवु र्मम साश्चर्य्याः सुकृतव्यञ्जकाः श्रियः ॥ ३ ॥

वज्रवत्यभिधानायां नगर्य्या मुत्तरापथे ।
वज्रचण्डाभिधो राजा वज्रपाणि रिवाभवत् ॥ ४ ॥

गङ्गाधिपत्ये नगरे मेरुं जित्वा महीपतिम् ।
तत्सुतां रोहिणीं नाम स सुधांशुरिवाप्तवान् ॥ ५ ॥

तस्या मजीजनत् पुत्रं स मित्रसदृशप्रभम् ।
चित्रं यस्य मणिच्छत्रं सहजातं व्यराजत ॥ ६ ॥

དེ་ཡི་བསོད་ནམས་མཐུ་ཡི་ནི། དག་ཏུ་བསམས་པས་ཉེར་གནས་པ།
ལྷ་ཡི་རྒྱན་དང་ལོངས་སྤྱོད་དག། གྲོང་ཁྱེར་པ་ཡིས་ཉམས་མྱོང་གྱུར།། 7

ལོངས་སྤྱོད་དགའ་བའི་གོང་བུ་དེས། གང་ཕྱིར་གྲོང་ཁྱེར་ཡོངས་བདང་བ།
དེ་ཕྱིར་ས་བདག་སྨྲས་དེ་ནི། དགའ་བའི་གོང་བུ་ཞེས་པར་གྱུར།། 8

ཕ་ཡི་མཇུག་ཏུ་རྒྱལ་སྲིད་ཐོབ། གྲགས་པ་རྒྱས་དེས་ཕྱོགས་རྣམས་སུ།
འབྱུང་པོ་ཀུན་ལ་རང་འདོད་ཀྱི། ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན།། 9

བློན་པོ་བློ་ངན་བློ་ངན་ཞེས། ཤ་བ་དེ་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱུར།
ཡོན་དན་ཅན་ལ་སྡང་བ་ནི། བདག་ཉིད་ངན་པའི་རང་བཞིན་ཡིན།། 10

དེ་ཡི་མ་མེས་ས་བདག་ནི། སྔར་པོའི་གླིང་ཡིག་རྣམས་ཀྱིས་དེས།
སྔོན་གྱི་གནོད་པ་དྲན་པ་ཡིས། གཡུལ་ལ་མངོན་པར་ཕྱོགས་པར་བྱས།། 11

ཁྲོ་བ་མཆོག་ཏུ་རབ་འབར་བ། འཕྲུལ་ལ་རྒྱས་ཤིང་གསོད་བརྩོན་དེས།
སྟོབས་རབ་རྒྱས་ཤས་པོ་ཉ་སྤྲིངས། བྲ་མོའི་བུ་ལ་རབ་བསྟན་པ།། 12

བུ་མོའི་བུ་ཁྲོད་དགྲ་ཡི་བུ། བདག་ཉིད་ངན་པ་ཁྲོད་ཀྱི་ཕས།
དཀྱིལ་འཁོར་ཉམས་པ་ཁྲོད་བྱས་ནས། གྲགས་པ་བཞིན་དུ་བུ་མོ་ཕྲོགས།། 13

མཉམས་ས་འདི་རང་འདོད་ཀྱིས། རྩོལ་ཅིག་གལ་ཏེ་མ་ཡིན་ན།
རང་ཉིད་འོངས་ཁྱོད་མཐར་འཁོབ་ཏུ། སྐྱབས་པའི་མགྲོན་དུ་བདག་གིས་བྱ།། 14

तस्य पुण्यप्रभावेण सङ्कल्पोपनतः सदा ।
दिव्याभरणवस्त्रान्नभोगोऽभूत् पुरवासिनाम् ॥ ७ ॥

भोगपिण्डैः प्रियै र्येन यस्मात् सम्पूरितं पुरम् ।
स तस्मात् प्रियपिण्डाख्यः क्ष्मापते रभवत् सुतः ॥ ८ ॥

पितुरन्ते समं प्राप्तराज्यः प्राज्ययशा दिशाम् ।
दिदेश सर्व्वभूतानां स्वच्छन्दां भोगसम्पदम् ॥ ९ ॥

दुर्म्मति र्दुर्म्मति र्नाम मन्त्री तस्य विरक्तताम् ।
प्रययौ गुणविद्वेषः स्वभावो हि दुरात्मनाम् ॥ १० ॥

मेरुं मातामहं तस्य गूढ़लेखैः स भूपतिम् ।
पूर्व्वापकारस्मृत्येव चकार समरोन्मुखम् ॥ ११ ॥

स दूतैः सहसोद्भूतमन्युः प्रज्वलितः परम् ।
सन्दिदेश वचोत्सेकात् दौहित्रनिधनोद्यतः ॥ १२ ॥

दौहित्रः श्वशुरपुत्र स्त्वं त्वत्पित्रा मदनात्मना ।
मण्डलं खण्डतां नीत्वा हृता कीर्त्तिरिवात्मजा ॥ १३ ॥

आच्छिन्ना मुर्व्वरी मेतां प्रयच्छस्वेच्छया न चेत् ।
स्वयमेत्य करोमि त्वां प्रत्यस्तशरणातिथिम् ॥ १४ ॥

མ་མེས་ཀྱིས་ནི་རབ་བསྟན་པ། དེ་དག་ཐོས་ནས་ས་ཡི་བདག།
སྐྱེས་པོ་ཀླུག་ལ་སྙིང་རྗེ་བས། དེ་ལ་དང་བར་བྱེད་ལ་སོང་།། 15

དམག་དཔུང་རིང་ཞིང་གསུམ་གྱི་ནི། ཕྱུགས་ལ་ཆས་དེས་གྲུ་དག་གིས།
གང་གཱའི་འགྲམ་ན་གནས་པ་ཡི། མ་མེས་གྲོང་ཁྱེར་དག་ཏུ་ཕྱིན།། 16

བློན་པོ་གཡོག་སྡེ་དང་བཅས་པ། དེ་ཡི་ཀུན་རྟོག་ཆེ་དགའ་ཡིས།
ལྷ་ཡི་ཟམ་ནི་རབ་འབྱུངས་པ། ས་བདག་ལྷུན་པོས་མཐོང་གྱུར་ནས།། 17

འདི་ནི་ལྷ་ཞེས་ངེས་བྱས་ཏེ། རང་ཉིད་དེ་ཡིས་དབྱུང་སོང་ནས།
མཆི་མ་ཟག་ཅིང་མགྲིན་པར་བཟུང་། རིན་ཆེན་ཀུན་གྱིས་རབ་ཏུ་མཆོད།། 18

དེ་ཡི་གུས་པས་མཆོད་པ་དེས། རང་གི་གྲོང་ཁྱེར་བྱིན་ནས་ནི།
འཛམ་གླིང་སྐྱེ་བོ་ལྷ་ཡི་ནི། ལོངས་སྤྱོད་རབ་གྱིས་ལྷག་པར་བསྐྱབས།། 19

དེ་སྤྱོད་ཕུན་ཚོགས་ལ་མཚོན་ཏེ། དགེ་སློང་གིས་དྲིས་རྒྱལ་བ་ནི།
ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་ཀྱང་དེ་དགག་ལ། དེ་ཡི་ཕུན་ཚོགས་རྒྱུ་མཚན་གསུངས།། 20

བཱ་རཱ་ཎ་སཱིར་སྐྱེ་གནས་ནི། བྲམ་ཟེ་རྩ་བ་ཅན་ཞེས་གྱུར།
དེ་ཡི་ནད་ཀྱིས་གཟིར་བ་ཡིས། རང་སངས་རྒྱས་ལ་སྨན་དག་ནི།། 21

བསོས་པའི་མཚམས་ལ་ཕྱུག་པར་བྱས། གདུང་བ་གང་ལ་གདུགས་ཀྱང་བཟུང་།
བསོད་ནམས་དེས་རྒྱལ་གདུགས་ཅན་དེ། ལྷ་ཡི་ལོངས་སྤྱོད་སྤྱོད་དུ་གྱུར།། 22

मातामहेन सन्दिष्ट मेतदाकर्ण्य भूपतिः ।
जनसङ्क्षयकारुण्यात् तं प्रसादयितुं ययौ ॥ १५ ॥

सन्धिविग्रहसन्नद्धः स नैभि र्दूरसैनिकः ।
मातामहपुरं प्राप गङ्गापुलिनसंश्रयम् ॥ १६ ॥

सामात्यभृत्यवर्गस्य तस्य सङ्कल्पलीलया ।
उद्भूतं दिव्य माहारं दृष्ट्वा मेरु र्महीपतिः ॥ १७ ॥

देवोऽय मिति तं मत्वा स्वयं गत्वा तदन्तिकम् ।
कण्ठग्रहोच्छलद्बाष्पः सर्व्वरत्नै रपूजयत् ॥ १८ ॥

प्रणयान्मानित स्तेन स गत्वा नगरीं निजाम् ।
दिव्यभोगोद्भवोदग्रं जम्बुद्वीपजनं व्यधात् ॥ १९ ॥

तच्चरितं जिनः पृष्टो भिक्षुभिः सम्पदं प्रति ।
सर्व्वज्ञोऽप्यवदत्तेषु तस्य सम्पत्तिकारणम् ॥ २० ॥

वाराणस्यां स विप्रोऽभून्मूलिकाख्यो ऽन्यजन्मनि ।
तेन प्रत्येकबुद्धस्य रोगग्लानस्य भेषजम् ॥ २१ ॥

स्वास्थ्यावधि कृतं चिचच्छत्रञ्च धृत मातपे ।
तत्पुण्याच्छत्रवान् राजा सोऽभूद्दिव्योपभोगभाक् ॥ २२ ॥

ང་ནི་དགའ་བའི་གོང་བུ་དེ། བློ་ངན་དེ་ཡང་ལྐུས་ཕྱིན་ནོ།
ཞེས་པ་བཅོམ་ལྡན་གྱི་གསུངས་པ། ཐོས་ནས་དགེ་སློང་ཡ་མཚན་གྱུར།། 23

ཀྱེམ་གང་ཞིག་ཡོན་ཏན་འཛིན་དང་འབྱོར་བའི་མཐུ་དང་ནི།
ལྷ་མི་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་སྐལ་བཟང་སྲིད་པའི་བདག་པོ་དང་།
ཡིད་དུ་གཟས་ཤིང་སྡུག་པར་གྱུར་པའི་གདུང་བར་ལྷུང་བ་དག།
སྐྱབ་ཅིང་ཡོངས་སུ་འདོན་པ་དེ་དག་བསོད་ནམས་རྣམ་འཕྲུལ་ཡིན།། 24

ཞེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོའི་ཟུས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་
པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་དགའ་བའི་གོང་བུའི་རྟོགས་པ་
བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་བརྒྱ་ཙ་གསུམ་པའོ།།

प्रियपिण्डोऽहमेवासौ देवदत्तश्च दुर्मतिः ।
श्रुत्वेत्युक्तं भगवता भिक्षवो विस्मयं ययुः ॥ २३ ॥

यद्विस्मयावहमहो विभवप्रभाव-
दिव्योपभोगसुभगं भुवनाधिपत्यम् ।
दीर्घामयाश्रयघनव्यसनावसन्न-
संवाहनोद्भवपुण्यविजृम्भितं तत् ॥ २४ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
प्रियपिण्डावदानं अधिकशततमः पल्लवः ॥ ० ॥
